

3 1761 08825276 2

Digitized by the Internet Archive
in 2011 with funding from
University of Toronto

HOMERI ODYSSEA

GRÆCE ET LATINE.

HOMERI ODYSSEA

GRÆCE ET LATINE.

EDIDIT,

ANNOTATIONESQUE,

EX NOTIS NONNULLIS MANUSCRIPTIS

A SAMUELE CLARKE, S. T. P.

RELICTIS,

PARTIM COLLECTAS, ADJECIT

SAMUEL CLARKE, S. R. S.

EDITIO SEXTA.

Τὴν Ὀδύσσειαν, καλὸν ἀνθρώπινου βίου κάτοπτρον.

Alcidamas, apud Arist. Rhet. l. 3. c. 3.

TOM. I.

EDINBURGI:

PUBLISHED BY ROBERT MARTIN.

MDCCCXLVI.

GRACE ET JUSTITIA

ANNONCIATION

DE NOTRE DAME MARIE

A SAMUEL CLARK, S.T.P.

1866

LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF TORONTO

SAMUEL CLARK, B.S.

1866
8
9/10/91

6

TOM I

EDITION

PRINTED BY JOHN GARDNER
1866

L. B. S.

HANC novam Odysseæ Editionem Clarkianam cum illa quam recensuit vir celeberrimus Frid. Aug. Wolfius accuratissime contulimus, et multis ejus atque magnis emendationibus in hac nostrâ adornandâ, uti visum est, usi sumus. Ad errores, qui multi in priorum Editionum notas irrepserant corrigendas, summam adhibuimus diligentiam. Quibus de rebus sperare licet, hanc nostram ut maxime emendatam et castigatam, studiosæ juventutis suffragiis in primis dignam, existimatum iri. Vale et nostris fave conatibus.

A. CRAIG, A. M.

Ex Prelo Academ. Jacob. vi. Edin. }
Frid. Kal. Jun. 1828. }

ΤΗΣ
ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Α΄

Ἑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Α΄.

ΘΕΩΝ ἀγορὰ γίνεται περὶ τοῦ τὸν Ὀδυσσεύα εἰς Ἰθάκην πεμφθῆναι ἀπὸ τῆς Καλυψοῦς νήσου· μεθ' ἣν ἡ Ἀθηναῖα εἰς Ἰθάκην παραγίνεται πρὸς Τηλέμαχον, ὁμοιωθεῖσα Μέντη βασιλεῖ Ταφίαν. Γενομένης δὲ ὁμιλίας, παραινεῖσάσα ἡ Ἀθηναῖα Τηλεμάχῳ παραγενέσθαι, διὰ τὴν τοῦ πατρὸς ζήτησιν, ἐς Πύλον μὲν, πρὸς Νέστορα, εἰς Σπάρτην δὲ, πρὸς Μενέλαον, ἀπαίρει, ἔμφασιν δοῦσα, ὡς θεὸς εἶη. Καὶ τῶν μνηστῆρων γίνεται εὐαχία.

Ἐπιγραφαί.

Θεῶν ἀγορὰ· Ἀθηναῖς παραινεῖσι πρὸς Τηλέμαχον· Μνηστῆρων εὐαχία.

Ἄλλως.

Ἄλφα, θεῶν ἀγορὰ, Ὀδυσσῆϊδι Παλλάδι· θάετος.

ἌΝΔΡΑ μοι ἔννεπε, Μοῦσα, πολύτροπον, ὃς μάλα πολλὰ
Πλάγχθη, ἐπεὶ Τροίης ἱερὸν πτολίεθρον ἔπερσεν·
Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστεα, καὶ νόον ἔγνω·

VIRUM dic mihi, Musa, versutum, qui valdè multùm
Erravit, postquàm Trojæ sacram urbem evertit ;
Multorumque hominum vidit urbes, et mores cognovit :

Ver. 1. Ἄνδρα μοι ἔννεπε, Μοῦσα.]

Arma, virumque cano——. Æn. I, 1.
Dic mihi, Musa, virum, captæ post mœnia
Trojæ

Qui mores hominum multorum vidit, et
urbes.

Horat. Ars. Poetic. 141.

Ulixen,

Qui domitor Trojæ, multorum providus
urbes

Et mores hominum inspexit, latumque
per æquor

Tom. I.

Dum sibi, dum sociis reditum parat, as-
pera multa

Pertulit, adversis rerum immersabilis un-
dis.

Id. Epist. Lib. I. ii. 18.

Ἐν δὲ τοῖς λόγοις καὶ ἔτσι διῶγμά ἴσι τοῦ λό-
γου, ἵνα προῖδωσι περὶ οὗ ἢ ὁ λόγος, καὶ μὴ κεί-
μνται ἡ διάνοια τὸ γὰρ ἀόριστον πλανᾷ. Ὁ δούς
οὖν ὥσπερ εἰς τὴν χεῖρα τὴν ἀρχὴν, ποιεῖ ἰχώμινοσ
ἀκολουθεῖν τῷ λόγῳ. Διὰ τοῦτο,——“ Ἄν-
δρα μοι ἔννεπε, μούσα.” Aristot. Rhetoric.
Lib. III. cap. 14. Ὁ δ' Ὅμηρος ὥσπερ καὶ τὰ
ἄλλα διαφέρει, καὶ τοῦτ' ἴσκει καλῶς ἰδίῳ, ἥτσι

'Αλλ' οὐδ' ὡς ἐτάρους ἐρρύσατο, ἴμενός περ·
 Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο·
 Νήπιοι, οἱ κατὰ βοῦς ὑπερίονος Ἡελίοιο
 "Ἡσθιον· αὐτὰρ ὁ τοῖσιν ἀφείλετο νόστιμον ἦμαρ.

Sed neque sic servavit socios, tametsi cupiens ;
 Suâ enim ipsorum insipientiâ perierunt ;
 Stulti, qui boves sublimis Solis
 Comederunt : ille verò iis abstulit reditûs diem.

Ibid.—[ἰσὸν ποτὲ κέρων.] Διὰ τὸ τειχεῖσθαι καὶ ὑπὸ θεῶν ἢ διὰ τὴν πρὸς τὸν Δία εὐσέβειαν. *Schol.*

Ver. 5. Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστια, καὶ νόον ἔγνω.] 'Ομήρῳ δὲ καὶ 'Οδυσσεὺς σοφὸς διὰ πολλὴν πλάνην " Πολλῶν δ' ἀνθρώπων ἴδεν ἄστια, καὶ νόον ἔγνω." *Maxim. Tyrius, Dissertat. VI.* Οἱ γοῦν ποιηταὶ φρονιμωτάτους τῶν ἡρώων ἀποφαίνοσι τοὺς ἀποδηήσαντας πολλὰ καὶ πλανηθέντας· ἐν μεγάλῳ γὰρ τίθενται τὸ " πολλῶν ἀνθρώπων ἴδεν ἄστια καὶ νόον γνῶναι." — Πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα παρασκευαί τινες εἰς φρόνησιν μεγάλαι, τῷ μαθεῖν τῆς χώρας τὴν φύσιν, καὶ ζῶων καὶ φυτῶν ἰδέας, προσβίβει δὲ καὶ τὰ τῆς θαλάττης. *Strabo, Geograph. lib. I. pug. 16. Al. 8.* " Nec immeritò priscæ poetice divinus auctor apud Graios, summæ prudentiæ virum monstrare cupiens, multarum civitatum obitu, et variorum populorum cognitu, summas adeptum virtutes cecinit." *Apuleius Metamorphos. lib. 9.* Vide et suprâ *ver. 1.*

Ver. 4. Πολλὰ δ' ὄγ' ἐν πόντῳ πάβιν.]

—multum ille et terris jactatus et alto.
Æn. I, 5.

Ibid.—[πάβιν ἄλγισα ἐν κατὰ θυμὸν, Ἀρνύμενος.] *Al.* πάβιν ἄλγισα, ἐν κατὰ θυμὸν Ἀρνύμενος.

Ver. 5. Ἀρνύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἱταίρων.] Δεῖ καὶ τὸν μέλλοντα στρατηγεῖν, καὶ ἡγμόνα ἀξιόχρεων τυχεράνειν, — ἀνδρεία τῇ πολεμικῇ φρόνησιν ὡς πλείστην προστιθέναι σπουδάσει, καὶ μεγαλοψυχίαν καὶ σύνεσιν, τὰς τε ἄλλας τὰς τῷ ἡγμόνι περιούσας ἀρετὰς· καὶ τῆς ἑαυτοῦ ψυχῆς ἴσθ' ὅτι μὴν φείσεται, ἄλλοτε δὲ ἀφειδήσει· ὅταν δηλαδὴ ὁ τε καιρὸς καὶ ἡ χρεία ἀπειτῇ· καὶ ἐκαστην δὲ στρατηλασίαν καὶ μάχην καὶ συμβολὴν, αἱ ἐστάντος τοῦ δεινοῦ, μεμνησεται τοῦδε τοῦ ἔπους, " Ἀρνύμενος ἦν τε ψυχὴν καὶ νόστον ἱταίρων." *Kyriac. Stroz de Romul. lib. 9.* Porro sententiam hinc ita exponit *Scholias*tes: Τὸ ἴφ' ἑαυτῷ περιποιῶν καὶ σῶζων ἑαυτὸν καὶ τοὺς ἱταίρους· ἢ ἀντὶ τοῦ καταλασσομένους τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, καὶ τὴν εἰς τὸν οἶκον τιμωρίαν, ὑπὲρ τῶν ἱταίρων· οἷον αὐτὸς ἀπολίσσεται θάλασσαν, ἵνα σώσῃ τοὺς ἱταίρους. Διαληπτὸν ἴπὶ σφ, καὶ νόστον. Posteriorum harum explicationum amplectitur *Eustathius*; "Ὅτι τὸ, " Ἀρ-

" νύμενος ἦν τε ψυχὴν ἔσθ." (inquit) ὁ ἴστιν ἀντικαταλασσομένους, ἀπὸ μέρους εἴληπται τῶν παλαιῶν ποτε μεσιτευόντων ζῶων τοῖς συναλλάγμασι, τουτίστιν ἀπὸ τῶν ἀρνῶν ἐνὸς ἴδους τῶν τετραπόδων. Verior tamen, ut opinor, prior *Scholias*tis interpretatio; videtur enim vox ἀρνύμενος apud Poetam propriè significare carpetens, sive exquirens ut laboris præmiium :

Τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ σοὶ τε. —

Iliad. α', 159.

'Αρνύμενος πατρός τε μέγα κλῆος, ἧδ' ἑμὸν αὐτοῦ.

ζ', 446.

— οὐχ ἰερόιον, οὐδὲ βασίην

'Αρνύσθην. —

ζ', 159.

Secundùm hanc interpretationem *Horatius*, loco suprâ ad *ver. 1.* citato; " Dum sibi, dum sociis reditum parat:" itemque *Budæus de Asse, lib. 5.* " Salutem suam tandem anxîè sociorumque perquirebat." Sed et confirmatur hæc accipiendi ratio ex *ψ', 255. infrâ*, ubi similis sententia occurrit;

Νόστον ἱταίροισιν διζήμενος, ἧδ' ἑμοὶ αὐτῷ.

Ibid. Ἀρνύμενος ἦν.] Quâ ratione Ἀρνύμενος hinc ultimam producat; item πάρος, *ver. 21. et ἐν, ver. 27.* et Ὀρίστας, *ver. 40.* vide ad *Il. α', 51.* Cæterùm de prosodiâ vocis Ἀρνύμενος, vide ad *Il. γ', 260.*

Ver. 7. Αὐτῶν γὰρ σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.] Citat hunc versum *Eusebius*, ut et *ver. 52. 55. infrâ*, ad demonstrandum, *Homerum* sententiæ isti, fato scilicet et necessitate omnia regi, non suffragari. Ταῦτα γὰρ, (inquit) καὶ τὰ τοιαῦτα, τῷ πάντα γίνεσθαι κατ' ἐμαρμένῃ, ἰναντίωται. *Præparat. Evangel. lib. VI. cap. 8.* Citat porro hunc versum *Maximus Tyrius, Dissertat. XL.* Vide infrâ ad *ver. 52. 55.*

Ibid. Αὐτῶν.] *Al.* Αὐτῶν.

Ver. 8.—οἱ κατὰ βοῦς ὑπερίονος Ἡελίοιο Ἡσθιον.] Vide infrâ ad *μ', 355. ἔσθ.* Ἐμνήσθη τούτων, ἑπεὶ ἐκ προαιρέσεως ἀδικήσαντες ἀπέλοντο. *Schol.*

Ibid.—ὑπερίονος.] Ἐπιτιτικῶς, τοῦ ἡλίου ἀπὸ τοῦ ὑπὲρ ἡμᾶς ἵναί. Ἡσθίος δὲ Ἐπερίονος ἀπὸ τῶν ἰγυριαλόγων. *Schol.* Ἐπερίονα δὲ νομιστίον αὐτὸν, τὸν ὑπερίμενος αἰὶ τῆς γῆς. *Heraclid. Pontic.*

Τῶν ἀμόθεν γε, θεὰ, θύγατερ Διός, εἰπέ καὶ ἡμῖν. 10
 "Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες, ὅσοι φύγον αἰπὺν ὄλεθρον,
 Οἴκοι ἔσαν, πόλεμόν τε πεφευγότες ἠδὲ θάλασσαν·
 Τὸν δ' οἶον, νόστου κεχρημένον ἠδὲ γυναικὸς,
 Νύμφη πότνι ἔρυκε Καλυψώ, δῖα θεῶων,
 Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λίλαιόμηνη πόσιν εἶναι. 15
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ἔτος ἦλθε, περιπλομένων ἐνιαυτῶν,
 Τῶ οἱ ἐπεκλάσαντο θεοὶ οἰκόνδε νέεσθαι
 Εἰς Ἴθάκην, οὐδ' ἔνθα πεφυγμένος ἦεν ἀέθλων,
 Καὶ μετὰ οἷσι φίλοισι· θεοὶ δ' ἐλέαιρον ἅπαντες,
 Νόσφι Ποσειδάωνος· ὁ δ' ἀσπερχές μενέαινεν 20
 Ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ, πάρος ἦν γαῖαν ἰκέσθαι.
 Ἄλλ' ὁ μὲν Αἰθίοπας μετεκίαθε τηλόθ' ἑόντας,
 (Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν,

Haec aliquâ-ex-parte, dea, filia Jovis, dic et nobis. 10
 Jam alii quidem omnes, quotquot effugerant saevam mortem,
 Domi erant, belloque elapsi atque mari;
 Hunc autem solum, redivit indigentem atque uxoris,
 Nympha veneranda detinebat Calypso, nobilis dea,
 In specubus cavis, cupiens sibi maritum esse. 15
 Sed quando jam tempus venit, circumvolventibus annis,
 Quo ei destinârunt dii domum redire
 In Ithacam; neque tum evaserat à laboribus,
 Etiâ inter suos amicos; dii verò miserabantur omnes,
 Praeter Neptunum: ille autem indesinentè irascebatur 20
 Divino Ulyssi; antequàm is suam in terram venisset.
 Sed ille quidem Aethiopas adierat longè semotos,
 (Aethiopas, qui bifariâm divisi sunt, ultimi hominum,

Ver. 10. — ἀμόθεν.] Ποθὶν· ἔστι λέξις τῶν Ἀττικῶν ἢ ἀπὸ τινὸς μέρους, ὁπόθεν θείεις. Schol. et Hesychius.

Ver. 11. "Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες.] Ὅτι οὐδὲ ἰσταῦθα τὴν ἀρχὴν τῆς τοῦ Ὀδυσσεύς πλάνης, ἀρχὴν τῆς ἑαυτοῦ ποιήσεως Ὀμηρος τίθειται ἄλλ', ὡσπερ ἐν τῇ Ἰλιάδι, οὕτω καὶ νῦν ἀπὸ τῶν ἰγγύς τοῦ τέλους ἀρχεται. Eustath. Vide ad H. α', 1.

Ibid. — αἰπὺν ὄλεθρον.] Αἰπύς· ὑψηλός, σκληρός, χαλεπός. Eustath. et Etymol. Magn. à Barnesio citati. "Item ἄφροντος, (inquit Barnesius,) ut Iliad. ν', 775. — νῦν τοι ὡς αἰπύς ὄλεθρος." Minus rectè; ibi enim non αἰπύς, sed ὡς intelligendum est ἄφροντος.

Ver. 12. — πεφευγότες.] Vide ad H. β', 514.

Ver. 16. — περιπλομένων ἐνιαυτῶν.]

————— volventibus annis.

Æn. I, 258.

Ver. 18. — πεφυγμένος.] Barnesius, e-

didit πεφευγμένος· rationibus haud satis idoneis. Vide ad H. ζ', 488.

Ver. 22. — μετεκίαθε.] Al. μετεκίαθε.

Ver. 23. — Αἰθίοπας, τοὶ διχθὰ δεδαίαται, ἔσχατοι ἀνδρῶν.]

Oceani finem juxta, Solemque cadentem
 Ultimus Æthiopum locus est. —

Æn. IV, 480.

Πάντες γὰρ οἱ παραπλεύσαντες τῷ Ὀκεανῷ τὴν Λιβύην, οἱ τε ἀπὸ τῆς ἐρυθρᾶς, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν στηλῶν, μίχρει ποσοῦ προελθόντες, εἶτα ἀνίστρεψαν, ὑπὸ πολλῶν ἀτοπιῶν κωλυόμενοι ὥστε καὶ πίστιν κατέλιπον τοῖς πολλοῖς, ὡς τὸ μεταξὺ διεύροιστο ἰσθμῷ. Καὶ μὴν σύρρους ἢ πᾶσα Ἀτλαντικὴ θάλασσα, καὶ μάλιστα ἡ κατὰ μισημβρίαν. Ἄπαντες δὲ οὗτοι τὰ τελευταῖα χωρία, ἐφ' ἃ πλίοντες ἦλθον, Αἰθιοπικὰ προσηγόρευσαν, καὶ ἀπήγγειλαν οὕτως. Τί οὖν ἄλογον εἶ καὶ Ὀμηρος ὑπὸ τοιαύτης ἀκοῆς ἀχθεῖς δίχα διήρει, τοὺς μὲν πρὸς ἀνατολὴν λέγων, τοὺς δὲ πρὸς δύσιν; τῶν μεταξὺ οὐ γνωσκόμενων εἴτε εἰσὶν εἴτε μὴ εἰσὶν. Strabo, Geograph. lib. I. pag. 57. Al. 32. Ὀμηρος

Οἱ μὲν δυσομένου Ὑπερίονος, οἱ δ' ἀνιόντος,)

Ἀντιόων ταύρων τε καὶ ἀρνεϊῶν ἑκατόμβης.

25

Ἐνθ' ὄγε τέρπετο δαιτὶ παρήμενος· οἱ δὲ δὴ ἄλλοι

Ζητὸς ἐνὶ μεγάροισιν Ὀλυμπίου ἀθρόοι ἦσαν.

Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε·

Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Αἰγίσθιοι,

Τὸν ῥ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέστης·

30

Τοῦ ὄγ' ἐπιμνησθεῖς, ἐπέ' ἀθανάτοισι μετηύδα·

Ἦ πόποι, οἷον δὴ νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιῶνται!

Alii quidem ad occidentem solem, alii verò ad orientem,)

Adfuturus taurorumque et agnorum hecatombae.

25

Ibi ille delectabatur convivio assidens: at dii alii jam

Jovis in aedibus Olympii congregati erant.

His autem sermones coepit pater hominumque deorumque;

Recordabatur enim in animo eximii Aegisthi,

Quem Agamemnonides inclytus occiderat Orestes;

30

Hujus ille recordatus, verba inter immortales fecit:

“Papae, ut scilicet deos mortales culpant!

οὐ διὰ τοῦτο διαιρεῖ τοὺς Αἰθίοπας, ἢ ὅτι τοὺς Ἰνδοὺς ἤδει τινὰς τοιοῦτους τοῖς σώμασιν οὐδὲ γὰρ ἀρχὴν εἰδέναι τοὺς Ἰνδοὺς εἰκὸς Ὀμηρον. Ὅπου οὐδ' ὄγε Εὐεργέτης κατὰ τὸν Εὐδόξειον μῦθον ἤδει τὰ κατὰ τὴν Ἰνδικήν, οὐδὲ τὸν πλοῦν τὸν ἐπ' αὐτῇ· ἀλλὰ μᾶλλον κατὰ τὴν λεχθεῖσαν ὑφ' ἡμῶν πρότερον διαίρισιν. *Id. lib. II. pag. 162. Al. 103.* Τινὲς δὲ πρὸς τοῦ Νείλου σχιζέσθαι αὐτοὺς λέγουσιν. *Schol. Vide ad Il. á, 423.*

Ibid. — διδαίεται.] *Vide ad Il. á, 37. et v, 736.*

Ver. 24. Οἱ μὲν δυσομένου — οἱ δ' ἀνιόντος.] *Al.* Ἡμῖν δυσομένου — ἢ ἀνιόντος.

Ver. 27. — Ὀλυμπίου.] *Al.* Ὀλύμπιοι.

Ver. 29. — ἀμύμονος Αἰγίσθιοι.] “*Ho-*

mere, (inquit *Dna. Dacier*) accompagne ici

“le nom d'Egiste d'une épithete que je n'ai

“pu ni du conserver; le *Pere des Dieux et des*

“*hommes,* dit il, s'étant souvenu du sage *Egis-*

“*the:* ἀμύμονος, c'est à dire, *irreprehensible,*

“à qui on ne peut rien reprocher. Comment

“ce Poëte peut-il dire cela d'un scelerat qui

“a assassiné son Roi pour en épouser la

“femme, et se rendre maître de ses Etats?”

Atqui vox ἀμύμων non eum denotat qui sit

omnibus virtutibus ornatus, omnibus vitiis

immunis; sed eum qui uná pluribusve animi

aut corporis dotibus sit eximius. Atque ita

accipit *Scholias*tae, qui exponit: Ἦτοι καλοῦ

πρὸ τοῦ μοιχεύσαι ἢ τοῦ κατὰ γίνος ἀγαθοῦ.

Similiterque *Eustathius:* Ἀμύμονα γούν (in-

quit) ὀνομάζει νῦν τὸν ἀτάσθαλον Αἰγίσθον ὃ Ὀ-

μηρικὸς Ζεὺς, οὐκ ἐκ τῶν ἐκείνου κακῶν λαθῶν τὸ

ἐπιθέτον, ἀλλ' ἀφ' ὧν ὡς εἰκὸς εἶχε καλῶν. Εἰ-

χε δὲ, τὸ εὐγενὲς, τὸ εὐεῖδες, τὸ συνετόν. *Vide ad Iliad. β', 625. γ', 88. et ζ', 155.*

Ver. 30. Τὸν ῥ'.] *Quem utique — Quem scilicet.*

Ver. 31. — ἐπὶ ἀθανάτοισι μετηύδα.] *Al.* Ἔπεια πτερόεντ' ἀγέριος· et ἔπεια πτερόεντα προσηύδα.

Ibid et ver. 67. — ἀθανάτοισι.] *Similiterque ver. 79.* Ἀθάναταν. *Vide ad Il. á, 398.*

Ver. 32. — οἷον δὴ νυ θεοὺς βροτοὶ αἰτιῶ-

ωνται. Ἐξ ἡμῶν γὰρ φασι κάκ' ἔμμεναι.]

“Ὅταν γὰρ ἀμάοτη καὶ ἀπαρτισθῇ [*Al.* ἀπαρτη-

βῆ] ὃ νοῦς ἀρετῆς, αἰτιῶται τὰ θεῖα, τὴν ἰδίαν τροπὴν προσάπτων θεῶ. *Philo, Sacrae Legis Allegoriarum, lib. 3.*

Ita *Lyconides* apud *Plautum:*

Deus mihi impulsor fuit _____

Deos credo voluisse _____.

Plaut. Aulular. Act. IV. Scen. x. ver. 7. 12.

Similiter et apud *Euripidem:*

Τοὺς δ' ἐνθάδ' αὐτοὺς ὄντας ἀνθρωποκτόνους

Εἰς τὸν θεὸν τὸ φαῦλον ἀναφέρειν θεῶν.

Iphigen. in Taur. ver. 387.

Et apud *Aeschylum:*

Μηδὲ πρὸς ἄτης θνηθεῖσσι

Μίμψῃσθε τύχην, μηδὲ ποτ' εἴπηθ',

Ὡς Ζεὺς ὑμᾶς εἰς ἀπρόσπτον

Πῆμ' εἰσέβαλε. Μὴ δῆτ' αὐταὶ δ'

Ἦμας αὐτάς. —

Prometh. vincit. ver. 1071.

Et *Solon* apud *Diogenem Laërtium, lib. I.*

Εἰ δὲ τιπόνεσσι διὰ δὲ δύσεσσι κακότητα,

μήτι θεοῖς τούτων μάζαν ἰταμφίρισθαι.

Ἐξ ἡμέων γάρ φασι κάκ' ἔμμεναι· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
Σφῆσιν ἀτασθαλίησιν ὑπὲρ μόρον ἄλγε' ἔχουσιν.

Ὦς καὶ νῦν Αἴγισθος ὑπὲρ μόρον Ἀτρεΐδαο
Γῆμ' ἄλοχον μνηστήν, τὸν δ' ἔκτανε νοστήσαντα,
Εἰδὼς αἰπὺν ὄλεθρον· ἐπεὶ πρό οἱ εἶπομεν ἡμεῖς,

Ἐρμείαν πέμψαντες εὐσκοπον Ἀργειφόντην,
Μῆτ' αὐτὸν κτείνειν, μήτε μνάσθαι ἄκοιτιν·

Ἐκ γὰρ Ὀρέσταιο τίσις ἔσσεται Ἀτρεΐδαο,

Ὅπποτ' ἂν ἠέθῃσῃ τε καὶ ἦς ἰμείρεται αἴης.

Ὦς ἔφαθ' Ἐρμείας· ἀλλ' οὐ φρένας Αἰγίσθοιο

“ Ex nobis enim aiunt mala esse, hi verò et ipsi

“ Suâ stultitiâ præter fatum calamitates patiuntur.

“ Quemadmodum et nunc Aegisthus præter fatum, Atridae

“ Duxit uxorem sponsam, ipsumque occidit reversum,

“ Gnarus gravis exiti; quoniam illi prædiximus nos,

“ Mercurio misso speculatore Argicidâ ;

“ Ut neque ipsum occideret, neque ambiret ejus uxorem :

“ Ex Oreste enim erit ultio Atridae; et

“ Postquam pubuerit et suam desiderabit ditionem.”

“ Sic dixit Mercurius ; sed non menti Aegisthi

“ Negat (*Chrysipus*) oportere ferri audiri-
“ que homines aut nequam aut ignavos et
“ nocentes et audaces; qui quum in culpâ
“ et in maleficio revicti sunt, perfungunt ad
“ fati necessitatem, tanquam in aliquod Fa-
“ ni asylum; et, quæ pessimè fecerunt, ea
“ non suæ temeritati, sed fato esse attribu-
“ enda dicunt. Primus autem Homerus
“ sapientissimus et antiquissimus poetarum
“ dixit in hisce versibus; ὦ πόποι, οἶον δὴ νῦ
“ θεοὺς βροτοὶ αἰτιῶνται· Ἐξ ἡμέων γὰρ ἔσται.”
Gellius, lib. VI. cap. 2. Vide ad versum
sequentem.

Ver. 55. — οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ Σφῆσιν ἀτασ-
θαλίησιν.]

Γνώσῃ δ' ἀνθρώπους ἀθάριστα πῆματ' ἔχοντας.

Pythag. Aurea Carm. ver. 54.

Ἐγὼ μὲν οὖν ἀπορῶ μὴ ὡς ἀληθῶς μάτην θεοὺς
ἀνθρώποι αἰτιῶνται, ἐξ ἰκείνων φάμενοι κακὰ
σφίσις εἶναι, “ οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ Σφῆσιν” εἶτε ἀτασ-
θαλίησιν, εἶτε ἀφροσύναις χρεῖ εἶπεν, “ ὑπὲρ μόρον
“ ἄλγε' ἔχουσι.” *Plato, in Alcibiade secun-*

do. Similiter *Hierocles*: Πολὺ δὲ μοι δοκεῖ
συμβάλλεσθαι τῷ καλῶς χρῆσθαι θεοῖς, καὶ τὸ
δειληφῆναι, ὡς οὐδενός ποτε κακοῦ γίγνεται θεός
αἴτιος· ἀλλὰ ταῦτα μὲν ἐν τῆς κακίας ἀπαντᾷ
μόνης, οἱ δὲ θεοὶ τὸ ἐφ' ἑαυτοῖς ἀγαθῶν τί εἰσιν
αἴτιοι, καὶ τῶν εὐχερήστων ἡμεῖς δὲ ἴσμεν οἱ τὰς
εὐεργεσίας αὐτῶν οὐ προσιέμενοι, περιβάλλοντες δὲ
ἑαυτοὺς κακοῖς ἀθάριστοις. *Hierocl. Fragmentum,*
quod inscribitur, Πῶς θεοὶς χρῆστίον; ubi
et hunc *Homeri* locum adducit. Similiter
et *Mativus Tyrius*: Οὐδὲ καθ' εἰμαρμύνην ἀν-
θρώπινα συμφορὰ, οὐ γὰρ θεοῖς ἀνάπτειν θεῶν

αἰτίαν κακοῦ.— ψεύδεται μὲν ὁ Ἐλπήνωρ λί-
γων, [Infrâ λ', 61.] “ Ἄσέ με δαίμονος αἴσα
“ κακῆ.” ψεύδεται δὲ ὁ Ἀγαμέμνων λέγων [*I-*
liad. σ', 86. 87.] — “ ἐγὼ δ' οὐκ αἴτιος εἰμὶ,
“ Ἄλλὰ Ζεὺς, καὶ μοῖρα, καὶ ἱεροφῶιτις Ἐρινύς.”
“ Εἰκε δὲ καὶ ταυτὶ τὰ ὀνόματα εἶναι μοχθηρί-
ας ἀνθρωπίνης εὐφημῆς ἀποστροφῆς ἀναθίντων
αὐτῆς τὴν αἰτίαν τῷ δαιμονίῳ, καὶ ταῖς μοῖραις,
καὶ ταῖς ἱρινύσιν. *Dissertat. III. Et Dis-*
sertat. XXII. Ὁ μὲν γὰρ ἐπὶ τὰ αἰσχροῦ ἔ-
λισθος αὐτοφουῶς ἀσθενείας ἔργον ἢ καὶ τὰς ἐ-
πιεικῆς ψυχὰς κολακίουςα διὰ ἡδονῶν καὶ ἐπι-
θυμημάτων, εἰς τὰς αὐτὰς ὁδοὺς ταῖς μοχθηρίαις
συγκαθίλει. Ἀκούσῃ γοῦν τοῦ Διὸς αὐτοῦ λί-
γοντος, “ ὦ πόποι, οἶον δὴ νῦν θεοὺς βροτοὶ αἰ-
“ τιῶνται ἔσται.”

Ibid. — ἡμέων.] Pronuntiabatur ἡμῶν.

Ver. 34 et 35. — ὑπὲρ μόρον.] “ Hic in-
“ telligimus, dicere Poetam ea præter fa-
“ tum hominibus contingere, quæ violenta
“ sunt et præter naturæ ordinem.” *Spon-*
dan. Vide ad *Il. β', 155.* et *ύ, 336.* *Scho-*
liastes autem ὑπὲρ μόρον hic exponit ὑπὲρ τὸ
πεπρωμένον et ad *ver. 42. infrâ, Κἄν τούτου*
(inquit) δηλονότι δύο περὶ ἕκαστον εἰσιν εἰμαρμί-
ναι· αἰρεῖται δὲ ἕκαστος ἢν βούλεται.

Ver. 34. — ἄλγε' ἔχουσιν.] *Al.* ἄλγε' ἔχοντες

Ver. 37. — αἰπὺν ὄλεθρον.] Vide suprâ ad
ver. 11.

Ver. 39. — κτείνειν.] *Al.* κτείνει.

Ver. 40. Ἐκ γὰρ Ὀρέσταιο τίσις ἔσσεται Ἀ-
τρεΐδαο.] Φασὶ δὲ οἱ παλαιοὶ, μὴ δεῖν ἰσταῦθα λί-
γιν, ἐκ γὰρ Ὀρέσταιο Ἀτρεΐδαο, ἦτοι τοῦ ἐγγόνου
τοῦ Ἀτρείω· ἀλλὰ μάλλον ὅτι ἐξ Ὀρέστου τίσις,

Πεῖθ' ἀγαθὰ φρονέων· νῦν δ' ἀβροῖα πάντ' ἀπέτισεν.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

“ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρείοντων,

45

καὶ λίην κείνός γε εἰκότι κεῖται ὀλέθρῳ·

“ὦς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.

Ἀλλὰ μοι ἀμφ' Ὀδυσῆϊ δαΐφροσι δαίεται ἦτορ,

Δυσμῶρῳ, ὅς δὴ δηθὰ φίλων ἀπο πῆματα πάσχει,

Νῆσῳ ἐν ἀμφιρῦτῃ, ὅθι τ' ὀμφαλός ἐστι θαλάσσης·

50

Νῆσος δενδρήεσσα, θεὰ δ' ἐν δάμασι ναίει

Persuasit bono consulens: nunc autem cumulatè omnia luit.

Huic autem respondit deinde dea caesis-oculis Minerva:

“O pater noster Saturnie, summe regum,

43

“Et valdè ille quidem meritâ jacet morte:

“Sic pereat et alius, quicumque talia fecerit!

“Verùm mihi pro Ulysse prudenti cruciatur cor,

“Infelice; qui jamdiù, procul ab amicis, calamitates patitur

“Insulâ in circumfluâ, ubi et umbilicus est maris,

50

“Insula sylvosa: dea verò intra domum habitat.

τούτῃσιν ἐκδίκησις ἔσται τοῦ Ἀτρείδου Ἀγαμέμνονος· λέγουσι γὰρ τὸν Ὀμηρον μὴ σχηματίζειν ἀπὸ πάππου πατρωνυμίαν, εἰ μὴ ὁ πάππος εὐθὺς εἴη Διὸς υἱός. Eustath.

Ibid. — Ὁρέσταις — Ἀτρείδας.] Vide infra ad ζ', 199.

Ver. 40. 45. — τίσις — ἀτίσις.] De harum vocum prosodiâ, vide ad II. χ', 19. et ν', 414.

Ver. 41. Ὀσπότην ἄν.] Al. Ὀσπότην ἄρ.

Ibid. — ἰμείρεται.] Al. ἐπιθήσεται.

Ver. 44 et 80. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.]

Vide ad II. α', 206.

Ver. 45. ὦ πάτερ ἡμέτερε Κρονίδη, ὕπατε κρείοντων.]

O pater, ò hominum Divùmque æterna potestas. Æn. X, 18.

Ver. 47. ὦς ἀπόλοιτο.] Ita edidit Barnesius. Al. ὦς ἀπόλοιτο. Quod et præfert Henricus Stephanus: “Malo” (inquit) “ὦς, ut sit “optantis:” verùm, ut opinor, minùs rectè.

Ibid. ὦς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.] Σκιστίαν ὁ Ἀφρικανός, — πρῶτον μὲν ἐν Νομαντία τὴν τελευταίαν τοῦ Τιβερίου πύλομνος, ἀνιψῶνσιν ἐκ τῶν Ὀμηρικῶν, “ὦς ἀπόλοιτο καὶ ἄλλος, ὅτις τοιαῦτά γε ῥέζοι.” Plutarch. in Tiberio et Caio Graccho.

Ver. 48. — δαίεται.] Al. καίεται.

Ver. 51. Νῆσος δενδρήεσσα.] Vide infra ad ζ', 162.

Ibid. — ἐν δάμασι ναίει.] Al. ἐν δάματα ναίει. Atque ita in commentario legit Eustathius.

Ver. 52. Ἀτλαντος θυγάτηρ ἰολόφρονος.]

Ὀλεθρίου, ἐπὶ πολέμῳ τοῖς θεοῖς. — Οἱ δὲ ἐδάσαντο, ἵνα ἦ, περὶ τῶν ἄλων φρονούντος· αὐτὸς γὰρ ὁ Ἄτλας τὸν κόσμον βαστάζων παραδίδοται. Schol. Secundùm posteriorem explanationem Eustathius: Ὀλοόφρονος (inquit) τὸν τοιοῦτον Ἄτλαντα νοοῦσιν, ὡς τὰ ὑπὲρ ἄλων φρονούντα, ἤγουν τῶν ἄλων φροντιστικόν. Atque hoc ferè sensu alibi hanc vocem usurpare videtur Poeta:

Ἄυτοκασιγῆτη ἰολόφρονος Διήταο.

Infra κ', 137.

Κούρην Μίνως ἰολόφρονος — λ', 321.

Aliam porrò hic conjecturam profert Scholiastes, legendum videlicet Ἀτλαντος θυγάτηρ ἰολόφρων. Quod et viro erudito Merico Casaubono maximè probatur; Dissertat. I. de nuperâ Homeri editione, haud longè à fine; ubi plura de hoc loco. Cæterùm apud Hesiodum, notante Barnesio, Oceani et Tethys filia memoratur Calypso; Theogon. ver. 359.

Ibid. — ἔστι θαλάσσης Πάσης βίβλια οἶδιν.]

Πελοσόν τι ὀνομαζόμενον χωρίον, ἐνταῦθα Ἄτλαντα καθήμενον πολυπραγμονεῖν τὰ τε ὑπὸ γῆν φασὶ καὶ τὰ οὐράνια. Πιστοῖσθαι δὲ καὶ Ὀμήρῳ περὶ τοῦ Ἄτλαντος: “Ἄτλαντος θυγάτηρ ἰολόφρονος, ἔστι θαλάσσης Πάσης βίβλια οἶδιν, &c.” Pausanias, Lib. IX. cap. 20.

Ver. 53. — ἔχει δὲ τι κίονας αὐτὸς Μακρὰς αἰ γαῖάν τε καὶ οὐρανόν.]

Ἄτλας δ' οὐρανὸν εὐρὺν ἔχει κρατερῆς ὑπ' ἀνγκῆς,

Πείρασιν ἐν γαίῃς πρόταρ' Ἐσπερίδων λιγυφάνων,

Ἐσπῆς κεφαλῇ τε καὶ ἀκαμάτοισι χεῖρεσσι.

Hesiod. Theogon. ver. 517.

Ἄτλαντος θυγάτηρ ὀλοόφρονος, ὅσπερ θαλάσσης
 Πάσης βένθεα οἶδεν, ἔχει δὲ τε κίονας αὐτὸς
 Μακρὰς, αἱ γαῖάν τε καὶ οὐρανὸν ἀμφὶς ἔχουσιν.
 Τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον κατερύκει. 55
 Αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι καὶ αἰμυλίοισι λόγοισι
 Θέλγει, ὅπως Ἰθάκης ἐπιλήσεται· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς,
 Ἰέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα νοῆσαι
 Ἦς γαίης, θανέειν ἰμείρεται· οὐδέ νυ σοὶ περ
 Ἐντρέπεται φίλον ἦτορ, Ὀλύμπιε! οὐ νύ τ' Ὀδυσσεὺς 60
 Ἀργείων παρὰ νηυσὶ χαρίζετο ἱερὰ ῥέζων,
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ; τί νύ οἱ τόσον ᾠδύσαο, Ζεῦ;
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων;

“Atlantis filia multiscii, qui et maris

“Omnis profunditates novit, sustinetque columnas ipse

“Longas, quae terramque et coelum disterminant:

“Ejus filia infortunatum lugentem detinet:

55

“Semper enim mollibus et blandis sermonibus

“Demulcet ut Ithacae obliviscatur; verum Ulysses,

“Cupiens vel fumum exilientem videre

“Suae terrae, mori cupit; neque tibi tandem

“Commovetur charum cor, Olympie: Nonne tibi Ulysses

60

“Argivorum apud naves gratificabatur sacrificando,

“Trojà in latà? quid illi tantum irasceris, ò Jupiter?”

Huic autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter:

“Mea filia, qualis tibi sermo excidit septo dentium?”

Τίμονα κυρῶν οὐρανοῦ, τὸν Ἄτλας ἔχει.

Euripid. Hippolyt. Coron. ver. 746.

Ἄτλας ὁ χαλκίοισι νώτοις οὐρανὸν,

Θιῶν παλαιὸν οἶκον, ἐκτρέφω.

Id. Ion. ver. 1.

Ἄτλαντος, ἕς πρὸς ἰσπίρους [ἰσπείρους]
τόπους

Ἔστηκε κίον' οὐρανοῦ τι καὶ χθονὸς

Ἔμοις ἱριδῶν. — Æschyl. Prometh. 349.

Atlantis duri, caelum qui vertice fulsit.

Æn. IV, 247.

Ver. 55. Τοῦ θυγάτηρ δύστηνον ὀδυρόμενον
κατερύκει.]

Hunc Phænissa tenet Dido, blandisque
moratur

Vocibus. — Æn. I, 674.

Ver. 56. Αἰεὶ δὲ μαλακοῖσι.] Al. Αἰεὶ δ' ἐν
μαλακοῖσι,

Ver. 58. Ἰέμενος καὶ καπνὸν ἀποθρώσκοντα
νοῆσαι Ἦς γαίης, θανέειν ἰμείρεται.] Hinc Or-
pidius de Ulysse:

optat

Fumum de patriis posse videre focus.

Ex Ponto, Lib. I. Epist. iii. 53.

Et Apuleius: “Ulyxes fumum terræ suæ

“emergentem compluribus annis è littore

“prospectans, frustra captavit.” Apolog. I.

Cæterum sensum hoc in loco ita exponit

Scholias: “Ὁ πρότερον ἐπιθυμῶν καπνὸν τῆς

πατρὸς ἰδεῖν, νῦν εὐχεται διὰ τὰ κατέχοντα

τελευτήσαι. Minus rectè: Sententia enim,

(ut opinor) eadem hîc est ac infrà ἡ, 224.

ubi Alcinoos dicit Ulysses:

ἰδόντα με καὶ λίποι αἰὼν
Κτῆσιν ἐμῆν, δμῶές τε, καὶ ὑπεριφές μίγα
δάμα.

Atque ita accipit Dio Chrysostomus: Τέλος

δὲ (inquit), ὡς φησὶν ὁ Ποιητὴς, ἐπιθύμει καπ-
νὸν ἰδεῖν ἀπὸ τῆς αὐτοῦ γῆς ἀνίπτα, εἰ καὶ δίοι

παραχρῆμα ἀποθνήσκουσιν. Orat. XIII. haud

longè ab initio.

Ver. 60. — οὐ νύ τ' Ὀδυσσεύς.] Al. οὐ νύ

κ' Ὀδυσσεύς.

Ver. 63. — νεφεληγερέτα Ζεὺς.] Vide ad

Π. α, 175.

- Πῶς ἂν ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἐγὰρ θείοιο λαθοίμην ; 65
 "Ὅς πέρι μὲν νόον ἐστὶ βροτῶν, πέρι δ' ἱρὰ θεοῖσιν
 Ἀθανάτοισιν ἔδωκε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν ;
 Ἀλλὰ Ποσειδάων γαιήοχος ἀσκελὲς αἰεὶ
 Κύκλωπος κεχόλωται, ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν,
 Ἀντίθειον Πολύφημον, οὗ κράτος ἐστὶ μέγιστον 70
 Πᾶσιν Κυκλώπεσσι· Θόωσα δέ μιν τέκε νύμφη,
 Φόρκυνος θυγάτηρ, ἀλὸς ἀτρυγέτοιο μέδοντος,
 Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι Ποσειδάωνι μιγεῖσα.
 Ἐκ τοῦ δὴ Ὀδυσῆα Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 Οὔτι κατακτείνει, πλάζει δ' ἀπὸ πατρίδος αἴης. 75
 Ἀλλ' ἄγεθ', ἡμεῖς οἴδε περιφραζόμεθα πάντες
 Νόστον, ὅπως ἔλθησι· Ποσειδάων δὲ μεθήσει
 Ὅν χόλον· οὐ μὲν γάρ τι δυνήσεται ἀντία πάντων,
 Ἀθανάτων ἀέκητι θεῶν, ἐριδαινέμεν οἶος.
 Τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 80
 ὦ πάτερ ἡμέτερε, Κρονίδη, ὕπατε κρείόντων,

- " Quomodo unquam ego Ulyssis divini obliviscerer? 65
 " Qui et mente superat mortales, et abundè sacra Diis
 " Immortalibus dedit, qui coelum latum habitant?
 " Verùm Neptunus terram-continens assiduò semper
 " Ob Cyclopem irascitur, quem oculo privavit,
 " Parem-deo Polyphemum, cujus robur est maximum 70
 " Inter omnes Cyclopes: Thoosa verò eum peperit nymphæ,
 " Phorcynis filia, maris infructuosi principis,
 " In specubus cavis Neptuno mixta.
 " Ex eo tempore Ulysses Neptunus terræ-quassator
 " Neutiquam occidit, sed errabundum-arcet à patriâ terrâ. 75
 " Verùm agite, nos ipsi dispiciamus omnes
 " De-reditu, ut revertatur; Neptunus autem remittat
 " Suam iram: neque enim quicquam poterit contra omnes,
 " Immortalibus invitis Diis, contendere solus."
 Huic autem respondit deindè dea caesiis-oculis Minerva 80
 " O pater noster Saturnie, supreme regnantium,

Ver. 66. "Ὅς πέρι μὲν — πέρι δ'.] *Henricus Stephanus* legendum censet περὶ μὲν — περὶ δ', ut vox scilicet περὶ cum sequenti ἐστὶ jungatur, sicut *Iliad.* α', 258. Οἱ περὶ μὲν βουλῇ Δαναῶν, περὶ δ' ἐστὶ μάχισθαι. Sed hoc leviculum.

Ver. 68. — ἀσκελὲς.] Ἀμιτακινήτως, κατὰ στίρην τῶν σκιδῶν ἢ ἀδιαλείπτως, καὶ ἄγαν σφοδρῶς. *Schol.*

Ver. 69. — κεχόλωται.] Vide ad *Il.* α', 37. et ν', 736.

Ibid. — ὃν ὀφθαλμοῦ ἀλάωσεν.] Vide infra ad *ι*, 380 &c.

Ver. 70. Ἀντίθειον Πολύφημον.] Εἰτῶν, α', 265.

" Κύκλωπος κεχόλωται," καὶ μίλλαν ἱσταγαγεῖν, " ἀντίθειον Πολυφήμου," ὅμως ἠλλαξί τὴν σύνταξιν ὁμοιοπλάτως τῇ ἱσμεβελῇ· Κύκλωπος, ὃν ἀλάωσεν, ἀντίθειον Πολύφημον. *Eustath.* De hujusmodi Syntaxi, vide ad *Il.* ζ', 396.

Ibid. Ἀντίθειον.] Νῦν τὸν ἰαντιοῦμιον τοῖς θεοῖς, τὸν ἀσιεῖν. *Schol.* Minus rectè. Vide supra ad ver. 29.

Ver. 72. Φόρκυνος θυγάτηρ.] Ἐνάλιος γὰρ θεὸς ὁ Φόρκυνος. *Schol.*

Ibid. — ἀτρυγέτοιο.] Vide ad *Il.* ὁ, 27.

Ver. 73. — γλαφυροῖσι.] *Al.* γλαφυρῆσι.

Ver. 74 et 83. — Ὀδυσῆα.] Vide ad *Il.*

α', 265.

Εἰ μὲν δὴ νῦν τοῦτο φίλον μακάρεσσι θεοῖσι,
 Νοστῆσαι Ὀδυσῆα δαΐφρονα ὄνδε δόμονδε·
 Ἐρμείαν μὲν ἔπειτα, διάκτορον Ἀργειφόντην,
 Νῆσον ἐς Ὀγυγίην ὀτρύνομεν, ὄφρα τάχιστα 85
 Νύμφη εὐπλοκάμῳ εἶπη νημερτέα βουλήν,
 Νόστον Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος, ὥς κε νήηται.
 Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκηνδ' ἐσελεύσομαι, ὄφρα οἱ υἱὸν
 Μᾶλλον ἐποτρύνω, καὶ οἱ μένος ἐν φρεσὶ θεῖω,
 Εἰς ἀγορὴν καλέσαντα κερηκομόωντας Ἀχαιοὺς, 90
 Πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν, οἵτε οἱ αἰεὶ
 Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς.

“ Siquidem nunc hoc gratum beatis diis,
 “ Redire Ulyssem prudentem ad suam domum,
 “ Mercurium quidem jam internuncium Argicidam
 “ Insulam in Ogygiam jubeamus ire; ut celerrimè 85
 “ Nymphae pulchricomae edicat certam nostram-sententiam,
 “ Reditum Ulyssis magnanimi, uti redeat.
 “ Porrò ego in Ithacam proficiscar, ut ei filium
 “ Magis excitem, et ei robur in mente ponam,
 “ Ut in concionem vocatis comatis Achivis, 90
 “ Omnibus procis interdicat, qui ei semper
 “ Pecora plurima mactant, et flexipedes camuris-cornibus boves.

Ver. 82. Εἰ μὲν δή.] Siquidem reverà —.

Ver. 84. — διάκτορον.] Ἀγγελίον σαφῆ.

Schol. Διάκτορος δὲ Ἀργειφόντης ὁ διάγων τὰς ἀγγελίας, καὶ ἠναργῶς καὶ σαφῶς φαίνων τὰ ἔξαγγελλάμενα. Eustath.

Ver. 88. Αὐτὰρ ἐγὼν Ἰθάκηνδ' ἐσελεύσομαι.]

Τὴν Ἀθηνᾶν ὑπὸ Διὸς ἀποστελλομένην πρὸς Τηλέμαχον εὐρίσκομεν, εὐλόγως. Ἐπειδὴ ἐκ τῆς ἀγαν νόστητος ἦδη τὴν εἰκοσαετῆ ἡλικίαν ὑπερ-
 κύπτων μετέβαινον ἐπὶ τὸν ἄνδρα. Καὶ τις αὐτὸν
 ἐπέδραμι τῶν γιγνομένων λογισμὸς, ὥς οὐκ ἔτι
 χρὴ διαμαρτυρεῖν [Gesnerus legendum conjicit
 διακαρτερεῖν] ἐπὶ τῇ τετραετεί τῶν μνηστήρων
 ἀσωτία. Τοῦτον οὖν τὸν ἀβροζόμενον ἐν Τηλέμα-
 χῳ λογισμὸν, Ἀθηνᾶς ἐπιφάνειαν ἠλληγορήσεν.
 Heraclid. Pontic. Similiter et Eustathius:
 “Οτι τὸ σὴν Ἀθηνᾶν εἰς Τηλέμαχον κατεβῆεν ἐν
 Ἰθάκῃ καὶ ὑποβαλεῖν τὰ ποιήσια, τὴν τῆς φυ-
 σικῆς φρονήσεως ἐπιδημίαν δηλοῖ. — “Ἦδη
 γὰρ ὁ Τηλέμαχος ἡλικίας ἐπέβη τελειοτέρας, καὶ
 φρονεῖν ἐχούσης, καὶ οἶα συνίναοια ὑπὸ τῶν μνη-
 στήρων ἔπασχεν.

οὐδὲ τί σις χρὴ

Νηπιᾶς ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκ ἔτι τηλικὸς ἐσσί.

Infrà ver. 296.

Unde nihili est quod hic Homero vitio-vertit
 Scriptor Gallicus Rapin; “ Si Telemaque
 “ dans l' Odyssee va chercher Ulysse dans
 “ les Cours de la Grece, il ne scauroit faire

“ un pas sans l' assistance de Minerve. Elle
 “ le conduit par tout, le fait penser à tout,
 “ il ne fait rien, et ne pense à rien de
 “ luy-même.” Comparaison d' Homere et
 de Virgile. Vide et ad Il. á, 194. et β', 169.

Ver. 90. — Ἀχαιοῦς.] Τοὺς Ἰθακῆσιους.
 Schol.

Ver. 91. Πᾶσι μνηστήρεσσιν ἀπειπέμεν.]
 Ἰστέον γὰρ ὅτι ἐντυθεῖν ὁ Ποιητὴς ἄρχεται τὰ
 κατὰ τὴν μνηστηροφονίαν τεκταίνεσθαι, καὶ τῆς
 ἐπ' αὐτῇ πιθανολογίας θεμελίους ἐκ μακροῦ
 προκαταβάλλεσθαι αὐτὴ γὰρ ἐστὶ τὸ σκοπιμα-
 τικόν τέλος τῆς ποιήσεως ταύτης· καὶ τὸ τῶν
 πράξεων τοῦ βιβλίου τούτου ἀνδρῶδες καὶ ἡρωϊκόν
 αὐτόθι κείται τῷ Ποιητῇ καὶ τρόπον τινὰ, τὰ
 ἄλλα πάντα δι' αὐτὴν πέπλασται. Διὸ καὶ αὐτὴν
 ἀνύσας ὁ Ποιητὴς, συγκαταπαύει καὶ τὸ βιβλίον.
 Eustath. Atque hinc liquet libros hosce ab
 Homero non, ut nonnulli crediderunt spar-
 sim et singulatum, sed totos uno consilio
 fuisse conscriptos. Vide ad Il. á, initio.

Ver. 92. — ἀδινά.] Ἦτοι λιπτὰ, πρὸς σύγ-
 κρισιν τῶν βοῶν ἢ ἀντὶ τοῦ ἀδινῶς, ἵνα ἦ, πυκ-
 νῶς καὶ συνεχῶς. Schol. Ἀδινὰ δὲ, τὰ πυκνὰ καὶ
 ἀσφιλῆ καὶ εἰς κόρον ἀπὸ τοῦ ἄδην. Eustath.

Ibid. — εἰλίποδας ἔλικας.] Quâ ratione,
 εἰλίποδας hic ultimam producat; item πρῶ-
 τος, ver. 113. vide ad Il. á, 51.

Ibid. — ἔλικας.] Ἐλικοειδῆ κέρματα ἔχοντας.
 Schol.

Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα,
 Νόστον πευσόμενον πατρὸς Φίλου, ἣν που ἀκούσῃ·
 Ἴδ' ἵνα μιν κλέος ἰσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.

95

“Ὡς εἰποῦσ', ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 Ἀμβρόσια, χρύσεια, τὰ μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὑγρῆν,
 Ἴδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο·

Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξείῃ χαλκῶ,
 Βριθῦ, μέγα, στιβαρόν, τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν
 Ἡρώων, τοῖσιν τε κοτίσσειται ὄβριμοπάτρη.

100

Βῆ δὲ κατ' οὐλύμπιοι καρήνων αἴζασα·

“ Mittam autem in Spartam et in Pylum arenosam,
 “ Reditum sciscitaturum patris dilecti, sicubi audierit ;
 “ Atque ut ipsum gloria insignis inter homines habeat.”
 Sic fata, pedibus subligavit pulchra talaria,
 Immortalia, aurea, quæ ipsam ferebant tam super mare,
 Quàm super immensam terram, simul-cum flatu venti :
 Sumpsit autem validam hastam, acuminatam acuto aere,
 Gravem, magnam, solidam ; quâ domat acies virorum
 Heroïum, quibus utique irascitur forti-patre-nata.
 Descendit autem ab Olympi verticibus festinans :

95

100

Ver. 95. Πέμψω δ' ἐς Σπάρτην.] *Al.* Πέμψω δὲ Σπάρτην.

Ver. 95. Ἴδ' ἵνα μιν κλέος ἰσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.] Ὅτι σχῆμα ἀμφιβολίας τὸ, “ Ἴδ' ἵνα μιν κλέος ἰσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν.”
 Δημοῖ γὰρ, ἡ ὅπου φήμη ἔχει εἶναι τὸν Ὀδυσσεῖα· ἡ ὅπως εὐκλεία ἔχει τὸν Τηλέμαχον ὡς κοπιᾶσαντα ὑπὲρ τοῦ πατρὸς· καὶ ἰστί κρείττων αὐτῆ ἢ ἔνοια. *Eustathius.* Similiter et *Spondanus* : “ Ambigua (inquit) videtur oratio ; “ nam istud μιν non facile dictum est, quo referatur ; an ad Ulyssem, an ad Telemachum. Si ad Ulyssem referatur, sensus erit : Sicubi Telemachus audiat, ubi gentium famâ sit Ulysses. Si ad Telemachum, intelligendum est, hâc diligentiam et officio Telemachum laudem et famam sibi esse comparaturum.” Mihi quidem nulla hîc videtur ambiguitas ; prior enim explicandi ratio, ne quid amplius dicam, cum voce ἰσθλὸν nequaquam congruit. Vide autem et infra ad ver. 284. et ad γ', 78.

Ver. 96. — ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα, Ἀμβρόσια, χρύσεια.]

pedibus talaria nectit
 Aurea ; quæ sublimem alis, sive æquora supra,
 Seu terram, rapido pariter cum flamine portant. *Æn.* IV, 239.

Ibid. — καλὰ.] Similiterque ver. 131

et 155. καλόν· et ver. 137. καλῆ· et ver. 208. καλὰ. Vide ad *Il.* β', 43.

Ver. 99. Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος.] Ἀπειροῦνται μετὰ ἀσπερίσκων, ὅτι ἐν τῇ τῆς Ἰλιάδος, καλῶς. *Schol.* Ubi pro, ἐν τῇ τῆς Ἰλιάδος, *Barnesius* edidit ἐν τῇ κ', τῆς Ἰλιάδος. “ Nam hic “ locus,” inquit, “ extat in κ', i. e. in decimo *Iliados.*” Atqui in isto libro occurrit unicus tantum hic versus, Εἴλετο δ' ἄλκιμον ἔγχος, ἀκαχμένον ὀξείῃ χαλκῶ, ver. 155. neque ibi de *Minervâ*, sed de *Nestore* usurpatus. Ideoque *Scholiam* ista potius *Iliados* loca respicere crediderim, ubi *Minervam* ad prælium sese accingentem depingit Poeta ; *l.* 745. *S'*, 389.

λάζιτο δ' ἔγχος
 Βριθῦ, μέγα, στιβαρόν τῷ δάμνησι στίχας
 ἀνδρῶν

Ἡρώων, τοῖσιν τε κοτίσσειται ὄβριμοπάτρη.

Quorum versuum posteriores duo hîc ad verbum repetuntur, ver. 100. 101.

Ibid. — ἀκαχμένον ὀξείῃ χαλκῶ.]

ferro præfixum robur acuto.

Æn. X, 479.

Ver. 102. Βῆ δὲ κατ' οὐλύμπιοι καρήνων αἴζασα.]

Illa viam celerans

cito decurrit tramite virgo.

Æn. V, 609.

- Στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ, ἐπὶ προθύροις Ὀδυσῆος,
 Οὐδοῦ ἐπ' αὐλείου παλάμη δ' ἔχε χάλκειον ἔγχος,
 Εἶδομένη ξείνῳ Ταφίων ἡγήτορι Μέντη. 105
- Εὔρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας· οἱ μὲν ἔπειτα
 Πεσσοῖσι προπάροιθε θυράων θυμὸν ἔτερπον,
 Ἕμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί.
 Κήρυκες δ' αὐτοῖσι καὶ ὄτρηροὶ θεράποντες,
 Οἱ μὲν ἄρ' οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ, 110
 Οἱ δ' αὐτε σπόγγοισι πολυτρήτοισι τραπέζας
 Νίζον, καὶ προτίθεντο, ἰδὲ κρέα πολλὰ δατεῦντο.
 Τὴν δὲ πολὺ πρῶτος ἶδε Τηλέμαχος θεοειδής·
 Ἦστο γὰρ ἐν μνηστῆρσι φίλον τετιμημένος ἦτορ,
 Ὅσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ φρεσὶν, εἴποθεν ἐλθῶν 115

Stetique Ithacae in populo ad vestibulum Ulyssis, Limine in aulae, manu verò tenebat ferream hastam ; Similis hospiti Taphiorum duci Mentae.	105
Invenit autem procos superbos : illi quidem tum Talis ante januam animum oblectabant, Sedentes in pellibus boùm, quos occiderant ipsi. Praecones verò ipsis et seduli famuli, Alii quidem vinum miscebant in crateribus et aquam,	110
Alii autem spongiis multiformis mensas Abstergabant, et proponebant, et carnes multas dividebant. Hanc verò longè primus vidit Telemachus deo-similis ; Sedebat enim inter procos charo moestus corde, Cernens patrem eximium in mente, si alicundè veniens	115

Ver. 105. Στῆ δ' Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ.] Δήμῳ, τόπος ἐν Ἰθάκῃ, ὅπου ἦν τὸ Ὀδυσσεύς βασιλείον. Schol. Δύναται δὲ καὶ ἄλλως τὸ Ἰθάκης ἐν δήμῳ νοθεῖσθαι, ἀντὶ τοῦ ἐν τοῖς Ἰθακῆσι, ὡς καὶ μετ' ὀλίγα ἐρεῖ, (infra ver. 237.) " Τρώων ἐνὶ δήμῳ." Eustath. Posterior verior videtur explicandi ratio ex aliis locis ubi eandem phrasin usurpat Poeta :

Ἐμτέρου δ' οὐκ ἐστὶ γένεος βασιλεύτερον ἄλλο
 Ἐν δήμῳ Ἰθάκης ————— infra ὁ, 552.

καὶ δὲ σε φασὶν

Ἐν δήμῳ Ἰθάκης μεθ' ὀμήλικας ἔμμεν' ἄριστον. π', 418.

Εἰ γὰρ μιν ζῶν γ' ἐκίχης Ἰθάκης ἐνὶ δήμῳ. ὦ, 285.

Ver. 104 et 121. — χάλκειον ἔγχος.] Vide ad II. γ', 380.

Ver. 105. — Ταφίων.] Τάφος, ἡ νῆτος τῶν Ἐχινάδων, ἣν κατέκον Τηλεβοάι. Schol. Caeterum mirè, nè dicam planè ridiculè, de hac voce Eustathius in Comment. ad ver. 323. hujus libri : Καὶ ἴσως καὶ διὰ τοῦτο, συμβολικῶς καὶ ἀστίως ὁ Ποιητὴς τὴν τῷ Τηλέμαχῳ ἐπιφοιτήσαν Ἀθηνᾶν, ἡγήτορι Ταφίων ἀπέκτα-

σε, διὰ τὸ ἐκβαμθητικὸν τῆς ἐν αὐτῷ φρονήσεως. Τάφος γὰρ ἡ νῆτος, ὀμωνυμίαν ἔχει πρὸς τὸ θάμβος, ὅτε καὶ αὐτὸ τάφος λίγεται. Vide ad II. ὦ, 242.

Ver. 106. — μνηστῆρας ἀγήνορας.] Ἄγαν αὐθάδεις, ὑβριστάς. Schol. Ὅτι τὸ, ἀγήνορ, οὐ μόνον ἐπὶ ψόγου λαμβάνεται, ὅτε καὶ δηλοῖ τὸν θρασὺν καὶ ὑβριστὴν· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἐπαίνου, ὡς σπινίκα τὸν ἀνδρείον δηλοῖ, ὡς πολλαχοῦ τῆς Ἰλιάδος εὔρεται. Eustath. Quin et nihil opus ut hic in malam partem accipiatur vox ἀγήνορας. Vide supra ad ver. 29 et 70.

Ver. 107. Πεσσοῖσι — θυμὸν ἔτερπον.] Vide Athenæum, lib. I. cap. 14. Ubi lusus hic Procorum particulim describitur.

Ver. 107. 110. 112. — ἔτερπον — ἔμισγον — Νίζον.] Vide ad II. ν, 84.

Ver. 108. Ἕμενοι ἐν ῥινοῖσι βοῶν, οὓς ἔκτανον αὐτοί.] Διὰ τούτου τὸ βίαιον ἐμφαίνει τῶν μνηστῆρων, τὸ τὰς βύρσας ὑποστρωνύειν τοῖς θρόνοις καθήμενων. Schol.

Ver. 110. — ἄρ'.] Ut fieri solet. —

Ver. 113. — θεοειδής.] Vide ad II. ὦ, 217.

Ver. 115. Ὅσσόμενος πατέρ' ἐσθλὸν ἐνὶ

Μνηστήρων τῶν μὲν σκέδασι κατὰ δάματα θείη,
 Τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι, καὶ κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσοι.
 Τὰ φρονέων, μνηστήρσι μεθήμενος, εἴσιδ' Ἀθήνην.
 Βῆ δ' ἰθὺς προθύροιο· νεμεσσήθη δ' ἐνὶ θυμῷ,
 Ξεῖνον δὴθὰ θυρήσιν ἐφειστάμεν· ἐγγύθι δὲ στάς 120
 Χεῖρ' ἔλε δεξιτερὴν, καὶ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Χαῖρε, ξεῖνε· παρ' ἄμμι φιλήσεται· αὐτὰρ ἔπειτα
 Δείπνου πασσάμενος μυθήσεται, ὅτεό σε χρῆ.

“Ὡς εἰπὼν ἠγείθ', ἠ δ' ἔσπετο Παλλὰς Ἀθήνη· 125
 Οἱ δ' ὅτε δὴ ῥ' ἐντοσθεν ἔσαν δόμου ὑψηλοῖο,
 Ἐγχος μὲν ῥ' ἔστησε φέρον πρὸς κίονα μακρῆν,
 Δουροδόκης ἐντοσθεν ἐϋξόου, ἔνθα περ ἄλλα
 Ἐγχέ' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἴστατο πολλά·
 Αὐτὴν δ' εἰς θρόνον εἴσεν ἄγων, ὑπὸ λίτα πετάσσας, 130
 Καλὸν, δαιδάλεον· ὑπὸ δὲ θρηῆνυς ποσὶν ἦεν.

Procorum quidem dispersionem per aedes faceret,
 Honorem autem ipse haberet, et bonis suis imperaret.
 Haec cogitans, procis assidens, vidit Minervam ;
 Ivitque rectà foràs ; indignabatur nempè animo
 Hospitem diù ad januam stare : propè autem astans, 120
 Manum prehendit dextram, et accepit aeream hastam,
 Et ipsam compellans verbis alatis allocutus est :
 “ Salve, hospes ; à nobis amicè excipièris : caeterùm deinde
 “ Coenà reffectus loquèris quid tibi opus sit.”
 Sic fatus praeibat, sequebatur autem Pallas Minerva : 125
 Illi verò cùm jam intrà domum venissent excelsam,
 Hastam quidem *Telemachus* statuit ferens ad columnam longam,
 Intrà armarium benè-politum ; ubi utique aliæ
 Hastae Ulyssis magnanimi stabant multae :
 Ipsam verò in thronum collocavit ducens, stragulo substrato, 130
 Pulchro, ingeniosè-facto ; sub pedibus autem scabellum erat.

φρεσίν.] “Ἦτοι ἰν ἑαυτῷ κληρονομούμενος καὶ εὐχό-
 μινος θείας τυχεῖν φήμης περὶ τῆς ἰπανόδου τοῦ
 πατρός. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 16. Ὁσσό-
 μινος δὲ φρεσίν ὁ φανταζόμενος τὸ μὴ παρὸν, καὶ
 κατὰ νοῦν αὐτὸ βλέπων καὶ ἀνιδωλοποιούμενος.
 Ὡς ὁ ἠγλίμαχος κἀθηται “ ὀσσόμινος φρεσὶ
 “ πατέρα ἰσθλόν.” *Eustath.*

Ver. 116. ——— σκέδασι.] Vide ad *Il.* α, 67 et 140.

Ver. 123. ——— φιλήσεται.] Vide ad *Il.* υ, 504. et α, 338.

Ver. 124. 138. ——— πασσάμενος ——— Νί-
 ψασται.] Vide infra ad *ι*, 491. et ad *ι*, 296.

Ver. 126. Οἱ δ' ὅτε δὴ.] Vide ad *Il.* ξ, 435 et 504.

Ver. 127. “Ἐγχος μὲν ῥ' ἴσθησ φέρον πρὸς
 κίονα μακρῆν.]

Exin, quae in mediis ingenti adnixa co-
 lumnæ

Ædibus astabat, validam vi corripit has-
 tam. *Æn.* XII, 92.

Ver. 128. Δουροδόκης.] Διερχτοθήκης· νοητίον
 δὲ ἀπιξίσθαι τοὺς κίονας, καὶ ἰνταῦθα ἀπετίθει-
 σαι τὰ δόρατα. *Schol.*

Ibid. ——— ἔνθα περ.] Ubi scilicet ———.

Ver. 130. ——— λίτα.] “Ὀμηρος δὲ ὁ θαυ-
 μασιώτατος, τῶν στραμμάτων τὰ μὲν κατώτερα,
 λίτα ἵναί φάσκει, ἤτοι λιυκὰ καὶ μὴ βιδαμμίνα,
 ἢ σιτοικιμμίνα. *Athenæus, lib. II. cap. 9.*
 Vide et ad *Il.* ω, 644.

Ver. 131. ——— ἦεν.] *At.* ἴεν.

Ver. 132. ——— κλισίον.] Δίφρον, ἀνάκλισον
 (*Barnesius* ex MS. edidit ἀνάκλιστρον) ἴχουσα,
 καβίδεον. *Schol.* Vide infra ad *ver.* 145.

Πὰρ δ' αὐτὸς κλισμὸν θέτο ποικίλον, ἔκτοθεν ἄλλων
 Μνηστῆρων· μὴ ξεῖνος, ἀνηθείς ὀρυμαγδῶ,
 Δείπῳ ἀδήσειεν, ὑπερφιάλοισι μετελθῶν,
 Ἦδ' ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποιχομένοιο ἔροιτο. 135
 Χέρνιβα δ' ἀμφίπαλος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 Καλῆ, χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν·
 Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
 Εἶδατα πόλλ' ἐπιθείσα, χαριζομένη παριόντων. 140
 Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν αἰέρας
 Παντοίων, παρὰ δέ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.
 Κήρυξ δ' αὐτοῖσιν δάμ' ἐπ' ἄχετο οἴνοχοεύων.
 Ἔς δ' ἦλθον μνηστῆρες ἀγῆνορες· οἱ μὲν ἔπειτα

Juxtà autem ipse sibi sellam posuit variegatam, seorsùm ab alijs
 Procis; ne hospes, offensus tumultu,
 Convivium molestum-haberet, cum superbis congressus;
 Atque ut ipsum de patre absente interrogaret. 135
 Aquam verò ancilla ex gutto profundebat ferens
 Pulchro, aureo, super argenteum lebetem
 Ad lavandum; juxtàque politam stravit mensam:
 Panem verò veneranda proma apposuit ferens,
 Fercula multa apponens, largiens de praesentibus. 140
 Coquus autem carnium lances apposuit sumens
 Omnigenùm, ipsis etiam apponebat aurea pocula.
 Praeco porrò eos sedulò obibat vinum fundens.
 Ingressi autem sunt proci superbi, qui quidem deinde

Ver. 135. — ἀνηθείς.] Vide ad Il. α', 762. et ὁ, 24.

Ver. 134. Δείπῳ ἀδήσειεν.] Ὅτι τὸ, δείπῳ ἀδήσειεν, ἀντὶ τοῦ ἀηδισθῆ, ἀπὸ τοῦ ἀηδοῦς κέκραται. Διὸ καὶ ἐκτεταμένον ἔχει τὸ δίχρονον. Eustath. Caeterum nonnullos ἀδήσειεν scripsisse testatur Barnesius.

Ver. 136. Χέρνιβα.] Τὰ ἐπὶ τῶν χειρῶν εἶδατα. Schol.

Ibid. — προχόῳ.] Ἀγγεῖω προχυτικῶ, ἀπὸ τοῦ χεῖν τὸ ὕδωρ τῶ καθ' ἡμᾶς ξέστη. Schol. Apud Andronicum Livium; Guttus, Pollubrum.

Ver. 140. — χαριζομένη παριόντων.] Παριόντα δὲ βρώματα λέγει, τὰ ἐν τῷ ταμίῳ ἀπίθιτα, ἦτοι ἑῶλα. Eustath.

Ver. 141. Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας.] Athenaeus haec omittenda contendit: Ἀμαρτάνουσι δὲ οἱ ἐφέξῃς γράφοντες τούτους τοὺς στίχους·

Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα,
 Εἶδατα πόλλ' ἐπιθείσα, χαριζομένη παριόντων.
 Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν αἰέρας.

Εἰ γὰρ εἶδατα παρέθηκεν ἡ ταμίη, δῆλον ὅτι

κρεῶτων λείψανα τυγχάνοντα τὸν δαιτρὸν οὐκ ἔδει παρεπιφέρειν διότι τὸ δίστιχον ἀπαρκεῖ, lib. V. cap. 4. Quin et, uti ad hunc Athenaei locum annotat Casaubonus, infra Odys. ἡ, 175. ubi hic locus iterum occurrit, repetuntur versuum horum priores duo, “ Σῖτον δ' — “ παριόντων,” omisso sequenti “ Δαιτρὸς δὲ “ ἔς.” Eustathio verò, quocum facit et Dna. Dacier, haud satis idoneae videntur Athenaei rationes: Καὶ μὴν καινὸν ἄλλως οὐδὲν, τῶν τριῶν στίχων φυλαττομένων, τὴν μὲν ταμίην ἑῶλα παραβῆσθαι, τὸν δ' αὐτὸν δαιτρὸν ἑτεροῖα παντοῖα πρόσφατα ποικίλας τε χάριν καὶ πρὸς φιλοφροσύνης ἐνδειξιν. Eustath.

Ibid. Δαιτρὸς.] Μάγειρος· ὁ διανέμων τὰ κρέα. Schol. “ Hic acceptos à coquo cibos mensis inferebat, illatos secabat.” Casaubon. Annotat. in Athenaeum, lib. V. cap. 4.

Ver. 143 et 153. Κήρυξ.] Ita Barnesius. Recte, ut upinor. Vide supra ad Il. ὦ, 149. et β', 267. Vulgg. utrobique Κῆρυξ.

Ver. 144. — μνηστῆρες ἀγῆνορες.] Scholiastes exponit ἄγαν αὐθάδεις· sed vide supra ad ver. 106.

Ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε· 145
 Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδαρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν·
 Σῆτον δὲ δμῳαὶ παρενήνεον ἐν κανέοισιν·
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἔτοῖμα, προκείμενα, χεῖρας ἴαλλον.
 Κούροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο 150
 Μνηστῆρες, τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήληι,
 Μολπή τ' ὄρχηστὺς τε· τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτός.

Ordine sedebant per sedilia thronosque : 145
 His verò praecones quidem aquam in manus fuderunt :
 Panem autem ancillae accumulabant in canistris :
 Illi verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.
 Juvenes autem crateras coronârunt potu.
 At postquam potùs et escae desiderium exemerant 150
 Proci, ipsis quidem alia in mente curae-erant,
 Cantus saltatioque : haec enim sunt ornamenta convivii.

Ver. 145. Ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.] Ἐκαθίζοντο δὲ καὶ δειπνούντες οἱ τότε. Πολλαχοῦ γοῦν ὁ Ὅμηρος φησὶν “Ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούς τε θρόνους τε.” Ὁ γὰρ θρόνος αὐτὸς μόνον ἐλευθέριος ἐστὶ καθέδρα σὺν ὑποποδῶν, ὅπερ θρηῖνον καλοῦντες, ἐντεῦθεν αὐτὸν ἀνόμασαν θρόνον, τοῦ θρησασθαι χάριν, ὅπερ ἐπὶ τοῦ καθίζεσθαι τάσσουσιν. — Ὁ δὲ κλισμὸς περιτοπιτέρως κικλόμεται ἀνακλίσει. Athenaeus, lib. V. cap. 4.

Ver. 147. 148. 149. Σῆτον δὲ δμῳαὶ, &c.] Barnesius locum hunc versuum ordine mutato, alioque etiam versu inserto, ita edidit :

Κούροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο·
 Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπείσσι.
 Σῆτον δὲ δμῳαὶ παρενήνεον ἐν κανέοισιν·
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἔτοῖμα προκείμενα χεῖρας
 ἴαλλον.

Atque hanc ordinationem ex *Iliad.* ἰ, 174. *Odys.* γ', 338. φ', 270. itemque ex *Eustathio*, confirmari existimat vir eruditus. Sed, ut opinor, minùs rectè. Nam in omnibus locis jam citatis non occurrunt duo isti versus, Σῆτον δὲ δμῳαὶ — χεῖρας ἴαλλον. Et quamvis in *Eustathii* textu locus hic, uti nunc disposuit *Barnesius*, editus sit; liquet tamen ex commentario ipsum non ita legisse. Porro versum istum, “Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπείσσι,” agnovisse quidem hic videtur *Scholias*tes, qui vocem Νώμησαν citat, exponitque Ἐμίρισαν. *Henricus Stephanus* autem in annotationibus ad hunc locum, quamvis versum hunc in Editionibus plerisque reperiri fatetur, aliundè tamen huc irrepsisse pro certo habet. Vide infra ad γ', 340. et φ', 272.

Ver. 147. — παρενήνεον.] Τὸ δὲ παρενήνεον — δηλοῖ — τὸ σωρεύειν, καὶ ἐμφαίνει τὸν πληθυσμὸν τοῦ σίτου. *Eustath.*

Ver. 148. — ὀνείαθ'.] Τὰ ὄνησιν ἐμποιοῦντα ἰδίσματα. *Schol.*

Ver. 149. — κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποτοῖο.]

Crateras magnos statuunt et vina coronant. *Aen.* I, 728.

Vide et ad *Il.* ἄ, 470.

Ver. 150. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο.]

Postquam exempta fames, et amor compressus edendi. *Aen.* VIII, 184.

Vide ad *Il.* ἄ, 469.

Ver. 151. — τοῖσιν μὲν ἐνὶ φρεσὶν ἄλλα μεμήλει.] Πιθανῶς, ἵνα ὁ Τηλέμαχος καρὸν σχῆ. *Schol.*

Ibid. — μεμήλει.] *Eustathius* in commentario legit μεμήλε. Quo modo neutiquam constabit Temporum ratio. Vide ad *Il.* β', 614. et ad ἄ, 37 et 221.

Ver. 152. Μολπή τ' ὄρχηστὺς τε· τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτός.] Ita infra *δ'*, 99.

Φόρμιγγός δ', ἡ δαιτὶ συνορὸς ἐστὶ θαλίη. Et *ε'*, 270.

— ἰν δὲ τι φόρμιγγ
 ἥπυι, ἣν ἄρα δαιτὶ θιοὶ ποίησαν ἰταίην.

Καὶ μοι μῆδεις ὑπολαβίτω ὅτι πρὸς τίρψιν μόνον χρησίμην ἀθήη μουσικὴν Ὅμηρος διὰ τούτων ἄλλα γὰρ βαθύτερος ἐστὶ νός ἰγκλικρυμμένος τοῖς ἴπτοι. Εἰς γὰρ ἀφίλιαν καὶ βοήθειαν τὴν μεγίστην αὐτοῖς καιροῖς παρέλαθε μουσικὴν· λίγω δὲ εἰς τὰ δίσκαι καὶ τὰς συνουσίας τῶν ἀρχαίων. Συνίβαιν γὰρ εἰσάγειν μουσικὴν, ὡς ἰκανὴν

Κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαρην περικαλλία θῆκεν
Φημίω, ὅς ῥ' ἤειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη.

Ἦτοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀεῖδεν.

155

Αὐτὰρ Τηλέμαχος προσέφη γλαυκῶπιν Ἀθήνην,
" Ἀγχι σχῶν κεφαλῆν, ἵνα μὴ πευθοῖαθ' οἱ ἄλλοι·

Ξεῖνε φίλ', εἰ καὶ μοι νεμεσήσεται, ὅ, τι κεν εἴπω ;

Τούτοισιν μὲν ταῦτα μέλει, κίθαρις καὶ αἰοῖδῃ,

'Ρεῖ' ἐπεὶ ἀλλότριον βίοτον νήποιον ἔδουσιν

160

Praeco autem in manus citharam perpulchram posuit

Phemio, qui quidem canebat inter procos necessitate.

Ac ille quidem citharam-pulsans praeludebat ut scitè caneret :

155

Verùm Telemachus allocutus est caesiis-oculis Minervam,

Propè admoto capite, ut ne audirent alii :

" Hospes chare, num etiam mihi irascèris, ob id quod dixero ?

" His quidem haec curae sunt, cithara et cantus,

" Facile sanè ; quoniam alienum cibum impunè absumunt

160

ἀντισπᾶν καὶ πρᾶννειν τὴν τοῦ οἴνου ὑπόθερμον
δύναμιν καθάπερ που φησὶ καὶ ὁ ἡμέτερος Ἀρισ-
τόξενος· ἐκεῖνος γὰρ ἔλεγεν εἰσάγεσθαι μουσικὴν,
παρ' ὅσον ὁ μὲν οἶνος σφάλλειν πέφυκε τῶν ἄδην
αὐτῶν χρησαμένων τὰ τε σώματα καὶ τὰς διανοί-
ας· ἢ δὲ μουσικὴ τῇ περὶ αὐτὴν τάξει τε καὶ συμ-
μετρίᾳ εἰς τὴν ἰναντίαν κατάστασιν ἄγει τε καὶ
πρᾶννει. Plutarch. de Musica, sub fine ;
ubi et hunc Homeri locum adducit. Vide
infra ad S', 99. et ε', 271.

Ver. 155. Κήρυξ δ' ἐν χερσὶν, &c.] Herodotus in Vitâ Homeri locum hunc hoc modo citat :

Κήρυξ δ' ἐν χερσὶν κίθαρην περικαλλί' ἔθηκε
Φημίω, ὅς τένυ πολλὸν ἰκαίνυτο πάντας αἰδῶν.

Unde Barnesius post hunc versum inseruit :

Φημίω, ὅς τένυ πολλὸν ἰκαίνυτο πάντας αἰδῶν.

Atqui Herodotus versum proximè sequentem, " Φημίω, ὅς ῥ' ἤειδε, &c." isto modo tantum legisse, aut fortè memoritèr citâsse crediderim.

Ibid. — ἐν χερσὶν κίθαρην περικαλλία θῆκε.]

———— Citharâ crinitus Iôpas

Personat auratâ ———. Æn. I, 744.

Ver. 154. Φημίω, ὅς ῥ' ἤειδε παρὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη.] Προανεφάνησε, ἵνα ὁ Φήμιος σωθῇ ἐν τῇ μνηστροφονίᾳ. Schol. Vide infra ad χ', 330. &c.

Ibid. — ὅς ῥ'.] Qui utique ——— Qui scilicèt ———.

Ver. 155. " Ἦτοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν ἀεῖδεν.] " Ἀναβάλλεσθαι autem dicuntur, " inquit Eustath. οἱ κίθαρίζοντες, pro ἀνακρού-
" εσθαι seu προομιμάζεσθαι. Dicunt Latini
" poetæ chordas pollice prætentare, ut apud
" Ovid. Metam. l. 5. Calliope querulas præ-

" tentat pollice chordas. Ergò ἀναβολὴ δι-
" cetur ipsa chordarum digitis facta præ-
" tentatio, quam vulgò proœdium et prolu-
" sionem appellant, et quidam præcentrationem,
" i. e. cantus proœmium." Benedict. in Pin-
" dar. Pythior. Ode I, 7. Similiter et Mena-
" gius: " Sunt autem ἀναβολαὶ proœmia Musi-
" corum ; quâ voce utitur Pindarus Pythior.
" Ode I. statim initio : ἀμβολὰς τεύχης
" ἐλελιζόμενα ——— : inde ἀναβάλλεσθαι apud
" Homerum Odys. ε. pro chordas pollice
" prætentare: " Ἦτοι ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο
" καλὸν ἀεῖδεν." Annotat. in Laërt. lib. IX.
Sic apud Theocritum :

Τῷ δ' ἔτι δαμοίτας ἀνεβάλλετο, καὶ τὰδ'
ἀεῖδεν. Idyll. VI, 20.

Δεύτερος αὖ Δάφνης λιγυρῶς ἀνεβάλλετ' αἰ-
δεῖν. Idyll. VIII, 71.

Καὶ τι κόρας φιλικὸν μέλος ἀμβάλει ———.
Idyll. X, 22.

Item apud Aristophanem :

————— Ξυνελέγοντ' ἀναβολὰς ποτώμενοι.
Pax, ver. 850.

Vide Histoire Critique de la Republique des
Lettres, Tom. I. pag. 234.

Ver. 156. 178 et 221. ——— γλαυκῶπιν
Ἀθήνην ——— γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide ad
II. α. 206.

Ver. 157. ——— πευθοῖαθ' οἱ ἄλλοι.] Ἀ-
πευθοῖατο ἄλλοι.

Ver. 158. ——— εἰ καὶ μοι.] Ἀ. ἦ καὶ μοι.

Ver. 160. ——— ἀλλότριον βίοτον νήποιον
ἔδουσιν.]

' Ἀλλότριον κάματον σφετέρην ἰς γαστήρ' ἀμῶν-
ται. Hesiod. Theog. ver. 599.

Ἄνερος, οὗ δὴ που λεύκ' ὄστέα πύθεται ὄμβρω,
 Κείμεν' ἐπ' ἠπείρου, ἢ εἰν ἀλὶ κῦμα κυλίνδει.
 Εἰ κείνόν γ' Ἰθάκηνδε ἰδοίαιτο νοστήσαντα,
 Πάντες κ' ἀρησαίατ' ἐλαφρότεροι πόδας εἶναι,
 Ἡ ἀφνειότεροι χρυσοῖό τε ἐσθῆτός τε. 165
 Νῦν δ' ὁ μὲν ὡς ἀπόλωλε κακὸν μόνον, οὐδέ τις ἡμῖν
 Θαλπωρῆ, εἴπερ τις ἐπιχθονίων ἀνθρώπων
 Φησὶν ἐλεύσεσθαι τοῦ δ' ἄλετο νόστιμον ἡμᾶρ.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπε καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἦδ' ἐ τοκῆες; 170
 Ὀπποῖός δ' ἐπὶ νηὸς ἀφίκεο; πῶς δέ σε ναῦται
 Ἦγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωνται;
 Οὐ μὲν γάρ τι σε πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκίσθαι.

“ Viri, cujus jam alicubi alba ossa putrescunt imbre,
 “ Jacentia in continenti, aut illa in mari fluctus volvit.
 “ Si illum utique in Ithacam viderint reversum,
 “ Omnes optârint celeriores pedibus esse,
 “ Quàm ditiores auro vesteque. 165
 “ Nunc verò ille sic periit malo fato, neque ulla nobis
 “ Spes est, etiamsi quis terrestrium hominum
 “ Dicat rediturum esse; ejus enim periit reditûs dies.
 “ Sed agè, mihi hoc dic et verè enarra,
 “ Quis? unde es hominum? ubi tibi urbs, atque parentes? 170
 “ Quali autem in navi advenisti? quo pacto te nautae
 “ Duxerunt in Ithacam? quosnam se esse praedicant?
 “ Neque enim ullo pacto te peditem existimo huc venisse.

Οὕτω τί τ' ἀλλότρη' ἐσθίειν ἴσσι γλυκύ.
 Alexis Poët. apud Athen. lib. IV. cap. 18.

— ἀνδρὸς εἰς βίον ἠπείρου ἐλέσσει.
 Infra ver. 377. hujus libri; et β', 142.

Quasi mures, semper edimus alienum
 cibum.

Plautus, Captiv. Scen. I. ver. 9.

Ver. 166 — ἀπόλωλε.] Vide ad Il. κ',
 186. 187. et ad ζ', 37.

Ibid. — οὐδὲ τις ἡμῖν Θαλπωρῆ.] Eustathius nonnullos hîc Ἐλπῶρῆ legisse annotat. At vulgatam lectionem præfert Dna. Dacier: “ Ἐλπῶρῆ” (inquit) “ veut dire “ simplement esperance, attente; et Θαλπωρῆ signifie non seulement esperance, “ mais une esperance, qui par la joie qu'elle “ inspire, communique au sang et aux “ esprits une douce chaleur, source de vie. “ ce qui convient ici.” Ἰστίον δὲ ὅτι τὴν χαροποιὸν ἐλπίδα Θαλπωρῆν λίγει. Eustath. Sic Il' ζ', 411. 412.

— οὐ γὰρ ἴτ' ἄλλη
 Ἔσται θαλπωρῆ, ἐπὶ ἂν σύγε πότμον ἐπίσσης.
 Tom. I.

Ver. 169. Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπέ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον.]

— mihi que hæc edisserere vera roganti.
 Æn. II, 149.

Ver. 170. Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις, ἦδ' ἐ τοκῆες.] Πάλιν αὖ τὸ Ὀμηρικὸν παραφράζων Εὐριπίδης, “ Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; “ πόθι τοι πόλις ἦδ' ἐ τοκῆες,” τοῖς δὲ χρῆται τοῖς Ἰαμβίοις ἐν τῷ Αἴγυι.

Ποίαν σε φῶμι γαῖαν ἐκλειοῖπτα,
 Πολυξινούσθαι; γῆ δὲ τίς, πάτρας θ' ὄρες;
 Τίς ἴσθ' ὁ φύσας; τοῦ κικλήρυζα πατρός;
 Clemens Alexandrin. Strom. VI.

Χαῖρ', ὦ ξέν', ὅστις δὲ εἶ, φράσον πάτραν τε
 σὴν.
 Euripid. Cyclops, ver. 102.

Sed vos qui tandem? quibus aut venistis
 ab oris?
 Æn. I, 373.

Qui genus? unde domo? —
 Æn. VIII, 114.

Ver. 173. Οὐ μὲν γάρ τι σε πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκίσθαι.] Ἰστίον δὲ ὅτι ἀφίλης ἐνταῦθα καὶ ἀστοῖο; ὁ τοῦ Τηλέμαχου λόγος ἐν τῷ, “ Οὐ γὰρ

Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὔ εἰδῶ·

Ἡὲ νέον μεθέπεις, ἧ καὶ πατρώϊός ἐσσι

175

Ξεῖνος; ἐπεὶ πολλοὶ ἴσαν ἀνέρες ἡμέτερον δῶ

Ἄλλοι, ἐπεὶ καὶ κείνος ἐπίστροφος ἦν ἀνθρώπων.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Γοιγὰρ ἔγωγ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.

Μέντης Ἀγχιάλιοιο δαΐφρονος εὐχόμεαι εἶναι

180

Υἱός, ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσα.

Νῦν δ' ὦδε ξὺν νηϊ κατήλυθον ἠδ' ἐτάροισιν,

Πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους,

“ Et mihi hoc dic verè, ut benè cognoscam,

“ An recens venisti, an etiam paternus es

175

“ Hospes? quoniam multi adibant viri nostram domum

“ Alii; nam et is in-se-convertibat-studia hominum.”

Hunc autem rursus allocuta est dea caesiis-oculis Minerva:

“ Enimverò ego tibi haec valdè accuratè narrabo:

“ Mentis Anchiali bellicosi glorior esse

180

“ Filius: caeterùm Taphiis navigandi-studiosis impero.

“ Nunc verò huc cum navi veni atque sociis,

“ Navigans super nigrum pontum ad alienae-linguae homines.

“ τι σε πεζόν, &c.” ἤγουν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς νήσῳ σπουδαῖον δὲ ὁ λόγος ἔχει οὐδέν, ὅποια τὰ τοῦ σχεδιασμοῦ. *Eustath.* Fortassè autem sententia hæc eorum numero habenda sit, in quibus ἡ ἀπόφασις (observante *Hermogene* περὶ μεθόδου δινότητος, cap. 37.) τῇ καταφάσει τὸ πλεόν δύναται. Ut scilicet phrasis ista, “ οὐ μὲν γάρ τι οἶμαι,” rem non modò non esse verisimilem, sed et ab omni verisimilitudine longissimè abesse, sive planè esse impossibilem, denotet. Vide ad *Il.* 4, 544. Atque hoc modo exponit *Scholias* τες: Πεζόν μὲν γάρ σε ἀδύνατον ἰλθεῖν. Occurrit porrò eadem sententia infra ζ', 190. σ', 59. 224.

Ver. 177. — ἐπίστροφος.] Ὁ ἐνεργῶν καὶ ποιούμενος τὴν εἰς ἄλλους ἐπιστροφὴν ὃ ἔστι φιλόξενος καὶ πολλοὺς ξενοδοχῶν. Ἡ παθητικὴν ἐννοίαν ἔχει, ὡς πάσχων ἐκ τῶν ἄλλων ἐπιστροφὴν, καὶ ἀγαπώμενος ὅπερ καὶ κρεῖττον. *Eustath.*

Ver. 179. — ἔγωγ τοι ταῦτα μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.] “ Tamen” (inquit *Spondanus*) “ ficta sunt ea, quæ pauld post dicet, “ se Mentem, esse Anchiali filium; totumque illud de susceptæ navigationis fine; sed illud ἀτρεκέως ad sequentia de Ulysse referenda sunt, ut constet veritas, quem adhuc esse superstitem Telemacho nunciabit. Alioqui officiosum est ac opportunum mendacium, quod de se Minerva dicit.” Atqui, (ut opinor,) istud, ἀτρεκέως ἀγορεύσω, non est, “ Verè;” sed “ Ac-curatè, particulatim, enarrabo.” Vide ad *Il.* β', 10.

Ver. 182. Νῦν δ' ὦδε ξὺν νηϊ κατήλυθον.] Ἐστὶ δὲ τὸ, ὦδε, ἀντὶ τοῦ οὕτως, ἀπλῶς δηλαδὴ καὶ ὡς εἰπεῖν αὐτως. Οὐδέποτε γὰρ φασιν ὁ Παιητῆς τοπικὸν ἰδεῖν τὸ ὦδε. *Eustath.* Similiter et *Scholias* τες: Οὐδὲ ποτὲ κεῖται παρὰ τῆ Παιητῆ τὸ ὦδε τοπικόν, ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ οὕτως. Atqui occurrit hæc vox nonnullis in locis, ubi vix aliud quàm “ Huc” significare potest:

Αἱ γὰρ δὴ Ὀδυσσεύς τι καὶ ὁ κρατερὸς Διομήδης
“ Ὡδ' ἄφαρ Τεῦ ρῶν ἱλασαῖατο μώνυχας ἵπ-
πους. *Il.* κ', 536.

“ Ἥφαιστε, πρόμαλ' ὦδε ——— σ', 392.
τὸν ξεῖνον ἱκαντίον ὦδε κάλεισσον.
Odys. ε', 544

Ibid. — κατήλυθον.] Æquè constabit Temporum ratio hoc quidem in loco, sive in Aoristo κατήλυθον scribas, sive in præterito κατήλυθα. Vide ad *Il.* α', 37.

Ver. 183. Πλέον ἐπὶ οἴνοπα πόντον.] Vulgati habent, Πλέον οἴνοπα πόντον. Quæ si vera sit lectio, versus hic, uti observavit *Barnesius*, eorum numero habendus erit, quos ἀκεφάλους appellat *Athenæus*, lib. XIV. cap. 8. Vide ad *Il.* ψ', 2. Cujusmodi tamen exempla sunt rara. Alii, notante itidem *Barnesio*, hic legunt Πλείων, vel Πλώων. Ipse autem ex Editionibus duabus vetustioribus, et ex MSS. edidit, Πλείων ἐπὶ οἴνοπα πόντον. ut pronuntietur scilicèt Πλώων. Atque hanc demùm veram lectionem crediderim. Ita enim in commentario legit *Eustathius*,

Ἔς Τεμέσην μετὰ χαλκόν· ἄγω δ' αἴθωνα σίδηρον.
 Νῆϋς δέ μοι ἦδ' ἔστηκεν ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλῃος, 185
 Ἐν λιμένι Ῥεΐθρῳ, ὑπὸ Νηΐῳ ὑλήεντι.
 Ξεῖνοι δ' ἀλλήλων πατρώϊοι εὐχόμεθ' εἶναι
 Ἐξ ἀρχῆς· εἶπερ τε γέροντ' εἴρηαι ἐπελθὼν
 Λαέρτην ἦρωα τὸν οὐκέτι φασὶ πόλινδε
 Ἔρχεσθ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐπ' ἀγροῦ πῆματα πάσχειν, 190
 Γρηῖ σὺν ἀμφιπόλῳ, ἧ οἱ βρωῶσιν τε, πόσιν τε
 Παρτιθεῖ, εὗτ' ἂν μιν κάματος κατὰ γυῖα λάβῃσιν,
 Ἐρπύζοντ' ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἴνοπέδοιο.
 Νῦν δ' ἦλθον· δὴ γάρ μιν ἔφαντ' ἐπιδήμιον εἶναι
 Σὸν πατέρ'· ἀλλὰ νυ τὸν γε θεοὶ βλάπτουσι κελεύθου. 195
 Οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀδυσσεύς,

“ Ad Temesen propter aes : fero autem splendidum ferrum.

“ Navis autem mihi ipsa stat ad agrum, seorsum ab urbe, 185

“ In portu Rethro, sub Neio sylviso.

“ Hospites autem invicem paterni gloriamur esse

“ Ab initio ; siquidem senem interrogas congressus

“ Laertem herocem, quem non amplius aiunt in urbem

“ Venire, sed seorsum in agro dolores pati 190

“ Vetulā cum ancillā, quae illi cibumque potumque

“ Apponit, quoties ipsum defatigatio membra invaserit,

“ Reptantem per fertile-solum areae vitibus consitae.

“ Nunc autem veni ; jamdudum enim ipsum aiebant apud suos esse

“ Tuum patrem ; verum huic dii impediunt iter. 195

“ Nondum enim mortuus est super terram nobilis Ulysses ;

quem et citat *Barnesius* ; itaque porro habent codices nonnulli à *Th. Bentleio* collati. Quin et bis alibi, quibus solis in locis apud Poetam (hoc ipso versu excepto) occurrit vox Πλίων, usurpatur haec ipsa phrasis :

Νηὶ πολυκλήϊδι πλίων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.

Iliad. 4, 88.

Σὴν ἰς πατεῖδ' ἴκοιο πλίων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.

Odys. 8, 474.

Ver. 184. — [Τιμίσην.] Τιμίση, πόλις Κύπρου, κατὰ δὲ τινὰς, Ἰταλίας, ἣν νῦν Βρυτισίον καλοῦσι. *Schol.* Ταύτης τι τῆς Τιμίσης [τῆς Βρεττίας] φασὶ μνησθῆσαι τὸν Πεισητῆν, οὗ τῆς ἐν Κύπρῳ Ταμασοῦ (λίγεται γὰρ ἀμφοτέρως,) τῷ “Ἔς Τιμίσην μετὰ χαλκόν —.” Καὶ δίκνυται χαλκουργεῖα πλίσιον, ἃ νῦν ἐκλίλειπται. *Strabo, Geograph. lib. VI. pag. 393. al. 255. Al. Ταμίσην.*

Ver. 185. 196. — ἔστηκεν — τίθνηκεν.]

Vide ad *Il.* 4, 37. et ad 8, 434.

Ibid. — νόσφι.] Vide ad *Il.* 4, 349.

Ver. 186. Ἐν λιμένι Ῥεΐθρῳ.] Ὀνομα τοῦ ἐν Ἰθάκῃ λιμένος τὸ Ῥεΐθρον, ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος. *Schol.*

Ibid. — ὑπὸ Νηΐῳ.] Τῷ πρὸς ὑποδοχῆν νῆων ἐθέτω ὄρει τῆς Ἰθάκης. *Schol. Al.* ὑπονηΐῳ. Vide infra ad γ', 81.

Ibid. — ὑλήεντι.] Vide infra ad *ver.* 246. item ad *Il.* γ', 151.

Ver. 193. Ἐρπύζοντ'.] Μετὰ ἰδύνης καὶ ἀνίας ἥρέμα βαδίζοντα διὰ τὸ γῆρας. *Schol.*

Ibid. — ἀνὰ γουνὸν ἀλωῆς οἴνοπέδοιο.] Ἐχθρὸς ἐπέειν τινὰς ὀνομάζει Ὀμηρὸς ἐν τοῖς ἔπεισι διογενεῖς καὶ θεοὶς ἐκίλους καὶ λαῶν ποιμένας καὶ ἄλλα ὅσα ποιητὴν εἰκὸς ἀποσιμνόνοντα τοῖς ὀνόμασι ἀρετῆν ἀνδρῶς ; Ἔρα τοὺς ἐπὶ σκυῶν καὶ αὐλακί πρὸς τῇ γῇ διαπονουμένους, δυνεὺς ἀροῦν, ἀγαθούς φυτιύειν, ἐν ἀμύτῳ διξίους, ἐν ἀρχάτω φιλοπόνηους ; Ἡ τούτων μὲν οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ἠξίωσιν καταμιῖσαι τὰ ἔργα τῆ αὐτοῦ ἀδῆ, ὅτι μὴ ἠσιώτῃ γέροντι ἀναθεῖς αὐτὰ, ἐκπιπτακότης τῆς ἀρχῆς ὑπὸ ὑβριστῶν ἦεν, “ ἰς “ γουῖν οἴνοπέδου ἀλωῆς,” ἐπὶ φύλλων χαμαὶ βιβλημένα, ἀρα θίρους ἀνακαυμένα. Οἱ δὲ μακάριοι αὐτῶν ἄνδρες, οὗς ἐκίνοσ ἰταπῶν χαίρει, ἰταρὸς ἰσὶν ἰξ ἰτίρων ἰταπιδυμάτων καὶ ἔργων.

Maximus Tyrius, Dissertat. XIII. ipso initio.

Ibid. — ἀλωῆς.] Ἀμπελοφύτου γῆς. *Schol.*

Ver. 196. — ἐπὶ χθονί.] *Al.* ἐπὶ χθονί.

Ἄλλ' ἔτι που ζῶς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
 Νήσῳ ἐν ἀμφιζύτῃ· χαλεποὶ δέ μιν ἄνδρες ἔχουσιν,
 Ἄγριοι, οἳ που κεῖνον ἐρυκανόσ' ἀέκοντα.
 Αὐτὰρ νῦν τοι ἔγω μαντεύσομαι, ὡς ἐνὶ θυμῷ 200
 Ἄθνατοι βάλλουσι, καὶ ὡς τελέεσθαι οἴω,
 Οὔτε τι μάντις ἔων, οὔτ' οἰωνῶν σάφα εἰδῶς·
 Οὔτοι ἔτι δηρὸν γε φίλης ἀπο πατρίδος αἴης
 Ἔσσεται, οὐδ' εἶπερ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχῃσι·
 Φράσσεται, ὡς κε νήεται, ἐπεὶ πολυμήχανος ἐστίν. 205
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπε καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Εἰ δὴ ἐξ αὐτοῖο τόσος παις εἷς Ὀδυσῆος.
 Αἰνῶς γὰρ κεφαλὴν τε καὶ ὄμματα καλὰ ἔοικας
 Κεῖνω· ἐπεὶ θαρὰ τοῖον ἐμισγόμεθ' ἀλλήλοισιν.
 Πρίν γε τὸν ἐς Τροίην ἀναβήμεναι, ἔνθα περ ἄλλοι 210
 Ἀργείων οἳ ἄριστοι ἔβαν κοίλης ἐνὶ νηυσίν·
 Ἐκ τοῦδ', οὔτ' Ὀδυσῆα ἐγὼν ἴδον, οὔτ' ἐμὲ κεῖνος.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
 Τοιγὰρ ἔγω τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω,

“ Sed adhuc alicubi vivus detinetur in lato ponto,
 “ Insulâ in circumfluâ; saevi autem ipsum viri tenent,
 “ Feri, qui alicubi illum detinent invitum.
 “ Porro nunc tibi ego vaticinabor, quemadmodum in animo 200
 “ Immortales suggerunt, et quemadmodum perfectum iri puto,
 “ Neutiquam vates cum sim, neque auguriorum clarè peritus;
 “ Nequaquam adhuc diù charâ à patriâ terrâ
 “ Erit, neque si etiam ferrea eum detineant :
 “ Cogitabit *nempe*, quî redeat : quoniam solers est. 205
 “ Sed agè mihi hoc dic, et verè enarrato,
 “ Num ex ipso tantus filius sis Ulysse :
 “ Vehementèr enim et capite et oculis pulchris similis es
 “ Illi : quippè frequentèr ad hunc modum nos-invisibamus invicem,
 “ Antequàm in Trojam ille conscendisset ; quò utique alii 210
 “ Graecorum optimates ierunt cavis in navibus :
 “ Ex hoc tempore neque Ulyssem ego vidi, neque me ille.”
 Hanc autem rursùs Telemachus prudens allocutus est :
 “ Enimverò ego tibi, hospes, valde verè enarrabo ;

Ibid. ———— [διὸς Ὀδυσσεύς.] Ὁ δὲ αὐτὸς
 [ἠ Ομηρος] καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἅπαντας διούς καλεῖ,
 διότι ἦσαν, ὁμοίαι, καὶ κατὰ τέχνην ἀγαθοὶ, ἀλλὰ
 ἔργον Διός. Maximus Tyrius, *Dissertat.*
 XXII. sub initio.

Ver. 201. Ἄθνατοι.] Similiterque infrâ
ver. 420. ἀθανάτην. Vide ad *Il.* α, 598.

Ver. 203. Οὔτι.] *Al.* Οὔτοι.

Ibid. ———— [ἔτι δηρὸν.] Vide ad *Il.* α, 51.

Ver. 207. Εἰ δὴ. *Si reverâ* ————, Ne-
 quaquam enim supervacuum est istud δὴ.

Ver. 210. ———— [ἐνθα περ] Quò utique —
 Quò scilicet ————.

Ver. 211. ———— [ἐνὶ νηυσίν.] *Al.* ἐπὶ νηυσίν.
Ver. 213. Τὴν δ'.] Sic infrâ *ver.* 221.

230. Τὸν δ' ———— [Τὴν δ'.] Vide ad *Il.* α, 57
 et *S'*, 160. Minùs rectè *Barnesius*, Τὴνδ'
 ———— Τόνδ' ———— Τήνδ'.

Ibid. ———— [ἀντίον ηὔδα.]

Æolus hæc contrâ ————. *Æn.* I, 80.

———— Æneas contrâ cui talia reddidit.

Æn. X, 530.

Ver. 214 et 224. ———— [ἀτρεκέως.] Vide
 suprâ ad *ver.* 179.

Ibid. ———— [ἀγορεύσω.] *Al.* καταλέξω.

Μήτηρ μὲν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι· αὐτὰρ ἔγωγε 215
 Οὐκ οἶδ'· οὐ γάρ πώ τις ἐὼν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.
 Ὡς δὴ ἔγωγ' ὄφελον μάκαρός νύ τευ ἔμμεναι υἱὸς
 Ἀνέρος, ὃν κτεάτεσσιν εἰσὶς ἐπι γῆρας ἔτετμεν
 Νῦν δ', ὅς ἀποτμότατος γένετο θνητῶν ἀνθρώπων,
 Τοῦ μ' ἐκ Φασί γενέσθαι· ἐπεὶ σύ με τοῦτ' ἐρεεῖνεις. 220
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Οὐ μὲν τοι γενεὴν γε θεοὶ νάνυμνον ὀπίσσω
 Θῆκαν· ἐπεὶ σέ γε τοῖον ἐγείνατο Πηνελόπεια.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπε καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Τίς δαῖς, τίς δὲ ὄμιλος ὄδ' ἐπλετο; τίπτε δέ σε χρεῶ; 225
 Εἰλαπίνη ἢ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν.

- “ Mater quidem me ait ejus esse; at ego 215
 “ Nescio: nondum enim quisquam suum parentem ipse cognovit.
 “ Utinam sanè ego felicis potius alicujus fuisset filius
 “ Viri, quem in bonis suis senectus deprehendisset:
 “ Nunc verò, qui infelicissimus est mortalium hominum,
 “ Ex hoc me dicunt natum esse: quoniam tu me hoc interrogas.” 220
 Hunc autem rursus allocuta est dea caesis-oculis Minerva:
 “ Non sanè tibi genus utique dii ignobile in posterum
 “ Dederunt: quum te talem peperit Penelope.
 “ Sed age mihi hoc dic et verè enarrato,
 “ Quodnam epulum, quaeve haec turba est? quod verò te opus urget? 225
 “ Convivium? an nuptiae? quoniam haud symbolum haec sunt.

Ver. 215. Μητηρ μὲν τ' ἐμέ φησι τοῦ ἔμμεναι.] Ἡ γὰρ ἀκριβὴς εἰδήσις ἐν τοῖς τοιοῦτοις τῆ μητρὶ ἀνάκειται ———. Δοκίμῃ δὲ καὶ τῶ Ἀριστοτέλει τὰ ἐρημίνα ὀρθῶς ἔχειν, ὅς φησιν ὡς ἀριστερα περὶ τῶν τίκων κρίνουσιν αἱ γυναῖκες· διὸ φησι Πισταρθία τις γυνὴ μαρτυρήσασα οἰκίαν τινα εἶναι παῖδα, ἔλυσε τὴν περὶ κίβητος ἀμφιβολίαν. Eustath.

Ver. 216. ——— οὐ γάρ πώ τις ἐὼν γόνον αὐτὸς ἀνέγνω.]

Αὐτὸν γὰρ οὐδεὶς οἶδε τοῦ ποτ' ἰγνίστο· Ἄλλ' ὑπονοοῦμεν πάντες, ἢ πιστεύομεν.

Menander, Fragment. citat. ab Eustathio.

Porro Scholiastes vocem γόνον hinc exponit γινήτορα· Eustathius autem, Γόνος δὲ νῦν, inquit, ἢ γονή· ——— τὸ δὲ εἰπεῖν γόνον τὸν γινώσκοντα, ἴσως οὐκ ὀρθόν. Et Duportus in Gnomologiâ Homericâ ad hunc locum; “ Γόνος,” inquit, “ hinc (estque hoc sensu ἀπαξ “ λιγόμενον) omninò pro γονή, stirps, origo, “ γένος, γέννησις.” Quod rectius. Verum neque apud Poetam hoc sensu ἀπαξ λιγόμενον est, (uti ait vir eruditus,) sed sæpius usitatam;

ἢ δὲ ἐκάστη

Ὅν γόνον ἐξαγόμενον ——— infrâ λ', 232.

Οὐκ ἔτ' ἀπολλήξεις, τὸν ἴμον γόνον ἐξερίουσα. τ', 166.

Ver. 220. ——— ἐπεὶ σύ με.] Al. ἐπεὶ σύ γε.

Ver. 222. ——— νάνυμνον ὀπίσσω.] Nullâ ex analogiâ produci potest media vocis, νάνυμνον vide infrâ ad ν', 259. et ad ξ', 182. Pronuntiabatur fortassè hinc νάνυμνον. Vide ad II. ν', 227.

Ver. 223. ——— ἐπεὶ σὶ γε τοῖον ἐγείνατο.]

——— Quæ te tam læta tulerunt Sæcula? qui tanti talem genuere parentes. Æn. I, 609.

Ver. 225. ——— τίπτε δὲ σε χρεῶ;]

——— τίνα χρεῶ τόσος ἦκοι;

Infrâ β', 28.

Vide ad II. κ', 43. item infrâ δ', 312. Cæterum Athenæus, lib. VIII. cap. 16. legit τίπτε δὲ σε χρεῶν. Porro enuntiabantur χρεῶν, χρεῶν, ac si scripta fuissent χρεῶ, χρεῶν. Vide ad II. γ', 811.

Ver. 226. Εἰλαπίνη, ἢ γάμος; ἐπεὶ οὐκ ἔρανος τάδε γ' ἐστίν.]

Ἡ γάμος, ἢ ἱερὸν, ἢ εἰλαπίνη τιθαλίη.

Infrâ λ', 414.

Ὡς τέ μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσιν
Δαίνυσθαι κατὰ δῶμα· νεμεσσήσαιτό κεν ἀνὴρ
Αἴσχεα πολλ' ὄρώων, ὅστις πιτυτός γε μετέλθοι.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα· 230

Ξεῖν', ἐπεὶ ἄρ δὴ ταυτὰ μ' ἀνείρεαι ἠδὲ μεταλλάξ·

Μέλλεν μὲν ποτε οἶκος ὄδ' ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων

Ἔμμεναι, ὄφρ' ἔτι κείνος ἀνὴρ ἐπιδήμιος ἦεν.

Νῦν δ' ἐτέρως ἐβάλλοντο θεοὶ, κακὰ μητιόωντες,

Οἱ κείνον μὲν αἴστον ἐποίησαν περὶ πάντων 235

Ἀνθρώπων· ἐπεὶ οὐ κε θανόντι περ ᾧδ' ἀκαχοίμην,

Εἰ μετὰ οἷς ἐτάροισι δάμη Τρώων ἐνὶ δήμῳ,

Ἥε φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον πολύπευσε·

“ Ita mihi supra-modum contumeliosè videntur

“ Convivari per domum : indignaretur vir

“ Turpia multa videns, quicumque cordatus utique intervenisset.”

Hanc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est : 230

“ Hospes, quandoquidem me haec interrogas atque percontaris,

“ Expectandum quidem fuit aliquandò ut domus haec locuples et integra

“ Esset, quamdiù adhuc ille vir apud nos erat :

“ Nunc verò aliter statuerunt dii mala meditantés,

“ Qui illum quidem obscurum-reddiderunt suprà omnes 235

“ Homines ; quoniam non ob mortuum utique sic lugerem,

“ Si inter suos socios occisus fuisset Trojanorum in populo ;

“ Aut amicorum in manibus, postquam bellum confecisset :

Εἰλαπίνῃ, ἡ μεγάλη εὐωχία, ἐν ἣ κατὰ εἶλας καὶ
συστροφῆς εὐωχούονται. — “ Ἐρανος, τὸ ἀπὸ
συμβολῆς δειπνον. Schol. Similiter Athenaeus :
Τὰς θυσίας καὶ τὰς λαμπροτέρας παρασκευὰς
ἐκάλουν οἱ παλαιοὶ εἰλαπίνης· καὶ τοὺς τούτων
μετίχοντας, εἰλαπιναστάς. ” Ἐρανοὶ δὲ εἰσὶν αἱ
ἀπὸ τῶν συμβαλλομένων εἰσαγωγαί, ἀπὸ τοῦ
συνεῖναι καὶ συμφέρειν ἕκαστον. Lib. VIII.
cap. 16. Caeterum edidit hic Barnesius Εἰ-
λαπίνῃ, ἡ γάμος ; nullà, ut opinor, satis ido-
neâ ratione.

Ibid. — οὐκ ἔρανος.] Al. οὐ γ' ἔρανος.

Ver. 232. Μέλλεν μὲν ποτε οἶκος ὄδ' ἀφνει-
ὸς καὶ ἀμύμων Ἔμμεναι.] Scholiastes vocem
Μέλλεν hic exponit Ὀφειλεν. Quod autem
deinceps addit, Αὐτὴ ἡ λέξις οὐδέποτε κίεται
παρὰ τῷ Ποιητῇ, ὡς ἐν τῇ συνθεσίᾳ, χρονικῶς·
ἀλλ' ἐκαστοὶ ἀντὶ τοῦ ἰσχυρί· in hoc verò om-
ninò errat vir eruditus. De tempore enim
Futuro planè usurpatur haec vox *Iliad.* β', 39.

Θήσιν γὰρ ἔτ' ἔμελλεν ἰπ' ἀλγιά τε σπον-
χάς τε

Τρωσὶ τε καὶ Δαναοῖσι —————.

Et λ', 699.

————— περὶ τρίποδος γὰρ ἔμελλον

Οἴσισθαι —————.

Aliisque locis innumeris. Caeterum hoc in

loco nescio annon de praeterito intelligendum
sit istud, “ Μέλλεν μὲν ποτε ——— Ἔμμεναι.”
ac proinde vertendum ; “ Olim quidem e-
“ rat : ” vel, “ Antehac quidem solebat esse.”
Ita certè postulare videntur sequentia, “ ὄφρ'
“ ἔτι κείνος.” ——— et, “ Νῦν δ' ἐτέρως ———.”
Porro similis phrasid occurrit infra σ', 137.

Καὶ γὰρ ἔγω ποτ' ἔμελλον ἐν ἀνδράσιν ὄλιγος
εἶναι,

Πολλὰ δ' ἀτάσθαλ' ἔρεξα, &c.

Ibid. — ἀφνειὸς καὶ ἀμύμων.] *Locuples et*
erimia. Eustathius paulò aliter explicat ;
Τὸ δὲ, ἀμύμων, (inquit) ἐνδείκνυται δεῖν εἶναι, τῷ
πλούτῳ μετεῖναι τῆς ἀριστεῆς· ἵνα οὕτω ἀμύμων
εἴη ὁ πλουτῶν. Sed minùs rectè. Vide su-
prà ad ver. 29. et ad *Il.* β', 623.

Ver. 234. ——— ἐτέρως ἐβάλλοντο θεοί.]

Apud Scholiastem legitur ἐβούλοντο· atque ita
in uno MS. et in Editionibus nonnullis
scriptum testatur Barnesius. Undè legen-
dum conjicit vir eruditus ἐτέρως βούλοντο. Al.
ἐτέρως ἐβόλοντο. Vide infra ad σ', 387.

Ver. 235. ——— αἴστον.] Vide infra ad ver.
242.

Ver. 237. — Τρώων ἐνὶ δήμῳ.] Vide su-
prà ad ver. 103.

Ver. 238. ——— πολύπευσε.] Κατιργάσατο,

Τῷ κέν οἱ τύμβον μὲν ἐποίησαν παναχαιοὶ,
 Ἥδ' ἐκε καὶ ᾧ παιδὶ μέγα κλέος ἤρατ' ὀπίσσω· 240
 Νῦν δέ μιν ἀκλειῶς Ἄρπυιαι ἀνηρείψαντο·
 Ὠχετ' αἴστος, ἄπυστος, ἐμοὶ δ' ὀδύνας τε γόους τε
 Κάλλιπεν· οὐδ' ἔτι κεῖνον ὀδυρόμενος στεναχίζω
 Οἶον, ἐπεὶ νύ μοι ἄλλα θεοὶ κακὰ κήδε' ἔτευξαν.
 Ὅσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι, 245
 Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 Ἥ δ' ὅσσοι κραναὴν Ἰθάκην κατακοιρανέουσιν,
 Τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον.
 Ἥ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερὸν γάμον, οὔτε τελευτὴν
 Ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες 250

" Tunc ei tumulum quidem fecissent omnes Graeci,
 " Atque etiam suo filio ingentem gloriam reportasset in posterum; 240
 " Nunc verò ipsum ingloriè Harpyae abriperunt:
 " Periit nulli-visus, nulli-auditus; mihi verò dolores luctumque
 " Reliquit; neque ampliùs illum lugens defleo
 " Solum, quoniam mihi alia diu tristia mala struxerunt.
 " Quotquot enim insulis dominantur optimates 245
 " Dulichioque, Samaeque, et nemorosae Zacyntho,
 " Atque quotquot asperam Ithacam regunt,
 " Tot matrem meam ambiunt, destruunt autem domum.
 " Illa autem neque abnuit odiosas nuptias, neque finem
 " Facere potest: hi verò dilapidant epulantes 250

μεταφορικῶς· καὶ γὰρ τὴν τῶν ἐρίων τῶν ἤδη κατεργασμένων εἰλησὶν πολύτην λέγομεν· Schol.

Ver. 239. — κέν οἱ.] Quà ratione, κεν hic etiam extra cæsuram producatur; item ultima vocis ἐν, ver. 269 et 295. vide ad Il. ε. 51.

Ver. 241. — Ἄρπυιαι ἀνηρείψαντο.] Ἄρπυιαι, δαίμονες· ἢ ἀνεμοὶ ἀρπακτικοί. Schol.

Τόσσα δὲ τὰς κούρας Ἄρπυιαι ἀνηρείψαντο
 Καὶ ῥ' ἴδσαν στυγερῆσιν ἐρινύσιν ἀμφιπολιεύειν.
 Infra ὅ, 77.

— Strophades Graio stant nomine dictæ
 Insulæ Ionio in magno, quas dira Celæno
 Harpyiæque colunt aliæ—————:
 Tristius haud illis monstrum, nec sævior
 ulla
 Pestis et ira Deûm Stygiis sese extulit
 undis.
 Virginei volucrum vultus, fœdissima ven-
 tris
 Proluvies, uncæque manus, et pallida
 semper
 Ora fame ———. Æn. III. 210. 214.

Ver. 242. Ὠχετ' αἴστος, ἄπυστος.] Τὸ δὲ αἴστος, ἄπυστος, τὸν τιλείως ἀφανῆ σημαίνει· πρὶ οὐ μὴδὲν ἴσησί τις, οὔτε αὐτὸς ἰδὼν, οὔτε γνώως ἀπὸ πύσσιως ἦτοι μαθήσεως. Eustath.

Ver. 245. — οὐδ' ἔτι — στεναχίζω.] Al. οὐδέ τι — στοναχίζω.

Ver. 246. Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε, καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ.]

———— nemorosa Zacynthos,
 Dulichiumque, Sameque ———.

Æn. III, 270.

Non mihi Dulichium domus est, Ithaceve,
 Sameve.

Ovid. Trist. lib. I. Eleg. iv. ver. 67.

Δουλιχίῳ, νήσῳ κατὰ τὴν Κεφαλληνίαν. Ζακύνθῳ, νήσῳ καὶ αὐτῇ τῆς Κεφαλληνίας. Σάμῃ τὴν Σάμον, Σάμην ἴσπερ ἔτι δὲ γὰρ αὐτὴ κατὰ τὴν Κεφαλληνίαν. Schol. Cæterum Apollodorus, (notante Strabone Geograph. lib. X. pag. 696. al. 453.) legendum hic censet " Δουλιχίῳ τε, Σάμῃ τε." insulam enim non Σάμην, sed Σάμον semper appellatam, contendit. Vide infra ad ὅ, 29.

Ibid. — ὑλήεντι.] Vide ad Il. γ', 151.

Ver. 247. — κραναὴν Ἰθάκην.]

— Scopulos Ithacæ, Laërtia regna.

Æn. III, 272.

Vide infra ad ἰ, 25.

Ibid. — κατακοιρανέουσι.] Al. κάτω κοιρανέουσι.

Ver. 248. — τρύχουσι.] Al. τρύχουσι.

Ver. 250. — φθινύθουσιν.] Vide ad Il. β', 43.

Οἶκον ἐμόν· τάχα δὴ με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.

Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηύδα Παλλὰς Ἀθήνη·

ᾧ πόποι, ἧ δὴ πολλὸν ἀποικομένου Ὀδυσῆος

Δεύη, ὃ κε μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφείη.

Εἰ γὰρ νῦν ἐλθὼν, δόμου ἐν πρώτῃσι δύρεσι

255

Σταίη, ἔχων πῆληκα καὶ ἀσπίδα καὶ δύο δοῦρε,

Τοῖος ἐὼν, οἷόν μιν ἔγω ταπρῶτ' ἐνόησα,

Οἶκῳ ἐν ἡμετέρῳ πίνοντά τε τερπόμενόν τε,

Ἐξ Ἐφύρης ἀνιόντα παρ' Ἴλου Μερμερίδαο,

(ᾧ ρχετο γὰρ κἀκεῖσε δοῆς ἐπὶ νηὸς Ὀδυσσεύς,

260

Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη

Ἴους χρεῖσθαι χαλκῆρας· ἀλλ' ὁ μὲν οὐ οἱ

Δῶκεν, ἐπεὶ ῥα θεοὺς νεμεσίζετο αἰὲν ἐόντας·

Ἀλλὰ πατὴρ οἱ δῶκεν ἐμός· φιλέεσκε γὰρ αἰῶς·)

“ Domum meam ; citò etiam me malè-perdent et ipsum.”

Hunc autem commiserata alloquebatur Pallas Minerva :

“ Papae ! profectò multùm absentis Ulyssis

“ Indiges, qui procis impudentibus manus injiciat.

“ Si enim nunc veniens, domûs in primis foribus

255

“ Staret, habens galeam et scutum et duo hastilia,

“ Talis, qualem ipsum ego primùm vidi,

“ Domo in nostrâ bibentemque seque oblectantem,

“ Ex Ephyre reversum ab Ilo Mermeridâ,

“ (Profectus enim erat illuc celeri in navi Ulysses,

260

“ Venenum mortiferum quaerens, ut ipsi esset

“ Ad sagittas ungendas aeratas : sed ille quidem non ei

“ Dedit ; quoniam deos verebatur sempiternos :

“ At pater illi dedit meus, amabat enim vehementer :)

Ver. 251. — τάχα.] Ἀπὴν ἡ λέξις οὐ τίθειται παρὰ τῆ Ποιητῆ διαστατικῶς ὡς ἐν τῇ συνηθείᾳ, ἀλλ' ἐκάστοτε ἀντὶ τοῦ ταχέως. Schol.

Ver. 252. Τὸν δ' ἐπαλαστήσασα προσηύδα.] Ἐπαλαστεῖν δι λέγεται, τὸ δεινοσταθεῖν ὡς ἐπὶ ἀλάστοις καὶ ἀλαθήτοις κακοῖς· οὐ τὸ ἀπλοῦν ἐν Ἰλιάδι, ἐνθα ὁ Ἄσιος “ ἀλαστήσας, ἔπος νῦδα.” (Π. μ', 163.) καὶ, θεοὶ δὲ “ ἡλάστειν” (Π. δ, 21.) — Ἰνὲς δὲ, γράφουσι παλαστήσασα· τουτίστι, τῇ παλαιστῇ τῆς χειρὸς ἀθήσασα Eustath.

Ver. 254. Δεύη, ὃ κε μνηστῆρσιν.] Ἀλ. Δεύει, ὃ κε μνηστῆρσιν. Ἀλ. Δεύειαι, ὃς μνηστῆρσιν.

Ver. 256. — ἔχων — δύο δοῦρε.]

Bina manu lato crispans hastilia ferro.

Æn. I, 317. XII, 165.

Ver. 259. — Ἐφύρης.] Πόλιος Θεσπρωτίας. Ἐφύραι δὲ τρεῖς εἰσὶν· ἢ τὴ Θεσπρωτικῇ ἢ νῦν Κόρινθος· καὶ ἡ τρίτη Ἕλις. Schol. Vide Strabonem, Geograph. lib. VIII. pag. 521. al. 338.

Ver. 261. Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη Ἴους χρεῖσθαι.]

Ungere tela manu, ferrumque armare veneno. Æn. IX, 775.

Λέγονται δὲ τῶν σφηκῶν οἱ κεικντωμένοι καὶ ἐκείνο δρᾶν. Ὅταν θιάσωνται νικρὰν ἔχιδναν, οἷδ' ἐμπίπτουσι καὶ φαρμάττουσι τὸ κέντρον· ὅθεν μοι δοκοῦσι μαθεῖν καὶ οἱ ἄνθρωποι μάθημα, καὶ τοῦτο οὐκ ἀγαθόν. Καὶ μέντοι καὶ μαρτυρεῖ γὰρ ἐν Ὀδυσσεΐᾳ Ὅμηρος λέγων, “ Φάρμακον ἀνδροφόνον διζήμενος, ὄφρα οἱ εἴη Ἴους χρεῖσθαι “ χαλκῆρας.” Ælian. de Animal. lib. V. cap. 16.

Ver. 262. Ἴους χρεῖσθαι.] Προσπαρσκευάσεν, ἵνα μὴ ζητῶμεν, πῶς ἀπὸ μιᾶς πληγῆς ἀναιροῦνται οἱ μνηστῆρες. Schol. Vide infra ad χ', 15.

Ver. 263. — ἐπεὶ ῥα.] Quoniam scilicet —

Ver. 264. — φιλέεσκε γὰρ αἰῶς.] Tempore isto imperfecto perpetuam inter Ulysem et patrem suum amicitiam fuisse deuo-

Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὀμιλήσειεν Ὀδυσσεύς, 265
 Πάντες κ' ἀκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
 Ἄλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται
 Ἦ κεν νοστήσας ἀποτίσεται, ἦε καὶ οὐκί,
 Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα,
 Ὅπως κεν μνηστῆρας ἀπάσσει ἐκ μεγάροιο. 270
 Εἰ δ' ἄγε νῦν ξυνίει, καὶ ἐμῶν ἐμπάζω μύθων,
 Αὔριον εἰς ἀγορὴν καλέσας ἥρωας Ἀχαιοὺς,
 Μῦθον πέφραδε πᾶσι, θεοὶ δ' ἐπιμάρτυροι ἔσταν
 Μνηστῆρας μὲν ἐπὶ σφέτερα σκίδνασθαι ἄνωχθι.
 Μητέρα δ', εἴ οἱ θυμὸς ἐφορμᾶται γαμέεσθαι, 275
 Ἄψ ἴτω ἐς μέγαρον πατρὸς μέγα δυναμένοιο.
 Οἱ δὲ γάμον τεύξουσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα

- “ Talis existens inter procos si versaretur Ulysses, 265
 “ Omnes et brevis-fati fierent et amaris-nuptiis.
 “ Verùm enim verò haec deorum in genibus posita-sunt,
 “ An reversus ulciscatur, an non,
 “ Suis in aedibus : te autem considerare jubeo,
 “ Quo modo procos expellas ex aedibus. 270
 “ Quin agè nunc attende et meam adverte orationem ;
 “ Cras in concionem ubi vocaveris heroas Achivos,
 “ Orationem edissere omnibus ; dii verò testes sint :
 “ Procos quidem ad sua quemque discedere jube :
 “ Matrem autem, si ei animus appetit nubere, 275
 “ Redeat in domum patris praepotentis.
 “ Illi verò nuptias conficiet et apparabunt dotem,

tat. Vide ad *Il.* α', 37. et ad β', 221. Cæterùm de prosodiâ vocum φίλομαι, ἐφιλώμην, φίλιω, φίλιοςκί, &c. vide ad *Il.* α', 338. et ad ὕ, 304.

Ver. 265. — μνηστῆρσιν ὀμιλήσειεν Ὀδυσσεύς.] Τὸ δὲ, ὀμιλήσει, πολεμικὴ λίξις, ὡς καὶ ἐν Ἰλιάδι, παρὰ τὸ ὁμοῦ τὰς στρατιωτικὰς ἴλας εἶναι μαχομένας. *Eustath.*

Ver. 266. — πικρόγαμοί τε.] Ἐπὶ κακῶ τῶν ἑαυτῶν τὸν γάμον τοῦτον μνηστεύομενοι. *Schol.*

Ver. 267. Ἄλλ' ἦτοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται.] Ἐν τῇ τῶν θεῶν ἕξουσία ἐστί. *Schol.*

Ἄλλ' εἰς θεοὺς χρεὶ ταῦτ' ἀναρτήσαντ' ἔχριν. *Euripid. Phœnis. ver.* 712.

Ver. 268. — ἀποτίσεται.] Vide ad *Il.* ι, 508. et χ', 19.

Ver. 269. — ἄνωγα.] Non, jussi ; sed, jubeo. Vide ad *Il.* θ', 322. et ι', 736.

Ver. 270 et 295. Ὅπως κεν μνηστῆρας.] *Al.* Ὅπως κεν μνηστῆρας. Quod et auribus magis placet.

Ver. 271. Εἰ δ' ἄγε.] Quòd si meo consilio parebis, age &c. Vide ad *Il.* ζ', 376.

Ver. 273. — πέφραδε.] Vide ad *Il.* β', 314. et ζ', 500.

Ibid. — ἐπιμάρτυροι.] Vide ad *Il.* α', 338.

Ver. 275. Μητέρα δ' — Ἄψ ἴτω.] De hujusmodi Syntaxi ἀνακολούθησθε vide ad *Il.* β', 353. γ', 211. κ', 224. item infra ad *Odyss.* μ', 73. *Schol.* autem legendum conjicit *Μήτηρ δ'*, &c.

Ver. 276. — δυναμένοιο.] Quâ ratione hujusmodi voces primam producant, vide ad *Il.* α', 398.

Ver. 277. 278. Οἱ δὲ γάμον τεύξουσι, καὶ ἀρτυνέουσιν ἔεδνα Πολλὰ μάλ', &c.] *Schol.* autem vocem ἔεδνα hic exponit, Δῶρα τὰ διδομένα ὑπὸ τοῦ γαμοῦντος τῇ γαμουμένη. Sed sententiam, ut opinor, minùs rectè cepit vir eruditus. Vide infra ad β', 196. 197. ubi idem *Distichon* occurrit.

Ver. 277. — ἀρτυνέουσιν.] Quâ analogiâ fit μαρτυρομαι, μαρτυροῦμαι, μαρτυροῦμαι. φίλομαι, φίλομαι, φίλιω. ὀτρύνω, ὀτρύνω, ὀτρύνω. eadem fit ἀρτύνω, ἀρτύνω, ἀρτύνω. Vide ad

Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε Φίλης ἐπὶ παιδὸς ἔπεισθαι.
 Σοὶ δ' αὐτῷ πυκινῶς ὑποθήσομαι, αἶκε πίθαι·
 Νῆ ἄρσας ἐρέτησιν εἰκοσίν, ἧτις ἀρίστη, 280
 Ἔρχεο πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο·
 Ἦν τίς τοι εἶπησι βροτῶν, ἢ ὅσσαν ἀκούσης
 Ἐκ Διός, ἧτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισι.
 Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον ἔλθε, καὶ εἶρεο Νέστορα δῖον·
 Κεῖθεν δὲ Σπάρτηνδε παρὰ ξανθὸν Μενέλαον 285
 Ὅς γὰρ δεύτατος ἦλθεν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων.
 Εἰ μὲν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσης,
 Ἦ τ' ἄν, τρυχόμενός περ, ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν·
 Εἰ δέ κε τεθνεϊῶτος ἀκούσης, μηδ', ἐτ' ἰόντος,
 Νοστήσας δὴ πείτα Φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν, 290
 Σῆμά τέ οἱ χεῦσαι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖζαι
 Πολλὰ μάλ', ὅσσα ἔοικε· καὶ ἀνέρι μητέρα δοῦναι.
 Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ ταῦτα τελευτήσης τε καὶ ἔρξης,
 Φράζεσθαι δὴ πείτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,

- “ *Amplum admodum, quantam par est charam filiam comitari.*
 “ *Tibi autem ipsi prudentèr consulam, siquidem parueris :*
 “ *Navi instructà remigibus viginti, quae optima est,* 280
 “ *Proficiscere sciscitaturus de patre diù absente :*
 “ *Si quis tibi dicat mortalium, aut famam audiveris*
 “ *Ex Jove, quae utique potissimùm notitiam affert hominibus.*
 “ *Primùm quidem in Pylum abi, et interroga Nestorem eximium :*
 “ *Illinc autem in Spartam ad flavum Menelaum ;* 285
 “ *Hic enim novissimus venit Achivorum aere-loricatorum.*
 “ *Si quidem patris vitam, et reditum audieris,*
 “ *Tum sanè, vexatus licèt, adhuc perduraveris in annum :*
 “ *Sin mortuum audieris, neque adhuc superstitem :*
 “ *Reversus deindè charam in patriam terram,* 290
 “ *Tumulum illi erige, et parentalia perfice*
 “ *Eximia valdè, qualia decet : et viro matrem dato.*
 “ *Caeterùm ubi jam haec finieris et perfeceris,*
 “ *Considera deindè in mente et in animo,*

Il. á, 354. κ', 55. et υ', 304. item infra ad Odyss. ζ', 51.

Ver. 282. — ἢ ὅσσαν ἀκούσης Ἐκ Διός.] Ὅσσαν, τὴν ἐκ θεῶν κληθόνα. Schol. Ἔστι γὰρ Ὅσσα, ἢ θεία φήμη — Τὴν δὲ ὅσσαν, ὅτι θεία φωνή, ἰξηγιγίται λίγων, “ Ἡ ὅσσαν ἀκούσης “ Ἐκ Διός.” Porphyr. Quaest. Homeric. 16.

Ver. 284. Πρῶτα μὲν ἐς Πύλον.] Πίμπει αὐτὸν παιδευθῆσομενον, καὶ ἅμα ἔνδοξον ἰσόμενον, ἰπεὶ διὰ πατέρα ἀπεδήμησεν. Schol. Ita ipsa Minerva infra ν', 422. Ulysses alloquens :

Αὐτὴ μιν πύμπειον, ἵνα κλέος ἰσθλὸν ἄροιτο, Κίτ' ἰλθῶν.

Ver. 285. — Σπάρτηνδε.] Al. Σπάρτην τε.

Ver. 286. Ὅς γὰρ δεύτατος ἦλθε.] Τουτίσ-τιν ὕστατος ἰπανῆλθε. Eustath.

Ver. 289. — τεθνεϊῶτος.] Vide ad Il. á, 265. et ν', 46. Al. τιθνηῶτος.

Ibid. — μηδ' ἐτ' ἰόντος.] Henricus Stephanus legendum censet μηδ' ἐτ' ἰόντος, uti infra β', 220.

Ver. 290 et 294. — δὴ πείτα.] Ita edidit Barnesius. Vulg. δ' ἡπειτα. Vide ad Il. ó, 165.

Ver. 291. — χεῦσαι.] Al. χεῖσαι.

- “Οπως κεν μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεοῖσι
 Κτείνης, ἢ ἐ δόλω, ἢ ἀμφαδόν· οὐδέ τί σε χρὴ
 Νηπιάας ὀχέειν, ἐπεὶ οὐκ ἔτι τηλίκος ἔσσι.
 Ἦ οὐκ αἴεις, οἷον κλέος ἔλλαβε δῖος Ὀρέστης
 Πάντας ἐπ’ ἀνθρώπους, ἐπεὶ ἔκτανε πατροφονῆα,
 Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα ;
 Καὶ σὺ, φίλος, (μάλα γάρ σ’ ὄρω καλὸν τε μέγαν τε)
 Ἄλκιμος ἔσσ’, ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπη.
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα Δοὴν κατελεύσομαι ἤδη,
 Ἦδ’ ἐτάρους, οἳ πού με μάλ’ ἀσχαλώωσι μένοντες·
 Σοὶ δ’ αὐτῶ μελέτω, καὶ ἐμῶν ἐμπάζω μύθων.
 Τὴν δ’ αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα·
 Ξεῖν, ἦτοι μὲν ταῦτα φίλα φρονέων ἀγορεύεις,
 Ὡς τε πατὴρ ᾧ παιδί, καὶ οὐποτε λήσομαι αὐτῶν.
 Ἄλλ’ ἄγε νῦν ἐπίμεινον, ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
 Ὀφρα λοισσάμενός τε, τεταρπόμενός τε φίλον κῆρ,
 Δῶρον ἔχων ἐπὶ νῆα κίης, χαίρων ἐνὶ θυμῶ,
 Τιμῆεν, μάλα καλὸν, ὅ τοι κειμήλιον ἔσται

- “ Quo pacto procos in aedibus tuis
 “ Interficias, sive dolo, sive palam ; neque enim amplius te convenit
 “ Puerilia consecrari, quoniam non amplius tantillus es,
 “ An non audis, qualem gloriam consecutus est nobilis Orestes
 “ Omnes apud homines, postquam interfecit parricidam,
 “ Aegisthum dolosum, qui illi patrem inclytum interemerat ?
 “ Et tu, amice, (admodum enim te video eximiumque magnumque)
 “ Strenuus esto ; ut aliquis te etiam posteriorum laudet.
 “ At ego ad navem celerem descendam jam,
 “ Atque ad socios, qui me fortassè aegrè-ferunt expectantes :
 “ Tibi autem ipsi curae sit, et meos observa sermones.”
 “ Hanc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est :
 “ Hospes, profectò quidem haec amico animo dicis,
 “ Perindè atque pater suo filio ; et nunquam obliviscar illorum.
 “ Sed agè nunc mane, accelerans licèt iter,
 “ Ut et lotus et oblectatus charum cor,
 “ Donum habens ad navem eas, gaudens in animo,
 “ Preciosum, valdè eximium, quod tibi reconditi-muneris-loco erit

Ver. 296. — οὐδὲ τί σε χρὴ Νηπιάας ὀχέειν, ἰπὶ οὐκ ἔτι τηλίκος ἔσσι.] Vide suprâ ad ver. 88. Cæterùm Henricus Stephanus scribendum hic censet οὐδ’ ἔτι σε χρὴ.

Ver. 297. Νηπιάας ὀχέειν.] Τὰ νῆων φρονεῖν καὶ φέρον· ἢ ὀχέειν ἀπὸ νότητος, τουτίστιν ἀφρονα εἶναι. Schol. Al. Νηπιάχους ὀχέειν.

Ver. 298. Ἦ οὐκ αἴεις.] Pronuntiabatur ἦν αἴεις. Vide ad Il. 1, 349, et ú, 188.

Ibid. — αἴεις.] Vide ad Il. 1, 252.

Ibid. — ἔλλαβε.] Barnesius in uno MS.

scriptum reperit ἔλαβε. Vide ad Il. 1, 4, et φ’, 71.

Ver. 300. — ὅς οἱ.] Al. ὁ οἱ.

Ver. 301. 312. 318 et 370. — καλόν.] Vide ad Il. β’, 43.

Ver. 302. Ἄλκιμος ἔσσ’.] Citat hunc versum Cicero ad Familiares, lib. XIII. Epist. 15.

Ver. 307. — φίλα φρονέων.] Al. φιλοφρονέων.

Ver. 310. — λοισσάμενός τι, τεταρπόμενός τι.] Vide infrâ ad 1, 491. et 1, 296.

Ἐξ ἐμεῦ· οἷα φίλοι ξεῖνοι ξείνοισι διδοῦσιν.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Μή μ' ἔτι νῦν κατέρυκε, λιλαιόμενόν περ ὁδοῖο· 315

Δῶρον δ', ὅ ττι κέ μοι δοῦναι φίλον ἦτορ ἀνώγει,
Αὔθις ἀνερχομένῳ δόμεναι, οἰκόνδε φέρεσθαι,
Καὶ μάλα καλὸν ἐλάν· σοὶ δ' ἄξιον ἔσται ἀμοιβῆς.

Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
"Ορηις δ' ὡς ἀνόπαια διέπτατο· τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ 320

Θῆκε μένος καὶ θάρσος, ὑπέμνησέν τέ εἰ πατρός
Μᾶλλον ἔτ', ἢ τὸ πάροιθεν· ὁ δὲ, φρεσὶν ἦσι νοήσας,
Θάμβησεν κατὰ θυμόν· οἴσασατο γὰρ θεὸν εἶναι.
Αὐτίκα δὲ μνηστῆρας ἐπώχετο ἰσόθεος φῶς·

Τοῖσι δ' αἰοῖδος ἄειδε περικλυτὸς, οἱ δὲ σιωπῆ 325

Εἶατ' ἀκούοντες· ὁ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἄειδεν
Λυγρὸν, ὃν ἐξ Τροίης ἐπετείλατο Παλλὰς Ἀθήνη.
Τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν φρεσὶ σύνθετο Δέσπιν αἰοιδῆν

“ Ex me ; qualia amici hospites hospitibus dant.”

Huic autem respondebat deinde dea caesiis-oculis Minerva :

“ Nè me amplius nunc detine cupidum nimirum itineris : 315

“ Donum verò quodcunque mihi dare tuum cor jubet,

“ Rursus redeunti da, domum ferendum,

“ Etiam eximio munere accepto ; tibi autem dignum erit retributione.”

Sic quidem locuta abiit caesiis-oculis Minerva ;

Avis autem ut Anopaea avolavit : huic verò in animo 320

Indidit robur et audaciam, recordarique eum fecit patris

Magis adhuc quàm antea : hic autem mente suâ considerans,

Obstupuit in animo ; suspicatus est enim deum esse.

Continuò verò procos adibat deo-similis vir :

Illis autem cantor canebat inclutus ; ii verò tacitè 325

Sedebant audientes ; ille autem Achivorum reditum canebat

Gravem, quem ex Trojâ indixit Pallas Minerva.

Hujus autem è-superiore-parte-domûs animo advertit divinam cantilenam

Ver. 314. Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.] *Al.* Τὸν δ' ἀπαμειβομένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη.

Ver. 314. 319 et 364. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide ad *Il.* 4, 206.

Ver. 315. Μή μ' ἔτι νῦν κατέρυκε.]

absiste morari.

Æn. XII, 676.

Ver. 317. Αὔθις.] *Al.* Αὐτίς.

Ver. 319. Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰποῦσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη.] "Ὅτι τὸ τὴν Ἀθηναῖαν ἀποβῆναι ἤγουν ἀποχωρῆσαι τοῦ Τηλεμάχου, οὐ τὸ ἄφρονα ἐκείνον ἐγκαταλιφθῆναι δηλοῖ, ἀλλ' ὅτι βουλευσάμενος πρῶτον καθ' ἑαυτὸν, καὶ σκοπήσας, καὶ στήσας τὸν σκοπὸν, παύεται. *Eustath.*

Ver. 320. "Ορηις δ' ὡς ἀνόπαια διέπτατο.] Τὸ

δὲ ἀνόπαια, εἶδος τινὲς ὀρέου λέγουσιν ἀσπῶδους φήνη εὐικότος. — Οἱ δὲ φασιν ὅτι διέπτατο ἀνόπαια ἤγουν ἀνὰ τὴν ὄπην τὴν ἐν μέσῳ τῆς ὀροφῆς, ἣν καὶ κάπην καὶ καπνοδόκην ἐκάλουν. — Οἱ δὲ, τὸ ἀνόπαια, λέγουσιν ἀντὶ τοῦ ἀφανῆ· πύρρῳ τῆς ὄψεως. — Καὶ Ἡρωδιανὸς τὸ ἀνόπαια — προσπερισπᾶ, καὶ ὡς ἐπιρῆμα λαμβάνει, ἀντὶ τοῦ ἀοράτως. *Eustath.*

Ibid. — τῷ δ' ἐνὶ θυμῷ Θῆκε μένος καὶ θάρσος.] Vide ad *Il.* 4, 185. et 4, 110.

Ver. 323. — οἴσασατο.] Ita edidit *Barnesius*. *Vulg.* οἴσατο· ut opinor, minùs rectè ; Nam iterùm occurrit haec vox *Odys.* 4, 213. 339. κ', 232. 258. 6, 442. quibus omnibus in locis cum duplici σ scribitur, nec variant Exemplaria.

Ver. 326. — ἀκούοντες· ὁ δ'.] Quâ ra-

Κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια·

Κλίμακα δ' ὑψηλὴν κατεβήσατο οἷο δόμοιο, 330

Οὐκ οἴη, ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι δὺ ἔποντο.

Ἢ δ' ὅτε δὴ μνηστῆρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,

Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο,

Ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα·

Ἀμφίπολος δ' ἄρα οἱ κεδνὴ ἐκάτερθε παρέστη 335

Δακρύσασα δ' ἔπειτα προσηύδα θεῖον ἀοιδόν·

Φήμει, πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας,

Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τὰ τε κλείουσιν ἀοιδοί·

Τῶν ἐν γέ σφιν ἄειδε παρήμενος· οἱ δὲ σιωπῇ

Οἶνον πινόντων· ταύτης δ' ἀποπαύε ἀοιδῆς 340

Λυγρῆς, ἥτε μοι αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ

Τείρει· ἐπεὶ με μάλιστα καθίκετο πένθος ἄλαστον.

Τοίην γὰρ κεφαλὴν ποθέω, μεμνημένη αἰεὶ

Ἀνδρὸς, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.

Filia Icarii prudens Penelope :

Per scalam verò altam descendit suae domûs, 550

Non sola ; unà cum hâc ancillae duae sequebantur.

Illa verò quandò jam ad procos pervenisset praestantissima mulierum,

Stetit utique juxta postem domus affabrè structae,

Genis praetendens tenuia capitis-redimicula :

Ancilla verò ei honesta utrinque astabat : 555

Lacrymans autem deindè alloquebatur divinum cantorem :

“ Phemie, multa enim alia mortalium oblectamenta novisti,

“ Gesta hominumque deorumque quae celebrant cantores :

“ Horum unum ipsis cane assidens ; illi autem silentio

“ Vinum bibant : ab hâc verò desine cantilenâ 540

“ Molestâ, quaeque mihi perpetuò in pectoribus charum cor

“ Affligit : quippe me in-primis invasit dolor immensus.

“ Tale enim caput desidero, memor semper

“ Viri, cujus lata est gloria per Graeciam et medium Argos.”

tione ἀκούοντες; hîc ultimam producat; item πάλιν, ver. 360. et ἀνὰ, ver. 365. et ἔβαν, ver. 424. vide ad *Il.* α', 51.

Ibid. — ἢ δ' Ἀχαιῶν νόστον ἄειδε Λυγρὸν.] Vide infra ad γ', 150.

Ver. 330. — κατεβήσατο.] *Al.* κατεβήσατο. Vide ad *Il.* β', 35. et *ι*, 109.

Ver. 334. — κρήδεμνα.] Ἐπὶ τῆς κεφαλῆς περιδίσμια. *Schol.*

Ver. 335. — ἄρα.] *Ut fieri solebat* —

Ver. 336. — θεῖον ἀοιδόν.] *Al.* δῖον ἀοιδόν.

Ver. 337. — Φήμει, πολλὰ γάρ.] Vide infra ad κ', 190.

Ibid. — πολλὰ γὰρ ἄλλα βροτῶν θελκτήρια οἶδας, Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε.] “ Post οἶδας,” inquit *Henricus Stephanus*, “ fortas-
“ se etiam expungi potest interpunctio, ut

“ θελκτήρια copuletur cum ἔργα ” Sed minus rectè. Nam θελκτήριος adjectivum apud Poetam non occurrit. Vide infra ad θ', 509. et ad *Il.* ζ', 215.

Ver. 338. Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τὰ τε κλείουσιν ἀοιδοί.] Τὸ παλαιὸν γὰρ καὶ τῶν ἡρώων τὰς πράξεις, καὶ τῶν θεῶν τοὺς ὕμνους δι' αἰδῆς, ἰσοιοῦντο. Ὀμηρος γοῦν φησὶν ἐπ' Ἀχιλλείως, “ ἄειδε δ' ἄρα κλίπ ἀνδρῶν ἠρώων.” Καὶ τὸν Φήμειον δι' φησὶν ὅτι, “ — πολλὰ βροτῶν θελκτήρια οἶδιν Ἔργ' ἀνδρῶν τε θεῶν τε, τὰ τε κλείουσιν ἀοιδοί.” *Athenaeus, lib. XIV. cap. 8.* Vide ad *Il.* *ι*, 189.

Ver. 341. — αἰεὶ.] *Al.* αἰέν.

Ver. 344. — καθ' Ἑλλάδα] Κατὰ τὴν Θισσαλίαν, ἀπὸ μιᾶς πόλιως, ὀνόματι Ἑλλάδος. *Schol.* Vide ad *Il.* β', 528. Item infra ad *ι*, 80.

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα· 345
 Μῆτερ ἐμὴ, τί τ' ἄρ' αὖ φθονέεις, ἔρήρηρον αἰοιδὸν
 Τέρπειν, ὅππῃ οἱ νόος ὄρνυται; οὐ νύ τ' αἰοῖδοι
 Αἴτιοι, ἀλλὰ ποθὶ Ζεὺς αἴτιος, ὅσπερ δίδωσιν
 Ἀνδράσιν ἀλφηστῆσιν, ὅπως ἐθέλησιν ἐκάστω.
 Τούτω δ' οὐ νέμεσις, Δαναῶν κακὸν οἶτον αἰεῖδεν· 350
 Τὴν γὰρ αἰοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρωποι,
 Ἥτις ἀκούοντεςσι νεωτάτη ἀμφιπέληται.
 Σοὶ δ' ἐπιτολμάτω κραδίη καὶ θυμὸς ἀκούειν·
 Οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς οἶος ἀπώλεσε νόστιμον ἦμαρ
 Ἐν Τροίῃ, πολλοὶ δὲ καὶ ἄλλοι φῶτες ὄλοντο. 355
 Ἄλλ' εἰς οἶκον ἰούσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε,

Hanc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est: 345
 "Mater mea, quamobrem igitur molestè-fers, jucundum cantorem
 "Oblectare, utcunque illi mens impellitur? non sanè cantores
 "In-causâ sunt, sed quodammodo Jupiter in-causâ est; qui dat
 "Viris ingeniosis ita, vult unicuique.
 "Huic verò non reprehensio debetur, quòd Danaorum malam sortem canit: 350
 "Eam enim cantilenam magis célèbrant homines,
 "Quaecunque auditoribus recentissima existat.
 "Tibi verò sustineat cor et animus audire;
 "Non enim Ulysses solus perdidit reditùs diem,
 "In Trojà: multi verò et alii viri perierunt. 355
 "Sed in domum profecta, tua opera administra,

Ver. 346. — τί τ' ἄρ' αὖ φθονέεις.] *Al.* τί τ' ἄρα φθονέεις. Vide et infra ad τ', 348.

Ver. 347. 349. — ὄρνυται — δαινήμει-
νοι.] Vide ad *Il.* γ', 260. et ὦ, 665.

Ibid. — οὐ νύ τ' αἰοῖδοι Αἴτιοι, ἀλλὰ ποθὶ
Ζεὺς αἴτιος.]

Non tibi Tyndaridis facies invisâ Lacæ-
næ [Divûm
Culpatuse Paris; verùm inclementia
Has evertit opes, sternitque à culmine
Trojam. *Æn.* II, 601.

Ver. 349. Ἀνδράσιν ἀλφηστῆσιν.]
— hominum rerumque repertor.

Æn. XII, 829.

Ver. 351. Τὴν γὰρ αἰοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ'
ἄνθρωποι, Ἥτις ἀκούοντεςσι νεωτάτη.]

αἶνει δὲ παλαιὸν
Μὲν οἶνον, ἄνθεα δ' ὕμνων
Νεωτέρων

Pindar. Olymp. Ode IX. ver. 73.

Est quoque cunctarum novitas carissima
rerum.

Ovid. ex Pont. lib. III. Epist. iv. 51.

Δειδοκίμασμένη δὲ καὶ ἀρχαιοτάτη ἴσθιν ἡ Ὀμή-
ρου ποιήσις· ποίημα γὰρ οὐδὲν πρεσβύτερον ἦκεν

εἰς ἡμᾶς τῆς ἐκείνου ποιήσεως.— Ἀλλὰ πρῶτον
μὲν οὐχ ὑπὸ πάντων ὁμολογεῖται ποιητῆς ἀρχαι-
ότατος εἶναι Ὀμηρος· ἐνίοι γὰρ Ἡσίοδον προήκειν
τοῖς χρόνοις λέγουσιν, Λίνον τε καὶ Ὀρφία καὶ
Μουσαῖον καὶ ἄλλους παμπληθεῖς. Οὐ μὲν ἀλλὰ
καὶ πιθανὸν ἴσθι γεγονέναι μὲν τινὰς πρὸ αὐτοῦ
καὶ κατ' αὐτὸν ποιητάς· ἐπεὶ καὶ αὐτὸς που φη-
σὶ, "Τὴν γὰρ αἰοιδὴν μᾶλλον ἐπικλείουσ' ἄνθρω-
ποι, Ἥτις ἀκούοντεςσι νεωτάτη ἀμφιπέληται."
Τούτους δὲ ὑπὸ τῆς περὶ αὐτὸν λαμπρότητος ἰ-
πισκοτῆσθαι. *Sextus Empiricus adversus Ma-
thematicos, lib. I. cap. 10.* Citat porro hunc
locum *Plinius, lib. V. Epist. 20.*

Ibid. — ἐπικλείουσ'.] *Plato, de Republ.*
lib. IV. videtur legisse ἐπιφρονέουσ'.

Ver. 352. — ἀκούοντεςσι.] *Plato, loco*
jam citato, legit ἀειδόντεςσι.

Ver. 356. Ἄλλ' εἰς οἶκον ἰούσα τὰ σαυτῆς ἔρ-
γα κόμιζε.] Τῶν δ' ἔργων τῶν αὐταῖς [γυναξί]
οἰκίαν ἐν τῇ Ὀδυσσεΐα ὑπέμνησεν αὐτὸν [forte
αὐτάς,] διὰ Τηλεμάχου λέγοντος τῇ μητρὶ,
"Ἄλλ' εἰς οἶκον ἰούσα τὰ σαυτῆς ἔργα κόμιζε."
ταῦτα γὰρ τοι, καὶ τὰ τούτοις ὅμοια, ὡσπερ κἀν
τοῖς Ῥητορικοῖς εἴρηται, τῇ γυναικείᾳ φύσει μέ-
λισσα ἀερόττει· ἀλλ' οὐδ' ὁ πόλεμος, οὐδ' αἰ-
μάχαι, καὶ ἰδρός. *Kyriac. Stroz. de Republ.*
lib. IX. Ita apud Æschylum:

Ἴστον τ' ἠλακάτην τε, καὶ ἀμφιπόλοισι κέλευε,
Ἔργον ἐποίχεσθαι· μῦθος δ' ἄνδρεςσι μελήσει
Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἐστ' ἐνὶ οἴκῳ.

Ἡ μὲν θαμνέησασα πάλιν οἰκόνδε βεβήκει· 360
Παιδὸς γὰρ μῦθον πεπνυμένον ἔνθετο θυμῷ.

Ἔς δ' ὑπερῷ ἀναβᾶσα σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί,
Κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα φίλον πόσιν, ὄφρα οἱ ὕπνον
Ἡδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
Μνηστῆρες δ' ὀμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκίοεντα, 365

Πάντες δ' ἤρῃσαντο παρὰι λεχέεσσι κλιθῆναι.
Τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἤρχετο μύθων·

Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες, ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες,
Νῦν μὲν δαινύμενοι τερπώμεθα, μηδὲ βοητὺς
Ἔστω (ἐπεὶ τόγε καλὸν ἀκουέμεν ἐστὶν ἀοιδοῦ 370
Τοιοῦδ', οἷος ὄδ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδήν.)
Ἡῶθεν δ' ἀγορῆνδε καθεζόμεσθα κίοντες

“ Telamque columque, et ancillas imparā

“ Operi incumbere: sermo verò viris curae erit

“ Omnibus, potissimum verò mihi; hujus enim imperium est in domo.”

Illa quidem attonita, rursus in domum ivit:

360

Filii enim dictum prudens posuit in animo.

Ad superiorem autem partem-domus ubi conscendisset cum ancillis mulieribus,

Flebat deinde Ulyssem charum maritum, donec ipsi somnum

Dulcem palpebris immisit caesia-oculis Minerva.

Proci verò tumultuabantur per aedes obscuras,

365

Omnes autem optabant juxta in lecto recumbere.

Illis verò Telemachus prudens incepit sermonem:

“ Matris meae proci, superbâ contumeliâ instructi,

“ Nunc quidem convivantes delectemur, neque clamor

“ Adsit: (nam hoc honestum est audire cantorem

370

“ Talem, qualis hic est, diis assimilis voce.)

“ Manè verò in concionem consideamus venientes

Μίλει γὰρ ἀνδρὶ, μὴ γυνὴ βουλευέτω

Τάξωθεν ἴνδον δ' οὔσα, μὴ βλάσῃ τίθει.

Septem contra Thebas, ver. 206.

Et apud Apollonium:

Ἄλλὰ σὺ μὲν νῦν αὐθι μίτ' ἀμφιπόλοισιν
ἱκῆλος

Μίμνι δέμοις—. Argonaut. lib. I. ver. 303.

ubi Scholiastes hunc Homeri locum adducit. Cæterum apud Homerum hoc in loco versus nonnullos repudiatos testatur Scholiastes: Ἀθετοῦνται (inquit) ἑνταῦθα· ἐπὶ δὲ τοῦ Ἐκτοροῦ καλῶς. Occurrunt nimirum iidem ferè versus *Iliad.* ζ', 490. &c. ab *Hectore Andromachen* alloquente usurpati.

Ver. 360. — βιβήκει.] Vide ad *Il.* α', 37 et 221.

Ver. 362. — ὑπερῷ.] Τὰ ἀνάγκα οἰκήματα. Schol.

Ver. 363. — ὄφρα οἱ ὕπνον — βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Ἀθῆνᾶ δι κοιμίζει τὴν Πηνελόπην, ἵπτιδὴ συντεῶς ἱκίση βουλευσαμένη, κλαίειν μὲν ἀφῆκιν· ἀνικλήθη δὲ ὡς τι καταδραβίον. Eustath.

Ver. 365. Μνηστῆρες δ' ὀμάδησαν ἀνὰ μέγαρα.]

Fit strepitus tectis, vocemque per ampla volutant

Atria ————. *Æn.* I, 729.

Ver. 366. — κλιθῆναι.] Vide infra ad 3', 48. et ad *Il.* α', 309.

Ver. 371. — θεοῖς ἐναλίγκιος.]

Os, humerosque Deo similis ———.

Æn. I, 593.

Πάντες, ἴν' ὑμῖν μῦθον ἀπηλεγέως ἀποείπω,
 Ἐξίεναι μεγάρων· ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαΐτας,
 Ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους. 375

Εἰ δ' ὑμῖν δοκέει τόδε λωΐτερον καὶ ἄμεινον
 Ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοτον νήποινον ὀλέσσαι,
 Κείρετ', ἔγω δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἑόντας,
 Αἷ κέ ποθι Ζεὺς δῶσι παλίντιτα ἔργα γενέσθαι,
 Νήποινοί κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὄλοισθε. 380

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ὀδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες,
 Τηλέμαχον θαύμαζον, ὃ θαρσαλέως ἀγορεύεν.

Τὸν δ' αὖ Ἀντίνοος προσέφη, Εὐπίθεος υἱός·
 Τηλέμαχ', ἧ μάλα δὴ σε διδάσκουσιν θεοὶ αὐτοὶ
 Ὑψαγόρην τ' ἔμμεναι, καὶ θαρσαλέως ἀγορεύειν. 385

Μὴ σέ γ' ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλῆα Κρονίων
 Ποίησειεν· ὃ τοι γενεῇ πατρῷον ἐστίν.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα·

“ Omnes ; ut vobis sermonem audentè renunciem,

“ Exire ex aedibus : alias verò sequimini dapes,

“ Vestra bona edentes, alternantes per domos.

375

“ Si verò vobis videtur hoc satius et melius

“ Esse, viri unius victum impunè perdere,

“ Absumite ; ego verò deos invocabo sempiternos,

“ Si quando Jupiter dederit facta haec vindicatum iri,

“ Inulti fortè deindè intra aedes perituri sitis.”

380

Sic ait ; illi verò omnes mordicùs labiis compressis

Telemachum admirabantur, quod audactèr loqueretur.

Hunc autem rursùs Antinous allocutus est, Eupithei filius :

“ O Telemache, certè admodum te docuerunt dii ipsi

“ Sublimiloquum esse, et audentèr concionari.

385

“ Nè te utique in circumfluâ Ithacâ regem Saturnius

“ Constituat ; quod tibi genere paternum est.”

Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est :

Ver. 375. — ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.]
 Ἐκ διαδοχῆς ἀλλήλους ὑποδιχόμενοι, καὶ ἀμοι-
 εῖς. Schol.

Ver. 376. — ὑμῖν.] *Al.* ὑμῖν. Ut
 suprâ ver. 373.

Ver. 377. — ὀλέσσαι.] *Al.* ὀλέσθαι.

Ver. 378. Κείρετ'.] Sic infrâ β', 512.

— κείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ

κτῆματ' ἡμὰ ———.

Et apud Oppianum :

Κτῆσιν αἰεὶ κείροντες ἀσημάντοιο δόμοι.

Ἄλευτικῶν, lib. III, ver. 561.

Ver. 379. — παλίντιτα ἔργα.] Ὑπὲρ
 ὧν ἐξ ἐτέρου τιμωρία γίνεται. Schol. Ἐστὶ δὲ
 παλίντιτον, οὗ ἢ πίσσις πάλιν, ἢ γουον ὕστερον, ἐν
 τῷ μέλλοντι γίνεται. *Eustath.*

Ibid. ——— παλίντιτα.] Vide ad *Il.* ε',
 414. et ζ', 484.

Ver. 381. — ὀδᾶξ ἐν χεῖλεσι φύντες.]
 Καὶ τὸ ὀδᾶξ οὖν ἐν χεῖλεσι φύντες, ἀντὶ τοῦ ἐμ-
 πλακέντες μετὰ δαγμοῦ τοῖς χεῖλεσιν, ἢ γουον
 ἐνδακόντες τὰ χεῖλη ὅπερ ἐστὶ σχῆμα θάμβους
 καὶ ἀπορίας· καθὰ καὶ ἐνταῦθα τοῦς μνηστῆρας
 κατέπληξεν ὃ ἐπὶ τοσοῦτον μὲν χρόνον ἡσυχά-
 σασ Τηλέμαχος, ἰὼν δὲ οὕτω σφοδρῶς ἐπιτι-
 θεῖς, καὶ θαρσαλέως ἀγορεύσας, καὶ τὸν λόγον
 ἐνδιαθέτως βαρύνσας ὡς ἐπὶ μεγίστοις ἀδικήμασι.
Eustath.

Ver. 386. — βασιλῆα.] Vide ad *Il.* α',
 265.

Ibid. — Κρονίων.] De hujus vocis pro-
 sodiâ, vide ad *Il.* α', 265 et 597.

Ver. 387. — γενεῇ.] *Al.* γενεῆν.

- Ἄντινό, εἴπερ μοι καὶ ἀγάσσαι, ὃ, τί κεν εἶπω ;
 Καὶ κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι, Διὸς γε διδόντος, ἀρέσθαι. 390
- Ἦ φῆς τοῦτο κάκιστον ἐν ἀνθρώποισι τετύχθαι ;
 Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευμένῃ αἰψά τέ οἱ δῶ
 Ἀφνειὸν πέλεται, καὶ τιμῆστερος αὐτός.
 Ἄλλ' ἦτοι βασιλῆες Ἀχαιῶν εἰσὶ καὶ ἄλλοι
 Πολλοὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ, νέοι ἠδὲ παλαιοί. 395
 Τῶν κεν τις τόδ' ἔχῃσιν, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς.
 Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἀναξ' ἔσομ' ἡμετέροιο,
 Καὶ δμῶων, οὓς μοι ληίσσατο δῖος Ὀδυσσεύς.
 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος Πολύβου παῖς ἀντίον ἠΐδα.
 Τηλέμαχ', ἦτοι ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται, 400
 Ὅστις ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ βασιλεύσει Ἀχαιῶν.
 Κτήματα δ' αὐτὸς ἔχοις, καὶ δώμασιν οἷσιν ἀνάσσοις.

“ Antinoë, etiamsi mihi vel irascêris, ob id quod dixero ?

“ Et hoc vellem, Jove utique dante, accipere.

390

“ An putes hoc pessimum inter homines esse ?

“ Non enim ullo-pacto malum est, regem esse ; statimque ei domus

“ Dives fit, et honoratior ipse.

“ Sed certè reges Achivorum sunt etiam alii

“ Multi in circumfluâ Ithacâ, juvenes et senes :

395

“ Horum aliquis hoc habeat ; siquidem mortuus est nobilis Ulysses :

“ At ego domûs rex ero nostrae,

“ Et servorum, quos mihi acquisivit nobilis Ulysses.”

Hunc autem rursûs Eurymachus Polybi filius contrâ allocutus est :

“ Telemache, certè hæc deorum in genubus posita sunt,

400

“ Quinam circumfluae Ithacae dominabitur Achivorum :

“ Bona verò ipse habeas, et aedibus tuis imperes.

Ver. 389. — εἴπερ μοι καὶ ἀγάσσαι.] Eustathius in commentario legit, εἰ καὶ μοι κημισήσαι.

Ver. 390. Καὶ κεν τοῦτ' ἐθέλοιμι, Διὸς γε διδόντος, ἀρέσθαι.] Τὸ ἰδιωτεύειν, Διὸς βουλομένου.

Schol. At multo rectiùs et faciliùs de regno suscipiendo dictum hoc à Telemacho intelligitur : Uti et notavit Barnesius.

Ver. 392. Οὐ μὲν γάρ τι κακὸν βασιλευμένῃ.] Βασιλεία γὰρ μίγιστον μὲν τῶν κατ' ἀνθρώπων. Philostratus, in Vitâ Apollonii, lib. V. cap. 36. “ — regnis, rei inter Deos ho-

“ minesque pulcherrimæ.” Livius, lib. II. § 9. Cæterùm refertur istud γὰρ ad id quod eleganter reticetur : “ Miror te ita dixisse,” vel, “ Tibi hæc in re non assentior ; non E-NIM, &c.” Vide ad II. i, 22.

Ver. 397. Αὐτὰρ ἐγὼν οἴκοιο ἀναξ' ἔσομ' ἡμετέροιο.] Ἦ μὲν πολιτικὴ ἐκ πολλῶν ἀρχόντων ἴστίη ἢ οἰκονομικὴ δι, μοναρχία. Aristot. Œconomic. lib. I. cap. 1. sub initio.

Ver. 398. — ληίσσατο.] Ita edidit Bar-

nesius ; atque ita in omnibus Exemplaribus scripta occurrit hæc vox, Iliad. ε', 28. Vulgati hic habent ληίσσατο ; quod antepenultimam corripit. Vide ad II. á, 140.

Ver. 402. — καὶ δώμασιν οἷσιν ἀγάσσοις.] Al. καὶ δώμασι σοῖσιν. Quæ nisi vera sit lectio, vox οἷσιν de secundâ personâ (pro σοῖσιν) intelligenda erit. Atque occurrit quidem vox ἦσιν infra v, 320. de primâ personâ (pro ἡμῆσιν) usurpata ; “ Ἄλλ' αἰὶ φρεσὶν ἦσιν ἔχων “ διδαιγμένον ἦτορ, Ἠλώμην.” Itemque de secundâ personâ, Iliad. ε', 174. in Editionibus compluribus ; “ σὺ δὲ φρεσὶν ἦσιν ἰανθῆς.” Quanquam ibi ex Eustathio restituit Barnesius, “ φρεσὶ σῆσιν.” Cæterùm Barnesius δώμασιν οἷσιν hic exponit δώμασιν αὐτοῦ. δηλονότι τοῦ Ὀδυσσεύος sed et hoc præcedenti “ οἴκοιο ἀναξ' ἔσομ' ἡμετέροιο” multo minùs aptè respondet ; et constructio ista, quâ vox οἷσιν ad Ulysssem, cujus hæc in oratione non fit mentio, referri intelligatur, valdè est dura et inusitata.

Μὴ γὰρ ὄγ' ἔλθοι ἀνὴρ, ὅστις σ' ἀέκοντα βίηφι
 Κτήματ' ἀπορραΐσει, Ἰθάκης ἔτι ναιεταώσης.
 Ἄλλ' ἐθέλω σε, φέριστε, περὶ ξείνοιο ἔρεσθαι, 405
 Ὅππόθεν οὔτος ἀνὴρ, ποίης δ' ἐξ εὔχεται εἶναι
 Γαίης· ποῦ δέ νύ οἱ γενεὴ καὶ πατρὶς ἄρουρα.
 Ἡέ τοι ἀγγελίην πατρὸς φέρει ἐρχομένοιο,
 Ἥ ἐὼν αὐτοῦ χρεῖος ἐελδόμενος τὸδ' ἰκάνει ;
 Οἶον ἀναΐξας ἄφαρ οἴχεται, οὐδ' ὑπέμεινεν 410
 Γνώμεναι· οὐ μὲν γάρ τι κακῶ εἰς ὧπα ἐώκει.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 Εὐρύμαχ', ἦτοι νόστος ἀπώλετο πατρὸς ἐμοῖο·
 Οὔτ' οὖν ἀγγελίης ἔτι πείθομαι, εἴποθεν ἔλθοι,
 Οὔτε θεοπροπίης ἐμπάζομαι, ἦντινα μήτηρ 415
 Ἔς μέγαρον καλέσασα θεοπρόπον ἐξερέηται.
 Ξεῖνος δ' οὔτος ἐμὸς πατρώϊος ἐκ Τάφου ἐστὶ,
 Μέντης Ἀγχιάλοιο δαΐφρονος εὔχεται εἶναι

“ Non enim ille veniat vir, qui te invitum vi
 “ Bonis spoliaturus sit, Ithacâ adhuc habitatâ.
 “ Sed volo te, optime, de hospite interrogare,
 “ Unde ille vir, quali autem gloriatur esse 405
 “ E terrâ ; ubinam ei genus et patrium solum.
 “ An tibi nuncium patris adfert venientis ;
 “ An suum ipsius debitum expetens huc venit ?
 “ Ut factio-impetu statim abiit, neque sustinuit,
 “ Ut cognosceremus ; nequaquam enim vilis hominis vultum prae se ferebat.”
 Hunc autem rursûs Telemachus prudens contrâ allocutus est :
 “ Eurymache, certè reditus periit patris mei :
 “ Neque itaque nuncio ampliùs credo, sicunde venerit ;
 “ Neque vaticinium curo, si quem mater 415
 “ In domum vocatum vatem sciscitetur.
 “ Hospes verò hic meus paternus è Tapho est ;
 “ Mentis Anchiali bellicosi gloriatur esse

Ver. 403. — ὅστις σ' ἀέκοντα.] Ita ex uno MS. edidit *Barnesius*, et ex *Eustathio*, qui in commentario, ὅς σε ἀέκοντα, legit. *Vulg.* ὅστις ἀέκοντα.

Ibid. — βίηφι.] Vide ad *Il.* v', 588.

Ver. 406. — ἐξ εὔχεται.] Ita edidit *Barnesius*. *Vulg.* ἐξέχεται.

Ver. 407. — ἄρουρα.] Vide ad *Il.* ζ', 142.

Ver. 408. Ἡέ τοι ἀγγελίην.] *Al.* Ἡέ τιν' ἀγγελίην. Ut infra β', 30.

Ibid. — ἐρχομένοιο.] *Al.* οἰχομένοιο.

Ver. 414. Οὔτ' οὖν.] Τὸ δὲ, οὔτ' οὖν, ταυτὸν ἐστὶ τῶ οὔτε δή. Οὐ γὰρ αἰεὶ αἰτιολογεῖ ὁ “ οὖν” σύνδεσμος, ἀλλ' ἐν μυρίοις καὶ παραπληροῖ. *Eustath.* Minus rectè ; nequaquam enim hic vacat stud. οὖν sed eandem ferè vim habet

Οὔτ' οὖν ac si Latinè dicas, “ Adeoque non “ &c.” Vide ad *Il.* π', 594.

Ibid. — ἀγγελίης ἔτι πείθομαι.] *Al.* ἀγγελίην πιστεύομαι. Δύναται δὲ καὶ γινικὴ ἐνικὴ εἶναι τὸ ἀγγελίης· ἵνα λέγη, ὅτι οὔτε ὑπὸ ἀγγελίας ἔτι πείθομαι, εἴποθεν ἔλθοι ἀγγέλλουσα τὶ τῶν κατὰ τὸν Ὀδυσσεῖα. *Eustath.* Sed verbum πείθομαι apud Poetam cum Genitivo constructum nusquam occurrit.

Ver. 415. — ἦντινα.] Ita ex uno MS. edidit *Barnesius*. Quocum facit et MS. unus à *Th. Bentleio* collatus. *Al.* ἦντινα.

Ver. 418. Μέντης Ἀγχιάλοιο.] *Al.* Μέντης δ' Ἀγχιάλοιο. Quæ et potior lectio. Videtur enim vocula δὲ, aut alia ejusmodi particula, omninò hic ad sententiam connectendam desiderari.

Υἱός· ἀτὰρ Ταφίοισι φιληρέτμοισιν ἀνάσσει.

“Ὡς φάτο Τηλέμαχος· φρεσὶ δ’ ἀθανάτην θεὸν ἔγνων. 420

Οἱ δ’ εἰς ὄρχηστὺν τε καὶ ἱμερόεσσαν αἰοιδὴν
Τρεψάμενοι τέρποντο· μένον δ’ ἐπὶ ἔσπερον ἔλθειν.

Τοῖσι δὲ τερπομένοισι μέλας ἐπὶ ἔσπερος ἦλθε·

Δὴ πότε κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος.

Τηλέμαχος δ’, ὅθι οἱ θάλαμος περικαλλέος αὐλῆς 425

Ἵψηλὸς δέδμητο, περισκέπτω ἐνὶ χώρῳ,

Ἐνθ’ ἔβη εἰς εὐνὴν, πολλὰ φρεσὶ μερμηρίζων·

Γῶ δ’ ἄρ’ ἄμ’ αἰθομένας δαΐδας φέρε κεδνὴ εἰδυῖα

Εὐρύκλει’, Ὀπὸς θυγάτης Πεισηνορίδαο·

Τὴν ποτε Λαέρτης πρίατο κτεάτεσσιν ἐοῖσιν, 430

Πρωθήβην ἔτ’ ἐοῦσαν, ἑικοσάβοια δ’ ἔδωκεν.

Ἴσα δὲ μιν κεδνῇ ἀλόχῳ τίεν ἐν μεγάροισιν·

Εὐνῇ δ’ οὔ ποτ’ ἔμικτο, χόλον δ’ ἀλέεινε γυναικός.

Ἢ οἱ ἄμ’ αἰθομένας δαΐδας φέρε, καὶ ἐμάλιστα

Δρωάων φιλέεσκε, καὶ ἔτρεφε τυτθὸν εἶοντα. 435

Ἦ ἴξεν δὲ θύρας θαλάμου πύκα ποιητοῖο·

Ἐξέτο δ’ ἐν λέκτρῳ, μαλακὸν δ’ ἔκδυε χιτῶνα·

Καὶ τὸν μὲν γραίης πυκιμηδέος ἔμβαλε χερσίν.

“ Filius ; caeterum Taphiis navigandi-studiosis imperat.”

Sic dixit Telemachus ; mente verò immortalem deam agnovit. 420

Hi autem ad saltationem et suavem cantum

Conversi oblectabantur, expectabantque vesperum advenire.

His autem se-oblectantibus, niger vesper supervenit :

Et tunc dormituri iverunt domum quisque.

Telemachus autem, ubi ipsi thalamus perpulchrae aulae 425

Sublimis aedificatus erat, conspicuo in loco,

Illuc ivit ad lectum, multa mente reputans ;

Simulque cum eo ardentem faciem ferebat pudica sciens

Euryclea, Opis filia Pisenoridae : 450

Quam olim Laertes emerat facultatibus suis

Primùm jam pubescentem, pretiumque viginti-boùm dederat.

Aequè autem ipsam ac pudicam uxorem honorabat in aedibus ;

Lecto verò nunquam cum eà mixtus est ; iram nempè vitabat uxoris.

Haec cum eo simul ardentem faciem ferebat, et ipsum maximè

Ancillarum amabat, et enutrierat, parvulus cum-esset. 435

Aperuit autem januas thalami scitè-facti ;

Sedebat verò in lecto, mollemque exuebat tunicam :

Et eam quidem aniculae sedulae dedit in manus.

Ver. 422. τρεψάμενοι.] Vide infrà ad ἰ, 491. et ad ἰ, 296.

Ver. 424. ——— ἕβαν.] Vide ad Il. ὄ, 229.

Ver. 426. ——— διδμητο.] Vide ad Il. ἄ, 57. et ὄ, 492.

Ver. 428. ——— ἄρ.] Ut oportebat --

Ver. 432. ——— τίεν.] Vide ad Il. ὄ, 257. et ἰ, 103.

Ver. 435. ——— φιλίεσκε.] Vide suprà ad ver. 264. et ad Il. ἰ, 304.

Ἡ μὲν τὸν πτύξασα καὶ ἀσκήσασα χιτῶνα,
 Πασσάλα ἀγκρεμάσασα παρὰ τρητοῖσι λέχεσσι,
 Βῆ ῥ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο· Δύρην δ' ἐπέρυσσε κορώνη
 Ἀργυρή· ἐπὶ δὲ κληῖδ' ἐτάνουσεν ἰμάντι.
 "Ἐνθ' ὄγε πανιύχιος, κεκαλυμμένος οἶος ἄωτα.
 Βούλευε φρεσὶν ἧσιν ὁδὸν, τὴν πέφραδ' Ἀθήνη.

440

Illa quidem plicatâ et aptatâ tunicâ,
 Ad paxillum suspensâ juxta tornatos lectos,
 Perrexit ire ex thalamo; januam autem attraxit annulo
 Argenteo: pessulumque obtendit loro.
 Hic ille per-totam-noctem, tectus ovis floridâ-lanâ,
 Considerabat mente suâ iter, quod ei designaverat Minerva.

440

Ver. 440. — ἀγκρεμάσασα.] Vide ad *Il.* α', 67. *Al.* ἰγκρεμάσασα.

Ibid. — τρητοῖσι λέχεσσι.] *Al.* τρητοῖσι λέχεσσι.

Ver. 441. — ἐπέρυσσε.] *Barnesius* inter varias lectiones retulit ἐπέρυσσε. Atque ita habet MS. unus à *Th.* *Beniteio* collatus. Quæ et (ut opinor) verior lectio. Vide ad *Il.* σ', 781.

Ibid. — κορώνη.] Τῶ λεγομένῳ κόρακι — τῶ ἐπιστάστῳ. [*Barnesius* ex MS. edidit ἐπιστάστῳ] τῆς Δύρας. *Schol.*

Ver. 442. — ἐπὶ δὲ κληῖδ' ἐτάνουσεν ἰμάντι.] Τὸ λεγόμενον ἐφ' ἡμῶν κλειῖθρον δύο δὲ τοῦτο ἔχεν ἰμάντας ἐξηστημένους διὰ τινῶν τρητίων, ὃν μὲν ἐκ διξίῳν, ὃν δὲ ἐξ ἀριστιῶν εἰς τὸ δύνασθαι ἀναῖξαι καὶ κλιῖσαι. Νῦν οὖν τὸ κλειῖθρον παρῆντι καὶ παρήγαγε τῶ ἰμάντι. *Schol.* Κληῖδα δὲ λέγει οὐ σκεῦος ἀπὸ σιδήρου, ἀλλὰ μοχλόν, ἐντὸς μὲν τῆς Δύρας ἐξημμένον, καὶ ἐπὶ τὰ κάτω καθεμμένον ἥτοι κειχασμένον. ἰμάντι δὲ ἐξωθεν σπόμενον καὶ ἀνελκόμενον καὶ ἐπιζυγοῦντα τὴν Δύραν. *Eustath.*

Ver. 443. — οἶος ἄωτα.] Τῶ ἄνθει καὶ τῶ καλλίστῳ τοῦ προβάτου λέγει δὲ τῶν ἐξ ἀπαλῶν ἰρίων γιγνομένων περιβολαίων. *Schol.* Ἄωτος

δὲ οἶος, τὸ ἐξ ἰρίων ὕψωμα, οὐ τὸ ἀπλῶς ἀλλὰ τὸ ἀνθρῶν, ἐκ μεταφορᾶς ἄωτος γὰρ κυρίως τὸ ἄνθος, παρὰ τὸ ἄω τὸ πῖον, οὐ ἡδὺ τί ἀποπνίῃ ὡς γὰρ εἶδω, εἶδωλον, κατὰ πρόσληψιν συλλαβῆς, οὕτως ἄω, ἄωτος. Ἐκ τούτου δὲ πολλὰ τῶν ἀνθρῶν πραγμάτων καλοῦνται οἷον τὸ ἀπὸ λίνου κάλλιστος ἔργον, λίνου λεπτόν ἄωτος λέγεται, ἤγουν λίνου ἀπάνθισμα καὶ οἶος ἄωτος ὁμοίως, τὸ ἐξ ἰρίων ἀπάνθισθιν. Οὕτω δὲ καὶ "ὑπνοῦ ἄωτειν," ἐν Ἰλιάδι, τὸ ὑπνοῦν ὑπνοῦ ἡδὺν καὶ ἀφρόντιδα, καὶ ὡς εἰπεῖν ἀνθρῶν. Καὶ τίς δὲ τῶν συγγραφέων ἄκρον ἄωτος ἐν λογίοις φησὶ τοὺς ἐν λόγοις οἷον ἀνθούοντας. Καὶ Θεόκριτος τοὺς Ἀργοναύτας Φίτες ἄωτος ἠρώων φησὶ. Καὶ Πίνδαρος δὲ τὴν μουσικὴν ἐπιστήμην, ἥτοι λυρικὴν, μουσικῆς ἄωτος λέγει καὶ πατέρων δὲ ἄωτος φησὶ καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Ἰστίον δὲ ὅτι ἐν τοῖς περὶ τοῦ Κύκλωπος λόγοις, ὁ Ποιητῆς καὶ αὐτὸ τὸ ἀπλῶς ἔριον ἄωτος ἐρεῖ φησὶ γὰρ, (*Odys.* ι', 434. 435) "ἄωτου Δισσεισίοιο" ἰχόμην" καὶ τοῦτο εὐλόγως· ἰστί γὰρ τὸ ἔριον δέματος οἷον ἄνθος. *Eustath.*

Ver. 444. Βούλευε.] Vide ad *Il.* σ', 87. et ν', 84.

Ibid. — πέφραδ'.] Vide ad *Il.* β', 314. et ζ', 500.

ΤΗΣ
 ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ
 Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Β΄.

Ἑπόθεσις τῆς ραψωδίας Β΄.

ΣΥΝΑΓΑΓΩΝ ἐκκλησίαν Τηλέμαχος, παραγγέλλει τοῖς μνηστῆρσιν ἐξιέναι τῆς οἰκίας τοῦ Ὀδυσσεύς· λαβὼν δὲ παρὰ μὲν Εὐρυκλείας τὰ πρὸς τὴν ἀποδημίαν ἐπιτήδεια, παρὰ δὲ τῆς Ἀθηναῆς ἑταίρου τε καὶ ναῦν, εἰς πλοῦν ἀνάγεται, ἡλίου δύναντος.

* Ἄλλη ὑπόθεσις.

ἌΜΑ ἔω Τηλέμαχος, συναγαγὼν εἰς Ἐκκλησίαν τοὺς Ἰθακησίους, κελεύει τῆς οἰκίας μνηστῆρας ἀπαλλάττεσθαι· καὶ ναῦν αἰτήσας παρ' αὐτῶν, ὅπως εἰς Πύλον καὶ Σπάρτην πορευθῆ, ἀποτυγχάνει. Παρὰ δὲ Νόημονος λαβὼν, καὶ ἐφόδια παρὰ Εὐρυκλείας τῆς τροφοῦ, λάβρα τῆς μητρὸς ἐκπλεῖ.

Ἐπιγραφαί.

Ἰθακησίαν ἐκκλησία, καὶ Τηλεμάχου ἀποδημία.

Ἄλλως.

Βῆτ' ἀγορὴν ἔχει, ἥια γερὸς, πλοῦν μετ' Ἀθηναῖς.

ἮΜΟΣ δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος ἠώς,
 Ὠρεῦτ' ἄρ' ἐξ εὐνήφιν Ὀδυσσῆος φίλος υἱός,
 Εἴματα ἐσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὄξυ δέτ' ὤμων·

QUANDO verò manè-genita apparuit rosea-digito aurora,
 Surrexit utique ex lectulo Ulyssis dilectus filius,
 Vestes indutus; gladium verò acutum suspendit ab humero.

Ver. 1. — ἠριγένεια.] Τὸν ὄρθρον γινώσασα, τουτίστι τὴν πρωΐαν· ἢ ἐν τῷ ἠρι γινόμενη· ὃ εἰσὶν ὄρθρος. Schol.

Ibid. — ῥοδοδάκτυλος ἠώς.] ῥοδοδάκτυλος δι, ἀπὸ τῆς πρωΐνης ἀνατολῆς καὶ τοῦ χρώματος τοῦ περι τὸ διάστημα τὸ πρωΐνον, τὴν ἡμίραν δι' ἐπιπέτου κικόσμηκεν. Schol. Εἶν δὲ ἂν ἡῶς

δάκτυλοι, κατὰ ἀλληγορίαν, αἱ τοῦ ἡλίου ἀκτῖνες. Eustath. Vide ad Il. α', 477.

Ver. 2. "Ὠρεῦτ' — Εἴματα Ἰσάμενος.]

Consurgit —, tunicâque inducitur artus. Æn. VIII, 457.

Ibid. — "Ὠρεῦτ'.] Vide ad Il. γ', 260.

* Argumentum hoc Barnesio ex MS. Gonvillo-Caiensi excerptum.

Ποσσι δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλά πέδιλα·
 Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο, θεῶ ἑναλίγκιος ἄντην. 5
 Αἶψα δὲ κηρύκεσσι λιγυφθόγγοισι κέλευσεν
 Κηρύσσειν ἀγορῆνδε κερηκομόωντας Ἀχαιοὺς.
 Οἱ μὲν ἐκήρυσσον· τοὶ δ' ἠγείροντο μάλ' ὤκα.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἠγερθεν, ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο,
 Βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ἀγορῆν, παλάμη δ' ἔχε χάλκεον ἔγχος, 10
 Οὐκ οἶος ἄμα τῶγε δῶα κύνες ἀργοὶ ἔποντο.
 Θεσπεσίην δ' ἄρα τῶγε χάριν κατέχευεν Ἀθήνη.
 Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμενον θεῦντο.
 Ἔζετο δ' ἐν πατρὸς θάκῃ, εἷξαν δὲ γέροντες.
 Τοῖσι δ' ἐπειθ' ἦρως Αἰγύπτιος ἦρχ' ἀγορεύειν, 15

Pedibus autem sub nitidis ligavit pulchra calceamenta :

Perrexitque ire ἐ cubiculo deo similis coram.

5

Continuò autem praeconibus argutis imperavit

Convocare ad concionem comantes Achivos.

Hi quidem convocabant : illi autem congregabantur valdè celeritèr.

At postquam congregati sunt, et in unum convenerunt,

Perrexit ire *Telemachus* ad concionem, manu autem tenebat ferream hastam, 10

Non solus ; simul eum duo canes veloces sequebantur.

Divinam autem huic gratiam circumfudit Minerva.

Ipsam verò omnes populi advenientem admirabantur.

Sedebat autem in patris sellâ ; cesserunt verò *ei* senes.

His autem deindè heros Aegyptius coepit concionari,

15

Ibid. — ἐνῆφιν.] Vide ad *Il.* γ', 588.
Ver. 3. — ἰσάμενος.] Vide infrà ad
í, 491. et *í,* 296.

Ibid. — περὶ δὲ ξίφος ἄξυ θείτ' ἄμαφ.]

Tum lateri atque humeris Tegeæum sub-
 ligat ensem. *Æn.* VIII, 459.

Ver. 4. Ποσσι δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν.]

———— pedibus talaria nectit.
Æn. IV, 239.

———— pedum circumdat vincula plantis.
Æn. VIII, 458.

Ibid. — καλά.] Similiter infrà *ver.* 63.
καλῶς et *ver.* 376. *καλόν.* Vide ad *Il.* β',
 43.

Ver. 6. — λιγυφθόγγοισι.] Vide ad *Il.*
 β', 537. et τ', 350.

Ibid. — κέλευς.] *Al.* κέλευς.

Ver. 9. — ῥ'.] *Ut dictum est* —
ver. 8.

Ver. 10. — παλάμη δ' ἔχε χάλκεον ἔγ-
 χος.] Ἀντὶ σκήπτρου τὸ δόρυ κατεῖχεν, ὡς οὐ
 συγχωρούμενος εἶναι βασιλεύς. *Schol.*

Ver. 11. — ἄμα τῶγε δῶα κύνες ἀργοὶ
 ἔποντο.

Necnon et gemini custodes limine ab alto

Procedunt, gressumque canes comitantur
 herilem. *Æn.* VIII, 461.

Ibid. — δῶα κύνες ἀργοί.] *Al.* κύνες πῶδας
 ἀργοί.

Ver. 13. Τὸν δ' ἄρα πάντες λαοὶ ἐπερχόμε-
 νον θεῦντο.]

Illam omnis tectis agrisque effusa juven-
 tus,

Turbaque miratur matrum, et prospectat
 euntem. *Æn.* VII, 812.

Ver. 14. Ἔζετο δ' ἐν πατρὸς θάκῃ.]

———— et solio medius consedit avito.

Æn. VII, 169.

Ver. 15. Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἦρως Αἰγύπτιος ἦρχ'
 ἀγορεύειν.] Σημείωσαι δὲ ὅτι λόγιος ἂν ὁ Ποι-
 ητῆς, καὶ εἰδὼς ὡς κατάρξαι λόγου τὸν νεώτερον
 παρὰ τοῖς εὐ εἰδόσι δυσχερῆς, προλογίζοντα
 ποιεῖ τὸν γέροντα Αἰγύπτιον, καὶ ἐρωτῶντα εἶπα
 τὸν Τηλέμαχον, δεύτερον εἰς λόγους ἦκοντα καὶ
 λαλοῦντα πρὸς τὸ ἐρωτηθέν. Ῥῆθον γὰρ τοῦτο,
 ἥπερ τὸ πρωτολογεῖν. Τοιοῦτον δὲ τί ποιήσει
 ἐν τῇ γ' ῥαψῳδίᾳ, ἐνθα τοῦ Νίστορος ἐρωτήσαντος,
 ἀρχὴν τοῦ λέγειν λαβὼν, ἀπολογῆσεται ὁ Τηλέ-
 μαχος. *Eustath.* Vide infrà ad γ', 68. item
 ad *Il.* κ', 544.

Ὅς δὴ γῆραι κυφὸς ἔην, καὶ μυρία ἤδη.
 Καὶ γὰρ τοῦ φίλος υἱὸς ἄμ' ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ
 Ἴλιον εἰς εὐπωλον ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσίν,
 Ἀντιφὸς αἰχμητής· τὸν δ' ἄγριος ἔκτανε Κύκλωψ
 Ἐν σπηΐ γλαφυρῶ· πύματον δ' ἀπλίσσατο δόρπον. 20
 Τρεῖς δέ οἱ ἄλλοι ἔσαν· καὶ ὁ μὲν μνηστῆρσιν ὀμίλει
 Εὐρύνομος, δύο δ' αἰὲν ἔχον πατρῷα ἔργα.
 Ἄλλ' οὐδ' ὡς τοῦ λήθεται ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων.
 Τοῖς ὄγε δακρυχέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·
 Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅ,ττι κεν εἴπω· 25
 Οὐδέ ποθ' ἡμετέρη ἀγορῆ γένηετ', οὔδε Δῶακος,
 Ἐξ οὗ Ὀδυσσεὺς δῖος ἔβη κοίλης ἐνὶ νηυσί·
 Νῦν δὲ τίς ᾧδ' ἤγειρε; τίνα χρεῖά τόνον ἴκει,
 Ἥ ἐ νέων ἀνδρῶν, ἢ οἱ προγενέστεροι εἰσίν;
 Ἥ ἐ τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυεν ἐρχομένοιο, 30

Qui jam senio incurvus erat et plurima nôrat.

Etenim hujus dilectus filius cum nobili Ulysse

Ad Ilium generosis-equis-foecundum, ierat cavis in navibus,

Antiphos bellator : illum verò saevus interfecit Cyclops

In speluncâ cavâ ; ultimam autem sibi-paravit coenam. 20

Tres verò ei alii erant : et unus quidem inter procos versabatur

Eurynomus ; duo autem perpetuò habebant paterna opera.

Sed neque sic illius oblitus erat lugens et dolens.

His ille lachrymans concionatus est, et dixit :

“ Audite sanè nunc me, Ithacenses, quodcunque dixero ; 25

“ Neque unquam nostrum concilium factum est, neque consessus,

“ Ex quo Ulysses nobilis abiit cavis in navibus :

“ Nunc autem quis huc congregavit ? quem necessitas tantum urget,

“ Sive ex junioribus viris, sive qui seniores sunt ?

“ An aliquem nuncium exercitûs audivit venientis, 30

Ver. 20.— πύματον δ' ἀπλίσσατο δόρπον.] Τὸ δὲ, πύματον δόρπον, μίσως εἰρῆσθαι δοκεῖ πρὸς ἀστυότητα, ὡς ἐν σχήματι ἀμφιβολίας. Ἡ γὰρ πύματος ἦν ὁ Ἀντιφὸς τῶν ἐξ τοῦ Ὀδυσσεύος ἱταίων οὗς ὁ Κύκλωψ θοοῖσθετο πρὸς ἰσπίραν ἢ πύματος ἀνθρώπων, εἴτε καὶ ἀπλῶς πάντων, ἃν εἰς γαστέρα ὁ Κύκλωψ κατίσπα.— Οὐκίτι γὰρ ὁ Κύκλωψ ἔφαγε, συναποβαλὼν τῷ φωτὶ καὶ τὸ ζῆν, ὡς λέγεται. Eustath. Dna. Dacier vero, quia Cyclopem interiisse nusquam memorat Homerus, intelligit simpliciter, “ Que cet Antiphos fut le dernier des Com-pagnons d' Ulysse que le Cyclope devora.” Ibid.— ἀπλίσσατο.] Ita ex uno MS. rectè edidit Barnesius. Vide ad II. ψ', 55. et ad α', 140. Vulgg. ἀπλίσσατο.

Ibid.— δόρπον.] Τὸ καθ' ἡμᾶς διῖπνον. Τρεῖς δὲ τροφαῖς ἰχρῶντο καὶ τὴν μὲν πρώτην ἰκάλου ἀριστοι, ἢν ἰλάμβανον πρώτας, σχιδὸν ἴτι σκοτίας αἴσης.— τὴν διυτρίαν, διῖπνον—

τὴν δὲ τρίτην, δόρπον, τὸ καθ' ἡμᾶς λεγόμενον διῖπνον.— Λισχύλος δὲ καὶ τῆς τάξεως τῶν ὀνομάτων μάρτυς ἐστὶ λίγων, “ ἀριστα, διῖπνα, “ δόρπα, αἰρεῖσθαι.” Schol.

Ver. 23.— ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων.]

lachrymansque gemensque.

Æn. XI, 150.

Ver. 25. Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι.]

Audite, ô proceres— Æn. III, 103.

Ver. 28.— τίνα χρεῖά τόνον ἴκει.] Vide suprâ ad α', 225. et infrâ ad δ', 312.

Ibid.— ἴκει.] Al. ἦκει.

Ver. 29. Ἥ ἐ νέων ἀνδρῶν, ἢ οἱ προγενέστεροι εἰσίν.] Καὶ ὅρα τὸ, οἱ προγενέστεροι εἰσίν ἰθὺλακται γὰρ διὰ ποικιλίαν ἀπὸ γυνικῆς ἦν γὰρ τὸ ἀκόλουθος, ἢ ἰών ἀνδρῶν, ἢ προγενέστερων. Eustath. Vide ad II. γ'. 211. et ζ', 396. item infrâ ad Odys. μ', 75.

Ἦν χ' ἡμῖν σάφα εἴποι, ὅτε πρότερός γε πύθοιο ;
 Ἡέ τι δῆμιον ἄλλο πιφαύσκεται, ἢδ' ἀγορεύει ;
 Ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος· εἴθε οἱ αὐτῶ
 Ζεὺς ἀγαθὸν τελέσειεν, ὅ,τι φρεσὶν ἦσι μενοινᾶ.

Ὡς φάτο· χαῖρε δὲ φήμη Ὀδυσσῆος φίλος υἱός, 35
 Οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν ἦστο, μενοίνησεν δ' ἀγορεύειν·
 Στῆ δὲ μέσῃ ἀγορῇ· σκῆπτρον δὲ οἱ ἔμβαλε χειρὶ
 Κήρυξ Πεισήνωρ, πεπνυμένα μῆδεα εἰδώς.

Πρῶτον ἔπειτα γέροντα καθαπτόμενος προσέειπεν·

ὦ γέρον, οὐχ ἕκας οὔτος ἀνὴρ, (τάχα δ' εἴσαι αὐτός) 40

Ὅς λαὸν ἠγειρα· μάλιστα δὲ μ' ἄλγος ἰκάνει.

Οὔτε τιν' ἀγγελίην στρατοῦ ἔκλυον ἐρχομένοιοι,

Ἦν χ' ὑμῖν σάφα εἴπω, ὅτε πρότερός γε πυθόιμην,

Οὔτε τι δῆμιον ἄλλο πιφαύσκομαι, οὐδ' ἀγορεύω·

Ἄλλ' ἐμὸν αὐτοῦ χρεῖος, ὃ μοι κακὸν ἔμπεσεν οἴκῳ 45

Δοιά· τὸ μὲν, πατέρ' ἐσθλὸν ἀπώλεσα, ὅς ποτ' ἐν ὑμῖν

Τοῖσδεσσιν βασίλευε, πατὴρ δ' ὡς ἦπιος ἦεν.

“ Quem nobis palàm enarret, quum prior audiverit ?

“ An quippiam publicum aliud declaret, et profert ?

“ Probus mihi videtur esse, benevolens : utinam illi ipsi

“ Jupiter bonum perficiat, quodeunque mente suâ cogitat.”

Sic ait : gaudebat autem omine Ulyssis charus filius, 35

Neque proindè diutiùs sedit, impetum autem cepit concionari ;

Stetitque in mediâ concione ; sceptrum autem ei imposuit in manum

Praeco Pisenor, prudentia consilia edoctus.

Primùm deindè ad senem dirigens-orationem locutus est :

“ O senex, non procul ille vir, (statim autem cognosces ipse) 40

“ Qui populum congregavi ; potissimùm autem me dolor urget.

“ Neque ullum nuncium exercitùs audivi venientis,

“ Quem vobis palàm enarrem, quum prior audiverim :

“ Neque quicquam publici aliud enarro, neque profero ;

“ Sed meum ipsius negotium, quòd mihi malum in domum incidit, 45

“ Duplex : alterum quòd patrem eximium perdidì, qui quondam inter vos

“ Ipsos imperabat ; paterque velut, mitis erat.

Ver. 33. ——— ὀνήμενος.] Ὀνησιον ἑαυτοῦ λάβοι· λείπει τὸ εἶη· ὀνήμενος εἶη. Schol. Ὅτι τοῦ Ἰθακητίου Αἰγυπτίου εἰπόντος, ὡς ἐσθλός μοι δοκεῖ εἶναι, ὀνήμενος· ——— τουτέστιν, ὃ τὴν ἀγορὰν ἀθροίσας ἀγαθός μοι δοκεῖ, καὶ ὀνήμενος εἶη, τουτέστιν ὄναιτο ταύτης. Eustath.

Ver. 39. ——— Κήρυξ.] Vide ad II. ε', 149.

Ver. 39. ——— καθαπτόμενος.] Ἦτοι τὸν λόγον πρὸς αὐτὸν ποιούμενος, ἀμειβόμενος, ἀποτεινόμενος· ἢ καταπραῦνον καὶ προσαγόμενος. Schol. Καθάπτεισθαι λέγει τὸ ἀμειβεσθαι ἢ ἀποτεινεσθαι ἀπλῶς διὰ λόγου πρὸς τινα. Eustath.

Ver. 40. ——— τάχα.] Al. μάλα.

Ver. 41. Ὅς λαὸν ἠγειρα.] Barnesius, minime ignarus quâ ratione ultima vocis λαὸν produci posset, malè tamen hîc annotat ; “ Iambus in secundo loco.” Vide ad II. α', 51.

Ver. 47. ——— βασίλευε.] Vide ad II. α', 37. et ad ν', 84.

Ibid. ——— πατὴρ δ' ὡς ἦπιος ἦεν.] Πολλάκις ——— κατενόησα ὅτι ἄρχων ἀγαθὸς οἶδεν διαφίρει πατὸς ἀγαθοῦ. Οἷτε γὰρ πατέρες προνοοῦσι τῶν παιδῶν, ὅπως μήποτε αὐτοὺς τ' ἀγαθὰ ἐπιλείψει. Chrysantas apud Xenophontem Cyropæd. Lib. VIII. Πᾶσι τοῖς πολίταις, αἷς πατὴρ πρῶτος υἱὸς αὐτῶ, χρεώμετος. Dionys.

Νῦν δ' αὖ καὶ πολὺ μείζον, ὃ δὴ τάχα οἶκον ἅπαντα
 Πάγχυ διαρραΐσει, βίοντον δ' ἀπὸ πάμπαν ὀλέσσει.
 Μητέρι μοι μνηστῆρες ἐπέχραον οὐκ ἐβελούση, 50
 Τῶν ἀνδρῶν φίλοι υἱές, οἳ ἐνθάδε γ' εἰσὶν ἄριστοι·
 Οἳ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀπερρίγασιν νέεσθαι
 Ἰκαρίου, ὡς κ' αὐτὸς ἐεδνώσαιτο θυγάτρα,
 Δοίη δ', ᾧ κ' ἐθέλοι, καὶ οἳ κεχαρισμένος ἔλθοι.
 Οἳ δ' εἰς ἡμέτερον πωλεύμενοι ἤματα πάντα, 55
 Βοῦς ἱερεύοντες, καὶ οἷς, καὶ πίονας αἶγας,
 Εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε αἶθοπα οἶνον
 Μαψιδίως· τὰ δὲ πολλὰ κατάνεται· οὐ γὰρ ἐπ' ἀνῆρ,
 Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκεν, ἄρῃν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι·
 Ἡμεῖς δ' οὐ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεν· ἦ καὶ ἔπειτα 60

“ Nunc autem longè majus, quod mox citò domum universam
 “ Prorsùs evertet, facultates autem penitùs disperdet.
 “ Matri meae proci ingruerunt nolenti, 50
 “ Eorum virorum chari filii, qui hìc utique sunt optimi :
 “ Qui patris quidem in domum horrent ire
 “ Icarii, ut ipse dotet filiam ;
 “ Detque cui voluerit, et qui ipsi gratus venerit.
 “ Illi verò in nostram-domum divertentes diebus omnibus, 55
 “ Boves mactantes, et oves, et pingues capras,
 “ Splendidè-convivantur, bibuntque nigrum vinum
 “ Temerè ; plurima verò absumuntur : non enim adest vir,
 “ Qualis Ulysses erat, qui malum à domo arceat :
 “ Nos verò neutiquam tales qui arceant : quinetiam 60

Halicarnass. Antiq. Rom. Lib. IV. Ὡς ταυ-
 τὸν ὄν τρόπον τινὰ, βασιλία τι καὶ πατέρα εἰπεῖν,
 διὰ τὸ χρεῖναι τὸν ἄρχοντα, πατρὸς δίκην τῶν
 ὑπεκόων κηδεσθαι. “Ο καὶ ἐν Ὀδυσσεΐα φανερῶς
 δηλοῦται, ὅπου λίγει, “ πατὴρ δ' ὡς ἡπίος ἦεν.”
 Διὸ καὶ παρ' Ἡροδότῃ, Καμβύσης μὲν δεσπότης,
 Κύρος δὲ πατὴρ τοῖς Πέρσαις ἦν. Ὁ μὲν γὰρ
 ἀγρίως ἤρχεν, ὃ δὲ ἡπίως. *Eustath. in Com-*
ment. ad Iliad. β', 669. “ Patrem quidem
 “ patriæ appellamus [Principem,] ut sciret
 “ datam sibi potestatem patriam, quæ est
 “ temperatissima, liberis consulens, suaque
 “ post illos reponens.” *Seneca de Clementiâ,*
 § 14. *Haud dissimiliter de Catone Lucanus :*

——— Urbi pater est, ubique maritus ;
 Justitiæ cultor ———

Pharsal. lib. II, 388.

Citat porro hunc *Homeri* locum *Plinius lib.*
V. Epist. 19. Vide *Gatakeri* annotationes
 in *Antoninum, lib. 1. § 9.* item infra ad *ver.*
 254. hujus libri.

Ver. 50. ——— ἐπέχραον.] Μιστὰ βλάβης
 καὶ ἐπηρείας ἐπῆλθον. *Schol.*

Ver. 52. ——— ἀπερρίγασιν.] Vide ad *Il. á,*
 37. ad β', 514. et ad ν', 736.

Ver. 53. ——— ἐεδνώσαιτο.] Ἐδνα ἐπιδώσει·
 καὶ κυρίως μὲν ἔδνα ἴσθι τὰ διδόμενα ἀπὸ τοῦ
 γαμοῦντος τῇ γαμουμένη· νῦν δὲ καταχρηστικῶς
 κίται ἢ λέξις ἀντὶ τοῦ, χρεῖματα ἐπιδοῖη. *Schol.*
Vide infra ad ver. 196.

Ver. 54. Δοίη δ', ᾧ κ' ἐθέλοι, καὶ οἳ κεχαρισ-
μένος ἔλθοι.] *Barnesius* in uno MS. scriptum
 reperit, Δῶη δ' ᾧ κ' ἐθέλη, καὶ ὅς οἳ κεχαρισ-
 μένος, ἔλθη.

Ver. 57. Εἰλαπινάζουσι.] Ἐς ἀθροίσματι
 εὐωχοῦνται, ἰορτάζουσι. *Schol. Vide supra ad*
á, 225.

Ibid. Εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε.] Edidit *Bar-*
nesius, Εἰλαπινάζουσι, πίνουσί τε. Sed nihil
 opus. *Vide ad Il. á, 51.*

Ibid. ——— αἶθοπα οἶνον.] *Vide ad Il. ψ',*
 237.

Ver. 58. ——— τὰ δὲ πολλὰ κηδεσθαι.]
 Ἡγουν ἀνύται, τιλιούται, ἔλλυται. *Eustath.*

Ἄλλ' ἴομιν μάλα γὰρ νῦξ ἀνται, ἰγγύβι δ'
 ἠώς. *Iliad. κ', 251.*

Ἦνον ἰδόν ———. *Odyss. γ', 496.*

Vide et infra ad ε', 537.

Ver. 59. ——— ἀρῃν ἀπὸ οἴκου ἀμῦναι.]
Vide ad Il. ζ', 485. et ad σ', 100.

Λευγαλίοι τ' ἐσόμισθα, καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκήν
 Ἦ τ' ἂν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη.
 Οὐ γὰρ ἔτ' ἀνσχετὰ ἔργα τετεύχεται, οὐδ' ἔτι καλῶς
 Οἶκος ἐμὸς διόλωλε· νεμεσσήθητε καὶ αὐτοί,
 Ἄλλους τ' αἰδέσθητε περικτίονας ἀνθρώπους,
 Οἳ περιναιετάουσι· θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,
 Μῆτι μεταστρέψωσιν ἀγασσάμενοι κακὰ ἔργα.
 Λίσσομαι ἡμὲν Ζηνὸς Ὀλυμπίου, ἠδὲ Θέμιστος,
 Ἦτ' ἀνδρῶν ἀγοράς ἡμὲν λυεῖ, ἠδὲ καθίζει.

65

“ Imbecillique reperiemur, et neque periti roboris :
 “ Onainò sanè *malum*-arcerem, si mihi vis adesset.
 “ Non enim jam tolerabilia facinora patrantur, neque jam honestè
 “ Domus mea perit : indignemini et ipsi,
 “ Aliosque revereamini vicinos homines,
 “ Qui circum habitant : deorum verò timete iram,
 “ Nè quid rependant irati propter mala facinora.
 “ Oro et per Jovem Olympium, et Themidem,
 “ Quae hominum concilia et solvit, et cogit ;

65

Ver. 61. — ἢ καὶ ἔπειτα Λευγαλίοι τ' ἐσόμισθα, καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκήν.] Eustathius ita accipit; Ἡμεῖς δ' οὐ τοιοῦτον ἀμυνόμενοι, οἷα Λευγαλίοι καὶ οὐ δεδαηκότες ἀλκήν. Dna. Dacier vero aliter exponendum censet: “ Il m'a “ paru,” inquit, “ qu'on a toujours mal “ expliqué ce vers, Ἦ καὶ ἔπειτα Λευγαλίοι “ τ' ἐσόμισθα. Car on l' a expliqué, et “ je suis encore foible. Mais ce n'est point “ du tout là le sens. C'est un parenthese. “ Après que Telemaque a dit, et que je ne “ suis pas encore en âge de m'y opposer, il “ ajoute par une espèce d' inspiration, mais “ il viendra un jour que je leur paraîtrai “ terrible. Λευγαλίοις signifie foible, exposé “ aux injures, mais il signifie aussi terrible, “ pernicieux; et il est ici dans cette dernière signification: le mot ἔπειτα seul le “ prouve.” Hæc illa: Verùm si vox Λευγαλίοις ita accipi posset; tamen neque cum isto sensu satis rectè congrueret vocula καὶ neque cum reliquâ Telemachi oratione, quæ ad commiserationem populo Ithacensi movendam, ejusque auxilium adversus Procos obtinendum, tota videtur destinata, tam aptè conveniret ista interpretatio. Et præterea vocem Λευγαλίοις cum sequenti “ καὶ οὐ δεδαηκότες” copulat vocula τ' quæ, si parenthesis istam admiseris, prorsus erit supervacanea.

Ver. 62. Ἦ τ' ἂν ἀμυναίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη.] Ita Iliad. χ', 20.

Ἦ σ' ἂν τισαίμην, εἴ μοι δύναμίς γε παρείη.

Ver. 63. 64. — τετεύχεται — διόλωλε.] Vide ad II. κ, 186. 187. et ad σ', 736.

Ver. 66. — θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν.]

— Διὸς δ' ἀλεάμεθα μῆνιν.

Iliad. ε', 54.

Εὐ δ' ὅπιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένοις εἶναι. Hesiod. Erg. καὶ Ἡμερ. II, 324.

Sperate Deos memores fandi atque nefandi. Æn. I, 547.

Ver. 67. — ἀγασσάμενοι.] Ita rectè edidit Barnesius. Vulgg. ἀγασάμενοι. Quod antepenultimam corripit:

Ναυσίβου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι. Infrà σ', 565.

Vide et infrà ad σ', 173. et ad σ', 70.

Ver. 68. 70. Λίσσομαι — Σχίσθε, φίλοι &c.] Spondanus Telemachum Procos hîc alloqui intelligit: “ Modestè (inquit) precibus “ tentat procos exorare, ut tandem ali- “ quando ab hoc injurioso vitæ genere desistant.” Scholiastes autem istud “ Σχίσθε, φίλοι,” de Ithacensibus interpretandum censet: Τὸ γὰρ “ φίλοι” (inquit) ἀνάγκαστον κατὰ τῶν μνηστῆρων. Quod rectius. Ithacensibus enim orationem hîc dirigere Telemachum liquet ex istis; “ Τούτους ὀτρύνοντες;” et, “ ἐμοὶ δὲ κε κέρδιον εἴη, Ἵμείας ἐσθίμεναι.” infrà ver. 74. 75.

Ver. 68. — ἠδὲ Θέμιστος, Ἦτ' ἀνδρῶν ἀγοράς.] Θέμιστος δὲ μυθολογοῦσι μαντείας καὶ θυσιὰς καὶ θεσμούς· τοὺς περὶ τῶν θεῶν πρῶτην εἰσηγήσασθαι, καὶ τὰ περὶ τὴν εὐνομίαν καὶ εἰρήνην καταδείξαι. Diodor. Sicul. Bibliothec. Hist. lib. V. pag. 335. al. 232. Τινὲς ἀθήσαν εἰς τὰς ἐκκλησίας εἰσφέρεισθαι Θέμιδος ἀγαλμα. Schol.

Σχέσθε, φίλοι, καί μ' οἶον ἑάσατε πένθει λυγρῷ 70
 Τείρεσθ'· εἰ μὴ πού τι πατὴρ ἔμὸς ἔσθλος Ὀδυσσεὺς
 Δυσμενέων κάκ' ἔρεξεν εὐκνήμιδας Ἀχαιοῦς·
 Τῶν μ' ἀποτινύμενοι κακὰ ρέζετε δυσμενέοντες,
 Τούτους ὀτρύνοντες· ἐμοὶ δὲ κε κέρδιον εἶη,
 Ὑμέας ἐσθέμεναι κειμήλιά τε, πρόβασίν τε· 75
 Εἴ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἂν ποτε καὶ τίσις εἶη.
 Τόφρα γὰρ ἂν κατὰ ἄστυ ποτιπτυσσοίμεθα μύθῳ,
 Χρήματ' ἀπαιτίζοντες, ἕως κ' ἀπὸ πάντα δοθείη·
 Νῦν δέ μοι ἀπρήκτους ὀδύνας ἐμβάλλετε θυμῷ.
 Ὡς φάτο χῳόμενος, ποτὶ δὲ σκῆπτρον βάλε γαίη, 80

“ Abstinete, amici, et me solum sinite dolore molesto 70
 “ Affligi: nisi quid unquam pater meus probus Ulysses
 “ Infensus malis affecit fortes Achivos:
 “ Quae mihi rependentes, malis afficite infensi,
 “ Istos incitantes: mihi verò satius esset,
 “ Vos absumere supellectiliaque, et proventum: 75
 “ Utque si vos comedissetis, fortassis olim etiam retributio foret.
 “ Tamdiu enim per urbem insectaremur verbis,
 “ Bona repetentes, donec omnia repensa essent:
 “ Nunc verò mihi insanabiles dolores injicitis animo.”
 Sic ait iratus, sceptrumque projecit in terram, 80

Ver. 70. — ἑάσατε,] Edidit *Barnesius* ἑάσατε· Et “ Ob *Metrum*” inquit “ dupli-
 “ canda Litera ε'.” Sed minus rectè. Vide
 ad *Il.* δ, 42.

Ver. 71. Τείρεσθ'· εἰ μὴ πού τι πατὴρ, &c.]
 Ita *Henricus Stephanus*, *Eustathius*, alii-
 que complures. *Barnesius* autem, lectione
 hæc sensum turbari arbitratus, ipse ex
 duobus codicibus edidit. Τείρεσθαι, εἰ πού τι
 πατὴρ, &c. sententiamque ita exponit:
 “ Sinite me solum cum meis Miseriis colluctari.
 “ Sicubi fortè Pater meus Vos injuriis affece-
 “ rit, ea propter Me Vos opprimite, vindictam
 “ sumentes.” Quod quidem et ferri posset.
 Attamen alterâ lectione sensus penè idem
 servatur, sententiâ etiam aptius connexâ:
 “ Sinite me solum dolore meo affligi; nisi fortè
 “ alicubi Pater meus Græcos malis affecerit,
 “ propter quæ ranam de me sumentes, mala
 “ patrat, &c.” Quo ferè modo exponit
Eustathius: “ Καί με οἶον” ὅ ἴστι μόνον, “ ἑά-
 “ σατε — πένθει” λυγρῷ τείρεσθαι.” —
 Ἐπὶ δὲ τούτοις αἰτιώμενος καὶ τοὺς ὄσαντι κρι-
 τὰς Ἰθακῆσιους, φησὶν, “ εἰ μὴ πού τι πατὴρ
 “ ἔμὸς, ἔσθλος Ὀδυσσεὺς, κακὸν ἔρεξεν, ὃν μὲ
 “ ἀποτινύμενοι κακὰ ρέζετε τούτους ὀτρύνοντες”
 καὶ τὰ ἐξῆς. Atque ita accepisse videtur et
Scholiastes, qui ad ver. 75. vocem Τῶν inter-
 pretatur ὑπὲρ ὧν. Cæterum Exemplarium
 veterum nonnulli, notante *Barnesio*, ha-

bent, Τείρεσθαι, εἰ μὴ πού τι· sed hoc, uti et
 ipse observat, versum perimit.

Ver. 75. — ἀποτινύμενοι.] Vide ad *Il.*
 γ', 260. Cæterum *Barnesius* hæc edidit
 ἀποτινύμενοι. Sed nihil opus. Nam τινύ-
 μενοι primam producit. Vide ad *Il.* β', 45.
 et γ', 279.

Ver. 75. 86. Ὑμέας — Ἡμέας.] Pro-
 nuntiabatur Ὑμᾶς — Ἡμᾶς.

Ibid. — κειμήλιά τι, πρόβασίν τι.]
Scholiastes vocem πρόβασιν (quæ apud *Ho-*
merum hoc tantum in loco occurrit) inter-
 pretatur, Πρόσδοον, ἀπὸ τοῦ προβαίνειν ἐκ τούτου
 τὴν οὐσίαν· aliam autem interpretationem
 statim addit: Πρόβασιν, τὴν τῶν τετραπόδων
 κτῆσιν. Quod, ut opinor, rectius. Atque
 hoc modo exponit *Hesychius*: Πρόβασις (in-
 quit) ἡ τῶν βοσκημάτων κτῆσις. Et *Eusta-*
thius: Σημείωσαι δ' ἐν τούτοις ὅτι κειμήλια μὲν
 ἴφθ' τὰ κείμενα ὅ ἴστι τὰ παρ' ἡμῖν ἀκίνητα·
 πρόβασιν δὲ, ἅσπερ ἡμῖς φαμὶν αὐτοκίνητα, τὰ
 διὰ ποδῶν προβαίνοντα. Ἐξ οὗ ἰδίως κατὰ τινὰ
 ἕξοχὴν ἐκλήθησαν τὰ πρόβατα. *Barnesius* au-
 tem simpliciter “ Proventum” exponit.

Ver. 76. — τίσις.] Vide ad *Il.* χ', 19.
 et ad ζ', 484.

Ver. 77. ποτιπτυσσοίμεθα.] *Al.* ποτιπτυσ-
 σοίμεθα. Quod perinde est.

Ver. 79. — ἀπρήκτους.] Vide ad *Il.* β',
 633. et ad ν', 192.

Δάκρυ' ἀναπρήσας· οἶκτος δ' ἔλε λαὸν ἅπαντα.

Ἔνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν, οὔτε τις ἔτλη

Τηλέμαχον μύθοισιν ἀμείψασθαι χαλεποῖσιν·

Ἀντίνοος δέ μιν οἷος ἀμενδόμενος προσέειπεν·

Τηλέμαχ' ὑφαγόρη, μένος ἄσχετε, ποῖον ἔειπες,

85

Ἡμέας αἰσχύνων; ἐθέλεις δέ κε μῶμον ἀνάψαι.

Σοὶ δ' οὔτι μνηστῆρες Ἀχαιῶν αἴτιοι εἰσίν,

Ἀλλὰ φίλη μήτηρ, ἣ τοι πέρι κέρδεα οἶδεν·

Ἦδη γὰρ τρίτον ἐστὶν ἔτος, τάχα δ' εἴσι τέταρτον,

Ἐξ οὗ ἀτέμβει θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν Ἀχαιῶν·

90

Πάντας μὲν ῥ' ἔλπει, καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἐκάστῳ,

Ἀγγελίας προἰεῖσα· νόος δέ οἱ ἄλλα μενοινᾷ.

Ἡ δὲ δόλον τόνδ' ἄλλον ἐνὶ φρεσὶ μερμήριζεν·

Στησαμένη μέγαν ἰστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε,

Λεπτὸν καὶ περίμετρον· ἄφαρ δ' ἡμῖν μετέειπεν·

95

Κοῦροι, ἐμοὶ μνηστῆρες, ἐπεὶ θάνε δῖος Ὀδυσσεύς,

Μίμνεται ἔπειγόμενοι τὸν ἐμὸν γάμον, εἰσόκε Φᾶρος

Ἐκτελέσω (μή μοι μεταμῶλια νήματ' ὀληται)

Lachrymas profundens : commiseratio autem cepit populum omnem.
Tunc alii quidem omnes taciti erant, neque quisquam ausus est
Telemacho verbis respondere asperis :

Antinous verò ipsum solus respondens allocutus est :

“ Telemache altiloque, animi impotens, quid locutus es,

85

“ Nos dedecorans ? vis utique nobis maculam inurere.

“ Tibi verò neutiquam proci Achivorum in causâ sunt,

“ Sed chara mater ; quae sanè perquam versutias callet :

“ Jam enim tertius est annus, statim autem aderit quartus,

“ Ex quo eludit animum in pectoribus Achivorum :

90

“ Omnes quidem sperare-facit, et promittit viris singulis,

“ Nuncios praemittens ; mens autem illi alia cogitat.

“ Illa verò dolum hunc alium in mente excogitavit :

“ Exorsa magnam telam in aedibus texebat,

“ Subtilem et immensam ; continuòque nos allocuta est :

85

“ Juvenes, mei proci, quandoquidem mortuus est nobilis Ulysses,

“ Manete urgentes meas nuptias, donec vestem

“ Perfecero (nè mihi vana fila pereant)

Ver. 81. Δάκρυ' ἀναπρήσας.] Δακρύων πλήθος προϊέμενος. Schol. Al. Δάκρυ ἀναπρήσας.

Ver. 85.—ἔειπες.] Al. ἔειπας. Quod idem.

Ver. 86.—ἐθέλεις δέ κε μῶμον ἀνάψαι.]

Τὸ δὲ, ἀνάψαι, ἢ ἀπὸ τοῦ ἄπτειν —, ἵνα λέγη ἐκφῆσαι καὶ ἐκφλογῶσαι μῶμον δικην φανοῦ ἢ ἀντὶ τοῦ προσάψαι καὶ οἰονεὶ ἐκδῆσαι. Eustath. Eadem phrasis occurrit apud Phocylidem :

—— μὴ μῶμον ἀνάψης.

Ποίημα νουβετικόν, ver. 66.

Ibid. — ἐθέλεις.] Al. ἐθέλεις.

Ver. 90. — ἀτέμβει.] Ἦγοῦν εἰς ἄτην ἐμβιβάζει· στερῖσκει. Eustath.

Ver. 91.—ῥ'.] Uti omnibus notum est—.

Ver. 94. Στησαμένη.] Vide ad Il. v, 168. item infra ad ε, 491. et ad ι, 296.

Ibid. — μέγαν ἰστὸν ἐνὶ μεγάροισιν ὕφαινε, λεπτὸν καὶ περίμετρον.] Μίγαν δὲ ἰστὸν εἰπῶν, προσέθετο καὶ λεπτὸν καὶ περίμετρον, ἵνα εἴη πιθανὸν τὸ πολυχρόνιον τῆς αὐτοῦ κατασκευῆς, διὰ τὸ δυστήρητον τῆς προκοπῆς τοῦ λεπτοῦφοῦς καὶ περιμέτρου ἔργου. Eustath.

Ver. 98. — μεταμῶλια.] Al. μεταμῶνια.

Λαέρτη ἥρωϊ ταφῆϊον, εἰς ὅτε κέν μιν Μοῖρ' ὀλοῇ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.	100
Μήτις μοι κατὰ δῆμον Ἀχαιϊάδων νεμεσῆση, Αἶκεν ἄτερ σπείρου κεῖται, πολλὰ κτεατίσσας. "Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείβετο θυμὸς ἀγήνωρ. "Ἐνθα καὶ ἡματιή μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἰστόν, Νύκτας δ' ἀλλύεσκεν, ἐπὴν δαΐδας παραβεῖτο.	105
"Ὡς τρίετες μὲν ἔλθθε δόλω, καὶ ἔπειθεν Ἀχαιοῦς· Ἄλλ' ὅτε τέτρατον ἦλθεν ἔτος, καὶ ἐπήλυθον ἄραι, Καὶ τότε δὴ τις ἔειπε γυναικῶν, ἢ σάφα ἤδη, Καὶ τήν γ' ἀλλύουσαν ἐφεύρομεν ἀγλαὸν ἰστόν. "Ὡς τὸ μὲν ἐξετέλεσσε, καὶ οὐκ ἐθέλουσ', ὑπ' ἀνάγκης.	110
Σοὶ δ' ᾧδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται, ἴν' εἰδῆς Αὐτὸς σῶ θυμῶ, εἰδῶσι δὲ πάντες Ἀχαιοί· Μητέρα σὴν ἀπόπεμψον, ἄνωχθι δέ μιν γαμέεσθαι Τῶ, ὅτεώ τε πατὴρ κέλεται, καὶ ἀνδάνει αὐτῇ. Εἰ δ' ἔτ' ἀνίησει γε πολὺν χρόνον υἴας Ἀχαιῶν,	115

" Laërti herōi sepulchralem; in tempus quo ipsum " Fatum triste prehenderit longum-somnum-adferentis mortis.	100
" Nè aliqua me in populo mulierum Achivarum culpet, " Si absque tegumento jaceat qui multa possedit. " Sic ait: nobis verò statim persuasus est animus generosus. " Atque ibi interdù quidem texebat magnam telam, " Noctu verò dissolvebat, postquàm faces adhibuisset.	105
" Sic triennio quidem latebat dolo, et persuadebat Achivis: " Sed quum quartus venit annus, et advenerunt horae, " Tum verò demùm aliqua dixit mulierum, quae benè nôrat; " Et ipsam dissolventem invenimus pulchram telam. " Sic eam quidem perfecit, etiam nolens, prae necessitate.	110
" Tibi verò sic proci respondent, ut scias " Ipse tuo animo, scientque omnes Achivi: " Matrem tuam dimitte; jube autem ipsam nubere " Illi, cuicumque pater jusserit, et placuerit ipsi. " Si verò adhuc vexabit multo tempore filios Achivorum,	115

Ver. 105. — αὖτ' ἐπεπείβετο.] Ita edidit Barnesius ex *Odyss.* κ', 406. μ', 524. et τ', 14. 148. Scilicet ut sit ex ἰσιπέδομαι. Sed et infrà α', 137. ubi repetitur hic versus, in vulgatis editionibus legitur αὖτ' ἰσιπέδομαι, Atque ita etiam hoc in loco habet MS. unus à Th. Bentleio collatus. *Vulgg.* hic αὐτι τι πείβετο. Quae posterior vox alibi apud Homerum non occurrit.

Ver. 104. 105. — ὑφαίνεσκιν — ἀλλύουσιν.] Vide ad *Il.* α', 57. et β', 221.

Ver. 106. — ἔλθθε.] Vide infrà ad λ', 101.

Ver. 108. Καὶ τότε δὴ τις ἔειπε γυναικῶν.] Πηληϊκὴ οἰκονομία εἰς τὰ ἔξῃς, ἵνα καὶ τὴν τῶν

Θεραπειῶν ἀναίρεισιν ἐπιόμοις παραδιζόμεθα. *Schol.* Vide infrà ad γ', 465. &c.

Ver. 111. — ὑποκρίνονται.] Vide ad *Il.* α', 509.

Ver. 114. — ὀπίω.] *Al.* ὀπίω. Quod pronuntiandum ὄττω.

Ver. 115. Εἰ δ' ἔτ' ἀνίησει γι.] Tres hujus loci explicationes adducit *Eustathius*, quorum priores duas allert et *Scholias*; τὸ δὲ "εἰ δ' ἔτ' ἀνίησει γι πολὺν χρόνον υἴας Ἀχαιῶν," ἢ ἀναπόδοτον ἔμινι κατὰ καὶ ἰν' *Ἰλιάδι* τὸ, "Ἄλλ' εἰ μὴν δώσουσι γίρας Ἀχαιοί;" — ἢ μετὰ δώδικα στίχους ἀποδίδωσι τῆν σύνταξιν, ἰν' τῶν, "Ἡμῶς δ' οὐτ' ἐπὶ ἔργα ἔμιν" ἵνα λίγη ὅτι εἰ δὲ καὶ εἰσὶτι ἡμᾶς ἀνιῆ ἢ Πηληϊόση, ἡμεῖς δὲ

Τὰ Φρονέουσ' ἀνὰ θυμὸν, ἃ οἱ περὶ δῶκεν Ἀθήνη,
 Ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἐσθλὰς,
 Κέρδεά τ' οἷ' οὔπω τιν' ἀκούομεν οὐδὲ παλαιῶν,
 Τάων, αἱ πάρος ἦσαν εὐπλοκαμίδες Ἀχαιαί,
 Τυρώ τ', Ἀλκμήνη τε, εὐπλόκαμός τε Μυκῆνη· 120
 Τάων οὔτις ὁμοῖα νοήματα Πηνελοπεΐη
 Ἦδη· ἀτὰρ μὲν τοῦτό γ' ἐναΐσιμον οὐκ ἐνόησεν.
 Τόφρα γὰρ οὖν βίότον τε τεὸν καὶ κτήματ' ἔδονται,
 Ὅφρα κε κείνη τοῦτον ἔχη νόον, ὄντινα οἱ νῦν
 Ἐν στήθεσσι τιθεῖσι θεοί· μέγα μὲν κλέος αὐτῇ 125
 Ποιεῖτ', αὐτὰρ σοί γε ποθὴν πολέος βίότοιο.
 Ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος γ' ἴμεν, οὔτε πη ἄλλη,
 Πρὶν γ' αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν, ᾧ κ' ἐθέλησιν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα·
 Ἀντιόε', οὔπως ἐστὶ δόμων ἀέκουσαν ἀπῶσαι, 130

“ Ea agitans in animo, quae ei abundè dedit Minerva,
 “ Operaque scire insignia, et mentem bonam,
 “ Et versutias, quales nondum ullam audivimus neque veterum,
 “ Earum, quae olim fuerunt comas-pulchrae Achivae,
 “ Tyroque, Alcmenaue, et comas-pulchra Mycene : 120
 “ Harum nulla similia commenta Penelopae
 “ Nòrat : at quidem hoc probum nequaquam cogitavit.
 “ Tandem enim igitur victum tuum et bona edent,
 “ Quamdiù illa hunc habebit animum, quem illi nunc
 “ In pectoribus posuerunt Dii : magnam quidem gloriam sibi 125
 “ Comparat, at tibi desiderium multi victus.
 “ Nos verò neque ad negotia nostra antè ibimus, neque aliquò aliò,
 “ Priusquam ipsa nupserit Achivorum, cuicunque voluerit.”
 Hunc autem rursùs Telemachus prudens contra allocutus est :
 “ Antinoë, nullo modo fas est è domo invitam expellere, 130

οὐκ ἀπαλαττόμεθα, πρὶν αὐτὴν γήμασθαι, ᾧ ἂν
 ἐθέλῃ. Δύναται δὲ ὁρθῶς ἀποδιδόσθαι καὶ μετὰ
 στίχους δέκα ἐν τῷ, “ μέγα καὶ κλέος αὐτῆς.”
 Prima, ut opinor, verior accipiendi ratio,
 quia minatio ista acerba cum ἀποσιωπήσει
 eleganti, “ Εἰ δ' ἔτ' ἀνιήσει γει, &c. ———”
 irato optimè convenit. Vide ad *Il.* α', 155
 et 340.

Ibid. — ἀνιήσει.] Vide ad *Il.* π', 762,
 et ὁ, 24.

Ver. 120. — εὐπλόκαμός τε Μυκῆνη.] Pau-
 sanias *Corinth.* cap. 16. citat εὐστέφανός τε
 Μυκῆνη. Atque ita legunt MSS. duo à Bar-
 nesio collati; itemque Scholia ex MSS. ab
 eodem excerpta.

Ver. 123. — βίότον σε τεόν.] *Al.* βίστον
 τὸν σόν.

Ver. 125. — μέγα μὲν κλέος αὐτῆς.] Ap-
 pud Eustathium loco suprà citato, μέγα καὶ
 κλέος αὐτῆς.

Ver. 127. 128. Ἡμεῖς δ' οὔτ' ἐπὶ ἔργα πάρος
 γ' ἴμεν — Πρὶν γ' αὐτὴν γήμασθαι.] Τοῦτο
 πρὸς κακοῦ τοῖς μνηστῆρσιν, ἔξω σωθῆναι ἄλλην
 τραπομένους, ὅμως πάνυ ὁμοῦ εὐρεθέντες πανω-
 λειθρίαν ἔπαθον. Καὶ εἴη ἂν ὁ τελευταῖος οὗτος
 τοῦ Ἀντιόου λόγος, ὡς οἷα τις κατὰ τῶν μνη-
 στῆρων προεκθετικὴ ἀναφώνησις Schol. Eusta-
 thiius adhuc minutius: Σημείωσαι δ' ἐν τού-
 τοις καὶ φήμην ἐσχηματισμένην ἢ φύγειν ἕρκος ὁ-
 δόντων τῷ Ἀντιόω· τὸ γὰρ οὐδαμοῦ πάρος ἴμεν
 πρὶν αὐτὴν γήμασθαι Ἀχαιῶν ᾧ κ' ἐθέλησιν,
 ἀληθῶς οὕτως ἀπίθη. Οὐδαμοῦ γὰρ ἀπῆλθον οἱ
 μνηστῆρες, ἕως ἐλθόν Ὀδυσσεύς, ᾧ ἐκείνη γήμασ-
 θαι ἠθέληεν, ἰποίησεν ἄπερ ἰποίησεν. Quam ob-
 servationem probat et Dna. Dacier. Mihi
 verò subtilior videtur et evanida.

Ibid. — πάρος γ' ἴμεν — Πρὶν γ' αὐ-
 τῆν.] Vide ad *Il.* ε', 287.

Ver. 128. — γήμασθαι.] Vide infrà ad
 λ', 272.

Ἦ μ' ἔτεχ', ἢ μ' ἔθρεψε πατήρ δ' ἐμὸς ἄλλοθι γαίης,
 Ζῶει ὄγ', ἢ τέθνηκε· κακὸν δέ με, πόλλ' ἀποτίνειν
 Ἰκαρίῳ, αἴκ' αὐτὸς ἐκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.
 Ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων
 Δάσει· ἐπεὶ μήτηρ στυγεράς ἀρήσεται Ἐρινυῶς,
 Οἴκου ἀπερχομένη· νέμεσις δέ μοι ἐξ ἀνθρώπων
 Ἔσσεται· ὡς οὐ τοῦτον ἔγω ποτε μῦθον ἐνίψω.
 Ὑμέτερος δ' εἰ μὲν θυμὸς νεμεσίζεται αὐτῶν,
 Ἐξίτέ μοι μεγάρων, ἄλλας δ' ἀλεγύνετε δαίτας,
 Ὑμὰ κτήματ' ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.
 Εἰ δ' ὑμῖν δοκέει τόδε λωϊτέρον καὶ ἄμεινον

135

140

- “ Quae me peperit, quae me enutrivit; pater autem meus alibi terrae,
 “ Vivitne ille, sive mortuus est: durum verò esset, me multa reddere
 “ Icario, si ipse volens matrem dimisero.
 “ Dabit; quippè mater odiosas imprecata fuerit Furias,
 “ A domo discedens; reprehensio verò mihi ex hominibus
 “ Erit: itaque hunc ego sermonem nunquam dicam.
 “ Vester verò siquidem animus indignatur ipsis,
 “ Exite mihi domo; alias verò curate dapes,
 “ Vestra bona comedentes, alternantes per domos.
 “ Si verò vobis videtur hoc satius et melius

135

140

Ver. 132. Ζῶει.] *Al.* Ζῶη.

Ibid. Ζῶει ὄγ', ἢ τέθνηκε.] Vide ad *Il.* α', 87. et *v.*, 736.

Ibid.—κακὸν δέ με, πόλλ' ἀποτίνειν Ἰκαρίῳ, αἴκ' αὐτὸς ἐκὼν ἀπὸ μητέρα πέμψω.] Κατ' ἕνα τῶν ὑπομνημάτων ἡ τούτων ἐξήγησις ἡμάρτηται. Φασὶ γὰρ ὡς ἔθος, εἰ τις ἐκὼν ἐξ οἴκου γυναῖκα ἀπίεμψε, χρέματα ἀποτίνειν τοῖς αὐτῆς συγγενέσι, καὶ τῷ πατρὶ. Φησὶν οὖν, ὅτι κακὸν ἐστὶ καὶ οἷον ἀλυσιτελὲς, εἰ ἐκδιώξω τῶν οἴκων τὴν μητέρα· πολλὰ γὰρ ἀποτίσω τῷ Ἰκαρίῳ. *Schol.* Ita de matre suâ *Demosthenes*: Καὶ μετὰ ταῦτα τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς τελευτήσαντος, ἀπολιποῦσα τὸν οἶκον καὶ κομισαμένη τὴν προῖκα, πάλιν ἐκδόντων αὐτὴν τῶν ἀδελφῶν—καὶ τὸ τάλαντον ἐπιδόντων συνάκῃσι τῶ ἱμῶ πατρὶ. *Orat. advers. Boeot.* II. Aliam autem hujus loci interpretationem addit *Scholiastes*, quam et ipse præfert: Ἄμεινον δὲ (inquit) οὕτω διαστίλλειν, “ Κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν.” Καὶ οὐ περιὲ χρημάτων φησὶν, ἀλλὰ περιὲ τῶν ἱπαρομίνων, (ver. 134.) “ Ἐκ γὰρ τοῦ πατρὸς “ κακὰ πείσομαι, ἄλλα δὲ δαίμων Δάσει.” Εἶτα καθ' ὑπέθεστος, “ αἴειν αὐτὸς Ἰκαρίῳ “ ἀποπέμψω τὴν μητέρα” ἐπεὶ, εἰ περιὲ χρημάτων ἔλιγῃ, μικρολόγος ἀνιψάλιστο [ἀνὴρ φαίνο] τοῦ πατρὸς. Atque hanc explicationem amplexos veteres testatur *Eustathius*: Τὸ δὲ ὑλαθεῖσθαι πολλὰ ἀποτίνειν Ἰκαρίῳ, μικρολογίας αἰτίωμα φασὶν οἱ Παλαῖοι τῷ Τηλεμάχῳ

προσάπτειν. Διὸ καὶ θείλουσιν οἱ τοιοῦτοι στίξεις τελείαν ἐν τῷ πόλλ' ἀποτίνειν καὶ ποῦσιν αὐτὸ οὐκ ἐπὶ χρημάτων, ἀλλ' ἐπὶ τῆς θείθην ποιηῆς.

—“Ἰνα λίγη ὅτι κακὸν δέ με πόλλ' ἀποτίνειν, ὃ ἐστὶ θείθην ποιηλατῆσαι, ἰὰν αὐτὸς ἐκὼν τῷ Ἰκαρίῳ ἀποπέμψω αἰκούσαν τὴν μητέρα. Eodem modo exponunt et *Scholia* MSS. apud *Barnesium*. *Dna. Dacier* verò alteram interpretationem sequitur, quae et verior videtur. Multò enim simpliciori et faciliiori constructione refertur istud Ἰκαρίῳ ad ἀποτίνειν, quàm ad sequentem ἀποπέμψω· cumque hoc sensu melius congruit etiam ipsius vocis ἀποτίνειν significatio. Quòd si ita accipiatur sententia, tum istud γὰρ (ver. 134.) non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod elegantè reticetur, referri intelligendum erit; “ Neque hoc solum mihi subeundum erit “ malum, *NAM*, &c.” Vide ad *Il.* ε', 22.

Ibid. et ver. 193. — ἀποτίνειν — τίνων.] Vide ad *Il.* β', 43.

Ver. 133. — αὐτὸς ἐκὼν.] *Al.* αὐτὸς ἰγῶν.

Ver. 135. — ἀρήσεται Ἐρινυῶς.] Ἐνθα σημειώσας καὶ ὅτι τὸ Ἐρινυῶς ἀρήσεται, ἢ ὅλως θιὸν τινὰ, ἐπιθεάζειν ἔλιγον οἱ Παλαῖοι, ἀπὲρ τοῦ καταρᾶσθαι. *Eustath.*

Ver. 137. — ἐνίψω] Τὸ μετὰ σφαιρότητος καὶ ἀπιλῆς λέγειν. *Schol.*

Ver. 140. — ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους.] Ἐναλλάσσοντες κατὰ διαδοχὴν. *Schol.*

Ἔμμεναι, ἀνδρὸς ἐνὸς βίοτον νήποιον ὀλέσθαι,
 Κεῖρετ'· ἔγω δὲ θεοὺς ἐπιβώσομαι αἰὲν ἰόντας,
 Αἴκε ποτὲ Ζεὺς δῶσι καλίντιτα ἔργα γενέσθαι·
 Νήποινοὶ κεν ἔπειτα δόμων ἔντοσθεν ὀλοισθε. 145

Ὡς φάτο Τηλέμαχος· τῷ δ' αἰετὰ εὐρύοπα Ζεὺς
 Ὑψόθεν ἐκ κορυφῆς ὄρεος προέηκε πέτεσθαι.
 Τῷ δ' ἕως μὲν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοιῆς ἀνέμοιοι,
 Πλησίω ἀλλήλοισι τιταινομένω πτερύγεσσιν·
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μέσσην ἀγορῆν πολύφημον ἰκέσθην, 150

Ἐνθ' ἐπιδινηθέντε τιναξάσθην πτερὰ πολλὰ,
 Ἔς δ' ἰδέτην πάντων κεφαλὰς, ὅσσοιτο δ' ὄλεθρον
 Δρυφαμένω δ' οὐύχεσσι παρειὰς, ἀμφί τε δειρὰς,
 Δεξιῶ ἦϊξαν διὰ τ' οἰκία καὶ πόλιν αὐτῶν.

Θάμβησαν δ' ὄρνιθας, ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν, 155
 Ὡρμηναν δ' ἀνὰ θυμὸν, ἅπερ τελέεσθαι ἔμελλον.

“Esse, viri unius victum impunè perdere,

“Absumite; ego verò deos invocabo sempiternos,

“Si unquam Jupiter dederit facta hæc vindicatum iri;

“Inulti fortè deindè intra domum perituri sitis.”

145

Sic ait Telemachus: huic verò duas-aquilas latè-sonans Jupiter

Ex-alto à vertice montis præmisit volare.

Hæc autem aliquandiù quidem volabant cum flatu venti,

Propinque invicem, extendentes alas:

Sed cùm jam ad mediam concionem celebrem pervenissent,

150

Ibi in gyrum-flexæ concusserunt alas densas,

Aspexerunt autem omnium capita, portendebantque mortem:

Ubi verò laniarant unguibus maxillas, circumque colla,

Ad dextram volarunt, et per aedes et per urbem ipsorum.

Admirati verò sunt aves, postquam viderunt oculis,

155

Agitaruntque in animo, quæ perficienda erant.

Ver. 142. — ἀνδρὸς ἐνὸς βίοτον νήποιον] ἰδὴλωσεν, ἐπὶ τῶν μνηστῆρων λέγων. “Ἔς δ' ὀλέσθαι.” Vide suprâ ad α', 160.

Ibid. — ὀλίσσαι.] *Al.* ὀλίσθαι.

Ver. 144. Αἴκε ποτὲ Ζεὺς δῶσι.] *Al.* Αἴκε ποτὲ Ζεὺς δῶσι ut suprâ α', 379. *Al.* Αἴκε Ζεὺς δῶσι.

Ibid. — καλίντιτα.] Vide suprâ ad α', 379. item ad *Il.* v', 414. et ζ', 484.

Ver. 146. — εὐρύοπα Ζεὺς.] Vide ad *Il.* α', 175.

Ver. 148. — ἕως μίν.] Τίως, μέχρι χρόνου σινός. *Schol.* Pronuntiabatur autem ἕως μίν.

Ver. 150. — ἀγορῆν πολύφημον.] Ἐν ἧ πολλὰ φῆμαι, ἢ πολλὰ κληθὲν ἰσίν. *Schol.* MSS. apud *Barnesium*.

Ver. 151. — πτερὰ πολλὰ.] *Al.* πτερὰ πυκνά.

Ver. 152. — ὅσσοιτο δ' ὄλεθρον.] Καὶ ὅτι μᾶλλον ἀπὸ τῆς ὄσσης, τὸ ὅσσεσθαι, - αὐτὸς

ἰδὴλωσεν, ἐπὶ τῶν μνηστῆρων λέγων. “Ἔς δ' ἰδέτην πάντων κεφαλὰς· ὅσσοιτο δ' ὄλεθρον.” ὃ ἐπ' ἄλλου ἐξηγήσατο ἰσίων, (*Il.* τ', 420.)

“Ξάνθι, τί μοι θάνατοι μαντεύεται;” *Porphyr.* *Quæst. Homeric.* 16. Vide suprâ ad α', 282.

Ver. 153. Δρυφαμένω δ' οὐύχεσσι παρειὰς, ἀμφί τε δειρὰς.] *Fuerunt*, teste *Eustathio*, qui hoc ita acciperent, ut Aquilæ non suas ipsorum, sed virorum in concione genas collaque lacerare dicantur. Sed minùs rectè; tum enim non Δρυφαμένω, sed Δρύφαντι, vel Δρύφαντις dixisset Poeta. Vide infrâ ad *ί*, 491. et ad *ί*, 296.

Ver. 154. Δεξιῶ ἦϊξαν.] *Al.* Δεξιῶ ἦϊξαν.

Ibid. — διὰ τ' οἰκία καὶ πόλιν αὐτῶν.] Ἡ τῶν Ἰθακῆσιον ἢ τῶν ἀστῶν, ὡς ἰσπαναστραφίσαν ἔνθα ἄκουσιν. *Schol.* Quarum expositionum posterior planè inepta.

Ver. 156. — ἦμιλλον.] *Al.* ἦμιλλιν.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρων ἦρως Ἀλιθέρσης,
 Μαστορίδης· ὁ γὰρ οἶος ὀμηλικὴν ἐκέκαστο,
 Ὅρνιας γνῶναι, καὶ ἐναΐσιμα μυθήσασθαι·
 Ὁ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε· 160
 Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἶπω·
 Μνηστῆρσιν δὲ μάλιστα πιφασκόμενος τάδε εἶρω.
 Τοῖσιν μέγα πῆμα κυλίνδεται· οὐ γὰρ Ὀδυσσεὺς
 Δὴν ἀπάνευθε φίλων ἄν' ἔσσειται, ἀλλὰ που ἦδη
 Ἐγγὺς ἔαν, τοῖσδεσσι φόνον καὶ κῆρα φυτεύει 165
 Πάντεσσιν· πολέσιν δὲ καὶ ἄλλοισιν κακὸν ἔσται,
 Οἱ νεμόμεσθ' Ἰθάκην εὐδέειλον· ἀλλὰ πολὺ πρὶν
 Φραζόμεσθ', ὥς κεν καταπαύσομεν· οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ
 Παύεσθων· καὶ γὰρ σφιν ἄφαρ τόδε λῶϊον ἔστί·
 Οὐ γὰρ ἀπείρητος μαντεύομαι, ἀλλ' εὖ εἰδώς· 170
 Καὶ γὰρ ἐκεῖνῳ φημί τελευτηθῆναι ἅπαντα·

Inter hos verò et locutus est senex heros Halitherses

Mastorides; hic enim solus coevos vincebat,

In avibus dijudicandis et fatalia edicendo;

Qui ipsi sapiens concionatus est et dixit:

160

“ Audite nunc me, Ithacenses, quodcunque dixerò:

“ Prociis autem potissimum significans haec dico;

“ Illis enim ingens periculum imminet: non enim Ulysses

“ Diu seorsum à suis amicis aberit; sed alicubi jam,

“ Propè cum sit, his caedem et fatum molitur

165

“ Omnibus; pluribus etiam aliis malè erit,

“ Qui habitamus Ithacam claram: sed longè antea

“ Consideremus, quomodo ipsos compescamus; quinetiam ipsi

“ Quiescant; etenim ipsi statim hoc utilius est.

“ Non enim inexpertus vaticinor, sed benè doctus:

170

“ Etenim illi dico perfecta esse omnia;

Ver. 160. Ὁ σφιν.] Ita edidit Barnesius. Vulgg. Ὁ σφιν.

Ver. 166. — πολέσιν.] *Al.* πολλοῖς.

Ver. 167. Οἱ νεμόμεσθ' Ἰθάκην.] Ἐν δὲ τῷ, νεμόμεσθα, καὶ ἑαυτὸν ὁ Ἀλιθέρσης διὰ τὸ φιλάληθες καὶ ἀνεπαχθές συνεισάγει τοῖς κακωθῆναι μέλλουσι. Καὶ ταῦτα, εἰδώς αὐτὸς πταῖσαι μῆδιν. *Eustath.*

Ibid. — Ἰθάκην εὐδέειλον.] Εὐπερίοριστον, ἢ εὐδελον καὶ φανερὰν καθὼς ἦσος ἐστὶ· πᾶσαι γὰρ αἰνήσοι συγκρινόμεναι ἡπείροισι εὐδελότατα ἔχουσι τὰ ἔρια. Ἡ τὴν εὐ πρὸς δύοσιν καὶ δέιλῃν κειμένην· δέιλῃ γὰρ, ἢ δύοσις, τουτίστιν ἰσπερία. *Schol.* MSS. apud Barnesium. Scholia autem Vulgata exponunt solummodò, Εὐ πρὸς δέιλῃν κειμένην. Vide infra ad ἰ, 21. 27.

Ver. 168. Φραζόμεσθ', ὥς κεν καταπαύσομεν.] *Barnesius* vertit; “ Consideremus, quomodo finem faciamus.” Minus rectè; neque enim sensum istum ferre potest vox κα-

ταπαύσομεν, quæ activam habet significationem; neque istâ ratione vim propriam haberet vox αὐτοὶ in sequentibus, “ ἥδὲ καὶ αὐτοὶ Παύεσθων.” *Dna. Dacier* vocem καταπαύσομεν activo quidem sensu accepisse, sed ad præcedentem κακὸν, ver. 166. retulisse videtur; ut sit sententia, “ Consideremus, quâ ratione malum impendens evitemus.” Sed hoc (præterquam quod et istam vocis καταπαύσομεν interpretationem vix ferri posse crediderim,) cum sequentibus adhuc minus congruit. Sententia reverà ea est quam exhibet *Versio Weisteciana*; “ Consideremus, quâ illos (*Procos* videlicèt) compescamus.” Hæc nimirum propria vocis καταπαύσομεν significatio; et secundum hanc accipiendi rationem optimè sequitur istud, “ ἥδὲ καὶ αὐτοὶ Παύεσθων.” Vide infra ad ver. 244.

Ver. 170. — μαντεύομαι.] Apud *Scholiam*, μαντεύομαι. Quæ fortè et verior lectio.

Ὡς οἱ ἐμυθεόμην, ὅτε Ἴλιον εἰσανέβαινον
 Ἀργεῖοι, μετὰ δὲ σφιν ἔβη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Φῆν κακὰ πολλὰ παθόντ', ὀλέσαντ' ἀπὸ πάντας ἑταίρους,
 Ἄγνωστον πάντεσσιν, εἰκοστῶ ἔνιαυτῶ, 175
 Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου παῖς, ἀντίον ἤδα·
 ὦ γέρον, εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκεσσιν,
 Οἴκαδ' ἰὼν, μήπου τι κακὸν πάσχωσιν ὀπίσσω.
 Ταῦτα δ' ἔγω σέο πολλὸν ἀμείνων μαντεύεσθαι. 180
 Ὅρνιθες δέ τε πολλοὶ ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο
 Φοιτῶσ', οὐδέ τε πάντες ἐναίσιμοι· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 ὦλετο τῆλ' ὡς καὶ σὺ καταφθίσθαι σὺν ἐκείνῳ
 ὦφελές· οὐκ ἂν τόσσα δεοπροπέων ἀγόρευες,
 Οὐδέ κε Τηλέμαχον κεχολωμένον ᾧδ' ἀνιείης, 185
 Σῶ οἴκῳ δᾶρον ποτιδέγμενος, αἴκε πόρρησιν.
 Ἄλλ' ἐκ τοι ἔρέω, τόδε καὶ τετελεσμένον ἔσται,

“Quemadmodum ei praedixeram, quando ad Ilium conscendebant

“Argivi, cumque ipsis conscendit versutus Ulysses :

“Dixi eum, mala multa passum, amissisque omnibus sociis,

“Incognitum omnibus, vicesimo anno,

175

“Domum venturum : haec utique nunc omnia perficiuntur.”

Hunc autem rursus Eurymachus, Polybi filius, contra allocutus est :

“O senex, eja age nunc vaticinare tuis liberis

“Domum profectus ; nè fortè quid mali patiantur in posterum.

“In his autem ego te longè melior sum ad vaticinandum.

180

“Aves sanè multae sub radiis solis

“Volitant, neque omnes fatales ; caeterùm Ulysses

“Periit procul : utinam etiam tu periisse cum illo

“Debuisses ; non tot vaticinans concionareris ;

“Neque Telemachum iratum sic incitares,

185

“Tuae domui donum expectans, si quid praebeat.

“Sed tibi edico, quod et perfectum erit,

Ver. 172.—[εἰσανέβαινον.] Vide ad *Il.* 1, 84.

Ver. 174. Φῆν κακὰ πολλὰ παθόντ', &c.] Μέχρι τοῦ, “τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται,” [ver. 176.] σύναφισ πάσης τῆς Ὀδυσσεΐας. Schol.

Ver. 176.—[τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.] Quae jam prope est ut perficiantur. Vide ad *Il.* β', 330.

Ver. 178.—[εἰ δ' ἄγε νῦν μαντεύεο σοῖσι τέκεσσιν.] *Al.* εἰ δ' ἄγε δὴ μαντεύεο.

—Αὐτὰρ ὁ μάντις ὁ Τηλέμοις ἔχθρ' ἀγορεύων,

Ἐχθρὰ φίροι ποτὶ οἶκον, ὅπως τεκίεσσι φυλάξῃ. Theocrit. *Idyll.* VI, 23.

—capiti cane talia, demens,

Dardanio, rebusque tuis.—*Aen.* XI, 399.

Ibid.—[εἰ δ' ἄγε.] Particulæ εἰ vis hujusmodi est ; “Si vaticinari velis, age, &c. Vide ad *Il.* ζ', 376. et 1, 167.

Ver. 182.—[οὐδέ τις.] *Al.* οὐδέ τι.

Ibid.—[ἐναίσιμοι.] Μαντικοί. Schol. Τὸ δὲ, ἐναίσιμοι, ἀπὸ τοῦ πεπερωμένον τι δηλοῦν-τες. *Eustath.*

Ver. 183.—[καταφθίσθαι.] Edidit *Barnesius* καταφθίσθαι. Sed minus rectè : nam φθίσθαι (ut liquet ex vocibus ἐφθίται, ἐξέφθιτο, *Odys.* 1, 163. μ', 329. ὑ, 340.) i habet naturà brevem, positione solummodò productam ; adeoque circumflecti ea non debet. Vide ad *Il.* 1, 192. et ζ', 471.

Ver. 185.—[ἀνιείης.] Ἀπὸ τοῦ ἀνίημι, ὡς τιθίης. *Κυνηγετικὴ ἢ λέξις*, ὅτι τις κύναι τοῦ δισμοῦ ἀνιεί, ἀφήγη κατὰ *Θηρός*. Schol. *Vulg.*

Αἶκε νεώτερον ἄνδρα, παλαιά τε πολλά τε εἰδώς,
 Παρφάμενος ἐπέεσσιν ἐποτρύνῃς χαλεπαίνειν,
 Αὐτῷ μὲν οἱ πρῶτον ἀνηρέστερον ἔσται, 190
 Πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεται εἵνεκα τῶνδε·
 Σοὶ δὲ, γέρον, θωὴν ἐπιθήσομεν, ἣν κ' ἐνὶ θυμῷ
 Τίνων ἀσχάλλῃς· χαλεπὸν δέ τοι ἔσσεται ἄλγος.
 Τηλεμάχῳ δ' ἐν πᾶσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτὸς,
 Μητέρα ἦν ἐς πατρὸς ἀνωγέτω ἀπονέεσθαι 195
 Οἱ δὲ γάμον τεύξουσιν, καὶ ἀρτυιέουσιν ἔεδνα
 Πολλὰ μάλ', ὅσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἔπεσθαι.
 Οὐ γὰρ πρὶν παύσεσθαι ὄϊομαι υἱᾶς Ἀχαιῶν

“ Si juvenem virum, veteraque multaue doctus,

“ Deceptum verbis incitaveris ad irascendum :

“ Ei quidem ipsi primùm perniciosius erit,

190

“ Efficere autem omnino nihil poteris illorum gratiã :

“ Tibi verò, ô senex, mulctam infligemus, quam in animo

“ Luens aegrè-feras ; gravisque tibi erit dolor.

“ Telemacho autem imprimis ego suadebo ipse,

“ Matrem suam ad patris-domum jubeat redire :

195

“ Illi verò nuptiãs facient, et parabunt dotem

“ Amplam valdè, quantam convenit charam filiam comitari.

“ Non enim antea quieturos puto filios Achivorum

Similiter exponunt et Scholia MSS. apud Barnesium : Ἀναπειθείς· ἢ δὲ μεταφορὰ τῆς λιξίως εἰληπταὶ ἀπὸ τῶν κυνηγῶν τοὺς ἱμάντας ἀφίενταν. Eodem sensu occurrit vox ἀνίσσια, *Iliad.* í, 422.

Ἡ μάλα δὴ τινὰ Κύπρις Ἀχαιϊάδων ἀνίσσια
 Τρωσὶν ἀμ' ἴσπισθαι

Ver. 190. — ἀνηρέστερον.] Vide ad *Il.* v, 103. et ó, 24.

Ver. 191. Πρῆξαι δ' ἔμπης οὔτι δυνήσεται.] Ita Vulgati: Barnesius autem inter varias lectiones retulit δυνήσεται. Atque ita habet MS. unus à *Th. Bentleio* collatus. Quæ et ad sententiam potius videtur lectio. Aptius enim, ut opinor, de *Telemacho* accipietur totum hoc distichon, (*ver.* 190. 191.) ut sequens “ Σοὶ δὲ, γέρον,” (*ver.* 192.) sit sententiæ Apodosis.

Ibid. Πρῆξαι.] Vide ad *Il.* v, 192.

Ibid. εἵνεκα τῶνδε.] Barnesius in uno MS. reperit οἷος ἀπ' ἄλλων.

Ver. 192. — θωὴν ἐπιθήσομεν.] θωή, ἢ ἐπιτιθίμην τινὲ ζῆμια· ὄδιν ἀλώος ὃ μὴ θωὴν πάσχω. Schol.

Ver. 193. — ἀσχάλλῃς.] *Eustathius* in commentario legit ἀσχάλλοις.

Ver. 195. — ἀπονέεσθαι.] Vide ad *Il.* á, 598.

Ver. 196. Οἱ δὲ γάμον τεύξουσιν, καὶ ἀρτυιέουσιν ἔεδνα.] *Scholiastes* hoc de *Procis* dictum

intelligit: Εἰπὼν “ ἰ; πατρὸς;,” [supra *ver.* 195.] μετίθη εἰς τὸ πληθυντικόν· “ Οἱ δὲ “ γάμον τεύξουσιν,” δηλονότι οἱ μνηστῆρες, καὶ εὐτεροπίζουσιν ἔεδνα, ὅσα διὶ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ παιδὶ δίδοσθαι παρὰ τῶν γαμούντων· vocemque ἔεδνα proinde exponit, τὰ παρὰ τοῦ νυμφίου· μείλια δὲ, inquit, παρὰ τοῦ πατρὸς τῇ νύμφῃ δίδόμενα. At quamvis vox ἔεδνα isto sensu sæpissimè apud Poetam usurpatur; cùm tamen istud “ γάμον τεύξουσιν” de *Procis* in universum haud satis aptè accipi possit; cùmque versùs sequentis, “ Πολλὰ μάλ' “ ὅσα ἔοικε φίλης ἐπὶ παιδὸς ἔπεσθαι,” interpretatio ista à *Scholiaste* allata, ὅσα διὶ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ παιδὶ δίδοσθαι παρὰ τῶν γαμούντων,” paulò sit durior; eam potiore sententiæ hujus explicationem eamque veram vccis ἔεδνα hoc in loco interpretationem crediderim, quam affert *Eustathius* ad á, 277. 278. suprâ, ubi idem locus occurrit: Ὁ δὲ Ποικτῆς (inquit) οὐ πρὸς ἴα τὸν πατέρα τῆς σύνταξιν ἀπίδωκεν, ἀλλὰ πρὸς τινὰ πολλοὺς ἀμφὶ τὸν πατέρα· οἱ τοις, ὡς ἐν τοῖς ἐξῆς ἱστορεῖται, [infra ó, 16.] τὴν Πηνελόπην ἐκίλιον γήμασθαι — “ Ἐδνα δὲ ὕν, τὰ ἀπὸ τῆς γυναικὸς πρὸς τὸν ἄνδρα. Atque isto sensu vocem ἰδνώσασαι usurpatum fatetur ipse *Scholiastes* suprâ *ver.* 53. hujus libri :

Οἱ πατρὸς μὲν ἐς οἶκον ἀσιθρίγασαι νίσσαι
 Ἰκαρίου, ὡς κ' αὐτὸς ἰδνώσασαι θύγατρα.

Μνηστύος ἀργαλῆς· ἐπεὶ οὔτινα δείδιμεν ἔμψης,
 Οὔτ' οὖν Τηλέμαχον, μάλα περ πολύμυθον ἔοντα· 200
 Οὔτε θεοπροπίης ἔμπαζόμεθ', ἦν σὺ, γεραῖε,
 Μύθειαι ἀκράαντον, ἀπεχθάνεαι δ' ἔτι μᾶλλον.
 Χρήματα δ' αὖτε κακῶς βεβρώσεται, οὐδέποτε ἴσα
 Ἔσσειται, ὄφρα κεν ἦγε διατρίβῃσιν Ἀχαιοὺς
 Ὅν γάμον ἡμεῖς δ' αὖ, ποτιδέγμενοι ἤματα πάντα, 205
 Εἶνεκα τῆς ἀρετῆς ἐριδαίνομεν, οὐδὲ μετ' ἄλλας
 Ἐρχόμεθ', ἅς ἐπιεικὲς ὀπιέμεν ἐστὶν ἐκάστῳ.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 Εὐρύμαχ', ἠδὲ καὶ ἄλλοι, ὅσοι μνηστῆρες ἀγαυοὶ,
 Ταῦτα μὲν οὐχ' ὑμέας ἔτι λίσσομαι, οὐδ' ἀγορεύω· 210
 Ἦδη γὰρ τά γ' ἴσασι θεοὶ καὶ πάντες Ἀχαιοί.
 Ἄλλ' ἄγε μοι δότε νῆα θεὸν καὶ εἵκοσ' ἑταίρους,
 Οἳ κέ μοι ἔνθα καὶ ἔνθα διαπρήσσωσι κέλευθον.

“ A conjugii-ambitu difficili; quoniam neminem timemus omnino :

“ Neque sanè Telemachum, tametsi multiloquus sit :

200

“ Neque vaticinium curamus, quod tu, senex,

“ Loqueris irritum; odio autem eris adhuc magis,

“ Bona verò rursus malè absumentur, neque unquam paria

“ Erunt, dum haec differat Achivos

“ Suis nuptiis; nos verò rursus, expectantes diebus omnibus,

205

“ Propter virtutem contendimus, neque ad alias

“ Imus, quas convenit ducere unicuique.”

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra locutus est :

“ Eurymache, et alii, quotquot proci generosi,

“ De istis quidem non vos amplius oro, neque dico :

210

“ Jamjam enim haec sciunt dii et omnes Achivi.

“ Sed agè mihi date navem celerem, et viginti socios,

“ Qui mihi hinc atque hinc pertranseant viam maris,

Ibid. — ἀρτυνέουτιν.] Vide suprà ad á, 277.

Ver. 199. Μνηστύος ἀργαλῆς.] Ἀργαλίαν διὰ τὴν τῆς Πηνελόπης μνηστῆν λέγει, ἢ ὡς μέχρι νοῦν δυσκατέργαστον, ἢ κατὰ τινὰ φήμην· καὶ αὐτὸ καὶ μαντείαν ἀκουσίαν νόμῳ τῆς πολυφύμου ἀγορᾶς· τῶ ὄντι γὰρ ἀργαλιωτάτη ἀπίεση τοῖς μνηστῆσιν οὔτε ἀνύσασιν οὐδὲν, καὶ προσπολίσασι καὶ τὸ ζῆν. *Eustath.* Priorem harum explicationum solam affert Scholiastes, quam et veriolem crediderim; posterior subtilior videtur et longius petita, cumque ipsius vocis ἀργαλῆς sensu minùs congruit. Vide suprà ad *ver.* 127.

Ibid. — δείδιμεν.] Vide ad *Il.* ε', 240. et ν', 736.

Ver. 205. — οὐδέποτε ἴσα ἔσσειται.] Ἦγεον, αἰὲ ἐλαττωθήσονται. *Schol.* Similiter et *Eustathius* : Το δὲ, “ οὐδέποτε ἴσα ἴσσειται,”

ἀσπίως εἶρηται, ἀντὶ τοῦ αἰὲ ἐλαττωθήσεται. Εἰ γὰρ μὴ ἴσα, πολλὰ μᾶλλον οὐ μείζονα ἴσσει ἄρα ἐλάττωσα. *Dna. Dacier* verò hoc aliter accipit: “ Eurymaque (inquit) dit, et ja-
 “ mais les choses ne seront égales, pour dire,
 “ jamais l'ordre ne sera rétabli. Car l'ordre
 “ est designé par l'égalité, qui fait que
 “ chacun a ce qui lui appartient.” *Quam*
et veriolem crediderim explicationem.

Ver. 209. — μνηστῆρες ἀγαυοί.] Νῦν ἀντὶ τοῦ ἐυγενεῖς, λαμπροί. *Schol.* Vide suprà ad á, 29 et 106.

Ver. 212. Ἄλλ' ἄγε μοι δότε νῆα.] Πρὸς τοὺς Ἰθακῆσιους. Ἦ τὴν ὑπόνοιαν ἀποσπριβόμενος, αἰτεῖται παρὰ τῶν μνηστῆρων τὰ πρὸς τὴν πορείαν· πῶς γὰρ ἠδύνατο σκευερῆν κατὰ αὐτῶν πολίτας ὀπαδοὺς ἔχων; *Schol.*

Ver. 215. — διαπρήσσωσι.] Vide ad *Il.* ν', 192.

Εἶμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα,
 Νόστον πευσόμενος πατρὸς δὴν οἰχομένοιο, 215
 Ἦν τίς μοι εἴησι βροτῶν, ἢ ὅσσαν ἀκούσω
 Ἐκ Διὸς, ἦτε μάλιστα φέρει κλέος ἀνθρώποισιν.
 Εἰ μὲν κεν πατρὸς βίοτον καὶ νόστον ἀκούσω,
 Ἦτ' ἂν, τρυχόμενός περ, ἔτι τλαίην ἐνιαυτόν
 Εἰ δέ κε τεθνεῖωτος ἀκούσω, μηδ' ἔτ' ἔόντος, 220
 Νοστήσας δὴ ἔπειτα φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Σῆμά τέ οἱ χεύσω, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερεῖζω
 Πολλὰ μάλ', ὅσα ἔοικε καὶ ἀνέρι μητέρα δάσω.
 Ἦτοι ὄγ' ὡς εἰπὼν κατ' ἄρ' ἔζετο τοῖσι δ' ἀνέστη
 Μέντωρ, ὅς ῥ' Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἦεν ἑταῖρος, 225
 Καὶ οἱ ἰὼν ἐν νηυσὶν ἐπέτρεπεν οἶκον ἅπαντα,
 Πείθεσθαί τε γέροντι, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσειν.
 Ὅ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπε
 Κέκλυτε δὴ νῦν μευ, Ἰθακήσιοι, ὅττι κεν εἴπω
 Μῆτις ἔτι πρόφρων, ἀγανὸς, καὶ ἥπιος ἔστω 230
 Σκηπτουῆχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδῶς,
 Ἄλλ' αἰεὶ χαλεπὸς τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι
 Ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσῆος Δείοιο

“ Proficiscor enim in Spartam et Pylum arenosam,
 “ Reditum sciscitaturus patris diù absentis, 215
 “ Si quis mihi dicat mortalium, aut famam audiam
 “ Ex Jove quae potissimum notitiam affert hominibus.
 “ Si quidem patris vitam et reditum audivero,
 “ Sanè, vexatus licèt, adhuc perduraverim in annum ;
 “ Si verò mortuum audivero, neque adhuc superstitem,
 “ Reversus deindè charam in patriam terram, 220
 “ Tumulum illi erigam, et parentalia perficiam
 “ Eximia valdè, qualia decet ; et viro matrem dabo.
 Ille quidem sic locutus consedit ; his autem surrexit
 Mentor, qui Ulyssis eximii erat socius ; 225
 Et is ei, cùm proficisceretur, commisit totam familiam,
 Utque obediret seni, et firma omnia custodiret.
 Qui inter eos sapiens concionatus est et dixit :
 “ Audite nunc me, Ithacenses, quodcunque dixerò ;
 “ Nequis amplius benignus, mansuetus, et mitis sit 230
 “ Sceptryger rex, neque in mente proba sciens ;
 “ Sed semper infestus sit, et nefaria patret :
 “ Adeò nullus recordatur Ulyssis divini

Ver. 216. — ὅσσαν] Vide suprâ ad ἄ, 282.

Ver. 220. — τεθνεῖωτος.] Vide ad Il. ζ', 464. et ν', 46.

Ver. 221. — δὴ ἔπειτα.] Vide suprâ ad ἄ, 290.

Ver. 222. — χεύσω.] Al. χῶσω, et χύω.

Ver. 225. — ὅς ῥ'.] Qui scilicet — .

Ver. 227. Πείθεσθαί τι γέροντι.] Ὅ ἰσσεὶ τῷ Λαίρτη. Eustath.

Ver. 228. Ὅς σφιν.] Vide suprâ ad ver. 160.

Ver. 233. — μέμνηται.] Similiterque infrâ ver. 271. ἰσίσταται. Vide ad Il. ἄ, 37. et ν', 736.

Λαῶν, οἷσιν ἀνασσε, πατήρ δ' ὡς ἥπιος ἦεν.

Ἄλλ' ἦτοι μνηστῆρας ἀγήνορας οὔτι μεγαίρω 235

Ἔρδειν ἔργα βίαια κακορραφίησι νόοιο·

Σφᾶς γὰρ παρθέμενοι κεφαλὰς, κατέδουσι βιαίως

Οἶκον Ὀδυσσῆος, τὸν δ' οὐκ ἔτι φασὶ νέεσθαι·

Νῦν δ' ἄλλα δήμῳ νεμεσίζομαι· οἶον ἅπαντες

Ἦσθ' ἄνεω, ἀτὰρ οὔτι καθαπτόμενοι ἐπέεσσι, 240

Παύρους μνηστῆρας κατερύκετε, πολλοὶ ἔοντες.

Τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώκριτος ἀντίον ἠΰδα·

Μέντορ ἀταρτηρῆ, φρένας ἤλεε, ποῖον ἔειπες,

Ἥμέας ὀτρύνων καταπαυέμεν; ἀργαλέον δὲ

“ Populorum, quibus praefuit, et velut pater mansuetus erat.

“ Verum enimvero procos superbos nequaquam invideo 235

“ Committere facinora violenta malis-consiliis mentis :

“ Sua enim objectantes capita, comedunt violentèr

“ Domum Ulyssis, quem non amplius autumant rediturum esse :

“ Nunc autem caetero populo succenseo; quòd-adeò omnes

“ Sedeatis muti, neque omnino redarguentes verbis, 240

“ Pauciores procos compescatis, cùm-sitis plures.”

Hunc autem Euenorides Leiocritus contrà allocutus est :

“ Mentor noxie, ingenio stolide, quale locutus es,

“ Ad nos adhortans compescendos? Difficile autem erit

Ver. 234. — πατήρ δ' ὡς ἥπιος ἦεν.] Οὔτω δὲ πρῶτος καὶ φιλοφρόνως τοῖς αὐτοῦ ἑμοφύλοις προσηνέχθη ὁ Κῦρος, ὥστε καὶ ἄχρι νῦν παρὰ πάντων πατέρα προσαγορεύσθαι τῶν Περσῶν· καθάπερ καὶ ὁ Ποιητὴς τῷ Ὀδυσσεὶ τοιοῦτον τι μαρτυρῶν, γέροντα τινὰ εἰσάγει Ἰθακήσιον, σὴν τῶν μνηστῆρων ἀσίλγητιαν ὀδυρόμενον, καὶ λέγοντα, “ Ὡς οὔτις μίμηται Ὀδυσσῆος θεῖοιο, “ Λαῶν, οἷσιν ἀνασσε, πατήρ δ' ὡς ἥπιος ἦεν.” Kyriac. Stroz. de Republ. Lib. IX. vide supra ad ver. 47.

Ver. 235. — μνηστῆρας ἀγήνορας.] Vide supra ad ver. 209. et ad α', 106.

Ver. 237. Παρθέμενοι.] Ἐνέχυρον θέμενοι. Schol.

Ver. 242. Τὸν δ' Εὐηνορίδης Λειώκριτος ἀντίον ἠΰδα.] Ὁ Ποιητὴς τὸν μὲν Ἀντίνοον, ἀπλοῦσσιον ἐποίησε δημηγοροῦντα καὶ ἀφελέστερον τὸν δὲ Εὐρύμαχον, ἐμβροθέστερον καὶ ἀδρότερον· ἵνα ταῦτα δὲ Λειώκριτον τινὰ μνηστῆρα βραχυλόγον μὲν πλάττει, δρασύτερον δὲ, ὅς οὐ μόνον τὸν Ὀδυσσεῖα ἐξουτελίσαι, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀγορὰν ταχὺ λύσει· ἢν οὐκ ἐκάθισεν αὐτός. Schol. et Eustath.

Ver. 243. — ἀταρτηρῆ.] Ἀστηρῆ. Schol.

Ibid. — φρένας ἤλεε.] Τὸ δὲ, “ ἤλεε,” εἰληπταί μὲν ἀντὶ τοῦ, ἠλίθιε, πεπλανημένε τὸν νοῦν — Εὐρηταί δὲ ἐν Ἰλιάδι καὶ δισύλλαλον ἐν τῇ, [Il. ó, 128.] “ φρένας ἤλεε, δίφθορας.” Eustath.

Ver. 244. Ἥμέας ὀτρύνων καταπαυέμεν.]

Barnesius, Versionem Wetstenianam secutus, locum hunc ita reddit; “ Nos adhortans de-
“ sistere.” Malè omnino. Interpretatio enim ista cum voce ὀτρύνων parum aptè, cum voce καταπαυέμεν (quæ activa est) nullo modo congruit. Sed et si sensum istum verba ferre possent, nequaquam tamen hic conveniret ista accipiendi ratio. Neque enim in præcedenti oratione Procos, sed Ithacenses allocutus est Mentor, supra ver. 229. 235. 239. neque ullo modo ita cohærent sequentia, “ ἀργαλέον δὲ ἔσθ'.” Melius paulò vertit Dna. Dacier; “ Que venez vous de
“ dire pour nous exciter à nous opposer à
“ tant de desordres.” Leiocritum nimirum Ithacensem fuisse, seipsimumque cum reliquis Ithacensibus, quos vituperàrat Mentor, hic excusare intelligit. Id quod et cum vocum ὀτρύνων et καταπαυέμεν sensu, et cum eo quod antea dixerat Mentor, ver. 239. &c. satis aptè congruit. Verum cum liquet ex χ', 294. infra, unum è Procis fuisse Leiocritum, (id quod nec ipsam Dnam. Dacier fugit) rectius, ut opinor, istud Ἥμέας à Leiocrito dictum intelliges de seipso et reliquis Procis, ad quos compescendos populum Ithacensem Mentor hic incitare arguatur.

Ver. 244. 253. — ὀτρύνων — ὀτρύνει.] Vide ad II. κ', 55. item infra ad ζ', 33. et λ', 109.

Ἄνδράσι καὶ πλεόνεσσι μαχήσασθαι περὶ δαιτί. 245
 Εἴπερ γάρ κ' Ὀδυσσεὺς Ἰθακῆσιος αὐτὸς ἐπελθὼν,
 Δαινύμενους κατὰ δῶμα ἐὼν μνηστῆρας ἀγαυοὺς
 Ἐξελάσαι μεγάροιο μενοινήση ἐνὶ θυμῷ,
 Οὐ κέν οἱ κεχάροίτο γυνή, μάλα περ χατέουσα,
 Ἐλθόντ'· ἀλλὰ κεν αὐτοῦ ἀεικέα πότμον ἐπίσποι, 250
 Εἰ πλεόνεσσι μάχοιτο· σὺ δ' οὐ κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 Ἄλλ' ἄγε, λαοὶ μὲν σκίδνασθ' ἐπὶ ἔργα ἕκαστος·
 Τούτῳ δ' ὄτρυνέει Μέντωρ ὁδὸν ἠδ' Ἀλιθέρης,
 Οἳ τέ οἱ ἐξ ἀρχῆς πατρῷοι εἰσὶν ἑταῖροι.
 Ἄλλ', οἶω, καὶ δητὰ καθήμενος, ἀγγελιάων 255
 Πεύσεται εἰν Ἰθάκῃ, τελέει δ' ὁδὸν οὔποτε ταύτην.
 Ὡς ἄρ' ἐφώνησεν· λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψήρην.

“ Viris licet pluribus pugnare nobiscum de convivio. 245
 “ Etenim si Ulysses Ithacensis ipse adveniens,
 “ Convivantes per domum suam procos eximios
 “ Expellere è domo cogitaret in animo,
 “ Non ipsi laetaretur uxor, quantumvis valdè desiderans,
 “ Venienti; sed is ibi saevam mortem obiret, 250
 “ Si cum pluribus pugnaret: tu verò non rectè locutus es.
 “ Sed agè, populi quidem dispergamini ad opera unusquisque:
 “ Huic autem properabit Mentor iter et Halitherses,
 “ Qui utique ei à principio paterni sunt amici.
 “ Sed, puto, et diù sedens, nuncios 255
 “ Percontabitur in Ithacà; perficiet verò iter nunquam hoc.”
 Sic utique locutus est, solvitque concionem celerem.

Ibid. — ἀργαλίον δι' Ἄνδράσι καὶ πλείονεσι μαχήσασθαι περὶ δαιτί.] Barnesius vertit: “ Difficile autem erit cum viris etiam pluribus pugnare de convivio.” Sensus planè nullo. Equidem, si istud “ πλείονεσι μαχήσασθαι,” Cum pluribus pugnare, interpretandum sit: Poetam hoc dicere voluisse crediderim: “ Durum erit, cum viris, iisque pluribus, pugnare de convivio.” Sed ad vim particulæ “ καὶ” rectiùs interpretantur Scholiastes et Eustathius: Λίγυι δὲ ὅτι ἀργαλίον τοῖς Ἰθακῆσιος, καὶ πλείονας ὄντας, ἀντικαταστήναι δαινύμενοις τοῖς μνηστῆρσιν. Immo nè ipsum quidem Ulysses, [ver. 246. &c.] si reversus foret, ullo profectu hoc aggressurum. Aptissimè porro convenit hæc explicatio cum iis quæ dixerat Mentor suprâ ver. 239. 240.

—— ἀτὰρ εὖτις καταπτώμινοι ἰπίσσοι,
 Παύρους μνηστῆρας κατιρεύκτι, πολλοὶ ἴοντις.

Fatendum tamen alteri interpretationi favere istud “ Εἰ πλείονεσι μάχοιτο,” infrâ ver. 251. quod secundum Scholiastis et Eustathii explicationem haud satis aptè videtur adjici.

Ver. 245. — περὶ δαιτί.] Οἳ γὰρ ἐν δαιτί, οἶονται ἀνυπόστατοι εἶναι τὴν ἀλήθειαν, τοῦ οἴου στρατηγούντος αὐτοῖς. Schol. Iisdem penè verbis exponit Eustathius; additque, τὸ δὲ τοιοῦτον νόημα σαφίστηρον ἰμφαίνει ἐν τῷ, “ Εἰ γὰρ αὐτὸς ἐπιθλὼν δαινύμενους κατὰ δῶμα μνηστῆρας ἐξελάσαι τοῦ μεγάρου ἰδίω, οὐκ ἂν αὐτῷ ἢ γυνὴ κεχάροίτο, &c.” Idem paulò inferius de constructione: Τὸ δὲ “ περὶ δαιτί” καινότερον συντίτακται, δηλοῦν ἢ τὸ “ πρὸς δαιτί,” ἢ τὸ “ ἐν δαιτί.” Sed vide infrâ ad 471.

Ver. 247. Δαινύμενους.] Vide ad II. γ', 260.

Ver. 248. — μενοινήση.] *Al.* μενοινήσει.

Ver. 249. Οὐ κέν οἱ κεχάροίτο.] Vide infrâ ad ψ', 266. *Al.* Οὐκ ἂν οἱ.

Ver. 250. — ἰπίσσοι.] *Al.* ἰπίσση.

Ver. 254. Οἳ τι.] Qui utique —. Qui scilicet —.

Ver. 257. — λῦσεν δ' ἀγορὴν αἰψήρην.] Ἀπὸ τοῦ αἰψήρησ' ὡς τὸ, “ τότε μοι χάνει ἰούρια χλῶν” ἀπὸ τοῦ ἰούρι. Schol. Eodemque modo exponit et Eustathius. Vide ad II. δ', 182.

Οἱ μὲν ἄρ' ἐσκίδναντο εἰς πρὸς δώμαθ' ἕκαστος·
Μηιστῆρες δ' εἰς δώματ' ἴσαν Δεῖου Ὀδυσῆος.

Τηλέμαχος δ' ἀπάνευθεν ἰὼν ἐπὶ Δῖνα θαλάσσης,
Χεῖρας νιψάμενος πολίης ἀλός, εὐχετ' Ἀθήνη·

Κλυθὶ μοι, ὃ χθιζὸς θεὸς ἤλυθες ἡμέτερον δῶ,
καί μ' ἐν νηὶ κέλευσας ἐπ' ἠεροειδέα πόντον,
νόστον πευσόμενον πατρὸς δὴν οἰχομένοιο,

Ἔρχεσθαι· τὰ δὲ πάντα διατρίβουσιν Ἀχαιοί,
Μηιστῆρες δὲ μάλιστα, κακῶς ὑπερηνορέοντες.

Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδὴν·

καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
Τηλέμαχ', οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσειαι, οὐδ' ἀνοήμων·

εἰ δὴ τοι σοῦ πατρὸς ἐνέστακται μένος ἠὺ,
οἷος ἐκεῖνος ἔην τελέσαι ἔργον τε ἔπος τε,
οὐ τοι ἔπειθ' ἀλίη ὁδὸς ἔσσεται, οὐδ' ἀτέλεστος·

Atque hi quidem dispergebantur ad domum quisque suam :

Proci autem ad aedes iverunt divini Ulyssis.

Telemachus autem seorsum profectus ad littus maris,

Manibus lotis è cano mari, supplicabat Minervae :

“ Audi me, qui heri deus venisti ad domum nostram,

“ Et me in navi jussisti per nigrum pontum,

“ Reditum sciscitaturum patris diu absentis,

“ Ire : haec verò omnia impediunt Achivi,

“ Proci autem potissimum, malè superbientes.”

Sic ait precans : prope autem illum venit Minerva,

Mentori similis-facta, tum corpore, tum etiam voce ;

Et eum compellans verba alata dixit :

“ Telemache, neque in-posterum ignavus eris, neque stolidus :

“ Si quidem tibi tui patris instillatus est animus fortis,

“ Qualis ille erat ad perficiendum opusque dictumque,

“ Non tibi deinde vanum iter erit, neque irritum ;

Ver. 258. — ἄρ'.] Proinde —. Ut fieri solet —.

Ver. 259. — ἀνὰ δώματ'.] *Al.* ἐς δώματ'.
Atque ita legit *Eustathius* in commentario.

Ver. 260. — ἀπάνευθεν ἰὼν.] *Al.* ἀπάνευθε κίον.

Ibid. — ἐπὶ Δῖνα.] *Al.* ἐπὶ Δινί.

Ver. 261. — νιψάμενος] Vide infra ad *ι*, 491. et ad *ι*, 296.

Ver. 262. — ὃ χθιζός.] *Al.* ὃς χθιζός.

Ibid. — ἤλυθες.] Postulat temporum ratio, ut ἤλυθες hoc in loco sit ab *Aoristo* ἤλυθον, non à Perfecto ἤλυθα. Vide ad *II.* *α*, 37. et *δ*, 110.

Ver. 267. — σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη.]
Vide supra ad *α*, 83. et ad *II.* *α*, 194.

Ver. 268. Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας, ἠδὲ καὶ αὐδὴν.]

Omnia Mercurio similis, vocemque coloremque. *Æn.* IV, 558.

Omnia longævo similis, vocemque coloremque. *Æn.* IX, 650.

Ver. 271. εἰ δὴ.] *Si reverè* —.

Ver. 273. οὐδ' ἀτέλεστος.] Ἀλίη καὶ ἀτέλεστος οὐκ ἂνιν ἀσπίσμου λέγονται ἴσται μὴν γὰρ ἡ ὁδὸς διὰ τὴν ἄλλα, ἀλίη, ὡς διὰ θαλάσσης πλείοντι· ἀλλ' ὅμως οὐκ ἀλίη ἴσται, τουτίσσι ματαία καὶ κινή, οὐδ' ἀτέλεστος. *Schol.* apud *Barnesium*. Similiter et *Eustathius* : “ Ὅτι ἐν τῇ, “ οὐ τοι “ ἔπειθ' ἀλίη ὁδὸς ἴσται, οὐδ' ἀτέλεστος,” ἀσπίως πρόσκειται τὸ, “ οὐδ' ἀτέλεστος.” ἄλλως

Εἰ δ' οὐ κείνου γ' ἐσσι γόνος καὶ Πηνελοπείης,
 Οὐ σ' ἐτ' ἔπειτα ἔολπα τελευτήσῃν, ἃ μείνοινᾶς. 275
 Παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πατρὶ πέλονται·
 Οἱ πλέονες κακίους· παῦροι δέ τε πατρὸς ἀρείους.
 Ἄλλ' ἐπεὶ οὐδ' ὄπιθεν κακὸς ἔσσειαι, οὐδ' ἀνοήμων,
 Οὐδέ σε πάγχυ γε μῆτις Ὀδυσσῆος προλέλοιπεν,
 Ἐλπῶρή τοι ἔπειτα τελευτῆσαι τάδε ἔργα. 280
 Τῷ νῦν μνηστῆρων μὲν ἕα βουλήν τε νόον τε
 Ἀφραδέων, ἐπεὶ οὔτι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι·
 Οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον, καὶ κῆρα μέλαιναν,
 Ὃς δὴ σφιν σχεδὸν ἔστιν ἔπ' ἤματι πάντας ὀλέσθαι.

“ Si verò non illius sis filius et Penelopes,
 “ Non sanè deindè speraverim te perfecturum esse, quæ moliris. 275
 “ Pauci enim filii similes patri sunt ;
 “ Plerique pejores ; pauci verò et parentibus meliores.
 “ Sed quoniam neque in-posterum ignavus eris, neque stolidus,
 “ Neque te penitèns prudentia Ulyssis reliquit ;
 “ Spes tibi deinceps est te perfecturum hæc opera. 280
 “ Ideò nunc procorum quidem sine consiliumque mentemque
 “ Insipientium ; quoniam neutiquam prudentes, neque justii sunt ;
 “ Neque omninò sciunt mortem, et fatum atrum,
 “ Quæ jam illis imminet, die uno ut omnes pereant.

μὲν γὰρ, ἀλλία ἔσται τῷ Τηλεμάχῳ ἢ ὀδῶς, ὡς
 διὰ θαλάσσης πλεύσουσι. — οὐ μὲν κατὰ τὸ
 ἀπίλεστον ἀλήθῃ ἔσται, ὅπερ ἔστι ματαία. Uter-
 que, ut opinor, satis inficetè.

Ver. 275. 279. — ἔολπα — προλέλοιπεν.]
 Vide ad II. ε', 37.

Ver. 276. Παῦροι γάρ τοι παῖδες ὁμοῖοι πα-
 τρὶ πέλονται. Οἱ πλέονες κακίους.]

Οὐδὲν κακίων [σὺ] τυγχάνεις γηγῶς πατρὸς,
 Παῦρων μὲτ' ἄλλων· ἕνα γὰρ ἐν πολλοῖς ἴσως
 Εὐροις ἂν, ὅστις ἔστι μὴ χείρων πατρὸς.

Euripid. Heraclid. ver. 327.

Οἷον χρύσειοι πατέρες γενεὴν ἐλίποντο
 Χειροτέρην ἡμῖς δὲ κακώτερα τεξείεσθαι.

Aratus, Phænom. ver. 125.

Ætas parentum, pejor avis, tulit
 Nos nequiores, mox daturos
 Progeniem vitiosiorum.

Horat. Carm. lib. III. Od. vi. 46.

“ Neminem propè magnorum virorum op-
 “ timum et utilem filium reliquisse satis
 “ claret.” *Ælii Spartiani, Severus Impera-*
tor. “ Ἀνδρῶν ἡρώων τίκνα πῆματα· id est,
 “ *Virorum heroïum filii noxæ.* Veteribus il-
 “ lud observatum fuit, præstantium viro-
 “ rum filios multùm ἀ progenitorum mori-
 “ bus abfuisse. Undè et Demosthenes dixit ;
 “ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν, ὅσπερ εἰμαρμένη εἴη,
 “ φαυλοὺς ἀποβαίνειν τοὺς υἱούς. — Quæ
 “ quidem Demosthenis sententia refertur

“ ab Aristide in Cimone.” *Erasm. Adag.*
Sect. quæ inscribitur, *Degenerantium in*
pejus.

Ibid. Παῦροι γάρ.] “ Hanc αἰτιολογίαν,”
 inquit *Spondanus*, “ ego sanè non complector,
 “ neque scio cur hoc loco sit posita. —

“ Sic ait *Minerva* : *Telemache*, si non esses
 “ *filius Ulyssis et Penelopes*, non sperarem te
 “ *ea effecturum, quæ moliris.* Ratio : *Pauci*
 “ *enim filii patris sunt similes.* Imò dicen-
 “ *dum fuit* : *Quamquam sis Ulyssis filius*, ta-
 “ *men dubito an hoc perficias, quia non solent*
 “ *semper filii patrum virtutem referre.*” Sed

nihil opus ; refertur enim istud, γὰρ, non ad
 id quod proximè præcessit, sed ad id quod
 elegantèr reticetur : “ *Neque me de virtute*
 “ *tuâ dubitare mireris, Pauci ENIM &c.*”
 Atque hoc modo accipit *Scholias*tes, qui ad
 voces, “ Παῦροι γάρ τοι παῖδες.” Τὸ αἴτιον
 (inquit) τοῦ διστασμοῦ· Et *Eustathius* : Αἴτιον
 δὴ μοι οὐκ ἀπεικὸς τοῦ δισταξίν ἐπὶ τῇ σῆι πρὸς
 τοὺς ἀγαθοὺς γονεῖς ὁμοίότητι, τὸ πλείονας εὐρί-
 σκειν παῖδας ἀνομοίους τῇ πατρικῇ ἀγαθότητι.

Ver. 280. Ἐλπῶρή.] Vide suprâ ad ε', 167.

Ver. 282. — οὔτι νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι.]
 Δογματίζει Ὀμηρος, ὅτι ὁ ἄδικος καὶ ἀσύνητος
 ἔστιν. *Schol.*

Ver. 283. 284. Οὐδέ τι ἴσασιν θάνατον, —
 Ὃς δὴ σφιν σχεδὸν ἔστιν.] Ita *Iliad.* ε', 201.

Ἄ διδ', οὐδὲ τί τοι θάνατος καταθύμιός ἐστιν,
 Ὃς δὴ τοι σχεδὸν ἔστι. —

Σοὶ δ' ὁδοῦ οὐκέτι θηρὸν ἀπέσσεται, ἦν σὺ μενοινᾶς·	285
Τοῖος γάρ τοι ἑταῖρος ἔγω πατρώϊος εἰμί,	
"Ὅς τοι νῆα Δοῖην στελέω, καὶ ἄμ' ἔφομαι αὐτός.	
'Αλλὰ σὺ μὲν πρὸς δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὀμίλει,	
"Ὀπλισσόν τ' ἦϊα, καὶ ἄγγεσιν ἄρσον ἅπαντα,	
Οἶνον ἐν ἀμφοροῦσι, καὶ ἄλφιτα, μυελὸν ἀνδρῶν,	290
Δέρμασιν ἐν πυκνοῖσιν· ἔγω δ' ἀνά δῆμον ἑταίρους	
ΑἰΨ' ἔβελοντῆρας συλλέξομαι· εἰσὶ δὲ νῆες	
Πολλαὶ ἐν ἀμφιάλῳ Ἰθάκῃ νέαι ἠδὲ παλαιαί·	
Τῶν μὲν τοι ἐγὼν ἐπιόφομαι, ἧτις ἀρίστη·	
"Ὡκα δ' ἐφοπλίσσαντες ἐνήσομεν εὐρέϊ πόντῳ.	295

" Tibi verò iter non ampliùs differetur, quod tu moliris :	285
" Talis enim tibi socius ego paternus sum,	
" Quì tibi navem celerem parabo, et simul comitabor ipse.	
" Sed tu quidem profectus domum prociis interes,	
" Apparaque viatica et vasis conde singula,	
" Vinum in amphoris, et farinam, medullam hominum,	290
" Utribus in densis ; ego verò per populum socios,	
" Statim voluntarios colligam : sunt autem naves	
" Multae in circumfluâ Ithacâ novae et veteres :	
" Harum quidem ego providebo, quaecunque optima sit ;	
" Statimque instructam deducemus in latum mare."	295

Nescia mens hominum fati sortisque futurae !
Æn. X, 501.

Ibid. — Θάνατον, καὶ κῆρα μέλαιναν.] Vide infrà ad ὄ, 241.

Ver. 287. — στελέω.] Ἐκπλεῦσαι ἐτοιμάσω. Schol. MSS. apud Barnesium.

Ver. 289. 295. "Ὀπλισσον — ἐφοπλίσσαντες.] *Al.* "Ὀπλισσον — ἐφοπλίσσαντες. Quae ferri non possunt. Vide ad *Il.* α', 140. et Ψ', 55.

Ibid. "Ὀπλισσόν τ' ἦϊα.] Ἐτοιμάσον τὰ ἐφόδια. Οἱ Παλαιῶν φασὶν ὅτι ἦϊα κυρίως οἱ ὀσπρίων καλάμαι, καὶ δυσπλάτους ἐν συναίρεσει ἦα' ὡς Φερικράτης· "Τὴν γαστήρ' ἦων κ' ἀχύρων" "σισαγμένους." "Ὀμηρος δὲ τὰ ἀπλῶς βρώματα. Δηλοῖ δὲ καὶ τὸν εἰς ναῦν ἐπισιτισμόν. Schol. *Vulgg.* "ἦϊα νῦν, τὰ εἰς τὸ ἰέναι ἐφόδια. Σημαίνει δὲ ἡ λέξις καὶ τὰ ἄχυρα, (infrà ε', 568.) "ἦτων Δημῶνα τινάξῃ" — καὶ τὰ ἄλευρα, (infrà ε', 267. ε', 213.) "ἐν δὲ καὶ "ἦϊα Κερύκῳ." Schol. MSS. apud Barnesium. Similiter et Eustathius : "ἦϊα δὲ νῦν, τὰ ἐφόδια, ὃ ἐστὶ βρώματα εἰς ὄδον ἐπιτηδεῖα· παρὰ τὸ ἰέναι.

Ibid. — ἦϊα, καὶ ἄγγεσιν.] Quoniam vox ἦϊα alibi (*Odys.* μ', 329.) mediâ correptâ occurrit, ideo hic annotat Barnesius : " In "Tertio loco *Anapæstus*." Fatetur tamen ipse postea, vocem hanc nonnunquam eandem producere ; ut infrà ver. 410. hujus libri :

Δεῦτε, φίλοι, ἦϊα φερόμεθα. —

Et *Iliad.* ὄ, 105.

Θῶν, πορδαλίων τε, λυκῶν τ' ἦϊα πέλουται.

Ex quibus locis patet vocem ἦϊα mediâ naturâ habere longam, positione solummodò nonnunquam corripere. (Vide ad *Il.* ὄ, 105. et ε', 24.) Adeoque hoc in loco pes ista "ἦα, καὶ" reverà est *Dactylus*, voce καὶ propter sequentem vocalem (uti alibi sæpissimè) correptâ. *Anapæstus* autem, ut opinor, in hujusmodi carmine ferri non potest. Barnesius quidem plura ex ipso Homero loca adducit, ubi *Anapæstum* pro *Dactylo* aut *Spondeo* usurpatum contendit :

Βορέης καὶ Ζεφύρος —. *Iliad.* ε', 5.

Ἴερευον δὲ σύας —. *Odys.* ε', 181.

Νία μὲν μοι κατέαξις —. ε', 283.

Αὐτῶς ἀποπίμφω —. ε', 83.

Verùm in versuum horum tribus prioribus, pedes istæ, "βορέης, Ἴερευ, Νία μὲν," non sunt *Anapæsti*, sed *Spondei* ; pronuntiando videlicet Βόρρης, Ἴερευ, Νῆ μὲν in postremo, (cùm istiusmodi exemplum alibi apud Poetam non occurrat,) mendosi aliquid latere crediderim.

Ver. 290. — ἀμφοροῦσι.] Κεράμιοι ἦσαν ἀμφοτέρωθεν φερόμενοι ὃ ἐστὶν ἀμφωτοί, δύωτοι. Schol

- Ὡς φάτ' Ἀθηναίη, κόρη Διός· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Τηλέμαχος παρέμιμνεν, ἐπεὶ θεοῦ ἔκλυεν αὐδὴν.
 Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιμημένος ἦτορ·
 Εὔρε δ' ἄρα μνηστῆρας ἀγήνορας ἐν μεγάροισιν
 Αἶγας ἀνιεμένους, σιάλους δ' εὐοντας ἐν αὐλῇ. 300
 Ἀντίνοος δ' ἰθὺς γελάσας κίε Τηλεμάχοιο.
 Ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 Τηλέμαχ' ὑφαγόρη, μένος ἄσχετε, μήτι τοι ἄλλο
 Ἐν στήθεσσι κακὸν μελέτω ἔργον τε ἔπος τε,
 Ἀλλὰ μάλ' ἐσθίεμεν καὶ πινέμεν, ὡς τὸ πάρος περ. 305
 Ταῦτα δέ τοι μάλα πάντα τελευτήσουσιν Ἀχαιοί,
 Νῆα καὶ ἐξαίτους ἐρέτας, ἵνα θᾶσσον ἵκηαι
 Ἐς Πύλον ἠγαθήην, μετ' ἀγαυοῦ πατρὸς ἀκουήν.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·
 Ἀντίνο', οὕπως ἐστὶν ὑπερφιάλοισι μεθ' ὑμῖν 310
 Δαίνυσθαί τ' ἀέκοντα, καὶ εὐφραίνεσθαι ἔκηλον.

Sic ait Minerva filia Jovis; neque amplius diū
 Telemachus morabatur, postquam deae audiverat vocem.

Festnavit verò ire ad domum, suo moestus corde :

Invenit autem procos superbos in aedibus,

Capras excořiantes, porcosque assantes in aulā.

300

Antinoo autem ridens obviam venit Telemacho :

Inque ejus haesit manu, verbumque fecit, dixitque :

“ Telemache altiloque, animi impotens, nequid tibi aliud

“ In pectoribus malum sit-curae vel opus vel verbum,

“ Sed strenuè comede, et bibe, ut antea :

305

“ Ista autem tibi omnino omnia perficient Achivi,

“ Navem, et delectos remiges, ut ociùs pervenias

“ Ad Pylum divinam, ad inclyti patris famam.”

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrā allocutus est :

“ Antinoë, nequaquam licet cum vobis superbis

“ Convivari invitum, et laetari quietum.

310

Ver. 298. Βῆ δ' ἴμεναι.] *Al.* Βῆ δ' ἵναι.

Ver. 299. — ἄρα.] Non hic supervacaneum est istud ἄρα vim enim habet in connectendā sententiā cum eo quod præcessit, ver. 259. Μνηστῆρας δ' ἀνὰ δῶματ' ἴσαν, &c.

Ibid. — μνηστῆρας ἀγήνορας ἐν μεγάροισιν.] *Al.* μνηστῆρας ἐν μεγάροισιν ἰσῖν.

Ibid. — μνηστῆρας ἀγήνορας.] Vide supra ad α', 106.

Ver. 300. — ἀνιεύουσ.] Ἐκδύροντας. *Schol.*

Ibid. — σιάλους δ' εὐοντας.] Ἐστὶ δὲ τὸ μὲν ἰσῖν, ἀρχαῖον, οὕτω ἐπινοηθέντος τοῦ μαδᾶν ὕδατι ζῖοντι. *Eustath.* Vide ad *Il.* α', 466.

Ibid. — ἐν αὐλῇ.] *Al.* ἐν αὐγῇ. Sic *Iliad.* ἰ, 206.

Ἀντάρ ὄγι κριῖν μέγα κάββαλιν ἐν πυρὸς αὐγῇ.

Ver. 301. — γελάσας.] Vide ad *Il.* α', 67.

Ver. 305. Ἀλλὰ μάλ' ἐσθίμεν.] *Eustathius* in commentario legit, Ἀλλά μοι ἐσθίμεν. Malè autem ipse deinceps addit: Ἐν δὲ τῷ, “ Ἀλλά μοι ἐσθίμεν,” περισσὴ κίτται συνήθως ἢ ἀντανουμία. Quod si verum esset, minimè ferenda esset lectio. *Henricus Stephanus* autem: “ Ego certe,” inquit, “ id esse “ puto, (si recipienda est hæc lectio,) quod “ Gallicè diceremus, Qu'on me boive d' au- “ tant.”

Ver. 311. Δαίνυσθαί τ' ἀέκοντα.] *MS.* unus à *Th. Bentleio* collatus habet Δαίνυσθαί τ' ἀέκοντα. Quam et veriorlem lectionem crediderim. Nam et vox ἀέκοντα cum sententia hic parum convenit; et occurrit

Ἦ οὐχ ἄλλῃς, ὡς τοπάροιθεν ἐκείρετε πολλὰ καὶ ἐσθλὰ
 Κτήματ' ἐμὰ, μνήστηρες; ἔγω δ' ἔτι νήπιος ἦα.
 Νῦν δ' ὅτε δὴ μέγας εἰμί, καὶ ἄλλων μῦθον ἀκούων
 Πυνθάνομαι, καὶ δὴ μοι ἀέξεται ἔνδοθι θυμός,
 Πειρήσω, ὡς κ' ὑμῖν κακὰς ἐπὶ κῆρας ἰήλω,
 Ἦ ἐ Πύλονδ' ἐλθὼν, ἢ αὐτοῦ τῶδ' ἐνὶ δήμῳ.
 Εἴμι μὲν, οὐδ' ἀλίη ὁδὸς ἔσσεται ἦν ἀγορεύω,
 Ἔμπορος· οὐ γὰρ νηὸς ἐπήβολος, οὐδ' ἔρετάων

315

- “ An non satis est, quòd antea absumpsistis multas et eximias
 “ Possessiones meas, proci? ego autem adhuc infans eram :
 “ Nunc verò quum grandior sum, et aliorum orationem audiens
 “ Percipio, et jam mihi intus augetur animus :
 “ Tentabo, ut vobis malum fatum inferam,
 “ Sive in Pylum profectus, sive hìc in hoc populo.
 “ Ibo quidem, neque vanum iter erit, quod dico,
 “ Alienà-nave-consensà ; neque enim navis compos, neque remigum

315

ipsa phrasis “ Δαίνυσθαί τ' ἀκέντ', infra ζ', 195. ubi nec variant Codices.

Ver. 312. Ἦ οὐχ ἄλλῃς.] Vide supra ad α', 298. et ad Π. ὑ. 188.

Ver. 315. — καὶ δὴ μοι ἀέξεται ἔνδοθι θυμός.] Τὸ δὲ, ἀέξεται θυμός, οἱ μὲν, ἐπὶ ὀργῆς ἰνόησαν· ἵνα λέγῃ ὡς ἔμαθον ἤδη θυμοῦσθαι, καὶ μὴ διὰ τέλους ἀόρητος εἶναι αὐξηθέντος τοῦ ἐν δυνάμει εἰς τὸ κατ' ἐνέργειαν. “Ετεροι δὲ, ἐπὶ ψυχῆς τὸν θυμὸν ἐκλαμβάνονται, χρώμενοι συνηγόρῳ τῷ Γαληνῷ, εἰπόντι ἐν τοῖς εἰς Τίμαιον, ὅτι αὐξανόμενῳ τῷ σώματι, συναυξάνονται καὶ τῆς λογικῆς ψυχῆς αἱ δυνάμεις. Λέγει δὲ καὶ Ἡρόδοτος, ὅτι αὐξανόμενῳ τῷ σώματι συναυξάνονται καὶ αἱ φρένες. Eustath. iisdem ferè verbis ac Scholiastes. Posterior, ut opinor, vera explicandi ratio ; quanquam et priori non-nihil favere videtur quod legitur, *Iliad* σ', 108. 110.

Καὶ χόλος —————.

“Ὅσπε πολλὸν γλυκίων μέλιτος καταλειβομένοιο
 Ἄνδρῶν ἐν στήθεσσι ἀίξεται. ————.”

Cæterum alio sensu, cujus et meminit Scholiastes, usurpatur hæc phrasis apud Athenæum in *Sardanapali* epitaphio :

“ Εὐ εἰδὼς ὅτι θνητὸς ἔφες, τὸν θυμὸν αἰξεῖ.

“ Τερόμενος θαλίσι —————.

Athen. lib. VIII. cap. 3.

Ver. 316. — κακὰς ἐπὶ κῆρας ἰήλω.]

Θυμοῦ προβολὴ ὁ λόγος οὗτος τῷ Τηλεμάχῳ· πλειυσταίη μὲν γὰρ εἰς Πύλον, οὐ πειράσεται δὲ εἰ τοιοῦτον. Schol.

Ver. 317. — τῶδ' ἐνὶ δήμῳ.] Vide supra ad α', 105.

Ver. 319. Ἔμπορος.] Ἔμπορον ὁ Ποιητὴς τὸν ἀλλοτρίας νηὸς ἐπιβάιοντα λέγει, τὸν παρὰ τοῖς ὑπεριον ἐπιβάτην ὡς ἐμπόρου παρ' αὐτοῖς λεγόμενου τοῦ μεταβολίας καὶ πραγματευτοῦ. Schol.

Similiter et Porphyrius : Τὸ μὲν οὖν “ Ἔμπορος,” οὐ κατὰ τὴν συνήθειαν τίταται παρ' Ὀμήρῳ, ἀλλ' ἐπὶ τῶν ἐπ' ἀλλοτρίας νηὸς περιώντων, οὓς συνήθως ἐπιβάτας νῦν λέγομεν. Αὐτὸς γοῦν ἐν ἄλλοις παρίστησι λέγων, [infra ὦ, 299.]

————— ἢ ἔμπορος εἰλήλουθας,

Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης —————.

Quæst. Homeric. 1.

Fusiùs porrò de hæc voce *Duportus* in *Prælectionibus* ad *Theophrastum* : “ Vox ἔμπορος (inquit) aliter ab Homero, aliter à posteris sumitur : Homerus vocem ἔμπορος non pro mercatore, ut postea Græci id nominis usurpant ; sed pro vectore, simpliciter posuit, quem Græci vocant ἐπιβάτην, qui, pactâ mercede, alienâ navi vehitur, ali-quò trajiciendus. ——— Sic *Odyss.* β'. “ Telemachus se navigaturum dicens, ut patrem investigaret, ait :

“ Εἴμι μὲν, οὐδ' ἀλίη ὁδὸς ἔσσεται, ἦν ἀγορεύω,

“ Ἔμπορος· οὐ γὰρ νηὸς ἐπήβολος, οὐδ' ἔρετάων

“ Γίνομαι —————.

“ ubi certe ἔμπορος non est mercator, sed vector simpliciter. Sic *Odyss.* ὦ.

“ ————— ἢ ἔμπορος εἰλήλουθας

“ Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίης ; —————.

“ ——— At Hesiodus ἔμπορῆν pro mercaturâ posuit ; ergo et ἔμπορος tunc mercator, non vector ; ut usurpabatur ea vox Homeri seculo.

“ Εὐτ' ἂν ἐπ' ἔμπορῆν τρέψῃς ἀεσίφρονα

“ Θυμὸν,

“ Βούληαι δὲ χρεῖα προφυγεῖν, καὶ λιμὸν ἀπερπῆ.

Hesiod. “Erg. καὶ Ἡμερ. II, 264.

“ Atque hoc argumento inter alia, mihi plusquam verisimile fit, Homerum Hesiodo multò antiquiorem fuisse.” *Prie-*

Γίγνομαι ὡς νύ περ ὑμῖν εἴσατο κέρδιον εἶναι.

320

Ἡ ῥα, καὶ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσεν Ἀντινόοιο
Ῥεῖα· μνηστῆρες δὲ δόμον κατὰ δαῖτα πένοντο.
Οἱ δ' ἐπελώβεον καὶ ἐκερτόμεον ἐπέεσσιν.

ᾠδὲ δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερηγορέοντων·

Ἡ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει·

325

“ Sum: sic utique vobis visum est melius esse.”

320

Dixit, et ex manu manum traxit Antinoi

Facile: proci autem per domum convivium apparabant.

Hi verò cavillabantur et convitiabantur verbis.

Sic autem aliquis dicebat juvenum superbientium:

“ Omnino certè Telemachus caedem nobis molitur;

525

lect. in Theophrasti Characteres, cap. 6. sub fine.

Ibid. — οὐ γὰρ νηὸς ἐπιβόλος.] Τὸ δὲ, Ἐπήβολος, σημαίνει τὸν ἐπιτυχῆ καὶ ἰγκρατῆ, ἀπὸ τῆς βολῆς καὶ τοῦ βάλλειν, ὃ σημαίνει τὸ τυγχάνειν τοῦ σκοποῦ. — Λύσεις ἐντεῦθεν,

“ Ἡ δὲ Φεράς ἐπιβάλλεν, ἐπειγομένη Διὸς οὐρα.”
Odys. ὁ, 296.

μιτῆται γὰρ ἀπὸ τῶν πόρῳ τῶν ἐπιβολῆν ποιουμένων, ὥστε τυχεῖν ἢ ναῦς οὖν ἐπιβολῆν ἐποιεῖτο, ὥστε τυχεῖν τῶν Φεράν. Οὕτω τῆ λέξει καὶ οἱ μὲθ Ὀμηρον κίχρηται Σοφοκλῆς, Ἀλκμαίωνι·

“ Εἴθ' εὖ φρονήσαντ' εἰσίδοιμί πως φρονῶν
“ Ἐπήβολον καλῶν σί.”

Πλάταν, Νόμων πρώτῳ “ Ἐπήβολοι γεγονότες
“ τῆς καλλίστης ἀδῆς.” Ἐπερίδης, ἐν τῷ κατὰ Δημάδου “ Μηδέποτε πολέμου, μήτε πολιτείας
“ ἐπήβολους γενέσθαι.” Ἀρχιππος, ἐν Πλούτῳ.

“ Νῦν ὡς ἐγνώμην χρημάτων ἐπήβολος.”

Ἔστι δὲ οὐ ποιητικὴ ἡ λέξις, ἀλλ' Ἀττικὴ. Porphyry. loco jam supra citato. Eandemque hujus vocis expositionem hīc affert et Scholiastes.

Ver. 320. Γίνομαι.] Porphyrius loco supra citato legit Γίγνομαι. Quod perinde est; nam γίνωμαι primam producit.

Ibid. — ὡς νύ περ ὑμῖν.] Τοῦτο ἡμῖν [ὑμῖν] ὠφελιμώτερον εἶναι ἐφάνη, τὸ ἐμὲ μὴ ἔχειν ἴδιαν ναῦν, ἀλλ' ἔμπορον ἀποσπεῖν οἰοῦν λίγισ' ἀντὶ ναυκλήρου ἐπιβάτης δ' ὑμᾶς γέγονα, τοὺς τὰ ἐμὰ καταναλώσαντας ἅπαντα κτήματα. Schol. Similiter et Porphyrius: Τὸ δ', “ Ὡς
“ νύ που ὑμῖν εἴσατο κέρδιον εἶναι,” οὖν βαρῦτητι εἴρηται, λίγοντος Τηλέμαχου, Ἐν ἀλλοτρίᾳ πλεῦσομαι κτῆ, οὐ γὰρ εἰμὶ ἐπιτυχῆς ἴδιας νηὸς, οὐδ' ἰρίτας κίχρημαι τοῦτο γὰρ ἡμῖν [ὑμῖν] ὠφελιμώτερον εἶναι ἐφάνη, τουτίστι, τὸ μὴ ἔχειν ἐμὲ ἴδιαν ναῦν, ἀλλ' ἔμπορον πλείν ἀναφίρει δὲ εἰς ἐκείνο, ὅτι εἰς σινίαν αὐτὸν κατέστησαν προῖπτε γὰρ, (supra ver. 312.)

Ἡ οὐχ ἄλλοις, ὡς τὸ πρῶθην ἐκίρηται πολλά
“ καὶ ἰσθλὰ Κτήματ' ἐμὰ, μνηστῆρες: Ἔγω δ' ἴτι

“ νήπιος ἦα” Ἔστιν οὖν οὕτω Ἀντὶ ναυκλήρου, δι' ὑμᾶς, ἐπιβάτης γίγνομαι, τὰμὰ καταναλώσας. [forte καταναλώσαντας, ut supra apud Scholiastem.] Quæst. Homeric. 1. ipso fine. Ubi in transcurso notandum legisse Porphyrium, “ ὡς νύ που ὑμῖν εἴσατο &c” Atque ita etiam habet MS. à Th. Bentleio collatus.

Ver. 521. Ἡ ῥα, καὶ ἐκ χειρὸς.] “ Ὅτι σχῆμα ἀμφιβολίας τὸ, “ ἐκ χειρὸς χεῖρα σπάσεν Ἀντινόοιο Ῥεῖα.” Ἀθλον γὰρ εἴτε τὴν ἑαυτοῦ ὃ Τηλέμαχος χεῖρα τῆς Ἀντινόου ἐξέσπασεν, εἴτε ἀναπάλιν. — Σημειῶσαι δὲ ὅτι καὶ ἐν Ἰλιάδι, ἐκ χειρῶν, ἀμφιβολίας γίνεται σχῆμα, ἐν τῷ, (Il. σ', 317.) “ Χεῖρας ἐπ' ἀνδροφόνους δέμενος
“ στήθεσσιν ἵταίρου.” Ἐνθα οὐ σαφῆς εἴτε τὰς ἑαυτοῦ χεῖρας ὃ Ἀχιλλεὺς τοῖς τοῦ Πατρόκλου ἐπέθετο στήθεσσιν, εἴτε καὶ ἀναπάλιν τὰς ἐκείνου τοῖς ἑαυτοῦ. Eustath. Mihi neutro in loco ulla videtur ἀμφιβολία. Nam ut ibi Achilles Patrocli mortui manus sibi pectori imposuisse, aut ut hīc Telemachus Antinoi manum ex suâ ipsius extraxisse intelligatur; utrumque valdè est inficetum.

Ibid. — σπάσεν.] Vide ad Il. λ', 240. Al. σπάσατ'.

Ver. 325. — καὶ ἐκερτόμεον.] Al. καὶ κερτόμεν.

Ver. 325. Ἡ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν μερμηρίζει.] Ἔστι καὶ Εἰρωνεία παρ' αὐτῷ, λόγος διὰ τοῦ ἐναντίου δηλῶν τὸ ἐναντίον, μιστὰ τινὸς ἠθικῆς ὑποκρίσεως οἷον — ἔταν χλιυάζων τις ἐπαίρη τὸν πύλας ὡς οἱ μνηστῆρες, “ Ἡ μάλα Τηλέμαχος φόνον ἡμῖν, &c.” Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως § 8. Cæterum Scholiastes Procorum nonnullos reverà hoc metuisse intelligit; Μυρίζει (inquit) τοὺς μνηστῆρας· ἂν οἱ μὲν διδύσσιν, οἱ δὲ θαρραλιώτερον διακινῶνται. Et Eustathius; Ὅτι μυρίζει ὡς ἐν ἠθ. ποίᾳ κατὰ προσωπικὴν ἀοριστίαν ὃ Ποιητὴς τοὺς μνηστῆρας καὶ τοὺς μὲν τινὰς ποιῶ διδύσσας καὶ λίγοντας, “ Ἡ μάλα Τηλέμαχος, &c.” ἴσθρους δὲ [infra ver. 351.] θαρραλιώτερον διακινῶντος σλάττει ἐν τῷ λέγειν, “ ἴθ' ὅθιν εἰ καὶ αὐτοῖς, &c. Et paulò inferius; Ὅρα δὲ

Ἦ τινας ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντορας ἡμαθόντος,
 Ἦ ὄγε καὶ Σπάρτηθεν ἐπεὶ νύ περ ἴεται αἰνῶς·
 Ἦ καὶ εἰς Ἐφύρην ἐθέλει πείριαν ἄρουραν
 Ἐλθεῖν, ὄφρ' ἔνθεν θυμοφθόρα φάρμακ' ἐνεΐκη,
 Ἐν δὲ βάλῃ κρητῆρι, καὶ ἡμέας τάντας ὀλέσση. x 330
 Ἄλλος δ' αὐτ' εἶπεσκε νέων ὑπερηνορεόντων·
 Τίς δ' οἶδ', εἴ κε καὶ αὐτὸς ἰὼν κοίλης ἐπὶ νηός,
 Τῆλε φίλων ἀπόληται, ἀλώμενος, ὡς περ Ὀδυσσεύς ;
 Οὔτω κεν καὶ μαῖλλον ὀφέλλειεν πόνον ἄμμι·
 Κτήματα γάρ κεν πάντα δασαίμεθα, οἰκία δ' αὖτε 335
 Τούτου μητέρι δοῖμεν ἔχειν, ἡδ' ὅστις ὀπυίοι.
 Ὡς φάν' ὁ δ' ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσατο πατρὸς
 Εὐρύν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο,

“ Aut aliquos ex Pylo ducet auxiliares arenosá,
 “ Aut ille etiam ex Spartá ; quandoquidem sanè cupit vehementer :
 “ Aut et in Ephyram vult pinguem terram
 “ Proficisci ; ut indè mortifera venena afferat,
 “ Injiciatque crateri, et nos omnes perdat.” 330
 Alius autem rursùs dicebat juvenum superbientium :
 “ Quis verò scit, an et ipse profectus cavá in naví,
 “ Longè ab amicis pereat, errans, ut Ulysses ?
 “ Sic et magis augeret nobis laborem :
 “ Bona enim omnia dividerem, domum verò 335
 “ Illius matri daremus habendam, atque ei, quicumque illam duxerit.”
 Sic aiebant: ille verò in excelsum thalamum descendit patris
 Amplum, ubi cumulatam aurum et aes jacebat,

καὶ οἷον οἱ κακοὶ ἐν φόβοις αἰεὶ ὄντες, καὶ ἀνειδιω-
 λοποιοῦμενοι τὰ δεινά. Mirè admodum ; cum
 dicat ipse Poeta suprâ ver. 323. “ Οἱ δ'
 “ ἐπιλάβουσιν καὶ ἐκερτόμενοι ἐπίεσσι.”

Ver. 326. Ἦ τινας ἐκ Πύλου ἄξει ἀμύντο-
 ρας.] Apud Dionys. Halicarn. loco jam su-
 præ citato, Ἦ τινας ἄξει ἀμύντορας ἐκ Πύλου.

Ibid. — ἡμαθόντος.] Ὅτι ἄμαθος, ἢ ἐν τῷ
 πεδίῳ κόμισ· ψάμμος δὲ, ἢ περὶ θάλασσαν ἄμ-
 μος. Schol. MSS. apud Barnesium.

Ver. 327. Ἦ ὄγε καὶ Σπάρτηθεν.] Dionysi-
 us, loco suprâ adducto, citat, Ἦ ν καὶ ἐκ
 Σπάρτηθεν. Quod multò minùs est venus-
 tum ; Præterquàm enim quòd ita vocula ἐκ
 supervacanea sit ; vim porrò hoc in loco ha-
 bet vox ὄγε perquàm elegantem. Sic apud
 Virgiliùm :

Nunc dextrâ ingeminans ictus, nunc ille
 sinistrâ. *Æn.* V, 457.

Qualis ubi abruptis fugit præsepia vinclis,
 Tandem liber equus, campoque potitus
 aperto,

Aut ille in pastus ———. *Æn.* XI, 492.
 Vide ad *Il.* γ', 409.

Ver. 328. Εἰς Ἐφύρην.] Τὴν Θεσσαρωσίαν, ἢ
 Κίχυρος. [Ita ex Eustathio edidit Barnesius
 pro vulgato ἢ Νίχυρον] μετανομάσθη. Schol.

Ibid. — ἄρουραν.] Vide ad *Il.* ζ', 142.

Ver. 329. — θυμοφθόρα.] Φθαρτικὰ λογισ-
 μοῦ καὶ ἀνααιρετικὰ, κατὰ τοὺς παλαιούς. Schol.

Ver. 334. — ὀφέλλειεν πόνον ἄμμι.] Πό-
 νον δὲ εἰρωνικῶς τὴν ἐνέργειαν λέγει, ἥτοι τὸ κατὰ
 τὴν μνηστῆριαν ἔργον —. Καὶ ἄλλως δὲ ὁ πόνος
 οὗτος τὸν πολὺν βίον ἐμφαίνει τοῦ Ὀδυσσεύς, ὃν
 δάσασθαι δύσεργον ἂν τοῖς ἐριστικοῖς μνηστῆρσι γί-
 νοιτο, καὶ ὡς αὐτοὶ φασὶ, πόνος ἠζήτημένος. *Eus-
 tath.* Minùs rectè. Prior enim explicatio
 cum sequentibus, “ Κτήματα γάρ κεν πάντα
 “ δασαίμεθα, &c. minùs congruit ; posterior,
 cum sit unus ex ipsis Procis qui hic loqua-
 tur, parùm est apta. Veram interpretatio-
 nem, ut opinor, affert Scholiastes, [quæ nec
 Eustathium videtur ex toto fugisse ;] Τίς δὲ
 ὁ πόνος, λέγει, “ Κτήματα γάρ κεν, ” εἰρωνικῶς.
 Id videlicet quòd ipsis omnium foret gra-
 tissimum. Addit tamen et ipse Scholiastes ;
 Τινὲς, τὴν περὶ τὸν γάμον σπουδῆν.

Ver. 337. Ὡς φάν'.] Edidit Barnesius, “ Ὡς
 φάθ' quia “ Plurale non benè ad ἄλλος re-

- Ἐσθῆς τ' ἐν χηλοῖσιν, ἄλις τ' εὐῶδες ἔλαιον.
 Ἐν δὲ πίθοι οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο 340
 Ἔστασαν, ἄκρητον θεῖον ποτὸν ἐντὸς ἔχοντες,
 Ἐξείης ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες· εἶποτ' Ὀδυσσεὺς
 Οἴκαδε νοστήσειε, καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας.
 Κληῖσταί δ' ἔπεσαν σανίδες πυκινῶς ἀραρυῖαι,
 Δικλίδες· ἐν δὲ γυνὴ ταμίη νύκτας τε καὶ ἡμᾶρ 345
 Ἔσχ', ἢ πάντ' ἐφύλασσε νόου πολυῖδρείησιν,
 Εὐρύκλει', ὦπος θυγάτηρ Πεισηνορίδαο.
 Τὴν τότε Γηλέμαχος προσέφη, θάλαμόνδε καλέσσας·
 Μαῖ', ἄγε δῆ μοι οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον
 Ἥδὺν, ὅτις μετὰ τὸν λαζώτερος, ὃν σὺ φυλάσσεις, 350

Vestisque in cistis, abundéque odoriferum oleum. Ibi verò dolia vini veteris dulcis	340
Stabant, merum divinum potum continentia, Ordine ad murum aptata: siquando Ulysses Domum reverteretur, etiam dolores multos passus. Claustrariae verò impositae-erant fores accuratè aptatae, Bifores: intùs autem mulier custos noctesque diesque	345
Erat, quae omnia asservabat mentis prudentiâ, Euryclea, Opis filia Pisenoridae. Hanc tunc Telemachus allocutus est, in thalamum vocatam: " Nutrix, agè mibi vinum in amphoris hauri " Suave, quod quidem post illud dulcius est, quod tu servas,	350

" fertur, qui loqui dicitur ver. 331." Sed minùs rectè; Planè enim hoc ad ambas præcedentes orationes, ver. 324. 331. refertur: Id quod virum eruditum videtur fugisse.

Ibid. — θάλαμον.] Τὸ ταμειῶν. Schol.

Ver. 340. — οἴνοιο παλαιοῦ ἡδυπότοιο.]

" Homere appelle le vin vieux, ἡδύς: ce que quelques uns traduisent par *dulce, doux*.
 " Mais mal; car l'*acreté* et la *douceur* ne sçauroient guères aller ensemble. Il faudroit plutôt traduire ce terme-la par celui d'*agréable*. Parce que ces *pointes*, cette *acreté*, et cette *amertume*, qui se trouvoient dans le vin vieux, paroissoient fort agréables aux Anciens." *Histoire Critique de la Republique des Lettres, Tom. I. pag. 240.*

Τοῖς δ' ὁ γέρον ἰλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κίρασσι
 Οἴνου ἡδυπότοιο, τὸν ἐνδικάτω ἵναυτῶ

Ἔξει ταμίη —————. *Infrà γ', 390.*

———— αἶνει δὲ σαλαῖον

Μὲν οἶνον, ἀνθια δ' ὕμνων

Νιωτέρων. —————. *Pindar. Olymp. Ode IX, 73.*

Tum victu revocant vires; fusique per herbam,

Implentur veteris Bacchi. —————. *Æn. I. 218.*

Ver. 341. Ἔστασαν.] Vide ad *Il. μ', 55.*

Ver. 342. — ποτὶ τοῖχον ἀρηρότες.] "Ἰνα τὸ μέσον τοῦ θαλάμου εἴη ἄλλως χεῖρισμον. Schol.

Ver. 345. Δικλίδες.] Διχθῖνι πλειόμνοι, δίθυροι. Schol.

Ver. 346. Ἔσχ', ἢ] Ita MS. unus à *Th. Bentleio* collatus. Rectè, ut opinor. *Barnesius*, quamvis fatetur, " in Scansione legendum Ἔσχ', ἢ πάντ' ἐφύλασσε." ipse tamen cum vulgatis edidit. Ἔσκει, ἢ πάντ' ἐφύλασσε nimirum, ut *Distinctio satis noletur*. " Nam (inquit) ab ἔσκει, erat; non ab ἔσχει, habuit." Attamen lectio ista versus planè perimit. Quod autem addit *Barnesius*, " Dicendum aliàs, quòd stet *Amphimacer* in " *Primo loco, pro Dactylo, aut Spondeo;*" id verò nullo modo ferri potest. Exemplum quidem hujus rei citat vir eruditus ex *Odyss. δ', 485.* " Ταῦτα μὲν δὲ εὐτὼ τῆσι " λῖω." itemque ex *σ', 246.* " Πιλείους κίρ " μνηστῆρας ———." sed de his, vide ad loca. Cæterum nonnulli hic habent Ἔσκει ἢ.

Ver. 349. — ἄγε δῆ.] *Age, quæso* ———.

Ibid. — ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσον.] Ἐκ πίθου ἀπάντησον εἰς ἀμφιφορεῖς. Schol.

Ver. 350. — ὅτις μετὰ τὸν λαζώτερος.]

Κεῖνον οἴομένη τὸν κάμμορον εἶποθεν ἔλθοι
 Διογενῆς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.
 Δώδεκα δ' ἔμπλησον, καὶ πάμασιν ἄρσον ἅπαντας.
 Ἐν δέ μοι ἄλφιτα χεῦσον εὐρράφέεσσι δοροῖσιν·
 Εἴκοσι δ' ἔστω μέτρα μυληφάτου ἀλφίτου ἀκτῆς. 355
 Αὐτὴ δ' οἴη ἴσθι· τὰ δ' ἀθρόα πάντα τετύχθω·
 Ἐσπέριος γὰρ ἐγὼν αἰρήσομαι, ὅπποτε κεν δὴ
 Μήτηρ εἰς ὑπερῶν ἀναῖξῃ, κοίτου τε μέδεται.
 Εἴμι γὰρ ἐς Σπάρτην τε καὶ ἐς Πύλον ἡμαθόεντα,
 Νόστον πευσόμενος πατρὸς φίλου, ἦν που ἀκούσω. 360
 Ὡς φάτο· κώκυσεν δὲ φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια,
 Καί ῥ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τίπτε δέ τοι, Φίλε τέκνον, ἐνὶ φρεσὶ τοῦτο νόημα
 Ἐπλετο; πῆ δ' ἐθέλεις ἰέναι πολλὴν ἐπὶ γαῖαν,
 Μοῦνος ἐὼν ἀγαπητός; ὁ δ' ᾗλετο τηλόθι πάτρης 365

“ Illum expectans infelicem ; siquando venerit

“ Generosus Ulysses, mortem et fatum elapsus.

“ Duodecim verò imple, et operculis apta omnes :

“ Farinam etiam mihi infunde benè-consutis utribus :

“ Viginti autem sint mensurae molitae farinae. 355

“ Ipsa verò sola scias : haec autem conferta omnia adsint :

“ Sub noctem enim ego accipiam, quando jam

“ Mater ad superiorem-partem-domûs conscenderit, deque lecto cogitârit.

“ Vado enim ad Spartam et Pylum arenosam,

“ Reditum sciscitaturus patris chari, sicubi audiero.” 360

Sic dixit ; ejulavit verò chara nutrix Euryclea,

Et lugens, verba alata dixit :

“ Cur verò tibi, chare fili, in mente hoc cogitatum

“ Est ? Quònam autem vis ire multam per terram,

“ Solus cùm-sis et dilectus ? Atqui periit longè à patriâ terrâ 365

Χρηστὸν ἦθος ὑποφαίνειν οὐ γὰρ τὸν κάλλιστον, ἀλλὰ τὸν μὲτ' ἐκείνου δεύτερον αἰτεῖ, τὸν πρωτεύοντα τῶ πατρὶ φυλάσσει. Schol.

Ibid. — λαρώτερος.] Ita hîc legit Scholiastes ; additque ; ὅμοιον τῶ, (Odys. ὕ, 376.) “ Τηλέμαχ', οὗτις σῖο κακοζηνώτερος “ ἄλλος.” Barnesius quoque hîc edidit λαρώτερος. Eustathius autem, Editionesque plurimæ habent λαρώτατος.

Ver. 351. Κεῖνον οἴομένη.] Νομίζουσα, ἐλπίζουσα. Schol.

Ver. 354. — χεῦσον.] Al. χεῖνον.

Ibid. — δοροῖσιν.] Ἐχρῶντο γὰρ οἱ Παλαιοὶ δέμασιν, ἀντὶ σάκκων, εἰς ἀλφίτων φυλακὴν, ἵνα μηδὲν ἐκείθεν διαφορεῖται, [διαφορεῖται,] στίγμουσι τῆς πυκνότητος Schol.

Ver. 355. Εἴκοσι δ' ἔστω μέτρα.] Τὸ μέτρον ἐπὶ τῆς ξηρῶν ἐπὶ τῆς ὑγρῶν λέγεται, ὡς ἐν τοῖς Κύκλωπος. Schol. Vide infra ad ἰ, 209.

Ibid. — ἀλφίτου ἀκτῆς.] Ἀκτὴ δὲ ἀλφίτου, ἢ δωρεὰ, κατὰ τοὺς παλαιούς. παρὰ τὸ προάγεσθαι ἢ προσάγεσθαι ἢ τὸ κλάσμα, παρὰ τὸ ἄγω τὸ κλώ. Eustath.

Ver. 357. — ὅπποτε κεν δὴ.] Vide ad II ζ, 433 et 504.

Ver. 359. — ἡμαθόεντα.] Vide supra ad ver. 326.

Ver. 361. — κώκυσεν.] Vide ad II, σ', 37.

Ver. 365. — ὁ δ' ᾗλετο τηλόθι πάτρης.]

“ Hæc ab Eurycleâ ut certa pronuntiantur, “ ut Telemachus à suscepto itinere detereret ; cùm tamen ipsamet dubitârit, an “ Ulysses vel mortuus, vel rediturus esset ; “ ut constat ex eo, quòd in ejus adventum “ ea accuratè et studiosè servaret recondita, quæ supra enumeravit Poeta.” Spron dan.

Διογενῆς Ὀδυσσεύς, ἀλλογνώτῳ ἐνὶ δῆμῳ.

Οἱ δέ τοι αὐτίκ' ἰόντι κακὰ φράσσονται ὀπίσσω,

“Ὡς κε δόλῳ φθίης, τάδε δ' αὐτοὶ πάντα δάσσονται.

Ἄλλὰ μὲν αὖθ' ἐπὶ σοῖσι καθήμενος· οὐδέ τί σε χρεῖ

Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον κακὰ πάσχειν, οὐδ' ἀλάλησθαι. 370

Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤδα·

Θάρσει, μαῖ· ἐπεὶ οὔτι ἄνευ θεοῦ ἦδε γε βουλή.

Ἄλλ' ὄμοσον, μὴ μητρὶ φίλῃ τάδε μυθήσασθαι,

Πρὶν γ' ὅτ' ἂν ἐνδεκάτῃ τε δωδεκάτῃ τε γένηται,

Ἢ αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκούσαι. 375

Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χροῖα καλὸν ἰάπτῃ.

“Ὡς ἄρ' ἔφη· γρηῦς δὲ θεῶν μέγαν ὄρκον ἀπάμνυ.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὄμοσέν τε, τελεύτησέν τε τὸν ὄρκον,

Αὐτίκ' ἐπειτά οἱ οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἄφυσσεν,

“ Generosus Ulysses, alieno in populo.

“ Hi verò tibi statim profecto mala machinabuntur posthàc,

“ Ut dolo pereas, haec verò ipsi omnia dividant.

“ Sed mane hìc, tuis insidens; neque omninò te oportet

“ Per pontum indomitum mala pati, neque errare.”

370

Hanc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est :

“ Confide, nutrix : quia nequaquam absque deo hoc consilium est.

“ Sed jura, non matri charae te haec dicturam,

“ Priusquam undecimaque duodecimaque dies adfuerit,

“ Aut ipsa desideràrit, et me discessisse resciverit ;

375

“ Ne flens pulchrum corpus laedat.”

Sic locutus est ; anus verò deorum magnum juramentum juravit.

Caeterùm postquam juravisset, perfecissetque jusjurandum,

Statin postea illi vinum in amphoribus hausit,

Ver. 367. — φράσσονται.] Henricus Stephanus alique hìc ediderunt φράζονται. Quod cum sententià minùs congruit. Editionum veterum nonnullæ, notante Barnesio, legunt φράσσονται· undè ipse edidit φράσσονται. Atque ita habet MS. à Th. Bentleio collatus. Quæ et (ut opinor) optima lectio. Vide ad Il. á, 140. et í, 426.

Ver. 368. — δάσσονται.] Apud Eustathium in commentario δάσσονται.

Ver. 369. — σοῖσι.] Al. τοῖσι.

Ver. 370. — ἀτρύγετον.] Ἀκαταπόνητον, ἢ ἄκαρπον. Schol. MSS. apud Barnesium. Vide ad Il. á, 316.

Ver. 372.— οὔτι ἄνευ θεοῦ.]

—— Non hæc sine numine Divùm

Eveniunt

Æn. II, 777.

Ver. 375. “ Ἢ αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκούσαι.” Ἐδὲ, “ πρὶν αὐτὴ ποθέσαι.” ἢ δὲ ἀσυνήθως ἰσχυμάτισι διὰ τὴν τοῦ “ πρὶν” ἐπιτή-
Tom. I.

ρήματος δύναμιν. Schol. Atqui, si ita oportuisset, facilè scribere potuisset Poëta ; “ Ἢ αὐτὴ ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκούσαι” Uti et observavit Eustathius.

Ver. 377. — γρηῦς.] Ita edidit Barnesius. Vulgg. γρηῦς.

Ibid. — μέγαν ὄρκον ἀπάμνυ.] Ἀποφατικῶς, ᾧ ἐναντίον τὸ “ ἰπάμνυ,” Schol. Similiter Eustathius ; Ἀπομύνασι δὲ, διαφέρει τοῦ ἰπομύνασι κατὰ τοὺς παλαιούς, καθότι ἰπομύνασθαι μὲν ἰστί, τὸ καταφατικῶς ἐμύνασι εἶναι, μὴ τὸν, ἢ μὰ τὰς, ποιῆσαι τὸδε τί Ἀπομύνασθαι δὲ, τὸ ἐν ὄρκῳ ἀποφάσκιναι εἶναι, μὰ τοὺς, ἢ μὰ τὰδε, οὐ ποιῆσαι οὕτως· καθὰ καὶ ἐν ταῦτα ἐμύνασι ἀπαμοτικῶς ἢ Εὐρύκλιαι, ὡς οὐ μυθήσεται τῇ διαστοίῃ τὰ κατὰ τὸν νόον, πρὶν ἂν τόσαι ἡμέραι διέλθοιεν, ἢ αὐτὴ ζητήσῃ. Atqui occurrit vox ἀπάμνυον infrà Odys. ó, 436. ubi priori isto sensu accipi videtur : Nisi fortè ibi vera lectio sit ἰπάμνυον uti habet MS. unus à Th. Bentleio collatus.

Ver. 378. — ῥ'.] Ut dictum est ———
E

- Ἐν δέ οἱ ἄλφιστα χεῦεν εὐρράφεεσσι δοροῖσιν. 380
 Τηλέμαχος δ' ἐς δώματ' ἰὼν μνηστῆρσιν ὁμίλει.
 "Ἐνθ' αὖ ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Τηλεμάχῳ δ' εἰκυῖα κατὰ πτόλιν ᾗχετο πάντη
 Καί ῥα ἐκάστω φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον·
 Ἐσπερίου δ' ἐπὶ νῆα δοῆν ἀγερέσθαι ἀνώγει. 385
 Ἡ δ' αὖτε Φρονίοιο Νοήμονα φαίδιμον υἷον
 Ἦτεε νῆα δοῆν· ὁ δέ οἱ πρόφρων ὑπέδεκτο.
 Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.
 Καὶ τότε νῆα δοῆν ἄλαδ' εἴρυσε, πάντα δ' ἐν αὐτῇ
 Ὅπλ' ἐτίθει, τὰ τε νῆες εὐσσελμοὶ φορέουσιν. 390
 Στῆσε δ' ἐπ' ἐσχατιῇ λιμένος· περὶ δ' ἐσθλοὶ ἑταῖροι
 Ἀθρόοι ἠγερέθοντο· θεὰ δ' ᾤτρυνεν ἕκαστον.
 "Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δώματ' Ὀδυσσεύος Δείοιο·

Farinamque illi infudit benè-consutis in utribus.	380
Telemachus verò domum ingressus cum prociis versabatur.	
Tum rursùs aliud cogitavit dea caesia-oculis Minerva ;	
Telemacho scilicet assimilata urbem obibat ubique,	
Et singulis viris astans dicebat sermonem :	
Vesperì verò ad navem celerem congregari jubebat.	385
Ipsa autem porrò Phroniù Noëmona clarum filium	
Poscebat navem celerem ; ille verò ipsi lubens promisit.	
Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viae.	
Et tunc navem celerem in mare protraxit, omniaque in ipsà	
Arma posuit, quae utique naves bene-tabulatae ferunt.	390
Statuitque in extremitate portùs ; circum autem eximii socii	
Frequentes congregabantur : dea autem hortabatur singulos.	
Tunc rursùs aliud cogitavit dea caesia-oculis Minerva ;	
Festinavit ire ad domum Ulyssis divini :	

Ver. 580. — δοροῖσιν.] Vide suprà ad ver. 554.

Ver. 582. "Ἐνθ' αὖ ἄλλ'."] *Al.* "Ἐνθ' αὖτ' ἄλλ'." Uti infrà ver. 595.

Ver. 382. 395. 399 et 420. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide ad *Il.* 6, 206.

Ver. 585. Τηλεμάχῳ δ' εἰκυῖα κατὰ πτόλιν ᾗχετο πάντη.] Διηγεῖται ὡς ἕκαστος τῶν Ἰθακησίων τὴν τοῦ νέου δημηγορίαν εἰς νοῦν φέρων, καὶ τὸν τοῦ βασιλείως ἀνειδωλοποιούμενον παῖδα εἶναι παρ' αὐτοῖς ἰστάμενον, καὶ κρίναν δίκαια ἐκείνου εἰπεῖν καὶ αἰτήσασθαι, ἀμύναι μὲν οὐ θαρροῦσι διὰ τὸ κινδυνῶδες τοῦ ἔργου, νῆα δὲ δοῦναι λογιζόμενοι, καὶ αὐτῶν τινὰς εἰς ἑρέτας προσεπιδοῦναι. *Schol.* Iisdemque ferè verbis exponit et *Eustathius*.

Ver. 385. — ἀγερέσθαι.] Ita edidit *Barnesius* *Al.* ἀγείρεσθαι.

Ver. 588. Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε.] *Al.* Δύσετο δ' ἥελιος

Sol ruit intereà, et montes umbrantur o-paci. *Æn.* III, 508.

Ibid. Δύσετο.] *Al.* Δύσατο et Δύσειτο. Vide ad *Il.* β', 55. et ε', 109.

Ibid. — σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.] "Ἡ-τοι ἡλίου δύοντες, συνσκοποῦντο. *Porphyr.* *Quæst. Homeric.* 9. Ἡ γὰρ νύξ, σκιά γῆς. *Schol.*

Ibid. — ἀγυαί.] Τὰ ἄμφω, αἱ ἰδοί' στε-νόχους Ἀθηναῖοι, ἀγυαίς Ἀργεῖοι καλοῦσιν. *Schol.* *MSS.* apud *Barnesium*.

Ver. 590. — τὰ τε νῆες.] *Al.* τὰ γὰρ νῆες.

Ibid. — εὐσσελμοὶ.] Εὐσανίδωτοι· σέλματα γὰρ τὰ τῶν νεῶν σανιδάματα. *Schol.* *MSS.* apud *Barnesium*.

Ver. 591. — ἐπ' ἐσχατιῆς λιμένος.] *Al.* ἐπ' ἐσχατιῇ λιμένος.

Ver. 592. — θεὰ ᾤτρυνεν ἕκαστον.] Ἀθη-νας δηλαδὴ τῆς ἐν ἐκάστω φρονήσεως. *Eustath.*

- Ἔνθα μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν, 395
 Πλάζε δὲ πίνοντας· χειρῶν δ' ἔκβαλλε κύπελλα.
 Οἱ δ' εὔδειν ἄρρουντο κατὰ πτόλιν· οὐδ' ἄρ' ἔτι δὴν
 Εἶατ', ἐπεὶ σφισιν ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπτεν.
 Αὐτὰρ Τηλέμαχον προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Ἐκπροκαλεσσαμένη μεγάρων εὐναιεταόντων, 400
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδὴν
 Τηλέμαχ', ἥδη μὲν τοι εὐκνήμιδες ἑταῖροι
 Εἶατ' ἐπήρετμοι, τὴν σὴν ποτιδέγμενοι ὄρμην
 Ἄλλ' ἴομεν, μὴ δηθὰ διατρίβωμεν ὁδοῖο.
 Ὡς ἄρα φωνήσασ' ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη 405
 Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνια βαῖνε θεοῖο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 Εὖρον ἔπειτ' ἐπὶ Διὶ κερηκομόωντας ἑταίρους.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειφ' ἱερῆ ἰς Τηλεμάχοιο·
 Δεῦτε, φίλοι, ἥϊα φερώμεθα· πάντα γὰρ ἥδη 410
 Ἄθρό' ἐνὶ μεγάρω· μήτηρ δ' ἐμὴ οὔτι πέπυσται,
 Οὐδ' ἄλλαι δμωαὶ, μία δ' οἴη μῦθον ἄκουσεν.

Ibi procis dulcem somnum infudit :

395

Confundebat autem bibentes, è manibus verò excutiebat pocula.

Hi autem dormitum festinabant in urbem; neque amplius diù

Sedebant, quia ipsis somnus palpebris incidebat.

Caeterùm Telemachum allocuta est caesia-oculis Minerva,

Evocatum ex aedibus benè-habitatis,

400

Mentori similis-facta, tum corpore tum etiam voce :

“ Telemache, jam quidem tibi benè-ocreati socii

“ Sedent ad remigium, tuum expectantes adventum :

“ Sed eamus, nè nimis-diù differamus iter.”

Sic utique locuta praecessit Pallas Minerva

405

Subitò; ille autem continuò post vestigia ibat deae.

Caeterùm postquam ad navem pervenissent atque mare,

Invenerunt deindè in littore comatos socios.

Hos verò allocutus est nobilis Telemachus :

“ Adeste, amici, viatica afferamus; omnia enim jam

410

“ Conferta sunt in domo: mater verò neutiquam scit,

“ Neque aliae ancillae; una autem sola rem audivit.”

Ver. 305. ——— μνηστήρεσσιν ἐπὶ γλυκὺν ὕπνον ἔχευεν.]

At Venus Ascanio placidam per membra quietem

Irriat ———.

Aen. I, 695.

Ver. 398 et 405. Εἶατ'.] Postulat Temporum ratio ut vox Εἶατ' in priori loco Εἶαστο, in posteriori Εἶαται intelligatur. Vide ad Il. á, 37. et ε', 161.

Ver. 400. ——— μεγάρων εὐναιεταόντων.]

Vide ad Il. β', 648.

Ver. 403. ——— ἐπήρετμοι.] Ἐπίκωπτοι, ἴστοιμοι ἱρίσσιον. Schol.

Ibid. ——— ποτιδέγμενοι.] Barnesius edidit ποτιδέγμενοι. Quod idem.

Ver. 409. ——— ἱερῆ ἰς Τηλεμάχοιο.] Vide ad Il. ν', 758.

Ver. 410. ——— ἥϊα.] Vide suprà ad ver. 289. et ad Il. ν', 103.

Ver. 411. ——— ἰμῶ.] Ἄ. ἰμοί.

- “Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο· τοὶ δ’ ἅμ’ ἔποντο.
 Οἱ δ’ ἅμα πάντα φέροντες, εὐστέλμα ἐπὶ νηὶ
 Κάτθεσαν, ὡς ἐκέλευσεν Ὀδυσσεύς φίλος υἱός. 415
 “Ἄν δ’ ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν’, ἤρχε δ’ Ἀθήνη,
 Νηὶ δ’ ἐνὶ πρύμνῃ κατ’ ἄρ’ ἔζετο ἄγχι δ’ ἄρ’ αὐτῆς
 “Ἐζετο Τηλέμαχος· τοὶ δὲ πρυμνήσι ἔλυσαν
 “Ἄν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες, ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
 Τοῖσιν δ’ ἴκμενον οὖρον ἴει γλαυκῶπις Ἀθήνη, 420
 Ἄκραῃ ζέφυρον, κελιάδοντ’ ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
 Τηλέμαχος δ’ ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσεν
 “Ὀπλῶν ἄπτεσθαι· τοὶ δ’ ὀτρύνοντος ἄκουσαν
 Ἴστον δ’ εἰλάτινον κοίλης ἔντοσθε μεσόδμης
 Στῆσαν αἰείραντες· κατὰ δὲ προτόνοισιν ἔδησαν 425
 “Ἐλκον δ’ ἰστία λευκὰ εὐστρέπτοισι βοεῦσιν.

Sic utique locutus praecessit, illi autem simul sequebantur.

Ipsi verò simul omnia ferentes benè-tabulatà in navi

Deposuerunt, ut praecepit Ulyssis charus filius. 415

Telemachus verò navem conscendit, praeibat autem Minerva,

Navigans in puppe consedit; propè autem eam

Sedebat Telemachus: illi verò retinacula solverunt:

Etiamque ipsi nave conscensâ per transtra sederunt.

His verò secundum ventum misit caesia-oculis Minerva, 420

Opportunum Zephyrum, sonantem per obscurum pontum.

Telemachus autem socios hortatus jussit

Arma nautica tractare; hi verò adhortanti auscultârunt:

Malum autem abiegnum cavam intrâ basem

Statuerunt elevatum, rudentibusque colligârunt: 425

Trahebantque vela alba benè-tortis loris.

Ver. 414. — ἅμα.] *Al.* ἄρα.

Ibid. — ἐπὶ νηϊ.] *Al.* ἐνὶ νηϊ.

Ver. 416. — ἄρα.] *Deinceps* —.

Ver. 420. Τοῖσιν δ’ ἴκμενον οὖρον ἴει.]

Prosequitur surgens à puppi ventus euntes. *Æn.* III, 150.

Vide infrâ ad λ', 6.

Ibid. — ἴκμενον.] Ἐγγὺν, παρὰ τὴν ἰκμάδα ἢ τὸν φορὸν, καὶ εἰς τὸ ἰκίσθαι ἐπιτήδειον, οἰονὶ ἰκόμενον. Ἰκμενον, δῖγγον καὶ ἀλλαχοῦ, [*Odys.* ε', 478. τ', 440.] “ἀνέμων μένος ὑργὸν αἰντῶν” ἢ τὸν ἰκνίσθαι καὶ φέρεσθαι ποιοῦντα. *Schol.*

Ver. 421. Ἄκραῃ ζέφυρον.] Ἐπιτήδειον, ἀκρῶς πνέοντα πρὸς τὴν χρεῖαν, οὔτι πλεον, οὐτ' ἔλαττον ἢ τὸν μὴ κικραμένον, ἀλλ' ἀκριβῶς ζέφυρον. Τινὲς εὐκραῆ. *Schol.* Similiter et *Eustathius*: Ἀκραῆ δὲ λέγει, τὸν ἀκρῶς αἰντῶν, ἧτοι πνέοντα. Οἱ δὲ γράφουσιν εὐκραῆ. Ὡς τε δύναται τὴν ἀκραῆ λέγειν, καὶ τὸν μὴ κικραμένον, ἀλλ' ἀκριβῆ Ζέφυρον.

Ibid. — κελιάδοντ' ἐπὶ οἴνοπα πόντον.]

ἧτοι ἠχρῶντα κατὰ τὴν θάλασσαν τὸν ἀνεμὸν ἢ κατὰ τὸν κελιάδοντα πόντον πνέοντα. *Schol.* MSS. apud *Barnesium*. Posteriori modo exponunt *Scholia* vulgata: Κελιάδοντα, ἐπίβητον τοῦ πόντου ὅθεν καὶ οἱ Παλαιοὶ Ἐγκέλαδον ἵππον τῶν Ποσειδῶνι παραδιδόσασιν. Etque eò quidem verisimilior hæc interpretatio, quòd Ἐπιθετον hoc bis alibi apud *Poetam* fluentis tribuatur, *Iliad.* σ', 576. φ, 16. vento, ut opinor, nusquam.

Ver. 422. — ἐποτρύνας.] *Al.* ἐποτρύνων.

Ver. 424. — μεσόδμης.] Μεσόδμη δὲ, ἢ ὁπῆ δὲ ἧς; ὁ ἴστος ἐνερίεται λεχθεῖς οὕτω, παρὰ τὸ μέσιν τῆς νηὸς διδομῆσθαι. *Schol.* et *Eustath.*

Ver. 425. — προτόνοισιν.] Σχοινίοις, δι' ἃν ὁ ἴστος ἀποδισμύεται, ὡς ἂν ἔχη βεβαίως ἵστασθαι οἱ δὲ Παλαιοὶ, κάλωας, ἀπὸ τοῦ κερχισίου εἰς πρῶραν καὶ πρύμναν διατείνοντας. *Schol.*

Ver. 426. — βοεῦσιν.] Χρήσιως ἀρχαίως ἴστι, καθ' ἣν καὶ νῦν οἱ περίπλου τοὺς ταύρους ἀρκτικοὶ φωκῶν δέμασι, καὶ ἄλλοις τισὶ τοιοῦτοις,

Ἐπρησεν δ' ἄνεμος μέσον ἰστίον· ἀμφὶ δὲ κῦμα
 Στείρη πορφύρεον μεγάλ' ἴαχε, νῆος ἰούσης·
 Ἡ δ' ἔθειεν κατὰ κῦμα διαπρήσσουσα κέλευθον.
 Δησάμενοι δ' ἄρα ὅπλα δοῖν ἀνὰ νῆα μέλαιναν,
 Στήσαντο κρητῆρας ἐπιστεφείας εἴνοιο·
 Λεῖβον δ' ἀθανάτοισι θεοῖς ἀειγενέτησιν·
 Ἐκ πάντων δὲ μάλιστα Διὸς γλαυκῶπιδι κούρῃ.
 Παννουχίη μὲν ῥ' ἤγε καὶ ἧῶ πείρε κέλευθον.

430

Ventus autem flatu implevit medium velum; circumque fluctus
 Carinam ater valdè resonabat, navi eunte:
 Haec verò currebat per fluctum conficiens viam.
 Cùm autem ligassent arma celerem per navem nigram,
 Statuerunt crateras plenos vini;
 Libabantque diis immortalibus sempiternis;
 Ex omnibus autem potissimum Jovis oculis-caesiae filiae.
 Per-totam-noctem quidem illa et auroram conficiebat iter.

430

τὴν τῶν σχεϊνῶν χρεῖαν ἀποπληροῦσι. Βοίας
 καὶ βοῖς λέγει τοὺς ἐκ βειῶν ἱμάντας κάλαμας.
 Schol.

Ver. 427. "Ἐπρησεν δ' ἄνεμος μέσον ἰστίον.]

et auræ

Vela vocant, tumidoque inflatur carbasus
 Austro. Æn. III, 357.

Ibid. "Ἐπρησεν.] Ἐφύσησεν ὄθεν καὶ πρηστήρ.
 Schol.

Ibid. — ἀμφὶ δὲ κῦμα Στείρη πορφύρεον
 μεγάλ' ἴαχε.

Tendunt vela Noti; fugimus spumanti-
 bus undis,

Quà cursum ventusque gubernatorque vo-
 cabant. Æn. III, 268.

Quo in loco *Virgilium Homero* superiorem
 contendit *Scaliger*; "Melius *spumantibus*
 " (inquit) quam clamantibus; præsertim
 " cùm navicula parva esset *Homerica*. Et
 " divinus versus ille, qui dat classem et
 " vento et gubernatori. Iste verò totus in
 " fluctibus, adeò ut etiam iteret." *Poetic.*
lib. V. cap. 3. Observandum tamen inter
 hosce *Virgiliti* et *Homeri* locos non prorsus
 rectè institutam esse comparisonem. Nam
 posteriori isti *Virgiliti* versui, quem divinum
 appellat vir doctissimus, respondet alius ver-
 sus *Homericus*, undè etiam ad verbum pe-
 nè desumptus est;

τὴν δ' ἄνεμός τι κυβερνήτης τ' ἴθουν.

Infrà λ', 10. μ', 152.

Ver. 427. 428. — κῦμα — πορφύ-
 ρεον.]

— mare purpureum —

Georg. III, 573.

Ver. 428. Στείρη.] Τῇ τρέπιδι, διὰ τὸ στιφ-
 ρὰν εἶναι Schol. MSS. apud *Barnesium*.

Ibid. — πορφύρεον.] *Barnesius* legen-
 dum vult πορφύρον. Sed nihil opus. Quà
 enim analogià fit μαρτύρομαι, μαρτύρέμαι,
 μάρτύρος· φίλομαι, φίλιόμαι, φίλος· eadem
 fit πορφύρω, πορφύρεος. Vide ad *Il. á, 338.*
 et *ύ, 304.*

Ver. 429. Ἡ δ' ἔθειεν κατὰ κῦμα διαπρήτ-
 σουσα κέλευθον.]

— vastumque cavâ trabe currimus
 æquor. Æn. III, 191.

Currit iter tutum non seciùs æquore
 classis. Æn. V, 862.

Ibid. — διαπρήσσουσα.] Vide ad *Il. ν',*
 192.

Ver. 431. — ἰπιστιφείας εἴνοιο.] Πλήρεις
 μέχει στιφάνης· παρὰ τὸ, "Κρητῆρας ἰπιστί-
 φαντο." Schol. Vide ad *Il. á, 470.*

Ver. 432. — ἀθανάτοισι.] Vide ad *Il.*
ά, 398.

Ver. 434. — ῥ'.] Ut dictum est —
 ver. 429.

Ibid. — πείρε κέλευθον.] "Ἐνθιν καὶ τὸ,
 " ἀλιγιανά τι κύματα πείρων." Schol. Vide
 ad *Il. ά, 8.*

ΤΗΣ
 ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ
 Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ
 ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Γ΄.

Ὑπόθεσις τῆς ραψωδίας Γ΄.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΝ ἐλθόντα σὺν Ἀθηναῖ ξενίζει Νέστωρ· καὶ διηγεῖται αὐτῷ τὰ συμβεβηκότα τοῖς Ἑλλησι, καὶ τὸν ἀπόπλου ἐκ Τροίας· πυθόμενος δὲ τὰ περὶ τοὺς μνηστῆρας, καὶ γνωρίσας τὴν Ἀθηναῖ ἀποιῦσαν, θυσίαν αὐτῇ ἐπιτελεῖ. Λαβὼν δὲ ὁ Τηλέμαχος ἄρμα σὺν Πεισιστράτῳ Νέστωρος υἱεῖ, εἰς Σπάρτην ἀπαίρει· νυκτὸς δὲ ἐπιγενομένης, ξενίζονται παρὰ Διοκλεῖ ἐν Φηραῖς.

Ἄλλη ὑπόθεσις.

ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ εἰς Πύλον καταχθεῖς, ἅμα τῇ Ἀθηναῖ ἐν Μέντορος μορφῇ, καταλαμβάνει τοὺς Πυλίου θυσίαν ταύρων ἐπιτελοῦντας τῷ Ποσειδῶνι· καὶ τί περὶ τοῦ πατρὸς αὐτῷ πυθόμενος, ἐκτίθεται τινὰ τῶν Ἰλιακῶν διηγημάτων. Μετὰ τοῦτο ἡ μὲν Ἀθηναῖ ἐν ὄρνέου μορφῇ ἀπαλλάττεται· ὁ δὲ Νέστωρ θυσίαν αὐτῇ συντελέσας, τὸν Τηλέμαχον ἅμα τῷ υἱῷ Πεισιστράτῳ εἰς Λακιδαιμόνα ἀποπέμπει.

Ἐπιγραφαί.

Ἄφιξις Τηλεμάχου εἰς Πύλον.

Ἄλλως.

Τὰ ἐν Πύλῳ.

Ἄλλως.

Γάμμ' ὑπὸ Νέστωρ δέκτο, συνᾶροτο δ' ὅς υἱί, θιά δ' ἔπη.

Ἥελιος δ' ἀνόρουσε, λιπῶν περικαλλέα λίμνην,
 Οὐρανὸν εἰς πολύχαλκον, ἔν' ἀθανάτοισι φαεῖνη,
 Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν ἐπὶ ζεῖδαρον ἄρουραν.

SOL autem ortus est, relicto pulchro lacu,
 Coelum in firmum, ut immortalibus luceret,
 Et mortalibus hominibus super almam terram.

Ver. 1. Ἥελιος δ' ἀνόρουσε, λιπῶν περικαλλέα λίμνην.] Oceanum interea surgens Aurora reliquit. Æn. IV, 129.

Ver. 2. — πολύχαλκον.] Ἴσχυρὸν, στερεόν. Schol. Ibid. et ver. 47. — ἀθανάτοισι.] Similiterque infra ver. 6. κυανοχαίτη' et ver.

Οἱ δὲ Πύλον, Νηληϊὸς ἑὐκτίμενον πτολίεθρον,
 Ἴξον τοὶ δ' ἐπὶ Φινὶ θαλάσσης ἱερὰ ρέζον, 5
 Ταύρους παμμέλανας Ἐνοσίχθονι κυανοχάιτη.
 Ἐννέα δ' ἔδραι ἔσαν, πεντηκόσιοι δ' ἐν ἑκάστη
 Εἶατο, καὶ προὔχοντο ἑκάστοθι ἑννέα ταύρους.
 Ἐνθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο, θεῶν δ' ἐπὶ μηρία καῖον.
 Οἱ δ' ἰθὺς κατάγοντο, ἰδ' ἰστία νηὸς εἴσης 10
 Στεῖλαν ἀείραντες, τὴν δ' ὤρμισαν, ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί.
 Ἐκ δ' ἄρα Τηλέμαχος νηὸς βαῖν' ἤρχε δ' Ἀθήνη.
 Τὸν προτέρη προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Τηλέμαχ', οὐ μὲν σε χρεῖ' ἔτ' αἰδοῦς οὐδ' ἠβαιόν.

Illi autem ad Pylum, Nelei benè-aedificatum oppidum,
 Pervenerunt: ipsi verò in littore maris sacra faciebant, 5
 Tauros totos-nigros Neptuno caeruleo-caesariem.
 Novem autem consessus erant, quingenique in unoquoque
 Sedebant, et praebebant singulatim novem boves.
 Hic illi viscera gustarunt, deo autem femora incendebant.
 Hi autem recta appelabant, atque vela navis aequalis 10
 Contraxerunt tollentes, illamque in-portu-statuerunt; ipsi verò egressi sunt:
 Telemachus porrò egrediebatur; praeibat autem Minerva
 Illum prior allocuta est dea caesia-oculis Minerva:
 " Telemache, non opus tibi jam pudoris ne paululùm quidem:

242. 246. ἀθάνατοι, ἀθανάτοις· Vide ad *Il.* α', 398.

Ibid. — φαινή.] *Al.* φανίη.

Ver. 3. — ζείδωρον.] Τὴν τὰ πρὸς ζωὴν θαρρομένην. *Schol.* Vide autem infra ad τ', 595.

Ibid. — ἄρουραν.] Vide ad *Il.* ζ', 142.

Ver. 4. Οἱ δὲ Πύλον.] Τοῦ δὲ Πύλου πρὸς νότον ἰστί τὸ Λίπερον ἦν δὲ καὶ αὕτη πόλις ὑπὲρ τῆς θαλάττης ἐν τισσαράκοντα σταδίοις· μεταξὺ δὲ τοῦ Λιπρίου καὶ τοῦ Ἀννίου, τὸ ἰσθμὸν τοῦ Σαμίου Ποσειδῶνος ἰστί, ἑκατὸν σταδίων ἑκάτερον δίχον. Τοῦτο δὲ ἰστί τὸ ἰσθμὸν, ἐν ᾧ καταληφθῆναι φησὶν ὁ Ποιητὴς ὑπὸ Τηλεμάχου τὴν θυσίαν συντελοῦντας τοὺς Πυλίου. "Οἱ δὲ Πύλον, Νηληϊὸς ἑὐκτίμενον πτολίεθρον, Ἴξον &c." *Strabo Geograph. Lib. VIII.*

Ver. 5. — ἱερὰ ρέζον, Ταύρους — Ἐνοσίχθονι.]

— meritos aris mactavit honores;
 Taurum Neptuno —

Aen. III, 118.

Ver. 7. Ἐννέα δ' ἔδραι ἔσαν.] Ἐννέα συνίδρια ἦν τῶν πόλιων, διὰ τὸ ἐννιάπολι εἶναι τὴν Πύλον. *Schol.* Similiter *Eustathius*: Οἱ δὲ Παλαῖοι φασὶν ἑννέα Πυλίου ἔδρας εἶναι, διὰ τὸ καὶ πόλις τοσαύτας ὑπὸ Ἰξουσίαν κίσθαι, τῶν Νίστορι. — Ὡς ἑκάστης πόλιως ἔδραν εἶναι.

Ver. 9. Ἐνθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο.] Ὅτι

τὸ πάσθαι ἐπὶ τοῦ ἀπογεύσασθαι τίθεται. — "Ἐνθ' οἱ σπλάγχν' ἐπάσαντο" τῶν γὰρ σπλάγχων ἀπογεύονται μόνων, [*Al.* μόνων,] ὡς ἂν ὀλίγων πολὺς ὄμιλος. *Athenæus, Lib. I. cap. 19.*

Ibid. "Ἐνθ' οἱ." *Al.* εὔθ' οἱ. Quo modo legit et *Athenæus* loco jam citato.

Ver. 10. — νηὸς εἴσης.] Ἴσης κατὰ τοὺς τοίχους. *Schol.*

Ver. 11. — ὤρμισαν.] Vide ad *Il.* α', 140.

Ibid. — ἐκ δ' ἔβαν αὐτοί.] Vide ad *Il.* θ', 229.

Ver. 12. — ἄρα.] *Deinceps* —

Ver. 13 et 25. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Similiter infra *ver.* 218. 229. Vide ad *Il.* α', 206.

Ver. 14. Τηλέμαχ', οὐ μὲν σε χρεῖ'.] "Mi-
 " nerve est ici la Prudence même de ce
 " jeune Prince, et les leçons qu'il se donne
 " à lui même, et qui lui sont suggerées par
 " la sagesse." *Dacier.* Vide supra ad α', 88. et ad *Il.* α', 194.

Ibid. — οὐ μὲν σε χρεῖ' ἔτ' αἰδοῦς.] Ἐν τούτοις δὲ τὸ, "οὐ μὲν σε χρεῖ' ἔτι αἰδοῦς," ἀντίπτωσις ἰστί ἀρχαϊκῆ συνήθης· ἀντι τοῦ, οὐ μὲν σοι χρεῖα αἰδοῦς. *Eustath.* Atqui eandem hanc phrasin saepè alibi usurpat Poeta:

— οὐδέ τί σε χρεῖ
 Ταύτης ἀφροσύνης — *Il.* θ', 109.

- Τοῦνεκα γὰρ καὶ πόντον ἐπέπλωσ, ὄφρα πύθῃαι 15
 Πατρὸς, ὅπου κύθε γαῖα, καὶ ὄντινα πότμον ἐπέσπεν.
 Ἄλλ' ἄγε νῦν ἰθὺς κίε Νέστρος ἰπποδάμοιο·
 Εἶδομεν, ἦντινα μῆτιν ἐνὶ στήθεσσι κέκευθεν.
 Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν, ὅπως νημερτέα εἶπῃ·
 Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστί. 20
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα·
 Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ' προσπτύξομαι αὐτόν;
 Οὐδέ τί πω μύθοισι πεπέιρημαι πυκινοῖσιν·
 Αἰδῶς δ' αὖ, ἴεον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 25
 Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῆσι νοήσεις,

- “ Ideò enim et pontum pernavigasti, ut audires 15
 “ De patre, ubi *eum* occultet terra, et quodnam fatum consecutus sit.
 “ Verum agè nunc rectà vade ad Nestorem equorum-domitorem :
 “ Videamus, quodnam consilium in praeordiis absconditum-habeat.
 “ Ora autem ipsum, ut vera dicat :
 “ Mendacium verò non dicet ; valdè enim prudens est,” 20
 Hanc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est :
 “ Mentor, quonam verò pacto accedam, quoque pacto salutabo ipsum ?
 “ Neque omninò adhuc sermonum expertus sum prudentium ;
 “ Pudor etiam, juvenem virum seniore interrogare.”
 Hunc verò rursùs allocuta est dea caesia-oculis Minerva : 25
 “ Telemache, alia quidem in mente tuâ dispicies,

μυθήσῃαι ὅττιό σε χεθή.

Odys. á, 124.

τίο σε χεθή;

δ', 463.

Ver. 17 et 181. — ἰπποδάμοιο.] Vide ad II. β', 23.

Ver. 18. — ἦντινα.] *Al.* ἦντινα.

Ver. 18. 25. — κίε κίε — πιπείρημαι.] Vide ad II. á, 37. et ν', 736.

Ver. 20. Ψεῦδος δ' οὐκ ἐρέει· μάλα γὰρ πιπνυμένος ἐστί.]

Ψεῦδος δὲ μισεῖ πᾶς σοφὸς καὶ χερήσιμος.

Menander, Fragment. 35. ex incertis Comœdiis.

Ver. 22. Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω.] “ Hic ego vellem habere Homeri illam Minervam simulatam Mentori, cui dicerem ;

“ Μέντορ, πῶς τ' ἄρ' ἴω, πῶς τ' ἄρ' προσπτύξομαι αὐτόν ;”

Cicero, Epist. ad Attic. Lib. IX. Ep. 8.

Ibid. — πῶς τ' ἄρ'.] Et quomodo igitur — ?

Ver. 23. — μύθοισι πιπείρημαι.] “ Εμπειροὺς εἰμί· οὐκ ἤσκημαι λόγους. Schol.

Ver. 24. — Αἰδῶς δ' αὖ.] Ambiguitatem

hic exquisivit Eustathius, quæ nulla est. Tò δὲ, “ Αἰδῶς δ' αὖ νέον ἄνδρα γεραίτερον ἐξερέεσθαι” γναμικῶς μὲν ἐρρήθη σχῆμα δὲ ἀμφιβολίας ἔχει. Οἰήσεται γὰρ τίς, ἀμφίβολον εἶναι, εἴτε αἰδῶς, νέον ἄνδρα ἐρώτησιν δίδόναι ἀνδρὶ γέροντι, εἴτε καὶ ἀναπάλιν. Τοιαῦτα γὰρ ὑποβάλλουσι νοεῖν αἱ συνεχθεῖς δύο αἰτιατικαί. Quasi scilicet sententiam tam perspicuam et luculentam posteriori isto modo unquam accipere posset quisquam.

Ver. 26. Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτός.] Νομοθέτης, μετὰ τῶν γερόντων τοῦ συνεδρίου, ῥῆον δυνήσεται — πάντα τὰ πρὸς τὸν σῆς εὐδαιμονίας σκοπὸν συντείνοντα τῇ νομοθεσίᾳ ἀπαρτίξεν, ἄλλως τε καὶ μεμνημένος αἰ τῆς θείας τοῦ ποιητοῦ παραμυθίας· “ Τηλέμαχ', “ ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῆσι νοήσεις, “ Ἄλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται &c.” Kyriac. Stroz. de Republic. Lib. X. ipso fine. Πάλιν αὖ τῷ Τηλεμάχῳ μέλλοντι συγγίνεσθαι βασιλεῖ προσκυτῆρα, αἰδουμένῳ καὶ ἀπορουμένῳ ὁ ἑταῖρος λέγει, “ Τηλέμαχ', ἄλλα μὲν αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶ σῆσι νοήσεις, Ἄλλα δὲ καὶ “ δαίμων ὑποθήσεται — ” καὶ προστίθησι τὴν αἰτίαν τῆς παρὰ τοῦ δαιμονίου ἰλιπίδος, “ — οὐ γὰρ ὅτω Οὐδὲ σε θεῶν αἰκίητι γινίσθαι τὸ σραφέναι τι.” Maximus Tyrinus, Dissertat. XXVI.

"Αλλα δὲ καὶ δαίμων ὑποθήσεται· οὐ γὰρ οἶω
Οὐ σε θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε.

"Ὡς ἄρα φανήσασ' ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
Καρπαλίμας· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαῖνε θεοῖο. 30

"Ἴξον δ' ἐς Πυλίων ἀνδρῶν ἄγυρην τε καὶ ἔδρας·

"Ἐνθ' ἄρα Νέστωρ ἦστο σὺν υἰάσιν· ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
Δαῖτ' ἐντυνόμενοι, κρέα ὤπτων, ἄλλα τ' ἐπειρον.
Οἱ δ', ὡς οὖν ξείνους ἴδον, ἀθρόοι ἦλθον ἅπαντες,
Χερσίν τ' ἠσπάζοντο, καὶ ἐδριάσθαι ἄνωγον. 35

Πρῶτος Νεστορίδης Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν,

Ἀμφοτέρων ἔλε χεῖρα, καὶ ἴδρυσεν παρὰ δαιτί,

Κάεσιν ἐν μαλακοῖσιν, ἐπὶ ψαμάθοις ἀλίησι,

Πάρ τε κασιγνήτῳ Θρασυμήδει καὶ πατέρϊ ᾧ·

Δῶκε δ' ἄρα σπλάγχχων μοίρας, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν 40

" Alia verò et deus suggeret; non enim puto
" Te, diis invitis, natumque esse nutritumque."

Sic quidem locuta praeivit Pallas Minerva

Celeritèr: ille verò continuò post vestigia ibat deae.

Venerunt autem in Pyliorum virorum congregationem et consessus:

Hic scilicet Nestor sedebat cum filiis; circumque socii

Convivium apparantes, carnes assabant, aliasque transfigebant.

Illi verò, ut hospites viderunt, conferti venerunt omnes,

Manibusque prehensabant, et considerare jubebant.

Primus Nestorides Pisistratus propè accedens,

Utrorumqueprehendit manum, et collocavit ad epulas,

Pellibus in mollibus, super arenas marinas,

Juxtaque fratrem Thrasymedem, et patrem suum:

Praebuit autem deindè viscerum partes, infundebatque vinum

Ver. 27. — οὐ γὰρ οἶω Οὐ σε θεῶν ἀέκητι
γενέσθαι.] "Οτι ἐν τῷ, " οὐ γὰρ οἶω Οὐ σε
" θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τραφέμεν τε," φασὶ
τινὲς λέγειν τὸν ποιητὴν, ὡς οὐκ οἶμαι νόθον σε
εἶναι τῇ Πηνελόπῃ· οἷα τῶν νόθων μὴ θεῖως γενο-
μένων, διὰ τὸ τῆς μίξεως οὐκ ἔνθεσμον. Eustath.
Rectius videtur quod ipse deinceps addit;
"Αλλως δὲ ἀέκητι θεοῦ γενέσθαι τὸς καὶ τραφεῖ-
ναι λέγεται, εἰ διὰ βίου ἄθλιος εἴη, καὶ θεῶ ἀνε-
πισκόπητος.

Ver. 28. Οὐ σε θεῶν ἀέκητι.] Maximus Ty-
rius, loco jam suprâ adducto, itemque Dis-
sertiat. XXII. ipso initio, citat Οὐδὲ σε θεῶν
ἀέκητι. Quod et ferri posset; pronuntian-
do scilicet θεῶν.

Ibid. — τε τραφέμεν τε.] Al. τετραφίμην
τι.

Ver. 32. "Ἐνθ' ἄρα Νέστωρ ἦστο σὺν υἰάσιν.]
Fortè die solemnem illo rex Arcas hono-
rem
Amphitryoniadæ magno Divisque fere-
bat,

Ante urbem in loco. Pallas huic filius
unâ,

Unâ omnes juvenum primi pauperque
senatus,

Thura dabant; tepidusque cruor sumab-
bat ad aras. Æn. VIII, 102.

Ver. 33. — ἐντυνόμενοι.] Vide infrâ ad
ζ', 35.

Ibid. — κρέα ὤπτων, ἄλλα δ' ἴσιρον.]

Al. κρέα τ' ὤπτων, ἄλλα τ' ἴσιρον.

Ver. 34. — οὖν.] Non hic supervacuum
est istud οὖν. Vim enim habet in connec-
tendâ sententiâ cum eo quod præcessit ver.
31. Ἴξον δ' ἐς Πυλίων, &c.

Ver. 36. — Πεισίστρατος ἐγγύθεν ἐλθὼν,
Ἀμφοτέρων ἔλε χεῖρα.]

Acccepitque manu, dextramque amplexus
inhæsit. Æn. VIII, 124.

Ver. 39. — πατέρϊ ᾧ.] Vide ad II. á, 51.

Ver. 40. Δῶκε δ' ἄρα σπλάγχχων μοίρας, ἐν
δ' οἶνον ἔχευεν.]

Χρυσείῳ δέπαϊ· δειδισκόμενος δὲ προσήδα
Παλλάδ' Ἀθηναίην, κόυρην Διὸς αἰγιόχοιο·

Εὐχεο νῦν, ᾧ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἄνακτι·

Τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατε δεῦρο μολόντες.

Αὐτὰρ ἐπὴν σπέισης τε καὶ εὐξέαι, ἧ δέμις ἐστὶ, 45

Δὸς καὶ τούτῳ ἔπειτα δέπας μελιηδέος οἴνου

Σπέισαι· ἐπεὶ καὶ τοῦτον οἶομαι ἀθανάτοισιν

Εὐχεσθαι· πάντες δὲ θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι.

Ἀλλὰ νεώτερος ἐστὶν, ὀμηλικὴ δ' ἐμοὶ αὐτῶ·

Τοῦνεκά τοι προτέρῳ δῶσα χρύσειον ἄλεισον. 50

Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἠδέος οἴνου·

Χαίρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ,

Οὔνεκά οἱ προτέρῃ δῶκε χρύσειον ἄλεισον.

Αὐτίκα δ' εὐχετο πολλὰ Ποσειδάωνι ἄνακτι·

Κλυῖθι, Ποσειδάων γαίηοχε, μηδὲ μεγήρης 55

Ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα.

Aureo in poculo; propinansque allocutus est.

Palladem Minervam, filiam Jovis Aegiochi:

"Supplica nunc, ô hospes, Neptuno regi;

"Hujus enim in epulas incidistis, huc profecti.

"Caeterum postquam libaveris et supplicaveris, ut fas est: 45

"Da et huic deindè poculum dulcis vini

"Ad libandum; quoniam et hunc puto immortalibus

"Supplicare: omnes enim diis indigent homines.

"Sed junior est, aetas autem eadem mecum ipso:

"Propterea tibi priori dabo aureum poculum." 50

Sic locutus in manibus posuit poculum dulcis vini:

Gaudebat autem Minerva prudenti viro justo,

Eò-quòd ipsi priori prae buisset aureum poculum.

Statimque supplicavit multa Neptuno regi:

"Audi, Neptune, terram-continens, neque dedignêris 55

"Nobis supplicantibus perficere haec opera.

Tum lecti juvenes certatim, aræque sacerdos

Viscera tosta ferunt taurorum, onerantque canistris

Dona laboratae Cereris, Bacchumque ministrant. Æn. VIII, 179.

Ibid. — ἄρα.] Deindè —. Ut par erat —.

Ver. 41. — δειδισκόμενος.] Vide ad Il. δ', 4 et 262.

Ver. 42 et 394. — Διὸς αἰγιόχοιο.] Vide ad Il. α', 202.

Ver. 43. Εὐχεο νῦν, ᾧ ξεῖνε, Ποσειδάωνι ἄνακτι· Τοῦ γὰρ καὶ δαίτης ἠντήσατε.]

Interea sacra hæc, quando huc venistis amici,

Annua, quæ differre nefas, celebrate faventes

Nobiscum, et jam nunc sociorum assuescite mensis. Æn. VIII, 172.

Ver. 48. — πάντες δὲ θεῶν χατέουσ' ἄνθρωποι.] Ita apud Aratum:

— πάντη δὲ Διὸς κειχρήμεθα πάντες. Phænomen. ver. 4.

Ver. 51. — ἠδέος οἴνου.] Vide suprâ ad β', 340.

Ver. 52. Χαίρε δ' Ἀθηναίη πεπνυμένῳ ἀνδρὶ δικαίῳ.] Τοιοῦτον ἐπιλογισμὸν δίδωσι, μήτε πλουσίῳ τινὶ, μήτε καλῶ τὸ σῆμα, μήτε ἰσχυρῶ τὴν θεῶν χαίρουσαν· ἀλλὰ φρονίμῳ καὶ δικαίῳ ποιήσας. Plutarch. de audiend.

Νέστορι μὲν πρῶτιστα καὶ υἰάσι κῦδος ὄπαζε·
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἄλλοισι δίδου χαρίεσσα ἀμοιβῆν,
 Σύμπασιν Πυλίοισιν, ἀγακλειτῆς ἑκατόμβης.
 Δὸς δ' ἔτι Τηλέμαχον καὶ ἐμὲ πρῆξαντα νέεσθαι, 60
 Οὔνεκα δευρ' ἰκόμεσθα Δοῆ σὺν νηϊ μελαίνῃ.

“Ὡς ἄρ' ἔπειτ' ἤρᾳτο, καὶ αὐτὴ πάντα τελεῦτα·
 Δῶκε δὲ Τηλεμάχῳ καλὸν δέπας ἀμφικύπελλον.
 “Ὡς δ' αὐτῶς ἤρᾳτο Ὀδυσσῆος φίλος υἱός.

Οἱ δ' ἔπει ᾤπτησαν κρῆ ὑπέρτερα καὶ ἐρύσαντο, 65
 Μοίρας δασάμενοι, δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα.
 Αὐτὰρ ἔπει πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε Γερήνιος ἰππότα Νέστωρ·

Νῦν δὴ κάλλιον ἐστὶ μεταλλῆσαι καὶ ἔρυσθαι
 Ξείνους, οἳ τινες εἰσιν, ἐπεὶ τάρπησαν ἐδαδῆς. 70

“Ὡ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;

“ Nestori quidem primò et filiis gloriam praebe :

“ Caeterùm deindè aliis da gratam remunerationem,

“ Omnibus Pylis, ob inelytam hecatombam.

“ Da insuper Telemachum et me re confectâ redire,

60

“ Cujus gratiâ huc venimus celeri cum nave nigrâ.”

Sic utique deindè precabatur, et ipsa omnia perficiebat :

Dedit verò Telemacho pulchrum poculum rotundum.

Eodem autem modo supplicavit Ulyssis charus filius.

Hî verò postquàm assârant carnes superiores et detraxerant,

65

Partibus distributis, celebrabant splendidum convivium.

Caeterùm postquàm potûs et cibi desiderium exemerant,

Illis deindè sermonis exordiebatur Gerenius eques Nestor :

“ Nunc certè satius est inquirere et interrogare

“ Hospites, quinam sint, postquàm saturati sunt cibo.

70

“ O hospites, quinam estis? unde navigatis humidas vias?

Poetis. Ita Oraculum Pythii à Barnesio citatum :

Εὐσέβειον δὲ βροτοῖς γάνυμαι τόσον, ὅσον Ὀλύμπῳ.

Ver. 60. 72. ——— πρῆξαντα ——— πρῆξιν.] Vide ad II. β', 314. et ν', 192.

Ver. 65 et 199. ——— καλόν.] Vide ad II. β', 45.

Ibid. ——— δέπας ἀμφικύπελλον.] Vide ad II. á, 584.

Ver. 65. ——— ᾤπτησαν.] Vide suprâ ad β', 300. et ad II. á, 466.

Ibid. ——— κρῆ ὑπέρτερα.] Τὰ νοτιαῖα οὕτω καλεῖ, ἢ τὰ ὑπὲρ τῶν κλίμακα τοῦ τυρέος. Eustath. Τὰ ὑπέρτερα καὶ μείζονα τῶν ἔξωθεν τῶν ἰνδῶν ἐστὶν οὖν νοτιαῖα, ταῦτα γὰρ ὑπὲρ τῶν τῶν λοιπῶν κριῶν. Schol.

Ver. 67. Αὐτὰρ ἰστί ———, Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε.]

Postquam exempta fames, et amor compressus edendi,

Rex Evandrus ait ———.

Æn. VIII, 184.

Vide et ad II. á, 469.

Ver. 68. Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε.] Vide suprâ ad β', 15.

Ibid. ——— Γερήνιος.] Κατὰ μὲν Ἡρόδοτον, ὁ ἐν Γερήνιοι ἀνατραφεὶς κρηῖσσον δὲ ἀπεδίδουαι, ὁ ἴσχυρος, παρα το γέρας. Schol.

Ibid. et ver. 102. ——— ἰππότα Νέστωρ.] Vide ad II. á, 175.

Ver. 71. “Ὡ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;]

Sed vos qui tandem? quibus aut venistis ab oris? Æn. I, 375.

Dicite Dardanidæ ———

Quid petitis? quæ causa rates, aut cujus egentes

Ἦ τι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαψιδίως ἀλάλησθε,
 Οἷά τε ληίστῆρες ὑπεῖρ ἄλα; τοί γ' ἀλόωνται
 Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα,
 Θαρσήσας· αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος Ἀθήνη
 Θῆχ', ἵνα μιν περὶ πατρὸς ἀποικομόνοιο ἔροιτο,
 Ἦδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν·

75

“ An ob aliquod negotium, aut temerè erratis,

“ Tanquam praedones per mare? qui errant,

“ Animas periculis-objectantes, malum alienis ferentes?”

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà alloquebatur,

Confusus; ipsa enim ei in animo confidentiam Minerva

Posuit; ut illum de patre absente interrogaret,

Et ut ipsum gloria insignis inter homines habeat :

75

Littus ad Ausonium tot per vada cærulea
 vexit?

Sive errore viæ, seu tempestatibus acti,

(Qualia multa mari nautæ patiuntur in
 alto),

Fluminis intrâstis ripas, portuque sedetis.

Æn. VII, 195. 197.

Vide et suprâ ad α, 171.

Ver. 72. Ἦ τι κατὰ πρῆξιν.] “ Πράττεισθαι
 “ propriè de re pecuniariâ, pecuniam exigere,
 “ rem facere, lucrari, lucrum facere et excul-
 “ pere è re aliquâ: hinc πρᾶξις, negotiatio,
 “ mercatura; et πρακτῆρ, ἔμπυρος, πραγμα-
 “ τευτῆς, mercator, negotiator. Ita sumo a-
 “ pud Homerum :

“ Ἦ τι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαψιδίως ἀλάλησθε·

“ i. e. κατ' ἐμπορίαν, mercaturæ gratiâ. —
 “ Porph. de vitâ Pythag. in initio, Ἐντεῦθεν
 “ δὲ κατὰ πρᾶξιν εἰς Σάμου ἐλθόντα. Lat. cum
 “ negotii causâ inde in Samum venisset; mal-
 “ lem, mercaturæ causâ.” Duport. Præ-
 lect. in Theophrast. Cap. 6.

Ver. 73. Οἷά τε ληίστῆρες ὑπεῖρ ἄλα.] Οὐκ
 ἄδωξεν ἦν παρὰ τοῖς Παλαίοις τὸ ληστεῖν, ἀλλ'
 ἔνδοξον. Schol. Οἱ γὰρ Ἕλληνες τοπάλοι, καὶ
 τῶν βαρβάρων οἱ τε ἐν τῇ ἡπειρῷ παραβαλάσ-
 σιοι, καὶ ὅσοι νήσους εἶχον, ἐπιπλῆθ' ἤρξαντο μᾶλ-
 λον περαιοῦσθαι ναυσὶν ἐπ' ἀλλήλους, ἐπράποντο
 πρὸς ληστείαν, ἡγουμένω ἀνδρῶν οὐ τῶν ἀδυνατω-
 τάτων, κέρδους τοῦ σφετέρου αὐτῶν ἕνεκα, καὶ τοῖς
 ἀσθενέσι τροφῆς. Καὶ προσπίπτοντες πόλεσιν
 ἀτιμίστοις, καὶ κατὰ κώμας οἰκουμέναις, ἤρπα-
 ζον· καὶ τὸν πλεῖστον τοῦ βίου ἐντεῦθεν ἐποιούντο·
 οὐκ ἔχοντες πω αἰσχύνην τούτου τοῦ ἔργου, φέ-
 ροντες δὲ τὴν καὶ δόξην μᾶλλον. Δηλοῦσι δὲ τῶν
 τε ἡπειρωτῶν τινες ἔτι καὶ νῦν, οἷς κόσμος καλῶς
 τοῦτο δρᾶν· καὶ οἱ παλαιοὶ τῶν ποιητῶν, τὰς
 πύστεις· τῶν καταπλιόντων, πανταχοῦ ὁμοίως
 ἐρωτῶντες εἰ λησταὶ εἰσὶν· ὡς οὕτε ἀντιπυθάνονται
 ἀπαξιούτων τὸ ἔργον· οἷς σ' ἐπιμελὲς εἶη εἰδέ-
 ναι, οὐκ ὀνειδιζόντων. Thucydid. Lib. I. sub

initio. Similiter et Sextus Empiricus· Τό τε
 ληστεῖν παρ' ἡμῖν μὲν παράνομον καὶ ἀδικον ἐστὶ,
 παρὰ δὲ πολλοῖς τῶν βαρβάρων οὐκ ἄτοπον.
 Φασὶ δὲ ὅτι καὶ εὐκλείης τοῦτο οἱ Κίλικες ἐνόμιζον
 εἶναι, ὡς καὶ τοὺς ἐν ληστεία τελευτήσαντας τι-
 μῆς ἀξίους εἶναι δοκεῖν· Καὶ ὁ Νέστωρ δὲ παρὰ
 τῷ Ποιητῇ μετὰ τὸ φιλοφρονήσασθαι τοὺς περὶ
 τὸν Τηλέμαχον, φησὶ πρὸς αὐτοὺς, — ἢ μαψι-
 “ δίως ἀλάλησθε, Οἷά τε ληίστῆρες.” Καίτοι εἰ
 ἄτοπον ἦν τὸ ληστεῖν, οὐκ ἂν οὕτως αὐτοὺς φι-
 λοφρονησάμενος, διὰ τὸ ὑποπτεῖν μὴ ἄρα τοιοῦ-
 τοί τινες εἶεν. Pyrrhon. Hypotyp. lib. III. cap.
 24. Eandem porrò et Germanis consuetudi-
 nem fuisse testatur Cæsar in Commentariis:
 “ Latrocinia nullam habent infamiam, quæ
 “ extra fines cujusque civitatis fiunt.” De
 Bello Gallico, lib. VI. § 21.

Ibid. — ὑπεῖρ ἄλα.] Scholiastes et Eu-
 stathius legunt ὑπερ ἄλα. Quod et ferri pos-
 test. Vide ad II. α, 51.

Ibid. — τοί γ' ἀλόωνται.] Al. τοί τ'
 ἀλόωνται.

Ver. 74. — Ψυχὰς παρθέμενοι.]

Ψυχῆς οὐκ ἀλείγοντες, ἵν' ἀσπείτοι ὄλβον ἔλω-
 νται. Dionys. περιήγησις, ver. 712.

Ver. 76. — αὐτὴ γὰρ ἐνὶ φρεσὶ θάρσος
 Ἀθήνη Θῆχ'.] Vide ad II. ε, 185.

Ver. 78. — Ἦδ' ἵνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀν-
 θρώποισιν ἔχῃσιν.] Eustathius, ut suprâ ad α,
 95. ita et hic istud μιν de Ulyssæ accipi posse
 existimat. Ἰστίον δὲ ὅτι τὸ κλέος ἐνρὸν, (“ Πα-
 “ τρὸς ἐμοῦ κλέος ἐνρὸν μετέρχομαι” infra ver.
 83.) ἐσθλὸν ἐλέχθη ἐν τῷ, “ Ἦδ' ἵνα κλέ-
 “ ος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποις ἔχει.” Quæ admo-
 dum inficeta videtur accipiendi ratio; præ-
 sertim cum hîc præcedat illud, “ ἵνα μιν
 “ περὶ πατρὸς ἀποικομόνοιο ἔροιτο,” versu su-
 periori; cùmque Minervam ipsam indu-
 cat Poeta, infra ν, 422. Ulyssi dicentem;
 “ Αὐτὴ μιν πόμπειον, ἵνα κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.
 “ Κίτ' ἐλθῶν.” Vide suprâ ad α, 95, et 284.

ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 Εἶρεαι, ὀππόθεν εἰμέν· ἐγὼ δὲ κέ τοι καταλέξω. 80
 Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονηίου εἰλήλουθμεν,
 Πρῆξις δ' ἢδ' ἰδίη, οὐ δῆμιος, ἢν ἀγορεύσω.
 Πατρὸς ἐμοῦ κλέος εὐρὺ μετέρχομαι, ἦνπου ἀκούσω,
 Δίου Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος· ὃν ποτε Φασὶν,
 Σύν σοι μαρνάμενον, Τρώων πόλιν ἐξαλαπάξαι. 85
 Ἄλλους μὲν γὰρ πάντας, ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον,
 Πευθόμεθ', ἧχι ἕκαστος ἀπώλετο λυγρῶ ὀλέθρῳ·
 Κείνου δ' αὖ καὶ ὄλεθρον ἀπευθέα Δῆκε Κρονίων.
 Οὐ γὰρ τις δύναται σάφα εἰπέμεν, ὀππόδ' ὄλωλεν·
 Εἴθ' ὄγ' ἐπ' ἠπείρου δάμη ἀνδράσι δυσμενέεσσιν, 90
 Εἶτε καὶ ἐν πελάγει μετὰ κύμασιν Ἀμφιτρίτης.
 Τοῦνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἰκάνομαι, αἶκ' ἐθέλησθα
 Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴπου ὅπωπας

- “ O Nestor Nelide, ingens gloria Achivorum ;
 “ Interrogas, unde simus ; ego verò tibi enarrabo. 80
 “ Nos ex Ithacâ sub-Neio-sitâ venimus ;
 “ Negotium autem hoc privatum est, non publicum, quod dicam.
 “ Patris mei famam ingentem inquiero, sicubi audiero,
 “ Nobilis Ulyssis magnanimi ; quem pridem aiunt,
 “ Unâ tecum pugnântem, Trojanorum urbem evertisse. 85
 “ Etenim alios quidem omnes, quotquot cum Trojanis pugnârunt,
 “ Audivimus, quo-in-loco unusquisque perierit saevâ morte :
 “ Illius verò etiam mortem incognitam fecit Jupiter.
 “ Neque enim quisquam potest clarè dicere, ubinam perierit ;
 “ An ille in continenti domitus sit à viris hostilibus, 90
 “ An in pelago inter fluctus maris.
 “ Ideò nunc ad tua genua venio, si velis
 “ Illius tristem mortem enarrare, sicubi videris

Cæterùm versum hunc in quibusdam Editionibus deesse annotat *Henricus Stephanus*. Necnon verisimile est eum ex *Odys.* α, 95. huc irrepsisse.

Ver. 79 et 202. ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν.

Optime Grajugenùm——.

Æn. VIII, 127.

Ver. 81. — ὑπονηίου.] Τῆς ὑπὸ τὸ Νῆϊον ὄρος κειμένης. *Schol.* Ὅταν τι οὕτω Φῆ· “ Ἡμεῖς ἐξ Ἰθάκης ὑπονηίου εἰλήλουθμεν ” ἀθλον, εἴτε τὸ αὐτὸ τῷ Νηρίῳ λίγει τὸ Νῆϊον εἴτε δ' ἕτερον, ἢ ὄρος ἢ χωρίον. *Strabo Geograph. Lib. X.* *Hesychius*, notante *Barnesio*, exponit: Τόπος δένδρον ἔχων, ἐν αἷ; Ἰθάκῃ τὰς ναῦς. *Al.* ὑπὸ Νῆϊου. Vide et *infra* ad *l.* 21.

Ibid. et *ver.* 89. — εἰλήλουθμεν. — ὄλωλεν.] Vide ad *Il.* α, 37. et *κ'*, 186. 187.

Ver. 82. Πρῆξις.] Vide *suprà* ad *ver.* 72. et ad *Il.* *ν'*, 192.

Ibid. — ἀγορεύσω.] *Al.* ἀγορεύω.

Ver. 86. 87. — ὅσοι Τρωσὶν πολέμιζον, — ἕκαστος ἀπώλετο.] Vide *infra* ad *ver.* 130. 131.

Ver. 88 et 119. — Κρονίων.] Vide ad *Il.* α, 265, et 397.

Ver. 91. — Ἀμφιτρίτης.] Τῆς θαλάσσης· λίγεται δὲ οὕτω καὶ ἡ Πησιδῶνος γυνή. *Schol.*

Ver. 92. Τοῦνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἰκάνομαι.]

Ergo eadem supplex venio——.

Æn. VIII, 382.

Ibid. — αἶκ' ἐθέλησθα.] Ita ex *Il.* *σ'*, 457. edidit *Barnesius*, quod “ *Θίλω* non sit “ *Homericum*.” Sed hoc parvi momenti. *Al.* αἶκι Θίλωθα.

Ver. 93. — ὅπωπας.] Vide ad *Il.* ζ, 124. et *ν'*, 736.

- Ὁφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἄκουσας,
 Πλαζομένου· πέρι γάρ μιν οἷζυρον τέκε μήτηρ. 95
 Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσειο, μηδ' ἐλεαίρων,
 Ἄλλ' εὖ μοι κατάλεξον, ὅπως ἦντησας ὀπωπῆς.
 Λίσσομαι, εἴποτέ τοί τι πατῆρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς,
 Ἡ ἔπος, ἢέ τι ἔργον, ὑποστάς ἐξετέλεσεν
 Δήμῳ ἐνι Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί· 100
 Τῶν νῦν μοι μνῆσαι, καί μοι νημερτῆς ἐνίσπε.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερῆνιος ἱππότα Νέστωρ·
 ὦ φίλ', ἐπεὶ μ' ἔμνησας οἷζύος, ἦν ἐν ἐκείνῳ
 Δήμῳ ἀνέτλημεν μένος ἄσχετοι υἱῆς Ἀχαιῶν·
 Ἡ μὲν ὅσα ζῦν νηυσὶν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον 105
 Πλαζόμενοι κατὰ ληϊδ', ὅπη ἄρξειεν Ἀχιλλεύς·
 Ἡδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστῳ μέγα Πριάμοιο ἀνακτος

- “ Oculis tuis, aut alterius orationem audiveris,
 “ Errantis; valdè enim ipsum aerumnosum peperit mater. 95
 “ Neque omninò me veritus blandiaris, neque misertus;
 “ Sed planè mihi narres, utcunque tibi contigit videre.
 “ Oro, si unquam tibi pater meus eximius Ulysses,
 “ Sive dictum, sive factum, pollicitus perfecit
 “ Populo in Trojanorum, ubi passi estis clades Achivi,
 “ Horum nunc mihi memor sis, et mihi verum dicas.” 100
 Huic autem respondit deindè Gerenius eques Nestor:
 “ O amice, quoniam me recordari-facis calamitatis, quam in illo
 “ Populo passi sumus robore indomiti filii Achivorum;
 “ Sive quaecunque cum navibus per obscurum pontum
 “ Errantes ad praedam, quacunquè duceret Achilles; 105
 “ Sive quaecunque circa urbem magnam Priami regis

Ver. 96. 97. Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσειο—Ἄλλ' εὖ μοι κατάλεξον.] Ita Io apud Æschylum:

—εἰ δ' ἔχεις εἰπεῖν ὅ, τι
 Λοιπὸν πόνων, σήμερι· μηδὲ μ' οἰκτίσας
 Ξύναλασε μοῖσι ψευδέσιν.

Prometh. vincit. ver. 684.

ubi et Scholiastes hunc Homeri locum adducit.

Ver. 97.—ὀπωπῆς.] Οἷας, παρὰ τοὺς ὄπας· (Barnesius ex MSS. edidit ὄπας) ἢ φωνῆς, παρὰ τὴν ὄπα. Schol. Veriorem esse priorem interpretationem liquet ex Odys. l, 512. ubi occurrit eadem vox, nec ullus intellectui ambiguo locus;

Χειρῶν ἐξ Ὀδυσσηῶς ἀμαρτήσασθαι ὀπωπῆς.

Vide et ver. 93. suprâ.

Ver. 99. Ἡ ἔπος, ἢέ τι ἔργον.] Vide ad Il. á, 395.

Ver. 102.—Γερῆνιος.] Vide suprâ ad ver. 68.

Ver. 103.—ἐπί μ' ἔμνησας.] Ὅτι τὸ,

ἐπί, ὡς πολλαχθῶ, οὕτω καὶ ἐπαυθα ἢ ἀναπόδοτον τίθεται κατὰ ἑλλειψιν, ἐν τῷ, “ ὦ φίλ', ἐπί μ' ἔμνησας οἷζύος” καὶ τὰ ἐξῆς· ἢ μετὰ δέκα στίχους ἀποδοῖται ἐν τῷ, “ τίς κεν ἐκείνα Πάντα γε μυθήσαιτο” ἢ καὶ καταστέρω αὐτοῦ, ἐν τῷ, (ver. 115.) “ Οὐδ' εἰ πειτάετις “ καὶ ἐξάετις.” Eustath. Prior, ut opinor, verior accipiendi ratio; scilicet ut sententiæ Apodosis, (Ego tibi narrabo, aut aliquid simile,) reticeri intelligatur. Vide ad Il. á, 135

Ibid.—ἦν ἐν ἐκείνῳ Δήμῳ ἀνέτλημεν.] Ὅτι ἀνεπιφθόνως ὁ γέρον Νέστωρ περιαιτολογεῖ, οὐ καταμόνας ἑαυτὸν σεμνύνων, ἀλλ' ἐν τῷ κοινῷ, εἰπὼν οὕτω πᾶς, “ ὦ φίλε, ἐπί μ' ἔμνησας “ ἄν ἐν Τροίᾳ ὑπέστημεν μένος ἄσχετοι Ἀχαιοί,” καὶ τὰ ἐξῆς. Eustath.

Ver. 106. Πλαζόμενοι κατὰ ληϊδ'.] Vide suprâ ad ver. 73.

Ibid.—ὄπη.] Al. ὄπη.

Ver. 107. Ἡδ' ὅσα καὶ περὶ ἄστῳ μέγα Πριάμοιο.]

Μαρνάμεθ', ἐνθάδ' ἔπειτα κατέκταθεν, ὅσσοι ἄριστοι.
 "Ἐνθα μὲν Αἴας κεῖται ἀρήϊος, ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς,
 "Ἐνθα δὲ Πάτροκλος, θεόφιν μῆστωρ ἀτάλαντος, 110
 "Ἐνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱός, ἅμα κρατερός καὶ ἀμύμων,
 Ἀντίλοχος, περὶ μὲν θείειν ταχύς, ἠδὲ μαχητής·
 "Ἄλλα τε πόλλ' ἐπὶ τοῖς πάθομεν κακά· τίς κεν ἐκεῖνα
 Πάντα γε μυθήσαιτο καταβητῶν ἀνθρώπων ;
 'Οὐδ' εἰ πεντάετές γε καὶ ἐξάετες παραμύμων 115
 Ἐξερέοις, ὅσα κεῖθι πάθον κακὰ δῖοι Ἀχαιοί·
 Πρὶν κεν ἀνιηθεῖς σὴν πατρίδα γαῖαν ἴκοιο.
 Εἰνάετες γάρ σφιν κακὰ ράπτομεν ἀμφιέποντες
 Παντοίοισι δόλοισι· μόγις δ' ἐτέλεσσε Κρονίων.
 "Ἐνθ' οὔτις ποτὲ μῆτιν ὁμοιωθήμεναι ἄντην 120

" Pugnativimus ; ibi deinde occisi sunt, quotquot optimi.
 " Illic quidem Ajax jacet bellicosus, illic Achilles,
 " Illic et Patroclus, diis consiliarius par, 110
 " Illic et meus dilectus filius, simul fortis et eximius,
 " Antilochus, supra-modum currendo velox atque pugnator ;
 " Aliaque multa praeter haec passi sumus mala : Quis illa
 " Omnia utique enarraret inter mortales homines ?
 " Neque si vel quinquennio et sexennio hic permanens 115
 " Interrogaveris, quot illic passi sunt mala nobiles Achivi.
 " Prius taedio-affectus tuam ad patriam terram perveneris.
 " Novennio enim ipsis mala machinati sumus circumvenientes
 " Omnigenis dolis : vix tandem finem-dedit Saturnius.
 " Ibi nullus unquam prudentiâ aequari contrâ 120

Mitto ea quæ muris bellando exhausta
 sub altis. *Æn.* XI, 256.

Ver. 109. "Ἐνθα μὲν Αἴας κεῖται.]

Sævus ubi Æacidæ telo jacet Hector, ubi
 ingens
 Sarpedon *Æn.* I, 103.

Δῆλος — ἐκ πολλῶν τε ἄλλων συνθεσικῶς
 ["Ὀμηρος] ταύτην δευτέραν τὴν ὑπόθεσιν, ἀτὰρ
 δὴ καὶ τοῦ λείψανα τῶν Ἰλιακῶν παθημάτων
 διὰ τῆς Ὀδυσσεΐας, ὡς ἐπισόδια τινὰ τοῦ Τροίκοῦ
 πολέμου προσεπισφύρειν, καὶ νῆ Δί' ἐκ τῶν τὰς
 ὀλοφύρεσις, καὶ τοὺς οἰκτους, ὡς σάλας που προ-
 γνωσμένους τοῖς ἥρωσι ἐνταῦθα προσεποδιδόσαι
 Οὐ γὰρ ἄλλο, ἢ τῆς Ἰλιάδος ἐπίλογος ἐστὶν ἡ
 Ὀδυσσεΐα. "Ἐνθα μὲν Αἴας κεῖται ἀρήϊος.
 " ἔνθα δ' Ἀχιλλεύς, "Ἐνθα δὲ Πάτροκλος, &c."
Longin. § 9.

Ver. 110. — ἀτάλαντος.] Vide ad *Il.* β',
 627.

Ver. 111. "Ἐνθα δ' ἐμὸς φίλος υἱός.]

— quin occidit unâ
 Sarpedon mea progenies —. *Æn.* X, 470.

Ver. 112. — περὶ μὲν θείειν ταχύς.]

Ita legit *Eustathius* vocemque "περὶ" cum
 θείειν conjungit. *Henricus Stephanus* verò

legendum potius *περὶ*, et ad *ταχύς* referen-
 dum existimat. "Scribens" inquit "περὶ"
 " non *περὶ*, sequor *Eustathium*, qui præposi-
 tionem cum θείειν jungit ; — sed non
 " malè, imò rectiùs fortassè, *περὶ ταχύς*, id
 " est, *περισσῶς ταχύς θείειν*, pro *εἰς τὸ θείειν*,
 " vel *ἐν τῷ θείειν*." Quod et rectiùs videtur.
Ver. 115. — τίς κεν ἐκεῖνα Πάντα γε
 μυθήσαιτο ;]

Quis cladem illius noctis, quis funera
 fando

Explicit ? — *Æn.* II, 561.

Ver. 114. — καταβητῶν ἀνθρώπων.] Ita
 edidit *Barnesius* ex *Iliad.* ἰ, 402. Rectè,
 ut opinor : sæpè enim hanc phrasin usurpat
 Poeta. Vide infra ad ρ', 587. τ', 285. et ὕ,
 76. *Vulgg.* κατὰ θνητῶν ἀνθρώπων.

Ver. 115. Οὐδ' εἰ σινταίτις γε καὶ ἐξέστις]

O Dea, si primâ repetens ab origine per-
 gam, [rum,
 Et vacet annales nostrorum audire labo-
 Ante diem clauso componet vesper O-
 lympo. *Æn.* I, 376.

Ver. 117. — ἀνιηθείς.] Vide suprâ ad
 β', 289. et ad *Il.* ἰ, 24.

"Ἡθελ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος Ὀδυσσεύς
Παντοίοισι δόλοισι, πατὴρ τεός· εἰ ἔτεόν γε
Κείνου ἔκγονος ἐσσί· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.

"Ἦτοι γὰρ μῦθοί γε εἰκότες, οὐδέ κε φαίης

"Ἄνδρα νεώτερον ᾧδε εἰκότα μυθήσασθαι.

125

"Ἐνθ' ἦτοι εἴως μὲν ἐγὼ καὶ δῖος Ὀδυσσεύς,
Οὔτε ποτ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν, οὔτ' ἐνὶ βουλῇ,

"Ἄλλ' ἓνα θυμὸν ἔχοντε, νόῳ καὶ ἐπίφροσι βουλῇ
Φραζόμεθ', Ἀργείοισιν ὅπως ὄχ' ἄριστα γένηται.

Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,

130

Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς·
Καὶ τότε δὴ Ζεὺς λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μῆδετο νόστον

" Voluit; nam valdè multùm vincebat nobilis Ulysses

" Omnigenis dolis, pater tuus: siquidem reverà

" Illius filius es; admiratio me tenet aspicientem.

" Profectò enim sermones quidem similes; neque putares

" Virum juniorem eatenùs quidem similia loqui.

125

" Ibi profectò usque quidem ego et nobilis Ulysses,

" Neque unquam in concione diversum dicebamus, neque in consilio

" Sed eundem animum habentes, mente et prudenti concilio

" Consultabamus, Achivis ut quàm optima fierent.

" At postquam Priami urbem diripuimus excelsam,

130

" Abivimusque in navibus, deusque dispersit Achivos;

" Et tunc sanè Jupiter tristem in mente molliabatur reditum

Ver. 121. ——— μάλα πολλὸν ἐνίκα δῖος Ὀδυσσεύς Παντοίοισι δόλοισι.] *Laudi* nimirum hoc, (uti hîc annotat *Barnesius*,) non vitio datum. Ita enim de se ipse *Ulysses*, infra *ι*, 19.

Εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν
Ἀνθρώποισι μέλω, καὶ μὲν κλέους οὐρανὸν ἔκει.

Ver. 121. — 127. ——— ἐνίκα ——— ἐβάζομεν.] Vide ad *Il. β'*, 221. et *υ'*, 84.

Ver. 123. ——— ἔκγονος.] *Al.* ἔγγονος.

Ver. 127. Οὔτε ποτ' εἰν ἀγορῇ δίχ' ἐβάζομεν.] Σημειῶσαι δὲ καὶ ὅτι ὁ Νίστωρ εἰπὼν (*suprà* ver. 120.) ὡς ἐν Τροίᾳ οὐδεὶς βουλευέσθαι ἦν ὁμοίος τῷ Ὀδυσσεῖ, καὶ οὕτω πάντων ὑπερεξάρτας ἐκείνου, ἥδη δὲ καὶ ἑαυτοῦ, ὕστερον λεληθότως ἑαυτὸν εἰς ἴσον ἄδει [ἄγει] τῷ Ὀδυσσεῖ ——— καὶ φησὶν ὅτι ἐγὼ καὶ Ὀδυσσεύς ἐν Τροίᾳ "Οὔτε ποτ' εἰν ἀγορῇ δίχα βάζομεν, &c." *Eustath.*

Ver. 128. ——— ἓνα θυμὸν ἔχοντε.]

His amor unus erat ——— *Æn.* IX, 182.

Ver. 150. 151. Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν ——— θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς.]

———— Postquam alta cremata est Iliion; et Danaas paverunt Pergama flammæ; et ——— [ra rapti, Spargimur, et ventis inimica per æquos Fulmina, noctem, imbres, iram cœlique marisque

Perpetimur Danai ———

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 466. 470.

Quicumque Iliacos ferro violavimus agros,
———— infanda per orbem

Supplicia, et scelerum pœnas expendimus omnes,

Vel Priamo miseranda manus ———.

Virg. Æn. XI, 255. 257.

Ver. 152. Καὶ τότε δὴ Ζεὺς.] " *Et dès ce moment il étoit aisé de voir que Jupiter leur préparoit, &c. C'est ainsi à mon avis qu'il faut traduire ce passage. Jupiter ne comença pas dès ce moment à préparer aux Grecs un retour funeste, mais ce fut dès ce moment-là qu'on put s'appercevoir qu'il avoit ce dessein, et qu'il alloit faire tomber sur eux les effets de sa colere.*" *Dacier.* Annotatione satis supervacaneâ; hoc enim, ut opinor, solummodò ait *Poeta*; *Malorum, quæ Græcis postea in reditu contigerunt, ibi fuisse principium.*

Ibid. ——— λυγρὸν ἐνὶ φρεσὶ μῆδετο νόστον Ἀργείοις.] Ita *Minerva* apud *Euripidem*:

Τοὺς μὲν πρὶν ἐχθροὺς Τρωῶας εὐφραίνει Δία,
Στρατῶν δ' Ἀχαιῶν νόστον ἐμβαλεῖν πικρὸν.

Troad. ver. 65.

Et *ibid. ver. 75.*

Δύσνοστον αὐτοῖς νόστον ἐμβαλεῖν Δία.

Ἄργείοις· ἐπεὶ οὔτι νόημονες, οὔδ' ἰδίοι,
 Πάντες ἔσαν· τῷ σφείων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον,
 Μήνιος ἐξ ὀλοῆς Γλαυκῶπιδος ὄβριμοπάτρης, 135
 Ἦτ' ἔριν Ατρεΐδῃσι μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν·
 Τῷ δὲ καλεσσαμένῳ ἀγορῆν ἐς πάντας Ἀχαιοὺς
 Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐς ἥλιον καταδύντα,
 (Οἱ δ' ἦλθον οἴῳ βεβαρητότεσ υἱέσ Ἀχαιῶν)
 Μῦθον μυθεΐσθην, τοῦ εἵνεκα λαὸν ἄγειραν. 140
 Ἐνθ' ἦτοι Μενέλαος ἀνώγει πάντας Ἀχαιοὺς
 Νόστου μιμνήσκεισθαι ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης·
 Οὐδ' Ἀγαμέμνονι πάμπαν ἐήνδανε· βούλετο γάρ ῥα
 Λαὸν ἐρυκακέειν, ῥέζειν δ' ἱεράς ἐκατόμβας,

“ Argivis : quia nequaquam prudentes neque justi
 “ Omnes erant ; ideoque ipsorum multi malum fatum consecuti sunt,
 “ Irā ex perniciosā Minervae forti-patre-natae, 135
 “ Quae contentionem Atridas inter ambos jecit :
 “ Hi verò convocatis ad concionem omnibus Achivis
 “ Temerè, neque ut decuerat, ad solem occidentem,
 “ (Venerunt autem vino gravati filii Achivorum)
 “ Sermonem proferebant, cujus gratiā populum congregārant. 140
 “ Ibi tum Menelaus jubebat omnes Achivos,
 “ Reditūs meminisse super lata dorsa maris :
 “ Neque Agamemnoni omninò placebat : volebat is nempè
 “ Populum detinere, fatereque sacras hecatombas,

Ver. 134. — σφείων.] Pronuntiabatur σφῶν.

Ver. 135. Μήνιος ἐξ ὀλοῆς Γλαυκῶπιδος.] Ἐπι Αἴαντα τὸν Λοκρὸν ἰκάλισαν, [Barnesius legendum censet οὐκ ἰκάλασαν,] βιασάμενον ἐν τῷ ἱερῷ αὐτῆς Κασάνδραν. Schol. Ἦν δὲ μῆνιος τῆς Ἀθηναίας, ὅτι μὴ ἰκολάσθη κρινῶς ὁ Λοκρὸς Αἴας ἰνυβρίσας τῇ Κασάνδρᾳ κατὰ πρόσωπον τῆς Ἀθηναίας. Eustath.

Καὶ νῦ κεν Ἀργεῖοι κίον Ἑλλάδος ἱερὸν οὔδας
 Πάντες ἄλλος κατὰ βένθος ἀκηδῖς, εἰ μὴ ἄρα σφι

Κούρη ἐριγδούποιο Διὸς νειμήσθην Ἀθήνη.

Quint. Calabr. Παραλειπομένων, XIV, 418.

Οὐκ εἶσθ' ὄβρισθῆσάν με, καὶ ναοὺς ἱμοῦς ;

— ἦνίκ' Αἴας εἶλκε Κασάνδραν βία·

Κ' οὐδὲν γ' Ἀχαιῶν ἴπαθιν οὐδ' ἦκουσ' ὑπό.

Euripid. Troad. ver. 69.

Nerytiusque Heros à virgine, virgine rap-
 tā [omnes.]

Quam meruit solus pœnam, digessit in
 Ovid Metamorph. lib. XIV, 468.

Pallasne exurere classem

Argivûm, atque ipsos potuit submergere
 ponto,

Unius ob noxam et furias Ajacis Oilei ?

Virg. Æn. I, 43.

Vide et infrà ad δ', 503.

Tom. I.

Ver. 136. Ἦτ'] Quæ utique —. Quæ scilicet—.

Ver. 138. Μὰψ, ἀτὰρ οὐ κατὰ κόσμον, ἐς ἥλιον καταδύντα.] “ Veteres matutino tem-
 “ pore conciones habebant ; ideo hoc inde-
 “ centèr factum esse ait Poeta, ut noctu
 “ Græci convenerint.” Sponan. Rectiûs,
 ut opinor, Eustathius : Ἰστίον δὲ ἄς οὐ ψίγει
 ἀπλῶς ὁ Ποιητὴς τὸ ἐς ἥλιον δύντα ἐπ' ἀγορᾶν
 ἰλθεῖν τοὺς Ἀχαιοὺς· τοῦτο γὰρ καλῶς ἂν ποιε-
 γίνοιτο, κατὰ καὶ τὸ ἐν νυκτὶ, ὡς ἐν πολλαῖς τῶν
 ἱστοριῶν, καὶ ἐν ταῖς Ὀμηρικαῖς δὲ νυκτῆγεσίαις
 εἴρηται. Οὐκου, ὡς ἰρήθη, ἐς τὸ πᾶν ἀπαρέσκε-
 ται ὁ Ποιητὴς τῇ πρὸς ἱστίαν ἀγορᾷ, ἀλλ'
 ὅτι οὐ κατὰ κόσμον ἦλθον, οἴῳ βεβαρημένοι.
 Διὸ καὶ ἀκόσμως στασιάσαντες, ἰμειόσθησαν.

Ver. 139. — βεβαρητότις.] Vide infrà ad
 ζ', 467. et ad II. β', 314.

Ver. 141. Ἐνθ' ἦτοι Μενέλαος.] Ὁ δ' οὖν
 Σοφοκλῆς ποιήσας τὸν Μενέλαον ἐκ τῆς Τροίας
 ἀπαίρειν σπιυδουτα, ἐν τῇ Πολυξέειᾳ, τὸν δ' Ἀ-
 γαμέμνονα μικρὸν ὑπελειφθῆναι βουλόμηνου, τοῦ
 ἐξιλῆσθαι τῆς Ἀθηναίας χάριν, εἰσάγει λίγιστα
 τὸν Μενέλαον.

“ Σὺ δ' αὖθι μίμναι τὴν κατ' Ἰδαίαν χθόνα,

“ Ποίμνης Ὀλύμπου συναγαγὼν Δουπόλει.”

Strabo, Geograph. Lib. X.

Ver. 144. — ῥίξειν.] Ἄλ. ῥίξει.

F

- Ὦς τὸν Ἀθηναίης δεινὸν χόλον ἐξακέσαιτο 145
 Νήπιος, οὐδὲ τὸ ἦδη, ὃ οὐ πείσεσθαι ἔμελλεν
 Οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἑόντων.
 Ὦς τῶ μὲν χαλεποῖσιν ἀμειβομένῳ ἐπέεσσιν
 Ἔστασαν· οἱ δ' ἀνόρουσαν εὐκνήμιδες Ἀχαιοὶ
 Ἦχῃ δεσπεσίῃ· δίχα δέ σφισιν ἦνδανε βουλή. 150
 Νύκτα μὲν αἴσαμεν, χαλεπὰ φρεσὶν ὄρμαίνοντες
 Ἀλλήλοις· (ἐπὶ γὰρ Ζεὺς ἤρτυε πῆμα κακοῖο.)
 Ἠῶθεν δ' οἱ μὲν νέας εἴλκομεν εἰς ἄλα δῖαν,
 Κτήματά τ' ἐντιθέμεσθα, βαθυζάνους τε γυναῖκας.
 Ἠμίσεες δ' ἄρα λαοὶ ἐρητύοντο μένοντες 155
 Αὔθι, παρ' Ἀτρεΐδῃ Ἀγαμέμνονι, ποιμένοι λαῶν·
 Ἠμίσεες δ' ἀναβάντες ἐλαύνομεν· αἱ δὲ μάλ' ὤκα
 Ἐπλεον· ἐστόρεσεν δὲ θεὸς μεγακῆτεα πόντον.
 Ἐς Τένεδον δ' ἐλθόντες, ἐρέξαμεν ἰρὰ θεοῖσιν,
 Οἴκαδε ἰέμενοι· Ζεὺς δ' οὐπω μήδετο ἴοστον, 160
 Σχέτλιος, ὅς ῥ' ἔριν ὤρσε κακὴν ἐπὶ δεύτερον αὐτίς.

- “ Ut Palladis vehementem iram placaret; 145
 “ Stultus, neque istud noverat, quòd non persuasurus erat :
 “ Non enim statim deorum vertitur mens sempiternorum.
 “ Sic hi quidem asperis vicissim contententes verbis
 “ Stabant : surrexerunt verò benè-ocreati Achivi
 “ Clamore ingenti : bifariam autem ipsis placebat consilium. 150
 “ Per noctem quidem dormivimus, perniciose mente cogitantes
 “ Invicem; (in nos enim Jupiter parabat damnum mali.)
 “ Manè autem hi quidem naves deduximus in mare vastum,
 “ Resque imposuimus, et profundè-succinctas mulieres.
 “ Dimidia autem proindè pars populi se-continebat manens 155
 “ Illic, apud Atridem Agamemnonem, pastorem populorum :
 “ Dimidia autem consensis-navibus remigabamus; hae autem valdè velociter
 “ Navigabant; stravit autem deus vastum pontum.
 “ In Tenedum autem quum advenissemus, fecimus sacra diis,
 “ Domum redire festinantes : Jupiter verò nondum meditabatur reditum, 160
 “ Infestus; qui contentionem concitavit malam secundò iterùm.

Ver. 147. Οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος.]

—— Διὸς γὰρ δυσπαραίτητοι φρένες.
 Æschylus Prometh. vinct. 54.

Ver. 149 et 182. Ἔστασαν.] Vide ad II. μ', 55.

Ver. 151. — φρεσὶν ὄρμαίνοντες.] Vide ad II. ι', 5.

Ver. 153. — ἄλα δῖαν.] Mare magnum. Vide infra ad ver. 158.

Ver. 155. — ἄρα.] Non hiè supervacaneum est istud ἄρα· sed vim habet in connectendâ sententiâ cum eo quod præcessit, ver. 150. — δίχα δι σφισιν ἦνδανε βουλή.

Ver. 158. — ἐστόρεσεν δὲ θεὸς μεγακῆτεα πόντον.] Ἐστρωσεν, γαλήνην ἐποίησεν. Schol.

Sternitur æquor aquis — Æn. V, 821.

Ibid. — μεγακῆτεα πόντον.] Non, μεγάλη κῆτη ἔχοντα, uti minus rectè exponit Scholiastes; sed magnum, vastum. Sic II. Ϛ', 222. et λ', 5.

Στῆ δ' ἐπ' Ὀδυσσοῦ μεγακῆτεϊ νηϊ μελαίνῃ Item λ', 599.

—— ἐπὶ πρόμῃ μεγακῆτεϊ νηϊ.

Et φ', 22.

Ὦς δ' ὑπὸ δειφίνος μεγακῆτεος —

Ver. 161. — ὅς ῥ'.] Qui scilicet —

Οἱ μὲν ἀποστρέφαντες ἔβαν νέας ἀμφιελίσσας,
 Ἄμφ' Ὀδυσῆα ἀνακτα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
 Αὐτίς ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι ἦρα φέροντες.
 Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηυσὶν ἀολλέσιν, αἷ μοι ἔποντο, 165
 Φεῦγον, ἐπεὶ γίνωσκον, ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων·
 Φεῦγε δὲ Τυδέος υἱὸς ἀρηϊός, ὦρσε δ' ἑταίρους·
 Ὅψε δὲ δὴ μετὰ νῶϊ κίε ξανθὸς Μενέλαος,
 Ἐν Λέσῳ δ' ἐκίχεν δολιχὸν πλόον ὀρμαίνοντας,
 Ἡ καθύπερθε Χίοιο νεοίμεθα παιπαλοέσσης, 170
 Νήσου ἐπὶ Ψυρίης, αὐτὴν ἐπ' ἀριστερ' ἔχοντες,
 Ἡ ὑπένερθε Χίοιο, παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα.
 Ἡτέομεν δὲ θεὸν φῆναι τέρας· αὐτὰρ ὄγ' ἡμῖν
 Δεῖξε, καὶ ἠνώγει πέλαγος μέσον εἰς Εὐβοίαν
 Τέμνειν, ὄφρα τάχιστα ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν. 175
 Ὄρτο δ' ἐπὶ λιγύς οὖρος ἀήμεναι· αἶ δὲ μάλ' ὤκα

“ Alii quidem aversis iverunt navibus remigio-utrinque-instructis,

“ Qui circa Ulyssem erant regem prudentem varii-consilii,

“ Rursus Atridae Agamemnoni gratificantes.

“ Sed ego cum navibus confertis, quae me sequebantur, 165

“ Fugi, quoniam cognoscebam, quod jam mala meditabatur deus :

“ Fugit porro Tydei filius bellicosus, excivitque socios :

“ Serò autem tandem ad nos venit flavus Menelaus,

“ In Lesbo verò invenit de longâ navigatione deliberantes,

“ An supra Chium iremus asperam, 170

“ Ad insulam Psyriam, ipsam à sinistris habentes ;

“ An sub Chio, propter ventosum Mimanta.

“ Rogabamus autem deum ostendere signum ; ille verò nobis

“ Ostendit, et jussit pelagus medium in Euboeam

“ Secare ; ut quàm-celerrimè infortunium effugeremus. 175

“ Orsus est autem stridulus ventus spirare : naves verò valdè velocitèr

Ver. 164. — ἐπ' Ἀτρείδῃ Ἀγαμέμνονι, ἦρα φέροντες.] Ὀδυσσεὺς δὲ τῶ βασιλεῖ ἐπὶ κακῶ οἰκίῳ χαρίζεται· τοῦτο γὰρ δηλοῖ τὸ, ἦρα φέροντες, ὃ ἐστὶ χάριν· ὅπερ ἐπίγραμμα φαίνει οἱ ὕστερον *Eustath.* Verum, ut opinor, phrasis hæc “ ἐπ' Ἀτρείδῃ — ἦρα φέροντες· ea ipsa est, quam Recentioribus tribuit vir eruditus; scilicet, Ἀτρείδῃ ἐπίγραμμα φέροντες· eaque non à Recentioribus solis, sed et ab ipso *Homero* alibi usurpata est; Ut *Il.* α', 572.

Μητρὶ φίλῳ ἐπίγραμμα φέρον —————

Et *ibid.* ver. 578.

Πατρὶ φίλῳ ἐπίγραμμα φέρον —————

Ver. 166. — ὃ δὴ κακὰ.] Vide ad *Il.* ζ', 433.

Ver. 169. Ἐν Λέσῳ.] Λέσθος νῆσος *Γροίας*, ἔχουσα πόλιν, Πύρρον, Ἐρεσσον, Μιτυλήνην, Μήθυμναν. Ἀντισσαν *Schol.*

Ver. 170. Ἡ καθύπερθε Χίοιο.] Κεῖται ἡ

νῆσος Χίος μέση τῶν Ψυρῶν καὶ τοῦ Μίμαντος. *Schol.* ad ver. 171.

Ver. 171. Νήσου ἐπὶ Ψυρίης.] Νησιδίον ἐστὶ λυτρὸν ἀπέχον σταδίου π' τῆς Χίου· ὃ καὶ αἰγιαλὸν ἔχει, ἐν ᾧ ἐστὶ λιμὴν ἐκδιχομένους ἀπὸ τοῦ Αἰγαιίου πελάγους παρασσομίνας τὰς ναῦς· μέμνηται *Δημοσθένης*. *Schol.*

Ibid. — αὐτήν.] Τὴν Χίον λέγει. *Schol.*

Ver. 172. — παρ' ἠνεμόεντα Μίμαντα.] Μίμας, ὄρος ἀντικεῖν Χίου τῆς νήσου, ἀπὸ Μίμαντος υἱὸς τῶν Γηγάντων, ὀνομασθῆναι. *Schol.* Μιταξὺ δὲ τῶν Ἐρυθρῶν καὶ τοῦ ὕποκερήμενου, Μίμας ἐστὶν ὄρος ὑψηλὸν, εὐθρον, πολυδιδυρον. *Strabo, Geograph. Lib. XIV.*

Ver. 174. — πέλαγος μέσον.] Τὴν τῶν νῆσων μέσον ἰδόν. *Schol.*

Ibid. — Εὐβοίαν.] Νῆσον, ἰγγυὺς Ἀθηναίων. *Schol.*

Ver. 176. — λιγύς.] Vide ad *Il.* ε', 350.

Ἰχθυόοντα κέλευθα διέδραμον· ἐς δὲ Γεραιστὸν
 Ἐνύχαια κατάγοντο· Ποσειδάωνι δὲ ταύραν
 Πόλλ' ἐπὶ μῆρ' ἔθεμεν, πέλαγος μέγα μετρήσαντες·
 Τέτρατον ἡμᾶρ ἔην, ὅτ' ἐν Ἀργεῖ νῆας εἴσας 180
 Τυδείδew ἔταροι Διομήδεος ἵπποδάμοιο
 Ἔστασαν· αὐτὰρ ἔγωγε Πύλονδ' ἔχον· οὐδέ ποτ' ἔσβη
 Οὔρος, ἐπειδὴ πρῶτα θεὸς προέηκεν ἀῆναι.
 Ὡς ἦλθον, φίλε τέκνον, ἀπευθής· οὐδέ τι οἶδα
 Κείνων, οἳ τ' ἐσάαθεν Ἀχαιῶν, οἳ τ' ἀπόλοντο, 185
 Ὅσσα δ' ἐνὶ μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισι
 Πεύθομαι, ἧ δέμις ἐστὶ, δαήσεται, οὐδέ σε κεύσω.
 Εὖ μὲν Μυρμιδόνας Φάσ' ἐλθέμεν ἐγχεσιμῶρους,
 Οὓς ἄγ' Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός·

- “Piscosas vias percurrerunt; et ad Geraestum
 “Nocturnae deductae sunt: Neptuno autem taurorum
 “Multa femora posuimus, pelagus magnum emensi.
 “Quartus dies erat, quando in Argis naves aequales 180
 “Tydidæ socii Diomedis equum-domitoris
 “Statuere: ego verò in Pylum cursum-tenui; nec unquam desiit
 “Ventus, postquam primum deus praemisit flare.
 “Sic veni, dilecte fili, inscius; neque quicquam scio
 “De illis, qui servati sint Achivorum, quique perierint. 185
 “Quaecunque autem in aedibus sedens nostris
 “Audivi, ut par est, doceberis; neque te celabo.
 “Benè quidem Myrmidonas dicunt redisse hastis-exercitatos,
 “Quos duxit Achillis magnanimi praeclarus filius:

Ver. 177. — ἐς δὲ Γεραιστὸν.] Γεραιστὸς, λιμὴν Εὐβοίας. Schol.

Ibid. — ἐς δὲ Γεραιστὸν Ἐνύχαια κατάγοντο.] Ἦγουν διὰ μιᾶς νυκτὸς κατίστησαν εἰς τὸν ἐκεῖ λιμῆνα. Eustath. Quod fieri non posse existimans Dna. Dacier; Græcos, nocte apud Lesbum (ver. 169.) consilii agitandis traductâ, manè indè discessisse, per totam diem navigâsse, et sub sequentis noctis fine ad Geræstum appulisse conjicit. Porro neque vox ἐνύχαιος sensu, quo hic accipit Eustathius, usquam alibi apud Poetam usurpatur; sed semper, noctis tempore, sive nocturnus, significat. Vide ad II. λ', 682. 715. et φ', 37. Neque aliter hic intellexit Scholiastes, qui exponit Ἐσθιναι, ὑπὸ νύκτα.

Ver. 179. — μῆρ' ἔθεμεν.] Ἄλ. μῆρ' ἔθεμιν “Quam lectionem,” inquit Barnesius, “sunt qui defendunt, per συνικφώνησιν con-“trahentes duas breves in unam longam.” Sed nihil opus. Nam, ut rectè annotat vir idem eruditus, alibi apud Homerum occurrunt μῆρ' et μῆρᾶ. Vide infrâ ad μ', 364. et ad ν', 26. Item ad II. ᾠ 464. et β', 427.

Ver. 180. — νῆας εἴσας.] Vide suprâ ad ver. 10.

Ver. 181. Τυδείδew.] Pronuntiabatur Τυδείδew. Vide ad II. ᾠ, 1. et β', 811.

Ver. 184. Ὡς ἦλθον, φίλε τέκνον, ἀπευθής.] Σημείωσαι δὲ, ὅτι ἐπίσθηδης ἀναστᾶ κατὰ τοῦ Παλαιοῦς τὸν λόγον ὁ Ποιητὴς ἐπὶ Νίστορος· ἵνα τὰ λοιπὰ δι' ἄλλου χωρίου δηλώσῃ τὸ γὰρ ἐνὶ ἀνθρώπων πάντων φασὶ τῶν περὶ τὸν νόστον τὴν ἡμπεριεῖαν περιβῆν, οὐ πιθανόν· ἐν μέρει δὲ δηλουμένων, ἀξιώπιστον γίνεται τὸ πᾶν. Eustath.

Ibid. — φίλε τέκνον.] Ἦτοι πρὸς τὸ σημανόμενον ἀπήνησε φίλος· τὸ γὰρ τέκνον [Ita ex Aloysii MS. edidit Barnesius pro vulgato φίλος γὰρ τὸ τέκνον] οὐδέτερον ἢ πρὸς τὸ συνώνυμον τὸ παῖς. Schol. Prior (ut opinor) verior accipiendi ratio. Vide infrâ ad λ', 90. 91.

Ver. 188. Εὖ μὲν Μυρμιδόνας.] Οἱ νεώτεροι τὸν Νεοπτόλεμον εἰς τὴν Ἠπειρὸν ἐλθεῖν λέγουσι. Schol.

Ibid. — ἐγχεσιμῶρους.] Ἐγχεσιμῶροι δὲ, ὡς καὶ ἐν Ἰλιάδι, οἳ αἰχμηταί· οἳ περὶ ἔγχη μεμορημένοι, ὅ ἐστι κακοπαθοῦντες. Eustath. Vide ad II. δ', 242.

Ver. 189. — Ἀχιλλῆος μεγαθύμου φαίδιμος υἱός.] Neoptolemus.

Εὖ δὲ Φιλοκτήτην, Ποιάντιον ἀγλαὸν υἱόν
 Πάντας δ' Ἴδομενεὺς Κρήτην εἰσῆγαγ' ἑταίρους,
 Οἳ φύγον ἐκ πολέμου, πόντος δὲ οἱ οὔτιν' ἀπηύρα.
 Ἄτρείδην δὲ καὶ αὐτοὶ ἀκούετε, νόσφιν ἑόντες,
 "Ὡς τ' ἦλθ', ὡς τ' Αἴγισθος ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον.
 Ἄλλ' ἦτοι κείνος μὲν ἐπισμυγερῶς ἀπέτισεν
 "Ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθιμένοιο λιπέσθαι
 Ἄνδρός· ἐπεὶ καὶ κείνος ἐτίσατο πατροφονῆα,
 Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
 Καὶ σὺ, φίλος, (μάλα γάρ σ' ὄρώ καλὸν τε μέγαν τε)
 Ἄλκιμος ἔσθ', ἵνα τίς σε καὶ ὀψιγόνων εὖ εἴπη.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤα·
 "ὦ Νέστορ Νηληϊάδη, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,
 Καὶ λῆν κείνος μὲν ἐτίσατο, καὶ οἱ Ἀχαιοὶ
 Οἴσουσι κλέος εὐρὺ, καὶ ἔσσομένοισιν ἀοιδῆν.
 Αἶ γὰρ ἐμοὶ τοσσῆνδε θεοὶ δύναμιν παραθεῖεν
 Τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
 Οἶτε μοι ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανώονται

" Benè etiam Philocteten, Poeantis illustrem filium : 190
 " Omnes porrò Idomeneus in Cretam duxit socios,
 " Qui fugerunt ex bello : pontus nempè ei nullum abstulit.
 " Atridem verò et ipsi auditis, quanquam procul sitis,
 " Utque venit, utque Aegisthus ei molitus est tristem mortem.
 " Sed sanè ille quidem gravitèr luit : 195
 " Adeò bonum, et filium interempti relictum esse
 " Viri ; quoniam et ille ultus est parricidam,
 " Aegisthum dolosum, qui ei patrem inclytum interfecerat.
 " Et tu, amice, (valdè enim te video pulchrumque magnumque)
 " Fortis sis ; ut aliquis tibi, et posterorum benè dicat." 200
 Hunc autem rursùs Telemachus prudens contrà allocutus est :
 " O Nestor Nelide, magna gloria Achivorum,
 " Et abundè ille quidem ultus est, et ei Achivi
 " Deferent gloriam amplam, et posteris praeconium.
 " Utinam enim mihi tantam dii vim dedissent 205
 " Ad ulciscendos procos ob injuriam molestam,
 " Qui me contumeliâ-afficientes perniciosa machinantur.

Ver. 194. "Ὡς τ' ἦλθ', ὡς τ' Αἴγισθος.]
 Vide infrà ver. 263, et δ', 521.

Ver. 195. 197. 203. 206. 216. — ἀπίτι-
 σιν — τίσατο — τίσασθαι — ἀποτί-
 σεται. Vide ad *Il.* ι', 508. et δ', 116.

Ver. 196. "Ὡς ἀγαθὸν καὶ παῖδα καταφθι-
 μένιο λιπέσθαι.] Ita *Iliad.* ζ', 484.

— τῶ καὶ κί τις εὐχεται ἀνερ,
 Γνωτὸν ἐνὶ μεγάροισι ἄριστος ἀλλοτῆρα λιπίσ-
 θαι.

Ibid. — καταφθιμένοιο.] Vide ad *Il.* β',
 43.

Ver. 197. — κείνος.] *Orestes.* Vide in-
 frà ver. 306. 308.

Ver. 204. — ἴσσομένοισιν ἀοιδῆν.] *Al.* ἴσ-
 σομένοισι πύθεισθαι.

Ver. 205. Αἶ γὰρ.] Vide ad *Il.* ι', 22. et ή,
 132.

Ibid. — τοσσῆνδε.] Vide ad *Il.* υ', 357.

Ver. 206. Τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης
 ἀλεγεινῆς.] Τὸ δὲ, " ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,
 ἀντίστωσις ἐστὶ τὸ γὰρ ὄρθν ἦ, " τίσασθαι
 μνηστῆρων ὑπερβασίαν." *Eustath.* Atqui id
 multò languidiùs esset dictum.

Ver. 207. Οἶτι.] *Qui scilicet.* —

Ἄλλ' οὐ μοι τοιοῦτον ἐπέκλωσαν θεοὶ ὄλβον,
 Πατρί τ' ἐμῶ καὶ ἐμοί· νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερένιος ἱππότης Νέστωρ 210

ὦ φίλ', ἐπειδὴ, ταῦτά μ' ἀνέμνησας καὶ ἔειπες,
 Φασὶ μνηστῆρας σῆς μητέρος εἵνεκα πολλοῦς
 Ἐν μεγάροις, ἀέκητι σέθεν, κακὰ μηχανάσθαι.

Εἰπέ μοι, ἥ ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἢ σέ γε λαοὶ
 Ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῆ. 215

Τίς δ' οἶδ', εἴ κέ ποτέ σφι βίας ἀποτίσεται ἔλθων,

Ἡ ὄγε μῶνος ἔων, ἢ καὶ σύμπαντες Ἀχαιοί;

Εἰ γάρ σ' ὥς ἐθέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,

Ὡς τότε Ὀδυσσεὺς περικῆδετο κυδαλίμοιο,

Δῆμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί. 220

(Οὐ γάρ πν ἴδον ᾧδε θεοὺς ἀναφανδὰ φιλεῦντας,

Ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη.)

Εἴ σ' οὕτως ἐθέλοι φιλέειν, κῆδοιτό τε θυμῶ,

Τῷ κέν τις κείνων γε καὶ ἐκλελάθοιτο γάμοιο.

" Sed non mihi hujusmodi destinârunt dii felicitatem,

" Patrique meo et mihi; nunc autem opus-est pati omnino."

Huic autem respondit deindè Gerenius eques Nestor:

" O amice, quandoquidem haec me recordari-fecisti, et locutus es,

" Aiunt procos, tuam matrem propter, multos

" In aedibus, te invito, mala machinari.

" Dic mihi, an lubens vinceris, an te cives

" Odio-habent publicè, sequentes dei oraculum?

" Quis scit, an aliquandò eorum violentiam ulciscatur reversus.

" Sive ipse solus existens, sive et universi Achivi?

" Si enim te sic vellet amare caesia-oculis Minerva,

" Quemadmodum Ulyssis quondam supra-modum-curam-habuit gloriosi,

" Populo in Trojanorum, ubi passus sumus dolores Achivi.

" (Non enim unquam vidi usque-adeò deos manifestè amantes.

" Quemadmodum illi manifestè astitit Pallas Minerva.)

" Si te adeò vellet amare, curareque in animo,

" Tum quispiam illorum utique oblivisceretur nuptiarum."

210

215

220

Ver. 209. — νῦν δὲ χρὴ τετλάμεν ἔμπης.]

Quod sors feret, feremus æquo animo —
 Terent. Phorm. Act. I. Scen. ii. ver. 88.

Ver. 210 et 255. — Γερένιος ἱππότης
 Νέστωρ.] Vide suprâ ad ver. 68. et ad Il. α',
 175.

Ver. 211. — ἔειπες.] Al. ἔειπας. Quod
 idem.

Ver. 217. "Ἡ ὄγε μῶνος ἔων.] De istius, ὄγε,
 venustate, vide suprâ ad β', 527. et ad Il. γ',
 409.

Ver. 218. 221. 225. — φιλέειν — φι-
 λιῶντας — φιλεῖν.] Vide ad Il. δ', 504.

Ver. 219. — περικῆδετο.] Al. τίρι κῆδετο.

Ver. 220. Δῆμῳ ἐνὶ Τρώων.] Vide suprâ ad
 α', 105.

Ver. 222. Ὡς κείνῳ ἀναφανδὰ παρίστατο
 Παλλὰς Ἀθήνη.] Vide ad Il. κ', 278.

Ver. 225. — οὕτως ἔβηλοι.] Al. οὕτως γ'
 ἔβηλοι et οὕτω γ' ἔβηλοι.

Ver. 224. Τῷ κέν τις κείνων.] Ἰστέιν δὲ ὅτι
 τὸ, τίς, πολλάκις οὐχ ἕνα δηλοῖ ἀπλῶς, ἀλλὰ
 πάντας, ληθῆν ἀντὶ τοῦ, εἰς ἕκαστος. Οὕτως
 παρὰ Σοφοκλεῖ λέγουσιν ὁ χορὸς οἱ Σαλαμῖνιαι,
 (Ajaç, ver. 245. 247.) ὡς νῦν καιρὸς "τινὶ
 " ποδοῖν κλοπᾶν ἀρίσθαι" ἤγουν ἄρτι καιρὸς
 ἡμῖν φυγεῖν λάθρα. Οὕτω κἀνταῦθα ἐκλελάθοι-
 το τίς γάμου ὅ ἐστιν ἕκαστος τῶν μνηστῆρων.
 Eustath.

- Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα· 225
 ὦ γέρον, οὐπω τοῦτο ἔπος τελέεσθαι οἶω·
 Λίην γὰρ μέγα εἶπες· ἄγη μ' ἔχει· οὐκ ἂν ἔμοιγε
 Ἐλπομένῳ τὰ γένοιτ', οὐδ' εἰ θεοὶ ὡς ἐθέλοισιν.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Τηλέμαχε, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων; 230
 ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαῶσαι.
 Βουλοίμην δ' ἂν ἔγωγε καὶ ἄλγεα πολλὰ μογήσας,
 Οἴκαδ' ἔ' ἐλθέμεναι καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι,
 ἢ ἐλθὼν ἀπολέσθαι ἐφέστιος, ὡς Ἀγαμέμνων
 ὦλεθ', ὑπ' Αἰγίσθοιο δόλῳ καὶ ἦς ἀλόχοιο. 235
 Ἄλλ' ἦτοι θάνατον μὲν ὁμοίῳ οὐδὲ θεοὶ περ
 καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκόμεν, ὅπποτε κεν δὴ
 Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.
 Τὴν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἤυδα·

Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est: 225
 “ O senex, nunquam hunc sermonem perfectum iri existimo:
 “ Nimis enim magnum dixisti; stupor me tenet; non mihi
 “ Speranti ea contingerent, neque si dii sic vellent.”
 Hunc verò rursus allocuta est dea caesia-oculis Minerva:
 “ Telemache, quale tibi dictum effugit septum dentium? 230
 “ Facile Deus, si quidem voluerit, etiam è-longinquo virum servaverit.
 “ Mallem verò ego etiam dolores multos passus
 “ Domum redire, et reditùs diem videre,
 “ Quàm reversus perire propriâ-in-domo; uti Agamemnon
 “ Periit, Aegisthi dolo et suae uxoris. 235
 “ Verùm enimverò mortem omnibus-aequè-gravem neque dii ipsi
 “ Etiam ab amato viro possunt arcere, quandocunque tandem
 “ Fatum perniciosum corripuerit longum-somnum-adferentis mortis.”
 Hunc autem rursus Telemachus prudens contrà allocutus est:

Ver. 227. — οὐκ ἂν ἔμοιγε.] *Al.* οὐδ' ἂν ἔμοιγε.

Ver. 230. Τηλέμαχε, ποῖον.] Edidit Barnesius de suo, Τηλέμαχος, ποῖον. Minus rectè. Vide ad *Il.* α', 51.

Ver. 231. ῥεῖα θεός γ' ἐθέλων καὶ τηλόθεν ἄνδρα σαῶσαι.] Ita *Aeschylus*:

κλύει δὲ καὶ πρόσθεθεν ὦν θεός.
Eumenid. ver. 297.

Nec dissimiliter de Diis *Opprianus*:

Τηλόθεν ἰγγυς ἰόντις ————
Halieutic. Lib. II. ver. 8.

Ver. 236. Ἄλλ' ἦτοι θάνατον μὲν ὁμοίῳ.] Τὸν ὁμοίως ἴσι πάντας κατὰ φύσιν ἐρχόμενον. *Schol.* Ἰστίον δὲ, ὅτι ὁ Ποιητὴς πανταχοῦ τὸ Ὅμοίῳ ἴσι τοῦ φαύλου λαμβάνει· οἷον ————
 “ Ἄλλὰ σε γῆρας τείρει ὁμοίῳ” καὶ, “ Ἄλλ' ἦτοι θάνατον μὲν ὁμοίῳ, οὐδὲ θεοὶ περ καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκόμεν.” *Schol.* ad *Il.* δ', 315.

Ibid. — θάνατον μὲν — οὐδὲ θεοὶ περ καὶ φίλῳ ἀνδρὶ δύνανται ἀλαλκόμεν.]

Infernis neque enim tenebris Diana pudicum

Liberat Hippolytum.

Horat. *Carm.* lib. IV. *Od.* vii. 35.

Ver. 237. — ὅπποτε κεν δὴ Μοῖρ' ὀλοὴ καθέλῃσι τανηλεγέος θανάτοιο.]

Stat sua cuique dies ————
Aen. X, 467.

Ὅπποτε πρώτα θάνατος, ἀνάκοι ἰν χθονὶ κοίλα

Εὐδομος εἴ μάλ' ἀμακρὸν ἀτίρμονα νήγριτον ὕπνον.
Mosch. *Idyll.* III, 108.

“ Stat quidem terminus nobis, nbi illum
 “ inexorabilis fatorum necessitas fixit.”
Senec. *Epist.* 101.

Ibid. — ὅπποτε κεν δὴ.] Vide ad *Il.* ε', 433, et 504.

Μέντορ, μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα, κηδόμενοι περὶ 240
 Κείνω δ' οὐκ ἔτι νόστος ἐτήτυμος, ἀλλὰ οἱ ἦδη
 Φράσσαντ' ἀθάνατοι θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.
 Νῦν δ' ἐθέλω ἔπος ἄλλο μεταλλῆσαι καὶ ἔρῃσθαι
 Νέστορ'· ἐπεὶ περιόιδε δίκας ἠδὲ φρόνιν ἄλλων
 Τρεῖς γὰρ δὴ μιν φασὶν ἀνάξασθαι γένε' ἀνδρῶν 245
 "Ὡς τέ μοι ἀθανάτοις ἰνδάλλεται εἰσοράασθαι.
 "Ὡ Νέστορ Νηληϊάδη, σὺ δ' ἀληθεὺς ἐνίσπε,
 Πῶς ἔθαν' Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων;
 Ποῦ Μενέλαος ἔην; τίνα δ' αὐτῷ μήσατ' ὄλεθρον
 Αἰγισθος δολόμητις; ἐπεὶ κτάνε πολλὸν ἀρείω. 250
 "Ἡ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιϊκοῦ, ἀλλὰ πη ἄλλη

" Mentor, ne amplius haec disseramus, moesti licet : 240
 " Illi verò non amplius reditus verus, sed ei jam
 " Moliti sunt immortales mortem et fatum atrum.
 " Nunc verò volo rem aliam inquirere et interrogare
 " Nestorem, quoniam novit jura et prudentiam prae aliis :
 " Ter enim jam ipsum dicunt imperasse saeculis virorum, 245
 " Adeò mihi immortalibus similis-videtur aspectu.
 " O Nestor Nelide, tu verò verum dic :
 " Quomodo mortuus est Atrides latè-imperans Agamemnon ?
 " Ubi Menelaus erat? Quam verò illi machinatus est mortem
 " Aegisthus dolosus? quoniam occidit se multò praestantiorem. 250
 " Annon in Argo erat Achaïco Menelaus? an alicubi alibi

Ver. 240. — μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα.]
 Vulgati habent λεγόμεθα. Barnesius verò
 ex uno MS. et ex Edit. Vet. edidit λεγώ-
 μεθα. Quod et Homero usitatius. Vide
 infrà ad v, 296. item ad Il. v, 292. et ú, 244.
 Eustathius tamen híc in commentario λε-
 γόμεθα legit.

Ver. 242. — θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν.]
 Vide infrà ad ú, 241.

Ver. 245. Τρεῖς γὰρ δὴ μιν φασὶν ἀνάξασθαι
 γένε' ἀνδρῶν.]

Τῶν δ' ἦδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων
 Ἐφθιάθ', οἱ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφην ἠδ' ἐγένοντο
 Ἐν Πύλῳ ἠγαβίη, μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἀνασ-
 σεν. *Iliad.* á, 250.

Ver. 247. 248. "Ὡ Νέστορ — Πῶς ἔθαν'
 Ἀτρεΐδης, &c.] Τοῖς δὲ προσήκουσι, καὶ μὴδὲν
 ἢ διήγησις ἢ προσήκουσα, πάντως οἱ ἐρωτῶντες
 χαρίζονται καὶ κινουσι βουλομένους "Ὡ Νέστορ
 " Νηληϊάδη, σὺ δ' ἀληθεὺς ἐνίσπε, Πῶς ἔθαν'
 " Ἀτρεΐδης; — Ποῦ Μενέλαος ἔην; — "Ἡ
 " οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιϊκοῦ;" πολλὰ ἐρωτῶν
 ἅμα καὶ πολλῶν λόγων ἀφορμὰς προσείμενος· οὐχ
 ἄσπερ ἔνοι, συστέλλοντες εἰς τὸ ἀναγκαῖον αὐτῶ,
 καὶ συνελαύνοντες τὰς ὑποκρίσεις, ἀφαιροῦν-
 ται τῆς γεροντικῆς διατριβῆς τὸ ἥδιον. *Plu-
 tarch. Symposiac. lib. II. Probl. 1.* " Si verò
 " et senex praesens est; habes occasionem

" quâ plurimum illi contulisse videaris, si
 " eum interroges vel quæ ad illum omninò
 " non pertinent; est enim huic ætati loqua-
 " citas familiaris. Hæc sciens Homerus,
 " quandam congeriem simul interrogatio-
 " num Nestori fecit offerri :

" "Ὡ Νέστορ Νηληϊάδη, σὺ δ' ἀληθεὺς ἐνίσπε·
 " Πῶς ἔθαν' Ἀτρεΐδης εὐρυκρείων Ἀγαμέμνων;
 " Ποῦ Μενέλαος ἔην; —
 " Ἡ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιϊκοῦ; —

" Tot loquendi semina interrogando con-
 " gessit, ut prurimum senectutis expleret.
 " Et Virgilianus Æneas, gratum se ad
 " omnia præbens Evandro, varias illi (*Æn.*
 " VIII, 311.) narrandi occasiones minis-
 " trat. Neque enim de unâ re aut alterâ
 " requirit,

" ——— sed singula lætus
 Exquirítque, auditque virúm monumenta
 " priorum.

" Et Evander consultationibus captus sci-
 " tis quàm multa narraverit." *Macrob. lib.*
VII. cap. 2.

Ibid. — εὐρυκρείων.] Vide ad *Il.* á, 102.

Ver. 251. "Ἡ οὐκ Ἄργεος ἦεν Ἀχαιϊκοῦ;]
 Ἀχαιοὺς γὰρ τοὺς Φθιώτας φασὶ συγκαταβάν-
 τας Πέλοπι εἰς τὴν Πελοπόννησον, εἰκῆσαι τὴν
 Λακωνικὴν ποσοῦσαν δ' ἀριστῆ διενεγκεῖν, ὥστε

Πλάζετ' ἐπ' ἀνθρώπους, ὁ δὲ Φαρσῆσας κατέπεφνε;

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Γερῆνιος ἱππότα Νέστωρ·

Τοίγαρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.

Ἦτοι μὲν τόδε κ' αὐτὸς οἶεαι, ὡς κεν ἐτύχθη·

255

Εἰ ζῶντ' Αἴγισθον ἐνὶ μεγάροισιν ἔτετμεν

Ἀτρείδης, Τροίηθεν ἰὼν, ξανθὸς Μενέλαος·

Τῷ κέ οἱ οὐδὲ Φανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν,

Ἄλλ' ἄρα τὸν γε κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν

Κείμενον ἐν πεδίῳ ἐκὰς ἄστεος· οὐδέ κέ τίς μιν

260

Κλαῦσεν Ἀχαιῖάδων· μάλα γὰρ μέγα μῆσατο ἔργον.

Ἡμεῖς μὲν γὰρ κεῖθι πολέας τελέοντες ἀέθλους

Ἡμεῖδ'· ὁ δ' εὐκηλος μυχῶ Ἄργεος ἱπποβότοιο

“ Errabat apud homines, ille verò sumpto-animo interfecit ?”

Huic autem respondit deinde Gerenius eques Nestor :

“ Profectò ego tibi, fili, vera omnia dicam.

“ Sanè quidem hoc ipse suspicèris, quemadmodum evenerit :

255

“ Si viventem Aegisthum in aedibus deprehendisset

“ Atrides, è Trojà profectus, flavus Menelaus ;

“ Sanè ei neque mortuo fusilem terram superfudissent,

“ Sed certè canesque et aves comedissent

“ Jacentem in campo procul ab urbe; neque ulla ipsum

260

“ Deploràssent Achivarum : valdè enim ingens molitus est facinus.

“ Nos etenim illic [in Trojà] multa obeuntes certamina,

“ Sedebamus : ille verò securus in secessu Argi equos-pascentis

τὴν Πελοπόννησον, ἐκ πολλῶν ἤδη χρόνων Ἄργος λεγομένην, τότε Ἀχαιῶν Ἄργος λεχθῆναι καὶ οὐ μόνον γὰρ τὴν Πελοπόννησον, ἀλλὰ καὶ ἰδίως τὴν Λακωνικὴν οὕτω προσαγορευθῆναι τὸ γούν τοῦ Ποιητοῦ, “ Πού Μενίλαος ἦν ; “ — Ἡ οὐκ Ἄργεος ἦν Ἀχαιῶν ; — ” δίζονται τινὲς οὕτως : Ἡ οὐκ ἦν ἐν τῇ Λακωνικῇ ; Strabo, Geograph. lib. VIII. Et paulò inferiori ; τὴν γούν ἰωνομυῖαν τοῖς ἐπιθέτοις διαστίλλεται· τὴν μὲν Θισσαλίαν Πηλοποννησίου Ἄργος καλῶν· τὴν δὲ Πελοπόννησον — “ Ἡ οὐκ Ἄργεος ἦν Ἀχαιῶν ; ” σημαίνων ἐνταῦθα, ὅτι καὶ Ἀχαιοὶ ἰδίως ἀνομάζοντο οἱ Πελοποννησίου κατ' ἄλλην σημασίαν.

Ibid. — Ἀχαιῶν.] *Al.* Ἀχαιῶν.

Ver. 258. — οὐδὲ Φανόντι χυτὴν ἐπὶ γαῖαν ἔχευαν.]

Ὡς οὔτις ἀμφὶ σῶμ' ὕγραν θήσει κόριν.

Euripid. Phœniss. ver. 1658.

Ἔστιν [νόμος] ἐπὶ τοῖς ἱεροσύλοις καὶ προδόταις, ἰὰν τις ἢ τὴν πόλιν προδοῖ, ἢ τὰ ἱερὰ κλέπτῃ, κριθίντα ἐν δικαστηρίῳ, ἂν καταγνωσθῇ, μὴ σαφῆσαι ἐν τῇ Ἀστικῇ. Xenophon. Ἑλληνικῶν, lib. I. haud longè à fine.

Ver. 259. — ἄρα.] *Ut cadaveribus inseparabilis fieri solet* —.

Ibid. — κύνες τε καὶ οἰωνοὶ κατέδαψαν.]

—— canibus data præda Latinis, Alitibusque jaces ——. *Æn.* IX, 485.

Ver. 260. — ἐκὰς ἄστεος.] *Al.* ἐκὰς Ἄργεος. Minùs rectè.

Ver. 262. Ἡμεῖς μὲν γὰρ.] Refertur istud γὰρ non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod elegantèr reticetur : “ *At res aliter accidit, Nos ENIM, &c.*” Vide ad *Il.* 6, 22.

Ibid. — πολέας.] Enuntiabatur ac si scriptum esset πολεῖς.

Ver. 263. — ὁ δ' εὐκηλος μυχῶ Ἄργεος.] Ad hunc locum citat ex *Ovidio Spondanus* ;

“ Quæritur Ægisthus quare sit factus a-
“ dultèr ?

“ In promptu causa est, desidiosus erat.

“ Pugnabant alii tardis apud Ilium armis,

“ Quò tulerat vires Græcia tota suas.

“ Sive operam bellis vellet dare, nulla
“ gerebat,

“ Sive foro, vacuum litibus Argos erat.

“ Quod potuit, fecit ; nè nil ageretur, a-
“ mavit.

“ Sic venit ille puer, sic puer ille manet.
[*Ovid. de Remed. Amor.* ver. 161. 168.

Ubi notandum versus 161. 164. 167. paulò aliter, quàm hîc citantur, legi.] “ Hîc
“ ergò Ægisthus, (inquit idem *Spondanus*)

Πόλλ' Ἄγαμεμνονέην ἄλοχον δέλγεσκέ' ἐπέεσσιν·
 Ἢ δ' ἦτοι τοπρὶν μὲν ἀναίνετο ἔργον ἀεικὲς 265
 Δῖα Κλυταιμνήστρη, (Φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσι·
 Πὰρ γὰρ ἔην καὶ αἰοῖδός ἀνήρ, ᾧ πόλλ' ἐπέτελλεν
 Ἄτρείδης, Τροίηνδε κίαν, εἴρυσθαι ἄκοιτιν.)
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι,
 Δὴ τότε τὸν μὲν αἰοῖδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην, 270
 Κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γενέσθαι·
 Τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὄνδε δόμονδε.

“ Multum Agamemnoniam uxorem demulcebat verbis
 “ Et sanè primò quidem abnuebat facinus indignum 265
 “ Nobilis Clytæmnestra; (mente enim utebatur bonâ:
 “ Aderat enim et cantor vir, cui plurimum mandabat
 “ Atrides, ad Trojam proficiscens, servare uxorem.)
 “ Sed cum jam ipsum [*Ægisthum*] fatum deorum irretivit ut-domaretur,
 “ Tum verò cantorem quidem ductum in insulam desertam, 270
 “ Dereliquit avibus capturam et prædam fieri;
 “ Ipsam verò volens volentem duxit suam in domum.

“ cum ad bellum Trojanum non esset profectus, proinde otiosam vitam viveret, in hoc impium facinus delapsus est; quod indicat Nestor, cum ait; Nos quidem apud Trojam variis exercebamur certaminibus et præliis, quibus omnis libidinum ansa præcidi solet: at hic *Ægisthus* nullis negotiis implicitus, facile Clytæmnestræ pudicitiam attentavit.” Verum, ut opinor, vox “*ἔκκλητος*” non tam desidiosum *Ægisthum* indicat; sed eam potius habet vim; nempe *Ægistho*, absentibus Atridis, Clytæmnestræ liberè et sine metu ambiendæ copiam esse datam. Vide infra ad ζ', 479. et ad *Il. á*, 554.

Ibid. ——— μυχῶ Ἀργεῖς.]. Τῷ ἰσωτάτῳ μίρει τοῦ Ἀργεῖς. Schol.

———— vasto submotâ recessu.

Æn. VIII, 195.

Ver. 264. ——— Δίλγεσκέ.]. Vide ad *Il. β'*. 221. et *ν'*, 84.

Ver. 266. ——— Φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσι.]. Ἐν μὲν οὖν τούτοις τῇ φρονησί τὴν τοῦ σώφρονεῖν αἰτίαν ἀποδώσω. *Plutarch. de audientia. Poetis.*

Ver. 267. Πὰρ γὰρ ἔην καὶ αἰοῖδός ἀνήρ.]. Τὸ γὰρ ἄρχαῖον οἱ αἰοῖδοὶ φιλοσόφων τάξιν ἐπέιχον. Schol. Σῶφρον δὲ τί ἦν τὸ τῶν αἰοῖδῶν γένος, καὶ φιλοσόφων διάθεσιν ἐπέιχον. Ἄγαμέμνων γοῦν τὸν αἰοῖδὸν καταλείπει τῇ Κλυταιμνήστρῃ φύλακα, καὶ παρανετῆρα τινά· ὃς πρῶτον μὲν ἀρετὰς γυναικῶν διερχόμενος, ἐνέβαλλε τινὰ φιλοτιμίαν εἰς καλοκαγαθίαν· εἶτα διατριβὴν παρέιχων ἡδυσίαν, ἐπιπλάνα τὴν διάνοιαν φαύλων ἱππινοῖων. Διὸ Ἀἴγισθος οὐ πρότερον διέφθειρε τὴν γυναῖκα, πρὶ-

τὸν αἰοῖδὸν ἀποκτεῖναι, ἐν νόσῳ ἐρήμῃ. *Athenæus, lib. I. cap. 12.* Καὶ Ὀμηρὸς δὲ τοὺς αἰοῖδούς σωφρονιστὰς εἴρηκε, καθάπερ τὸν τῆς Κλυταιμνήστρας φύλακα, ——— Ὡ πόλλ' ἐπέτελλεν Ἄτρείδης, Τροίηνδε κίαν, εἴρυσθαι ἄκοιτιν.” Τὸν τε Ἀἴγισθον οὐ πρότερον αὐτῆς περιγενίσθαι, πρὶν ἢ “ Τὸν μὲν αἰοῖδὸν ἄγων ἐς νῆσον ἐρήμην, “ Κάλλιπεν τὴν δ' ἐθέλουσαν ἀνήγαγεν ὄνδε δόμονδε.” *Strabo, Geograph. lib. I.*

Ver. 269. Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν μοῖρα θεῶν ἐπέδησε δαμῆναι.]. Tres hujus loci accipiendi rationes affert *Eustathius*. “ Ἡ γὰρ λέγει, ὅτι μοῖρα ἦν θεῶν τὸν αἰοῖδὸν ἢ, ὅτι ἐχρῆν ἀποβαλεῖν τὸν Ἀἴγισθον ἢ, ὅτι μοῖρα ἦν, τὴν Κλυταιμνήστρην ὑπὸ τῷ Αἴγισθῳ γενέσθαι· ὃ καὶ κριῖττον διὰ τὸ, δαμῆναι ἄφ' οὗ καὶ ὁ γάμος γίνεται, δάμος τις ὢν. Postremam harum expositionum in versione secutus est *Barnesius*, Mihi verò secunda verior videtur explicatio; scilicet ut hoc de *Ægistho* intelligatur; tum quia hoc modo aptius congruet id quod sequitur, “ Δὴ τότε τὸν μὲν αἰοῖδὸν ἄγων ———. “ Τὴν δ' ἐθέλων ἐθέλουσαν, &c.” tum quia hæc mihi vocum “*μοῖρα*” et “*δαμῆναι*” magis propria videtur significatio:

ἜΩ μοι ἰγών, ὅτε μοι Σαρπηδόνα φίλτατον ἀνδρῶν
 Μοῖρ' ὑπὸ Πατρόκλοιο Μινωϊτιάδαο δαμῆναι.
Iliad. π', 433.

ἜΩ φίλοι, εἰ καὶ μοῖρα παρ' ἀνέρι τᾶδε δαμῆναι,
 ς', 421.

Ver. 271. Κάλλιπεν οἰωνοῖσιν ἔλωρ.].

Alitibus linqüere feris —. *Æn.* X, 559.

Vide et suprâ ad *ver.* 259. Cæterum no-

- Πολλὰ δὲ μηρί' ἔκχε θεῶν ἱεροῖς ἐπὶ βωμοῖς,
 Πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνήψεν, ὑφάσματά τε, χρυσόν τε
 Ἐκτελέσας μέγα ἔργον, ὃ οὔποτε ἔλπετο θυμῷ. 275
- Ἡμεῖς μὲν γὰρ ἅμα πλέομεν Τροίηθεν ἰόντες,
 Ἀτρεΐδης καὶ ἐγὼ, φίλα εἰδότες ἀλλήλοισιν
 Ἀλλ' ὅτε Σούνιον ἱρὸν ἀφικόμεθ', ἄκρον Ἀθηνῶν,
 Ἔνθα κυβερνήτην Μενελάου Φοῖβος Ἀπόλλων
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε, 280
 Πηδάλιον μετὰ χερσὶ θεούσης νηὸς ἔχοντα,
 Φρόντιν Ὀνητορίδην, ὃς ἐκαίνυτο φῦλ' ἀνθρώπων
 Νῆα κυβερνήσαι, ὁπότε σπέρχοιεν ἄελλαι.
 Ὡς ὁ μὲν ἔνθα κατέσχετ', ἐπειγόμενός περ ὁδοῖο,
 Ὄφρ' ἔταρον θάπτοι, καὶ ἐπὶ κτέρεα κτερίσειεν. 285
 Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κείνος, ἰὼν ἐπὶ οἴνοπα πόντου

- “ Multa autem femora adolebat deorum super sacra altaria ;
 “ Multaque donaria suspendit, textiliaque, aurumque,
 “ Perfecto magno opere, quod nunquam sperâsset in animo. 275
 “ Nos quidem simul navigabamus à Trojâ profecti,
 “ Atrides [*Menelaus*] et ego, amicè affecti invicem :
 “ Sed cùm ad Sunium sacrum pervenissemus, promontorium Athenarum,
 “ Illic gubernatorem Menelaï Phoebus Apollo
 “ Suis mitibus telis aggrediens occidit, 280
 “ Clavum in manibus currentis navis tenentem,
 “ Phrontin Onetoridem, qui vincebat genus hominum
 “ In nave gubernandâ, quoties ingruebant procellae.
 “ Sic ille quidem illic detentus est, deproperans licèt iter,
 “ Ut socium sepeliret, et inferias ei ferret. 285
 “ Sed quando jam et ille, profectus super obscurum pontum

tandum versum hunc et sequentem apud Strabonem (loco suprâ ad ver. 267. citato) in unum contractos, hoc modo ;

Κάλλιπτε· τὴν δ' ἐβίλουσαν ἀνήγαγεν ὄνδε δόμονδι.

“ Sed in vet. Cod. (inquit Casaubonus in annotationibus ad eundem Strabonis locum) “ locus ita legebatur ut extat apud Poetam.

Ver. 274. Πολλὰ δ' ἀγάλματ' ἀνήψεν.] Ἀγάλματα δὲ παρὰ μὲν τοῖς ὕστερον, τὰ ξιῶνα· παρὰ δὲ τῷ Ποιητῇ, πᾶν ὃ σὶς ἀγάλλεται ὡς καὶ ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα φανίται. Διὸ εἰπὼν ἀγάλματα, ἐπάγει· ὑφάσματά τε χρυσόν τε.” Eustath. Sic infrâ ver. 438. huius libri ;

— ἰ' ἀγαλμα θιά κιχάρειτο ἰδοῦσα.

Et ὃ, 601.

— ἀλλά σ' αὐτῷ

Ἐνθαδὶ λίσσω ἀγαλμα —

Ver. 275. — ἔλπετο.] Edidit Barnesius ἔλπειτο, nullâ idoneâ ratione.

Ver. 278. — Σούνιον.] Ἀκρωτήριον τῆς Ἀττικῆς. Schol.

Ver. 279. — Φοῖβος Ἀπόλλων.] Vide ad *Il.* α', 45 et 75.

Ver 280. Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιχόμενος κατέπεφνε.] Ὅρα δὲ ὅτι καὶ ἐν τῇ Ὀδυσσεΐα τοὺς τῶν ἀνδρῶν αἰφνιδίους θανάτους Ἀπόλλωνι ἀνατίθησιν· ἐν δὲ τοῖς ἔξῃς, Ἀρτίμιδι τοὺς τῶν γυναικῶν· ὃ ἐστὶν ἡλίω καὶ σελήνῃ. Eustath. Vide ad *Il.* τ', 59. et ὦ, 605. 606. item infrâ ad ἰ, 409.

Ibid. — ἀγανοῖς βελέεσσιν.] Ita edidit Barnesius ex *Iliad.* ὦ, 759. atque ita hic in commentario legit Eustathius. Vulgg. ἀγανῶσι βελέεσσιν.

Ver. 281. Πηδάλιον μετὰ χερσὶ — ἔχοντα.]

— clavumque affixus et hærens Nusquam amittebat —

Æn. V, 852.

Ver. 282. — ἐκαίνυτο.] Vide ad *Il.* γ', 260.

Ver. 283. — σπέρχοιεν.] *Al.* σπέρχουσι.

Ver. 285. 289. — κτερίσειεν — Ἐφράσατο.] Vide ad *Il.* α', 140.

- Ἐν νηυσὶ γλαφυρῆσι, Μαλειάων ὄρος αἰπὺ
 Ἴξε Δέων, τότε δὴ στυγερὴν ὄδον εὐρύοπα Ζεὺς
 Ἐφράσατο, λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' αὐτμένα χεῦεν,
 Κύματα τε τροφόντα, πελώρια, ἴσα ὄρεσσιν. 290
 Ἐνθα διατμήξας, τὰς μὲν Κρήτη ἐπέλασεν,
 Ἦχι Κύδωνες ἔναιον, Ἰαρδάνου ἀμφὶ ρέεθρα.
 Ἔστί δέ τις λισσὴ, αἰπεῖά τε εἰς ἄλλα πέτρα,
 Ἐσχατιῇ Γόρτυνος, ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
 Ἐνθα Νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαῖον ῥίον ὠθεῖ 295
 Ἐς Φαιστόν· μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀπόεργει.

“ In navibus cavis, Malarum montem excelsum

“ Pervenit currens, tum verò invisum iter latè-sonans Jupiter

“ Destinavit: stridorumque ventorum flatum immisit,

“ Fluctusque tumidos, ingentes, aequales montibus. 290

“ Illic disjunctis navibus, has quidem Cretae admovit;

“ Ubi Cydones habitabant, Jardani circa fluenta.

“ Est autem quaedam laevis, excelsaque in mare petra,

“ Ad fines Gortynis, in obscuro ponto:

“ Huc Auster ingentem fluctum ad sinistrum promontorium pellebat 295

“ In Phaestum: parvulus autem lapis ingentem fluctum impedit.

Ver. 287. ————— Μαλειάων ὄρος.] Τὴν Μαλειάν λέγει, τὸ ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς. Schol.

Ver. 288. ————— τότε δὴ στυγερὴν ὄδον εὐρύοπα Ζεὺς.] Ὁ ἴστιν ὁ Ἄηρ. Eustath.

Ibid. ————— εὐρύοπα Ζεὺς.] Vide ad II. α', 175.

Ver. 289. ————— λιγέων δ' ἀνέμων ἐπ' αὐτμένα χεῦεν.] Eustathius in commentario legit, λιγέων ἀνέμων ἐπ' αὐτμένα χεῦεν.

Ver. 290. Κύματα τε τροφόντα ————— ἴσα ὄρεσσιν.]

————— insequitur cumulo præruptus aquæ mons. Æn. I, 108.

Ibid. ————— τροφόντα.] Ἄλ. τροφόντα et τροφόντο.

Ver. 291 et 300. ————— ἐπέλασεν.] Vide ad II. ν', 1.

Ver. 292. ————— Κύδωνες.] Ἐένος Κρήτης, καὶ Κυδωνίς, πόλις Κρήτης, ποταμὸν ἔχουσα Ἰαρδανόν. Schol.

Ver. 293. Ἔστί δέ τις λισσὴ.] Λεῖα πέτρα ἢ κατὰ μεταπλασμὸν, εἶπεν τὸν νῦν καλούμενον παρὰ τοῖς Κρησὶ, σὺν τῷ “β,” Βλίσση. Ἔστί δὲ ἀκρωτήριον τῆς Γορτυνίας· ὄθεν Κράτης σὺν τῷ “ν” γράφει Λισσίη. Schol.

Ver. 295. Ἐνθα Νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαῖον ῥίον ὠθεῖ.] “Fluctus, qui flante Aquilone maximi et crebrissimi excitantur, simul ac ventus posuit, sternuntur et conflaccunt, et mox esse fluctus desinunt. At non idem fit flante Austro vel Africo: quibus jam nihil spirantibus,

“ undæ tamen factæ diutiùs tument; et à vento quidem jamdudum tranquillæ sunt, sed mare est etiam atque etiam undabundum. — Id autem ipsum, quod dicimus, ex illis quoque Homericis versibus, si quis non incuriosè legat, adminiculari potest; nam de Austri flatibus ita scripsit;

“ Ἐνθα Νότος πόντοιο κλυδῶνα εἰς λάαν ὠθεῖ.

“ Contrà autem de Boreâ, quem Aquilonem appellamus, alio dicit modo: (Infrà é, 296.)

“ Καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῦμα κλυδῶν.

“ Ab Aquilonibus enim, qui alti supernique sunt, fluctus excitatos quasi per pro-na voluit dici; ab Austris autem iis, qui humiliores sunt majori vi quâdam propelli sursum, atque rursus subjici.” Gellius, lib. II. cap. 30.

Ibid. ————— μέγα κῦμα ποτὶ σκαῖον ῥίον ὠθεῖ.] Apud Gellium, loco jam citato, πόντοιο κλυδῶνα εἰς λάαν ὠθεῖ. Ἄλ. περὶ σκαῖον.

Ver. 296. ————— Φαιστόν.] Ἀκρωτήριον τῆς Γορτυνίας. Schol.

Ibid. ————— μικρὸς δὲ λίθος μέγα κῦμ' ἀπόεργει.] Τὸ γὰρ ὑπὸ τοῦ Νότου κῦμα τὴν Φαιστόν ἂν ἐποίησι ἀλμυρὸν, εἰ μὴ προκείμενος ὁ λίθος ἐκώλυεν ἐντὸς μέγα γίγνεσθαι κῦμα, προκαταγνυμένων περὶ αὐτὸν τῶν κυμάτων. Γράφεται καὶ, “Μαλείου δὲ λίθος.” Μάλειον γὰρ ὀνομάζεται πρὸ τοῦ Φαιστίου λιμῆνος ἀκρωτήριον. Schol.

- Αἰ μὲν ἄρ' ἔνθ' ἤλθον, σπουδῆ δ' ἤλυξαν, ὄλεθρον
 Ἄνδρες, ἀτὰρ νῆάς γε ποτὶ σπιλάδεσσιν ἔαξαν
 Κύματ'· ἀτὰρ τὰς πέντε νέας κυανοπρωρείους
 Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδαρ. 300
- Ὡς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων,
 Ἥλᾶτο ζῆν νησὶν ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους.
 Τόφρα δὲ ταῦτ' Αἴγισθος ἐμήσατο οἴκοι λυγρὰ,
 Κτείνας Ἀτρείδην· δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῶ.
 Ἐπτάετες δ' ἦνασσε πολυχρύσοιο Μυκῆνης· 305
- Τῶ δέ οἱ ὀγδοάτῃ κακὸν ἤλυθε δῖος Ὀρέστης
 Ἄψ' ἀπ' Ἀθηνάων, κατὰ δ' ἔκτανε πατροφονῆα,
 Αἴγισθον δολόμητιν, ὅς οἱ πατέρα κλυτὸν ἔκτα.
 Ἦτοι ὁ τὸν κτείνας δαίνυ τάφον Ἀργείοισιν
 Μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάλκιδος Αἰγίσθοιο· 310

- “ Hae quidem huc venerunt ; vix autem effugerunt mortem
 “ Viri : at naves sanè ad saxa fregerunt
 “ Fluxus : caeterùm quinque naves caeruleis-proris
 “ Aegypto admovit ferens ventusque et unda. 300
 “ Sic ille quidem ibi plurimum victum et aurum congregans.
 “ Errabat cum navibus apud alterius-linguae homines.
 “ Interea verò ista Aegisthus molitus est domi tristia,
 “ Occiso Atridà : subactus autem est populus sub illo.
 “ Septennio verò is imperavit divitibus Mycenis : 305
 “ Octavo verò anno ei in-perniciem venit nobilis Orestes
 “ Rursus ab Athenis ; occidit autem patris-interfectorem,
 “ Aegisthum dolosum, qui illi patrem inclytum interfecerat.
 “ Atque hic cùm hunc occidisset, dedit coenam-sepulchralem Argivis
 “ Matrisque invisae et imbellis Aegisthi : 310

Ver. 297. — ἄρ.] Non hìc vacat istud ἄρ'. Sententiam enim connectit cum eo quod praecessit ver. 291. “ — τὰς “ μὲν Κρήτη &c ”

Ver. 298. — σπιλάδεσσιν.] Παραλίους πέτρους, παρὰ τὸ ἐσπιλῶσθαι ἢ ταῖς κατὰ θάλασσαν περιηλμέναις ἐν ὀλίγῳ ὕδατι. Schol.

Ver. 300. Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε.] “ Du temps “ d'Homere le fleuve d'Egypte n'avoit pas “ encore le nom de Nil, et n' étoit connu “ que sous le nom d' Egyptus. — Ce nom “ de Nil qui n'a pas été connu d' Homere, “ l'a été d' Hesiode ; et c'est un argument “ qu'on peut ajouter à ceux qu'on a d' “ ailleurs, pour prouver qu' Hesiode vivoit “ après Homere.” Dacier. Vide infra ad ὃ, 581.

Ver. 301. Ὡς ὁ μὲν ἔνθα πολὺν βίοτον.] Καὶ γὰρ ἀκούσιοι διατριβαὶ κατίσχον αὐτὸν ὑπὸ δυσπραγίας —· καὶ ἰκούσιοι χρηματισμοῦ χάριν. Φησὶ γὰρ ὁ Νίστωρ, “ Ὡς ὁ μὲν, ἔνθα πολὺν

“ βίοτον καὶ χρυσὸν ἀγείρων, Ἥλᾶτο ζῆν νη- “ σὶ —· ” Strabo, Geograph. lib. I.

Ver. 302. — ἐπ' ἀλλοθρόους.] Al. κατ' ἀλλοθρόους.

Ver. 304. — δέδμητο.] Vide ad II. ὃ, 492.

Ver. 305. — ἦνασσε.] Vide ad II. σ', 172.

Ver. 306. 415, et 441. — ἤλυθε.] Vide suprà ad β', 262. et ad II. α', 37.

Ver. 307. Ἄψ' ἀπ' Ἀθηνάων.] Ὅπου ἴσαι- δεύστο. Schol. Al. Αἴψ' ἀπ' Ἀθηνάων. Al. Ἄψ' ἀπὸ Φωκῆων.

Ver. 308. — ὅς οἱ.] Al. ὅ οἱ.

Ver. 309. — δαίνυ.] Quà analogià ex δίδωμι fit ἰδίδαν, ἰδίδως, ἰδίδω· eadem ex δαί- νυμι fit ἰδαινῶν, ἰδαινῶς, ἰδαινῶ. Vide ad II. γ', 260. et I, 70.

Ver. 310. Μητρός τε στυγερῆς.] Φιῖδιτα. διὰ τούτων Ὀρέστου ; τὸ μὲν γὰρ εὐφημώτερον ἐποίησιν, ὅτι ἴθαψι τὴν μητέρα, τὸν δὲ θάνατον παρσιώπησιν. Schol.

Αὐτῆμαρ δέ οἱ ἦλθε βοῆν ἀγαθὸς Μενέλαος,
Πολλὰ κτήματ' ἄγων, ὅσα οἱ νέες ἄχθος ἄειραν.

Καὶ σὺ, φίλος, μὴ δρθὰ δόμων ἄπο τῆλ' ἀλάλησο,
Κτήματά τε προλιπῶν, ἄνδρας τ' ἐν σοῖσι δόμοισιν
Οὕτω ὑπερφιάλους· μὴ τοι κατὰ πάντα φάγωσι 315
Κτήματα δασσάμενοι, σὺ δὲ τηῦσίνην ὁδὸν ἔλθης.

Ἀλλ' ἐς μὲν Μενέλαον ἐγὼ κέλομαι καὶ ἄνωγα
'Ελθεῖν· κεῖνος γὰρ νέον ἄλλοθεν εἰλήλουθεν
'Εκ τῶν ἀνθρώπων, ὅθεν οὐκ ἔλποιστό γε θυμῷ
'Ελθέμεν, ὄντινα πρῶτον ἀποσφῆλωσιν ἄελλαι 320

'Ες πέλαγος μέγα τοῖον· ὅθεν τέ περ οὐδ' οἰωνοὶ
Αὐτόετες οἴχνηυσιν, ἐπεὶ μέγα τε, δεινὸν τε·
'Ἀλλ' ἴθι νῦν, σὺν νῆϊ τε σῆ καὶ σοῖς ἐτάροισιν·
Εἰ δ' ἐθέλεις πεζός, πάρα τοι δίφρος τε καὶ ἵπποι,
Πὰρ δέ τοι υἱες ἐμοὶ, οἳ τοι πομπῆες ἔσονται 325
'Ες Λακεδαίμονα δῖαν, ὅθι ξανθὸς Μενέλαος.

“ Eodem verò die ei supervenit bello strenuus Menelaus,
“ Plurima bona ducens, quantum scilicet ei naves onus ferre-poterant.
“ Et tu, amice, ne diutiùs à domo longè erres,
“ Bonisque relictis virisque in tuis aedibus
“ Adeò superbis ; ne tibi omnia devorent 315
“ Bonis divisís, tu verò vanum iter feceris.
“ Sed ad Menelaum quidem ego adhortor et jubeo te
“ Proficisci ; ille enim nupèr aliundè venit
“ Ex iis hominibus, unde non speraret in animo
“ Se-rediturum, quemcunque primùm abegerint procellae 320
“ In pelagus tam vastum : unde utique nec aves
“ Intra annum venire possunt, quoniam ingens, horrendumque.
“ Sed ito nunc, cum nave tuâ et tuis sociis :
“ Sin velis terrestri-itinere, aderit tibi currusque et equi,
“ Aderunt tibi etiam filii mei, qui tibi duces erunt 325
“ Ad Lacedaemonem nobilem, ubi flavus Menelaus.

Ver. 311. — βοῆν ἀγαθός.] Vide ad *Il.* β', 408.

Ver. 316. — σὺ δὲ τηῦσίνην ὁδὸν ἔλθης.] Sic infrà *Odyss.* ó, 15.

— σὺ δὲ τηῦσίνην ὁδὸν ἔλθης.

Item *Hymnus in Apollinem*, ver. 540.

'Ἡς τι τηῦσίνην γ' ἔπος ἔσσειται, ἥς τι ἔργον.

Et *Theocritus*, *Idyll.* XXV, 229.

Καὶ βάλεν ἄσσον ἰόντος ἀριστερὸν ἐς κενεῶνα.
Τηῦσίνης· οὐ γάρ τι βίλος διὰ σαρκὸς ἔλισθιν.

Porrò de voce Τηῦσίνης ita *Mericus Casaubonus* ; “ Τηῦσίνης vox Homerica —

“ Grammaticis non parum molestiæ creavit. Fuerunt qui ἀρχαῖον· alii qui βλαβερὸν, ἢ περιβόητον exponerent. Eustath.

“ propriè ὑγρὸν significare vult. Sed omnes tamen in eò consentiunt pro μάταιον ab Homero usurpari : Ita certè *Odyss.* γ', et ó, sed et in *Hymno* quo Apollinem celebrat, ubi τηῦσίνον opponitur τῷ ἔργῳ. “ Et sanè hæc est vera et genuina verbi “ significatio.” *Denuperá Homeri Editione, Dissertat.* I. Et *Scholias*tes ad hunc locum τηῦσίνην exponit μάταιον.

Ver. 317. 318. 375. — ἄνωγα — εἰλήλουθεν — ἰολπα.] Vide ad *Il.* á, 37. 9', 322. et φ', 81.

Ver. 320. — ἀποσφῆλωσιν ἄελλαι.] Τὸ δὲ, ἀποσφῆλωσιν ἄελλαι, ἀντὶ τοῦ ἀποπλανήσασιν ὁδοῦ· εἴθε γὰρ τὸ, σφάλλειν, ἐμπόδιον ἰδοῦ σημαίνει. Eustath.

Ver. 326. — Λακεδαίμονα δῖαν.] Vide infrà ad δ', 1. et ad é, 20.

- Λίσσεσθαι δέ μιν αὐτὸν, ἵνα νημερτὲς ἐνίσπη·
 Ψεῦδος δ' οὐκ ἔρεει· μάλα γὰρ πεπνυμένος ἐστίν.
 "Ὡς ἔφατ'· ἥελιος δ' ἄρ' ἔδου καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε.
 Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 830
 ᾧ γέρον, ἦτοι ταῦτα κατὰ μοῖραν κατέλεξας·
 Ἀλλ' ἄγε, τάμνεται μὲν γλώσσας, κερῆασθε δὲ οἶνον,
 Ὀφρα Ποσειδάωνι καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι
 Σπείσαντες, κρίτοιο μεδώμεθα· τοῖο γὰρ ἄρη.
 Ἦδὴ γὰρ φάος οἴχεθ' ὑπὸ ζόφον οὐδὲ ἔοικε 835
 Δηθὰ θεῶν ἐν δαιτὶ θασσέμεν, ἀλλὰ νέεσθαι.
 Ἦ ῥα Διὸς θυγάτηρ· τοὶ δ' ἔκλυον αὐδῆσάσης.
 Τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδαρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,
 Κούροι δὲ κρητῆρας ἐπεστέψαντο ποταῖο·
 Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι· 840

- " Ora autem eum ipsum, ut vera dicat :
 " Mendacium verò non dicet : valdè enim prudens est."
 Sic dixit : sol autem occidit, et tenebrae advenerunt.
 Inter hos verò et dixit dea caesiis-oculis Minerva : 830
 " O senex, profectò haec rectè dixisti :
 " Sed agite, secate quidem linguas, et miscete vinum,
 " Ut Neptuno et aliis immortalibus
 " Ubi libaverimus, lectum curemus ; ejus enim hora adest
 " Jam enim lumen ivit sub occasum ; neque decet 835
 " Diù deorum in epulo sedere, sed abire."
 Dixit sanè Jovis filia ; hi verò auscultârunt locutæ.
 Ipsis autem praecones aquam manibus infuderunt :
 Juvenes verò crateras coronârunt potu ;
 Distribueruntque omnibus, auspicantes poculis : 840

Ver. 329. — ἥελιος δ' ἄρ' ἔδου, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε.] Vide suprâ ad β', 388.

Ver. 330. 336 et 371. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide suprâ ad Il. á, 206.

Ver. 332. Ἀλλ' ἄγε, τάμνεται μὲν γλώσσας.]

Πανταχοῦ τῆς Ἀττικῆς, ἡ γλῶττα χωρὶς τίμνεται. Aristoph. Aves, ver. 1702.

"Εβος ἦν τριπομῖνις πρὸς τὸ καθύδιν, τῶν ἱερῶν τὰς γλώσσας ἀποτίμνιν, καὶ καίεν τοῖς θεοῖς, τοῦ; λόγου; ἱσιμιλομῖνις· διὸ καὶ ἐπὶ μόνῃς τῆς Νίστορος θυσίας ἱερῆται τὸ ἴθος· ὑψηλὴ γὰρ τὸ λίγιν, συντίμνι τοὺς λίγους. Λίγινται δὲ Ἀττικὸν ἵναί τὸ ἴθος, λαβόνταν τὴν ἀρχὴν ἐντυθεῖν. Schol. "Εσσιδον δὲ ἀπὸ τῶν διίπων ἀναλύοντις, καὶ τὰς σπονδὰς ἱποιοῦντο Ἐρμῆ, καὶ οὐχ, ὡς ὕστιρον, Διὶ τελεῖψ· δοκεῖ γὰρ Ἐρμῆ; ὕπιου προστάτης ἵναί. Σπίνδουσι δ' αὐτῶ καὶ ἐπὶ ταῖς γλώσσαις ἐκ τῶν διίπων ἀπίοντις. Προστίμονται δ' αὐτῶ αἱ γλῶσσαι, διὰ τὴν ἱρμνῖαν. Athenæus, lib. I. cap. 14. Cæterùm

Athenæi Interpres Latinus (lib. IV. cap. 4. ubi hic versus ab Athenæo citatur,) alii que nonnulli istud "τάμνεται μὲν γλώσσας" exponunt, "favete linguis," sed minùs rectè; ut liquet ex sequente "Γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον —." Ver. 341.

Ibid. — κερῆασθε.] Athenæus, lib. IV. cap. 4. citat κερῆασθε.

Ver. 335. 346. — ἀθανάτοισι — ἀθάνατοι.] Vide ad Il. á, 398.

Ver. 353. — ἀθανάτοισι Σπείσαντις, κρίτοιο μεδώμεθα.]

"Ἄλλοτε δὲ σπονδῆς θύσει; τι ἰλάσκεισθαι, Ἥμιν ὅτ' ἰνάξῃ, καὶ ὅταν φάος ἱερὸν ἴληθ.
Hesiod. "Erg. καὶ Ἥμιο. I, 335.

Ver. 335. — οἴχεθ'.] Al. ὄχεθ'.

Ver. 339. — κρητῆρας ἱπιστίψαντο σότοις.] Vide suprâ ad á, 149. et ad Il. á, 470.

Ver. 340. Νώμησαν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενοι δεπάεσσι.] Vide infrâ ad η', 183.

Γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον, ἀνιστάμενοι δ' ἐπέλειπον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν, τ', ἐπίον Δ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,
 Δὴ τότε Ἀθηναίη καὶ Τηλέμαχος Διοειδῆς
 Ἄμφω ἴσθην κοίλην ἐπὶ νῆα νέεσθαι·

Νέστωρ δ' αὖ κατέρυκε καθαπτόμενος ἐπέεσσι·

345

Ζεὺς τόγ' ἀλεξήσῃ, καὶ ἀθάνατοι θεοὶ ἄλλοι,
 Ὡς ὑμεῖς παρ' ἐμεῖο Δοὴν ἐπὶ νῆα κίοιτε,
 Ὡστε τεῦ ἢ παρὰ πάμπαν ἀνείμονος, ἢ πενιχροῦ,
 Ὡ οὔτε χλαῖναι καὶ ῥήγεα πόλλ' ἐνὶ οἴκῳ,
 Οὔτ' αὐτῶ μαλακῶς, οὔτε ξείνοισιν, ἐνεύδειν.

350

Αὐτὰρ ἐμοὶ πάρα μὲν χλαῖναι καὶ ῥήγεα καλά·
 Οὐ Δὴν δὴ τοῦδ' ἀνδρὸς Ὀδυσσεύος φίλος υἱὸς
 Νηὸς ἐπ' ἰκρίοφιν καταλέξεται, ὄφρ' ἂν ἔγωγε
 Ζῶω· ἔπειτα δὲ παῖδες ἐνὶ μεγάροισι λίπωνται,
 Ξείνους ξεινίζειν, ὅστις κ' ἐμὰ δῶμαθ' ἴκηται.

355

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Εὖ δὴ ταῦτά γ' ἔφησθα, γέρον φίλε· σοὶ δὲ ἔοικε
 Τηλέμαχον πείθεσθαι, ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὔτω.
 Ἄλλ' οὔτος μὲν νῦν σοὶ ἅμ' ἔψεται, ὄφρα κεν εὖδῃ

Linguas autem in ignem conjecerunt, surgentesque libârunt.
 Caeterum postquam libârant, biberantque quantum desiderabat animus,
 Tum verò Minerva et Telemachus deo-similis
 Ambo volebant cavam ad navem redire :
 Nestor autem contrâ detinebat incessens verbis :
 “ Jupiter hoc prohibeat, et immortales dii alii,
 “ Ut vos à me celerem ad navem eatis,
 “ Tanquam ab aliquo vel prorsus vestis-carenti, aut pauperculo,
 “ Cui neque laenae neque stragula multa in domo
 “ Quibus aut ipse mollitèr, aut hospites indormiant.
 “ At mihi adsunt laenae et stragula pulchra.
 “ Nunquam certè hujus viri Ulyssis charus filius
 “ Navis in tabulatis cubaverit, dum ego
 “ Vixero; deinde verò liberi in aedibus linquantur,
 “ Qui hospites excipiant, quicumque ad meam domum venerit.”
 Hunc autem rursus allocuta est dea caesiis-oculis Minerva :
 “ Benè sanè haec dixisti, senex amice : tibi verò decet
 “ Telemachum parere, quoniam longè melius sic.
 “ Verùm ille quidem nunc te sequatur; ut dormiat

345

350

355

Ver. 341. Γλώσσας δ' ἐν πυρὶ βάλλον.] Vide
 suprâ ad ver. 332.

Ver. 343. — Διοειδῆς.] Vide ad II. α',
 217.

Ver. 345. — καθαπτόμενος.] Vide suprâ
 ad β', 39.

Ver. 348. — ἀνείμονος.] Μὴ κικτημένον
 ἰμάτια. Schol.

Ver. 349 et 351. — ῥήγεα.] ῤαπτὰ ἰμά-
 τια καὶ περιβόλαια ῤήξει γὰρ οἱ ἀρχαῖοι [Ita

ex duobus MSS. et ex Eustathio edidit Bar-
 nesius; Vulgg. οἱ Ἀχαιοὶ] ἔλγρον, τὸ βάψαι.
 Schol. Vide et ad II. α', 644.

Ver. 351 et 387. — καλά.] Similiter-
 que infrâ ver. 464. καλή' et ver. 467. καλόν.
 Vide ad II. β', 43.

Ver. 355. Νηὸς ἐπ' ἰκρίοφιν.] Ἐπὶ τῶν κα-
 ταστροφμάτων καὶ σανιδωμάτων τῆς νηός. Schol.

Ver. 353. 365. — καταλέξεται —
 λειζαίμην.] Vide ad II. β'. 515.

Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· ἐγὼ δ' ἐπὶ νῆα μέλαιναν 360
 Εἴμ', ἵνα θαρσύνω θ' ἐτάρους, εἴπω τε ἕκαστα·
 Οἷος γὰρ μετὰ τοῖσι γεραίτερος εὐχομαι εἶναι·
 Οἱ δ' ἄλλοι φιλότῃ νεώτεροι ἄνδρες ἔπονται
 Πάντες ὀμηλικῆ μεγαθύμου Τηλεμάχοιο.
 Ἔνθα κε λεξαίμην κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ 365
 Νῦν· ἀτὰρ ἠᾶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους
 Εἴμ', ἔνθα χρεῖός μοι ὀφέλλεται, οὔτι νέον γε,
 Οὐδ' ὀλίγον· σὺ δὲ τοῦτον, (ἐπεὶ τεὸν ἴκετο δῶμα,)
 Πέμψον σὺν δίφρῳ τε καὶ υἱεῖ· δὸς δέ οἱ ἵππους,
 Οἱ τοι ἐλαφρότατοι θείειν, καὶ κάρτος ἄριστοι. 370
 Ὡς ἄρα φωνήσασ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Φήνῃ εἰδομένη· θάμβος δ' ἔλε πάντας ἰδόντας.
 Θαύμαζεν δ' ὁ γεραίός, ὅπως ἴδεν ὀφθαλμοῖσιν·
 Τηλεμάχου δ' ἔλε χεῖρα, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·

“ Tuis in aedibus ; ego autem ad navem nigram 360
 “ Vado, ut confirmem socios praecipiamque singula ;
 “ Solus enim inter illos senior glorior esse :
 “ Caeteri verò ob amicitiam juniores viri sequuntur
 “ Omnes aequales aetate magnanimi Telemachi.
 “ Illic cubaverim cavâ in navi nigrâ 365
 “ Nunc · sed manè ad Cauconas magnanimos
 “ Ibo, ubi debitum mihi debetur, neque sanè novum,
 “ Neque exiguum : tu verò hunc, (quoniam tuam venit ad domum,)
 “ Mitte cum curru et filio : daque ei equos,
 “ Qui tibi celerrimi currendo, et robore fortissimi.” 370
 Sic utique locuta abiit caesia-oculos Minerva,
 Aquilae similis : stupor autem cepit omnes videntes.
 Admirabatur etiam senex, ut vidit oculis ;
 Telemachique prehendit manum, verbumque dixit, et locutus est :

Ver. 361. — θαρσύνω.] Similiterque
 infrâ ver. 403. πόρρω. Vide infrâ ad ζ',
 31. item ad Η. π', 70. et α, 338.

Ver. 366. — ἀτὰρ ἠᾶθεν μετὰ Καύκωνας.]
 Νῦν τῶν ἐν Ἀρκαδίᾳ μέμνηται. Schol. Περὶ
 δὲ τῶν Καυκῶνων ζητοῦσι τισὶν [Al. φησὶν] ὅτι
 τῆς Ἀθηναίας τῆς τῷ Μίντῃ [Al. Μίντορι] ὁμοι-
 ωμένης, εἰσούσης πρὸς Νίστορα, “ Νῦν, ἀτὰρ
 “ ἠᾶθεν μετὰ Καύκωνας μεγαθύμους Εἴμ', ἔνθα
 “ χρεῖός μοι ὀφέλλεται — ” δοκεῖ σημα-
 νίσθαι χώρα τις ἐν τῇ τῶν Ἑπιδῶν, ἣν οἱ
 Καύκωνες εἶχον, ἕτεροι ὄντες τῶν ἐν τῇ Τριφυλίᾳ,
 ἰπικτίοντες καὶ μέχρι Δυμαίας τυχόν· οὔτι δὲ
 τὴν Δυμῆν ὁπόθεν Καυκωνίδα εἰρησθαι συμβέ-
 ληκε, παραλαπτῆν ἄξιον, οὔτι τὸν ποταμὸν ὀπό-
 θεν Καύκων εἰρηται, διὰ τὸ τοὺς Καύκωνας παρὲ-
 ραὶν ζῆτῃσιν, οἳ τινὲς ποτὲ εἰσὶν, ὅπου φησὶν ἡ
 Ἀθηναῖα βαδίζειν κατὰ τὴν τοῦ χεῖρους κομιδήν.
 Εἰ γὰρ μὴ διχομῖμα τοὺς ἐν τῇ Τριφυλίᾳ λέ-
 Τομ. I.

γισθαι τοὺς περὶ Λίπριον οὐκ οἶδ' ὅπως πιθανὸς
 ἔσται ὁ λόγος· διὸ καὶ γράφουσι τινὲς: “ — ἔνθα
 “ χρεῖός μοι ὀφέλλεται ἠλιδι δῆ, οὐκ ὀλίγον.”
 Strabo, Geograph. lib. VIII. Caeterum
 quod hic addit Scholiastes ; Οὐκίτι δὲ ἡ
 Ἀθηναῖα πρὸς τὸν Μινιάσον σὺν τῷ Τηλεμάχῳ
 ἀφικνεῖται, διότι γάμοι ἰστυλοῦντο νιού καὶ
 θυγατρὸς Μινιάσου· ἄλλοτρία δὲ τούτων ἡ
 Ἀθηναῖα id verò merum videtur commen-
 tum.

Ver. 367. — ὀφέλλεται.] Apud Stra-
 bonem, loco jam citato, ἐφέλλεται. At Cas-
 saubonus in annotationibus; “ Praefero,” iu-
 quit, “ alteram lectionem ὀφέλλεται.”

Ver. 372. Φήνῃ ἰδομένη.] Φήνη, ἴδος ὄρειου,
 ὅμοιον ἀστῶ Schol. Al. Φήνη ἰδομένη

Ver. 373. Θαύμαζεν δ' ὁ γεραίός.] Ὅτι νίφ
 ὄντι τῷ Τηλεμάχῳ συνηκολούθει ἡ Ἀθηναῖα.
 Schol.

- ᾽Ω φίλος, οὐ σε ἔολπα κακὸν καὶ ἀναλκιν ἔσεσθαι, 375
 Εἰ δὴ τοι νέω ᾧδε θεοὶ πομπῆες ἔπονται.
 Οὐ μὲν γάρ τις ὄδ' ἄλλος Ὀλύμπια δώματ' ἐχόντων,
 Ἀλλὰ Διὸς θυγάτηρ ἀγελεύει Τριτογένεια,
 Ἦ τοι καὶ πατέρ' ἐσθλὸν ἐν Ἀργείοισιν ἐτίμα.
 Ἀλλὰ, Ἄνασσ', ἴληθι, δίδωθι δέ μοι κλέος ἐσθλὸν, 380
 Αὐτῶ, καὶ παίδεσσι, καὶ αἰδοίῃ παρακοίτι·
 Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν ἦνιν, εὐρυμέτωπον,
 Ἀδμήτην, ἣν οὐπω ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν ἀνὴρ.
 Τὴν τοι ἐγὼ ῥέξω, χρυσὸν κέρασιν περιχεύας.
 Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη. 385
 Τοῖσιν δ' ἠγεμόνευε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
 Υἱάσι, καὶ γαμβροῖσιν, ἐὰ πρὸς δώματα καλά.
 Ἀλλ' ὅτε δώμαθ' ἴκοντο ἀγακλυτὰ τοῖο ἀνακτος,
 Ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούςς τε θρόνους τε.
 Τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρητῆρα κέρασεν 390

- " O amice, haud te opinor ignavum et imbellem fore, 375
 " Siquidem te juvenem sic dii ductores comitantur.
 " Non enim quisquam hic alius coelestes domos habitantium.
 " Quàm Jovis filia praedatrix Pallas,
 " Quae tibi et patrem eximium inter Achivos honorabat.
 " At, Regina, propitia sis: daque mihi gloriam eximiam, 380
 " Ipsi, et filiis, et venerandae uxori:
 " Tibi autem ego sacrificabo bovem anniculam, latâ-fronte,
 " Indomitam, quam nondum sub jugum duxit vir.
 " Hanc tibi ego sacrificabo, auro cornibus circumfuso."
 Sic dixit supplicans; hunc autem audivit Pallas Minerva. 385
 Praebat autem Gerenius eques Nestor,
 Filiis et generis suis, suas ad aedes pulchras.
 Sed postquam ad aedes venissent inclytas regis,
 Ordine sedebant per sediliaque thronosque.
 His verò senex ubi-advenissent craterem miscuit 390

- Ver. 376. Εἰ δὴ.] *Si reverà* ———.
 Ver. 378. ——— ἀγελεύει Τριτογένεια.]
 Al. κυδίστη Τριτογένεια.
 Ver. 379. ——— ἐτίμα.] *Honorare solebat.*
 Vide ad *Il. á, 37. et β', 221.*
 Ver. 381. ——— παρακοίτι.] " Παρα-
 κοίτιδι, παρακοίτι, παρακοίτι, *Ultimá lon-*
 " *gá.* Sic, *Odys. γ', ver. 299.* Μῆτις τε κλέ-
 " ομαι καὶ κέρεισιν." *Barnesius.* Vide ad *Il.*
ά, 500.
 Ver. 382. Σοὶ δ' αὖ ἐγὼ ῥέξω βοῦν.]
 Ipse tibi ad tua templa feram sollemnia
 dona; [vencum
 Et statuam ante aras auratâ fronte ju-
 cudentem, pariterque caput cum ma-
 tre ferentem. *Æn. IX, 626.*

- Vide et infra ad ver. 437.
 Ver. 382 et 384. ——— ῥέξω.] Vide ad
Il. á, 444.
 Ver. 386. 397. 405. 417, et 474. ———
 Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.] Vide supra ad ver.
 68. et ad *Il. á, 175.*
 Ver. 388. ——— ἴκοντο.] *Al. ἴκανον.*
 Ver. 389. Ἐξείης ἔζοντο κατὰ κλισμούςς τε
 θρόνους τε.] Vide supra ad *ά, 145.*
 Ver. 390. Τοῖς δ' ὁ γέρων ἐλθοῦσιν ἀνὰ κρη-
 τῆρα κέρασεν.] Τὸ δὲ, ἀνὰ κρητῆρα κέρασεν,
 ἀντὶ τοῦ, ἀνεκίρασε κρητῆρα σπονδῆς, ἧτοι δις
 κίρασεν· ἐκεράσθη γὰρ καὶ πρὸ βραχέων, ὅτι
 τὰς γλώσσας ταμόντες ἴκασαν. *Eustath.*
 Cui tamen explicandi rationi haud assentit.

Οίνου ἠδυπότοιο, τὸν ἑνδεκάτῳ ἑνιαυτῷ

ᾠϊῆζε ταμίη, καὶ ἀπὸ κρηδέμενον ἔλυσεν·

Τοῦ ὁ γέρον κρητῆρα κεράσσατο· πολλὰ δ' Ἀθήνη

Εὔχετ' ἀποσπένδων, κούρη Διὸς Αἰγίοχοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἐπιόν θ', ὅσον ἤθελε θυμὸς, 395

Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος·

Τὸν δ' αὐτοῦ κοίμησε Γερῆνιος ἰππότητα Νέστωρ

Τηλέμαχον, φίλον υἱὸν Ὀδυσσῆος Δείοιο,

Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐριδούπα·

Πὰρ δ' ἄρ' εὐμμελίην Πεισίστρατον, ὄρχαμον ἀνδρῶν, 400

Ὅς οἱ ἔτ' ἠΐθεος παίδων ἦν ἐν μεγάροισιν.

Αὐτὸς δ' αὔτε καθεῦθε μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο·

Τῷ δ' ἄλοχος δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

Ἴημος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,

Vini dulcis, quod undecimo anno

Aperuit primum, et operculum dempsit :

Hujus senex craterem miscuit; plurimum verò Minervæ

Supplicabat libans filiae Jovis Aegiochi,

Caeterum postquam libarant, biberantque, quantum voluit animus, 395

Alii quidem decubitari abierunt domum quisque :

Illic verò decumbere-fecit Gerenius eques Nestor

Telemachum, charum filium Ulyssis divini,

Tornatis in lectis sub porticu sonorâ :

Juxta eum verò bellicosum Pisistratum ducem virorum, 400

Qui ei adhuc caelebs filiorum erat in aedibus.

Ipse verò dormivit in secessu domus excelsae :

Huic verò uxor regina lectum praeparavit et cubile.

Quando autem manè-generata apparuit rosea-digito Aurora.

Ver. 390. 395. — κέρασσειν — κεράσσατο.] Rectè cum duplici σ, quippe à κέραννυμι deducta. Vide ad II. á, 67.

Ver. 391. Οίνου ἠδυπότοιο.] Vide suprâ ad β', 340.

Ibid. — τὸν ἑνδεκάτῳ ἑνιαυτῷ ᾠϊῆζε ταμίη.] Τὸ δὲ, “ ἐν δεκάτῳ ἑνιαυτῷ,” ἀμφίβολον εἶπε ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ, ἵνα οὕτω δασύνηται ἡ ἀρχουσα, εἶτι ἐν τῷ δεκάτῳ, ἵνα ἔχη ψιλὴν, ὡς πρότερος· καὶ ἴσως οὕτω κριῖτον, καθ' ὁμοίότητα τοῦ, (II. 9', 404. 418.) “ οὐδὲ κιν εἰς δεκάτους ἑνιαυτούς.” Eustath. Mihi verò vulgata verior videtur Lectio. Quod enim ad hanc rem citat eruditus, longè aliud est; et alibi, ubi eadem phrasis à Poeta usurpatur, abest praepositio ista, “ ἐν.” Vide ad II. μ', 15. item infrâ ad Odys. σ', 18. et ρ', 327.

Ver. 392. ᾠϊῆζε ταμίη.] Edidit Barnesius, ᾠϊῆζε ταμίη. Sed ferri potest vulgata lectio. Vide ad II. á, 51.

Ibid. — κρηδέμενον.] Τὸ πῶμα τοῦ πίθου μεταφορικῶς. Schol.

Ver. 396. — ἔβαν οἰκόνδε.] Vide ad II. á, 51. et 9', 229.

Ver. 399. — αἰθούσῃ.] Τῇ πρὸς ἥλιον τετραμμένη, παρὰ τὸ αἰθέσθαι ἐν αὐτῇ φῶς, ὃ ἴσθι καίεσθαι. Schol.

Ibid. — ἐριδούπα.] Μιγάλου ἤχου ἀποτελούση διὰ τοῦ ἀνίμου. Schol. Caeterum Barnesius in duobus MSS. scriptum reperit ἐριγδούπα. Quod versum perimit.

Ver. 401. — ἠΐθεος.] Ὁ ἀπὸ τισσαρισκαίδικα ἰτῶν, ἵως ἑκτακαίδικα, ἠΐθεος λίγυται ἴσθι δὲ ἄγαμος. Schol.

Ver. 402. — καθεῦθε.] Al. κάλυθε. Vide ad II. á, 611.

Ver. 404. — Ἴημος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως.] Similiterque infrâ ver. 491. Vide suprâ ad β', 1. et ad II. á, 477.

- "Ωρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνήφι Γερήνιος ἰππότα Νέστωρ 405
 Ἐκ δ' ἐλθὼν, κατ' ἄρ' ἔζ'ετ' ἐπὶ ζεστοῖσι λίθοισιν,
 Οἱ οἱ ἔσαν προπάροιθε θυράων ὑψηλάων,
 Λευκοὶ, ἀποστίλβοντες ἀλείφατος· οἷς ἐπὶ μὲν πρὶν
 Νηλεὺς ἴζεσκεν, θεόφιν μῆστωρ ἀτάλαντος·
 Ἄλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμείς αἰδόσδε βεβήκει. 410
 Νέστωρ αὖ τὸτ' ἔφιζε Γερήνιος, οὔρος Ἀχαιῶν,
 Σκῆπτρον ἔχων· περὶ δ' οὐῖες ἀολλῆες ἠγερέθοντο,
 Ἐκ θαλάμων ἐλθόντες, Ἐχέφρων τε, Στρατίος τε,
 Περσεύς τ', Ἀρητός τε, καὶ ἀντίθεος Θρασυμήδης·
 Τοῖσι δ' ἔπειθ' ἔκτος Πεισίστρατος ἤλυθεν ἤρας· 415
 Πὰρ δ' ἄρα Τηλέμαχον θεοείκελον εἶσαν ἄγοντες.
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε Γερήνιος ἰππότα Νέστωρ·
 Καρπαλίμως μοι, τέκνα φίλα, κρηήνατ' ἐέλδωρ,
 Ὅφρ' ἦτοι πρῶτιστα θεῶν ἰλάσσομ' Ἀθήνην,
 Ἥ μοι ἐναργῆς ἦλθε θεοῦ ἐς δαῖτα θάλειαν. 420

Surrexit utique ex lecto Gerenius eques Nestor :	405
Egressusque sedit super politos lapides, Qui illi erant ante fores excelsas, Albi resplendentes unguento ; quibus quidem antea Neleus insidebat diis consiliarius par :	
At ille quidem jamjam fato domitus ad inferos descenderat.	410
Nestor autem tum insidebat, Gerenius, custos Achivorum, Sceptrum tenens : circum autem filii frequentes congregabantur, E thalamis egressi, Echephronque, Stratiusque, Perseusque, Aretusque, et deo-par Thrasymedes :	
His verò deinceps sextus Pisistratus venit heros :	415
Juxta autem Telemachum deo-similem collocârunt ducentes. Illis verò sermonis exordiebatur Gerenius eques Nestor :	
" E vestigio mihi, filii chari, perficite voluntatem :	
" Ut scilicet primùm inter deos propitiam-reddam Minervam, " Quae mihi manifesta venit dei ad convivium celebre.	420

Ver. 405. "Ωρνυτ'.] Vide ad II. γ', 260.
 Ibid. — ἄρ'.] Deinceps —. Ut fit

Ibid. — εὐνήφι.] Vide ad II. γ', 588.
 Ver. 408. — ἀποστίλβοντες ἀλείφατος.]
 Λίψι τὸ, "ὡς" ἰστί γὰρ, ὡς ἰλαίου. Schol.
 Eodemque modo exponit et Eustathius. Ita
 II. σ, 595.

— οἱ δὲ χιτῶνας
 Εἶατο εὐνήτους, ἦκα στίλβοντας ἰλαίφ.

Vide et infra ad ἦ, 109.

Ver. 409. — ἴζεσκεν] Sedere solebat.
 Vide ad II. α, 37. et β', 221.

Ibid. — ἀτάλαντος.] Vide ad II. β',
 627.

Ver. 410. — βεβήκει.] Si βίβηκε dix-

isset, jam non constitisset Temporum ratio.
 Vide ad II. α, 37. et δ', 492.

Ver. 416. Πὰρ δ' ἄρα.] Post hunc ver-
 sum in quibusdam editionibus sequitur, Οἱ
 δ' ἐπεὶ οὖν ἠγίεθιν, ὀμηγερέες τ' ἰγίνοντο, τοῖσι
 δὲ, &c. * De quo," inquit Henricus Stephanus,
 "idem prorsus sentio quod de illo (suprà
 "Odys. α, 149.) Νάμυσαν δ' ἄρα —, ni-
 "mirum eum aliundè huc irrepsisse."

Ibid. — θεοείκελον.] Vide ad II. ω,
 217.

Ver. 420. — θεοῦ ἐς δαῖτα θάλειαν.]
 "Lautiores epulas prisca Græci θάλειας dix-
 "erunt, ὅτι θεῶν χάριν ἠλιζοντο καὶ συνήσαν,
 "quia in honorem Deum conveniebant ad
 "convivia." Casaubon. Annotat. in Athenæ-
 um, lib. II. cap. 2.

Ἄλλ' ἄγ' ὁ μὲν πεδίονδ' ἐπὶ βοῦν ἴτω, ὄφρα τάχιστα
 Ἐλθῆσιν, ἐλάσῃ δὲ βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ.
 Εἷς δ' ἐπὶ Τηλεμάχου μεγαθύμου νῆα μέλαιναν
 Πάντας ἰὼν ἐτάρους ἀγέτω, λιπέτω δὲ δὺ οἴους.
 Εἷς δ' αὖ χρυσοχόον Λαέρκεα δεῦρο κελεύσθω 425
 Ἐλθεῖν, ὄφρα βοὸς χρυσὸν κέρασιν περιχεύῃ.
 Οἱ δ' ἄλλοι μένετ' αὐτοῦ ἀολλέες· εἶπατε δ' εἶσα
 Δμῶησιν κατὰ δάματ' ἀγακλυτὰ δαῖτα πένεσθαι,
 Ἔδρας τε, ξύλα τ' ἀμφὶ καὶ ἀγλαὸν οἰσέμεν ὕδαρ.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐποίπνυον· ἦλθε μὲν ἄρ' βοῦς
 Ἐκ πεδίου, ἦλθον δὲ Δοῆς παρὰ νηὸς εἴσης 431
 Τηλεμάχου ἔταροι μεγαλήτορος· ἦλθε δὲ χαλκεὺς,
 Ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα, πείρατα τέχνης,
 Ἄκμονά τε σφύραν τ', εὐποίητόν τε πυράγρην,
 Οἷσιν τε χρυσὸν εἰργάζετο· ἦλθε δ' Ἀθήνη, 435
 Ἴρῶν ἀντιόωσα· γέρων δ' ἰππηλάτα Νέστωρ

“ Verùm alius quidem rus propter bovem eat, ut celerrimè

“ Veniat, adducat autem boum bubuleus vir.

“ Unus autem ad Telemachi magnanimi navem nigram

“ Omnes profectus socios ducat, relinquat verò duos solos :

“ Unus porrò aurificem Laërceum huc jubeat

425

“ Venire, ut bovis aurum cornibus circumfundat.

“ Vos verò alii manete hìc simul-omnes ; mandate autem intùs

“ Ancillis per domum inclytam convivium apparare,

“ Sediliaque, lignaque undique, et limpidadam afferre aquam.”

Sic dixit ; illi autem omnes ministrabant : venit quidem bos

430

Ex agro, venerunt etiàm celeri à nave aequali

Telemachi socii magnanimi : venit porrò faber

Arma in manibus tenens fabrilia, instrumenta artis,

Incudemque, malleumque, benè-factamque forcipem,

Quibus scilicet aurum elaborabat : venit quoque Minerva,

435

Sacris adfutura : senex autem eques Nestor

Ver. 421. Ἄλλ' ἄγ' ὁ μὲν.] “ Non dubito,” inquit *Henricus Stephanus*, “ quin reponendum sit ἄλλ' ἄγ' pro ἄλλ' ἄγ'.” Cùm verò nullo in Exemplari ita scriptum reperit, nihil immutare est ausus.

Ver. 422.— ἰλάσῃ.] Apud *Eustathium* in commentario ἰλάσσει.

Ver. 426.— ὄφρα βοὸς χρυσόν.] Vide infra ad ver. 437.

Ver. 430.— ἄρ.] *Ut jusserat Nestor.*— ver. 421.

Ver. 431.— νηὸς εἴσης.] Vide suprà ad ver. 10.

Ver. 435. Οἷσιν τι.] *Quibus scilicet* —.

Ibid. — ἦλθε δ' Ἀθήνη Ἴρῶν ἀντιόωσα.] Τὸ δὲ, “ ἦλθε δ' Ἀθήνη,” τὸ τῆς *Θυσιᾶς* ἰλλογον

δηλοῖ. *Eustath.* Οἱ δ' ἀρχαῖοι καὶ τοὺς θεοὺς ἀνθρωποειδῆς ὑποστησάμενοι, καὶ τὰ περὶ τὰς ἐορτῶν δόξαζαν. Ὁρῶντες γὰρ ὡς τῆς μὲν ἰππίας ἀπολαύσεις ἐργῆς οὐχ οἶόν τι τοὺς ἀνθρώπους ἀποσπῆσαι, χρήσιμοι δὲ καὶ συμφέρον τοῖς τοιοῦτοῖς ἐντάκτως καὶ κοσμίως ἰθίξιν χρῆσθαι, χρέον ἀφορίσαντες, καὶ τοῖς θεοῖς προθύσαντες, οὕτω μισθῆκαν αὐτοὺς εἰς ἄσιον ἢ ἱκαστος, ἡγούμινος ἦκειν τοὺς θεοὺς ἰππίας ἀπαρχὰς καὶ τὰς σπονδὰς, μετὰ αἰδούς τὴν συνουσίαν ποιῆσαι. Ὁμηρος γοῦν φησὶν, “ ἦλθε δ' Ἀθήνη, Ἴρῶν ἀντιόωσα.” *Athenæus*, lib. VIII. cap. 17.

Ver. 436.— ἀντιόωσα.] Apud *Athenæum*, loco jam citato, ἀντήσουσα.

Ver. 436 et 444.— ἰππηλάτα Νέστωρ.] Vide ad *Il.* α', 175.

Χρυσὸν ἔδωχ'· ὁ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν περιχεῦεν
 Ἀσκήσας, ἴν' ἄγαλμα θεὰ κεχάροιο ἰδοῦσα.
 Βοῦν δ' ἀγέτην κεράων Στρατίος καὶ δῖος Ἐχέφρων.
 Χέρνιβα δέ σφ' Ἄρητος ἐν ἀνθεμόεντι λέβητι 440
 Ἦλυθεν ἐκ θαλάμοιο φέρων· ἑτέρη δ' ἔχεν οὐλὰς
 Ἐν κανέῳ· πέλεκυν δὲ μενεπτόλεμος Θρασυμήδης
 Ὅξυν ἔχων ἐν χειρὶ παρίστατο, βοῦν ἐπικόψων.
 Περσεύς δ' ἀμνίον εἶχε· γέρων δ' ἰππηλάτα Νέστωρ
 Χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχετο· πολλὰ δ' Ἀθήνη 445
 Εὔχετ' ἀπαρχόμενος, κεφαλῆς τρίχας ἐν πυρὶ βάλλων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὔξαντο, καὶ οὐλοχύτας προβάλοντο,
 Αὐτίκα Νέστωρος υἱός, ὑπέρθυμος Θρασυμήδης,
 Ἦλασεν ἄγχι στάς· πέλεκυς δ' ἀπέκοψε τένοντας

Aurum dedit : ille verò deinde bovis cornibus circumfudit,
 Ubi elaborasset, ut ornatum dea gauderet intuita :
 Bovem autem ducebant cornibus Stratius et nobilis Echephron,
 Aquam autem ipsis Aretus in floribus-celato lebetē 440
 Venit ex thalamo ferens : alterā verò gestabat molas
 In canistro ; securim autem bellicosus Thrasymedes
 Acutam tenens in manu astabat, bovem caesus.
 Perseus autem vas sanguini recipiendo tenebat : senex autem eques Nestor
 Aquamque molasque praelibabat : multamque Minervae 445
 Supplicabat promittias-offerens, ex capite pilos in ignem conjiciens
 Caeterum postquam precati sunt, et molas projecerunt,
 Statim Nestoris filius magnanimus Thrasymedes,
 Feriit propè stans : securis autem abscidit nervos

Ver. 437. — ὁ δ' ἔπειτα βοὸς κέρασιν
 περιχεῦεν.]

inductaque cornibus aurum
 Victima vota cadit
 Ovid. Metam. lib. VII, 161.

et pandis inductæ cornibus aurum
 Concliderant ictæ, niveâ cervice juvencæ.
 Id. lib. X, 271.

“ Decemvirisque præceptum est, ut Græco
 “ ritu hisce hostiis sacrum facerent ; Apol-
 “ lini bove aurato et capris duabus albis
 “ auratis, Latonæ bove feminâ auratâ.”
 Macrob. Saturnal. lib. I. cap. 17. Vide et
 suprâ ad ver. 382.

Ver. 438. — ἄγαλμα] Vide suprâ ad
 ver. 274.

Ver. 440. — ἀνθεμόεντι.] Ποικίλῳ, διὰ τὰ
 ἰνπιτορνιμμένα αὐτῷ ἰπιτορπῆ. Schol.

Ver. 441. — ἑτέρη δ' ἔχεν οὐλὰς Ἐν κανέῳ.]
 Dna. Dacier hoc in loco legendum conjicit,
 ἑτέρος δ' ἔχεν οὐλὰς, &c. “ Il n'est pas pos-
 “ sible,” inquit, “ qu'un homme porte d'une
 “ main un bassin avec une aiguière, et de

“ l'autre une corbeille. Assurément le
 “ bassin et l'aiguière demandent les deux
 “ mains. Je croi donc qu'au lieu d' ἑτέρη,
 “ de l'autre, il faut lire ἑτέρος, un autre ; et
 “ qu'il faut traduire, Aretus vint du Palais,
 “ portant un bassin magnifique avec une ai-
 “ guière ; et un autre portoit une corbeille,
 “ où étoit l'orge sacré, &c.” Malè : Vide-
 tur enim vocem χέρνιβα, quæ aquam simpli-
 citer significat, pro Gutturio accepisse.

Ibid. — οὐλὰς.] Ἐλαιοβρόχους κριθάς.
 Schol.

Ver. 445. — ἐν χειρὶ.] Eustathius in
 commentario videtur legisse ἐν χερσὶ.

Ver. 444. Περσεύς δ' ἀμνίον εἶχε.] Ἐστὶ μὲν
 τῶν ἀπαξ εἰρημίων ἢ λίξις· σημαίνει δὲ ἀγγεῖον,
 ὅπου τὸ αἶμα τὸ ἱερτοῦ δέχονται. Schol. Al.
 αἶμνιον. Al. δάμνιον.

Ver. 445. Χέρνιβά τ' οὐλοχύτας τε κατήρχι-
 το. Vide infrâ ad ξ', 422.

Ver. 447. — ἐπί ῥ'.] Postquam, ut
 dictum est —

Ver. 449. — ἀπέκοψε.] Vide ad Il. S', 87.
 Ibid. — τένοντας.] Πάντα τὰ διατιταμί-
 να νῆρα Ὀμηρος τένοντας καλεῖ. Schol.

Αὐχενίους, λῦσεν δὲ βοὸς μένος· αἰ δ' ὀλόλυξαν	450
Θυγατέρες, τε, νιοί τε, καὶ αἰδοίη παράκοιτις	
Νέστορος, Εὐρυδίκη, πρέσβα Κλυμένοιο θυγατρῶν.	
Οἱ μὲν ἔπειτ' ἀνελόντες ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης	
"Ἔσχον· ἀτὰρ σφάζεν Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν.	
Τῆς δ' ἔπει ἐκ μέλαν αἷμα ρύη, λίπε δ' ὄστέα θυμὸς,	455
Αἰψ' ἄρα μιν διέχευαν· ἄφαρ δ' ἐκ μηρία τάμνον	
Πάντα κατὰ μοῖραν, κατὰ τε κνίσση ἐκάλυψαν,	
Δίπτυχα ποιήσαντες· ἐπ' αὐτῶν δ' ἠμοθέτησαν.	
Καῖε δ' ἐπὶ σχίζης ὁ γέρον, ἐπὶ δ' αἶθοπα οἶνον	
Λεῖβε· νέοι δὲ παρ' αὐτὸν ἔχον πεμπάβολα χερσίν.	460
Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,	
Μίστυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὀβελοῖσιν ἐπειραν,	
"Ὀπτων δ', ἀκροπόρους ὀβελούς ἐν χερσίν ἔχοντες.	
Τόφρα δὲ Τηλέμαχον λούσεν καλὴ Πολυκάστη,	
Νέστορος ὀπλοτάτη θυγάτηρ Νηληϊάδαο.	465

Cervicales, solvitque bovis robur : cum clamore verò precati sunt	450
Filiaeque nurusque, et pudica uxor	
Nestoris, Eurydice, maxima-nato Clymeni filiarum.	
Hi quidem deinde sublatam bovem à terrâ spatiosâ	
Tenebant : caeterum mactavit Pisistratus dux virorum.	
Ex illâ autem postquam niger sanguis fluxisset, reliquissetque ossa animus,	455
Celeriter dein ipsam dividerunt ; statimque femora excidebant	
Omnia ritè, adipeque cooperuerunt,	
Postquam duplicaverant ; super ea verò frustra-cruda-imposuerunt.	
Adolebat autem super ligna-fissa senex, et insuper nigrum vinum	
Libabat ; juvenes verò juxta eum tenebant verua quinque-cuspidum manibus.	
Caeterum postquam femora exusta erant, et viscera gustârant,	461
Minutatim dein secuerunt caetera, et verubus transfixerunt,	
Assabantque, acuta verua in manibus tenentes.	
Interea verò Telemachum lavit pulchra Polycaste,	
Nestoris minima-natu filia Nelidae.	465

Ver. 450. — αἰ δ' ὀλόλυξαν.] Μιστὰ βοῆς ἤξαντο. Schol. Vide infra ad χ', 408.

Ver. 456. Αἰψ' ἄρα.] Statim deinceps —.

Ibid. — διέχευαν.] Κατὰ μίση διῦλον. Schol.

Ibid. — ἐκ μηρία τάμνον.] Vide ad Il. á, 460.

Ver. 458. — ἠμοθέτησαν.] Ἐκοίταν μικρὸν ἀπὸ παντὸς μέρους, καὶ ἐπίθηκαν ἐπὶ τὰ μηρία. Schol. ad Il. á, 461.

Ver. 459. — αἶθοπα οἶνον.] Vide ad Il ψ', 237.

Ver. 460. — πεμπάβολα.] Vide ad Il. á, 463.

Ver. 461. — καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο.] Vide supra ad ver. 9.

Ver. 462. Μίστυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλα.] Vide ad Il. á, 465.

Ver. 463. "Ὀπτων δ'.] Vide supra ad β', 300. et ad Il. á, 466. Al. "Ὀπτων τ'.

Ver. 464. Τόφρα δὲ Τηλέμαχον.] Ποιῶ δὲ Ὅμηρος καὶ τὰς κόρας καὶ τὰς γυναῖκας λούσας τοὺς ξένους, ὡς εὐτε φλεγμοὴν εὐτε ἀκροσίαν πασχόντων τῶν ἐν βιβιακότων, καὶ σωφροῦς ἀπομίνας. Ἀρχαῖον δὲ τοῦτο ἴδιον. Athenæus, lib. I. cap. 8.

Ibid. τόφρα δὲ.] Similiterque infra ver. 474. Τοῖσι δὲ. Vide ad Il. S', 160. et μ', 12. Barnesius minùs rectè, Τόφραδὶ — Τεῖσθι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ λουσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
 Ἄμφι δέ μιν φᾶρος καλὸν βάλεν ἠδὲ χιτῶνα,
 Ἔκ ῥ' ἀσαμίνθου βῆ, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος·
 Πὰρ δ' ἄρα Νέστορ' ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο, ποιμένι λαῶν.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ᾤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα, καὶ ἐρύσαντο, 470
 Δαίνυνθ' ἐζόμενοι· ἐπεὶ δ' ἀνέρες ἐσθλοὶ ὄροντο,
 Οἶνον ἐνοικοχοεῦντες ἐνὶ χρυσείοις δεπάεσσιν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ·
 Παῖδες ἐμοὶ, ἄγε, Τηλεμάχῳ καλλίτριχας ἵππους 475
 Ζεύξασθ' ὑφ' ἄρματ' ἄγοντες, ἵνα πρήσσησιν ὁδοῖο.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο·
 Καρπαλίμως δ' ἐζευξαν ὑφ' ἄρμασιν ὠκέας ἵππους.
 Ἐν δὲ γυνὴ ταμίη σῖτον καὶ οἶνον ἔθηκεν,
 Ὅφρα τε, οἷα ἔδουσι διοτρεφέες βασιλῆες. 480
 Ἄν δ' ἄρα Τηλέμαχος περικαλλέα βήσατο δίφρον·
 Πὰρ δ' ἄρα Νεστοριδῆς Πεισίστρατος, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 Ἐς δίφρον τ' ἀνέβαινε, καὶ ἠνία λάζετο χερσὶ·

Porro postquam lavasset, et unxisset pingui oleo,
 Eique indusium pulchrum indidisset atque tunicam,
 E lavaero is exiit, corpore immortalibus similis :
 Juxta autem Nestorem profectus consedit, pastorem populorum.
 Hi verò postquam assarant carnes exteriores, et detraxerant, 470
 Epulabantur sedentes ; deinde viri praestantes surgebant,
 Vinum infundentes in aureis poculis.
 Caeterum postquam potus et cibi desiderium exemerant,
 Illis dein sermonis exordiebatur Gerenius eques Nestor :
 " Filii mei, agite, Telemacho pulchras-jubas-habentes equos 475
 " Jungite sub currum ducentes ; ut conficiat iter."

Sic dixit, hi verò ei statim auscultarunt atque paruerunt :
 Celeriterque junxerunt sub currum veloces equos.
 Mulier verò proma panem et vinum imposuit,
 Obsoniaque, qualia edunt Jovis-alumni reges. 480
 Telemachus autem dein perpulchrum conscendit currum ;
 Juxta eum verò Nestorides Pisistratus, dux virorum,
 In currumque conscendit, et habenas cepit manu ;

Ver. 466. — λίπ' ἐλαίῳ.]

— pinguis olivi. Virg. Ecl. V, 68.

Ver. 468. — δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος.]

Os humerosque Deo similis ———.
Aen. I, 593.

Ver. 469. Πὰρ δ' ἄρα.] Al. Πὰρ δ' ὄγε.
Vide suprâ ad β', 327. et ad II. γ', 409.

Ver. 470. — κρέ' ὑπέρτερα.] Vide suprâ ad ver. 65.

Ver. 472. — ἐνὶ χρυσείοις.] Pronuntia-
batur χρυσοῖς. Vide ad II. ν', 523.

Ver. 473. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος.] Vide ad II. ά, 469.

Ver. 476. Ζεύξασθ' ὑφ' ἄρματ'.] Ita edidit Barnesius ex ver. 478. ex Odys. ά, 47. item-
que ex Eustathio, qui in commentario ad
ver. 478. ita citat. Vulgg. male, Ζεύξασθ' ὑφ'
ἄρματ'.

Ibid. — πρήσσησιν.] Vide ad II. ν', 192.
Al. πρήσσωσιν.

Ver. 479. — ἔθηκεν.] Al. ἔχειεν.

Ver. 484 et 494. — ἄκοντι.] Al.
ἀέκοντε.

Μάστιξεν δ' ἐλάαν· τὰ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην
 Ἐς πεδίον, λιπέτην δὲ Πύλου αἰπὺ πτολίεθρον. 485
 Οἱ δὲ πανημέριοι σεῖον ζυγὸν ἀμφὶς ἔχοντες.
 Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.
 Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο, Διοκλῆος ποτὶ δῶμα,
 Υἱέος Ὀρσιλόχοιο, τὸν Ἀλφειὸς τέκε παῖδα.
 Ἐνθα δὲ νύκτ' ἄεσαν· ὁ δὲ τοῖς παρ' ξείνια θῆκεν. 490
 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Ἴππους τ' ἐζεύγνυντ', ἀνά θ' ἄρματα ποικίλ' ἔβαινον·
 Ἐκ δ' ἔλασαν προθύροιο, καὶ αἰθούσης ἐριδούτου·
 Μάστιξεν δ' ἐλάαν, τὰ δ' οὐκ ἄκοντε πετέσθην.
 Ἴξον δ' ἐς πεδίον πυρηφόρον· ἔνθα δ' ἔπειτα 495
 Ἦνον ὁδόν· τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὠκέες ἵπποι.
 Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί.

Verberavitque ut-inirent-cursum : illi verò non inviti volârunt
 In campum, reliqueruntque Pyli excelsam urbem. 485
 Illi verò totâ die quatiebant jugum utrinque tenentes.
 Occidit autem sol, obumbrabanturque omnes viae.
 Ad Pheras autem venerunt, Dioclis ad domum,
 Filii Orsilochi, quem Alpheus genuit filium.
 Ibi verò noctem dormiverunt : illeque iis hospitalia apposuit. 490
 Quando autem manè-genita apparuit rosea-digito Aurora,
 Equosque junxerunt, currumque ornatu-varium conscenderunt ;
 Eque vestibulo agitârunt, et è porticu sonorâ :
 Flagellavit autem *Pisistratus*, ut-inirent-cursum : illi verò non inviti volârunt.
 Venerunt autem in campum frugiferum : hîc verò deinde 495
 Conficiebant iter ; usque adeò extulerunt veloces equi.
 Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viae.

Ver. 487 et 497. Δύσετό τ' ἥελιος.] Vide
 suprâ ad β', 388. item ad II. β', 33 et ἰ,
 109. *Al.* Δύσατο.

Ver. 488. Ἐς Φηρὰς δ' ἵκοντο.] *Al.* Ἐς δὲ
 Φερὰς ἵκοντο. " Αἱ δὲ Φηραὶ τῆς Μεσσηνίας
 " εἰσίν." *Strabo, Geograph. lib. VIII.* Vide
 infrâ ad φ', 15.

Ver. 489. ——— Ὀρσιλόχοιο.] Ita edidit
Barnesius ex *Iliad.* ἰ, 542. 546. 547. 549.
 itemque ex *Odys.* ὁ, 187. ubi idem versus
 occurrit, et in vulgatis scribitur Ὀρσιλόχοιο.
Vulg. hîc Ὀρσιλόχοιο.

Ibid. ——— Ἀλφειός.] Ποταμὸς τῆς Ἠλίδος.
Schol.

Ver. 490 et 495. Ἐνθα δὲ.] *Barnesius*
 edidit Ἐνθάδε.

Ibid. ——— ὁ δὲ τοῖς παρ' ξείνια θῆκεν.
Al. ὁ δ' ἄρα ξεινήϊα δῶκεν.

Ver. 496. Ἦνον ὁδόν.] Ἐνταῦθα δὲ τὸ " ἦνον,"
 τὸ ἀπλῶς ἦνον καὶ ἐπιλείου δηλοῦ. *Eustath.*
 Vide suprâ ad β', 58.

Ver. 497. Δύσειτο.] *Strabo, Geograph. lib.*
VIII. citat Δύσειτο. Minus rectè.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Δ΄.

Ἵπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Δ΄.

ΠΑΡΑ Μενελάω ξενισθεῖς σὺν Πεισιστράτῳ Τηλέμαχος, ἀπαγγέλλει τὰ κατὰ τὴν Ἰθάκην ὑπὸ τῶν μνησθέντων πραττόμενα· ἔπειτα ἐξηγεῖται αὐτῷ ὁ Μενέλαος περὶ τοῦ ἰόστου τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῆς Πρωτέως μαντείας, δι' ἧς ἔγνω τὸν Ἀγαμέμνονος θάνατον, καὶ ὡς Ὀδυσσεὺς παρὰ Καλυφῶ εἶη. Βουλὴ δὲ γίνεται τῶν μνησθέντων, περὶ τοῦ τὸν Τηλέμαχον ἀνελεῖν. Παραμυθεῖται δὲ ἡ Ἀθηναῖ δι' ὀνείρου τὴν Πηνελόπην, ἐπὶ τῇ τοῦ παιδὸς ἀποδημίᾳ δυσχεραίνουσαν, διὰ εἰδώλου, ὁμοιωθεῖσα Ἰφθίμῃ, τῇ τῆς Πηνελόπης ἀδελφῇ.

Ἐπιγραφαί.

Ἐπιγραφή Τηλεμάχου εἰς Σπάρτην.

Ἄλλως.

Τὰ ἐν Λακεδαίμονι.

Ἄλλως.

Δέλτα, μᾶθ' ἀμφὶ πατρὸς παρ' Ἀτρείδα, λοχόμενος, υἱός.

Οἱ δ' ἴξον κοίλην Λακεδαίμονα κητώεσσαν·
Πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλawn Μενελάου κυδαλίμοιο.

Hi autem venerunt cavam Spartam amplam:
Ad domum autem agebant Menelai gloriosi.

Ver. 1. Οἱ δ' ἴξον κοίλην Λακεδαίμονα.] Ἐπὶ [Ἐπεὶ] ὑψηλοτάτοις ὄρεσι περιέκλεισται. Ποτὲ μὲν τὴν πόλιν καλεῖ Λακεδαίμονα, ποτὲ δὲ τὴν χώραν Λακεδαίμονα, τὴν Σπάρτην. Schol. Ὅταν δ' ἐκ τῶν Φηρῶν ὀρηθέντας τοὺς περὶ Τηλέμαχον πανημερίους φῆ σείειν ξυγόν, [suprà γ', 486] εἶτ' εἶποι "Δύσσετό τ' ἥελιος——. Οἱ δ' ἴξον κοίλην Λακεδαίμονα——. Πρὸς δ' ἄρα δώματ' ἔλawn Μενελάου——." τὴν πόλιν δεῖ δέχασθαι εἰ δὲ μὴ, ἐκ Λακεδαίμονος εἰς Λακεδαίμονα φανείται λίγων τὴν ἄφιξιν ἄλλως τε οὐ πιθανὸν μὴ ἐν Σπάρτῃ τὴν οἰκῆσιν εἶναι τοῦ Μενελάου. Strabo Geograph. lib. VIII. Vide infra ad φ', 13.

Ibid.—κητώεσσαν.] Κῆτη δὲ περὶ Λάκαιναν

θάλατταν ἀκούω γίνεσθαι μεγέθει μέγιστα· καὶ τινὲς γὰρ τῶν κριτικῶν τὸν Ὅμηρον ἐντεῦθεν εἰπεῖν φασί, "Λακεδαίμονα κητώεσσαν." Aelian. de Animal. lib. XVII. cap. 6. Γραφόντων δὲ τῶν μὲν, "Λακεδαίμονα κητώεσσαν," τῶν δὲ, "και-
τώεσσαν." ζητοῦσι τὴν καιτώεσσαν τινὰ δέχασθαι χρῆ, εἴτε ὑπὸ τῶν κητῶν, εἴτε μεγάλην ὅπερ δοκεῖ πιθανώτερον εἶναι· τὴν τε καιτώεσσαν οἱ μὲν καλαμινθῶδη δέχονται· οἱ δὲ, ὅτι οἱ ἀπὸ τῶν πεισιμῶν βῶχμοὶ καιτοὶ λέγονται. Καὶ Καιῶδας [Al. ὁ Καιέτας] τὸ δισμωτήριον ἐντεῦθεν, τὸ παρὰ Λακεδαίμονι οἰσθάλαιον τί. Strabo, lib. VIII. Vide infra ad ε', 20.

Ver. 2. ——— ἄρα.] Ut ipsis propositum erat——.

Τὸν δ' εὖρον δαινύντα γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν,
 Υἱέος ἠδὲ θυγατρὸς ἀμύμονος, ᾧ ἐνὶ οἴκῳ.
 Τὴν μὲν Ἀχιλλῆος ῥηξήνορος υἱεὶ πέμπεν 5
 (Ἐν Τροίῃ γὰρ πρῶτον ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν
 Δωσέμεναι τοῖσιν δὲ θεοὶ γάμον ἐξετέλειον.
 Τὴν ἄρ' ὄγ' ἐνθ' ἵπποισι καὶ ἄρμασι πέμπει νέεσθαι,
 Μυρμιδόνων προτὶ ἄστῳ περικλυτὸν, οἷσιν ἀνασθεν.)
 Υἱεὶ δὲ Σπάρτηθεν Ἀλέκτορος ἤγετο κούρη, 10
 Ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης,
 Ἐκ δούλης· Ἑλένη δὲ θεοὶ γόνον οὐκ ἔτ' ἔφαινον,
 Ἐπειδὴ τοπρῶτον ἐγείνατο παῖδ' ἐρατεινὴν
 Ἑρμιόνην, ἣ εἶδος ἔχε χρυσῆς Ἀφροδίτης.
 Ὡς οἱ μὲν δαίνυντο καθ' ὑψερεφές μέγα δῶμα 15

Hunc verò invenerunt exhibentem nuptiale-epulum multis sodalibus,
 Filii atque filiae eximiae, suâ in domo.

Hanc quidem Achillis bellicosi filio mittebat :

(In Trojâ enim primùm sponderat atque annuerat

Daturum se ; illis verò dii nuptias perficiebant.

Eam utique ipse illuc cum equis et curribus mittebat ire,

Myrmidonum ad urbem inclytam, quibus imperabat.)

Filio autem ex Spartâ Alectoris adducebat filiam,

Qui ei in senectute natus erat fortis Megapenthes,

E servâ : Helenae autem dii prolem non amplius dabant,

Ex quo semel genuerat filiam amabilem

Hermionem, quae speciem habebat aureae Veneris.

Sic hi quidem epulabantur per sublimem magnam domum

Ver. 3. Τὸν δ' εὖρον δαινύντα.] Vide infra ad ver. 15.

Ver. 5. — ῥηξήνορος.] Ἀνδρείου, τοῦ διὰ τῆν ἡγορίας ῥήσσοντος τὰς τάξεις. Schol.

Ver. 5. 7. 10. — πειμπεν — ἤγετο.] Vide infra ad ver. 15.

Ver. 8. Τὴν ἄρ'.] Hanc utique —.

Ver. 9. Μυρμιδόνων προτὶ ἄστῳ.] Ἦν Ὁμηρος μὲν Φθίαν λέγει, οἱ δὲ νεώτεροι Φαρσαλίαν. Schol.

Ver. 10. — Ἀλέκτορος ἤγετο κούρη.] Οἱ μὲν Ἰφιλόχην, οἱ δὲ Ἐχίμηλον λέγουσιν τὸν δι' Ἀλέκτορα γυναιολογῶσιν Ἀργείου τοῦ Πέλοπος. Schol.

Ver. 11. Ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης.] Ἰστίον καὶ ὡς ἐν τούτοις καινοσημον ἰστί κατὰ σύνταξιν τὸ, "οὐίῃ δὲ ἤγετο κούρη, ὅς οἱ τηλύγετος γένετο κρατερὸς Μεγαπένθης." τὸ γὰρ κοινῶς ἀκόλουθον ἦν, οὐίῃ κρατερῶ Μεγαπένθης. Ὅ δὲ καινότερον ἀπίδωκεν αὐτὸ πρὸς τὸ, ὅς τηλύγετος γένετο. Eustath. De hujusmodi syntaxi, vide ad II. ζ', 396.

Ibid. — τηλύγετος.] Ἦτοι τηλοῦ τῆς ἡλικίας, τουτίστι προεβηκόσι τοῖς γονεῦσι γινόμενος

σαῖς, μεθ' ὃν οὐκίτι ἐλπίζουσι τικνῶσαι. ἢ μονογενής. Schol.

Ver. 12. Ἐκ δούλης.] Οἱ μὲν κύριον τὸ, "Δούλης" οἱ δὲ Τηριδάη, τὸ κύριον αὐτῆς ὄνομα. Schol.

Ibid. — Ἑλένη δὲ θεοὶ γόνον οὐκ ἔτ' ἔφαινον.] Hesiodus, notante Scholiaste in Sophoclis *Electr.* ver. 541. praeter *Hermionem*, filium etiam *Helenae* tribuit :

Ἢ τίκισθ' Ἑρμιόνην δουρικλείῳ Μηνιδάῳ
 Ὀπλότατον δὲ ἴτικεν Νικόστρατον, ὄζον Ἀρης.

Pausanias verò (uti et hîc annotat *Barnesius*) *Nicostratum* ipsum et *Megapenthen Menelao* eâdem ex famulâ natos memorat. *Corinth. lib. II. cap. 18.* Vide et ad II. γ', 175.

Ver. 13. Ἐπειδὴ τοπρῶτον.] Vide ad II. ψ', 2.

Ver. 14. — χρυσῆς.] Edidit *Barnesius* *χρυσῆς*. Quod eodem modo pronuntian-dum : Prima enim necessariò producitur. Vide ad II. γ', 24, et 523.

Ver. 15. 20. Ὡς οἱ μὲν δαίνυντο, &c.] Contendit hîc *Athenæus* nuptiarum harum celebrationem jam tum, cùm advenerint *Telemachus* et *Pisistratus*, peractam esse,

Γείτονες, ἥδ' ἔται Μενελάου κυδαλίμοιο,
 Τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος αἰοῖδός,
 Φορμίζων· δοιῶ δὲ κυβιστητῆρε κατ' αὐτοὺς
 Μολπῆς ἐξάρχοντες ἐδίνεον κατὰ μέσσον.

Τὰ δ' αὐτ' ἐν προθύροισι δόμων αὐτῶ τε καὶ ἵππῳ, 20

Τηλέμαχος δ' ἦρας καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός,
 Στῆσαν· ὁ δὲ προμολῶν ἴδετο κρείων Ἐτεωνεύς,
 Ὀτρηρὸς θεράπων Μενελάου κυδαλίμοιο·

Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δώματα ποιμένι λαῶν·
 Ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεια πτερόεντα προσηύδα· 25

Ξεῖνω δὴ τινε τῶδε, διοτρεφὲς ᾧ Μενέλαε,

Ἄνδρε δύω, γενεῇ δὲ Διὸς μεγάλιο εἴκτον.

Ἄλλ' εἶπ', εἰ σφῶϊν καταλύσομεν ὠκείας ἵππους,

Vicini, et amici Menelai gloriosi,

Oblectantes-se : inter eos verò cantabat divinus cantor,

Citharam pulsans ; duoque saltatores inter eos

Cantum auspicantes saltabant in medio.

Caeterùm in vestibulo aedium ipsique et equi, 20

Telemachusque heros, et Nestoris inclytus filius,

Stiterunt : progressus autem vidit praestans Eteoneus,

Sedulus famulus Menelai gloriosi :

Ivitque annunciaturus per aedes pastori populorum :

Propè autem stans verba alata dixit : 25

“ Hospites jam quidam isti, Jovis-alumne ò Menelaë,

“ Viri duo; proli verò Jovis magni similes-sunt.

“ Sed dic, an ipsis solvamus veloces equos,

sponsamque domum abductam ; reprehenditque Aristarchum quòd hosce quinque versus ex *Iliad.* σ', 604. huc importunè adscripserit. Οὐ συνέντες οἱ περὶ Ἀριστάρχον, ὅτι συνεχροῦς οὔσης. [*Casaubonus* legendum censet οὐκ ἔτι συνεχροῦς οὔσης] τῆς ἐστιάσεως, καὶ τῶν ἀκμαίων ἡμερῶν παρεληλυθειῶν, ἐν αἷς παρελήπτο μὲν ἡ γαμουμένη πρὸς τοῦ νυμφίου· πέρασ δ' εἶχεν ὁ τοῦ Μεγαπένθους γάμος· αὐτοὶ δὲ μονάζοντες διηπῶντο ὅ τε Μενέλαος καὶ ἡ Ἑλένη μὴ συνέντες, ἀλλ' ἐξαπατηθέντες ὑπὸ τοῦ πρώτου ἵππου· (suprà *ver.* 5.) “ Τὸν δ' εὖρον δαινύντα “ γάμον πολλοῖσιν ἔτησιν.” προσσυνήψαν τοιοῦτους τινὰς στίχους, “ Ὡς οἱ μὲν δαινύντο, &c.” μετενεγκίντες ἐκ τῆς ὀπλοποιίας σὺν αὐτῶ γε τῇ περὶ τὴν λέξιν ἀμαρτήματι. Οὐ γὰρ ἐξάρχοντες οἱ κυβιστητῆρες, ἀλλ' ἐξάρχοντος τοῦ ᾠδοῦ, πάντως ἀρχοῦντο. Τὸ γὰρ, ἐξάρχειν, τῆς φόρμιγγος ἴδιον. *Lib.* IV. *cap.* 28. Verùm, (ut rectè hic annotat *Dna. Dacier*) Tempora ista imperfecta, πίμπει, ἤγετο, *ver.* 5. 10. itemque ἐξετέλειον, *ver.* 7. non utique jam facta hæc, sed fieri solummodò indicant. Quin et secundum *Athenæi* sententiam, quo modo accipi possit versus iste, “ Τὸν δ' εὖρον δαινύντα, &c.” non video. Cæterùm,

quòd adeò contendit” (inquit *Causabonus* in *Annotationibus*, *lib.* IV. *cap.* 17.) “ non posse τὸ ἐξάρχειν de saltatoribus dici ; parùm esse firmum judico, Illud verò manifestò falsam, τὸ, ἐξάρχειν, τῆς φόρμιγγος esse ἴδιον. Periti sermonis Græci sciunt, verbum hoc de omnibus promiscuè dici posse, qui faciendi, aut dicendi, aut cæcendi, exemplum aliis præbent.” Porro *Diodorus Aristophanius*, notante *Athenæo* loco jam citato, totum hunc locum, quo de nuptiis agitur, omittendum censet ; sed nullà idoneâ ratione.

Ver. 19. Μολπῆς ἐξάρχοντες.] *Athenæus*, loco jam ad *ver.* 15. citato, legendum censet Μολπῆς ἐξάρχοντος. Quæ et versimilior videtur lectio. Vide suprà ad *ver.* 15.

Ver. 90. — ἵππῳ.] *Al.* ἵπποι.

Ver. 25. — ἔπεια πτερόεντα.]

— verbis,
 Quæ tutò tibi magna volunt —.

Æn. XI, 380.

Ver. 26. — τῶδε.] *Al.* τῶγε.

Ver. 27. — γενεῇ.] *Al.* γενεῖν.

Ibid. — εἴκτον.] *Al.* εἴκτην.

- Ἦ ἄλλον πέμπωμεν ἱκανέμεν, ὅς κε φιλήσῃ.
 Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος· 30
 Οὐ μὲν νήπιος ἦσθα, Βοηθοῖδῃ Ἐτεωνεῦ,
 Τοπρῖν, ἀτὰρ μὲν νῦν γε, πάϊς ἄς, νήπια βάζεις.
 Ἦ μὲν δὴ νῶϊ, ξεινήϊα πολλὰ φαγόντε
 Ἄλλων ἀνθρώπων, δεῦρ' ἰκόμεθ', αἶκε ποθὶ Ζεὺς
 Ἐξοπίσω περ παύσῃ οἰζύος· ἀλλὰ λυ' ἵππους 35
 Ξείνων, ἐς δ' αὐτοὺς προτέρω ἄγε θοινηθῆναι.
 Ὡς φάθ'· οἱ δ' ἐκ μεγάρου διέσσυτο, κέκλετο δ' ἄλλους
 Ὀτρηροὺς θεράποντας ἄμ' ἐσπέσθαι ἐοῖ αὐτῶ.
 Οἱ δ' ἵππους μὲν ἔλυσαν ὑπὸ ζυγοῦ ἰδρώοντας·
 Καὶ τοὺς μὲν κατέδησαν ἐφ' ἵππέϊσι κάπησι, 40
 Πὰρ δ' ἔβαλον ζειᾶς, ἀνά δὲ κρῖ λευκὸν ἔμιζαν.
 Ἄρματα δ' ἐκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα·
 Αὐτοὺς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον· οἱ δὲ ἰδόντες
 Θαύμαζον κατὰ δῶμα διοτρεφέος βασιλῆος.
 Ὡστε γὰρ ἡελίου αἴγλη πέλεν, ἥ ἐ σελήνης, 45

“ An ad alium mittamus ire, qui eos amicè excipiat.”

Hunc autem valdè indignatus allocutus est flavus Menelaus :

30

· Non quidem stultus eras, Boëthide Eteoneu,

“ Antea, at quidem nunc puer veluti, puerilia loqueris.

“ Profectò jam nos, hospitalia multa depasti

“ Aliorum virorum, huc venimus ; sicubi Jupiter

“ In posterum saltem liberàrit ab aerumnâ : sed solve equos

35

“ Hospitum, ipsosque introduc ad epulandum.”

Sic ait : ille verò ex domo proruit, vocabatque alios

Sedulos famulos, unà ut-sequerentur seipsum.

Hi verò equos quidem solverunt sub jugo sudantes :

Et hos quidem alligârunt ad equina praesepia,

40

Apponebantque avenas, et hordeum album admiscuerunt ;

Currus verò posuerunt ad parietem collucentem :

Ipsos porrò duxerunt in augustum domum : hi autem videntes

Admirabantur per domum Jovis-alumni regis.

Instar enim solis splendor erat, sive lunae,

45

Ver. 29. — φιλήσῃ.] Similiterque ver. 171. φιλησίμην· et ver. 179. φιλιόντι. Vide ad Il. ὄ, 304.

Ver. 33. Ἦ μὲν δῆ.] Vide ad Il. ζ', 433 et 504.

Ibid. — νῶϊ — φαγόντι.] Ego et tu. Vide ad Il. ἄ, 566. et ἰ, 487.

Ver. 37. 59. 104. — διέσσυτο — δεικνύμινος — ἀχνύμινος.] Vide ad Il. γ', 260.

Ver. 38. — ἄμ' ἐσπίσθαι.] Al. ἄμα σπύσθαι.

Ver. 41. — ζειᾶς.] Vide infrà ad ε', 593.

Ver. 42. 179. — ἔκλιναν — δίκρινεν.] Vide ad Il. ἄ, 509 et 538.

Ver. 45. Αὐτοὺς δ' εἰσῆγον θεῖον δόμον οἱ δὲ ἰδόντες Θαύμαζον.] Δεῖ δὲ καὶ τὸν πρῶτον εἰς ἀλλοτρίαν οἰκίαν ἰσχυόμενοι ἐπὶ δειπνῶν, μὴ γαστρισιόμενοι ἐϋθὺς ἐπὶ τῷ συμπόσιον χωρεῖν, ἀλλὰ τὴν δοῦναι πρότερον τῶ φιλοφιλῶν, καὶ κατανοῆσαι τὴν οἰκίαν οὐδὲ γὰρ τοῦτο παρίσταν οἱ Ποιητής. “ Αὐτοὶ δ' εἰσῆλθον θεῖον δόμον οἱ δὲ ἰδόντες “ Θαύμαζον, ἔς.” Athenæus, lib. IV. cap. 27. Ubi notandum pro Αὐτοὺς δ' εἰσῆγον ἔς. legisse Athenæum, Αὐτοὶ δ' εἰσῆλθον, ἔς. Sed præstat vulgata Lectio.

Ver. 45. Ὡστε γὰρ ἡελίου αἴγλη πέλεν.] Τὴν τοῦ Μινυλάου εἰκασίαν, καὶ ταῦτα ἀπὸ στρατίας ἤκουτος, ἄρ' οὐ Περσικὴν τινὰ καὶ Μηδικὴν ἔξηγιῆται, σχεῖδον τι οὐ τὸ λυ' ἀποδείξουσιν Σιμωσάμειδος

Δῶμα καθ' ὑψερεφές Μενελάου κυδαλίμοιο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀράμενοι ὀφθαλμοῖσιν,
 Ἔς ῥ' ἄσαμίνθους βάντες εὐξέστας, λούσαντο.
 Τοὺς δ' ἐπεὶ οὖν δμῶαί λούσαν καὶ χρίσαν ἐλαίῳ,
 Ἄμφι δ' ἄρα χλαίνας οὐλας βάλλον ἠδὲ χιτῶνας, 50
 Ἔς ῥα θρόνους ἔζοντο παρ' Ἀτρείδην Μενέλαον.
 Χέριβια δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 Καλῆ, χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 Νίψασθαι· παρὰ δὲ ζεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν.
 Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα, 55
 Εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων·
 Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας παρέθηκεν αἰείρας
 Παντοίων· παρὰ δὲ σφι τίθει χρύσεια κύπελλα.

Domum per excelsam Menelai gloriosi.

At postquam oblectati sunt videndo oculis,

Ad labra descendentes perpolita, lavârunt.

Hos verò postquam ancillae lavârunt et unxerant oleo,

Circumque chlaenas villosas posuerant *ipsis* atque tunicas ;

In thronos utique conserunt *ii* juxta Atridem Menelaum.

Aquam autem ancilla gutturnio fundebat ferens,

Pulchro, aureo, super argenteo lebete,

Ad lavandum : juxtâ verò politam extendit mensam.

Cibum verò veneranda proma apposuit ferens,

Fercula multa imponens, largiens de praesentibus :

Coquus autem carniū lances proposuit sublatas

Diversarum : ipsisque apposuit aurea pocula.

ἢ Δαρεῖου τε καὶ Ξέρξου τῶν βασιλείων ; [fortè βασιλείων ;] φησὶ γούν,

“ Ὅστε γὰρ ἠελίου αἴγλη πέλεν, ἢε σελήνης,

“ Δῶμα καθ' ὑψερεφές Μενελάου κυδαλίμοιο·

“ Χρυσού τ' ἠλέκτρον τε, καὶ ἀργύρου ἠδ' ἰλί-

“ φαντος.”

Τοῖς γὰρ Τρωϊκοῖς σκύλοις ἐχρῆν μᾶλλον λάμπειν αὐτὸ, ἢ τούτοις κατὰ γε τὴν σὴν διάνοιαν. Καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἐπισχῶν, οὐκ ἔγωγε, εἶπεν, τὸν Ὅμηρον ἰάσειν μοι δοκῶ ἀναπολόγητον ἴσως γὰρ πρὸς τὸν τοῦ Μενελάου τρόπον ἐποίησε τὰ βασιλεία, ὃν φησὶ μόνον εἶναι τῶν Ἀχαιῶν μαλθακὸν αἰχμητὴν· σχεδὸν γὰρ οὖν ἔοικεν οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδὲν μάτην ὁ Ποιητὴς οὗτος λέγειν, ἀλλὰ καὶ στολὴν, καὶ οἴκησιν, καὶ δαίταιν πρὸς τὸ τῶν ἀνθρώπων ἦθος πολλάκις ἀπεικάζειν. *Dion. Orat. II.*

Ver. 46. — ὑψερεφές.] *Apud Athenaeum,* loco suprâ citato, ὑψερεφές.

Ver. 48. Ἔς ῥ' ἄσαμίνθους βάντες.] Πάντα δ' ἂν ἀκριβῆς Ὅμηρος, καὶ τὸ μικρὸν τοῦτο οἱ παρέλιπε, τὸ δὲ τὴν Σεραπέυσσαν τὸ σωματίον καὶ λουσάμενον εἶναι πρὸς τὸ δῦπνον. Ἐπί τ'

οὖν — τῶν περὶ Τηλέμαχον, [εἶπεν,] “ Ἔς ῥ' ἄσαμίνθους βάντες, εὐξέστας λούσαντο.” Ἀπριπὲς γὰρ ἦν, φησὶν Ἀριστοτέλης, ἠκίον εἰς τὸ συμπόσιον σὺν ἰδρωτὶ πολλῷ καὶ κοινορτῆ. *Athenaeus, lib. IV. cap. 27.*

Ver. 50. — ἄρα.] *Deinde* —

Ut fit —

Ver. 51. Ἔς ῥα θρόνους ἔζοντο.] *Vide suprâ ad á, 145.*

Ver. 52. Χέριβια δ' ἀμφίπολος.]

Dant famuli manibus lymphas —

Aen. I, 704.

Ver. 53. 297. 309. 404. Καλῆ — καλὰ — καλῆς.] *Vide ad II. β', 43.*

Ver. 54. 61. Νίψασθαι — πασσαμίνω] *Vide infrâ ad é, 491. et í, 296.*

Ibid. — ζεστὴν.] *Al. χρυσῆν.*

Ibid. — ἐτάνυσσε.] *Vide ad II. ε', 58.*

Ver. 56. — χαριζομένη παρεόντων.] *Vide suprâ ad á, 140.*

Ver. 57. Δαιτρὸς δὲ κρειῶν πίνακας.] *Vide suprâ ad á, 141.*

Τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

Σίτου δ' ἄπτισθον, καὶ χαίρετον· αὐτὰρ ἔπειτα
 Δείπνου πασσαμένω εἰρησόμεθ', οἳ τινες ἔστον
 Ἀνδρῶν· οὐ γὰρ σφῶν γε γένος ἀπόλωλε τοκῆων,
 Ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἔστ' ἐδιοτρεφῶν βασιλῆων,
 Σκηπτούχων, ἐπεὶ οὐ κε κακοὶ τοιούσδε τέκοιεν.
 Ὡς φάτο· καὶ σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν,
 Ὅπτ' ἐν χερσὶν ἔλάν, τὰ ρά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῶ.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.

Hos etiam dextrâ prehensens allocutus est flavus Menelaus ;

“ Cibumque gustate, et gaudete : caeterum deinde,

“ Coenam cum-gustaveritis, interrogabimus, quinam sitis

“ Hominum : non enim vestrorum utique genus periit parentum,

“ Sed virorum genus estis Jovis-alumnorum regum,

“ Sceptiferorum : quippe nequaquam ignavi tales genuerint.”

Sic ait, et ipsi terga bovis pinguis apposuit,

Assata in manibus eligens, quae sibi munera apposuerant ipsi.

Hi verò ad cibos paratos appositos manus porrigebant.

Ver. 59. Τὼ καὶ δεικνύμενος προσέφη.] Ἐν τούτοις δὲ κείται, ὡς ἀλλαχοῦ, τὸ δεικνύσθαι ἀντι τοῦ δεξιούσθαι. Eustath.

Ver. 60. Σίτου δ' ἄπτισθον, καὶ χαίρετον.] Παρὰ δ' Ὀμήρῳ, ἐν τῇ τοῦ Μενελάου συμποσίῳ προσάλλουσι ἀλλήλοις, ὡς περ ἐν διατριβῇ, ζητήματα καὶ πολιτικῶς ὁμιλοῦντες τέρπουσι ἀλλήλους καὶ ἡμᾶς. Ὁ γοῦν Μενέλαος παραγενόμενος ἐκ τοῦ λουτρῶνος τῶν περὶ τὸν Τηλέμαχον, καὶ τῶν περὶ τὴν ἰδωδὴν παρατιθέντων, παρακαλεῖ μεταλαμβάνειν, λίγων τὰδε· “ Σίτου δ' ἄπτισθον καὶ χαίρετον· αὐτὰρ ἔπειτα Δείπνου πασσαμένω εἰρησόμεθ', οἳ τινες ἔστον.” Ἐπιτιτα προσεπιδίδωσι τῶν παρακειμένων αὐτῷ φιλανθρωπιύμενος· “ Ὡς φάτο· καὶ σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν, Ὅπτ' ἐν χερσὶν ἔλάν, τὰ ρά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῶ.” Athenæus, lib. V. cap. 5.

Ibid. Σίτου δ' ἄπτισθον.] Al. Σίτου ἄμ' ἄπτισθον. Apud Athenæum autem, loco jam citato, Σίτου δ' ἄπτισθον.

Ver. 61. — πασσαμένω.] Al. πασσαμίνω.

Ibid. — οἳ τινες.] Al. ὡ τινες. Quod hoc quidem in loco æquè rectè dici potest. Vide ad Il. á, 566.

Ver. 62. — οὐ γὰρ σφῶν γε γένος ἀπόλωλε τοκῆων.] “ Benè,” inquit Spondanus, “ de hospitibus suis ominatur Menelaus, “ quasi animo jam pervideat, aut in eorum “ facie legat, obscuro genere eos non esse “ oriundos.” Ipse autem deinceps aliam hujus loci explicationem præferre videtur ; scilicet ut innuere hîc intelligatur Menelaus, Ulyssem Telemachi patrem nondum intertisiisse. Sed minùs rectè ; ut liquet ex se-

quentibus, “ Ἀλλ' ἀνδρῶν γένος ἔστ' ἐξ c.”] quæ et vir ipse eruditus pro alterâ sententiâ facere confitetur.

Ibid. — οὐ γὰρ σφῶν γε γένος.] Σὺν τῷ ἰγραπτέον, ἢ ἢ, σφῶν δὲ καὶ οὐ γὰρ ἀφανῶν ἔστ' ἐγένεω. Schol.

Ibid. — γένος.] Al. γίνος.

Ibid. — ἀπόλωλε.] Vide ad Il. κ', 186. 187. et á, 37.

Ver. 64. 74. — τοιούσδε — τείηδι.] Vide ad Il. ú, 357.

Ver. 65. — καὶ σφιν νῶτα βοὸς παρὰ πίονα θῆκεν, Ὅπτ' ἐν χερσὶν ἔλάν.] Ὀμηρὸς — ἐπιτελῆ κατεσκευάσει πᾶσι τὸν βίον καὶ αὐτάρκη — Ἀπλῆν οὖν ἀποδίδωκε τὴν διαίταν πᾶσι, καὶ τὴν αὐτὴν ὁμοίως βασιλεῦσιν, ἰδιώταις, νείοις, πρῆσβύταις, ὅπτα παρατιθεῖς πᾶσι κρέα· καὶ ταῦτα ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ βόεια, ἐν τε ἑορταῖς καὶ γάμοις, καὶ ἄλλῃ συνόδῳ, καὶ οὐ θρία, καὶ κωνδύλῳ, καὶ ἄμηντας, μιλισηκτά τε τοῖς βασιλεῦσιν ἑξάριστα παρατίθησιν Ὀμηρὸς· ἀλλ' ἀφ' ἧν εἴξιν ἑμιλλον τὸ σῶμα, καὶ τὴν ψυχὴν. Αἴαντα οὖν μετὰ τὴν μονομαχίαν, (Iliad. ἡ, 521.) νῶτοισι βοῶν γίγαιριν ὁ Ἀγαμέμνων — Καὶ Μενέλαος δὲ, τοῖς τῶν παιδῶν γάμοις ποιῶν, Τηλεμάχῳ νῶτον βοὸς παρήθηκεν, “ Ὅπτα, τὰ ρά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῶ.” Athenæus, lib. I. cap. 8.

Ver. 66. — τὰ ρά οἱ γέρα πάρθεσαν αὐτῶ.] Ἐναυθα δὲ φασὶν οἱ Παλαιοὶ, ὅτι ἴσκι τοῖς βασιλεῦσι μίζων μοῖρα παρατίθεσθαι ἐπὶ γέρας· ἀφ' ἧς ἔχον ἂν καὶ ἄλλοις ἐπιδιδόνα, ὡς οὖν ποιεῖ ὁ Μενέλαος, τοῖς ξείνοις παρατιθεῖς τὸ ἑαυτοῦ γέρας. Eustath.

Ibid. — τὰ ρά.] Quæ utique — Quæ scilicet —

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφάνει Νέστορος υἷον,
 " Ἀγχι σχῶν κεφαλὴν, ἵνα μὴ πευθοῖαθ' οἱ ἄλλοι· 70
 Φράζεο, Νεστορίδῃ, τῷ μῶ κεχαρισμένε θυμῷ.
 Χαλκοῦ τε στεροπὴν καδδῶματα ἠχῆεντα,
 Χρυσοῦ τ', ἠλέκτρον τε, καὶ ἀργύρου, ἢδ' ἐλέφαντος·
 Ζηνός που τοιῆδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή.
 " Ὅσσα τὰδ' ἄσπετα πολλά· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα. 75

Caeterum postquam potus et cibi desiderium exemissent,

Tum verò Telemachus alloquebatur Nestoris filium,

Propè admoto capite; ut ne audiret alii:

70

" Considera, Nestoride, meo charissime animo,

" Aerisque splendorem, per domum sonoram,

" Aurique, electricque, et argenti, atque eboris:

" Jovis utique talis est Olympii intus aula.

" Quanta haec infinita multa! admiratio me capit intuentem."

75

Ver. 68. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο.] Vide ad Il. α. 469.

Ver. 71. — τῷ μῶ κεχαρισμένε θυμῷ.]

animo gratissime nostro.

Æn. XII, 142.

Ver. 72. — καδδῶματα.] In vulgatis editum est καὶ δάματα. Barnesius autem restituit καδδῶματα. Quod et ad sententiam (ut opinor) multò aptius; et confirmatur porrò, uti annotat vir eruditus, ex ver. 45. 46. suprà:

" Ὅστι γὰρ ἡλίου αἴγλη πέλεν, ἢε σελήνης,
 Δῶμα καθ' ὑψερφεῖς Μενελάου κυδαλίμοιο.

Ver. 73. Χρυσοῦ τ', ἠλέκτρον τε.] Vide Plinii *Histor. Natural. lib. XXXIII. cap. 4.* Item suprà ad ver. 45.

Ibid. — ἢδ' ἐλέφαντος.] Ἐλέφαντα, ὅσος μὲν ἐς ἔργα καὶ ἀνδρῶν χεῖρας, εἰσὶν ἐκ παλαιοῦ δῆλοι πάντες εἰδότες· αὐτὰ δὲ τὰ θηρία, πρὶν ἢ διαξῆναι Μακεδόνας ἐπὶ τὴν Ἀσίαν, οὐδὲ ἐωράκισαν ἀρχῆν, πλὴν Ἰνδῶν τε αὐτῶν, καὶ Λιβύων, καὶ ὅσοι πλησιόχωροι τούτοις. Δηλοὶ δὲ καὶ Ὀμηρος, ὃς βασιλεῦσι κλίνας μὲν καὶ οἰκίας τοῖς εὐδαιμονιστέροις αὐτῶν, ἐλέφαντι ἐποίησε κεκοσμημέναις, θηρίου δὲ ἐλέφαντος μνήμην οὐδεμίαν ἐποίησαστο. *Pausan. Attic. lib. I. cap. 12.*

Ver. 74. Ζηνός που τοιῆδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή. " Ὅσσα τὰδ' ἄσπετα πολλά.] Οἱ δὲ πολλοὶ τὸ τοῦ Τηλεμάχου πάσχομεν καὶ γὰρ ἱκεῖνος ὑπὸ ἀπειρίας, μᾶλλον δὲ ἀπειροκαλίας, τὴν μὲν Νέστορος ἰδὼν οἰκίαν κλίνας ἔχουσιν, στραπέζας, ἱμάτια, στρώματα, οἶνον ἠδύν, οὐκ ἱμακάριζε τὸν εὐποροῦντα τῶν ἀναγκαίων, ἢ καὶ χρησίμων παρὰ δὲ τῷ Μενελάῳ θεασάμενος ἐλέφαντα καὶ χρυσὸν καὶ ἠλεκτρον, ἕξειπλάγη, καὶ εἶπεν, " Ζηνός που τοιῆδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή." Ὅσσα τὰδ' ἄσπετα πολλά· σέβας μ'

" ἔχει εἰσορόωντα." Σωκράτης δ' ἂν εἶπεν, ἢ καὶ Διογένης, " Ὅσσα τὰ γ' ἄθλια πολλά, καὶ ἄχρηστα καὶ μάταια, γέλωσ μ' ἔχει εἰσορόωντα." *Plutarch.* περὶ φιλοπλουτίας, sub fine. Caeterum *Seleucus* apud *Athenæum*, cui et assentitur ipse *Athenæus*, hoc in loco legendum contendit, " Ζηνός που τοιαῦτα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται; Ὅσσα τὰδ' ἄσπετα πολλά." Οὐ γὰρ (inquit) τῆς οἰκίας τὸ κάλλος μόνον ἀποθαυμάζουσι. Πῶς γὰρ ἠλεκτρον καὶ ἀργύρος καὶ ἐλέφας ἐν τοῖς τοίχοις ἦν; Ἀλλὰ τὰ μὲν περὶ τοῦ οἴκου εἰρήκασιν, ὡς ἐστὶ δάματα ἠχῆεντα τοιαῦτα γὰρ δὴ τὰ ὑψόροφα καὶ μεγάλα. Περὶ δὲ τῶν σκευῶν τὸ, " Χρυσοῦ τ', ἠλέκτρον τε, καὶ ἀργύρου, ἢδ' ἐλέφαντος;" οἷς εἰκότως ἐπιφίρειται, " Ζηνός που τοιαῦτα δόμοις ἐν κτήματα κεῖται, " Ὅσσα εἶς." Οὐκ ἐστὶν δ' ἀκόλουθον τῷ " Ζηνός που τοιῆδε γ' Ὀλυμπίου ἔνδοθεν αὐλή," ἐπιφίρειν, " Ὅσσα τὰδ' ἄσπετα πολλά," σόλοικον ὅν τῷ ἀσυνήθει τῆς ἀναγνώσεως. Ἔστι τοίνυν οὐδ' ἡ αὐλή ἀρόμῳ ἐπὶ τοῦ οἴκου ὃ γὰρ διαπνεόμενος τόπος αὐλή λέγεται. — Ὀμηρος δὲ τὴν αὐλήν αἰεὶ τάπτει ἐπὶ τῶν ὑπείθεων τόπων. *Athenæus, lib. V. cap. 3.* *Casaubono* verò, quocum faciunt *Barnesius* et *Dna. Dacier*, parum idoneæ videntur hæ rationes. *Primum* nihil esse arbitratum: " Quid enim, inquit in annotationibus ad hunc *Athenæi* locum, vetat per αὐλήν et palatium intelligere, et συνεδοχικῶς omnia eo contenta ornamenta?" In *secunda*, " Quis," inquit, " non videt argutari nimis virum doctum? Nemo enim iverit inficias, positâ disinctione majore post αὐλή, rectè subjungi, " Ὅσσα τὰδ' ἐστὶ." Atque hoc quidem majorem indicabit admirationem, quàm si Ὅσσα ad præcedentem κτήματα

Τοῦ δ' ἀγορεύοντος ξύνετο ξανθὸς Μενέλαος,
Καί σφεας Φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Τέκνα φίλ', ἦτοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἂν τις ἐρίζοι·
(Ἀθάνατοι γὰρ τοῦγε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν.)

Ἀνδρῶν δ' ἢ κέν τις μοι ἐρίσσεται, ἢε καὶ οὐκί,

80

Κτήμασιν ἢ γὰρ πολλὰ παθὼν καὶ πόλλ' ἔπαληθεῖς

Ἦγαγόμεν ἐν νηυσὶ, καὶ ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθον·

Κύπρον, Φοινίκην τε, καὶ Αἰγυπτίους ἔπαληθεῖς,

Hunc autem loquentem intellexit flavus Menelaus,

Et ipsos compellans, verba alata dixit :

"Fili chari, sanè cum Jove mortalium haud ullus contenderit ;

"(Immortales enim ejus aedes et possessiones sunt.)

"Hominum verò aut aliquis mihi contendat, aut non,

"Oribus : certè enim multa passus et multùm vagatus

"Adduxi in navibus, et octavo demùm anno veni :

"Ad Cyprum, Phoenicemque, et Aegyptios vagatus ;

80

referretur. Quod ad tertiam attinet rationem, "Affirmamus nos," inquit vir idem eruditus, "Διὸς αὐλὴν Homerum appellâsse Jovis palatium. Sic enim loqui observamus antiquissimum poetam, et, quod imprimis ad rem facit, summum Homeri imitatore, Æschylum : cujus est illud "in Prometheus vincto, (ver. 122.) ὄσοι τὴν Διὸς αὐλὴν οἰχνεῦσι." Ad hæc addit Barnesius ;

— ὄσοι οἱ θάλαμος περικαλλίος αὐλῆς

Ἐψήλως δίδμητο. Suprà ἄ, 427.

Ver. 76. — ξύνετο.] *Al.* ξύνετο. Quod ferri non potest.

Ver. 77. — σφείας.] Pronuntiabatur σφᾶς.

Ver. 78. Τέκνα φίλ', ἦτοι Ζηνὶ βροτῶν οὐκ ἂν τις ἐρίζοι.] "Ὀμηρος ἐπιδιξιῶς ἀφορμὴν εἶρε λόγον, ὅσπερ κτῆσιν συγκρίσει φίλου. [forte φίλου.] Οὐ γὰρ ὡς πρόβλημα προτείνει, ἀλλ' ἐπιχαρίτως παραινέει ὁ Μενέλαος, ἐπειδὴ ἤκουσε τῶν ἱπαιῶν, τὸ μὲν εἶναι πλούσιος οὐκ ἀρνεῖται, κἀνταῦθ' αὖτε περιελάων τὸν φθόνον, πολλὰ γὰρ φησὶ παθὼν ἔχειν αὐτόν· οὐ μὲν τοι ἄξιόϊ ἐαυτὸν θεοῖς συγκρίνει, "Ἀθάνατοι γὰρ τοῦ γε δόμοι καὶ κτήματ' ἔασιν" ἰνδιξάμενος δὲ φιλάδελφον ἦθος, καὶ μετ' ἀνάγκης φήσας ζῆν τι καὶ πλουτιῖν, ἀντιπαρήθηκε τὸν τῆς Φιλίας λόγον· "Ὦν ὄφιλον τριτάτην πειρὸς &c." (infra ver. 97.) *Athenæus, lib. V. cap. 3. in fine.*

Ver. 79. Ἀθάνατοι.] Vide ad *Il.* ἄ, 398.

Ver. 80. — ἐρίσσεται.] Vide ad *Il.* ἄ, 140.

Ver. 81. — ἢ γὰρ πολλά.] Refertur istud γὰρ non ad id quod proximè præcessit, sed ad id quod elegantius reticetur : "Etiam si mortales omnes divitiis opibusque antecellam, minimè mihi de eis gratulandum est ; Multa ENIM &c." Vide ad *Il.* ἄ, 92.

Tom. I.

Ver. 82. Ἦγαγόμεν ἐν νηυσὶ.] Τὸ δὲ "ἡγαγόμεν" ἐπὶ κτημάτων, ἀντὶ τοῦ, ἔφερον, κείνται·— ἵνα λίγη, ὡς πολλὰ παθὼν, καὶ πολλὰ πλανηθεῖς, πολλὰ ἡγαγόμεν κτήματα. *Eustath. Barnesius* autem, versionem Editionis *Westenianæ* secutus, reddit ; "Vectus in navibus." Minùs rectè. Nusquam enim apud Poetam occurrit vox ἡγαγόμεν sensu passivo, sed semper activo ; uti exponit *Eustathius*.

Κτήματα μὲν, ἔσ' Ἀλιέξανδρος κοίλῃς ἐνὶ νηυσὶν

Ἦγάγετο Τρῳίνῳ

Iliad. ἄ, 389.

Vide ad *Il.* π', 190. χ', 116. 471. *Odyss.* ξ', 211. ἄ, 238.

Ver. 83. Κύπρον, Φοινίκην τε, καὶ Αἰγυπτίους ἔπαληθεῖς.] Οἱ γὰρ ποιηταὶ φρονιμωτάτους τῶν ἡρώων ἀποφαίνουσι τοὺς ἀποδημήσαντας πολλὰ χροῦ, καὶ πλανηθέντας·— καὶ ὁ Νίστωρ σιμωνίεται δότι τοῖς Λατίβαις ὠμίλησιν, ἰδὼν μιτάπειμτος (*Il.* ἄ, 270.). "Τηλόθιν ἐξ Ἀπίης γαίης· καλίσαντο γὰρ αὐτοί." Καὶ Μινέλιος ὡσαύτως· "Κύπρον, Φοινίκην τε, καὶ Αἰγυπτίους ἔπαληθεῖς, Αἰθιοπίας, Θ' ἰκόμην &c." Πάντα γὰρ τὰ τοιαῦτα παρασκευαίτινις ἐς φρόνησιν μεγάλαι, τῷ μαθῆν τῆς χώρας τὴν φύσιν, καὶ ζῶων καὶ φυτῶν ἰδίας, προσθῆναι δὲ καὶ τὰ τῆς θαλάττης. *Strabo, Geograph. lib. I.* Καὶ ὅρα ἐξ αὐτῆς καταρχῆς, ὡς ἱστοριῶν χρηρηγία τῷ Ποιητῇ γίγοντι ὁ τοῦ Τηλεμάχου εἰς τὴν Σπάρτην πλοῦς· ἵν' αἰς οὐ μόνον ξινικὰ ἐκτιθήσεται διηγήματα, ἀλλὰ καὶ Τρωϊκὰ, καὶ Ἑλληνικὰ. Πάνω οὖν διωκῶς ἱστορίας Ὀμηρος, εἰς καλὸν τῇ ἑαυτοῦ ποιήσει, ὡς καὶ προειδήλωται, τὸν τοῦ Τηλεμάχου πλοῦν· δι' οὗ πολλὰ ποιήματα ἢ Ὀμηρικὰ μῦθα τῷ τῆς ποιήσεως ταύτης πῖπλον ἵνισται. *Eustath.* Ceterum nonnullus hoc in loco, "Αἰγυπτίους ἔπαληθεῖς," legisse annotat idem *Eustath.*

II

Αἰθίοπας δ' ἰκόμην, καὶ Σιδονίους, καὶ Ἐρεμβούς,
Καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι.

85

Τρεῖς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἑνιαυτόν.

Ἔνθα μὲν οὔτε ἀναξ ἐπίδευής, οὔτε τι ποιμῆν,

Τυροῦ καὶ κρειῶν, οὔδ' ἄλλο γλυκεροῖο γάλακτος·

Ἄλλ' αἰεὶ παρέχουσιν ἐπηετανὸν γάλα δῆσθαι.

Ἔως ἐγὼ περὶ κείνα πολὺν βίοτον συναγείρων

90

Ἠλώμην, τείως μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἔπεφνεν,

Δάβρη, ἀναιῖστί, δόλω οὐλομένης ἀλόχοιο.

“ Aethiopsaque adii, et Sidonios, et Erembos,

“ Et Libyam, ubi utique agni protinùs cornuti sunt.

85

“ Ter enim pariunt oves integrum per annum.

“ Ibi quidem neque herus indigens est, neque omninò pastor,

“ Casei et carniùm, neque dulcis lactis :

“ Sed semper praebent per-totum-annum lac mulgendum.

“ Dum ego circa illa multas facultates colligens

90

“ Errabam, intereà mihi fratrem alius interfecit,

“ Clàm, ex-improviso, dolo perniciosae uxoris.

Ibid. — Αἰγυπτίους.] Vide infra ad ver. 127. item ad *Il.* β', 537.

Ver. 84. — Αἰθίοπας δ' ἰκόμην.] Ζητοῦσι δὲ, πρὸς τίνας ἦλθεν Αἰθίοπας, πλείων ἐξ Αἰγύπτου (οὔτε γὰρ ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς θαλάττῃ οἰκοῦσι τινὲς Αἰθίοπες, οὔτε τῷ Νεῖλῳ τοὺς καταρράκτας ἦν διελθεῖν ναυσί) — Οἱ μὲν περίπλουν τὸν διὰ Γαδείρων μέχρι τῆς Ἰνδικῆς εἰσάγουσιν ἅμα καὶ τὸν χρόνον τῆς πλάνης συνεικίζουσιν, ὃν φησὶν ὅτι ὀγδοάτῳ ἔτει ἦλθεν· οἱ δὲ, διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ, τοῦ κατὰ τὸν Ἀράβιον κόλπον· οἱ δὲ, διὰ τῶν διωρυγῶν τινός. *Strabo, lib. I.* Δῆλον δὲ ὅτι εἰς τοὺς νοτίους Αἰθίοπας ἔλθων ὁ Μενέλαος, εἶγε καὶ εἰς τοὺς Ἐρεμβούς ἦλθε, μέρος γὰρ ἐκείνων οἱ Ἐρεμβοὶ, πολλὰ τρότερον εἰς τοὺς λοιποὺς Αἰθίοπας ἀφίκετο, οὗς ὁμόρους Αἰγυπτίους Ἡρόδοτος ἱστορεῖ. *Eustath.*

Ibid. — καὶ Σιδονίους, καὶ Ἐρεμβούς.] Σιδονίους, τοὺς παρὰ τῇ Ἐρυθρῇ θαλάσῃ λέγει· ὅθεν μετώκησαν οἱ Φοίνικες. Ἐρεμβούς, τοὺς Τρωηλοδύτας, παρὰ τὸ εἰς τὴν ἕραν δύνειν. Οἱ δὲ, τοὺς Ἰνδοὺς, παρὰ τὸ Ἐρεβός· μέλανες γὰρ ὄντες καὶ Κράτης ἱερμνούς γράφει. Οἱ δὲ, Ἰθιοὶ ἔθνος. *Ἐνιοὶ δὲ, τοὺς Ἀραβίας· καὶ μεταγράφουσιν οὕτως· “ Αἰθίοπας δ' ἰκόμην, καὶ Σιδονίους, Ἀραβίας τε.” *Schol.*

Ibid. — καὶ Ἐρεμβούς.] Οὐκ ἐργασίας οὐδὲ χρηματισμοῦ χάριν, τούτων ὀνομαζομένων, (οὐ πολὺ γὰρ ἦν τούτο,) ἀλλὰ τοῦ μήκους, καὶ τῆς ἀποδημίας, καὶ τοῦ ἐνδοξοῦ ἐνδοξον γὰρ τοσοῦτον ἐκποσίσαι. *Strabo, lib. I.* Vide supra ad ver. 85.

Ver. 85. Καὶ Λιβύην, ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι.]

Quid tibi pastores Libyæ, quid pascuæ versu

Prosequar —. *Virg. Georg. III,* 339.

Καὶ Ὀμήρου ἔπος ἐν Ὀδυσσεΐᾳ, ἔχον ἀδ· ἰ “ Καὶ Λιβύην, ὅτι τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι.” ὁρθῶς εἰρημένον, ἐν τοῖσι θηρομοῖσι ταχὺ παραγίνεσθαι τὰ κέρεια· ἐν δὲ τοῖσι ἰσχυροῖσι ψύχεσι, ἢ οὐ φύειν κέρεια τὰ κτήνια ἀρχὴν, ἢ φύοντα, φύειν μόγις. *Herodotus, lib. IV. § 29.* Καὶ ἐν μὲν Λιβύῃ εὐθύς γίνεται κέραια ἔχοντα τὰ κερατώδη τῶν κριῶν. *Aristot. Histor. animal. lib. VIII. cap. 28.* *Ἐτεροι δὲ τὸ, “ ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι,” οὕτω νοοῦσιν ἔνθα οἱ μὴτ' ὀλίγον ἐσόμεινοι κεραοὶ, ἄφαρ γίνονται, ἢ γονεὶς εὐθύς καὶ ταχὺ καὶ ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις, διὰ θηρομότητα τόπου. Ὁ καὶ ἐρμηνεύων σαφίστερον, ἐπάγει· “ Τρεῖς γὰρ τίκτει μῆλα &c.” *Eustath.*

Ibid. — ἵνα τ' ἄρνες.] *Apud Herodotum, loco jam citato, ὅτι τ' ἄρνες.*

Ver. 86. Τρεῖς γὰρ τίκτει μῆλα τελεσφόρον εἰς ἑνιαυτόν.] Τοῦτο δὲ πάλιν (*inquit Eustathius,*) διχῶς. Ἡ γὰρ ὅτι μῆλα εἰσὶν ἐκεῖ τινὰ, ὧν γόνος ἐκάστου ἔτους ἀνὰ τρεῖς γίνεται· τούτῃσσι, διόλου ἀνὰ τρεῖς αἱ αὐταὶ οἷς τίκτουσιν. Ἡ καὶ ὅτι περὶ τρεῖς ἡμέρας τοῦ ἑνιαυτοῦ γεννῶσι τὰ μῆλα, καὶ οὐκ, ὡς παρ' ἡμῖν, μόνῳ τῇ ἡρῇ. *Quarum prior rectior videtur explicandi ratio.*

Ver. 89. — Δῆσθαι.] Κυρίως μὲν, τὸ δηλάσαι· νῦν δὲ τὸ ἀμίλγειν εἶπεν, παρὰ τὴν δηλήν. *Schol.*

Ver. 90. “ Ἔως ἐγὼ.”] “ *Amphibrachys,*” *inquit Barnesius,* “ in *Primo loco, pro Dac-* “ *tylo isodunάμη.*” Atqui (ut opinor) enuntiatibatur “ Ἔως ἐγὼ, ac si scriptum fuisset, Ὡσεὶ ἐγὼ, vel Ὡστ' ἡγῶ. Vide ad *Il. ó, 539. Al. Εἰως ἐγῶ.*

“Ὡς οὔτοι χαίρων τοῖσδε κτεάτεσσιν ἀνάσσω.
 Καὶ πατέρων τάδε μέλλετ' ἀκούμεν, οἳ τινὲς ὕμιν
 Εἰσὶν· ἐπεὶ μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ ἀπώλεσα οἶκον,
 Εὗ μάλα ναιετάοντα, κεχανδότα πολλὰ καὶ ἐσθλά.
 Ὡν ὄφελον τριτάτην περ ἔχων ἐν δάμασι μοῖραν
 Ναίειν, οἳ δ' ἄνδρες σοοὶ ἔμμεναι, οἳ τὸτ' ὄλοντο
 Τροίῃ ἐν εὐρείῃ, ἐκάς Ἄργεος ἵπποβοτόιο.
 Ἄλλ' ἔμπης πάντας μὲν ὀδυρόμενος καὶ ἀχεύων,
 Πολλάκις ἐν μεγάροισι καθήμενος ἡμετέροισιν,
 Ἄλλοτε μὲν τε γόῳ φρένα τέρπομαι, ἄλλοτε δ' αὖτε
 Παύομαι· αἰψηρὸς δὲ κόρος κρυεροῖο γόοιο.
 Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδυρόμαι, ἀχνύμενός περ,

95

100

95

100

“ Adeò nequaquam gaudens hisce facultatibus impero.
 “ Et ex patribus ista debetis audivisse, quicumque vobis
 “ Sint: quandoquidem valdè multa passus sum, et perdidì domum,
 “ Perquam habitantibus commodam, continentem multa et pretiosa.
 “ Quorum utinam vel tertiam habens, in aedibus partem
 “ Habitarem, viri autem salvi essent, qui tum perierunt
 “ Trojà in latà, longè ab Argis equis-aptò.
 “ Sed tamen omnes quidem lugens et deflens,
 “ Crebrò domi desidens nostrae,
 “ Interdum quidem luctu mente oblector, interdum verò rursùs
 “ Quiesco: cita nempè satietas molesti luctùs.
 “ Horum omnium-causà non tantum lugeo, vexatus licèt,

Ibid. — πολὺν βίον συναιεῖραν Ἠλάμην.]
 Vide suprà ad γ', 301.

Ver. 93. “Ὡς οὔτοι χαίρων.] Vide infrà ad
ver. 186 et 199. Cæterùm *Eustathius* in
 commentario legit “Ὡς οὔτι χαίρων.

Ver. 94. — ὕμιν.] *Al.* ὑμῖν.

Ver. 95. — καὶ ἀπώλεσα οἶκον, Εὗ μάλα
 ναιετάοντα.] Ἀμφίβολον, πότερον τὸν ἑαυτοῦ, ἢ
 τὸν Πριάμου. *Schol.* “Ὁρα τὸ, “ἀπώλεσα οἶ-
 “κον,” ἀμφιβόλως λεχθέν· δύναται γὰρ ὁ βα-
 σιλεὺς δηλοῦν καὶ τὸν ἑαυτοῦ καὶ τὸν τοῦ Πριά-
 μου. Καὶ συμβεβῆσθαι καὶ τὰ ἐπιβῆσθαι πρὸς
 ταῦτα, διχῶς· ἵνα λίγη ὅτι ἀπώλεσα οἶκον ἰ-
 μὸν, ἔχοντα πολλὰ, ὧν ὄφελον τριτάτην μοῖ-
 ραν ἔχων ἐξ ἀρχῆς καὶ μὴ μετασχὼν τηλικαύ-
 της εὐδαιμονίας, μὴ τοσοῦτους ἰδίῳ ὀλωλότας
 ἐν Τροίᾳ, μηδὲ στρατιώσασθαι ἄλλως ἢ καὶ
 ἄλλως, ἀπώλεσα οἶκον τὸν τοῦ Πριάμου κτε-
 τημένον πολλὰ, ὧν ὄφελον τὰ τρίτα κτησά-
 μινος, κατὰ τινὰ Διτίον συμβεβῆσθαι ὡς οἴκος,
 μὴ προσμῖναι τῇ ἀλώσει τῆς Τροίας, περὶ ἧν
 τοσοῦτοι ὄλοντο. *Eustath.* *Priorem* expli-
 cationem amplectitur *Barnesius*. Ac pro
 eà quidem facit tum præcedens illud, “ἵππῳ
 “μάλα πόλλ' ἔπαθον” tum, (uti et ipse an-
 notat *Barnesius*), quod sequitur, “Ὡν ὄ-
 “φελον τριτάτην περ, &c.” *Dna. Dacier*
 verò alteram adeò manifestè veram esse ex-

plicandi rationem existimat, ut nulla sit hic
 reverà ambiguitas.

Ver. 96. Εὗ μάλα ναιετάοντα.] Vide ad *Il.*
 β', 648.

Ver. 97. Ὡν ὄφελον τριτάτην περ.] Τίς ἂν
 οὖν τῶν ἐγγόνων ἰκεῖνων τῶν ὑπὲρ τοῦ τοιοῦτου
 τεθνηκότων, οὐκ ἂν ἀνταξίαν (*Al.* ἀνταξίας)
 δόξειεν εἶναι ἐπὶ τῇ στερήσει τοῦ πατρὸς λύτην
 τῇ τοῦ πατρὸς εὐχαρίστῳ μνήμῃ διορθουμένην;
 Ὅπως δὲ μὴ δόξη κοινὸς εἶναι πρὸς πάντας τοὺς
 παραπλησίως αὐτῶν τὴν εὐνοίαν ἐνδιειγμένους,
 ἐπήνεγκιν, (*infrà ver.* 104.) “τῶν πάντων οὐ
 “τόσσον ὀδυρόμαι, ἀχνύμενός περ, Ὡς ἴνος,
 “ὅστε μοι ὕπνον καὶ ἀσιχθαίρειν καὶ ἰδαδῆν.”
 Ἴνα δὲ μὴ φαίνεσθαι μηδινὸς τῶν ἰκεῖνων πα-
 ραμιλῶν, ἐμνήσθη κατ' ὄνομα, (*ver.* 110.) —
 “Ὀδύρονταί νύ σ' οὐ αὐτὸν Λαίρτης θ', ὁ γί-
 “ρων, καὶ Ἰχίφρων Πηνιλόπεια, Τηλέμαχος θ',
 “ὃν Ἰλιεῖσι νίον γιγαῶντ' ἰὺ οἴκῳ.” *Athen-*
æus, lib. V. cap. 4. Vide et suprà ad *ver.*
 78.

Ver. 102. Ἄλλοτε μὲν τε γόῳ φρένα τέρπο-
 μαι.] Vide infrà ad *ver.* 183.

Ver. 103. — αἰψηρὸς δὲ κόρος κρυεροῖο
 γόοιο.] Ὁ ὑπὲρ τῶν ἄλλων μοι θρηνηὸς ταχίως
 θραύεται, *Schol. Malè.*

Ver. 104. Τῶν πάντων οὐ τόσσον ὀδυρόμαι
 — Ὡς ἰνός.] Vide suprà ad *ver.* 97.

- 'Ως ἐνὸς, ὅστε μοι ὕπνον ἀπεχθαίρει καὶ ἐδάδῃν 105
 Μνωομένω· ἐπεὶ οὔτις Ἀχαιῶν τόσσ' ἐμόγησεν,
 "Ὅσσ' Ὀδυσσεὺς ἐμόγησε καὶ ἤρατο· τῷ δ' ἄρ' ἔμελλεν
 Αὐτῷ κῆδὲ ἔσεσθαι, ἐμοὶ δ' ἄχος αἰὲν ἄλαστον
 Κείνου, ὅπως δὴ δηρὸν ἀποίχεται· οὐδέ τι ἴδμεν,
 Ζῶει ὄγ', ἢ τέθνηκεν. Ὀδύρονταί νύ που αὐτὸν 110
 Λαέρτης δ' ὁ γέρον καὶ ἐχέφρων Πηνελόπεια,
 Τηλέμαχος δ', ὃν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ.
 "Ὡς φάτο· τῷ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' ἴμερον ᾤρσε γόοιο.
 Δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων χαμάδις βάλε, πατρὸς ἀκούσας,
 Χλαῖναν πορφυρέην ἄντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχῶν 115
 Ἀμφοτέρησιν χερσίν· νόησε δέ μιν Μενέλαος·
 Μερμήριξε δ' ἐπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
 Ἦέ μιν αὐτὸν πατρὸς ἐάσειε μνησθῆναι,
 Ἢ πρῶτ' ἐξερέοιτο, ἕκαστά τε μυθήσαιοτο.

- " Ut unius-gratiâ, qui utique mihi somnum invisum-facit et cibum 105
 " Recordanti ; quoniam nullus Graecorum tanta elaboravit,
 " Quanta Ulysses elaboravit et pertulit : huic autem destinatum erat
 " Ipsi dolore ut-essent, mihi verò moeror semper-gravissimus
 " Ejus-causâ ; quoniam diù longè abest ; neque quid scimus,
 " Vivatne ille, an mortuus sit. Deflent utique illum 110
 " Laërtesque senex, et prudens Penelope,
 " Telemachusque, quem reliquit recens natus in domo."
 Sic ait : huic autem ob patrem desiderium excitavit luctus.
 Lachrymam verò à palpebris humi demisit, de patre audiens,
 Chlaenam purpuream oculis praetendens 115
 Utrâque manu : observavit autem ipsum Menelaus ;
 Deliberavitque deinde in mente et in animo,
 An eum ipsum patris sineret meminisse,
 An prior interrogaret, singulaque diceret.

Ver. 105. — ἀπεχθαίρει.] Εἰς μίσην ἄγει.
 Schol. Τὸ δὲ, ἐχθαίρει, οὐ δηλοῖ ἄρτι τὸ μισεῖν,
 ἀλλὰ τὸ μισητὸν ποιεῖ· ὅπερ ἐχθραίνειν φασὶν
 εἰ μὴ Ὅμηρον. Eustath. Occurrit autem
 vox ἐχθαίρω priori isto sensu, infra ὁ, 71. π',
 96.

Ver. 107. — καὶ ἤρατο.] Τὸ δὲ, ἤρατο, οὐ
 μόνον ἀντὶ τοῦ ὑπέμεινε καὶ ἐξάστασεν οἱ Πα-
 λαῖοι νοῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἀντὶ τοῦ ἐπολιέμηναι, περὶ
 τὸν ἄρην φασὶν. Eustath. Scholiastes autem
 exponit simpliciter ὑπέμεινε.

Ver. 110. Ζῶει ὄγ', ἢ τέθνηκεν.] Vide ad Il.
 ἄ, 37. et ν', 736.

Ibid. — Ὀδύρονταί νύ που αὐτὸν Λαέρτης
 δ'.] Vide supra ad ver. 97.

Ver. 112 et 144. — γεγαῶτ'.] Vide ad
 Il. ἄ, 265. et ν', 46.

Ver. 115. — τῷ δ' ἄρα πατρὸς ὑφ' ἴμερον
 ᾤρσε γόοιο.] Vide infra ad ver. 183.

Ver. 114. Δάκρυ δ' ἀπὸ βλεφάρων.] La-

chrymam per genas humi delabentem opti-
 mē depingunt, et quasi ob oculos ponunt
 versùs hujus Numeri. Vide infra ad λ',
 595. et ad Il. γ', 363.

Ver. 115 et 154. — πορφυρέην.] Simili-
 terque infra ver. 298. Πορφύρε'. Vide ad Il.
 ἄ, 338, et 482.

Ver. 116. — νόησε δέ μιν Μενέλαος.] Καὶ
 ὅρα ὅπως ὁ Ποιητὴς πολυσχῆμων ὢν, τὸν μὲν
 Νέστορα (suprà γ', 69.) ἐπλασεν ἐρωτήσαντα,
 καὶ οὕτω μαθόντα τίνες οἱ παραβαλόντες ξίνοι
 τὸν δὲ Μενέλαον ποιεῖ, δίχα τοῦ ἐρωτῆσαι, γνόντα
 τοὺς ξενισθέντας· ἅμα γὰρ μνήμη τῶν τοῦ πα-
 τρὸς περιήλθε τὸν Τηλέμαχον, ἐξ ὧν ὁ Μενέλαος
 ἔφη, καὶ εὐθὺς δακρύσας γνωρίζεται. Eustath.

Ver. 118. — ἐάσειε.] Similiterque in-
 fra ver. 212 ἐάσομεν. Vide ad Il. δ', 42.
 Barnesius minùs rectè, ἐάσειε — ἐάσο-
 μεν.

Ver. 119. — μυθήσαιοτο.] Al. πιθήσαιοτο

Ἔως ὃ ταῦθ' ἄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 120
 Ἐκ δ' Ἑλένη θαλάμοιο θυώδεος ὑφορόφοιο
 Ἥλυθεν, Ἀρτέμιδι χρυσηλακάτῳ εἰκυῖα·
 Τῇ δ' ἄρ' ἄμ' Ἀδρήστη κλισίην εὐτυκτον ἔθηκεν·
 Ἀλκίππη δὲ τάπητα φέρεν μαλακοῦ ἐρίοιο·
 Φυλῶ δ' ἀργύρεον τάλαρον φέρε, τόν οἱ ἔδωκε 125
 Ἀλκάνδρη, Πολύβοιο δάμαρ, ὅς ἐναί' ἐνὶ Θήβης
 Αἰγυπτίης, ὅθι πλεῖστα δόμοις ἐνὶ κτήματα κεῖται·
 Ὅς Μενελάῳ δῶκε δὴ ἀργυρέας ἀσαμίνθους,
 Διοιὺς δὲ τρίποδας, δέκα δὲ χρυσοῖο τάλαντα.
 Χωρίς δ' αὖθ' Ἑλένη ἄλοχος πόρε κάλλιμα δῶρα 130
 Χρυσῆν τ' ἡλακάτην, τάλαρόν τ' ὑπόκυκλον ὅπασσεν,
 Ἀργύρεον, χρυσῶ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράαντο.
 Τόν ῥά οἱ ἀμφίπολος Φυλῶ παρέθηκε φέρουσα,

Dum ille haec deliberabat in mente et in animo, 120

Helena ex thalamo odorifero excelso

Egressa est, Dianae aureum-arcum-habenti similis :

Huic autem statim Adrasta sellam benè-factam apposuit :

Alcippe verò tapetem ferebat mollis lanae :

Phylo autem argenteum calathum ferebat, quem illi dedit 125

Alcandra, Polybi uxor, qui habitabat in Thebis

Aegyptiacis, ubi plurimae in aedibus possessiones jacent :

Qui Menelao dedit duo argentea labra,

Geminosque tripodas, decemque auri talenta.

Seorsum verò insuper Helenae uxor dedit pulchra dona, 130

Aureamque colum, calathumque subrotatum praebuit,

Argenteum, auro verò labia munita erant.

Hunc utique ei ancilla Phylo apposuit ferens,

Ver. 120. Ἔως ὃ.] “*Amphibrachys* (inquit *Barnesius*) *Dactylo isóchronos*.” *Mi-*
nùs rectè. Vide suprà ad ver. 90

Ver. 122 et 429. Ἥλυθιν.] Vide suprà ad β', 262.

Ver. 123. — κλισίην εὐτυκτον.] Κλισίαν δὲ εὐτυκτον καὶ ἰναῦθα τὸν προλιχθίντα κλισμὸν λέγουσι, ἢ γούν θρόνον ἔχοντα τὴν ἀνάκλιτρον, ἢ καὶ τάπητες ἐξ ἱεροῦ ἰστικύται, προσηφάλαιον δηλαδὴ λέγουσι γούν ὑποκαταίων, [ver. 136.] “Ἐπιτο δ' ἐν κλισμῶ” ἢ καὶ θρόνους ὑπέκλυτο. *Eustath.* Vide suprà ad α', 145.

Ver. 126. — ὅς ἐναί' ἐνὶ Θήβης.] *Barnesius* legendum conjicit, ὅς ἀναστ' ἐνὶ Θήβης. Vide autem ad *Il.* σ', 172.

Ibid. — ἐνὶ Θήβης.] Θῆβαι πόλις Αἰγυπτίου, ἢ ὡς καλουμένη Διὸς πόλις. *Schol.*

Ver. 127. Αἰγυπτίης, ὅθι πλεῖστα.] Malè hic *Eustathius* : “Ὅρα δὲ καὶ ἐν τῷ Αἰγυπτίαις, συστύλλει τὴν προσηφάλαον διὰ μέτρον, ὡς

καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς. — Αἰτία δὲ τῆς τριακτῆς συστολῆς τοῦ, υ, οὐ μόνον ἡ ἀσθένεια τῶν μετ' αὐτὸ κειμένων δύο ψιλῶν συμφώνων κατὰ τοὺς Παλαιούς, ἀλλὰ μάλιστα ἡ ἀνάγκη τοῦ μέτρον. *Meliùs Barnesius* : “In fine (inquit) vocis “Αἰγυπτίης, Συρίζησι.” Nempè vocem Αἰγυπτίης, ac si scriptum fuisset Αἰγυπτῆς, enuntiandam arbitratus est. Sed neque hoc necessarium. Vide ad *Il.* β', 537.

Ibid. — δόμοις ἐν.] *Barnesius* edidit δόμοις ἐν, ex *Iliad.* ι', 382. Quod perindè est.

Ver. 131. Χρυσῆν τ' ἡλακάτην.] Edidit *Barnesius* Χρυσῆν. Quod eodem modo pronuntiandum.

Ver. 132. — χρυσῶ δ' ἐπὶ χεῖλεα κεκράαντα.] Ἦγουν ἐπὶ χρυσῶ τὰ χεῖλη ἀπέκρυσσαν καὶ τιτλιώσαντο ἐκ τοῦ κρααίω· ἢ τὰ χεῖλη χρυσῶ ἐκράαντο. *Eustath.*

Ver. 133. Τόν ῥα.] *Hunc* utique — *Hunc, inquam* —

- Νήματος ἀσκητοῖο βεβυσμένον· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῶ
 Ἥλακάτη τετάνυστο, ἰοδνεφές εἶρος ἔχουσα. 135
- Ἔζετο δ' ἐν κλισμῶ, ὑπὸ δὲ θρηῆνυς πόσιν ἦεν.
 Αὐτίκα δ' ἦγ' ἐπέεσσι πόσιν ἐρέεινεν ἕκαστα·
 Ἴδμεν δῆ, Μενέλαε διοτρεφές, οἳ τινες οἴδε
 Ἀνδρῶν εὐχετόωνται ἱκανέμεν ἡμέτερον δῶ;
 Ψεύσομαι, ἢ ἔτυμον ἐρέω; κέλεται δέ με θυμός. 140
- Οὐ γάρ πω τινά φημι εἰκότα ὧδε ἰδέσθαι
 Οὔτ' ἀνδρ', οὔτε γυναῖκα, (σέβας μ' ἔχει εἰσορόωσαν),
 Ὡς ὄδ' Ὀδυσσῆος μεγαλήτορος υἱὶ εἴοικε
 Τηλεμάχῳ, τὸν ἔλειπε νέον γεγαῶτ' ἐνὶ οἴκῳ
 Κεῖνος ἀνὴρ, ὅτ' ἐμεῖο κυνώπιδος εἴνεκ' Ἀχαιοὶ 145
 Ἦλθεθ' ὑπὸ Τροίην, πόλεμον θρασὺν ὀρμαίνοντες.
- Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 Οὔτω νῦν καὶ ἐγὼ νόεω, γύναι, ὡς σὺ εἴσκεις·
 Κείνου γὰρ τοιοῖδε πόδες, τοιαῖδε τε χεῖρες,

Filo elaborato repletum : caeterum super eum
 Colus extensa erat, violaceam lanam habens. 135
 Sedit autem *Helena* in sella, scabellum habet sub pedibus erat.
 Continuo autem illa verbis maritum interrogabat singula :
 " Scimusne jam, Menelaë Jovis-alumne, quinam hi
 " Hominum gloriantur venisse nostram domum ?
 " Mentiar, an verum dicam ? jubet autem me animus. 140
 " Nondum enim *me* ullum puto similem adeo vidisse
 " Neque virum neque mulierem, (admiratio me tenet aspicientem ;)
 " Ut iste Ulyssis magnanimi filio similis
 " Telemacho, quem reliquit recens natum in domo
 " Ille vir, quando mei inverecundae gratiâ Achivi
 " Venistis ad Trojam, bellum saevum excitantes." 145
 Hanc autem respondens allocutus est flavus Menelaus :
 " Sic nunc et ego existimo, ut tu conjicis :
 " Illius enim ejusmodi pedes, ejusmodique manus,

Ver. 134. — αὐτὰρ ἐπ' αὐτῶ.] *Athenæus*, lib. IV. cap. 4. citat, αὐτὰρ ἐν αὐτῶ.

Ver. 135. 260. — τετάνυστο ——— τετάνυστο. ———
 τετράσσο.] Vide ad *Il.* α', 37. et ὁ, 153.

Ver. 139. — εὐχετόωνται.] *Al.* εὐχετόωντο. Sed isto modo minus rectè constabit Temporum ratio. Vide ad *Il.* α', 37. et μ', 68.

Ver. 145. — ἐμεῖο κυνώπιδος.] Ἐν τούτοις δὲ καθὰ καὶ ἐν Ἰλιάδι, καταλέγει ἑαυτῆς· εἰποῦσα, ὡς " ἐμεῖο κυνώπιδος εἴνεκ' Ἀχαιοὶ, " &c." *Eustath.* Vide ad *Il.* γ', 173. Caeterum de voce, κυνώπιδος, *Gatakerus* : " κυνώπιδον," inquit, " se *Helena* apud *Hom.* rum dicit, *Odys.* δ'. ὡσεὶ κυνὸς ὄμματι, (uti " *Agamemnoni* *Achilles* *Il.* α'.) ἦτσι ὄψιν " ἔχουσαν, quasi quæ caninam turpemque " potius quàm speciosam pulchramque oris

" effigiem obtineret. Neque enim inverecundam impudentemque se ipsa diceret ; " uti plerique interpretantur." *Adversaria Miscellanea*, lib. II. cap. 10. Ut opinor, minus rectè.

Ver. 146. "Ἦλθεθ'."] *Al.* Ἦλθεν.

Ibid. — πόλεμον θρασὺν ὀρμαίνοντες.] Πόλεμον δὲ θρασὺν, τὸν ἀναίδῃ λέγει, ἐκ τῶν θρασυνομήντων στρατιωτῶν ὀκαμάσας τὸ ἔργον αὐτῶν. *Eustath.* Atqui " πόλεμος θρασὺς " nihil aliud apud *Hom.* sonare videtur, quàm "bellum atrox, asperumque." Vide ad *Il.* ζ', 254. et κ', 28.

Ver. 149. Κείνου γὰρ τοιοῖδε πόδες, τοιαῖδε τε χεῖρες, Ὀφθαλμῶν τε βολαί.]

Sic oculos, sic ille manus, sic ora ferebat, *Æn.* III, 490.

- Ὀφθαλμῶν τε βολαί, κεφαλὴ τ', ἐφύπερθέ τε χαῖται. 150
 Καὶ νῦν ἦτοι ἐγὰ μεμνημένος ἀμφ' Ὀδυσῆι,
 Μυθεόμεν, ὅσα κείνος οἴζυσας ἐμόγησεν
 Ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ὁ πικρὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἴβη,
 Χλαῖναν πορφυρέην ἀντ' ὀφθαλμοῖιν ἀνασχάν.
 Τὸν δ' αὖ Νεστορίδης Πεισίστρατος ἀντίον ἠΰδα 155
 Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε, διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 Κείνου μέντοι ὄδ' υἱὸς ἐτήτυμον, ὡς ἀγορεύεις·
 Ἀλλὰ σαόφρων ἐστὶ, νεμεσσαῖται δ' ἐνὶ θυμῷ,
 Ὡδ' ἐλθὼν τοπρῶτον, ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν
 Ἄντα σέθεν, τοῦ νῶϊ, θεοῦ ὡς, τεμπόμεθ' αὐδῆ. 160
 Αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ,
 Τῷ ἅμα πομπὸν ἐπεσθαι· ἐέλδeto γάρ σε ιδέσθαι,
 Ὅφρα οἱ ἢ τι ἔπος ὑποθήσῃαι, ἢ τι ἔργον.
 Πολλὰ γὰρ ἄλγέ' ἔχει πατρὸς πάϊς οἰχομένοιο,
 Ἐν μεγάροισ, ᾧ μὴ ἄλλοι ἀοσσητῆρες ἔωσιν 165

“ Oculorumque jactus, caputque, et supernè comae. 150

“ Et nunc sanè ego recordatus Ulyssis,

“ Loquebar, quantas ille aerumnas patiens toleraverit

“ Pro me : at hic amaram à palpebris lachrymam stillabat,

“ Chlaenam purpuream oculis obtendens.”

Hunc verò rursus Nestorides Pisistratus contrà allocutus est : 155

“ Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum,

“ Illius quidem hic filius est verè, quemadmodum dicis ;

“ Sed modestus est, indignumque putat in animo,

“ Huc profectus primùm, interpellationes proferre

“ Coram te, cujus nos, dei tanquam, delectamur voce. 160

“ Caeterùm me praemisit Gerenius eques Nestor,

“ Hunc simul comes ut-sequeretur ; cupiebat enim te videre ;

“ Ut ei aut sermonem aliquem suggereres, aut aliquod opus.

“ Plurimos enim dolores patitur ob patrem filius absentem.

“ Domi suae, cui non alii auxiliares sunt ; 165

Quo de loco Scaliger, erga Homerum ple-
 rumque iniquior ; “ Quanquam Græcus,”
 inquit, “ ὀφθαλμῶν βολαῖς mirificè dixit.
 “ Non potuit Latinus noster. At alio
 “ verbo alibi compensavit. Gestum enim
 “ apposuit, cùm dixit, ferebat.” Poetic.
 lib. V. cap. 3.

Ibid. — τοιοῖδι — τοιαῖδι.] Vide ad
 H. ὁ, 357.

Ver. 159. — ἐπεσβολίας ἀναφαίνειν.]

Τὰς γενεαίνας τῶν μνηστήρων εἰς αὐτὸν φλυαρί-
 ας, ἢ τὰς περὶ τὸν οἶκον αὐτοῦ φλυαρίας καὶ λοι-
 δορίας, διξίνας ἢ, ὑπὸ σωφροσύνης εὐ βούλιται
 κατάρχεσθαι λόγων. Ἐπεσβολίας οὖν νῦν, τὰς
 τῶν ἱπῶν ἐισβολὰς [καὶ] ἀρχάς. Schol. Poste-
 rior vera et venusta accipiendi ratio : Eu-
 stathius tamen priori explicationi assentiri

videtur : Καιριώτερον (inquit) εἰπιῶν λοιδορίας
 καὶ βλασφημίας· ἐπιιδῆ ὡσπερ λοιδορία, λόγος
 ὡς δόρυ πλήττων· καὶ βλασφημία, βολή τις ἐν
 φήμασι. οὕτω καὶ ἐπεσβολία, τὸ ἔπεισι βάλλειν.
 Mirè admodùm et inficetè.

Ver. 161. Αὐτὰρ ἐμὲ προέηκε.] Ὅτι Τηλέ-
 μαχος μὲν, ἐκ περιουσίας ἠγνωρίσθη τοῖς βασιλεῦ-
 σιν ὁ δὲ Νεστορίδης, μήτι ἱρωτηθῆις, μήτι ἄλλως
 γνωρισθῆις, ἑαυτὸν ἀναφαίνει, εἰσῶν· “ Αὐτὰρ ἐμὲ
 “ προέηκε Νέστωρ,” καὶ τὰ ἐξῆς· ἵνα καὶ τοῦτω
 ποικίλως γράψῃ ὁ Ποιητής. Eustath. Vide su-
 præ ad ver. 116.

Ibid. — Γερήνιος ἱππότα Νέστωρ.] Vide
 supra ad γ', 68. et ad H. ἁ, 175.

Ver. 165. — ᾧ μὴ ἄλλοι ἀοσσητῆρες
 ἔωσιν.] Ita habet utraque Eustathii Editio
 et in contextu et in commentario ; itaqu

“Ὡς νῦν Τηλεμάχῳ· ὁ μὲν οἴχεται, οὐδέ οἱ ἄλλοι
Εἴς, οἳ κεν κατὰ δῆμον ἀλάλκοιεν κακότητα.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

“ὦ πόποι, ἧ μάλα δὴ φίλου ἀνέρος υἱὸς ἐμὸν δῶ

“Ἰκεθ', ὅς εἶνεκ' ἐμεῖο πολεῖς ἐμόγησεν ἀέθλους·

170

Καί μιν ἔφην ἑλθόντα φιλησέμεν ἔξοχον ἄλλων

Ἀργείων, εἰ νῶϊν ὑπεῖρ ἄλα νόστον ἔδωκε

Νηυσὶ Δοῆσι γενέσθαι Ὀλύμπιος εὐρύσπα Ζεὺς.

Καί κέν οἱ Ἀργεῖ νάσσα πόλιν, καὶ δῶματ' ἔτευξα,

Ἐξ Ἰθάκης ἀγαγὼν σὺν κτήμασι καὶ τέκει ᾧ,

175

Καὶ πᾶσιν λαοῖσι, μίαν πόλιν ἐξαλαπάξας,

Αἰ περιναιετάουσιν, ἀνάσσονται δ' ἐμοὶ αὐτῶ.

Καί κε θάμ' ἐνθάδ' ἐόντες ἐμισγόμεθ'· οὐδέ κεν ἡμέας

“ Sic nunc Telemacho est : hic quidem abest, neque ei alii

“ Sunt, qui per populum avertant calamitatem.”

Hunc autem vicissim respondens allocutus est flavus Menelaus :

“ Papae ! certè perquam amici viri filius meam domum

“ Venit, qui mei gratià plurima subiit certamina :

170

“ Atque ipsum cogitabam huc profectum me amicè-excepturum praeter alios

“ Argivos, si nobis super mare reditum dedisset

“ Navibus velocibus fieri Olympius latè-tonans Jupiter.

“ Et sanè ei in Argo condidissim urbem, et aedes aedificassem,

“ Ex Ithacà adducto cum facultatibus et filio suo,

175

“ Et omni populo, unà urbe evacuatà,

“ Earum quae circum-habitantur, imperanturque à me ipso.

“ Et crebrò hic existentes unà-fuissemus-versati : neque nos

indè edidit *Barnesius* ; ut pronuntietur scilicet ᾧ μὴ ἄλλοι. Vide ad *Il. π.*, 31. item infra ad *ver.* 352. hujus libri. Alii hinc habent ᾧ μὴ πολλοὶ ἀσσητηῆρες ἔωσιν. Quæ lectio et versum perimit, et ad sententiam minùs videtur accurata. Neque, si ita legas, tam aptè respondebunt sequentia, “ οὐδέ οἱ ἄλλοι Εἴς, &c.” *ver.* 166. 167. Cæterùm orta (ut opinor) posterior hæc lectio ex *ψ.*, 119. infra, ubi similis sententia occurrit ;

“ ὦ μὴ πολλοὶ ἔωσιν ἀσσητηῆρες ὅπισσω.

Ibid. — ἀσσητηῆρες.] “Ὁ ἴστί, βοηθοὶ σπουδαῖοι, μὴ ἀναμεινοντες ὄσαν εἰς τὸ βοηθῆσαι. Ἦν γὰρ ἔθος, ἔρωτῶν τὸ θεῖον καὶ βοηθεῖν μὲν, εἰ προτραπίη τις ἡσυχάζειν δὲ, εἰ κωλύεται. *Eustath.*

Ver. 168. 203. Τὸν δ'.] Vide supra ad *Il. á.*, 57. et *ψ.*, 160. *Barnesius* minùs rectè, Τόνδ'.

Ver. 171. — ἔξοχον ἄλλων.] *Al.* ἔξοχα πάντων.

Ver. 173. — εὐρύσπα Ζεὺς.] Vide ad *Il. á.*, 175.

Ver. 174. Καί κιν οἱ Ἀργεῖ νάσσα πόλιν.]

Ἰστίον δὲ οἱ Ἀργεῖοι κἀνταῦθα φησὶν, ἢ τὴν Πελοπόννησον, ἢ καὶ τὴν ὑπὸ τῶ Μενελάῳ χώραν ὅθεν καὶ Ἑλίην Ἀργεῖα — Τὸ δὲ, νάσσα, ἀντὶ τοῦ κατακίσεια. Οὐ γὰρ “ναῖα” μόνον, ἀλλὰ καὶ “νάα” ὅθεν καὶ ναίτης ὁ ἐγκατάκομος. *Eustath.* Vide ad *Il. ζ.*, 119.

Ver. 175. — τέκει ᾧ.] Vide ad *Il. á.*, 51.

Ver. 176. — ἐξαλαπάξας.] Μεταστήσας τοὺς ἐνοικουήσας εἰς ἕτερον τόπον. *Schol.*

Ver. 178. Καί κε θάμ'.] *Al.* Καί κί θ' ἄμ'.

Ibid. — αὐδὲ κεν ἡμέας Ἄλλο δίκρινον.] Εἰσὶ δ' οἱ φασὶ ταύτης εἶναι γνώμης τὸν Ὀμηρον, προτάττοντα τοῦ σπουδαίου βίου, πολλάκις τὸν καθ' ἑαυτὸν — Καὶ ὁ Μενέλαος δὲ παρ' αὐτῶ φησὶν, “ — οὐδέ κεν ἡμέας Ἄλλο “ δίκρινον φιλέοντι σε περιποιέω σε.” *Athenæus, lib. XII. cap. 1. sub fine.* Meliùs *Plutarchus* : Καὶ μὴν ἀπόλαυσις ἐστὶν ἡ συνηθεία τῆς φιλίας, καὶ τὸ ἥδιστον ἐν τῶ συνείναι καὶ συνημερεύειν “ Οὐ μὲν γὰρ ζωὴ γι φιλῶν “ ἀπάνευθεν ἐταίρων βουλὰς ἐξέμενοι βουλευέσο- “ μιν.” (*Il. ψ.*, 77.) Καὶ περὶ τοῦ Ὀδυσσεύς ὁ Μενέλαος : “ — οὐδέ κεν ἄλλο Ἄμμι δίκρινον

- "Αλλο δῖέκρινεν Φιλέοντέ τε τερπομένω τε,
 Πρίν γ' ὅτε δὴ θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψεν. 180
 Ἀλλὰ τὰ μὲν που μέλλεν ἀγάσσεσθαι θεὸς αὐτὸς,
 Ὃς κείνον δύστηνον ἀνόστιμον οἶον ἔθηκεν.
 Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἴμερον ᾤρσει γόοιο.
 Κλαῖε μὲν Ἀργεῖη Ἐλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 Κλαῖε δὲ Τηλέμαχός τε καὶ Ἀτρεΐδης Μενέλαος· 185
 Οὐδ' ἄρα Νέστορος υἱὸς ἀδακρῦτῶ ἔχεν ὅσσε·
 Μνήσατο γὰρ κατὰ θυμὸν ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
 Τὸν ῥ' Ἡοῦς ἔκτεινε Φαιειῆς ἀγλαὸς υἱός·
 Τοῦ ὄγ' ἐπιμνησθεῖς ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευεν·
 Ἀτρεΐδη, πέρι μὲν σε βροτῶν πεπνυμένον εἶναι 190

- " Aliud diremisset amantesque oblectantesque nos,
 " Antequam mortis nigra nebula obtexisset. 180
 " Sed haec quidem futurum erat ut invideret deus ipse,
 " Qui illum infelicem absque-redditu solum reddidit."
 Sic ait : his verò omnibus desiderium excitavit luctus.
 Flebat quidem Argiva Helena è Jove nata ;
 Flebat etiam Telemachusque et Atrides Menelaus : 185
 Neque sanè Nestoris filius absque-lachrymis habebat oculos ;
 Recordabatur enim in animo eximii Antilochi ;
 Quem scilicet Aurorae interfecit splendidae inclytus filius :
 Hujus ille recordatus verba alata dixit :
 " Atride, supra quidem alios mortales te prudentem esse 190

" Φιλέοντί τε τερπομένω τε, Πρίν γ' ὅτε δὴ
 " θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκάλυψε." Περὶ
 φιλοπλουτίας. Caeterum notandum in trans-
 cursu, pro, " οὐδὲ κεν ἡμῖας ἄλλο δῖέκρινεν,"
 legisse *Plutarchum*, aut fortasse memoriter
 citasse, " οὐδὲ κεν ἄλλο ἄμμο δῖέκρινεν."

Ver. 179. — δῖέκρινεν.] Ita *Barnesius*,
 itemque MS. à *Th. Bentleio* collatus. *Al.*
 δῖέκρινεν. Quod et ferri posset. Vide ad *Il.*
 α', 51.

Ver. 180. Πρίν γ' ὅτε δὴ.] Vide ad *Il.* ζ',
 433, et 504.

Ibid. — θανάτοιο μέλαν νέφος ἀμφεκά-
 λυψεν.] Vide ad *Il.* δ', 461 et ε', 334.

Ver. 181. Ἀλλὰ τὰ μὲν που μέλλεν.] Vide
 supra ad α', 232.

Ver. 183. — τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ' ἴμερον
 ᾤρσει γόοιο.] Καὶ ἐν τοῖς πίνθεσι καὶ θρήνοις
 ἰγγίνονται τὶς ἠδονή. Ἡ μὲν γὰρ λύπη, ἐπὶ τῶ
 μὴ ὑπάρχειν, ἠδονὴ δὲ τῶ μνησθῆναι καὶ ὄραν
 πῶς ἐκείνον, καὶ ἂ ἴπραττι, καὶ οἷος ἦν. Διὸ καὶ
 τοῦτ' ἰρηται, " Ὡς φάτο· τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ'
 " ἴμερον ᾤρσει γόοιο." *Aristot.* *Rhetoric. lib.*
I. cap. 11.

Ibid. — ὑφ' ἴμερον.] *Apud Aristotelem*,
 loco jam citato, ἰφ' ἴμερον.

Ver. 184. — Ἀργεῖη Ἐλένη.] Vide
 supra ad ver. 174.

Ver. 186. Οὐδ' ἄρα Νέστορος υἱὸς ἀδακρῦτῶ
 ἔχεν ὅσσε.] *Nestoridis*, εἰ καὶ μὴ κατ' ἐκείνους
 ἴσως ἔκλειν, ἀλλ' οὐκ ἦν ἀδακρῦτος. Παρι-
 λιστο δὲ αὐτῶ τῶ κλαυθμῶ τὸ πολὺ, διότι τι οὐκ
 ἐξ ὀρθοῦ καὶ αὐτὸς, ἀλλ' Ὀδυσσία πρόφασιν ἔκ-
 λαισ· καὶ ὅτι οὐδὲ συνήθης ἦν τῶ ἀδελφῶ ἐν Τροίᾳ
 πιστόντι, αὐτὸς ἐν Πύλῳ τραφίς· καὶ διότι δὲ
 εὐκλείως ἐκείνος ἀπέθανεν. Ἀσπαλίστειρον οὐκ ὑπο-
 τίθεται τὸν Πισίστρατον ὁ Ποιητὴς, ὡς ἂν ἔχοι
 προκατάρξαι παραμυθίας. *Eustath.* Simili-
 ter et *Spondanus* ; " *Levis*," inquit, " fuit
 " procul dubio Pisistrati luctus, ut qui reli-
 " quos primùm consolari potuerit. Ita-
 " que de eo *Homerus* non dixit, ἔκλειν, ut
 " de caeteris, quos affatim lachrymatos par-
 " est ; sed, οὐκ ἦν ἀδακρῦτος, simpliciter."
 Ita illi. Verùm Ἡ ἀπόφασις (ut rectè ob-
 servat *Hermogenes*) τῇ καταφάσει ποτὶ μὲν
 τὸ ἴσον δύναται, ποτὶ δὲ τὸ πλείον. Περὶ μισθό-
 δου διονότητος, cap. 37. Vide infra ad ver.
 199. item ad *Il.* ν', 344.

Ver. 188. Τὸν ῥ'.] Quem scilicet —.

Ibid. — Ἡοῦς — ἀγλαὸς υἱός.] Ὁ Μίμ-
 νων. Τιθωνοῦ γὰρ καὶ τῆς Ἡμέρας υἱός. *Schol.*

Νέστωρ Φάσχ' ὁ γέρας, ὅτ' ἐπιμνησαίμεθα σεῖο
 Οἷσιν ἐνὶ μεγάροισι, καὶ ἀλλήλους ἐρέοιμεν.
 Καὶ νῦν, εἴτι που ἐστὶ, πίθοιό μοι· οὐ γὰρ ἔγωγε
 Τέρπομ' ὀδυρόμενος μεταδόρπιος· ἀλλὰ καὶ Ἥως
 "Ἔσσεται ἠριγένεια· νεμεσσῶμαι γε μὲν οὐδὲν
 Κλαίειν, ὅς κε θάνησι βροτῶν καὶ πότμον ἐπίσπη.
 Τοῦτό νυ καὶ γέρας οἶον οἴζυροῖσι βροτοῖσι,
 Κείρασθαί τε κόμην, βαλῆειν τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν.
 Καὶ γὰρ ἐμὸς τέθηκεν ἀδελφεὸς, οὔτι κάκιστος
 Ἀργεῖων· μέλλεις δὲ σὺ ἴδμεναι· οὐ γὰρ ἔγωγε

195

200

" Nestor dicebat senex ; quando mentionem-faceremus tui

" Suis in aedibus, et nos mutuo alloqueremur.

" Quare nunc, si fortè licet, pareas mihi ; non enim ego

" Delector flens inter-coenandum : sed et Aurora

" Aderit manè-genita : molestè quidem neutiquam fero

195

" Deslere eum, quicumque mortuus fuerit mortalium, et fatum obierit.

" Hic nimirum et honos solus est miseris mortalibus,

" Tondereque sibi comam, profundereque lachrymas à genis.

" Etenim meus mortuus est frater, neutiquam ignavissimus

" Argivorum : debes autem tu nôsse ; non enim ego

200

Ver. 191.— φάσχ'.] Dicere solebat.—
 Vide ad II. á, 37. et β', 221.

Ver. 194.— μεταδόρπιος.] Scholiastes
 exponit, μετὰ τὸ δόρπιον. Eustathius autem,
 ἐπ' αὐτῷ τῷ δόρπι· atque ita etiam inter-
 pretatur Hesychius; eamque veram omnino
 explicationem contendit Duportus in Gnomo-
 logiá ad hunc locum. Observandum autem
 cenam peractam memorari suprâ ver. 68.

Ver. 195.— ἠριγένεια.] Vide suprâ ad
 β', 1.

Ver. 197. Τοῦτό νυ καὶ γέρας οἶον οἴζυροῖσι
 βροτοῖσι, Κείρασθαί τε κόμην.] Οὐ — ἀπλῶς
 εἶπε καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ὑπὸ θεῶν ἐπιτεκλῶσθαι
 λυπηρὸν βίον, ἀλλὰ τοῖς ἄφροσι καὶ ἀνόητοις, οὓς
 δειλοὺς καὶ οἰκτροὺς διὰ μαχθηρίαν ὄντας, εἴωθε
 δειλοὺς καὶ οἴζυροὺς προσαγορεύειν. Plutarch. de
 audiendis Poetis. Verum (ut opinor) neque
 vox " οἴζυροῖσι" sensu isto accipi potest;
 neque, si ita accipi possit, ullo modo cum
 sententiâ congruet ista explicatio.

Ibid. Τοῦτό νυ καὶ γέρας οἶον.] Τὸ δὲ, γέρας
 οἶον, ἢ θαναστικῶς εἶρηται, καὶ θασύνη τὸ οἶον·
 ἢ ἴσως καὶ ἀντὶ τοῦ, μόνον ὅτι καὶ ψιλωθήσεται.
 Eustath. Plutarchus autem, loco jam suprâ
 citato, legit; " Τοῦτό νυ που γέρας ἐστίν, &c."

Ibid.— οἴζυροῖσι βροτοῖσι.]

— mortalibus ægris. Virg. Georg. I,
 237. Æn. II, 268. X, 274. XII, 850.

— miseris mortalibus—

Georg. III, 66. Æn. XI, 182.

Ver. 198. Κείρασθαί τε κόμην.] Quoniam

Myrmidones Patrocli cadaver comis abscissis
 obtegere dicantur, Iliad. ψ', 135. Scholi-
 astes Poetam hîc morem istum respicere ar-
 bitratur. Nempè ad istum locum; Πολ-
 λὰς τρίχας (inquit) κατέβαλλον, ὥστε καλύπ-
 τειν τὸν νεκρὸν τοῦτο δὲ πρὸς τιμὴν ἐγίγνετο τῷ
 θνήσκοντι, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ φησὶ, " τὸ γὰρ γέρας
 " ἐστὶ θανόντων, Κείρασθαί τε κόμην, βαλῆειν
 " τ' ἀπὸ δάκρυ παρειῶν." Verum cum prius
 istud hemistichium à Scholiaste citatum " τὸ
 " γὰρ γέρας ἐστὶ θανόντων" hoc in loco non
 occurrat, vix satis idonea videtur ratio, cur
 illud " Κείρασθαί κόμην" de capillis mor-
 tuo injiciendis hîc accipiatur.

Ibid. Κείρασθαι.] Vide infrâ ad í, 491. et
 ad í, 296.

Ver. 199. Καὶ γὰρ ἐμὸς.] Refertur istud
 γὰρ non ad id quod proximè præcessit, sed
 ad id quod elegantius reticetur: " Neque
 " ipse hoc inexpertus sum; Vel, Neque ipse
 " lugendi causâ careo; ETENIM meus, &c."
 Vide ad II. í, 22.

Ibid. et ver. 318.— σθένικει —
 ὄλωσι.] Vide ad II. á, 37. et κ', 186.

Ibid.— οὔτι κάκιστος Ἀργεῖων.] " Hoc
 " modestum," inquit Spondanus, " fratris
 " encomium paulò post amplificat, cum
 " dicit, πῆρι δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι Ἀντίλο-
 " χον, &c." Verum ut rectè hîc annotat
 Eustathius; " Ὅσπερ ἐν Ἰλιάδι τὸ, " οὐ γὰρ μιν
 " ἀφανρότατος βάλεν Ἀχαιῶν," τῷ ἀποφα-
 τικῷ καταφάσει δηλοῖ ἀνδρείην, ἵνα λέγη οὐκ
 ἀφανρότατον τὸν πάνυ ἀνδρείον· οὕτω καὶ ἐν-

Ἦντησ', οὐδὲ ἴδον· περὶ δ' ἄλλων φασὶ γενέσθαι
Ἀντίλοχον, περὶ μὲν θείειν ταχύν, ἠδὲ μαχητήν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·

ᾠ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες, ὅσ' ἂν πεπνυμένους ἀνὴρ
εἴποι καὶ ῥέξειε, καὶ ὅς προγενέστερος εἴη·

205

(Τοίου γὰρ καὶ πατρός, ὃ καὶ πεπνυμένα βάζεις.

Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος, ᾧ τε Κρονίαν

ᾠλθον ἐπικλώσῃ γαμέοντί τε γεινομένῳ τε.

ᾠς νῦν Νέστορι δᾶκε διαμπερὲς ἤματα πάντα,

“ Congressus sum, neque vidi : supra autem alios dicunt fuisse

“ Antilochum, supra quidem currendo velocem, atque bellatorem.”

Hunc autem respondens allocutus est flavus Menelaus :

“ O amice, quandoquidem talia dixisti, quaecunque prudens vir

“ Diceret et faceret, etiam qui major-natu esset :

205

“ (Talis enim et patris es ; quare etiam sapienter loqueris.

“ Facile autem conspicua est proles viri : cui Saturnius

“ Felicitatem destinaverit et uxorem-ducenti et nascenti.

“ Quemadmodum nunc Nestori dedit perpetuò diebus omnibus,

ταῦθα τὸ, “ ἰμὸς τίθησκεν ἀδελφεὸς οὔτι κάκισ-
“ τος Ἀργείων,” ἀντὶ τοῦ ἀνδρείοτατος εἴληπ-
ται. Vide supra ad ver. 186. item ad *Il.* v',
344. et *ζ*, 11.

Ver. 201. ——— πέρει δ' ἄλλων φασὶ γενέ-
σθαι.] “ Pro *πέρει*,” inquit *Henricus Stepha-*
nius, “ malim *περὶ*, ut jungatur cum *γενέ-
σθαι*.” Sed hoc perparvi momenti.

Ver. 204. ᾠ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶπες.] Οὐ δὲ
δὲ ἐφεξῆς λέγειν τὰ ἐνθυμήματα, ἀλλ' ἀναμιγ-
νύναί· εἰ δὲ μὴ, καταβλάπτει ἄλληλα· Ἔστι
γὰρ καὶ τοῦ ποσὸ ὄρος· “ ᾠ φίλ', ἐπεὶ τόσα εἶ-
πες, ὅσ' ἂν πεπνυμένους ἀνὴρ.” *Aristot. Rhetor-*
ic. lib. III. cap. 17.

Ibid. — ἐπεὶ τόσα εἶπες, &c.] Reticetur
hīc sententiæ Apodosis : “ *Quandoquidem*
“ ——— ; *tibi obsequendum est.*” Aut ali-
quid simile. *Eustathius* Apodosin infrà
ver. 212. incipere existimat. “ *Ὅτι καθάπερ ἐν*
τῷ,” “ ᾠ φίλ', ἐπεὶ μ' ἔμνησας οἴζυός,” (suprà
γ. 103.) μακροπόδοτος ἢ σύνταξις καὶ ὑποδύ-
σκολος· οὕτω καὶ νῦν ἐν τῷ, “ ᾠ φίλ', ἐπεὶ τόσα
“ εἶπες,” καὶ ἐξῆς· μετὰ ὀκτὰ γὰρ ἐτίχους ἀ-
σπιδόδοται τὸ ἀκόλουθον τῆς συντάξεως, ἐν τῷ, “ Ἦ-
“ μῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν ἰάσομεν,” νοουμένου τοῦ
“ *δὲ*” συνδίσμου, ἀντὶ τοῦ “ *δὲ*.” Verùm Ap-
podosis ista tam longè petita, totque paren-
thesibus intricata, minùs videtur venusta.
Vide ad *γ*', 103. et ad *Il.* *α*', 135, et 340.

Ver. 206. Τοίου γάρ.] “ *Nec mirum ; Ta-*
lis ENIM, &c.

Ibid. ——— δ καὶ πεπνυμένα βάζεις.] Ἔστι
δὲ τῶν αὐτῶν φιλοσόφων [τῶν Στωϊκῶν] δόγμα
καὶ τὸ διδασκὸν εἶναι τὴν ἀρετὴν, ἔχουσαν μὲν ἀρ-
χὴν τὴν ἐγγίνειαν, ἢ καὶ Ὀμηρος φησὶ, “ Τοίου
“ γὰρ καὶ πατρός, ἢ καὶ πεπνυμένα βάζεις.” ὁ-
πὸ δὲ παιδείας εἰς τὸ τέλειον προαγομένην. *Dionys.*

Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 17.
At voce *ἐγγίνεια* apud *Stoicos*, non generis
nobilitas, sed animi generositas, denotari vi-
detur.

Ver. 207. ——— ἀρίγνωτος γόνος.] *Al.* ἀ-
ρίγνωτον γένος.

Ibid. ——— ᾧ τε Κρονίαν ᾠλθον ἐπικλώσῃ·
Δῆλον μὲν οὖν, ὅτι καὶ τὰ περὶ *σῶμα*, καὶ τὰ
ἐκτὸς εὐτυχοῦμενα, ἀγαθὸν νομίζουσι [Ὀμηρος·] ὁ-
τι δὲ ἀνευ τούτων οὐκ ἔστιν αὐτάρεκτος ἢ ἀρετὴ μόν-
η πρὸς εὐδαιμονίαν, ἐν ἐκείνοις παρίστησι δύο
γὰρ ἀνδρας εἰς τέλος ἀρετῆς ἤκοντας ὑποθέμενος,
τὸν Νέστορα καὶ τὸν Ὀδυσσεῖα, καὶ τῶν μὲν ἄλ-
λων διαφέροντας, ἀλλήλοις δὲ ὁμοίους φρονήσει καὶ
ἀνδρείᾳ καὶ λόγων δυνάμει, οὐκίτι ὁμοίους ἐν ταῖς
τύχαις σπειροῖεν· ἀλλὰ τῷ μὲν Νέστορι τοὺς
θεοὺς “ ᾠλθον ἐπικλώσας γαμέοντί τι, γεινο-
“ μένῳ τε.” ——— τὸν δὲ Ὀδυσσεῖα, καίπερ
πολύμητιν ὄντα, καὶ ἀγχινοῦν καὶ ἐχίφρονα, ἀπο-
καλεῖ Δύστηνον πολλάκις· καὶ γὰρ τὸν μὲν ἐς
τὴν ἀνακομιδὴν πλεῖσαι ταχίως καὶ ἀσφαλῶς·
τὸν δὲ πλανηθῆναι χρόνῳ πολλῷ, καὶ πόνους καὶ
κινδύνους ὑπομίνειν αἰ μνησθεῖς. *Dionys. Halicarn.*
περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 17.

Ibid. et ver. 699. — Κρονίαν.] Vide ad
Il. *α*', 265 et 397.

Ver. 208. — ἐπικλώσῃ.] *Al.* ἐπικλώσει.

Ibid. ——— γαμέοντί τι γεινομένῳ τι.] Διὰ
τι τὰ γενεθλιακὰ, καὶ τὴν μετὰ τὴν γάμον ζωὴν.
—— Κριῖττον δὲ, κατὰ τοὺς Παλαίους, νοῖον
τὸ, γεινομένῳ, ἀντὶ τοῦ, γινῶντι, τικνοποιῶντι·
τιεὶ τοῦτο γὰρ καὶ ὁ λόγος. *Eustath. Scholias-*
tes posteriori modo explicat : Γεινομένῳ, (in-
quit,) *τικνοποιῶντι, γινῶντι.* *Dna. Dacier*
verò alteram omninò veram existimat ex-
plicationem : Atque eo quidem sensu sem-
per apud *Homerum* usurpatur vox, *γεινομένους*·

Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν ἐν μεγάροισιν, 210
 Υἱίας αὖ πινυτούς τε καὶ ἔγχεσιν εἶναι ἀρίστους.)
 Ἡμεῖς δὲ κλαυθμὸν μὲν ἔασομεν, ὅς πρὶν ἐτύχθη·
 Δόρπου δ' ἐξαυτίς μνησώμεθα, χερσὶ δ' ἐφ' ὕδαρ
 Χευάντων· μῦθοι δὲ καὶ ἠῶθέν περ ἔσονται
 Τηλεμάχῳ καὶ ἐμοί, διαειπέμεν ἀλλήλοισιν. 215
 "Ὡς ἔφατ'· Ἀσφαλίων δ' ἄρ' ὕδαρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευεν,
 Ὅτρηρὸς Φεράπων Μενελάου κυθαλίμοιο.
 Οἶ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτόιμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
 Ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησ' Ἑλένη Διὸς ἐκγεγαυῖα·
 Αὐτίκ' ἄρ' εἰς οἶνον βάλε φάρμακον, ἔνθεν ἔπινον, 220
 Νηπενθές τ' ἄχολόν τε, κακῶν ἐπίληθον ἀπάντων·

" Ipsum quidem mollitèr senescere in aedibus, 210
 " Filios porro prudentes, et hastà esse optimos.)
 " Nos verò fletum relinquemus, qui priùs incidit :
 " Coenae autem rursùs memores simus, manibusque aquam
 " Infundant : sermones autem etiam manè erunt
 " Telemacho et mihi, ad colloquendum invicem." 215
 Sic ait : Asphaltion verò aquam manibus infundebat,
 Sedulus famulus Menelai gloriosi.
 Hi verò ad cibos paratos appositos manus extendebant.
 Tum verò aliud cogitavit Helena è Jove nata :
 Protinùs utique in vinum misit medicamen, unde bibebant, 220
 Luctui iraeque adversum, malorum oblivionem-inducens omnium :

ἄσσα οἱ αἴσα
 Γεινομένη ἐπένησε λίμφ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
Iliad. υ', 128.

ἄς ποθὶ Μοῖρα κραταιή
 Γεινομένη ἐπένησε λίμφ, ὅτε μιν τέκον αὐτή.
 ὦ, 209.

ἄσσα οἱ αἴσα, κατακλῶθές τε βαρεῖαι,
 Γεινομένη ἐπένησε λίμφ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
Odys. η', 197.

Vide et ad *Il.* χ', 477.

Ver. 210. Αὐτὸν μὲν λιπαρῶς γηρασκέμεν.]
 "Ἔστι δὲ, λιπαρῶς γηράσκειν, τὸ εὐδαιμόνως, καὶ
 ὡς ἂν τις εἴη τρυφερῶς, ἀνευδῶς. *Eustath.*
Ver. 211. Υἱίας αὖ πινυτούς.]

Οὐκ ἔστι μείζων ἠδονὴ ταύτης πατρὶ,
 Ἡ σαφρονούντα καὶ φρονούντ' ἰδίῳ τινά
 Τῶν ἐξ ἑαυτοῦ
Menander apud Spondanum.

Ἐμοὶ μὲν πλοῦτου τε πάρος
 Βασιλικῶν θαλάμων τ' εἶν
 Τροφαὶ κήδειοι κειδῶν τέκνων.
Euripides, Ion. *ver.* 485.

Ver. 216. — ἄρ'.] *Proinde, ut jusserrat*
Menelaus. — *ver.* 213.

Ver. 221. Νηπενθές τ' ἄχολόν τε, κακῶν
 ἐπίληθον ἀπάντων.] Τῆς δ' Ὀμήρου παρουσίας
 [ἐν Αἰγύπτῳ] ἄλλα τι σημεία φέρουσι, καὶ μά-

λιστα τὴν τῆς Ἑλένης γενομένην παρὰ Μενελάῳ
 Τηλεμάχου φαρμακίαν καὶ λήθην τῶν συμβεβη-
 κότων κακῶν τὸ γὰρ νηπενθές φάρμακον, ὃ λα-
 βεῖν φησὶν ὁ Ποιητὴς τῆν Ἑλένην ἐκ τῶν Αἰγυπ-
 τῶν Θεῶν παρὰ τῆς Πολυμήστῃς τῆς Θῶνος
 γυναικὸς, ἀκριβῶς ἐξετακῶς φαίνεται. "Ἔτι γὰρ
 καὶ νῦν τὰς ἐν ταύτῃ γυναῖκα χρῆσθαι τῇ προ-
 ερημῇ δυνάμει λέγουσι· καὶ παρὰ ταῖς μόναις
 Διοσπολίτισιν ἐκ παλαιῶν χρόνων ἀργῆς καὶ λύ-
 πτης φάρμακον εὐρησθαί φασι. Τὰς δὲ Θῆβας
 καὶ Δίοςπολιν τὴν αὐτὴν ὑπάρχειν. *Diodor.*
Sicul. lib. I. sub fine. Vide et *Plinii Nat.*
Histor. lib. XXI. cap. 21. Alii hoc alle-
 goricè accipiunt. Οἱ μὲν οὖν τὰ βούβλωσσα
 καταμιγνύσιντες εἰς τὸν οἶνον, καὶ τοῖς ἀποβρέγμα-
 σι τῶν περιστριβάνων καὶ ἀδιάντων τὰ ἰδάφη βί-
 νοντες, ὡς τούτων τινὰ τοῖς ἐστιαμένοις εὐθυμῖαν
 καὶ φιλοφροσύνην ἐνδιδόντων, ἀπομοιούμενοι τὴν
 Ὀμηρικὴν Ἑλένην ὑποφαρμάττουσαν τὸν ἄκρατον,
 οὐ συνοράσιν ὅτι κήκενος ὁ μῦθος ἐκπεριελθὼν
 ἀπ' Αἰγύπτου μακρὰν ὁδὸν εἰς λόγους ἐπιεικῆς
 καὶ πρέποντας ἐτελεύτησεν. Ἡ γὰρ Ἑλένη σί-
 νουσιν αὐτοῖς διηγῆται περὶ τοῦ Ὀδυσσεύς. (*in-*
frà ver. 242. 244.) " Ἄλλ' οἶον τὸδ' ἔριξαι καὶ
 " ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ· Αὐτὸν μιν πληγῆσιν
 " ἀίκελῆσι δαμάσσεας." Τοῦτο γὰρ ἦν (ὡς
 ἔοικε) τὸ νηπενθές φάρμακον καὶ ἀνώδυνον, λόγος
 ἔχων καιρὸν ἀρμόζοντα τοῖς ὑποκειμένοις πάθε-
 σι καὶ πρᾶγμασιν. *Plutarch. Symposiac.*

Ὅς τὸ καταβρόζειεν, ἐπὴν κρητῆρι μιγείη,
 Οὐκ ἂν ἐφημέριός γε βάλοι κατὰ δάκρυ παρειῶν
 Οὐδ' εἴ οἱ κατατεθναίῃ μήτηρ τε πατήρ τε,
 Οὐδ' εἴ οἱ προπάρειθεν ἀδελφεὸν, ἢ φίλον υἷον, 225
 Χαλκῶ δῆϊόωεν, ὃ δ' ὀφθαλμοῖσιν ὄρῳτο.
 Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα μητιόεντα,
 Ἐσθλὰ, τὰ οἱ Πολύδαμνα πόρην Θῶνος παράκοιτις,
 Αἴγυπτίῃ τῇ πλεῖστα φέρει ζεῖδαρος ἄρουρα
 Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἐσθλὰ μεμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρὰ. 230

Qui illud biberit, postquam crateri mixtum fuerit,
 Non totâ-die profuderit lachrymas per genas,
 Neque si ei mortui fuerint materque paterque :
 Neque si ei coràm fratrem, aut charum filium, 225
 Ferro trucidârint, ipse verò oculis viderit.
 Talia Jovis filia habebat medicamina efficacia,
 Bona, quae ei Polydamna praebuit Thonis uxor,
 Aegyptia ; ubi plurima producit alma terra
 Medicamina, multa quidem bona mixta, multa autem perniciosâ. 230

lib. I. Probl. 1. " Si Homeri latentem prudentiam scrutaris altius, delenimentum illud, quod Helena vino miscuit; Νηπειθές " τ', ἀχολόν τι, κακῶν ἐπίληθον ἀπάντων " non herba fuit, non ex Indiâ succus: sed " narrandi opportunitas, quæ hospitem mœroris oblitum flexit ad gaudium. Ulyssis " enim præclara facinora filio præsentem narabat, Οἶον καὶ τὸδ' ἔριξι καὶ ἔτλη καρτερός " ἀνὴρ. Ergo paternam gloriam et singula " ejus fortia facta digerendo, animum filii " fecit alacriorem; et ita credita est contra " mœrorem vino remedium miscuisse." *Macrob. Saturnal. lib. VII. cap. 1. Similiter et Eustathius: Μάλιστα δὲ, συμβολικώτερον ἰκληπτίον αὐτὸ εἰς τὸ, καθὰ καὶ μετὰ ταῦτα φανίται, λαθικηδὲς τῆς ἐν συμποσίοις φιλικῆς ὁμιλίας ἢ ἀνακριναμένης τῶ φιλοτησίῳ κρητῆρι, καὶ εἴτε σπουδαῖα εἴτε καὶ ἄλλως ἤδεια καὶ ἀστία ζητήματα ὑποκινούσης, οὐκ ἔστι τὸν συμποσιάζοντα μνησθῆναι τινὸς τῶν ἔμπροσθεν κακῶν. Verum, ut opinor, nimis subtiles allegoricæ istæ interpretationes. Vide et infra ad ver. 229.*

Ibid. — κακῶν ἐπίληθον ἀπάντων. *Clemens Alexandrinus, Admonit. ad Gentes, sub initio, citat κακῶν ἐπίληθης ἀπάντων. Atque ita etiam legit Plutarchus in Vitâ Homeri, notante Barnesio. Al. ἐπιλήθον.*

Ver. 223. — ἐφημέριος.] Ἐν ἰκίῳ τῇ ἡμέρᾳ, ἐν ἣ ἔπιον. *Schol.*

Ver. 227. Τοῖα Διὸς θυγάτηρ ἔχε φάρμακα, &c.] Ἐν τούτοις τοῖσι ἔπαισι ὁμοίῳ ["Ὀμηρος] ἐπιπίστατο τὴν ἐν Αἴγυπτον Ἀλιζάνδρου πλάγην. *Herodotus, lib. II. § 16.*

Ibid. — μητιόεντα.] Δηλονότι κατὰ τὴν

νὴν θεωρητικὴν ἐσκευασμένα. *Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 23.*

Ver. 228. — τὰ οἱ Πολύδαμνα πόρην Θῶνος παράκοιτις Αἴγυπτίῃ.] Vide suprâ ad ver. 221. Cæterum *Diodorus Siculus*, loco suprâ ad ver. 221. citato, videtur hîc legisse Πολύμνηστα.

Ver. 229. Αἴγυπτίῃ τῇ πλεῖστα φέρει ζεῖδαρος ἄρουρα φάρμακα.] Φαρμακῶδεις δὲ δοκούσιν εἶναι τόποι μάλιστα μὲν ἰξω τῆς Ἑλλάδος οἱ περὶ Τυρρηνίαν καὶ τὴν Λατίνην, ἐν ἣ καὶ τὴν Κίρκην εἶναι λέγουσι. Καὶ ἔτι γε μάλλον, ὡς Ὀμηρος φησὶ, περὶ Αἴγυπτον ἰκίειν γὰρ τὴν Ἑλλήνην λαβίῳ " Ἐσθλὰ, τὰ οἱ Πολύδαμνα " πόρην Θῶνος παράκοιτις Αἴγυπτίῃ τῇ πλεῖστα " φέρει ζεῖδαρος ἄρουρα φάρμακα, &c." Ἐν οἷς δὲ καὶ τὸ νηπειθές ἰκίειν εἶναι καὶ ἀχολόν, ὅστις λήθη ποιῶν καὶ ἀπάθειαν τῶν κακῶν. *Theophrast. Hist. Plant. lib. IX. cap. 15.* " Homerus quidem primus doctrinam et antiquitatis parens — gloriam herbarum Ægypto tribuit; cum etiam quæ rigatur Ægyptus illa non esset, postea fluminis limo invecta. Herbas certè Ægyptias à regis uxore traditas suæ Helenæ plurimas narrat, ac nobile illud Nepenthes, oblivionem tristitiæ veniamque afferens, et ab Helenâ utique omnibus mortalibus propinandum." *Plin. Natural. Hist. Lib. XXV. cap. 1.* Vide suprâ ad ver. 221.

Ibid. Αἴγυπτίῃ.] Vide suprâ ad ver. 127.

Ibid. — τῇ πλεῖστα φέρει.] *Al. τὸ πλεῖστα φέρι.*

Ibid. — ἄρουρα.] Vide ad II. ζ', 142.

Ver. 230. Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἰσθλὰ με-

Ἰητρὸς δὲ ἕκαστος ἐπιστάμενος περὶ πάντων
Ἀνθρώπων· ἧ γὰρ Παιήονός εἰσι γενέθλης.
Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐνέηκε, κέλευσέ τε οἴνοχοῆσαι,
Ἐξαῦτις μύθοισιν ἀμειβομένη προσέειπεν·

Ἄτρείδῃ Μενέλαε, διοτρεφές, ἠδὲ καὶ οἶδε
Ἀνδρῶν ἑσθλῶν παῖδες, (ἀτὰρ θεὸς ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῃ
Ζεὺς ἀγαθὸν τε κακὸν τε διδοῖ· δύναται γὰρ ἅπαντα.)

Ἦτοι νῦν δαίνυσθε, καθήμενοι ἐν μεγάροισι,
καὶ μύθοις τέρπεσθε· εἰκότα γὰρ καταλέξω.
Πάντα μὲν οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
Ὅσσοι Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος εἰσὶν ἄεθλοι·
Ἄλλ' οἶον τόδ' ἔρριξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ

235

240

Medicus verò unusquisque peritus suprà omnes
Homines: sanè enim Paeonis sunt ex generatione.
Caeterùm postquam immiserat, jusseratque vinum fundere,
Denuò verbis excipiens allocuta est:

“ Atride Menelaë, à-Jove-nutrite, atque etiam hi
“ Virorum fortium filii, (enimverò Deus aliàs in alium
“ Jupiter bonumque malumque dat; potest enim omnia :)
“ Sanè nunc convivamini, sedentes in aedibus,
“ Et sermonibus delectamini: convenientia enim ordine-dicam.
“ Omnia quidem non ego enarrare-queam, neque nominare,
“ Quot Ulyssis patientis sunt certamina :
“ Sed qualitèr istud fecit, et sustinuit fortis vir

235

240

μιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρὰ.] Ita de Medea
arcè Apollonius:

ἢ ἐνὶ πολλὰ
Φάρμακά οἱ, τὰ μὲν ἑσθλὰ, τὰ δὲ ῥαισθήρ'
ἔκειτο. *Argonautic. lib. III. ver. 801.*

καὶ Ἀλκιβιάδης — οὐχ ὁμοίως ἀκρατος,
ἀλλ' οἶον ἡ Αἰγυπτίαν χώρα λέγεται δι' ἀρετὴν
ἐκφέρειν ὁμοῦ “ Φάρμακα, πολλὰ μὲν ἑσθλὰ
“ μιμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρὰ.” *Plutarch. in
Nicià.* καὶ ποιητικῆ πολὺ μὲν τὸ ἡδὺ καὶ
σφόδρον νέου ψυχῆς ἐνεστίν· οὐκ ἔλαττον δὲ τα-
ρακτικὸν καὶ παράφορον, ἂν μὴ τυγχάνῃ παιδα-
γωγίας ὀρθῆς ἢ ἀκράσεως. οὐ γὰρ μόνον (ὡς
ἔοικε) περὶ τῆς τῶν Αἰγυπτίων χώρας, ἀλλὰ καὶ
περὶ τῆς ποιητικῆς ἐστὶν εἰπεῖν, ὅτι “ Φάρμακα
“ πολλὰ μὲν ἑσθλὰ μιμιγμένα, πολλὰ δὲ λυγρὰ”
αὐτοῖς χρωμένους ἀναδιδῶσιν. *Id. de audiendis
Poetis, sub initio.*

Ibid. — μιμιγμένα.] *Al.* τετυγμένα.

Ver. 231. Ἰητρὸς δὲ ἕκαστος.] Φασὶ καὶ
Εὐριπίδην — αὐτόθι [ἐν Αἰγύπτῳ] νοσήσαντα
πρὸς τῶν ἱερέων ἀπολυθῆναι τῇ διὰ θαλάττης
θεραπείᾳ — καὶ καθ' Ὀμηρον φάσιν πάντας
ἀνθρώπους Αἰγυπτίους ἰατροὺς εἶναι. *Diogen.
Laërt. lib. III. sub initio.*

Ver. 232. — Παιήονος.] Παιήων ἰατρὸς
θεῶν, οὐχ ὁ αὐτὸς τῷ Ἀπόλλωνι, ἀλλὰ κίχ-

ρισμένος [Ita ex MSS. *Barnesius*, pro vul-
gato κίχρωρισμένος.] παρὰ μὲν τοῖς τοῖς νεω-
τέροις ὁ αὐτὸς νομίζεται εἶναι. καὶ Ἡσίοδος δὲ
μάρτυς ἐστὶ τοῦ ἕτερον εἶναι τὸν Παιήονα τοῦ
Ἀπόλλωνος, λέγων·

Εἰ μὴ Ἀπόλλων Φοῖβος ὑπ' ἐκ θανάτιο
σάωσεν,

Ἦ αὐτὸς Παιών, ὃς ἀπάντων [*Al.* ὃς πάντα
γε] φάρμακα οἶδεν. *Schol.*

Ver. 233. — ἐπεὶ ῥ'.] *Postquam, ut
dictum est — ver. 220.*

Ver. 236. — ἄλλοτ' ἐπ' ἄλλῳ.] *Barne-
sius* edidit ἄλλο τ' ἐπ' ἄλλῳ. Nullà allatà
ratione. *Al.* ἄλλοτε ἄλλῳ.

Ver. 237. Ζεὺς ἀγαθὸν τε κακὸν τε διδοῖ·
δύναται γὰρ ἅπαντα.]

Ζεὺς τὰδε καὶ τὰ νέμει,

Ζεὺς ὁ πάντων κύριος —.

Pindar. Isthm. Od. V, 66.

Ἐν τοῖς γὰρ τέλοισ ἐστὶν ὁμοῦς ἀγαθῶν τε
κακῶν τε.

Hesiod. Ἔργ. καὶ Ἡμερ. II, 287.

Ver. 242. Ἄλλ' οἶον τὸδ' ἔριξε.] *Macrobìus*,
loco suprà ad *ver. 211.* citato, legit, οἶον
καὶ τὸδ' ἔριξε. *Ex versu (ut videtur) infra
271.*

Δήμω ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί.
 Αὐτόν μιν πληγῆσιν ἀεικελίησι δαμάσσας,
 Σπείρα κάκ' ἀμφ' ἄμοισι βαλὼν, οἰκῆϊ ἑοικῶς, 245
 Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδου πόλιν εὐρυάγυιαν.
 Ἄλλα δ' αὐτόν Φωτὶ κατακρύπτων ἦϊσκε
 Δέκτη, ὅς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν
 Τῷ ἴκελος κατέδου Τρώων πόλιν· οἱ δ' ἀβάκησαν
 Πάντες· ἐγὼ δὲ μιν οἷῃ ἀνέγνων τοῖον ἑόντα, 250
 Καί μιν ἀνηρώτων· ὁ δὲ κερδοσύνη ἀλέεινε.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν ἐγὼν ἐλόευν καὶ χρῖον ἐλαΐω,
 Ἀμφὶ δὲ εἶματα ἔσσα, καὶ ἄμοσα καρτερόν ὄρκον,
 Μὴ μὲν πρὶν Ὀδυσῆα μετὰ Τρώεσσ' ἀναφῆναι,
 Πρὶν γε τὸν ἐς νῆας τε Δοᾶς κλισίας τ' ἀφικέσθαι· 255
 Καὶ τότε δὴ μοι πάντα νόον κατέλεξεν Ἀχαιῶν.
 Πολλοὺς δὲ Τρώων κτείναις ταναηκέϊ χαλκῷ,

“ Populo in Trojanorum, ubi passi estis aerumnas Achivi.

“ Seipsum plagis indecentibus domans,

“ Pannos viles circumjiciens humeris, servo similis,

245

“ Virorum hostilium ingressus est urbem latam.

“ Alii verò seipsum viro celans assimilabat

“ Mendico, qui neutiquam talis erat apud naves Achivorum :

“ Huic similis ingressus est Trojanorum urbem, illi verò ignorabant

“ Omnes : ego verò ipsum sola agnovi talem existentem,

250

“ Et ipsum interrogabam : ille verò astutiâ tergiversabatur.

“ Sed cùm jam ipsum lavissem et unxissem oleo,

“ Vestibusque induissem et juravissem firmum juramentum,

“ Non priùs Ulysses Trojanis me prodituram,

“ Quàm ipse ad naves veloces tentoriaque pervenisset :

255

“ Et tum demùm mihi omnem mentem aperuit Achivorum.

“ Plurimos autem Trojanorum cùm interfecisset longo ferro,

Ver. 245. Δήμω ἐνὶ Τρώων.] Vide suprâ ad 4, 103.

Ver. 244. Αὐτόν μιν.] Barnesius legendum censet Αὐτόν μιν, eadem ratione ac dicitur ἰ αὐτόν, ἰμ' αὐτόν, &c.

Ver. 245. Σπείρα κάκ'.] Τὰ δὲ σπείρα — σταχτικά ἰσὶν ἀμφιβλήματα, ἥτοι ράκη. Eustath.

Ver. 246. Ἀνδρῶν δυσμενέων κατέδου πόλιν.] Οἱ μὲν, ἵνα μιτρήσῃ τὸ τεῖχος. Οἱ δὲ, ἵνα στίση τὴν Ἑλίην συνεργῆσαι τοῖς Ἕλλησι. Schol.

Ver. 248. Δέκτη.] Ἐπαίτη ἀπὸ τοῦ δίχισθαι. Schol. Fuerunt qui hoc viri nomen proprium crediderint. Sed minùs rectè.

Ibid. — ὅς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν.] Τὸ δὲ, “ ὅς οὐδὲν τοῖος ἔην ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν,” δὶκτῆ ἰχθὺ ἵνοισιν. Ἡ γὰρ ὅτι τοιοῦτῃ δὶκτῆ

Ὀδυσσεὺς εἰκάσθη, εἰς δὶκτῆς δηλαδὴ οὐκ ἦν ἄλλος ἐν τοῖς ἰχθὺ κατ' οὐδὲν ἢ ὅτι δὶκτῆ ἑαυτὸν εἰκασίην Ὀδυσσεὺς, ὃ κατὰ μὲν τὸ τοιοῦτος ἐν τῇ Τροίᾳ [ἐπὶ νηυσὶν Ἀχαιῶν] ἀλλὰ δηλαδὴ ἐνσχῆμων καὶ λαμπροφόρος, καὶ, ὅλος ἰστίην, ἡρωϊκός. Eustath. Quæ posterior vera videtur explicatio.

Ibid. — οὐδὲν τοῖος.] Absurdè hic Scholiastes ; Τὸ “ δὲν” (inquit) παράλειπε. Quasi scilicet hoc in loco non multò elegantius diceretur “ οὐδὲν τοῖος,” quam “ οὐ τοῖος.”

Ver. 249. — ἀβάκησαν.] Ἠγνίσθησαν. Schol. Τὸ δὲ, “ ἀβάκησαν.” ἀσπᾶξ μὲν καὶ μὲν τὸ ἰβρίθην παρα τῇ Ποιητῇ ἴσται δὲ “ ἀβάκησιν” τὸ ἀγνοεῖν. Eustath.

Ver. 254. Μὴ μὲν πρὶν.] MS. à Tho. Benuecio collatus habet Μὴ μὲν πρὶν. Quæ et proba lectio.

- Ἦλθε μετ' Ἀργείους· κατὰ δὲ Φρόνιν ἤγαγε πολλήν.
 Ἔνθ' ἄλλαι Τρωαὶ λίγ' ἐκώκυον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ
 Χαῖρ', ἐπεὶ ἤδη μοι κραδίη τέτραπτο νέεσθαι 260
 Ἄψ οἰκόνδ'· ἄτην δὲ μετέστενον· ἦν Ἀφροδίτη
 Δῶχ', ὅτε μ' ἤγαγε κείσε φίλης ἀπὸ πατρίδος αἴης,
 Παῖδά τ' ἐμὴν νοσφισσαμένη, θάλαμόν τε, πόσιν τε,
 Οὐ τευ δευόμενον, οὔτ' ἄρ φρένας, οὔτε τι εἶδος.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη ξανθὸς Μενέλαος· 265
 Ναὶ δὴ ταῦτά γε πάντα, γύναι, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 Ἦδη μὲν πολέων ἐδάην βουλὴν τε νόον τε
 Ἄνδρῶν ἠρώων, πολλὴν δ' ἐπελήλυθα γαῖαν·
 Ἄλλ' οὔπω τοιοῦτον ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
 Οἷον Ὀδυσσοῦ ταλασίφρονος ἔσκε φίλον κῆρ· 270
 Οἷον καὶ τόδ' ἔρεξε καὶ ἔτλη καρτερὸς ἀνὴρ,

“ Ivit ad Argivos: astutiae-famam verò deportavit multam.

“ Ibi aliae Trojanae stridulè ejulabant: sed meum pectus

“ Gaudebat: nam jam mihi cor versum-erat ut-redirem 260

“ Rursus domum; noxam verò deflebam, quam Venus

“ Dederat, quando me duxit illuc chará à patriâ terrá,

“ Filiamque meam separans, thalamumque, maritumque,

“ Nullius rei indigentem, neque quoad mentem, neque omnino formam.”

Hanc autem respondens allocutus est flavus Menelaus: 265

“ Sanè haec utique omnia, uxor, rectè dixisti:

“ Jam quidem multorum cognovi consiliumque mentemque

“ Virorum heroùm, multamque peragravi terram:

“ Sed nondum talem ego vidi oculis,

“ Quale Ulyssis patientia erat charum cor; 270

“ Quale etiam illud fecit, sustinuit fortis vir,

Ver. 258. — κατὰ δὲ Φρόνιν ἤγαγε πολλήν.] Καταφρόνησιν αὐτῶν ἤγαγεν τουτίστιν, ἢ αὐτὸς καταφρόνησι τότε αὐτῶν, ἢ τοὺς Ἕλληνας ἐποίησε αὐτῶν καταφρονῆσαι, δι' ἃν ἔπεισε τὴν Ἑλένην ἢ φρονήσεως ἀπέριου ἑαυτῶ περιέθετο τὸ ὄνομα ταῦτα ποιήσας. Οἱ δὲ νεώτεροι, Φρόνιν τὴν λείαν ἀπέδειξαντο. Schol. Similiter et Eustathius: Τὸ δὲ, “κατὰ δὲ Φρόνιν ἤγαγε πολλήν,” ἢ κατὰ τὴν ὑπερβατὸν νοητέον, ἵνα λίγη ὅτι κατήγαγεν εἰς τοὺς Ἕλληνας Φρόνιν ὅ ἐστὶ φρόνησιν πολλήν, συνετάτατος δόξας ἢ καὶ ἄλλως, ἤγαγε καταφρόνησιν τῶν Τρώων πολλήν, τὴν τε Ἑλένην ὡς εἰκὸς ἀναπίστας, καὶ τὸ τεῖχος ἀναμετήσας, καὶ τὰ Τρωικὰ μαθῶν βουλευήματα, καὶ τὰς πύλας δι' ἑαυτοῦ, διὰ τὸν μηχανηθῆσόντων δούρειον ἵππον, ὅσον εἶχον διάστημα· ἢ καὶ τὸ Παλλᾶδιον ἀρπάσας. — Οἱ μὲν τοι νεώτεροι, Φρόνιν τὴν λείαν ἀπέδειξαντο. Pro primâ Eustathii explicatione nonnihil facere videtur quod suprâ legitur;

— ἐπὶ περιόδις δίκας ἠδὲ Φρόνιν ἄλλων.

Odysseus γ', 244.

Dna. Dacier paulò aliter accipit: “Φρόνιν,” inquit, “significat ici toutes les instructions nécessaires, tout ce que les Grecs vouloient savoir pour faire réussir le stratagème qu'ils méditoient.” Judicet Lector.

Ver. 261. — ἦν Ἀφροδίτη Δῶχ' ὅτε μ' ἤγαγε κείσε.] Τὸ δὲ, “ἤγαγε κείσε,” περὶ Ἀφροδίτης εἶπεν ἢ Ἑλένην σιμνύουσα ἑαυτήν· ὁκεῖ γὰρ μνησθῆναι τοῦ ἀληθῶς ἀγαγόντος αὐτὴν εἰς Τροίαν Πάριδος. Eustath.

Ver. 263. — νοσφισσαμένη.] Eustathius in commentario legit νοσφισαμένη. Minus rectè. Vide ad Il. α', 140. Al. νοσφισσαμένην.

Ver. 264. — οὔτ' ἄρ φρένας.] Apud Eustathium in commentario legit νοσφισαμένην.

Ver. 267. Ἦδη μὲν πολέων.] Apud Eustathium, Ἦδη καὶ πολέων. Minus rectè.

Ver. 268. — ἐπελήλυθα.] Vide ad Il. α', 37. et φ', 81.

Ver. 270. — ἔσκε.] Vide ad Il. β' 221. et γ', 84. Al. ἔσκη.

- Ἴππῳ ἐνὶ ζεστῶ, ἴν' ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι
 Ἀργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.
 Ἥλθες ἔπειτα σὺ κείσει κελυεσέμεναι δέ σ' ἔμελλεν
 Δαίμων, ὃς Τρώεσσιν ἐβούλετο κῦδος ὀρέξαι 275
 Καί τοι Δηϊφῶβος θεοσείκελος ἔσπετ' ἰούσῃ.
 Τρὶς δὲ περιστρεΐξας κῆϊλον λόχον ἀμφαφώωσα,
 Ἐκ δ' ὀνομακλήδην Δαναῶν οἰόμαζες ἄριστους,
 Πάντων Ἀργείων φωνὴν ἴσκουσ' ἀλόχοισιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ, καὶ Τυδείδης, καὶ δῖος Ὀδυσσεύς, 280
 Ἥμενοι ἐν μέσσοισιν, ἀκούσαμεν ὡς ἐβόησας·
 Νῶϊ μὲν ἀμφοτέρω μενεήναμεν ὄρμηθέντε,
 Ἥ ἐξελθέμεναι, ἢ ἐνδοθεν αἰΐψ' ὑπακοῦσαι
 Ἄλλ' Ὀδυσσεύς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἱεμένω περ.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀκὴν ἔσαν υἷες Ἀχαιῶν 285
 Ἀντικλος δὲ σέ γ' οἷος ἀμείψασθαι ἐπέεσσιν

- “ Equo in polito ubi insidebamus omnes optimi
 “ Argivorum, Trojanis caedem et fatum ferentes.
 “ Venisti deinde tu illuc : jussisse autem te videbatur
 “ Deus, qui Trojanis volebat gloriam praeberere : 275
 “ Et te Deiphobus deo-similis sequebatur profectam.
 “ Ter autem circumlustrasti cavas insidias attrectans,
 “ Nominatim verò Danaorum nominabas optimos,
 “ Omnium Argivorum vocem assimilans uxoribus.
 “ Caeterum ego et Diomedes et nobilis Ulysses, 280
 “ Sedentes inter medios, audivimus ut vocasti.
 “ Nos quidem ambo prompti-eramus facto-impetu,
 “ Aut exire, aut intus protinus respondere :
 “ At Ulysses prohibuit et continuit quantumvis cupidus.
 “ Ibi alii quidem omnes tacebant filii Achivorum : 285
 “ Anticlus verò te solus excipere verbis

Ver. 272. Ἴππῳ ἐνὶ ζεστῶ.] Τῶ δουρεῖῳ ἴπ-
 πῳ, καλῶς ἐξισμίνῃ. Schol. Vide infra ad 9',
 492.

Ver. 272. 281. — ἴν' ἐνήμεθα πάντες
 ἄριστοι — Ἥμενοι ἐν μέσσοισιν.] “ Amplior
 “ virtus est ἴφασσι, altiore praebens in-
 “ tellectum, quam quem verba per seipsa
 “ declarant. Ejus duae sunt species; altera
 “ quae plus significat quam dicit; altera
 “ quae etiam id quod non dicit. Prior est
 “ et apud Homerum, cum Menelaus Grai-
 “ os in equo sedisse dicit: nam verbo uno
 “ magnitudinem ejus ostendit. Et apud
 “ Virgilium, *Demissum lapsi per funem* :
 “ (*Aen.* II, 262.) Nam sic quoque altitudo
 “ demonstrata est.” *Quintilian, lib. VIII.*
cap. 3, sub fine.

Ibid. — ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι.] Τὸ δὲ,
 “ ἐνήμεθα πάντες ἄριστοι,” ἀνισπαχθῶς ἰβρίθη διὰ
 ΤΟΜ. I.

τὸ τοῦ ἱππίου κοινόν κατὰ καὶ Νίστωρ ἐπιθό-
 δισιν ἐν τῶ (suprà γ', 104.) “ ἀνίστημι μῖνος
 “ ἄσχετοι Ἀχαιοί.” *Eustath.*

Ver. 276. Καί τοι Δηϊφῶβος θεοσείκελος ἴσ-
 πειτ'.] Τὸν δὲ Δηϊφῶβον ἰσπείρει ἀκολουθεῖ τῇ
 Ἑλίῃ, ὡς ἂν εἴ τις ἰδοὺς φωνήτοι, μὴ ἔχει κού-
 ψαι τὸ γενόμενον ἢ Ἑλίῃ. Φασὶ δὲ αὐτὴν θά-
 νόντος Πάριδος ἀγαγίσθαι τὴν Ἑλίῃ, ὡς τῶν
 περιλειφθέντων ἀδελφῶν κριτίσσι. *Eustath.*
 Ἐπιτελευτήσαντος τοῦ Ἀλιζάνδρου ἐπὶ Φιλοκ-
 στήτου, Δηϊφῶβον ἰγαμήθη ἢ Ἑλίῃ. *Schol.*

Ibid. — Ἥμενοι ἐν μέσσοισιν.] Vide ad II, α,
 217.

Ver. 279. — ἴσκουσ'.] *Al. ἴσπουσ'.*

Ver. 281. Ἥμενοι ἐν μέσσοισιν.] Vide supra
 ad ver. 272.

Ver. 282. — ἐμνήσθησι.] Apud *Eusta-
 thium* in commentario ἐμνήσθησι. Utrum-
 que rectè. Vide ad II, α, 566. et ἰ, 778

Ἦθελεν ἄλλ' Ὀδυσσεὺς ἐπὶ μᾶστακα χερσὶ πίεζε
 Νωλεμέως κρατερῆσι, σάωσε δὲ πάντας Ἀχαιοὺς·
 Τόφρα δ' ἔχ', ὄφρα σε νόσφιν ἀπήγαγε Παλλὰς Ἀθήνη.

Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦῤδα· 290

Ἀτρεΐδῃ Μενέλαε διοτρεφεῖς, ὄρχαμε λαῶν,
 Ἄλγιον οὐ γάρ οἱ τι τάγ' ἤρκεσε λυγρὸν ὄλεθρον,
 Οὐδ' εἴ οἱ κραδίη γε σιδηρῆ ἐνδοθεν ἦεν.

Ἄλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τρέπεθ' ἡμέας, ὄφρα κεν ἦδη
 Ὑπνῷ ὑπο γλυκερῷ τερπόμεθα κοιμηθέντες. 295

Ὡς ἔφατ' Ἀργεΐη δ' Ἐλένη δμῶῃσι κέλευσε
 Δέμνι ὑπ' αἰθούσῃ δέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
 Πορφόρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,
 Χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὖλας καθύπερθεν ἔσασθαι·

Αἰ δ' ἴσαν ἐκ μεγάρου, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι· 300

Δέμνια δὲ στόρεσαν ἐκ δὲ ξείνους ἄγε κήρυξ.

Οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδόμῳ δόμου αὐτόθι κοιμήσαντο

“ Volebat : sed Ulysses os manibus comprimebat

“ Indesinenter robustis, servavitque omnes Achivos :

“ Tamdiu autem detinuit, donec te seorsum abduxisset Pallas Minerva.”

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est : 290

“ Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum,

“ Durius est : non enim ei ista depulerunt tristem mortem,

“ Neque si ei cor ferreum intus esset.

“ Sed agite, ad cubile mittite nos, ut jam

“ Somno à dulci delectemur cubantes.” 295

Sic ait : Argiva autem Helena ancillis praecepit

Cubilia sub porticu ponere, et stragula pulchra

Purpurea injicere, sternereque supra tapetas,

Laenasque imponere villosas supernè quibus amicirentur.

Illae verò iverunt ex aedibus facem in manibus habentes : 300

Cubiliaque straverunt ; hospites verò ducebat praeco.

Ac quidem in vestibulo domus illic cubarunt

Ver. 287. — Ὀδυσσεὺς ἐπὶ μᾶστακα χερσὶ
 πίεζε.] Fuerunt qui Anticlum hic ab Ulyssè
 interemptum crediderint Verùm, (ut rectè
 annotant Spondanus et Dna. Dacier,) liquet
 ex ver. 289. infrà, Ulyssè manu ei tantùm
 os constrinxisse. Vide et infrà ad Ψ, 76.

Ibid. — μᾶστακα.] Τὸ στόμα. Schol.
 Μᾶσταξ δὲ οὐ μόνον ἡ τροφή, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις·
 ἀλλὰ καὶ τὸ στόμα, ὡς ἐνταῦθα. Eustath. Vide
 ad II, 4, 524. et infrà ad Odys. Ψ, 76.

Ver. 289. — νόσφιν.] Vide ad II, 4,
 349.

Ibid. — Παλλὰς Ἀθήνη.] Τουτίστην ἢ πα-
 ρά σοι φρόνησις. Eustath.

Ver. 294. Ἄλλ' ἄγετ', εἰς εὐνὴν τρέπεθ'
 ἡμέας.] Διδάσκει δ' ἡμᾶς Ὀμηρος, ὅτι οὐ καὶ

τοὺς κεκλημένους ἐφ' ἐστίασιν παρακαλεῖν ἀπα-
 νίστασθαι τοὺς κεκληκότες. Ὁ μὲν Τηλέμαχος
 τὸν Μενέλαον “ Ἄλλ' ἄγετ' εἰς εὐνὴν, ἔσ.”
 Athenæus, Lib. V. cap. 4.

Ibid. — τρέπεθ' — ὄφρα κεν.] Ἄλ' ἀπεί-
 πεθ' — ὄφρα καί. Atque ita legit Athe-
 næus, loco jam citato.

Ver. 295. — τερπόμεθα.] Ἄλ' τερπώ-
 μεθα.

Ver. 297. — ῥήγεα.] Vide suprà ad γ',
 549. et ad II. 4, 644.

Ver. 301. — κήρυξ.] Vide ad II. 4, 149.
 Ἄλ' κήρυξ.

Ver. 302. — ἄρ'.] Deinde —.

Ibid. — ἐν προδόμῳ.] Τῷ πρὸ τοῦ θα-
 λάμου. Schol.

- Τηλέμαχος δ' ἤρως, καὶ Νέστορος ἀγλαὸς υἱός.
 Ἀτρεΐδης δὲ κάθευδε μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο,
 Πὰρ δ' Ἑλένη τανύπεπλος ἐλέξατο δια γυναικῶν. 305
 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Ὄρνυτ' ἄρ' ἐξ εὐνήφι βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Εἴματα ἐσσάμενος· περὶ δὲ ξίφος ὄξυ θείτ' ὦμα,
 Ποσοὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα·
 Βῆ δ' ἴμεν ἐκ θαλάμοιο θεῶ ἐναλίγκιος ἄντην· 310
 Τηλεμάχῳ δὲ παρῖζεν, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν·
 Τίπτε δέ σε χρεῖῶ δευρ' ἤγαγε, Τηλέμαχ' ἤρως,
 Ἐς Λακεδαίμονα δῖαν, ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης;
 Δήμιον, ἢ ἴδιον; τόδε μοι νημερτὲς ἔνισπε.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδα· 315

Telemachusque heros, et Nestoris inclytus filius. Atrides verò dormiebat in recessu domûs excelsae, Juxtâque Helena sinuoso-peplo cubavit nobilissima mulierum.	305
Quando verò manè-genita apparuit rosea-digitos Aurora, Surrexit utique ex lecto bello strenuus Menelaus, Vestis indutus; acutum verò gladium circumposuit humero, Pedibusque nitidis subligavit pulchros calceos: Perrexit verò ire ex thalamo deo similis coràm:	310
Telemacho autem assidebat, verbumque fecit, dixitque: "Quaenam autem te necessitas huc duxit, Telemache heros "Ad Lacedaemona nobilem, per lata dorsa maris? "Publica res, an privata? hoc mihi verè dic." Hunc autem rursus Telemachus prudens contrâ allocutus est:	315

Ver. 304. — κάθευδε.] Edidit Barnesius καθῦδς. Sed nihil opus. Vide ad Il. 4, 611.

Ibid. — μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο.]

Interiora domûs irrumpit limina —
Æn. IV, 645.

Ver. 305. 413. — ἐλέξατο — Λίξεσαι.]
Vide ad Il. β', 515.

Ver. 306 et 431. Ἦμος δ' ἠριγένεια.] Vide ad Il. 4, 477. item suprâ ad β', 1.

Ver. 307. Ὄρνυτ'.] Vide ad Il. γ', 260.

Ibid. et ver. 407. — εὐνήφι — φαι-
νήμηνφι.] Vide ad Il. ν', 588.

Ibid. et ver. 609. — βοὴν ἀγαθός.]
Vide ad Il. β', 408.

Ver. 308. 309. — ἐσσάμενος — ἰδήσατο.]
Vide infrâ ad 4, 491. et 4, 296.

Ibid. — περὶ δὲ ξίφος ὄξυ θείτ' ὦμα,
Ποσοὶ δ' ὑπὸ λιπαροῖσιν.] Vide suprâ ad β',
3. 4.

Ver. 312. Τίπτε δέ σε χρεῖῶ δευρ' ἤγαγε,
Τηλέμαχ';] Οὐκ ἔρωτᾷ δὲ τοὺς δύο, ἵπτι ἔγνω
μηδὲν ἔργον ἔχιν εἰς αὐτὸν, τὸν Νιστορῖδην, Τη-
λεμάχου δὲ χάριν ἐλθεῖν. Eustath.

Ver. 312. 314. Τίπτε δέ σε χρεῖῶ δευρ' ἤγαγε,
— Δήμιον, ἢ ἴδιον;] Ὅρα δὲ ὅτι τὸ "χρεῖῶ"

ἰνδειζάμενος, ὡς ταυτὸν τῶ "χρεῖος" οὐδὲτέρῳ
ὀνόματι, πρὸς αὐτὸ συντάξεν Ἀττικῶς τὸ
"τίπτε," καὶ τὸ "Δήμιον ἢ ἴδιον," σπουδῆσι
δημόσιον ἢ ἰδιωτικὸν σοῦ τὸ πρὸς ἐμὲ χρεῖος·
ταῦτο γὰρ ἡ χρεῖῶ. Eustath. Barnesius aliam
affert accipiendi rationem; "Τίπτε (inquit)
"δέ σε χρεῖῶ δευρ' ἤγαγεν; ἰλλεπτικῶς ἀντὶ
"τοῦ, διὰ τί ποτε; vel τίπτε pro τίς ποτε,
"ut pro τίς ποτε; nec obstat quòd, Δήμιον
"ἢ ἴδιον, sequitur; neutra enim Epitheta
"sunt τοῦ χρεῖῶ, vel certè absolutè sunt
"sumpta; ut, Quaenam te res huc impulit?
"Publicumne quid, an privatum? Ubi enim
"res intelligitur, ibi Adjectivum effertur
"Neutralitèr. — In illis locis Odys.
"β', ver. 28. — τίνα χρεῖῶ τόσον ἦκοι; et
"Odys. 4, ver. 189. — ὅτι με χρεῖῶ τόσον
"ἦκοι Adverbium est τόσον, non Adjecti-
"vum; et Tantoperè sonat. Apertè enim
"hanc vocem Homerus Fæmininam facit;
"ut Iliad. ε', ver. 172. Ἄλλὰ μάλα μεγάλα
"χρεῖῶ βίβηκεν Ἀχαιοῦς. et bis aliàs. Iliad.
"κ', ver. 118. et λ', ver. 609. χρεῖῶ γὰρ
"ἰκάνισται οὐκ ἔτ' ἀνεκτός." Annotat. ad
Odys. 4, 225. Quod rectius.

Ver. 313. — Λακεδαίμονα δῖαν.] Vide
suprâ ad ver. 1. et infrâ ad 4, 20.

Ἀτρείδῃ Μενέλαε, διοτρεφές, ὄρχαμε λαῶν,
 Ἦλυθον, εἴτινά μοι κληθδὸνα πατρὸς ἐνίσποις·
 Ἐσθίεταιί μοι οἶκος, ὄλωλε δὲ πίονα ἔργα.
 Δυσμενέων δ' ἀνδρῶν πλείους δόμος, οἳ τέ μοι αἰεὶ
 Μῆλ' ἀδινὰ σφάζουσι, καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς, 320
 Μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες.
 Τοῦνεκα νῦν τὰ σὰ γούναθ' ἰκάνομαι, αἴκ' ἐβέλησθα
 Κείνου λυγρὸν ὄλεθρον ἐνισπεῖν, εἴπου ὄπωπας
 Ὀφθαλμοῖσι τεοῖσιν, ἢ ἄλλου μῦθον ἀκουσας
 Πλαζομένου· πέρι γάρ μιν οἴζυρον τέκε μήτηρ. 325
 Μηδέ τί μ' αἰδόμενος μειλίσσεο, μηδ' ἐλεαίρων,
 Ἄλλ' εὔ μοι κατάλεξον, ὅπως ἦντησας ὄπωπῆς.
 Λίσσομαι, εἴ ποτέ τοί τι πατὴρ ἐμὸς ἐσθλὸς Ὀδυσσεύς
 Ἦ ἔπος, ἢ ἐ τι ἔργον, ὑποστὰς ἐξετέλεσσε
 Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅθι πάσχετε πῆματ' Ἀχαιοί· 330
 Τῶν νῦν μοι μνησάει, καὶ μοι νημερτῆς ἐνίσπε.
 Τὸν δὲ μέγ' ὀχθήσας προσέφη ξανθὸς Μενέλαος·
 ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ κρατερόφρονος ἀνδρὸς ἐν εὐνῇ
 Ἦθελον εὐνηθῆναι, ἀνάλκιδες αὐτοὶ ἑόντες.

“ Atride Menelaë, Jovis-alumne, dux populorum,

“ Veni, siquam mihi famam de patre diceres :

“ Comeditur mihi domus, pereunt verò pinguià opera.

“ Hostilium autem virorum plena domus, qui mihi perpetuo

“ Pecora plurima mactant, et flexipedes camuros boves, 320

“ Matris meae proci, superbâ contumeliâ instructi.

“ Propterea nunc ad tua genua venio, si velis

“ Illius saevam mortem indicare, sicubi vidisti

“ Oculis tuis, aut alterius sermonem audivisti

“ Errantis : supra-modum enim ipsum aerumnosum peperit mater. 325

“ Neque quicquam me veritus blandiaris, neque misertus,

“ Sed planè mihi enarra, quemadmodum tibi contigit videre.

“ Precor, si unquam tibi aliquod pater meus bonus Ulysses

“ Aut dictum, aut etiam factum, pollicitus effecit

“ Populo in Trojanorum, ubi passi estis aerumnas Achivi ; 330

“ Horum nunc mihi memento, et mihi verum dic.”

Hunc autem gravitèr ingemiscens allocutus est flavus Menelaus :

“ Papae ! Certè utique perquàm-fortis viri in cubili

“ Volebant cubare, imbelles ipsi cùm-sint.

Ver. 317. — κληθδὸνα.] Τὴν δὲ ὄσαν,

ὅτι Δεία φανή, ἐξηγεῖται λέγων (suprà á, 282.)

“ Ἦ ὄσαν ἀκούσης Ἐκ Διός.” λέγει δὲ αὐτὴν

καὶ κληθδὸνα. “ Ἦλυθον, εἴτινά μοι κληθδὸνα

“ πατρὸς ἐνίσποις.” Κληθδὸν δὲ, παρὰ τὸ κλέος

διδόναι καὶ φέριν. Porphyr. Quæst. Homeric.

16.

Ver. 320. — ἀδινά.] Vide suprâ ad á,

92.

Ver. 323. — ὄπωπας.] Vide ad II. ζ', 124.

Ver. 327. — ὄπωπῆς.] Vide suprâ ad

γ', 97.

Ver. 329. Ἦ ἔπος, ἢ ἐ τι ἔργον.] Vide ad

II. á, 395.

Ver. 330. Δήμῳ ἐνὶ Τρώων.] Vide suprâ

ad á, 105.

Ver. 332. Τὸν δέ.] Vide ad II. á, 57. et

Σ', 160. Malè Barnesius Τόνδε.

Ὡς δ' ὅπότε ἐν ξυλόχῳ ἔλαφος κρατεροῖο λέοντος
 Νεβροὺς κοιμήσασα νεηγενέας γαλαθνοὺς,
 Κνημοὺς ἐξερέησι καὶ ἄγχεα ποιήεντα
 Βοσκομένη, ὃ δ' ἔπειτα ἐὼν εἰσήλυθεν εὐνήν,
 Ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ἀεικέα πότμον ἐφῆκεν·
 Ὡς Ὀδυσσεὺς κείνοισιν ἀεικέα πότμον ἐφήσει. 340
 Αἱ γὰρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,
 Τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ', εὐκτιμένη ἐνὶ Λέσῳ,
 Ἐξ ἔριδος Φιλομηλείδῃ ἐπάλαισεν ἀναστάς,
 Καὶ δ' ἔβαλε κρατερῶς, κεχάροντο δὲ πάντας Ἀχαιοί·
 Τοῖος ἐὼν μνηστῆρσιν ὁμιλήσειεν Ὀδυσσεύς· 345
 Πάντες κ' ἀκύμοροί τε γενοίατο πικρόγαμοί τε.
 Ταῦτα δ' ὅ μ' εἰρωτᾶς καὶ λίσσεαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
 Ἄλλα παρ' ἐξ εἴποιμι παραπλιδὸν, οὐδ' ἀπατήσω·

“ Ut verò cùm in lustrò cerva fortis leonis 335
 “ Hinnulos ubi-collocârit recens-genitos lactentes,
 “ Juga investigat, et valles herbosas
 “ Pascens : ille verò deinde suum ingressus est cubile,
 “ Et utrisque illis durum mortem infert :
 “ Ita Ulysses illis durum fatum inferet. 340
 “ Utinam enim, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,
 “ Talis existens, qualis olim, benè-conditâ in Lesbo,
 “ Contentione cum Philomelide luctatus est insurgens,
 “ Prostravitque fortitèr, gavisì sunt autem omnes Achivi ;
 “ Talis existens cum procis congrederetur Ulysses : 345
 “ Omnes et brevis-vitae fierent et amaris-nuptiis.
 “ Ista verò, quae me interrogas et precaris, non equidem
 “ Alia praeter-verum dixero declinando, neque decipiam :

Ver. 335. — ξυλόχῳ.] Συνδένδρῳ τόπῳ, κοίτῃ θηρίων. Schol. Ἐνταῦθα δὲ, λέοντος ξυλόχου, ὡς εἶπτε εἴπη, κοίτῃ, τόπος, ὄρεινὴ κατάδυσσις. Eustath.

Ver. 336. — γαλαθνοὺς.] Αἱ γαλαθνοὺς, et γαλατίνοις.

Ver. 337. Κνημοὺς.] Τὰς προβάτους τῶν ὄριων. Schol.

Ibid. — ἄγχεα.] Τούς κοίλους τόπους τῶν ὄριων. Schol.

Ver. 341. Αἱ γὰρ.] Refertur istud quae non ad id quod praecessit, sed ad id quod elegantius reticetur de Menelai Procorum ulciscendorum studio. Vide ad II. i, 22.

Ver. 343. — Φιλομηλείδῃ.] Τῷ Πατρόκλῳ. Φιλομήλας γὰρ ἦν υἱός. Schol. Rectius, ut opinor, Eustathius. Φιλομηλείδῃ δὲ, οἱ μὲν τὸν Πάτροκλον ἤκουσαν πατρωνυμικῶς, οἷα Φιλομήλας υἱόν· οἷς οὐ μόνον ἡ γραφὴ ἰκαντιοῦται (πῶς γὰρ διὰ διφθόγγου ἴσται ἡ παρατίλιτος.) ἀλλὰ καὶ ὁ πατρωνυμικὸς τύπος. Οὐ γὰρ εἴθε σχηματίζειν πατρωνυμικῶν ὁ Ποιητῆς

ἐν μητέρων, ἀλλ' ἐκ πατέρων. — Καὶ εἴπτε δὲ ἴσως ἐξ ἔριδος παλαιῆς Ὀδυσσεύς κατίβηκε τὸν Πάτροκλον, οὐκ ἂν ἰχάρισαν Ἀχαιοί, πεισίντες τοῦ ἱηθίου, ὅς, κατὰ τὸν Ποιητὴν, (Iliad. ε'. 671.) πᾶσιν ἰστίστατο μίλιχος εἶναι. Φασὶ οὖν οἱ ἀκριβέστεροι, Λίσσου βασιλεία τὸν Φιλομηλείδην, ὃς τοὺς παριόντας εἰς πάλιν τροπαλοῦμενος, ἰστίσι τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς ἐκεί προσορμισθίντας. Similiter et Heraclides Ponticus : Σύνηθις γὰρ (inquit) Ὀμήρῳ, τοῖς πατέροισιν ἰστίστοις χρῆσθαι· τὰ δ' ἐκ μητέρων, οὐκ ἂν εἴποι τις ἄλλος παρ' αὐτῶν. Quin et infra ε', 134. ubi iterum occurrit hic versus, in hanc ipsam sententiam concessit Scholiastes. Vide ad locum.

Ver. 345. — ὁμιλήσειεν.] Vide supra ad α', 265.

Ver. 348. — παρ' ἐξ εἴποιμι.] Scholiastes exponit ἔξω παρὰ ταῦτα· Eustathius autem ; Καὶ ἴσται παρ' ἐξ μὲν εἴπτε, τὸ ἔξω μὲν ἀληθείας· ἰγγύς δὲ ὁμῶς αὐτῆς τῇ πιθανότητι. Quod et (ut opinor) rectius.

- 'Αλλὰ τὰ μὲν μοι ἔειπε γέρων ἄλιος νημερτής,
 Τῶν οὐδέν τοι ἐγὼ κρύψω ἔπος, οὐδ' ἐπικεύσω. 350
 Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ μεμαῶτα νέεσθαι
 Ἔσχον, ἐπεὶ οὐ σφιν ἔρεξα τελήεσσας ἑκατόμβας·
 Οἱ δ' αἰεὶ βούλοντο θεοὶ μεμνήσθαι ἐφετμέων.
 Νῆσος ἔπειτά τις ἐστὶ πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,
 Αἰγύπτου προπάροιθε, (Φάρον δέ ἐ κικλήσκουσι,) 355
 Τόσσον ἀνευθ', ὅσσον τε πανημερίῃ γλαφυρῇ νῆος
 Ἦνυσεν, ἧ λιγὺς οὖρος ἐπιπνεΐησιν ὀπισθεν.
 Ἐν δὲ λιμῆν εὐορμος, ὅθεν τ' ἀπὸ νῆας εἴσας
 Ἐς πόντον βάλλουσιν, ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.
 Ἐνθα μ' εἴκοσιν ἡματ' ἔχον θεοὶ, οὐδέ ποτ' οὖροι 360

- " Sed ea quidem, quae mihi dixit senex marinus verax,
 " Horum nullum tibi ego celabo dictum, neque occultabo. 350
 " In Aegypto me etiamnum dii huc cupientem redire
 " Detinebant, quoniam non ipsis feceram perfectas hecatombas :
 " Semper autem volebant dii nos meminisse praeceptorum.
 " Insula deinde quaedam est undoso in ponto,
 " Aegyptum ante, (Pharum autem ipsam vocant,) 355
 " Tantum semota, quantum toto-die cava navis
 " Confecerit, cui stridulus ventus aspiret à puppi.
 " In eâ autem portus opportunus, unde utique naves aequales
 " In pontum deducunt, postquam hauserint nigram aquam.
 " Illic me viginti diebus detinebant dii, neque unquam venti-secundi 360

Ibid. — παρακλιδόν.] Παρακλιθείσης, παρατραπίσεως τῆς λέξεως. Schol. Cæterum quâ analogiâ ex μαρτύρομαι fit μάρτύρος· ex βαίνα, βάσις, ἀμβάτος· ex διακρίνω, διακριδόν eâdem ex παρακλίνω fit παρακλιδόν. Vide ad *Il. á*, 314. 338. ζ', 434. μ', 103. item infra ad λ', 109. 111.

Ver. 349. — γέρων ἄλιος.] Θαλάσσιος γέρων, ὁ Πρωτεύς. Schol.

Ver. 351. Αἰγύπτῳ μ' ἔτι δεῦρο θεοὶ.] Vide supra ad γ', 301. item *Herodotum*, lib. II, § 16.

Ibid. et *ver.* 416. — μεμαῶτα.] Vide ad *Il. á*, 265. et ν', 46.

Ver. 352. — ἐπεὶ οὐ σφιν.] Pronuntiabatur ἐπ' οὐ σφιν, vel ἐπειὺ σφιν tribus syllabis. Similiter apud *Theognida* ;

Φεΐδισθαι μὲν ἄμεινον· ἐπεὶ οὐδὲ θανόντ' ἀποκλαίει. *ver.* 927.

Ver. 353. — βούλοντο.] *Al.* βούλοιντο.

Ibid. — ἐφετμέων.] Pronuntiabatur ἐφετμῶν.

Ver. 354. Νῆσος ἔπειτά τις ἐπὶ πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ.]

— Strophades Graio stant nomine dictæ Insulæ Ionio in magno —. *Æn.* III, 210.

Ver. 355. — Φάρον.] Νῆσον Αἰγύπτου. τῆν νῦν Ἀλεξάνδρειαν. Schol.

Ver. 356. Τόσσον ἀνευθ'.] Ἐκτός, (*Barne-sius* edidit εἰκός,) τοσοῦτον εἶναι κατὰ τοὺς ἡρωϊκοὺς χρόνους τὸ διάστημα, ἔπειτα ἀπὸ γαιωθῆναι, [ἀπογαιωθῆναι,] τοῦ Νείλου, ὑπερχείοντος τὴν ἰδίην ἰλὺν· ποταμὸς γὰρ ἡ Αἰγύπτος κατὰ Ἡρόδοτον. Schol.

Tunc claustrum pelagi cepit Pharon : insula quondam

In medio stetit illa mari, sub tempore vatis

Proteos : at nunc est Pellæis proxima muris. *Lucan. Pharsal. X*, 509.

Vide et *Strabonem*, lib. I, pag. 63. al. 37. et lib. XVII, pag. 1140. al. 791.

Ver. 357. — ἧ λιγὺς οὖρος.] Vide ad *Il. β'*, 537. et τ', 350.

Ver. 358. 578. — νῆας εἴσας — νηυσὶν εἴσας.] Vide supra ad γ', 10.

Ver. 359. — ἀφυσσάμενοι μέλαν ὕδωρ.] Postquam aquata sint. Postquam aquâ se recenti referaserint. *Spondanus* aliter explicat :

" Intelligit," inquit, " naves prius expurgari ab aquâ quam in portu imberunt, antequam in altum agantur. Solent autem immota navigia plûs aquâ impleri, quàm si moveantur." Verùm hoc, ut opinor, cum vocis ἀφυσσάμενοι significatione minùs congruit.

Πνεύοντες φαίνονθ' ἄλιαέες, οἳ ῥά τε νηῶν
 Πομπῆες γίνονται ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Καί νύ κεν ἦἴα πάντα κατέφθετο, καὶ μένε' ἀνδρῶν,
 Εἰ μὴ τίς με θεῶν ὀλοφύρατο, καὶ μ' ἐσάωσεν,
 Πρωτέος ἰφθίμου θυγάτηρ, ἀλίιοιο γέροντος, 365
 Εἰδοθέη· τῇ γάρ ῥα μάλιστά γε θυμὸν ὄρινα·
 "Ἡ μ' οἶῶ ἔρροντι συνήντετο νόσφιν ἑταίρων.
 Αἰεὶ γὰρ περὶ νῆσον ἀλάμενοι ἰχθυάσκον
 Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν· ἔτειρε δὲ γαστέρα λιμός.
 'Ἡ δ' ἐμεῦ ἄγχι σταῖσα, ἔπος φάτο, φάνησέν τε 370
 Νήπιος εἷς, ᾧ ξεῖνε, λίην τόσον, ἥε χαλίφρων,
 'Ἡ ἐκὼν μεθήης, καὶ τέρπειαι ἄλγεα πάσχων,
 'Ὡς δὴ δήθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκειαι, οὐδέ τι τέκμωρ
 Εὐρέμεναι δύνασαι, μινύθει δέ τοι ἦτορ ἑταίρων.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβομένους προσέειπον 375
 'Ἐκ μὲν τοι ἐρέω, ἥτις σύ περ ἐσσι θεῶων,

" Spirantes apparuerunt mari-flantes, qui sanè navium
 " Ductores sunt supra lata dorsa maris.
 " Et jam viatica omnia consumpta fuissent, et animi virorum,
 " Nisi me aliqua dearum miserata fuisset, et me servasset,
 " Protei potentis filia, marini senis, 365
 " Idothea : huic enim maximè sanè animum commovi ;
 " Quae mihi soli erranti occurrit, seorsùm à sociis.
 " Semper enim circa insulam errantes piscabantur
 " Curvis hamis ; urgebat autem ventrem fames.
 " Haec autem me prope astans, verbum fecit, dixitque : 370
 " Stultus es, ô hospes, maximoperè, aut fatuus,
 " Aut sponte cessas, et delectaris dolores ferens ;
 " Quòd adeò utique diù in insulâ detineris, neque ullum finem
 " Invenire potes ; deficit autem tibi cor sociorum.
 " Sic ait : at ego ipsam respondens allocutus sum : 375
 " Equidem tibi dicam, quaecunque tandem sis dearum,

Ver. 361. — ἄλιαίees.] Οἳ ἐν τῇ θαλάσῃ πνέοντες. Schol.

Ibid. — οἳ ῥά τε.] Qui scilicet —.

Ver. 365. — ἦἴα.] Vide suprâ ad β', 289.

Ver. 364. — ὀλοφύρατο.] Vide ad II. α', 338.

Ibid. — μ' ἐσάωσι.] Al. μ' ἐλίνοσι.

Ver. 366. Εἰδοθέη.] Apud Euripidem in Helenâ (notante Barnesio) Θεῖονῆ appellatur. Cæterùm Zenodotum hoc in loco Εὐρομένη scripsisse annotat Eustathius.

Ver. 367. — ἔρροντι.] Μιτὰ λύπης περιουμίνῳ καὶ φθορᾷ. Schol.

Ver. 368. 369. — ἰχθυάσκον — ἴτις ἐστι γαστέρα λιμός.] "Ὅρα δὲ ὡς οἳ περὶ μινύ-

λαον ἐν τῇ Φάρῳ ἰχθυῶνται ἀγκίστροις, λιμοῦ τὴν γαστέρα τείροντες. "Ἄλλως γὰρ, οὐ θέμις ἀλλυεῖν τοὺς ἥρωας, οἳ κεραιφάγουν ὡς τὰ σολλά. Διὸ καὶ ἐν Τρινακρίᾳ οἳ περὶ Ὀδυσσεύα λιμώττοντες ἰφθίπον ἀναγκαίαν ἄγραν, (infra μ, 350. 351.) "Ἰχθύς, ἄρνιδές τι, φίλας δ, τι " χεῖρας ἴκοιτο." Eustath.

Ver. 369. — ἴτις.] Nonnulli hic habent ἴτις.

Ver. 372. 'Ἡ ἐκὼν μεθήης.] Vide ad II. α', 762.

Ver. 373. 'Ὡς δᾷ.] Vide ad II. ξ, 433 et 501.

Ver. 376. — ἥτις σύ περ ἐσσι θεῶων.] Vide infra ad ζ, 149.

- Ὡς ἐγὼ οὔτι ἐκὰν κατερύκομαι, ἀλλὰ νυ μέλλω
 Ἀθανάτους ἀλιτέσθαι, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 Ἀλλὰ σύ πέρ μοι εἶπε, (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν,)
 Ὅστις μὲ ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδησε κελεύθου 380
 Νόστον δ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.
 Ὡς ἐφάμην· ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεῶων·
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.
 Πωλεῖταιί τις δεῦρο γέρων ἄλιος νημερτής,
 Ἀθάνατος Πρωτεύς Αἰγύπτιος, ὅστε θαλάσσης 385
 Πάσης βένθεα οἶδε, Ποσειδάωνος ὑποδμῶς·
 Τόνδε τ' ἐμόν φασιν πατέρ' ἔμμεναι, ἠδὲ τεκέσθαι.
 Τόνγ' εἶπας σὺ δύναιο λοχησάμενος λελαξέσθαι,
 Ὅς κέν τοι εἶπῃσιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
 Νόστον δ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσεαι ἰχθυόεντα. 390
 Καὶ δέ κέ τοι εἶπῃσι, διοτρεφές, αἶκ' ἐθέλησθα,
 Ὅ,ττί τοι ἐν μεγάροισι κακὸν τ' ἀγαθὸν τε τέτυκται,

- “ Quod ego neutiquam volens detineor, sed videor
 “ Immortales offendisse, qui coelum latum habitant.
 “ Sed tu quidem mihi dic, (dii etenim omnia sciunt,)
 “ Quisnam me immortalium impedit, et moratur iter ; 380
 “ Reditumque, ut per pontum proficiscar piscosum.
 “ Sic dicebam ; statim verò respondebat praestantissima dearum :
 “ Enimverò ego tibi, ò hospes, valdè verè enarrabo.
 “ Versatur quidam hìc senex marinus verax,
 “ Immortalis Proteus Aegyptius, qui utique maris 385
 “ Totius profunditates novit, Neptuno subditus :
 “ Hunc utique meum aiunt patrem esse, atque me genuisse.
 “ Quem si quo pacto tu possis ex-insidiis prendere,
 “ Ille tibi dicat viam et mensuras itineris,
 “ Reditumque, ut per mare proficiscaris piscosum. 390
 “ Atque praeterea tibi dicat, ò Jovis-alumne, si velis,
 “ Quodcunque tibi in aedibus malumque bonumque acciderit,

Ver. 377. — ἀλλὰ νυ μέλλω.] Eustathius in commentario videtur legisse, ἀλλὰ σου μέλλω. Quod verum perimit.

Ver. 378. Ἀθανάτους.] Similiterque ver. 380 et 469. ἀθανάτων ver. 385. Ἀθάνατος et ver. 479. Ἀθανάτοισι. Vide ad Il. á, 398.

Ver. 379. — εἶπε.] Al. ἔειπε.

Ibid. — θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν.] Οὐ γὰρ ἐπὶ πλούτῃ χρημάτων τὸ θεῖον μακαρίζομεν ; οὐδὲ ἐπὶ ἄλλῳ τινὶ τῶν νομιζομένων ἀγαθῶν ἀλλ', ὅπῃς Ὀμηρος φησὶ, “ θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασιν.” — Ἐπιστήμη γὰρ ἡμῶν οἱ θεοὶ διαφίρουσι. Julian. Orat. VI. Vide ad Il. v. 355.

Ver. 380. — κελεύθου.] Al. κελύθους.

Ver. 384. Πωλεῖταιί τις δεῦρο γέρων.]

Est in Carpathio Neptuni gurgite vates,

Cæruleus Proteus ———.

Virg. Georg. IV, 387.

Ver. 388. Τόνγ' εἶπας σὺ δύναιο.]

Hic tibi, nate, prius vinclis capiendus, ut omnem

Expediat morbi causam, eventusque secundet. Ibid. 396.

Ver. 389. Ὅς κεν.] Al. Ὅς κεν.

Ver. 391. — αἶκ' ἐθέλησθα.] Barnesius, nullis allatis codicibus, edidit αἶκ' ἐθέλησιν. Minus rectè.

Ver. 392. Ὅ,ττί τοι ἐν μεγάροισι.] Διὰ μὲν δὴ ταῦτα ἀναγκαῖον ἐνόμιζον γενέσθαι πρὸς τοῖς ἑμαυτοῦ, καὶ μηδενὶ τῶν κοινῶν προσίνασι μηδὲ μίχρη λόγου τίως, ἕως ἂν αἰσθήσομαι

Οἰχομένοιο σέθεν δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

Αὐτὴ νῦν φράζου σὺ λόχον θείοιο γέροντος, 395

Μήπως με προῖδ' ἢ προδαεῖς, ἀλέηται·

Ἀργαλέος γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῶ ἀνδρὶ δαμῆναι.

Ὡς ἔφ' ἄμην· ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεάων·

Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.

Ἦμος δ' ἥελιος μέσον οὐρανὸν ἀμφιβεβήκει, 400

Τῆμος ἄρ' ἐξ ἄλ' οἱ εἴσι γέρον ἄλιος νημερτῆς,

Πνοιῆ ὑπὸ Ζεφύροιο, μελαίνῃ φρικὶ καλυφθεῖς,

Ἐκ δ' ἐλθὼν κοιμᾶται ὑπὸ σπέσσι γλαφυροῖσιν·

Ἀμφὶ δέ μιν Φῶκαι, νέποδες καλῆς Ἀλοσύδνης,

“ Absente te per longam viam difficilemque.

“ Sic ait : at ego ipsam vicissim allocutus sum :

“ Ipsa nunc explica tu insidias divini senis, 395

“ Nè quo pacto me praevidens, aut praesciens, effugiat :

“ Difficilis etenim est deus mortali homini domari.

“ Sic dicebam ; continuò verò respondit praestantissima dearum :

“ Enimverò ego tibi, hospes, valdè verè enarrabo.

“ Cùm sol medium coelum conscenderit, 400

“ Tum verò è mari emergit senex marinus verax,

“ Flatus sub Zephyri, nigrà superficie-horrescentis-maris obtectus :

“ Egressus verò decumbit sub specubus cavis.

“ Circa verò ipsum Phocae, progenies pulchrae Halosydnae,

τοῦτο δὴ τὸ παρὰ τῷ Ποιητῇ λεγόμενον, “Ο, τί μοι ἐν μεγάροισι, &c.” Dion. Chrysost. Orat. 40. Τί λέγεις; Οὐ δὲ σκοπεῖν, “Ο, τί μοι ἐν μεγάροισι, &c.” τὸν περὶ βίου καὶ θανάτου σκοπούμενον; Plutarch. adversus Stoicos. “ Meae noctes — de uno maximè illo “ versu Homeri quærent, quem Socrates “ præ omnibus semper rebus sibi esse cordi “ dicebat: “Ο, τί μοι ἐν μεγάροισι, &c.” Gellius, lib. XIV. cap. 6. ipso fine. “ Idem “ Socrates dictitabat, uno versu Homericō “ summum totius Philosophiæ contineri: “ “Ο, τί μοι ἐν μεγάροισι κακὸν τ' ἀγαθὸν τε “ τίτυκται.” Ger. Vossius, de Naturâ artium, sive de Philosophiâ, cap. 18. haud longè ab initio.

Ver. 392. 400. 511. — τίτυκται — ἀμφιβεβήκει — ἀπόλωλιν.] Vide ad Il. á, 37.

Ver. 395. — φράζου σὺ λόχον θείοιο γέροντος.]

Quo teneam vultus mutantem Protea nodo? Horat. Epist. lib. I. i. ver. 90.

Ver. 397. Ἀργαλέος γάρ τ' ἐστὶ θεὸς βροτῶ ἀνδρὶ δαμῆναι.]

— ἀργαλέος γάρ Ὀλύμπιος ἀντιφρέσθαι. Iliad. á, 589.

Ver. 399. Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως καταλέξω.] Al. Τοιγὰρ ἐγὼν ἱρίω σὺ δ' ἐν φρεσὶ βάλλιο σῆσιν.

Ver. 400. Ἦμος δ' ἥελιος μέσον οὐρανόν.]

— medios cùm Sol accenderit æstus.

Georg. IV, 401.

— medium Sol igneus orbem

Hauserat — Ibid. 426.

Sol medium cæli conscenderat igneus orbem. Æn. VIII, 97.

Ver. 401. Τῆμος ἄρ' ἐξ ἄλ' οἱ εἴσι γέρον.]

Vide infrâ ad ver. 450.

Ver. 402. — μελαίνῃ φρικὶ καλυφθεῖς.]

Τῇ ἐπιγενομένῃ μελαίνῃ ἐν τῷ ἐκ τῆς ἰστρολαίου κινήσεως τῶν ὑδάτων. Schol. Οὐδὲ τὴν φρίκα ἀκούειν δύναμαι τὸν ἀφρόν, Ὁμήρου μὲν μέλαιναν φρίκα λέγοντος, τούτου δὲ ἀξιοῦντος λιωρότητα ἀκούειν ἰσὶ τῷ Πρωτίως λίγυι πάλιν Ὁμήρος, “ μελαίνῃ φρικὶ καλυφθεῖς.” — Καὶ ἴστίς ἢ φρεῖξ, κινουμένου πνεύματος ἀρχή. Porphyg. Quæst. Homeric. 8.

Ver. 404. Ἀμφὶ δὲ μιν Φῶκαι.]

— immania cujus

Armenta, et turpes pascit sub gurgite phocas. Georg. IV, 394.

Ibid. — νέποδες καλῆς Ἀλοσύδνης.] Νέποδες, αἱ διὰ τοῦ ἵχθους τὴν σαρκοῖαν ποιουμένης ἢ ἄποδες. Schol. Νέποδες δὲ αὐταί, οὐ κατὰ τοὺς ἵχθους, ὡς ἄποδες, ἀλλ' ὡς ἐλιγόποδες, ἤτοι μικρόποδες, καὶ διὰ τοῦτο ἰγγυδὲ ἀπόδων. — Τινὲς δὲ, νέποδας φώκας φασὶ παρὰ τὴν

Ἄθροαι εὐδουσιν, πολιῆς ἀλὸς ἐξαναδῦσαι, 405
 Πικρὸν ἀποπνεῖουσαι ἀλὸς πολυξενθέος ὀδμήν.
 Ἔνθα σ' ἐγὼν ἀγαγοῦσα, ἄμ' ἠοῖ φαινομένηφιν,
 Εὐνάσω ἐξεΐης· σὺ δ' εὐ κρίνασθαι ἑταίρους
 Τρεῖς, οἳ τοι παρὰ νηυσὶν εὐσέλμοισιν ἄριστοι.
 Πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα τοῖο γέροντος. 410
 Φάκας μὲν τοι πρῶτον ἀριθμήσει, καὶ ἔπεισιν·
 Αὐτὰρ ἐπὴν πάσας πεμπάσσειται, ἠδὲ ἴδηται,
 Λέξεται ἐν μέσσοισι, νομεὺς ὡς πώεσι μῆλων.
 Τὸν μὲν ἐπὴν δὴ πρῶτα κατευνηθέντα ἴδησθε,
 Καὶ τότ' ἔπειτ' ὕμιν μελίτω κάρτος τε βίη τε 415
 Αὐθι δ' ἔχειν μεμαῶτα καὶ ἐσσύμενόν περ ἀλύξαι.
 Πάντα δὲ γιγνόμενος πειρήσεται, ὅσσ' ἐπὶ γαῖαν

“ Confertae dormiunt, è cano mari egressae, 405
 “ Acerbum spirantes maris profundi odorem.
 “ Illuc te ego ducens, simul atque aurora illuxerit,
 “ Collocabo ex-ordine: tu verò probè elige socios
 “ Tres, qui tibi apud naves transtratas optimi sunt.
 “ Omnes autem tibi enarrabo astutias ipsius senis. 410
 “ Phocas quidem primùm numerabit, et obibit:
 “ At postquam omnes per-quinterniones-numerârît atque inspexerit:
 “ Cubabit in medio, pastor veluti in grege ovium.
 “ Hunc quidem ubi primùm decubuisse videritis,
 “ Tum deinde vobis curae-sit roburque visque: 415
 “ Illic verò tenete obluctantem et nitentem licèt elabi.
 “ Omnia verò tentabit ut-fiat, quaecunque in terrâ

ποσὶ νέειν, ὃ ἐστὶ νήχεσθαι ἵνα εἶεν φῶκαι νηξί-
 ποδες —. Τινὲς δὲ, — νέποδες, — φασὶ,
 θαλάσσης αἱ φῶκαι, ὃ ἐστὶ τέκνα νέπου γὰρ,
 κατὰ τινὰ γλῶσσαν, ὃ ἀπόγονος. Eustath.
 Postremam harum explicationum amplecti-
 tur Meric. Casaubonus: “ Φῶκαι” inquit, “ νέ-
 “ ποδες· Phocæ natantes pedibus: vel, ut alii,
 “ carentes pedibus. Quamvis ista auctori-
 “ tate veterum niti quoque non negemus;
 “ cùm tamen agnoscat in vitulis marinis
 “ pedes — Aristoteles non uno loco; et
 “ ista alia interpretatio verbi, νέποδες, i. e.
 “ νηξίποδες, exemplo, quod sciam, certo ca-
 “ reat; ego prætulerim, ut νέποδες, hoc loco
 “ Homericò, ἀπόγονοι, sive progenies, ex-
 “ ponatur.” De nuperâ Homeri Edit.
 Dissertat. I. Atque hoc sensu, notante
 Barnesio, usurpatur hæc vox apud Theo-
 critum:

Ἀθάναιοι δὲ καλεῖντο, θεοὶ νέποδες γεγαῶτες.
 Idyll. XVII, 25.

Et apud Callimachum:

Οὐ γὰρ ἐργάτιν τρέφω
 τὴν μῦσαν, ὡς ὁ Κείος Ἐρρίχου νέπου.

Vide et Apollonium, Argonautic. lib. IV. ver.
 1745.

Ibid. — καλῆς.] Vide ad Il. β', 43.
 Ver. 408. 412. Εὐνάσω — πεμπάσσειται.]
 Vide ad Il. á, 140.
 Ibid. — εὐ κρίνασθαι.] Ita edidit Bar-
 nesius. Vulg. εὐ κρίνασθαι.
 Ibid. et ver. 530. — κρίνασθαι — Κρι-
 νάμενος.] Vide ad Il. á, 309, et 338.
 Ver. 410. — ὀλοφώϊα.] Ὀλίθρια, ἢ ἀπόκ-
 ρυφα, ἢ δόλια. Schol.
 Ver. 412. — πεμπάσσειται.] Κατὰ
 πέντε ἀριθμήσει. Schol.
 Ver. 413. Λέξεται ἐν μέσσοισι, νομεὺς ὡς.]
 Ipse, velut stabuli custos in montibus
 olim —,
 Considit scopulo medius, numerumque
 recenset. Georg. IV, 433. 436.
 Ibid. — ἐν μέσσοισι.] Al. ἐν μέσσοι.
 Ver. 414 et 421. — ἴδησθε.] Barnesius
 edidit ἴδησθε.
 Ver. 415. — ὕμιν μελίτω κάρτος τε βίη
 τε.]

— vim duram et vincula capto
 Tende —. Georg. IV, 399.

Ver. 417. Πάντα δὲ γιγνόμενος πειρήσεται.]
 Tum variae illudent species, atque ora
 ferarum:

Ἐρπετὰ γίνονται, καὶ ὕδωρ, καὶ θεσπιδαῖς πῦρ·
 Ὑμεῖς δ' ἀστεμφέως ἐχέμεν, μᾶλλον τε πιέζειν.
 Ἄλλ' ὅτε κεν δὴ σ' αὐτὸς ἀνείρηται ἐπέεσσιν, 420
 Τοῖος ἔων, οἷόν κε κατευνηθέντα ἴδησθε,
 Καὶ τότε δὴ σχέσθαι τε βίης, λῦσαί τε γέροντα,
 Ἥρωσ' εἶρεσθαι δέ, θεῶν ὅστις σε χαλέπτει·
 Νόστον δ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσειαι ἰχθυόεντα.
 Ὡς εἰποῦσ', ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα. 425
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας, ὅθ' ἔστασαν ἐν φαρμάθοισιν,
 Ἥϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι·
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 Δόρπον δ' ὄπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ·

“ Reptilia sunt, et aqua, et immanè-ardens ignis :

“ Vos autem firmiter tenete, magisque premitte.

“ Sed quando demùm te ipse interrogaverit verbis,

420

“ Talis apparens, qualem decubuisse videritis,

“ Tum verò desiste à vi, solveque senem,

“ Heros : interroga verò, deorum quisnam te affligat ;

“ Reditumque, ut per pontum proficiscaris piscosum.

“ Sic locuta, pontum subiit fluctuantem.

425

“ At ego ad naves, ubi stabant in arenâ,

“ Ibam : multa verò mihi cor agitabat eunti.

“ Caeterùm postquam ad navem veni atque mare,

“ Coenamque apparavimus, et supervenit divina nox ;

Fiet enim subitò sus horridus, atraque tigris,

Squamosusque draco, et fulvâ cervice leæna ;

Aut acrem flammæ sonitum dabit, atque ita vinclis

Excidet ; aut in aquas tenues dilapsus abibit.

Georg. IV, 406.

Fiet aper, modò avis, modò saxum, et, cùm volet, arbor.

Horat. Serm. lib. II. Ecl. iii. ver. 73.

Ver. 418. Ἐρπετὰ.] Κυρίως μὲν, οἱ ὄφεις· καταχρηστικῶς δὲ νῦν, πάντα τὰ θηρία. Schol.

Ver. 419. Ὑμεῖς δ' ἀστεμφίως ἐχέμεν.]

Sed quanto ille magis formas se vertet in omnes,

Tanto, nate, magis contende tenacia vincla.

Georg. IV, 411.

Nec te decipiat, centum mentita figuras ;

Sed preme, quicquid erit ; dum, quod fuit antè, reformet.

Ovid. Metamorph. lib. XI. ver. 254.

Ibid. — ἀστεμφίως.] Pronuntiabatur ἀσσιμφῶς.] Vide ad II. β', 811.

Ver. 420. — ὅτι κεν δὴ.] Vide ad II. ζ', 433, et 501.

Ibid. — ἀνείρηται.] Eustathius in commentario citat ἀμείρηται.

Ver. 421. Τοῖος ἔων, οἷόν κε κατευνηθέντα ἴδησθε.]

Donec talis erit, mutato corpore, qualem Videris, incepto tegeter cùm lumina somno.

Georg. IV, 413.

Ver. 425. Ὡς εἰποῦσ', ὑπὸ πόντον ἐδύσατο.]

Tantum effata, —

— se fluvio Dea condidit alto.

Æn. XII, 885.

Ver. 426. — ἔστασαν.] Vide ad II. μ', 55.

Ver. 427. — πόρφυρε.] Ἐν βάθει τῆς διανοίας δινοῖτο, καὶ κινεῖτο, καὶ ἰταράσσοτο· ἄσπις συμβαίνει ἐπὶ τῶν ὑδάτων τὰ ἐκ βάθους κινούμενα μιλαίνονται. Schol. Caeterùm δὲ prosodiâ vocum πορφύρω, πορφύρεις· &c. Vide ad II. α', 358, et 482.

Ver. 429. Δόρπον δ' ὄπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἤλυθεν.] Αἱ. Δόρπον ἔρ' ὀπλισάμεσθ'. Καὶ ὅρα ὡς διασαφῆται κήρυκτα ὁ δόρπος ἐν τῷ, “ ἰπῆλιν ἀμβροσίη νύξ ” τὸ γὰρ σπουδαῖα ἰμβρομα δόρπος λίγεται. Eustath. Vide supra ad β', 20.

Ibid. et ver. 574. — ὀπλισάμεσθ'.] Similiterque ver. 444. ἰφράσατο. Vide ad II. α', 140.

- Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης. 430
 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Καὶ τότε δὴ παρὰ Δῖνα θαλάσσης εὐρυπόροιο
 Ἥϊα, πολλὰ θεοὺς γουνοῦμενος· αὐτὰρ ἑταίρους
 Τρεῖς ἄγον, οἷσι μάλιστα πεποίθεα πᾶσαν ἐπ' ἰθύν.
 Τόφρα δ' ἄρ' ἤγ' ὑποδῦσα θαλάσσης εὐρέα κόλπον, 435
 Τέσσαρα φωκᾶων ἐκ πόντου δέρματ' ἔνεικεν
 Πάντα δ' ἔσαν νεόδαρτα· δόλον δ' ἐπεμήδετο πατρί.
 Εὐνάς δ' ἐν φαμάθοισι διαγλάφασ' ἀλίησιν,
 Ἦστο μένουσ'· ἡμεῖς δὲ μάλα σχεδὸν ἤλθομεν αὐτῆς·
 Ἐξεῖς δ' εὐνήσε, βάλεν δ' ἐπὶ δέρμα ἐκάστω. 440
 Κεῖθι δὴ αἰνότατος λόχος ἔπλετο· τείρε γὰρ αἰνῶς
 Φωκᾶων ἀλιотреφέων ὀλοώτατος ὀδμή·
 Τίς γὰρ ἂν εἰναλίῳ παρὰ κήτει κοιμηθεῖη;
 Ἄλλ' αὐτὴ ἐσάωσε, καὶ ἐφράσατο μέγ' ὄνειαρ·
 Ἄμβροσίν ὑπὸ ῥῖνα ἐκάστω θῆκε φέρουσα, 445
 Ἦδὺ μάλα πνεῖουσαν· ὄλεσσε δὲ κήτεος ὀδμήν.

- “ Tum verò obdormivimus in littore maris. 430
 “ Quando verò manè-genita apparuit rosea-digito Aurora,
 “ Ac tum quidem ad littus maris vasti
 “ Ibam, multùm diis supplicans : caeterùm socios
 “ Tres ducebam, quibus potissimùm confidebam ad omne inceptum.
 “ Intereà verò illa ingressa maris latum sinum, 435
 “ Quatuor phocarum ex ponto pelles attulit ;
 “ Omnes verò erant recens-excoriatae : dolum autem struebat patri.
 “ Cubilia porrò in arenà cùm-exsculpsisset marinà,
 “ Sedebat expectans ; nos verò valdè prope venimus eam :
 “ Ex-ordine autem ea collocavit, injecitque corium unicuique. 440
 “ Illic sanè molestissimae insidiae erant : affligebat enim gravitèr
 “ Phocarum in-mari-nutritarum teterrimus odor :
 “ Quis enim marinum apud cetum cubare-possset ?
 “ Sed ipsa servavit et excogitavit magnum auxilium :
 “ Ambrosiam naribus unicuique supposuit afferens, 445
 “ Dulcè admodùm spirantem : sustulitque ceti odorem.

- Ver. 434. ————— πᾶσαν ἐπ' ἰθύν.] Ἐπὶ
 πᾶσαν ὀμὴν καὶ πρᾶξιν. Schol.
 Ver. 435. ————— ἤγ'.] *Idothea*.
 Ver. 438. ————— διαγλάφασ'.] *Al.* δια-
 γράφασ'.
 Ver. 440. ————— δέρμα.] *Al.* δέρματ'.
 Ver. 441. Κεῖθι δὴ αἰνότατος.] *Al.* Ἐνθα
 κεν αἰνότατος.
 Ver. 442. Φωκᾶων ————— ὀλοώτατος ὀδμή.]
 Hinc, (notante *Duporto*, *Gnomolog.* ad hunc
 locum,) de *Menelao Lycophron* ;
 ————— δυσὸδομοῖς θηρῶν συγκοιμώμενος.
Cassandra, ver. 849.

- Hinc etiam Φώκης ὀμὴ pro teterrimo o-
 dore usurpatur apud *Aristophanem*, *Vespæ*,
Scen. X. ver. 28.
 Ver. 445. Τίς γὰρ ἂν εἰναλίῳ.] *Al.* Τίς
 γὰρ κ' εἰναλίῳ. Quod idem.
 Ver. 445. Ἄμβροσίν ὑπὸ ῥῖνα ————— Ἦδὺ
 μάλα πνεῖουσαν.] Ἄμβροσίν νῦν, τὸ θείον καὶ
 εὐώδες ἔλαιον. Schol.
 Hæc ait; et liquidum ambrosiæ diffudit
 odorem,
 Quo totum nati corpus perduxit: at illi
 Dulcis compositis spiravit crinibus aura.
Georg. IV, 415.

Πᾶσαν δ' ἦοίην μένομεν τετληότι θυμῶ.

Φῶκαι δ' ἐξ ἀλὸς ἦλθον ἀολλέες· αἱ μὲν ἔπειτα

Ἐξῆς ἠνύαζοντο παρὰ ῥηγμῖνι θαλάσσης.

Ἔνδιος δ' ὁ γέρων ἦλθ' ἐξ ἀλὸς, εὔρε δὲ Φώκας

450

Ζατρεφέας· πάσας δ' ἄρ' ἐπάχετο, λέκτο δ' ἀριθμόν.

Ἐν δ' ἡμέας πρώτους λέγε κήτεσιν, οὐδέ τι θυμῶ

Ἦϊσθη δόλον εἶναι· ἔπειτα δὲ λέκτο καὶ αὐτός.

Ἡμεῖς δ' αἰψ' ἰάχοντες ἐπεσσύμεθ'· ἀμφὶ δὲ χεῖρας

Βάλλομεν· οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης·

455

Ἄλλ' ἦτοι πρώτιστα λέων γένετ' ἠϋγένειος,

“ Totum autem matutinum-tempus expectabamus patienti animo.

“ Phocae verò è mari venerunt confertae : illae quidem deinde

“ Ordine cubabant juxta littus maris.

“ Meridianus autem senex exiit è mari, invenitque Phocas

450

“ Obesas : omnes verò obibat, recensuitque numerum.

“ Nos autem primos recensuit inter cetos, neque omnino in animo

“ Suspiciabatur dolum esse : deinde autem decubuit et ipse.

“ Nos verò protinùs vociferantes irruimus ; circumque manus

“ Jecimus ; neque senex dolosae obliviscebatur artis :

455

“ Sed primùm quidem leo factus est magnis-jubis,

Ver. 447. — ἦοίην.] Τὸν ἀπὸ πρώτης ἔως ἄρας ἕκτης καιρὸν. Schol.

Ver. 448. Φῶκαι δ' ἐξ ἀλὸς ἦλθον ἀολλέες.] Κνεφαῖαι δὲ αἱ φῶκαι δ' ἐξίασι μᾶλλον ἤδη μέντοι καὶ μεσημβρίας οὔσης· καὶ καθέδουσι τῆς θαλάττης ἔξω· τοῦτό τοι καὶ Ὀμηρὸς ἠδὲι, καὶ ἐν Ὀδυσσεΐα τὸν Μινέλεων πεποίηκε τῶ Ἰηλεμάχῳ καὶ τῶ Πεισιστράτῳ περιηγούμενον τὴν κοίτην αὐτῶν τήνδε. *Ælian. de Animal. lib. IX. cap. 50.*

Ver. 450. Ἔνδιος δ' ὁ γέρων ἦλθ' ἐξ ἀλὸς.]

—— medium Sol igneus orbem

Hauserat ———

Cum Proteus, consueta petens è fluctibus antra,

Ibat ———. *Georg. IV, 426. 429.*

Ver. 451. ——— ἄρ'.] *Ut prædixerat Idothea ———. ver. 411.*

Ibid. ——— λίκτο δ' ἀριθμόν.] Vide suprâ ad ver. 413.

Ver. 454. Ἡμεῖς δ' αἰψ' ἰάχοντες ἐπεσσύμεθ'.]

Vix defessa senem passus componere membra,

Cum clamore ruit magno, manicisque jacentem

Occupat ———. *Georg. IV, 438.*

Ver. 455. ——— οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης· Ἄλλ' ἦτοι πρώτιστα λέων ἔσ'.]

—— Ille suæ contrâ non immemor artibus,

Omnia transformat sese in miracula re-

Ignemque, horribilemque feram, fluvium-que liquentem. *Ibid. 440.*

Nam modò te juvenem, modò te vidère leonem ;

Nunc violentus aper ; nunc, quem tetigisse timerent,

Anguis eras : modò te faciebant cornua taurum :

Sæpè lapis poteras, arbor quoque sæpè videri :

Interdum faciem liquidarum imitatus aquarum

Flumen eras ; interdum undis contrarius ignis.

Ovid. Metamorph. VIII, 752.

Ἡ πολυπρόσωπος εἰς ἅπαντα ἂ βούλειται Πρωτίως μεταμόρφωσις, ποιητικοὶ καὶ τρεῖςτιοὶ μῦθοι δοκοῦσιν, εἰ μὴ τις οὐρανίῃ ψυχῇ τὰς ὀλυμπίους Ἰομήρου τελετὰς ἱεροφαντήσιν. Τὴν οὖν προμήτερα τῶν ὄλων ὑφίσταται γίνισιν, ἀφ' ἧς τὸ πᾶν ῥιζοῦν, εἰς δ' οὖν βλίστομεν ἦκει κατὰσσημα. *Heraclid. Pontic. Ὁ μὲν γὰρ Ποιητὴς περὶ τούτων ἀποδοῖδους, φησὶν ἐν οἷς περὶ Πρωτίως καὶ Εἰδοθίας ἀλληγορίᾳ τὸ μὲν τρεῖςτιον καὶ ἀρχικώτατον αἴτιον Πρωτία καλῶν, τὴν δὲ εἰς εἴδη τρεπομένην οὐσίαν, Εἰδοθίαν. *Sextus Empiricus, advers. Mathematicos, lib. VIII. Aliam hujus loci explicationem videas apud Diodorum Siculum, Bibliothec. Hist. lib. I. § 2. pag. 56. al. 39. Vide et suprâ ad ver. 417.**

Ver. 456. Ἄλλ' ἦτοι πρώτιστα.] *Clemens*

Αὐτὰρ ἔπειτα δράκων, καὶ πάρδαλις, ἠδὲ μέγας σῦς·
Γίνετο δ' ὕγρον ὕδωρ, καὶ δένδρεον ὑψιπέτηλον.

Ἡμεῖς δ' ἀστεμφέως ἔχομεν τετληότι θυμῷ.

Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀνιάζ' ὁ γέρον, ὀλοφώϊα εἰδώς,

460

Καὶ τότε δὴ μ' ἐπέεσσιν ἀνειρόμενος προσέειπεν·

Τίς νύ τοι, Ἀτρείος υἱέ, θεῶν συμφράσσατο βουλὰς,

ἽΟφρα μ' ἔλοις ἀέκοντα λοχησάμενος; τέο σε χερή;

ἽΩς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

Οἶσθα, γέρον· τί με ταῦτα παρατροπέων ἐρεΐνεις;

465

ἽΩς δὴ δὴθ' ἐνὶ νήσῳ ἐρύκομαι, οὐδέ τι τέκμωρ

Εὐρέμεναι δύναμαι, μινύθει δέ μοι ἔνδοθεν ἦτορ.

Ἄλλὰ σύ πέρ μοι εἶπε, (θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασι,)

ἽΟστις μ' ἀθανάτων πεδάα καὶ ἔδῃσε κελεύθου·

Νόστον δ', ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσομαι ἰχθυόεντα.

470

ἽΩς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν·

Ἄλλὰ μάλ' ὄφελλες Διὶ τ' ἄλλοισίν τε θεοῖσιν

“ At deinde draco, et panthera, atque ingens sus;

“ Factus est etiam liquida aqua, et arbor alto-vertice-comans.

“ Nos verò firmitèr tenebamur constanti animo.

“ Sed cùm jam angustabatur senex, versutias sciens,

460

“ Tunc verò me verbis interrogans allocutus est:

“ Quisnam tibi, Atrei fili, deorum contulit consilia,
“ Ut me caperes invitum insidiatus? cujusnam-rei tibi opus?

“ Sic ait: at ego ipsum respondens allocutus sum:

“ Scis, senex; quid me ista decipiens interrogas?

465

“ Quòd jam diù in insulâ detineor, neque ullo-pacto finem

“ Invenire queo; conficitur autem mihi intus cor,

“ Sed tu saltem mihi dic, (dii etenim omnia sciunt);

“ Quisnam me immortalium detineat, et mihi impediât iter;

“ Reditumque, ut per pontum proficiscar piscosum.

470

“ Sic dicebam; ille verò me rursus respondens allocutus est:

“ Atqui omnino debebas Jovique aliisque diis

Alexandrinus, Pædagog. lib. III. cap. 1. sub initio, citat Ἡτοι μὲν πρώτιστα.

Ver. 457. — καὶ πάρδαλις.] Clemens Alexandrinus, ibid. legit ἢ πάρδαλις. Al. πάρδαλις.

Ibid. — ἠδὲ μέγας σῦς.] Vide ad Il. γ', 363.

Ver. 460. Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἀνιάζ' ὁ γέρον.]

Verùm ubi nulla fugam reperit fallacia, victus

In sese redit, atque hominis tandem ore locutus. *Georg. IV, 443.*

Ibid. et ver. 598. — ἀνιάζ' — ἀνιάζουσιν.] Vide ad Il. γ', 103. et ó. 24.

Ver. 462. Τίς νύ τοι, Ἀτρείος υἱέ;]

Nam quis te, juvenum confidentissime, nostras

Jussit adire domos? quidve hinc petitis? — *Georg. IV, 445.*

Ibid. — συμφράσσατο.] Apud Eustathium in commentario συμφράσσατο. Quod antepenultimam corripit. Vide ad Il. á, 140.

Ver. 463. — τέο σε χερή;] Vide suprâ ad γ', 14.

Ver. 465. Οἶσθα, γέρον.]

Scis, Proteu, scis ipse — — —

Georg. IV, 447.

Ibid. — τί με ταῦτα παρατροπέων ἐρεΐνεις.] Henricus Stephanus parenthesi hæc includenda censet.

Ibid. — ἐρεΐνεις.] Al. ἀγορεύεις.

Ῥέξας ἱερὰ κάλ' ἀναβαινέμεν, ὄφρα τάχιστα
 Σὴν ἐς πατρίδ' ἴκοιο, πλέων ἐπὶ οἴνοπα πόντον.
 Οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖρα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι 475
 Οἶκον εὐκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Πρὶν γ' ὅτ' ἂν Αἰγύπτιοι διῖπετέος ποταμοῖο
 Αὐτίς ὕδαρ ἔλθῃς, ρέξῃς δ' ἱερὰς ἑκατόμβας
 Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι.
 Καὶ τότε τοι δώσουσιν ὁδὸν θεοί, ἣν σὺ μενοινᾷς. 480
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 Οὐνεκά μ' αὐτίς ἄνωγεν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον
 Αἰγυπτὸνδ' ἰέναι, δολιχὴν ὁδὸν ἀργαλέην τε.
 Ἀλλὰ καὶ ὥς μιν ἔπεσσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω, γέρον, ὥς σὺ κελεύεις. 485

" Sacris opimis factis, naves-consendere, ut citissimè
 " Tuam in patriam venires, navigans per nigrum pontum.
 " Non enim tibi priùs fatum-est amicosque videre, et venire 475
 " Ad domum benè-aedificatam, et tuam in patriam terram,
 " Quàm Aegypti à Jove-fluentis fluvii
 " Rursus ad aquas redieris, fecerisque sacras hecatombas
 " Immortalibus diis, qui coelum latum tenent.
 " Et tunc tibi dabunt viam dii, quam tu cupis. 480
 " Sic dixit; at mihi confractum est charum cor,
 " Eò-quòd me rursùs jubebat per obscurum pontum
 " In-Aegyptum ire, longum iter difficileque.
 " Verùm etiam sic ipsum verbis respondens allocutus sum :
 " Ista quidem sic demùm perficiam, senex, ut tu praecipis 485

Ver. 473. — κάλ'.] Similiterque infra ver. 591 et 794. καλόν. Vide ad II. β', 43.

Ver. 477. — Αἰγύπτιοι.] Αἰγυπτῶς ὁ Νεῖλος πρότερον ἰκαλιῖτο. Schol. Vide infra ad ver. 581.

Ibid. — διῖπετέος ποταμοῖο.] Τοῦ ὑπὸ Διὸς πληρουμένου. Schol. " Homere appelle non " seulement les torrens, mais generalement " tous les fleuves, διῖπετίας, descendus de Ju- " piter, parce que les pluies les grossissent." Dacier. Θαυμάσιός τις ἂν τοὺς τὸν ποτάμον εἰσθέντας, ὃν Ὀμηρὸς Αἰγυπτῶν ποταμὸν κέκληκε, διῖπετῆ εἰσθῆσαι, διὰ τὸ ἀφανῆς ἔχειν τὰς πηγὰς κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους ἐν οὐρανῷ, καὶ οὐρανὸν ῥεῖν· λίγυι γὰρ, " Οὐ γάρ τοι πρὶν μοῖ- " ρα φίλους ἰδέειν, Πρὶν γ' ὅταν Αἰγύπτιοι διῖ- " πετίος ποταμοῖο Αὐτίς ὕδαρ ἔλθῃς." — Διῖ- πετίος οὖν λίγυι τοὺς ποταμούς, ἵα Διὸς τοὺς γηγενήμινους. — τοῦτο δὲ, ὅτι φύσει οἱ ποταμοὶ ἐκ Διὸς γινώσκται· ἕς σου ἔφη, (Odys. i, 111.) " Καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος αἰεῖ." — Ζη- ἰόδοτος δὲ, διῖπετῆ, τὸν διαυγῆ ἀποδιδῶσιν. Por- phyr. Quaest. Homeric. 28. Vide infra ad ver. 581.

Ibid. et ver. 581. — διῖπετέος.] Vide ad II. α', 174.

Ver. 482. ἄνωγεν.] Postulat Temporum ratio ut ἄνωγει hoc in loco sit ab Aoristo ἄνωγον. Vide ad II. θ', 322.

Ver. 485. Ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω.] Vulgati habent Ταῦτα μὲν δὴ οὕτω τελέω. Atque ita etiam edidit Barnesius; et in annotationibus, " Amphimacer," inquit, " in Primo " loco." Quod (ut opinor) in hujusmodi carmine ferri non potest. Exemplum quidem hujus rei citat vir eruditus ex σ', 246. infra, ubi in vulgatis legitur, Πλασίσίς κινηστήρης ἐν ὑμνίστοις δόμοισι. Verùm cum Exemplum istud unicum sit, mendum ali- quod et ibi irrepsisse crediderim. Cæterum hoc in loco Editiones nonnullæ, transpositis solummodò vocibus δὴ οὕτω, habent Ταῦτα μὲν οὕτω δὴ τελέω atque ita etiam legitur in MS. Collegii Corporis Christi Cantabr. Optima autem videtur hæc lectio, firmaturque porro ex λ', 347. infra, ubi similem phrasin usurpat Poeta, nec inter se variant Exemplaria;

Τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἴσται ἴσται —

Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπε καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 εἰ πάντες σὺν νηυσὶν ἀπήμονες ἦλθον Ἀχαιοὶ,
 οὓς Νέστωρ καὶ ἐγὼ λίπομεν Τροίηθεν ἴοντες,
 ἥ τις ἄλλετ' ὀλέθρῳ ἀδευκέϊ ἦς ἐπὶ νηός,
 ἥε φίλων ἐν χερσίν, ἐπεὶ πόλεμον πολύπευσεν; 490
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μ' αὖτις ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Ἀτρεΐδη, τί με ταῦτα διεΐρσαι; οὐδέ τί σε χρὴ
 ἴδμεναι, οὐδὲ δαΐναι ἐμὸν νόον· οὐδέ σε φημί
 Δὴν ἄκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπὴν εὖ πάντα πύθῃαι·
 πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνδε δάμεν, πολλοὶ δὲ λίποντο· 495
 Ἄρχοι δ' αὖ δύο μῦνοι Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων
 ἐν ἴοσται ἀπόλοντο· μάχη δέ τι καὶ σὺ παρῆσθα·
 εἷς δ' ἔτι που ζῶς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ.
 Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμη δολιχηρέτμοισι·

“ Sed age mihi hoc dic et verè enarra;
 “ An omnes cum navibus incolumes redierunt Achivi,
 “ Quos Nestor et ego reliquimus a-Trojâ profecti,
 “ An quisquam periit morte inopinâtâ, suâ in nave,
 “ Aut amicorum in manibus, postquam bellum confecerit? 490
 “ Sic dicebam; ille verò me rursus respondens allocutus est:
 “ Atride, quid me ista interrogas? neque omnino te oportet
 “ Scire, neque explorare meum animum; neque te puto
 “ Diù absque-lachrymis fore, postquam benè omnia audieris:
 “ Multi etenim illorum domiti sunt, multi verò relictì:
 “ Duces autem duo solì Achivorum aere-loricatorum 495
 “ In reditu perièrunt; (pugnae autem et tu interfuisti:)
 “ Unus verò adhuc alicubi vivus detinetur lato in ponto.
 “ Ajax quidem apud naves domitus est longis-remis-instructas:

Ver. 489. — ἀδευκέϊ.] Ἀπροδοκίητα, χαλεπῶ. Schol.

Ver. 491. — αὖτις.] *Al.* αὐτίκ'.

Ver. 492. — τί με ταῦτα διεΐρσαι;] *Al.* μὴ ταῦτα διεΐρσαι.

Ver. 494. Δὴν ἄκλαυτον ἔσεσθαι, ἐπὴν εὖ.] *Al.* Δὴν ἄκλαυστον ἔσεσθαι, ἐπεὶ εὖ.

Ver. 495. Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνδε δάμεν.] *Al.* Πολλοὶ μὲν γὰρ τῶνδε δάμεν. *Al.* Πολλοὶ μὲν τούτων ἔθανον.

Ver. 496. Ἄρχοι δ' αὖ δύο μῦνοι.] Τὸν Ἀΐαντα τὸν Λοκρῶν λέγει, καὶ τὸν Ἀγαμέμνονα· καὶ γὰρ αὐτὸς οὐδέπω εἰς τὴν αὐτοῦ πατρῴην οἰκίαν. Schol.

Ver. 497. — μάχη δέ τι καὶ σὺ παρῆσθα.] *Al.* μάχη δέ τι. Quæ et potior videtur lectio. Ita infra ver. 608. — Ἰθάκη δέ τι καὶ περὶ πασίων.

Ver. 498. — εὐρέϊ πόντῳ.] *Al.* εὐρέϊ κόσμῳ. Minus rectè. Nam vox Κόσμος isto sensu apud Homerum non occurrit.

Ver. 499. Αἴας μὲν μετὰ νηυσὶ δάμη.] *Aja-*

cem hunc fulmine à Minervâ ictum refert Virgilius:

Ipsa, Jovis rapidum jaculata è nubibus ignem,

Disjecitque rates, evertitque æquora ventis:
Illum expirantem transfixo pectore flammâs

Turbine corripuit, scopuloque infixit acuto. *Æn.* I, 46.

Item Silius Italicus:

Qualis Olliades, fulmen jaculante Minervâ,

Surgentes domuit fluctus ardentibus ulnis. *Lib.* XIV. ver. 480

“ Plinius notat *Ajaci* picturam fulmine percussi, *Apollodori* opus *Atheniensis*, à se

“ visam Pergamo. Solus ferè *Timæus Siculus*, *Histor. lib.* 2. *Ajacem* iram *Neptuni*

“ evasisse scribit; Μετὰ τὴν Τροίαν ἄλωσεν, πολλοὶ τῶν Λοκρῶν περὶ τὰς Γυράς ναυαγη-

“ σάντων ἀνθρώπων· οἱ δὲ λοιποὶ σὺν Αἴαντι

Γυρῆσιν μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐπέλασσε 500
 Πέτρῃσιν μεγάλησι, καὶ ἔξεσάωσε θαλάσσης.
 Καὶ νύ κεν ἔκφυγε κῆρα, καὶ ἐχθόμενός περ' Ἀθήνη,
 Εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε, καὶ μέγ' ἀάσθη.
 Φῆ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα λαῖτμα θαλάσσης.
 Τοῦ δὲ Ποσειδάων μεγάλ' ἐκλυεν αὐδήσαντος· 505
 Αὐτίκ' ἔπειτα τρίαιναν ἐλὼν χερσὶ στιβαρῆσιν,
 Ἦλασε Γυραίνην πέτρην, ἀπὸ δ' ἔσχισεν αὐτήν.
 Καὶ τὸ μὲν αὐτόθι μεῖνε, τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντω,
 Τῷ ῥ' Αἴας τὸ πρῶτον ἐφεζόμενος μέγ' ἀάσθη.

“ Ad Gyras quidem primùm Neptunus admovit 500
 “ Petras ingentes, et servavit è mari.
 “ Et sanè effugisset mortem, invisus licèt Palladi,
 “ Nisi superbum dictum protulisset, et in magnum incidisset malum :
 “ Dixit nempè, invitis diis, se effugiturum ingentes fluctus maris.
 “ Hunc autem Neptunus magna audivit jactantem : 505
 “ Statim deinde, tridente sumpto, manu forti,
 “ Percussit Gyream petram, absciditque ipsam :
 “ Et unum quidem illic manebat, alterum verò frustum incidit mari,
 “ Cui scilicet Ajax primùm insidens valdè perculsus erat ;

“ μόλις εἰς Λοκρίδα διεσώθησαν. Φθορᾶς δὲ καὶ
 “ λοιμοῦ τὴν χώραν αὐτῶν, μετὰ τὸ τρίτον
 “ ἔτος, ἰχόντων, διὰ τὴν μίξιν ἀθέμιτον Αἴ-
 “ αντος τῆ Κασάνδρα, ἔχρησεν ὁ θεός, εἰς ἔτη
 “ χίλια τὴν Ἀθήνην τὴν ἐν Ἰλίῳ, ἰλάσκεισθαι.
 “ πύμποντας δύο παρβένους ἐπὶ κλήρῳ. Vide
 “ *Elia Schedii, de Diis Germanis lib. II.*
 “ *cap. 33. pag. 398. Ajacis hujus histori-*
 “ *am vid. in Brevibus Scholiis ad Iliad. v,*
 “ *ver. 66.*” *Barnesius.*

*Ver. 500. Γυρῆσιν.] Πέτραις πλησίον Μυ-
 κόνου τῆς νήσου, οὕτως καλουμέναις, ἐπεὶ εἰσὶ πε-
 ριφερῆς. Schol.*

*Ibid.—μὲν.] Eustathius in commen-
 tario videtur legisse μιν.*

Ibid.—ἐπέλασσε.] Vide ad II. v', 1.

*Ver. 502.—καὶ ἐχθόμενός περ' Ἀθήνη.]
 Vide suprâ ad γ', 135.*

Ver. 503. Εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε.]

Ἀχαλίνων στομάτων,

Ἀνόμου τ' ἀφροσύνας

Τὸ τίλος δυστυχία.

Euripid. Bacch. ver. 385.

Ἦ γλῶσσα πολλοὺς εἰς ἄλθρον ἤγαγεν.

*Grotius, Excerpti. ex incertis auctoribus,
 ver. 317.*

Ibid.—ἔκβαλε.] Al. ἔβαλε, et ἔφατο.

*Ibid. et ver. 509.—ἀάσθη.] Vide ad
 II. i, 116.*

*Ver. 504. Φῆ ῥ' ἀέκητι θεῶν φυγέειν μέγα
 λαῖτμα θαλάσσης.] Hinc Seneca :*

*Tandem occupatâ rupe, furibundùm in-
 tonat.*

Tom. I.

*Superâsse nunc se pelagus atque ignes :
 juvat*

*Vicisse cælum, Palladem, fulmen, mare.
 Agamemnon, ver. 534.*

Et Quintus Calaber :

*Φῆ δὲ καὶ εἰ μάλα πάντες Ὀλύμπιοι εἰς ἔν-
 ἴκονται*

*Χωόμενοι, καὶ πᾶσαν ἀναστήσασσι θαλάσσαν,
 Ἐκφυγέειν ἄλλ' οὐδὲ θεῶν ὑπάλυξεν ὀμοκλήν.
 Παραλειπομένων Ὀμηρικῶν, ver. 564.*

Ver. 505. Τοῦ δὲ Ποσειδάων, &c.]

*—plura cùm auderet furens,
 Tridente rupem subruit pulsam pater
 Neptunus, imis exerens undis caput ;
 Solvitque montem, quem cadens secum
 tulit :*

*Terrâque et igne victus et pelago jacet.
 Seneca, Agamemn. ver. 542.*

*Δὴν γάρ οἱ νείσθησιν ὑπὲρθεος Ἐννοσίγαιος.
 Εἴ τί μιν εἰσινῆσιν ἰφραπτέμινον χερὶ πύτρης
 Γυραίνης, καὶ οἱ μέγα χάσατο, σὺν δ' ἰτί-
 ναξί*

*Πέντον ὅμως καὶ γαῖαν ἀπίρειτον—
 —ἀπίσχισι δ' εἰς ἄλα πίτρην*

*Εὐρέα, τῆ περὶ κείνης καὶς ἰσκαμῆστο χερσὶ.
 Quint. Calab. παραλειπ. Ὀμηρικ. ver.
 567. 573.*

*Ver. 507. 523. 529. 535. —ἴσχιον
 —ἀσπασίως—ἰφράσσατο—Διω-
 νίσσας.] Vide ad II. d, 140.*

*Ver. 509.—ῥ'.] Ut dictum est.—
 ver. 500. 503.*

Τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντον ἀπείρονα κυμαίνοντα.	510
Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πῖεν ἀλμυρὸν ὕδωρ.	
Σὸς δὲ που ἔκφυγε κῆρας ἀδελφεός, ἠδ' ὑπάλυξεν,	
Ἐν νηυσὶ γλαφυρῆσι· σάωσε δὲ πότνια Ἥρη.	
Ἀλλ' ὅτε δὴ τάχ' ἔμελλε Μαλειάων ὄρος αἰπὺ	
Ἰζεσθαι, τότε δὴ μιν ἀναρπάξασα Δύελλα	515
Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρον, μεγάλα στενάχοντα,	
Ἀγροῦ ἐπ' ἐσχατιῆν, ὅθι δάματα ναῖε Θυέστης	
Τοπρῖν, ἀτὰρ τὸτ' ἔναιε Θυεστιάδης Αἴγισθος.	
Ἀλλ' ὅτε δὴ καὶ κεῖθεν ἐφαίνετο νόστος ἀπήμων,	
Ἄψ δὲ θεοὶ οὔρον στρέψαν, καὶ οἴκαδ' ἵκοντο·	520
Ἦτοι ὁ μὲν χαίρων ἐπεβήσετο πατρίδος αἴης,	
Καὶ κύνει ἀπτόμενος ἦν πατρίδα· πολλὰ δ' ἀπ' αὐτοῦ	
Δάκρυα θερμὰ χέοντ', ἐπεὶ ἀσπασίως ἶδε γαῖαν.	
Τὸν δ' ἄρ' ἀπὸ σκοπιῆς εἶδε σκοπός, ὃν ῥα καθεῖσεν	
Αἴγισθος δολόμητις ἄγων· ὑπὸ δ' ἐσχετο μισθόν,	525
Χρυσοῦ δοιὰ τάλαντα· φύλασσε δ' ὄγ' εἰς ἐνιαυτὸν,	
Μὴ ἐλάθοι παριῶν, μνήσαιο δὲ Δούριδος ἀλκῆς.	

“ Illum autem ferebat in mare ingens, undosum.	510
“ Sic ille quidem ibi periit, postquam bibisset salsam aquam.	
“ Tuus verò utcunque effugit mortem frater, atque elapsus est,	
“ In navibus cavis : servavit enim veneranda Juno.	
“ Sed quando jam statim erat ad Malearum montem arduum	
“ Perventurus, tum verò ipsum abreptum procella	515
“ Pontum per piscosum tulit, valdè ingemiscerentem,	
“ Agri ad extremam-oram, ubi aedes habitabat Thyestes	
“ Priùs, at tunc habitabat Thyestiades Aegisthus.	
“ Sed cùm jam et illinc apparebat reditus incolumis,	
“ Retrò verò dii ventum verterunt, et illi domum venerunt ;	520
“ Sanè ille quidem gaudens ingressus est patriam terram,	
“ Et osculabatur attingens suam patriam : multae verò ab ipso	
“ Lacrymae calidae effundebantur, quia lubentèr vidit terram.	
“ Hunc autem à speculà conspexit speculator, quem constituerat	
“ Aegisthus dolosus, ducens : promisit autem mercedem,	525
“ Auri duo talenta ; observabat verò hic toto anno,	
“ Nè ipsum lateret accedens, recordareturque venetae fortitudinis.	

Ver. 510. Τὸν δ' ἐφόρει κατὰ πόντον.]

Αἴας δ' ἄλλοτε μὲν περινήχεται δούρατι νηός·

Ἄλλοτε δ' αὖ χεῖρεσσι δίνυεν ἀλμυρὰ βίνηθ.

Quint. Calab. παραλειπ. Ὀμηρικ. ver. 546.

Ver. 511. Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἀπόλωλεν, ἐπεὶ πῖεν ἀλμυρὸν ὕδωρ.] Τοῦτον δὲ τὸν στίχον φασὶν οἱ Παλαιοὶ ἐν οὐδεμιᾷ ἐκδόσει φέρεσθαι, διὰ τὸ λίαν εὐτελής. Eustath.

Ver. 515. ———— σάωσε δὲ πότνια Ἥρη.] Τουτέστιν ἀλληγορικῶς ὁ ἀῆρ, εὐκρατον πνίον. Eustath.

Ver. 514 et 519. ———— ὅτε δὴ.] Similiterque infra ver. 545. ὅπως κεν δὴ. Vide ad Il. ζ', 453, et 504.

Ibid. ———— Μαλειάων.] Ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς. Schol.

Ver. 520. ———— στρέψαν.] Al. τρίψαν.

Ver. 521. Ἦτοι ὁ μὲν χαίρων.] Eustathius in commentario citat, Αὐτὸς μὲν χαίρων.

Ibid. ———— ἐπεβήσατο.] Vide ad Il. β', 55 et ε', 109. Al. ἐπεβήσατο.

Ver. 524. ———— ὃν ῥα.] Quem scilicet ————.

Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων πρὸς δάματα ποιμένοι λαῶν.
 Αὐτίκα δ' Αἴγισθος δολίην ἐφράσσατο τέχνην·
 Κρινάμενος κατὰ δῆμον εἰίκωσι φῶτας ἀρίστους, 530
 Εἶσε λόχον, ἐτέρωθι δ' ἀνώγει δαῖτα πένεσθαι.
 Αὐτὰρ ὁ βῆ καλέων Ἀγαμέμνονα, ποιμένα λαῶν,
 Ἴπποισιν καὶ ὄχεσφιν, ἀεικία μερμηρίζων.
 Τὸν δ' οὐκ εἶδὸτ' ὄλεθρον ἀνήγαγε, καὶ κατέπεφνε
 Δειπνίσσας, ὡς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτῃ· 535
 Οὐδέ τις Ἀτρεΐδew ἐτάρων λίπεθ', οἳ οἳ ἔποντο,
 Οὐδέ τις Αἰγίσθου· ἀλλ' ἔκταθεν ἐν μεγάροισιν.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
 Κλαῖον δ' ἐν ψαμάθοισι καθήμενος· οὐδέ νύ μοι κῆρ
 Ἦθελ' ἐτι ζῶειν, καὶ ὄρᾶν φάος ἡλίοιο. 540
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τ' ἐκορέσθην,
 Δὴ τότε με προσέειπε γέρον ἄλλιος νημερτής·
 Μηκέτι, Ἀτρείος υἱέ, πολὺν χρόνον ἀσκελὲς οὔτω

“ Perrexit autem ire annunciaturus ad aedes pastori populorum.

“ Statim verò Aegisthus dolosam excogitavit fraudem :

“ Electis ex plebe viginti viris optimis,

530

“ Constituit insidias, et ab-alterâ-parte jussit convivium apparari.

“ At ipse ivit invitans Agamemnonem, pastorem populorum,

“ Equis et curribus, nefanda animo-agitans.

“ Hunc autem non fati providentem reduxit, et trucidavit

“ Convivio-exceptum, ut si quis interfecerit bovem ad praesepo :

535

“ Neque quisquam Atridae sociorum relictus est, qui eum sequebantur,

“ Neque quisquam Aegisthi ; sed trucidati sunt in aedibus.

“ Sic dixit ; at mihi confractum est charum cor :

“ Flebam autem in arenis sedens ; neque mihi cor

“ Volebat ampliùs vivere, et videre lumen solis.

540

“ At postquam flendoque volutandoque saturatus sum,

“ Tum me allocutus est senex marinus verax :

“ Ne ampliùs, Atrèi filii, longo tempore indesinentèr sic

Ver. 531. Εἶσε λόχον.] Barnesius de suo edidit Εἶσε λόχονδ'. Quam lectionem confirmari existimat ex *Odys.* ζ', 217. Sed minùs rectè. Nam isto quidem in loco necessariò legendum est “λόχοις.” quia praecedat “κρίνοισι.” At hic rectè se habent Vulgati ; ut liquet ex aliis locis ubi eandem phrasin usurpat Poeta ;

κυκλὸν λόχον εἶσαν, ἄγοντες.

Iliad. δ, 392.

Κρίνας ἐκ Λυκίης εὐρείης φῶτας ἀρίστους,

Εἶσε λόχον ————— ζ', 188.

Ver. 535. Δειπνίσσας, ὡς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτῃ]

Κτινὴ νιν ἢ τοῦδ' ἄλοχος, οἰκουρὸς πικρά—

Καὐτόν τε τοῦτον πῖλικον ἰξάρας' ἄνω.

Euripid. Hecub. ver. 1277. 1279.

Quem in locum Scholiastes, Οἱ νεώτεροι, (in-

quit,) μὴ νοήσαντες τὸ Ὀμηρικόν, “ Δειπνίσσας “ ὡς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ φάτῃ” ὅτι ἀνθ' ὧν ἴδιαι μετὰ τοῦς πόνους ἀπολαύσεις τυχεῖν, τοῦτον ἄς βοῦν ἀπέκτινεν ἢ Κλυταίμνηστρα προσέθηκαν ὅτι καὶ πῖλικος ἀνηρέθη. Διὸ σημειωσίον ἰνταῦθα τὸ, “ Καὐτόν τε τοῦτον πῖλικον “ ἰξάρας' ἄνω.”

Ibid. Δειπνίσσας.] Scholiastes in *Euripidem*, loco jam citato, legit *Δειπνίσσας*. Atque ita etiam habet MS. à *Tho. Bentleio* collatus. Sed, ut opinor, minùs rectè. Nam ea vox apud *Homerum* de eo scmp̄ usurpatur, qui ipse *convivatur* ; non de eo qui alium *convivio excipit*. Vide infra ad i, 312. et ἰ, 396.

Ver. 539. Κλαῖον.] Vide ad *Il.* ν', 84.

Ibid. ——— οὐδὲ νύ μοι κῆρ.] *Al.* οὐδὲ μοι ἦτορ.

Ver. 543. ——— Ἀτρείος υἱί.] MS. à *Tho.*

Κλαῖ, ἐπεὶ οὐκ ἄνυσίν τινα δῆομεν· ἀλλὰ τάχιστα
 Πείρα, ὅπως κεν δὴ σὴν πατρίδα γαῖαν ἴκηαι. 545
 Ἦ γάρ μιν ζῶν γε κινήσεται, ἢ κεν Ὀρέστης
 Κτεῖνεν ὑποφθάμενος· σὺ δὲ κεν τάφου ἀντιβολήσαις.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐμοὶ κραδίη καὶ θυμὸς ἀγήνωρ
 Αὔτις ἐνὶ στήθεσσι, καὶ ἀχνυμένα περ, ἰάνθη·
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 550
 Τούτους μὲν δὴ οἶδα· σὺ δὲ τρίτον ἄνδρ' ὀνόμαζε,
 Ὅστις ἔτι ζῶς κατερύκεται εὐρέϊ πόντῳ,
 Ἦ δὲ Δανῶν· ἐθέλω δὲ καὶ ἀχνύμενός περ ἀκοῦσαι.
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μὲν αὐτίς ἀμειβομένους προσέειπεν·
 Υἱὸς Λαέρτῳ, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ναίῳν. 555
 Τὸν δ' ἴδον ἐν νήσῳ θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντα,
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἢ μιν ἀνάγκη
 Ἴσχει· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰέσθαι·
 Οὐ γάρ οἱ παρὰ νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι,
 Οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης. 560
 Σοὶ δ' οὐ Δέσφατόν ἐστι, διοτρεφὲς ᾧ Μενέλαε,

- “ Fleas, quoniam non remedium aliquod inveniemus : sed citissimè
 “ Tenta, quo-pacto jam tuam in patriam terram pervenias. 545
 “ Aut enim ipsum vivum deprehendes, aut Orestes
 “ Interfecerit praeveniens : tu verò sepulturae occurreris.
 “ Sic dixit : at mihi cor et animus generosus
 “ Rursus intra pectus, et tristi licèt, laetabatur :
 “ Et ipsum allocutus verba alata dixi : 550
 “ Istos quidem jam novi ; tu verò tertium virum nomina,
 “ Quinam adhuc vivus detinetur in lato mari,
 “ Aut mortuus : volo autem, et moestus licèt, audire.
 “ Sic dicebam : ille verò me rursus respondens allocutus est :
 “ Filius Laërtae, in Ithacâ aedes habitans. 555
 “ Hunc verò vidi in insulâ lacrymas uberes fundentem,
 “ Nymphae in aedibus Calypsus, quae ipsum necessitate
 “ Detinet ; nec ille potest in suam patriam terram pervenire :
 “ Non enim ei adsunt naves remigio-instructae, et socii,
 “ Qui ipsum vehant per lata dorsa maris. 560
 “ Tibi verò non à-fato-decretum est, Jovis-alumne ô Menelaë,

Bentleio collatus, Ἀτρείως υἱί. Quod et ferri
 posset ; pronuntiando videlicet Ἀτρώς· eo-
 dem modo ac voces Ἀτρείδῳ, Λαέρτῳ, ver.
 536. 555. pronuntiabantur Ἀτρείδῳ, Λαέρτῳ.
 Vide ad *Il. á*, 1 et 489.

Ver. 544. — ἐπι οὐκ ἄνυσίν τινα δῆο-
 μιν.]

Οὐ γάρ τις πρῆξις πέλιται κρηεροῖο γόοιο.

Iliad. ω, 524.

Ver. 547. — ὑποφθάμενος.] Vide ad *Il.*
β'. 45.

Ver. 549. 553 et 661. — ἀχνυ-

μίνω ——— ἀχνύμενος.] Vide ad *Il. γ'*,
 260.

Ver. 552 ——— εὐρέϊ πόντῳ.] *Al* εὐρέϊ κόσ-
 μῳ. Vide suprâ ad ver. 498.

Ver. 557. ——— ἢ μιν ἀνάγκη Ἴσχει.] Vi-
 de suprâ ad á, 55.

Ver. 559. ——— ἐπήρετμοι.] Ἐνταῦθα δὲ νῆες
 ἐπήρετμοι, αἷς εἰσὶν ἱερετμοί. *Eustath.*

Ver. 561. Σοὶ δ' οὐ Δέσφατόν ἐστι.]

Καὶ τῶ πλανήτῃ Μενέλεω Διῶν πάρα
 Μακάρων κατοικεῖν νῆσον ἰστί μόρσιμον.

Euripid. Helena, ver. 1692.

Ἄργει ἐν ἵπποβοτῶν θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν·
 Ἀλλὰ σ' ἐς Ἡλύσιον πεδῖον καὶ πείρατα γαίης
 Ἀθάνατοι πέμψουσιν, (ὅθι ξανθὸς Ῥαδάμανθους,
 Τῆ περ ρήϊστη βιοτὴ πέλει ἀνθρώποισιν· 565
 Οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἄρ χειμῶν πολὺς, οὔτε πότ' ὄμβρος,
 Ἀλλ' αἰεὶ Ζεφύροιο λιγυπνεύοντα ἀήτας
 Ὠκεανὸς ἀνίησιν, ἀναψύχειν ἀνθρώπους·)
 Οὔνεκ' ἔχεις Ἑλένην, καὶ σφιν γαμβρὸς Διὸς ἔσσι.
 Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα. 570
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄμ' ἀντιθέοις ἐτάροισιν
 Ἥϊα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν ἠδὲ θάλασσαν,

“ In Argo equos-pascente mori et fatum obire :
 “ Sed te in Elysium campum, et fines terrae
 “ Immortales mittent ; (ubi flavus Rhadamanthus est ;
 “ Ubi utique facillima vivendi-ratio est hominibus : 565
 “ Non nix, neque hiems multa, neque unquam imber,
 “ Sed semper Zephyri argutè-spirantes auras
 “ Oceanus emittit, ad refrigerandum homines :)
 “ Quòd habes Helenam, et ipsis Jovis gener es.
 “ Sic locutus, pontum subit fluctuosum. 570
 “ At ego ad naves simul-cum eximiis sociis
 “ Ibam ; multa autem mihi cor agitabat eunti.
 “ Caeterùm postquam ad navem venimus atque mare,

Ver. 563. Ἀλλὰ σ' ἐς Ἡλύσιον πεδῖον.] Τὸ τῶν ἡρώων ἰνδιδαιτήμα, κεκλημένον ἀπὸ Ἡλυσίου τοῦ Ἑλευθῆρος εὐσεβιστάτου γινόμενον ἢ παρὰ τὸ ἄλλα ἐν αὐτῷ μένειν τὰ σώματα ὁ δὲ τόπος, ἐν ταῖς καλουμέναις μακάρων νήσοις. Schol. Ὁ τοῖνον Ποιητῆς τὰς τοσαύτας στρατιάς ἐπὶ τὰ ἴσχατα τῆς Ἰεθρίας ἱστορηκῶς, πυνθανόμενος δὲ καὶ πλοῦτον καὶ τὰς ἄλλας ἀρετάς, (οἱ γὰρ Φοίνικες ἐδήλουν ταῦτο,) ἐνταῦθα τὸν τῶν εὐσεβῶν ἴπλασι χώρον, καὶ τὸ Ἡλύσιον πεδῖον, οὗ φησὶν ὁ Πρωτεύς ἀποικίσειν τὸν Μενέλαον. “ Ἀλλὰ σ' ἐς Ἡλύσιον πεδῖον &c. Strabo, Geograph. lib. III. pag. 223. al. 150.

amœna piorum
 Concilia, Elysiumque colo

Æn. V, 734.

Exindè per amplum
 Mittimur Elysium, et pauci læta arva
 tenemus.

Æn. VI, 743.

Ὡσπερ ἡμῖς τοῖς ἀγαθοῖς ἀνδράσι ἀποκληροῦ-
 μιν τὴν ἐν παραδείσῳ διατριβὴν, οὕτω τοῖς ἡρώσι
 Ἑλληνεῖς ἀποικίμουσι μακάρων νήσους, καὶ πεδῖον
 Ἡλύσιον, καὶ τὸν ἀσφοδιλὸν λιμῶνα τὸν ἀδιψόν.
 Tzetzes in Hesiod. “Erg. καὶ Ἡμερ. I, 168.
 169. “ Si Paradisum nominemus locum
 “ divinæ amœnitatis, recipiendis sanctorum
 “ Spiritibus destinatum, — Elysii campi
 “ fidem occupaverunt.” Tertullian. Apolog.
 cap. 47.

Ver. 564. 586. 592. Ἀθάνατοι ——— Ἀ-
 θανάτοις.] Vide ad Il. á, 398.

Ver. 565. Τῆ περ ρήϊστη βιοτὴ πείρατα.] Haud
 dissimiliter Pindarus.

Ἴσον δὲ νύκτεσσιν αἰεὶ,
 Ἴσα δ' ἐν ἀμύραις ἄλι-
 ον ἔχοντες, ἀποικίστηρον
 Ἑσθλοὶ νέμονται βί-
 οτον ———. Olymp. Od. II. ver. 109.

Ver. 566. Οὐ νιφετὸς, οὔτ' ἄρ χειμῶν.] Vide
 infrà ad ζ', 42.

Ibid. ——— νιφετὸς.] Vide ad Il. μ',
 280.

Ibid. ——— οὔτε ποτ'.] Strabo, loco supra
 citato, legit οὐδέ ποτ'.

Ver. 567. ——— λιγυπνεύοντα.] Al. λιγὺ
 πνεύοντα. Vide ad Il. σ', 350.

Ver. 568. ——— ἀνίησιν, ἀναψύχειν ἀνθρώ-
 πους.] Al. ἀνίησι παραψυχὴν ἀνθρώποις.

Ver. 570. Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἰδύσατο.]

Hæc Proteus: et se jactu dedit æquor
 in altum. Georg. IV, 528.

Dixerat hæc Proteus, et condidit æquore
 vultum.

Ovid. Metamorph. lib. XI. ver. 256.

Ver. 572. ——— πόρφυρε.] Vide su-
 præ ad ver. 427. item ad Il. á, 338. et
 482.

Δόρπον δ' ὀπλισάμεσθ', ἐπὶ τ' ἤλυθεν ἀμβροσίη νύξ,
 Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης. 575
 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Νῆας μὲν πάμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἄλα δῖαν,
 Ἐν δ' ἰστοὺς τιθέμεσθα καὶ ἰστία νηυσὶν εἴσης·
 Ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
 Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς. 580
 Ἄψ δ' εἰς Αἰγύπτιοι, διίπετέος ποταμοῖο,
 Στῆσα νέας, καὶ ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ κατέπαυσα θεῶν χόλον αἰὲν ἑόντων,
 Χεῦ Ἀγαμέμνονι τύμβον, ἴν' ἀσβεστον κλέος εἴη.
 Ταῦτα τελευτήσας νεόμην' ἔδοσαν δέ μοι οὔρον 585
 Ἀθάνατοι, τοί μ' ᾧκα φίλην ἐς πατρίδ' ἔπεμψαν.

“ Coenamque apparavimus, supervenitque divina nox,
 “ Tum utique dormivimus in littore maris. 575
 “ Quando autem manè-genita apparuit rosea-digitos Aurora,
 “ Naves quidem imprimis deduximus in mare vastum,
 “ Malosque imposuimus et vela navibus aequalibus :
 “ Ipsique porro ingressi super transtra sederunt ;
 “ Ordine autem consistentes spumoso mare verberabant remis. 580
 “ Rursus autem ad Aegyptum, à-Jove-fluens flumen,
 “ Constitui naves, et feci perfectas hecatombas.
 “ At postquam sedassem deorum iram semper existentium,
 “ Aggessi Agamemnoni tumulum, ut sempiterna gloria esset.
 “ His peractis, redii : dederunt autem mihi ventum-secundum 585
 “ Dii, qui me celeritèr charam in patriam miserunt.

Ver. 574. Δόρπον δ'.] Vide suprâ ad ver. 429. et ad β', 20.

Ver. 577. — ἐρύσσαμεν.] Vide infrâ ad λ', 2.

Ibid. — ἄλα δῖαν.] Vide suprâ ad γ', 158. et ad II. α', 141.

Ver. 578. — ἰστοὺς τιθέμεσθα.] *Al.* ἰστούς τ' ἐθέμεσθα.

Ver. 579. Ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.] *Al.* Ἄν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντες.

Linquere tum portus jubeo, et considerare transtris. *Æn.* III, 289.

Ver. 580 — πολὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.]

Vela dabant læti, et spumas salis ære ruebant. *Æn.* I, 39.

— remis insurgimus : haud mora nau-tæ

Adnixi torquent spumas, et cærulea ver-runt. *Æn.* III, 207.

Certatim socii feriunt mare, et æquora verrunt. *Æn.* III, 290. V, 778.

Verrimus et proni certantibus æquora remis. *Æn.* III, 668.

Ver. 581. Ἄψ δ' εἰς Αἰγύπτιοι.] *Αἰγύπτου*

ἡ ἰστί Νεῖλος — ὃν Ὅμηρος μὲν οὕτω καλεῖ· Ἡσίοδος δὲ, ὡς ἂν νεώτερος, Νεῖλον ἤδη καλούμενον ἴδεν αὐτόν. *Eustath.* Ὅμηρος — τοῖς ἀρχαίοις ἐχρήσατο ὀνόμασιν, — καθότι καὶ Αἰγύπτιον τὸν ποταμὸν εἶπεν, αὐ Νεῖλον. *Pausanias, Bœotic. lib. IX. cap. 40.* Vide *Plinii Histor. Natural. lib. V. cap. 9.* item suprâ ad ver. 577. et γ', 300.

Ibid. — διίπετέος ποταμοῖο.] Πλημύρι ἐξ ὄμβρων ὁ Νεῖλος πληρούμενος, καὶ διὰ τοῦτο διίπετης καλεῖται. *Eustath.* Οἱ μὲν οὖν ἀρχαῖοι στοχασμῶ τὸ πλεόν, οἱ δ' ὕστερον αὐτόπται γενηθέντες, ἤσθητο ὑπὸ ὄμβρων θερινῶν πληρούμενον τὸν Νεῖλον, τῆς Αἰθιοπίας τῆς ἀνω κλυζομένης, καὶ μάλιστα ἐν ταῖς ἐσχάτοις ὄρεσι· παυσαμένων δὲ τῶν ὄμβρων, παυομένην κατ' ὀλίγον τὴν πλημυρίδα. — Φησὶ γὰρ (Ποσειδώνιος) Καλλισμένη λέγειν τὴν ἐκ τῶν ὄμβρων αἰτίαν τῶν θερινῶν, παρὰ Ἀριστοτέλους λαβόντα· ἐκείνον δὲ παρὰ Θρασυάλκου τοῦ Θασίου· — ἐκείνον δὲ παρ' ἄλλου· τὸν δὲ παρ' Ὁμήρου, διίπετία φάσκοντος τὸν Νεῖλον· “ Ἄψ δ' εἰς Αἰγύπτιοι διίπετέος “ ποταμοῖο.” *Strabo, Geograph. lib. XVII. pag. 1158. 1159. al. 789. 790.* Vide suprâ ad ver. 477.

Ver. 585. — ἔδοσαν δέ μοι οὔρον Ἀθάνατοι.] Vide infrâ ad λ', 6.

Ἄλλ' ἄγε νῦν ἐπίμεινον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμοϊσιν,
 Ὅφρα κεν ἐνδεκάτη τε δωδεκάτη τε γένηται·
 Καὶ τότε σ' εὖ πέμψω, δώσω δέ τοι ἀγλαὰ δῶρα,
 Τρεῖς ἵππους καὶ δίφρον εὖξοον· αὐτὰρ ἔπειτα 590
 Δώσω καλὸν ἄλειςον, ἵνα σπένδησθα θεοῖσιν
 Ἀθανάτοισι, ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα.
 Τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἦδ' αὖ·
 Ἀτρεΐδη, μὴ δὴ με πολὺν χρόνον ἐνθάδ' ἔρκε.
 Καὶ γὰρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν ἐγὼ παρά σοί γ' ἀνεχοίμην 595
 Ἥμενος, οὐδέ κέ μ' οἴκου ἔλοι πόθος, οὐδὲ τοκῆων
 (Αἰνῶς γὰρ μύθοισιν ἔπεσσί τε σοῖσιν ἀκούων
 Τέρομαι) ἀλλ' ἤδη μοι ἀνιάζουσιν ἑταῖροι
 Ἐν Πύλῳ ἠγαθέη· σὺ δέ με χρόνον ἐνθάδ' ἔρύκεις.
 Δῶρον δ', ὅ, τί κέ μοι δοίης, κειμήλιον ἔστω· 600
 Ἴππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοι αὐτῶ
 Ἐνθάδε λείψω ἄγαλμα· σὺ γὰρ πεδίῳ ἀνάσσεις
 Εὐρέος, ᾧ ἐνὶ μὲν λωτὸς πολὺς, ἐν δὲ κύπειρον,

“ Verum age nunc mane in aedibus meis,

“ Donec undecimaque duodecimaque fuerit dies :

“ Et tunc te benè dimittam ; daboque tibi splendida dona,

“ Tres equos et currum benè-politum : caeterum deinde 590

“ Dabo pulchrum poculum, ut libes diis

“ Immortalibus, mei memor diebus omnibus.”

Hunc autem rursus Telemachus prudens contra allocutus est :

“ Atride, nè sanè me multo tempore hìc detine.

“ Etenim in annum ego apud te utique perdurarem 595

“ Sedens, neque me domùs caperet desiderium, neque parentum :

“ (Vehementer enim verbis sermonibusque tuis audiens

“ Oblector ;) sed jam mihi taedio-afficiuntur socii

“ In Pylo divinà : tu autem me longum-tempus hìc aetines.

“ Donum autem, quodecunque mihi dederis, sit quod-recondi-possit : 600

“ Equos verò in Ithacam non ducam, sed tibi ipsi

“ Hinc relinquam ornamentum ; tu enim campo imperas

“ Lato, in quo quidem lotus multus, in quo cyperus,

Ibid. — ἴδουσαν.] *Al.* δίδουσαν.

Ver. 590. Τρεῖς ἵππους· καὶ δίφρον.] Ξυνωριῶν δὲ, φασὶ, καὶ πτεροῖν ἓνα βασιλεὺς τῶ Τηλεμάχῳ ὑπισχνῆται δοῦναι, τίθεισθα γὰρ οὕτω ἦσαν. *Eustath.* Vide ad *Il.* π', 152.

Ver. 591. Δώσω καλὸν ἄλειςον.]

Cratera impressum signis, —

Ferre sui dederat monumentum et pignus amoris. *Æn.* V, 536. 538.

Ver. 595. Καὶ γὰρ κ' εἰς ἐνιαυτὸν.] Refertur istud γὰρ ad id quod elegantèr reticetur : “ *ETENIM* vel in annum, &c.” Vide ad *Il.* l. 22.

Ver. 600. — κειμήλιον ἔστω.] Τουτίστιν, ἀπὸ τίτίν τι. *Eustath.*

Ver. 601. Ἴππους δ' εἰς Ἰθάκην οὐκ ἄξομαι, ἀλλὰ σοι αὐτῶ Ἐνθάδε λείψω.]

Haud malè Telemachus, proles patientis

Ulixei :

Non est aptus equis Ithacæ locus, ut neque planis

Porrectus spatii, nec multæ prodigus herbæ.

Atride, magis apta tibi tua dona relinquam.

Horat. Epist. lib. I. vii. 40.

Ver. 602. — ἄγαλμα.] Vide suprâ ad γ', 274.

Ver. 603. — λωτὸς.] Εἶδος σόας, καὶ δίνδρου. *Schol.* Ἐπιὰν πλήρης γίνεται ὁ σταμῶς, καὶ τὰ σιδία σιταγισθ, φύεται ἐν τῶ

- Πυροί τε, ζειαί τε, ἰδ' εὐρυφυῆς κρῖ λευκόν.
 Ἐν δ' Ἰθάκῃ οὐτ' ἄρ' δρόμοι εὐρέες, οὔτε τι λειμῶν· 605
 Αἰγίβοτος· καὶ μᾶλλον ἐπήρατος ἵπποδότοιο.
 Οὐ γάρ τις νήσων ἱππήλατος, οὐδ' εὐλείμων,
 Αἶθ' ἀλὶ κεκλίεται· Ἰθάκῃ δέ τε καὶ πέρι πασέων.
 Ὡς φάτο· μείδῃσεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Μενέλαος,
 Χειρὶ τέ μιν κατέρεξε, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν· 610
 Αἵματος εἰς ἀγαθοῖο, φίλον τέκος, οἷ' ἀγορεύεις.
 Τοιγὰρ ἐγὼ τοι ταῦτα μεταστήσω δύναμαι γάρ.
 Δῶρων δ', ὅσσ' ἐν ἐμῷ οἴκῳ κειμήλια κεῖται,
 Δῶσω, ὃ κάλλιστον καὶ τιμηστάτον ἐστίν.
 Δῶσω τοι κρητῆρα τετυγμένον· ἀργύρεος δὲ 615
 Ἔστιν ἅπας, χρυσῶ δ' ἐπὶ χεῖλεα κειράανται·

“ Triticum, speltae, atque latè-germinans hordeum album.

“ In Ithacà autem neque sanè curricula lata, neque omninò pratum : 605

“ Capris-pascendis-apta ea est ; et magis grata solo-equis-pascendis-apto.

“ Nulla enim insularum equis-idonea neque pratis accommodata,

“ Quae mari circumdatae sunt : Ithaca autem et supra omnes.”

Sic dixit : risit verò bello strenuus Menelaus,

Manuque ipsum prehendit, verbumque dixit, atque compellavit : 610

“ Sanguinis es boni, chare fili, qualia loqueris.

“ Atqui ego tibi haec dona commutabo ; possum enim.

“ Donorum autem, quaecunque in meà domo recondita jacent,

“ Dabo, quod pulcherrimum et pretiosissimum est :

“ Dabo tibi craterem elaboratum : argenteus verò 615

“ Est totus, auro autem labra munita sunt :

ἕδασι κρίνια πολλά, τὰ Αἰγύπτιοι καλέουσι
 λωτόν· ταῦτ' ἐπιὰν δρέψωνται, ἀναίνουσι πρὸς
 ἥλιον καὶ ἔπειτα τὸ ἐκ τοῦ μίσου τοῦ λωτοῦ, τῆ
 μήκωνι ἰὸν ἰμφιεῖς, ὀπτήσαντες, ποιῶνται ἐξ
 αὐτοῦ ἄρτους ὀπτοῦς πυρὶ. Ἔστι δὲ καὶ ἡ ρίζα
 τοῦ λωτοῦ τούτου ἰθαδίμη, καὶ ἐγγλύσσει ἐπιει-
 κίως ἰὸν προγγύλον, μίγνυσι κατὰ μήλον. He-
 rodotus, lib. II. cap. 92.

Ver. 604. — Ζειαί τε, ἰδ'.] *Al.* Ζειαί τ',
 ἡδ'.

Ver. 605. Ἐν δ' Ἰθάκῃ οὐτ' ἄρ' δρόμοι εὐρέες.]
 Vide suprâ ad ver. 601.

Ibid. — οὐτ' ἄρ'.] *Al.* οὐ γάρ.

Ver. 606. Αἰγίβοτος· καὶ μᾶλλον ἐπήρατος.]
 Ἀπὸ ἄλλης ἀρχῆς τοῦτο ἴδ' ἤ, καὶ τοι αἰγίβοτος
 οὔσα, τῆς ἱπποδότου ἐμοὶ μᾶλλον ἐπήρατος.
Schol.

Ibid. — ἐπήρατος.] Vide ad *Il.* σ,
 512.

Ver. 607. Οὐ γάρ τις νήσων ἱππήλατος,
 οὐδ' εὐλείμων.] *Strabo, Geograph. lib. X.* ci-
 tat, “ Οὐ γάρ τις νῆσος εὐδείλιος, οὐδ' εὐλεί-
 “ μων.”

Ver. 608. Αἶθ' ἀλὶ κεκλίεται.] Περιέ-
 χονται τῆ θαλάσῃ. *Schol.*

Ibid. — κεκλίεται.] Vide ad *Il.* α, 37.

Ibid. et ver. 723. — πασέων.] Pron-
 nuntiabatur πασῶν. Similiterque εὐεργῶν,
 infrâ ver. 695. pronuntiabatur εὐεργῶν. Vide
 ad *Il.* β', 811.

Ver. 609. — μείδῃσεν.] *Al.* γήθησεν.

Ver. 611. — Αἵματος εἰς ἀγαθοῖο, φίλον
 τέκος, οἷ' ἀγορεύεις.] Ἡ δ' εὐγένεια παρ' ἐκά-
 στοις οἴκοι τίμιος ἔτι διότι βελτίους εἰκὸς τοὺς
 ἐκ βελτιόνων εὐγένεια γὰρ ἐστὶν ἀρετὴ γένε-
Aristot. de Republ. lib. III. cap. 13. Porro
 hinc *Cleanthes*, apud *Diogenem Laërtium* :
 Λάκωνος τινὸς εἰπόντος ὅτι ὁ πόνος ἀγαθὸν,
 διαχυθεὶς φησὶν, “ Αἵματος εἰς ἀγαθοῖο, φίλον
 “ τέκος.” *Laërt. lib. VII.* Vide suprâ ad
 ver. 206.

Ver. 612. — μεταστήσω.] Τὸ δὲ, “ με-
 “ ταστήσω,” ἀντὶ τοῦ, μεταλλάξω, μετασταθ-
 μήσω, ἢ ἀνταλλάξω, ἀντιδώσω ἐκ μεταφορᾶς
 τῶν διὰ σταθμοῦ ἀντικαταλασσόντων. *Eus-
 tath.* Vide ad *Il.* ν', 745.

Ver. 613. — κειμήλια.] Vide suprâ ad
 ver. 600.

Ver. 615. — τετυγμένον.] Vide ad *Il.*
 ζ', 488.

Ver. 616. — κειράανται.] Vide suprâ
 ad ver. 132.

Ἔργον δ' Ἡφαίστοιο πόρην δέ ἐ Φαίδιμος ἦρως
Σιδονίων βασιλεύς, ὅθ' εἰς δόμος ἀμφεκάλυψεν
Κεῖσέ με νοστήσαντα· τεῖν δ' ἐθέλω τόδ' ὀπάσσαι.

Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον. 620

Δαιτυμόνες δ' εἰς δάματ' ἴσαν Δείου βασιλῆος·
Οἱ δ' ἦγον μὲν μῆλα, φέρον δ' εὐήνορα οἶνον.
Σῖτον δέ σφ' ἄλοχοι καλλικρήδεμνοι ἔνεικαν.

Ὡς οἱ μὲν περὶ δεῖπνον ἐνὶ μεγάροισι πένοντο.

Μνηστῆρες δὲ πάροισιν Ὀδυσσῆος μεγάροιο 625

Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν ἰέντες,
Ἐν τυκτῶ δαπέδῳ, ὅθι περ πάρος ὕβριν ἔχεσκον.
Ἀντίνοος δὲ καθῆστο καὶ Εὐρύμαχος Δεοειδῆς,
Ἀρχοὶ μνηστῆρων, ἀρετῇ δ' ἴσαν ἕξοχ' ἀριστοὶ

“Opus verò Vulcani : donavit autem illum Phaedimus heros
“Sidoniorum rex, quando ejus domus susceptit
“Illuc me in-reditu-profectum : tibi autem volo id praeberè.”
Sic hi quidem talia inter se loquebantur.

620

Convivatores verò in domum ierunt divini regis :
Illi verò adducebant quidem oves, afferebantque generosum vinum :
Panem verò ipsas uxores pulchris-vittis attulerunt.

Sic illi quidem circa coenam in aedibus Menelai occupabantur.

Proci autem ante Ulyssis aedes

625

Discis delectabantur et hastilibus jaculantes,

In fabri facto pavimento, ubi antea insolentiam exercebant.

Antinoo verò conederat et Eurymachus deo-formâ-similis,

Duces procorum ; virtute autem erant longè optimi :

Ver. 617. ——— πόρην δὲ ἐ Φαίδιμος ἦρως.] Φαίδιμος ὄνομα κύριον. Schol. Τὸ δὲ, “φαί-
“διμος ἦρως,” ἀθλον κατὰ τοὺς Παλαιούς,
εἴπερ κύριον ἴσθιν ὄνομα. Τινὲς δὲ, Σώβαλον
αὐτὸν, ἴτιρι δὲ Σίδλων ἰστόρησαν. Eustath.
Barnesius Solomonem fuisse conjicit; et hæc
ex Clemente Alexandrino citat: Ἐῖραμος τὴν
ἑαυτοῦ θυγατέρα Σολομῶνι δίδωσι, καθ' οὗς
χρόνους μετὰ τὴν Τροίης ἄλωσιν, Μισιλᾶν
εἰς Φοινίκην ἀφίξαι· ὡς φησὶ Μένανδρος, καὶ
λαῖτες ἐν τοῖς Φοινικικοῖς. Strom. I. Vide
et infra ad ὁ, 117. ubi iterum occurrit hic
locus.

Ver. 619. Κεῖσέ με νοστήσαντα.] Vide infra
ad ὁ, 119.

Ver. 621. Δαιτυμόνες δ' εἰς δάματ'.] “Ὅτι
ἀφίξις τὸν Τηλέμαχον ὁ Ποιητὴς ἐν Σπάρτῃ, ἀ-
πασχολεῖ τὸν λόγον εἰς τοὺς μνηστῆρας, καὶ φησὶ
“Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δάματα ἴσαν ἔς.” Eus-
tath. Similiter et Spondanus in commen-
tario ad hunc versum: “Peracto Menelai
“et Telemachi colloquio, redintegrat Po-
“eta procorum memoriam.” Verum, ut
rectè hic annotant Barnesius et Dna. Dacier,

de eis quæ apud Menelaum geruntur, ad-
huc loquitur Poeta; de Proci, infra ver.
625. incipitur narratio.

Ibid. Δαιτυμόνες.] Ἰστίον δὲ ὅτι δαιτυμόνες
ἰσταῦθα, κατὰ παλαιὰν παρασημείωσιν. οὐχ'
οἱ φίλοι, ἀλλ' οἱ τὴν δαίτα ἰτομάζοντες.
Eustath.

Ibid. ——— εἰς δάματ'.] Al. ἀνὰ δάματ'.
Quo modo et legit Eustathius in commentario
(ver. 621.) citato.

Ver. 622. ——— εὐήνορα οἶνον.] Τὸν ἀδελφί-
αν παρίχοντα ἐν καιρῷ συνόμενον. Schol.

Ver. 623. ——— ἔνεικαν.] Al. ἴεικαν.
Atque ita legit Eustathius in commentario.

Ver. 626. Δίσκοισιν τέρποντο καὶ αἰγανέησιν.]
Ὁ δὲ δίσκος, ἐκ λίθου, φανί, ἢ, καὶ ποτὶ καὶ
σιδήριος, ἰμάντι περιτὸ μίσην ἰσιμάνω, στρο-
φόμενος καὶ ἀφόμενος: ἢ δὲ αἰγανία, εἶδος ἀνο-
τίου ἰσιτηδίου εἰς αἰγῶν Σῆραν. Eustath.

Ver. 627. Ἐν τυκτῶ δαπέδῳ.] Κατισκου-
ασμίνῃ καὶ λιλιωμίνῃ ἰδάφει. Schol.

Ibid. ——— ἰδ. περ.] Ubi scilicet ———

Ibid. ——— ἴχιστος.] Vide ad H. ἀ, 37
et β', 221.

- Τοῖς δ' υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἐγγύθεν ἐλθὼν, 630
 Ἀντίνοον μύθοισιν ἀνειρόμενος προσέειπεν
 Ἀντίνο', ἧ ρά τι ἴδμεν ἐνὶ Φρεσίν, ἧε καὶ οὐκί,
 Ὅσπότε Τηλέμαχος νεῖτ' ἐκ Πύλου ἠμαθόεντος ;
 Νῆά μοι οἴχετ' ἄγαν· ἐμὲ δὲ χρεῶ γίνεται αὐτῆς,
 Ἥλιδ' ἐς εὐρύχορον διαβήμεναι, ἔνθα μοι ἵπποι 635
 Δώδεκα δῆλαιαι, ὑπὸ δ' ἠμίονοι ταλαεργοὶ
 Ἀδμηῆτες· τῶν κέν τιν' ἐλασσάμενος δαμασαίμην.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον· οὐ γὰρ ἔφαντο
 Ἐς Πύλον οἴχεσθαι Νηληϊῖον, ἀλλὰ που αὐτοῦ 640
 Ἀγρῶν, ἧ μῆλοισι παρέμμεναι, ἧε συβῶτη.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀντίνοος προσέφη Εὐπείθεος υἱός·
 Νημερτές μοι ἐνίσπε, πότ' ἄχετο, καὶ τίνες αὐτῶ
 Κούροι ἔποντ' ; Ἰθάκης ἐξαίρετοι, ἧ εἰοὶ αὐτοῦ
 Θῆτές τε δμῶές τε ; δύναίτό γε καὶ τὸ τελέσσαι ;
 Καί μοι τοῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ, 645
 ἼΗ σε βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρατο νῆα μέλαιναν,

- His autem filius Phronii Noëmon propè accedens, 650
 Antinoum verbis interrogans allocutus est :
 " Antinoë, nunquid scimus in mente nostrâ, an non,
 " Quando Telemachus redeat ex Pylo arenosâ ?
 " Navem mihi abiit abducens : mihi verò opus est illâ,
 " Elidem in spatiosam ut-trajiciam, ubi mihi equae 635
 " Duodecim foeminae, subtus autem muli patientes-operis
 " Indomiti : ex-quibus aliquem adigens domarem."
 Sic ait : illi verò in animo obstupescabant ; non enim putabant
 In Pylum eum abiisse Neleïam, sed alicubi illic
 In agris, aut ovibus adesse, aut cum subulco. 640
 Hunc autem rursus Antinous allocutus est Eupitheï filius :
 " Verè mihi dic, quando abierit, et quinam illum
 " Juvenes secuti sint ex Ithacâ electi ? an sui ipsius
 " Mercenariique mancipiaque ? potueritne scilicet hoc etiam perficere ?
 " Et mihi hoc dic verè, ut benè sciam, 645
 " An tibi vi invito abstulit navem nigram,

Ver. 650. 641. 648. Τοῖς δ' — Τὸν δ'.]
 Vide ad II. γ', 200 et 9', 160.

Ver. 654. — ἐμὲ δὲ χρεῶ γίνεται αὐτῆς.]
 Ita ex Editionibus nonnullis restituit Barnesius ; ut pronuntietur scilicet χρεῶ. Cumque Barnesio facit et MS. à Th. Bentleio collatus. Vulgati habent, ἐμὲ δὲ χρεῶ γίνεται αὐτῆς. Quod ferri non potest Nam γίνουα., ut rectè hic annotat Barnesius, primam semper producit. Cæterum conjicit vir idem eruditus, legi posse, ἐμὲ δὲ χρεῶ γίνεται αὐτῆς· verum isto modo minùs rectè constabit Temporum ratio. Vide ad II. á, 37.

Ver. 657. — δαμασαίμην.] Vide ad II. á, 67.

Ver. 644. Θῆτες.] Οἱ ἐπὶ μισθῶ δουλεύοντες. Schol.

Ibid. — δύναίτό γε καὶ τὸ τελέσσαι ;]
 Ita edidit Barnesius. Vulgg. sine interrogatione. Al. δύναίτο κε.

Ver. 646. ἼΗ σε βίῃ ἀέκοντος ἀπηύρατο.]
 "Ὅτι σχῆμα καινὸν τὸ, " ἼΗ σε βίῃ ἀέκοντος
 " ἀπηύρα." ἢ τοι ἀφέλιπο. " νῆα μέλαιναν,"
 ἀντὶ τοῦ ἀέκοντα. Eustath. De hujusmodi syntaxi vide infrâ ad í, 256. et ad ψ', 205. 206.

Ibid. ἼΗ σε.] Al. Εἴ σε.

Ibid. — ἀπηύρατο.] Al. ἀπηύρα. Uti legisse videtur Eustathius.

Ἦὲ ἐκάν οἱ δῶκα, ἐπεὶ προσπτύξατο μύθῳ ;
 Τὸν δ' υἱὸς Φρονίοιο Νοήμων ἀντίον ἤδα·
 Αὐτὸς ἐκάν οἱ δῶκα· τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος,
 Ὅππότε ἀνὴρ τοιοῦτος, ἔχων μελεδήματα θυμῷ, 650
 Αἰτίζη; χαλεπὸν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἶη.
 Κούροι δ', οἱ κατὰ δῆμον ἀριστεύουσι μεθ' ἡμέας,
 Οἷ οἱ ἔποντ'· ἐν δ' ἀρχὸν ἐγὼ βαίνοντ' ἐνόησα
 Μέντορα, ἧὲ θεόν· τῷ δ' αὐτῷ πάντα ἔωκει.
 Ἀλλὰ τὸ θαυμάζω· ἴδον ἐνθάδε Μέντορα δῖον 655
 Χθιζὸν ὑπ' ἠοῖον· τότε δ' ἔμειν νηὶ Πύλονδε.
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη πρὸς δώματα πατρός.
 Τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν ἀγάσσατο θυμὸς ἀγήγηρ·
 Μιηστῆρες δ' ἀμυδὶς κάθισαν, καὶ παῦσαν ἀέλλων.

“ An lubens ei dedisti, postquam adortus est te sermone ?”

Hunc autem filius Phronii Noëmon contrā allocutus est :

“ Ipse lubens ei dedi : quid fecerit etiam alius,

“ Quando vir talis, habens curas in animo,

650

“ Petat ? difficile negare munus foret.

“ Juvenes autem, qui in populo excellunt apud nos,

“ Illi eum secuti sunt ; ducem verò ego conscendentem observavi

“ Mentorem, aut deum : illi verò ipsi omnimodò similis-erat.

“ Sed hoc miror : vidi hìc Mentorem divinum

655

“ Heri sub aurorâ ; tunc autem conscendit navem ad-Pylum.”

Sic locutus abiit ad domum patris.

His verò utrisque percussus est animus generosus.

Proci autem simul considerunt, et quieverunt à certaminibus.

Ver. 649. — τί κεν ῥέξειε καὶ ἄλλος. Ὅππότε ἀνὴρ τοιοῦτος.] “ Fortasse,” inquit *Henricus Stephanus*, “ post ἄλλος ponenda, “ aut certè intelligenda interrogationis nota; ut hæc veluti ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς dicantur, Ὅππότε ἀνὴρ τοιοῦτος, &c. pro, Ὅσσοῦτε γὰρ ἀνὴρ τοιοῦτος αἰτίζη χαλεπὸν κεν ἀνήνασθαι, &c.” Sed hoc minùs venustum.

Ver. 650. — μελεδήματα.] *Μερίμνας*, παρὰ τὸ μέλη εἶναι, ὅ ἐστιν ἐσθίειν. *Schol.*

Ver. 651. Αἰτίζη.] *Al.* Αἰτίζει.

Ibid. — χαλεπὸν κεν ἀνήνασθαι δόσιν εἶη.] “ Ἀνήνασθαι δόσιν” hoc in loco est recusare donum dare : Occurrit autem eadem phrasin infrà ε', 286. ubi donum oblatum respuere significare videtur. Uti observavit *Durotus*, in *Gnomologią* ad hunc locum.

Ver. 652. Κούροι δ', οἱ κατὰ δῆμον.] Ἄνδρες αὐτῷ συμπλέουσι λογαδῆς Ἰθακήσιοι, οἱ μὲθ' ὑμᾶς κρατοῦσιν. *Schol.*

Ibid. — ἀριστεύουσι μεθ' ἡμῶν.] *Barnesius* ex *Scholiaste* edidit, ἀριστεύουσι μεθ' ἡμῶν; et, ut ita legatur, Sensus omninò postulare contendit. “ Noëmon enim,” inquit, “ non se inter Optimos numerat, sed Procos; dicitque, Juvenes Ithacensium nobilis-

simi, quique post Vos, ὁ Proci, sunt præcisi, unâ cum Telemacho abiére; μεθ' ἡμῶν, post Vos. Quare omninò Veram Lecti- onem asserendam duxi.” Ita ille. Attamen, ut opinor, mutato nihil opus. Servatâ enim vulgatâ lectione, Sententia est; non, “ Qui excellunt post nos;” id quod (uti observavit *Barnesius*,) Noëmona minùs decuisset; sed, “ Qui excellunt inter nos.” Ita infrà ε', 419.

καὶ δὲ σὺ φασίν,

Ἐν δῆμῳ Ἰθακῆς, μεθ' ἡμῶν ἡμεῖς ἀριστοί.

Et *Iliad.* 1, 54.

Καὶ βουλῆ μετὰ πάντας ἡμῶν ἔστω ἀριστος.

Cæterùm MS. unus à *Tho. Bentleio* collatus habet ἡμῶν. Vide et ver. 666. infrà.

Ver. 656. — ὑπ' ἠοῖον.] Ἵσσι τὸν Ἴω, ἐρητύον. *Schol.*

Ver. 658. Τοῖσιν δ' ἀμφοτέροισιν.] *Antinoó* et *Eurymacho*; suprâ ver. 628. 630.

Ver. 659. — κάθισαν.] Vide ad *Il.* 4, 565. et β', 191.

- Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη Εὐπείθεος υἱός, 660
 Ἄχρῦμενος· μένεος δὲ μέγα φρένες ἀμφιμέλαιναι
 Πίμπλαντ', ὅσσε δὲ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι εἴκτην
 ὦ πόποι, ἧ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως ἐτελέσθη,
 Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἦδε· φάμεν δὲ οἱ οὐ τελέεσθαι.
 Ἐκ τόσων δ' ἀέκητι νέος παῖς οἴχεται αὐτως, 665
 Νῆα ἐρυσσάμενος, κρίνας τ' ἀνὰ δῆμον ἀρίστους.
 Ἄρξει καὶ προτέρῳ κακὸν ἔμμεναι· ἀλλὰ οἱ αὐτῶ
 Ζεὺς ὀλέσειε βίην, πρὶν ἡμῖν πῆμα φυτεύσαι.
 Ἄλλ' ἄγε μοι δότε νῆα δοῆν καὶ εἴκοσ' ἑταίρους,
 Ὅφρα μιν αὐτὸν ἰόντα λοχῆσομαι, ἠδὲ φυλάξω, 670
 Ἐν πορθμῶ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης·
 Ὡς ἂν ἐπισμυγερῶς ναυτίλλεται εἵνεκα πατρός.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἠδ' ἐκέλευον·
 Αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος.
 Οὐδ' ἄρα Πηνελόπεια πολὺν χρόνον ἦεν ἄπυστος 675
 Μύθων, οὓς μνηστῆρες ἐνὶ φρεσὶ βυσσοδόμευον·

- Ipsis verò Antinous interfatus est Eupitheii filius, 660
 Dolens : furore autem multum praecordia circumfusa-caligine
 Implebantur, oculi verò ei igni splendenti similes-erant :
 " Papae ! Certè ingens facinus superbè patratum est,
 " Telemacho profectio haec ! dicebamus verò ei non perfectum-iri.
 " Tot nempè invitus juvenculus puer exiit temerè,
 " Nave deductà, electisque per populum optimis. 665
 " Incipiet et ulterius malum esse : sed ei ipsi
 " Jupiter perdat vim, antequam nobis malum severit.
 " Verùm agite, mihi date navem celerem et viginti socios,
 " Ut eum ipsam venientem insidiis-excipiam, atque observem,
 " In freto Ithacaeque Samique asperae : 670
 " Ut cum-suà-perniciè naviget propter patrem."
 Sic dixit : illi verò omnes laudabant atque hortabantur :
 Statim deinde exurgentes ibant in domum Ulyssis.
 Neque verò Penelope longo-tempore fuit inscia 675
 Sermonum, quos proci in mente profundè-cogitabant :

Ver. 661. ——— φρένες ἀμφιμέλαιναι.] Vide ad *Il.* α', 103. et ε', 83.

Ver. 662. ——— ὅσσε δὲ οἱ πυρὶ λαμπετόωντι εἴκτην.]

————— stant lumina flammâ.
Æn. VI, 300.

————— totoque ardentis ab ore
 Scintillæ absistunt; oculis micat acribus ignis. *Æn.* XII, 102.

Ver. 666. ——— κρίνας.] Vide ad *Il.* α', 309 et 358.

Ver. 668. ——— πρὶν ἡμῖν πῆμα φυτεύσαι.] *Al.* σπρὶν ἦδης μέτρον ἰκίσθαι.

Ibid. ——— φυτεύσαι.] *Al.* γίνεσθαι. *Al.* γίνεσθαι. Quod ferri nequit. Vide suprâ ad ver. 634.

Ver. 671. Ἐν πορθμῶ Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης.] Σάμον δὲ τὴν νῦν Κεφαλληνίαν. ——— Τῶ γὰρ ἐπιθίτω τὴν ὀμωγμῖαν δίσταλται, ὡς οὐκ ἐπὶ τῆς πόλεως, ἀλλ' ἐπὶ τῆς νήσου τιθείς τοῦνομα. *Strabo, Geograph. lib. X.*

Ibid. ——— πορθμῶ.] Τῶ διὰ περάματος τῶ στενῶ τόπῳ πορθμὸς γὰρ λέγεται ἢ στενὴ θάλασσα. *Schol.*

Ver. 672. ——— ἐπισμυγερῶς.] Ἐπὶ κακῶ τῶ ἑαυτοῦ, ἐπιπόνως. *Schol.*

Ver. 674. ——— ἀνστάντες.] Ita edidit *Barnesius* ex σ', 358. et ε', 177. infrâ. *Vulgg.* ἀναστάντες.

Ver. 676. ——— βυσσοδόμευον.] Κατὰ βίου τῆς διανοίας ἐβουλεύοντο. *Schol.* Ἰστίον δὲ καὶ ὅτι οἰκίον τὸ βυσσοδομεῖν, ταῖς ἐπικυκρυσμέναις βουλαῖς. *Eustath.*

Κήρυξ γάρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπεύθετο βουλάς,
 Αὐλῆς ἐκτὸς ἑών· οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον.

Βῆ δ' ἴμεν ἀγγελέων διὰ δάματα Πηνελοπέη·

Τὸν δὲ κατ' οὐδοῦ βάντα προσήυδα Πηνελόπεια· 680

Κήρυξ, τίπτε δέ σε πρόεσαν μνηστῆρες ἀγαυοί;

Ἦ εἰπέμεναι δμῶσιν Ὀδυσσῆος Δείοιο,

Ἔργων παύσασθαι, σφίσι δ' αὐτοῖς δαῖτα πένεσθαι;

Μὴ μνηστεύσαντες, μὴδ' ἄλλοθ' ὀμιλήσαντες,

Ἔστατα καὶ πύματα νῦν ἐνθάδε δειπνήσειαν, 685

Οἱ δ' αὖ μ' ἀγειρόμενοι, βίοτον κατακείριτε πολλόν,

Κτῆσιν Τηλεμάχοιο δαΐφρονος· οὐδέ τι πατρῶν

Ἑμετέρων τὸ πρόσθεν ἀκούετε, παῖδες ἑόντες,

Οἷος Ὀδυσσεὺς ἔσκε μεθ' ὑμετέροισι τοκεῦσιν,

Οὔτε τινα ῥέξας ἐξαΐσιον, οὔτε τι εἰπὼν 690

Ἐν δῆμῳ· ἦτ' ἐστὶ δίκη Δείων βασιλῆων·

Ἄλλον κ' ἐχθαίρησι βροτῶν, ἄλλον κε φιλοίη.

Κεῖνος δ' οὔποτε πάμπαν ἀτάσθαλον ἄνδρα ἐάργει·

Praeco enim illi dixit Medon, qui audiebat consilia,
 Extra aulam cūm-esset: illi verò intūs consilium texebant.

Perrexit verò ire annunciaturus per domum Penelopae:

Hunc autem per limen venientem allocuta est Penelope: 680

“ Praeco, cur verò te praemiserunt proci inclyti ?

“ An ut-dicas ancillis Ulyssis divini,

“ Ut à-labore cessent, iisque ipsis convivium apparent ?

“ Nè ambientes, neque aliò decedentes,

“ Ultimùm et postremùm nunc hìc coenent, 685

“ Qui frequentèr congregati, victum absumitis multum,

“ Facultates Telemachi prudentis: neque quicquam à patribus

“ Vestris antea audistis, pueri cūm-essetis,

“ Qualis Ulysses erat inter vestros parentes,

“ Neque ulli faciens injuriam, neque quicquam tale locutus 690

“ In populo; qui utique mos est magnorum Regum:

“ Alium ut-oderit-quis mortalium, alium amet.

“ Ille verò nunquam omninò malo quenquam affecit:

Ver. 677. 681 et 707. Κήρυξ.] Vide ad *Il.*
 β', 267. et ὦ, 149. *Al.* Κήρυξ.

Ver. 679. ——— διὰ δάματα.] *Al.* πρὸς
 δάματα.

Ver. 682. Ἦ εἰπέμεναι.] Pronuntiabatur
 Ἠπίμηναι. Vide suprà ad ver. 165 et 352.
 Cæterùm *Longinus*, § 28. citat *Εἰπίμηναι*.
 omissâ voculâ ἦ. Sed minùs rectè.

Ver. 685. Ἔστατα καὶ πύματα.] Ita apud
Ovidium:

Ultima cœna tuo sit, precor, illa viro.

Amor. lib. I. Eleg. iv. ver. 2.

Ibid. ——— διπνήσειαν, Οἱ δ' αὖ μ' ἀγειρόμενοι,
 βίοτον κατακείριτε.] “Ἐτι γι μὴν ἴσθ' ὅτι περὶ
 προσώπου δηγούμινος ὁ συγγραφεύς. Ἰξάϊφρη;

παρινηχθεῖς, εἰς τὸ αὐτοπρῶτον ἀντιμίσταται
 καὶ ἴσθ' τὸ τοιοῦτον ἴδος ἰμβολὴ τὸς πάθους —

Οὐκ ἄλλως ἢ Πηνελόπη “ ——— Ἔστατα καὶ
 “ πύματα νῦν ἐνθάδε διπνήσειαν, Οἱ δ' αὖ μ' ἀ-
 “ γειρόμενοι βίοτον κατακείριτε &c.” *Longi-*
nus, § 27. Vide ad *Il.* ὁ, 348. et ε', 248.
 Cæterùm MS. à *Tho. Bentleio* collatus ha-
 bet, διπνήσειαι, Οἱ δ' αὖ μ' ἀγειρόμενοι &c.

Ibid. ——— διπνήσειαν.] Vide suprà ad ver.
 555.

Ver. 686. Οἱ δ' αὖ μ' ἀγειρόμενοι.] *Al.* Οἱ δ'
 αὖ μ' ἀγειρόμενοι.

Ver. 688. ——— τὸ πρόσθεν.] Apud *Longi-*
nus, loco suprà citato, τῶν πρόσθεν.

Ver. 692. ——— φιλοίη.] Vide ad *Il.* ὦ
 3)4.

Ἄλλ' ὁ μὲν ὑμέτερος θυμὸς καὶ ἀεικία ἔργα
Φαίνεται, οὐδέ τις ἐστὶ χάρις μετόπισθ' εὐεργέων. 695

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε Μέδων, πεπνυμένα εἰδώσ·
Αἶ γὰρ δὴ, βασίλεια, τόδε πλείστον κακὸν εἶη·
Ἄλλὰ πολὺ μείζον τε καὶ ἀργαλεώτερον ἄλλο
Μνηστῆρες φεράζονται, ὃ μὴ τελέσειε Κρονίαν·
Τηλέμαχον μεμάασι κατακτάμεν ὄξείῃ χαλκῶ, 700
Οἴκαδε νεισσομένον· ὃ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουὴν
Ἔς Πύλον ἠγαθήν, ἠδ' ἔς Λακεδαίμονα δῖαν.

Ὡς φάτο· τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
Δὴν δέ μιν ἀμφασίῃ ἐπέων λάβε· τὰ δέ οἱ ὅσσε
Δακρυόφιν πλησθεν, θαλερῆ δέ οἱ ἔσχετο φωνή· 705
Ὅψε δὲ δὴ μιν ἔπεσιν ἀμειβομένη προσέειπεν·

“ Sed vester quidem animus, et indigna facinora

“ Apparent, neque ulla est gratia post beneficiorum-acceptorum.” 695

Hanc autem rursus allocutus est Medon, prudentia doctus :

“ Utinam enim sanè, ὁ regina, hoc maximum malum esset ;

“ Sed multò majusque et gravius aliud

“ Proci meditantur, quod nè perficiat Saturnius ;

“ Telemachum cogitant interficere acuto ferro, 700

“ Domum revertentem ; ille verò profectus est ad patris famam

“ In Pylum sacram, atque in Lacedaemona divinam.”

Sic ait : ast ejus illic soluta sunt genua et charum cor :

Diù autem ipsam inopia vocis tenuit ; eique oculi

Lacrymis impleti sunt, clara autem ei detenta est vox. 705

Tandem verò ipsum verbis respondens allocutus est :

Ver. 695. — οὐδέ τις ἐστὶ χάρις μετόπισθ' εὐεργέων.] Ita Sophocles :

Φεῖ, τοῦ θνήσκοντος ὡς ταχιῶτα τις βροτοῖς
Χάρις διαρρέει, καὶ προδοῦσ' ἀλίσκεται.

Ajax, ver. 1283.

Et Catullus :

Omnia sunt ingrata, nihil fecisse benignè
est. Epigramm. in Ingratum.

Et Plantus :

Si quid benè facias, levior plumâ est gra-
tia. Pænulus, Scen. X. ver. 17.

Καὶ τὰ μὲν δεινὰ τῶν ἔργων ἀεὶ μνημονεύεται, τὸ
γὰρ λυπῆσαν δυσζήλειπτον. τὰ δὲ χρηστὰ, ἀμα
τῆ ἀπολαύσει καὶ τὴν τιρὶ αὐτῶν μνήμην συνανα-
λίσκει. Pertinax apud Herodian. lib. II.
cap. 11: Nec dissimiliter Aristoteles apud
Diogenem Laërtium, Ἐρωτηθεὶς, Τί γηράσκει
σαχύ; Χάρις, ἔφη. Laërt. Aristot. lib. V.
Contra apud Virgilium :

Et bene apud memores veteris stat gratia
facti. Æn. IV, 539.

Ver. 697. Αἶ γὰρ.] “ Ne te hæc tanto af-

“ ficiant dolorè ; utinam ENIM &c.” Al.
Εἶ γὰρ.

Ver. 701. — νεισσομένον.] Al. νεισομένον,
et νισσομένον.

Ver. 702. — Λακεδαίμονα δῖαν.] Vide
infra ad ε. 20.

Ver. 703. — τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα.]
Marcus Meibomius, ad Diogenem Laërtium
in Zenone, legendum monet (notante Bar-
nesio) τῆς δ' αὐτῶν τὰ γούνατα Sed minùs
rectè: ut liquet ex aliis locis, ubi eandem
phrasin usurpat Poeta. Vide infra ad χ', 68.
ψ' 205. ὦ, 344. item ad Iliad. φ', 114. 425.
Ibid. — λύτο.] Vide ad Il. φ', 114.
et ὦ, 1.

Ver. 704. Δὴν δέ μιν ἀμφασίῃ ἐπέων λάβε.]
Ita Apollonius:

Ἐσχετο δ' ἀμφασίῃ θηρὸν χρόνον —
Argonautic. lib. III. ver. 810.

Ver. 705. — θαλερῆ δέ οἱ ἔσχετο φωνή.]
— et vox faucibus hæsit. Æn. IV, 280.

Ver. 706. Ὅψε δὲ δὴ μιν ἔπεσιν.]
— et longo vix tandem tempore fatur.
Æn. III, 309.

Κήρυξ, τίπτε δέ μοι πάϊς οἴχεται; οὐδέ τί μιν χρεῶ
 Νηῶν ἀκυπόρων ἐπιβαινέμεν, αἶθ' ἄλως ἵπποι
 Ἀνδράσι γίγνονται, περὶ ὧσι δὲ πουλὺν ἐφ' ὕργην.
 Ἢ ἴνα μὴδ' ὄνομ' αὐτοῦ ἐν ἀνθρώποισι λίπηται; 710

Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα Μέδων, πεπνυμένα εἰδώς·
 Οὐκ οἶδ', εἴτις μιν Δηὸς ἄροξεν, ἥε καὶ αὐτοῦ
 Θυμὸς ἐφωρμήθη ἴμεν ἐς Πύλον, ὄφρα πύθηται
 Πατρὸς ἐοῦ ἢ νόστον, ἢ ὄντινα πότμον ἐπέσπεν.

Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κατὰ δῶμ' Ὀδυσῆος. 715
 Τὴν δ' ἄχος ἀμφεχύθη θυμοφθόρον, οὐδ' ἄρ' ἔτ' ἔτλη
 Δίφρα ἐφεζέσθαι, πολλῶν κατὰ οἶκον ἰόντων·

Ἄλλ' ἄρ' ἐπ' οὐδοῦ ἶξε πολυκμήτου θαλάμοιο,
 Οἴκτρ' ὀλοφυρομένη· περὶ δὲ δμῶαί μινύριζον
 Πᾶσαι, ὅσαι κατὰ δάματ' ἔσαν νέαι ἠδὲ παλαιαί· 720
 Τῆς ἀδινὸν γούωσα μετηύδα Πηνελόπεια·

Κλῦτε, φίλαι, πέρι γάρ μοι Ὀλύμπιοι ἄλγέ' ἔδωκαν
 Ἐκ πασέων, ὅσαι μοι ὀμοῦ τράφεν ἠδ' ἐγένοντο·

“ Praeco, cur verò mihi filius abiit? neque omninò ipsum opus-erat

“ Naves celeres conscendere, quae maris equi

“ Hominibus sunt, trajiciuntque immensum humidum.

“ An ut ne quidem nomen ejus inter homines relinquatur?” 710

Huic autem respondit deinde Medon, prudentia doctus:

“ Haud scio, an aliquis ipsum Deus impulerit, an et ipsius

“ Animus impetum-ceperit ire in Pylum, ut audiat

“ Patris sui aut reditum, aut quodnam fatum obierit.”

Sic utique locutus abiit per domum Ulyssis. 715

Hanc autem dolor circumfudit animum-crucians, neque ampliùs sustinuit

In-sellâ sedere, plures in domo cùm-essent:

Verùm super limen sedebat elaborati thalami,

Miserabiliter lamentans: circum autem ancillae ejulabant

Omnes, quotquot in domo erant juvenes atque vetulae: 720

Illas vehementer lugens alloquebatur Penelope:

“ Audite, amicae, supra-modum enim mihi coelites dolores dederunt

“ Ex omnibus, quotquot unâ mecum nutritae atque natae sunt:

Ver. 707. οὐδέ τί μιν χρεῶ.] Vide suprâ ad ver. 12. et ad Il. κ'. 45.

Ver. 708. — αἶθ' ἄλως ἵπποι Ἀνδράσι γίγνονται.] Pulchra quidem et venusta hæc μεταφορά: verùm (ut rectè observat Eustathius) Penelopæ, propter filii digressionem summo dolore affectæ, minus apta. Σκοπητικὸν δὲ εἰ κατὰ καιρὸν εἰρηται τῇ Πηνελόπῃ ἢ ἀπὸ τῶν ἀκυπόρων ἵππων ἐπὶ τὰς ἀκυπόρους ἦναι μεταφορά. Καλῶς μὲν γὰρ μετανηχθη, οὐκ ἂν δι' ἴσως, εἶπη τις, τῇ οὕτω περιούση ἄδιαν ἴσαι τοιαύτη τροπῇ ἰνυκαίριον καὶ ἀντί-ζισθαι. Similiter apud Virgillum (notante Fulvio Ursino) Venus, Æneæ infortunia lu-

gens, de Timavo ἰπαισῶδιον inopportunè infert:

— et fontem superare Timavi:

Unde per ora novem vasto cum inurmure montis

It mare proruptum, et pelago premit arva sonanti. Æn. I, 248.

Ver. 712. — ἄροξεν.] Vide ad Il. α'. 37.

Ver. 716. — ἄρ'.] Deinceps—.

Ver. 718. — πολυκμήτου θαλάμοιο.] Μισὰ πολλοῦ καμάτου κατασκευασθέντος. Scholoi.

Ver. 719. — μινύριζον.] Vide ad Il. γ', 363. et δ', 455. item infrâ ad ι', 391.

- Ἦ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπάλεσα θυμολέοντα,
 Παντοίης ἀρετῆσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν, 725
 Ἐσθλὸν, τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
 Νῦν δ' αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀνηρείψαντο θύελλαι
 Ἀκλέα ἐκ μεγάρων· οὐδ' ὄρμηθέντος ἄκουσα.
 Σχέτλιαι, οὐδ' ὑμεῖς περ ἐνὶ φρεσὶ θέσθε ἐσάστη
 Ἐκ λεχέων μὲ ἀνεγεῖραι, ἐπιστάμεναι σάφα θυμῷ, 730
 Ὅππότε ἐκεῖνος ἔβη κοίλῃν ἐπὶ νῆα μέλαιναν.
 Εἰ γὰρ ἐγὼ πυθόμην ταύτην ὁδὸν ὄρμαινόντα,
 Τῷ κε μάλ' ἢ κεν ἔμεινε, καὶ ἐσσύμενός περ ὁδοῖο·
 Ἦ κέ με τεθνηκυῖαν ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπεν.
 Ἀλλὰ τίς ὄτρηνός Δολίον καλέσειε γέροντα, 735
 Δμῷ ἐμόν, (ὄν μοι ἔδωκε πατὴρ ἔτι δεῦρο κιούση,
 Καί μοι κῆπον ἔχει πολυδένδρεον) ὄφρα τάχιστα
 Λαέρτη τάδε πάντα παρεζόμενος καταλέξῃ,
 Εἰ δὴ πού τινα κείνος ἐνὶ φρεσὶ μῆτιν ὑφῆνας,
 Ἐξελθὼν λαοῖσιν ὀδύρεται, οἳ μεμάασιν 740
 Ὅν καὶ Ὀδυσσῆος φθῖσαι γόνον ἀντιθέοιο.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε φίλῃ τροφὸς Εὐρύκλεια·

- “ Quae antea quidem maritum bonum amisi magnanimum,
 “ Omnibus virtutibus ornatum inter Danaos, 725
 “ Eximium, cujus gloria lata per Hellada et medium Argos.
 “ Nunc vero rursus filium dilectum abriperunt procellae
 “ Inglorium ex aedibus, neque de-abeunte audivi.
 “ Infelices, neque vos quidem in animum induxistis unaquaque
 “ E lectulo me suscitare, scientes certe in animo, 730
 “ Quando ille conscendit cavam navem nigram.
 “ Si enim ego intellexissem istud iter molientem,
 “ Sanè certe aut mansisset, quantumvis festinans ad-iter:
 “ Aut me mortuam in aedibus reliquisset.
 “ Sed aliquis famulus Dolium vocet senem, 735
 “ Mancipium meum, (quem mihi dedit pater jam huc eunti,
 “ Et mihi hortum servat arboriferum;) ut celerrimè
 “ Laertae haec omnia assidens enarret:
 “ Si fortasse aliquod ille in mente consilium commentus,
 “ Progressus apud-populos deploret, qui cupiunt 740
 “ Ipsius et Ulyssis perdere prolem deo-paris.”
 Hanc autem rursus allocuta est dilecta nutrix Euryclea:

Ver. 724. 726. — πόσιν ἐσθλὸν ἀπάλεσα
 — Ἐσθλὸν, τοῦ κλέος εὐρὺ.] Τὸ δὲ “ ἐσθλὸν”
 δις ἐνταῦθα εἶπαι, μιμούμενος γυναῖκα σχεδιά-
 ζουσαν, καὶ μὴ ἐνευκαιροῦσαν εὐρέσει ἐπιχύσειας
 διαφόρων λέξεων. Eustath.

Ver. 726. — καθ' Ἑλλάδα.] Vide supra
 ad d. 344.

Ver. 727. — ἀνηρείψαντο θύελλαι.] Ἄλ.
 ἀποκτεῖναι μεμάασιν. Minus rectè. Ut liquet
 ex sequente, οὐδ' ὄρμηθέντος ἄκουσα.

Ver. 728. Ἀκλέα.] Vide ad Il. 4, 100.

Ver. 733. — ἐσσύμενος.] Vide ad Il.
 γ', 260.

Ver. 735. — ὄτρηνός.] Nonnulli, no-
 tante Scholiaste, legunt ὄτρηνός. Atque ita
 habet MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 741. — φθῖσαι.] Ἄλ. φθεῖσαι et
 φθίσσαι. Sed nihil opus. Nam φθίνα in
 Futuris et Aoristis primis, semper producit.
 Vide ad Il. β', 43 et 836.

Νύμφα φίλη, σὺ μὲν ἄρ' με κατάκτανε νηλεῖ χαλκῷ,
 Ἥ ἕα ἐν μεγάρῳ· μῦθον δέ τι οὐκ ἐπικεύσω·
 Ἥ δὲ ἐγὼ τάδε πάντα· πόρον δέ οἱ, ὅσσ' ἐκέλευσεν, 745
 Σίτον καὶ μέθυ ἠδὺ· ἐμεῦ δ' ἔλετο μέγαν ὄρκον,
 Μὴ πρίν σοι ἐρέειν, πρίν δωδεκάτην τε γενέσθαι,
 Ἥ σ' αὐτὴν ποθέσαι, καὶ ἀφορμηθέντος ἀκοῦσαι·
 Ὡς ἂν μὴ κλαίουσα κατὰ χροῖα καλὸν ἰάπτῃς.
 Ἄλλ' ὕδρηναμένη, καθαρὰ χροῖ' εἴμαθ' ἔλοῦσα, 750
 Εἰς ὑπερῶ' ἀναβᾶσα, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,
 Εὐχέ' Ἀθηναίη, κούρη Διὸς αἰγιόχοιο·
 Ἥ γάρ κεν μιν ἔπειτα καὶ ἐκ θανάτοιο σαῶσαι.
 Μηδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον· οὐ γὰρ οἴω
 Πάγχυ θεῶϊς μακάρεσσι γονὴν Ἀρκεισιάδαο 755
 Ἐχθεῖσθ'· ἀλλ' ἔτι ποῦ τις ἐπέσσεται, ὅς κεν ἔχῃσι
 Δάματά τ' ὑψερεφέα καὶ ἀπόπροθι πίονας ἀγρούς.
 Ὡς φάτο· τῆς δ' εὐνῆσε γόον, σχέθε δ' ὅσσε γόοιο.
 Ἥ δ' ὕδρηναμένη, καθαρὰ χροῖ' εἴμαθ' ἔλοῦσα,
 Εἰς ὑπερῶ' ἀνέβαινε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν· 760

“ Domina chara, tu quidem me interface saevo ferro,
 “ Vel sine in domo : sermonem verò omninò non celabo :
 “ Novi ego ista omnia : praebui autem illi, quaecunque postulavit, 745
 “ Panem et vinum dulce : à me autem exegit magnum juramentum,
 “ Non priùs tibi me dicturam, quàm duodecimaque adesset dies,
 “ Aut tu ipsa desiderares, et abiisse rescivisses :
 “ Nè flens corpus pulchrum laederes.
 “ Verùm tu lota, puris corpori vestibus sumptis, 750
 “ In superiorem-partem-domùs conscendens, cum ancillis mulieribus,
 “ Supplica Palladi, filiae Jovis Aegiochi :
 “ Haec enim ipsum deindè et à morte servaverit.
 “ Neque senem afflige afflictum ; non enim existimo
 “ Penitùs diis beatis sobolem Arcesiadae 755
 “ Invisam esse ; sed adhuc alicubi aliquis supererit, qui habeat
 “ Domos excelsas, et procul-sitos pingues agros.”
 Sic ait : hujus autem sedavit luctum ; cohibuitque oculos à luctu.
 Ipsa verò lota, puris corpori vestibus sumptis,
 In superiorem-partem-domùs conscendit cum ancillis mulieribus ; 760

Ver. 743. ——— ἄρ.] Non hìc superva-
 cum est istud ἄρ, sed vim habet in connec-
 tendà sententià cum eo quod praecessit ver.
 729. Σχίτλιαι, οὐδ' ἠμῖς πλεῖσθε.

Ver. 744. ——— τι.] *Al. τοι.*

Ver. 745. ——— ἰκίλισσι.] *Al. ἰκίλιαι.*
 Sed hoc quidem in loco, ut opinor, praestat
 vulgata lectio. Vide ad *Il. ε', 84.*

Ver. 747. ——— δωδεκάτην τι] *Al. δωδεκά-*
την δέ.

Ver. 750 et 759. ——— ὕδρηναμένη.] Si-
 militenter infrà ver. 812. παύσασθαι. Vide
 infrà ad *ι, 491.* et *ι, 296.*

Ver. 752 et 762. ——— αἰγιόχοιο.] Vide
 ad *Il. ε', 202.*

Ver. 753. σαῶσαι.] *Al. σαῶσαι.*

Ver. 754. Μηδὲ γέροντα κάκου κεκακωμένον.]
 Ita apud *Sophoclem* :

——— μὴ κακὸν κακῶ διδοῦς
 “ Άκος, σλῖον τὸ σῆμα τῆς ἄτης εἶδη.

Ajax, ver. 362.

Ver. 757. ——— ὑψερεφέα.] Pronuntiabatur
 ὑψερέφην. Quomodo et scribi postea ceptum
 est. Vide ad *Il. ε', 339.*

Ver. 760. ——— ἀνέβαινε.] Vide ad *Il. ε',*
87. et *ι', 84.*

Ἐν δ' ἔθετ' οὐλοχύτας κανέω, ἤρᾶτο δ' Ἀθήνη·

Κλυθί μοι, αἰγιόχοιο Διὸς τέκος, ἀτρυτώνη,
Εἴποτέ τοι πολύμητις ἐνὶ μεγάροισιν Ὀδυσσεύς

Ἡ βοὸς, ἢ ὄϊος κατὰ πίονα μηρί' ἔκην,

Τῶν νῦν μοι μνήσαι, καί μοι φίλον υἷα σώασον·

765

Μνηστῆρας δ' ἀπάλαλκε κακῶς ὑπερνηορέοντας.

Ἦς εἰποῦσ', ὀλόλυξε· θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς.

Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα σκίοεντα·

Ἦδε δέ τις εἶπεσκε νέων ὑπερνηορέοντων·

Ἦ μάλα δὴ γάμον ἄμμι πολυμνήστη βασιλεία

770

Ἀρτύει· οὐδέ τι οἶδεν, ὃ οἱ φόνος υἱὶ τέτυκται.

Ἦς ἄρα τις εἶπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὡς ἐτέτυκτο.

Imposuitque molas canistro, supplicavitque Minervae :

“ Audi me, Aegiochi Jovis filia indomita,

“ Si unquam tibi solers in aedibus Ulysses

“ Aut bovis, aut ovis pinguia femora adolevit ;

“ Horum nunc mihi memento, et mihi charum filium serva ;

765

“ Procos verò averte male superbientes.”

Sic locuta, ejulavit : dea autem ejus audivit preces.

Proci verò tumultuabantur per aedes obscuras :

Sic autem aliquis dicebat juvenum superbientium :

“ Profectò jam nuptias nobis multùm-ambita Regina

770

“ Apparat ; neque omninò novit, quòd suo caedes filio parata est.”

Sic utique aliquis dicebat : ea autem nesciebant, ut acta erant.

Ver. 761. — οὐλοχύτας.] Vide ad *Il.* α', 449.

Ver. 762. Κλυθί μοι.] *Al.* Κλυθί μου. Quod et *Homero* usitatus.

Ibid. — ἀτρυτώνη.] Ἀτρυτώνη δὲ Ἀθηναῖα, ἢ ἄτρυτος, ὃ ἴσθιν ἀτειρῆς. *Eustath.* Vide ad *Il.* β', 157.

Ver. 763. 764. Εἴποτέ τοι ——— Ἡ βοὸς, ἢ ὄϊος.]

Siqua tuis unquam pro me pater Hyrtacus aris

Dona tulit ———. *Aen.* IX, 406.

—— colui vestros si semper honores.

Aen. XII, 778.

Ver. 767. Ἦς εἰποῦσ', ὀλόλυξε.] Ὅτι ὀλολυγὴν τὴν τῶν γυναικῶν εὐχὴν καλεῖ ὁ Ποιητῆς, καὶ τὸ σύν οἰκτρῶ αὐτὰς εὐχέσθαι, ὀλολύζειν φησὶν· οἱ δὲ νιάτεροι ἐπὶ τὸ κλαίειν τὸ ὀλολύζειν ἔβητο. *Eustath.* ad *Iliad.* ζ', 301. Et ad hunc locum ; Ὅτι δὲ γυναικεία εὐχὴ λιγύφωνος τὸ ὀλολύζειν, προεδήλωται. *Scholias*tes autem hic exponit simpliciter, Ὁλοφυρτικὸν ἐφ' εἰγῆατο. Eamque veram omninò hoc in loco interpretationem contendit *Barnesius*. *Isaacus* verò *Casaubonus* (quem hic citat *Barnesius*) ad *Batrachomyomachiam*, ver. 100. *Homertum* voce hac isto sensu nunquam usum

esse annotat. Ac pro priori quidem interpretatione facit tum præcedens “ ἤρᾶτο δ' Ἀθήνη,” ver. 761. tum proximè sequens, “ θεὰ δέ οἱ ἔκλυεν ἀρῆς.” Vide suprâ ad γ', 450. et infrâ ad χ', 408.

Ver. 768. Μνηστῆρες δ' ὁμάδησαν ἀνὰ μέγαρα.] Vide suprâ ad α', 365.

Ver. 770. Ἦ μάλα δή.] Vide ad *Il.* ζ', 433. 459, et 504.

Ver. 771. Ἀρτύει· οὐδέ τι οἶδεν.] Ita in duobus MSS. scriptum reperit *Barnesius* ; atque ita etiam habent MSS. à *Tho. Benileio* collati. In vulgatis editum est Ἀρτύει. Quod ferri nullo modo potest : Nam Ἀρτύων semper apud *Homerum* mediam producit ; et, ut producat, omni ex analogiâ necesse est. Vide ad *Il.* α', 309, et 358.

—— πυκινὴν ἡρτύνητο βουλὴν.

Iliad. β', 55. κ', 302.

Ἐσμίνην ἡρτύνητο, ἀριστήας καλίσαντας.

Il. ε', 303.

Ἡρτύναντο δ' ἐριετμὰ ———.

Odyss. δ', 782. θ', 53.

Ψεῦδῆα τ' ἀρτύνοντας ———. *Od.* λ', 365.

Ver. 771. 772. 777. ——— τίτυκται ——— ἐτίτυκτο ——— ἤραριν.] Vide ad *Il.* α', 37. et δ', 492.

- Τοῖσιν δ' Ἀντίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε·
 Δαιμόνιοι, μύθους μὲν ὑπερφιάλους ἀλέασθε
 Πάντας ὁμῶς, μήπως τις ἐπαγγείλῃσι καὶ εἴσω. 775
 Ἄλλ' ἄγε σιγῇ τοῖον ἀναστάντες τελέωμεν
 Μῦθον, ὃ δὴ καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶν ἤραρον ἡμῖν.
 "Ὡς εἰπὼν, ἐκρίνατ' εἴκοσι φῶτας ἀρίστους·
 Βᾶν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα Δοῆν καὶ Δῖνα θαλάσσης.
 Νῆα μὲν ἄρ' παμπρῶτον ἀλὸς βένθοσδε ἔρυσσαν· 780
 Ἐν δ' ἰστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἰστία νῆϊ μελαίνῃ·
 Ἡρτύναντο δ' ἔρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
 Πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνά δ' ἰστία λευκ' ἐπέτασσαν.
 Τεύχεα δέ σφιν ἔνεικαν ὑπέρθυμοι φεράποντες·
 Ὑψοῦ δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ἄρμισαν· ἐν δ' ἔβαν αὐτοί· 785
 Ἐνθα δὲ δόρπον ἔλοντο, μένον δ' ἐπὶ ἔσπερον ἔλθειν.
 Ἡ δ' ὑπερῶ' ἀναβᾶσα περίφρων Πηνελόπεια
 Κεῖτ' ἄρ' ἄσιτος, ἄπαστος ἐδῆτύος ἠδὲ ποτῆτος,
 Ὀρμαίνουσ', εἴ οἱ θάνατον φύγοι υἱὸς ἀμύμων,

Inter eos verò Antinoüs concionatus est et dixit :

" Improvidi, sermones quidem arrogantes fugite

" Omnes paritèr ; ne fortè aliquis annunciet etiam intùs. 775

" Sed age silentio sic exurgentes perficiamus

" Consilium, quod jam etiam omnibus in mente placuit nobis."

Sic locutus, elegit viginti viros optimos :

Perrexerunt autem ire ad navem velocem et littus maris.

Navem quidem primùm maris in altum traxerunt :

Malum verò imposuerunt, et vela navi nigrae :

Aptârunt porrò remos vertebris coriaceis,

Omnia ritè ; ac vela alba expanderunt.

Arma porrò ipsi tulerunt animosi famuli ;

Altè verò in humido hanc stiterunt ; ingressique sunt ipsi :

Illic autem coenam sumpserunt, expectabantque, dum vesper adveniret.

In superiorem verò partem domùs cùm conscendisset prudens Penelope,

Jacebat sanè jejuna, non-gustans cibum, neque potum,

Cogitans, an sibi mortem effugeret filius eximius,

Ver. 774. Δαιμόνιοι.] Vide ad *Il.* α', 194.

Ver. 775. — μήπως τις.] *Al.* μήπως τις.

Ver. 776. — τοῖον.] "Ἦγουν οὕτως ὡς ἔχο-
 μιν. *Eustath.* *Al.* τοῖσιν.

Ver. 777. — ἤραρον.] *Al.* ἠύαδιν.

Ver. 778. 782. — ἰκρίνατ' — Ἡρτύναν-
 το.] Vide suprâ ad ver. 771. et ad *Il.* α', 309,
 et 338.

Ver. 780. Νῆα μὲν ἄρ.] *Al.* Νῆα μὲν οὖν.

Ver. 781. Ἐν δ' ἰστόν τ' ἐτίθεντο.] Πῶς, τῇ
 ἰερισίᾳ χράμῃνοι ; κόσμου χάριν. *Schol.* At
 quidni utrisque, et velis et remigio, prout
 opus, usi fuerint ?

Ibid. — ἐτίθεντο.] *Al.* ἐτίθεντο.

Ver. 782. — τροποῖς ἐν δερματίνοισι.]

Δηλοῖ — τοὺς τροπωτήρας, περὶ οὓς αἱ κώπαι
 τρίπονται καὶ τρίφονται [σπρίφονται] ἐν ἰμάσι
 τῆς περιδιδίμους ταῖς κώπαις. *Schol.*

Ver. 784. — σφῖν ἠνικαν.] *Al.* σφ' ἠνικαν.

Ver. 785. — ἐν νοτίῳ.] *Al.* ἐν νοτίῳ.

Ibid. — ἄρμισαν.] Ἠσύχως ἰστάται τὴν
 ναῦν ἰποίησαν. *Schol.*

Ibid. — ἔβαν.] Vide ad *Il.* ε', 229.

Ver. 787. Ἡ δ' ὑπερῶ' ἀναβᾶσα.] *Al.* Ἡ δ'
 ὑπερῶν αὐτῆς.

Ver. 788. — ἄσιτος.] *Al.* ἄναυδος.

- Ἦ ὄγ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισι δαμείη. 790
 Ὅσσα δὲ μερμήριζε λέων ἀνδρῶν ἐν ὀμίλῳ
 Δείσας, ὅπποτε μιν δόλιον περὶ κύκλον ἄγωσι
 Τόσσα μιν ὀρμαίνουσαν ἐπέλλαβε νήδυμος ὕπνος·
 Εὐδὲ δ' ἀνακλιθεῖσα· λύθεν δὲ οἱ ἄψα πάντα.
 Ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 795
 Εἶδ' αὖλον ποίησε, δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί
 Ἰφθίμῃ, κούρῃ μεγαλήτορος Ἰκαρίοιο·
 Τὴν Εὐμῆλος ὄπυιε, Φερῆς ἐν οἰκίᾳ ναίων.
 Πέμπει δὲ μιν πρὸς δώματ' Ὀδυσσεύος Δείοιο,
 Εἶπας Πηνελόπειαν ὀδυρομένην, γόοωσαν, 800
 Παύσειε κλαυθμοῖο, γοοῖό τε δακρυόεντος.
 Ἔς θάλαμον δ' εἰσῆλθε παρὰ κληῖδος ἱμάντα,
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον εἶπεν·
 Εὐδεις, Πηνελόπεια, φίλον τετιμημένῃ ἦτορ;
 Οὐ μὲν σ' οὐδὲ ἐῷσι θεοὶ ρεῖα ζῶντες. 805

- An ille à procis superbis domaretur. 790
 Quàm-multa autem cogitat leo virorum in turbâ,
 Timens, cùm ipsum doloso circulo circumdent;
 Tam-multa ipsam cogitantem corripuit dulcis somnus:
 Dormiebat verò recumbens; solutaeque sunt ei compages omnes.
 Ibi tum aliud cogitavit dea caesia Minerva;
 795
 Idolum effinxit, corpore autem assimilatum-erat mulieri
 Iphthimae, filiae magnanimi Icarii:
 Quam Eumelus duxerat, in Pheris aedes habitans.
 Misit verò hanc Minerva ad domum Ulyssis divini,
 Si quo-pacto Penelopen lamentantem, lugentem,
 800
 Compesceret à fletu, luctuque lachrymoso.
 In thalamum verò ingressa est ad serae lorum;
 Stetitque supra caput, et ipsam sermone allocuta est:
 " Dormis, Penelope, charo afflicta corde?
 " Nequaquàm te sinunt dii facilè viventes. 805

Ver. 790. Ἦ ὄγ'.] Vide suprâ ad β'. 327. et ad Π. γ', 409.

Ver. 792. ——— δόλιον περὶ κύκλον.] Τὸ δίκτυον. Schol.

Ver. 793. ——— ἐπέλλαβε.] Eustathius in commentario legit ἐπήλυθε. Atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 794. ——— λύθεν δὲ οἱ ἄψα πάντα.] Πῶς δὲ ἀναπαύεται τὸ σῶμα, ὅτι ἡ σύστασις τῆς ψυχῆς ἀνίσταται, καὶ τὰ μέλη τοῦ σώματος λύονται, καὶ τοῦτο ἐναργῶς εἶπεν. " Εὐδὲ δ' ἀνακλιθεῖσα, λύθεν δὲ οἱ ἄψα πάντα." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 23. Ἄψα δὲ, μέλη φησὶ, ἀπὸ τοῦ συνήθου. Schol.

Ver. 795. ——— γλαυκῶπις Ἀθήνη.] Vide ad Π. α', 206.

Ver. 797. Ἰφθίμῃ.] Οὕτως ἐκαλεῖτο κυρίως ἡ ἀδελφὴ τῆς Πηνελόπεια. Schol.

Ver. 800. Εἶπας.] Apud Eustathium in commentario, Εἶπας.

Ver. 802. ——— παρὰ κληῖδος ἱμάντα.] Ἀντιστρόφως παρὰ τὴν κλειῖδα, ἢ τις ἱμάντα εἶχε παρὰ τὸ κλειθεῖον. Schol.

Ver. 804. Εὐδεις, Πηνελόπεια;] Nate Deâ, potes hoc sub casu ducere somnos?
 Æn. IV, 560.

Ver. 805. Οὐ μὲν σ' οὐδέ.] Vide ad Π. κ', 299.

Ibid. ——— θεοὶ ρεῖμα ζῶντες.]

Τῆ περ ῥήστη βιοτῆ πέλει ———.

Suprà ver. 565. hujus libri.

Κλαίειν, οὐδ' ἀκαχῆσθαι· ἐπεὶ ῥ' ἔτι νόστιμος ἐστὶ
Σὸς παῖς· οὐ μὲν γάρ τι θεοῖς ἀλιτήμενός ἐστιν.

Τὴν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περίφρων Πηνελόπεια,
Ἦδὺ μάλα κνώσσουσ' ἐν ὄνειρείησι πύλῃσι·

Τίπτε, κασιγνήτη, δεῦρ' ἤλυθες; οὔτι πάρος γε 810
Πῶλέ', ἐπεὶ μάλα πολλὸν ἀπόπροθι δάματα ναίεις·

Καί με κέλη παύσασθαι οἴζυος, ἣδ' ὀδυνάων
Πολλέων, αἳ μ' ἐρέθουσι κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·

Ἦ πρὶν μὲν πόσιν ἐσθλὸν ἀπάλεσα θυμολέοντα,
Παντοίης ἀρετῆσι κεκασμένον ἐν Δαναοῖσιν, 815

Ἐσθλόν· τοῦ κλέος εὐρὺ καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.
Νῦν δ' αὖ παῖς ἀγαπητὸς ἔβη κοίλης ἐπὶ νηὸς

Νήπιος, οὔτε πόνων εὔ εἰδῶς, οὔτ' ἀγοράων.
Τοῦ δὴ ἐγὼ καὶ μᾶλλον ὀδύρομαι, ἥπερ ἐκείνου·

Τοῦ δ' ἀμφιτρομέω καὶ δεΐδια, μή τι πάθῃσιν 820
Ἦ ὅγε τῶν ἐνὶ δήμῳ, ἴν' οἴχεται, ἢ ἐνὶ πόντῳ·

Δυσμενέες γὰρ πολλοὶ ἐπ' αὐτῷ μηχανόωνται,
Ἰέμενοι κτεῖναι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἰδῶλον ἀμαυρόν·

“ Flere, neque tristem-esse; quoniam adhuc rediturus est
“ Tuus filius: nequaquam enim Diis peccando-obnoxius est.”

Huic autem respondit deinde prudens Penelope,
Suaviter admodum dormiens in somniorum portis:

“ Cur, ὦ soror, huc venisti? nequaquam antea quidem 810

“ Ventitabas, quandoquidem valde procul domum habitas:

“ Et me jubes cessare ab aerumnâ atque doloribus

“ Multis, qui me irritant in mente et in animo:

“ Quae antè quidem maritum bonum amisî magnanimum, 815

“ Omnibus virtutibus ornatum, inter Danaos,
“ Eximium; cujus gloria lata per Graeciam et medium Argos.

“ Nunc autem rursus filius dilectus abiit cavâ in nave

“ Puer, neque laborum probè gnarus, neque commerciorum.

“ Hujus causâ jam ego etiam magis lugeo, quàm illius:

“ Et ob hunc contremisco et timeo, nè quid patiatur 820

“ Aut ille eorum in populo, quò abiit; aut in ponto:

“ Hostes enim multi in ipsum mala machinantur,

“ Cupientes occidere, antequàm in patriam terram venerit.”

Hanc autem respondens allocutum est simulachrum obscurum:

Omnis enim per se Divûm natura ne-
cesse est

Immortali ævo summâ cum pace fruatur.

Lucret. lib. 1. ver. 58.

Ver. 806.—[ἐπί ῥ'.] Quoniam scilicet—

Ver. 810.—[ἤλυθες;] Vide ad Il. á,

37. et φ', 81.

Ver. 811. Πῶλε'.] Barnesius edidit Πωλί'.

Nullâ (ut videtur) idoneâ ratione.

Ver. 816.— καθ' Ἑλλάδα καὶ μέσον Ἄργος.]

Ἦ ἴσθι κατὰ Θεσσαλίαν καὶ Πελοπόννησον. Eu-
stath. Vide suprâ ad á, 344. et ad γ', 251.

Ver. 820.—[ἀμφιτρομέω καὶ δεΐδια.]

Vide ad Il. ε', 481 et 736. Al. ἀμφι τρο-
μέω.

Ver. 824.—[ἀμαυρόν.] Τὸ μὴ βλεπόμε-
νον οἳ δὲ τὸ ἅμα ταῖς αὐραῖς φερόμενον, ἀσθίνεις.

Schol. Τὸ τοῦ μαίεσιν ἰστίσημένοι ἰδῶλον ἀμαυ-
ρόν ἴφθ. Porphyry. Quæst. Homeric. 9. haud

longè ab initio.

- Θάρσει, μηδέ τι πάγχυ μετὰ φρεσὶ δεΐδιθι λήνη· 825
 Τοίη γάρ τοι πομπὸς ἄμ' ἔρχεται, ἣν τε καὶ ἄλλοι
 Ἄνερες ἤρῃσαντο παρεστάμεναι, (δύναται γὰρ,)
 Παλλὰς Ἀθηναίη· σε δ' ὄδυρομένην ἔλεαίρει·
 Ἦ νῦν με προέηκε, τεῖν τάδε μυθήσασθαι.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε περίφρων Πηνελόπεια· 830
 Εἰ μὲν δὴ θεὸς ἔσσι, θεοῖό τε ἔκλυες αὐδῆς,
 Εἰ δ' ἄγε μοι καὶ κείνον οἷζυρον κατάλεξον,
 Εἴπου ἔτι ζῶει, καὶ ὄρα φάος ἡλείοιο,
 Ἦ ἤδη τέθνηκε, καὶ εἰν αἶδαο δόμοισι.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενον προσέφη εἶδωλον ἄμαυρόν· 835
 Οὐ μὲν τοι κείνόν γε διηνεκέως ἀγορεύσω,
 Ζῶει ὄγ', ἢ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμάλεια βάζειν.
 Ὡς εἶπὸν, σταθμοῖο παρὰ κληΐδα λιάσθη
 Ἔς πνοιάς ἀνέμων· ἢ δ' ἐξ ὕπνου ἀνόρουσε
 Κούρη Ἰκαρίοιο· φίλον δέ οἱ ἦτορ ἰάνθη, 840
 Ὡς οἱ ἐναργῆς ὄνειρον ἐπέσσυτο νυκτὸς ἀμολγῶ.

- “ Confide, neque omnino in mente timeas tantoperè : 825
 “ Talis enim comes unà sequitur, quam etiam alii
 “ Viri optârint adesse, (pollet enim)
 “ Pallas Minerva : te verò lamentantem miseratur :
 “ Quae nunc me praemisit, tibi haec ut-dicerem.”
 Hanc verò rursùs allocuta est prudens Penelope : 830
 “ Si quidem tu dea es, deaeque audivisti vocem,
 “ Age mihi et illum aerumnosum enarra,
 “ An-alicubi adhuc vivat, et videat lumen solis ;
 “ An jam mortuus sit, et in Plutonis aedibus.”
 Hanc autem respondens allocutum est simulachrum obscurum : 835
 “ Non sanè de-eo quidem continuò dicam,
 “ Vivatne ille, an mortuus sit : malum nempè vana loqui.”
 Sic locutum, januae apud seram evanuit
 In flatus ventorum : at ex somno exsurrexit
 Filia Icarii : charum autem ei cor exultavit, 840
 Ut ipsi evidens somnium supervenerat noctis in-conticinio.

Ver. 826.——ἄμ' ἔρχεται.] Eustathius in commentario citat, ἄμ' ἴσπεται.

Ibid.—ἣν τε.] Quam utique—.

Ver. 831. Εἰ μὲν δὴ.] Siquidem reverà—
 Vide ad II. ζ', 433.

Ver. 832. Εἰ δ' ἄγε.] Vide ad II. ζ', 376.
 et í, 167.

Ibid.—κείνον.] Ulysses.

Ver. 834 et 837.——τέθνηκε.] Vide ad II. á, 37.

Ver. 835.——ἄμαυρόν.] Vide suprâ ad ver. 824.

Ver. 836. Οὐ μὲν τοι κείνόν γε.] Πλάττει δι

ὁ Ποιητῆς τοῦτο πᾶν διζῶς. Εἰ γὰρ ἠλήθευσε τὸ εἶδωλον εἰς διηνεκίαι, καὶ εἶπε ζῆν τὸν Ὀδυσσεύα, οὐ συνέφερε τῇ ποιήσει ταύτῃ σύστασις γὰρ αὐτῆς, τὸ ἀγνοεῖσθαι τὸν Ὀδυσσεύα ὑπὸ πάντων, καὶ μάλιστα ὑπὸ τῆς γυναικὸς, ὡς καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς φαίνεται σαφῶς. Eustath.

Ver. 838.——Ἦ εἶπὸν.] Ita edidit Barnesius ex ver. 824 et 835. suprâ. Atque ita habent MSS. duo à Tho. Bentleio collati. Vulgg. Ὡς εἶπὸν.

Ver. 841.——νυκτὸς ἀμολγῶ.] Ἐν τῇ τοῦ μεσονυκτίου ὥρα. Schol.

Μνηστῆρες δ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα,
 Τηλέμαχα Φόνον αἰπὺν ἐνὶ φρεσὶν ὄρμαιίνοντες.
 Ἔστι δέ τις νῆσος μέσση ἀλὶ πετρήεσσα,
 Μεσσηγὺς Ἰθάκης τε Σάμοιό τε παιπαλοέσσης,
 Ἄστερις, οὐ μεγάλη· λιμένες δ' ἐνὶ ναύλοχοι αὐτῇ
 Ἀμφίδυμοι· τῇ τόν γε μένον λοχόωντες Ἀχαιοί.

845

Proci verò consensâ nave navigabant humidas vias,
 Telemacho caedem gravem in mente meditantes.
 Est autem quaedam insula medio mari petricosa,
 Inter Ithacamque Samumque asperam,
 Asteris, non magna : portus verò navibus-ap̄ti in ipsâ
 Ab-utroque-latere-introitum-habentes ; ibi hunc expectabant insidiantes Achivi.

845

Ver. 844. Ἔστι δέ τις νῆσος μέσση ἀλί.]
 Νηὶ δ' οὐδ' ἀγκυροβόλιον εὐφυνὲς ἔχει.—Βίλιτιον
 δι' αἰτιᾶσθαι μεταβολήν, ἢ ἀγνοίαν, ἢ κατάψυξιν
 τῶν τόπων κατὰ τὸ μυθῶδες. Strabo, Geo-
 graphi. lib. I, pag. 103. al. 59. Μίταξυ δὲ
 τῆς Ἰθάκης, καὶ τῆς Κεφαλληνίας ἢ Ἀσπερία
 νησίον. [Al. νῆσος.] Ἄστερις δ' ὑπὸ τοῦ Ποιητοῦ
 [infra ver. 846.] λέγεται· ἦν ὁ μὲν Σκῆψιος μὴ
 μίειν τοιαύτην, οἷαν φησὶν ὁ Ποιητής· “ — λι-
 “ μίεις δ' ἐνὶ ναύλοχοι αὐτῇ Ἀμφίδυμοι.” Ὁ
 δὲ Ἀπολλόδωρος μίειν καὶ νῦν, καὶ πολίχνοιον
 λίγι ἐν αὐτῇ Ἀλακκομινᾶς, τὸ ἰσ' αὐτῇ τῇ

Ἰσθμῷ κίμεινον. Id. lib. X, pag. 700. al. 456.
 457.

Ver. 846. Ἄστερις.] Ὄνομα νήσου κειμένης μί-
 στον Ἰθάκης καὶ Σάμου. Schol.

Ibid. — ναύλοχοι.] Ἐν αἷς αἱ νῆες λο-
 χῶσαι καὶ ἐνδρεύουσαι λαθεῖν δύνανται· ἢ οἱ τὰς
 ναῦς ὑποδεχόμενοι τόποι. Schol.

Ibid. — αὐτῇ.] Al. αὐτῆς.

Ver. 847. Ἀμφίδυμοι.] Ἀμφοτέρωθεν ἐισδύ-
 σεις, τουτίστιν, ἐξ ἑκατέρου μέρους, εἰσπλους καὶ
 καταγωγὰς ἔχοντες· ἢ διπλοῖ. Schol.

ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ

Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ε΄.

Ἑπόθεσις τῆς ραψωδίας Ε΄.

ἘΚΚΛΗΣΙΑΝ τῶν θεῶν δευτέραν ποιησάμενος ὁ Ζεὺς, Ἑρμῆν πέμπει ἐπὶ Καλυψά, κελεύων ἀποπέμπειν τὸν Ὀδυσσεύα ἢ δὲ τὸ κελευσθὲν ποιεῖ. Τῇ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἰδῶν αὐτὸν ὁ Ποσειδῶν, καὶ χαλεπήνας, λυεὶ τὴν σχεδίαν. Ἰνὰ δὲ αὐτῷ δίδωσι κρήδεμνον, ἐντειλαμένη ἐπιβάντι τῆς γῆς ἀπορρίψαι αὐτό· καὶ πολλὰ παθῶν, εἰς τὴν τῶν Φαιάκων χώραν ἔρχεται διασωθείς.

Ἐπιγραφαί.

Ἀπόπλους, ἢ Ἀνάπλους, Ὀδυσσεύς παρὰ Καλυψοῦς.

Ἄλλως.

Καλυψοῦς ἄντρον Ὀδυσσεύς σχεδίᾳ ἢ, τὰ περὶ σχεδίαν.

Ἄλλως.

Ε, πλεῖ ἐπὶ σχεδίας Ὀδυσσεὺς κιαθείσης πόντου.

Ἦὼς δ' ἐκ λεχέων παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο
 Ὀρνυθ', ἰν' ἀθανάτοισι φῶς φέροι ἠδὲ βροτοῖσιν.
 Οἱ δὲ θεοὶ δῶκόνδε καθίζανον· ἐν δ' ἄρα τοῖσι

AURORA autem ex lectis ab eximio Tithono
 Surgebat, ut immortalibus lucem ferret, atque mortalibus.
 Dii verò ad consessum consedebant; inter illos verò

Ver. 1. Ἦὼς δ' ἐκ λεχέων—Τιθωνοῖο.]
 Tithoni croceum linquens Aurora cubile.
 Georg. I, 447. Æn. IV, 585. IX, 460.
 Vide et ad Il. á, 477.

Ibid.—παρ' ἀγαυοῦ Τιθωνοῖο.] Τιθωνός, Ἀσμιδόντος παῖς, Πριάμου ἀδελφός, Ἡοῦς ἀνὴρ. Ὁ Ἐνδυμίων λέγεται συνευῶσθαι τῇ Σελήνῃ καὶ ὁ Τιθωνός τῇ Ἠμέρᾳ. Ἀλληγορεῖται δὲ οὕτως· Ὁ Ἐνδυμίων εἰς ἄνδρα κυνηγίτην, καὶ τῇ μὲν νυκτὶ κοιμώμενον, τῇ δὲ ἡμέρᾳ οὐδὲ ποσῶς, διὰ τὸ ἡσχολῆσθαι περὶ τὰ κυνηγίσια· Ὁ δὲ Τιθωνός

εἰς ἀστρονόμον, καὶ τῇ μὲν ἡμέρᾳ κοιμώμενον, τῇ δὲ νυκτὶ ἐπαγρυπνοῦντα, διὰ τὸ ἡσχολῆσθαι περὶ τὰ ἄστρα. Schol.

Ver. 2. Ὀρνυθ'.] Similiterque ver. 229 et 230. Ἰνυτο· et ver. 314. ἐπισσόμενον. Vide ad Il. γ', 260.

Ver. 2—27.—ἀθανάτοισι—ἀπονέανται.] Similiterque ver. 73. ἀθάνατος· ver. 80. Ἀθάνατος· et ver. 136. ἀθάνατον. Vide ad Il á, 398.

Ver. 3.—ἄρα.] Ut solitus erat—

Ζεὺς ὑψιβρεμέτης, οὗ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.
 Τοῖσι δ' Ἀθηναίη λέγε κήδεα πόλλ' Ὀδυσῆος, 5
 Μνησαμένη· μέλε γάρ οἱ ἐὼν ἐν δώμασι Νύμφης·
 Ζεῦ πάτερ, ἠδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν εἴοντες,
 Μήτις ἔτι πρόφρων, ἀγανὸς, καὶ ἥπιος ἔστω
 Σκηπτοῦχος βασιλεὺς, μηδὲ φρεσὶν αἴσιμα εἰδώς,
 Ἄλλ' αἰεὶ χαλεπὸς τ' εἴη, καὶ αἴσυλα ῥέζοι 10
 Ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο,
 Λαῶν, οἷσιν ἄνασσε, πατὴρ δ' ὡς ἥπιος ἦεν.
 Ἄλλ' ὁ μὲν ἐν νήσῳ κεῖται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
 Νύμφης ἐν μεγάροισι Καλυψοῦς, ἣ μιν ἀνάγκη
 Ἰσχεῖ· ὁ δ' οὐ δύναται ἦν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι 15
 Οὐ γάρ οἱ πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι,
 Οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Νῦν αὖ παῖδ' ἀγαπητὸν ἀποκτεῖναι μεμνάασιν,
 Οἴκαδε νεισόμενον· ὁ δ' ἔβη μετὰ πατρὸς ἀκουήν,

Jupiter altitonans, cujus potentia est maxima.

Illis autem Pallas recensebat aerumnas multas Ulyssis,

Recordata: curae enim illi erat existens in domo Nymphae:

"Jupiter pater, atque alii beati dii semper existentes,

"Nullus amplius benignus, mitis, et mansuetus sit

"Sceptrafer rex, neque animo justa sentiens;

"Sed semper durus sit, et injusta faciat:

"Adeò nemo memor est Ulyssis divini,

"Populorum, quibus praefuit, pater autem velut, mitis erat.

"Sed ille quidem in insulâ jacet graves dolores patiens,

"Nymphae in aedibus Calypsus, quae ipsum vi

"Detinet: is verò non potest suam in patriam terram venire:

"Non enim ei adsunt naves remigio-instructae, et socii,

"Qui ipsum deducant super lata dorsa maris.

"Nunc rursus filium dilectum occidere cupiunt,

"Domum revertentem; ille verò abiit ad patris famam,

Ver. 4.—οὗ τε κράτος ἐστὶ μέγιστον.]

—qui res hominumque Deumque

Æternis regis imperiis.— *Æn.* I, 233.

—rerum cui summa potestas.

Æn. X, 100.

Ver. 7. Ζεῦ πάτερ.] Vide ad *Il.* 6, 372.

Ver. 8. Μήτις ἔτι πρόφρων.] "Exprobrat

"Jovi reliquisque Diis Minerva

"Ulyssis mansuetudinem regiam, et pieta-

"tem; quasi hâc ratione debuerit sibi De-

"orum numina conciliare; quæ tamen à

"se maximè alienata habeat, cùm ipsum

"tam longi temporis spatio à patriis finibus

"arceant." *Spondan.* At nihil hîc Diis ex-

probrat *Minerva*; sed de populi *Ithacensis*

et *Procorum* ingratitude conqueritur,

qui, summæ *Ulyssis* mansuetudinis et clementiæ obliti, erga uxorem et filium ejus tam malè se gerant. Ut liquet ex sequenti, "Ὡς οὔτις μέμνηται Ὀδυσσῆος θείοιο, Λαῶν, "εἷσιν ἄνασσι, πατὴρ δ' ὡς ἥπιος ἦεν." Vide et suprâ ad β, 230. 234. ubi iidem versus occurrunt.

Ver. 10.—αἴσυλα] *Al.* αἰσύλα.

Ver. 12.—πατὴρ δ' ὡς ἥπιος ἦεν.]

Vide suprâ ad β', 47, et 234.

Ver. 14.—ἣ μιν ἀνάγκη Ἰσχεῖ.] Vido

suprâ ad α, 55.

Ver. 16 et 141.—ἰσχύριτμοι.] Vido

suprâ ad δ', 559.

Ver. 18.—ἀποκτεῖναι.] *Al.* ἀποκτά-
μιναι.

Ver. 19.—νεισόμενον.] *Al.* νεισόμενον.

- Ἔς Πύλον ἠγαθήην, ἠδ' ἔς Λακεδαίμονα δῖαν. 20
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Τέκνον ἐμὸν, ποῖόν σε ἔπος φύγεν ἕρκος ὀδόντων ;
 Οὐ γὰρ δὴ τοῦτον μὲν ἐβούλευσας νόον αὐτῆ,
 Ὡς ἦτοι κείνους Ὀδυσσεὺς ἀποτίσεται ἐλθών ;
 Τηλέμαχον δὲ σὺ πέμψον ἐπισταμένως, (δύνασαι γὰρ,) 25
 Ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἴκηται·
 Μνηστῆρες δ' ἐν νηὶ παλιμπετέες ἀπονέωνται.
 Ἡ ρὰ, καὶ Ἑρμείαν, φίλον υἱὸν, ἀντίον ἠΐδα·
 Ἑρμεία, (σὺ γὰρ αὐτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι,) 30
 Νύμφη εὐπλοκάμῳ εἰπεῖν νημερτέα βούλην,
 Νόστον Ὀδυσσεύος ταλασίφρονος, ὡς κε νέηται,
 Οὔτε θεῶν πομπῆ, οὔτε θεῶν ἀνθρώπων·
 Ἄλλ' ὄγ' ἐπὶ σχεδῆς πολυδέσμου πῆματα πάσχων
 Ἡματί κ' εἰκοστῶ Σχερίην ἐρίβωλον ἴκοιτο,
 Φαιήκων ἐς γαῖαν, οἱ ἀγχίθεοι γεγάασιν. 35

- “ In Pylum divinam, atque in Lacedaemona claram.” 20
 Hanc autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter :
 “ Filia mea, quale tibi dictum excidit septo dentium ?
 “ Nonne enim hoc quidem excogitasti consilium ipsa,
 “ Ut scilicet illos Ulysses ulciscatur reversus ?
 “ Telemachum autem tu deduc accuratè, (potes enim), 25
 “ Ut incolumis suam in patriam terram veniat :
 “ Proci verò in nave retrò iter-relegant.”
 Dixit utique, et Mercurium, dilectum filium, contrà alloquebatur :
 “ Mercuri, (tu enim itidem et in aliis nuncius es),
 “ Nymphae comas-pulchrae dicito firmum nostrum consilium, 30
 “ Reditum Ulyssis patientis ; ut redeat,
 “ Neque deorum ductu, neque mortalium hominum :
 “ Sed is in rate multis-vinculis-aptà aerumnas patiens
 “ Die vicesimâ ad Scheriam fertilem perveniat,
 “ Phaeacum ad terram, qui propinqui diis sunt : 35

Ver. 20.—*Λακεδαίμονα δῖαν.*] Scholiastes interpretatur *μεγάλην*. Rectè, ut opinor. Alibi enim apud Poetam appellatur *εὐρύχωρον Λακεδαίμονα*, et *Λακεδαίμονα κητέισσαν* *Odyss.* 8, l. 1. ὄ, 414. ὄ, 1. Atque eodem sensu et Mari Epitheton hoc tribuere videretur Poeta, Vide ad *Il. á*, 141.

Ver. 21.—*νεφεληγερέτα Ζεὺς.*] Vide ad *Il. á*, 175.

Ver. 23. Οὐ γὰρ δὴ.] Vide infrà ad ver. 204.

Ver. 24.—*ἀποτίσεται.*] Ita edidit Barnesius. *Al. ἀποτίσεται*. Minùs rectè: nam *τίσω*, *τίσασθαι*, &c. semper apud *Homericum* primam producunt. Vide ad *Il. δ*, 257. et *l.*, 508.

Ver. 27.—*ἀπονέωνται.*] *Al. ἀπονίονται.*

Ver. 28.—*φίλον υἱόν.*] Barnesius edidit, *υἱὸν φίλον*. Sed et ferri potest *Vulgata* Lectio; eadem ratione ac “*Ὡς γὰρ οἱ—*” ver. 41. et “*Ἀὐτὰρ οἱ—*” ver. 143. Vide ad *Il. á*, 51.

Ver. 33.—*σχεδῆς πολυδέσμου.*] *Λείπει, νῆος, σῆς αὐτοσχιδῆος πηχθείσης, —πολλοῖς ἐμπιπτηγμένης δισμοῖς.* Schol.

Ver. 34.—*Σχερίην.*] *Σχερία* ἰκαλιῦτο ἢ νῆος τῶν Φαιάκων τὸ δὲ μετὰ ταῦτα ἐκλήθη *Κερκύρα* τὸ δὲ ἀρχαιότατον ἰκαλιῦτο *Δριπάνη*. Schol.

Ver. 35.—*ἀγχίθεοι.*] Ἦτοι καθότι τρίτοι εἰσὶν ἀπὸ Ποσειδῶνος οἱ βασιλεῖς αὐτῶν ἢ ἔτι υἱοὶ αὐτῶν οἱ καθ' οἱ θεοὶ συνδιατρί-

Οἳ κέν μιν περὶ κῆρι, θεὸν ᾧς, τιμήσουσιν,
 Πέμψουσιν δ' ἐν νηϊ φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν,
 Χαλκόν τε χρυσόν τε ἄλλισ, ἐσθῆτά τε δόντες,
 Πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέποτ' ἐκ Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
 Εἴ περ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἴσαν.

40

“Ὡς γὰρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι
 Οἴκον ἐς ὑψόροφον, καὶ εἶν ἐς πατρίδα γαῖαν.

“Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε διάκτορος Ἀργειφόντης·
 Αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν ἐδήσατο καλὰ πέδιλα,
 Ἀμβρόσια, χρύσεια· τὰ μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὑγρῆν,
 Ἦδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν, ἅμα πνοιῆς ἀνέμοιο.
 Εἴλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,
 Ὃν ἐθέλει, τοὺς δ' αὐτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει.

45

“ Qui ipsum ex animo, deum veluti, honorent,
 “ Mittantque in navi charam in patriam terram,
 “ Aesque aurumque abundè, vestemque cùm-dederint,
 “ Plurima, quanta nunquam ex Trojà sustulisset Ulysses,
 “ Etiam si incolumis venisset, sortitus ex prædâ portionem.
 “ Sic enim ei fatale est amicosque videre, et pervenire
 “ Domum in excelsam, et suam in patriam terram.”
 Sic dixit; nec non-paruit internuncius Argicida:
 Statim deinde pedibus subligavit pulchros calceos,
 Immortales, aureos, qui ipsum ferebant sive per mare,
 Sive per immensam terram, pariter cum flatibus venti.
 Cepit etiam virgam, quâ virorum oculos demulcet,
 Quorumcunque vult, rursusque dormientes excitat.

40

45

εουσιν αὐτοῖς καὶ εὐαχουῦνται. Schol. Ἀγχιβίου
 ἢ ποίσις λίγυι, ἢ κατὰ γένος· — ἢ διὰ τὴν
 εὐδαιμονίαν τῆς κατ' αὐτοὺς γῆς· ἢ διὰ τὸ φιλόξε-
 νον καὶ τὴν λοιπὴν ἀρετὴν ὃ καὶ κρεῖττον εἶναι δο-
 κεῖ. Eustath.

Ibid. — γιγάσιν.] Similiterque infra
 ver. 67. μέμπλην ver. 87. εὐλήλουθας· et ver.
 89. ἄνωγι. Vide ad Il. á, 57. et S', 322.

Ver. 37. Πέμψουσιν δ' ἐν νηϊ.] Vide infra
 ad í, 64 &c.

Ver. 39. — οὐδέποτ' ἐκ Τροίης ἐξήρατ'.]
 MS. à Tho. Bentleio collatus, οὐδέποτ' Τροίης
 ἐξήρατ'. Quæ fortè et verior lectio.

Ver. 41. “Ὡς γὰρ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν.”]
 Vide infra ad í, 552.

Ver. 43. “Ὡς ἔφατ'· οὐδ' ἀπίθησε —
 Αὐτίκ' ἔπειθ' ὑπὸ ποσσὶν.

Dixerat: Ille patris magni parere parabat
 Imperio; et primùm pedibus talaria nectit
 Aurea; quæ sublimem alis, sive æquora
 supra,

Seu terram, rapido pariter cum flamme
 portant. Æn. IV, 238.

Similiter et Statius:

Paret Atlantiades dictis genitoris, et indè

Summa pedum properè plantaribus illi-
 gat alis. Thebaidos, lib. I, ver. 303.

Ver. 44. 51. 54. 120. — ἐδήσατο —
 Σιύατ' — ἐχῆσατο — ποίησιν.] Vide in-
 fra ad ver. 491. et ad í, 296.

Ver. 44. 61. 252. — καλὰ — καλῆ
 — Καλῆν.] Vide ad Il. β', 43.

Ver. 45. — φέρον.] Al. φέροι.

Ver. 47. Εἴλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμμα-
 τα θέλγει.]

Tum virgam capit: hâc animas ille evocat
 Orco

Pallentes, alias sub tristia Tartara mittit:
 Dat somnos, adimitque; et lumina morte
 resignat. Æn. IV, 242.

Tum dextræ virgam inseruit, quâ pelle-
 re dulces

Aut suadere iterùm somnos; quâ nigra
 subire

Tartara, et exangues animare assueverat
 umbras.

Statius, Thebaid. lib. I, ver. 309.

Tu pias lætis animas reponis
 Sedibus, virgâque levem coërces

Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο κρατὺς Ἀργειφόντης·

Πιερίην δ' ἐπίβας, ἐξ αἰθέρος ἔμπεισε πόντω·

50

Σεύατ' ἔπειτ' ἐπὶ κῦμα, Λάρω ὄρνιθι ἰοικώς,

Ὅστε κατὰ δεινούς κόλπους ἄλος ἀτρυγέτοιο

Ἰχθῦς ἀγρώσων, πυκινὰ πτερὰ δεύεται ἄλμη·

Τῷ ἴκελος πολέεσσι ὀχήσατο κύμασιν Ἐρμῆς.

Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφίκετο τηλόθ' εἴουσαν,

55

Ἐνθ' ἐκ πόντου βάς ἰοειδέος, ἠπειρόνδε

Ἦϊεν ὄφρα μέγα σπέος ἴκετο, τῷ ἐνὶ νύμφῃ

Ναῖεν εὐπλόκαμος· τὴν δ' ἐνδοθὶ τέτμεν εἴουσαν.

Πῦρ μὲν ἐπ' ἰσχαρόφιν μέγα καίετο, τηλόθι δ' ὀδμῇ

Hanc in manibus tenens volabat fortis Argicida :

Pieriae autem cacumen-nactus, ex aethere incidit in mare :

50

Festinabat deinde super fluctus, laro avi similis,

Quae circum magnos sinus maris infructuosi

Pisces venans, crebrò alas mergit-sibi salsugine :

Huic similis plurimis supervectus-est fluctibus Mercurius.

Sed quando jam insulam pervenisset procul sitam,

55

Tum ex ponto ascendens coeruleset, ad littus

Ibat, donec ad ingentem specum pervenit, in quo Nympha

Habitabat comas-pulchra : hanc verò intus invenit.

Ignis quidem ad focum ingens ardebat, procul verò odor

Aureâ turbam, superis Deorum

Gratus, et imis.

Horat. Carm. lib. I. Od. x. 17.

Λόγων ἀβρότητα (Barnesius edidit ἀβρότητα, sed legendum sine dubio ἀβροότητα) νοητίον, τὴν τοῦ Ἐρμοῦ ῥάβδον ὥστε ψυχὰς μὲν τεταραγμένας παύειν, ἐκλειυμένας δὲ διεγείρειν. Schol. Similiter Eustathius : Ἀλληγορία δὲ τῆς τοιαύτης Ἐρμαϊκῆς ῥάβδου ἐνεργημάτων, τὸ τοὺς μὲν νόφοντας, κηλεῖν τοὺς δὲ καθρημένους δι' ἐκλυσι, διεγείρειν. Ἡ καὶ ἄλλως, ὡς θέμις λόγῳ, τοὺς μὲν ὀρθίους πλέον ἢ δι' καὶ ἀγήνορας, πραῦνειν διὰ πειθοῦς· τοὺς δὲ χαλίφορας, μεριμνητὰς ποιεῖν. Vide Phurnutum, de Naturâ Deorum, cap. 16. item infrâ ad ver. 87.

Ver. 49. Τὴν μετὰ χερσὶν ἔχων πέτετο.]

Illâ fretus agit ventos, et turbida tranat

Nubila ————. Æn. IV, 245.

Dissiluit, tenuique exceptus inhorruit aurâ :

Nec mora, sublimes raptim per inane volatus

Carpit, et ingenti designat nubila gyro.

Statius, Thebaid. lib. I. ver. 309.

Ver. 50. Πιερίην δ' ἐπίβας, ἐξ αἰθέρος ἔμπεισε πόντω.]

Hic primùm, paribus nitens Cyllenius alis.

Constitit; hinc toto præceps se corpore ad undas

Misit; avi similis, quæ circum littora,

Piscosos scopulos, humilis volat æquora juxta. Æn. IV, 252.

Ibid. Πιερίην.] Πιερία, ὄρος Μακεδονίας, ἱερὸν Μουσῶν. Schol.

Ver. 51. — Λάρω ὄρνιθι ἰοικώς.] Τὴν ὀρμὴν, οὐ τὸ σῶμα. Λάρω, δὲ, ὄρνιθον θαλάσσιον. Schol.

Ver. 52. 84. 140 et 158. — ἀτρυγέτοιο — ἀτρυγέτοιο.] Vide ad II. α, 316.

Ver. 54. Τῷ ἴκελος.] Fuerunt, notante Eustathio, qui hunc versum repudiârunt; sed rationibus parùm idoneis.

Ver. 55—59. — τηλόθ' — τηλόθι.] Αὐτὸ τηλόθ' — τηλόθι.

Ver. 57. Ἦϊεν ὄφρα μέγα σπέος ἴκετο.]

Proxima Circææ raduntur littora terræ :

Dives inaccessos ubi Solis filia lucos

Assiduo resonat cantu, tectisque superbis

Urit odoratam nocturna in lumina cedrum,

Arguto tenues percurrens pectine telas.

Æn. VII, 10.

Quem locum inter eos recenset Macrobius, in quibus Poetarum “par penè splendor am- borum est.” Lib. V. cap. 12.

Ver. 59. Πῦρ μὲν ἐπ' ἰσχαρόφιν.] Ἀρχαῖος δὲ ἡ τοῦ πυρὸς χρῆσις παρὰ τοῖς ἐνδόξοις· ἢ καὶ ὁ τῆς τραγωδίας Φιλοκλήτης ἑπαινών, Φησὶν (Sophocl. Philoctet. ver. 297.) ὅτι, “Οἴκου· μὲν στήλην πυρὸς μετὰ Πάντ' ἐκπορίζει αὐτῷ “ ἂ ἐκείνος νοεῖ.” Eustath.

Κέδρου τ' εὐκεάτοιο, θύου τ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει, 60

Δαιομένων· ἢ δ' ἔνδον ἀοιδιάουσ' ὀπί καλῆ,

Ἴστον ἐπιχορμένη, χρυσεῖη κερκίδ' ὕφαινεν.

Ἵγλη δὲ σπέος ἀμφιπεφύκει τηλεθώσασα,

Κλήθηρη τ', αἴγειρός τε, καὶ εὐώδης κυπάρισσος.

Ἐνθα δὲ τ' ὄρνιθες τανυσίπτεροι εὐνάζοντο, 65

Σκῶπές τ', ἱρηκές τε, τανύγλωσσοί τε κορῶναι

Εἰνάλιαι, τῆσίν τε θαλάσσια ἔργα μέμηλεν.

Ἡ δ' αὐτοῦ τετάνυστο περὶ σπέιους γλαφυροῖο

Ἡμερίς ἠβώσασα, τεθήλει δὲ σταφυλῆσι.

Κρηναί δ' ἐξεΐης πίσυρες ῥέον ὕδατι λευκῶ, 70

Πλησίαι ἀλλήλων τετραμμέναι ἀλλυδὶς ἄλλη.

Ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴου, ἠδὲ σελίνο,

Cedrique fissilis, thyaeeque per insulam redolebat, 60

Ardentium : ipsa verò intùs cantillans voce pulchrâ,

Telam percurrens, aureo radio texebat.

Sylva autem specum circumcreverat virescens,

Alnusque, populusque, et benè-odorata cypressus. 65

Ibi verò et aves extensas-alas-habentes nidulabantur,

Bubones, accipitresque, latasque-linguas-habentes cornices

Marinae, quibus utique marina opera curae-sunt.

Ibidem porrò extensa erat circum speluncam cavam

Vitis pubescens ; florebat verò uvis : 70

Fontes autem ex-ordine quatuor fluebant aquâ limpidâ,

Vicini inter-se versi aliò alius.

Circum verò prata mollia violarum, atque apii,

Ver. 60.—θύου σ'.] Scholiastes exponit, Ἐίδος δένδρου, ἢ φυτοῦ. Macrobius autem ; "Homerus, (inquit) qui citreum θύον ap- "pellat, ostendit esse odoratum pomum. "θύον δ' ὑπὸ καλὸν ὀδώδει." Saturnal. lib. II. cap. 15. Ubi in transcurso notandum, quod nunc legimus "θύου σ' ἀνὰ νῆσον ὀδώδει," legisse Macrobium, "θύον δ' ὑπὸ καλὸν ὀδώ- "δει." Minus rectè. Al. θίου.

Ver. 60. 65 et 238. 68. 69.—ὀδώδει —πιφύκει—σιτάνυστο—τεθήλει.] Vide ad II. ζ, 37. et γ', 492.

Ver. 65 et 398. [Τλη.] Similiterque ver. 257. Ἵγλη. Vide ad II. γ', 151.

Ibid.—ἀμφιπεφύκει.] Al. ἀμφὶ πεφύκει.

Ver. 66. Σκῶπές τ'.] Λίγαι δὲ Ἀριστοτέλης τοὺς παρ' Ὀμήρῳ διὰ τοῦ σίγμα μὴ λίγισθαι, ἀλλὰ ἀπλῶς ἰσχυρίζεται κῶπας. Τοὺς οὖν τι- θίντας τὸ σίγμα ἀμαρτάνειν τῆς κατὰ τὸ ὄνομα ἀληθείας, καὶ τῆς Ὀμήρου περὶ τὸν ὄρνιν κρείσσις τε καὶ γνώσις. Elian. de Animal. lib. XV. cap. 28. Ὁ Μίνδιος δὲ Ἀλιζανδρος φησὶ τοὺς παρ' Ὀμήρῳ χωρὶς τοῦ σ κῶπας εἶναι, καὶ Ἀριστοτέλη οὕτως αὐτοὺς ἀνομακίνας.— Καὶ Σπύσιππος δ' ἐν διυτέρῳ ὁμοίως, χωρὶς τοῦ

σ κῶπας αὐτοὺς ὀνομάζει. Athenæus, lib. IX. cap. 10. "Planè contrarium tamen," inquit Casaubonus in annotationibus ad hunc Athenæi locum, "scribit Theocriti vetus "interpres; cujus sunt hæc ad Idyllium "primum : Ἀλιζανδρος φησὶ, τοὺς σκῶπας "οὐκ ἐπιτιθεταί τῇ φωνῇ, διὸ καὶ παρ' Ὀμήρῳ "φησὶν ἠβῶς δοκεῖν γράφισθαι, Σκῶπές τ', "ἱρηκές τε. Οὐδὲ γὰρ, φησὶ, γράφισθαι "χωρὶς τοῦ σ."

Ibid.—ἱρηκής.] Τὸ δὲ, ἱρηκής, Ἴωνικῶς φιλοῦται. Eustath. Alii hic habent ἱρηκής.

Ibid.—κορῶναι Εἰνάλιαι.] Κορῶναι δὲ εἰ- νάλιαι, κατὰ τοὺς Παλαιούς, αἰ αἰθῦλαι. Eustath. Ver. 68. Ἡ δ'.] Al. Ἡδ'.

Ibid.—σπίους.] Al. σπίας et σπίσις.

Ver. 69. Ἡμερίς ἠβώσασα.] Ἀμπελος, εἰς διαστολὴν τῆς ἀγρίας, ἀκμαζούσα. Schol. Ἡμερίς δὲ, κατὰ μὲν πολλοὺς, ἢ ἡμερος ἀμπελος, σπρὶς διαστολὴν τῆς ἀγρίας.—Ἐν δὲ ὑπομνήμασι παλαιαῖς τοῖς εἰς τὸ ξ τῆς Ἰλιάδος, εἶδος λιπ- τοφλοίου δρυὸς ἢ ἡμερίς λίγισται, καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς σταφυλή. Eustath.

Ver. 72. Ἀμφὶ δὲ λειμῶνες μαλακοὶ ἴου.] Ἴον, εἶδος ἄνθους. Schol. Τὸ δὲ, ἴου, οἶου τινὲς

Θήλεον· ἔνθα κ' ἔπειτα καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν
Θηήσαιτο ἰδὼν, καὶ τερφθείη φρεσὶν ἦσιν.

Ἐνθα στὰς Δηῖτο διάκτορος Ἀργειφόντης.

75

Ἀυτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἐῷ Δηήσατο θυμῷ,

Ἀυτίκ' ἄρ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλυθεν· οὐδέ μιν ἄντην

Ἦγνοίησεν ἰδοῦσα Καλυψῶ, δῖα Δεάων.

(Οὐ γάρ τ' ἀγνώτες θεοὶ ἀλλήλοισι πέλονται

Ἀθάνατοι, οὐδ' εἴτις ἀπόπροθι δάματα ναίει.)

80

Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα ἔνδον ἔτετμεν,

Ἄλλ' ὄγ' ἐπ' ἀκτῆς κλαῖε καθήμενος· ἔνθα πάρος περ,

Δάκρυσι καὶ στοναχῆσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,

Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείβων.

Ἐρμείαν δ' ἐρέεινε Καλυψῶ, δῖα Δεάων,

85

Ἐν θρόνῳ ἰδρύσασα φαιινῶ, σιγαλόεντι·

Virescebant: ibi deinde etiam vel immortalis si-arcississet,

Admiratus esset intuens, et oblectatus animo suo.

Illic stans mirabatur internuncius Argicida.

75

Caeterùm postquam omnia suo admiratus est animo,

Statim in amplam speluncam perrexit: neque ipsum coram

Ignoravit conspicata Calypso, nobilis dea.

(Non enim ignoti utique dii invicem sunt

Immortales; neque siquis longè-procul aedes habitat.)

80

Neque verò Ulysssem magnanimum intus invenit;

Sed is in littore flebat sedens: ubi antea etiam,

Lachrymis et gemitibus et doloribus animum macerans,

Pontum in infructuosum prospiciebat, lachrymas stillans.

Mercurium autem interrogabat Calypso, nobilis dea,

85

In throno collocatum splendido, admirando:

γράφουσιν· ὁ καὶ κρεῖττον, ὡς καὶ πολλοῖς ἀρίσκει
τῶν Παλαιῶν· ἴα γὰρ ἐν λειμῶσιν οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ
σία, ὡς μέχρι νῦν φαίνεται οἷς, καθὰ καὶ τοῖς
σελίνοις, χρῆα δαψιλοῦς ὕδατος· θάλλουσι γὰρ
πλείον ἐν αὐτῷ. Διὸ καὶ πηγὰς προανέρρηξεν
ὑδάτων, ὡς ἱρρέθη, ὣν χωρὶς οὐκ ἐστὶ θάλλειν
αὐτά. Eustath. Vide et Athenæum, lib. II.
cap. 19. sub fine.

Ver. 73. — ἔνθα κ' ἔπειτα.] Al. ἔνθα δ'
ἔπειτα.

Ibid. — καὶ ἀθάνατός περ ἐπελθὼν Θηήσαι-
το ἰδὼν.] “L’admiration que les Dieux
“mêmes auroient pour ce beau lieu, nous ne
“saurions nous empêcher d’l’avoir pour
“la belle description qu’Homere en a
“faite.” Dacier.

Ver. 77. 476. — ἤλυθεν — ὑπήλυθε.] Vide
suprà ad β', 262. et ad Π. α', 37.

Ver. 79. Οὐ γάρ τ' ἀγνώτες θεοὶ ἀλλήλοισι
πέλονται.] Ita edidit Barnesius ex Eustathio,
qui et in contextu et in commentario hoc

modo legit. Cumque Barnesio faciunt et
Codices nonnulli à Tho. Bentleio collati.

Vulg. Οὐ γάρ τ' ἀγνώτες γι θεοί.

Ver. 81. Οὐδ' ἄρ' Ὀδυσσῆα.] Ὅτι δεινῶς
μισοῦσι ὁ Ποιητής, μὴ εἶναι τὸν Ὀδυσσεῖα
ἔνδον παρὰ τῇ Καλυψοῖ, ὅτι εἰς αὐτὴν ἦλθεν
Ἐρμῆς. Ποιῶ δὲ τοῦτο, ἵνα πρόφρασσα κατὰ
τὸν Ποιητὴν δόξῃ χαρίσασθαι αὐτῷ ἢ Καλυψῶ
τὸν πλοῦν ἀφ' ἑαυτῆς, καὶ ὀφλήσῃ ἐκείνος χάριν
αὐτῇ. Eustath. Sed vide infra ad ver.
87.

Ver. 82. — πάρος περ.] Al. πάρος γι.

Ver. 83. Δάκρυσι καὶ στοναχῆσι καὶ ἄλγεσι.]

Vide infra ad λ', 611.

Ver. 84 et 158. — δερκέσκετο.] Simili-
terque ver. 135. φίλιον, ἔτριφον, ἔφασκον et
ver. 154. ἰαύσκειν. Vide ad Π. β', 221. et
α', 37.

Ver. 86. — σιγαλόεντι.] Ὁ σιγαλόεις θρό-
νος, — ὁ ποικίλος διὰ τὸ κατιστιγμῖνον εἶναι.
Eustath.

Τίπτε μοι, Ἑρμεία χρυσόρραπι, εἰλήλουθας,
 Αἰδοῖός τε φίλος τε; πάρος γε μὲν οὔτι θαμίζεις.
 Αὔδα, ὅ, τι φρονείεις· τελέσαι δέ με θυμὸς ἄνωγεν,
 Εἰ δύναμαι τελέσαι γε, καὶ εἰ τετελεσμένον ἐστίν.

90

Ἄλλ' ἔπειτο προτέρω, ἵνα τοι παρ ξείνια δαΐω.
 Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ παρέθηκε τράπεζαν,
 Ἀμβροσίης πλήσασα· κέρασσε δὲ νέκταρ ἐρυθρόν.
 Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἦσθε διάκτορος Ἀργειφόντης.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δείπνησε, καὶ ἤραρε θυμὸν ἔδωδῃ,
 Καὶ τότε δὴ μιν ἔπεσσι ἀμειβόμενος προσέειπεν·

95

Εἰρωτᾶς μὲ ἐλθόντα, θεὰ, θεόν; αὐτὰρ ἐγὼ τοι
 Νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω· κέλευαι γάρ.
 Ζεὺς ἐμὲ ἠνώγει δεῦρ' ἐλθέμεν οὐκ ἐθέλοντα.

“ Cur ad me, Mercuri aureo-caduceo, venisti,

“ Venerandusque charusque? antè quidem neutiquam frequentabas:

“ Eloquere, quod in-animo-habes: perficere autem me animus jubet,

“ Si possum quidem perficere, et si perfici potest.

90

“ Verùm sequerè ulterius, ut tibi hospitalia apponam.

Sic utique locuta dea apposuit mensam,

Ambrosiâ repletam, miscuitque nectar rubrum.

Caeterùm bibebat et comedebat internuncius Argicida.

Porrò postquam coenaverat, et refecerat animum cibo,

95

Tum verò ipsam verbis respondens allocutus est.

“ Interrogas me huc-profectum, dea, deum? ast ego tibi

“ Verè sermonem enarrabo; jubes enim.

“ Jupiter me jussit huc ire invitum:

Ver. 87. Τίπτε μοι, Ἑρμεία χρυσόρραπι.] *Heraclides Ponticus* locum hunc allegoricè interpretatur: Καὶ μὲν καὶ ἡ Καλυψὼ (inquit) τὴν πειθῶ τῶν ποικίλων παρ' Ὀδυσσεύς λόγων, Ἑρμῆν προσηγόρευσε· μόγις μὲν, ἀλλ' ὅμως καταβίλλξαντος αὐτοῦ τὸν ἔρωτα τῆς Νύμφης, ἵν' εἰς Ἰθάκην προσημφθεῖη. Vide suprâ ad ver. 47. et ad *Il.* ω', 360.

Ver. 88. — θαμίζεις.] *Barnesius* legendum conjicit θάμιζεις· nec malè. Vide ad *Il.* α', 37. et β', 221.

Ver. 89. Αὔδα, ὅ, τι φρονείεις.] In *Vulgatis* scriptum est Αὔδα· *Barnesius* autem ex *MS.* et ex *Eustathio* edidit Αὔδα· uti et in omnibus legitur, *Iliad.* ξ', 195. σ', 426. ubi idem versus occurrit. Rectè: contrahitur enim (uti notat *Barnesius*) ex Αὔδα· adeoque ultimam habet longam, propter sequentem vocalem solummodò hic corripit. Vide ad *Il.* ν', 192.

Ver. 89. 90. Αὔδα, ὅ, τι φρονείεις· — τιτελισμὸν ἰστί.]

— Tuus, ô regina, quid optes
 Explorare labor; mihi jussa capessere fas
 est. *Æn.* I, 80.

Vide et ad *Il.* ξ', 195.

Ver. 90. — εἰ τετελεσμένον ἰστί.] Εἰ φύσει ἔχει τοῦ δύνασθαι τελειωθῆναι ἢ δυνατόν ἰστί γινέσθαι. *Schol.*

Ver. 91. Ἄλλ' ἔπειτο προτέρω.] Deest hic versus in *MSS.* duobus à *Tho. Bentleio* collatis.

Ver. 93. — κέρασσε δὲ νέκταρ.] Νῦν ἰνέχουσιν, ἀπὸ τῆς ἀρχαίας συνθητικῆς· εἰς κέρας γὰρ ἐγχέοντες ἔπινον. *Schol.*

Ibid. — κέρασσι.] Rectè cum duplici σ, quippe non ex κέρασ, sed ex κεράσσυμι deductum. Vide ad *Il.* α', 67. et ν', 1.

Ver. 95. — δείπνησε.] Vide suprâ ad γ', 535.

Ibid. — ἤραρε.] Vide ad *Il.* γ', 110.

Ver. 98. Νημερτέως τὸν μῦθον ἐνισπήσω.] Ἦτοι ἀναμαρτήτως τἀληθῆς ἱεῶν κῆται γὰρ, ὡς εἰ ἴλιγιν, ἱσαληθίστομαί σοι, ἀψευδῆ τὸν λόγον ἱεῶν. *Porphyr. Quæst. Homeric.* 16. Caeterùm enuntiabatur *Νημερτέως* ac si scriptum fuisset *Νημερτέως*. Vide ad *Il.* β', 811. *Al.* *Νημερτέως*.

Ver. 99. Ζεὺς ἐμὲ ἠνώγει.] In *Vulgatis* editum est Ζεὺς ἐμὲ ἠνώγει. Quod ferri non potest. *Barnesius* edidit Ζεὺς μὲν ἐμὲ ἠνώγει· at nullis adductis *Codicibus*, nullâ allatâ auctoritate; neque, ut opinor, ad sententiam satis rectè. Ad *Vulgatam* unctionem proxi-

- 1 Τίς δ' ἂν ἐκὼν τοσσόνδε διαδράμοι ἀλμυρὸν ὕδωρ, 100
 2 "Ἀσπετον; οὐδέ τις ἄγχι βροτῶν πόλις, οἶτε θεοῖσιν
 3 Ἰερά τε ῥέζουσι, καὶ ἐξαίτους ἐκατόμβας.
 4 Ἄλλα μάλ' οὐπὼς ἐστὶ Διὸς νόον αἰγιόχοιο
 5 Οὔτε παρῆξ ἔλθειν ἄλλον θεόν, οὔθ' ἀλιῶσαι.
 6 Φησί τοι ἄνδρα παρεῖναι οἴζυρῶτατον ἄλλων 105
 7 Τῶν ἀνδρῶν, οἳ ἄστν περι Πριαμοιο μάχοντο
 8 Εἰνάετες, δεκάτῳ δὲ πόλιν πέρσαντες ἔβησαν
 9 Οἴκαδ' ἀτὰρ ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο,
 10 Ἢ σφὶν ἐπῶρσ' ἀνεμόν τε κακόν, καὶ κύματα μακρὰ.
 11 "Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι, 110
 12 Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἀνεμός τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσεν.
 13 Τὸν νῦν σ' ἠνώγει ἀποπεμπέμεν ὅ, τι τάχιστα·
 14 Οὐ γάρ οἱ τῆδ' αἴσα φίλων ἀπὸ νόσφιν ὀλέσθαι,
 15 Ἄλλ' ἔτι οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκῆσθαι
 16 Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαίαν. 115
 17 "Ὡς φάτο· ῥίγησεν δὲ Καλυψῶ, δῖα θεάων,
 18 Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

" Quis enim volens tantam percufferet salsam aquam,
 " Immensam? neque ulla propè mortalium urbs, quæ utique diis
 " Sacraque faciunt, et eximias hecatombas.
 " Sed nullo modo fas-est Jovis mentem Aegiochi
 " Neque praetergredi alium deum, neque irritam-facere.
 " Ait tibi virum adesse aerumnosissimum praeter caeteros 105
 " Viros, qui circa urbem Priami pugnabant
 " Novennio; decimo verò urbem depopulati abiverunt
 " Domum; at in reditu Palladem offenderunt:
 " Quae ipsis excitavit ventumque malum, et fluctus ingentes.
 " Ibi alii quidem omnes perierunt eximii socii, 110
 " Hunc autem huc ventusque ferens et fluctus appulit.
 " Eum nunc te jubet dimittere quam celerrimè:
 " Non enim ei hîc sors-est ab amicis seorsum perire:
 " Sed adhuc ei fatale est amicosque videre, et pervenire
 " Domum in excelsam, et suam in patriam terram." 115
 Sic dixit: exhorruit verò Calypso, nobilis dea,
 Et ipsum compellans verba alata dixit:

mum est, quod in Editione Castellionis repe-
 rit Barnesius, Ζεὺς ἐὰν ἠνώγει, uti habet et MS.
 unus à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 100.—τοσσόνδε.] Vide ad II. ὅ, 557.

Ver. 101.—οἶτε.] Qui scilicet—

Ver. 103. Ἄλλα μάλ' οὐπὼς ἐστὶ Διὸς νόον.]

"Ὡς οὐκ ἐστὶ Διὸς κλέψαι νόον, οὐδὲ παρελθεῖν.

Hesiod. Theog. ver. 613.

Διὸς οὐ παραβῆτα ἐστὶν μεγάλη

Φρὸν ἀπίρατος—

Æschylus, Supplices, ver. 1056.

Ver. 103 et 137.—αἰγιόχοιο.] Vide ad II. ὅ, 202.

Ver. 104.—παρῆξ ἔλθειν.] Ἀλ. παρεξελθεῖν.

Ver. 108.—ἐν νόστῳ Ἀθηναίην ἀλίτοντο.]

Vide suprâ ad γ', 132. 135.

Ver. 110. 133. 161.—ἀπέφθιθον—

Φθίνετω.] Vide ad II. β'. 43.

Ver. 111 et 134.—πέλασσεν.] Vide ad

II. ὅ, 1.

Ver. 116 et 171.—ῥίγησεν] Vide ad II.

β', 314.

Σχέτλιοι ἔστε, θεοί, ζηλήμονες ἔξοχον ἄλλων,
 Οἴτε θεαῖς ἀγάασθε, παρ' ἀνδράσιν εὐνάζεσθαι
 Ἀμφαδίην, ἣ τίς τε φίλον ποιήσεται ἀκοίτην. 120
 Ὡς μὲν ὅτ' Ὀρίων ἔλετο ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Τόφρα οἱ ἠγάασθε θεοὶ ρεῖα ζῶντες,
 Ἔως μιν ἐν Ὀρτυγίῃ χρυσόθρονος Ἄρτεμις ἀγνή
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιοχόμενη κατέπεφνε.
 Ὡς δ' ὀπότ' Ἰασίῳ ἐϋπλόκαμος Δημήτηρ, 125
 Ὡς θυμῷ εἴξασα, μίγῃ φιλότῃ καὶ εὐνῇ,
 Νειῶ ἐνὶ τριπόλῳ· οὐδὲ δὴν ἦεν ἄπυστος
 Ζεὺς, ὅς μιν κατέπεφνε βαλὼν ἀργῆτι κεραυνῷ.

“ Improbi estis, dii, invidi prae aliis,

“ Qui utique deabus invidetis, cum viris eas dormire

“ Palàm, si qua charum sibi fecerit maritum. 120

“ Sic quidem cum Orionem cepit rosea-digito Aurora,

“ Tamdiù illi invidetis dii facilè viventes,

“ Donec ipsum in Ortygià aureum-solum-habens Diana casta

“ Suis mitibus sagittis aggrediens occidit.

“ Sic etiam quando Iasioni comas-pulchra Ceres 125

“ Suo animo obsecuta, commixta est amore et concubitu,

“ Novali in tertio; neque diù fuit ignarus

“ Jupiter, qui ipsum occidit percussus corusco fulmine.

Ver. 118. Σχέτλιοι ἔστε, θεοί, ζηλήμονες.] Τὸ δὲ ζηλήμονες, γράφεται μὲν καὶ δηλήμονες, ὃ ἐστὶ βλαπτικοί. Eustath. Eiusdem lectionis hic meminit et Scholiastes : firmaturque eatum ex *Iliad.* ὦ, 33. ubi idem hemistichium occurrit, et in *Vulgatis* legitur δηλήμονες. tum ex eo quod vox δηλήμων etiam alibi apud Poetam usurpetur; vox ζηλήμων, nusquam nisi hoc loco. Vide infra ad ὄ, 84. 115. et φ', 308.

Ver. 120. — ἣ τίς τε φίλον ποιήσεται ἀκοίτην.] Ita ex *Henrico Stephano* aliisque restituit *Barnesius*. Alii corruptè, ἣ τίς φίλον. Cæterum Editio *Hervagiana*, (notante *Barnesio*,) habet ἦν τίς τε φίλον, atque ita habet etiam Codex unus à *Tho. Bentleio* collatus. Quæ fortè et verior lectio.

Ver. 121. — Ὀρίων ἔλετο.] *Al.* Ὀρίωνα ἔλε.

Ibid. et ver. 228. — ῥοδοδάκτυλος Ἥως.] Vide supra ad β', 1. et ad *Il.* ἄ, 477.

Ver. 122. — ἠγάασθε.] *Barnesius* legendum conjicit ἠγάσασθε, ut *Iliad.* γ', 181.

Ver. 123. Ἔως μιν.] Pronuntiabatur Ἔως μιν.

Ibid. — Ὀρτυγίῃ.] Τῇ Δήλῳ νῆσος δὲ ἡ Δήλος ἴσθμιν ἀνὰ μίσην τῶν Κυκλάδων. *Schol.*

Ibid. — Ἄρτεμις ἀγνή Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν.] Vide ad *Il.* τ', 59. et ὦ, 605. 606. item infra ad ὄ, 409.

Tom. I.

et integræ

Tentator Orion Dianæ,

Virginæa domitus sagittâ.

Horat. Carm. lib. III. Ode iv. 70.

Οἱ πλείονες ὑπὸ Σχορπίου φασὶν αὐτὸν ἀνηρῆσθαι, βιαζόμενον τὴν Ἄρτεμιν. Ὁ γὰρ Ἀπόλλων οὐκ ἀνείλεν, ἴσως μὴ παρῶν τότε. *Schol.* ad ver. 121. supra.

Ver. 125. Ὡς δ' ὀπότ' Ἰασίῳ.] Τούτῳ καὶ Δημήτηρ ὁ Πλοῦτος. Ἦν δὲ Κρῆς ὁ Ἰασίῳ. Ἑλλάδικος δὲ Ἠλείκτρας καὶ Διὸς αὐτὸν γενναίου. *Schol.*

Δημήτηρ μὲν Πλοῦτον ἐγένετο, διὰ Διᾶν, Ἰασίῳ Ἡρώϊ μιγίσῳ ἐρατῇ φιλότῃ.

Hesiod. Theogon. ver. 969.

Alii locum hunc allegoricè interpretantur : Ἔνιοι δὲ (inquit *Scholiastes*) φασὶν γιωργικώτατον ὄντα, δόξαν ἔχειν, ὅτι τῇ Δήμητρει συνῆκε. Similiter et *Heraclides Ponticus* : Ἰασίῳ ἀνήρ γιωργίας ἐπιμελούμενος, καὶ θαψιλῶς τοὺς ἀπὸ τῶν ἰδίων ἀγρῶν καρποὺς λαμβάνων, ἐικότως ὑπὸ τῆς Δημήτρως ἴδοξεν ἠγαπήσθαι.

Ver. 126. Ὡς θυμῷ εἴξασα.] Vide ad *Il.* ἰ, 594.

Ibid. et ver. 227. — φιλότῃ.] Similiterque ver. 135. φίλων. Vide ad *Il.* ἰ, 309.

Ver. 127. — τριπόλῳ.] Τρίτον ἰσραμμίην. *Schol.*

M

- "Ως δ' αὖ νῦν μοι ἄγασθε, θεοὶ, βροτὸν ἄνδρα παρῆναι.
 Τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα περὶ τρόπιος βεβαῶτα 130
 Οἶον· ἐπεὶ οἱ νῆα Δοὴν ἀργῆτι κεραυνῶ
 Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι,
 Τὸν δ' ἄρα δεῦρ' ἀνεμὸς τε φέρων καὶ κῦμα πέλασσε.
 Τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον, ἠδὲ ἔφασκον 135
 Θῆσειν ἀθάνατον καὶ ἀγήραον ἥματα πάντα.
 Ἄλλ' ἐπεὶ οὐπῶς ἐστὶ Διὸς νόον Αἰγιοόχοιο
 Οὔτε παρῆξ ἔλθειν ἄλλον θεόν, οὔθ' ἀλιῶσαι·
 Ἐρρέτω, εἴ μιν κείνος ἐποτρύνει καὶ ἀνώγει,
 Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον πέμψω δέ μιν οὔπῃ ἔγωγε. 140
 Οὐ γάρ μοι πάρα νῆες ἐπήρετμοι, καὶ ἑταῖροι,
 Οἳ κέν μιν πέμποιεν ἐπ' εὐρέα νῶτα θαλάσσης.
 Αὐτὰρ οἱ πρόφρων ὑποθήσομαι, οὐδ' ἐπικεύσω,
 "Ως κε μάλ' ἀσκηθῆς ἦν πατρίδα γαῖαν ἵκηται.
 Τὴν δ' αὖτε προσέειπε διάκτορος Ἀργεϊφόντης· 145
 Οὔτω νῦν ἀπόπεμπε, Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν,

- " Sic rursus nunc mihi invidetis, dii, mortalem virum adesse. 130
 " Illum quidem ego servavi navis-carinae insistentem
 " Solum; quoniam ei navem celerem corusco fulmine
 " Jupiter percussam diffidit medio in nigro ponto.
 " Ibi alii quidem omnes perierunt eximii socii,
 " Hunc verò huc ventusque ferens et fluctus appulit.
 " Hunc quidem ego amicè-excipiebam et enutriebam, atque dicebam 135
 " Me facturam eum immortalē, et senii-expertem diebus omnibus.
 " Verùm quandoquidem nullo-pacto fas-est Jovis mentem Aegiochi
 " Neque praetergredi alium deum, neque irritam-facere;
 " Valeat, si eum ille impellit et ire-jubet,
 " Pontum per infructuosum; dimittam verò ipsum nusquam ego, 140
 " Non enim mihi adsunt naves remigio-instructae et socii,
 " Qui ipsum deducant per lata dorsa maris.
 " Ast ei lubens consulam, neque celabo,
 " Ut omninò incolumis suam in patriam perveniat."
 Hanc autem rursus allocutus est internuncius Argicida : 145
 " Sic nunc dimitte, Jovisque respice iram,

Ver. 129. — ἄγασθε.] Al. ἀγᾶσθε.

Ver. 130. Τὸν μὲν ἐγὼν ἐσάωσα.]

————— Ejectum littore, egentem,
 Excepi —————. Æn. IV. 373.

Ibid. — βεβαῶτα.] Vide ad Il. v. 46.

Ver. 132. — ἔλσας.] Apud Scholiasten
 et Codices plerosque ἔλασας. Vide infra ad
 ἄ, 250, ubi iterum occurrit hic versus.

Ver. 137. — ἐπεὶ οὐπῶς ἐστὶ Διὸς νόον.]
 Vide supra ad ver. 105.

Ver. 138. — παρῆξ ἔλθειν.] Al. παρῆξι-
 θίην. Ut supra ver. 104.

Ibid. — οὐδ' ἀλιῶσαι.] Al. οὔθ' ἀλιῶσα.
 Ut supra ver. 104.

Ver. 139. Ἐρρέτω.] Malè hic Scholiastes
 apud Barnesium; Ἀμφίβολον, (inquit) πρότι-
 ρον εἰς Δία, ἢ εἰς Ὀδυσῆν. Ambiguitatem nem-
 pè exquisivit vir eruditus, quæ nulla est.
 De Ulysse enim hoc omninò intelligendum
 liquet ex sequente, " εἴ μιν κείνος, &c."

Ver. 145. 149. 151. Τὴν δ' ————— ἢ δ'
 ————— Τὸν δ'.] Vide ad Il. ἄ, 57. et ῥ',
 160.

Ver. 146. — Διὸς δ' ἐποπίζεο μῆνιν.]

Μήπως τοι μετόπισθε κοτεσσάμενος χαλεπήνη.

“Ὡς ἄρα φωνήσας ἀπέβη κρατὺς Ἀργειφόντης.

Ἢ δ' ἐπ' Ὀδυσσῆα μεγαλήτορα πότνια Νύμφη

Ἢί”, ἐπειδὴ Ζηνὸς ἐπέκλυεν ἀγγελιάων.

150

Τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὔρε καθήμενον οὐδέ ποτ' ὅσσε

Δακρυόφιν τέρσοντο· κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν

Νόστον ὀδυρομένω, ἐπεὶ οὐκέτι ἦνδανε Νύμφη.

Ἄλλ' ἦτοι Νύκτας μὲν ἰαύεσκεν καὶ ἀνάγκη

Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι παρ' οὐκ ἐθέλων ἐθελούσῃ·

155

Ἡματα δ' ἐν πέτρῃσι καὶ ἠϊόνεσσι καθίζων,

Δάκρυσι καὶ στοναχῆσι καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἐρέχθων,

Πόντον ἐπ' ἀτρύγετον δερκέσκετο, δάκρυα λείβων.

Ἀγχοῦ δ' ἰσταμένη προσεφάνεε διὰ θεάων·

Κάμμορε, μή μοι ἐτ' ἐνθάδ' ὀδύρεο, μηδέ τοι αἰὼν

160

Φθινέτω· ἦδη γάρ σε μάλα πρόφρασσ' ἀποπέμψω.

Ἄλλ' ἄγε, δούρατα μακρὰ ταμῶν, ἀρμόζεο χαλκῶ

Εὐρείαν σχεδίην· ἀτὰρ ἴκρια πῆξαι ἐπ' αὐτῆς

“ Nè fortassis tibi in-posterum iratus succensuerit.”

Sic utique locutus abiit fortis Argicida.

At ad Ulyssem magnanimum veneranda Nympha

Ibat, postquam Jovis audierat mandata.

150

Illum autem in littore invenit sedentem; neque unquam oculi

A-lachrymis siccabantur, consumebatur verò dulcis aetas

Ob-reditum lugenti, quoniam non ampliùs placebat Nympha.

At sanè nocte quidem dormiebat etiam necessitate

In specubus cavis, nolens apud volentem :

155

Die verò in petris et littoribus sedens,

Lachrymis et gemitibus et doloribus animum macerans,

Pontum in infructuosum prospiciebat, lachrymas stillans.

Propè autem astans allocuta est nobilis dea :

“ Infelix, nè mihi ampliùs hinc lugeas, neque tibi aetas

160

“ Consumatur; jam enim te perquam-lubens dimittam.

“ Verùm age, lignis longis abscissis, compinge-tibi ferro

“ Latam ratem; atque tabulata-fige in eâ

Εὐ δ' ὅσπιν ἀθανάτων μακάρων πεφυλαγμένος
ἵναί. Hesiod. "Egy. καὶ Ἡμερ. II, 324.

Ἐν τούτοις δὲ καὶ τὴν ὅσπιν ἰτυμολογεῖ, ἥτις ἰστί
τῶν μετόπισθεν, ἥτοι τῶν μελλόντων, διὰ ἰστι-
στροφῆ. Eustath. Vide ad II. π', 388.

Ver. 151. ——— ἄρ'.] Non hic superva-
cum est istud ἄρ'. sententiam enim con-
nectit cum eo quod præcessit, ver. 82.

“ Ἄλλ' ὄγ' ἰστ' ἀκτῆς κλαῖν ἔσ.”

Ver. 152. ——— κατείβετο δὲ γλυκὺς αἰὼν.]
Ἐν δάκρυσιν ἦν αὐτῶ ὁ τοῦ βίου χρόνος, καὶ κα-
εἰτήκιστο. Schol.

Ver. 153. ——— ἰστί οὐκέτι ἦνδανε Νύμφη.]

Ita Vulgati. Ἐπι οὐκέτι αὐτῶ ἦνδανε Νύμ-
φη. Eustath. Barnesius verò edidit, ἦνδανε
Νύμφη· Δηλονότι, (ut ipse annotat.) νόστος Ὀ-
δυσσεύς. Atque hoc modo explicat Scholias-
tes: Κατ' οὐδὴν ἤρισκιν ἀποσιμπτῆν ἴσιν αὐτόν.
Quae nec invenusta accipiendi ratio. Sed et
vulgatam lectionem agnovisse Scholiasten li-
quet ex interpretatione ab ipso statim dein-
ceps adjunctâ; “H τὸ μὲν πρῶτον, αἰς σώσασαν,
ἴσιστῆσιν” (Ita Barnesius pro corrupto σώσας
ἀνίστῆσιν) τὸ δὲ κατὰ ταῦτα, οὐκέτι.

Ver. 163. Εὐρείαν.] Ita hic edidit Barne-
sius: atque ita semper in Iliade scriptum
occurrit. Ita etiam in omnibus Exemplari-

Ὑψοῦ, ὡς σε φέρησιν ἐπ' ἠεροειδέα πόντον.
 Αὐτὰρ ἐγὼ σῖτον καὶ ὕδωρ καὶ οἶνον ἐρυθρὸν 165
 Ἐνθήσω μενοεικέ', ἃ κέν τοι λιμὸν ἐρύκοι
 Εἴματα τ' ἀμφιέσω· πέμψω δέ τοι οὔρον ὅπισθεν,
 "Ὡς κε μάλ' ἀσκηθῆς σὴν πατρίδα γαίαν ἴκηαι,
 Αἴκε θεοί γ' ἐθέλωσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Οἷ μιν φέρτεροι εἰσὶ νοῆσαί τε κρηναί τε. 170
 "Ὡς φάτο· ῥίγησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "Ἄλλο τι δὴ σὺ, θεὰ, τόδε μήδεαι, οὐδέ τι πομπήν,
 "Ἡ με κέλευαι σχεδὴν περάαν μέγα λαῖτμα θαλάσσης,
 Δεινὸν τ' ἀργαλέον τε· τὸ δ' οὐδ' ἐπὶ νῆες εἴσαι 175
 Ὀκύποροι περώωσιν, ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρω.
 Οὐδ' ἂν ἐγὼν, ἀέκητι σέθεν, σχεδὴς ἐπιβαίην,
 Εἰ μή μοι τλαίης γε, θεὰ, μέγαν ὄρκον ὀμόσσαι,
 Μή τί μοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.

" Altè, ut te ferat per obscurum pontum. 165

" Porrò ego panem et aquam, et vinum rubrum

" Imponam animo-gratum, quae tibi famem arceant :

" Vestesque induam : mittamque tibi ventum à tergo,

" Ut omnino incolumis tuam in patriam terram perveñas,

" Si modò dii utique voluerint, qui coelum latum habitant,

" Qui me potiores sunt cognoscendoque judicandoque." 170

Sic ait : exhorruit autem patiens nobilis Ulysses.

Et ipsam allocutus verba alata dixit :

" Aliud quid jam tu, dea, hoc moliris, et neutiquam dimissionem ;

" Quae me jubes rate trajicere ingentes fluctus maris.

" Horrendosque difficilesque ; quos neque naves aequales 175

" Veloces trajiciunt, gaudentes Jovis vento.

" Neque ego, te invitâ, ratem conscenderim,

" Nisi mihi dignêris, dea, magnum jusjurandum jurare,

" Nullum mihi ipsi damnum malum structuram te aliud."

bus legitur infrà ver. 483. hujus libri. Vulgg. hoc in loco Εὐρέϊνν. Malè : nam (ut rectè annotat Barnesius) α brevis nunquam in η Ionicum migrat. Vide ad Il. β', 633. et γ', 192.

Ibid. — σχεδὴν.] Τὴν εἰκαίως κατασκευασθεῖσαν ναῦν λέγει. Schol. Vide suprâ ad ver. 33.

Ibid. — ἴκηαι.] Τὰ ὄρθα ζύλα, ἐφ' ὧν τὰ τῆς νεὸς καταστρώματα πῆγνυται, τὰ ἐγκύλια [ἐγκοίλια] λεγόμενα παρ' ἡμῖν. Schol.

Ver. 167. — πέμψω δέ τοι οὔρον ὅπισθεν.] Vide infrâ ad λ', 6.

Ver. 170. — κρηναί.] Vide ad Il. α', 309. 314, et 338.

Ver. 173. 182. 185. "Ἄλλο τι δὴ —

" Ἡ δὴ — οἶον δὴ.] Vide infrâ ad ver. 204.

Ver. 173. — μήδεαι.] Al. μῆδεα. Malè.

Ver. 174. "Ἡ με κέλευαι.] Pronuntiabatur

κέλη· ut rectè notavit Barnesius.

Ibid. et ver. 177. — σχεδὴν — σχεδὴς.]

Vide suprâ ad ver. 33 et 165.

Ver. 175. — νῆες εἴσαι.] Vide suprâ ad γ', 10.

Ver. 176. — ἀγαλλόμεναι Διὸς οὔρω.]

Καὶ ὅρα τὸ ἀγαλλόμεναι, ὡς ἐπὶ ἐμφύχων τῶν νηῶν λεχθέν. Eustath. Κέχηρηται "Ὀμηρος πολ-

λαχοῦ τῶ τὰ ἄψυχα ἐμφύχα λέγειν, διὰ τῆς μεταφορᾶς· ἐν πᾶσι δὲ τὸ ἐνεργεῖαν ποιῆν, εἰ-

δοκίμει. Aristot. Rhetoric. Lib. III. cap. 11.

Vide ad Il. λ', 573.

Ver. 177. — ἐγὼν.] Al. ἐγὼν'.

Ὡς φάτο· μείδῃσεν δὲ Καλυψώ, δῖα θεάων,
 Χειρὶ τέ μιν κατέρεξε, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 Ἥ δὲ ἀλιτρός γ' ἔσσι, καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς·
 Οἶον δὴ τὸν μῦθον ἐπεφράσθης ἀγορεύουσαι;
 Ἴστω νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανὸς εὐρύς ὑπερθεν,
 Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδαρ, (ὅσπερ μέγιστος
 Ὄρκος, δεινότατός τε πέλει μακάρεσσι θεοῖσι,)
 Μὴ τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.
 Ἀλλὰ τὰ μὲν νόέω καὶ φράσσομαι, ἄσπ' ἂν ἐμοί περ
 Αὐτῇ μηδοίμην, ὅτε με χρεῖῶ τόσον ἴκοι.
 Καὶ γὰρ ἐμοὶ νόος ἐστὶν ἐναΐσιμος, οὐδέ μοι αὐτῇ

180

185

190

Sic ait; risit verò Calypso, nobilis dea,

180

Manuque ipsum demulsit, verbumque fecit, dixitque:

"Profectò improbus es, et non incauta sciens:

"Qualem jam hunc sermonem induxisti-in-animum proloqui?"

"Sciat nunc hoc Terra et Coelum latum supernè,

"Et subter labens Stygis aqua, (quod utique maximum

185

"Jusjurandum, gravissimumque est beatis diis:)

"Non ullum tibi ipsi damnatum malum me constructuram aliud.

"Sed ea quidem cogito et suadebo, quaecunque sanè mihi

"Ipsi suaderem, si-quando me necessitas tantopere urgetet.

"Etenim mihi mens est aequa; neque mihi ipsi

190

Ver. 182. Ἥ δὲ ἀλιτρός γ' ἔσσι, καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς.] Ἀλιτρός, ὁ μὴ ἀπηλλαγμένος πανουργίας, ὁ ἀμαρτωλός. Ἀποφώλια, ἀπαίδευτα· φώλιοι γὰρ τὰ παιδευτήρια· ἢ ἂν οὐκ ἂν τις ἀποφῆναιτο, ὡς ἄρρητα· ἢ ἀσύνητα. Schol. Τὸ δὲ "ἀλιτρός ἔσσι καὶ οὐκ ἀποφώλια εἰδώς," ἐντὶ τοῦ ἥλιτος καὶ οὐκ εἴπας τὸ ἀληθές, καὶ ταῦτα μὴ ἀπαίδευτος ἂν ἀποφώλιος γὰρ ὁ ἀπαίδευτος καὶ ἀδίδακτος. Eustath. Similiter et Porphyrius: Θαυμάζει δὲ καὶ Καλυψώ, πῶς ἀπιστεῖ ταῦτη ὁ Ὀδυσσεύς εἰ μὴ ὁμοίη περὶ τῆς ἱκκομπῆς, καὶ περὶ οὐκ ἂν ἄφρων, καὶ γνώμης θιάς, εὐσύνητος καὶ ἐρώσης. Quæst. Homeric. 2. Simplicius tamen et verisimilius videtur, istud "οὐκ ἀποφώλια εἰδώς" cum præcedente "ἀλιτρός;" voculâ καὶ copulari, et ad vocem ἔσσι utrumque referri.

Ver. 184. Ἴστω νῦν τόδε Γαῖα καὶ Οὐρανός.]

Esto nunc Sol testis, et hæc mihi terra precanti. Æn. XII, 176.

Fontesque fluviosque voco, quæque ætheris alti

Relligio, et quæ cæruleo sunt numina ponto. Ibid. 181.

_____ terram, mare, sidera juro. Ibid. 197.

Ver. 185. Καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδαρ, ὅσπερ μέγιστος Ὄρκος, δεινότατός τε — θεοῖσι.]

_____ idque ratum, Stygii per flumina fratris,

Per pice torrentes atrâque voragine ripas, Annuit——. Æn. IX, 104. X, 113

Adjuro Stygii caput implacabile fontis, Una superstitio superis quæ reddita Divis. Æn. XII, 816.

_____ Stygiamque paludem, Dii cujus jurare timent, et fallere numen. Æn. VI, 323.

Μάλιστα δὲ τῆς Στυγὸς τὸ ὄνομα ἐς τὴν ποίησιν ἐπισηγάγιστο Ὀμηρός.—— "Ἴστω νῦν τόδε "γαῖα—— καὶ τὸ κατειβόμενον Στυγὸς ὕδαρ." Ταῦτα μὲν δὴ ποίησιν, ὡς ἂν ἰδὼν ἐς τὸ ὕδαρ τῆς Στυγὸς στάζον——. Τὸ δὲ ὕδαρ τὸ ἀπὸ τοῦ κρημνοῦ τοῦ παρὰ τὴν Νάνακριν στάζον, ἰμπίπτει μὲν πρώτων ἐς πέτραν ὑψηλήν· διεξιθὲν δὲ διὰ τῆς πέτρας, ἐς τὸν Κραῖτι ποταμὸν κάττισι. Θάνατον δὲ τὸ ὕδαρ φέρι τοῦτο καὶ ἀνθρώπων καὶ ἄλλων ζώων πανσί. Pausanias, lib. VIII. cap. 18.

Ver. 187. Μὴ τί τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσίμην ἄλλο.] "Nequid tibi mali me denuò molituram." Eustathius vocem ἄλλο aliter explicat: Καὶ ἔρα (inquit) τὸ, ἄλλο, θελοῦν τῆς ἐπιτότητα τοῦ κακοῦ πρὸς τὸ ἀγαθόν. Sed, ut opinor, minùs rectè.

Ver. 189.—— ὅτι με χρεῖῶ τόσον ἴκοι.] Vide suprâ ad δ', 312.

Ver. 190.—— οὐδὲ μοι αὐτῇ θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος.] Haud dissimiliter Persius:

_____ Neque enim mihi cornea fibra est. Satyr. I. ver. 47.

Vide infrâ ad ψ', 103. 172.

Θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι σιδήρεος, ἀλλ' ἐλεήμων.

“Ὡς ἄρα φωνήσασ' ἠγήσατο δία θεάων
Καρπαλίμωσ· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἴχνη βαΐνε θεῶτο·

Ἴξον δὲ σπείος γλαφυρὸν θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνῆρ·

Καί ῥ' ὁ μὲν ἔνθα κάθιζεν ἐπὶ θρόνου, ἔνθεν ἀνέστη 195

Ἑρμείας· νύμφη δ' ἐτίθει πάρα πᾶσαν ἔδωδὴν,

Ἔσθειν καὶ πίνειν, οἷα βροτοὶ ἄνδρες ἔδουσιν.

Ἀυτὴ δ' ἀντίον ἴξεν Ὀδυσσῆος θείοιο,

Τῇ δὲ παρ' ἀμβροσίην δμῶαι καὶ νέκταρ ἔθηκαν.

Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον. 200

Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ἔδητύος ἠδὲ ποτῆτος,

Τοῖς ἄρα μύθων ἤρχε Καλυψὼ δία θεάων·

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,

Οὔτω δὴ οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν

Αὐτίκα νῦν ἐθέλεις ἰέναι; σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπησ. 205

Εἶγε μὲν εἰδέεις σῆσι φρεσὶν, ὅσσα τοι αἶσα

Κήδ' ἀναπλήσαι, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι,

Ἐνθάδε αὔθι μένων σὺν ἐμοὶ τόδε δῶμα φυλάσσοις,

“Animus intra praecordia ferreus, sed misericors.”

Sic utique locuta, praeivit nobilis dea

Celeriter; ille verò deinde post vestigia ibat deae:

Pervenerunt autem ad speluncam cavam dea atque vir,

Et ille quidem illic resedit in solio, undè surrexerat 195

Mercurius: Nympha verò apposuit omnem cibum

Ad-edendum et bibendum; qualia mortales viri edunt.

Ipsa verò è-regione sedit Ulyssis divini,

Ipsi autem ambrosiam ancillae et nectar apposuerunt.

Hi verò ad cibos paratos appositos manus extendebant. 200

Caeterum postquam saturati sunt cibo et potu,

His deinde sermonis exordiebatur Calypso nobilis dea:

“Inclyte Laërtiade, versute Ulysses,

“Siccine verò domum charam in patriam terram

“Protinùs nunc vis proficisci? tu verò vale nihilominùs. 205

“Siquidem scires tuâ mente, siquid tibi fatale-est

“Dolores implere, priusquam in patriam terram pervenias;

“Certè hîc manens unâ mecum hanc domum custodires,

Ver. 195. ——— κάθιζεν.] *Al.* καθίζετ'.

Ibid. ——— θρόνου.] Vide supra ad α, 145.

Ver. 201. Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν.] Vide ad *Il.* α, 469.

Ver. 204. Οὔτω δὴ οἰκόνδε.] “Siccine re-

“verà domum &c.?” Λαμβάνεται δὲ καὶ ἐν

παθητικοῖς πολλαῖς ὁ σύνδεσμος οὗτος· ὥσπερ

ἐπὶ τῆς Καλυψῶς πρὸς τὸν Ὀδυσσεῖα· “Οὔτω

“δὴ οἰκόνδε———.” Εἰ γοῦν τὸν σύνδεσμον

ἐξίλοιο, συνεξαίρησις καὶ τὸ πάθος. *Demetr.*

Phaler. περὶ Ἑρμηνείας, § 57. Vide ad *Il.* ζ',

433, et 504. et ὁ, 201. Caeterum *Eustathius*

in commentario citat, “Οὔτω νῦν οἰκόνδε

“&c.” Minus rectè.

Ver. 205. ——— σὺ δὲ χαῖρε καὶ ἔμπησ.] Τὸ

“ἔμπησ,” ὃ καὶ “ἔμπα” λέγεται, ἐν τούτῳ

τῷ τόπῳ “ὅμως” σημαίνει. *Schol.* MSS. apud

Barnesium. Quæ si vera sit interpretatio,

sententia erit; “Quamvis discedere et me

“linguere paras, opto tibi nihilominus omnia

“benè cedant.” Vide ad *Il.* ζ', 174.

Ver. 208. Ἐνθάδε αὔθι μένων σὺν ἐμοί.] *Al.*

Ἐνθάδε κ' αὔθι μένων παρ' ἐμοί. Quæ fortè

est verior lectio.

Ἄθανάτος τ' εἴης ἰμειρόμενός περ ἰδέσθαι
 Σὴν ἄλοχον, τῆς αἰὲν ἐέλδραι ἤματα πάντα. 210
 Οὐ μὲν θῆν κείνης γε χερεῖων εὐχομαι εἶναι,
 Οὐ δέμας, οὐδὲ φυήν· ἐπεὶ οὕτως οὐδὲ ἔοικεν
 Θνητὰς ἀθανάτησι δέμας καὶ εἶδος ἐρίζειν.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Πότνια θεᾶ, μή μοι τόδε χῶεο· οἶδα καὶ αὐτὸς 215

Πάντα μάλ', οὐνεκα σεῖο περίφρων Πηνελόπεια
 Εἶδος ἀκιδνοτέρη, μέγεθός τ', εἰς ἅντα ἰδέσθαι·
 (Ἡ μὲν γὰρ, βροτὸς ἐστὶ, σὺ δ' ἀθάνατος καὶ ἀγήρευς.)

Ἄλλὰ καὶ ὡς ἐθέλω καὶ ἐέλδομαι ἤματα πάντα
 Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι. 220

Εἰ δ' αὖ τις ραίησι θεῶν ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ,
 Τλήσομαι, ἐν στήθεσσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν·

- “ Immortalisque esses : quantumvis cupidus-sis videndi
 “ Tuam uxorem, cujus usque desiderio-teneris dies omnes. 210
 “ Nequaquam certè illâ inferior gloriôr esse,
 “ Nec corpore, nec oris-habitu; quandoquidem minimè decet
 “ Mortales cum immortalibus corpore et formâ contendere.”
 Hanc autem respondens allocutus est versutus Ulysses :
 “ Veneranda dea, nè mihi ob-hoc succenseas; scio enim ipse 215
 “ Omnia omnino, quòd te prudens Penelope
 “ Formâ deterior sit, staturâque, coram aspectu :
 “ (Illa enim mortalis est, tu verò immortalis et senii-expers.)
 “ Sed et sic volo, et desidero diebus omnibus,
 “ Domumque redire, et reditís diem videre. 220
 “ Quod siquis me pessundet deorum in nigro ponto,
 “ Patiar, in pectore habens patientem-aerumnarum animum :

Ver. 209 et 218. Ἄθανάτος.] Similiter-
 que ver. 213. 447. ἀθανάτησι, ἀθανάτοισι.
 Vide ad II. á, 398.

Ver. 212. — ἴτι οὕτως οὐδὲ ἔοικεν Θνη-
 τὰς ἀθανάτησι — ἐρίζειν.]

— ἴπει οὕποσι φῶλον ὁμοῖον
 Ἄθανάτων τι θεῶν, χαμαὶ ἰερχομένων τ'
 ἀνθρώπων. Πιάδ. í, 441.

Ver. 215. Πότνια θεᾶ, μή μοι τόδε χῶεο.]
 Καὶ ἔρα τὴν διὰ παντός τοῦ λόγου δεινότητα.
 Τὸ τραχὺ τι γὰρ τοῦ λόγου ἰλιαν, ζητήσας ὡς
 ἱρρίθη συγγνώμην καὶ τῶ καταρατικῶ ἰπιθίτῳ
 ἰκολάκισσι, πότνια θεᾶν προσεῖπεν τὴν Καλυ-
 ψά· καὶ τῆ συντέμῳ συγκρίσει ἰταπίνωσι τὴν
 Πηνελόπην. Eustath. Cæterum aut legen-
 dum Πότνια θεᾶ, uti scriptum est infra ú, 61.
 atque uti in uno MS. hic scriptum reperit
 Barnesius; aut pronuntiandum, Πότνια θεᾶ,
 μή μοι, &c. Vide ad II. á, 18.

Ver. 217. — ἀκιδνοτέρη.] Οἱ μὲν γλωσ-
 σογράφοι, ἀσθινιστέρα· οἱ δὲ, ἐπιλιιστέρα. Schol.

Ibid. — εἰς ἅντα ἰδέσθαι.] Eustathius
 in commentario legit, εἰς ὧτά τ' ἰδέσθαι.

Ver. 219. 220. Ἄλλὰ καὶ ὡς ἐθέλω —
 Οἴκαδέ τ' ἰλθίμεναι.] Οὐ γὰρ ἀνασχιτὸν εἶναι
 οὔτε τῷ Ἀχιλλεῖ τὴν σχολὴν, οὔτε τῷ Νίστορι
 τὴν σιωπὴν, οὐδὲ τῷ Ὀδυσσεῖ τὴν ἀσφάλειαν·
 ἐξῆν γὰρ — τῷ Ὀδυσσεῖ οἴκοι μίνιν περι τὸ
 Νήριτον τὸ εὐφυλλον ἐν τῇ γῆ τῇ κουροτόφῳ· ἢ
 τὸ τελευταῖον παρα Καλυψά ἐν ἄντρον καταφ-
 ῥύτῳ καὶ κατασκίῳ, ὑπὸ Νυμφῶν θρασυτομίῳ,
 ἀγήρω ὄντι καὶ ἀθανάτῳ· ἀλλ' οὐχ ἴλιτο ἀθά-
 νατος εἶναι, ἀργὸς ὢν, καὶ μηδὲν χρωόμενος τῇ
 ἀριτῇ. Ἀνάγκη δὲ τὸν ταύτην μεταχειριζόμε-
 νον ἀνθρωπίνους συμπτώμασι, παρακαλλόμενος
 πολλὰκις βοᾶν, “ Τίτλαβὶ δὴ κραδίη, καὶ κύντι-
 “ ρον ἄλλο πόντ' ἴτλης. (infra ú, 18.) Τίς
 δ' ἂν μνήμη τοῦ Ὀδυσσεύς, ἰὰν ἀφίλης αὐτοῦ
 τὰ δυσχερῆ. Maximus Tyrius, Dissertat.
 XXXV.

Ibid. — ἰλδομαι.] Al. ἰλδομαι.

Ver. 222. Τλήσομαι, ἐν στήθεσσιν ἔχων τα-
 λαπενθέα θυμόν· ἠδὲν γὰρ μάλα πόλλ' ἴταθον.]

Ἦδη γὰρ μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πολλ' ἐμόγησα
 Κύμασι καὶ πολέμῳ· μετὰ καὶ τόδε τοῖσι γενέσθω.
 Ὡς ἔφατ'· ἥελιος δ' ἄρ' ἔδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν. 225
 Ἐλθόντες δ' ἄρα τῶγε μυχῶ σπείους γλαφυροῖο,
 Τερπέσθην Φιλότητι, παρ' ἀλλήλοισι μένοντε.
 Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Αὐτίχ' ὁ μὲν χλαϊνὰν τε χιτῶνά τε ἔννυτ' Ὀδυσσεύς·
 Αὐτὴ δ' ἀργύφειον φᾶρος μέγα ἔννυτο νύμφη, 230
 Λεπτὸν, καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ
 Καλὴν, χρυσεῖν' κεφαλῆ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην·
 Καὶ τότε Ὀδυσσῆϊ· μεγαλήτορι μῆδετο πομπήν.
 Δῶκε μὲν οἱ πέλεκυν μέγαν, ἄρμενον ἐν παλάμησι,
 Χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον· αὐτὰρ ἐν αὐτῷ 235
 Στειλεῖον περικαλλῆς, ἐλάϊνον, εὖ ἑναρηρός·
 Δῶκε δ' ἔπειτα σκέπαρνον εὖζοον· ἦρχε δ' ὁδοῖο
 Νήσου ἐπ' ἐσχατιῆς, ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
 Κλήθηρ τ', αἰγειρός τ', ἐλάτη τ' ἦν οὐρανομήκης,

“ Jam enim valdè multa passus sum, et multa pertuli

“ Fluctibus et bello: post illa et hoc quoque fiat.”

Sic dixit: sol verò occidit, et tenebrae advenerunt. 225

Profecti autem hi in secessum speluncae cavae,

Oblectabantur amore, propè invicem manentes.

Quando autem manè-genita apparuit rosea-digitor Aurora,

Continuò quidem chlaenamque tunicamque induit Ulysses:

Ipsa verò candidam stolam ingentem induit Nympha, 230

Tenuem et venustam, zonamque circumposuit lumbis

Pulchram, auream: capitique imposuit calyptram:

Et tum Ulyssi magnanimo apparabat dimissionem.

Dedit quidem ei securim magnam, habilem in manibus,

Ferream, utrinque acutam: caeterum in ipsà erat 235

Manubrium perpulchrum, oleaginum, benè aptatum:

Dedit verò deinde asciam politam; et dux-erat viae

Insulae ad extremam-oram, ubi arbores procerae crescebant:

Alnusque, populusque, abiesque erat in-coelum-pertingens,

— Fortem hoc animum tolerare jubebo;

Et quondam majora tuli ———.

Horat. Serm. lib. II. v. 20.

Γενναϊότερον γὰρ ἐκ τοῦ παθεῖν τὸ φιλόσοφον,
 ὡς περ ψυχρῶ σίδηρος ἔμπυρος, αὐτῶ τοῖς κιν-
 δύνοις στομούμενον. Nazianz. Orat. XXIII.
 § 27. Vide infra ad ὅ, 18.

Ibid. ——— στήθεσιν ἔχων.] Al. στήθεσι
 φέρον.

Ver. 224. Κύμασι, καὶ πολέμῳ.] Συντεμῶν
 ῥητορικῶς ἐν δυσὶ λέξεσι τὰ κατ' αὐτὸν μυρία
 πάθη. Τὸ γὰρ, “ κύμασι καὶ πολέμῳ,” τὸ
 μὲν, τὰ περὶ Τροίαν δηλοῖ· τὸ δὲ, τὰ κατὰ θά-
 λασσαν. Eustath.

Ὀδυσσεῖα μυρία πάντα

Ἄλγεια μετρήσαντα πολυκμήτοισιν ἀέθλοισι.

Oppian. Halieutic. lib. II. ver. 503.

Ver. 226. ——— σπείους.] Al. σπείεις.

Ver. 231. ——— ἰξυῖ.] Pronuntiabatur ἰξῷ

Ver. 236. ——— ἑναρηρός.] Al. ἑπαρηρός.

Ver. 238 et 241. ——— ὅθι δένδρεα μακρὰ

πεφύκει, Κλήθηρ τ', &c.] Τῶν δένδρων τὰ μὲν

καρποφόρα καλὰ προσαγορεύει ——— τὰ δ' εἰς

ξυλείαν εὐθετα, μακρὰ τοῖς ἐπιθέτοις τὰς χρή-
 σεις διαστέλλων. Ἐνθεν, “ δένδρεα μακρὰ πι-
 φύκει, Κλήθηρ τ', αἰγειρός τ', ἐλάτη τ' ἦν
 οὐρανομήκης. Athenæus, lib. I. cap. 19.

Vide infra ad ὅ, 114.

Αὔα πάλαι, περίκηλα, τά οἱ πλώριεν ἐλαφρῶς. 240
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ δειῖξ', ὅθι δένδρεα μακρὰ πεφύκει,
 Ἥ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα Καλυψῶ, δῖα θεάων.
 Αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα· θεῶς δέ οἱ ἦνυτο ἔργον·
 Εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα, πελέκκησεν δ' ἄρα χαλκῶ,
 Ξέσσε δ' ἐπισταμένως, καὶ ἐπὶ στάθμην ἴθυεν 245
 Τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψῶ, δῖα θεάων·
 Τέτρηθεν δ' ἄρα πάντα, καὶ ἤρμωσεν ἀλλήλοισι·
 Γόμφοισιν δ' ἄρα τήν γε καὶ ἀρμονίησιν ἄρρηεν.
 "Ὅσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνώσεται ἀνήρ
 Φορτίδος εὐρείης, εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων, 250
 Τόσσον ἐπ' εὐρείαν σχεδίην ποιήσατ' Ὀδυσσεύς.
 "Ἴκρια δὲ στήσας, ἀραρῶν θαμέσι σταμίνεσσι,

Aridae dudum, valdè-siccae, quae ei navigarent leviter. 240
 Caeterum postquam ostendisset, ubi arbores procerae crescerent,
 Rediit quidem domum Calypso, nobilis dea.
 At ille caedebat ligna; celeriter verò ei perficiebatur opus:
 Viginti autem dejecit arbores omnes, dolavitque deinde ferro,
 Laevigavitque scitè, et ad normam direxit. 245
 Interea autem attulit terebras Calypso, nobilis dea:
 Terebravit verò is omnia, et composuit inter se.
 Clavis autem eam [ratem] et compagibus aptavit.
 Quantumque quis fundum navis fabricaverit vir
 Onerariae latae, benè peritus fabrilis-artis, 250
 In tantum latam ratem confecit Ulysses.
 Tabulata verò erigens, coaptans densis trabibus,

Ver. 244. Εἴκοσι δ' ἔκβαλε πάντα.] "Arbo-
 res non minus viginti dejecit." Vel, ut
 reddit Barnesius; "Viginti arbores ipsas."
 Vide ad II. ἡ. 161. σ', 373, et 470.

Ver. 245. ——— στάθμην.] Κανόνα, ὑπομι-
 μετωμένον σχοινίον, ἢ τεκτονικὴν σπάργον.
 Schol.

Ver. 247 et 248. ——— ἄρα.] Deinceps
 ———. Ut oportebat ———.

Ver. 248. Γόμφοισιν.] Οἷς ἀρμόζονται τὰ ξύ-
 λα πρὸς ἄλληλα· ἢ πασσάλαις· ἢ πλατίσιν ἰ-
 σιούροις· ἢ σφῆλαις. Schol.

Ibid. ——— καὶ ἀρμονίησιν ἄρρηεν.] Ἀρμονία
 δὲ, ἀδελφον οἷαι τῇ σχεδίᾳ πιτοίνονται. Εἰκὸς δὲ
 ἀπὸ φυτῶν τινων γινίσθαι, δι' ὧν ἦν ἀναπληροῦσ-
 θαι τὴν τῶν στρυππίων χρῆσιν· ἐπιτὶ καὶ τοιούτοις
 τὸ παλαιὸν αἱ νῆες ἠρμόττοντο. Eustath.

Ibid. ——— ἄρρηεν.] Aut legendum hinc ἀ-
 ρῆει, aut erit ἄρρηεν (quae vox apud Home-
 rum hoc tantum in loco occurrit) ex Aoristo
 ἄρρηεν vel ἄρρηον. Tempus enim perfectum
 locum hinc habere nullo modo potest. Vide
 ad II. ἡ. 37. Quin et vocem hanc vel Aor-
 istis, vel Imperfectis, vel Temporibus ejus quod

Plusquam-perfectum appellari solet, vim hinc
 habere liquet, tum ex praecedentibus ἔκβαλε,
 πελέκκησεν, ξέσσε, ἴθυεν, ἔνεικε, τέτρηθεν, (quae
 ex τετραίνω deducta est) ἤρμωσεν tum ex Scho-
 liastis interpretatione, qui istud ἄρρηεν expo-
 nit, ἤρμωσι.

Ver. 249. ——— ἔδαφος νηός.] Τὸ κατώτατον
 κῆτος τῆς νηός. Schol.

Ver. 250. Φορτίδος.] Λίγεται δὲ φορτίς, ἢ
 πρὸς ἱμφορικὸν φορτὸν ναυπηγηθεῖσα. Eustath.

Ver. 251. ——— ἰκρία.] Ita edidit Bar-
 nesius. Rectè, ut opinor. Vide supra ad
 ver. 163. Vulgg. ἰκρίην.

Ver. 252. "Ἴκρια δὲ στήσας.] Ἐσταῦθα δὲ,
 ἰκρία δοκεῖ τὰ ἰγκρίλια λίγην. Eustath. Vide
 supra ad ver. 163.

Ibid. ——— σταμίνεσσι.] Τοῖς ἰσιμήκισι ξύλοις,
 ἀ παρατίθεται τοῖς ἰκρίοις ἐξ ἰκατῶν τῶν μισῶν
 πρὸς τὸ ἰσῆναι· ἢ τοῖς ὀρθοῖς ξύλοις, οἷς τὰ πη-
 δάλια ἰμπήσονται. Schol.

Ver. 253. ——— ἰσηκινίδεσσι.] Ταῖς διατι-
 ταμίαις σάνισι. Schol. Ἐσηκινίδεσσι δὲ, σάνι-
 δις ἐκ πρῶτας εἰς τρῶμαν τιταμίαις καὶ ἰσηκ-
 νημίαις. Eustath.

Ποίει· ἀτὰρ μακρῆσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα.
 Ἐν δ' ἰστὸν ποίει, καὶ ἐπίκριον ἄρμενον αὐτῶ·
 Πρὸς δ' ἄρα πηδάλιον ποιήσατο, ὄφρ' ἰθύνοι· 255
 Φράζεε δέ μιν ῥίπεσσι διαμπερὲς οἰσιῦνησι,
 Κύματος εἴλαρ ἔμεν· πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.
 Τόφρα δὲ φάρε' ἔνεικε Καλυψῶ, δῖα Θεάων,
 Ἴστιά ποιήσασθαι· ὁ δ' εὖ τεχνήσατο καὶ τὰ.
 Ἐν δ' ὑπέρας τε, κάλους τε, πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ. 260
 Μοχλοῖσιν δ' ἄρα τήν γε κατεῖρυσεν εἰς ἄλλα δῖαν.
 Τέτρατον ἦμαρ ἔην, καὶ τῶ τετέλεστο ἅπαντα.
 Τῶ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπ' ἀπὸ νήσου δῖα Καλυψῶ,
 Εἴματά τ' ἀμφιέσασα θυώδεα, καὶ λούσασα.
 Ἐν δέ οἱ ἄσκον ἔθηκε θεὰ μέλανος οἴνοιο 265
 Τὸν ἕτερον, ἕτερον δ' ὕδατος μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἦϊα
 Κωρύκῃ· ἐν δέ οἱ ὄψα τίθει μενοεικία πολλά·

Faciebat; caeterum longis asseribus perficiebat.

In eâ porro malum fecit, et antennam congruentem ei:

Præterea gubernaculum fecit, ut dirigeret:

255

Communivit quoque ipsam cratibus undique salignis,

Fluctuum propugnaculum ut-essent; multamque ingessit materiam.

Interea verò lintea attulit Calypso, nobilis dea,

Ad vela conficienda, ille autem benè confecit et ista.

Illigavit quoque funesque, rudentesque, pedesque in eâ.

260

Vectibus autem deinde eam deduxit in mare vastum.

Quartus dies erat, et ei perfecta erant omnia.

Quinto verò dimisit ab insulâ nobilissima Calypso,

Vestibusque indutum odoratis, et lavatum.

Imposuit autem ei utrem dea nigri vini

265

Alterum, alterum verò aquae magnum; et viatica

In perâ; imposuitque ei obsonia animo-grata multa:

Ver. 254. — ἐπίκριον.] Τὴν κεραιάν, τὸ πλάγιον ζύλον τοῦ ἰστοῦ, ᾧ προσδίδεται τὰ ἄρμινια. Schol.

Ver. 256. — ῥίπεσσι — οἰσιῦνησι.] Τοῖς τῆς ἰτίας ῥάβδοις, ὅ ἰστί κλάδοις· ἢ ἀπὸ οἰσιῦνῶν, [Barnesius edidit οἰσιῦνῶν,] ὃ ἰστὸν ἱματώδες φυτὸν. Schol. ῥίπτις δὲ, πλίγμα, φασί, καλάμου πλάτυ ὡς ψίαθος. Eustath.

Ver. 257. — πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην.] Ἄλ. πολλὴ δ' ἐπεχεύατο ὕλη. Minus rectè.

Ver. 260. — ὑπέρας.] Τοὺς ἐκ τοῦ ἄκρου τῆς ὀθόνης ἐξημμένους κάλους· ἢ τὰς τροχηλίας. Schol.

Ibid. — κάλους.] Τὰ σχοινία, δι' ὧν ἀνάγεται καὶ καταγεται ἡ κεραιά. Schol.

Ibid. — πόδας τ'.] Πόδες δὲ, τὰ κάτω δύο σχοινία, οἷς πρὸς πῶρας καὶ πρύμναν δισμιῖται τὸ ἰστίον. — Οἱ δὲ Παλαιοὶ φράζουσι καὶ οὕτω. Πόδες πλοίου, σχοῖνοι κάτωθεν συνεχόντις τὴν ὀθόνην· ἢ οἱ μεταγωγοὶ τοῦ κέρατος· ἢ

κατὰ ἄλλους, οἷς συνίχεται ἀτὸ πῶρας καὶ ἀπὸ πρύμνης ὁ ἰστός· ἢ τὰ ἐκατέρωθεν, φασί, προσδιδέμενα τοῖς ἄρμινιοις σχοινία. Eustath.

Unâ omnes fecere pedem—. Æn. V. 830.

Ver. 261. — ἄλλα δῖαν.] Vide suprâ ad ver. 20. et ad II. φ', 219.

Ver. 262. Τέτρατον ἦμαρ ἔην.] Clemens Alexandrinus, Strom. lib. V. et Eusebius, Præparat. Evangel. lib. XIII. cap. 13. citant, "Ἐβδομον ἦμαρ ἔην. Verum, ut notavit Barnesius, malè; nisi illi fortè, versu sequente, pro "Τῶ δ' ἄρα πέμπτῳ πέμπ'," legerint "Ὁγδοάτῳ δ' ἄρα πέμπτ' &c."

Ver. 264. — θυώδεα, καὶ λούσασα.] Macrobius, Saturnal. lib. II. cap. 15. sub fine, citat; θυώδεα, σιγαλόετα. Vide et suprâ ad ver. 60.

Ver. 266. — ἦϊα.] Pronuntiabatur ἦα, uti notavit Barnesius.

Οὔρον δὲ πρόεικεν ἀπήμονά τε λιαρόν τε.
 Γηθόσυνος δ' οὔρα πέτασ' ἰστία δῖος Ὀδυσσεύς·
 Αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ ἰθύνητο τεχνήεντως,
 "Ἡμενος· οὐδέ οἱ ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἔπιπτε,
 Πληιάδας τ' ἔσορῶντι, καὶ ὄψ' ἐδύοντα Βοώτην,
 "Ἄρκτον δ', ἣν καὶ "Ἀμαξαν ἐπὶ κλησὶν καλέουσιν,
 "Ἡ τ' αὐτοῦ στρέφεται, καὶ τ' Ὠρίωνα δοκεύει·

270

Ventum autem praemisit innocuumque placidumque.
 Laetus verò vento-secundo extendit vela nobilis Ulysses :
 Ipse verò gubernaculo dirigebat artificiosè,
 Sedens : neque ei somnus palpebris incidebat,
 Pleiadasque contemplanti, et serò occidentem Booten,
 Ursamque, quam et Currum cognomento vocant,
 Quae ibidem vertitur, atque Orionem observat :

270

Ver. 268. Οὔρον δὲ πρόεικεν.] Vide infra ad λ', 6.

Ver. 269. — πέτασ'.] Similiterque ver. 369 et 370. διεσκέδασ'. Vide ad Π. α', 67.

Ver. 270. Αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ ἰθύνητο.]

omnes [tat.

Explorat ventos, atque auribus aëra cap-
 Sidera cuncta notat tacito labentia cælo,
 Arcturum, pluviasque Hyadas, geminos-
 que Triones,

Armatumque auro circumspicit Oriona.
 Æn. III, 513.

clavumque affixus et hærens
 Nusquam amittebat, oculosque sub astra
 tenebat. Æn. V, 852.

Quorum priore de loco, ita Macrobius :
 "Gubernator, qui explorat cælum, crebrò
 "reflectere cervicem debet, captando de
 "diversis cœli regionibus securitatem se-
 "reni. Hoc mirè et velut coloribus Maro
 "pinxit. Nam quia Arcturus juxta sep-
 "tentrionem est, Taurus verò, in quo Hy-
 "ades sunt, sed et Orion in regione austri
 "sunt; crebram cervicis reflectionem in
 "Palinuro sidera consulente descripsit.
 "Arcturum, inquit; ecce intuetur partem
 "septentrionis: deinde, Pliadasque, Hy-
 "adas; ecce ad austrum flectitur: geminos-
 "que Triones; rursùs ad septentriones ver-
 "tit aspectum: Armatumque auro circum-
 "spicit Oriona; iterùm se ad austrum re-
 "flectit. Sed et verbo, circumspicit, varieta-
 "tem sæpè se vicissim convertentis ostendit.
 "Homerus gubernatorem suum semel in-
 "ducit intuentem Pleiadas, quæ in austra-
 "li regione sunt; semel Boöten et Arcton,
 "quæ sunt in septentrionali polo." Saturn-
 "nal. lib. V. cap. 11. Ubi in transitu notan-
 "dum, quod apud Virgilium jam legitur,
 "Arcturum, pluviasque Hyadas;" legisse
 Macrobius, "Arcturum, Pliadasque, Hy-
 "adas, &c." Æn. III, 516.

Ver. 272. — ὄψ' ἐδύοντα Βοώτην, "Ἄρκτος
 δ', &c.]

Sive est Arctophylax, sive est piger ille
 Bootes,
 Mergetur _____

Ovid. Fast. lib. III. ver. 405.

_____ pigri sarraca Bootæ.
 Juvenal. Satyr. V. ver. 23.

_____ vetito se proluit Arctos
 Æquore: præcipitat pigrum formido
 Booten.

Claudian. de Rapt. Proserp. II, 189.

Καὶ τῶν ἄλλων δὲ τῶν κατὰ τὸν οὐρανὸν ἄστρον,
 ὅτι οὐκ ἀπίστεως Ὀμηρὸς εἶχεν, φανερὸν ἐστὶν ἐξ
 ὧν πεποιήκει " Πληιάδας δ', Τάδας τε, τὸ
 " τε σθίνος Ὠρίωνος," καὶ τὴν Ἄρκτον τὴν
 αὐτὴν στρεφόμενὴν περὶ τὸν ἀειφανῆ πόλον τὸν βό-
 ρειον, καὶ διὰ τὸ μωτίωρον μὴ ἀπτομένην τοῦ
 ὀρίζοντος, ὅτι ἐν ἴσῳ χρόνῳ ὅ τε μικρότατος
 κύκλος, ἐν ᾧ ἐστὶν Ἄρκτος, καὶ ὁ μέγιστος, ἐν ᾧ
 Ὠρίων, στρέφεται, ἐν τῇ ταῦ κόσμου περιφορᾷ
 καὶ τὸν βραδείως δυόμενον Βοώτην, ὅτι καλυχρόνιος
 ποιεῖται τὴν καταδύσιν, οὕτω πιστωτικῶς δίδει,
 ὥστε δεδὸν καταφύεσθαι, καὶ συγκαταδύεσθαι
 τίσσασι ζωδίοις, τῶν πάντων εἰς ὄλην ὑπέτα
 μεριζομένων ἐξ ζωδίων. Εἰ δὲ μὴ πάντα τὰ
 περὶ τῶν ἄστρον διωρούμενα διεξῆλθην, ὡς Ἄρα-
 τος, ἢ ἄλλος τις, εὐχρῆ θανμάξιν· οὐ γὰρ
 τοῦτο πρέκειστο αὐτῶν. Dionys. Halicarn. περὶ
 τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 13. Vide et infra ad
 ver. 275.

Ver. 273. — ἣν καὶ "Ἀμαξαν ἐπὶ κλησὶν
 καλέουσιν.]

Proxima sunt nobis plaustrī præsentia
 formam,
 Et quæ præcipuum sidera frigus habent.
 Ovid de Ponto, lib. IV. Eleg. x. ver. 39.

Ibid. — "Ἀμαξαν.] Vide ad Π. ω', 711 et
 782.

Ver. 274. — καὶ τ' Ὠρίωνα δοκεύει.]
 Vide ad Π. ε', 488.

Οἷη δ' ἄμμορος ἐστὶ λοστράων Ὠκεανοῖο. 275
 Τὴν γὰρ δὴ μιν ἄνωγε Καλυψά, δῖα θεάων,
 Ποντοπορευέμεναι ἐπ' ἀριστερὰ χειρὸς ἔχοντα.
 Ἑπταδεκαίδεκα μὲν πλέεν ἡμέματα ποντοπορευέων,
 Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκίοεντα
 Γαίης Φαιήκων, ὅθι τ' ἀγχιστον πέλεν αὐτῶν. 280
 Εἶσατο δ', ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.
 Τὸν δ' ἐξ Αἰθιοπίων ἀνιῶν κρείων Ἐνοσίχθων,
 Τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὄρεων ἴδεν· εἶσατο γάρ οἱ
 Πόντον ἐπιπλείων· ὁ δ' ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον.

Sola verò expers est lotionum Oceani. 275
 Hanc enim eum jussit Calypso, nobilis dea,
 Ponto-navigare ad sinistram manum habentem.
 Septendecim quidem navigabat dies iter-faciens mari,
 Decimâ-octavâ verò apparuerunt montes umbrosi
 Terrae Phaeacum, quâ proximum erat illi : 280
 Apparebat autem, veluti scutum in obscuro ponto.
 Hunc verò ex Aethiopibus reversus potens Neptunus,
 Procul ex Solymorum montibus conspexit ; visus enim est ei
 Super pontum navigans ; ille verò iratus est ex-corde magis :

Ver. 275. Οἷη δ' ἄμμορος ἐστὶ λοστράων Ὠκεανῶο.]

Arctos, Oceani metuentes aequore tingi.
 Virg. Georg. I, 246.

Pleiâdasque, Hyadasque, immunemque
 aequoris Arcton.

Ovid. Metamorph. lib. XIII, 295.

Vide suprâ ad ver. 272. et ad Il. σ', 489.

Ver. 276. — ἄνωγε.] Postulat Temporum ratio ut vox ἄνωγε sit vel ab Imperfecto, vel ab Aoristo, ἄνωγον, non à Perfecto, ἄνωγα. Vide ad Il. α, 37. et Σ', 322.

Ver. 281. Εἶσατο δ', ὡς ὅτε ῥινὸν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ.] Ἐνταῦθα δὲ οἱ μὲν, ῥινὸν εἶπον, ὃ ἐστὶ βύρσαν — ἵνα λέγη, ὅτι ἔδοξε βλέπειν ὡς ῥινὸν Ὀδυσσεύς, ἤγουν ἀσπίδα, ἢ βύρσαν, ἀπλῶς περὶ μέσση τὴν θάλασσαν ἐφηπλωμένην. Ἐτεροι δὲ, γράφουσιν ἕρινον, ὃ ἐστὶ καρπὸν ἀγρίας συκῆς· τοῦτο δὲ ἐγγύς ἐστὶ γειλοίου — Ἀγίσταρχος δὲ ἕρινον γράφει αὐτὴν τὴν συκὴν ἵνα φαίνεται τηλόθεν ἢ νῆσος, ὡσεὶ καὶ τοιαύτη τις συκῆ. Φασὶ δὲ οἱ Παλαιοὶ — καὶ ὅτι ῥινὸν Ἰλλυριοὶ λέγουσι τὴν ἀχλὺν ἐφάνη γούν τῷ Ὀδυσσεὶ ὡς ἀχλὺς ἢ γῆ. Eustath. Vera, ut opinor, prima interpretatio, quia sæpè apud Poetam usurpatur vox ῥινός aut ῥινόν, semperque istâ significatione : at vox ἕρινον nusquam occurrit.

Ver. 282. Τὸν δ' ἐξ Αἰθιοπίων ἀνιῶν.]

Ecce autem Inachiis sese referebat ab Argis

Sæva Jovis conjux, aurasque invecta tenebat :

Et latum Æneam, classemque ex æthere longè

Dardaniam Siculo prospexit ab usque Pachyno. Æn. VII, 286.

Ibid. — κρείων Ἐνοσίχθων.] Τοῦ δ' ἀνελίθσαι τὸ πνεῦμα ἐντὸς τῆς γῆς, τὴν θάλασσαν αἰτίαν εἶναι νομίζουσιν, ἐμφράσσουσιν ἵνασι τὰς εἰς τὸ ἔξω διόδους· ἐστὶ δὲ, ὅτε ὑποχωροῦσαν αὐτὴν, κατατερίππει τῆς γῆς τινὰ μίση. Καὶ τοῦτο οὖν Ὀμηρος εἰδώς, τὴν αἰτίαν τῶν σεισμῶν τῷ Πεσειδῶνι ἀνατίθει, “Γαίηοχον” τε αὐτὸν, καὶ “Ἐνοσίχθονα,” προσαγορεύων. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 15.

Ver. 285. Τηλόθεν ἐκ Σολύμων ὄρειαν.] Σόλυμα ὄρη τῆς Πισιδίας. Schol. “Sunt hi populi inter Lyciam, et Pamphyliam. Aliis Pisidæ dicti postea feruntur.” Benedict. Annotat. in Pindar. Olymp. Ode XIII. ver. 129. Vide Strabonem, Geograph. lib. I. pag. 39. 59. 60. al. 21. 34. item Herodotum, lib. I. cap. 173.

Ibid. — ἴδεν.] Al. ἴδεν. Quod versum perimit.

Ver. 284. — ἐπιπλείων.] Al. ἐπιπλώων.

Ibid. — ὁ δ' ἐχώσατο κηρόθι μᾶλλον. Κινήσας δὲ κάρη.]

— stetit acri fixa dolore ;

Tum quassans caput, hæc effudit pectorè dicta. Æn. VII, 291.

Κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὄν μυθήσατο θυμόν· 285

ᾧ πόποι, ἧ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως

Ἄμφ' Ὀδυσῆϊ, ἐμεῖο μετ' Αἰθιοπέσσι ἐόντος·

Καὶ δὴ Φαιήκων γαίης σχεδόν, ἔνθα οἱ αἶσα

Ἐκφυγέειν μέγα πείρας οἴζυος, ἧ μιν ἰκάνει·

Ἄλλ' ἔτι μὲν μιν φημὶ ἄδην ἰλάαν κακότητος. 290

Ὡς εἰπὼν, σύναγεν νεφέλας, ἐτάραξε δὲ πόντον,

Χερσὶ τρίαιναν ἑλάν· πάσας δ' ὀρόθυεν ἀέλλας

Παντοίων ἀνέμων· σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε

Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.

Σὺν δ' Εὐρὸς τε Νότος τ' ἔπεσε, Ζέφυρός τε δυσαιῆς, 295

Quassansque caput ad suum dixit animum :

285

“ Papae, profectò jam statuerunt dii aliter :

“ De Ulysse, me apud Aethiopas absente :

“ Et jam Phaeacum terrae propè-est, ubi ei fatale

“ Effugere magnam metam aerumnarum, quae ipsum occupant :

“ Sed adhuc quidem ipsum puto abundè miseriarum subiturum.”

290

Sic fatus collegit nubes, et turbavit pontum,

Manibus tridentis sumpto ; omnesque concitavit procellas

Omnigenorum ventorum ; nubibusque operuit

Terram simul et pontum ; ingruit autem à coelo nox.

Unà verò Eurusque Notusque ruit, Zephyrusque vehemens,

295

Ver. 285. — προτὶ ὄν μυθήσατο θυμόν.]

Sic adeò insistit, secumque ita corde volutatus. *Aen.* IV, 535.

Ver. 286. ᾧ πόποι, ἧ μάλα δὴ μετεβούλευσαν θεοὶ ἄλλως Ἄμφ' Ὀδυσῆϊ.]

Hæc secum : Mene incepto desistere victam,

Nec posse Italiâ Teucrorum avertere regem ?

Quippe vector fatis ———. *Aen.* I, 41.

Ver. 288. — γαίης σχιδόν.] *Barnesius* de suo edidit, γαίη σχιδόν. Nullâ idoneâ ratione.

Ver. 289. — πείρας.] *Al.* πείρας.

Ver. 290. — φημὶ ἄδην.] *Al.* φήμ' ἄδην.

Ibid. — ἄδην ἰλάαν κακότητος.] Κόρον σχιτῶν τῆς κακίας. *Schol.*

Οὐ λήξω, πρὶν Τρωῆας ἄδην ἰλάσαι πολέμοιο.

Iliad. τ', 423.

Ver. 291. Ὡς εἰπὼν, σύναγεν νεφέλας.]

Hæc ubi dicta, cavum conversâ cuspidè montem

Impulit in latus ; ac venti velut agmine facto,

Quâ data porta, ruunt ; et terras turbine perfliant.

Incubuerè mari ———. *Aen.* I, 85.

Porrò optimè de hoc loco observavit *Dionysius Halicarnassensis*, Poetam res verbis,

grandes grandibus, tenues tenuibus pulcherrimè depingere. Χαρακτήρις εἰσι τῶν λόγων, τὰ καλούμενα Πλάσματα, ὧν τὸ μὲν ἄδρον, τὸ δ' ἰσχυρόν ———. Τὸ μὲν ἄδρον οὖν πλάσμα ἰκίνο ἰστί, τὸ καὶ τῆ τῶν λίξων καὶ τῆ τῶν νεημάτων κατασκευῆ μιγάλας ἔχον ἰμφάσις· οἷον ἰστί, “ Ὡς εἰπὼν, σύναγεν νεφέλας, &c.” Περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 9. Vide ad *Il.* ζ', 466. Cæterùm in hæc tempestatis descriptione *Virgilius Homero* longè superiorem contendit *Scaliger, Poetic. lib. V. cap. 3.*

Ver. 293. — σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψε Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον.

Σὺν δ' ἔχουσιν νεφέλας τι καὶ οὐρανὸν πάντα δ' ὑπερθε

Νύξ ἰχθύη περι γαῖαν ἰσχύλιον διθάλασσα. *Quintus Calaber, παραλιπτομίνων Ὀμηρικῶν, lib. XIV. v. 460.*

Eripiunt subitò nubes cælumque diemque Teucrorum ex oculis ; ponto nox incubat atra. *Aen.* I, 92.

Involvere diem nimbi, et nox humida cælum Abstulit ———. *Aen.* III, 198.

Olli cæruleus supra caput astitit imber, Noctem hyememque ferens, et inhorruit unda tenebris. *Aen.* V, 11.

Ver. 295. Σὺν δ' Εὐρὸς τε Νότος τ' ἔπεσε.]

Unà Eurusque Notusque ruunt, creberque procellis

Καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα κῦμα κυλίνδων.
 Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ·
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
 ὦ μοι ἐγὼ δειλὸς, τί νύ μοι μήκιστα γένηται;
 Δεῖδω, μὴ δὴ πάντα θεὰ νημερτέα εἶπεν,
 Ἥ μ' ἔφατ' ἐν πόντῳ, πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι,
 Ἄλγέ' ἀναπλήσειν· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 Οἴοισιν νεφέεσσι περιστέφει οὐρανὸν εὐρὺν
 Ζεὺς, ἐτάραξε δὲ πόντον· ἐπισπέρχουσι δ' ἄελλαι
 Παντοίων ἀνέμων· νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
 Τρεῖς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις, οἳ τότε ὄλοντο

300

305

Et Boreas serenus, ingentem fluctum provolvens.

Et tunc Ulysses soluta sunt genua et charum cor :

Ingemiscensque dixit ad suum magnum animum :

“ Heu me miserum, quid me tandem fiet ?

“ Vereor, ne jam omnia dea vera dixerit ;

300

“ Quae me dicebat in mari, priusquam in patriam terram pervenissem,

“ Dolores impleturum esse : ea sanè nunc omnia perficiuntur.

“ Qualibus nubibus obtegit coelum latum

“ Jupiter, turbavitque mare ; ingruunt verò procellae

“ Omnigenorum ventorum : nunc mihi certum grave exitium.

305

“ Ter beati Danaei et quater, qui tunc perierunt.

Africus : et vastos volvunt ad littora
 fluctus. *Æn.* I, 89.

Ibid. — ἐπισσι.] *Al.* ἔπισσον.

Ibid. — δυσαίης.] Δύσπειους ἢ ἀπὸ δυ-
 μῶν πνέων. *Schol.*

Ver. 296. — Βορέης αἰθρηγενέτης, μέγα
 κῦμα κυλίνδων.]

Continuò venti volvunt mare ; magnaue
 surgunt

Æquora. *Æn.* III, 196.

Ἰστοῖον δὲ, ὅτι τε πᾶσι δῆλον, οἰκίον εἶναι
 ἀνέμῳ Βορρᾶ τὸ κυλίειν κῦμα, καθὰ Νότος τὸ
 ὠθεῖν. *Eustath.* Βορέας μὲν γὰρ ἀπὸ τῆς

Ἀρκτου πνέων μετέωρος, “ μέγα κῦμα κυ-
 λίνδει.” Τὴν γὰρ ἀπὸ τοῦ μεταρσίου φορὰν

ἐπὶ τὸ ταπεινότερον, ἢ μιᾶς λέξεως κατεκύ-
 λισεν ὁ στίχος. Τοῦμπαλιν δὲ ἐπὶ τοῦ Νότου

πνέοντος ἀπὸ τῶν κάτω τόπων ἰστόρησεν,
 “ Ἐνθα Νότος μέγα κῦμα ποτὶ σκαῖον ῥίον

“ ὠθεῖ.” τὴν ἀπὸ τοῦ ταπεινοτέρου κίνησιν εἰς
 τὸ μετώρον ἀνακυλίει. *Heraclicid. Pontic.*

Similiter et Dionysius Halicarnassensis : Ἠπίσ-
 τατο δὲ (inquit) κάκεινος, [Ὀμηρος,] ὅτι

Βορέιος πόλος ὑπὲρ γῆν ἔστι μετέωρος, ὡς καθ'
 ἡμᾶς τοὺς ἐν τῷ κλίματι τούτῳ κατοικοῦντας· ὁ

δὲ Νότιος, ἐκ τοῦ ἐναντίου βαθεῖ· ὅθεν ἐπὶ μὲν

τοῦ Βορείου φησὶ, “ Καὶ Βορέης αἰθρηγενέτης,
 “ μέγα κῦμα κυλίνδων” τὴν ἄνωθεν ἐπιπίπτουσαν

φορὰν τοῦ ἀνέμου ἐμφαίνει. Τῷ δὲ “ ὠθεῖ” [su-
 præ γ', 295.] τὴν ἀπὸ τοῦ κοιλοτέρου πρὸς τὸ

ἄνω βίαν. Περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, §
 15. Vide supra ad γ', 295.

Ibid. — αἰθρηγενέτης.] Αἰθρίαν καὶ εὐδίαν
 ποιῶν ἢ αἶθρον ποιῶν, ὃ ἔστι πάγον. *Schol.*
 Αἰθρηγενέτην τὸν Βορρᾶν ἐν τοῖς ἑξῆς ἔρεϊ, ἤγουν
 αἶθρον ποιῶντα κατὰ τοὺς Παλαιούς· τουτίστι,
 ψύχος, παγετὸν ὅς καὶ νύκτα ἐτάραξι πηγυ-
 λίδα, ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτά σου [infra ζ', 475.
 476.] ἐρεῖ ὁ Ποιητής. *Eustath.* ad *ver.* 268.
 hujus libri.

Ver. 297. Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λύτο γούνατα.]

Extremplò Æneae solvuntur frigore mem-
 bra. *Æn.* I, 96.

Ibid. et *ver.* 406. — λύτο.] Vide ad *Il.*
 φ', 114 et ὦ, 1.

Ver. 299. — τί νύ μοι μήκιστα γένηται ;]
 τίνα μοι τούτων δύναται γενέσθαι μείζονα κακά ;
 Τίς δὲ διὰ τοῦ χ γραφούσιν, ἢ ἡ μήκιστα,
 ἀντὶ τοῦ, τίς μοι γένηται μηχανή ; Οἳ δὲ, τί
 νύ ; πῶς ; ὡς κἀκεῖ, [*Iliad.* χ', 431.] “ Τί
 “ νυ βείρομαι ;” πῶς μοι τούτων δύναται μείζω
 γενέσθαι κακά ; *Schol.* Ubi *Scholias*tes vide-
 tur legisse, “ τίνα μοι μήκιστα γένηται ;”
 Servatâ autem vulgatâ lectione, satis per-
 spicua videtur sententia.

Ver. 302. — ἀναπλήσειν.] *Al.* ἀνατλή-
 σειν.

Ver. 305. — νῦν μοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.]
 Vide supra ad ἄ, 11.

Ver. 306. Τρεῖς μάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις.]

O terque quaterque beati,
 Queis ante ora patrum, Trojæ sub mœ-
 nibus altis,
 Contigit oppetere. *Æn.* I, 98

Τροίην ἐν εὐρείῃ, χάριν Ἀτρείδησι φέροντες.
 Ὡς δὴ ἔγωγ' ὄφελον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν
 Ἥματι τῷ, ὅτε μοι πλεῖστοι χαλκήρεα δοῦρα
 Τρῶες ἐπέρριψαν περὶ Πηλεΐωνι θανόντι. 310
 Τῷ κ' ἔλαχον κτερέων, καὶ μευ κλέος ἦγον Ἀχαιοί.
 Νῦν δέ με λευγαλέω θανάτῳ εἴμαρτο ἀλῶναι.
 Ὡς ἄρα μιν εἰπόντ' ἔλασεν μέγα κῦμα κατ' ἄκρης,
 Δεινὸν ἐπεσσύμενον, περὶ δὲ σχεδὴν ἐλέλιξεν.
 Τῆλε δ' ἀπὸ σχεδῆς αὐτὸς πέσε· πηδάλιον δὲ 315
 Ἐκ χειρῶν προέηκε· μέσον δὲ οἱ ἰστὸν ἔαξε
 Δεινὴ μισγομένων ἀνέμων ἐλθοῦσα θύελλα.
 Τηλοῦ δὲ σπεῖρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεσε πόντῳ·
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε πολὺν χρόνον· οὐδὲ δυνάσθη

“ Trojà in latâ, Atridis gratificantes.

“ Utinam ego mortuus fuisset, et fatum obiisset,

“ Die illo, quando mihi plurimi aeratas hastas

“ Trojani injecerunt circa Achillem mortuum.

310

“ Tum sortitus-essem parentalia, et meam gloriam celebrâssent Achivi :

“ Nunc verò me tristi morte destinatum est perire.”

Sic utique ipsum locutum pepulit ingens fluctus à vertice,

Horrendum irruens, circumque egit ratem.

Longè verò à rate ipse excidit; clavum autem

315

E manibus dimisit, medium verò malum ei fregit

Horrenda commixtorum ventorum irruens procella.

Longè autem velum et antenna inciderunt ponto :

Ipsum verò sub-aquâ detinuit longo tempore; neque potuit is

Similiter apud Senecam :

O ter quaterque prospero fato dati,
 Quos hausit, &c. *Hippolyt.*, ver. 691.

Item Oraculum apud Pausaniam :

Τρισμάκαρις κίνοι καὶ τετρακίς ἄνδρες ἴσονται.
Achaïca, lib. VII. cap. 5.

Πάντων δὲ ἄριστος Κορίνθιος παῖς αἰχμάλωτος,
 ὅτι ἡ πόλις ἀπόλιτο, καὶ Μόμμιος ἐκ τῶν ἰλιυ-
 θέρων τοὺς ἰπισταμίους γράμματα παῖδας ὑ-
 βουσκοπῶν ἐκλίπει γράφαι στίχον, ἔγραψε,
 “ Τρεῖς μάκαρις Δαναοὶ καὶ τετρακίς, οἱ τὸτ'
 “ ἔλοντο.” Καὶ γὰρ παθεῖν τι τὸν Μόμμιον,
 φασί, καὶ θανατοῦσαι, καὶ πάντας ἀφίηκει ἰλιυ-
 θέρους τοὺς τῷ παιδί προσήκοντας. *Plutarch.*
Symposiac. Lib. IX. Probl. 1.

Ibid. Τρεῖς μάκαρις.] Τῆς ὑπερβολῆς τῆς τοι-
 αύτης συνήθους πᾶσιν οὔσης, τρισμακαρίου καὶ
 τετρακίους λιγόντων. Καὶ ὁ Ποιητὴς “ Τρισ-
 “ μάκαρις Δαναοὶ —” Καὶ (*Iliad.* 9', 488.)
 “ Ἀσπασίη, τρίλλιστος —” *Strabo*,
Geograph. lib. I. pag. 75. al. 44.

Ver. 308. Ὡς δὴ ἔγωγ' ὄφελον θανέειν.] *Al.*
 Καὶ δὴ ἔγωγ'.

_____ mene Iliacis occumbere cam-
 pis

Non potuisse? _____ *Æn.* I, 101.

Ver. 309. Ἥματι τῷ, ὅτε μοι.]

Temporis illius; quo Graiūm murus A-
 chilles

Procubuit _____.

Ovid. Metam. lib. XIII. ver. 281.

Vide suprâ ad γ', 109.

Ver. 313 _____ κατ' ἄκρης.] Κατὰ κεφαλῆς·
 ἢ ἀπὸ τοῦ ὅλον· καὶ γὰρ, κατ' ἄκρας πόλιν ἰλιῦν,
 φασίν. *Schol.* Vide ad *Il.* τ', 548.

Ver. 314. 315. 324. 338. 343. _____
 σχιδίην — σχιδίης — σχιδίην.] Vide
 suprâ ad ver. 33.

Ver. 317. Δεινὴ μισγομένων, &c.] Vide ad
Il. 9', 452, et 455.

Ver. 318. Τηλοῦ δὲ σπεῖρον καὶ ἐπίκριον ἔμ-
 πεισι πόντῳ.]

Arma virūm, tabulæque, et Troia gaza
 per undas. *Æn.* I, 123.

Ibid. — ἐπίκριον.] Vide suprâ ad ver.
 254.

Αἶψα μάλ' ἀνσχεθέειν, μεγάλου ὑπὸ κύματος ὄρμῃς· 320
 Εἶματα γάρ ῥ' ἐβάρυνε, τὰ οἱ πόρε δῖα Καλυψά.
 Ὅψε δὲ δῆ ῥ' ἀνέδου, στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἄλμην
 Πικρὴν, ἣ οἱ πολλὴ ἀπὸ κρατὸς κελάρυσεν.
 Ἄλλ' οὐδ' ὡς σχεδῆς ἐπελήθετο, τειρόμενός περ,
 Ἄλλὰ μεθορμηθεῖς ἐν κύμασιν, ἐλλάβετ' αὐτῆς· 325
 Ἐν μέσση δὲ κάθιζε, τέλος θανάτου ἀλεείνων.
 Τὴν δ' ἐφόρει μέγα κῦμα κατὰ ῥόον ἔνθα καὶ ἔνθα.
 Ὡς δ' ὅτ' ὀπαρινὸς Βορέης φορέησιν ἀκάνθας
 Ἀμπεδίον, πυκιναὶ δὲ πρὸς ἀλλήλησιν ἔχονται
 Ὡς τὴν ἀμπέλαγος ἄνεμοι φέρον ἔνθα καὶ ἔνθα. 330
 Ἄλλοτε μὲν τε Νότος Βορρῆ προβάλεσκε φέρεσθαι,
 Ἄλλοτε δ' αὐτ' Εὐρὸς Ζεφύρω εἴξασκε διώκειν.
 Τὸν δὲ ἴδεν Κάδμου θυγάτηρ, καλλίσφυρος Ἰνώ,
 Λευκοθέη, ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα,

Citò admodum emergere, magni sub fluctûs impetu : 320
 Vestes enim gravabant, quas illi prae buerat nobilissima Calypso.
 Serò verò tandem emersit, et ex ore vomuit salsuginem
 Amaram, quae ei multa à capite defluebat.
 Sed neque sic ratis oblitus est, tametsi afflictus,
 Sed impetu-facto in fluctibus, apprehendit eam : 325
 In medio autem sedebat, finem mortis evitans.
 Hanc autem ferebat ingens fluctus per undarum-impetum huc atque illuc.
 Ut verò cùm autumnalis Boreas fert spinas
 Per campum, densae autem invicem cohaerent :
 Sic illam per mare venti ferebant huc atque illuc. 330
 Interdum quidem Notus Boreae objectavit ferendum :
 Interdum verò rursùs Eurûs Zephyro cessit, ut persequeretur.
 Hunc autem vidit Cadmi filia, pulchra-talos Ino,
 Leucothea, quae antè quidem erat mortalis vocalis ;

Ver. 321. 322. — ῥ'.] *Ut fit* —.
 Ver. 322. Ὅψε δὲ δῆ ῥ' ἀνέδου, στόματος δ' ἐξέπτυσεν ἄλμην.]

At gravis ut fundo vix tandem redditus
 imo est [Menætes :

Jam senior, madidâque fluens in veste
 Summa petit scopuli, siccâque in rupe re-
 sedit.

Illum et labentem Teucri et risere nan-
 tantem ;

Et salsos rident revomentem pectore fluc-
 tus. *Æn. V, 178.*

Ver. 323. — πολλή.] *Al. πολλόν.*

Ibid. — κελάρυσεν.] Τὸ δὲ κελάρυζεν, ἀνομασποικίηται, ἤχον δηλοῦν ὑγροῦ ἡρέμα ροιζῶντος ἐν τῷ καταρρέειν. *Eustath.* Vide infra ad *ι*, 394. Cæterum Vulgati hoc in loco habent κελάρυσεν *Barnesius* autem ex *Editt. Vett.* edidit κελάρυζεν atque ita legit *Eustathius.*

Ver. 328. — ὀπαρινός.] Vide ad *II.* *ι*, 5.

Ver. 329. 330. Ἀμπεδίον — ἀμπέλαγος.] Ita *Barnesius.* Vulgg. Ἄν πεδίον — ἄν πέλαγος. Vide ad *II. π'*, 106.

Ver. 335. Τὸν δὲ ἴδεν.] *Al. Τὸν δ' εἶδεν.*

Ver. 334. — ἣ πρὶν μὲν ἔην βροτὸς αὐδήεσσα.] Ἦτοι διαβήτος διὰ τὰ συμβάντα ἢ ἐπεὶ οἱ ἄνθρωποι φωνήεντες πρὸς τὰ ἄλλα ζῶα. Αὐδήεσσα, (*Barnesius* edidit *Ἠρὶν οὐδήεσσα* legendum fortè ἢ *οὐδήεσσα*.) ἢ ἐπίγειός ποτε. *Schol.* Αὐδήεσσα δὲ, ἢ ἡ διαβήτος κατὰ τοὺς Παλαιούς, ὃ ἐστὶ ἀοίδιμος, διὰ τὰ ἐπ' αὐτῇ συμβάντα ἢ ἡ ἔνδοξος, εὐγενὴς γὰρ ἦ, κατὰ Ἀριστοφάνην, ἢ χρωμένη ἀνθρωπίνῃ φωνῇ· οὕτω γὰρ αὐδήεντες οἱ ἄνθρωποι πρὸς διαστολὴν τῶν λοιπῶν ζῶων. Γράφεται δὲ καὶ οὐδήεσσα, τούτῃστιν ἐπίγειος· νύμφη γὰρ ἦν, καὶ οὐκ ἐκ τῶν οὐρανόων. *Eustath.* Atque hanc posteriorem lectionem probare videtur *Barnesius* : “ Quum,” inquit, “ neque

Νῦν δ' ἄλως ἐν πελάγεσσι θεῶν ἐξέμμορξε τιμῆς· 335
 Ἥ ρ' Ὀδυσῆ' ἐλέησεν ἀλώμενον, ἄλγέ' ἔχοντα·
 Αἰθυίη δ' εἰκυῖα ποτῇ ἀνεδύσατο λίμνης·
 Ἴξε δ' ἐπὶ σχεδίνης πολυδέσμου, εἶπέ τε μῦθον·
 Κάμμορξε, τίπτε τοι ᾧδε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
 Ὀδύσατ' ἐκπάγλως, ὅτι τοι κακὰ πολλὰ φυτεύεις; 340
 Οὐ μὲν δὴ σε καταφθίσει, μάλα περ μενεαίνων.
 Ἀλλὰ μάλ' ᾧδ' ἔρξαι, (δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν,)
 Εἶματα ταῦτ' ἀποδὺς, σχεδίνην ἀνέμοισι φέρεσθαι
 Κάλλιπ' ἀτὰρ χεῖρεσσι νέων, ἐπιμαίεο νόστου
 Γαίης Φαίηκων, ὅθι τοι μοῖρ' ἐστὶν ἀλύξαι. 345
 Τῇ δὲ τόδε κρήδεμνον ὑπὸ στέρνοιο τάνυσσαι

Nunc verò maris in fluctibus deorum sortita-erat honorem : 335
 Haec Ulysses miserata est vagantem, quoslores habentem :
 Mergo verò assimilata volatu emersit è gurgite ;
 Seditque in rate multis-vinculis-aptâ, et locuta est :
 “ Infelix, quid tibi sic Neptunus terrae-quassator
 “ Iratus est vehementer, quod tibi mala multa struat ? 340
 “ Nequaquam quidem te perdet, licet valdè cupiens.
 “ Sed omninò sic fac, (videris autem mihi non desipere,)
 “ Vestibus istis exutis, ratem ventis ferendam
 “ Relinque ; at manibus natans quaere redditum
 “ Ad-terram Phaeacum, ubi tibi fatale est effugere. 345
 “ Accipe autem hanc vittam, et sub pectore extendas

“ θεὸς οὐσα, αὐτῆς ἰσπερίσκητο, ut mox vide-
 “ bimus, suspicor hoc certè loco legendum,
 “ οὐδῆσσα, quam vocem Br. Schol. per τὸ
 “ ἰσπίγιος exponunt. Hæc sanè Lectio sem-
 “ per inter Var. Lect. numeratur, quoties
 “ in Textu αὐδῆσσα legitur ; et ubi de Deâ
 “ inferiori dicitur, ut de Circe, Calypsonè,
 “ et hæc Leucotheâ, videtur ideò dici : quòd
 “ hæc Deæ non utique Cælestes essent, verùm
 “ Terrestres, aut certè sublunares ; quare οὐ-
 “ δῆσσα non est hic prorsùs nihili haben-
 “ da. Vox enim αὐδῆσσα æquè ad Cæ-
 “ lestes Deas refertur ; quod semel hic mo-
 “ neo : est αὐδῆς, qui humanâ voce præditus,
 “ articulatè loquitur, ut ζ', ver. 125. Item
 “ Canorus, ut Hesiod. Μουσάων, αἱ τ' ἄνδρα
 “ πολυφραδίοντα τίθεισι, Θέσπιον, αὐδῆντα.”
 Ita ille. Observandum tamen, si hoc in
 loco legas οὐδῆσσα, nequaquam istâ ratione
 Leucotheam à Diis Cælestibus distingui ; uti
 voluisse videntur Eustathius et Barnesius ;
 non enim eam θεῖαν αὐδῆσσαν sive οὐδῆσσαν
 hic appellat Poeta, sed olim βρότον αὐδῆσ-
 σαν sive οὐδῆσσαν fuisse dicit. Quin et pro
 vulgatâ lectione facit versus ab ipso Bar-
 nesio citatus, *Odys.* ζ', 125.

Ἥ νύ που ἀνθρώπων εἰμι σχεδὸν αὐδῆντων.

Item *Iliad.* τ', 407.

Tom. I.

Αὐδῆντα δ' ἴθηκε θεῖα λευκώλιος Ἥρη.

At vox οὐδῆς nusquam apud Homerum oc-
 currit. Vide infra ad κ', 136. et μ', 449.

Ver. 335. ——— θεῶν ἐξέμμορξε τιμῆς.
 Barnesius edidit θεῶν ἐξέμμορξε τιμῆς. Quod
 et præfert Henricus Stephanus. Sed præ-
 stat, ut opinor, vulgata lectio.

Ver. 336. “ Ἥ ρ' Ὀδυσῆ' ἰλίπιν.]

Sollertique viro, laceræ quem fracta te-
 nentem

Membra ratis, Semeles est miserata
 soror. *Ovid. Ibis, ver. 277*

Ver. 337 et 338. Αἰθυίη δ' εἰκυῖα.] Αἰθυῖα
 δὲ, εἶδος ὄρνιθου θαλασσίου. Schol.

Ibid. — ποτῇ.] *Al.* ποτήν.

Ver. 338. Ἴξε δ' ἐπὶ σχεδίνης πολυδέσμου,
 Ἴπί τε μῦθον.] *Al.* Ἴξε δ' ἐπὶ σχεδίνης, καί
 μιν πρὸς μῦθον ἴπιν.

Ver. 341. ——— καταφθίσει.] Vide ad *Il.*
 β', 43 et 833.

Ver. 342. — ἔρξαι.] *Al.* ἔρξον.

Ibid. ——— οὐκ ἀπινύσσειν.] Οὐκ ἴσται ἀσύ-
 νητος. Schol.

Ver. 346. Τῇ δὲ τόδε κρήδεμνον.] Vide ad
Il. ζ', 219.

Ibid. ——— στέρνοιο.] *Al.* στέρνοισι.

- "Αμβροτον οὐδέν τοι παθέειν δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι.
 Αὐτὰρ ἐπὴν χεῖρεςσιν ἐφάψεται ἠπείροιο,
 "Αψ ἀποδυσάμενος βαλέειν εἰς οἴνοπα πόντον,
 Πολλὸν ἀπ' ἠπείρου, αὐτὸς δ' ἀπὸ νόσφι τραπέσθαι. 350
 "Ὡς ἄρα φωνήσασα θεὰ κρήδεμνον ἔδωκεν
 Αὐτῇ δ' ἄψ εἰς πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα,
 Αἰθυῖη εἰκυῖα· μέλαν δέ ἐ κῦμα κάλυψεν.
 Αὐτὰρ ὁ μερμήριξε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 "Οχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν· 355
 "ὦ μοι ἐγὼ, μή τις μοι ὑφαίνῃσιν δόλον ἄλλον
 "Αθανάτων, ὅτε με σχεδὴς ἀποβῆναι ἀνώγει.
 "Αλλὰ μάλ' οὐπω πείσομ'· ἐπεὶ ἐκὰς ὀφθαλμοῖσι
 Γαῖαν ἐγὼν ἰδόμην, ὅθι μοι φάτο φύξιμον εἶναι.
 "Αλλὰ μάλ' ᾧδ' ἔρξω, δοκέει δέ μοι εἶναι ἄριστον· 360
 "Ὀφρ' ἂν μὲν κεν δούρατ' ἐν ἀρμονίῃσιν ἀρήρη,
 Τόφρ' αὐτοῦ μενέω καὶ τλήσομαι ἄλγεα πάσχω·
 Αὐτὰρ ἐπὴν δὴ μοι σχεδὴν διὰ κῦμα τινάξῃ,
 Νήξομ'· ἐπεὶ οὐ μὲν τι πάρα προνοῆσαι ἄμεινον.

" Immortalem : haud tibi timendum nequid patiaris, aut pereas.

" At postquam manibus contigeris littus,

" Rursus exuens projice in nigrum pontum,

" Longè à continente, ipse autem seorsum te-avertas." 350

Sic utique locuta dea vittam dedit :

Ipsa verò rursus pontum ingressa est fluctuantem,

Mergo assimilata : niger verò ipsam fluctus obtexit.

Caeterum deliberavit patiens nobilis Ulysses,

Ingemiscensque dixit ad suum magnum animum : 355

" Heu mihi, nè quis mihi struat dolum alium

" Immortalium, quando me à rate discedere jubet.

" Sed omninò nondum parebo ; quoniam procul oculis

" Terram ego vidi, ubi mihi dixit effugium esse.

" Sed omninò sic faciam, videtur verò mihi esse optimum ; 360

" Quamdiu quidem ligna in compagibus cohaeserint,

" Tamdiu hìc manebo et sustinebo dolores patiens :

" At postquam mihi ratem fluctus discusserit,

" Natabo ; quandoquidem nihil adest prospectu melius."

Ver. 349. — ἀποδυσάμενος.] Similiter-
 que ver. 350. τραπέσθαι ver. 384. Παύσασ-
 θαι et ver. 391. ἐπαύσατο. Vide infra ad
 ver. 491. et ad i, 296.

Ver. 350. — αὐτὸς δ' ἀπὸ νόσφι τρα-
 πέσθαι.] Αὐτὸν ἀπὸ νόσφι τραπέσθαι, ὃ ἴσθιν
 ἔμπαλιν βλέποντα· ὃ καὶ ποιήσει ἐκείνος, κατὰ
 τὸ παρατήρημα, ἐν τοῖς ἐξῆς. Eustath. At in-
 fra ver. 460. ubi vittam dimittit Ulysses,
 nullam ejusmodi caeremoniam observasse
 memoratur.

Ver 356. — ἄλλον.] Al. ἄλλος. Al.
 αὐτε.

Ver. 359. — φύξιμον.] Al. φεύξιμον.
 Vide ad Il. ζ', 488.

Ver. 361. "Οφρ' ἂν μὲν κεν.] Legendum
 fortassè "Οφρ' ἂν μοι μὲν. Alioqui alterutra
 vocularum, ἂν, κεν, omninò videtur super-
 vacanea.

Ibid. — ἀρμονίῃσιν.] Vide supra ad
 ver. 248.

Ἔως ὃ ταῦθ' ἄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν, 365
 Ὄρσε δ' ἐπὶ μέγα κῦμα Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 Δεινόν τ', ἀργαλέον τε, κατηρεφές· ἤλασε δ' αὐτόν.
 Ὡς δ' ἄνεμος ζαῆς ἦϊον θημῶνα τινάξῃ
 Καρφαλέων, τὰ μὲν ἄρ τε διεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλη·
 Ὡς τῆς δούρατα μακρὰ διεσκέδασ'· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς 370
 Ἀμφ' ἐνὶ δούρατι βαῖνε, κέληθ' ὡς ἵππον ἐλαύνων·
 Εἴματα δ' ἐξαπέδυνε, τὰ οἱ πόρε δῖα Καλυψώ·
 Αὐτίκα δὲ κρήδεμνον ὑπὸ στέροιο τάνυσσεν.
 Αὐτὸς δὲ πρηνὴς ἀλὶ κάππεσε, χεῖρε πετάσσας,
 Νηχέμεναι μεμαώς· ἴδε δὲ κρείων Ἐνοσίχθων, 375
 Κινήσας δὲ κάρη προτὶ ὃν μυθήσατο θυμόν·
 Οὕτω νῦν κακὰ πολλὰ παθὼν ἀλόω κατὰ πόντον,
 Εἰσόκεν ἀνθρώποισι διοτρεφέεσσι μιγείης·
 Ἄλλ' οὐδ' ὡς σε ἔολπα ὀνόσσεσθαι κακότητος.

Dum ille haec cogitabat in mente et in animo, 365
 Immisit utique ingentem fluctum Neptunus terrae-quassator,
 Horrendumque, gravemque, excelsum : impulit autem ipsum.
 Ut verò cùm ventus vehementer-spirans palearum acervum dissipet
 Aridarum, quas quidem dispergat aliàs aliò ;
 Sic ipsius tabulata longa dispersit ; verùm Ulysses 370
 In unum lignum conscendebat, celetem ut equum impellens ;
 Vestes verò exuit, quas ei praebuit nobilissima Calypso ;
 Statimque vittam sub pectus extendit.
 Ipse autem pronus in mare cecidit, manibus extensis,
 Natate paratus ; vidit verò potens rex Neptunus, 375
 Quassansque caput ad suum locutus est animum :
 “ Sic nunc mala plurima passus erra per mare,
 “ Donec hominibus Jovis-alumnis intersis :
 “ Sed neque sic te spero parvi-pensurum malum.”

Ver. 365. “Εως ὃ.” Vide ad *Il. ὁ*, 539.

Ibid. — κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν.] *Al.* κατὰ φρένα δῖος Ὀδυσσεύς.

Ver. 366. Ὄρσε δ' ἐπὶ μέγα κῦμα.] *Barnesius* ex conjecturâ edidit Ὄρσεν ἐπὶ· quòd alioqui “ τὸ, δὲ, παρίλυσι.” Sed vide ad *Il. ἔ*, 57. et *ί*, 439.

Ibid. et suprâ ver. 359. — ἐνοσίχθων.] Vide suprâ ad ver. 282.

Ver. 367. — κατηρεφές.] Ὑψηλόν, ἐπι-
στιγμασμίον καὶ κατακάλυψαν αὐτόν. *Schol.*

Ver. 368. — ἦϊον.] Ἀχύνων. *Schol.* Cæterùm pronuntiantium ἦϊον, duabus syllabis, monet *Barnesius*. Sed et corrigi potest istud η propter sequentem vocalem. Vide ad *Il. ὁ*, 24.

Ibid. — τινάξῃ.] *Al.* τινάξει.

Ver. 371. — κέληθ' ὡς ἵππον ἐλαύνων.] Ὡς κίλησι, ὃ ἴστιν ὁ ἄξιμτος ἵππος. *Schol.* Κί-

λητα δὲ ἵππον λίγει, τὸν ἄζυγα, τὸν καταμόνας ἐλαυνόμενον. *Eustath.*

Ver. 375. — ἴδε δὲ κρείων Ἐνοσίχθων.]

————— sensit Neptunus —————

————— et alto

Prospiciens, summâ placidum caput ex tulit undâ :

Disjectam Ænææ toto videt æquore classem. *Æn.* I, 129.

Ver. 376. Κινήσας δὲ κάρη.

Ille caput quassans ——. *Æn.* XII, 894

Vide et suprâ ad ver. 284. 285.

Ver. 379. — ἔολπα.] Vide ad *Il. ὁ*, 186. et *ί*, 736.

Ibid. — ὀνόσσεσθαι κακότητος.] Ἔστι δὲ, ὀνόσσεσθαι κακότητος, τὸ ἐξυτιλίσει τὴν κάκωσιν. *Eustath.*

᾽Ως ἄρα Φωνήσας, ἴμασεν καλλίτριχας ἵππους· 380
Ἴκετο δ' εἰς Αἰγᾶς, ὅθι οἱ κλυτὰ δῶματ' ἔασιν.

Αὐτὰρ Ἀθηναίη, κούρη Διός, ἄλλ' ἐνόησεν.

Ἦτοι τῶν ἄλλων ἀνέμων κατέδῃσε κελεύθους,
Παύσασθαι δ' ἐκέλευσε καὶ εὐνηθῆναι ἅπαντας·
᾽Ωρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην, πρὸ δὲ κύματ' ἔαξεν, 385

Ἔως ὅγε Φαιήκεσσι Φιληρέτμοισι μιγείη
Διογενῆς Ὀδυσσεύς, θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξας.

Ἔνθα δύο νύκτας, δύο δ' ἡμέματα κύματι πηγῷ
Πλάζετο· πολλὰ δὲ οἱ κραδίη προτίσσειτ' ὄλεθρον.
Ἄλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμαρ εὐπλόκαμος τέλεισ' Ἦώς, 390

Καὶ τότε ἔπειτ' ἀνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη

Ἐπλετο νηνεμίη· ὁ δ' ἄρα σχεδὸν εἴσιδε γαῖαν,
Ὅξυ μάλᾳ προῖδᾶν, μεγάλου ὑπὸ κύματος ἀρθείς.

Sic utique locutus impulit pulchros-jubis equos ; 380
Pervenitque ad Aegas, ubi ei inclytæ aedes sunt.
Caeterum Pallas, filia Jovis, aliud cogitavit ;
Aliorum quidem ventorum obstruxit vias ;
Quiescereque jussit, et consopitos-esse omnes ;
Incitavit autem velocem Boream, fluctusque praefregit, 385
Donec ipse Phaeacibus remigii-studiosis misceretur
Inclytus Ulysses, mortem et fatum elapsus.
Hic duas noctes, duosque dies in fluctu vasto
Errabat : saepè verò ei cor praesagiebat mortem.
Sed quando jam tertiam diem comas-pulchra complevit Aurora, 390
Et tum deinde ventus quidem quievit, atque serenitas
Erat tranquilla ; ipse verò deinde propè conspexit terram,
Acutè admodum prospiciens, magno à fluctu levatus.

Ver. 381. — Αἰγᾶς.] Πόλιν τῆς Ἀχαιῶν· οἱ δὲ νῆσον πρὸ τῆς Εὐβοίας, ἱερὰν Ποσειδῶνος. Schol.

Ver. 385. ᾽Ωρσε δ' ἐπὶ κραιπνὸν Βορέην.] Vide suprâ ad ver. 296.

Ibid. — κύματ' ἔαξεν.] Dionysius Halicarnassensis, περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 13. citat κύματα ἔξεν.

Ver. 386. Ἔως ὅγε.] Similiterque infrâ ver. 424. Ἔως ὁ ταυθ'. Vide ad Il. ὁ, 539. Al. Ἔως ὅδε.

Ver. 388. — δύο δ' ἡμέματα.] Al. δύο τ' ἡμέματα.

Ibid. — κύματι πηγῷ.] Οἱ μὲν γλωσσογράφοι, μέλανι καὶ ἰσχυρῷ· τινὲς δὲ γαλιναίῳ· κρείσσον δὲ εὐπαγεῖ καὶ εὐτραφεῖ καὶ εὐμεγέθει. Schol.

Ver. 389. — πολλὰ δὲ οἱ κραδίη προτίσσειτ' ὄλεθρον.]

Præsentemque viris intentant omnia mortem. Æn. I, 91.

Ibid. — προτίσσειτ'.] Vide infrâ ad ζ', 219.

Ver. 390. 392. Ἄλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμαρ — σχεδὸν εἴσιδε γαῖαν.]

Tres adeò incertos cæcâ caligine soles Erramus pelago, totidem sine sidere noctes. [tandem

Quarto terra dje primùm se attollere Visa, aperire procul montes, ac volvere fumum. Æn. III, 203.

Tres Notus hibernas immensa per æquora noctes

Vexit me violentus aquâ ; vix lumine quarto

Prospexi Italiam —. Æn. VI, 355.

Ver. 391. — γαλήνη Ἐπλετο νηνεμίη.] Τὸ δὲ, “γαλήνη ἔπλετο νηνεμίη,” οὐχ ἀπλῶς φράζεται, ἀλλὰ πρὸς ἀκρίβειαν· διττὴ γὰρ ἡ γαλήνη· ἢ μὲν, τὸ καταστροφῆσθαι τὰ κύματα τέλειον, ὅπερ οὐπω γέγονεν· ἢ δὲ, τὸ παύσασθαι τὸν ἀνεμον, ὃ νῦν γέγονε· κύματα γὰρ ἔτι αἶρονται. Eustath.

Ver. 395. Ὅξυ μάλᾳ προῖδᾶν.] Αὐτὴ (ὄψις) μετεωρισθεῖσα εἶδε τὰ κεκρυμμένα πρότερον.

Ὦς δ' ὅταν ἀσπασίος βίος παίδεσσι φανείη
 Πατρός, ὃς ἐν νούσῳ κείται κρατέρ' ἄλγεα πάσχων,
 Δηρὸν τηκόμενος, στυγερός δέ οἱ ἔχραε δαίμων,
 Ἀσπασίον δ' ἄρα τὸν γε θεοὶ κακότητος ἔλυσαν.
 Ὦς Ὀδυσῆ' ἀσπαστὸν εἴσατο γαῖα καὶ ὕλη·
 Νῆχε δ', ἐπειγόμενος ποσὶν ἠπείρου ἐπιβῆναι·
 Ἀλλ' ὅτε τόσσον ἀπῆν, ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
 Καὶ δὴ δοῦπον ἄκουσε ποτὶ σπιλάδεσσι θαλάσσης·
 Ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο
 Δεινὸν ἐρευγόμενον· εἴλυτο δὲ πάνθ' ἀλὸς ἄχνη·
 Οὐ γὰρ ἔσαν λιμένες, νηῶν ὄχοι, οὐδ' ἐπιωγαί,

395

400

Ut autem cum grata vita filiis appareat

Patris, qui in morbo decumbit ingentes dolores patiens,

395

Diu contabescens, infestus autem ei ingruerit deus;

Gratè verò hunc dii à morbo liberârint :

Sic Ulyssi gratè apparuit terra et sylva.

Natabat verò, nitens pedibus continentem ut-conscenderet :

Sed cum tantum abesset, quantum scilicet auditur vociferatus,

400

Tum verò sonitus audivit ad scopulos maris ;

Murmurabat enim ingens fluctus ad aridam continentis

Horrendum eructans ; obducta verò erant omnia maris aspergine :

Non enim erant portus navium capaces, neque secessus ;

Ὅτι δὲ ἀπὸ τοῦ Πειθαρχοῦ τοιοῦτον γὰρ ἐστὶ καὶ τὸ, "Ὁξὺ μάλ' ἀπὸ τοῦ δαίμονος, ἐπὶ τὸν νόον ἐπιβῆναι." Strabo, Geograph. lib. I. pag. 23. al. 12.

Prospexi Italiam, summâ sublimis ab undâ.
 Æn. VI, 357.

Ver. 394. — φανείη] *Al.* φανήη.

Ver. 396. — ἔχραε] Ἐπίσκηψεν, ἢ ἐπιεβάρησεν, ἢ μετὰ βλάβης ἐπῆλθεν. *Schol.* Vide supra ad β', 50.

Ver. 397. Ἀσπασίον.] *Al.* Ἀσπασίως.

Ver. 398. — Ὀδυσῆ'.] *Al.* Ὀδυσῆ'. Ut infra ὁ, 157.

Ver. 400. — ὅσον τε γέγωνε βοήσας.] Τὸ δὲ, " γέγωνε βοήσας," ἀντὶ τοῦ, ἔξ' αὐτοῦ ἐβόησεν ἵνα λίγη, ὅτι βοήσας ἰγνώσθη ἄν. *Eustath.*

Ver. 401. — δοῦπον.] Vide ad Π. δ', 455.

Ver. 402. Ῥόχθει γὰρ μέγα κῦμα.] Καὶ αὐτοὶ τε δὴ κατασκευάζουσιν οἱ ποιηταὶ — πρὸς χεῖμα ὀρνῆτες, οἰκίᾳ καὶ δηλωτικὰ τῶν ὑποκειμένων τὰ ὀνόματα — καὶ μιμητικώτατα τῶν τραγμάτων ὡς ἔχει ταυτὶ, " Ῥοχθεὶ γὰρ μέγα κῦμα ποτὶ ξερὸν ἠπείροιο." *Dionys. Halicarn.* περὶ συνθέσεως, § 16. Vide ad Π. β', 210. et γ', 363. Ἐχρῆν γὰρ ἐπίσκηψεν πρᾶγμα δύσσηχον, τὴν τῶν κυμάτων εἰς τὰ ἕξω πρὸς ῥῆξιν, συχναῖς τραχείαις ἔξαγγυλαῖς φωναῖς. *Eustath.*

Ver. 403. — εἴλυτο.] Τὸ δὲ, " εἴλυτο," ἢ ἐκ τοῦ εἴλυμι γίνονται ἢ ἐκ τοῦ εἰλύω, — ἵνα

ἢ συγκοπὴν ἐκ τοῦ εἰλύω. *Eustath.* Atque hæc ratione scribendum esset εἰλύτο. Nescio tamen annon εἴλυτο hic sit Plusquam-perfectum ex εἰλύω· occurrit enim Perfectum εἰλυμένοι, *Iliad.* σ', 522. *Odyss.* ζ', 479. antepenultimâ productâ. At εἰλύμινος, εἰλυτο, quæ ex εἰλυμι deducantur, secundam omni ex analogiâ corripere debent. Vide ad Π. γ', 260. item ad ὦ, 1.

Ibid. — ἀλὸς ἄχνη.] Τῷ λεπτομεριστάτῳ τοῦ ἀφροῦ, ἢ τῇ ἀκαθαρσίᾳ. *Schol.* Cæterum Vulgati hic habent ἄχνη. *Barnesius* autem restituit ἄχνη· uti legisse videtur *Scholias.* Quod et rectius: occurrit enim vox εἴλυτο alibi, sensu passivo ;

αἵματι καὶ κοινήσι

Ἐκ κεφαλῆς εἴλυτο διαμπιρίσι.

Iliad σ', 639.

Porrò et MS. à *Tho.* Bentleio collatus habet ἄχνη.

Ver. 404. — νηῶν ὄχοι.] Οἱ συνέχοντες τὰς ναῦς ἢ ἐφ' ὧν ἔχονται καὶ ἀναπαύονται αἱ νῆες. *Schol.*

Ibid. — εὐδ' ἰπιωγαί] Οἱ ἀνίμου σκίπτην ἔχοντες τόποι ἢ αἱ ἕζοχαί, καὶ οἱ πλατιεῖς αἰγιαλοί. *Schol.* Τίνι διηνόχασιν ἰπιωγαὶ λεγόμενοι, καὶ πόθιν προσέβαλε τις τὸ ὄνομα ; Ἐφην οὖν, ὅτι ἰωὴν τὴν πνοὴν λίγει, [vide *Iliad.* λ', 308.] — κυρίως οὖν ἰωὴς τῆς πνοῆς εὐσης, καὶ τοῦ ἄγνυσθαι σημαίνοντος τὸ κλάσθαι, ἰωγὴ λοιπὸν ἢ τῆς πνοῆς ἄν ἰῆ κλάσις. — καὶ ἰπιωγαί

Ἄλλ' ἀκταὶ προβλήτες ἔσαν, σπιλάδες τε, πάγοι τε. 405
 Καὶ τότε Ὀδυσσεύς λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 Ὀχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
 ὦ μοι, ἐπεὶδὴ γαῖαν ἀελπεῖα δῶκεν ἰδέσθαι
 Ζεὺς, καὶ δὴ τότε λαῖτμα διατμήξας ἐπέρησα,
 Ἐκβασίς οὔπη φαίνεθ' ἄλος πολιοῖο δύραζε. 410
 Ἐκτοσθεν μὲν γὰρ πάγοι ὀξέες, ἀμφὶ δὲ κῦμα
 Βέβρυχεν ῥόθιον, λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ·
 Ἀγχιβαθὴς δὲ θάλασσα, καὶ οὔπως ἐστὶ πόδεςσι
 Στήμεναι ἀμφοτέροισι, καὶ ἐκφυγέειν κακότητα·
 Μήπως μ' ἐκβαίνοντα βάλῃ λίθακι ποτὶ πέτρῃ 415
 Κῦμα μὲν ἄρπάξαν, μελέῃ δὲ μοι ἔσσεται ὄρμη.
 Εἰ δέ κ' ἔτι προτέρω παρανήξομαι, ἦν που ἐφεύρω
 Ἡϊόνας τε παραπλήγας, λιμένας τε θαλάσσης,
 Δεῖδω, μή μ' ἐξαῦτις ἀναρπάξῃσάσιν Δύελλα
 Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντα φέρῃ, βαρέα στενάχοντα· 420
 Ἡ ἔτι μοι καὶ κῆτος ἐπισσεύῃ μέγα δαίμων

Sed littora projecta erant, scopulique, saxaque. 405
 Et tunc Ulyssis soluta sunt genua et charum cor ;
 Ingemiscens verò is dixit ad suum magnum animum :
 " Hei mihi, postquam terram insperatam dedit videre
 " Jupiter, et jam has undas sulcatas penetravi ;
 " Egressus nusquam apparet ex mari cano foras : 410
 " Extrà enim saxa acuta, circumque fluctus
 " Fremit impetuusus, levisque eminet petra :
 " Propè autem profundum mare ; et nullo modo licet pedibus
 " Consistere ambobus, et effugere malum :
 " Nè fortassè me egredientem jactet lapidosam ad petram 415
 " Fluctus magnus abripiens ; vanus verò mihi erit conatus.
 " Sin adhuc ulterius praeternatabo, sicubi inveniam
 " Littoraque obliqua, portusque maris ;
 " Vereor, nè me rursus abripiens procella
 " Pontum in piscosum ferat, graviter gementem : 420
 " Aut etiam mihi et cetum immittat magnum deus

μὲν οὖν ῥηθήσονται τόποι ἀλίμενοι μὲν, δυνάμενοι
 δὲ, διὰ τὴν ἀπὸ τῶν ἀνέμων σπέπην, δέξασθαι
 ναῦς. Porphyr. Quaest. Homeric. 29. ipso fine.

Ver. 405. — σπιλάδες τε, πάγοι τε.] Σπι-
 λάδες, αἱ διεσχισμένοι καὶ κεκοιλωμένοι πέτραι
 ὑπὸ τῆς πληξίως τῶν κυμάτων. Πάγοι, οἱ ὄξεις
 τόποι, αἱ πετρῶδεις ἔξοχαί, ἢ εἰς ὕψος ἀνίσχουσαι
 πέτραι, ἀνατιταμένοι τόποι. Schol.

Ver. 406. Καὶ τότε Ὀδυσσεύς λύτο γούνατα.]
 Vide suprà ad ver. 297.

Ver. 409. — ἐπέρησα.] Vide ad Il. á, 67.

Ver. 410. Ἐκβασίς.] Vide ad Il. ζ', 434.

Ver. 412. 423. Βέβρυχεν — ἀναδέδρομε
 — ἰδάσθαι.] Vide ad Il. á, 37. et ν', 736.

Ibid. — ῥόθιον.] Ἀπὸ τοῦ γινόμενου

ἤχου τὸ σημαίνοντον ἢ ροίζῳ φερόμενον, καὶ ὀρ-
 μητικόν. Schol.

Ibid. — λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ.]

— quamvis lapis omnia nudus
 — obducat —. Virg. Ecl. I, 48.

Ver. 415. — ποτί.] Barnesius edidit προτί·
 sed nihil opus. Vide ad Il. á, 51.

Ver. 416. — μελέῃ.] Vide ad Il. π', 336.

Ver. 418. Ἡϊόνας τε παραπλήγας.] Παρα-
 πλήγεις δὲ ἠϊόνες, κατὰ τοὺς Παλαιούς, πάραλοι,
 πλησσομένοι ὑπὸ ἀλός· μάλιστα δὲ, αἱ μὴ ἀ-
 πιαντίας, ἀλλ' ἐκ πλαγίων πλασσομένοι κύμα-
 σιν· αἱ καὶ ποιοῦσι τόπον εὐλίμενον πλαγιαζόμε-
 νοι τοῖς κύμασι. Eustath.

Ἐξ ἀλὸςν οἶά τε πολλὰ τρέφει κλυτὸς Ἀμφιτρίτη
Οἶδα γὰρ, ὡς μοι ὀδάδυσται κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.

Ἔως ὁ ταῦθ' ἄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν,
Τόφρα δέ μιν μέγα κῦμα φέρεν τρηχεῖαν ἐπ' ἀκτὴν. 425

Ἐνθ' ἀπὸ ρινός τε δρύφθη, σὺν τ' ὅστ' ἄράχθη,
Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Ἀμφοτέρησι δὲ χερσὶν ἐπεσσύμενος λάβε πέτρης,
Τῆς ἔχετο στενάχων, εἴως μέγα κῦμα παρῆλθε. 430

Καὶ τὸ μὲν ὡς ὑπάλυξε· παλιρρόθιον δέ μιν αὐτίς
Πλῆξεν ἐπεσσύμενον, τηλοῦ δέ μιν ἔμβαλε πόντω.

Ὡς δ' ὅτε πουλύποδος, θαλάμης ἐξελκομένοιο,
Πρὸς κοτυληδονόφιν πυκιναὶ λάϊγγες ἔχονται·

Ὡς τοῦ πρὸς πέτρησι θρασειάων ἀπὸ χειρῶν
Ῥινοὶ ἀπέδρυφθεν· τὸν δὲ μέγα κῦμα κάλυψεν. 435

Ἐνθα κε δὴ δύστηνος ὑπὲρ μόρον ἄλετ' Ὀδυσσεὺς,

“ Ex mari, qualia multa nutrit incluta Amphitrite :

“ Novi enim, quòd mihi infensus est inclutus Neptunus.”

Dum ille haec deliberabat in mente et in animo,

Interea utique ipsum magnus aestus tulit ad asperum littus. 425

Ibi cutisque lacerata, simulque ossa confracta fuissent,

Nisi in mentem indidisset dea caesia-oculis Minerva :

Ambabus verò manibus irruens apprehendit petram,

Cui adhaerebat ingemiscens ; donec ingens fluctus praeteriisset.

Et hunc quidem sic effugit : refluus autem fluctus ipsum rursus 430

Percussit irruens, longéque ipsum injecit ponto.

Sicut verò cum Polypodis, è cubili extracti,

Acetabulis multi calculi adhaerescunt :

Sic hujus ad saxa fortibus à manibus

Cutis lacerata erat ; ipsum verò ingens fluctus obtexit. 435

Ibi jam infelix praeter fatum periisset Ulysses,

Ver. 422. — οἶά τε.] *Qualia utique* —.

Ver. 425. Τόφρα δέ.] *Vide ad II. μ', 12.*

Ibid. — τρηχεῖαν.] *Vide ad II. β', 633.*

Ver. 426. Ἐνθ' ἀπὸ ρινός τε δρύφθη.] *Al.*

Ἐνθα κ' ἀπὸ ρινός τε δρύφθη. Quo modo et in commentario citat *Eustathius*.

Ibid. — σὺν τ' ὅστ'.] *Al. σὺν δ' ὅστ'.*

Ver. 427. Εἰ μὴ ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ.] *Λίγοντος* — αὐτοῦ (Ὁμήρου) καὶ ἀναφωνούντος ἐπὶ ταῖς μεγάλαις πράξεσι καὶ παραλόγοις, “ τῷ δ' ἔρ' ἐπὶ φρεσὶ θῆκε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,” καταφρονῶσιν, ὡς ἀδυνάτοις πράγμασι καὶ μυθίομασιν ἀπίστοις τὸν ἑκάστου λογισμὸν τῆς προαιρέσεως ἀπίστον (fortè ἄπειρον, aut aliquid simile) καθιστάντος. Οὐ ποιεῖ δὲ τοῦτο Ὁμηρος, ἀλλὰ τὰ μὲν εἰκότα καὶ συνήθη κατὰ λόγον περιαιρόμενα, τῷ ἑφ' ἡμῖν ἀποδίδωσι — Ἐν δὲ ταῖς ἀτόποις καὶ παραβόλοις πράξεσι καὶ φρεσὶ τινὸς ἰθουσιώδους καὶ παραστάσεως διομνύει, οὐκ ἀναιροῦντα ποιεῖ τὸν θεόν, ἀλλὰ κινουῦντα τὴν προαίρεσιν· οὐδ' ἔμας ἰνιργαζόμενον,

ἀλλὰ φαντασίας ἔρων ἀγωγούς· αἷς οὐδὲ ποιεῖ τὴν πράξιν ἀκούσιον, ἀλλὰ τῷ ἰκυσίᾳ δίδωσιν, ἀρχὴν, καὶ τὸ θάρρειν καὶ τὸ ἱλαρίζειν προστίθουσιν. *Plutarch. in Coriolano.* Vide suprà ad á, 88. et ad II. á, 194.

Ver. 427 et 437. — γλαυκῶπις Ἀθήνη.] *Vide ad II. 206.*

Ver. 432. Ὡς δ' ὅτι πουλύποδος.] *Τοῦ ὀκτάποδος· εἶδος δὲ ἰχθύος ὁ ὀκτάπους.* *Schol.* Οὐ κατίλιπι δὲ (Ὁμηρος) οὐδὲ τῶν θαλασσιῶν ζώων ὁμοιότητος· Πολύποδος μὲν τὸ παράμοιον καὶ δυσάποσταστον τῶν πτερῶν· “ Ὡς δ' ὅτι πουλύποδος θαλάμης ἐξελκομένοιο.” *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 10.

Ver. 433. Πρὸς κοτυληδονόφιν.] *Κοτυληδόνες δὲ εἰσὶν αἱ τοῦ πολύποδος πλεκτάται.* *Schol.*

Ver. 436. 441. 442. Ἐνθα κε δὴ — Ἄλλ' ὅτι δὴ — τῇ δέ.] *Vide suprà ad ver. 204.*

Ibid. — ὑπὲρ μόρον.] *Vide suprà ad á, 34. 35. et ad II. υ', 336.*

Εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Κύματος ἐξαναδύς, τὰ τ' ἐρεύγεται ἠπειρόνδε,
 Νῆχε παρ᾽ ἐξ ἑς γαῖαν ὀρώμενος, εἴπου ἐφεύροι
 Ἡϊόνας τε παραπλήγας, λιμένας τε θαλάσσης· 440
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ποταμοῖο κατὰ στόμα καλλιρόοιο
 Ἴξε νέων, τῇ δὴ οἱ εἴσατο χῶρος ἄριστος,
 Λεῖος πετράων, καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο·
 Ἔγνω δὲ προρέοντα, καὶ εὔξατο ὄν κατὰ θυμόν·
 Κλυθι, ἄναξ, ὅστ' ἐσσί· πολύλλιστον δέ σ' ἰκάνω, 445
 Φεύγων ἐκ πόντοιο Ποσειδάωνος ἐνιπάς.
 Αἰδοῖος μὲν τ' ἐστὶ καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
 Ἄνδρῶν ὅστις ἴκηται ἀλάμενος, ὡς καὶ ἐγὼ νῦν
 Σόν τε ῥόον, σά τε γούναθ' ἰκάνω, πολλὰ μογήσας.
 Ἄλλ' ἐλέαιρε, ἄναξ· ἰκέτης δέ τοι εὐχόμεαι εἶναι. 450
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἐὼν ῥόον, ἔσχε δὲ κύμα·
 Πρόσθε δὲ οἱ ποίησε γαλήνην, τὸν δ' ἐσάωσεν
 Ἐς ποταμοῦ προχοάς· ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψε,

Nisi prudentiam indidisset caesia-oculis Minerva :

Ex fluctu is ubi-emersit, quæ propellitur ad littus,

Praeternabat in terram spectans, sicubi inveniret

Littoraque obliqua, portusque maris. 440

Sed quando jam fluvii ad ostia pulchrè-fluentis

Pervenisset natans ; ibi demùm ei visus est locus optimus,

Planus absque petris, et receptus inerat à vento :

Agnovit autem profluentem, et supplicavit suo in animo :

“ Audi, rex, quisquis es ; exoptatissimum autem ad te venio, 445

“ Fugiens ex ponto Neptuni minas,

“ Venerabilis quidem est etiam immortalibus diis,

“ Ex hominibus quicumque venerit errans, quemadmodum ego nunc

“ Ad tuum fluentem, tuaque genua accedo, plurima passus.

“ Sed miserere, rex ; supplicem enim tibi me esse profiteor.” 450

Sic ait ; ille verò continuò sedavit suum fluentem, continuitque fluctum :

Et ante eum fecit tranquillitatem, ipsumque servavit

Ad fluvii ostia : ille verò deinde utrumque genu flexit

Ver. 437. Εἰ μὴ ἐπιφροσύνην δῶκε.] Vide
suprà ad ver. 427.

Ver. 440. Ἡϊόνας τε παραπλήγας.] Vide
suprà ad ver. 418.

Ver. 445. — ὅστ' ἐσσί.] *Al.* ὅστις ἐσσί.
Unde fortassè legendum, conjectante *Barnesio*, ὅστις ἐσσί. Uti *Iliad.* γ', 279.

Ibid. — πολύλλιστον δέ σ' ἰκάνω.] Vulgati habent πολύλλιστος· vertuntque, “ valdè
“ *supplex autem ad te venio.*” *Barnesius* autem ex Scholiis MSS. *Aloysii* edidit πολύλλιστον. redditque, “ *exoptatissimum enim ad te
“ venio.*” Quod et (ut opinor) rectius. Isto enim sensu planè usurpatur vox *τρίλλιστος*, *Iliad.* θ', 488. “ — — — αὐτὰρ Ἀχαιοῖς Ἀσπασίην, τρίλλιστος ἰπέλυθε νῆξ ἱερεννή.” *EO-*

demque sensu vocem *πολύλλιστος* hoc in loco accepisse videntur Scholia vulgata, quæ exponunt πολυλιτάνευτος.

Ver. 451. — ὁ δ' αὐτίκα παῦσεν ἐὼν ῥόον, ἔσχε δὲ κύμα.]

Et mutata suos requierunt flumina cursus.
Virg. Ecl. VIII, 4.

Tybris eâ fluvium, quàm longa est, nocte tumentem

Leniit ; et tacitâ refluxens ita substitit undâ.
Æn. VIII, 86.

Ver. 453. Ἐς ποταμοῦ προχοάς.] Τὰ εἰς θαλάσσαν τῶν ποταμῶν στόματα, τὰς πορεύσεις.
Schol.

Ibid. — ὁ δ' ἄρ' ἄμφω γούνατ' ἔκαμψε,

Χεῖράς τε στιβαράς· ἀλί γὰρ δέδμητο φίλον κῆρ.
 "Ὡδὲε δὲ χροῖα πάντα· θάλασσα δὲ κήκιε πολλή 455
 "Ἄν στόμα τε, ῥινᾶς τε· ὁ δ' ἄπνευστος καὶ ἀναυδός
 Κεῖτ' ὀλιγηπελέων· κάματος δὲ μιν αἰνὸς ἴκανε.
 'Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἄμπνυτο καὶ ἐς φρένα θυμὸς ἀγέρθη,
 Καὶ τότε δὴ κρηδέμνον ἀπὸ ἕο λῦσε θεοῖο.
 Καὶ τὸ μὲν ἐς ποταμὸν ἀλιμυρήεντα μεθῆκεν 460
 "Ἄψ δ' ἔφερεν μέγα κῦμα κατὰ ῥόον· αἶψα δ' ἄρ' Ἰνώ
 Δέξατο χερσὶ φίλησιν· ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεῖς
 Σχοίνῳ ὑπεκλίνθη, κύσε δὲ ζεῖδαρον ἄρουραν
 'Οχθήσας δ' ἄρα εἶπε πρὸς ὃν μεγαλήτορα θυμόν·
 "ὦ μοι ἐγὼ, τί πάθω; τί νύ μοι μήκιστα γένηται; 465
 Εἰ μὲν κ' ἐν ποταμῷ δυσκηδέα νύκτα φυλάξω,
 Μή μ' ἄμυδις στίβη τε κακὴ καὶ θῆλυς ἔέρση,

Manusque fortes; mari enim afflicto erat charum cor.

Tumebat verò corpore toto, mare autem manabat copiosum 455

Per osque, naresque; ille verò absque-anelitu et voce

Jacebat viribus-defectus: defatigatio nempè eum vehementer occupabat.

Sed quando jam respiravit, et in mente animus collectus est;

Tum verò vittam à se solvit deae,

Et ipsam fluvium in salsuginosum immisit; 460

Retrò autem illam ferebat ingens fluctus per fluentum; statim verò Ino

Suscepit manibus charis: ille verò ex fluvio secedens

Junco recubuit, osculatusque est almam terram:

Ingemiscens autem deinde dixit ad suum magnum animum:

"Heu mihi, quid patiar? quid mihi denique restat? 465

"Si quidem in fluvio gravem per noctem excubavero,

"Timeo, nè me simul frigus malum et fertilis ros,

Χεῖράς τε στιβαράς.] "Οτι μετὰ τὴν μακρὰν
 νῆξιν εἰς γῆν περισσώθεις Ὀδυσσεύς, ἔκαμψι τὰς
 χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, φιλοσόφῳ λόγῳ, ἵνα μὴ
 τῇ πολυμήρῳ τάσει τῶν νεύρων ἀπολίσσωσι τὰ
 μέλη τὸ εἶναι γναμπατὰ, καὶ οὕτως εἰς ἀχρηστίαν
 ἰλάσσωσι. Eustath. Quod cum statu, quo hîc
 depingitur Ulysses, minùs convenire arbi-
 trata Dna. Dacier, ipsa alitèr explicat;
 "Ἐκαμψι," inquit, "γούνατά καὶ χεῖρας, —
 "significat qu'il laissa tomber ses bras et ses
 "genoux, et qu'ils lui manquèrent de lassi-
 "tude." Verùm hæc interpretatio cum
 vocis ἔκαμψι significatione parùm congruit.
 Sensus videtur esse; Ulysses genua et bra-
 chia flexisse, non φιλοσόφῳ λόγῳ, (uti ait
 Eustathius;) sed simpliciter ad defatigatio-
 nem vehementem, quâ ex tam diutino na-
 tatu afficiebantur, nonnihil levandam. Vide
 et ad Il. τ', 72.

Ver. 455. "Ὡδὲε δὲ χροῖα πάντα.] τὸ δὲ,
 "ἔδει χροῖα," ἀντὶ τοῦ, ἐξώγκωτο. Eustath.

Et sale tabentes artus in littore ponunt.

Æn. I, 177.

Ibid. — θάλασσα δὲ κήκιε πολλή "Ἄν στόμα.]

Et salsos — revomentem pectore fluctus.
 Æn. V, 182.

Ver. 456. — ὁ δ' ἄπνευστος.] Apud Eu-
 stathium in commentario, ὁ δ' ἄρ' ἄπνευστος.

Ver. 459. — ἀπὸ ἕο.] Vide ad Il. α', 51.

Ver. 465. Σχοίνῳ.] Ἐίδος σόας, ἡ σχοίνος. Schol.

Ibid. — κύσει δὲ ζεῖδαρον ἄρουραν.]

— magno telluris amore

Egressi, optatâ potiuntur Troës arenâ.

Æn. I, 175.

Ibid. — ἄρουραν.] Vide ad Il. ζ', 142.

Ver. 465. — τί νύ μοι μήκιστα γένηται;]

Vide suprâ ad ver. 299.

Ver. 467. — στίβη.] Ἡ σάχη, κατὰ
 ἀντίφρασιν ἢ τὸ ἰσθμὸν ψύχος. Schol.

- Ἐξ ὀλιγηπελίας, δαμάση κεκαφηότα θυμόν·
 Αὐρη δ' ἐκ ποταμοῦ ψυχρῆ πνέει ἠῶθι πρό.
 Εἰ δέ κεν ἐς κλιτὺν ἀναβὰς καὶ δάσκιον ὕλην, 470
 Θάμνοις ἐν πυκνοῖσι καταδραθῶ, εἴ με μεθείη
 Ῥίγος καὶ κάματος, γλυκερὸς δέ μοι ὕπνος ἐπέλθη,
 Δεῖδω, μὴ θήρεσσιν ἔλωρ καὶ κύρμα γένωμαι.
 "Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι·
 Βῆ ῥ' ἴμεν εἰς ὕλην· τὴν δὲ σχεδὸν ὕδατος εὔρεν 475
 Ἐν περιφαινομένῳ· δοιούς δ' ἄρ' ὑπήλυθε θάμνους,
 Ἐξομόθεν πεφυῶτας· ὁ μὲν φυλίας, ὁ δ' ἐλαίης.
 Τοὺς μὲν ἄρ' οὐτ' ἀνέμων διάει μένος ὑγρὸν ἀέντων,
 Οὐδέποτ' ἠέλιος φαέθων ἀκτῖσιν ἔβαλλεν,
 Οὐτ' ὄμβρος περάσκει διαμπερές· ὡς ἄρα πυκνοὶ 480

" Prae imbecillitate, conficiat afflictum animo :

" Aura nempe ex fluvio frigida spirat matutino tempore.

" Si verò ad clivum conscendens et umbrosam sylvam, 470

" Arbustis in densis dormiero, si me sineret

" Frigus et lassitudo, jucundus autem mihi somnus obreperet ;

" Vereor, nè feris captura et praeda fiam."

Sic sanè ei deliberanti visum est satiùs esse :

Perrexit nempe ire in sylvam ; hanc autem prope aquam invenit 475

In conspicuo-loco ; duo autem deinde subiit arbusta,

Ex-uno-loco enata, hoc quidem oleastri, illud autem oleae.

Haec quidem neque ventorum perflat vis humidum spirantium,

Neque unquam sol lucens radiis percutiebat,

Neque imber penetrabat penitus ; sic sanè densa 480

Ibid. ——— ἕρησθ.] Ita edidit *Barnesius*.
Vulg. ἕρησθ. Sed hoc leviculum.

Ver. 468. ——— κεκαφηότα.] Vide ad *Il.* α, 265. et ὄ, 46.

Ver. 469. ——— πνέει.] *Eustathius* in commentario videtur legisse πείλειτ'.

Ver. 470. ——— κλιτύν.] Τὴν ὑψηλὴν πρόσ-
 λασιον τοῦ ὄρους. *Schol.* Vide et suprâ ad *Il.* π', 390.

Ibid. et *ver.* 475. ——— ὕλην.] Vide ad *Il.* γ', 151.

Ver. 471. Θάμνοις ἐν πυκνοῖσι.] Apud *Eustathium*, Θάμνοισι πυκνοῖσι.

Ibid. ——— εἴ με.] *Al.* εἴ κε.

Ibid. ——— μεθείη.] Apud *Eustathium*, με-
 εἶσι. Vide ad *Il.* π', 762.

Ver. 473. ——— θήρεσσιν ἔλωρ καὶ κύρμα.]
 Vide ad *Il.* λ', 452.

Ver. 476. Ἐν περιφαινομένῳ.] Περιοραμένῳ
 περὶ ὃν τόπον οὐκ ἔστιν ὕλη, ἀλλὰ μόνον θάμνος·
 τὸ δὲ περὶ αὐτὸν, ψιλόν. *Schol.*

Ver. 477. Ἐξομόθεν.] Ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου.
Schol.

Ibid. ——— ὁ μὲν φυλίας, ὁ δ' ἐλαίης.] "Ὁρα

δὲ καινὸν σχῆμα ἐν τῷ, " δύο ὑπῆλθε θάμνους"
 " ὁ μὲν φυλίας, ὁ δ' ἐλαίης." Ἐχερῆν μὲν γὰρ
 εἰπεῖν, τὸν μὲν φυλίας, τὸν δ' ἐλαίης. Ὁ δὲ,
 στίχας τελείαν ἐν τῷ, " ἐξομόθεν πεφυῶτας,"
 εἶτα ὡς ἐξ ὑπαρχῆς ἐπάγει, κατὰ ἑλλειψιν ὑ-
 παρκτικοῦ ῥήματος, τὸ, " ὁ μὲν, ὁ δὲ" ἵνα λέγη,
 ὡς ὁ μὲν ἦν φυλίας· ὁ δ' ἦν ἐλαίης. *Eustath.*
 De hujusmodi syntaxi, vide infrâ ad μ', 73.
 item ad *Il.* γ', 211.

Ibid. ——— φυλίας.] Εἶδος ἐλαίης τῆς καλου-
 μένης φυλίας. *Schol.*

Ver. 478. ——— διάει.] *Al.* διάη.

Ibid. ——— ὑγρὸν ἀέντων.] Καὶ ἀνέμων δὲ
 φούσιν ἀκριβῶς κατενόησιν ["Ὀμηρος·] ὡν τὴν μὲν
 γίνεσιν ἐκ τῶν ὑγρῶν εἶναι· τοῦ μὲν γὰρ ὕδατος
 μεταβολὴ εἰς αἶρα γίνεται ὁ δ' ἀνεμος ἔστιν ἀήρ
 ῥέων. Τοῦτο δὲ ἐν σὶ ἄλλοις πολλοῖς ἐμφαίνει,
 καὶ ἐν οἷς φούσιν, " ——— ἀνέμων μένος ὑγρὸν
 " ἀέντων." *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμή-
 ρου ποιήσεως, § 13.

Ver. 479. Οὐδέποτ' ἠέλιος.] *Al.* Οὐδ' αὖ
 ἠέλιος.

Solis inaccessam radiis—. *Aen.* VIII, 195.

Ἄλλήλοισιν ἔφυν ἐπαμοιβαδῖς· οὐς ὑπ' Ὀδυσσεύς
 Δύσειτ'· ἄφαρ δ' εὐνήν ἐπαμήσατο χερσὶ Φίλησιν
 Εὐρέϊαν· φύλλων γὰρ ἔην χύσις ἤλιθα πολλή,
 "Ὅσσον τ' ἠὲ δύω, ἠὲ τρεῖς ἄνδρας ἔρυσθαι
 "Ὡρη χειμερῆϊ, εἰ καὶ μάλα περ χαλεπαῖνοι. 485
 Τὴν μὲν ἰδὼν γήθησε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἐν δ' ἄρα μέσση λέκτο, χύσιν δ' ἐπεχεύατο φύλλων.
 Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν σποδιῇ ἐνέκρυψε μελαίνῃ,
 Ἀγροῦ ἐπ' ἰσχατιῆς, ᾧ μὴ πάρα γείτονες ἄλλοι,
 Σπέρμα πυρὸς σάζων, ἵνα μὴ ποθεν ἄλλοθεν αὔοι· 490
 Ὡς Ὀδυσσεύς φύλλοισι καλύψατο· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Ὑπνον ἐπ' ὄμμασι χεῦ', ἵνα μιν παύσειε τάχιστα
 Δυσπονέος καμάτοιο, φίλα βλέφαρ' ἀμφικαλύψας.

Invicem creverunt alterum-alteri intertextum; quae Ulysses
 Subiit; statimque cubile congegit manibus charis

Latum: foliorum enim erat copia affatim ingens;

Quantum utique duos, vel tres viros tegetet

Tempestate hiberna, etiamsi vel admodum saeviret.

485

Illam quidem videns gavisus est patiens nobilis Ulysses;

In medio autem decubuit, copiamque superingessit foliorum.

Quemadmodum autem cum aliquis torrem cinere absconderit nigro,

Agro in extremo, cui non adsunt vicini alii,

Semen ignis servans, ut ne qua aliunde incendat;

490

Sic Ulysses foliis se-obtexit; huic autem Minerva

Somnum in oculis fudit, ut ipsum is cessare-faceret citissimè

A-difficili labore, charas palpebras obtgens.

Ver. 482. Δύσειτ'.] Vide ad *Il.* β', 35. et
 ἰ, 109.

Ibid.—εὐνήν.] *Al.* ὕλην.

Ver. 487.—λέκτο.] Vide ad *Il.* β', 515.

Ibid.—ἐπιχεύατο.] Vide infra ad
 ver. 491. et ad ἰ, 296.

Ver. 488. 490. Ὡς δ' ὅτε τις δαλὸν—
 Σπέρμα πυρὸς σάζων.] Καὶ ἰσπὶν ἀσπία ἡ πα-
 ραβολή· τὸν γὰρ ἤδη λιποψυχούντα καὶ βρα-
 χὺ ἔχοντα τὸ ζωτικὸν καὶ οἷον σπινθῆρον, ζω-
 πύρη εἰκάζει καὶ σπινθῆρι τῷ κατὰ σποδιῶν· ἔξ
 οὗ, οἷα καὶ σπέρματος, πολὺ καρπούμεθα πῦρ.
Eustath. Similiter et *Dna. Dacier*; "Cette
 "comparaison," inquit, "est très-agreable
 "et très-juste. Ulysse, à qui il ne reste
 "qu'un soufle de vie, et qui s'en va presque
 "éteint, est très bien comparé à un ti-
 "son, qui ne conserve que dans un bout
 "un reste de feu. Comme ce tison, caché
 "la nuit sous la cendre, se ranime le len-
 "demain, et s'embrase; de même Ulysse
 "rechauffé pendant la nuit sous cette cou-
 "verture de feuilles, se ranimera le lende-
 "main." Observatione, ut mihi quidem
 videtur, subtiliori et nimis minutâ.

Ver. 489.—ἐπ' ἰσχατιῆς.] *Al.* ἐπ' ἰσχατιῇ.

Ver. 490. Σπέρμα πυρὸς σάζων.] Τὸν σπιν-
 θῆρα τοῦ πυρὸς. *Schol.* "Σπέρμα πυρὸς σά-
 "ζων," ἀντὶ τοῦ, γόνιμον ἀρχήν. *Dionys. Hal-*
licarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7.

—quærit pars semina flammæ.

Æn. VI, 6.

Quem locum *Macrobius* inter eos recenset,
 in quibus *Poetarum* "par penè splendor am-
 "borum est." *Lib. V. cap. 12.*

Ver. 491.—φύλλοισι καλύψατο.] No-
 tandus hic primarius et maximè proprius
 Vocis *Mediæ* Usus. *Foliis se ipse cooperuit.*
 Sic supra ver. 487. "χύσιν δ' ἐπιχεύατο
 "φύλλων," *Foliorum acervum sibi ipse inges-*
sit. Similiter, τιμήσομαι, honorabilem me præ-
 stabo; μισήσομαι, odiosum me reddam; κόψο-
 μαι, cædam me ipse; &c. Vide infra ad ἰ, 296.
 item ad *Il.* γ', 141.

Ver. 493. Δυσπονέος καμάτοιο.] Χαλιπὸν
 τὸν ἰσφιζόντος. *Schol.* Cæterùm *Dionysius*
Halicarnassensis, περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, §
 23. citat *Δυσπραγίος καμάτοιο.* Quam lecti-
 onem et præfert *Barnesius.*

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ζ΄.

Ἑπόθεσις τῆς ραψωδίας Ζ΄.

ἌΘΗΝᾶ ἐπιστάσα ἄναρ τῆ Ἀλκινόου θυγατρὶ Ναυσικάα, κελεύει αὐτῇ τὴν ἐσθῆτα ἐπὶ τὸν ποταμὸν ἀγαγούσῃ, πλύνειν· πλησίον γὰρ αὐτῇ εἶναι τὸν γάμον· ἢ δὲ τὸ κελευσθὲν ποιεῖ. Ἐπειτα παίζει μετὰ τῶν θεραπεινῶν ἀκούσας δὲ αὐτῶν ὁ Ὀδυσσεύς, ἐξυπνίζεται· καὶ δεηθεὶς Ναυσικάας, ἐσθῆτα καὶ τροφὴν παρ' αὐτῆς λαβὼν, ἔπιται αὐτῇ εἰς τὴν πόλιν.

Ἄλλη ὑπόθεσις.

ΝΑΥΣΙΚΑΑ, ἢ Ἀλκινόου θυγάτηρ, ὑπὸ ονείρου τραπέῖσα, ἐπὶ τὸν ποταμὸν κάτεισι, πλύνουσα τὴν ἐσθῆτα· μετὰ δὲ τὸ πλύναι, παιδιὰ τίς, ὅποια εἰκὸς, διὰ σφαίρας ταῖς κόραις γίνεται. Ὀδυσσεύς δὲ, θεοῦ γενόμενος, διϋπνίσθη, καὶ ἐσθῆτος τυχὰν, μέχρι τοῦ τῆς Ἀθηναῶν ἱεροῦ, ὃ πρὸ τῆς πόλεως ἦν, συνώδευε τῇ κόρῃ.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσεὺς ἀφίξις εἰς Φαίακας.

Ἄλλως.

Ζῆτα δὲ Ναυσικάα κόμισ' ἐν Σχερίῃ Ὀδυσῆα.

Ὡς ὁ μὲν ἔνθα κάθειυδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Ἵπνω καὶ καμάτῳ ἀρημένος· αὐτὰρ Ἀθήνη

Sic illic dormiebat quidem patiens nobilis Ulysses,
Somno et labore oppressus: verum Minerva

Ver. 1. "Ὡς ὁ μὲν ἔνθα κάθειυδε.] Ὅρα δὲ ὡς κοίμισας τὴν Ὀδυσσεῖα μετὰ τὸν αὐτῷ πολὺν κίνδυνον, εἶτα τῶν ἐφιζῆς γινόμενος, ἱστορίαν παρενέπλιξεν, οὐκ ἀναγκαίαν μὲν ἄλλως, ὁμῶς δὲ γοργῶς ποικίλλουσαν καὶ ἐξαιρουσαν τὸ τῆς γραφῆς μονοειδές. Eustath.

Ibid. — κάθειυδε.] Barnesius edidit κα-

θειυδε. Sed nihil opus. Vide ad II. α, 611.

Ver. 2. "Ἵπνω καὶ καμάτῳ ἀρημένος.] Βεβλαμμένος· ἤτοι συλληπτικῶς· ὑπὸ μὲν γὰρ τοῦ καμάτου βεβλαπτο, ὑπὸ δὲ τοῦ Ἵπνου οὐκ ἔτι.

Ἡ, κατὰ ἀντίφρασιν, τὴν ἀγρυπνίαν, Ἵπνον ἔφη.

Ἡ, ἐπὶ τῷ καμάτῳ στικτίον· εἶτα ἀρημένος,

Βῆ ῥ' ἐς Φαιήκων ἀνδρῶν δῆμόν τε πόλιν τε·
 Οἱ πρὶν μὲν ποτ' ἔναιον ἐν εὐρυχόρῳ Ὑπερείῃ,
 Ἀγχοῦ Κυκλάπων, ἀνδρῶν ὑπερηγορόντων, 5
 Οἷ σφεας σιέσκοντο, βίῃφι δὲ φέρτεροι ἦσαν.
 Ἐνθεν ἀναστήσας ἄγε Ναυσίθοος θεοειδῆς,
 Εἶσεν δ' ἐν Σχερίῃ, ἐκάς ἀνδρῶν ἀλφειστάων·
 Ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασσε πόλει, καὶ ἐδείματο οἴκους,
 Καὶ νηοὺς ποίησε θεῶν, καὶ ἐδάσσατ' ἀρούρας. 10
 Ἀλλ' ὁ μὲν ἤδη κηρὶ δαμείς ἀϊδόσδε βεβῆκει·
 Ἀλκίνοος δὲ τότε ἤρχε, θεῶν ἀπὸ μήδεα εἰδώς.
 Τοῦ μὲν ἔβη πρὸς δῶμα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,
 Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιόωσα·
 Βῆ δ' ἴμεν ἐς θάλαμον πολυδαίδαλον, ᾧ ἐνὶ κούρῃ 15
 Κοιμαῖτ', ἀθανάτησι φυὴν καὶ εἶδος ὁμοίη,

Ibat ad Phaeacum virorum populumque urbemque :

Qui antea quidem habitabant in spaciōsā Hypereā,

Prope Cyclopas, viros superbientes ;

Qui ipsos infestabant ; viribus autem potiores erant.

Inde excitos illos deduxit Nausithous deo-similis,

Collocavitque in Scheriā, procul ab hominibus ingeniosis ;

Circum verò murum duxit urbi, et aedificavit domos,

Et templa fecit deorum, et divisit agros.

Sed hic quidem jamjam fato domitus, ad inferos descenderat :

Alcinous verò tunc imperabat, à diis consilia doctus.

Hujus quidem ivit ad domum dea caesia-oculos Minerva,

Reditum Ulyssi magnanimo moliens :

Perrexit autem ire ad thalamum fabrè-factum, in quo puella

Cubabat, immortalibus oris-habitu et formâ similis,

ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος βλαβεῖς καὶ παρθεῖς, ἡ κα-
 τεχόμενος. Schol. Quæ omnes admodum in-
 venustæ videntur explicandi rationes. Sen-
 tentia reverà est, " *Labore defatigatus, som-
 noque oppressus.*" Vide ad *Il. κ', 98.*

— confectum curis, somnoque grava-
 tum. *Æn. VI, 520.*

Ibid. — ἀρημίος.] *Al. ἀρημίος.*

Ver. 5. — ὑπερηγορόντων.] Ἵπριχόντων
 τῆ ἡμερῆ, ὃ ἴσσι τῆ ἀνδρείᾳ, καὶ διὰ τοῦτο ὑπερη-
 γάνων. Schol.

Ver. 6. — σιέσκοντο.] Vide ad *Il. β',*
 221. item infrà ad *Odys. λ', 109.*

Ibid. — βίῃφι.] Vide ad *Il. ν', 588.*

Ver. 7. — ἀναστήσας.] Ἀνακομίσας, ἀ-
 ποικίαν στυλάμιος. Schol.

Ibid. — θεοειδῆς.] Vide ad *Il. α', 217.*

Ver. 8. — Σχερίῃ.] Ἡ τῶν Φαιήκων πό-
 λης Schol.

Ibid. — ἐκάς ἀνδρῶν.] *Plutarchus* περι-
 φρηῆς, citat ἐκάς ἄλλων.

Ibid. — ἀλφειστάων.] Γῶν ἰορτικῶν καὶ ἰσι-

νητικῶν ἀνθρώπων. Schol. Cæterum post hunc
 versum, alium ex *Plutarcho*, loco suprâ cita-
 to, inseruit *Barnesius* ;

" Ἀνθρώπων ἀπάνευθε, πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ."
Diù hîc, ut ait, *ob rotunditatem Periodi de-*
sideratum. Verum ex contextu liquet *Plu-*
tarchum versum istum non hinc, sed ex
ver. 204. infrâ, citâsse. Quin et præceden-
 te, " ἐκάς ἀνδρῶν ἀλφειστάων." sequens illud,
 " Ἀνθρώπων ἀπάνευθε," admodum ταυτολόγος
 erit et invenustum.

Ver. 9. Ἀμφὶ δὲ τεῖχος, &c.] " Duobus
 " versibus omnia complectitur. quæ urbem
 " habitandam spectant." *Spondan.*

Ver. 11. 23. — βιβήκει — κισχάρισσο.]
 Vide ad *Il. α', 221. et δ', 492.*

Ver. 13. 24. 41. 47 et 112. — γλαυκῶ-
 πης Ἀθήνη.] Vide ad *Il. α', 206.* " Ὅτι τῆ φρε-
 νήσι Ἀθηνᾶ τὰ κατὰ τὴν ἡθυσίαν Ναυσικῆαν ὁ
 Ποιητὴς ἀνατίθει, ὡς πάνυ σοφῶς αὐτὸς καὶ
 συνιτάτα τὸ τοιοῦτον πλάσμα μετεχρησάμε-
 ος. *Eustath.*

Ver. 16. — ἀθανάτησι.] Similiterque

Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
 Πὰρ δὲ δὺ' ἀμφίπολοι, Χαρίτων ἀπὸ κάλλος ἔχουσαι,
 Σταθμοῖιν ἐκάτερθε· θύραι δ' ἐπέκειντο φαειναί.
 Ἦ δ' ἀνέμου ὡς πνοιῇ ἐπέσσυτο δέμνια κούρης· 20
 Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ μιν πρὸς μῦθον ἔειπεν,
 Εἶδομένη κούρη ναυσικλειτοῖο Δύμαντος,
 Ἦ οἱ ὀμηλικὴ μὲν ἔην, κεχάριστο δὲ θυμῷ·
 Τῇ μιν εἰσαμένη προσέφη γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Ναυσικάα, τί νύ σ' ᾧδε μεθήμονα γείνατο μήτηρ ; 25
 Εἶματα μὲν τοι κείται ἀκηδέα, σιγαλόεντα·
 Σοὶ δὲ γάμος σχεδὸν ἐστίν, ἵνα χρὴ καλὰ μὲν αὐτὴν
 Ἐννυσθαι, τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν, οἳ κέ σ' ἄγανται.
 Ἐκ γάρ τοι τούτων φάτις ἀνθρώπους ἀναβαίνει
 Ἐσθλή· χαίρουσιν δὲ πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ. 30
 Ἀλλ' ἴομεν πλυνέουσαι ἅμ' ἠοὶ Φαινομένηφι,
 Καί τοι ἐγὼ συνέριθος ἅμ' ἔψομαι, ὄφρα τάχιστα
 Ἐντύναι· ἐπεὶ οὔτοι ἔτι δὴν παρθένος ἔσσαι·
 Ἦδὴ γάρ σε μινῶνται ἀριστῆες κατὰ δῆμον

Nausicaa, filia magnanimi Alcinoi :

Juxtà autem duae ancillae, à Gratiis pulchritudinem habentes,

A-postibus utrinque ; fores verò admotae-erant splendidae.

Illa verò venti veluti flatus accessit ad cubilia puellae :

20

Stetitque supra caput, et ipsam sermone allocuta est,

Assimilata filiae celebris-in-re-nauticà Dymantis,

Quae ei aequalis quidem erat, grataque animo :

Huic seipsam cùm assimilasset, allocuta est caesia-oculos Minerva :

“ Nausicaa, quid te sic negligentem peperit mater ?

25

“ Vestes etenim tibi jacent neglectae, pulchrae ;

“ Tibi verò nuptiae instant, ubi oportet pulchras quidem teipsam

“ Induere, aliasque illis praebere, qui te ducant.

“ Etenim ex his fama apud homines oritur

“ Bona ; gaudent verò pater et veneranda mater.

30

“ Quin eamus loturae simul ac aurora illuxerit,

“ Et ego adjutrix unà comitabor ; ut celerrimè

“ Expediaris ; quoniam non ampliùs diù virgo eris :

“ Jamjam enim te ambiunt optimi in populo

infra ver. 509. ἀνάνατος. Vide ad Il. á. 398.

Ver. 19. Σταθμοῖιν ἐκάτερθε.] Ὁ ἐστὶν ἐκατέρωθεν τῶν παραστάδων. Eustath.

Ver. 20. — ἐπέσσυτο.] Al. ἐπ' ἔσσυτο.

Ver. 21. Στῆ δ' ἄρ' ὑπὲρ κεφαλῆς.]

Devolat, et supra caput asitit ———.

Æn. IV, 702.

Ver. 24. Τῇ μιν εἰσαμένη.] Vide ad Il. γ', 389. Al. Τῇ μιν εἰδομένη.

Ver. 27 et 111. — καλά.] Similiterque ver. 87. Καλόν et ver. 108. καλαί. Vide ad Il. β', 43.

Ver. 28. ——— τὰ δὲ τοῖσι παρασχεῖν, οἳ κί

σ' ἄγανται.] Ἔθος γάρ, φασὶν, ἦν, τὰς νύμφας τοῖς τοῦ νυμφίου, ἐσθῆτας ἐν τῷ τοῦ γάμου καιρῷ χαρίζεσθαι. Eustath.

Ver. 31. 33. ——— πλυνέουσαι ——— Ἐντύναι.] Quà analogià ex μαρτυρομαι, fit μαρτυρομαι, μαρτύρος· ex κρινῶ, κρινέω, κρῖσις· ex θαρσύνω, θαρσύνεω, θάρσυνος· eadem ex πλύνω, fit πλύνεω, πλύνος· ex ἐντύνω, ἐντύνέω· &c. Vide ad Il. á, 338. π', 70. et χ', 153.

Ver. 32. ——— συνέριθος.] Συνεργός, παρὰ τὴν ἀγαθὴν ἔριν. Schol.

Ver. 33. ——— ἔσσαι.] Enuntiabatur ac si scriptum esset ἔσση.

Πάντων Φαίηκων, ὅθι τοι γένος ἐστὶ καὶ αὐτῇ. 35
 Ἄλλ' ἄγ', ἐπότρυνον πατέρα κλυτὸν ἠῶθι πρό,
 Ἥμιόνους καὶ ἄμαξαν ἐφοπλίσαι, ἧ κεν ἄγῃσι
 Ζῶστρά τε, καὶ πέπλους, καὶ ῥήγεα σιγαλόευντα.
 Καὶ δέ σοι ᾧδ' αὐτῇ πολὺ κάλλιον, ἧε πόδεςσιν
 Ἔρχεσθαι πολλὸν γὰρ ἀπὸ πλυνοὶ εἰσὶ πόλῃος. 40
 Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἶπουσ' ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Οὐλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ
 Ἔμμεναι οὔτ' ἀνέμοισι τινάσσεται, οὔτε ποτ' ὄμβρω
 Δεύεται, οὔτε χιῶν ἐπιπίλναται· ἀλλὰ μάλ' αἶθρη
 Πέπταται ἀννέφελος, λευκὴ δ' ἐπιδέδρομεν αἴγλη. 45

“ Omnium Phaeacum; ubi tibi genus et ipsi. 35
 “ Verùm age, hortare patrem inclytum sub auroram,
 “ Mulos et currum apparare, qui vehat
 “ Cingulaque, et peplos, et pallia mirabilia.
 “ Quippe tibi sic ipsi multò honestius est, quàm pedibus
 “ Ire; multùm enim absunt labra ab urbe.” 40
 Sic quidem locuta abiit caesia-oculos Minerva
 Ad Olympum, ubi aiunt deorum sedem firmam semper
 Esse: neque ventis concutitur, neque unquam imbre
 Rigatur, neque nix ingruit; sed omnino serenitas
 Panditur innubis; candidusque ambit splendor: 45

Ver. 35. — ὅθι τοι.] *Al.* ὅτι τοι, et ἡ τοι, sive ἡ τοι.

Ver. 37. 72 et 260. — ἄμαξαν.] Vide ad *Il.* ὦ, 711 et 782.

Ibid. et ver. 57. 69. — ἰφοπλίσαι — ἰφοπλίσαι — ἰφοπλίσουσι.] Vide ad *Il.* ἄ, 140. et ψ', 55.

Ver. 38. Ζῶστρα.] Τὰ πρὸς ζώνην ἐπιτήθια ἰδύματα. *Schol.*

Ibid. — ῥήγεα.] Vide ad *Il.* ὦ, 644.

Ver. 40. — πλυνοί.] Πλυνοὶ δὲ, παρὰ μὲν ἄλλοις, σκάρα τινὲς χρήσιμοι πλύνειν· παρὰ δὲ Ὀμήρῳ, βόθροι ἐν οἷς ἴπλυνον. *Eustath.* Vide et suprâ ad ver. 31.

Ver. 42. Οὐλυμπόνδ', ὅθι φασὶ θεῶν ἕδος.] *Al.* Οὐλυμπόνδ', ὅν φασι.

Apparet Divùm numen, sedesque quietæ:
 Quas neque concutunt venti, neque nubi-
 bila nimbis

Adspargunt; neque nix acri concreta
 pruina

Cana cadens violat; semperque innubilis
 aether

Integit, et largè diffuso lumine ridet.

Lucret. lib. III, 18.

— nubes excedit Olympus

Lege deùm; minimas rerum discordia
 turbat:

Pacem summa tenent —.

Lucan. Pharsal. lib. II, 271.

“ Pars superior mundi et ordinator, ac
 “ propinqua sideribus, nec in nubem cogi-
 “ tur, nec in tempestatem impellitur, nec
 “ versatur in turbinem; omni tumultu ca-
 “ ret.” *Seneca de Ira, lib. III. cap. 6.* Cæ-
 terùm de vocibus, “Ὀλυμπος, οὐρανός,” ita
Aristoteles: Ἐτύμως καλοῦμιν, οὐρανὸν μὲν,
 ἀπὸ τοῦ ὄρον εἶναι τῶν ἄνω ἔλυμπον δι, οἷον ὀλο-
 λαμπῆ, καὶ παντὸς ζόφου καὶ ἀτάκτου κινήμα-
 τος κειχωρισμένον, οἷον γίνεσθαι παρ' ἡμῖν διὰ χρι-
 μῶνος καὶ ἀνέμων βίας, ὥσπερ ἔφη καὶ ὁ Ποιητὴς
 Ὀμηρὸς· “Ὀὐλυμπόνδ', ὅν φασι, ἔς.” *Lib. de*
Mundo, cap. 6. Conjecturâ, ut opinor, satis
 incertâ.

Ibid. — θεῶν ἕδος ἀσφαλὲς αἰεὶ.]

Ὁ δὲ χάλκιος ἀσφαλὲς αἰεὶ ἕδος

Μίνι οὐρανός· —

Pindar. Nemeor. Ode VI. ver. 6.

Ver. 44. — ἀλλὰ μάλ' αἶθρη Πίσταται.]

Largior hîc campos æther et lumine vestit
 Purpureo —. *Æn. VI, 640.*

Ver. 45. 65. Πίσταται — ἐπιδέδρομιν
 — μίμηλιν.] Vide ad *Il.* ἄ, 37. et β', 614.

Ibid. — ἀνίφιλος.] *Aristoteles,* loco su-
 præ citato, legit ἀνίφιλος. Quod et ferri pos-
 set. Vide ad *Il.* ἄ, 398.

Ibid. — ἐπιδέδρομιν.] *Aristoteles, ibid.*
 citat ἀναδέδρομιν. Vulgatam autem lectio-
 nem potiore esse contendit *Eustathius.*

Τῷ ἐνὶ τέρπονται μάκαρες θεοὶ ἥματα πάντα.

Ἐνθ' ἀπέβη Γλαυκῶπις, ἐπεὶ διαπέφραδε κούρη.

Αὐτίκα δ' Ἥως ἦλθεν εὐθρονος, ἣ μιν ἔγειρεν
Ναυσικάαν εὐπέπλον· ἄφαρ δ' ἀπεθαύμασ' ὄνειρον.

Βῆ δ' ἰέναι διὰ δάμαθ', ἵν' ἀγγεῖλειε τοκεῦσι, 50

Πατρὶ φίλῳ καὶ μητρὶ· κινήσατο δ' ἔνδον ἑόντας.

Ἡ μὲν ἐπ' ἐσχάρῃ ἦστο, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν,

Ἡλάκατα στρωφῶσ' ἀλιπόρφυρα· τῷ δὲ δύραζε

Ἐρχομένῳ ξύμβλητο μετὰ κλειτοὺς βασιλῆας

Ἐς βουλήν, ἵνα μιν κάλεον Φαίηκες ἀγανοί· 55

Ἡ δὲ μάλ' ἀγχι σταῖσα φίλον πατέρα προσέειπεν·

Πάππα φίλ', οὐκ ἂν δὴ μοι ἐφοπλίσσειας ἀπήνην

Ἵψηλὴν, εὐκυκλον, ἵνα κλυτὰ εἶματ' ἀγῶμαι

Ἐς ποταμὸν πλυνέουσα, τὰ μοι ῥερυπαμένα κεῖται;

Καὶ δέ σοι αὐτῷ ἔοικε μετὰ πρώτοισιν ἑόντι 60

Βουλὰς βουλεύειν καθαρὰ χροῖ εἶματ' ἔχοντα.

Πέντε δέ τοι φίλοι υἱέες ἐνὶ μεγάροισι γεγάασιν,

Οἱ δὲ ὀπιόντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι θαλέθοντες·

In quo delectantur beati dii diebus omnibus.

Eò abiit Pallas, postquam consilium contulerat puellae.

Statim verò Aurora advenit pulchro-sedens-in-solio, quae ipsam excitabat

Nausicaam pulchro-peplo : continuò autem ea admirata est somnium.

Perrexit verò ire per aedes, ut annunciarer parentibus, 50

Patri charo et matri : deprehendit autem eos intus existentes.

Illa quidem ad focum sedebat, cum ancillis mulieribus,

Pensa versans marinâ-purpurâ-tincta : in ipsum autem foràs

Egredientem incidit ad inclytos reges

Ad consilium, quò ipsum vocabant Phaeaces eximii. 55

Haec autem valdè propè astans charum patrem allocuta est :

“ Pater chare, nonne jam mihi apparaveris curram

“ Excelsum, agilem-rotis ; ut pulchras vestes feram

“ Ad flumen lotura, quae mihi sordidatae jacent ?

“ Etenim tibi ipsi convenit inter primores versanti 60

“ Consilia consulere, puras corpori vestes habenti.

“ Quinque autem tibi chari filii in aedibus sunt,

“ Quorum duo in-matrimonio, tres autem caelibes florentes :

Ver. 46. Τῷ ἐνὶ τέρπονται μάκαρες θεοί.] Vide Plutarchum de audiendis Poetis, ubi hunc versum laudat.

Ver. 47. — διαπέφραδε.] Vide ad II. ξ', 500.

Ver. 48. — εὐθρονος.] Ἐθρόνον νῦν τὴν ἀρμάτειον λέγει τῆς Ἥως ἑῶας· οὐ γὰρ ἔστιν ἰδραῖη ἢ θεὸς αὐτῆ ἢ νῦν εἰρημένη. Schol.

Ver. 49. — ἀπεθαύμασ'.] Similiterque ver. 181. ὀπάσειαν. Vide ad II. α', 140.

Ver. 50. — διὰ δάμαθ'.] Al. κατὰ δάμαθ'.

Ver. 53 et 306. ἀλιπόρφυρα.] Vide ad II. α', 482.

Ver. 57. — ἐφοπλίσσειας.] Al. ἐφοπλίσσειαν.

Ver. 58 et 70. — εὐκυκλον.] Εὐτροχον. κύκλι γὰρ οἱ τροχοί. Schol.

Ver. 59. 64. — πλυνέουσα — νέοπλυτα.] Vide suprâ ad ver. 31.

Ver. 60. — ἑόντι.] Al. ἑόντα.

Ver. 63. Οἱ δὲ ὀπιόντες, τρεῖς δ' ἠΐθεοι.] Ὅτι τοὺς ἠΐθεοὺς διαστίλλει καὶ ἑνταῦθα πρὸς τοὺς

Οἱ δ' αἰεὶ ἐθέλουσι, νεόπλυτα εἶματ' ἔχοντες,
 Ἐς χορὸν ἔρχεσθαι· τὰ δ' ἐμῆ φρενὶ πάντα μέμηλεν. 65
 Ὡς ἔφατ' αἶδετο γὰρ θαλερὸν γάμον ἐξονομῆναι
 Πατρὶ φίλῳ· ὁ δὲ πάντα νόει, καὶ ἀμείβετο μύθῳ·
 Οὔτε τοι ἡμιόνων φθονέω, τέκος, οὔτε τευ ἄλλου.
 Ἐρχεῦ· ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην
 Ὑψηλὴν, εὐκυκλον, ὑπερτερὴν ἀραρυῖαν. 70
 Ὡς εἰπὼν, δμῶεσσιν ἐκέκλετο· τοὶ δ' ἐπίθοντο.
 Οἱ μὲν ἄρ' ἐκτὸς ἄμαξαν εὐτροχον ἡμιονεῖην
 Ὀπλεον, ἡμιόνους δ' ὕπαγον, ζευξάν δ' ὑπ' ἀπήνη·
 Κούρη δ' ἐκ θαλάμοιο φέρεν ἐσθῆτα φαεινὴν,
 Καὶ τὴν μὲν κατέθηκεν εὐξέστω ἐπ' ἀπήνη· 75
 Μήτηρ δ' ἐν κίστῃ ἐτίθει μενοεικέ' ἐδωδὴν,
 Παντοίην, ἐν δ' ὄψα τίθει, ἐν δ' οἶνον ἔχευεν
 Ἀσκῶ ἐν αἰγείῳ· (κούρη δ' ἐπεβήσεται ἀπήνης·)
 Δῶκε δὲ χρυσεῖῃ ἐν ληκύθῳ ὑγρὸν ἔλαιον,

“ Hi semper volunt, recens-lotis vestibus induti,
 “ Ad choream ire; haec autem meae menti omnia curae sunt.” 65
 Sic dixit; verebatur enim floridas nuptias nominare
 Patri charo; ille verò omnia intelligebat, et respondit sermone:
 “ Neque tibi mulos invideo, filia, neque quicquam aliud.
 “ Abi; caeterum tibi famuli apparabunt currum
 “ Altum, agilem-rotis, contabulatione instructum.” 70
 Sic locutus, servis praecipit; illi verò paruerunt.
 Illi quidem foràs currum agilem-rotis à mulis-tractum
 Instruebant, mulosque submiserunt, junxeruntque sub curru:
 Virgo autem è thalamo ferebat vestes pulchras;
 Et eas quidem deposuit benè-polito in curru: 75
 Mater verò in cistâ collocabat animo-gratum cibum,
 Varium, obsoniaque imposuit, vinumque infudit
 Utre in caprino; (puella verò conscendit currum:)
 Dedit etiam aureâ in ampullâ humidum oleum,

ὀπιόντας, εἰπὼν “ Οἱ δύο ὀπιόντες, τρεῖς δ' ἠΐθιοι θαλίοντες.” ὡς εἶναι ἠΐθειον, τὸν μῆτω γάμῳ ἐκδορίστα. Eustath.

Ver. 68. — οὔτε τινι ἄλλου.] Eustathius in commentario citat, οὔτε τινι ἄλλου.

Ver. 70. — εὐκυκλον.] Al. εὐκυκλον.

Ibid. — ὑπερτερὴν.] Ὑπερτερία δὲ, τὸ ἐπι-κείμενον τιτραγάμων πλινθίων τῶ ἄξονι. Eustath.

Ver. 72. — ἄρ'] Proindè, ut jussi erant —.

Ver. 73. Ὀπλιον.] Al. Ὀπλιον.

Ibid. — ζευξάν δ'] Al. ζευξάν δ'.

Ver. 74. — ἐσθῆτα φαεινὴν.] Οὐ τίτι εὔσαν φαεινὴν, ἱρρύπτωτο γὰρ ἄλλα τῇ φύσει καθαράν. (Ita Barnesius pro vulgato καθα-ρῆ.) Schol.

Tom. I.

Ver. 78. — κούρη δ' ἐπιβήσεται ἀπήνης.]

Pausanias picturam fuisse narrat, ubi inter alia videre erat παρβίνους ἐπὶ ἡμιόνων, τὴν μὲν ἔχουσαν ἠνίας, τὴν δὲ ἐπιεικίμην κάλυμμα ἐπὶ τῇ κεφαλῇ· Ναυσικᾶν τι νεμίζουσαν εἶναι τὴν Ἀλκίονου, καὶ τὴν Θεράπαιναν, ἰλαυνούσας ἐπὶ τοῦς πλινθίους. Eliac. lib. V. cap. 19. sub fine.

Ibid. — ἐπιβήσεται.] Vide ad Il. β', 35. et I, 109.

Ver. 79. Δῶκε δὲ χρυσεῖῃ ἐν ληκύθῳ.] Ita pro vulgato χρυσεῖῃ ἐν ληκύθῳ restituit Barnesius. Nec malè. Verisimilius tamen videtur, ex ver. 215. infra, vocolam οἱ hic excidisse, veramque lectionem fuisse, Δῶκε δὲ οἱ χρυσεῖῃ ἐν ληκύθῳ· ut pronuntietur videlicet χρυσεῖῃ· ut alibi sæpè.

Ο

Εἴως χυτλώσαιτο σὺν ἀμφιπόλοισι γυναίξιν. 80
 Ἦ δ' ἔλαβεν μάστιγα καὶ ἠνία σιγαλόεντα,
 Μάστιξεν δ' ἔλαάν· καναχὴ δ' ἦν ἡμίονοιῖν.
 Αἰ δ' ἄμοτον τανύοντο· φέρον δ' ἔσθῆτα, καὶ αὐτὴν,
 Οὐκ οἶη· ἅμα τῇ γε καὶ ἀμφίπολοι κίον ἄλλαι.
 Αἰ δ' ὅτε δὴ ποταμοῖο ῥόον περικαλλέ' ἴκοντο, 85
 Ἔνθ' ἦτοι πλυνοὶ ἦσαν ἐπηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ
 Καλὸν ὑπεκπρορέει, μάλα περ ῥυπόωντα καθῆραι·
 Ἔνθ' αἶγ' ἡμίονους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης,
 Καὶ τοὺς μὲν σεῦαν ποταμὸν παρὰ δινήεντα,
 Τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα· ταὶ δ' ἀπ' ἀπήνης 90
 Εἶματα χερσὶν ἔλοντο, καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ·
 Στεῖβον δ' ἐν βόθροισι δοῶς ἔριδα προφέρουσαι.

Ut ungeretur cum famulis mulieribus.

80

Illa verò accepit flagellum et habenas pulchras,
 Flagellavitque ut-inirent-cursum; strepitus autem erat mulorum.
 Illi verò incessantèr contendebant, ferebantque vestes, et ipsam,
 Non solam; unà cum illà scilicet et ancillae ibant aliae.

Illae verò cùm jam fluvii ad alveum perpulchrum pervenissent,
 Ubi labra erant perennia, multaque aqua
 Pulchra proflebat, etiam admodum sordidata ad purgandum;
 Ibi illae mulos quidem solverunt à curru;

85

Et eos quidem egerunt fluvium propter vorticosum,

Ut-ederent gramen dulce; ipsae verò à curru

90

Vestes manibus sumpserunt, et inferebant in nigram aquam:

Constipabant autem in scrobibus celeriter certamen proferentes.

Ibid. et *ver.* 215. — ληκὺθρ.] Ἐλαιοδό-
 χη ἀγγεία. *Schol.*

Ver. 80. — χυτλώσαιτο.] Λουσαμένη ἀ-
 λείψαιτο χύτλος γὰρ, τὸ μὲθ' ὕδατος ἔλαιον.
Schol.

Ver. 81. — σιγαλόεντα.] *Al.* φοινικέοντα.
 Quæ si vera sit lectio, pronuntiandum erit
 φοινικέοντα. *Secunda* enim necessariò pro-
 ducitur. Vide ad *Il.* β', 267.

Ver. 82. — καναχὴ δ' ἦν ἡμίονοιῖν.] Ὅ-
 τι τὸν τῶν ἡμίονων ἐν τῷ συντόνωσιν κινεῖσθαι ἤχον,
 εἰς καναχὴν ὀνομαστοῖ. *Eustath.* Vide ad
Il. δ', 455.

Ver. 86. 93. 95. — πλυνοὶ — πλῦναν
 — ἀποπλύνισκε.] Vide suprâ ad *ver.* 31.

Ibid. — ἐπηετανοί.] Ἐπηετανοὺς αὐτοὺς
 εἶπεν, ὡς δι' ὅλου ἴτους κόλους μένοντας, καὶ μὴ
 ἀναπληρουμένους, οἷα εἰκὸς πάσχειν τὰ βιβερει-
 μένα δι' ὀρύξεως. *Eustath.*

Ver. 86. — πολὺ δ' ὕδωρ Καλὸν ὑπεκπρο-
 ρεῖσι.] Ἐν δὲ τοῖς ῥήμασι γίνεται ἐξαλλαγή τῶν
 — χρόνων, ὅταν ὁ ἐπιστάς — ἀντὶ τοῦ πα-
 ραχικῆτος [τισῆ·] “Ἐνθ' ἦτοι πλυνοὶ ἦσαν “ ἐ-
 — πηετανοί, πολὺ δ' ὕδωρ Καλὸν ὑπεκπρορέει.”

ἀντὶ τοῦ, ἔρριεν. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς
 Ὀμήρου ποιήσεως, § 8. Consultò certè hîc ita
 scripsit Poeta, cùm æquè tulisset versus Κα-
 λὸν ὑπεκπρορέειν, &c.

Ver. 88. — ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης.] Ὅτι
 τοὺς ἐξευγμένους ἡμίονους ὑπὸ τῆ ἀπήνης, ἔξω ζυ-
 γοῦ ἀγαγόντες, προέρχεσθαι ἀφήκαν εἰς νομὴν.
Eustath. Vide et ad *Il.* θ', 504. 543.

Ver. 90. Τρώγειν ἄγρωστιν.] Τὸ δὲ, τρώγειν,
 ὀνομαστοποιήται ἐπὶ ἀλόγων, τραχύτητα ἔχον
 καὶ ἐτερότητα πολλὴν πρὸς τὸ ἐσθίειν, ὅπερ ἐπὶ
 λογικῶν μάλιστα λέγεται. *Eustath.*

Ibid. — ἄγρωστιν.] Εἶδος βοτάνης, ὅπερ
 ἐστὶ πῶα χορτάδης. *Schol.*

Ibid. — ταὶ δ'. *Al.* Αἰ δ'.

Ver. 91. — καὶ ἐσφόρεον μέλαν ὕδωρ.]
 “ C'est pour φέρον εἰς μέλαν ὕδωρ.” *Dacier.*
 Eandemque interpretationem in *Versione*
 secutus est *Barnesius*. Verùm cùm con-
 structio ista paulò sit durior, nescio annon
 rectius exponat *Eustathius*; Ἐσφόρεον δὲ (in-
 quit) ὕδωρ, ἀντὶ τοῦ, ἔφερον ἕσω τῶν πλυνῶν.
 Et iterum in comment. ad ἡ, 6. Ἐσφόρεον
 — μέλαν ὕδωρ εἰς τοὺς πλυνοὺς αἱ ἀμφίπολοι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πλῦνάν τε, κάθηρᾶν τε ρύπα πάντα,
 Εξείης πέτασαν παρὰ Δῖν' ἄλως, ἧχι μάλιστα
 Λαίγγας ποτὶ χέρσον ἀποπλύνεσκε θάλασσα. 95

Αἶ δὲ, λοεσσάμεναι, καὶ χρυσάμεναι λίπ' ἐλαίῳ,
 Δεῖπνον ἔπειθ' εἴλοντο παρ' ὄχθησιν ποταμοῖο·
 Εἴματα δ' ἠελίοιο μένον τερσήμεναι αὐγῇ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτου τάρφθεν δμωαί τε, καὶ αὐτῆ,
 Σφαίρη ταί τ' ἄρ' ἐπαιζον, ἀπὸ κρήδεμνα βαλοῦσαι. 100

At postquam lavâssentque, purgâssentque sordes omnes,

Ordine explicuerunt ad littus maris, ubi potissimum

Lapillus ad littus abluebat mare. 95

Ipsae porrò lotae, et unctae pingui oleo,

Prandium deinde sumpserunt ad ripas fluvii:

Vestes autem, solis manebant dum siccarentur splendore.

Caeterum postquam cibo saturatae sunt ancillaeque, et ipsa;

Pilâ ipsae deinde ludebant, capitis-redimiculis depositis: 100

Ver. 94. — πίτασαν.] Vide ad *Il.* α, 67.

Ver. 95. — ἀποπλύνεσκε.] Vide ad *Il.* α, 57. et β', 221. *Al.* ἀποπτόσκει.

Ver. 96. — λοισσάμεναι, καὶ χρυσάμεναι.] Vide suprâ ad ε', 491. Caeterum *Eustathius* in commentario legit, λοισσάμεναι καὶ ἀλειψάμεναι.

Ver. 100. — ἄρ'.] Deinde —.

Ver. 102. Οἷη δ' Ἄρτιμις.]

Qualis in Eurotæ ripis, aut per juga Cynthi

Exercet Diana choros, quam mille secuta

Hinc atque hinc glomerantur Oreades: illa pharetram

Fert humeris, gradiensque Deas supereminet omnes:

Latonæ tacitum pertentant gaudia pectus:

Talis erat Dido; talem se læta ferebat

Per medios, instans operi regnisque futuris. *Æn.* I, 502.

Quo de loco *Gellius*: "Memini," inquit, "audisse me ex Valerii Probi discipulis—solutum eum dicere, nihil quicquam tam improspere Virgilium ex Homero vertisse, quàm versus hos amœnissimos, quos de Nausicaâ Homerus fecit.—Primum omnium id visum esse dicebant Probo, quòd apud Homerum quidem virgo Nausicaa ludibunda inter familiares puellas in locis solis rectè atque commodè confertur cum Dianâ venante in jugis montium inter agrestes deas; nequaquam autem conveniens Virgilium fecisse, quoniam Dido in urbe mediâ ingrediens inter Tyrios

"principes, cultu atque incessu serio, instans operi, sicut ipse ait, regnisque futuris, nihil ejus similitudinis capere posset, quæ lusibus atque venatibus Dianæ congruit. "Tum postea quòd Homerus studia atque oblectamenta in venando Dianæ honestè apertèque dicit; Virgilius autem, quum de venatu deæ nihil dixisset, pharetram tamen facit eam ferre in humero, tantumquam si onus et sarcinam. Atque illud impensè Probum esse demiratum in Virgilio dicebant, quòd Homerica quidem Ἄητῶ gaudium gaudeat genuinum et intimum, atque in ipso penetrali cordis et animæ vicens, (siquidem non aliud est, γέγηθε δὲ σὶ φρένα Ἄητῶ) ipse autem imitari hoc volens, gaudia fecerit pigra et levia et cunctantia, et quasi in summo pectore supernantia: nescire enim sese quid significaret aliud, pertentant. Præter ista omnia, florem ipsius totius loci Virgilium videri omisisse; quòd hunc Homeri versum exiguè secutus sit: 'Πῶα δ' ἀριγνώτη σίλειται καλαὶ δὲ σὶ πῦσαι' quando nulla major cumulatiorque pulchritudinis laus dici potuerit, quàm quòd una inter omnes pulchras excelleret, una facilè ex omnibus nosceretur." *Lib.* IX. cap. 9. Notandum porrò, (ut rectè observavit *Fulvius Ursinus* ad hunc Virgilii locum,) aptiorem esse *Homeri* comparisonem *Nausicaæ* innuptæ, cuique mater *Arete* vivebat; quàm *Virgilii Didoni*, quæ *Sichæo* nupta fuerat, et cui mater jam non erat. *Scaliger* tamen *Virgilium Homero* hoc in loco longè superiorem contendit. *Poetic. lib.* V. cap. 5.

Ibid. — κατ' οὐρεσις.] *Heraclides Ponticus* citat, κατ' οὐρεσις.

Τῆσι δὴ Ναυσικάα λευκάλενος ἤρχετο μολπῆς.

Οἷη δ' Ἄρτεμις εἴσι κατ' οὔρεος ἰοχέαιρα,

Ἦ κατὰ Τηϋγετον περιμήκετον, ἢ Ἐρύμανθον,

Τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείης ἐλάφοισι·

Τῆ δέ θ' ἄμα Νύμφαι, κοῦραι Διὸς Αἰγίοχοιο, 105

Ἀγρονόμοι παίζουσι· γέγηθε δέ τε Φρένα Λητώ·

Πασάων δ' ὑπὲρ ἤγε κάρη ἔχει ἠδὲ μέτωπα,

Ῥεῖα δ' ἀριγνώτη πέλεται, καλαὶ δέ τε πᾶσαι·

Ὡς ἢ γ' ἀμφιπόλοισι μετέπρεπε παρθένος ἀδμῆς·

Ἄλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἐμελλε πάλιν οἰκόνδε νέεσθαι, 110

Ζεῦξασ' ἠμιόνους, πτύξασά τε εἶματα καλά.

Ἐνθ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,

Ὡς Ὀδυσσεὺς ἔγροιο, ἴδοι τ' εὐωπιδα κούρην,

Ἦ οἱ Φαίηκων ἀνδρῶν πόλιν ἠγήσαιτο.

Σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασιλεια· 115

Illis verò Nausicaa pulchra-ulnas exordiebatur cantus.

Qualis autem Diana incedit per montem sagittis-gaudens,

Aut per Taygetum arduum, aut Erymanthum,

Oblectans-se apris, et velocibus cervis:

Simul autem cum illâ Nymphae, filiae Jovis Aegiochi 105

Agrestes ludunt; gaudet verò mente Latona:

Omnes autem ipsa capite supereminet, atque fronte:

Facileque conspicua est, pulchrae verò et omnes:

Sic illa inter ancillas excellabat virgo indomita.

Sed quum jam erat domum reditura, 110

Junctis mulis, plicatisque vestibis pulchris:

Tunc rursus aliud cogitavit dea caesia-oculis Minerva,

Ut Ulysses excitaretur, videretque pulchram-oculos puellam,

Quae ipsum ad Phaeacum virorum urbem duceret.

Pilam deinde jecit versus ancillam regina: 115

Ver. 103. — Τηϋγετον.] Ὅρος τῆς Λακωνικῆς. Schol. Ἔστι δ' ὄρος μικρὸν ὑπὲρ τῆς Θαλάττης ὑψηλὸν τε, καὶ ὄρθιον, συνάπτον κατὰ τὰ προσόροια μέρη ταῖς Ἀρκαδικαῖς ὑπωρίαις Strabo, Geograph. lib. VIII. pag. 557. al. 363.

Ibid. — Ἐρύμανθον.] Ὅρος τῆς Ἀρκαδίας, καὶ ποταμός· ἐνθα δ' Ἐρυμάνθιος κάπρος. Schol.

Ver. 104. — κάπροισι καὶ ὠκείης ἐλάφοισι.] Ἡ Πιλοπόννησος λιόντων ἄγνος ἴσται. Καὶ, ὅσα γι εἰκός, Ὅμηρος παιδαριωμένη φρενὶ συνιδῶν τοῦτε, τὴν Ἄρτεμις ἐκεῖ θεῶσαν ἔδωκεν, εἶπεν, ὅτι ἄρα ἴσταισι τὸν τε Ταϋγετον καὶ τὸν Ἐρύμανθον, Ἡ Τερπομένη κάπροισι καὶ ὠκείαις ἐλάφοισι. Ael. de Animal. lib. III. cap. 27.

Ibid. — ὠκείης.] Al. ὠκείαις.

Ver. 105. Τῆ δέ θ' ἄμα.] Al. Τῆ δέ ἄμα et τῆ δέ θ' ἄμα.

Ibid. et ver. 324. — Αἰγίοχοιο.] Vide ad II. α., 202.

Ver. 106. — γέγηθε.] Vide ad II. α., 37. et ν', 494.

Ver. 107. Πασάων δ' ὑπὲρ ἤγε κάρη ἔχει.]

Verum hæc — alias inter caput extulit —. Virg. Ecl. I, 25.

— gradiensque deas supereminet omnes. AEn. I, 505.

Quem posteriore locum inter eos recenset Macrobius, in quibus "Virgilius Homericæ carminis majestatem non æquet." Lib. V. cap. 13.

Ver. 110. — ἄρ'.] Ut par erat —.

Ver. 115. — ἀμφίπολον βασιλεια.] Al. ἀμφιτίλου βασιλείου.

Ἀμφιπόλου μὲν ἄμαρτε· βαθείη δ' ἔμπεσε δίνη.
 Αἰ δ' ἐπὶ μακρὸν αὔσαν· ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἐζόμενος δ' ἄρμαινε κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν·
 ὦ μοι ἐγὼ, τέων αὔτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἰκάνω ;
 Ἥ ῥ' οἴγ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι ; 120
 Ἥ ἐ φιλόξενοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής ;
 Ὡστε με κουράων ἀμφήλυθε θεῆλυς αὐτῆ
 Νυμφάων, αἱ ἔχουσ' ὄρεάν αἰπεινὰ κάρηνα,
 Καὶ πηγὰς ποταμῶν, καὶ πείσεα ποιήεντα.
 Ἦν νύ που ἀνθρώπων εἰμὶ σχεδὸν αὐδήέντων ; 125
 Ἄλλ' ἄγ', ἐγὼν αὐτὸς πειρήσομαι, ἦδ' ἰδῶμαι.
 Ὡς εἰπὼν δάμνων ὑπεδύσετο δῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἐκ πυκινῆς δ' ὕλης πτόρθον κλάσε χειρὶ παχείῃ
 Φύλλων, ὡς ῥύσαιτο περὶ χροῖ μῆδεα φωτός.
 Βῆ δ' ἴμεν, ὥστε λέων ὄρεσίτροφος, ἀλκὶ πεποιθώς, 130

Ab ancillâ quidem aberravit : profundum autem incidit in vorticem.

Illae verò altè clamârunt : exporrectus autem est nobilis Ulysses ;

Sedensque cogitabat in mente et in animo :

“ Hei mihi, quorum demùm hominum in terram deveni ?

“ Anne hi injurii et agrestes, neque justî ?

“ An hospitales, et ipsis est mens deorum-reverens ?

“ Ut me puellarum circumvenit foemineus clamor

“ Nympharum, quae habitant montium summos vertices,

“ Et fontes fluviorum, et palustria-loca herbosa.

“ An jam alicubi homines sum prope vocales ?

“ Quin age, ego ipse experiar atque videbo.”

Sic locutus arbustis egrediebatur nobilis Ulysses :

Ex densâ autem sylvâ ramum fregit manu crassâ,

Foliosum, ut tegetet circa corpus pudenda viri.

Perrexit autem ire, veluti leo montanus, viribus confisus,

130

Ver. 116. — ἴμισσι.] Eustathius in commentario legit ἴμεθαλι.

Ver. 119. — τέων αὔτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἰκάνω ;] Pronuntiabatur τῶν αὔτε, &c.

quas vento accesserit oras,

Qui teneant, (nam inculta videt,) homines,

Querere constituit —. *Æn.* I, 311.

Quæ loca, quive habeant homines, ubi

mænia gentis,

Vestigemus —. *Æn.* VII, 131.

Ver. 122. — ἀμφήλυθε.] Constat in loco

quidem in loco Temporum ratio, sive vox

ἀμφήλυθε ex Perfecto ἀμφήλυθα, sive ex Aoristo ἀμφήλυθον deducta intelligatur.

Perinde enim est, sive dicat Ulysses, clamorem

aures sibi pulsare ; sive jamjam pulsâsse.

Vide ad *Il.* α, 37. et ν', 736

Ver. 124. — πείσεια.] Τὸς διῆγουρος τόπους·

πρὸς τὸ πείσεια, ὃ ἰσθὶ ποτίσεια Schol. Cæterum

Eustathius in commentario citat πείσεια.

Ver. 125. — αὐδήέντων ;] Εὐφώνων, (*Al.* Ἐμφώνων,) ἐνάθρηφ φωνῆ χρωμίων. Schol. Vide supra ad ε', 334.

Ver. 127. — ὑπεδύσεια.] *Al.* ὑπεκδύσεια, Quod versum perimit.

Ver. 128. — ὕλης.] Vide ad *Il.* γ', 151.

Ibid. — πτόρθον κλάσε.] Ὁ δὲ πτόρθος ἴσκει κλάδος εἶναι πλατύς τε καὶ ἰσημήκης. *Eustath.*

Ver. 130. Βῆ δ' ἴμεν, ὥστε λέων ὄρεσίτροφος.]

Fuerunt qui Ulyssessem hoc in loco, viribus

defectum procellâque penè enecatam, leoni

fero parùm aptè comparari crediderint.

Eustathius vim similitudinis in eo consistere

existimat, quòd Ulysses puellis, Nausicaæ

comitibus, haud minùs quàm leo, terribilis

apparuerit. “ Ὅτι τὸν Ὀδυσσεῖα γυμνὸν ὄντα, καὶ

δυσπρόσιτον διὰ τοῦτο φανῆναι μετὰ βλοσυρότητος

μίλλοντα ταῖς κόραις, λέοντι παραβάλλει, ἰσθῶν.

“ Βῆ δ' ἴμεν ὥστε λέων, &c.” Εἶτα διεικνύς

ὡς εὐ πρὸς τὴν Ὀδυσσεῖας ἀνδρίαν ἢ παραβόλην,

ἀλλὰ πρὸς ἱεπληξιν, ἣν ἔξ αὐτοῦ αἱ γυναῖ-

"Ὅστ' εἶσ' ὕμενος καὶ ἀήμενος· ἐν δέ οἱ ὄσσε
Δαίεται· αὐτὰρ ὁ βουσὶν ἐπέρχεται, ἢ οἴεσσι,
Ἦέ μετ' ἀγροτέρας ἐλάφους· κέλεται δέ ἐ γαστήρ,
Μήλων πειρήσοντα καὶ ἐς πυκινὸν δόμον ἐλθεῖν·

"Ὡς Ὀδυσσεὺς κούρησιν ἐϋπλοκάμοισιν ἔμελλε
Μίξεσθαι, γυμνὸς περ ἑών· χρεῖά γάρ ἴκανεν.
Σμερδαλέος δ' αὐτῆσι φάνη, κεκακωμένος ἄλμη.
Τρέσσαν δ' ἀλλυδις ἄλλη ἐπ' ἠϊόνας προύχουσας·
Οἴη δ' Ἀλκινόου θυγάτηρ μένε· τῆ γὰρ Ἀθήνη
Θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε, καὶ ἐκ δέος εἴλετο γυίων.

135

140

Qui incedit complutus et ventos-passus; intusque ei oculos
Ardent: caeterum is boves invadit, aut oves,
Aut agrestiores cervas; jubet nempè eum venter,
Pecudes tentaturum, etiam in densam domum ire:
Ita Ulysses puellis pulchris-comas erat
Congressurus, nudus licèt esset; necessitas enim urgebat.
Horribilis autem ipsis apparuit, deturpatus salsugine:
Diffugerunt autem huc atque illuc per ripas prominentes:
Sola autem Alcinoi filia mansit: ei enim Minerva
Audaciam in mente indidit, et metum exemit è membris.

135

140

κεις ἔπαθον, ἐπάγει· [ver. 137.] "Σμερδαλέ-
ος δ' αὐτῆς φάνη, &c." Dna. Dacier leoni eum ideò comparari arbitratur, quia audito puellarum strepitu hominibusne mitibus an crudelibus occursurus esset ignarus, ex arbusto nudus animoque intrepido egredederetur. Mihi in eo potiùs consistere videtur comparationis vis, tum quòd Ulysses mari tumidus, totusque spumâ fœdatus, leoni agresti ventis procellisque afflicto, "Ὅστ' εἶσ' ὕμενος καὶ ἀήμενος," similis dicatur; tum quòd necessitate coactus, [ver. 136.] ex arbusto puellis timidis sese nec opinatò ostenderit; ipsisque (uti observat Eustathius) fugam et terrorem haud minorem, quàm leo feras ovibus aut hinnulis imbecilibus, incusserit.

Ibid. — ἀλί.] Vide ad *Il.* ε', 299.

Ibid. — πιποϊθός.] Vide ad *Il.* β', 314. et infrà ad ζ', 467.

Ver. 131. — ἐν δέ οἱ ὄσσε Δαίεται.] Scholia ex duobus MSS. Barnesio excerpta interpretantur, πρὶ ὁμοίους ἔχει. Similiterque ipse Barnesius; "Sensus," (inquit) "λίαν" ἐν αὐτῶ κατ' ὄσσε Δαίεται ut Eustath. ex-ponit, fol. 1555. lin. 40." At quanto simplicior et facilius erit constructio, si vox ὄσσε neutrius generis accipiatur, (vide *Iliad.* γ', 435. 617. ψ', 477.) ut sit sententia, quomodo ad hunc locum exponit Eustathius; Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶ καλονται. Vide et ad *Il.* α', 104. μ', 466. σ', 16. 17 et *Odyss.* δ', 662. ubi similem ferè loquendi rationem usurpat Poeta.

Ver. 132. — ἐπέρχεται.] *Al.* μετέρχεται.
Ver. 133. — κέλεται δέ ἐ γαστήρ.]

quos improba ventris
Exegit cæcos rabies ——. *Æn.* II, 356.
Suadet enim vesana fames ——. *Æn.* IX, 340. X, 724.

Ver. 135. "Ὡς Ὀδυσσεὺς κούρησιν.] "Ἐγραφε δὲ [ὁ Πολύγνωτος] καὶ πρὸς τῶ ποταμῶ, ταῖς ὁμοῦ Ναυσικάμ πλυνούσαις ἰφιστάμενον Ὀδυσσεῖα κατὰ τὰ αὐτὰ, καθὰ δὴ καὶ Ὀμηρος ἐποίησε Pausan. *Attic. lib.* I. cap. 22.

Ver. 136. — χρεῖά γάρ ἴκανε.] Vide ad *Il.* κ', 43.

Ver. 137. Σμερδαλέος δ' αὐτῆσι φάνη.] "Ὅταν δὲ οἰκτρὰν ἢ φεβερὰν —— ὄψιν εἰσάγη, τῶν τε φωνήεντων οὐ τὰ κράτιστα θῆσει, ἀλλὰ τῶν ψοφοειδῶν, ἢ ἀφάνων τὰ δυσεκφορώτατα λήψεται, καὶ καταπυκνώσει τούτοις τὰς συλλαβάς· οἷα ἐστὶ ταυτὶ, "Σμερδαλέος δ' αὐτῆσι φάνη" κεκακωμένος ἄλμη." Dionys. *Halicarn.* περὶ συνθέσεως, § 16. Καὶ τὸ ὕφαιμον δ' ὄρεῖν, διὰ τὸ πρὶ ἐοικέναι τὸ αἶμα, σμερδαλίον εἶρηται· "Σμερδαλέος δ' αὐτῆσι φάνη κεκακωμένος ἄλμη" ἤγον ὕφαιμον βλίπρον, διὰ τὸ πυρωπούς [Al. πυρωτούς] ἔχειν ὀφθαλμοῦς, ἐκ τῆς ἀλός. Porphyr. *Quæst. Homeric.* 3.

Ibid. Σμερδαλέος.] *Al.* Σμερδαλίως.

Ver. 138. — ἐπ' ἠϊόνας προύχουσας.] ἠϊόνες δὲ προύχουσαι, αἱ προκείμεναι ἵνα καθ' ὃν λόγον προβλήτες πίτρωι λίγονται, οὕτω καὶ αἰγιαλοὶ προύχοντες. Eustath.

Ver. 139. — τῆ γὰρ Ἀθήνη Θάρσος ἐνὶ φρεσὶ θῆκε.] Vide infrà ad ver. 199.

Στῆ δ' ἀντασχομένη· ὁ δὲ μερμήριξεν Ὀδυσσεύς,

Ἦ γούνων λίσσοιτο λαβὼν εὐάπιδα κούρη,

Ἦ αὐτως ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μελιχίοισι

Λίσσοιτ', εἰ δείξειε πόλιν, καὶ εἴματα δόϊη.

Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,

145

Λίσσεσθαι ἐπέεσσιν ἀποσταδὰ μελιχίοισι,

Μῆ οἱ γούνα λαβόντι χολώσαιτο φρένα κούρη.

Αὐτίκα μελίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον·

Γουνοῦμαί σε, ἄνασσα· θεὸς νύ τις, ἢ βροτὸς ἐσσί;

Εἰ μὲν τις θεὸς ἐσσί, τοῖ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,

150

Ἀρτέμιδί σε ἔγωγε, Διὸς κούρη μέγαλοιο,

Εἰδὸς τε, μέγεθός τε, Φυὴν τ', ἀγχιστα εἴσκω·

Εἰ δέ τις ἐσσί βροτῶν, τοῖ ἐπὶ χθονὶ ναιετάουσι,

Τρισμάκαρες μὲν σοί γε πατὴρ καὶ πότνια μήτηρ,

Stetit verò contrà-expectans: deliberabat autem Ulysses,
An supplicaret genibus prehensis pulchrae-oculos puellae:

An ut-erat, verbis eminùs-stans blandis
Precaretur, si ostenderet urbem, et vestes daret.

Sic sanè ei deliberanti visum est satius esse,

145

Precari verbis eminùs-stantem blandis,

Nè ei genua prehendenti irasceretur mente puella.

Protenùs blandum et solertem dixit sermonem:

"Supplex te oro, ò regina; deane aliqua, an mortalis es?"

"Siquidem aliqua ex diis sis, qui latum coelum incolunt,

150

"Dianae te ego, Jovis filiae magni,

"Formâque, staturâque, orisque habitu, quàm-proximè assimilo:

"Sin aliqua sis hominum, qui super terram habitant,

"Ter-beati quidem tibi pater et veneranda mater,

Ver. 145. — αὐτως.] Ἦ γούνα οὕτως ἄς
ἔχει. Eustath.

Ver. 145. Ὡς ἄρα οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι.] Vide infra ad κ', 153.

Ver. 148. — μελίχιον καὶ κερδαλέον φάτο μῦθον.] Ἰστίον δὲ ὅτι μελιχίοι μὲν οἱ τοῦ Ὀδυσσεύς λόγος, διὰ τὸ ἰγκωμιαστικὸν εἶδος. Εἰώθαμεν γὰρ οἱ πολλοὶ, τοῖς εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς ἰπαίνουσι χαίροντες μελισσεσθαι. Κερδαλέον δὲ, διότι μικρὰ αἰτήσας, (ὄδς γὰρ, φησὶ, ῥάκος; [infra ver. 178.] καὶ ἄστν διῆξον.) κερδαίνει μεγάλη ἐκ τῆς βασιλικῆς παιδός, ὑπαχθείσης οἷς ἰπαινίσθαι, καὶ διακρινάσθαι τὸ δῖον. Eustath.

Ver. 149. — θεὸς νύ τις, ἢ βροτὸς ἐσσί; — Ἀρτέμιδι σε ἔγωγε.]

O (quam te memorem?) Virgo: namque haud tibi vultus

Mortalis, nec vox hominem sonat. O

Dea certè:

An Phæbi soror —. Æn. I, 331.

Ἰστίον δὲ ὅτι τὸ δριμύτερον τῶν νοημάτων, ἐπί-
τυδι; προίταξι, τὴν πρὸς τὸ θεῖον δηλαδὴ σύγ-

κρισην κερδαλιώτατα καὶ τοῦτο ποιήσας, καὶ ἀρ-
πάσας οὕτω τὴν τῆς κέρως γνάμη ὑπὲρ ἰσοῦτος.
Eustath. Vide supra ad ver. 148. Certe-
rùm Vulgati hîc legunt θεὸς; νύ τις, ἢ βροτὸς
ἐσσί; sine interrogatione. Quod multò vi-
detur languidius.

Ver. 154. Τρισμάκαρες μὲν σοί γε πατὴρ καὶ
πότνια μήτηρ.]

Ὅλκιος ὅς σ' ἐφύτυσε, καὶ ἑλβία ἢ τίς τε μήτηρ.
Musæus, Ἡρώ καὶ Λίαίδ. 138.

— qui tanti talem genuere parentes?

Æn. I, 610.

Similiter apud Petronium, in Satyr. "O fe-
licem — matrem tuam, quæ te talem
" peperit!"

Ver. 154. 158. Τρισμάκαρες μὲν — Κεῖ-
νος δ' αὐ στεί κῆρι μακάρτατος.] Ita apud
Anthologiam:

Εὐδαίμων δ' βλίπων σι, τρισέλιος ὄστις ἀκούσι·
Ἡμίλιος δ' ἰ φιλιῶν, ἀδάνατος δ' ἰ συνῶν.

Ῥουφίου Epigramm. lib. VII.

Τρισμάκαρες δὲ κασίγνητοι· μάλα πού σφισι θυμὸς 155
 Αἶεν ἔυφροσύνησιν ἰαίνεται, εἵνεκα σείο,
 Λευσσόντων τοῖόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν.
 Κεῖνος δ' αὖ περὶ κῆρι μακάρτατος ἔζοχον ἄλλαν,
 "Ὅς κέ σ' ἐέδνοισι βρίσας οἰκόνδ' ἀγάγηται.
 Οὐ γάρ πω τοιοῦτον ἴδον βροτὸν ὀφθαλμοῖσιν, 160
 Οὔτ' ἀνδρ', οὔτε γυναῖκα· σέβας μ' ἔχει εἰσορόντα.
 Δήλω δὴ ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος παρὰ βωμῶ

" Ter-beati et fratres; valdè nimirum ipsorum animus 155
 " Semper laetitiam perfunditur, tui gratiam,
 " Videntibus tale germen choream te ingredientem.
 " Ille verò rursus animo felicissimus praeter caeteros,
 " Quicumque te sponsalium praeponderans, domum duxerit.
 " Nondum enim talem vidi mortalem oculis, 160
 " Neque virum, neque mulierem; admiratio me tenet aspicientem.
 " In Delo equidem aliquando tale, Apollinis juxta aram,

Ibid. et ver. 155. Τρισμάκαρες.] Vide supra ad ε, 306. *Al.* Τρεῖς μάκαρες.

Ver. 155. 156. 157. ——— μάλα πού σφισι θυμὸς ——— ἰαίνεται ——— Λευσσόντων.] Σημειώσαι δὲ καὶ τὸ, " σφίσι θυμὸς ἰαίνεται λευσσόντων," δοκοῦν σολοίκας ἔχειν, " λεύσσουσι" γὰρ, ὠφίλειν εἰπεῖν. "Ἔστι δὲ τοιοῦτον σχῆμα καὶ ἐν τοῖς κατὰ τὸν Κύκλωπα, ὅτε εἶπη (infra ε, 256. 257.) " Ἡμῖν δὲ κατεκλάσθη φίλον " ἤτορ Δεισάντων φλόγγον βαρύν." Καινοπρεπὲς γὰρ καὶ αὐτὸ, σόλοικον δὲ οὐκ ἂν. *Eustath.* Vide infra ad ψ', 205. 206. et ad *Il.* ζ', 141.

Ver. 156. ——— ἰαίνεται.] Κρατοῦν δὲ [τὸ θυμὸν] τοῦ ψυχροῦ, διάχυσιν παρέχει καὶ ἀλίαν τῷ σώματι μὴ ἔδονῃς· ὅπερ "Ὀμηρος ἰαίνεσθαι κίχλην. *Plutarch.* de primo frigido.

Ver. 157. ——— τοῖόνδε θάλος χορὸν εἰσοιχνεῦσαν.] Vide infra ad λ', 90. 91. *Eustathius* quidem in dubium vocat, utrum vox εἰσοιχνεῦσαν contracta sit ex εἰσοιχνεύσαν, an sit ipsa participium neutrius generis; sed minus rectè: alibi enim apud Poetam occurrunt voces οἰχνέω, εἰσοιχνέω· at οἰχνεύω, εἰσοιχνεύω, nusquam.

Ibid. et ver. 244. ——— τοῖόνδε ——— τοῖόσδε.] Vide ad *Il.* υ', 357.

Ver. 159. "Ὅς κέ σ' ἐέδνοισι βρίσας.] Editio *Wetsteniana* istud ἐέδνοισι βρίσας vertit, "dote" "gravis." *Scholias* autem ἐέδνοισι exponit, "τοῖς πρὸ γάμου δάροις, μνήστροις· vocemque βρίσας interpretatur βαρήςσας. Quæ quidem et ad sententiam potior videtur explicatio; et isto sensu semper ferè apud Poetam usurpatur vox ἔδνα. Notandum tamen vocem βρίθω nusquam alibi apud Poetam sensu activo usurpari. Vide *Iliad.* η', 343. μ', 286. 346. ε', 233. 512. σ', 561. *Odys.* ι, 216. τ', 112. Undè verior fortassè sententiæ interpretatio quam hęc affert *Eusta-*

thius: Τὸ δὲ, "βρίσας," (inquit) ἀντὶ τοῦ νικήσας ἔδναν πλῆθει τοῖς ἄλλοις μνηστήρας, διὰ τὸ τῆς κέρως δηλαδὴ περιμάχητον. Καὶ ἐστὶν ἡ μεταφορὰ, ἐκ τῶν σταθμιζομένων ῥοπαῶν. *Cæterum* *Scholia* ex *MS.* *Aloysii* excerpta apud *Barnesium*, vocem βρίσας hęc ἀβρίθω deductam volunt; sed malè omninò, et ad sensum, et ad prosodiam. Vide ad *Il.* α, 140. et η, 343.

Ibid. ——— ἐέδνοισι.] Vide ad *Il.* ν', 582.

Ver. 162. Δήλω δὴ ποτε τοῖον.] "Quod" "Homericus *Ulyxes* *Deli* se proceram et "teneram palmam vidisse dixit, hodie monstrant eandem." *Cic.* de *Legibus*, lib. I. sub initio. "Nec non palma *Deli* ab ejusdem dei [*Apollinis*] ætate conspicitur." *Plin.* *Nat. Hist.* lib. XVI. cap. 44. "Ὅ δὲ πολυφρονότατος ἀπάντων τῶν ποιητῶν Ὀμηρος, ὅταν μὲν ὤραν ὄψειος ὑμόρφου, καὶ κάλλος ἠδονῆς ἐπαγωγὸν ἐπιδείξασθαι βούληται, τῶν τε φανέντων τοῖς κρατίστοις χρῆσεται, καὶ τῶν ἡμιφύων τοῖς μαλακωτάτοις, καὶ οὐ καταπυκνώσει τοῖς ἀφώνοις τὰς συλλαβὰς, οὐδὲ συγκόψει τοὺς ἤχους, παρατιθεῖς ἀλλήλοις τὰ δυσέφορα, πραγματῶν δὲ τινὰ ποιήσει τὴν ἁρμονίαν τῶν γραμμάτων, καὶ ῥέουσαν ἀλύπας διὰ τῆς ἀκοῆς· ὡς ἔχει ταυτὶ ——— "Δήλω δὴ ποτε τοῖον Ἀπόλλωνος "παρὰ βωμῶ, Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον "ἐνόησα." *Dionys.* *Halicarn.* περὶ συνθέσεως, § 16. "Ἔστι καὶ παρ' αὐτῶ [*Ὀμήρω*] πολλὰ φυτὰ τερπνότερα ἀκούσαι τῶν ὀρωμένων "Δήλω δὴ ποτε τοῖον, εἰς." Καὶ ἡ διενδρήσασα τῆς Καλυψεύς νῆσος· καὶ τῆς Κίρκης σπήλαια· καὶ ἡ Ἀλκινόου κῆπος. Εὐ ἴσθι, τούτων οὐδὲν ὄψει τερπνότερον. *Julian.* *Imperat.* *Misopog.*

Ibid. ——— παρὰ βωμῶ.] *Casaubonus*, in annotationibus ad *Athenæi*, lib. XIV. cap. 9. citat περὶ βωμῶ. *Julianus* autem loco jam supra citato, legit, aut memoritèr citat, παρὰ βωμῶν.

Φοίνικος νέον ἔρνος ἀνερχόμενον ἐνόησα·
 (Ἦλθον γὰρ κἀκεῖσε, πολὺς δέ μοι ἔσπετο λαὸς
 Τὴν ὁδὸν, ἣ δὴ ἐμελλεν ἐμοὶ κακὰ κήδ' ἔσεσθαι.) 165
 "Ὡς δ' αὐτῶς καὶ κείνο ἰδὼν, ἐτεθήπεα θυμῷ
 Δῆν· ἐπεὶ οὐπὼ τοῖον ἀνήλυθεν ἐκ δόρυ γαίης·
 "Ὡς σε, γύναι, ἄγαμαί τε, τέθηπά τε, δεΐδιά τ' αἰνῶς
 Γούνων ἄφασθαι· χαλεπὸν δέ με πένθος ἰκάνει.
 Χθιζὸς εἰκοστῷ Φύγον ἤματι οἴνοπα πόντον 170
 Τόφρα δέ μ' αἰεὶ κῦμα φόρει κραιπναί τε Δύελλαι
 Νήσου ἀπ' Ὀγυγίης· νῦν δ' ἐνθάδε κάββαλε δαίμων,
 "Ὀφρ' ἔτι που καὶ τῆδε πάθω κακόν· οὐ γὰρ οἴω
 Παύσεσθ'· ἀλλ' ἔτι πολλὰ θεοὶ τελέουσι πάροιθεν.
 Ἄλλὰ, ἄνασσ', ἐλέαιρε, σέ γὰρ κακὰ πολλὰ μογήσας 175
 Ἐς πρώτην ἰκόμην· τῶν δ' ἄλλων οὔτινα οἶδα
 Ἀνθρώπων, οἳ τῆνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν.
 Ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ῥάκος ἀμφιβαλέσθαι,
 Εἴτι που εἴλυμα σπεύρων ἔχες ἐνθάδ' ἰοῦσα.

" *Palmae recens germen succrescens vidi :*
 " (*Profectus enim eram et illuc, multus autem me sequebatur populus*
 " *In eâ profectioe, quae demùm erat mihi malum damnium futura.)* 165
 " *Utque similiter et illud conspicatus, obstupui animo*
 " *Diù, quandoquidem nunquam tale succrevit lignum è terrâ ;*
 " *Ita te, mulier, admiror, obstupeo, et vereor admodùm*
 " *Genua prehendere : gravis autem me dolor occupat.*
 " *Heri vigesimo effugi die nigrum pontum :* 170
 " *Eousque verò me perpetuò fluctus ferebat, et celeres procellae*
 " *Insulâ ab Ogygiâ : nunc verò me huc appulit deus,*
 " *Ut adhuc fortassè et hîc patiar malum ; non enim puto*
 " *Cessaturos ; sed adhuc multa dii efficiant priùs.*
 " *Verùm, regina, miserere, te enim mala multa passus* 175
 " *Primam accessi ; caeterorum autem neminem novi*
 " *Hominum, qui hanc urbem et terram incolunt.*
 " *Urbem verò mihi ostende, daque pannum ad me circumcingendum,*
 " *Si quod fortassè involucrum pannorum haberes huc profecta.*

Ver. 163. Φοίνικος νέον ἔρνος.] Τὸν ἀνατιθέν-
 τα λίγμιν φοίνικα τῆς Λητοῦ, οὗ ἰφαφαμίμη ἀπι-
 κύσειν. *Schol.*

Ἐνθα πρωτόγονός τις φοινῖς,
 Δάφνη δ' ἱερῆς ἄνισχίς
 Πτόρθους Λατοῦ φίλα
 Ὀδίνος ἄγαλμα διας.

Euripid. Hecub. ver. 458.

Φοῖβι ἄναξ, ὅτι μὲν σε θεὰ τίκει πόσνια Λητώ,
 Φοίνικος ῥαδινῆς χερσὶν ἰφαφαμίμη.

Theognid. Gnom. ver. 5.

Ver. 164. Ἦλθον γὰρ κἀκεῖσε, πολὺς δέ μοι.]

Πιθανῶς ἰμφαίνι σινὰ τῶν ἰσφιανῶν, ἵνα μὴ φορ-
 τηγός, ἢ κοσμηλάτης εἶναι δόξῃ. *Schol.*

Ver. 165. — ἣ δὴ ἐμελλεν.] *Ita Vulgati.*
 Sed legendum potius crediderim, ἣ δὴ· ut
 sit, " *Quâ demùm erant mihi mali casus fu-*
 " *turi.*"

Ver. 168. — τέθηπά τε, δεΐδιά τ.] Simi-
 literque *ver. 265.* Εἰρύσταν. Vide ad *Π. ἄ,*
37. et γ', 736.

Ver. 174. Παύσεισθ'.] *Apud Eustathium*
in commentario, Παύσεισθ'.

Ver. 178. Ἄστυ δέ μοι δεῖξον, δὸς δὲ ῥάκος]
 Vide *suprà ad ver. 148.*

Σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν, ὅσα φρεσὶ σῆσι μενοινᾶς, 180
 Ἄνδρα τε καὶ οἶκον, καὶ ὁμοφροσύνην ὀπάσειαν
 Ἐσθλὴν οὐ μὲν γὰρ τοῦ γε κρεῖσσον καὶ ἄρειον,
 Ἡ ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχητον
 Ἄνῆρ ἠδὲ γυνή· πόλλ' ἄλγεα δυσμενέεσσι,
 Χάρματα δ' εὐμενέτησι· μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί. 185
 Τὸν δ' αὖ Νausικαά λευκώλενος ἀντίον ἠΰδα·
 Ξεῖν', ἐπεὶ ἦτε κακῶ, οὐτ' ἄφρονι φῶτι ἔοικας,
 Ζεὺς δ' αὐτὸς νέμει ὄλβον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν,
 Ἐσθλοῖς, ἠδὲ κακοῖσιν, ὅπως ἐθέλησιν, ἐκάστω·
 Καὶ πού σοι τὰδ' ἔδωκε, σὲ δὲ χρῆ τέτλάμεν ἔμπης. 190
 Νῦν δ', ἐπεὶ ἡμετέρην τε πόλιν καὶ γαῖαν ἰκάνεις,
 Οὐτ' οὖν ἐσθῆτος δευήσεαι, οὔτε τευ ἄλλου,

“ Tibi verò dii tanta dent, quanta animo tuo concupiscis ; 180
 “ Maritumque et familiam, et concordiam praebeant
 “ Bonam : non enim hoc quicquam praestantius et melius,
 “ Quàm cùm concordēs consiliis rem-familiarem administrent
 “ Vir atque conjux ; multi dolores malevolis,
 “ Gaudia autem benevolis ; maximè verò sentiunt et ipsi.” 185
 Hunc autem rursus Nausicaa ulnas-candida contrà allocuta est :
 “ Hospes, quandoquidem neque ignavo, nec stulto viro similis-es,
 “ Jupiter autem ipse distribuit felicitatem Olympius hominibus,
 “ Bonis atque malis, prout voluerit unicuique ;
 “ Et nimirum tibi isthaec dedit, te autem oportet pati omninò. 190
 “ Nunc verò, quum ad nostram et urbem et terram venis,
 “ Neque vestium indigebis, neque cujusquam alius rei,

Ver. 180. Σοὶ δὲ θεοὶ τόσα δοῖεν, ὅσα φρεσὶ.]

Dii tibi _____
 Præmia digna ferant _____.

Æn. I, 607. 609.

_____ Dii dent tibi omnes quæ velis.

Plaut. Pænul. Act. V. Scen. ii. ver. 95.

Et iterum, Stichus, Act. III. Scen. II. ver. 15.

_____ Dii dent quæ velis.

Συνεπῶς ὁ Ὀδυσσεὺς ταῦτα συνίχεται, ἃ μόνον διὰ φροντίδος οἰσται εἶναι. Schol.

Ver. 182. _____ οὐ μὲν γὰρ τοῦ γε κρεῖσσον καὶ ἄρειον, Ἡ ὅθ' ὁμοφρονέοντε.]

Ἡπερ μεγίστη γίγνεται σωτηρία,

Ὅταν γυνὴ πρὸς ἄνδρα μὴ διχοστατῆ.

Euripid. Medea, ver. 14.

_____ τί γὰρ ἠδύτερον καὶ ἄρειον,

Ἡ ὅταν ἀνδρὶ γυνὴ φρονεῖ φίλα γήραος ἄχρη,
 Καὶ πόσις ἢ ἀλόχῃ, μηδ' ἐμπέση ἀνδριχα νεῖκος.

Phocylides, ποίημα νουβετικόν, ver. 184.

Οὔτε γὰρ ἠδοναὶ μείζονες ἀπ' ἄλλων οὔτε χρεῖαι συνεχίστεραι πρὸς ἄλλους, οὔτε φιλίας τὸ καλὸν ἐτίρας ἐνδοξὸν οὔτω καὶ ζηλωτὸν, “Ὡς ὅθ' ὁμοφρονέοντε νοήμασιν οἶκον ἔχητον Ἄνῆρ ἠδὲ

“ γυνή.” Plutarch. Ἐρωτικὸς, sub fine. Καὶ ταῦθα οὖν, ὡς δῆλον, τὴν πρὸς ἀλλήλων ἀνδρὸς τε καὶ γυναικὸς ὁμοίαν ἐπαινεῖ ὁ Ποιητὴς, οὐ τὴν γε μὴν ἀμφὶ τὰς θεραπειὰς τὰς μοχθηρὰς, ἀλλὰ τὴν νῶ τε καὶ φρονήσει δικαίως συνηλλαγμένην. Τὸ γὰρ νοήμασιν ἔχειν τὸν οἶκον, τοῦτο δηλοῖ. Aristot. περὶ Οἰκονομικῆς, lib. I. haud longè à fine. Vide et Hieroclii Fragmentum περὶ Γάμου.

Ver. 183. _____ οἶκον ἔχητον.] Apud Hieroclem, loco jam citato, οἰκί' ἔχητον.

Ver. 185. _____ μάλιστα δέ τ' ἔκλυον αὐτοί.] Τῆς πρὸς ἀλλήλους εὐνοίας αἰσθάνονται καὶ ἀπολαύουσιν. Schol. Eustathius autem exponit ἐξάκουστοι ἐγένοντο.

Ver. 189. Ἐσθλοῖς, ἠδὲ κακοῖσιν.] Ἰστίον δὲ ὅτι τὰ, “ ἐσθλοῖς, ἠδὲ κακοῖς,” οἱ μὲν ἐπὶ ἀνθρώπων νοῦσι τῶν ἁλιζομένων· οἱ δὲ οὐδέτερα ταῦτα ὀνόματα ἐπέδχονται· λέγοντες ὅτι νέμει ὄλβον θεὸς ἐν τε ἐσθλοῖς πράγμασι, καὶ ἐν κακοῖς. Eustath. Quæ posterior, uti et ipse deinceps annotat Eustathius, mira admodum et inficeta accipiendi ratio

Ver. 190. _____ τὰδ'] Al. τάγ'.

Ver. 192. _____ οὖν.] Ut petiisti _____.

Ἦν ἐπέοιχ' ἰκέτην ταλαπείριον ἀντιάσαντα.
 Ἄστυ δέ τοι δείξω, ἐρέω δέ τοι οὔνομα λαῶν.
 Φαίηκες μὲν τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσιν 195
 Εἰμί δ' ἐγὼ θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 Τοῦ δ' ἐκ Φαίηκων ἔχεται κάρτος τε, βίη τε.
 Ἦ ῥα, καὶ ἀμφιπόλοισιν εὐπλοκάμοισι κέλευσε·
 Στῆτέ μοι, ἀμφίπολοι· πόσε φεύγετε, φῶτα ἰδοῦσαι;
 Ἦ μήπου τινὰ δυσμενέων φάσθ' ἔμμεναι ἀνδρῶν; 200
 Οὐκ ἔσθ' οὔτος ἀνὴρ διερὸς βροτὸς, οὐδὲ γένηται,
 Ὃς κεν Φαίηκων ἀνδρῶν ἐς γαῖαν ἴκηται,
 Δῆϊοτῆτα φέρον· μάλα γὰρ φίλοι ἀθανάτοισιν.
 Οἰκέομεν δ' ἀπάνευθε, πολυκλύστῳ ἐνὶ πόντῳ,
 Ἔσχατοι, οὐδέ τις ἄμμι βροτῶν ἐπιμίσγεται ἄλλος. 205
 Ἄλλ' ὅδε τις δύστηνος ἀλάμενος ἐνθάδ' ἰκάνει,
 Τὸν νῦν χρῆ κομέειν· πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες

“ Quorum decet supplicem miserum compotem-factum-esse.

“ Urbem autem tibi ostendam, et dicam nomen populorum.

“ Phaeaces hanc urbem, et terram habitant :

195

“ Sum autem ego filia magnanimi Alcinoi,

“ Ex quo utique Phaeacum pendet et imperium, et potentia.”

Dixit sanè, et ancillis comas-pulchris imperavit :

“ Sistite mihi gradum, ancillae: quò fugitis, virum conspicatae ?

“ An scilicet aliquem hostilium putatis esse virorum ?

200

“ Non est ille vir vivus homo, neque nascetur,

“ Qui Phaeacum in terram veniat,

“ Hostilia inferens: valdè enim chari ii immortalibus.

“ Habituamus autem seorsum undoso in mari

“ Extremi, neque quisquam nobiscum mortalium commercium-habet alius. 205

“ Sed hic aliquis infelix errans huc venit,

“ Quem nunc oportet curare: à Jove enim sunt omnes

Ver. 195. — ταλαπείριον.] Τὸν πῆρρον ἐπιληθῆντα ἢ τὸν ταλαίπυρον. Schol. Priorem interpretationem amplectitur Dna. Dacier. At posteriori sensu usurpari videtur hæc vox infra ἢ, 24. alioqui enim ibi ταυτολόγον erit proximè sequens, “ Τηλέθον ἐξ ἀπίης γαίης.”

Ibid. — ἀντιάσαντα.] Editio Wetsteiniana, quæcum facit et Barnesius, vertit “ occurrentem.” Ego hoc in loco potius vertendam crediderim “ compotem factum.” Vide ad Il. μ', 356. et ν', 215. Cæterum de prosodiâ vocis, ἀντιάσαντα, vide ad Il. α', 67.

Ver. 195. Φαίηκες μίν.] “Οτι διήγημα ἰσταῦθα σύντομον τὸ, “ Φαίηκες μίν τήνδε πόλιν, &c.” Eustath.

Ver. 199. Στῆτέ μοι, ἀμφίπολοι.] “Οτι ἰκάνειν ὁ Ποιητὴς πῶς ἢ Ἀθηναῖα ἐλίχθη θάλασσα ἰμβραλίην τῇ Ναυσικάῳ, ὥστε μίνας φανίτος τοῦ Ὀδυσσεύς;] καὶ δηλῶν ὡς κατὰ σύνησιν γι-

νίσθαι τοῦτο φαίνεται, καθὰ καὶ ἐλίχθη, πλάττει τὴν κέρην θαρρύνουσαν καὶ τοὺς ἀμφιπόλους, ὡς μήποτε φύγειν ἀλογίστως, ἀλλὰ στήναι, ὡς μὲν τὸ καινὸν ἰδούσας, ἀλλὰ ἀπλῶς ἀνθρώπων, καὶ αὐτὸν δύστηνον, ἀλήτην, πομίδης ἄξιον. Φησὶ γὰρ: “ Στήστέ μοι, ἀμφίπολοι, &c.” Eustath. Vide suprâ ad ver. 159.

Ver. 201. — διερὸς βροτός.] Ζῶν, ἱρραμίνος, (Al. ἱρραμίνος,) καὶ ἰκμάδος μετήχων τὴν μὴν γὰρ ζωὴν ὑγρότης καὶ θερμοσύνης συνίχου, τὸν δὲ θάνατον ψυχρότης καὶ ξηρασίας. Schol.

Ver. 204. Οἰκίομεν δ' ἀπάνευθε.] Vide Strabonem, Geograph. lib. I. pag. 46. al. 26.

Ver. 205. — βροτῶν.] Al. βροτός.]

Ver. 207. — πρὸς γὰρ Διὸς εἰσὶν ἅπαντες ἑῖνοί τι, πτωχοί τι.] Ἐπὶ γὰρ τοῦ Διὸς ἰσποσιύονται καὶ ζῆνοι καὶ πτωχοί. Schol.

Καὶ Διὸς, ὅς ζῆνοίς ἰκάνειν τι χιτῆρ' ὑπερίσχι. Apollon. Argonaut. lib. III. ver. 985.

Ξείνοί τε, πτωχοί τε· δόσις δ' ὀλίγη τε, φίλη τε.
 Ἄλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνω βρῶσίν τε, πόσιν τε·
 Λούσατε δ' ἐν ποταμῷ, ὅθ' ἐπὶ σκέπας ἔστ' ἀέμοιο. 210
 "Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἔσταν τε καὶ ἀλλήλησι κέλευσαν·
 Κάδδ' ἄρ' Ὀδυσσῆ' εἶσαν ἐπὶ σκέπας, ὡς ἐκέλευσεν
 Ναυσικάα, θυγάτηρ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο·
 Πὰρ δ' ἄρα οἱ φᾶρός τε, χιτῶνά τε, εἵματ', ἔθηκαν·
 Δᾶκαν δὲ χρυσῆν ἐν ληκύθῳ ὑργὸν ἔλαιον, 215
 Ἦνωγον δ' ἄρα μιν λοῦσθαι ποταμοῖο ρόῃσι.
 Δῆ ῥα τότε ἀμφιπόλοισι μετῆύδα δῖος Ὀδυσσεύς·
 Ἀμφίπολοι, στῆθ' οὔτω ἀπόπροθεν, ὄφρ' ἐγὼ αὐτὸς
 Ἄλμην ἄμοιῖν ἀπολούσομαι, ἀμφὶ δ' ἔλαιω
 Χρίσομαι· ἧ γὰρ δηρὸν ἀπὸ χρῶς ἐστὶν ἀλοιφή. 220
 Ἄντην δ' οὐκ ἂν ἔγωγε λοέσομαι· αἰδέομαι γὰρ
 Γυμνοῦσθαι, κούρησιν εὐπλοκάμοισι μετελθάν.
 "Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἀπάνευθεν ἴσαν, εἶπον δ' ἄρα κούρη.
 Αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χροῖα νίζετο δῖος Ὀδυσσεύς

" Hospitesque et egeni ; donum autem etiam exiguum, et gratum est.

" Verùm date, ancillae, hospiti cibumque et potum :

" Et lavate in fluvio, ubi receptus est à vento." 210

Sic dixit : illae verò steterunt, et se-invicem hortatae sunt :

Ulyssem autem collocârunt sub umbraculo, quemadmodum jusserat

Nausicaa, filia magnanimi Alcinoi :

Eique pallium, et tunicam, vestes, apposuerunt :

Dederunt porrò ei aureâ in ampullâ liquidum oleum, 215

Jusseruntque dein ipsum lavare-se in fluvii fluente.

Ac tum ancillas allocutus est nobilis Ulysses :

" Ancillae, state ita eminùs, dum ego ipse

" Salsuginem ab humeris abluam, circumque oleo

" Ungam me ; jam enim diù à corpore abest unctio. 220

" Corâm verò haud ego lavero ; vereor enim

" Nudari, inter puellas comas-pulchras versans."

Sic dixit : illae verò secesserunt, narrâruntque puellae.

At ex flumine à corpore lavabat nobilis Ulysses

Ver. 208. — δόσις δ' ὀλίγη τε, φίλη τε.] Ὀλίγη μὲν τᾷ δίδόντι, φίλη δὲ τᾷ λαμβάνοντι· ἧ γὰρ ἔνδεια, καὶ τὸ ὀλίγον φίλον ἠγιάται. Schol. Vide ad Il. á, 167.

Ἡ μεγάλη χάρις,
 Δῶρα ζῆν ὀλίγω· πάντα δὲ τιμᾶντα τὰ παρ
 φίλων. Theocrit. Idyll. XXVIII, 24.

Ἄσπιν διδόμενον δῶρον, εἰ καὶ μικρὸν ἦ,
 Μίγιστον ἐστίν, εἰ μετ' εὐνοίας δίδῃς.
 Philemon major, apud Grol. in Excerpt.

Ver. 210. Λούσατε δ'] Al. Λούσατέ τ'.

Ver. 211. — αἱ δ' ἔσταν τε καὶ ἀλλή-
 λησι κέλευσαν.] Ita edidit Barnesius. Vulgg.
 καὶ ἀλλήλοισι κέλευσαν. Al. αἱ δ' ἔσταντο καὶ

ἀλλήλησι κέλευον. Quæ fortè et verior lectio.
 Vide ad Il. v', 84.

Ver. 212. 214. — ἄρα.] Ut jusserat
 Nausicaa —.

Ibid. — Ὀδυσσῆ' εἶσαν.] Al. Ὀδυσσεία εἶσαν.

Ver. 215. — χρυσῆν.] Ita edidit Bar-
 nesius ; ut pronuntietur scilicet χρυσῆ. Al.
 χρυσίην. Quod verum perimit. Vide suprâ
 ad ver. 79.

Ver. 216. — ἄρα.] Deinde —.

Ver. 219. 220. 221. 227. 228. — ἀπο-
 λούσομαι — χρίσομαι — λοέσομαι —
 λοέσατο — ἔσαθ'.] Vide suprâ ad í, 491.
 et infrâ ad í, 296.

Ver. 224. 226. Αὐτὰρ ὁ ἐκ ποταμοῦ χροῖα νί-
 ζετο — Ἐκ κεφαλῆς δ' ἴσμηχιν ἀλῆς χυθόν.]

- Ἄλμην, ἣ οἱ νῶτα καὶ εὐρέας ἄμπεχεν ἄμους· 225
 Ἐκ κεφαλῆς δ' ἔσμηχεν ἄλῶς χνόον ἀτρυγέτοιο.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα λοέσσατο καὶ λίπ' ἀλειψεν,
 Ἄμφι δὲ εἴματα ἔσσαθ', ἃ οἱ πόρε παρθένος ἀδμῆς·
 Τὸν μὲν Ἀθηναίη θῆκεν, Διὸς ἐκγεγαυῖα,
 Μείζονά τ' εἰσίδέειν καὶ πάσσονα· κὰδ' δὲ κάρητος 230
 Οὔλας ἦκε κόμας, ὑακινθίνῃ ἀνθει ὁμοίας.
 Ὡς δ' ὅτε τις χρυσὸν περιχεύεται ἀργύρῳ ἀνῆρ
 Ἴδρις, ὃν Ἡφαιστος δέδαεν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη
 Τέχνην παντοίην, χαρίεντα δὲ ἔργα τελείει·
 Ὡς ἄρα τῷ κατέχευε χάριν κεφαλῆ τε καὶ ἄμοις. 235
 Ἐξετ' ἐπειτ', ἀπάνευθε κιῶν, ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
 Κάλλει καὶ χάρισι στίλβων· θηεῖτο δὲ κούρη·
 Δή ρα τότ' ἀμφιπόλοισιν εὐπλοκάμοισι μετηῦδα·
 Κλυτέ μοι, ἀμφίπολοι, λευκῶλενοι, ὄφρα τι εἴπω·
 Οὐ πάντων ἀέκητι θεῶν, οἳ ὄλυμπον ἔχουσιν, 240

Salsuginem, quae ei terga et latos obtexit humeros : 225

E capite etiam eluebat maris sordes indomiti.

Caeterum postquam omnem lavasset-se, et oleo unxisset,

Vestesque induisset, quas ei praebuerat virgo indomita

Illum quidem Minerva reddidit, ex Jove nata,

Majoremque aspectu, et crassiorem : à capite verò

230

Crispas demisit comas, hyacinthino flori similes.

Quemadmodum autem cum quis aurum circumfundat argento vir

Solers, quem Vulcanus docuerit et Pallas Minerva

Artem omnifariam ; pulchra verò is opera perficit :

Sic huic affudit gratiam capitique et humeris.

235

Considerat is deinde, seorsum profectus, ad littus maris,

Pulchritudine et gratiâ resplendens ; admirabatur autem puella :

Ac tunc ancillas comis-pulchras allocuta est :

" Audite me, ancillae, candidae-ulas, ut aliquid dicam :

" Non omnibus invitis diis, qui coelum tenent,

240

Ὀδυσσεὺς μετὰ τὸ ναυάγιον — καταβάς —
 εἰς τὸν ποταμὸν, " Ἐκ κεφαλῆς ἔσμηχεν ἄλῶς
 " χνόον" ὑπερφῶς τοῦ ποιητοῦ τὸ γινόμενον
 συναρακός. " Ὅταν γὰρ ἐκ τῆς θαλάττης ἀ-
 ναδύντις ἐν τῷ ἡλίῳ στῶσι, τὸ λιπτότατον καὶ
 κορυφώτατον τῆς ὑγρασίας ἢ θερμότης διαφόρησι
 τὸ δὲ ἀλμυρὸν αὐτὸ καὶ τραχὺ καταλιθεῖν ἐπι-
 σταται, καὶ παραμῖνει τοῖς σώμασιν ἀλώδης ἐπι-
 σταγος, μὴρὶ ἂν αὐτὸ ποτίσῃ, καὶ γλυκίη κα-
 τακλύσῃσιν. Plutarch. Symposiac. Lib. I.
 Probl. 9.

Ver. 226. — ἄλῶς χνόον.] Τὸ λιπτότα-
 τον τῆς θαλάσσης· ἢ τὴν ἀκαθαροσίαν. Schol.

Ibid. — ἀτρυγέτοιο.] Vide ad Il. α',
 316.

Ver. 229. Τὸν μὲν Ἀθηναίην.]

———— namque ipsa decoram

Cæsariem nato genitrix, lumenque ju-
 ventæ

Purpureum, et lætos oculis afflārat hono-
 res. Æn. I, 593.

Ver. 231. Οὔλας ἦκε κόμας.] Οὔλας δὲ κό-
 μαι, αἱ συνιστραμμῖνας. Eustath.

Ibid. — ὑακινθίνῃ ἀνθει ὁμοίας.] " Ὁ ἰ-
 μιλαῖνας, κατὰ τὸν ὑάκινθον τὸ ἀνθος. Eustath.

Ver. 232. Ὡς δ' ὅτε τις χρυσόν.]

Quale manus addunt ebori decus, aut ubi
 flavo

Argentum Pariusve lapis circumdatur
 auro. Æn. I, 596.

Ver. 235. — ἄρα] Ut dictum est —.

Ver. 240. — πάντων ἀέκητι θεῶν] Ἄ-
 πάντως ἀέκητι θεῶν.

Φαιήκεσσ' ὄδ' ἀνὴρ ἐπιμίσγεται ἀντιθέοισι.
 Πρόσθεν μὲν γὰρ δὴ μοι ἀεικέλιος δόατ' εἶναι,
 Νῦν δὲ θεοῖσιν ἔοικε, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.
 Αἱ γὰρ ἐμοὶ τοῖόσδε πόσις κεκλημένος εἶη
 Ἐνθάδε ναιετάων, καὶ οἱ ἄδοι αὐτόθι μίμνεν. 245
 Ἀλλὰ δότ', ἀμφίπολοι, ξείνω βρωῶσίν τε, πόσιν τε.
 Ὡς ἔφαθ'· αἱ δ' ἄρα τῆς μάλα μὲν κλύον, ἠδὲ πίθοντο.
 Πὰρ δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ θέσσαν βρωῶσίν τε, πόσιν τε.
 Ἦτοι ὁ πῖνε καὶ ἦσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεὺς
 Ἀρπαλέως, δηρὸν γὰρ ἐδητύος ἦεν ἄπαστος. 250
 Αὐτὰρ Ναυσικία λευκάλενος ἄλλ' ἐνόησεν
 Εἶματ' ἄρα πτύξασα τίθει καλῆς ἐπ' ἀπήνης,
 Ζεῦξεν δ' ἡμίονους κρατερώνυχας· ἀν δ' ἔβη αὐτή.
 Ὡτρυνεν δ' Ὀδυσῆα, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν.
 Ὅρσεο δὴ νῦν, ξεῖνε, πόλινδ' ἴμεν, ὄφρα σε πέμψω 255
 Πατρὸς ἐμοῦ πρὸς δῶμα δαΐφρονος, ἔνθα σε φημί
 Πάντων Φαιήκων εἰδησέμεν ὅσοι ἀριστοί.

“ Ad Phaeacas hic vir pervenit diis-similes.

“ Anteà quidem mihi indecorus videbantur esse,

“ Nunc verò diis similis-est, qui coelum latum habitant.

“ Utinam mihi talis maritus vocatus esset

“ Hic habitans, et ipsi placeret hic manere.

245

“ Verùm date, ancillae. hospiti cibumque, potumque.”

Sic dixit; illae verò huic diligentèr auscultârunt et paruerunt;

Ulyssique apposuerunt cibumque, potumque

Ac bibebat quidem et edebat patiens nobilis Ulysses

Rapacitèr; diù enim cibum non gustaverat.

250

Caeterùm Nausicaa candida-ulnas aliud cogitavit :

Vestes utique plicatas posuit pulchrum in currum ;

Junxit verò mulos fortibus-ungulis, conscenditque ipsa :

Adhortata autem est Ulysssem, verbumque dixit, et compellavit :

“ Surge nunc, hospes, ad-urbem iturus, ut te deducam

255

“ Patris mei ad domum prudentis; ubi te puto

“ Omnium Phaeacum visurum esse quotquot optimi.

Ver. 242. — δόατ'.] Ita Vulgati. Barnesius vocem hanc ἀτάξ λεγομένην ex δόασατο contractum existimat; nec male: Vide ad II. β', 525. Eustathius autem, et Scholia MSS. Alcysii Editionumque nonnullarum, (notante Barnesio) δίατο hic legunt. Κεῖται δ' ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ καὶ τὸ διάτο, ἀντὶ τοῦ ἰδοῦκε. Eustath.

Ver. 244. Αἱ γὰρ ἐμοὶ τοῖόσδε πόσις.] Εἰ μὲν ἡ Ναυσικία ξείνον ἀνδρα τὸν Ὀδυσσεῖα θίασαμένην, καὶ παθεῖσα τὸ τῆς Καλυψοῦς πάθος πρὸς αὐτὸν, ἄτε δὴ τρυφῶσα καὶ γάμων ἄραν ἔχουσα, τοιαῦτα μωραίνει πρὸς τὰς θεραπαινίδας, “ Αἱ γὰρ ἐμοῦ τοῖόσδε πόσις &c.” ψικτίον τὸ

θράσος αὐτῆς καὶ τὴν ἀκολασίαν. Εἰ δὲ τοῖς λόγοις τοῦ ἀνδρὸς τὸ ἦθος ἐνδοῦσα, καὶ θαυμάσασα τὴν ἐντευξίν αὐτοῦ πολὺν νοῦν ἔχουσαν εὐχεται τοιοῦτῳ συνεικεῖν μᾶλλον ἢ πλωτικῶ τινὶ καὶ ἀρχηστικῶ τῶν πολιτῶν ἄξιον ἀγασσάαι. Plutarch. de audiendis Poetis.

Ibid. — ἐμοί.] Apud Plutarchum, loco jam citato ἐμῶ. Minus rectè.

Ver. 248. — ἄρ'.] Proindè, ut jusserat Nausicaa — ver. 246.

Ver. 252. 263. 266. 276. — καλῆς — καλῶς — καλὸν — καλός.] Vide ad II. β', 43.

Ver. 253. Ζεῦξεν.] Apud Eustathium in commentario, Ζεῦξαν.

Ἀλλὰ μάλ' ᾧδ' ἔρδειν, (δοκέεις δέ μοι οὐκ ἀπινύσσειν)
 Ὅφρ' ἂν μὲν κ' ἀγρούς ἴομεν καὶ ἔργ' ἀνθρώπων,
 Τόφρα σὺν ἀμφιπόλοισι, μεθ' ἡμίονους καὶ ἄμαξαν, 260
 Καρπαλίμως ἔρχεσθαι· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἡγεμονεύσω.
 Αὐτὰρ ἐπὴν πόλιος ἐπιβήσομεν, ἣν πέρι πύργος
 Ὑψηλός, καλὸς δὲ λιμὴν ἐκάτερθε πόλῃος,
 Λεπτὴ δ' εἰσίθμη· νῆες δ' ὁδὸν ἀμφιέλισσαι
 Εἰρύαται· πᾶσιν γὰρ ἐπίστιον ἐστὶν ἐκάστω. 265
 Ἔνθα δέ τέ σφ' ἀγορῆ, καλὸν Ποσιδῆϊον ἀμφίς,
 Ῥυτοῖσιν λάεσσι καταρρυχέεσσ' ἀραρυῖα.
 Ἔνθα δὲ νηῶν ὄπλα μελαινάων ἀλέγουσι,
 Πείσματα, καὶ σπεῖρα, καὶ ἀποξύνουσιν ἔρετμά.

“ Sed omnino sic facito, (videris autem mihi non desipere ;) ”

“ Donec quidem per agros iverimus et opera hominum, ”

“ Tamdiu cum ancillis, post mulos et currum, ”

260

“ Celeriter venito ; ego autem viam monstrabo ; ”

“ At postquam ad urbem conscenderimus, circa quam murus ”

“ Altus, pulcher verò portus ex-utrâque-parte urbis, ”

“ Arctus autem introitus ; naves verò per viam utrinque-agitatae ”

“ Subductae sunt ; omnibus enim statio est unicuique. ”

265

“ Ibi porro et ipsis forum est, pulchrum Neptuni circa templum, ”

“ Vectitiis lapidibus excisis exstructum. ”

“ Ibi verò navium armamenta nigrarum curant, ”

“ Rudentes, et spiras ; et poliant remos. ”

Ver. 258. — ἀπινύσσειν.] Ἀσύνετος εἶναι.

Schol.

Ver. 261. — ἔρχεσθαι.] Ita ex Editt. Vett. edidit Barnesius. Vulg. ἔρχισθον. Quod et ipsum annon ferri possit, dubitare est. Vide infra ad l. 404. item ad Il. α. 566. et l. 487.

Ver. 262. — πόλιος.] Barnesius edidit πόλιος. Sed perinde est. Vide ad Il. α. 51.

Ver. 264. Λεπτὴ δ' εἰσίθμη.] Τουτίστιν ἢ σὸν δόδος εἶς αὐτὸν, παρὰ τὸ εἰσῆναι. Eustath.

Ver. 265. — πᾶσιν γὰρ ἐπίστιον ἐστὶν ἐκάστω.]

Vocem ἐπίστιον, quæ apud Homerum hoc unico loco occurrit, ita exponit Eustathius : Ἐπίστιον δὲ, τὸ ὡς ἂν τις εἴποι ἐποίκιον. Ἰώνων δὲ ἢ λίξις, διὸ καὶ ψιλούται· καθὰ καὶ τὸ “ Ζεὺς κα-

“ ἄρρσιος καὶ ἐπίστιος.” παρὰ Ἡροδότῃ, [lib. I. cap.

44.] ἀντὶ τοῦ ἐπίστιος καὶ, “ Ἀθηναίων ἐπίστια.”

[lib. V. cap. 72. 73.] Γίνται δὲ ἀπὸ τῆς ἰστίος.

Similiter ferè interpretatur et Porphyrius :

Ἦτος (inquit) οὐδὲς ξίνος ἰστίν, ἀλλὰ πάντες

πολιται, καὶ ἰφίστιον πῦρ ἔχοντες· διὰ δὲ ψιλῶ

ἔξηνήσκται, ὡς τὸ δέχισθαι, δίκισθαι, καὶ οὐχί,

εὐκί. Quæst. Homeric. 2. in fine. Et apud

Anacreontem (quem hic citat Barnesius) oc-

currit vox ἐπίστιον, ubi pro ἰφίστιον κύλικα, uti

ibi notat Barnesius, usurpata videtur ;

κακχῦδην

Πίνουσα τὴν ἐπίστιον.

Od. LXXI. ver. 1090.

Schol. Scholiastes autem hunc Homeri locum aliter videtur accepisse ; Ἐπίστιον. (inquit) ἐποίκιον, σκῆνη, νεώριον, ἢ σκάφος· παρὰ τὸ ἰστίον. Λέγει δὲ, ὅτι ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν νηῶν νεοικημένων σκηνὴ ἰστίν ἢ εἴσοδος. Quam vocis ἐπίστιον significationem affert et Eustathius.

Ver. 266. — Ποσιδῆϊον.] Τῷ Ποσιδῶνι καθιερωμένον τίμενος. Schol.

Ver. 267. Ῥυτοῖσιν λάεσσι καταρρυχέεσσ'.]

Ῥυτοὶ δὲ λίθοι, οἱ ἰλευστοὶ διὰ τὸ μίγιστος· καταρρυχέες δὲ οἱ καταρρυγμένοι, ὃ ἰστὶν εὐ τιθι-

μιλωμένοι. Eustath.

Ver. 268. — ὄπλα.] Τὰ τῶν νηῶν σχοι-

νία. Schol.

Ver. 269. Πείσματα.] Τὰ ἀπόγια σχοι-

νία· παρὰ τὸ πείθισθαι αὐτοῖς τὴν ναῦν. Schol.

à Barnesio ex duobus MSS. suppleta.

Ibid. — σπεῖρα.] Σπεῖρα, ἤγον ὑφάσματα

ἔξ ὧν τὰ ἰστία ἢ στείρας, δι' ἃν αἱ νῆες ἔλευν-

ται, ἢ δι' ἃν οἱ τροχιλοὶ διαμῶνται. Eustath.

Posteriorem harum lectionum solam hic

agnoscit Scholiastes, exponitque : Οἱ μεγάλοι

κάλοι, παρὰ τὸ στείρας, δι' ἃν ἔλευνται αἱ

νῆες. Barnesius quoque in Editionibus non-

- Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι μέλει βίος, οὐδὲ Φαρέτη, 270
 Ἄλλ' ἴστοι καὶ ἔρετμὰ νεῶν, καὶ νῆες εἶσαι,
 Ἴσιν ἀγαλλόμενοι πολὴν περόωσι θάλασσαν.
 Τῶν ἀλεείνω φῆμιν ἀδευκία, μήτις ὀπίσσω
 Μωμεύη· μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι κατὰ δῆμον.
 Καὶ νύ τις ᾧδ' εἴησι κακώτερος ἀντιβολήσας, 275
 Τίς δ' ὅδε Ναυσικάα ἔπεται καλός τε, μέγας τε
 Ξεῖνος; ποῦ δέ μιν εὔρει; πόσις νύ τοι ἔσσεται αὐτῆ.
 Ἦ τινά που πλαγχθέντα κομίσσατο ἦς ἀπὸ νῆος,
 Ἄνδρῶν τηλεδαπῶν· ἐπεὶ οὐ τινες ἐγγύθεν εἰσίν.
 Ἦ τίς οἱ εὐξαμένη πολυάρητος θεὸς ἦλθεν, 280
 Οὐρανόθεν καταβάς· ἔξει δέ μιν ἤματα πάντα,
 Βέλτερον, εἴ κ' αὐτῆ περ ἐποιοχόμενη πόσιν εὔρει
 Ἄλλοθεν· ἧ γὰρ τούσδε γ' ἀτιμάζει κατὰ δῆμον
 Φαίηκας, τοῖ μιν μνῶνται πολέες τε καὶ ἔσθλοί.

- “ Non enim Phaeacibus curae-est arcus, neque pharetra, 270
 “ Sed mali, et remi navium, et naves aequales,
 “ Quibus laeti trajiciunt spumoso mare.
 “ Horum evito famam amaram; nè quis à tergo
 “ Carpat: valdè enim sunt insolentes apud vulgus.
 “ Et fortassè quis sic dicat vilior obviam-factus; 275
 “ Quisnam verò ille, qui Nausicaam sequitur pulcherque, magnusque
 “ Hospes? ubi illum nacta est? maritus utique erit ipsi.
 “ Aut aliquem fortè vagatum excepit suâ à navi,
 “ Virorum longinquorum; nam nulli propè sunt,
 “ Aut aliquis supplicanti multum-exoptatus deus advenit, 280
 “ E coelo delapsus; habebit verò ipsum dies omnes.
 “ Rectius, si ipsa etiam adiens maritum invenit
 “ Aliundè; certè enim hos quidem spernit in populo
 “ Phaeaces, qui ipsam ambiunt multique et nobiles.

nullis (quas et ipse secutus est) scriptum
 reperit *σπίραις*. eamque et *Versui* et *Sen-
 sui* convenientiorem lectionem contendit:
 “ Nam *σπίραις*, (inquit) τὰ νεῶν μαλάγματα,
 “ nempè laceræ vestes, sive lineæ, sive la-
 “ neæ, aut cannabinæ, molles et usu at-
 “ tritæ, quibus utuntur Nautæ, ad naves
 “ consarciendas, quomodo *Homerus* utitur,
 “ *ρίπισσιν οἰσύνησιν*, *Odysseus*. *l.* *ver.* 256. At
 “ αἱ *σπίραις*, *Funes*, ut *Br. Schol.*” Ita ille.
 Atqui vox *σπίραις* nusquam alibi apud *Ho-
 merum* reperitur. Occurrit autem vox *σπί-
 ρων* suprâ *l.* 318. ubi eodem sensu, (ut
 opinor,) ac vox *σπίραις* hoc in loco, usurpa-
 tur; secundum *Barnesii* expositionem certè
 accipi non potest:

Τηλοῦ δὲ σπείρον καὶ ἐπίκριον ἔμπεισε πόντοισι.

Porro, quâ ratione ultima vocis *σπίραις* hîc
 produci possit, vide ad *Il.* *l.* 51.

Ver. 275. Τῶν ἀλεείνω φῆμιν.] “ Nec ve-
 “ rò negligenda est fama; nec mediocre te-
 “ lum ad res gerendas existimare oportet
 “ benevolentiam civium.” *Cicero*, *de Ami-
 citiâ*, § 17.

Ibid. — ἀδευκία.] Ἀδευκῆς δὲ καὶ νῦν, ἢ ἡ
 ἀδόκητος, παρὰ τὸ δέκω ἢ ἡ δακνηρὰ καὶ πι-
 κρὰ. *Eustath.* *Scholiastes* autem exponit,
Σκληρὰν, χαλεπήν.

Ver. 274 — μάλα δ' εἰσὶν ὑπερφίαλοι
 κατὰ δῆμον.

Δυσάρεστος ἡμῶν καὶ φιλόσοφος πόλις.
Euripid. Electr. ver. 904

Ver. 275. 276. Καὶ νύ τις ᾧδ' εἴησι. —
 Τίς δ' ὅδε Ναυσικάα, &c.] Καὶ οὕτως ὅν ἔρωτα
 εἶχεν εἰς νοῦν ἀνεκάλυψε κατὰ θαυμασίαν μέθο-
 δον, ὡς ἄλλον τινὸς δῆθεν τοιαῦτα ἱροῦντος· ἄλ-
 λως γὰρ ἀνέκφορος ἦν. *Eustath.*

Ver. 277. — νύ τοι] Apud *Eustathium*
 in commentario, νύ οἱ.

Ὡς ἐρέουσιν, ἔμοι δέ κ' ὀνειδέα ταῦτα γένοιτο·	285
Καὶ δ' ἄλλη νεμεσῶ, ἥτις τοιαῦτά γε ῥέζοι,	
Ἢ τ' ἀέκητι φίλων πατρὸς καὶ μητρὸς ἑόντων	
Ἀνδράσι μίσγηται, πρὶν γ' ἀμφάδιον γάμον ἔλθειν.	
Ξεῖνε, σὺ δ' ᾧδ' ἐμέθεν ξυνίει ἔπος, ὄφρα τάχιστα	
Πομπῆς καὶ νόστοιο τύχης παρὰ πατρὸς ἐμεῖο.	290
Δήομεν ἀγλαὸν ἄλσος Ἀθήνης, ἄγχι κελεύθου,	
Αἰγείρων ἐν δὲ κρήνη νάει, ἀμφὶ δὲ λειμῶν·	
Ἐνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ τέμενος, τεθαλυῖά τ' ἀλῶν,	
Τόσσον ἀπὸ πτόλιος, ὅσσον τε γέγωνε βοήσας·	
Ἐνθα καθεζόμενος μεῖναι χρόνον, εἰσόκεν ἡμεῖς	295
Ἄστυδε ἔλθωμεν, καὶ ἰκώμεθα δώματα πατρὸς.	
Αὐτὰρ ἐπὴν ἡμέας ἔλπη ποτὶ δάματ' ἀφίχθαι,	
Καὶ τότε Φαίηκων ἴμεν ἐς πόλιν, ἥδ' ἐρέεσθαι	
Δώματα πατρὸς ἐμοῦ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο.	
Ῥεῖα δ' ἀρίγνωτ' ἐστὶ, καὶ ἂν πάϊς ἠγήσαιο	300
Νήπιος· οὐ μὲν γάρ τι ἑοικότα τοῖσι τέτυκται	

" Sic dicent : mihi verò probra haec essent :	285
" Etenim alii succensuerim, quaecunq̄ue talia utique fecerit,	
" Quae scilicet invitis charis patre et matre viventibus	
" Viris misceatur, priusquàm palàm nuptiae advenerint.	
" Hospes, tu verò ita meum observa sermonem, et celerrimè	
" Deductione et reditu potiaris à patre meo.	290
" Inveniemus pulchrum lucum Palladis, prope viam,	
" Ex-populis : fons autem effluit, circa verò pratium :	
" Ibi autem patris mei et praedium, et florentes horti,	
" Tantum ab urbe, quantum utique auditur clamans :	
" Ibi desidens mane aliquandiù, donec nos	295
" Ad-urbem accesserimus, et pervenerimus ad aedes patris.	
" At postquam nos putaveris ad aedes pervenisse,	
" Tum verò Phaeacum eas ad urbem, atque require	
" Aedes patris mei magnanimi Alcinoi.	
" Facile autem conspicuae sunt, et vel puer duceret	300
" Infans ; neque enim omnino similes illis sunt	

Ver. 285. — ἔμοι δέ κ' ὀνειδέα.] Apud Eustathium, ἔμοι δ' ἂν ὀνειδέα. Quod idem.

Ver. 287. "Ἢ τ'.] Quae utique —. Quae scilicet —.

Ver. 288. — πρὶν γ' ἀμφάδιον γάμον ἔλθειν.]

Παρθινὴν δὲ φύλασσε πολυκλίστοις θαλάμοισι,
Μηδὲ μιν ἄγχι γάμων πρὸ δόμων ὀφθῆναι
ἰάσης. Phocylides, ποίημα ιουδαϊκόν,
ver. 203.

Ver. 289. — σὺ δ' ᾧδ' ἐμέθεν ξυνίει ἔπος.]

Accipite ergò animis, atque haec mea figite dicta. AEn. III, 250.

—— tu condita mente teneto.

Ibid. 388.

Ver. 293. "Ἐνθα δὲ πατρὸς ἐμοῦ τίμενος.]

Insuper id campi quod rex habet ipse Latinus. AEn. IX, 274.

"Ἐστὶ δὲ τίμενος διαίτητος τόπος, περιωρισμένος καὶ οὕτως ἀποτεταμημένος τῶν ἰγγύς. Τίμενος γὰρ ἐπὶ ναοῦ οἱ μιστ' Ὀμηρον οἰδασιν· ὁ δὲ Ποιητὴς οὐδὲ ἰερὸν ἀπλῶς τόπον λίγισ τὸ τίμενος, ἀλλὰ τὸν κατ' ἀποτομὴν ὄντα τινός. Eustath.

Ver. 294. — πτόλιος.] Vide suprà ad ver. 262.

Ibid. — γίγωνι.] Vide supra ad ἰ, 400.

Ver. 301. 305. 308. — τίτυκται ἦσται — ποτικίκεται.] Vide ad II. ἄ, 37. et ὴ, 736.

Δάματα Φαίηκων, οἷος δόμος. Ἀλκινόοιο
 Ἥρωος· ἀλλ' ὅπότ' ἄν σε δόμοι κεκύθωσι καὶ αὐλή,
 ὦκα μάλ' ἐκ μεγάροιο διελθέμεν, ὄφρ' ἄν ἴκηαι
 Μητέρ' ἐμήν ἢ δ' ἦσται ἐπ' ἐσχάρῃ ἐν πυρὸς αὐγῇ, 305
 Ἥλάκατα στρωφῶσ' ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ιδέσθαι,
 Κίονι κεκλιμένη· δμωαὶ δέ οἱ εἴατ' ὄπισθεν.
 Ἔνθα δὲ πατρὸς ἐμεῖο θρόνος ποτικέκλιται αὐτῇ,
 Τῷ ὄγε οἰνοποτάζει ἐφήμενος, ἀθάνατος ὤς.
 Τὸν παραμειψάμενος, μητρὸς ποτὶ γούνασι χεῖρας 310
 Βάλλειν ἡμετέρης, ἵνα νόστιμον ἦμαρ ἴδῃαι
 Χαίρων, καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα πηλόθεν ἰσσί.
 Εἴ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέσῃ ἐνὶ θυμῷ,
 Ἐλπαρῆ τοι ἔπειτα φίλους τ' ιδέειν, καὶ ἰκέσθαι
 Οἶκον εὐκτίμενον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν. 315
 Ὡς ἄρα φωνήσασ', ἴμασεν μάστιγι φαεινῇ
 Ἥμιόιους· αἰ δ' ὦκα λίπον ποταμοῖο ῥέεθρα·
 Αἰ δ' εὖ μὲν τρώων, εὖ δὲ πλίσσοντο πόδεσσιν.

“ Aedes Phaeacum, qualis domus Alcinoi
 “ Herois ; sed postquam te aedes oculuerint et aula,
 “ Celeriter valdè et regiâ ulterius-perge, donec perveneris
 “ Ad matrem meam ; illa autem sedet ad focum in ignis splendore, 305
 “ Penum versans purpureum, mirabile visu,
 “ Columnae acclinata ; ancillae verò sedent pone-illam,
 “ Ibi autem patris mei solium adjacet ei,
 “ Quo ille vinum-potat insidens, immortalis ceu.
 “ Hoc praeterito, matris ad genua manus 310
 “ Extende nostrae, ut reditûs diem videas
 “ Gaudens, cito ; etiamsi valdè procul hinc sis.
 “ Si tibi illa utique benè voluerit in animo,
 “ Spes tibi deinde amicosque visurum te, et perventurum
 “ Domum ad pulchrè-aedificatum, et tuam in patriam terram.” 315
 Sic utique locuta, flagellavit flagello splendido
 Mulos ; hi verò celeriter reliquerunt fluvii fluentia :
 Illi autem benè quidem currebant et pulchrè alternabant pedes.

Ver. 303. Ἥρωος· ἀλλ' ὅπότ' ἄν σε.] “ Ob-
 “ servanda,” inquit *Barnesius*, “ Συνεκφώνη-
 “ σις, sive συνίησις vocalium ω, et ο. Duæ
 “ enim ultimæ Syllabæ coalescunt, quasi
 “ ἦρωος scriberetur.” Verùm (uti et ipse
 postea annotat *Barnesius*) etiam corripi-
 test istud ω, propter sequentem vocalem.
 Vide ad *Il. 6*, 24. item ἦ, 453.

Ibid. κεκύθωσι. *Al.* κινύθωσι.

Ver. 305. — ἐπ' ἐσχάρῃ.] Ἐντὶ τοῦ παρ'
 ἐσχάρῃ. *Strabo, Geograph. lib. XIII. pag.*
897. al. 601.

Ibid. — ἐν πυρὸς αὐγῇ.] Ἐν τῷ κατα-
 πειρωτισμῷ ὑπὸ τοῦ πυρὸς τόσῳ. *Schol.*

Ver. 307. 308. — κεκλιμένη — ποτικέκλι-
 ται.] Vide ad *Il. 2*, 314.

Ver. 307. — εἴατ' ὄπισθεν.] Postulat Tem-
 porum ratio ut vox εἴατ', hæc in loco, in-
 telligatur εἴαται, non εἴατο. Vide ad *Il. 6*,
 164.

Ver. 308. — ποτικέκλιται αὐτῇ.] *Scho-*
liastes exponit: Περιέχεται τῇ αὐγῇ, ἀντὶ τοῦ
 πεφώτισται. Undè legisse videtur is (uti et
 notat *Barnesius*) ποτικέκλιται αὐγῇ· cuius
 lectionis hic meminit et *Eustathius*: Sed
 minùs rectè.

Ver. 318. — εὖ δὲ πλίσσοντο.] Τὸ δὲ, πλίσ-
 σοντο, — δηλοῖ — τὸ βημυτίζειν, καὶ μεταφέ-
 ρειν σκέλος παρὰ σκέλος. *Eustath.*

Πλίζαντες μηροῖσι παρὰ μηρούς.

Anacreon, ver. 1269.

Ἡ δὲ μάλ' ἠνίοχευεν, ὅπως ἄμ' ἐποίατο πεζοί,
 Ἀμφίπολοί τ', Ὀδυσσεύς τε· νόω δ' ἐπέβαλλεν ἰμάσθλην. 320
 Δύσετό τ' ἥελιος, καὶ τοὶ κλυτὸν ἄλσος ἵκοντο
 Ἴρὸν Ἀθηναίης, ἣν ἄρ' ἔζητο δῖος Ὀδυσσεύς.

Αὐτίκ' ἔπειτ' ἤρᾳτο Διὸς κούρη μέγαλοιο·

Κλυθί μοι, Αἰγίοχοιο Διὸς τέκος ἀτρυτάνη,
 Νῦν δὴ πέρ μευ ἄκουσον, ἐπεὶ πάρος οὔ ποτ' ἄκουσας 325
 Ῥαιομένου, ὅτε μ' ἔρραϊε κλυτὸς Ἐννοσίγαιος.

Δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἔλθειν, ἢ δ' ἐλεεινόν.

Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Παλλὰς Ἀθήνη·
 Αὐτῶ δ' οὔ πω φαίνεται ἑναντίον· αἶδετο γάρ ῥα
 Πατροκασίγνητον· ὃ δ' ἐπιζαφελῶς μενέαιινεν 330
 Ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ, πάρος ἦν γαῖαν ἰκέσθαι.

Illa autem sedulo aurigabatur, ita-ut simul sequerentur pedites, Ancillaque, Ulyssesque; arte vero impingebat flagellum. 320

Occidebat autem sol, et illi inclytum ad lucum pervenerunt

Sacrum Palladis, ubi proinde consedit nobilis Ulysses.

Statim deinde supplicabat is Jovis filiae magni:

“Audi me, Aegiochi Jovis filia indomita;

“Nunc tandem saltem me exaudi, quoniam antea nunquam exaudivisti 325

“Jactatum, quando me jactabat inclytus Neptunus.

“Da me ad Phaeacas gratum venire, atque miserabilem.”

Sic dixit supplicans; eum autem audivit Pallas Minerva:

Ipsi vero nondum apparebat palam; verebatur enim

Patrum: is autem vehementer irascebatur 330

Nobili Ulyssi, antequam is suam ad terram veniret.

Ver. 320. ——— νόω δ' ἐπέβαλλεν ἰμάσθλην.] Τεχνικῶς ἤλαυνεν. Schol. “Ὅτι νόω ἐπέβαλλεν ἰμάσθλην ἢ κόρη, τουτίστι, φρονίμως ἠνίοχευεν, ὅπως ἄμα ἔποιντο οἱ πεζοί. Eustath.

Ver. 321. Δύσετό τ' ἥελιος.] Νῦν πρὸς δυσμὰς ἀπέκλιεν· ἡμέρας γὰρ ἔτι οὐσῆς εἰσέρχεται Ὀδυσσεύς, παρὰ καὶ ἀχλὺν αὐτῶ καταχέει. Schol. Vide autem infra ad ἡ, 14.

Ibid. Δύσετο.] Vide ad II. β', 35. et I, 109.

Ver. 322. ——— ἄρ'. Ut jusserat Nausicaa ——— supra ver. 295.

Ver. 324. — ἀτρυτάνη.] Vide ad II. β', 157.

Ver. 326. — Ἐννοσίγαιος.] Ὁ Ποσειδῶν, ὃ τὴν γῆν κινῶν ἔνοσις μὲν γὰρ ἢ κίνησις. Schol. Vide supra ad ε', 282.

Ver. 327. Δός μ' ἐς Φαίηκας φίλον ἔλθειν.] Vide Aristot. Rhetoric. lib. III. cap. 14. sub fine; ubi hic locus laudatur.

Ver. 329. ——— ἑναντίον.] Apud Eustathium in commentario ἑναντίη.

Ibid. ——— αἶδετο γάρ ῥα Πατροκασίγνητον.] ——— θεοῖσι δ' ᾧδ' ἔχει νόμος· Οὐδὲς ἀπαντῶν βούλειται προθυμία Τῆ τοῦ θείλουτος, ἀλλ' ἀφιστάμισθ' αἰεί. Euripid. Hippolyt. Coron. ver. 1328.

Ver. 330. Πατροκασίγνητον.] Neptunum.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Η΄

Ἑπόθεσις τῆς ραψωδίας Η΄.

ΝΑΥΣΙΚΑΑ εἰς τὴν πόλιν ἀφικνεῖται· καὶ μετ' ὀλίγον Ὀδυσσεὺς ἱκετεύει Ἀρήτην τὴν τοῦ Ἀλκινόου [Ita ex Editionum vetustiorum nonnullis reposuit *Barnesius*, pro vulgato τὴν Ἀρήτην Ἀλκινόου] τοῦ βασιλέως γυναῖκα· καὶ μετὰ τὸ δεῖπνον πυθομένης, ὅποθεν τὴν ἐσθῆτα ἔσχεν, (ἰγνώρισε γὰρ αὐτήν,) τὰ συμβάντα αὐτῷ κατὰ τὸν πλοῦν, ἀπὸ τῆς Ὀγυγίας μέχρι τῆς τῶν Φαιάκων γῆς, διηγεῖται.

* Ἄλλη ὑπόθεσις.

ἈΘΗΝᾶ τὴν πόλιν παραγενομένην Ὀδυσσεὶ ἀπαντᾷ, καὶ ἐξῆς ἀντιδείκνυσι τὸν Ἀλκίνοου οἶκον· εἰς ὃν εἰσελθὼν Ὀδυσσεὺς προσπίπτει τοῖς τῆς Ἀρήτης γόνασι, καὶ δεῖται αὐτῆς, πέμψαι αὐτὸν εἰς τὴν πατρίδα. Ἀναστήσας δὲ αὐτὸν ὁ Ἀλκίνοος παρακαθίζει αὐτῷ, καὶ δεῖπνον παρέχει. Ἡ δὲ Ἀρήτη θεασαμένη τὴν ἐσθῆτα, πυνθάνεται, πόθεν ἔσχεν; Ὁ δὲ διηγεῖται αὐτοῖς τὸν ἀπὸ Καλυψούς πλοῦν, καὶ τὸ γενόμενον Ναυάγιον, καὶ τὴν πρὸς αὐτοὺς ἀφίξιν, καὶ ὅτι δεηθεὶς Ναυσικάας, ἔλαβε τὴν ἐσθῆτα.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσεὺς εἶσοδος πρὸς Ἀλκίνοον.

Ἄλλως.

Ἦτα δ' ἐν Φρονέουσ' Ὀδυσσεὶ Σχερίης βασιλῆες.

Ὡς ὁ μὲν ἐνθ' ἤρᾳτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
Κούρην δὲ πρὸτι ἄστυ φέρειν μένος ἡμιονοῖιν.
Ἡ δ' ὅτε δὴ οὔ πατρὸς ἀγακλυτὰ δάμαθ' ἴκανεν,

Sic quidem ibi supplicabat patiens nobilis Ulysses :
Puellam verò ad urbem ferebat robur mulorum.
Illa verò quando jam ad sui patris inclytas aedes pervenisset,

* Argumentum hoc à *Barnesio* ex MS. *Gonvillo-Caiensi* excerptum. Pro ἀξίως autem, ἐξῆς restituisse; et post Καλυψούς, vocem πλοῦν supplevisse se ipse annotat.

Στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι κασίγητοι δέ μιν ἀμφίς
 Ἴσταντ', ἀθανάτοισ ἐναλίγκιοι, οἳ ῥ' ἀπ' ἀπῆνης 5
 Ἡμιόνους ἔλυον, ἐσθῆτά τε ἔσφερον εἴσω.
 Αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον ἐὼν ἦϊε· δαῖτε δέ οἱ πῦρ
 Γρηῦς Ἀπειραίη θάλαμηπόλος Εὐρυμέδουσα,
 Τὴν ποτ' Ἀπείρηθεν νέες ἤγαγον ἀμφιέλισσαι·
 Ἀλκινόω δ' αὐτὴν γέρας ἔξελον, οὔνεκα πᾶσι 10
 Φαιήκεσσιν ἀνασσε, θεοῦ δ' ὡς δῆμος ἄκουεν.
 Ἡ τρέφε Ναυσικάαν λευκώλενον ἐν μεγάροισιν.
 Ἡ οἱ πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἴσω δόρπον ἐκόσμει.
 Καὶ τότε Ὀδυσσεὺς ᾤρτο πόλινδ' ἴμεν ἀμφὶ δ' Ἀθήνη
 Πολλὴν ἥερα χεῦε, φίλα φρονέουσ' Ὀδυσῆϊ, 15
 Μήτις Φαιήκων μεγαθύμων ἀντιβολήσας
 Κερτομέοι τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐξερέοιθ', ὅτις εἴη.

Stitit in vestibulo: fratres verò ipsam undique
 Circumstabant, immortalibus similes; qui utique à curru 3
 Mulos solverunt, vestemque portârunt intrò.
 Ipsa verò ad thalamum suum ibat; accendebat autem ei ignem
 Anus Epirotica cubicularia Eurymedusa,
 Quam olim ex-Epiro naves duxerant utrinque-remis-actae:
 Alcinoò autem eam munus elegerunt, eò-quòd omnibus 10
 Phaeacibus imperabat, et eum deum veluti populus audiebat:
 Quae enutrivit Nausicaam ulnis-pulchram in aedibus.
 Haec ei ignem accendebat, et intùs coenam adornabat.
 Et tunc Ulysses surrexit ad-urbem iturus; at Minerva
 Multam caliginem circumfudit, benè cupiens Ulyssi 15
 Nequis Phaeacum magnanimorum obviam-factus,
 Convitiareturque verbis, et interrogaret, quisnam esset.

Ver. 4. Στῆσεν ἄρ' ἐν προθύροισι.] Currum
 nempè ad aedium introitus stitit. *Barnesius*
 et versiones vulgatæ reddunt, "Constitit in
 vestibulo." Sed minùs rectè: ut liquet
 ex aliis locis ubi vocem Στῆσεν usurpat
 Poeta:

"Ἐνθ' ἵππους στήσασα διὰ λευκώλινος Ἡρη.
Iliad. 4, 755.

Στῆσαν ἄρ' ἡμιόνους τε καὶ ἵππους, ὄφρα πίοιν.
 ὦ, 350.

Στῆσα δ' ἐν Αἰγύπτῳ ποταμῶ νίας ἀμφι-
 λίσσας. *Odys.* 9, 258. 9, 427.

Ver. 5. — ἀπ' ἀπῆνης.] *Al.* ἀπ' ἀπῆνης.

Ver. 6. Ἡμιόνους ἔλυον.] *Barnesius* edidit
 ἔλυόν τ'. "Voculam τi," inquit, "quæ post
 ἔλυον olim exciderat, restituo; quòd Sen-
 sus et *Versus* eam ferè requirant." Sed
 nihil opus. Vide ad *Il.* 6, 51.

Ver. 8. — Ἀπειραίη.] "Ἀποθιν πα-
 ροῦσα, ἡπειρωτική· ἴσσι δὲ ἀντικρὺ τῆς Κερκύρας
 ἢ Ἡπειρος. *Schol.*

Ver. 9. Τὴν ποτ' Ἀπείρηθεν νίας ἤγαγον.] "Ἡ

μάχης νόμῳ ἢ κατὰ ἐμπορίαν. *Eustath.* Pos-
 terior harum expositionum potior, quia
 Phaeaces bellorum semper insueti narran-
 tur. Vide suprâ ad ζ, 270. Fortassè au-
 tem rectiùs intelligas mulierem hanc cap-
 tivam ex prædâ communi per piraticam (ut
 mos erat antiquis) quæsitâ, Alcinoò munus
 electam. Quæ et vocis γέρας maximè pro-
 pria significatio. Vide ad *Il.* 6, 444.

Ver. 14 — ἀμφὶ δ' Ἀθήνη Πολλὴν ἥερα
 χεῦε.] Codices, à *Tho. Bentleio* collati, habent
 αὐτὰρ Ἀθήνη.

At Venus obscuro gradientes aere sepsit,
 Et multo nebulæ circum Dea fudit a-
 mictu:
 Cernere ne quis eos, neu quis continge-
 re posset,
 Molirive moram, aut veniendi poscere
 causas. *Æn.* I, 415.

"Ἐστὶ δὲ τοῦτο ἀλληγορικῶς, ἢ προφητικῶς φρο-
 νησις· δι' ἧς περὶ δύναστα ἦλιον γίγνεται ἢ εἰς
 τὴν πόλιν ἕσσοδος τῶ Ὀδυσσεῦ. *Eustath.*

Ἄλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλε πόλιν δύσεσθαι ἔρανην,

Ἐνθα οἱ ἀντεβόλησε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,

Παρθενικῆ εἰκυῖα νεήνιδι, κάλπιν ἐχούσῃ·

20

Στῆ δὲ πρόσθ' αὐτοῦ· ὁ δ' ἀνείρετο δῖος Ὀδυσσεύς.

Ἦ τέκος, οὐκ ἂν μοι δόμον ἀνέρος ἠγήσαιο

Ἀλκινόου, ὅς τοῖσδε μετ' ἀνθρώποισιν ἀνάσσει;

Καὶ γὰρ ἐγὼ ξεῖνος ταλαπείριος ἐνθάδ' ἰκάνω,

Τηλόθεν ἐξ ἀπίης γαίης· τῷ οὔτινα οἶδα

25

Ἀνθρώπων, οἳ τήνδε πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσι.

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμον, ὃν με κελεύεις,

Δείξω· ἐπεὶ μοι πατρὸς ἀμύμονος ἐγγύθι ναίει.

Ἄλλ' ἴθι σιγῇ τοῖον· ἐγὼ δ' ὁδὸν ἠγεμονεύσω·

30

Μηδέ τιν' ἀνθρώπων προτίσσεο, μηδ' ἐρέεινε.

Οὐ γὰρ ξείνους οἶδε μάλ' ἀνθρώπους ἀνέχονται,

Οὐδ' ἀγαπαζόμενοι φιλέουσ', ὅς κ' ἄλλοθεν ἔλθοι.

Sed cum jam urbem ingressurus esset amabilem,

Tum ei obviam facta est dea caesia-oculis Minerva,

Virgini similis juvenulae, urnam gestanti;

20

Stetitque ante eum: interrogabat autem nobilis Ulysses:

“ O filia, nonne me ad domum viri deduxeris

“ Alcinoi, qui inter hosce homines imperat?

“ Etenim ego hospes multa-passus huc venio,

“ Procul è longinquâ terrâ; quare nullum novi

25

“ Hominum, qui hanc urbem et terram inhabitant.”

Hunc autem contrâ allocuta est dea caesia-oculis Minerva:

“ Equidem tibi, hospes pater, domum, quam me jubes,

“ Monstrabo: quoniam mihi patrem eximium prope habitat.

“ Sed eas tacitè sic: ego verò viam monstrabo:

30

“ Neque quenquam hominum respice, neque interroga.

“ Non enim hospites hi crebrò homines suscipiunt.

“ Neque amantèr-excipientes amplectuntur, quicumque aliundè venerit.

Ver. 19. Ἐνθα οἱ ἀντεβόλησε.]

Cui mater mediâ sese tulit obviam sylvâ,
Virginis os habitumque gerens, et vir-
ginis arma
Spartanæ —————. — Æn. I, 318.

Ver. 22. — οὐκ ἂν μοι.] Al. ἢ ἄρα μοι.

Ver. 24. — ταλαπείριος.] Ἀριστάρχος
μὲν, ἀντὶ τοῦ ταλαίπυρος· τινὲς δὲ, ἀντὶ τοῦ ξεί-
νος, καὶ πῶρῶθεν σπειρακάς, ἢ μακρόθεν ἀφιγ-
μίνος. Schol. Vide autem suprâ ad ζ', 193.

Ver. 25. — ἐξ ἀπίης γαίης.] Ἐκ τῆς
ἀλλοδαπῆς, καὶ μακρὰν ἀπεχούσης γῆς. Schol.
ad *Iliad.* α', 270. Eodemque modo exponit
Hesychius. Etymologicicon Magnum autem,
vocem Ἀπίας proprium terræ nomen inter-
pretatur: “ Ἐξ Ἀπίας γαίης” — ἀπὸ

τῆς Πελοποννήσου· τὸ γὰρ παλαιὸν ἐκαλεῖτο
Αἰγιάλεια· ——— ὑπερον δὲ πάλιν Ἀπία ἐκ-
λήθη ἀπὸ Ἀπίδος τοῦ Φορωνέως παιδός.

Ver. 26. — πόλιν καὶ γαῖαν ἔχουσι.]
Eustathius in commentario citat, πόλιν καὶ
ἔργα νέμονται. Atque ita in duabus MSS.
reperit *Tho. Bentleius*.

Ver. 32. Οὐ γὰρ ξείνους οἶδε.] Οὐ ξενίζουσι
τοὺς ἀνθρώπους. Πῶς οὖν ἐν τοῖς ἔξῃς φιλοξενω-
τάτους λέγει; ἢ τὸν μὲν ναυτικὸν ὄχλον τῷ ὄν-
τι εἶναι ἀνδρῶν, τοὺς βασιλεῖς φιλοξείνους· ἢ ἴσως,
ἵνα φυλάξῃται, τινὲς πυθίσθαι, ἢ πρὸς ἕτερον κα-
ταχθῆναι. Schol.

Ver. 35 ——— φιλέουσ'.] Similiterque
ver. 171. φιλέουσι· et ver. 256. ἰφίλι. Vide
ad *Il.* ὅ, 304.

Νηυσὶ Δοῦσι τοίγε πεποιθότες ἀκείησιν,
 Λαῖτμα μέγ' ἐκπερώωσιν, ἐπεὶ σφίσι δῶκ' Ἐνοσίχθων.
 Τῶν νέες ἀκείαι, ὡσεὶ πτερόν, ἢ νόημα.

“Ὡς ἄρα φανήσασ' ἠγήσατο Παλλὰς Ἀθήνη
 Καρπαλίμως· ὁ δ' ἔπειτα μετ' ἵχνια βαῖνε θεοῖο.
 Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες ναυσικλυτοὶ οὐκ ἐνόησαν
 Ἐρχόμενον κατὰ ἄστυ διὰ σφείας· οὐ γὰρ Ἀθήνη
 Εἶα ἐϋπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἢ ῥά οἱ ἀχλὺν
 Θεσπεσίην κατέχευε, φίλα φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
 Θαύμαζεν δ' Ὀδυσσεὺς λιμένας καὶ νῆας εἶσας,
 Αὐτῶν δ' ἠρώων ἀγορὰς, καὶ τείχεα μακρὰ,
 Ὑψηλὰ, σκολόπεσσιν ἀρηρότα, θαῦμα ιδέσθαι.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ βασιλῆος ἀγακλυτὰ δάμαθ' ἴκοντο,
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη.”

Οὗτος δὴ τοι, ξεῖνε πάτερ, δόμος, ὃν με κελεύεις
 Περφραδέμεν, δῆεις δὲ διοτρεφέας βασιλῆας

“ Navibus velocibus hi freti celeribus,

“ Undas ingentes tranant; quippè ipsis dedit Neptunus: 35

“ Horum naves veloces, veluti penna, sive cogitatum.”

Sic sanè locuta praeibat Pallas Minerva

Celeriter: ille verò deinde post vestigia ibat deae.

Hunc autem Phaeaces re-nauticâ-incltyti non adverterunt 40

Gradientem in urbe per ipsos: non enim Minerva

Sinebat comas-pulchra, potens dea; quae utique ei caliginem

Divinitus-immissam offudit, benè cupiens in animo.

Mirabatur autem Ulysses portus et naves aequales,

Ipsorumque heroum fora, et moenia longa,

Sublimia, vallis munita mirabile visu. 45

Sed quando jam regis ad incltytam domum pervenissent,

Hisce dein sermonis exordiebatur dea caesia-oculos Minerva:

“ Haec sanè tibi, hospes pater, domus, quam me jubes

“ Monstrare; invenies Jovis-alumnos reges

Ver. 35. — δῶκ' Ἐνοσίχθων.] *Al.* δῶκε
 Κρονίων.

Ver. 36. — ἀκείαι, ὡσεὶ πτερόν, ἢ νόημα.]

Quantum non jaculum Parthi, non impetus
 Austri, [men.]

Non leve sollicitæ mentis discurrit acu-
 Claudian. de Rapt. Proserp. II, 200.

“ Nihil est animo velocius, nulla est celeritas
 quæ possit cum animi celeritate con-
 tendere.” Cicero, *Tusc. Disputat. lib. I.*
 § 19.

Ver. 38. — Θεοῖο.] Sic infra, ver. 41.
 (notante *Barnesio*) “ δεινὴ θεός.” Et apud
Virgilium, de *Venere*, — “ducente Deo—”
Æn. II, 632. Vide infra ad ver. 291. item
 ad *Il.* 4, 778.

Ver. 39. Τὸν δ' ἄρα Φαίηκες — οὐκ ἐνόησαν.]

Infert se septus nebulâ, mirabile dictu,
 Per medios, miscetque viris: neque cer-
 nitur ulli. *Æn.* I, 445.

Ver. 41. — ῥα.] *Ut dictum est.*—ver. 14.

Ver. 43. Θαύμαζεν δ' Ὀδυσσεύς.]

Miratur molem Æneas, magalia quon-
 dam;

Miratur portas, strepitumque, et strata
 viarum. *Æn.* I, 425.

Ver. 47. Τοῖσι δὲ.] *Barnesius*, ut *τοῖσιδ'*
 hîc legatur Sensum omninò postulare con-
 tendit. “ Quis locus,” inquit, “ hîc pro
 “ δὲ, vero? Poeticè *τοῖσιδὲ*, vel *τοῖσιδισσι*, pro
 “ *τούτοις*, ponitur.” Sed minùs rectè. Vi-
 de ad *Il.* 4, 57. et *S.* 160.

Ver. 49. Περφραδέμεν.] Vide ad *Il.* ζ, 560.

Δαίτην δαινυμένους· σὺ δ' ἔσω κίε, μηδὲ τι θυμῷ	50
Τάρβει· θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων	
Ἔργοισιν τελέθει, εἰ καὶ ποθεν ἄλλοθεν ἔλθοι.	
Δέσποιναν μὲν πρῶτα κιχήσειαι ἐν μεγάροισιν,	
Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστὶν ἐπάνυμον· ἐκ δὲ τοκήων	
Τῶν αὐτῶν, οἳ περ τέκον Ἀλκίνοον βασιλῆα.	55
Ναυσίθοον μὲν πρῶτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων	
Γείνατο, καὶ Περίβοια, γυναικῶν εἶδος ἀρίστη,	
Ὀπλοτάτη θυγάτηρ μεγαλήτορος Εὐρυμέδοντος,	
Ὅς ποθ' ὑπερβύμοισι Γιγάντεσσιν βασίλευεν·	
Ἄλλ' ὃ μὲν ἄλεσε λαὸν ἀτάσθαλον, ἄλετο δ' αὐτός.	60
Τῇ δὲ Ποσειδάων ἐμίγη, καὶ ἐγείνατο παῖδα	
Ναυσίθοον μεγάθυμον, ὃς ἐν Φαίηξιν ἀνασσειν	
Ναυσίθοος δ' ἔτεκεν Ῥηξήνορά τ', Ἀλκινόον τε.	
Τὸν μὲν, ἄκουρον ἔοντα βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων,	
Νυμφίον ἐν μεγάρῳ, μίαν οἴην παῖδα λιπόντα	65

“ Convivium celebrantes: tu verò intrò eas, neque quid animò	50
“ Timeas: audax enim vir in omnibus potior	
“ Rebus existit, etiam secundè aliundè venerit.	
“ Reginam quidem primò invenies in aedibus;	
“ Arete verò nomen est inditum ei: ex parentibus autem	
“ Iisdem est, qui quidem genuerunt Alcinoùm regem.	55
“ Nausithoum quidem primùm Neptunus terrae-quassator	
“ Genuit, et Periboea, mulierum formâ pulcherrima,	
“ Minima-natu filia magnanimi Eurymedontis,	
“ Qui olim superbis Gigantibus imperabat:	
“ Verùm hic quidem perdidit populum scelestum, periit et ipse.	60
“ Cum illâ verò Neptunus mistus est, et genuit filium	
“ Nausithoum magnanimum, qui Phaeacibus imperabat:	
“ Nausithous verò genuit Rhexenoremque, Alcinoùmque.	
“ Illum quidem prole-masculâ carentem interemit argenteum-arcum-gestans Apollo,	
“ Ductâ-recens-uxore in regiâ, unicâ solâ filiâ relictâ	65

Ver. 51. — θαρσαλέος γὰρ ἀνὴρ ἐν πᾶσιν ἀμείνων.]

Audentes fortuna juvat ———.

Æn. X, 284.

Οὐκ ἐστὶ τόλμης ἐφῶδιον μίζον βίον.

Menander, Fragment. 84. ex incertis Comædiis.

Ver. 52. — ποθεν ἄλλοθεν.] Al. μάλα σηλόθεν.

Ver. 53. Δέσποιναν μὲν πρῶτα] Vide Julian. Imperat. Orat. 3. haud longè ab initio.

Ibid. — κιχήσειαι.] Nūn ἀντὶ τοῦ ἱκετεύεις· [Al. ἱκετεύσεις·] οὐ γὰρ καταλήψισθαι σημαίνει. Schol. Quod tamen, ut opinor, vix ferri potest.

Ver. 54. Ἀρήτη δ' ὄνομ' ἐστίν.] Καθὸ ἀρητῶς καὶ εὐκταίως ἐγεννήθη. Schol.

Ver. 59. Ὅς ποθ' ὑπερβύμοισι.] Ἐποίησε δὲ [Ὁμηρος] καὶ τὸν βασιλεῖα τοῦ Φαίακων λέγοντα [infra ver. 205. 206.] εἶναι τοὺς Φαίακας ἰγγυς ὥσπερ Κύκλωπας, καὶ τὸ Γιγάντων ἔθνος. Ἐν τε οὖν ταύτοις δηλοῖ θνητοὺς ὄντας καὶ εὐθεῖον γένος τοὺς Γίγαντας· καὶ σαφέστερον ἐν τῷδε ἔτι. “Ὅς ποθ' ὑπερβύμοισι Γιγάντεσσιν βασιλεῖν, &c.” Pausanias, lib. VIII. cap. 29.

Ver. 64. — ἄκουρον.] Ἄμοιρον ἄρρενος παιδὲς· ἢ μὴ γεννησαντα παῖδα ἄρρενα. Schol.

Ibid. — βάλ' ἀργυρότοξος Ἀπόλλων.] Vide infra ad 6, 409.

Ver. 65. Νυμφίον.] Νιωστὶ γιγαμηκότα. Schol.

Ἀρήτην· τὴν δ' Ἀλκίνοος ποιήσατ' ἄκοιτιν,
 Καί μιν ἔτις, ὡς οὔτις ἐπὶ χθονὶ τίεται ἄλλη,
 "Ὅσσαι νῦν γε γυναῖκες ὑπ' ἀνδράσιν οἶκον ἔχουσιν·
 "Ὡς κείνη περὶ κῆρι τετίμηταί τε, καὶ ἐστίν,
 "Ἐκ τε φίλων παίδων, ἕκ τ' αὐτοῦ Ἀλκινόοιο, 70
 Καὶ λαῶν, οἳ μὴν ῥα, θεὸν ὡς, εἰσορόωντες,
 Δειδέχεται μύθοισιν, ὅτε στείχησ' ἀνὰ ἄστῃ.
 Οὐ μὲν γάρ τι νόου γε καὶ αὐτῆ δεύεται ἐσθλοῦ,
 Οἷσιν τ' εὖ φρονέσι, καὶ ἀνδράσι νείκεα λύει.
 Εἰ κέν τοι κείνη γε φίλα φρονέσ' ἐνὶ θυμῷ, 75
 Ἐλπαρῆ τοι ἔπειτα φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι
 Οἶκον ἐς ὑφόροφον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 "Ὡς ἄρα φωνήσατ', ἀπέβη γλαυκῶπις Ἀθήνη
 Πόντον ἐπ' ἀτρυγέτον· λίπε δὲ Σχερίην ἐρατεινὴν·
 "Ἰκετο δ' ἐς Μαραθῶνα, καὶ εὐρύαγυιαν Ἀθήνην, 80
 Δῦνε δ' Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον. Αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Ἀλκινόου πρὸς δάματ' ἔε κλυτὰ· πολλὰ δὲ οἳ κῆρ
 "Ὀρμαιν' ἴσταμένω, πρὶν χάλκεον οὐδὸν ἰκέσθαι·

" Aretâ: hanc verò Alcinous duxit uxorem,

" Et ipsam honoravit, ut nulla super terrâ honoratur alia,

" Quoi quot nunc utique mulieres sub viris domum habent:

" Adeò illa ex animo honoraturque, et est cordi,

" Et apud charos liberos, et apud ipsum Alcinoium, 70

" Et cives, qui ipsam sanè, deam veluti, suspicientes,

" Exeipiunt vocibus-faustis, cùm incedit per urbem.

" Neque enim omninò mente utique et ipsa eget bonâ,

" Quibus utique benè velit, et viris lites solvit.

" Si tibi illa quidem benè velit in animo, 75

" Spes tibi deinde amicosque visurum-*te*, et perventurum

" Domum in excelsam, et tuam in patriam terram."

Sic utique locuta, abiit caesia-oculis Minerva

Pontum per infructuosum; reliquitque Scheriam amabilem:

Venit autem ad Marathona, et latas-vias-habentes Athenas, 80

Et ingressa est Erechthei benè-munitam domum. At Ulysses

Alcinoi ad domum ibat inclutum: multa verò ei cor

Cogitabat stantî, priùs-quàm ad aereum limen venisset:

Ver. 66. — ποιήσατ'.] Vide infra ad ἰ, 296.

Ver. 67. — ἔτις — τίεται.] Vide ad Π. Ὀ. 257. et χ', 19. 20.

Ver. 68. — νῦν γε.] *Al.* νῦν τι.] Minus rectè.

Ver. 69. — τετίμηταί τι, καὶ ἐστίν.] Vide ad Π. ἂ, 37. et ν', 756.

Ver. 74. Οἷσιν τ' εὖ φρονέσι.] Καὶ εἰς ἂν εὖ φρονῆ ἢ Ἀρήτη, τὰ νείκεα, καὶ τὰς πρὸς ἀλλήλους διαφορὰς τῶν ἀνδρῶν καὶ τῶν γυναικῶν δια-

λύει. *Schol.* *Al.* Ἡσίς τ' εὖ φρονέσι, et Ἡσίς τ' εὖ φροσύνησι.

Ver. 79. — Σχερίην.] Ἡ τῶν Φαιάκων χώρα, ἢ νῆσος· καὶ ἢ Κίρκυρα τὸ πρότερον οὕτως ἰκαλιῖτο. *Schol.*

Ver. 80. — Μαραθῶνα.] Τόπον τῆς Ἀττικῆς. *Schol.*

Ver. 81. — Ἐρεχθῆος πυκινὸν δόμον.] Τὸ ἰαυτῆς τίμιος· ἐν τούτῳ γὰρ ἰεράφῃ Ἐρεχθίδος. *Schol.*

"Ὡστε γὰρ ἡελίου αἴγλη πέλεν, ἢ σελήνης,
 Δῶμα καθ' ὑψερεφές μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο. 85
 Χάλκεοι μὲν γὰρ τοῖχοι ἐληλάδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα,
 Ἔς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ· περὶ δὲ θριγκὸς κυάνοιο·
 Χρῦσαι δὲ θύραι πυκινὸν δόμον ἐντὸς ἔεργον·
 Ἀργύρεοι δὲ σταθμοὶ ἐν χαλκῷ ἔστασαν οὐδῶ,
 Ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσῆ δὲ κορώνη. 90
 Χρῦσαι δ' ἐκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν,
 Οὓς Ἡφαιστος ἔτευξεν ἰδυίησι πραπίδεσσι,
 Δῶμα φυλαστέμεναι μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 Ἀθανάτους ὄντας καὶ ἀγήρωσ ἡματα πάντα·
 Ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ἔνθα καὶ ἔνθα, 95
 Ἔς μυχὸν ἐξ οὐδοῦ διαμπερές· ἐνθ' ἐνὶ πέπλοι

Instar enim solis splendor erat, aut lunae,
 Domum per excelsam magnanimi Alcinoi. 85
 Aerei etenim parietes ducti erant hinc atque hinc,
 Ad intimum-secessum à limine: circa autem corona ex cyano:
 Aureae verò fores firmam domum intùs claudabant:
 Postes autem argentei in aereo stabant limine.
 Argenteum verò superliminare, aurea autem cornix. 90
 Aurei porrò utrinque et argentei canes erant,
 Quos Vulcanus fecerat peritis praecordiis,
 Domum ut-custodirent magnanimi Alcinoi,
 Immortales existentes et senii-expertes dies omnes.
 Intùs verò solia circa parietem firmata erant hinc atque hinc, 95
 Ad intimum-secessum à limine usque: ibi peploi

Ver. 84. "Ὡστε γὰρ ἡελίου αἴγλη πέλεν.]
 Vide suprâ ad δ', 45.

Ver. 86. — τοῖχοι ἐληλάδατ'.] In vulgatis editum est ἐρηρέδατ'. Barnesius autem ex Scholiaste restituit ἐληλάδατ'. "Nam de parietibus aeneis, (inquit) qui ductilibus certè laminis erant induti, vox ἐλαύνω propriè usurpatur; mox autem ad ver. 95. ἐν δὲ θρόνοι περὶ τοῖχον ἐρηρέδατ' ibi quidem vox ἐρεῖδω significantior: quare meo quidem iudicio, vox ἐληλάδατο hoc in loco scribenda, ut MSS. Scholia Aloysii expressè legunt; illo posteriori loco, ἐρηρέδατο. Et ipse mox Poeta, ver. 113. eadem voce utitur, de Sepimento, Muri instar erecto, περὶ δ' ἔρκος ἐλήλαται. — Ἐληλάδατο, pro ἐληλαμμένοι ἦσαν, et ἐρηρέδατο, pro ἐρηρησμένοι, Ionicè, Reduplicatone Atticâ insuper assumpta." Ita ille. Porrò et in duobus MSS. reperit vir eruditus Tho. Bentleius ἐληλάδατο. Unde non absimile est, vocem ἐρηρέδατ', quæ huic loco minùs videtur convenire, ex ver. 95. infrâ, huc irrepuisse.

Ver. 87. — θριγκός.] "Ἦτοι ἢ τῶν τοίχων κόμη, ἢ στοφάνωσις. Eustath. Al. τριγκός.

Ver. 89. Ἀργύρεοι δὲ σταθμοί.] Vide ad Il. β', 537. Barnesius de suo edidit, Σταθμοὶ δ' ἀργύρεοι. Sed sine Codicibus nihil mutandum. Et MSS. à Tho. Bentleio collati, cum vulgatis legunt, Ἀργύρεοι δὲ σταθμοί, &c.

Ver. 90. Ἀργύρεον δ' ἐφ' ὑπερθύριον.] "Ἦγουν τὸ ἐπιεικόμενον ταῖς θύραις, εἰς ὃ φασιναί ἄνω στροφίγγης ἀρμόζονται. Eustath. Al. ἐφυπερθύριον.

Ibid. — χρυσῆ.] Pronuntiabatur χρυσῆ.

Ibid. — κορώνη.] Τὸ ἐπίσπαστρον τῆς θύρας, ἢτοι τὸ κρείκιον. [κρείκιον.] Schol.

Ver. 91. Χρῦσαι δ' ἐκάτερθε καὶ ἀργύρεοι κύνες ἦσαν.] "Ἦτοι κυρίας, ἢ ἡλους λέγει, παρ' ὃ καὶ κυνάδας φημὲν, ἢ τοὺς διπλοῦς ἡλους· τινὲς δὲ φασὶν τοὺς δοθέντας ὑπὸ Ἡφαιστού Ποσειδῶνι ὑπὲρ τοῦ συλλαβεῖν αὐτῶν [apud Eustathium αὐτῆ] πρὸς τὴν τοῦ Διὸς ἐπίθεισιν, οὕτως περιελθεῖν εἰς Ἀλκίνοου. Schol.

Ver. 92. — ἔτευξεν ἰδυίησι πραπίδεσσι.] Al. ἔτευξ' ἰδυίησι πραπίδεσσι. Quo modo et edidit Barnesius.

Ver. 95. — ἐρηρέδατ'.] Al. ἐρηρέδατ'.

Ver. 96. — ἐνθ' ἐνὶ πέπλοι διαμπερές.] βεβλήδατο.]

Λεπτοὶ εὐνήτοι βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν.

Ἔνθα δὲ Φαιήκων ἠγήτορες ἐδριόωντο,

Πίνοντες καὶ ἔδοντες· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχεσκον.

Χρῦσειοι δ' ἄρα κοῦροι εὐδμήτων ἐπὶ βαμῶν 100

Ἔστασαν, αἰθομένας δαΐδας μετὰ χερσὶν ἔχοντες.

Φαίνοντες νύκτας κατὰ δώματα δαιτυμόνεσσι.

Πεντήκονσα δέ οἱ δμῳαὶ κατὰ δῶμα γυναιῖκες·

Αἱ μὲν ἀλετρεύουσι μύλης ἐπὶ μήλοπα καρπὸν,

Αἱ δ' ἰστοὺς ὑφώσι καὶ ἠλάκατα στρωφῶσιν 105

Ἦμεναι, οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο.

Tenuēs benē-neti instrati erant, opera mulierum.

Hic autem Phaeacum primates sedebant,

Bibentes et edentes: perpetuē enim epulas habebant.

Aurei verò juvenes benē-structas super aras 100

Stabant, ardentēs faces manibus tenentes,

Illucentes nocte per domum convivis.

Quinquaginta porrò ei ancillae per domum foeminae:

Aliae quidem molunt sub molâ flavum frumentum,

Aliae verò telas texunt et pennis versant 105

Sedentes, qualia folia excelsae populi.

— rubro ubi cocco

Tincta super lectos canderet vestis eburnos.

Hor. Serm. lib. II. Ecl. vi. ver. 102.

Ver. 97. — εὐνήτοι.] *Al.* εὐνήτοι.

Ver. 100. Χρῦσειοι δ' ἄρα κοῦροι.]

Si non aurea sunt juvenum simulacra per aedes

Lampadas igniferas manibus retinentia dextris, [tur.

Lumina nocturnis epulis ut suppediten-
Lucret. lib. II. ver. 24.

“ Simulacra juvenum heroicis temporibus,

“ rudi adhuc seculo, et incognitis lucernis,

“ in angulis cœnationum destitui solita, ut

“ facem tenentes lucerent. Homerus de

“ Phæacibus canit: Χρῦσειοι δ' ἄρα κοῦροι
&c.” *Casaubon. annotat. in Athenæum, lib.*

IV. cap. 2.

Ibid. — εὐδμήτων ἐπὶ βαμῶν.] Βαμοὶ δὲ ἀπλῶς ἀνάβαμοι ἐνταῦθα, ἐφ' ἃν λυχνοφόροι κοῦροι ἴσταντο. *Eustath.*

Ver. 101. — αἰθομένας δαΐδας.] Μαρμαίριν δὲ δηλοῖ τὸ φῶς, δάος καλίσας. [infra χ', 497.] “ Δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.” ἄφ' οὗ αἱ δικτικαὶ τοῦ φωτὸς, δᾶδες, καὶ δαΐδες. *Porphyg. Quest. Homeric. 9. ipso fine.*

Ibid. — μετὰ χερσὶν ἔχοντες.] *Al.* μετὰ χερσὶ φέροντες.

Ver. 103. Πεντήκοντα δὲ οἱ δμῳαί.]

Quinquaginta intus famulæ, quibus ordine longo

Cura penum struere, et flammis adolere Penates. *Æn. I, 707.*

Ibid. — δὲ οἱ.] *Eustathius* in commentario legit, δ' ἴσαν.

Ver. 104. — ἀλετρεύουσι μύλης ἐπὶ μήλοπα καρπὸν.] Οἱ μὲν — φασὶν ὅτι στρέφουσαι καὶ τρίβουσαι ἐπὶ τῆς μύλης, ἢ ἴσταν ἄκρον μηροῦ τοῦ κατὰ τὴν ἐπιγονίδα, καρπὸν μήλοπα, ὃ ἴσταν ἐκ προβάτων ἔριον. Ἔτεροι δὲ, κρειπτόνας ἐξηγοῦμενοι, φασὶ τὰς ῥηθείας γυναικῶν ἀλθῆναι ἐν μύλωνι σίτον. *Eustath.* Earundem expositionum meminit et *Scholias*. Vera autem omninò posterior; quia isto sensu alibi apud Poetam occurrit vox μύλη· priori, nusquam.

Ibid. — μύλης ἐπί.] *Al.* μύλης ἐπί.

Ibid. — μήλοπα καρπὸν.] Τοῖς περὶ μηλοειδῆς γὰρ ἴσταν τὴν χροῖαν. *Schol.*

Ver. 106. — οἷά τε φύλλα μακεδνῆς αἰγείροιο.] Οἱ μὲν, ὅτι ἠλοστροπίου τὰξιν ἐπιῖχον καθήμιναι Διαστροπίως· οἱ δὲ, ὅτι πιστύκνεται τὸ δένδρον τοῖς φύλλοις· φύλλα δὲ, ἦτοι διὰ τὸ πλῆθος, ἢ διὰ τὸ εὐκίνητον τῶν χερῶν ἐν τῷ στρέφειν τὴν κρόκην, ὡς καὶ τὰ φύλλα τῆς αἰγείρου ἀντιστραμμένα ἀλλήλοις, καὶ εὐκίνητα βραδίως, καὶ ὑπὸ τυχούσης αἴρας. *Schol.* Postrema (ut opinor) optima interpretatio. Multò enim aptius videntur pensa versata, quàm fœminæ ipsæ sedentes, Populi foliis comparari. Atque ita ferè exponit *Eustathius*: Φύλλοις δὲ αἰγείρου τὰς δμῳὰς εἰκάξει διὰ τὸ εὐκίνητον καὶ συνηδὲ τῆς αὐτῶν ἰσχυρίας· ἐκπράξαντα γὰρ, φασὶ, καὶ τὰ τῶν αἰγείρου φύλλα διὰ τὸ ὕψος.

Καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.

Τόσον Φαίηκες πέρι πάντων ἴδριες ἀνδρῶν

Νῆα θοὴν ἐνὶ πόντῳ ἐλαυνέμεν· ὡς δὲ γυναῖκες

Ἰστὸν τεχνῆσαι· πέρι γάρ σφισι δῶκεν Ἀθήνη

110

Ἔργα τ' ἐπίστασθαι περικαλλέα, καὶ φρένας ἑσθλάς.

Ἐκτοσθεν δ' αὐλῆς μέγας ὄρχατος ἄγχι θυράων

Τετράγυος· περὶ δ' ἔρκος ἐλήλαται ἀμφοτέρωθεν.

Ἐνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκει τηλεθώντα,

Ὅγχναι, καὶ ροιαὶ, καὶ μηλῆαι ἀγλαόκαρποι,

115

Benè-textis autem à linteis distillat humidum oleum.

Tantum Phaeaces supra omnes periti sunt homines

In celeri nave per pontum dirigendâ : tantum etiam mulieres praestant

In telâ texendâ ; suprâ-modum enim illis dedit Pallas

110

Operaque scire perpulchra, et ingenium bonum.

Extra verò aulam ingens hortus prope januas

Quatuor-jugerum : circâ autem septum ductum est utrinque.

Ibi verò arbores proceras credebant virentes,

Pirus, et inalus-punica, et mali pulchrum-fructum-ferentes,

115

Ver. 107. Καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον.] Ἦτοι οὕτως ἦσαν πυκναί, ὡς μηδὲ ἔλαιον δι' αὐτῶν διελεῖν ἢ ἔξωθεν ὡς ἔλαιον ἔστιλβον, διὰ τὴν λευκότητα ἢ τρυφεραὶ ἦσαν, ὡς δοκεῖν ἔλαιον ἀπορρεῖν ἢ οὕτως ἀποστίλβειν τὸν μίτον, ὡς δοκεῖν ἔλαιον ἀποβάλλειν. Schol. Eademque ferè interpretationes affert et Eustathius. Plutarchus primam interpretationem secutus videtur ; Ὅμηρος εἶπεν, "Καιροσέων δ' ὀθονέων ἀπολείβεται ὑγρὸν ἔλαιον," ἐνδεικνύμενος τὴν ἀκρίβειαν καὶ λεπτότητα τοῦ ἕφους, τῷ μὴ προσμένειν τὸ ἔλαιον, ἀλλ' ἀπορρεῖν καὶ ἀπολισθαίνειν τῆς πυκνότητος, οὐ δίησι. De Pythiæ Oraculis, haud longè ab initio. Optima autem, ut opinor, postrema Eustathii explicatio ; nempè ut στίλβειν αἱ τοιαῦται λέγοντο ἂν ἰθόναι, ὡς εἶπερ ἔλαιον αὐτῶν ἀπελείβετο, διὰ τὸ στιλπνὸν χρῶμα τῶν νευφάντων καὶ ἔτι ἀπλῶν ἰφασμάτων. Cui accipiendi rationi faveat id quod legitur Iliad. σ', 595. "οἱ δὲ χιτῶνας εἶατο εὐνήτους, ἦκα στίλβοντας ἑλαίῳ." Et Odys. γ', 408. "ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισιν, οἱ οἱ ἔσαν προπάρσιθε θυράων ὑψηλῶν Λευκοὶ, ἀποστίλβοντες ἄλείφατος." Quem locum hic respicit Eustathius, quum addit ; Ὅτι δὲ καὶ θρόνοι λιθινοὶ οὕτω στίλβουσιν, ἐκ τῆς κατὰ συχὴν παρατρίψιν λειάνσεως, οἱ κατὰ Πύλον μαρμαῖροι θρόνοι ἐδήλωσαν.

Ibid. Καιροσέων.] Εὐφῶν, εὐ κεκαιρωμένων καιρώμα δὲ ἐστὶ τὸ διαπλεκόμενον ἐν τῷ στήμονι, παρὰ τὸν μίτον ὑπὲρ τοῦ μὴ συγχέεισθαι τοὺς στήμονας· ὅθεν ἀπὸ μέρους τοῦ μισώματος, τοὺς ὄλους εὐφῶεις λέγει. Schol.

Ibid. — ὀθονέων.] Pronuntiabatur ὀθωνῶν. Quo modo et legit Plutarchus, loco suprâ citato.

Ver. 108. Τόσον.] Al. Ὅσον.

Ver. 110. — τεχνῆσαι.] Scholiastes videtur legisse τεχνῆσαι ex τεχνήσαι· notante Barnesio.

Ver. 112. — μέγας ὄρχατος.] Ἡ ἐπὶ στίχον, καὶ ἐν τάξει τῶν ἀμπέλων φυτεία, ὄρχατος λέγεται, ἢ κῆπος. Schol. Vide et suprâ ad γ', 162.

Ver. 113. Τετράγυος.] Τεσσάρων γυῶν γῆν δὲ μέτρον γῆς γέωργικόν. Schol. Τετράγυος δὲ, οὐ ἰκάστη τῶν τεσσάρων πλευρῶν γῆν εἶχεν. Eustath.

Ibid. — περὶ δ' ἔρκος ἐλήλαται.] Sic apud Hesiodum :

Τὸν πέρι χάλκειον ἔρκος ἐλήλαται —

Theogon. ver. 726

Ibid. — ἐλήλαται.] Similiterque ver. 123. ἐρρίζωται.] Vide ad Il. α', 37.

Ver. 114. Ἐνθα δὲ δένδρεα μακρὰ πεφύκει.] Τῶν δένδρων τὰ μὲν καρποφόρα καλὰ προσαγορεύει· ἔνθα, "Δένδρεα καλὰ πεφύκει, Ὅχναι, καὶ ροιαὶ, καὶ μηλῆαι," τὰ δ' εἰς ξυλείαν εὐθετὰ, μακρὰ τοῖς ἐπιθέτοις τὰς χρήσεις διαστῆλων. Athenæus, lib. I. cap. 19. Ubi notandum, pro δένδρεα μακρὰ, legisse hic Athenæum, δένδρεα καλὰ. Vide et suprâ ad ε', 238.

Ver. 115. Ὅγχναι.] Nonnulli legunt Ὅχναι. Quam et veriolem esse lectionem contendit Barnesius, ex Odys. ω', 246. Οὐκ ὄγχνη, οὐ πρασίη σοι ἄνευ κομιδῆς κατὰ κῆπον "ubi Prior Syllaba." inquit, "communis." Sed vide ad istum locum.

Ibid. — μηλῆαι ἀγλαόκαρποι.] Ζήτησις οὖν ἦν διὰ τί τὰς μηλῆας ὁ Ποιητὴς ἀγλαόκαρπους ἔξαιρέτως προσεῖπεν. Καὶ Τρύφων μὲν ὁ ἰατρὸς εἰλεγε, κατὰ τὴν πρός τὸ δένδρον εἰρησ-

Συκαῖ τε γλυκεραῖ, καὶ ἐλαῖαι τηλεθώσαι.

Τάων οὔποτε καρπὸς ἀπόλλυται, οὔδ' ἐπιλείπει

Χείματος, οὔδ' ἐξέρχεται, ἐπετήσιος· ἀλλὰ μάλ' αἰεὶ

Ζεφυρή πνεύουσα, τὰ μὲν φύει, ἄλλα δὲ πέσσει.

"Ογχην ἐπ' ὄγχην γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλω,

120

Αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ σταφυλῇ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ.

"Ἐνθα δὲ οἱ πολύκαρπος ἀλῶν ἐρρίζωται·

Τῆς ἕτερον μὲν, θειλόπεδον λευρῶ ἐνὶ χώρῳ

Τέρσεται ἡελίῳ· ἑτέρας δ' ἄρα τε τρυγώσιν,

"Ἄλλας δὲ τραπέουσι· πάροιθε δὲ τ' ὄμφακες εἰσὶν,

125

Ficusque dulces, et oleae virescentes.

Ex iis fructus nunquam perit, neque deficit

Hyeme, neque aestate, perennis; sed omnino semper

Zephyrus spirans, alia quidem crescere-facit, alia verò maturescere.

Pirus post pirum senescit, malum post malum,

120

Ac post uvam uva, ficusque post ficum.

Ibi porro ei fructuosa vinea plantata est:

Hujus alterum quidem apricum solum lato in loco

Siccatur sole; alias autem vindemiant,

Alias verò calcant; antè autem uvae immaturae sunt,

125

Ἄνθρωποι σύγκρισιν, ὅτι μικρὸν ὄν κομιδῆ, καὶ τὴν ὄψιν εὐτελεῖς, καλὸν καὶ μέγαν ἐκφέρει τὸν καρπὸν. "Ἄλλος δὲ τις ἔφη, τὸ καλὸν ἐκ πάντων συντιθέντα, μόνῳ τούτῳ τῶν ἀκροδρῶν ὄρεν ὑπάρχον· καὶ γὰρ τὴν ψαῦσιν ἔχει καθάπερ ἴον, ὥστε μὴ μολύνει, ἀλλ' εὐωδίας ἀναπιμπλάναι τὸν ἀπτόμενον, καὶ τὴν γεῦσιν ἠδεῖαν ὀσφραίνεσθαι· καὶ ἰδίῳ ἐπιτεριστάτον ἴσθι· διὸ καὶ τάσας ἰμοῦ τὶ τὰς αἰσθήσεις προσαγόμενον, εἰκότως ἵπτανεῖσθαι. *Plutarch. Symposiac. lib. V. Probl. 8. sub initio.*

Ver. 116. Συκαῖ τε γλυκεραῖ, καὶ ἐλαῖαι τηλεθώσαι.] Καλὰ δὲ καὶ τὰ ἐπιθήτα. Παρατηρημένως γὰρ ὁ Ποιητὴς ἐκάστου δένδρου ἐπίειπεν ἐκτίθειται κατὰ φυσικὴν ἰδιότητα. Καλὸν μὲν γὰρ τὸ μῆλον· καὶ ὡς αὐτὸς φησὶ, καρπὸς ἀγλαός· διὸ καὶ ἀγλόκαρπος ἡ μήλια, ὡς αὐτίκα εἰρήσειται. Γλυκὺ δὲ ὑπερβαλλόντως τὸ σῦκον ἐν ὀπώραις. Ἀισθαλὴ δὲ ἡ ἐλαία. *Eustath.* "Ὀμηρος δὲ ὁ σοφὸς τὰ μὲν ἄλλα τῶν καρπῶν εἰς μέγιστος, ἢ χρόαν, ἢ κάλλος· ἵπτανεῖ μόνῳ δὲ τῷ σύκῳ τὴν τῆς γλυκύτητος ἵπτανεῖαν συγχωρεῖ· καὶ τὸ μὲν μιλί χλωρὸν καλεῖ, διδίδας μὲν λάθη γλυκὺ, προσιωτῶν ὁ καὶ πικρὸν ἵπτανεῖ πολλὰκις συμλαίνει· τῷ σύκῳ ἄρα δὲ μόνῳ ἀποδίδωσι τὴν οἰκίαν εὐφημίαν, ὥστε τῷ νίκταρι, διότι καὶ μόνον γλυκὺ τῶν ἄλλων ἴσθιν. *Julian. Epist. 24.*

Ver. 117. — οὔποτε καρπὸς ἀπόλλυται, οὔδ' ἐπιλείπει.] Τουτίσθιν οὔθ' ὑπὸ τινὸς πάθους φθείρεται, οὔδ' μὴν δαπανώμενος ἀπολείπει. *Eustath.*

Ibid. — ἐπιλείπει.] Ita *Henricus Stephanius* et *Vulgati. Eustathius* autem et in contextu et in commentario legit ἀπολείπει

uti edidit et *Barnesius*. Cumque iis facit et MS. unus à *Tho. Benleio* collatus. *Al. ἀπολήγει.*

Ver. 118. — ἐπετήσιος.] Ἐπιτεταμένος καὶ διηνεκὴς καὶ ἐξαρκῶν εἰς ὄλον ἔτος. *Eustath.*

Ver. 119. Ζεφυρή.] Ἡ τοῦ Ζεφύρου πνοή. *Schol.* Vide et ad *Il. ε', 398.*

Ver. 120. "Ογχην ἐπ' ὄγχην γηράσκει.] *Diodorus Siculus* de insulâ quâdam in Oceano versus meridiem repertâ: Τὰς ὀπώρας δὲ παρ' αὐτοῖς παρ' ὄλον τὸν ἑαυτὸν ἀκμάζειν· ὥστε καὶ ὁ Ποιητὴς φασὶν· "Ογχην ἐπ' ὄγχην γηράσκει, μῆλον δ' ἐπὶ μήλω, Αὐτὰρ ἐπὶ σταφυλῇ "σταφυλῇ, σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ." *Bibliothec. Hist. lib. II.* haud longè à fine. Ἐπιμιλουμένους δὲ αὐτοῦς [ἠρώας] εἰσάγει ["Ὀμηρος] καὶ τῶν ἀκροδρῶν· "Ογχην γὰρ ἐπ' ὄγχην του γηράσκει, "σῦκον δ' ἐπὶ σύκῳ." *Athenæus, lib. I. cap. 19.* Observat autem idem *Athenæus* fructus hosce nemini usquam ad edendum appositos memorari: Καὶ μὴν οὔδ' ὀπώραν παρατίθεισιν, καὶ περὶ οὕτων πολλῆ, καὶ ἥδιστα ταύτης μνημονίου, καὶ πάντα χρόνον παρασκευάζων ἀράνατον. "Ογχην" γὰρ φησὶν "ἐπ' ὄγχην," καὶ τὰ ἐξῆς. *Lib. I. cap. 8.*

Ibid. "Ογχην — ὄγχην.] Vide suprâ ad *ver. 115.*

Ver. 123. — θειλόπεδον.] Ἐνθα θειλὸς γίνεται βοτρυών, καὶ ἠλιούνηται, καὶ ψύχονται ἢ ὁ ψυκτής. *Schol.*

Ver. 124. — ἑτέρας δ' ἄρα τι τρυγώσιν.] *Al.* ἑτέρας δὲ ἄρα τρυγώσιν.

Ver. 125. — τραπέουσι.] Ἀπὸ τοῦ πατοῦσι. *Eustath.*

"Ανθος ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν.
 "Ενθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νείατον ὄρχον
 Παντοῖαι πεφύασιν, ἐπηετανὸν γανώουσαι·
 "Εν δὲ δῶα κρῆναι, ἣ μὲν τ' ἀνὰ κῆπον ἅπαντα
 Σκίδναται, ἣ δ' ἐτέρωθεν ὑπ' αὐλῆς οὐδὸν ἴησι
 Πρὸς δόμον ὑψηλὸν, ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.
 Τοῖά ῥ' ἐν Ἀλκινόοιο θεῶν ἔσαν ἀγλαὰ δῶρα.

130

"Ενθα σταῖς θεῖτο πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα ἑῷ θεήσατο θυμῷ,
 Καρπαλίμως ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσατο δάματος εἶσω.
 Εὔρε δὲ Φαιήκων ἠγήτορας ἠδὲ μέδοντας
 Σπένδοντας δεπάεσσιν εὐσκόπῳ Ἀργειφόντῃ,
 *Ω πυμάτῳ σπένδεσκον, ὅτε μνησαίατο κοῖτου,

135

Florem emittentes, aliae verò submaturescunt.

Ibi porrò excultae areolae ad extremum ordinem

Omnis generis consitae sunt, perennè florentes :

Insunt autem duo fontes ; alter quidem per hortum totum

Dispergitur, alter verò ex-alterâ-parte sub aulae limen fluit

Ad domum excelsam, undè aquabantur cives.

Talia utique in Alcinoi domo deorum erant splendida dona.

Ibi stans admirabatur patiens nobilis Ulysses.

Caeterùm postquam omnia suo admiratus esset animo,

Celeriter super limen ingressus est domum intra.

Invenit autem Phaeacum ductores atque principes

Libantes poculis speculatori Argicidae ;

Cui ultimo libabant, quando cogitabant de-lecto.

130

135

Ver. 126. "Ανθος ἀφιεῖσαι.] "Απὸ ἀνθους εἰς ὄμφακας μεταβάλλουσαι. Schol.

Ibid. — ἀφιεῖσαι.] "Prior Syllaba τοῦ "εῖς," inquit Barnesius, "per se communis, "plus semel Homero producitur, ut Iliad. "έ, ver. 51. Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βίλος ἐχέ- "πιυκὲς ἐφίεις· Et Odys. μ', 192. "Ως φά- "σαν, ἴησαι ὅσα κάλλιμον." Quæ quàm sup-
 pervacanea sit annotatio, vide ad II. ν', 103. et δ, 24.

Ibid. — ὑποπερκάζουσιν.] Τῇ παραστάσει ἀκμάζουσιν· οἷον ἐκ τοῦ ὄμφακος μεταβάλλουτιν εἰς τὸ μέλαν τῆς σταφυλῆς χρώμα πεπαινούμεναι. Schol.

Ver. 127. "Ενθα δὲ κοσμηταὶ πρασιαὶ παρὰ νείατον ὄρχον.] Παριτίθειτο δὲ τοῖς ἤρωσι δειπ-
 νῆσι καὶ λάχανα. "Οτι δὲ οἶδασι τὰς λαχανεί-
 ας, δῆλον ἐκ τῶν παρὰ νείατον ὄρχον κοσμητῶν
 πρασιῶν. Athenæus, lib. I. cap. 19.

Ibid. — πρασιαί.] Αἱ λαχανεῖαι, ἣ αἱ τῶν φυτειῶν τετραγῶνοι σχέσεις ὡς τὰ πλινθία. Schol.

Ibid. — ὄρχον.] Στίχον ἀμπέλου. Schol.

Ver. 128. — πεφύασιν.] Vide ad II. ν', 736. et ά, 37.

Ver. 130. — ἴησι.] Αἱ ἴησι.

Ver. 131. — ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται.] Ita ex Scholiaste et ex Henrico Stephano restituit Barnesius : Quocum facit et MSS. nonnulli à Tho. Bentleio collati. Ita porrò, notante Barnesio, in omnibus codicibus legitur infra ε', 206. ubi idem hemistichium occurrit. Apud Eustathium, Editionumque veterum nonnullas, hoc in loco corruptè ὑδρεύονται.

Ver. 132. Τοῖά ῥ'.] Talia inquam —. Al. Τῶ ἄρ'. Quod idem.

Ver. 138. *Ω πυμάτῳ σπένδεσκον.] "Επεὶ ἀνιρόπομπος, ἢ ὕπνου παρικτικός· διὸ καὶ, "εἴλετο δὲ ῥάβδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλ-
 "γει," [suprà έ, 47.] Schol. "Εσπένδον δὲ ἀπὸ τῶν δειπνῶν ἀναλύοντες, καὶ τὰς σπονδὰς ἐ-
 ποιοῦντο Ἑρμῇ —. Δοκεῖ γὰρ Ἑρμῆς ὕπνου προστάτης εἶναι. Athenæus, lib. I. cap. 14. Οἱ δὲ τῷ Ἑρμῇ πυμάτῳ σπένδοντες, ὅτε μνησαίατο κοῖτου, ἄρ' οὐκ εἰς τὸ αὐτὸ συνάγουσι τῷ οἴῳ τὸν λόγον; "Ως γοῦν παρόντι καὶ συνι-
 πισκοποῦντι τῷ φρονιματώτῳ διῶ πρώτον ἀπαλ-
 λαττόμενοι προσεύχονται. Plutarch. Symposiac. lib. VII. Probl. 9.

Ibid. — σπένδεσκον.] Vide ad II. ά, 37. et β', 221.

- Αὐτὰρ ὁ βῆ διὰ δῶμα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Πολλὴν ἤερ' ἔχων, ἣν οἱ περίχευεν Ἀθήνη, 140
 "Ὀφρ' ἴκετ' Ἀρήτην τε καὶ Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' Ἀρήτης βάλε γούνασι χεῖρας Ὀδυσσεύς.
 Καὶ τότε δῆ ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο Δίσφατος ἀήρ.
 Οἱ δ' ἄνεω ἐγένοντο ὄμον κατὰ φῶτα ἰδόντες·
 Θαύμαζον δ' ὀρώοντες· ὁ δ' ἔλλιτάνευεν Ὀδυσσεύς· 145
 Ἀρήτη, Δύγατερ Ῥηξήνορος ἀντιθέοιο,
 Σόν τε πόσιν, σά τε γούναθ' ἰκάνω, πολλὰ μογήσας,
 Τούσδε τε δαιτυμόνας, τοῖσιν θεοὶ ὄλβια δοῖεν
 Ζώμεναι, καὶ παισὶν ἐπιτρέψειεν ἕκαστος
 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, γέρας δ' ὅ,τι δῆμος ἔδωκεν 150
 Αὐτὰρ ἐμοὶ πομπὴν ὀτρύνετε πατρίδ' ἰκέσθαι
 Θαῶσον· ἐπειδὴ δὴθὰ φίλων ἀπὸ πῆματα πάσχω.
 "Ὡς εἰπὼν, κατ' ἄρ' ἔζειτ' ἐπ' ἐσχάτη ἐν κονίῃσι
 Πὰρ πυρὶ· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ.
 Ὀψὲ δὲ δὴ μετέειπε γέρων ἤρως Ἐχένηος, 155
 "Ὅς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν,

- Verùm ivit per domum patiens nobilis Ulysses,
 Multam caliginem habens, quam ei circumfudit Minerva, 140
 Donec pervenit ad Areten et Alcinooum regem.
 Circumjecit autem Aretae genubus manus Ulysses.
 Et tum demùm retrò ab eo dissipatus est divinitùs-affusus aër.
 Illi verò muti facti sunt per domum, virum conspicati ;
 Admirabanturque intuentes : supplicabat autem Ulysses : 145
 " Arete, filia Rhexenorìs deo-paris,
 " Ad tuum maritum, et ad tua genua venio, multa passus,
 " Et ad hosce convivas ; quibus dii feliciter dent
 " Vivere, et liberis transmittat unusquisque
 " Possessiones in aedibus, honoremque, quemcunque populus dederit : 150
 " At mihi deductionem parate, in patriam ut-perveniam
 " Ocyùs ; quoniam diù *procul* ab amicis aerumnas patior.'
 Sic fatus, resedit ad focum in cineribus
 Juxta ignem ; illi verò omnes obmutuerunt silentio.
 Serò autem tandem interfatus est senex heros Echeneus, 155
 Quì sanè Phaeacum virorum maximus-natu erat,

Ver. 140. — ἣν οἱ περίχευεν Ἀθήνη.]
 Τουτίστι φρόνησις, ἡ προβουλιουσαμίνη τὸν τοιοῦ-
 τον καιρόν. Eustath. Vide suprâ ad ver.
 15.

Ver. 142. — ἄρ'.] Proindè, ut ei præce-
 perat Nausicaa — suprâ ζ', 310.

Ver. 145. Καὶ τότε δῆ ῥ' αὐτοῖο πάλιν χύτο
 Δίσφατος ἀήρ.]

Vix ea fatus erat, cùm circumfusa repentè
 Scindit se nubes, et in æthera purgat a-
 pertum.

Restitit Æneas, clarâque in luce refulsit.
 Æn. I, 590.

Ver. 145. — ὁ δ' ἔλλιτάνειεν Ὀδυσσεύς.]
 Ita Barnesius. Al. ὁ δ' ἔλλιτάνειεν et ὁ δὲ λι-
 τάνειεν. Quæ omnia eodem modo pronun-
 tianda. Vide ad Il. á, 4. 51. et φ', 71.

Ver. 149. — ἐπιτρέψειεν ἕκαστος.] Al.
 ἐπιτρέψειεν ἕκαστος.

Ver. 153. 160. — ἔζειτ' — ἐν κονίῃσι
 — ἦσθαι — ἐν κονίῃσιν.] Vide ad Il. á,
 593. et 9', 156.

Καὶ μύθοισι κέκαστο, παλαιά τε, πολλά τε εἰδώς.

“Ὅς σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

Ἄλκινό, οὐ μὲν τοι τόδε κάλλιον, οὐδὲ ἔοικε,

Ξεῖνον μὲν χαμαὶ ἦσθαι ἐπ’ ἐσχάρῃ ἐν κονίησιν·

160

Οἷγε δὲ σὸν μῦθον ποτιδέγμενοι ἰσχανόωνται.

Ἄλλ’ ἄγε δὴ ξεῖνον μὲν ἐπὶ θρόνου ἀργυροῦλου

Εἶσον ἀναστήσας· σὺ δὲ κηρύκεσσι κέλευσον

Οἶνον ἐπικρῆσαι, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνω

Σπέισομεν, ὅσθ’ ἰκέτησιν ἅμ’ αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ·

165

Δόρπον δὲ ξεῖνω ταμίῃ δότω ἔνδον ἔοντων.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ’ ἄκουσ’ ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο,

Χειρὸς ἐλὼν Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην,

ᾧ ὤρσεν ἀπ’ ἐσχαρόφιν, καὶ ἐπὶ θρόνου εἶσε Φαινοῦ,

Υἱὸν ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαοδάμαντα,

170

“Ὅς οἱ πλησίον ἴζε, μάλιστα δὲ μιν φιλέεσκεν.

Χέρνιβα δ’ ἀμφίπολος προχόω ἐπέχευε φέρουσα

Καλῆ, χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,

Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνουσε τράπεζαν.

Et eloquentiâ præstabat, priscaque et plurima doctus.

Qui inter eos benè-volens concionatus est et dixit :

“ Alcinoë, non sanè tibi hoc honestius, neque convenit,

“ Hospitem quidem humi sedere ad focum in cineribus :

160

“ Hi verò tuum jussum expectantes continent-se.

“ Verùm age jam hospitem in sede argenteis-clavis-distinctâ

“ Colloca erectum : tu autem praeconibus impera

“ Vinum infundere ; ut et Jovi fulmine-gaudenti

“ Libemus, qui utique supplices venerandos comitatur :

165

“ Coenam verò hospiti proma det ex intùs reconditis.”

At postquam hoc audiisset sacra vis Alcinoi,

Manu prehensum Ulyssem prudentem versutum,

Erexit à foco, et in sedem collocavit splendidam,

Fillo exsuscitato, virtutis-amante Laodamante,

170

Qui ei proximus sedebat ; maximè autem ipse eum diligebat.

Aquam verò ancilla gutturnio infudit ferens

Pulchro, aureo, super argenteum lebetem

Ad lavandum, juxtaque positam extendit mensam.

Ver. 158. “Ὅς σφιν.] Ita Barnesius. Vulgg. “Ὅ σφιν.

Ver. 164. Οἶνον ἐπικρῆσαι] Ἐπὶ τῷ ὄντι ἔτι-ρον ἐπικρεῖσθαι. Schol.

Ver. 169. — ἐσχαρόφιν.] Ἀλ. ἐσχαρόφιν.

Ver. 170. Υἱὸν ἀναστήσας.] Ἐπαινοῦμεν δὲ καὶ τὸν Ἀλκίνοον, ὅτι τὸν ξένον ἰδρύει παρ’ αὐτὸν, “ Υἱὸν ἀναστήσας ἀγαπήνορα Λαομέδοντα, “Ὅς “ οἱ πλησίον ἦστο, μάλιστα δὲ μιν φιλέεσκεν.” τὸ γὰρ εἰς τὴν τοῦ φιλομένου χάραν καθίσει τὸν ἰκέτην, ἐπιδέξιοι ἐμειλῶς καὶ φιλόφρονες. Plu-tarch. Symposiac. lib. I. Probl. 2.

Ibid. — ἀγαπήνορα.] Ἐπὶ ἀνδρῶν ἡγα-

πημίον, ἢ φιλόφρονες. ἢ τὸν ἀγαπῶντα ἀνδρεί-αν. Schol.

Ibid. — Λαοδάμαντα.] Apud Plutarchum, loco suprâ citato, Λαομέδοντα.

Ver. 171. — πλησίον ἴζε.] Apud Plu-tarchum, πλησίον ἦστο.

Ver. 172. Χέρνιβα δ’ ἀμφίπολος.]

Dant famuli manibus lymphas —

Æn. I, 704.

Ver. 175. Καλῆ.] Similiterque ver. 191. 235, et 336. καλῆ. Vide ad Il. β’, 45.

Ver. 174. Νίψασθαι.] Παρατηρητέον δὲ καὶ, ὅταν Ὀδυσσεὺς ἀπονιζόμενος τὰς χεῖρας ποιῇ,

Σῖτον δ' αἰδοίη ταμίη παρέθηκε φέρουσα, 175

Εἶδατά πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρεόντων.

Αὐτὰρ ὁ πῖνε καὶ ἤσθε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς.

Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·

Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος μέθυ νεῖμον

Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον, ἵνα καὶ Διὶ τερπικεραύνω 180

Σπείσομεν, ὅσθ' ἰκέτησιν ἄμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.

Ὡς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·

Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν·

Αὐτὰρ ἐπεὶ σπείσαν τ', ἐπίον Δ', ὅσον ἤθελε θυμὸς,

Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν. 185

Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες ἠδὲ μέδοντες,

Ὅφρ' εἴπω, τὰ με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.

Νῦν μὲν δαισάμενοι κατακείμετε οἴκαδ' ἰόντες·

Ἦῶθεν δὲ γέροντας ἐπὶ πλέονας καλέσαντες,

Ξεῖνον ἐνὶ μεγάροις ξεινίσσομεν, ἠδὲ θεοῖσι 190

Ῥέζομεν ἱερὰ καλά· ἔπειτα δὲ καὶ περὶ πομπῆς

Panem verò veneranda pròma apposuit ferens, 175

Fercula multa apponens, largiens de praesentibus.

Caeterùm bibebat et comedebat patiens nobilis Ulysses.

Et tum praeconem allocuta est vis Alcinoi :

“ Pontonoè, cratere mixto vinum distribue

“ Omnibus per domum : ut et Jovi fulmine-gaudenti 180

“ Libemus, qui utique supplices venerandos comitatur.”

Sic ait : Pontonous autem dulce vinum miscebat :

Distribuitque omnibus, auspicatus poculis.

Caeterùm postquam libassentque, bibissentque, quantum volebat animus,

Illis dein Alcinoos concionatus est et interfatus : 185

“ Audite, Phaeacum ductores atque principes,

“ Ut dicam, quae me animus in pectoribus jubet.

“ Nunc quidem epulati cubetis domum profecti :

“ Manè verò senibus pluribus advocatis,

“ Hospitem in aedibus hospitio-excipiemus, atque diis 190

“ Faciemus sacra pulchra : deinde autem et de reductione

πρὸν μεταλαβεῖν τροφῆς· ἐν Ἰλιάδι δὲ τοῦτο ποι-
εῦντας οὐκ ἴσθιν ἰερεῖν. Σχολαζόντων γὰρ βίος
ὁ ἐν Ὀδυσσεΐα, καὶ διὰ τὴν ἱερίην τροφῶντων.
Athenæus, lib. I. cap. 15.

Ver. 180. — ἀνὰ μέγαρον.] Apud Eu-
stathium in commentario, ἀνὰ μέγαρον.

Ver. 185. Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμε-
νος δεπάεσσιν.] Τὸ δὲ “ πᾶσιν,” εὐ τοῖς ποτηρί-
οις, ἀλλὰ τοῖς ἀνδράσιν. Ἀλκίνοος γοῦν τῷ Πον-
τόνοφ φησὶ, [suprà ver. 179.] “ Μίθυ νεῖμον
“ Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον.” Καὶ ἔξῃς ἰτάγει· “ Νώ-
“ μησι δ' ἄρα πᾶσιν ἐπαρξάμενος δεπάεσσιν.”
Athenæus, lib. I. cap. 11.

Tom. I.

Ibid. — ἄρα.] Deinceps —. Ut
jusserat Alcinoos — ver. 179.

Ver. 184. — σπιῖσάν τ'.] MS. à Tho.
Bentleio collatus, σπείσαντ' uti et Editi ha-
bent Iliad. i, 177. ubi idem versus occurrit.
Sed σπιῖσάν τ' usitatior lectio.

Ver. 186. Κέκλυτε, Φαιήκων ἡγήτορες.]

Audite, ô proceres, ait —.

Æn. III, 103.

Ver. 188. — δαισάμενοι.] Eustathius
in commentario citat δαινώμενοι. Minus rec-
tè.

Q

Μησόμειθ', ὡς χ' ὁ ξεῖνος ἀνευθε πόνου καὶ ἀνίης
 Πομπῇ ὑφ' ἡμετέρῃ ἦν πατρίδα γαῖαν ἴκηται
 Χαίρων, καρπαλίμως, εἰ καὶ μάλα τηλόθεν ἐστὶ
 Μηδέ τι μεσσηγύς γε κακὸν καὶ πῆμα πάθῃσι,

195

Πρὶν γε τὸν ἧς γαίης ἐπιθήμεναι· ἔνθα δ' ἔπειτα
 Πείσεται ἄσσα οἱ αἶσα, κατακλῶθές τε βαρεῖαι,
 Γεινομένῳ νήσαντο λίνῳ, ὅτε μιν τέκε μήτηρ.
 Εἰ δέ τις ἀθανάτων γε κατ' οὐρανοῦ εἰλήλουθεν,
 " Ἄλλο τι δὴ τὸδ' ἔπειτα θεοὶ περιμηχανόωνται.
 Αἰεὶ γὰρ τοπάρος γε θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς
 Ἕμῃν, εὐτ' ἔρδωμεν ἀγακλειτὰς ἐκατόμβας·
 Δαίνυνταιί τε παρ' ἄρμι καθήμενοι, ἔνθα περ ἡμεῖς.
 Εἰ δ' ἄρα τις καὶ μῦθος ἰὼν ξύμβληται ὀδίτης,

200

- " Cogitabimus, ut hospes absque labore et molestiâ
 " Deductione sub nostrâ suam in patriam perveniat,
 " Gaudens celeriter, etiam si valdè procul sit :
 " Neque quid interea mali et damni patiat,ur,
 " Antequam ipse suam terram conscendat ; ibi verò deinde
 " Patietur quaecunque ei Fatum, Parcaeque graves
 " Nascenti neverunt filo, quando ipsum peperit mater.
 " Quòd si quis immortalium utique de coelo venerit,
 " Aliud quippiam hoc deinceps dii moliuntur.
 " Semper enim antea quidem dii apparent manifesti
 " Nobis, quando facimus inelytas Hecatombas ;
 " Convivanturque apud nos sedentes, ubi scilicet nos.
 " Si autem aliquis et solus profectus occurrerit viator,

195

200

Ver. 192. — ἀνίης.] Vide ad Π. ὁ, 24.

Ver. 195. — μεσσηγύς γε.] *Al.* μεσσηγύς τε.

Ver. 197. Πείσεται ἄσσα οἱ αἶσα, κατακλῶ-
 θές τε βαρεῖαι, Γεινομένῳ νήσαντο λίνῳ.]

Κλωθῶ τε, Λάχεσίην τε, καὶ Ἄτροφον αἶ τε
 βροτοῖσιν

Γεινομένοισι διδοῦσιν ἔχειν ἀγαθὸν τε κακὸν τε.
Hesiod. Theogon. ver. 218.

οὐκ ἐστὶν ἀλύξαι

Ἀνθρώποις ὁ, τι μοῖρα κατὰ κλωστήρος ἐπέγει.
Theocrit. Idyll. XXIV. ver. 68.

Sive ita nascenti legem dixere sorores :

Nec data sunt vitæ fila severa meæ.

Ovid. Heroid. Epist. XV. ver. 81.

Porrò colligit hinc *Lucianus* in *Philopatride*,
Homergum in eâ sententiâ fuisse, Fato nempè
 omnia regi. Οὐχ Ὅμηρος ὁ ἀοιδὸς ποιητῆς
 εἶρηκε, [*Iliad. ζ', 488.*] "Μοῖραν δ' οὐ τινά φη-
 "μι πεφυγμένον ἔμμεναι ἀνδρῶν." — ἀλλὰ
 καὶ ὄλον τὸν βίον καθειμάσθαι, καὶ τὰς ἐν τούτῳ
 μεταβολάς. " — ἔνθα δ' ἔπειτα Πείσεται ἄσσα
 "οἱ αἶσα, &c." — "Ὅστι πάντα ὑπὸ τῶν Μοι-
 ρῶν γίνεσθαι ὁ Ποιητῆς μεμαρτύρηκε. E con-
 trario autem contendit *Eusebius*, μηδαμῶς τὸν
 Ὅμηρον μὴ ἐν ἰκείνοις τοῖς ἔπισι συμμαρτυρεῖν

αὐτῶ τῷ δόγματι. Οὐ γὰρ τὸ πάντα γίνεσθαι
 καθ' εἰμαρμένην, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ τινὰ κατ' ἐκεί-
 νην συμβαίνειν ἐξ αὐτῶν ὑποβάλλων εὐρεθήσεται.

— Καὶ τὸ, [*Iliad. υ', 127.*] " — ὅστιρον
 " αὐτε τὰ πείσεται, ὅσα οἱ αἶσα Γεινομένῳ ἐπί-
 " νησι λίνῳ —" τὸ αὐτὸ βούλεται· οὐ γὰρ,
 ὅτι πάντα αὐτῶ καθ' εἰμαρμένην τὰ μετὰ ταῦτα
 συμβήσεται, λέγει· ἀλλ' ὅτι κατ' ἀνάγκην αὐ-
 τῶ τινὰ συμβήσεται· ἢ γὰρ τοῦ " ὅσα" διασ-
 τολῆ τί ποτε ἕτερον ἢ τοῦτο σημαίνει ; — Καὶ
 τὸ, "Μοῖραν δ' οὐ τινά φημι πεφυγμένον —,"
 ἄριστα εἶρηται. Τίς γὰρ ἂν δύναίτο τὰ κατ'
 ἀνάγκην παντὶ ζῶν συγκυροῦντα διαφυγεῖν ;
Præparat. Evangel. lib. VI. cap. 8. sub ini-
tio. Vide et suprâ ad ἄ, 7.

Ibid. — αἶσα, κατακλῶθές τε βαρεῖαι.]
Al. αἶσα, κατὰ κλωθῆς τε βαρεῖαι. *Al.* αἶσα
 κατακλώθῃσι βαρεῖαι. Quæ posterior lectio,
 uti rectè hîc annotat *Barnesius*, ferri non
 potest, propter sequentem, " Γεινομένῳ νήσαν-
 " το λίνῳ."

Ibid. — κατακλώθῃσι.] Αἱ κατακλώθουσαι
 καὶ καταμοιροῦσαι ἐκάστω τὸ εἰμαρμένον. *Schol.*
Ver. 198. Γεινομένῳ νήσαντο λίνῳ.] Vide su-
 præ ad δ', 208. Caterùm *Lucianus*, loco su-
 præ ad ver. 197. citato, legit *Γεινομένῳ νήσαν-*
το, &c.

Οὐτι κατακρύπτουσιν· ἐπεὶ σφισιν ἐγγύθεν εἰμέν, 205
 Ὡσπερ Κύκλωπές τε, καὶ ἄγρια Φῦλα Γιγάντων.
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀλκινό', ἄλλο τί τοι μελέτω φρεσίν· οὐ γὰρ ἔγωγε
 Ἀθανάτοισιν ἕοικα, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Οὐ δέμας, οὐδὲ φυὴν, ἀλλὰ θνητοῖσι βροτοῖσιν· 210
 Οὓς τινὰς ὑμεῖς ἴστε μάλιστ' ὀχέοντας οἴζυν
 Ἀνθρώπων· τοῖσιν κεν ἐν ἄλγεσιν ἰσωσαίμην.
 Καὶ δ' ἔτι κεν καὶ πλείον' ἐγὼ κακὰ μυθησαίμην,
 Ὅσσα γε δὴ ζῦμπαντα θεῶν ἰότητι μόγησα.
 Ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι εἰάσατε, κηδόμενόν περ· 215
 Οὐ γὰρ τι στυγερεῖ ἐπὶ γαστέρι κύντερον ἄλλο
 Ἐπλετο, ἢ τ' ἐκέλευσεν εἶο μνήσασθαι ἀνάγκη,
 Καὶ μάλα τειρόμενον, καὶ ἐνὶ φρεσὶ πένθος ἔχοντα.
 Ὡς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν ἔχω φρεσίν· ἢ δὲ μάλ' αἰεὶ

“ Nequaquam occultant; quoniam ipsos propè sumus, 205
 “ Quemadmodum Cyclopesque, et agrestes gentes Gigantum.”
 Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses:
 “ Alcinoë, aliud quid tibi curae-sit in animo; non enim ego
 “ Immortalibus similis-sum, qui coelum latum habitant,
 “ Neque corpore, neque oris habitu; sed mortalibus hominibus: 210
 “ Quoscumque vos nôstis maximè subeuntes aerumnam
 “ Hominum; hisce in doloribus equipararer.
 “ Et adhuc etiam plura ego mala dicerem,
 “ Quae sanè omnia deorum voluntate pertuli.
 “ Verùm me quidem coenare sinite, dolentem licèt! 215
 “ Non enim odioso ventre importunius aliud
 “ Est, qui jubet sui recordari necessitate,
 “ Etiam valdè afflictum hominem, et in animo dolorem habentem.
 “ Sic et ego luctum quidem habeo in animo; hic verò omninò semper

Ver. 206. Ὡσπερ Κύκλωπές τε, καὶ ἄγρια
 Φῦλα Γιγάντων.] Ὡς εἰσὶν ἀλλήλων ἐγγύς Κύ-
 κλωπές τε καὶ Γίγαντες, ἢτοι κατὰ γένος, ἢ κα-
 τὰ τόπον, ἢ κατὰ ἀδικίαν· οὕτως καὶ ἡμῖς θεοῖς
 πλησίον κατὰ δικαιοσύνην. Schol.

Ver. 212. — τοῖσιν κεν.] *Al.* τοῖσιν καί.
Ibid. — ἰσωσαίμην.] Vide supra ad ε',
 491.

Ver. 213. — πλείον.] *Al.* μάλλον.
 Ver. 215. Ἀλλ' ἐμὲ μὲν δορπῆσαι εἰάσατε.]
 Καὶ τὸν Ὀδυσσεύς δι' Ὀμηροῦ πολυφάγον καὶ λαί-
 μαργον παραδίδωσι, ὅταν λίγη· “ Ἀλλ' ἐμὲ
 “ μὲν δορπῆσαι εἰάσατε, &c.” Ἐπιβύλλουσα
 γὰρ ἐν τούτοις φαίνεται αὐτοῦ λαίμαργία, μετὰ
 τοῦ μηδὲ ἐν δίοτι τὰ περὶ τῆς γαστροῦ, γνωμολο-
 γῆν. Ἐχρῆν γὰρ, εἰ καὶ ἰλίματτι, διακαρτερίειν,
 ἢ μιτριάζειν τὰ περὶ τὴν τροφήν. Τὸ δὲ τιλιου-
 ταῖον καὶ τὴν τιλιοτάτην αὐτοῦ ταρίσθησι λαί-
 μαργίαν καὶ γαστριμαργίαν. “ Ὡς καὶ ἐγὼ πέν-

“ θος μὲν ἔχω φρεσίν, &c.” [ver. 219.] *Athe-*
næus, lib. X. cap. 1. sub fine. Verùm, uti
 notavit *Barnesius*, minùs hoc Ulyssè vitio
 vertendum est, quia diutino jejunio afflictus
 depingatur: “ — δηρὸν γὰρ ἰδητύος ἦν·
 “ ἄπαστος· supra ζ', 250.

Ibid. — εἰάσατε.] Vide supra ad δ', 42.
Malè Barnesius εἰάσατε.

Ver. 216. Οὐ γὰρ τι στυγερεῖ ἐπὶ γαστέρι
 κύντερον, &c.] *Haud dissimiliter Oppianus:*

“ Ὡς οὐδὲν λιμοῖο κακώτερον, οὐδὲ βαρῆς.
 Γαστρίος, ἢ κρατίει μὲν ἐν ἀνθρώποισιν ὤπνης,
 Καὶ χαλιπῆ δέσπονα συνίστιος· οὐτοσι δασμῶν
 Ληθόμινη —. *Halieutic. lib. III, 199.*

Ver. 218. — καὶ ἐν φρεσὶ πένθος ἔχοντα.]
Apud Athenæum, loco supra citato, καὶ ἐν-
πλησθῆναι ἀνάγει. Sed minùs rectè, propter
 sequentem, “ Ὡς καὶ ἐγὼ πένθος μὲν, &c.”

- Ἐσθέμεναι κέλεται καὶ πινέμεν· ἐκ δέ με πάντων 220
 Ληθάνει, ὅσ' ἔπαθον, καὶ ἐνιπλήσασθαι ἀνώγει.
 Ὑμεῖς δ' ὀτρύνεσθε ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν,
 Ὡς κέ με τὸν δύστηνον ἐμῆς ἐπιθήσετε πάτρης,
 Καί περ πολλὰ παθόντα· ἰδόντα με καὶ λίποι αἰὼν
 Κτήσιν ἐμῆν, δμῶάς τε, καὶ ὑψερεφές μέγα δῶμα. 225
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἠδ' ἐκέλευον
 Περμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ σπεῖσάν τ', ἐπίον Δ', ὅσον ἠέλεε θυμὸς,
 Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος.
 Αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς, 230
 Πὰρ δέ οἱ Ἀρήτη τε, καὶ Ἀλκίνοος Θεοειδῆς,
 Ἦσθην· ἀμφίπολοι δ' ἀπεκόσμεον ἔντεα δαιτός.
 Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκῶλενος ἤρχετο μύθων,
 Ἔγνω γὰρ Φᾶρός τε, χιτῶνά τε, εἴματ' ἰδοῦσα,
 Καλὰ, τὰ ῥ' αὐτῇ τεύξε, σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξί· 235
 Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Ξεῖνε, τὸ μὲν σε πρῶτον ἐγὼν εἰρήσομαι αὐτῇ,
 Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; τίς τοι τάδε εἴματ' ἔδωκεν;
 Οὐ δὴ φῆς ἐπὶ πόντον ἀλάμενος ἐνθάδ' ἰκίσθαι;

- “ Comedere jubet, et bibere; et me omnium 220
 “ Oblivisci-facit, quaecunq̄ passus sum, et repleti jubet.
 “ Vos autem festinate, simul-atq̄e aurora illuxerit,
 “ Ut me infaustum meam deducatis in patriam,
 “ Quamvis multa passum: conspicatum me, vel relinquat vita,
 “ Possessionem meam, famulosque, et altam magnam domum.” 225
 Sic dixit: illi autem omnes approbant, et hortabantur
 Deducere hospitem, quoniam rectè locutus erat.
 At postquam libassentque, bibissentque, quantum volebat animus,
 Illi quidem decubitori iverunt domum unusquisque.
 At in aedibus relinquebatur nobilis Ulysses, 230
 Apud autem ipsum Areteque, et Alcinoos deo-par,
 Sedebant; famulae autem auferebant vasa convivii.
 His verò Arete ulnas-candida exordiebatur sermonis,
 Agnovit enim pallium et tunicam, vestimenta videns,
 Pulchra, quae scilicet ipsa fecerat, cum ancillis mulieribus; 235
 Et ipsum allocuta verba alata dixit:
 “ Hospes, hoc quidem te primùm interrogabo ipsa,
 “ Quis? undè es hominum? quis tibi haec vestimenta dedit?
 “ An non dicis, per mare errantem te huc venisse?”

Ver. 221. — ἐνιπλήσασθαι.] Athenæus et híc legit ἐνιπλησθῆναι.

Ver. 222. — ὀτρύνεσθε.] Al. ὀτρύνεσθαι.

Ver. 224. — ἰδόντα με καὶ λίποι αἰὼν.] Ita Præco Græcus apud Æschylum, è Trojâ in patriam reversus:

Χαίρω· τιθῆναι δ' οὐκ ἔτ' ἀντιρῶ θεοῖς.

Agamem. ver. 548.

Ver. 232. — ἔντεα δαιτός.] Τὰ ὄπλα τῆς εὐωχίας, οἶον τραπέζας, καὶ τὰ τοιαῦτα. Schol.

Ver. 238. Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν;] Ita apud Ovidium:

Quid veniat, quæram, quisque, quibusve locis.

Trist. lib. III. Eleg. xii. ver. 34.

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 240
 Ἄργαλέον, βασίλεια, διηνεκέως ἀγορευῆσαι
 Κῆδέ', ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανίωτες.
 Τοῦτο δέ τοι ἔρέω, ὃ μ' ἀνείρεαι, ἠδὲ μεταλλάξ.
 Ὀγυγίη τις νῆσος ἀπόπροθεν εἰν ἀλὶ κεῖται,
 Ἐνθα μὲν Ἄτλαντος θυγάτηρ, δολόεσσα Καλυψώ, 245
 Ναίει εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός· οὐδέ τις αὐτῇ
 Μίσγεται, οὔτε θεῶν, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.
 Ἄλλ' ἐμὲ τὸν δύστηνον ἐφέστιον ἤγαγε δαίμων
 Οἶον, ἐπεὶ μοι νῆα θοὴν ἀργῆτι κεραυνῶ
 Ζεὺς ἔλσας ἐκέασσε, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ· 250
 Ἐνθ' ἄλλοι μὲν πάντες ἀπέφθιθον ἐσθλοὶ ἑταῖροι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ, τρόπιν ἀγκὰς ἔλῶν νεὸς ἀμφιελίσσης,
 Ἐννῆμαρ φερόμην· δεκάτη δέ με νυκτὶ μελαίνῃ

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

240

“ Difficile, Regina, penitens enarrare

“ Aerumnas, quandoquidem mihi multas dederunt dii coelestes.

“ Hoc autem tibi dicam, quod me interrogas et inquiris.

“ Ogygia quaedam insula procul in mari jacet,

“ Ubi quidem Atlantis filia, dolosa Calypso,

245

“ Habitat comas-pulchra gravis dea : neque quisquam cum ipsâ

“ Versatur, neque deorum, neque mortalium hominum.

“ Sed infelicem me inquilinum *ei* duxit deus

“ Solum ; postquam mihi navem velocem candenti fulmine

“ Jupiter percussam diffidit, medio in nigro mari ;

250

“ Ubi alii quidem omnes periêre boni socii :

“ At ego, carinâ ulnis comprehensâ navis utrinque-remis-agitatae,

“ Novem diebus ferebar : decimâ autem me nocte nigrâ

Ver. 241. Ἄργαλέον, βασίλεια.]

Infandum, regina, jubes renovare dolorem,

Trojanas ut opes &c. — Ἄην. II, 3.

Ver. 244. Ὀγυγίη τις νῆσος.] Δρόμον ἡμῶν ἐν πίντι Βριττανίας ἀπέχουσα, πλείοντι πρὸς ἰσθίον. Plutarch. de facie in orbe Lunæ.

Ver. 248. — ἐφέστιον ἤγαγε.] Ἐπὶ τῇ οἰκίᾳ αὐτῆς ἐπιξινωθῆσθαι. Schol.

Ver. 250. — ἔλσας.] Ita Henricus Stephanus Editionesque pleræque ; Itaque habet Eustathius et in contextu et in commentario. Scholiastes autem, et Editio Didymi, eamque secutus Barnesius, hic legunt ἔλασας : quibuscum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Atqui occurrit idem versiculus suprâ 1, 132, ubi ipsæ Didymi et Barnesii Editiones cum Vulgatis habent ἔλασας.

Ver. 252. — τρόπιν.] Τὸ κατώτατον μέρος τῆς νεὸς, πρὸς ὃ σχίζεται τὸ κῆμα· ἢ τὸ μέσον τῆς νεὸς ζύλον. Schol.

Ibid. — ἀγκὰς.] Vide ad II. ζ', 346.

Ver. 255. Ἐννῆμαρ φερόμην.] Longinus lo-

cum hunc inter eos recenset, quibus Homeri in *Odysseâ* ingenii defectum indicari contendit. Παριξίῃν δ' εἰς ταῦθ', (inquit) ἵνα διίξωμαι, ὡς εἰς λῆρον ἵνιστι ῥᾶστον κατὰ τὴν ἀπακμὴν τὰ μεγαλοφυῆ παρατρέπεται. Οἷα — τὸν ἐπὶ τοῦ ναυαγίου δίχ' ἡμῶν ἄσιτον (Ὀδυσσεΐα supplet Tollius.) — Τί γὰρ ἂν ἄλλο φῆσαιμιν ταῦτα, ἢ τῶν ὄντων τοῦ Διὸς ἰνυπτία ; De *Sublimitate*, Sect. 9. sub fine. Dna. Dacier è contrario hoc non incredibile contendit, sed ita reverà fieri posse arbitratur. Barnesius verò in annotationibus ; “ Dico autem Ego, (inquit) hæc cum Grano salis esse sumenda, non quasi prorsus ab omni cibo abstineret, verum ab ordinario, tempestivo, et “ lautiori.” Rectiùs fortassè Scholiastes ad μ', 447. infrâ, ubi idem ferè locus occurrit ; Οὐδὲ ζῆτιν τῶς διακαρτερεῖ ὁ ἦρας, εἰπούσης τῆς Ἀθηνᾶς, (infrâ ὅ, 47.) “ Αὐτὰρ ἐγὼ θεὸς “ εἰμὶ διακτερός, ἢ σε φυλάσσω Ἐν πάντισσι “ σόνεσι.” Vide et suprâ ad α', 1.

Ibid. — δεκάτη δὲ με νυκτὶ.] Ἄλ. διὰ τῆ δ' ἐν νυκτὶ.

Νῆσον ἐς Ὀγυγίην πέλασαν θεοὶ, ἔνθα Καλυψά
 Ναίει εὐπλόκαμος, δεινὴ θεός· ἥ με λαβοῦσα, 255
 Ἐνδυκέως ἐφίλει τε, καὶ ἔτρεφεν, ἠδὲ ἔφασκεν
 Θῆσειν ἀθάνατον, καὶ ἀγήραον ἡματα πάντα·
 Ἄλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθεν.
 Ἐνθα μὲν ἐπτάετες μένον ἔμπεδον, εἴματα δ' αἰεὶ
 Δάκρυσι δέυεσκον, τὰ μοι ἄμβροτα δᾶκε Καλυψά 260
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ὄγδοόν μοι ἐπιπλόμενον ἔτος ἦλθε,
 Καὶ τότε δὴ με κέλευσεν ἐποτρύνουσα νέεσθαι,
 Ζηνὸς ὑπ' ἀγγελίης, ἣ καὶ νόος ἐτράπετ' αὐτῆς.
 Πέμπε δ' ἐπὶ σχεδὴς πολυδέσμου· πολλὰ δ' ἔδωκεν,
 Σῖτον καὶ μέθυ ἠδύ· καὶ ἄμβροτα εἴματα ἔσσειν· 265
 Οὔδρον δὲ προέηκεν ἀπήμονά τε, λιαρὸν τε.
 Ἐπταδεκαίδεκα μὲν πλέον ἡματα ποντοπορεύων,
 Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα σκίοεντα
 Γαίης ὑμετέρης· γήθησε δέ μοι φίλον ἦτος,

" Insulam ad Ogygiam appulerunt dii; ubi Calypso
 " Habitat comas-pulchra, gravis dea; quae me susceptum 255
 " Amicè tractabatque, et alebat, et dicebat se
 " Facturam immortalem, et senii-expertem diebus omnibus:
 " Sed meum nunquam animum in pectoribus flectebat.
 " Illic quidem septem-annos manebam perpetuò, vestimenta autem semper
 " Lachrymis rigabam, quae mihi divina dedit Calypso; 260
 " Sed cum jam octavus mihi revolutus annus venisset,
 " Et tum demum me jussit hortans redire,
 " Jovis ex jussu, sive etiam animus mutatus est ipsius.
 " Misit verò me in rate multis-vinculis-aptâ: multa autem dedit,
 " Panem et vinum suave, et divinas vestes induit: 265
 " Ventumque praemisit innocuumque, placidumque.
 " Septendecim quidem navigabam dies per-mare-iter-faciens,
 " Decimâ-octavâ verò apparuerunt montes umbrosi
 " Teriae vestrae: laetatum verò est mihi charum cor,

Ver. 255. Ναῖσι.] *Al.* Ναῖιν.

Ver. 259. Ἐνθα μὲν ἐπτάετες μένον ἔμπε-
 δον.] Hinc Ovidius:

An grave sex annis pulchram fovisse Calypso,
 Aequoreæque fuit concubuisse deæ?
Ex Ponto, lib. IV. Epist. x. ver. 13.

Ibid. — αἰεὶ.] *Al.* αἰῖν.

Ver. 261. — ὄγδοον.] Pronuntiabatur
 ὄγδον. Uti et notavit Barnesius.

Ibid. — ἐπιπλόμενον ἔτος.

— volventibus annis. *AEn.* I, 238.

Ver. 262. — δὴ με κίλιωσι.] *Al.* δὴ μ' ἐκίλιωσι.

Ver. 263. — ἐτράπετ'.] Vide suprâ ad
 δ', 491. et ad *Il.* κ', 45.

Ver. 267. Ἐπταδεκαίδεκα μὲν πλείον ἡμα-
 τα ποντοπορεύων.]

Tres adeò incertos caecâ caligine soles
 Erramus pelago ——. *AEn.* III, 203.

Ibid. Ἐπταδεκαίδεκα.] Ita edidit Barnesius; atque ita in Exemplaribus omnibus (uti ipse annotat) scriptum occurrit suprâ ε', 278. Ita porrò hîc legit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Vulgati hîc corruptè, Ἐπτακαίδεκα.

Ver. 268. Ὀκτωκαιδεκάτῃ δ' ἐφάνη ὄρεα.]

Quarto terra die primùm se attollere tandem

Visa; aperire procul montes ac volvere fumum. *AEn.* III, 205.

Δυσμόρῳ· ἧ γὰρ ἔμελλον ἔτι ξυνέσεσθαι οἴζυϊ	270
Πολλῇ, τήν μοι ἐπῶρσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων·	
Ὅς μοι ἐφορμήσας ἀνέμους, κατέδησε κελεύθους,	
Ὀρινεν δὲ θάλασσαν ἀθέσφατον· οὐδέ τι κῦμα	
Εἶα ἐπὶ σχεδῆς ἀδινὰ στενάχοντα φέρεσθαι.	
Τὴν μὲν ἔπειτα θύελλα διεσκέδασ'· αὐτὰρ ἔγωγε	275
Νηχόμενος τόδε λαῖτμα διέτμαγον· ὄφρα με γαίῃ	
Ἵμετέρῃ ἐπέλασσε φέρον ἀνεμός τε καὶ ὕδωρ.	
Ἔνθα κέ μ' ἐκβαίνοντα βιήσατο κῦμ' ἐπὶ χέρσου,	
Πέτρης πρὸς μεγάλησι βαλὸν, καὶ ἀτερπέϊ χάρῳ·	
Ἄλλ' ἀναχασσάμενος νῆχον πάλιν, ἕως ἐπῆλθον	280
Ἔς ποταμόν, τῇ δὴ μοι εἴισατο χῶρος ἄριστος,	
Λεῖος πετράων· καὶ ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο	
Ἐκ δ' ἔπεσον θυμηγερέων· ἐπὶ δ' ἀμβροσίῃ νυξ	
Ἦλυθ'· ἐγὼ δ' ἀπάνευθε διῖπετέος ποταμοῖο	
Ἐκθὰς ἐν θάμνοισι κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ φύλλα	285
Ἦφυσάμην· ὕπνον δὲ θεὸς κατ' ἀπείρονα χεῦεν.	
Ἔνθα μὲν ἐν φύλλοισι, φίλον τετιμημένος ἦτορ,	

" Infelici : certè tamen eram adhuc conflictaturus aerumnis	270
" Multis, quas mihi immisit Neptunus terrae-quassator ;	
" Qui mihi incitatis ventis impedivit iter,	
" Commovitque mare immensum ; neque ullo-pacto me fluctus	
" Sinebat in rate vehementer ingemiscentem vehi.	
" Hanc quidem deinde procella dispersit : at ego	275
" Natans hoc pelagum emensus-sum ; donec me terrae	
" Vestrae appulit ferens ventusque et aqua.	
" Ibi me egredientem allisisset fluctus ad terram,	
" Petras ad magnas jaciens, et inamabilem locum :	
" Sed retrogressus natavi rursus, donec veni	280
" Ad fluvium, ubi demùm mihi visus est locus opportunissimus,	
" Laevis absque-petris ; et receptus inerat à vento.	
" Excidi autem animum-collecturus : divina verò nox	
" Advenit : ego autem seorsùm ab à-Jove-fluente fluvio	
" Egressus in arbustis dormivi : circumquaque verò folia	285
" Congessi : somnum autem deus immensum infudit.	
" Ibi quidem in foliis, charo afflictus corde,	

Ver. 270. — οἴζυϊ.] Pronuntiabatur οἴζυ.

Ver. 272. — ἐφορμήσας ἀνέμους, κατέδησε κελεύθους.] *Al.* ἐφορμήσας ἀνεμον, κατέδησε κίλιουθα.

Ver. 273. — οὐδέ τι κῦμα.] *Al.* οὐδ' ἔτι κῦμα· et οὐδέ μοι κῦμα.

Ver. 280. — ἕως ἐπῆλθον.] Pronuntiabatur ὡσεὶ ἐπῆλθον, vel ὡσ' ἠπῆλθον. Vide ad *Il.* ε', 539. *Barnesius* legendum conjicit, ἕως ἐπιῆλθον· scilicet ut pronuntietur, ὡς ἐπιῆλθον. Sed nihil opus.

Ver. 281. — τῇ δὴ.] *Quà demùm* —

Ver. 283. Ἐκ δ' ἔτισον.] Τὸ δὲ, ἐκ δ' ἔτισον ἀντὶ τοῦ, ἔξω ἔτισον τῆς θαλάσσης, ἀψύχου τινὸς δίκην. *Eustath.* Cæterùm MS. à *Tho. Bentleio* collatus habet, Ἐν δ' ἔτισον.

Ibid. — θυμηγερέων.] Λιαιοψυχῶν, ἢ συλλαμβάνων καὶ συνάγων καὶ ἀνακτώμενος τὴν ψυχὴν. *Schol.*

Ver. 284. — διῖπετέος ποταμοῖο.] Τοῦ ὑπὸ τῶν Διὸς ἔμβρων πληρουμένου ποταμοῦ. *Schol.* Vide suprâ ad *Y.* 477 et 581. item ad *Il.* π', 174.

Εὔδον παννύχιος, καὶ ἐπ' ἠῶ, καὶ μέσον ἡμαρ'
 Δύσετό τ' ἥελιος, καί με γλυκὺς ὕπνος ἀνῆκεν.
 Ἀμφιπόλους δ' ἐπὶ Δινὶ τεῆς ἐνόησα θυγατρὸς 290
 Παιζούσας, ἐν δ' αὐτῇ ἔην εἰκυῖα θεοῖσιν.
 Τὴν ἰκέτευσ' ἢ δ' οὔτι νόηματος ἤμβροτέν ἐσθλοῦ,
 Ὡς οὐκ ἂν ἔλποιο νεώτερον ἀντιάσαντα
 Ἐρξέμεν· αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέουσιν.
 Ἡ μοι σῖτον ἔδωκεν ἄλις, ἠδ' αἶθοπα οἶνον, 295
 Καὶ λουῖσ' ἐν ποταμῶ, καί μοι τάδε εἶματ' ἔδωκεν.
 Ταῦτά τοι, ἀχνύμενός περ, ἀληθείην κατέλεξα.
 Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·

“ Dormiebam totâ-nocte, usque ad auroram, et meridiem ;

“ Occidebatque sol, et me dulcis somnus dereliquit.

“ Ancillas verò in littore tuae vidi filiae

290

“ Ludentes : inter eas autem ipsa erat similis diis.

“ Ei supplicavi : illa verò neutiquam à mente aberrabat bonâ ;

“ Ut non sperares juniorem obviam-factum

“ Acturum : semper etenim juniores desipiunt.

“ Quae mihi cibum dedit affatim, et generosum vinum,

295

“ Et lavit in flumine, et mihi has vestes dedit.

“ Haec tibi, tametsi afflictus, verè enarravi.”

Huic autem rursus Alcinous respondit, dixitque :

Ver. 288. — ἐπ' ἠῶ, καὶ μέσον ἡμαρ.] Λίγει
 μὲν τοι [ὁ Ποιητὴς] καὶ τὸ ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου
 ἄχρι μισημερίας διάστημα, ἠῶ — “ Εὔδον
 “ παννύχιος, καὶ ἐπ' ἠῶ, καὶ μέσον ἡμαρ.”
 Porphyr. *Quaest. Homeric.* 12.

Ver. 289. Δύσετό τ' ἥελιος.] Φασὶν οἱ Πα-
 λαῖοι, ὡς Ἀρίσταρχος οὐ γράφει δύσειτο, ἀλλὰ
 διίλιτο, ὃ ἐστὶν εἰς δύσιν ἀπικλίνει. *Eustath.* At-
 qui posterior ista vox Homero prorsus in-
 usitata.

Ibid. — ἀνῆκεν.] *Al.* ἀφῆκεν.

Ver. 290, Ἀμφιπόλους δ' ἐπὶ Δινὶ τεῆς ἐνόη-
 σα θυγατρὸς Παιζούσας.] Ἐν τούτοις δὲ, ὅρα
 ὅτι τε τὴν τῆς κόρης καὶ τῶν ἀμφιπόλων μελπήν
 καὶ τὴν διὰ σφαιράς παιδιὰν σιγῆ Ὀδυσσεύς, ἵνα
 μὴ καταγορεύειν δοκῆ τῆς παιδός. *Eustath.*

Ver. 291. — θεοῖσιν.] MSS. duo à
Tho. Bentleio collati, θεῖσιν. Sed (uti no-
 tat *Barnesius*) perindè est. Vide suprâ ad
 ver. 38.

Ver. 295. Ὡς οὐκ ἂν ἔλποιο.] *Barnesius*
 hoc in loco, de suo edidit, Ὡς οὐ καὶ ἔλποιο.
 “ Litteras,” inquit, “ olim malè disjunctas
 “ nunc meliùs conjunxì, pro οὐκ ἂν, legens
 “ οὐ καὶ, et eodem tenore, *Metro* et *Sensui*
 “ consului.” Sed multùm errat *Vir* erudi-
 tus. Nam vocula, καὶ, longè alium habet
 intellectum, nec locum hìc habere ullo mo-
 do potest : Quodque de *Metro* affert, planè
 nihili est. Vide ad *Il.* 4, 51.

Ver. 294. — αἰεὶ γάρ τε νεώτεροι ἀφραδέι-
 ουσιν.] “ Temeritas est videlicet florentis
 “ ætatis ; prudentia senectutis.” *Cicero, de*
Senectute, § 6.

Ver. 296. — εἶματ' ἔδωκεν.] MS. à
Tho. Bentleio collatus, εἶματα ἔδωκεν.

Ver. 297. — ἀληθείην κατέλεξα.] Καὶ
 ὅρα τὸ, ἀληθείην, ἀμφιβόλως ἔχον, εἶτε ἀπὸ
 προπαροξυτονίου τοῦ ἀλήθειαν, εἶτε ἀπὸ παροξυ-
 τόνου τοῦ ἀλήθειαν γέγονεν Ἰωνικῶς. Οἱ γὰρ
 Παλαῖοι Ἀττικοὶ, κατὰ Ἀἴλιον Διονύσιον, ἐξί-
 τεινον τὰς τῶν τοιούτων ὀνομάτων ληγουσας, διὸ
 καὶ παροξυτιαν αὐτὰ ἢ ἀγνοία γὰρ (φησὶν) ἔλε-
 γον, καὶ ἡ εὐκλεία, καὶ ἡ ἱερέα &c. *Eustath.*
 Nequaquam tamen hoc ambiguum. Nam si
 ultima vocis ἀλήθεια brevis esset, minimè
 (ut rectè notat *Barnesius* ad *Iliad.* ψ', 361.)
 in Ionicum η verteretur. Ideoque ipse qui-
 dem *Barnesius* et isto in loco et hìc, nullis
 allatis codicibus, de suo edidit ἀλήθειαν·
 itaque semper apud *Homerum* legendum
 pronuntiat. Attamen nimis fidenter hoc
 vir eruditus ; cùm et vocem ἀλήθειαν, ulti-
 mà productâ, veteribus usitatam hìc obser-
 vet *Eustathius* ; cùmque eadem vox novies
 in *Iliade* et *Odysseâ* occurrat, quibus omni-
 bus in locis *Vulgati* habent ἀληθείην. Vide
 et ad *Il.* β', 314 et 635.

Ver. 298. 302 et 308. Τὸν δ'.] Vide ad *Il.*
 4, 57. et 9', 160.

Ξεῖν', ἦτοι μὲν τοῦτό γ' ἐναΐσιμον οὐκ ἐνόησεν
 Παῖς ἐμῆ, οὐνεκά σ' οὔτι μετ' ἀμφιπόλοισι γυναιξίν 300

Ἦγεν ἐς ἡμέτερον· σὺ δ' ἄρα πρώτην ἰκέτευσας.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

Ἦρας, μή μοι τοῦνεκ' ἀμύμονα νείκεε κούρην·

Ἢ μὲν γάρ μ' ἐκέλευε σὺν ἀμφιπόλοισιν ἔπεσθαι·

Ἄλλ' ἐγὼ οὐκ ἔβελον, δείσας, αἰσχυρόμενός τε, 305

Μήπως καὶ σοὶ θυμὸς ἐπισκύσαιτο ἰδόντι·

Δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φάνησέν τε·

Ξεῖν, οὐ μοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ

Μαψιδίως κεχολῶσθαι· ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα. 310

Αἶ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ, καὶ Ἀθηναίη, καὶ Ἄπολλον,

Τοῖος ἐὼν, οἷος ἐσσί, τά τε φρονέων, ἄτ' ἐγὼ περ,

“ Hospes, certè quidem hoc rectè non advertit

“ Filia mea, quòd te neutiquam cum ancillis mulieribus 300

“ Duxerit in nostram domum : tu nempe illi primae supplicasti.”

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

“ Heros, nè mihi ideò eximiam reprehende puellam :

“ Nam ipsa quidem me jussit cum ancillis subsequi :

“ Sed ego nolui, timens, reveritusque, 305

“ Nè fortassis et tibi animus irascetur conspicato :

“ Suspiciaces etenim sumus supra terram genus hominum.”

Huic autem rursùs Alcinoüs respondit, dixitque :

“ Hospes, non mihi tale in prae cordiis charum cor,

“ Temerè ut-irascatur : potiora autem honesta omnia. 310

“ Utinam enim, Jupiterque pater, et Minerva, et Apollo,

“ Talis existens, qualis es, eaque sentiens quae ego et ipse,

Ver. 301. Ἦγεν ἐς ἡμέτερον.] Τουτέστιν, εἰς τὸν ἡμέτερον οἶκον. Ἀπτικὸς δὲ ὁ σχηματισμός. Schol.

Ibid. — ἄρα.] Ut dixisti —. ver. 292.

Ver. 303. — ἀμύμονα.] Μῶμον καὶ ψόγον οὐκ ἔχουσαν, ἀγαθὴν. Schol. Atqui vox, ἀμύμονα, non eam omni laude ornatam necessariò denotat; sed unà pluribusve animi corporisve dotibus eximiam. Ut hoc in loco specie ac formâ corporis, itemque animi prudentiâ. Vide suprâ ad á, 29.

Ver. 304. — ἰκίλιμι.] Al. ἰκίλιμι.

Ver. 306. — ἐπισκύσαιτο.] Barnesius edidit ἐπισκύσαιτο. Al. ἐπισκύζοιτο.

Ver. 307. Δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων.] Sic apud Hesiodum :

Ζῆλος δ' ἀνθρώποισιν ἐΐζηρεῖσιν ἅπασιν.

“Erg. καὶ Ἡμερ. I, 193.

Πολὺ τὸ δύσζηλον ἡ φύσις ἔχουσα καὶ τὸ βάσκανον, οὐ χαίρει τοσοῦτον τοῖς ἰδίοις, ὅσον ἀνιάται τοῖς ἄλλοτεροις ἀγαθοῖς. Plutarch. de Animi Tranquillitate. Ceterùm rectè hic Eusta-

thius : Τὸ δὲ δύσζηλοι εἰμὲν, διὰ τῆς πληθυντικῆς κοινότητος παραιριῖται τὸ τραχὺ τῆς ἐπιτιμήσεως· ὡς μὴ μόνου τοῦ Ἀλκινόου τοιοῦτον ὀνομασθέντος, ἀλλὰ γνωμικῶς ἐν κοινῷ τοῦ λόγου λεγθέντος. Unde Barnesius : “ Ulysses,” inquit, “ non quidem Alcinoium vocat Suspiciosum, verùm se involvit, dicens, Nos homines suspiciosa gens sumus.”

Ver. 309. — ἐνὶ στήθεσσι φίλον κῆρ.] Al. ἐνὶ στήθεσσι νόημα.

Ver. 310. — ἀμείνω δ' αἴσιμα πάντα.] Τὰ καθήκοντα πάντα καλὰ ἴσθιν. Schol.

Ver. 311. 313. Αἶ γάρ, — Παιδὰ τ' ἐμὴν ἰχίμι.] Ταῦτα λέγει περιέμενος τοῦ Ὀδυσσεύς εἰ ταῖς ἀληθείαις παραιτιῖται Θεοῦ γάμον· εἰ γὰρ προσιτῶς ὑπέσχηται γαμήσιον, πάντως ἡλιχθησεται κήκενο ψυδόμενος. Schol. Cui tamen observationi nullus hic videtur locus. “Eros δὲ ἄλλως ἢ τοῖς ἀρχαίοις, ἐπιλίγεται τοῖς ἀρίστοις τῶν ζῴων, καὶ γαμβροῖς αὐτοῖς ποιῖσθαι. Eustath.

Ver. 312. — οἷος ἐσσί.] Vide infrâ ad á, 89.

Παῖδά τ' ἐμὴν ἐχέμεν, καὶ ἐμὸς γαμβρὸς καλέεσθαι,
 Αὔθι μένων· οἶκον δὲ ἐγὼ καὶ κτήματα δόϊν,
 Αἴκ' ἐθέλων γε μένοις· ἀέκοντα δὲ σ' οὔτις ἐρύξει
 Φαίηκων· μὴ τοῦτο φίλον Διὶ πατρὶ γένοιτο.
 Πομπὴν δ' ἐς τόδ' ἐγὼ τεκμαίρομαι, ὄφρ' εὔ εἰδῆς,
 Αὔριον· ἐς τῆμος δὲ σὺ μὲν δεδμημένος ὕπνω
 Λέξσαι· οἱ δ' ἐλώσσι γαλήνην, ὄφρ' ἂν ἴκηαι
 Πατρίδα σὴν, καὶ δῶμα, καὶ εἴπου τοι φίλον ἐστίν· 320
 Εἴπερ καὶ μάλα πολλὸν ἑκαστέρω ἔστ' Εὐβοίης·
 Τὴν γὰρ τηλοτάτω φάσ' ἐμμεναι, οἳ μιν ἴδοντο
 Λαῶν ἡμετέρων, ὅτε τε ξανθὸν Ῥαδάμανθον
 Ἦγον, ἐποψόμενον Τιτυόν, γαιήϊον υἷόν·
 Καὶ μὲν οἱ ἐνθ' ἦλθον, καὶ ἄτερ καμάτοιο τέλεσσαν 325
 Ἦματι τῷ αὐτῷ, καὶ ἀπήγαγον οἴκαδ' ὀπίσσω.

- “ Filiam meam habere velles, et meus gener vocari,
 “ Hic manens; domum autem ego et bona darem,
 “ Si modò volens maneres; invitum verò te nullus detinebit 315
 “ Phaeacum: nè hoc gratum Jovi patri sit.
 “ Deductionem verò in hoc ego constituam, ut benè intelligas,
 “ Cràs: in id temporis autem tu quidem domitus somno
 “ Decumbes: illi verò remigabunt per-tranquillum; donec perveneris
 “ In patriam tuam, et domum, et sicubi tibi gratum sit; 320
 “ Etiamsi valdè multò longiùs absit quàm Euboea:
 “ Eam enim longissimè aiunt abesse, qui eam viderunt
 “ Ex populo nostro; quando flavum Rhadamanthum
 “ Duxerunt, invisurum Tityum, Terrae filium:
 “ Atque illi quidem illuc venerunt, et absque labore perfecerunt-iter 325
 “ Die eodem, et deduxerunt domum retrò.

Ver. 314. — οἶκον δὲ ἐγώ.] *Al.* οἶκον δὲ τ' ἐγώ.

Ver. 315. Αἴκ'.] *Al.* Εἴκ'.

Ver. 316. — μὴ τοῦτο.] In nonnullis, notante *Barnesio*, corruptè editum est μὴδ' οὔτω.

Ver. 318. — ἐς τῆμος δέ.] *Barnesius* edidit ἐς τῆμόσδε.

Ibid. — δεδμημένος ὕπνω.] Vide supra ad ζ', 2.

Ver. 319. 346. Λέξσαι — λέκτο.] Vide ad Π. β', 515. *Al.* Λέξαι.

Ver. 320. — εἴπου τοι φίλον ἐστίν.] Ita edidit *Barnesius* ex *Eustathio*; et ex *Scholiate*, qui exponit: “Οπου ἂν σοι προσφιλὲς ἴσταιν. *Vulg.* εἴπου τι φίλον ἐστίν.

Ver. 321. — ἑκαστέρω.] *Al.* ἑκατέρω. Quod ferri non potest.

Ver. 322. — Τὴν γὰρ.] *MSS.* à *Tho. Bentleio* collati, Τὴν πρρ.

Ver. 323. — ὅτι τι.] *Ubi videlicet* —.

Ibid. — ξανθὸν Ῥαδάμανθον Ἦγον, ἰ-

ποψόμενον Τιτυόν.] Καὶ ὅρα ὡς ἀφαιρῶν ὁ Ποιητὴς τὴν τοῦ λόγου ὑπτιότητα, παρενέβαλε τὴν περι τοῦ ἀθεμίστου Τιτυοῦ ἱστορίαν. *Eustathius*.

Ver. 324. — ἐποψόμενον Τιτυόν, γαιήϊον υἷόν.] Ἐλάρα [*Barnesius* ex *Aloysii* MS. edidit Ἐλάρα] δὲ τῆ Ὀρχομενοῦ, τινὲς Μίνως, συνελθὼν Ζεὺς, διὰ τὴν τῆς Ἥρας ζήλοσπιάν ἐκρυψεν αὐτὴν κατὰ γῆς. Ἡ δὲ ἀνήκε παῖδα ἐξοχώτατον, ὃς ἀνομάσθη Τιτυός, ὃς ἠράσθη Ἀηταῦς, καὶ ἰτοξεύθη ὑπὸ Ἀπόλλωνος. Ἦκε δ' ὁ Ῥαδάμανθος ἐπὶ θίαν τοῦ Τιτυοῦ, ἢ Διὸς ἄν, [apud *Eustathium* δίκαιος ἄν], ἰσωφρόνισεν αὐτόν. *Schol.*

Ibid. — γαιήϊον υἷόν.] Ἐπὶ ἰνέα ἐν τοῖς ἐξῆς πον [infra λ', 576.] κείται πέλιθρα διὸ καὶ γῆς υἷος εἶναι πλάττεται, διὰ τὸ βαρὺ καὶ τὸ ὡς εἰπεῖν ἐτώσιον ἄχθος τῆς γῆς. *Eustath.* Fortassè ideò potius appellatur “ γαιήϊος υἷος,” quia mater sub terrâ occulta ipsur peperisse dicatur.

Ver. 326. — ἀπήγαγον.] *Al.* ἀπίνυσαν.

Εἰδήσεις δὲ καὶ αὐτὸς ἐνὶ φρεσὶν, ὅσσον ἄρισται
 Νῆες ἐμαὶ καὶ κοῦροι ἀναρρίπτειν ἄλα πηδῶ.

“Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 Εὐζάμενος δ’ ἄρα εἶπεν, ἔπος τ’ ἔφατ’, ἐκ τ’ ὀνόμαζε· 330

Ζεῦ πάτερ, αἶθ’ ὅσα εἶπε, τελευτήσειεν ἅπαντα,
 Ἀλκίνοος· τοῦ μὲν κεν ἐπὶ ζεῖδωρον ἄρουραν
 Ἄσβεστον κλέος εἶη, ἐγὼ δὲ κε πατρίδ’ ἰκοίμην.

“Ὡς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.
 Κέκλετο δ’ Ἀρήτη λευκάλενος ἀμφιπόλοισιν 335

Δέμνι’ ὑπ’ αἰθούσῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ
 Πορφύρε’ ἐμβαλέειν, στορέσαι τ’ ἐφύπερθε τάπητας,
 Χλαίνας τ’ ἐνθέμεναι οὔλας, καθύπερθεν ἕσασθαι.

Αἱ δ’ ἴσαν ἐκ μεγάρου, δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ στόρεσαν πυκινὸν λέχος ἐγκονέουσαι, 340

“Ὤτρυνον Ὀδυσῆα παριστάμεναι ἐπέεσσιν·

“Ὀρσο κέων, ᾧ ξεῖνε, πεποιήται δέ τοι εὐνή.

“Ὡς φάν τῶ δ’ ἀσπαστὸν εἰείσατο κοιμηθῆναι.

“Cognosces verò et ipse in mente, quàm optimae

“Naves meae et juvenes in torquendo mari remis.”

Six dixit: gavisus est autem patiens nobilis Ulysses:

Precatus verò deinde dixit, verbumque fecit, et locutus est: 330

“Jupiter pater, utinam quaecunquē dixit, perficeret omnia,

“Alcinous: hujus quidem per almam terram

“Immortalis gloria esset; ego autem in patriam venirem.”

Sic illi quidem talia invicem colloquebantur.

Jussit autem Arete candida-ulas ancillas 335

Cubilia sub porticu ponere, et stragula pulchra

Purpurea injicere, insternereque desuper tapetas,

Chlaenasque imponere villosas, ad supernè induendum.

Illae verò iverunt ex aedibus, facem in manibus tenentes.

Caeterùm postquam stravissent densum lectum accelerantes, 340

Hortabantur Ulyssem astantes verbis:

“Surge decubiturus, ò hospes; paratus verò est tibi lectus.”

Sic dixerunt: huic verò gratum visum-est dormire.

Ver. 328. — ἀναρρίπτειν.] *Al.* ἀναρρίπτειν. Sed hoc leviculum.

Ibid. — πηδῶ.] Νῦν οὐ πηδάλιον, οὐ γὰρ ἔχουσαι πηδάλια, ἀλλὰ κώπαις, παρὰ τὸ πλεῖν τὴν θάλασσαν. Πηδῶς γὰρ, ἴδος ξύλου ἢ τῶ πλάτει τῆς κώπης. *Schol.*

Ver. 331. Ζεῦ πάτερ, αἶθ’, &c.] “Ulysses ne répond pas directement à l’obligeante proposition que le Roi lui a faite de lui donner sa fille; un refus auroit été trop dur. — Il répond a tout indirectement par cette prière, qui fait voir l’impatience qu’il a de retourner dans ses Etats, et la reconnaissance dont il est

“penetré pour la promesse qu’il lui a faite de lui en fournir les moyens.” *Dacier.*

Ver. 332. — μὲν κεν.] *Al.* μὲν ἄν.

Ver. 335. 336. Κέκλετο δ’ Ἀρήτη — Δέμνι’ ὑπ’ αἰθούσῃ θίμναι.] Καὶ στρωμνὰς δὲ οἶδι [Ὁμηρὸς] διακριπούσας. Τοιαύτας οὖν Ἀρήτη Ὀδυσσεῖ ὑποστρωμνύναι κελεύει. *Athenæus, lib. I. cap. 14.*

Ibid. — ἀμφιπόλοισιν.] *Al.* ἐν μιγάρουσι.

Ver. 338. — ἕσασθαι.] *Al.* ἵσισθαι.

Ver. 341. “Ὤτρυνον.”] *Al.* “Ὤτρυναν. *Al.* “Ὤτρυνον δ’.

Ὡς ὁ μὲν ἔνθα κάθειυδε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
 Τρητοῖς ἐν λεχέεσσιν, ὑπ' αἰθούσῃ ἐριθούπῳ.
 Ἄλκίνοος δ' ἄρα λέκτο μυχῶ δόμου ὑψηλοῖο·
 Πὰρ δὲ γυνὴ δέσποινα λέχος πόρσυνε καὶ εὐνήν.

345

Sic ille quidem ibi dormiebat patiens nobilis Ulysses,
 Tornatis in lectis, sub porticu sonante.
 Alcinous verò decubuit in penetrali domûs excelsae:
 Juxta verò uxor regina lectum ornavit et cubile.

345

Ver. 344. — κάθειυδε.] *Barnesius* edidit *καθειυδε*. Sed nihil opus. Vide ad *Il. á*, 611.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Θ'.

Ἑπόθεσις τῆς ραψωδίας Θ'

ἘΚΚΛΗΣΙΑ γίνεται τῶν Φαίακων περὶ τοῦ ξένου, καὶ ναῦς καθίλεται πρὸς ἐκπομπὴν τοῦ Ὀδυσσεύς, καὶ ἐστιῶνται παρὰ τῇ Ἀλκίονᾳ τῶν Φαίακων οἱ ἄριστοι, καὶ μετὰ ταῦτα δίσκῳ ἀγωνίζονται Φαίαικες καὶ Ὀδυσσεύς· καὶ ὁ Δημόδοκος ἄδει, πρῶτα μὲν τὰ περὶ τὴν μοιχείαν Ἀρεως καὶ Ἀφροδίτης· ἔπειτα δὲ τὰ περὶ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ δουρείου ἵππου· καὶ τοῦ Ὀδυσσεύς κλαίοντος, ὁ Ἀλκίνοος πυνθάνεται, διὰ τί κλαίει, καὶ τίς, καὶ πόθεν εἶη.

Ἐπιγραφαί

Σύστασις τοῦ Ὀδυσσεύς πρὸς τοὺς Φαίακας.

Ἄλλως,

Ἀλκίονος ἀπόλογοι· ἢ, Τὰ τοῦ Ὀδυσσεύς παρὰ Ἀλκίονα.

Ἄλλως,

Τὰ παρὰ Ἀλκίονα προδιηγήσεως· ἢ, Τῶν παρ' Ἀλκίονα προδιήγησις.

Ἄλλως,

Οἷτα δ' ἄθλοις Φαίαικες Ὀδυσσῆος πύρρηθεν.

Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,

Ἦρνευτ' ἄρ' ἐξ εὐνῆς ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο.

Ἄν δ' ἄρα διογενῆς ἄρτο πτολίπορθος Ὀδυσσεύς.

Τοῖσιν δ' ἠγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο

QUANDO verò manè-genita apparuit rosea-digito Aurora,
Surrexit ex lecto sacra vis Alcinoi.
Surrexit porro nobilis urbium-eversor Ulysses.
Illis verò praeibat sacra vis Alcinoi

Φαιήκων ἀγορήνδ', ἢ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο. 5
 Ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐπὶ ξεστοῖσι λίθοισι
 Πλησίον· ἢ δ' ἀνὰ ἄστῳ μετώχετο Παλλὰς Ἀθήνη,
 Εἰδομένη κήρυκι δαΐφρονος Ἀλκινόοιο,
 Νόστον Ὀδυσσῆϊ μεγαλήτορι μητιώωσα·
 Καί ῥα ἐκάστῳ φωτὶ παρισταμένη φάτο μῦθον· 10
 Δεῦτ' ἄγε, Φαιήκων ἠγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
 εἰς ἀγορὴν ἵεναι, ὄφρα ξείνοιο πύθησθε,
 Ὅς νέον Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἴκετο δῶμα,
 Πόντον ἐπιπλαγχθεῖς, δέμας ἀθανάτοισιν ὁμοῖος
 Ὡς εἰποῦσ', ἄτρυνε μένος καὶ θυμὸν ἐκάστου. 15
 Καρπαλίμως δ' ἔμπληντο βροτῶν ἀγοραὶ τε καὶ, ἔδραι,
 Ἀγρομένων· πολλοὶ γὰρ ἐθήησαντο ἰδόντες
 Υἱὸν Λαέρταο δαΐφρονα· τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη
 Θεσπεσίην κατέχευε χάριν κεφαλῇ τε, καὶ ὤμοις·
 Καί μιν μακρότερον καὶ πάσσονα θῆκεν ἰδέσθαι, 20
 Ὡς κεν Φαιήκεσσι φίλος πάντεσσι γένοιτο,
 Δεινός τ', αἰδοῖός τε, καὶ ἐκτελέσειεν αἴθλους

Phaeacum ad concionem, quae ipsis apud naves constituta erat. 5
 Ingressi autem considebant in politis lapidibus
 Propè-*invicem* : per urbem autem obibat Pallas Minerva,
 Assimilata praeconi prudentis Alcinoi,
 Reditum Ulyssi magnanimo meditans :
 Et sanè unicuique viro astans dixit verbum : 10
 " Huc agè, Phaeacum ductores, et principes,
 " Ad concionem ite, ut de hospite audiatis,
 " Qui recens Alcinoi prudentis venit domum,
 " Ponto pererrato, corpore immortalibus similis."
 Sic locuta, incitavit robur et animum uniuscujusque. 15
 Citò verò implebantur hominibus, forumque, et sedilia,
 Congregatis ; multi enim admirati sunt conspicati
 Filium Laërtis prudentem : ei verò Minerva
 Divinam affudit gratiam capitique, et humeris ;
 Et ipsum prociorem et crassiorem reddidit aspectu, 20
 Ut Phaeacibus gratus omnibus fieret,
 Gravisque et venerabilis, et ut-perficeret certamina

Ver. 5. — ἢ σφιν παρὰ νηυσὶ τέτυκτο.]
 Vide suprâ ad ζ', 266.

Ver. 7. — ἢ δ' ἀνὰ ἄστῳ μετώχετο Παλλὰς
 Ἀθήνη, Εἰδομένη κήρυκι.] Ἔστι δὲ Ἀθηνᾶ ἐνταῦθα
 ἢ φήμη τίς περὶ τοῦ, φρόνιμον τινὰ πλανήτην
 εἰς τὴν κατ' αὐτοῦς γῆν ἰλθῆναι, ἢ χάριν καὶ συν-
 ἄγονται· ἢ ἢ παρ' ἐκάστῳ τῶν Φαιάκων φυσικὴ
 σύνισις, καθ' ἣν μαθόντες ξείνον ἄξιον λόγου ἐπι-
 φοιτῆσαι, χρῆμα τοῦτο σπάνιον ἐν αὐτοῖς, ἤκουσι
 κατὰ Διᾶν πειρασόμενοι τοῦ ἀνδρός. Eustath.

Ver. 12. — πύθησθε.] *Al.* πύθισθε.

Ver. 16. — ἔμπληντο.] *Al.* ἔπληντο.

Ver. 17. — πολλοὶ γὰρ ἐθήησαντο.] Eus-
 stathius in commentario videtur legisse,
 πολλοὶ δ' ἄρα θῆησαντο.

Ver. 18. — τῷ δ' ἄρ' Ἀθήνη Θεσπεσίην
 κατέχευε χάριν.] Vide suprâ ad ζ', 229.

Ver. 20. — πάσσονα.] Καὶ γίνεται ἀπὸ
 τοῦ παχύς, παχίων, πάσσων· ὁποῖον τρέπω καὶ
 ὁ μάσσων γίνεται ἐκ τοῦ μακρός· καὶ ὁ βράσ-
 σων, ἐκ τοῦ βραχύς· καὶ ὁ ἐλάσσων, ἐκ τοῦ
 ἐλαχύς. Eustath.

Ver. 22. — καὶ ἐκτελέσειεν αἴθλους.]
 Πληθυντικῶς εἶπε τὸν τοῦ δίσκου ἄθλον. Κρά-

Πολλοὺς, οὓς Φαίηκες ἐπειρήσαντ' Ὀδυσῆος.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἤγερθεν, ὀμηγερέες τ' ἐγένοντο,
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν 25

Κέκλυτε, Φαίηκων ἠγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
"Ὅφρ' εἶπω, τά με θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι κελεύει.
Ξεῖνος ὄδ', οὐκ οἶδ' ὅστις, ἀλάμενος ἵκετ' ἐμὸν δῶ,
Ἦε πρὸς Ἡοίω, ἢ Ἑσπερίων ἀνθρώπων·

Πομπήν δ', ὀτρύνει, καὶ λίσσεται ἔμπεδον εἶναι. 30

Ἡμεῖς δ', ὡς τοπάρως περ, ἐποτρυνάμεθα πομπήν.
Οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος, ὅτις κ' ἐμὰ δῶμαθ' ἵκηται,
Ἐνθάδ' ὀδυρόμενος δηρὸν μένει, εἵνεκα πομπῆς.

Ἄλλ' ἄγε, ἠῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν εἰς ἄλλα δῖαν

Πρωτόπλοον· κούρω δὲ δύο, καὶ πεντήκοντα, 35

Κρινάσθων κατὰ δῆμον, ὅσοι πάρος εἰσὶν ἄριστοι.

Δησάμενοι δ' εὖ πάντες ἐπὶ κληῖσιν ἐρετμὰ

Ἐκξήτ'· αὐτὰρ ἔπειτα θοὴν ἀλεγύνετε δαῖτα,

Multa, quibus Phaeaces experirentur Ulyssem.

Caeterum postquam convenerant, congregatique erant,

Illis dein Alcinoos concionatus est et interlocutus: 25

" Audite, Phaeacum ductores, atque principes,

" Ut dicam, quae me animus in pectoribus jubet :

" Hospes hic, nescio quis, errans venit meam domum,

" Sive ab Orientalibus, sive Occidentalibus hominibus :

" Deductionemque flagitat, et precatur ratam esse. 30

" Nos verò, ut antea quidem, maturemus deductionem.

" Neque enim quisquam alius, quicumque meam domum pervenerit,

" Hic lugens diu manet, propter deductionem.

" Sed age, navem nigram deducamus in mare vastum

" Recentem : juvenes autem duo, et quinquaginta, 35

" Eligantur è populo, quicumque olim sunt optimi.

" Ligatis autem bene omnes ad transtra remis

" Exite : ac deinde subitum apparate convivium,

της δὲ τοὺς κατὰ Ἰθάκην ἤκουσεν πόνους. Schol. Quae posterior explicatio nullo modo ferri potest.

Ver. 23. ——— οὔ.] *Al. τοὺς.*

Ver. 24. ——— β.] *Ut dictum est ———. supra ver. 16.*

Ver. 25. Τοῖσιν δ'.] " Τοῖσιν δ'," inquit Barnesius, " lego pro Τοῖσιν δ', cum τὸ, δὲ, nihil huc attineat; quòd Αὐτὰρ praecesserit." Similiter et supra ver. 1. 4. edidit vir eruditus Ἡμόσδ', Τοῖσιν δ'. Sed minus rectè. Vide ad *Il. á, 57. et S', 160.*

Ver. 30. ——— ἔμπεδον εἶναι.] Τὴν πρὸς πάντας ἰχομίην πομπήν, ταύτην καὶ ἰπὶ ταύτου τηρεῖν βεβαίαν. Schol.

Ver. 35. Πρωτόπλοον.] Scholiastes inter-

pretatur simpliciter Καινήν. Eustathius autem, Πρωτόπλοος δὲ ναῦς, (inquit) οὐ μόνον ἢ ἐκ καινῆς ναυπηγηθεῖσα, ἀλλὰ καὶ ἡ πρώτη κατὰ τὸ πλείον' ἢ μετὰ πρώτου τινὸς σλίουςα, ὃ ἐστὶ ναυαρχίς. Caeterum, " Metiendum," inquit Barnesius, " quasi esset πρωτόπλοον." Quod tamen nihil opus. Vide supra ad δ', 127. et ad *Il. β', 537.*

Ibid. ——— κούρω δὲ δύο, καὶ πεντήκοντα Κρινάσθων.] Similiter infra ver. 48. " Κούρω δὲ κρινθίοντι δύο, καὶ πεντήκοντα, Βήτην." Ὁ Ποιητὴς οὐ μόνον δύο καὶ πεντήκοντα λίγισι, ἀλλὰ καὶ τὴν τοῦ λόγου σύνταξιν πρὸς τὸ δύο ἀποτείνει, εὐ πρὸς τὸ πληθυντικὸν, ἰσῶν " Κούρω δὲ κρινθίοντι ἕξ." καὶ, — " κούρω δὲ δύο, καὶ πεντήκοντα Κρινάσθων." Eustath. Vide ad *Il. í, 182.*

Ἡμέτερόνδ' ἐλθόντες· ἐγὼ δ' εὖ πᾶσι παρέξω.
 Κούροισιν μὲν ταῦτ' ἐπιτέλλομαι· αὐτὰρ οἱ ἄλλοι 40
 Σκηπτοῦχοι βασιλῆες ἐμὰ πρὸς δάματα καλὰ
 Ἔρχησθ', ὄφρα ξεῖνον ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν,
 Μηδέ τις ἀρνεῖσθω· καλέσασθε δὲ Δεῖον αἰοῖδόν
 Δημόδοκον· τῷ γάρ ῥα θεὸς πέρι δῶκεν αἰοῖδὴν
 Τερπνὴν, ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν αἰεῖδειν. 45
 Ὡς ἄρα φωνήσας ἠγήσατο· τοὶ δ' ἄμ' ἔποντο
 Σκηπτοῦχοι· κήρυξ δὲ μετᾶχέτο Δεῖον αἰοῖδόν.
 Κούρω δὲ κρινθέντε δῶα, καὶ πεντήκοντα,
 Βήτην, ὡς ἐκέλευσ', ἐπὶ Δῖν' ἀλὸς ἀτρυγέτοιο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον, ἠδὲ θάλασσαν, 50
 Νῆα μὲν οἷ γε μέλαιναν ἀλὸν βένθοσδε ἔρυσσαν,
 Ἐν δ' ἰστόν τ' ἐτίθεντο καὶ ἰστία νηϊ μελαίνῃ.
 Ἡρτύναντο δ' ἔρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι,
 Πάντα κατὰ μοῖραν· ἀνὰ δ' ἰστία λευκὰ πέτασσαν·

" Ad nostram domum profecti ; ego autem lautè omnibus praebebo.

" Juvenibus quidem haec praecipio : at caeteri 40

" Sceptrigeri reges meam ad domum pulchram

" Veniatis ; ut hospitem in aedibus amicè-excipiamus ;

" Neque quis recuset : advocate verò divinum cantorem

" Demodocum : huic etenim deus excellenter dedit cantilenam

" Jucundam, utcunque animus ipsam impellat ad-canendum." 45

Sic utique locutus praeivit ; simul verò sequebantur

Sceptrigeri : praeco autem adibat divinum cantorem.

Juvenes verò electi duo, et quinquaginta,

Iverunt, ut praeceperat Alcinous, ad littus maris infructuosi.

Porro postquam ad navem pervenissent, atque mare, 50

Navem quidem ipsi nigram maris in profundum deduxerunt,

Imposueruntque malum, et vela navi nigrae :

Aptâruntque remos vincula per coriacia,

Omnia ritè ; velaque alba expanderunt :

Ver. 42. Ἔρχησθ'.] Al. Ἐρχεσθ'.

Ibid. — ἐνὶ μεγάροισι φιλέωμεν.] Al. ἐνὶ
 μεγάροισι φιλέωμεν. Quod et ferri posset ;
 pronuntiando scilicet φιλέωμεν.

Ver. 44. — πέρι δῶκεν.] Ita edidit Barne-
 sius : atque ita in omnibus legitur, *Iliad.* v',
 727. *Vulgg.* hîc περιδῶκεν.

Ver. 45. Τερπνὴν, ὅππῃ θυμὸς.] Al. Τέρπειν,
 ὅππῃ θυμὸς. Atque ita habent Codices non-
 nulli à *Tho. Bentleio* collati. Firmatur autem
 hæc lectio ex *ά*, 346. suprâ, ubi haud
 dissimilem loquendi rationem usurpat *Poe-*
ta :

———— τί τ' ἄρ' αὖ φρονέεις, ἐρίηρον, αἰοῖδόν
 Τέρπειν, ὅππῃ οἱ νόσθ' ἔρονται ;

Ibid. — ὅππῃ θυμὸς ἐποτρύνῃσιν.] Ὅσα

βούλεται αὐτὸς, ἢ, ὅσα ἡ ἐπιθυμία τῶν ἀκούον-
 των. *Schol.* Quæ posterior explicandi ratio
 ferri nequit.

Ver. 47. 62. 69 et 107. — κήρυξ.]
Barnesius aliique ediderunt κήρυξ ; sed minùs
 rectè. Vide ad *Il.* β', 267.

Ver. 48. — κρινθέντε.] Ita rectè edidit
Barnesius. *Vulgati* habent κρινθέντε. Quod
 primam necessariò corripit. Vide ad *Il.* *ά*,
 309. et *ν'*, 129.

Ver. 53. Ἡρτύναντο.] Vide suprâ ad *δ*,
 771. et ad *Il.* *ά*, 309. 338. Al. Ἡρτύνον-
 το.

Ver. 54. — ἀνὰ δ' ἰστία.] Al. παρά *δ*
 ἰστία, et κατὰ *δ* ἰστία.

Ibid. — πίτασσαν.] Al. τάνυσσαν.

Ἵψου δ' ἐν νοτίῳ τήν γ' ἄρμισαν αὐτὰρ ἔπειτα	55
Βάν ῥ' ἴμεν Ἀλκινόοιο δαΐφρονος ἐς μέγα δῶμα.	
Πλῆντο δ' ἄρ' αἴθουσαι τε, καὶ ἔρκεα, καὶ δόμοι ἀνδρῶν	
Ἀγρομέων· πολλοὶ δ' ἄρ' ἔσαν νέοι, ἠδὲ παλαιοί.	
Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος δυοκαίδεκα μῆλ' ἴερευσεν,	
Ὀκτὰ δ' ἀργιόδοντας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βοῦς·	61
Τοὺς δέρον, ἀμφί δ' ἔπον, τετύκοντό τε δαῖτ' ἐρατεινήν.	
Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν ἄγων ἐρίηρον ἀοιδόν·	
Τὸν πέρι Μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε, κακόν τε·	
Ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἠδεῖαν ἀοιδήν	
Τῷ δ' ἄρα Ποντόνοος θῆκε θρόνον ἀργυρόηλον	65
Μέσσω δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας·	
Κὰδ δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασεν φόρμιγγα λιγέϊαν	
Αὐτοῦ ὑπὲρ κεφαλῆς, καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἐλίσθαι	

Altè verò in humidum ipsam stiterunt : caeterùm postea Perrexerunt ire Alcinoi prudentis ad magnam domum. Implebantur autem porticusque, et septa, et domus viris Congregatis : multi nempè erant juvenes atque senes. Illis verò Alcinoos duodecim oves mactavit, Octoque albos-dentibus sues, duosque camuros boves :	35
Quos excoiriârunt, curâruntque, apparâruntque convivium amoenum. Praeocem autem propè venit ducens amabilem cantorem :	60
Quem supra-inodum Musa dilexit, dedit verò bonumque malumque ; Oculis quidem privavit, dedit autem dulcem cantum. Huic verò deinde Pontonous posuit sedem argenteis-clavis-distinctam,	65
In medio convivarum, columnae longae affixam : Ex paxillo autem suspendit citharam argutam, Ipsius supra caput, et monuit manibus prehendere	

Ver. 56. ——— ῥ'.] *Ut jussi erant* ———
ver. 39. 40.

Ver. 57. — αἴθουσαι.] Αἱ πρὸς ἦλιον τι-
τραμμέναι στααί. Schol.

Ver. 58. Ἀγρομέων.] Deest hic versus in
MS. uno à Tho. Bentleio collato.

Ver. 59. — δυοκαίδεκα μῆλ' ἴερευσεν, Ὀκ-
τὰ δ' ἀργιόδοντας ὕας, δύο δ' εἰλίποδας βοῦς.]

Nec minùs intereà sociis ad littora mittit
Viginti tauros, magnorum horrentia cen-
tura

Terga suum, pingues centum cum matri-
bus agnos. *AEn.* I, 637.

"Solitaurilia" (apud Livium, lib. I. § 44.
Suovetaurilia) "jam persuasum est esse ex
"sue, ovis, et tauro : et sanè ita se habet sa-
"crum quale apud Homerum quoque est."
Quinctilian. lib. I. cap. 5. sub fine.

Ver. 63. — δίδου δ' ἀγαθόν τι, κακόν τι.]
Πῶς οὖν ἐφίλησιν ; "Ἦτοι ἰστί οἱ τυφλῶ μουσικῶ-
στροι, μὴ περὶ πολλὰ ἀσχολούμενοι· ἢ οἰκονομι-
κῶς, ἵνα μὴ ἰσχυρῶ τὸν Ὀδυσσεύ· ἢ ἰστί πάντας

Tom. I.

ἄνθρωπον ὄντα δι' κατὰ τὸ δυστυχίῳ. Schol.
Rectius, ut opinor, *Eustathius* : "Ὅτι τὴν ἀν-
θρώπινην εὐτυχίαν ὑποδηλῶν, ὡς ἐν Ἰλιάδι, ἐν τῷ
περὶ τῶν δύο πύθων λόγῳ, εὐτω δὴ κατὰ ταῦτα ὁ
Ποιητὴς, ἔχουσαν συναναμιμῆμιν φαῦλα κα-
λοῖς, φησὶν εὐτω περὶ Δημόδοκου " Τὸν περὶ
" Μοῦσα φίλησι, δίδου δ' ἀγαθόν τι, κακόν τι."
Vide ad *Il.* α', 527. Τινὲς δὲ (addit *Scholias-
tes*) φασὶν, εἰς αὐτὸς ταῦτα αἰνιττισθῆαι τὸν Ποιη-
τήν. Atque ita *Marimus Tyrius* : "Τροσ-
σιύα δὲ αὐτοῦ (Ὁμήρου), κατὰ τὰ ἴση α' περὶ
τοῦ Δημόδοκου λόγῳ, ὅτι ἦν αὐτῷ τρωισμῆμιν
μὲν εἰς τὴν αὐτοῦ τύχην, ἀνακίμινα δὲ τῷ Δη-
μόδοκῳ· ἔχει δὲ τὰ ἴση αὐτῶς, " Μοῦσ' ἐφίλησι, ἔρκεα."
" Μοῦσ' ἐφίλησι, ἔρκεα." Ἐγὼ δὲ αὐτῶ περὶ μὲν
τῆς αὐτῆς συντίθηναι, περὶ δὲ τῆς συμφροῦς οὐ
συντίθηναι οὐ γὰρ μουσικῶν τὸ δῶρον. *Dissert.*
XXII. sub initio.

Ver. 68. — καὶ ἐπέφραδε χερσὶν ἐλίσθαι.]
"Ἦτοι ἰσήμεν, ἵνα ἀνίληται ταῖς χερσὶν, ἢ τὰς
χεῖρας ἐπίσθηναι, ἵνα γινῶ, ἵνα κίτται. Schol.
Ibid. — ἐπέφραδε.] Similiterque ver.
142. ἐπέφραδε. Vide ad *Il.* ζ', 500.

R

Κήρυξ· πὰρ δ' ἐτίθει κάνεον, καλήν τε τράπεζαν,

Πὰρ δὲ δέπας οἴνοιο, πειῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.

70

Οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.

Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,

Μοῦσ' ἄρ' αἰοδὸν ἀνῆκεν ἀειδόμεναι κλέα ἀνδρῶν,

Οἴμης, τῆς τότ' ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἴκανεν.

Νεῖκος Ὀδυσσῆος καὶ Πηλεΐδew Ἀχιλλῆος,

75

Ὅς ποτε δηρίσαντο, θεῶν ἐν δαιτὶ θαλίῃ,

Ἐκπάγλοις ἐπέεσσιν· ἀναξ δ' ἀνδρῶν Ἀγαμέμνων

Χαῖρε νόω, ὅτ' ἄριστοι Ἀχαιῶν δηρίωντο.

Praeco ; juxta autem apponebat canistrum, pulchramque mensam,

Juxtâ etiam poculum vini, ut-biberet, quoties animus juberet.

70

Illi verò ad cibos paratos appositos manus extenderunt.

Caeterùm postquam potùs et cibi desiderium exemissent,

Musa dein cantorem excitavit, ut-caneret laudes virorum,

Cantilenae, cujus tunc utique gloria ad coelum latum pervenit :

Contentionem Ulyssis et Pelidae Achilles,

75

Ut quondam contenderunt, deorum in convivio celebri,

Acribus verbis : rex autem virorum Agamemnon

Gaudebat animo, cùm optimi Achivorum contenderent.

Ver. 69. — πὰρ δ' ἐτίθει κάνεον, καλήν τε τράπεζαν, Πὰρ δὲ δέπας.] Ἐκάστῳ δὲ τῶν δαιτυμόνων παρ' Ὀμηρον παράκειται (ποτήρια.) Παντὶ γοῦν παρατίθεται κάνεον καὶ τράπεζα καὶ δέπας, “ πειῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.” Athenæus, lib. I. cap. 11. sub initio. Fortassè autem non unicuique Convivarum, sed Demodoco soli, propter cæcitatem, mensa propria et cibus et poculum apposita fuerint, reliquis unâ epulantibus.

Ver. 70. — πειῖν, ὅτε θυμὸς ἀνώγοι.] Al. ὄ, τι θυμὸς ἀνώγοι.

Αὐτοβελὴς ἥδιστος αἰὶ ποτὸς ———.

Anthologia, lib. II. Epigramm. 47.

Ver. 75. Μοῦσ' ἄρ' αἰοδὸν ἀνῆκεν ἀειδόμεναι κλέα ἀνδρῶν.] “ Est in Originibus, solitos esse in epulis canere convivas ad tibicinem “ de clarorum hominum virtutibus.” Cic. Tusc. Disputat. lib. I. cap. 2. Et iterùm, lib. IV. cap. 2. “ Gravissimus auctor in Originibus dixit Cato, morem apud majores “ hunc epularum fuisse ; ut deinceps, qui “ accubarent, canerent ad tibiam clarorum “ virorum laudes atque virtutes.” Similiter et Quintilianus : “ Et Timagenes auctor est, “ omnium in literis studiorum antiquissimam musicen extitisse ; et testimonio sunt “ clarissimi poetæ, apud quos inter regalia “ convivia laudes heroum ac deorum ad citharam canebantur.” Lib. I. cap. 10.

———— Citharâ crinitus Iōpas

Personat auratâ ———. Æn. I, 744.

Ibid. — ἀειδόμεναι κλέα ἀνδρῶν.] Vide ad Il. I, 189. Caeterum alii, notante Eustathio, distinguunt, ἀειδόμεναι κλέα ἀνδρῶν Οἴμης, &c.

Ver. 74. Οἴμης, τῆς τότ' ἄρα κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἴκανε.] Καὶ Ὀμηρος δὲ Τρωϊκὸν βιβλίον τὴν Ἰλιάδα ἤσεν, ἧς τὸ κλέος οὐρανὸν εὐρὺν ἴκει. Eustath. Vide infra ad ver. 489.

Ver. 75. Νεῖκος Ὀδυσσῆος καὶ Πηλεΐδew Ἀχιλλῆος.] Φασὶ τῶ Ἀγαμέμνονι χειρισμένῳ [Ita ex Aloysii MS. restituit Barnesius pro vulgato χειρισμένου] περὶ τοῦ κατὰ τὸν πόλεμον τίλους, ἀνελεῖν τὸν ἐν Δελφοῖς Ἀπόλλωνα, τότε πορθήσεν τὸ Ἴλιον, ὅτ' ἂν οἱ ἄριστοι τῶν Ἑλλήνων στασιάσωσι καὶ δὴ παρὰ πότον διαλεχθέντων Ὀδυσσεὺς καὶ Ἀχιλλεὺς, τοῦ μὲν Ἀχιλλεὺς ἀνδρείαν ἱπαινοῦντες, τοῦ δὲ Ὀδυσσεὺς σύνεσιν, μετὰ τὴν Ἐκτορος ἀναίρεσιν ὅτι ὁ μὲν βιάζεσθαι παρήνει, διὸ καὶ ἀνηρέθη ὁ δὲ δόλῳ μετελθεῖν καὶ Ἀγαμέμνονα, ὡς τελομένου τοῦ λόγου, χαρῆναι. Ἐσήμανε δὲ τὴν αὐτοῦ διαφορὰν πρὸς Ἀχιλλεῖα. Schol. Οἱ παρ' Ὀμήρω δὲ ἀριστῆς κοσμίως δεῖπνοῦσιν ἐν Ἀγαμέμνονος· εἰ δ' ἐν Ὀδυσσεῖα φιλονεικοῦσιν Ἀχιλλεὺς καὶ Ὀδυσσεὺς, καὶ Ἀγαμέμνων χαῖρες νόω· ἀλλ' ὠφελιμοὶ αἱ φιλοτιμίαι, ζητούντων, λόγῳ ἢ μάχῃ αἰρεθῆναι δεῖ τὸ Ἴλιον. Athenæus, lib. I. cap. 14.

Ver. 76. — δηρίσαντο.] Barnesius edidit δηρίσαντο. Idem porro hîc inter varias lectiones δηρίωντο retulit, ex versu 78. ubi et invicem refert δηρίσαντο. Sed utrobique præstat Vulgata lectio. Vide ad Il. v, 84.

- Ὡς γάρ οἱ χρείων μυθήσατο Φοῖβος Ἀπόλλων
 Πυθοῖ ἐν ἠγαθήῃ, ὅθ' ὑπέρβη λάϊνον οὐδὸν 80
 Χρησόμενος· τότε γάρ ῥα κυλίνδετο πήματος ἀρχὴ
 Τρωσὶ τε καὶ Δαναοῖσι, Διὸς μεγάλου διὰ βουλὰς
 Ταῦτ' ἄρ' ἀοιδὸς ἀεῖδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Πορφύρεον μέγα φᾶρος ἑλὼν χερσὶ στιβαρῆσσι,
 Κακκεφαλῆς εἴρυσσε, κάλυψε δὲ καλὰ πρόσωπα· 85
 Αἶδετο γὰρ Φαίηκας, ὑπ' ὄφρῦσι δάκρυα λείβων.
 Ἦτοι ὅτε λήξειεν ἀεῖδων θεῖος ἀοιδός,
 Δάκρυ' ὁμορξάμενος, κεφαλῆς ἀπὸ φᾶρος ἔλεσκεν,
 Καὶ δέπας ἀμφικύπελλον ἑλὼν, σπείσασκε θεοῖσιν·
 Αὐτὰρ ὅτ' ἀψ' ἄρχοιτο, καὶ ὀτρύνειαν ἀεΐδειν 90
 Φαίηκων οἱ ἄριστοι, (ἐπεὶ τέρποντ' ἐπέεσσιν·)
 Ἄψ' Ὀδυσσεὺς κατὰ κρᾶτα καλυψάμενος γοάσκειν.
 Ἔνθ' ἄλλους μὲν πάντας ἑλάνθανε, δάκρυα λείβων,
 Ἀλκίνοος δὲ μιν οἷος ἐπεφράσατ', ἠδ' ἐνόησεν,
 Ἦμενος ἄγχ' αὐτοῦ· βαρὺ δὲ στενάχοντος ἀκούσεν· 95
 Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληρέτμοισι μετηύδα·
 Κέκλυτε, Φαιήκων ἠγήτορες, ἠδὲ μέδοντες·

- Sic enim ei vaticinans praedixerat Phoebus Apollo,
 In Pythiâ divinâ, quando supergressus est lapideum limen 80
 Oraculum-petiturus: tunc enim devolvebatur mali principium,
 Trojanisque et Danaïs, Jovis magni per consilia.
 Ista utique cantor cantabat inclytus: at Ulysses
 Purpuream ingentem vestem prehensam manibus robustis,
 In-caput traxit, obtexitque pulchram faciem: 85
 Reverebatur enim Phaeaces, sub superciliis lachrymas stillans.
 At quando desiit canere divinus cantor,
 Lachrymis abstersis, à capite vestem demsit,
 Et poculo rotundo sumpto, libavit diis:
 Verùm quando rursùs incipiebat, et hortabantur eum, ut-caneret, 90
 Phaeacum optimates, (quippe oblectabantur illius carminibus:)
 Rursùs Ulysses, capite obvoluto, lugebat.
 Ibi alios quidem omnes latebat, lachrymas stillans,
 Alcinous verò solus ipsum animadvertit atque observavit,
 Sedens prope ipsum; graviter autem suspirantem audivit: 95
 Continuo verò inter Phaeaces remigii-studiosos loquebatur:
 " Audite, Phaeacum ductores, atque principes:

Ver. 79. 81. — χρείων — Χρησόμενος.] Notanda hic diversa vocum harum significatio: Χρείων, Oraculum reddens: Χρησόμενος, Oraculum petiturus. Vide infra ad κ', 284. 286.

Ver. 80. Πυθοῖ ἐν ἠγαθήῃ.] Πυθῶν, πόλις τῆς Φωκίδος, ἢ αὐτὴ καὶ Δελφοί. Schol. Ταύτης δ' [τῆς Φωκίδος] ἐπιφανίσταται δύο πόλεις, Δελφοί καὶ Ἐλάτεια. Δελφοὶ μὲν διὰ τὸ ἱερὸν τοῦ Πυθίου Ἀπόλλωνος καὶ τὸ μαντιῶν ἀρχαῖον ὃν εἶχε Ἀγαμίμνων ἀπ' αὐτοῦ χρηστηριάσασθαι λίγεται ὑπὸ τοῦ Ποιητοῦ. Ὁ γὰρ κτεταρδὸς ἄδων

εἰσάγεται, " Νῆϊκος Ὀδυσσῆος, &c. Strabo, Geograph. lib. IX. pag. 639. al. 517.

Ver. 81. Χρησόμενος.] Al. Χρεῖομιμος.

Ver. 82. — Διὸς μεγάλου διὰ βουλὰς.]

— nam saeva Jovis sic numina poscunt.
 Æn. XI, 901.

Ver. 92. Ἄψ' Ὀδυσσεὺς.] Al. Ἄψ' δ' Ὀδυσσεὺς. Quod et ferri potest. Vide ad Π. α 57.

Ver. 93. — λίβων.] Al. λῖβων.

- Ἦδη μὲν δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν εἴσης,
 Φόρμιγγός δ', ἣ δαιτὶ συνήορος ἐστὶ θαλείη·
 Νῦν δ' ἐξέλθωμεν, καὶ ἀέθλων πειρηθῶμεν 100
 Πάντων ὡς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπη οἴσι φίλοισιν,
 Οἴκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγινόμεθ' ἄλλων,
 Πύξ τε, παλαισμοσύνη τε, καὶ ἄλμασιν, ἠδὲ πόδεσσιν.
 Ὡς ἄρα φωνήσας, ἠγήσατο τοὶ δ' ἅμ' ἔποντο.
 Καδ' δ' ἐκ πασσαλόφιν κρέμασε φόρμιγγα λιγεῖαν, 105
 Δημοδόκου δ' ἔλε χεῖρα, καὶ ἔξαγεν ἐκ μεγάροιο
 Κήρυξ· ἦρχε δὲ τῷ αὐτὴν ὁδὸν, ἦνπερ οἱ ἄλλοι
 Φαιήκων οἱ ἄριστοι, ἀέθλια θαυμαλέοντες.
 Βὰν δ' ἴμεν εἰς ἀγορὴν, ἅμα δ' ἔσπετο πούλυς ὄμιλος,
 Μυρίοι ἂν δ' ἴσταντο νέοι πολλοὶ τε, καὶ ἐσθλοί. 110
 Ὀρτο μὲν Ἀκρόνεός τε, καὶ Ὀκύαλος, καὶ Ἐλατρεὺς,
 Ναυτεύς τε, Πρυμνεὺς τε, καὶ Ἀγχίαλος, καὶ Ἐρετμεὺς,
 Ποντεύς τε, Πρωρεύς τε, Θόων, Ἀναβησίνεός τε,
 Ἀμφιάλος δ', υἱὸς Πολυνήου Τεκτονίδαο·
 Ἄν δὲ καὶ Εὐρύαλος, βροτολοισγῶ ἴσος Ἀρηϊ, 115

" Jam quidem convivio saturavimus animum aequali,

" Citharâque, quae convivio congruens est lauto :

" Nunc verò exeamus, et certamina experiamur 100

" Omnia ; ut hospes narret suis amicis,

" Domum reversus, quantum superemus alios,

" Pugilatuque, luctâque, et saltu, atque cursu."

Sic utique locutus, praeivit ; illi verò unâ secuti sunt.

E paxillo autem suspendit citharam argutam, 105

Demodocum veròprehendit manu, et eduxit ex aedibus

Praeco ; praebat autem ei eandem viam, quam et alii

Phaeacum optimates, certamina spectaturi.

Perrexerunt autem ire ad forum, simulque sequebatur ingens turba,

Innumeri ; surgebant verò juvenes multique, et fortes. 110

Surrexit quidem Acroneusque, et Ocyalus, et Elatreus,

Nauteusque, Prymneusque, et Anchialus, et Eretmeus,

Ponteusque, Proreusque, Thoon, Anabesineusque,

Amphialusque, filius Polyneï Tectonidae ;

Surrexit etiam Euryalus, homicidae similis Marti, 115

Ver. 98. — δαιτὸς κεκορήμεθα θυμὸν εἴσης.] *Al.* θυμὸν κεκορήμεθα δαιτὸς εἴσης. Quae et probabilior lectio.

Ver. 99. — ἣ δαιτὶ συνήορος ἐστὶ θαλείη.] Τουτίσι, ἥτις συνήοροςται καὶ συνέζευκται προσιτταριζομένη τῇ εἰλαπίνῃ. Διὸ τινὲς τῶν ἀντιγράφων ἀντὶ τοῦ, θαλείη, εἰταίρη γράφουσι. *Eustath.*

Μολπή τ', ὀρχηστὸς τ'· τὰ γὰρ τ' ἀναθήματα δαιτὸς. *Suprà* ἄ, 152.

Vide et infra ad ε', 271.

Ver. 103. Πύξ τε, παλαισμοσύνη τε, — ἠδὲ πόδεσσιν.] Vide infra ad ver. 206.

Ver. 108. — θαυμαλέοντες.] Ὅ ἐστι θαυμασόμενοι, ἢ θαυσιόμενοι. *Eustath.* Cæterum fuerunt, notante eodem *Eustathio*, qui hoc in loco scripserint, θαῦμα νέοντες ἤγουν εἰς θαῦμα ποιεῖόμενοι. Satis ineptè.

Ver. 111. — Ἀκρόνεός τε, &c.] Phæacibus navigando celeberrimis consultè aptata videntur hæc nomina, ex rebus nauticis omnia ferè desumpta.

Ver. 113. — Θόων.] *Al.* Θόων τ'.

Ναυβολίδης δ', ὃς ἄριστος ἔην εἰδός τε, δέμας τε,
 Πάντων Φαιήκων, μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα·
 "Ἄν δ' ἔσταν τρεῖς παῖδες ἀμύμονες Ἀλκινόοιο,
 Λαοδάμας δ', Ἄλιός τε, καὶ ἀντίθεος Κλυτόνης.
 Οἱ δὴ τοι πρῶτον μὲν ἐπειρήσαντο πόδεσσιν. 120
 Τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος· οἱ δ' ἅμα πάντες
 Καρπαλίμας ἐπέτοντο κονίοντες πεδίοιο.
 Τῶν δὲ θέειν ὄχ' ἄριστος ἔην Κλυτόνης ἀμύμων·
 "Ὅσπον τ' ἐν νειῶ ὄυρον πέλει ἡμιονοῖϊν,
 Τόσπον ὑπεκπροθέων λαοὺς ἴκεθ', οἱ δ' ἐλίποντο. 125
 Οἱ δὲ παλαισμοσύνης ἀλεγεινῆς πειρήσαντο·
 Τῇ δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπεκαίνυτο πάντας ἀρίστους.
 "Ἄλματι δ' Ἀμφιάλος πάντων προφερέστερος ἦεν·
 Δίσκῳ δ' αὖ πάντων προφερέστατος ἦεν Ἐλατρεύς·

Naubolidesque, qui optimus erat specieque, corporeque,
 Omnium Phaeacum, post egregium Laodamantem :
 Surrexerunt porro tres filii eximii Alcinoi,
 Laodamasque, Haliusque, et deo-par Clytoneus.
 Hi porro primùm quidem periculum-fecerunt pedibus.
 Eis autem à carceribus extensus-erat cursus; simul verò omnes
 Celeritèr volabant pulverem-excitantes in-campo.
 Horum autem currendo longè optimus erat Clytoneus eximius :
 Quantumque in novali spatium est mularum,
 Tantum praecurrens ad populum venit; caeteri verò relictì sunt. 125
 Alii autem luctae molestae periculum-fecerunt :
 In hác porro Euryalus vicit omnes optimates,
 Saltu verò Amphialus omnium optimus erat :
 Disco autem omnium praestantissimus erat Elatreus :

Ver. 116. ——— ὃς ἄριστος ἔην ——— Πάντων Φαιήκων, μετ' ἀμύμονα Λαοδάμαντα.]

————— quo pulchrior alter
Non fuit, excepto Laurentis corpore
Turni. *Aen.* VII, 649.

Vide ad *Il.* β', 673.

Ver. 118. ——— ἀμύμονος.] *Al.* ἀμύμονος.

Ver. 121. Τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τίτατο δρόμος.]

————— locum capiunt, signoque repente
Corripiunt spatia audito, limenque relinquunt
Effusi nimbo similes ———. *Aen.* V, 315.

Ver. 122. ——— κονίοντες.] Vide ad *Il.* δ', 24.

Ver. 123. Τῶν δὲ θέειν ὄχ' ἄριστος ἔην Κλυτόνης.]

Primus abit, longèque ante omnia corpora Nisus
Emicat, et ventis et fulminis ocior alis.
Aen. V, 318.

Σημείωσαι δὲ καὶ ὅτι ἐν Ἰλιάδι ἀγωνιστήσας ὁ Ποιητῆς, [*Il.* ψ', 257. &c.] ἀκνησεν ἰνταῦθα τοιούτοις ἰνασχολῆσαι τὴν ἑαυτοῦ μούσαν ἴξω καιροῦ διὰ καὶ ἐπιτερεῖμι αὐτά. *Eustath.*

Ver. 124. "Ὅσπον τ' ἐν νειῶ ὄυρον πέλει ἡμιονοῖϊν.] ὄυρον, ὄρημα, διάστημα. *Schol.* "Ὅσπον ἀφορίζονται τῶν βοῶν ἀροτριῶσαι ἡμίονοι, ὡς προφερέσται βοῶν εὔσαι ἄροτρον ἰλαύνειν. *Eustath.*

————— ὄσπον τ' ἐπίουρα πίλονται
'Ἡμιόνων αἰ γὰρ τι βοῶν προφερέσται εἰς
'Ἐλκίμιναι νειῶ βαθείης σηκτῶν ἄροτρον.
Iliad. κ', 351.

Ibid. ——— νειῶ.] Ἡροστιασμίη γῆ. *Schol.*
Ver. 128. 129. 130.] Quanto cum artificio Poeta, in rebus minutis narrandis, sententias singulas singulis versibus absolvat; vide ad *Il.* α', 436. β', 102. et *í,* 589.

Ver. 128. ——— προφερέσται.] *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus hic legit προφερέστατος; verusque sequenti pro προφερέστατος, habet πολὸ φέστατος.

- Πῦξ δ' αὖ Λαοδάμας, ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο. 130
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντες ἐτέρφθησαν φρέν' ἀέθλοισ,
 Τοῖς ἄρα Λαοδάμας μετέφη, παῖς Ἀλκινόοιο·
 Δεῦτε φίλοι, τὸν ξεῖνον ἐρώμεθα, εἴτιν' ἀέθλων
 Οἶδέ τε καὶ δεδάηκε· φυήν γε μὲν οὐ κακὸς ἐστὶ,
 Μηρούς τε, κνήμας τε, καὶ ἄμφω χεῖρας ὑπερθεν, 135
 Αὐχένα τε στιβαρὸν, μέγα τε σθένος· οὐδέ τι ἤβης
 Δεύεται, ἀλλὰ κακοῖσι συνέρρηκται πολέεσσι.
 Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημί κακώτερον ἄλλο θαλάσσης,
 Ἄνδρα τε συγχεῦναι, εἰ καὶ μάλα καρτερὸς εἴη.
 Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε· 140
 Λαοδάμα, μάλα τοῦτο ἔπος κατὰ μοῖραν εἶπες.
 Αὐτὸς νῦν προκάλεσσαι ἰὼν, καὶ πέφραδε μῦθω.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσ' ἀγαθὸς παῖς Ἀλκινόοιο,
 Στῆ ῥ' ἐς μέσσον ἰὼν, καὶ Ὀδυσσῆα προσέειπεν·
 Δεῦρ' ἄγε καὶ σὺ, ξεῖνε πάτερ, πείρησαι ἀέθλων, 145
 Εἰ τινά που δεδάηκας· ἔοικε δέ σ' ἴδμεν ἀέθλους·
 Οὐ μὲν γὰρ μείζον κλέος ἀνέρος, ὄφρα κεν ἦσιν,
 Ἢ ὅτι ποσσὶν τε ῥέξῃ καὶ χερσὶν ἐῆσιν.

- Pugilatu denique Laodamas, eximius filius Alcinoi. 130
 Caeterum postquam omnes oblectassent animum certaminibus,
 Inter hos deinde Laodamas locutus est, filius Alcinoi:
 "Agite, amici, hospitem rogemus, si quod certamen
 "Novitque et didicit: habitu-corporis quidem non malus est,
 "Femoribusque, et cruribus, et ambabus manibus supernè, 135
 "Cerviceque firmâ, ingentique robore; neque omninò vigore-juvenili
 "Caret; et malis confractus est multis.
 "Non enim ego quid existimo pejus aliud mari,
 "Ad hominem confringendum, etiam si valdè fortis fuerit."
 Huic autem rursus Euryalus respondit, dixitque: 140
 "Laodama, sanè hunc sermonem rectè dixisti.
 "Ipse nunc provoca profectus, et admone sermone."
 At postquam hoc audiisset eximius filius Alcinoi,
 Stetit in medium progressus, et Ulysssem allocutus est:
 "Huc age et tu, hospes pater, periculum-fac certaminum, 145
 "Si quod fortassis didicisti; par enim est, te scire certamina:
 "Neque enim major gloria hominis, quo-ad fuerit,
 "Quàm quòd pedibus strenuè-agat et manibus suis.

Ver. 130. 132 et 143. — παῖς.] *Al.* παῖς.
 Ver. 132. — ἄρα.] *Deinde* — — — — —
 Ver. 133. — εἴτιν' ἀέθλων.] *Al.* εἴτιν' ἀέθλων.
 Ver. 134. 137. 146. 151. Οἶδε — δεδάη-
 κε — συνέρρηκται — διδάηκας — κα-
 τίευσται.] *Vide ad Il. á, 37. et v', 736.*
 Ver. 141. — εἶπες.] *Apud Eustathium,*
 εἶπας. *Quod idem.*
 Ver. 147. Οὐ μὲν γὰρ μείζον κλέος &c.] *Al.*
 Οὐ γὰρ τι μείζον.

— — — — — ὑμνητὸς οὗτος
 Ἄνηρ γίνεται σοφοῖς,
 Ὃς ἂν χερσὶν, ἢ ποδῶν ἀρετῆ
 Κράτησε, τὰ μέγιστ' ἀίθλων ἐλὼν
 Τόλμα τε καὶ σθένει.
Pindar. Pythior. Od. X. ver. 34.

Ver. 148. — ὅτι — ῥέξῃ.] *Legendum*
 fortassè, ὅ, τι — ῥέξῃ, *Quòdcunq; fece-*
rit.

Ἄλλ' ἄγε πείρησαι, σκέδασον δ' ἀπὸ κήδεα θυμοῦ·
 Σοὶ δ' ὁδὸς οὐκ ἔτι θηρὸν ἀπέσσεται, ἀλλὰ τοι ἤδη 150
 Νηῦς τε κατεΐρυσται, καὶ ἑπαρτέες εἰσὶν ἑταῖροι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Λαοδάμα, τί με ταῦτα κελεύετε κερτομέοντες ;
 Κήδεά μοι καὶ μᾶλλον ἐνὶ φρεσίν, ἢ περ ἄεθλοι,
 Ὃς πρὶν μὲν μάλα πόλλ' ἔπαθον, καὶ πόλλ' ἐμόγησα· 155
 Νῦν δὲ μεθ' ὑμετέρῃ ἀγορῇ νόστοιο χατίζων
 Ἴημαι, λισσόμενος βασιλῆά τε, πάντα τε δῆμον.

Τὸν δ' αὖτ' Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, νεῖκεσέ τ' ἄντην·
 Οὐ γάρ σ' οὐδὲ, ξεῖνε, δαήμονι φωτὶ εἶσκα
 Ἄθλων, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται· 160
 Ἀλλὰ τῷ, ὅς θ' ἅμα νηὶ πολυκλήϊδι θαμίζων,
 Ἀρχὸς ναυτῶν, οἵτε πρηκτῆρες ἔασιν,
 Φόρτου τε μνήμων, καὶ ἐπίσκοπος ἦσιν ὀδαίων,
 Κερδέων θ' ἀρπαλέων· οὐδ' ἀθλητῆρι ἔοικας.

Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 165

“ Verùm age, fac-periculum ; et pelle moestitiã ab animo :

“ Tibi verò profectio non adhuc diù aberit, sed tibi jam 150

“ Et navis deducta est, et parati sunt socii.”

Hunc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

“ Laodama, quid me ista jubetis incessentes ?

“ Dolores mihi etiam magis in animo, quàm certamina ;

“ Qui antea quidem valdè multa passus sum, et multa pertuli : 551

“ Nunc verò in vestro consessu reditùs indigens

“ Sedeo, precans regemque, omnemque populum.”

Huic verò rursùs Euryalus respondit, objurgavitque palàm :

“ Neque enim te, hospes, perito viro assimilo

“ Certaminum, qualia utique multa inter homines sunt ; 160

“ Sed illi, qui apud navem multis-transtris-instructam frequentèr-versans,

“ Princeps nautarum, qui et negotiatores sunt,

“ Onerisque memor, et inspector sit viaticorum,

“ Lucrique raptò-acquisiti ; neque athletae similis-es.”

Illum autem torvè intùitus allocutus est solers Ulysses : 651

Ibid. ——— ῥίξη.] Apud Eustathium in commentario, ῥίξει.

Ver. 159. Οὐ γάρ σ' οὐδέ.] Refertur istud, γὰρ, ad id quod elegantèr reticetur. “ Op-

“ timè fecisti, quòd certamina inire recusave-

“ ris ; Vel, “ Ne nos te ad certamina in-

“ unda coacturos esse metuas ; Nequaquam

“ ENIM reverà &c.”

Ver. 161. ——— ἱ; θ'.] Qui scilicet ———.

Ibid. ——— θ' ἅμα.] *Al.* θαμά.

Ver. 162. ——— οἵτε πρηκτῆρες ἔασιν.]

“ Πράττεισθαι propriè de re pecuniariã, pe-

“ cuniam exigere, rem facere, lucrari, lucrum

“ facere et exculperè è re aliquã : hinc πρᾶ-

“ ξis, negotiatio, mercatura ; et πρηκτῆρ, ἱμ-

“ πορος, πραγματευτής, mercator, negotiator.

“ Ita sumo apud Homerum : ———

“ Ἀρχοὶ ναυτῶν, οἵτε πρηκτῆρες ἔασιν.

“ Πρηκτῆρες, i. e. ἱμποροι, πραγματευταί.”

Duport. Prælect. in Theophrast. cap. 6. Vide

et suprâ ad β', 319.

Ver. 163. Φόρτου τε μνήμων.] Ἐπιμειλόμι-

“ νος τῶν φορτίων· ἢ μνημονίων ἱκαστόν, σέσου ἦν

“ ἄξιον. *Schol.*

Ibid. ——— ἐπίσκοπος.] *Al.* ἐπίστροφος.

Ibid. ——— ὀδαίων.] Ὁ ἰστὶν ἰφοδίων. *Eu-*

stath.

Ξεῖν', οὐ καλὸν ἔειπες· ἀτασθάλῃ ἀνδρὶ ἔοικας.
 Οὕτως οὐ πάντεσσι θεὸς χαρίεντα δίδωσιν
 Ἀνδράσιν, οὔτε Φυῆν, οὔτ' ἄρ' Φρένας, οὔτ' ἀγορητύν.
 Ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ,
 Ἄλλὰ θεὸς μορφήν ἔπεισι στέφει· οἳ δέ τ' ἐς αὐτὸν
 Τερπόμενοι λεύσσουσιν· ὁ δ' ἀσφαλῶς ἀγορεύει
 Αἰδοῖ μειλιχίῃ, μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισιν·

170

"Hospes, non honestè dixisti; protervo viro similis-videris.

"Ita non omnibus deus amabilia-munera donat

"Hominibus, neque formam, neque ingenium, neque eloquentiam.

"Etenim alius quidem specie invenustior est vir,

"At deus formam verbis ornat: alii verò in ipsum

"Oblectati aspiciunt: hic autem securè loquitur

"Modestià cum suavi, eminentque inter congregatos:

170

Ver. 167. 169. — οὐ πάντεσσι θεὸς χαρίεντα δίδωσιν — Ἄλλος μὲν γάρ &c.]

'Ἄλλ' οὐ γὰρ ὡς πᾶν ἐπίστασθαι βροτῶν Πίφουκιν, ἄλλῃ δ' ἄλλο πρόσκειται γέρας· Σὲ μὲν μάχεσθαι, τοὺς δὲ βουλεύειν καλῶς.

Euripid. Rhes. ver. 106.

— nunquam sincera bonorum
 Sors ulli concessa viro: quem vultus honestat,

Dedecorant mores: animus quem pulchrior ornat,

Corpus destituit: bellis insignior ille,
 Sed pacem fœdat vitiiis: hic publica felix,
 Sed privata minùs: partita singula quemque

Nobilitant: hunc forma decens; hunc robur in armis;

Hunc rigor; hunc pietas; illum solertia juris:

Hunc soboles, castique tori —

Claudian. in prim. Consul. Stilic. ver. 25.

— non omnia possumus omnes.

Virg. Ecl. VIII, 63.

Similiter porrò et Maharbal apud Livium;

"Non omnia nimirum eidem Dii dedere.

"Vincere scis, Annibal; victorià uti ne-
 "scis." Lib. XXII. § 51.

Ibid. — θεὸς χαρίεντα δίδωσιν.] Ita Henricus Stephanus, eumque secutus Barnesius. Al. θεὸι χαρίεντα διδοῦσιν.

Ver. 169. Ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος — Ἄλλὰ θεὸς μορφήν ἔπεισι στέφει.] Ἡ νόμος ἐστὶ, πᾶσαν μὲν ἀμορφήν πονηρίας εἶναι κατὰκριτον, ἐνθὺ δ' ὡς ἀγαθὸν ἰπαινέσθαι τὸν καλόν; Ἄλλὰ τοι κατὰ τὸν μέγαν ἀληθείας προσφῆτην Ὀμηρον, "εἶδος τις ἀκιδνότερος πέλει ἀνὴρ." Ἄλλὰ θεὸς &c.] Lucian. Amores.

Si mihi difficilis formam natura negavit,
 Ingenio formæ damna rependo meæ.

Ovid. Heroid. Epist. XV, 31.

"Ὅτι δὲ ἐν τῇ τῶν ἀγαθῶν συγκρίσει, — τὸ φρονεῖν τοῦ καλοῦ εἶδος ἄμεινον, [δηλοῖ Ὀμηρος:] "Ἄλλος μὲν γάρ τ' εἶδος ἀκιδνότερος &c." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 26. Atqui nullam hoc in loco inter hæc corporis animique dotes comparisonem instituit Poeta; sed eas simul omnes uni eidemque nunquam ferè concessas dicit.

Ver. 170. Ἄλλὰ θεὸς μορφήν ἔπεισι στέφει.] Τοὺς γὰρ αὐτὴν ὄψιν ἀμόρφους, φησὶν, ἀναπληροῖ ἢ τοῦ λέγειν πιθανότης. Athenæus, lib. X. cap. 5.

Ver. 171. 173. — ὁ δ' ἀσφαλῶς ἀγορεύει Αἰδοῖ μειλιχίῃ — Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστν, θεὸν ὦς, εἰσορώσιν.] Totum hunc locum transtulit ferè Hesiodus:

Τοῦ δ' ἐπὶ ἐς στόματος βίῃ μείλιχα' οἳ δὲ νυλαοὶ

Πάντες ἐς αὐτὸν ὀρώσι διακρίνεντα θέμιστας Ἰθείησι δίκῃσιν ὁ δ' ἀσφαλῶς ἀγορεύων, Αἰψά τε καὶ μέγα νεῖκος ἐπισσαμένως κατίπαυσε —

Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστν, θεὸν ὦς, ἰλάσκονται. Αἰδοῖ μειλιχίῃ μετὰ δὲ πρέπει ἀγρομένοισι.

Theogon. ver. 84. 91.

"In quo igitur homines exhorrescunt?

"Quem stupefacti dicentem intuentur? in

"quo exclamant? Quem deum, ut ita dicam,

"inter homines putant? Qui distinctè,

"tè, qui explicatè, qui abundantè, qui illuminatè,

"et rebus et verbis dicunt, &c." Cic. de Orat. lib. III. § 14.

Ibid. — ἀσφαλῶς ἀγορεύει.] Μὴ σφαλόμενος ἐν τῇ λέγειν. Schol. "Propriam (id enim est, non errare verbis) et carentem

"supervacuis eloquentiam." Quintilian. lib. XII. cap. 10. Vide et Dionys. Halicarn. lib. qui inscribitur Τίχη, haud longè à fine

ubi hunc locum citat.

- Ἐρχόμενον δ' ἀνὰ ἄστρῳ, θεὸν ὧς, εἰσορόωσιν·
 Ἄλλος δ' αὖ εἶδος μὲν ἀλίγκιος ἀθανάτοισιν·
 Ἄλλ' οὐ οἱ χάρις ἀμφιπεριστέφεται ἐπέεσσιν. 175
 Ὡς καὶ σοὶ εἶδος μὲν ἀριπρεπές, οὐδέ κεν ἄλλως
 Οὐδὲ θεὸς τεύξειε· νόον δ' ἀποφάλιος ἐσσί.
 Ὡρινάς μοι θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι φίλοισιν,
 εἰπὼν οὐ κατὰ κόσμον· ἐγὼ δ' οὐ νῆϊς ἀέθλων,
 Ὡς σύ γε μυθεῖαι, ἀλλ' ἐν πρώτοισιν οἴω 180
 Ἐμμεναι, ὄφρ' ἦβη τε πεποιθέα, χερσὶ τ' ἐμῆσι·
 Νῦν δ' ἔχομαι κακότητι καὶ ἄλγεσι· πολλὰ γὰρ ἔτλην,
 Ἄνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
 Ἀλλὰ καὶ ὧς, κακὰ πολλὰ παθὼν, πειρήσομ' ἀέθλων·
 Θυμοδακῆς γὰρ μῦθος· ἐπώτρυνας δέ με εἰπὼν. 185
 Ἡ ῥα, καὶ αὐτῶ φάρεϊ ἀναΐξας λάβει δίσκον

“ Incedentem autem eum per urbem, deum veluti, aspiciunt :

“ Alius verò rursus formâ quidem similis immortalibus ;

“ Verùm haud ei gratia circum-affunditur sermonibus. 175

“ Sic et tibi species quidem decora, neque aliter

“ Nè deus quidem fingeret ; mente verò imperitus es.

“ Irritâsti mihi animum in praecordiis charis,

“ Locutus indecènter : ego verò non ignarus certaminum,

“ Ut tu fabularis, verùm inter primos puto 180

“ Fuisse me, donec juventâ fretus fui, manibusque meis :

“ Nunc verò premor aevumnâ et doloribus ; multa enim passus sum,

“ Virorumque bella, saevosque fluctus penetrans.

“ Sed etiam sic, mala multa passus, periculum-faciam certaminum ;

“ Mordax enim est sermo tuus ; impulisti autem me locutus.” 185

Dixit utique, et cum-ipsâ veste impetu-factoprehendit discum

Ver. 175. — ἀμφιπεριστέφεται.] *Al.* ἀμφιπεριστέφεται. Minus rectè : Ut liquet ex præcedente “ Ἄλλὰ θεὸς μορφὴν ἔπισσι στίφει,” ver. 170. *Al.* ἀμφὶ περιστεφεται.

Ver. 176. — οὐδὲ κεν ἄλλως Οὐδὲ θεὸς τεύξει.] Rectè hic *Eustathium* reprehendit *Dna. Dacier*, qui hoc ita accipit, ac si diceret *Ulysses*, “ Nè deum quidem, quod semel factum sit, immutare posse.” Τὸ δὲ, “ οὐδ' ἂν ἄλλως οὐδὲ θεὸς τεύξει,” ἀλήθειαν δηλοῖ πράγματος· τὸ γὰρ πισπραγμίον, οὐκ ἴσθιν ἀποικτον γινίσθαι. Quod, uti eadem annotat *Dna. Dacier*, longè aliud est ac quod hic dicere vult *Poeta* ; nempè, “ Nè à deo quidem pulchriorem effici posse :” Sive potiùs, uti exponunt *Scholiam* ex *MS. Aloysii à Barnesio* excerpta, (commate solummodò post vocem ποιῆσαι apposito ;) Εἰ θεὸς θελήσει καλὸν ποιῆσαι, τοιοῦταν, οἷος εἶ σὺ, nempè τεύξει.

Ver. 179. — ἐγὼ δ' οὐ νῆϊς ἀέθλων.] Τὸ δὲ, “ νῆϊς ἀέθλων,” ἀντὶ τοῦ ἄπειρος, ἀπιστήμων. *Eustath.*

Ver. 183. Ἄνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.] Vide ad *Il.* ω, 8.

Ver. 185. Θυμοδακῆς γὰρ μῦθος· ἐπώτρυνας δέ με.]

Ἐπικριτόμουν δὲ παῖδες,

Ἄσπαλῶτες *Λυαίου*,

Δακίθυμά μοι λόγοντις.

Anacreon, Ode VIII. ver. 125.

Ποταπὸν δὲ χρῆμα λοιδορία· ὧς *Θυμοδακῆς* ἠληθῶς καὶ ἀμύττον ψυχὴν μάλλον ἢ σίδηρος χρῶτα. Οὐκοῦν καὶ τὸν Ὀδυσσεῖα παρῶξιν εἰς δύναμιν ἀμύνασθαι λόγῳ τι καὶ ἴσθ' δινήχθη γὰρ ὑπὲρ τούτου πρὸς τὸν *Ξινοδόκον*, αὐτὸς ὢν ἀλήτης καὶ ξίνος· καὶ ταῦτα εἰδὼς, ὅτι (infrâ ver. 209.) “ Ἄφρων — καὶ οὐτιδανὸς σίλι ἀνῆρ, ὅστις *Ξινοδόκῳ* ἴριδα περιφίρησι βασιῶαν.” *Julian. Imperat. Orat. II.*

Ver. 186. Ἡ ῥα, καὶ αὐτῶ φάρεϊ ἀναΐξας.] Τὸ δὲ ἀσυνδίτης εἰπὼν, “ ἴσθ' δὲ, καὶ ἀναΐξας ἰδίσκειν,” τῆ τοῦ ἥρωος σπουδῆ τὸν λόγον συνισχημάτις. Συντομώτερος γὰρ καὶ ὁ ἀσυνδίτης λόγος τοῦ μετὰ συνδίσμων προφορεμένου. *Eustath.*

Ibid. — αὐτῶ φάρεϊ.] Σὺν τῶ ἱματίῳ ὧς εἴχιν. *Schol.*

Μείζονα καὶ πάχετον, στιβαρώτερον οὐκ ὀλίγον περ,
Ἦ οἶα Φαίηκες ἐδίσκεον ἀλλήλοισι.

Τόν ῥα περιστρέψας ἤκε στιβαρῆς ἀπὸ χειρός·
Βόμβησεν δὲ λίθος· κατὰ δ' ἔπτηξαν ποτὶ γαίῃ 190

Φαίηκες δολιχῆρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες,
Λᾶος ὑπαὶ ῥιπῆς· ὁ δ' ὑπέρπτατο σήματα πάντων,
Ρίμφα δέων ἀπὸ χειρός· ἔθηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη,
Ἄνδρὶ δέμας εἰκυῖα· ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·

Καί κ' ἀλαός τοι, ξεῖνε, διακρίνειε τὸ σῆμα 195

Ἀμφαφῶν· ἐπεὶ οὔτι μεμιγμένον ἐστὶν ὁμίλῳ,
Ἄλλὰ πολὺ πρῶτον· σὺ δὲ θάρσει τόνδε γ' ἄεθλον·
Οὔτις Φαιήκων τόνγ' ἴξεται, οὐδ' ὑπερήσει.

Ὦς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Χαίρων, οὔνεχ' ἑταῖρον ἐνῆέα λεῦσσ' ἐν ἀγῶνι· 200

Καὶ τότε κουφότερον μετεφώνεε Φαιήκεσσι·

Τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε, νέοι· τάχα δ' ὕστερον ἄλλον
Ἦσειν ἢ τοσσοῦτον οἶομαι, ἢ ἔτι μᾶσσον.

Majorem et crassum, gravioremque non paulò quidem,
Quam quali Phaeaces ludebant invicem.

Hunc utique circumrotatum misit validâ è manu :

Insonuit verò lapis ; inclinaverunt autem se ad terram 190

Phaeaces longis-remis-utentes, navigatione-celebres viri,

Lapidis ab impetu : is verò supervolavit signa omnium

Rapidè ruens à manu : posuit verò signa Minerva,

Viro corpus assimilata, verbumque dixit, et locuta est :

“ Etiam caecus tibi, hospes, posset distinguere signum 195

“ Palpando ; quandoquidem neutiquam mixtum est multitudini,

“ Sed longè primum : tu autem confide hoc quidem in certamine :

“ Nullus Phaeacum ad hoc utique perveniet, neque transmittet.”

Sic ait, laetatus vero est patiens nobilis Ulysses,

Gaudens, quòd socium benignum videret in circo : 200

Et tum leniùs allocutus est Phaeacas :

“ Hunc nunc assequimini, Juvenes ; brevi autem denuò alium

“ Me missurum esse aut tantum puto, aut adhuc majus.

Ver. 187. — πάχετον.] Scholiastes exponit παχύτερον.

Ibid. — οὐκ ὀλίγον περ.] Al. οὐκ ὀλίγον τε.

Ver. 189. Τόν ῥα περιστρέψας ἤκε.] Ὁ δίσκος ἐκ μέσου σχοῖνον εἶχε. Schol.

Ver. 190. Βόμβησεν δὲ λίθος.] De hujusmodi ὀνομασποιοῖα, vide ad Il. δ', 455.

Ibid. — κατὰ δ' ἔπτηξαν ποτὶ γαίῃ Φαίηκες.] Κατίενυσαν ἐκπλαγύντες. Schol. Ἔστι δὲ καταπτῆξαι πρὸς τῇ γῆν, τὸ διὰ δῖος κατακύψαι εἰς καὶ εἰς γῆν, διδίοτα ἕκαστον περὶ τῇ σφιτέρῳ κεφαλῇ. Eustath.

Ver. 192. — ὑπαί.] Al. ὑπό.

Ibid. — ὑπέρπτατο.] Ita Barnesius, et

Henricus Stephanus, aliique. Nonnulli habent ὑπίπτατο.

Ibid. — σήματα.] Al. βήματα.

Ibid. — πάντων.] Eustathius in commentario legit πάντα. Ut Il. ψ', 845.

Ver. 195. — διακρίνει.] Vide ad Il. ε', 309.

Ver. 197. — τόνδε γ'.] Al. τόνδε τ'.

Ver. 202. Τοῦτον νῦν ἀφίκεσθε.] Τὸν τόπον, ἢ τὸν λίθον. Schol. Γράφεται δὲ καὶ ἰφίκεσθε, ἀντὶ τοῦ ἰφάψεσθε, καταλάβετε. Eustath. Atque hoc modo legitur apud Porphyrium, Quæst. Homeric. 16.

Ver. 205. — μᾶσσον.] Vide suprâ ad ver. 20.

Τῶν δ' ἄλλων, ὅτινα κραδίη θυμός τε κελεύει,
 Δεῦρ' ἄγε πειρηθῆτω, ἐπεὶ μ' ἐχολώσατε λήνη, 205
 ἢ πύξ, ἢ ἐπάλη, ἢ καὶ ποσίν, οὔτι μεγαίρω,
 Πάντων Φαιήκων, πλὴν γ' αὐτοῦ Λαοδάμαντος·
 Ξεῖνος γάρ μοι ὄδ' ἐστὶ· τίς ἂν φιλέοντι μάχοιτο ;
 Ἄφρων δὴ κείνός γε καὶ οὔτιδανὸς πέλει ἀνήρ,
 Ὅστις ξεινοδόκῳ ἔριδα προφέρειται ἀέθλων, 210
 Δήμῳ ἐν ἀλλοδαπῷ· ἔο τ' αὐτοῦ πάντα κολούει.
 Τῶν δ' ἄλλων οὔπερ τιν' ἀναίνομαι, οὐδ' ἀθερίζω,
 Ἄλλ' ἐθέλω ἰδμεν καὶ πειρηθῆμεναι ἄντην.
 Πάντα γάρ οὐ κακὸς εἰμὶ μετ' ἀνδράσιν, ὅσσοι ἀέθλοι
 Εὐ μὲν τόξον οἶδα εὐζοον ἀμφαφάσθαι· 215

" Ex aliis verò, quemcunque cor animusque jubet,
 " Huc age, periculum-faciat, quoniam me irritastis valdè, 205
 " Aut pugilatu, aut luctà, aut etiam cursu ; nihil recuso ;
 " Ex omnibus Phaeacibus, praeter ipsum Laodamantem ;
 " Hospes enim mihi ille est : quis cum amico pugnaverit ?
 " Insiptens ille et nullius-pretii est vir,
 " Quicumque cum-hospite contentionem proferat certaminum, 210
 " Populo in alieno ; suique ipsius res omnes perturbat.
 " Aliorum autem haudquaquam ullum rejicio, neque despicio :
 " Sed volo cognoscere et periculum-facere palàm.
 " Non enim omninò ignavus sum inter homines, quotquot certamina sunt :
 " Benè quidem arcum novì perpolitum tractare : 215

Ver. 204. — ὅτινα.] Ἰστίον δὲ ὅτι τὸ
 " ὅτινα," ποιητικὸν ὄν, κίτται μὲν ἀντὶ τοῦ ὄν-
 τινος γίνεσθαι δὲ ἀπὸ τοῦ, τινὰ, πλινασμῶ τοῦ,
 ὁ, καθ' ὁμοιότητα τοῦ ὄτου, καὶ ὄτα, καὶ ὄταισιν.
 Eustath. Vide *Iliad.* ὀ, 491. χ', 450. *Odys.*
 ὁ, 394. Ceterum in nonnullis hic scriptum
 est ὄντινα. Quod ferri non potest.

Ver. 206. ἢ πύξ, ἢ ἐπάλη, ἢ καὶ ποσίν.]
 Πρῶτον γὰρ αἰὲν ἀντιπαρ' αὐτῶν, δεῦτερον
 πάλιν, καὶ τελευταῖον ὁ δρόμος τῶν γυμνικῶν
 αἰὲν τίτακται. — Ὅτι μὲν αἱ Πατρόκλου
 ταφαὶ ταύτην ἔχουσι τῶν ἀγωνισμάτων τὴν
 τάξιν, [*Il.* ψ', 660. 701. 740.] ἅπασιν, ὡς
 ἴππε, εἰπίην, ἱναυλον ἰστί. Διατηρῶν δὲ τὴν
 τάξιν ὁμαλῶς ὁ Ποιητής, — τὸν μὲν Ὀ-
 δυσσεῖα, τοὺς Φαίακας προκαλούμενον [πεισίου-
 κι], " ἢ πύξ, ἢ ἐπάλη, ἢ καὶ ποσίν." τὸν δὲ
 Ἄλκίον ἀποκρινάμενον, [*infra* ver. 246.] " Οὐ
 " γὰρ πυγμαχοὶ εἰμὶν ἀμύμονι, οὐδὲ σταλασι-
 " ται, Ἄλλα σοσὶ κραιστῶς θέομι." ὡς οὐ κα-
 τὰ τύχην ἐκ τοῦ παρισταμένου τῆ τάξιν, χρεάμι-
 νος ἄλλοτε ἄλλως, ἀλλὰ τοῖς ἰδιωμαῖνοις τότε
 καὶ δρωμίνοις κατὰ νόμον ἰτακολοθῶν. *Plu-*
tarch. Symposiac. lib. II. Probl. 5.

Ver. 208. — τίς ἂν φιλέοντι μάχοι-
 σοι.]

— ταῦτο δ' οἱ σοφοὶ βροτῶν
 Ἐξυλαβοῦνται, μὴ φίλοις τεύχεσιν ἔρειν.
Euripid. Andromache, ver. 645.

" At me foedus amicitiae Diique hospitales
 " —hostili certamine congregi tecum ve-
 " tant." *Crispinus* apud *Valerium Maxi-*
imum, lib. V. cap. 1.

Ver. 210. Ὅστις ξεινοδόκῳ ἔριδα.]

Ξείνος πιφυκῶς, τοὺς ξεινοδόκους [forte τοὺς εὐ-
 ξεινοδόκους] σίβου.

Incert. apud Grotium in Excerptis.

Ibid. — ἔριδα προφέρειται ἀέθλων.] *Jul-*
ianus Imperator, Orat. II. citat, ἔριδα προφί-
ρησι βασιλιαν. Vide supra ad ver. 185.

Ver. 211. — ἔο τ' αὐτοῦ] *Al.* ἔο δ' αὐτοῦ.

Ver. 214. Πάντα γὰρ οὐ κακὸς εἰμὶ.] Ση-
 μείωσαι δὲ ὅτι τὸ μὲν, " οὐ κακὸς εἰμὶ" μισθῶς
 εἶπαι καὶ ἰστικῶς Ὀδυσσεὺς δυνάμιμος εἰπίην,
 ὡς πᾶν διζιῶς ἔχω· ἵνα εἴη τὸ, οὐ πᾶν κακὸς, οὐ
 μόνον κακίας ἀπόφρασις, ἀλλὰ καὶ ἀντὶ τοῦ λίαν
 διζιῶς ἢ ἀνδρείως. *Eustath.* Vide ad *Il. v', 344.*

Ver. 215. Εὐ μὲν τόξον οἶδα.] *Barnesius*
edidit Εὐ μὲν τόξον δ' οἶδα additâ nimirum
 voculâ, " δ'," quæ tamen hoc in loco satis in-
 venustè videtur inserta. Vide et ad *Il. á, 51*

Πρῶτός κ' ἄνδρα βάλοιμι, οἷστεύσας ἐν ὀμίλῳ
 Ἄνδρῶν δυσμενέων· εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι
 Ἄγχι παρασταῖεν, καὶ τοξαζοῖατο Φωτῶν.

Οἷος δὴ με Φιλοκτῆτης ἀπεκαίνυτο τόξῳ,
 Δήμῳ ἐνὶ Τρώων, ὅτε τοξαζοίμεθ' Ἀχαιοί. 220

Τῶν δ' ἄλλων ἐμὲ φημί πολὺ προφερέστερον εἶναι,
 Ὅσσοι νῦν βροτοὶ εἰσὶν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες·

Ἄνδράσι δὲ προτέροισιν ἐρίζεμεν οὐκ ἐθειλήσω,
 Οὐθ' Ἡρακλῆϊ, οὐτ' Εὐρύτῳ Οἰχαλιῆϊ,

Οἷ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον περὶ τόξων· 225

Τῷ ῥα καὶ αἰψ' ἔθανεν μέγας Εὐρυτος, οὐδ' ἐπὶ γῆρας

Ἴκετ' ἐνὶ μεγάροισι· χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων

Ἐκτανεν, οὐνεκά μιν προκαλίζετο τοξάζεσθαι.

“ Primus virum contingerem, sagittâ-missâ in turbâ

“ Virorum hostilium; etiamsi valdè multi socii

“ Juxtâ astarent, et sagittas-mitterent in viros,

“ Solus sanè me Philoctetes vincebat arcu,

“ Populo in Trojanorum, quando arcum-tendebamus Achivi. 220

“ Aliis verò me aio longè praestantiorem esse,

“ Quotquot nunc mortales sunt in terrâ panem edentes:

“ Cum viris autem priscis contendere nolo,

“ Neque cum Hercule, neque cum Euryto Oechaliensi;

“ Qui etiam cum immortalibus contendebant de arcuum-peritiâ: 225

“ Idèd etiam statim mortuus est ingens Eurytus, neque ad senectutem

“ Pervenit in aedibus; iratus enim Apollo

“ Occidit, eò-quòd ipsum provocâsset ad arcum-tendendum.

Ver. 216. 217. Πρῶτός κ' ἄνδρα βάλοιμι—
 εἰ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι Ἄγχι παρασταῖεν.]
 Eustathius istud “ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι” de
 Ulyssis ipsius sociis intelligit, quos in sa-
 gittando præversurum se dicat. Τὸ δὲ, “ εἰ
 “ καὶ μάλα πολλοὶ ἑταῖροι,” καὶ ταχυτοξότην
 τὸν Ὀδυσσεῖα εἶναι δηλοῖ ὅς, εἰ καὶ πάντων πολλοὶ
 περὶ αὐτὸν εἰσὶν, ἀλλὰ πρῶτος αὐτὸς βαλεῖ τὸν
 δυσμενῆ. Dna. Dacier verò istud “ ἑταῖροι”
 de hostibus accipiendum contendit. Il dit
 “ qu'au milieu d'une foule d'ennemis, il
 “ frapperait celui qu'il auroit choisi, quand
 “ même tous ces gens-là auroient l'arc
 “ bandé, et qu'ils seroient prêts à tirer sur
 “ lui.” Pro Eustathii expositione nonnihil
 facere videntur sequentia ver. 219. 220. ubi
 sese inter amicos arcu certantem planè de-
 pingit Ulysses.

Ver. 220. — ὅτι.] Al. ὄθι.

Ver. 221. — εἶναι] Al. εἶναι.

Ver. 222. “ Ὅσσοι νῦν βροτοὶ εἰσὶν ἐπὶ χθονὶ
 σῖτον ἔδοντες.” Par là [σῖτον ἔδοντες] Ulysse
 “ veut marquer les Nations civilisées, poli-
 “ cées, et non pas des Nations barbares, qui
 “ ne connoissent pas l'usage du bled.” Da-
 cier. Τὸ δὲ, σῖτον ἔδοντες, πρὸς διαστολὴν ἴσως
 ἠρόση ἐτέρων βροτῶν μὴ τοιούτων. Eastath.

Multo simplicius videtur, ut per istud,
 “ σῖτον ἔδοντες,” homines universi sine dis-
 tinctione intelligantur.

Ver. 224. — Ἡρακλῆϊ, οὐτ'.] Nullâ ex
 analogiâ produci potest istud. Pronunti-
 abatur fortè *Heracléïnovou'*. Vide ad *Il. á*,
 342. et *á*, 285.

Ibid. — Εὐρύτῳ Οἰχαλιῆϊ.]

Οἷ τ' ἔχον Οἰχαλίην πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλι-
 ῆος. *Iliad. β'*, 730.

Ἡ Οἰχαλία, πόλις τῆς Θεσσαλίας. Schol.
 Vide *Pausaniam, lib. IV. cap. 2.* item
Strabonem, lib. IX. pag. 669. al. 458.

Ver. 225. Οἷ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἐρίζεσκον.]

— et cantu vocat in certamina Divos.
Æn. VI, 172.

Ver. 227. — ἐνὶ μεγάροισι.] Ita ex *Eu-*
stathio edidit *Barnesius*; quocum facit et
MS. à Tho. Bentleio collatus: Atque ita
 alibi perpetuò *Homerus. Vulgg. ἐπὶ μεγάροισι.*

Ibid. — χολωσάμενος γὰρ Ἀπόλλων Ἐκ-
 τανεν.] “Εοικε δὲ αἰφνης θανῆν καὶ ὁ Εὐρυτος”
 τοῦτο γὰρ δηλοῖ ὁ πρὸς Ἀπόλλωνος θανάτου,
 ὡς πολλαχού φαίνεται. *Eustath.* Vide *infra*
 ad *á*, 409.

- Δουρὶ δ' ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις οἴστῳ·
 Οἴοισιν δεῖδοικα ποσίν, μήτις με παρέλθη
 Φαιήκων· λίην γὰρ ἀεικελίως ἔδαμάσθην
 Κύμασιν ἐν πολλοῖς· ἐπεὶ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα
 Ἦεν ἐπηετανός· τῷ μοι φίλα γυῖα λέλυνται.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ·
 Ἀλκίνοος δέ μιν οἶος ἀμειβόμενος προσέειπε·
 Ξεῖν', ἐπεὶ οὐκ ἀχάριστα μεθ' ἡμῖν ταῦτ' ἀγορεύεις,
 Ἀλλ' ἐθέλεις ἀρετὴν σὴν φαίνεμεν, ἢ τοι ὀπηδεῖ,
 Χωόμενος, ὅτι σ' οὗτος ἀνὴρ ἐν ἀγῶνι παραστάς
 Νείκεσεν· ὡς ἂν σὴν ἀρετὴν βροτὸς οὔτις ὄνοιτο,
 Ὅστις ἐπίσταιτο ἦσι φρεσὶν ἄρτια βάζειν.
 Ἀλλ' ἄγε, νῦν ἐμέθεν ζυνίει ἔπος, ὄφρα καὶ ἄλλω
 Εἴπῃς ἠρώων, ὅτε κεν σοῖς ἐν μεγάροισι
 Δαινύη παρὰ σῆ τ' ἀλόχῳ καὶ σοῖσι τέκεσσιν,

- “ Hastâ porrò jaculor, quantum non alius quisquam sagittâ :
 “ Solis timeo pedibus, nè aliquis me superet
 “ Phaeacum ; nimium enim malè domitus sum
 “ Fluctibus in multis ; quoniam non commeatus apud navim
 “ Erat perpetuus ; ideoque mihi chara membra soluta sunt.”
 Sic dixit ; illi verò omnes obmutuerunt silentio :
 Alcinous autem ipsum solus respondens allocutus est :
 “ Hospes, quandoquidem non ingrata inter nos haec concionaris,
 “ Sed vis virtutem tuam ostendere, quae te comitatur ;
 “ Iratus, quòd te ille vir in certamine astans
 “ Objurgavit ; ut tuam virtutem mortalis nullus vituperaret,
 “ Quicumque nôrit suâ mente idonea loqui.
 “ Sed agè, nunc meum intellige sermonem ; ut etiam alii
 “ Dicas heroum, quando tuis in aedibus
 “ Epulêris apud tuamque uxorem et tuos liberos,

Ver. 229. Δουρὶ δ' ἀκοντίζω.] Καὶ ὁ εἰπὼν,
 “ Δουρὶ δ' ἀκοντίζω, ὅσον οὐκ ἄλλος τις οἴστῳ,”
 τῷ παλτῷ λίγει δόρατι. Strabo, lib. X. pag.
 689. al. 449.

Ver. 232. — Ἰπὶ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα Ἦεν
 ἐπηετανός.] Τὸ δὲ, ἰπὶ οὐ κομιδὴ κατὰ νῆα ἦν,
 ἀντὶ τοῦ, ἰπὶ ἄλιτο ἢ ναῦς· οὐ γὰρ διὰ τὸ μὴ
 κομιδὴν ἐν βρώμασιν ἔχιν ἰδαμάσθην Ὀδυσσεὺς
 τοῖς κύμασιν, ἀλλ' ὅτι ἰθραύσθη κύμασιν ἢ τῆν
 κομιδὴν ἔχουσα ναῦς. Eustath. Barnesius ali-
 tēr accipit : “ Ego,” inquit, “ puto hīc sim-
 “ plicitēr Ulyssēm damnare Vitam mari-
 “ nam, ut minūs elegantem, salubrem, aut
 “ rebus convenientibus et necessariis in-
 “ structam.” Quae tamen explicatio, ut
 opinor, vix ferri potest : praecipuè cūm (uti
 et ipse fatetur vir eruditus,) navis Ulyssis
 rebus omnibus necessariis affatim et abundan-
 tantēr à Calypso instructa dicatur suprâ ἰ,

264. ἔ.c. adeò ut ante naufragium nihil pa-
 ti potuerit.

Ver. 236. Ξεῖν', ἰπὶ οὐκ ἀχάριστα.] “Εστι
 δὲ ἡ ἀπόδοσις τοῦ “ ἰπὶ” συνδίσμου, ἐν τῷ, [in-
 frâ ver. 239.] “ ὡς ἂν σὴν ἀρετὴν οὔτις ὄνοιτο”
 ἵνα λίγη ὅτι ἰπὶ οὐκ ἀχάριστα φῆς, ὄντως ἂν
 οὔδεις μέμψοιτό σε. Eustath. Mihi ad sen-
 tentiæ vim et elegantiam rectius videtur,
 ut Apodosis hīc, uti alibi sæpè, reticeri in-
 telligatur. Vide suprâ ad γ', 103 et ad II.
 á, 135. 137.

Ver. 240. — — ἰσίσταιτο ἦσι φρεσίν.]
 Barnesius in Scholiis Aldinis, itemque in uno
 MS. scriptum reperit, ἰσίσταιη ἦσι φρεσίν.
 Vide ad II. ζ, 92.

Ver. 243. Δαινύη.] “ Media Syllaba,” in-
 quit Barnesius, “ hīc longa ; at ε', ver.
 “ 328. Δαινύη, ἄνθρωποι δὲ ἔ.c. brevis.” Quod
 quâ ratione fiat, vide ad II. ó, 24.

- Ἡμετέρης ἀρετῆς μεμνημένος, οἶα καὶ ἡμῖν
 Ζεὺς ἐπὶ ἔργα τίθησι διαμπερὲς ἐξέτι πατρῶν. 245
 Οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν ἀμύμονες, οὐδὲ παλαισταί,
 Ἀλλὰ ποσὶ κραιπνῶς δέομεν, καὶ νηυσὶν ἄριστοι
 Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαῖς τε φίλη, κίθαρίς τε, χοροὶ τε,
 Εἴματα τ' ἐξημοιβὰ, λοετρά τε θερμά, καὶ εὐναί.
 Ἀλλ' ἄγε, Φαιήκων βητάρμονες, ὅσσοι ἄριστοι, 250
 Παίσατε ὡς χ' ὁ ξεῖνος ἐνίσπη οἴσι φίλοισιν,
 Οἴκαδε νοστήσας, ὅσσον περιγινόμεθ' ἄλλων
 Ναυτιλίῃ, καὶ ποσὶ καὶ ὄρχηστῷ, καὶ αἰοιδῇ.
 Δημοδόκῳ δέ τις αἰψὰ κίων φόρμιγγα λίγειαν
 Οἰσέτω, ἣ που κεῖται ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν. 255

- “ Nostrae virtutis recordatus; qualia etiam nobis
 “ Jupiter opera imponat perpetuò jam-indè à majoribus. 245
 “ Non enim pugiles sumus inclyti, neque luctatores,
 “ Sed pedibus celeritè currimus, et navibus optimi-sumus :
 “ Semper autem nobis conviviumque gratum, citharaque, chorique,
 “ Vestesque mutatoriae, lavacraque calida, et cubilia.
 “ Verùm agè, Phaeacum saltatores, quotquot optimi, 250
 “ Ludite; ut hospes dicat suis amicis,
 “ Domum reversus, quantum superemus alios
 “ Rei-nauticae-peritiâ, et pedibus, et saltatione, et cantu.
 “ Demodoco verò aliquis statim profectus citharam argutam
 “ Affèrat, quae alicubi jacet in nostris aedibus.” 255

Ver. 245. — ἐξέτι πατρῶν.] “Ο ἴσθιν, ἐκ προγόνων ἀνέκαθεν. *Enstath.*

Ver. 246. Οὐ γὰρ πυγμάχοι εἰμὲν.] Ἐλεγχθεὶς ἀνείπται, [*Barnesius* edidit ἀρνεῖται,] ἴσως εἰς τὸ μὴ παραξῆναι τὸν Ὀδυσσεύα. *Schol.* Ceterum hæc ad homines universos transfert *Plutarchus*, περὶ Τύχης. Quem videas. Vide et suprâ ad ver. 206.

Ver. 248. Αἰεὶ δ' ἡμῖν δαῖς τε φίλη.] Ἀπολαυστικὸς δὲ ἐστὶ παρ' αὐτῶν καὶ ὁ τῶν Φαιάκων βίος. “ Αἰεὶ γὰρ ἡμῖν δαῖς τε φίλη, κίθαρίς τε,” καὶ τὰ ἐξῆς. *Athenæus*, lib. I. cap. 14. sub initio. Vide infrâ ad *Il.* 1, 5.

Ibid. — χοροὶ τε, Εἴματα τ' ἐξημοιβὰ.]

Vobis picta croco et fulgenti murice vestis,
 Desidiæ cordi: juvat indulgere choreis :
 Et tunicæ manicas, et habent redimicu-
 la mitræ. *Æn.* IX, 614.

At non in Venerem segnes, nocturnaue
 bella : [chi,
 Aut ubi curva choros indixit tibia Bac-
 Expectare dapes et plenæ pocula mensæ.
 Hic amor, hoc studium —. XI, 736.

Alcinoïque

In cute curandâ plus æquo operata juven-
 tus :

Cui pulchrum fuit in medios dormire
 dies, et

Ad strepitum citharæ cessatum ducere
 curam :

Sive, uti emendavit vir eruditissimus *Richardus Bentleius* ;

Ad strepitum citharæ cessantem ducere
 somnum.

Horat. Epist. lib. I. ii. 28.

Ver. 250. Ἀλλ' ἄγε.] *Strabo. Geograph. lib. X. pag. 725. al. 473. citat, Διῦτ' ἄγε.*

Ibid. — βητάρμονες.] Ὀρχησταί, ἀπὸ τοῦ βαίνειν ἀρμωδίως. *Schol.* Et ad ver. 585. infrâ : Βητάρμονες, ὄρχησταί, οἱ διὰ τῶν ποδῶν ὄρχοῦμενοι, ἀπὸ τοῦ ἠρμωσμένως βαίνειν. Et *Strabo*, loco jam citato; Καὶ Κορύβαντες δὲ, ἀπὸ τοῦ κορύπτουστας βαίνειν ὄρχηστικῶς οὗς καὶ βητάρμονας λέγει *Ποιητής*: “ Διῦτ' ἄγε, Φαιή-
 “ κων βητάρμονες, ὅσσοι ἄριστοι.”

Ver. 255. — ὄρχηστῷ.] Pronuntiabatur ὄρχηστῷ, vel ὄρχηστῷ, tribus syllabis.

Ver. 254. 261 et 557. — λίγειαν.] Ita *Vulgati. Barnesius* autem scribendum existimat *λιγείαν.*

Ver. 255. Οἰσέτω.] Aut imperativus hic ex Futuro deductus, quod tamen non ag-

"Ὦς ἔφατ' Ἀλκίνοος θεοείκελος· ὦρτο δὲ κήρυξ
 Οἴσω φόρμιγγα λιγυρὴν δόμου ἐκ βασιλῆος.
 Αἰσυμνήται δὲ κριτοὶ ἐννέα πάντες ἀνέστησαν
 Δῆμιοι, οἳ κατ' ἀγῶνας εὐπρέσσεσκον ἕκαστα·
 Δείηναν δὲ χορὸν, καλὸν δ' εὖρυαν ἀγῶνα. 260
 Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθε φέρων φόρμιγγα λίγειαν
 Δημοδόκῳ· ὁ δ' ἔπειτα κί' ἐς μέσον ἀμφὶ δὲ κούροι
 Πρωθῆβαι ἴσταντο, δαήμονες ὄρχηθμοῖο·
 Πέπληγον δὲ χορὸν θεῖον ποσίν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν, θαύμαζε δὲ θυμῷ. 265
 Αὐτὰρ ὁ φορμίζων ἀνεβάλλετο καλὸν αἰεῖδεν,
 Ἄμφ' Ἄρειος φιλότητος, εὔστεφάνου τ' Ἀφροδίτης,

Sic dixit Alcinoos deo-similis : surrexit autem praeco
 Allaturus citharam argutam domo ex regis.
 Praefecti autem Ludorum lecti novem surrexerunt
 Publici, qui in certaminibus ordinabant singula :
 Complanarunt autem aream, pulchrumque dilatârunt circum. 260
 Praeco verò propè venit ferens citharam argutam
 Demodoco ; is autem deinde ivit in medium : circum verò juvenes
 Jam-pubescentes stabant, periti saltationis :
 Quatiebant verò circum divinum pedibus : at Ulysses
 Micationes admirabatur pedum, stupescebatque animo. 265
 Caeterùm Demodocus citharam-pulsans coepit pulchrè canere,
 De Martis amore, pulchrèque-coronatae Veneris,

noscunt Grammatici ; aut erit à verbo ficto
 in praesenti, εἶσω, eodem modo ac βήσομαι,
 δύσιο, δύσιο, &c. uti notavit Barnesius. Vide
 ad II. β', 35. item infra ad υ', 154.

Ver. 256. "Ὦς ἔφατ'.] Ita Barnesius.
 Vulgg. "Ὦς ἔφαθ'.

Ibid. et ver. 261. — κήρυξ.] Vide supra
 ad ver. 47.

Ver. 257. — λιγυρὴν.] *Al.* γλαφυρὴν.
 notante Scholiaste.

Ver. 258. Αἰσυμνήται δὲ κριτοὶ ἐννέα.] Αἰ-
 συμνήται οἱ πρὸς ἡμῶν λεγόμενοι βραβευταί, καὶ
 ἀγωνοθέται, ἧτοιπίσκοποι τοῦ ἀγῶνος. Schol.
 Αἰσυμνῶν ἐστὶ τὸ ἡγίσθαι καὶ ἄρχειν. — "Αἰσυμ-
 νῆται δὲ κριτοὶ ἐννέα κ. λ." Schol. ad Euripid.
Medea, ver. 19.

Ibid. — κριτοί.] Vide ad II. ε', 309 et
 314.

Ibid. — ἐννέα πάντες.] Non pauciores quàm
 novem. Vide ad II. η', 161. et ε', 375.

Ver. 259. — εὐπρέσσεσκον.] *Al.* εὐπρέ-
 σισκον. Vide et ad II. ε', 192.

Ver. 260. — ἀγῶνα.] Ἀγῶνα λίγυ μὴν
 καὶ τὸν τόπον, "Δείηναν δὲ χορὸν, καλὸν δ' εὖρυ-
 "αν ἀγῶνα." *Porphyr.* *Quaest. Homeric.* 20.

Ver. 262. — ἀμφὶ δὲ κούροι Πρωθῆβαι
 ἴσταντο.] Οἷδι δὲ ὁ Ποιητὴς καὶ τὴν πρὸς ἄθην ἄρ-
 χησιν. Δημοδόκου γοῦν ἄδοτος, κούροι πρωθῆ-

ξαι ἄρχουντο. *Athenæus*, lib. I. cap. 13. sub
 initio.

Ver. 265. Μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν.] Τὰς
 συντόνους τῶν ποδῶν κινήσεις· ἐν γὰρ ταῖς ἑξείαις
 κινήσεσι ἀπέστειλψις τῶν ποδῶν γίνεται. Schol.
 Καὶ ἐπ' ἐρχήσεως συντόνου μεταφίρων, ἔφη
 "Μαρμαρυγὰς θηεῖτο ποδῶν," τὰς ἐν τῇ κι-
 νήσεσι στιλβηδόνας, αἳ τοῖσι καὶ τὸ σῦρ κινούμενοι.
Porphyr. *Quaest. Homeric.* 9.

Ver. 266. — ἀνεβάλλετο καλὸν αἰεῖδεν.]
 Vide *Gatakeri Adversaria Miscellanea*, lib. I.
 cap. 10. item supra ad ε', 155.

Ver. 267. Ἄμφ' Ἄρειος φιλότητος, εὔστεφάνου
 τ' Ἀφροδίτης.] Καὶ ἡ Κομωδία ἐπιθεῖσι [ἐξ
 Ὀμήρου] ποσὶν ἴλασι τὴν ἄφορμην· Εὐρεὶ γὰρ,
 ὅτι καὶ παρὰ τῷ τὰ σιμωτάτα καὶ ὑψηλότατα
 διηγουμένη, ἐπιπέδια τινὰ ἐστὶ γίλωτα κινεῖται.
 Διὸ ἐν τῇ — Ὀδυσσεῖα, ὁ παρὰ τοῖς ἡδυσ-
 θεῦσι Φαίλαξ Δημοδόκος ἔδει τὴν Ἄρειος καὶ Ἀ-
 φροδίτης μαιχλίαν, καὶ ὅπως ἐπιπέδους εἰς τα-
 τοῦ Ἥφαιστου δισμὰ κατάφωρι τι ἰγίνοντο, καὶ
 γίλωτα παρέσχον τοῖς ἄλλοις θεοῖς, οἳ καὶ ἴσ-
 κωψαν χαρίντας πρὸς ἀλλήλους. *Dionys. Ha-*
licarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 25. Πορρὸ
 vituperat hunc locum *Plato*; οὐδ' Ἄρειός τε
 καὶ Ἀφροδίτης ὑπὸ Ἥφαιστου δισμὸν, οὐδ' ἴτερον
 τοιαῦτα· Οὐ μὰ τὸν Δία, — οὐ μοι φαίνεται
 ἰσχυρῆσι. Ἄλλ' ἴππου τινὲς κερτερίζαι πρὸς

Ὡς τὰ πρῶτα μίγησαν ἐν Ἡφαιστοιο δόμοισι
 Λάβρη· πολλὰ δ' ἔδωκε, λέχος δ' ἤσχυνε καὶ εὐνήν
 Ἡφαιστοιο ἀνακτος· ἄφαρ δέ οἱ ἄγγελος ἦλθεν 270
 Ἥλιος, ὃ σφ' ἐνόησε μιγαζομένους φιλότῃτι.
 Ἡφαιστος δ', ὡς οὖν θυμαλγέα μῦθον ἄκουσεν,
 Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς χαλκεῶνα, κακὰ φρεσὶ βυσοδομεύων·
 Ἐν δ' ἔθετ' ἀκμοθέτῳ μέγαν ἄκμονα, κόπτε δὲ δεσμούς·
 Ἀρρήκτους, ἀλύτους, ὄφρ' ἐμπεδον αὖθι μένοιεν. 275
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τεῦξε δόλον, κεχολωμένος Ἄρει,
 Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς Δάλαμον, ὅθι οἱ φίλα δέμνι ἔκειτο·
 Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἐρμῖσιν χεῖε δέσματα κύκλω ἀπάντη·
 Πολλὰ δὲ καὶ καθύπερθε μελαθρόφιν ἐξεπέχυντο,
 Ἡὐτ' ἀράχνια λεπτὰ, τὰ κ' οὐ κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο 280

Ut primum coierint in Vulcani aedibus

Clām : plurima autem dedit, lectumque dedecoravit et cubile

Vulcani regis : statim verò illi nuncius venit

Sol, qui ipsos observavit commixtos amore.

Vulcanus autem, ubi tristem sermonem audiverat,

Perrexit ire in officinam, mala animo profundè-cogitans :

Imposuit autem incudis-repositorio ingentem incudem, cudebatque vincula

Infrangibilia, insolubilia ; ut firmitèr illic manerent.

Caeterùm postquam struxisset dolum, iratus Marti,

Perrexit ire in thalamum, ubi ei chara cubilia strata-erant :

Circumfudit autem lecti-fulcris vincula circulatim omni-ex-parte ;

Multa autem et desuper è-fastigio effusa-erant,

Perindè atque araneae-fila tenuia, quae nemo nè cerneret quidem

ἅπαντα, καὶ λέγονται καὶ πράττονται ὑπὸ ἑλλο-
 γίων ἀνδρῶν, διατίον τι καὶ ἀκουσίον. *De Re-*
publ. lib. III. Scholiastes autem ; Μακρόβειν, in-
 quit, παιδίῳ αὐτοῦ μὴ ἀσελγαίνειν, ὡς καὶ Θιδῶν
 δ' αὖ ταῦτα ἀσχημονούτων. Et Plutarchus ;
 Ἐν μὲν γὰρ τοῖς περὶ τῆς Ἀφροδίτης, διδάσκει
 τοὺς προσέχοντας, ὅτι μουσικὴ φαυλὴ, καὶ ἄσματα
 ποιηρὰ, καὶ λόγοι μοχθηρὰς ὑποθέσεις λαμβάνου-
 ντες, ἀκόλαστα ποιοῦσιν ἦθη, καὶ βίους ἀνάνδρους,
 καὶ ἀνθρώπους τρυφῆν καὶ μαλακίαν καὶ γυναικο-
 κρασίαν ἀγαπῶντας, "Εἴματά τ' ἐξημοῖσά, λοι-
 " τὰ τε θιγαῖα, καὶ εὐναί." [suprà ver. 249.] *De*
audiendis Poetis. Vide et *Athenæum, lib. I.*
cap. 12. Caeterùm totam hanc fabulam al-
 legoricè exponit *Heraclides Ponticus*, quem
 videas.

Ibid. Ἄμφ' Ἄρει.] Ὁ δὲ Ἄρης νῦν μὲν συ-
 στέλλει τὴν ἀρχουσαν, ὡς καὶ ἐν τῷ, "αἰδηλον
 " Ἄρηα." καὶ "εἶλεν Ἄρηα." [infra ver. 309.
 330.] καὶ ἐν ἄλλοις. Ἐν δὲ τῷ "κεχολωμένος
 " Ἄρει," καὶ "χερσὴν Ἄρης," [ver. 276.
 285.] ἐκτίθεται τὸ αὐτό. *Eustath.* Quà de
 re, vide ad *Il. ε', 31.*

Ver. 270. — ἄφαρ δέ οἱ ἄγγελος ἦλθεν
 Ἥλιος, ὃ σφ' ἐνόησε.]

Ἥλιος γὰρ οἱ σκοπιὴν ἔχιν —.

Infra ver. 302.

Indicio Solis (quis Solem fallere possit ?)

Cognita Vulcano conjugis acta suae.

Ovid. Art. Amator. lib. II. ver. 573.

Ver. 271. — ὃ σφ' ἐνόησε.] Ita *Vulgati.*
Barnesius edidit ὃς σφ' ἐνόησε : Sed nihil opus.
Vide ad Il. 9', 283.

Ver. 272. — οὖν.] *Eo modo quo dictum*
est — Non enim hîc supervacaneum
 est istud οὖν.

Ver. 275. — βυσοδομίων.] Κατὰ βιά-
 θους τῆς διανοίας βουλευόμενος. *Schol.*

Ver. 275. Ἀρρήκτους, ἀλύτους.] Οὗς οὔτε ἀ-
 ναγκάμψας τὸς ἤρεμα λύσει, οὔτε πρὸς βίαν
 ῥήξει. *Eustath.* Caeterùm de prosodiâ vocis,
 ἀλύτους, vide ad *Il. α', 314.* et ζ', 434.

Ver. 278. 280. Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἐρμῖσιν χεῖε δέ-
 σματα — τὰ κ' οὐ κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο.]

Mulciber obscuros lectum circaque su-
 perque

Disponit laqueos : lumina fallit opus.

Ovid. Art. Amator. lib. II. ver. 577.

Ibid. — ἐρμῖσιν.] Τοῖς ποσὶ τῆς κλίνης.
 Ἐρμα γὰρ ὡσπερ εἰσὶ τῆς κλίνης παρὰ τὸ ἐπι-
 ρεῖσθαι. *Schol.*

Ver. 279. — μελαθρόφιν.] Ἐκ τῆς ὀρο-
 φῆς. *Schol.*

Ver. 280. — τὰ κ'.] *Apud Eustathi-*

- Οὐδὲ θεῶν μακάρων· πέρι γὰρ δολόεντα τέτυκτο.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ πάντα δόλον περὶ δέμνια χεῦεν,
 Εἶσατ' ἴμεν ἐς Λῆμνον, εὐκτίμενον πτολίεθρον,
 "Ἡ οἱ γαῖάων πολὺ φιλτάτη ἐστὶν ἀπασέων.
 Οὐδ' ἀλασκοπιὴν εἶχε χρυσήνιος Ἄρης, 285
 Ὡς ἴδεν Ἡφαιστον κλυτοτέχνην νόσφι κίοντα·
 Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα περικλυτοῦ Ἡφαιστοιο,
 Ἰσχανῶν φιλότῃτος εὐστεφάνου Κυθρείης.
 Ἡ δὲ νέον παρὰ πατρὸς ἐρισθενέος Κρονίωνος
 Ἐρχομένη κατ' ἄρ' ἐξέθ'. ὁ δ' εἶσω δώματος ἦει, 290
 "Ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Δεῦρο, φίλη, λέκτρονδε τραπέοιμεν εὐνηθέντε·
 Οὐ γὰρ ἔθ' Ἡφαιστος μεταδήμιος, ἀλλὰ που ἦδη
 Οἴχεται ἐς Λῆμνον, μετὰ Σίντιας ἀγριοφάνους.
 Ὡς φάτο· τῆ δ' ἀσπαστὸν εἰείσατο κοιμηθῆναι. 295

Neque deorum beatorum : perquam enim dolosa facta erant.

Caeterum postquam omnem dolum circa lectum fuldisset,
 Simulavit se ire in Lemnum, pulchrè-aedificatum oppidum,
 Quae illi terrarum multò charissima est omnium.

Neque caecam-speculationem habebat aureo-fraeno-utens Mars, 285

Ut vidit Vulcanum inclytum-arte seorsum profectum :

Perrexit autem ire ad domum inclyti Vulcani,

Cupiens amoris pulchrè-coronatae Veneris.

Illa verò recens à patre praepotente Saturnio

Veniens jam desidebat ; ille verò intra domum ivit, 290

Inque manu ejus haesit, verbumque dixit, atque compellavit :

" Age, chara, ad lectulum divertamus decubituri ;

" Non enim amplius Vulcanus domi-est, sed alicubi jam

" Proficiscitur in Lemnum, ad Sintias barbaros-voce."

Sic dixit : huic autem gratum visum-est cubare. 295

um, in commentario, τά γ'. Quæ forte èt
 verior lectio, propter sequentem, οὐ κί τις.

Ver. 281. — γὰρ.] *Al.* γέ.

Ver. 283. Εἶσατ' ἴμεν ἐς Λῆμνον.]

Fingit iter Lemnon : — *Ovid. ibid* 579.

Τὸ δὲ, " εἶσατο ἴμεν," δύναται ὁμοίον εἶναι καὶ τῶ,
 " βῆ δ' ἴμεναι," ἵνα ἦ καὶ ἀντὶ τοῦ ἰσορεύθη, τὸ
 εἶσατο, καὶ μὴ μόνον ἀντὶ τοῦ ἴδοξαι. *Eustath.*
 Atqui Εἶσατ' ἴμεν hoc in loco non est " *Ibat,*"
 sed " *Simulabat se iturum.*" Quomodo et ac-
 cipit *Scholias*tes, qui exponit Προσιποῖήσατο.
 Atque ita etiam expressit *Ovidius* loco jam
 citato.

Ver. 284. "Ἡ οἱ γαῖάων πολὺ φιλτάτη.] "Ὅτι
 δὲ φιλτάτη γαῖάων ἢ Λῆμνος τῶ Ἡφαιστῶ, διὰ
 τοὺς ἐκεί κρατήρας τοῦ πυρός. *Eustath.* Vide
 ad *H. á,* 593.

Ibid. — ἐστὶν ἀπασέων.] *Al.* ἔπιλυτο πασίων.

Tom. I.

Ver. 285. Οὐδ' ἀλασκοπιήν.]

At non hæc nullis hominum sator atque
 Deorum

Observans oculis, summo sedet altus O-
 lympo. *Æn. XI,* 725.

Ver. 287. Βῆ δ' ἴμεναι.] *Al.* Βῆ δ' ἴναι.

Ver. 288. — Κυθρείης.] Ἐπειὶ Κυθρείης
 προσνήχθη. Κύθηρα δὲ νῆσος τῆς Λακωνικῆς.
Schol.

Ver. 291. — ἄρα.] *Ut solent amantes ob-
 viam facti —*

Ver. 292. Δεῦρο, φίλη.] *Al.* Δεῦρο, γύναι.

Ibid. — εὐνηθέντε.] *Scholias*tes legit εὐνη-
 θέντες. Utrumque hoc quidem in loco rec-
 tè. Vide ad *H. á,* 566.

Ver. 294. — μετὰ Σίντιας.] "Τὸς τῆς
 Λῆμνον κατοικοῦντας ἄιδρας. *Schol.*

Τὰ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ

Τεχνήεντες ἔχυντο πολύφρονος Ἡφαίστοιο·

Οὐδέ τι κινῆσαι μελέων ἦν, οὐδ' ἀναεῖραι.

Καὶ τότε δὴ γίνωσκον, ὅτ' οὐκ ἔτι φυκτὰ πέλονται.

Ἄγχιμολον δὲ σφ' ἦλθε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις,

300

Αὐτὶς ὑποστρέψας, πρὶν Λήμνου γαῖαν ἰκέσθαι·

Ἡέλιος γάρ οἱ σκοπιῆν ἔχεν, εἶπέ τε μῦθον.

Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα, φίλον τετιμημένος ἦτορ·

Ἔστη δ' ἐν προθύροισι, χόλος δὲ μιν ἄγριος ἤρει·

Σμερδαλέον δ' ἐβόησε, γέγωνέ τε πᾶσι θεοῖσι·

305

Ζεῦ πάτερ, ἢδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ αἰὲν ἔοντες,

Δεῦθ', ἵνα ἔργα γελαστὰ καὶ οὐκ ἐπιεικτὰ ἴδῃσθε·

Ὡς ἐμὲ χυλὸν ἔοντα Διὸς θυγάτηρ Ἀφροδίτη

Αἰὲν ἀτιμάζει, φιλέει δ' αἰδῆλον Ἄρηα·

Οὔνεχ' ὁ μὲν καλὸς τε καὶ ἀγρίπος, αὐτὰρ ἔγωγε

310

Illi verò lectum ingressi concumbebant; vincula autem
Fabrefacta circumfundebantur prudentis Vulcani:
Neque ullum movere erat membrum, neque attollere.
Et tum demùm agnoscebant, non ampliùs effugium patere.
Propè autem eis venit inclytus Vulcanus,
Retrò reversus, antequam ad Lemni terram venisset:
Sol enim ei speculationem habuit, narravitque historiam.
Perrexit autem is ire ad domum, charo afflictus corde:
Stetitque in vestibulo, ira autem ipsum vehemens cepit:
Horrendùm verò clamavit, auditumque movit omnibus diis:
"Jupiter pater, atque alii beati dii semper existentes,
" Venite, ut, opera ridicula et non tolerabilia videatis:
" Ut me, claudus cùm-sim, Jovis filia Venus
" Semper ignominiâ-afficit, amatque perniciosum Martem:
" Eò-quòd ille quidem pulcher et sanus-pedibus, at ego

300

305

310

Ver. 296. Τὰ δ' ἐς δέμνια βάντε κατέδραθον· ἀμφὶ δὲ δεσμοὶ Τεχνήεντες ἔχυντο.]

— veniunt ad fœdus amantes;
Impliciti laqueis nudus uterque jacent.
Ovid. Art. Amator. II, 579.

Ver. 298. Οὐδέ τι.] Al. Οὐδ' ἔτι.

Ver. 299. Καὶ τότε δὴ γίνωσκον.]

Mars quoque deprensus fabrilia vincula sensit.

Ovid. Amor. lib. I. Eleg. ix. ver. 39.

Ibid. — φυκτὰ.] Barnesius edidit φευκτὰ.
Rationibus haud satis idoneis. Vide ad II. ζ', 488.

Ibid. — πέλονται.] Postulare videtur
Temporum ratio, ut hoc in loco legatur
πέλοντο potiùs quàm πείλονται. At sine Co-
dicibus nihil mutandum.

Ver. 303. Βῆ δ' ἴμεναι πρὸς δῶμα.] "Hic

"versus," inquit Henricus Stephanus, "in
"quibusdam editionibus non habetur; qui
"tamen necessarius esse videtur; alioqui
"ex præcedenti paginâ huc irrepisse credi
"posset." Atqui minùs necessarius vide-
"tur hic versus propter præcedentem, "Ἄγ-
"χιμολον δὲ σφ' ἦλθε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις."
ver. 300.

Ver. 305. — γέγωνε.] Ἐξάκουστον ἐβόησε.
Schol. Vide ad II. ζ', 469.

Ver. 307. Δεῦθ', ἵνα ἔργα γελαστὰ.] Τὸ δὲ,
ἔργα γελαστὰ, γράφεται καὶ ἔργ' ἀγέλαστα,
ἦγουν οὐκ ἄξια γέλωτος. Eustath. Atque hanc
lectionem veriorẽ existimat Dna. Dacier.
Barnesius autem hoc in loco legendum con-
jicit, ἔργα γ' ἄλαστα. quæ posterior vox
Homero non inusitata. Sed et vulgatæ lec-
tionis nonnihil favere videtur, quod infrâ le-
gitur; "Ἀσβιστος δ' ἄρ' ἐνῶρε γέλωσ, &c."
ver. 326.

- Ἦπεδανὸς γενόμεν· ἀτὰρ οὔτι μοι αἴτιος ἄλλος,
 Ἄλλὰ τοκῆε δῶ· τὰ μὴ γείνασθαι ὄφελλον.
 Ἄλλ' ὄψεσθ', ἵνα τῷ γε καθεύδεται ἐν φιλότῃ,
 Εἰς ἐμὰ δέμνια βάντες· ἐγὼ δ' ὄροον ἀκάχημαι.
 Οὐ μὲν σφείας ἔτ' ἔολπα μίνυνθά γε κείεμεν οὔτω, 315
 Καὶ μάλα περ φιλέοντε· τάχ' οὐκ ἐβελήσετον ἄμφω
 Εὔδειν· ἀλλὰ σφῶε δόλος καὶ δεσμὸς ἐρύξει,
 Εἰσόκε μοι μάλα πάντα πατὴρ ἀποδώσει ἔεδνα,
 "Ὅσσα οἱ ἐγγυάλιζα, κυνώπιδος εἵνεκα κούρης·
 Οὔνεκά οἱ καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ ἐχέθυμος. 320
 "Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἀγέροντο θεοὶ ποτὶ χαλκοβατῆς δῶ.
 Ἦλθε Ποσειδάων γαιήοχος· ἦλθ' ἐριούνης
 Ἑρμείας· ἦλθεν δὲ ἄναξ ἐκάεργος Ἀπόλλων.
 Θηλύτεραι δὲ θεαὶ μένον αἰδοῖ οἴκοι ἐκάστη.
 Ἔσταν δ' ἐν προθύροισι θεοὶ, δατῆρες ἰάων· 325

- " Imbecillis fuerim : at neutiquam mihi causa alius est,
 " Quam parentes duo ; qui non genuisse debebant.
 " Sed videte, ubi illi dormiunt in amore,
 " Meo lecto consenso ; ego autem aspiciens tristor.
 " Non quidem illos amplius puto vel paululum dormituros hoc modo, 315
 " Et valdè licèt amantes : citò non volent ambo
 " Dormire : sed ipsos dolus et vinculum detinebit,
 " Donec mihi prorsus omnia pater retribuatur sponsalia,
 " Quaecunq; ei prae bui, impudentem ob puellam :
 " Quoniam illi pulchra filia, at non animi-continens." 320
 Sic dixit ; congregati autem sunt dii aeream ad domum.
 Venit Neptunus terrae-quassator ; venit et utilitatum-aucter
 Mercurius ; venit etiam rex jaculator Apollo.
 Foeminae autem deae manebant pudore domi singulae.
 Stabant verò in vestibulo dii, datores bonorum : 325

Ver. 312. — τὰ μὴ γείνασθαι ὄφελλον.]
 Ἐν δὲ τῷ "οἱ μὴ γείνασθαι ὄφελλον," λύπης
 πάντως ἀκρας, τὸ τοῦς γονεῖς αἰτιῶσθαι τοῦ τι-
 κίσθαι. Eustath.

Ver. 315. Οὐ μὲν σφείας ἔτ' ἔολπα μίνυνθά
 γε κείεμεν οὔτω, καὶ μάλα περ φιλέοντι.] Καὶ
 περ καθ' ὑπερβολὴν φιλοῦντες, οὐ δυνήσονται ἐμι-
 λῆσαι ἀλλήλοις διὰ τοῦς δεσμούς· ἢ οὐκ ἐτί βελή-
 σουσι, φόβῳ τῶν δεσμῶν, πάλιν συνελθεῖν. Schol.
 Quae posterior verior videtur explicandi ratio.

Ibid. — σφείας.] Ita Barnesius. Vulgg.
 σφας, sive σφᾶς· quo modo et σφείας scilicet
 pronuntiabatur.

Ibid. — ἔολπα.] Vide ad II. α, 37. et γ,
 736.

Ver. 318. — ἔεδνα.] Ἐἔδνα δὲ φανερώς καὶ
 ἰναῦθα τὰ ἐκ τοῦ νομφίου τῆ γαμικῆ διδόμενα
 Eustath. Atqui hoc in loco dona haec non ipsi
 Sponsæ, sed ejus patri data fuisse dicuntur.

Ver. 320. — καλὴ θυγάτηρ, ἀτὰρ οὐκ

ἐχέθυμος.] " Raram facit misturam cum sa-
 pientia forma." Petron. Satyr.

Ver. 322. — γαιήοχος.] Vide supra ad
 ε, 282.

Ibid. — ἐριούνης Ἑρμείας.]

Ἑρμεία, — δῶτορ ἰάων. Infra ver. 335.

Δοκεῖσι δ' ἔμοιγε καὶ τὸν Ἑρμῆν οἱ Ποιηταὶ τὸν
 τῆς σοφίας ταύτης ἡγούμενον καὶ προστάτην, τοῦ-
 του χάριν τῷ κοινῷ τῶν θεῶν μόνον καλῶν ἐπίμα-
 τι κοινῇ μὲν γὰρ ἅπαντας δατῆρας ἰάων [ver.
 325.] ὀνομάζουσιν· ἰδία δ' οὔτω μόνον τοῦτον. καὶ
 ἀκάχητά γε, καὶ ἐριούνης, ὅτι κακὸν μὲν οὐδὲν ἢ
 παρ' αὐτοῦ δωρεὰ, ἀγαθὰ δ' ἐξῆς ἅπαντα πορίζει
 τοῖς ἀνθρώποις, ἐν πολλοῖσι, ἐν ἱερῇ, ἐν γῆ, ἐν
 θαλάσῃ, ἐν δυσκολοῖσι, ἐν εὐφροσύναισι, παντα-
 χοῦ Aristid. Tom. III. Orat. pro Rhetor.

Ver. 325. — ἐν προθύροισι.] Al. ἐνὶ θύρῃσι.

Ibid. — θεοὶ, δατῆρες ἰάων.] Θεοὶ δὲ ἀπὸ
 πάντων τὰ ἀγαθὰ προστίθουσιν, ὥστε ἦλος ἀ-
 νίσχων τὸ φῶς. Procl. in Platon. Theolog.

"Ασβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλωσ μακάρεσσι θεοῖσι,
Τέχνας εἰσορόωσι πολύφρονος Ἡφαιστοιο.

ᾠδὲ δὲ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

Οὐκ ἀρετᾶ κακὰ ἔργα· κυχάνει τοι βραδὺς ἄκύν·

ᾠς καὶ νῦν Ἡφαιστος ἐὼν βραδὺς εἶλεν Ἄρηα,

330

ᾠκύτατόν περ ἑόντα θεῶν, οἱ Ὀλυμπον ἔχουσι,
Χωλὸς ἐὼν, τέχνησι τὸ καὶ μοιχάγρ' ὀφέλλει.

ᾠς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον.

Ἐρμῆν δὲ προσέειπεν ἄναξ, Διὸς υἱὸς, Ἀπόλλων·

Ἐρμεία, Διὸς υἱέ, διάκτορε, δῶτορ ἑάων,

335

Ἦ ῥά κεν ἐν δεσμοῖς ἐθέλοις κρατεροῖσι πιεσθεῖς
Εὐδεῖν ἐν λέκτροισι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ;

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα διάκτορος Ἀργειφόντης·

Immensus verò risus exortus est diis beatis,
Artificia insipientibus prudentis Vulcani.

Sic autem aliquis dicebat intuitus proximum alium :

" Non benè-succedunt mala opera ; assequitur tardus celerem :

" Ut nunc Vulcanus, cùm-sit tardus, cepit Martem,

330

" Velocissimum licèt deorum, qui Olympum tenent,

" Claudus existens, artificio ; propter quod et adulterii-mulctam debet."

Sic illi quidem talia inter se loquebantur.

Mercurium autem allocutus est rex, Jovis filius, Apollo :

" Mercuri, Jovis fili, internuncie, dator bonorum,

335

" Nunquid in vinculis velles fortibus compressus

" Dormire in lectulo, apud auream Venerem ?"

Huic autem respondit deinde internuncius Mercurius :

cap. 17. " Commoda quibus utimur, lu-
" cemque quâ fruimur, spiritumque quem
" ducimus, ab eo (Jove) nobis dari atque
" impertiri videmus." *Cic. Orat. pro Sext.*
Rosc. Amerino.

Ver. 326. "Ασβεστος δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλωσ.]
Vituperat hic *Plato*, non locutionem Poeticam,
quæ est pulcherrima, sed Rem ipsam :

Ἄλλὰ μὴν οὐδὲ φιλογέλωτάς γε θεοὶ εἶναι. —
Οὔτε ἄρα ἀνθρώπους ἀξίους λόγου, κρατουμένους
ὑπὸ γέλωτος ἂν τις ποιῇ, ἀποδεκτίον πολὺ δὲ
ἥττον, ἐὰν θεοῦς. — Οὐλοῦν Ὀμηροῦ οὐδὲ
τὰ τοιαῦτα ἀπειδέξομεθα περὶ θεῶν, "Ασβεστος
" δ' ἄρ' ἐνῶρτο γέλωσ μακάρεσσι θεοῖσ. *De*
Republ. lib. III.

Ver. 329. Οὐκ ἀρετᾶ κακὰ ἔργα.]

τὸ δὲ πᾶρ δίκαν

Γλυκὺ, πικροτάτα μίμνει τελευτά

Pindar. Isthm. Od. VII. ver 66

Εἰ δὲ καὶ ταῖς ἐπιρήσεις χρῆται [Ὀμηρος,]
καθάπερ τινὰ ψῆφον ἰδίαν ἐπιφέρειν τοῖς κραττο-
μένοις ἢ λιγομένοις· ἐπὶ μὲν τῆς μοιχείας τοῦ
Ἄρειος, τοὺς θεοὺς ποιῶν λέγοντας, "Οὐκ ἀρετᾶ
" κακὰ ἔργα· κυχάνει τοι βραδὺς ἄκύν." *Plu-*
tarch. de audiendis Poetis. Vide et *Athe-*
næum, lib. XII. cap. 1

Ibid. — κυχάνει τοι βραδὺς ἄκύν.]

Καὶ βραδὺς εὐβούλωσ εἶλεν ταχὺν ἄνδρα διάκων.
Theogn. Gnom. ver. 329.

Ver. 332. — τὸ καὶ μοιχάγρ' ὀφέλλει.]
" Μοιχάγρεια, adulterii pretium." *Dupont.*
Prælect. in Theophrast. cap. 6. Μοιχόληπ-
τα, τὰ ὑπὲρ τῆς ἀγρεσίως καὶ συλλήψεως τῶν
μοιχῶν ἐκτινύμενα. *Schol.* Similiter *Eusta-*
thius : Μοιχάγρεια δὲ, τὰ ὑπὲρ ἀγρεσίως ὅ ἐστιν
συλλήψεως μοιχῶν ἐκτινύμενα. Ἡ δὲ σύνθεσις
αὐτοῦ ὁμοία τῇ ζωάγρεια, βοάγρεια, ἀνδράγρεια.
Cæterum Athenæus, loco jam supra citato,
versum hunc legit hoc modo :

Χωλὸς ἐὼν, τέχνη· τῷ καὶ ζωάγρ' ὀφέλλει

Ver. 336. — δεσμοῖς ἐθέλοις.] Ita ex *Eus-*
lathio Barnesius : Quocum facit et MS à
Tho. Bentleio collatus. Al. δεσμοῖσι θείλοις.
Vide infra ad ὁ, 316. et ad *Il. á, 135.*

Ver. 337 et 342. — χρυσῇ.] *Barnesius*
edidit χρυσῆ. Quod eodem modo pronun-
tandum. Vide ad *Il. v', 523.*

Ver. 338. — διάκτορος.] Δάκτων τὰς ἀγ-
γελίας. *Schol.* Apud *Ovidium*, " Nuncius
" ales." *Epist. XVI. ver. 68.*

Αἰ γὰρ τοῦτο γένοιτο, ἀναξ ἑκατηβόλ' Ἀπολλων·
 Δεσμοὶ μὲν τρεῖς τόσσοι ἀπείρονες ἀμφὶς ἔχουσιν, 340
 Ὑμεῖς δ' εἰσορόωτε θεοὶ, πᾶσαι τε θεάιναι,
 Αὐτὰρ ἐγὼν εὐδοίμι παρὰ χρυσῇ Ἀφροδίτῃ.
 Ὡς ἔφατ'· ἐν δὲ γέλωσ ᾤρετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.
 Οὐδὲ Ποσειδάωνα γέλωσ ἔχε, λίσσετο δ' αἰεὶ
 Ἥφαιστον κλυτοεργόν, ὅπως λύσειεν Ἀρηα· 345
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Δῦσον· ἐγὼ δέ τοι αὐτὸν ὑπίσχομαι, (ὡς σὺ κελεύεις,)
 Τίσειν αἴσιμα πάντα μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι.
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
 Μή με, Ποσειδάων γαίηοχε, ταῦτα κέλευε· 350
 Δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγυαὶ ἐγγυάσθαι.

“ Utinam enim hoc fieret, ô rex jaculator Apollo :
 “ Vincula quidem tēr tot infinita circumfusa essent, 340
 “ Vos autem inspiceretis dii, omnesque deae,
 “ At ego dormirem apud auream Venerem.”
 Sic dixit ; risus autem exortus est immortalibus diis.
 Non verò Neptunum risus tenebat, precabatur autem is indesinentēr·
 Vulcanum inclytum-artificem, ut solveret Martem : 345
 Et ipsum allocutus verba alata dicebat :
 “ Solve ; ego autem tibi ipsum spondeo, (ut tu jubes,)
 “ Pensurum aequa omnia inter immortales deos.”
 Hunc autem rursùs allocutus est inclytus Vulcanus :
 “ Nè me, Neptune terrae-quassator, haec jube : 350
 “ Miseræ utique pro-miseris etiam sponsiones ad-spondendum.

Ver. 339. Αἰ γὰρ τοῦτο γένοιτο.]

Hos aliquis ridens, “ In me, fortissime
 “ Mavors,
 “ Si tibi sunt oneri, vincula transfer ;”
 ait. Ovid. *Art. Amator.* II, 585.

Cæterum refertur hoc in loco vocula, γὰρ
 ad id quod elegantēr reticetur : “ Nè vin-
 “ cula me terrefactura existimes, Utinam E-
 “ NIM, &c.”

Ver. 343. — ᾤρετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν.] *Al.*
 ᾤροτο μακάριστοι θεοῖσι.

Ver. 348. 356. Τίσειν — τίσειν.] Vide ad
Il. i, 508. et *χ'*, 19. 20.

Ver. 351. Δειλαί τοι δειλῶν γε καὶ ἐγγυαὶ
 ἐγγυάσθαι.] Tres hujus loci explicationes
 affert *Eustathius* : Το δὲ, “ Δειλαί τοι δι-
 “ λῶν γε καὶ ἐγγυαὶ ἐγγυάσθαι,” ἀπὸ τοῦ
 τῶν κακῶν καὶ ἐγγυαὶ κακαὶ ᾧσσι ἐγγυάσθαι· ὡς
 οὐ δέον ἐν εὐδὲ νῦν ἐγγυάσθαι δοθῆναι ὑπὲρ τοῦ φου-
 λοτάτου Ἄρηος — “ Ἐσπεροι δὲ φασὶν ὅτι δειλαὶ
 αἱ ἐγγυαὶ εἰσὶ, τουτίστι δυστυχίης, καὶ δειλῶν ἀν-
 δρῶν τὸν ἐγγυάσθαι· ὡς καθόλου μὴ δέει ἐν ἐγγυ-
 ᾶσθαι τινὰ, κατὰ τὸ ἐν Δειλοῖς ἰστίγραμμα,
 “ Ἐγγυά· πάρα δ' ἄτα.” — Φασὶν —

ἄλλοι, ὅτι τῶν δειλῶν καὶ εὐτελῶν, εὐτελεῖς ἐπι-
 λουσι εἶναι καὶ αἱ ἐγγυαὶ, ὡς ἂν ἔχουσιν ἄγειν τοὺς
 ἐγγυητάς οἱ εὐτελεῖς ὡς ὁμοίους. Secundam har-
 rum expositionum secuti videntur *Plutar-
 chus, de septem Sapientum Convivio*, in fine ;
*Dionysius Halicarnassensis, περὶ τῆς Ὀμήρου
 ποιήσεως*, § 19. sub initio ; et *Duportus* in
Gnomologîâ ad hunc locum : Sed minùs rec-
 tē. Cum reliquâ enim sententiâ nullo modo
 congruit hæc interpretatio. Et præterea istâ
 ratione dicendum esset non, ἐγγυάσθαι, sed,
 ἐγγυᾶν· uti et ipse deinceps addit *Eustathius*.
 Ἐγγυᾶ μὲν, φασὶν, ὁ δίδους ἐγγυάσθαι δὲ, ὁ λαμ-
 βάνων. (Vide suprâ ad ver. 79. 81.) Porro
 neque alteræ *Eustathii* expositiones rem vi-
 dentur attingisse. Optimam (ut opinor) hu-
 jus loci explicationem, inter plures subob-
 scuras, affert *Scholiastes* : Αἱ ὑπὲρ τῶν κακῶν
 καὶ δειλῶν ἐγγυαὶ καὶ αὐταὶ κακαὶ εἰσὶ, τὴν πῆ-
 ριν ὑπὲρ τῶν τοιούτων μηδενὸς τηρεῖν δυναμένω.
 Nempè sponsiones pro iis, qui ad debiti so-
 lutionem adigi nequeant, nihil valere, neque
 cuiquam esse accipiendas. Hoc nimirum
 et cum ipsius vocis ἐγγυάσθαι sensu, et cum
 sequentibus aptè congruit. Quum enim

Πῶς ἂν ἐγὼ σε δέοιμι μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν,
Εἶπεν Ἄρης οἴχοιτο, χρέος καὶ δεσμὸν ἀλύξας;

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε Ποσειδάων ἐνοσίχθων
Ἥφαιστ', εἶπερ γὰρ κεν Ἄρης χρεῖος ὑπαλύξας
Οἴχηται φεύγων, αὐτός τοι ἐγὼ τάδε τίσω.

355

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα περικλυτὸς Ἀμφιγυήεις·
Οὐκ ἔστ', οὐδὲ ἔοικε, τεὸν ἔπος ἀρνήσασθαι.

Ὡς εἰπὼν, δεσμὸν ἀνίει μένος Ἥφαιστοιο.

Τὰ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο λύθεν, κρατεροῦ περ ἑόντος,
Αὐτίκ' ἀναΐξαντε, ὁ μὲν Θρηάκηνδε βεβήκει,
Ἥ δ' ἄρα Κύπρον ἴκανε φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη,
Ἐς Πάφον· ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις.

360

“ Quo-pacto ego te obligârim inter immortales deos,

“ Si Mars abiêrit, debito et vinculis elapsus ?”

Hunc autem rursus allocutus est Neptunus terrae-quassator :

“ Vulcane, etiamsi enim Mars debitum renuens

355

“ Abiêrit fugiens, ipse tibi haec persolvam.”

Huic autem respondit deinde inclutus Vulcanus :

“ Non fas-est, neque decet, tuam orationem abnuere.”

Sic locutus, vincula solvit robur Vulcani.

Illi verò postquam è vinculis soluti erant, fortia licèt essent,

360

Statim prosilientes, ille quidem in Thraciam ivit ;

Ad Cyprum verò pervenit risum-amans Venus,

In Paphum ; ubi scilicet ei lucus araque odorata.

pollicitus est Neptunus (infra ver. 355.) se ipsum, si aufugerit Mars, omnia persoluturum ; Martem statim dimittit Vulcanus, ver. 358. 359.

Ver. 352. Πῶς ἂν ἐγὼ σε δέοιμι ;] Aristarchus, notante Scholiaste, hoc in loco legit, “ Πῶς ἂν εὐθύνοιμι ;”

Ver. 353. — χρέος.] Eustathius in commentario legit χρεῖος et infra ver. 355. χρεῖως.

Ver. 355. Ἥφαιστ', εἶπερ γάρ.] “ Nè “ hanc ob causam recuses ; Siquidem ENIM “ &c”

Ver. 359. Ὡς εἰπὼν, δεσμὸν ἀνίει.]

Vix precibus, Neptune, tuis captiva resolvit

Corpora.

Ovid. Art. Amator. II, 585.

Ibid. — εἰπὼν — μένος Ἥφαιστοιο.] Vide infra ad λ', 90. 91.

Ibid. — δεσμὸν ἀνίει.] Ita Henricus Stephanus et Vulgati. Barnesius autem ex editionum vetustiorum nonnullis, et ex Eustathio, edidit δεσμῶν ἀνίει et δεσμὸν preli errorem esse contendit. Atqui firmatur vulgata lectio ex ver. 353. supra :

Εἶπεν Ἄρης οἴχοιτο, χρεῖος καὶ δεσμὸν ἀλύξας.

Et ex ver. 360.

Τὰ δ' ἐπεὶ ἐκ δεσμοῖο λύθεν —

Ver. 361. Αὐτίκ' ἀναΐξαντε, ὁ μὲν.] Ὅρα δ' ἐν τούτοις καὶ τὸ καινοπρεπὲς τοῦ, “ Αὐτίκ' ἀναΐξαντες, ὁ μὲν Θρηάκηνδε βεβήκει, Ἥ δὲ Κύπρον ἴκανε.” Eustath. Vide infra ad μ', 73. Ubi notandum, pro ἀναΐξαντε legisse Eustathium ἀναΐξαντες quo modo et edidit Barnesius. Utrumque hoc quidem in loco rectè dicitur. Vide ad II. α', 566.

Ibid. — ὁ μὲν Θρηάκηνδε βεβήκει, Ἥ δ' ἄρα Κύπρον — ἐς Πάφον.] “ Homere peint “ par-la le genie et le naturel de ces deux “ peuples. Mars va en Thrace, parceque “ les Thraces sont belliqueux ; et Venus “ va en Cypre, dont les habitans sont mous “ et effeminez, et adonnez à l'amour.” Dacier.

— Mars Threcen occupat ; illa Paphon. Ovid. Art. Amator. II, 585.

Ver. 362. — φιλομμειδῆς Ἀφροδίτη]

Dulce Venus risit

Ovid. Epist. XVI, 83.

Ver. 363. Ἐς Πάφον· ἔνθα δέ οἱ τέμενος βωμός τε θυήεις.] Πάφον, πόλις Κύπρου. Schol.

Ipsa Paphum sublimus abit, sedesque revisit

Læta suas ; ubi templum illi, centumque Sabæo

Ture calent aræ, sertisque recentibus hant. Æn. I, 419.

- Ἔνθα δέ μιν Χάριτες λούσαν, καὶ χρίσαν ἐλαίῳ
 Ἀμβρότω, οἷα θεοὺς ἐπενήνοθεν αἰὲν ἔοντας· 365
 Ἀμφὶ δὲ εἴματα ἔσσαν ἐπήρατα, θαῦμα ἰδέσθαι.
 Ταῦτ' ἄρ' αἰοῖδός ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Τέρπετ' ἐνὶ φρεσὶν ἧσιν ἀκούων, ἠδὲ καὶ ἄλλοι
 Φαίηκες δολιχῆρετμοι, ναυσίκλυτοι ἄνδρες.
 Ἀλκίνοος δ' Ἄλιον καὶ Λαοδάμαντα κέλευσεν 370
 Μουνὰξ ὀρχήσασθαι, ἐπεὶ σφισιν οὔτις ἔριζεν.
 Οἱ δ' ἐπεὶ οὖν σφαῖραν καλὴν μετὰ χερσὶν ἔλοντο
 Πορφυρέην, τὴν σφιν Πόλυβος ποίησε δαΐφρων
 Τὴν ἕτερος ρίπτασκε ποτὶ νέφεα σκίοέντα,
 Ἴδνωθεὶς ὀπίσω· ὁ δ' ἀπὸ χθονὸς ὑψὸς ἄεθρῆς, 375
 Ῥηϊδίως μεθέλεσκε, πάρος ποσὶν οὔδας ἰκέσθαι.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σφαίρῃ ἀν' ἰθὺν πειρήσαντο,
 Ὀρχεῖσθην δὴ πείτα ποτὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ,
 Ταρφέ' ἀμειβομένων· κοῦροι δ' ἐπελήκεον ἄλλοι,

- Ibi autem ipsam Gratiae lavârunt, et unxerunt oleo
 Immortali, qualia diis gratiam-addunt semper existentibus : 365
 Vestesque induerunt amabiles, mirabile visu.
 Haec utique cantor cantabat inclytus : at Ulysses
 Oblectabatur mente suâ audiens, atque etiam alii
 Phaeaces longis-remis-utentes, re-nauticâ-inclyti viri.
 Alcinous autem Halium et Laodamanta jussit 370
 Solos tripudiare, quoniam cum-ipsis nemo certabat.
 Hi igitur postquam pilam pulchram in manibus accepissent
 Purpuream, quam ipsis Polybus fecerat prudens :
 Hanc alter jactabat ad nubes umbrosas,
 Flexus retrò ; alter autem à terrâ in altum elevatus, 375
 Facile receptabat, antequam pedibus in solum venisset,
 At postquam pilâ in rectum-jaciendâ periculum-fecissent,
 Saltabant deinde in terrâ almâ,
 Frequentèr alternantes ; juvenes verò applaudebant caeteri,

Ibid. — τίμινος.] Τίμινος δι, γῆ ἀποτομῆς, ἢ ἴστιν ἀποτιμημένη τῶν περιζῶ. Καὶ νῦν μὲν ἰερὸν τοῦτο τίμινος. Κοινῶς μὲν τοι καὶ πᾶς τόπος, παρὰ τῆ Ποιητῆ, ὅς τῶν ἄλλων ἀφάρισται. Eustath.

Ver. 365. — ἰπινήνοθιν.] Postulat Temporum ratio, ut vox ἰπινήνοθιν hîc sit ex Praeterito ἰπινήνοθα potius quàm ex Aoristo ἰπινήνοθον. Vide ad Il. á, 37. et β', 219.

Ver. 366. — ἐπήρατα.] Vide ad Il. δ', 512.

Ver. 374. 376. — ρίπτασκε — μιλίλιαι.] Vide ad Il. β', 221. et π', 363.

Ver. 376. Ῥηϊδίως μεθέλισκε, πάρος ποσὶν.] Ἦγουν ἀναπνήσας καὶ ἴτι μετώρας ἀν μετελάμβαν. Καὶ ἦ ἴθες παλαιῶν οὕτω παρζιν. Eustath.

Ver. 377. — σφαίρῃ.] Αἱ σφαῖραν.

Ibid. — ἀν' ἰθύν.] Αἱ ἀνθύν.

Ver. 378. — δὴ πείτα.] Ita edidit Henricus Stephanus. Atque ita habet Eustathius et in contextu et in commentario. Αἱ δὴ ἴπυτα. Vide supra ad á, 290.

Ver. 379. Ταρφέ' ἀμειβομένων.] Οἱ Φαίηκες δὲ ταρ' Ὀμήρη, καὶ αὖν σφαίρας [Casaubonus legendum contendit, καὶ αὖν σφαίρας καὶ μετὰ σφαίρας] ἀρχοῦντο. Καὶ ἀρχοῦνται πρὸ ἀνά μίρος πυκνῶς τοῦτο γὰρ ἴστί τὸ, "Ταρ-φί' ἀμειβομένοι," ἄλλων ἰριστώτων καὶ ἰσικροτούτων τοῖς λιχανοῖς διατύλοις, ἢ φρεσὶ λεκίῳ. Athenæus, lib. I. cap. 13.

Ibid. — ἀμειβομένων.] Legitur et ἀμειβομένοι, notante Henrico Stephano. Atque ita legit Athenæus loco jam citato.

- Ἔσταότες κατ' ἀγῶνα, πολὺς δ' ὑπὸ κόμπῳ ὀράρει. 380
 Δὴ τότ' ἄρ' Ἀλκίνοον προσεφώνεε ὄϊος Ὀδυσσεύς·
 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 Ἥ μὲν ἀπείλησας βητάρμονας εἶναι ἀρίστους,
 Ἥ δ' ἄρ' ἐτοῖμα τέτυκτο· σέβας μ' ἔχει εἰσορόωντα.
 Ὡς φάτο· γήθησεν δ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο· 385
 Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι Φιληρέτμοισι μετηύδα·
 Κέκλυτε, Φαιήκων ἠγήτορες, ἠδὲ μέδοντες·
 Ὁ ξεῖνος μάλα μοι δοκῆει πεπνυμένος εἶναι.
 Ἄλλ' ἄγε, οἱ δᾶμεν ξεινήϊον, ὡς ἐπεικῆς·
 Δώδεκα γὰρ κατὰ δῆμον ἀριπρεπέες βασιλῆες 390
 Ἀρχοὶ κραινοῦσι, τρισκαιδέκατος δ' ἐγὼ αὐτός·
 Τῶν οἱ ἕκαστος φᾶρος εὐπλυνῆς, ἠδὲ χιτῶνα,
 Καὶ χρυσοῖο τάλαντον ἐνείκατε τιμήεντος·
 Αἶψα δὲ πάντα φέρωμεν ἀολλῆες, ὄφρ' ἐνὶ χερσὶ
 Ξεῖνος ἔχων, ἐπὶ δόρπον ἴη χαίρων ἐνὶ θυμῷ 395

Stantes in certamine: multus autem strepitus subortus est. 380

Tum verò Alcinooum allocutus est nobilis Ulysses:

“Alcinoë rex, omnium clarissime populorum,

“Sanè quidem pollicitus es tripudiatore esse optimos:

“Sanè autem proindè perfecta sunt: stupor me tenet inspicientem.”

Sic dixit: laetata autem est sacra vis Alcinoi;

Statimque Phaeaces remigii-studiosos allocutus est;

“Audite, Phaeacum ductores atque principes;

“Hospes mihi valdè videtur prudens esse.

“Verùm agite, ei demus hospitale-munus, uti par est:

“Duodecim enim in populo praeclari reges 390

“Principes imperant, tertius-decimus autem ego ipse.

“Horum singuli ei vestem benè-lotam et tunicam,

“Et auri talentum ferte pretiosi:

“Statim verò omnia portemus conferti; ut in manibus

“Hospes habens ad coenam veniat gaudens in animo. 395

Quod hîc quidem perindè est. Vide ad *Il.* á, 566.

Ibid. — ἐπιλήκιον.] *Athenæus*, loco jam citato, exponit, ἐπιπροστούτων τοῖς λιχανοῖς δακτύλοις. *Casaubonus* verò in annotationibus ad istum locum, cur ita explicetur, “neque video equidem (inquit) causam, neque puto ullam esse. Nam λακίῳ Ionicum est pro λακίῳ, hoc autem manifestè factitium verbum est, ut κτυπιῖν, δουπιῖν, ψοφιῖν, σμαραγιῖν, κελαρύζειν φλοῖσθος, et alia multa.” Similiter *Eustathius*: Τὸ δὲ, “ἐπιλήκιον,” δηλοῖ μὲν τὸ ἐπικρότου. Ὀνομαστοποιῆας δὲ τρόπος ἰστί. Καὶ γίνεται ἀπ’ αὐτοῦ καὶ τὸ Λακίῳ ὄϊον, “λάκι δ’ ὄστια.” Sic et in sequenti versu: “—— σολὺς δ’ ὑπὸ κόμπῳ ὀράρει.” Vide ad *Il.* δ, 455.

Ver. 380. — κόμπῳ.] *Al.* δοῦπος.

Ver. 383. Ἥ μὲν ἀπείλησας.] Προσείνου, ὑπέσχου, ἐκαυχῆσω. *Schol.* Sic *Il.* ψ 872.

Αὐτίκα δ’ ἠπέλησεν ἐκηθόλω Ἀπόλλων.

Ἄρτων πρωτογόνων ῥίξειν κλειστὴν ἱκατόμβην.

Cæterum MS. à *Tho. Bentleio* collatus hîc habet, Ἥ μὲν ἐπηγγείλω.

Ibid. — βητάρμονας.] Vide suprâ ad *ver.* 250.

Ver. 384. Ἥ δ’ ἄρ’ ἐτοῖμα τέτυκτο.] Φανερὰ ἦν, οὕτως εἶχεν. *Schol.* *Al.* Ταῦτα δ’ ἐτοῖμα τέτυκτο.

Ver. 391. — τρισκαιδέκατος.] *Al.* τρισκαιδέκατος.

Ver. 393. — ἱνείκατι.] *Al.* ἐνείκατι.

Ver. 394. — ἀολλῆες.] MSS. nonnulli à *Tho. Bentleio* collati, ἀολλία.

Εὐρύαλος δὲ ἐ αὐτὸν ἀρεσσάσθω ἐπέεσσι

Καὶ δῶρα· ἐπεὶ οὔτι ἔπος κατὰ μοῖραν ἔειπεν.

“Ὡς ἔφαθ’· οἱ δ’ ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἦδ’ ἐκέλευον·

Δῶρα δ’ ἄρ’ οἰσέμεναι πρόεσαν κήρυκα ἕκαστος.

Τὸν δ’ αὖτ’ Εὐρύαλος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·

400

Ἄλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,

Τοιγὰρ ἐγὼ τὸν ξεῖνον ἀρέσσομαι, ὡς σὺ κελεύεις·

Δῶσω οἱ τὸδ’ ἄορ παγχάλκεον, ᾧ ἐπι κώπη

Ἄργυρῆη, κολεὸν δὲ νεοπρίστου ἐλέφαντος

Ἀμφιδεδίνηται· πολέος δὲ οἱ ἄξιον ἔσται.

405

“Ὡς εἰπὼν, ἐν χερσὶ τίθει ξίφος ἀργυρόηλον,

Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Χαῖρε, πάτερ ᾧ ξεῖνε· ἔπος δ’ εἶπερ τι βέβακται

“ Euryalus autem eum ipsum placet verbis,

“ Et dono; quoniam nequaquam decentè locutus est.”

Sic dixit: illi autem omnes approbabant, et hortabantur;

Donaque portatum praemiserunt praeconem singuli.

Huic autem rursus Euryalus respondit, dixitque:

400

“ Alcinoë rex, omnium clarissime populorum;

“ Equidem ego hospitem placabo, sicut tu jubes:

“ Dabo ei hunc ensem totum-aereum, cui est manubrium

“ Argenteum, vagina autem recens-secti eboris

“ Circumdata est: magni autem ei pretii erit.”

405

Sic fatus, in manibus posuit ensem argenteis-clavis-distinctum,

Et ipsum allocutus verba alata dixit:

“ Gaude, pater ô hospes; verbum verò si quod temerè-dictum est

Ver. 396. Εὐρύαλος; δι ἐ αὐτὸν ἀρεσσάσθω.]

Editiones plurimæ hic habent *ιαυτὸν*, vertuntque, “*seipsum*.” Quod sententiam planè pessundat. “Nec dubito,” inquit *Henricus Stephanus*, “quin ad fulciendam versus mensuram, à quibusdam, de ejus sententia non cogitantibus, ex αὐτὸν factum fuerit *ιαυτὸν*.” Ipse itaque Εὐρύαλος; δι αὐτὸν ἀρεσσάσθω edidit; quo modo in commentario citat *Eustathius*. Verùm ut vocula δι etiam extra cæsuras, sequente neque Consonanti neque Vocali aspiratâ, producatur; (id quod virum eruditum non fugit;) valdè durum est. *Berglerus* in *Præfatione* ad *Iliad.* Edit. *Wetsten*. “Ego,” inquit, “credere scribendum, Εὐρύαλος; δι ἐ αὐτὸν, illum ipsum; ut? hoc loco idem significet “quod in *Il. σ΄*, 119. Ἄλλὰ ἐ μοῖρα δάμασσι σιν——. Sic esset pleonasmus alterius trius Pronominis.” Atque ita edidit *Barnesius*; veramque contendit esse lectionem. Sed et hoc satis videtur invenustum. Melius paulò Editiones *Cantabrigiensis* 1664. et *Oxonienensis* 1705. quæ habent Εὐρύαλος; δι καὶ αὐτόν. Ad sententiam autem omnium potissima altera *Bergleri* conjectura; nempè

ut legatur Εὐρύαλος; δι ἐ αὐτὸς; ἀρεσσάσθω. Verùm cum lectionem hanc nulla (quòd sciam) agnoscant Exemplaria; alteraque ista, “Εὐρύαλος; δι καὶ αὐτὸν ἀρεσσάσθω,” parùm idoneâ nitatur auctoritate; *Barnesii* Textum non tuto.

Ver. 399. ——— ἄρ’.] *Proindè* ———.

Ver. 403. ——— παγχάλκεον.] *Al.* παγχρῦσειν.

Ver. 404. ——— κολεὸν δὲ νεοπρίστου ἐλέφαντος Ἀμφιδεδίνηται.]

— atque habilem vaginâ aptarat eburnâ.

Æn. IX, 305.

Ver. 408. Χαῖρε, πάτερ ᾧ ξεῖνε.] *Barnesius* edidit Χαῖρε, πατὴρ ᾧ ξεῖνε. Sed nihil opus. Vide ad *Il. α΄*, 51. Cæterùm legendum conjicit vir idem eruditus, Χαῖρε, πατὴρ ὁ ξεῖνος. Satis inficetè.

Ibid. — ἴππερ τι βέβακται Διὸν, ἄφαρ τό.]

—— ἴ τι κακὸν νῦν

ἔϊρηται· τὰ δὲ πάντα θεοὶ μεταμύλια θεῖν.

Iliad. δ΄, 362.

Ibid. ——— βέβακται.] *Πεφλυθήρηται.* “Ἐνδὲν καὶ βᾶξ, ὁ κρακτής, παρὰ τὸ βεῖξιν. *Schol.*

Δεινὸν, ἄφαρ τὸ φέροισεν ἀναρπάξασαι ἄελλαι.
 Σοὶ δὲ θεοὶ ἄλοχόν τ' ἰδέειν, καὶ πατρίδ' ἰέσθαι, 410
 Δοῖεν· ἐπειδὴ δὴθὰ φίλων ἀπὸ πῆματα πάσχεις.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Καὶ σὺ, φίλος, μάλα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν·
 Μηδέ τί τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο
 Τούτου, ὃ δὴ μοι δῶκας ἀρεσσάμενος ἐπέεσσιν. 415

Ἦ ῥα, καὶ ἀμφ' ἄμοισι δέτο ξίφος ἀργυρόηλον.
 Δύσετό τ' ἥελιος, καὶ τῷ κλυτὰ δῶρα παρῆεν·
 Καὶ τά γ' ἐς Ἀλκινόοιο φέρον κήρυκες ἀγαυοί·
 Δεξάμενοι δ' ἄρα παῖδες ἀμύμονος Ἀλκινόοιο,
 Μητρὶ παρ' αἰδοίῃ ἔθεσαν περικαλλέα δῶρα. 420
 Τοῖσιν δ' ἠγεμόνευ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο·
 Ἐλθόντες δὲ κάθιζον ἐν ὑψηλοῖσι θρόνοισι.

Δὴ ῥα τότε Ἀρήτην προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
 Δεῦρο, γύναι, φέρε χηλὸν ἀριπρεπέ', ἣτις ἀρίστη·
 Ἐν δ' αὐτῇ δὲς φᾶρος εὐπλυνές, ἥδὲ χιτῶνα. 425

“ Grave, statim illud auferant abreptum procellae.
 “ Tibi autem dii uxorem videre, et in patriam redire, 410
 “ Dent, quandoquidem diū procul-ab amicis aerumnas pateris.”
 Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 “ Et tu, amice, valdè gaude ; dii verò tibi felicia dent ;
 “ Neque ampliùs tibi ensis desiderium posthàc fiat
 “ Hujus, quem jam mihi dedisti ubi-placàsses verbis.” 415
 Dixit utique, et circa humeros sibi-posuit ensem argenteis-clavis-distinctum.
 Occidebat autem sol, et ei inclyta dona aderant :
 Et haec in domum-Alcinoi tulerunt praecones illustres :
 Suscepta autem filii eximii Alcinoi,
 Matrem juxta venerandam posuerunt perpulchra dona. 420
 Illis autem praeibat sacra vis Alcinoi :
 Profecti verò sedebant in altis solis.
 Tunc utique Areten allocuta est vis Alcinoi :
 “ Agè, mulier, fer arcam perpulchram, quae optima ;
 “ Inque eâ pone vestem benè-lotam et tunicam. 425

Cæterùm Plutarchus, *Quæst. Platonicæ*, sub finem, citat λέλεκται.

Ver. 409. — ἄφαρ τὸ φέροισεν ἀναρπάξασαι ἄελλαι.] Haud dissimiliter Horatius :

——— tristitiam et metus
 Tradam protervis in Mare Creticum
 Portare ventis———

Carm. lib. I. Od. xxvi. ver. 1.

Et Catullus :

Irrita ventosæ linquens promissa procellæ.
 De Nuptiis Pelei et Thetidos, ver. 54.

Ver. 414. Μηδέ τί τοι ξίφεός γε ποθὴ μετόπισθε γένοιτο.] Eustathius hoc ita accipit,

ac si optet Ulysses, *Sibi* nunquam, ut ense utatur, opus fore. Τοῦτο δὲ (inquit) πρὸς ἀποτροπιασμὸν ἐρρήθη μὴ καὶ ἐπὶ κακῇ ἢ τοῦ ξίφους δόσις ἀποβαίῃ δυστυχῶς. Εὐχεται γὰρ Ὀδυσσεὺς μὴ δεηθῆναι ποτε τοῦ ξίφους τούτου, ἀλλ' ἀπόθιτον φυλάξῃν αὐτό. Verùm, ut vim vocolæ τοι omittamus, cum voce ποθὴ parùm aptè congruit hæc interpretatio : Et prætereà non erat Ulysses hoc in loco *sibi*, sed *Euryalo* benè optaturus. Sententiam rectè (ut opinor) explicat Spondanus ; “ Utinam “ te Deus sic felicitet et fortunet, ut nunquam hujus ensis, quo me donas, penuriâ “ labores.”

Ver. 417. Δύσειτα.] *Al. Δύσειτα.*

Ἄμφι δὲ οἱ πυρὶ χαλκὸν ἰήνατε, θέρμετε δ' ὕδωρ,
 Ὅφρα λοεσσάμενός τε, ἰδὼν τ' εὖ κείμενα πάντα
 Δῶρα, τά οἱ Φαίηκες ἀμύμονες ἐνθάδ' ἔνεικαν,
 Δαιτί τε τέρπηται, καὶ ἀοιδῆς ὕμνον ἀκούων.
 Καὶ οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλεισον ἐμὸν περικαλλῆς ὀπάσσω, 430
 Χρῦσεον, ὄφρ' ἐμέθεν μεμνημένος ἤματα πάντα
 Σπένδῃ ἐνὶ μεγάρῳ Διὶ τ', ἀλλοισίν τε θεοῖσιν.
 Ὡς ἔφατ'· Ἀρήτη δὲ μετὰ δρωῆσιν ἔειπεν,
 Ἄμφι πυρὶ στήσαι τρίποδα μέγαν ὅττι τάχιστα.
 Αἰ δὲ λοετροχόον τρίποδ' ἔστασαν ἐν πυρὶ κηλέῳ· 435
 Ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν, ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον ἐλοῦσαι.
 Γάστρην μὲν τρίποδος πῦρ ἄμφεπε, θέρμετο δ' ὕδωρ·
 Τόφρα δ' ἄρ' Ἀρήτη ξείνῳ περικαλλέα χηλὸν
 Ἐξέφερον θαλάμοιο, τίθει δ' ἐνὶ κάλλιμα δῶρα,
 Ἐσθῆτα, χρυσόν τε, τά οἱ Φαίηκες ἔδωκαν· 440
 Ἐν δ' αὐτῇ φᾶρος θῆκεν, καλὸν τε χιτῶνα,
 Καὶ μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Αὐτὸς νῦν ἴδε πῶμα, θοῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλον,

“ Et ei super ignem ahenum calefacite, tepefaciteque aquam ;

“ Ut ubi et laverit-se, et viderit bene posita omnia

“ Dona, quae ei Phaeaces eximii huc tulerunt,

“ Convivioque oblectetur, et cantilinae melos audiens.

“ Atque ei ego hoc poculum meum perpulchrum praebebo, 430

“ Aureum ; ut mei memor diebus omnibus

“ Libet domi-suae Jovique, aliisque diis.”

Sic ait : Arete autem ancillis dixit,

Ut super ignem ponerent lebetem magnum quam celerrimè.

Hae autem lavacralem lebetem posuerunt super ignem ardentem : 435

Aquamque infuderunt, subtusque ligna accendebant allata.

Alvum quidem tripodis ignis ambibat, calefiebatque aqua ;

Interea verò Arete hospiti perpulchram arcam

Efferebat è thalamo, imposuitque pulchra dona,

Vestes, aurumque, quae ei Phaeaces dederant : 440

In eâ porrò pallium imposuit, pulchramque tunicam,

Et ipsum allocuta verba alata dixit :

“ Ipse nunc vide de-operculo, statim verò vinculum inde,

Ver. 427. ——— λοισσάμενός τε.] *Al.* λοισ-
σάμενός γι.

Ver. 430. Καὶ οἱ ἐγὼ τόδ' ἄλεισον.] Ἐν
τούτοις δὲ ὁ Ἀλκίνοος ἰμφαίνει καὶ τὸ ποσὸν τοῦ
θαλάμου μὴ εἶναι πολὺ. Ἐκάστου γὰρ τῶν ἀλ-
λῶν βασιλείων [suprà ver. 393.] τάλαντον δα-
ρησαμένου, αὐτὸς χεῖρας δίδωσιν ἄλεισον. *Eu-
stath.*

Ver. 432 Σπένδῃ ἐνὶ μεγάρῳ Διὶ.] Τούτο
δὲ σιμῶς ἴσται. Σπένδιν γὰρ δίδωσιν, ἵνα μὴ
δόξῃ προσσιδίζειν τῷ ξένῳ τὸ οἰνοποσιῖν. *Eu-
stath.* Observatione, ut mihi quidem vide-
tur, satis ineptâ.

Ver. 435. ——— ἴστασαν.] Vide ad *Il.* μ',
55. *Al.* ἴστασαν. Quæ fortè et verior lectio.
Ita enim in omnibus legitur *Iliad.* σ', 346.
ubi idem versus occurrit ; atque ita hic ha-
bet MS. à *Tho. Bentleio* collatus.

Ver. 436. Ἐν δ' ἄρ' ὕδωρ ἔχεαν.] Ita edidit
Barnesius ex *Iliad.* σ', 347. *Vulg.* ἔχεαν.

Ver. 438. Τόφρα δ'.] Vide ad *Il.* μ', 12.
Barnesius minus rectè, *Τοφράδ'.*

Ver. 443. ——— ἐπὶ δεσμὸν ἴηλον.] Παλαιὸν
δὲ, φασίν, ἴδος ἴν, κατασφαλίζεσθαι δεσμοῖς.
Ἡ κλειὸς γὰρ νεωτέρων. *Eustath.*

Μήτις τοι καθ' ὁδὸν δηλήσεται, ὅπποταν αὖτε
Εὐδῆσθα γλυκὺν ὕπνον, ἰὼν ἐν νηϊ μελαίνῃ. 445

Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἄκουσε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Αὐτίκ' ἐπήρτυε πῶμα, θεῶς δ' ἐπὶ δεσμὸν ἴηλε
Ποικίλον, ὃν ποτέ μιν δέδαε φρεσὶ πότνια Κίρκη.
Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἄνωγεν,
'Ες ῥ' ἀσάμινθον βάνθ'. ὁ δ' ἄρ' ἀσπασίως ἴδε θυμῷ 450
Θερμὰ λούετ'· ἐπεὶ οὔτι κομιζόμενός γ' ἐθάμιζεν,
'Επειδὴ λίπε δῶμα Καλυψοῦς ἠΰκόμοιο·

Τόφρα δέ οἱ κομιδὴ γε, θεῶ ἄς, ἔμπεδος ἦεν.
Τὸν δ' ἐπεὶ οὖν δμῶαί λούσαν, καὶ χρίσαν ἐλαίῳ,
'Αμφὶ δέ μιν χλαῖναν καλὴν βάλλον ἠδὲ χιτῶνα, 455
'Εκ ῥ' ἀσάμινθου βὰς ἄνδρας μετὰ οἰνοποτῆρας
'Ηῖε· Ναυσικάα δέ, θεῶν ἀπὸ κάλλος ἔχουσα,
Στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο·
Θαύμαζεν δ' Ὀδυσῆα ἐν ὀφθαλμοῖσιν ὄρῶσα,

“ Nè quis tibi in itinere damnum-afferat, cùm fortè
“ Dormièris dulcem somnum, profectus in nave nigrâ.” 445
Caeterùm postquam hoc audiisset prudens nobilis Ulysses,
Statim aptavit operculum, celeriterque vinculum indidit
Varium, quod olim eum docuit in-animo veneranda Circe,
E-vestigio autem ipsum mulier-oeconomia lavari jussit,
In balneum ingressum ; ille verò libenter vidit animo 450
Calida lavacra ; quoniam neuti-quam curatus scilicet frequenter-fuerat,
Ex-quo reliquerat domum Calypsûs comas-pulchrae :
Tunc autem ei curatio, tanquam erat, perpetua erat.
Hunc verò postquam ancillae lavassent et unxissent oleo,
Circaque ipsum laenam pulchram jecissent atque tunicam, 455
E balneo utique egressus viros ad vini-potatores
Ibat : Nausicaa verò, à diis pulchritudinem habens,
Stetit juxta postes tecti pulchrè fabricati :
Admirabatur autem Ulysssem oculis aspiciens,

Ver. 444. ——— ὅπποταν.] *Al.* ὅππότ' ἄν.

Ver. 448. — ὃν ποτέ μιν δέδαε.] Ἐδίδαξεν, διὰ τὸ τοῖς ἰταίρους αὐτοῦ [infra κ', 47.] λῦσαι τὸν τοῦ ἀσκού δεσμὸν. *Schol.* Quod longè videtur petitem. Caeterùm δίδας hoc in loco non est à *Perfecto* δέδαε, quo modo non constaret *Temporum* ratio ; sed, aut ex *Imperfecto* verbi ficti δίδαω, aut ex *Aoristo* secundo δέδαεν, per reduplicationem ut in voce τεταγῶν, *Iliad.* α. 591. ὁ, 23. Rectèque proinde exponit *Scholiastes* Ἐδίδαξεν. Vide ad *Il.* α. 37. et ὄ, 346.

Ibid. — δίδας φρεσὶ πότνια Κίρκη.] *Barnesius*, vulgatas versiones secutus, reddit, “ *Docuerat ingenio veneranda Circe.*” Verùm cum “ φρεσὶ πότνια” sit phrasis prorsus inusitata, vocem φρεσὶ ad præcedentem δίδας potiùs referendam crediderim, ut sit sen-

tentia ; “ *Quo ei animum instruxerat veneranda Circe.*”

Ver. 449. Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη.] Πάντα δ' ὃν ἀκριβῆς Ὀμηρος, καὶ τὸ μικρὸν τοῦτο οὐ παρέλιπε, τὸ δεινὴν θεραπεύσαντα τὸ σωματίον καὶ λουσάμενον ἵνα πρὸς τὸ δεῖπνον. Ἐπί τ' οὖν τοῦ Ὀδυσσεύς ἐπεὶ πρὸ τῆς παρὰ Φαίᾳς θείνης, “ Αὐτόδιον δ' ἄρα μιν ταμίη λούσασθαι ἄνωγεν.” — Ἀπριπὲς γὰρ ἦν, φησὶν Ἀριστοτέλης, ἥκειν εἰς τὸ συμπόσιον σὺν ἰδρωτί πολλῷ καὶ κοινορτῷ. *Athenæus*, lib. IV. cap. 27. Vide et supra ad ἡ, 174.

Ibid. Αὐτόδιον.] Παραχρησµα, ἐξ αὐτῆς ὁδοῦ, οὐκ ἀλλαχοῦ που χωρισθέντα ἢ αὐτόδιως, πρὶν ἀλλαχοῦ πορευθῆναι, μετὰ τὸ δῆσαι τὴν κίβωτον τοῦ Ὀδυσσεύς. *Schol.*

Ver. 452. Ἐπειδὴ λίπε δῶμα.] Vide ad *Il.* ψ', 2.

Ver. 356. — ῥ'.] *Ut fieri solet* —.

- Καί μιν Φανήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Χαῖρε, ξεῖν', ἵνα καί ποτ' ἐὼν ἐν πατρίδι γαίῃ
 Μνήσῃ ἐμεῖ, ὅτι μοι πρῶτη ζῳάγρι' ὀφέλλεις.
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς.
 Ναυσικάα, θύγατερ μεγαλήτορος Ἀλκινόοιο,
 Οὔτω νῦν Ζεὺς Δεῖη ἐρίγδουπος πόσις Ἥρης,
 Οἴκαδέ τ' ἐλθέμεναι, καὶ νόστιμον ἦμαρ ἰδέσθαι.
 Τῶ κέν τοι κἀκεῖθι, θεῶ ὣς, εὐχετοῶμην
 Αἰεὶ ἦματα πάντα· σὺ γάρ μ' ἐβίωσας, κούρη.
 Ἦ ῥα, καὶ ἐς θρόνον ἵζε παρ' Ἀλκίνοον βασιλῆα.
 Οἱ δ' ἤδη μοίρας τ' ἐνεμον, κερῶντό τε οἶνον.
 Κήρυξ δ' ἐγγύθεν ἦλθεν, ἄγαν ἐρίηρον ἀοιδόν,
 Δημόδοκον, λαοῖσι τετιμένον· εἶσε δ' ἄρ' αὐτὸν
 Μέσσω δαιτυμόνων, πρὸς κίονα μακρὸν ἐρείσας.
 Δὴ τότε κήρυκα προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς,
 Νώτου ἀποπροταμῶν· ἐπὶ δὲ πλείον ἐλέλειπτο
 Ἀργιόδοντος υἱός, θαλερὴ δ' ἦν ἀμφὶς ἀλοιφῆ·
 Κήρυξ, τῇ δὴ τοῦτο πόρε κρέας, ὄφρα φάγησι,
 Δημοδόκω, καί μιν προσπτύξομαι, ἀχνύμενός περ.
 Πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν ἐπιχθονίοισιν ἀοιδῶι

Et ipsum allocuta verba alata dicebat :

460.

“ Salve, hospes, ut etiam olim, cum-fueris in patriâ terrâ,
 “ Memineris mei, quòd mihi primae vitae-conservatae-pretium debes.”

Hanc autem respondens allocutus est solers Ulysses :

“ Nausicaa, filia magnanimi Alcinoi,

“ Sic nunc Jupiter det altitonans maritus Junonis,

465

“ Domumque ut veniam, et reditûs diem videam :

“ Ita tibi etiam illic, deo veluti, vota-fecerim

“ Semper diebus omnibus: tu enim me servâsti, puella.”

Dixit, et in thronum sedit juxta Alcinoû regem.

Hi verò jam portiones distribuebant, miscabantque vinum.

470

Praeco autem propè venit, ducens amabilem cantorem,

Demodocum, populo honoratum; collocavitque ipsum

In medio convivarum, ad columnam longam acclinatam.

Ac tunc praeconem allocutus est solers Ulysses,

A tergo parte-abscissâ; multum verò supererat

475

Albis-dentibus suis, florida autem erat circum pinguedo :

“ Praeco, accipe jam, hanc praebe carnem, ut comedat,

“ Demodoco; et ipsum complectar, moestus licèt.

“ Omnibus enim hominibus terrestribus cantores

Ver. 462. Μνήση.] *Al.* Μνήση.

Ibid. — ἐμεῖ.] *Al.* ἐμεῖ.

Ibid. — ζῳάγρι'.] Τὰ ὑπὲρ τῆς ζωῆς ὀφειλόμενα. *Schol.* Vide supra ad ver. 352.

Ver. 464. — θύγατερ.] *Al.* θυγά-

της.

Ver. 471. 477. 482. Κήρυξ.] Vide supra ad ver. 47.

Ibid. — ἦλθεν, ἄγαν.] *Al.* ἦλθε, φέρων.

Ver. 475. — ἀποπροταμῶν.] *Al.* ἀπὸ προταμῶν.

Ver. 479. Πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν — ἀοιδῶι Τιμῆς ἔμμοροί εἰσι, &c.] Ἀ δὴ πάντως διαφαίνεται καὶ εἰς Ὀμηρον ὡς εἶναι καὶ αὐτὸν Μούσαις τε φίλον, καὶ μουσοδίδακτον, καὶ ἀοιδὸν καὶ ἱστυχῆ τιμῆς, ὅ ἐστι τιμίον· τοῦτο γὰρ ὁ τιμῆς ἔμ-

Τιμῆς ἔμμοροί εἰσι καὶ αἰδοῦς, οὔνεκ' ἄρα σφείας 480
 Οἴμας Μοῦσ' ἐδίδαξε· φίλησε δὲ φύλον αἰοιδῶν.
 "Ὦς ἄρ' ἔφη κήρυξ δὲ φέρων ἐν χερσὶν ἔθηκεν
 "Ἡρωὶ Δημόδοκῳ· ὁ δ' ἐδέξατο, χαῖρε δὲ θυμῷ.
 Οἱ δ' ἐπ' ὀνείαθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο, 485
 Δὴ τότε Δημόδοκον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Δημόδοκ', ἔξοχα δὴ σε βροτῶν αἰνίζομι' ἀπάντων·
 "Ἡ σέ γε Μοῦσ' ἐδίδαξε, Διὸς παῖς, ἢ σέ γ' Ἀπόλλων·
 Λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον αἰεΐεις,
 "Ὅσσ' ἔρξαν τ', ἐπαθόν τε, καὶ ὅσσ' ἐμόγησαν Ἀχαιοί· 490
 "Ὦς τέ που ἢ αὐτὸς παρεῶν, ἢ ἄλλου ἀκούσας.
 'Ἄλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππου κόσμον αἰεῖσον

" Honoris compotes sunt et reverentiae; eò quòd ipsos 480
 " Cantus Musa docuit: amavitque genus cantorum."
 Sic dixit: praeco autem ferens in manibus posuit
 Heroi Demodoco: is autem accepit, gaudebatque animo.
 Illi verò ad cibos paratos appositos manus tenderunt.
 Caeterum postquam potùs et cibi desiderium exemissent, 485
 Tum verò Demodocum allocutus est soliers Ulysses:
 " Demodoce, longè sanè te supra-mortales laudo omnes:
 " Aut te Musa docuit, Jovis filia, aut te Apollo;
 " Valdè enim accuratè Achivorum fatum canis,
 " Quanta fecerint, passique sint, et quanta laborarint Achivi: 490
 " Tanquam alicubi aut ipse praesens fueris, aut ab alio audieris.
 " Verùm age jam perge, et equi apparatus canta

μορος. Eustath. Vide suprâ ad ver. 74. et infrâ ad ver. 489.

Ver. 480. — οὔνεκ' ἄρα σφείας Οἴμας Μοῦσ' ἐδίδαξε.] "Ὀστὲρ δίδουκός Ὀμηρος ὑπὲρ ἑαυτοῦ, μὴ τις αὐτὸν φῆ παρ' ἐτέρου τι μεμαθηκέναι, ἀλλὰ μὴ παρ' αὐτῶν τῶν Μουσῶν. Aristides, Orat. pro Rhetor. Tom. III. Σῶφρον δὲ τι ἦν τὸ τῶν αἰοιδῶν γένος, καὶ φιλοσόφων διάβησιν ἐπέχον — Κοινῶς δὲ που πάντας τοὺς αἰοιδούς αἰοιδίους τοῖς ἀνθρώποις εἶναι φησὶ " τοὔνεκ' ἄρα σφείας Οἴμας Μοῦσ' ἐδίδαξε, φίλησέ τε " φύλον αἰοιδῶν." Athenæus, lib. I. cap. 12.

Ver. 485. "Ἡρωί.] Nonnulli habent "Ἡρωί. Vide suprâ ad ζ', 305.

Ver. 487. — ἔξοχα δὴ σε βροτῶν αἰνίζομι' ἀπάντων.] "Ἐγαγε εἰς τὰς Ὀμήρου φωνὰς ἐμπιστῶν, οὐκ ἔχω παρ' ἑμαυτοῦ τὸν ἄνδρα ἵπαινεῖσαι, ἀλλὰ κἀνταῦθα δεήσομαι αὐτοῦ ἐπιδοῦναι μοι τῶν ἐπῶν, ἵνα μὴ διαφθέρω τὸν ἵπαινον ψιλῶ λόγῳ" — " ἔξοχα δὴ σε βροτῶν," ᾧ Ὀμηρεῖ, " αἰνίζομαι πάντων." Ἡ σέ γε Μοῦσα δίδαξε, &c." Maximus Tyrius, Dissertat. XVI. haud longè ab initio.

Ver. 488. "Ἡ σέ γε Μοῦσ' ἐδίδαξε, Διὸς παῖς, ἢ σέ γ' Ἀπόλλων.]

Ἐκ γὰρ Μουσῶν καὶ ἱκητόλου Ἀπόλλωνος Ἄνδρες αἰοιδοὶ ἴασιν ἐπὶ χθόνα, καὶ κίθαριστάι. Hesiod. Theogon. ver. 94.

Μοῦσαι γὰρ μ' ἐδίδαξαν ἀτίσφατον ὕμνον αἰεΐειν. Id. Ἐργ. καὶ Ἡμερ. II, 280.

Caeterum versum hunc malè vertit Barnesius: "SIVE te Musa DOCUERIT, SIVE " Apollo."

Ibid. — ἢ σέ γ' Ἀπόλλων.] De posterioris istius "σε" elegantia, vide suprâ ad β', 326. et ad II. γ, 409.

Ver. 489. 491. Λίην γὰρ κατὰ κόσμον Ἀχαιῶν οἶτον αἰεΐεις — "Ὦς τέ που ἢ αὐτὸς παρεῶν.] Δῆλον δ' ὡς ἑαυτὸν ἐνοσπρίζει ὁ Ποιητὴς καὶ ἐν τούτοις, ὅς θεῖος αἰοιδὸς εἶναι δοκεῖ ὡς καὶ αὐτὸς ἐκ Μουσῶν καὶ Ἀπόλλωνος ἄδων ἐκείνα οἷς οὔτε αὐτὸς παρῆν, οὔτε ἄλλου ἀνθρώπου πάρατυχόντος ἠκούσεν εἰς τὸ πᾶν, ἀλλὰ μικραῖς τισὶν ἱστορίαις παρακολουθήσας, ἢ καὶ τὸ πᾶν ἐκ Μούσης μαθὼν, μεγάλην ἔγγραφει, διασκευάσας τὰ πολλὰ πλάσμασι πιθανοῖς. Eustath.

Ver. 492. Ἄλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι.] Καὶ τὸν Ὀδυσσεῖα τῷ κίθαρωδῷ προστάττοντα πιπνοῖεν, " Ἄλλ' ἄγε δὴ μετάβηθι, καὶ ἵππου κόσμον

Δουρατίου, τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ,
 Ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν, δόλον, ἤγαγε δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἀνδρῶν ἐμπλήσας, οἳ Ἴλιον ἐξαλάπαξαν. 495
 Αἶκεν δὴ μοι ταῦτα κατὰ μοῖραν καταλέξῃς,
 Αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν μυθήσομαι ἀνθρώποισιν,
 Ὡς ἄρα τοι πρόφρων θεὸς ὤπασε Δέσπιν αἰοιδῆν.
 Ὡς φάθ'· ὁ δ' ὄρμηθεὶς θεοῦ ἤρχετο, φαῖνε δ' αἰοιδῆν,
 Ἐνθεν ἔλῶν, ὡς οἱ μὲν εὐσσέλμων ἐπὶ νηῶν 500
 Βάντες ἀπέπλειον, πῦρ ἐν κλισίῃσι βαλόντες,
 Ἀργεῖοι· τοὶ δ' ἤδη ἀγακλυτὸν ἀμφ' Ὀδυσῆα
 Εἶατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ, κεκαλυμμένοι ἵππῳ·
 Αὐτοὶ γάρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν ἐρύσαντο.

“ Lignei, quem Epæus fecit cum Minervâ,
 “ Quem quondam in arcem, dolum, duxit nobilis Ulysses,
 “ Viris impletum, qui Ilium diripuerunt. 495
 “ Si jam mihi haec accuratè enarraveris,
 “ Statim ego omnibus edicam hominibus,
 “ Quòd sanè tibi benignus deus praeberit divinum cantum.”
 Sic dixit: ille verò concitus à deo incipiebat, exhibebatque cantilenam,
 Indè aggressus, quo pacto alii quidem benè-tabulatis navibus 500
 Consensus enavigârunt, igne in tentoria injecto,
 Argivi: alii verò jam inclytum circum Ulysssem
 Sedebant in Trojanorum coetu, tecti equo:
 Ipsi enim eum Trojani in arcem protraxerant.

“ ἄεισον,” καλῶς ὑφηγούμενος τὸ παρὰ τῶν σω-
 φρόνων καὶ νοῦν ἔχόντων χρῆσαι λαμβάνειν τοὺς
 μουσικοὺς καὶ ποιητικοὺς τὰς ὑποθέσεις. *Plu-*
tarch. de audiendis Poetis.

Ibid. — ἵππου — Δουρατίου, τὸν Ἐπειὸς
 ἐποίησεν σὺν Ἀθήνῃ.]

Φωκίης Ἐπειὸς, μηχανασὶ Παλλάδος,
 Ἐγκύμοι ἵππου τευχίῳ ξυναρμύσας,
 Πύργων ἱεμισφίε ἰντὸς ὀλίθριον βάρος.
 Ὅθεν περὶ ἀνδρῶν ὑστέρων κληθήσεται
 Δούριος ἵππος κρυπτὸν ἀμπίσχων ὄρου.
Euripid. Troad. ver. 10

Nec clam durateus Trojaï Pergama partu
 Inflammâsset equus nocturno Grajugena-
 rum. *Lucret. lib. I. ver. 477.*

Instar montis equum, divina Palladis
 arte,

Ædificant; sectâque intexunt abiete cos-
 tas. *Æn. II, 15.*

Ἴππος δὲ ὁ καλούμενος Δούριος ἀνάκειται [ἐν τῇ
 Ἀθηναίων ἀκροπόλει] χαλκοῦς. Καὶ ὅτι μὲν
 τὸ ποίημα τὸ Ἐπειῶν μηχανήμα ἦν ἐς διάλυσιν
 τοῦ τεύχους, ἰδὲν ὄσπερ μὴ πᾶσαν ἰσιφίρει τοῖς
 Φρυγῶν ἐυθέσιαν· λιγύται δὲ ἐς τι ἐκείνου τὸν
 ἵππου, ὡς τῶν Ἑλλήνων ἔνδον ἔχει τοὺς ἀρίστους·
 καὶ δὴ καὶ τοῦ χαλκοῦ τὸ σχῆμα ἰστί κατὰ
 ταυτὰ καὶ Μινισθεὺς καὶ Τυῦκρος ὑπερκύπτουσιν
 ἐξ αὐτοῦ, προσίτι δὲ καὶ οἱ παῖδες οἱ Θεσπίας.
Pausanias, lib. I. cap. 23.

Ver. 495. — τὸν Ἐπειὸς ἐποίησεν.]
 — et ipse doli fabricator Epæus.
Æn. II, 264.

Ibid. — σὺν Ἀθήνῃ.] Τουτίστι σὺν φρο-
 νήσει. *Eustath.*

Ver. 494. Ὅν ποτ' ἐς ἀκρόπολιν.]

Cùm fatalis equus saltu super ardua ve-
 nit
 Pergama; et armatum peditem gravis
 attulit alvo. *Æn. VI, 515.*

Ver. 495. Ἀνδρῶν ἐμπλήσας.]

Huc delecta virûm sortiti corpora furtim
 Includunt cæco lateri; penitúsque ca-
 vernas

Ingentes, uterumque armato milite com-
 plent. *Æn. II, 18.*

Ver. 497. Αὐτίκ' ἐγὼ πᾶσιν.] *Eustathius*
 in commentario citat Αὐτίκα καὶ πᾶσιν.

Ver. 503. Εἶατ' ἐνὶ Τρώων ἀγορῇ, κεκαλυ-
 μίνοι ἵππῳ.] Vide suprâ ad δ', 272.

Ille non inclusus equo Minervæ
 Sacra mentito, malè feriatos
 Troas et lætam Priami choréis
 Falleret aulam.

Horat. Carm. lib. IV. Ode vi. ver. 13.

Ver. 504. Αὐτοὶ γάρ μιν Τρῶες ἐς ἀκρόπολιν
 ἐρύσαντο.]

"Ὡς ὁ μὲν εἰστήκει· τοὶ δ' ἄκριτα πόλλ' ἀγόρευον,	505
"Ἡμενοι ἀμφ' αὐτόν· τρίχα δέ σφισιν ἠὺδανε βουλή,	
'Ἡὲ διατμηῆσαι κοῖλον δόρυ νηλεῖ χαλκῷ,	
"Ἡ κατὰ πετράων βαλέειν ἐρύσαντας ἐπ' ἄκρας,	
"Ἡ εἶαν μὲγ' ἄγαλμα θεῶν θελκτῆριον εἶναι,	
Τῇ περ δὴ καὶ ἔπειτα τελευτήσεσθαι ἔμελλεν	510
Αἴσα γὰρ ἦν ἀπολέσθαι, ἐπὴν πόλις ἀμφικαλύψῃ	
Δουράτειον μέγαν ἵππον, ὅθ' εἶατο πάντες ἄριστοι	
'Αργείων, Τρώεσσι φόνον καὶ κῆρα φέροντες.	
"Ἡεἰδεν δ', ὡς ἄστυ διέπραθον υἱὲς Ἀχαιῶν,	
'Ἰππόθεν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον ἐκπρολιπόντες.	515
"Ἄλλον δ' ἄλλη ἄειδε πόλιν κεραϊζέμεν αἰπὴν	

Sic ille quidem stabat; ii autem incerta multa praedicabant,	505
Sedentes circa ipsum: trifariam autem ipsis placebat consilium,	
Aut discindere cavum lignum saevo ferro,	
Aut de rupe dejicere protractum in summitatem,	
Aut sinere ingens simulacrum deorum placamen esse;	
Quâ utique <i>sententiâ</i> etiam postea, peragendum erat:	510
Fatale enim erat ut perirent, postquam urbs intra-se-conclusisset	
Ligneum ingentem equum, ubi sedebant omnes optimates	
Argivorum, Trojanis caedem et mortem ferentes.	
Canebat porro, ut urbem depopulati sint filii Achivorum	
Ex-equo effusi, cavis insidiis relictis.	515
Alium autem aliàs canebat urbem diripere excelsam;	

Et monstrum infelix sacratâ sistimus arce.
Æn. II, 245.
Ver. 505. — τοὶ δ' ἄκριτα πόλλ' ἀγόρευον,
 — 'Ἡὲ διατμηῆσαι, &c.]
 Pars stupet innuptæ donum exitiale Minervæ,
 Et molem mirantur equi: primusque Thymætēs
 Duci intra muros hortatur, et arce locari —
 At Capys, et quorum melior sententia menti,
 Aut pelago Danaûm insidias suspectaque dona
 Præcipitare jubent, subjectisque urere flammis;
 Aut terebrare cavas uteri et tentare latebras.
 Scinditur incertum studia in contraria vulgus.
Æn. II, 31.
Ibid. — ἀκριτα.] Vide ad *Il.* ζ', 434.
Ver. 506. ἀμφ' αὐτόν.] *Al.* ἀγγ' αὐτοῦ.
Ver. 507. — διατμηῆσαι.] *Al.* διαπληῆσαι.
 notante *Eustathio*.
Ibid. — κοῖλον δόρυ.]
 — cavo se robore promunt.
Æn. II, 260.
Ver. 509. "Ἡ εἶαν μὲγ' ἄγαλμα θεῶν θελκτῆριον εἶναι.]

Ducendum ad sedes simulacrum, orandaque Divæ
 Numina conclamant —. *Æn.* II, 252.
 Cæterum *Eustathius* in commentario citat,
 'Ἡὲ εἶαν μὲγ' ἄγαλμα, &c. Atque ita habet
 MS. à *Tho. Bentleio* collatus.
Ibid. — θελκτῆριον.] 'Ἰλαστήριον. *Schol.*
 Vide suprâ ad α', 537.
Ver. 510. Τῇ περ δὴ.] Quâ utique demum
sententiâ —.
Ver. 511. Αἴσα γὰρ ἦν ἀπολέσθαι]
 — jam Trojæ sic fata ferebant.
Æn. II, 34.
Ver. 512. Δουράτειον μέγαν ἵππον.] Vide
 suprâ ad *ver.* 492.
Ver. 513. 'Αργείων.] Apud *Eustathium* in
 commentario, 'Αργείοι.
Ver. 514. "Ἡεἰδεν δ', ὡς ἄστυ διέπραθον.] 'Ε-
 νέφηγε γοῦν ὁ Ποιητὴς ἔχειν ἐκ τούτων ὕλην πολ-
 λὴν ποιήσεως, δι' ἧς καὶ ὅλον ἂν ἀπαρτισθεῖν βι-
 βλίον ὅποια ἐπραγματεύσαντο οἱ τὴν Τρωϊκὴν
 ἄλλοισι γράψαι πραγματευσάμενοι. *Eustath.*
Ibid. — διέπραθον.] Vide infrâ ad ζ', 467.
Ver. 515. 'Ἰππόθεν ἐκχύμενοι, κοῖλον λόχον
 ἐκπρολιπόντες.]
 — illos patefactus ad auras
 Reddit equus, lætisque cavo se robore pro-
 munt. *Æn.* II, 259.
 Pulchrum et hoc: vim tamen vocis, ἐκ-
 χύμενοι, minus videtur attigisse. "Ἐχμὲ δὲ

Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα προτὶ δάματα Διήφοβοιο
 Βήμεναι, ἦϋτ' Ἄρηα, σὺν ἀντιθέῳ Μενελάῳ.
 Κεῖθι δὴ αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα
 Νικῆσαι καὶ ἔπειτα, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην. 520
 Ταῦτ' ἄρ' αἰοῖδός ἄειδε περικλυτός· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
 Τήκετο δάκρυ δ' ἔδευεν ὑπὸ βλεφάροισι παρειαίς.
 Ὡς δὲ γυνὴ κλαίῃσι φίλον πόσιν ἀμφιπεσοῦσα,
 Ὅς τε εἴης πρόσθεν πόλιος λαῶν τε πέσῃσιν,
 Ἄσπεϊ καὶ τεκέεσσιν ἀμύνων νηλεὲς ἦμαρ· 525
 Ἡ μὲν τὸν θνήσκοντα καὶ ἀσπαίροντ' εἰδοῦσα,
 Ἄμφ' αὐτῷ χυμῆνη λίγα κωκύει· οἱ δέ τ' ὀπίσθην
 Κόπτοντες δούρεσσι μετάφρενον, ἠδὲ καὶ ἄμους,
 Εἶρερον εἰσανάγουσι, πόνον τ' ἐχέμεν καὶ οἴζυν·
 Τῆς δ' ἐλεεινοτάτῳ ἄχεϊ φθινύθουσι παρειαί· 530
 Ὡς Ὀδυσσεύς ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἶβεν.

At Ulyssem ad aedes Deiphobi

Ivisse, tanquam Martem, cum deo-pari Menelao.

Illic jam gravissimum bellum dicebat ausum

Vicisse etiam deinde, per magnanimam Minervam.

520

Haec utique cantor cantabat eximius : at Ulysses

Tabescebat ; lachryma autem rigabat sub palpebris genas.

Ut verò foemina flet dilectum virum, ei-circumvoluta,

Qui suam ante urbem populumque ceciderit,

Urbi et liberis arcens saevum diem :

525

Haec quidem illum morientem et palpitantem intuita,

Super illum fusa stridulè ejulat ; illi verò ponè

Caedentes hastis tergum, atque etiam humeros,

Servitutem inducent, laboremque ut-sustineat et aerumnam ;

Hujus autem miserabilissimo dolore tabescunt genae :

530

Sic Ulysses miserabilem sub palpebris lachrymam stillabat.

καὶ σπουδῆς πολλῆς ἔνδιξιν τὸ "ἐκχύμενοι" ὡς εἰ καὶ διερῶ ποδὶ [infra ἰ, 43.] ἐκδραμῆν εἶπεν αὐτούς. Καὶ ἔχει ἔμφασιν ἢ λίξις, καθὰ καὶ τὸ εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, ὡς ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα φανίται. *Eustath.* Vide infra ad λ', 522.

Ver. 517. Αὐτὰρ Ὀδυσσῆα προτὶ δάματα Διήφοβοιο Βήμεναι.] Vide *Virgil.* *Aen.* VI, 515. &c.

Ibid. — προτὶ δάματα Διήφοβοιο.] Ἐκ τούτου οἱ μεταγινώσκοντες τὴν Ἑλλήνων καὶ Διήφοβου γήμασθαι λίγουσιν. *Schol.* Vide supra ad δ', 276. Caeterum *Eustathius* citat, ποτὶ δάματα. Quod perinde est. Vide ad *Il.* α, 51.

Ver. 520. Νικῆσαι καὶ ἴπειτα, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.] Ἔοικε γὰρ φρονήσει κατορθῶσαι καὶ τὴν τοιαύτην σὺν Μενελάῳ μάχην ὁ Ὀδυσσεύς. *Eustath.*

Ver. 524. — πρόσθεν πόλιος.] *Al.* προ-εάραθι πόλιος. atque ita in commentario

Tom. I.

citat *Eustathius*. Quæ si vera lectio, vox πόλιος (uti et notavit *Barnesius*) enuntianda erit dissuadèως. Vide infra ad *ver.* 560. et ad *Il.* β', 811.

Ver. 529. — Εἶρερον.] Διχμαλωσίαν, δουλείαν τὴν περὶ τὰ ἔργα. Καὶ ἀναπίπλασται κατ' ἀρχὴν παρὰ τὸ ἔργον μετὰ ἰλιυθέριας εἶρερον καὶ λίγειν τοὺς δούλους. *Schol.*

Ver. 530. — φθινύθουσι.] *Al.* φθίνουσι. Utrumque salvâ prosodiâ. Vide ad *Il.* β', 43.

Ver. 531. Ὡς Ὀδυσσεύς ἐλεεινόν.] Ἰστίον δὲ ὅτι δεινῶς τῷ Ποιητῇ σίστασθαι τὰ τι κατὰ τὸν δούρειον ἵππον, καὶ ἀκολούθως ὁ τοῦ Ὀδυσσεύς πολὺς κλαυθμός. Ἰσα ἱρωτικῆς τί τὸ τοῦ κλαίου οὕτως αἴτιον, καὶ γνωσθῆναι, πολυτραγμω-νηθῆ, καὶ ἀναγκασίως ἔξιστη τὰ καθ' ἑαυτὸν καὶ οὕτω σχῆν παρῆσθουσιν τὰ ἰφιξῆς ἰστορηθῆσθαι. *Eustath.*

T

- 'Ενθ' ἄλλους μὲν πάντας ἐλάνθανε δάκρυα λείβων,
 'Αλκίνοος δὲ μιν οἶος ἐπεφράσατ', ἠδ' ἐνόησεν,
 "Ἥμενος ἄγχ' αὐτοῦ, βαρὺ δὲ στενάχοντος ἄκουσεν"
 Αἶψα δὲ Φαιήκεσσι φιληζέτμοισι μετηύδα 535
 Κέκλυτε, Φαιήκων ἠγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
 Δημόδοκος δ' ἤδη σχεθέτω φόρμιγγα λίγειαν,
 Οὐ γὰρ πως πάντεσσι χαριζόμενος τὰδ' αἰεῖδει.
 'Εξ οὗ δορπέομέν τε, καὶ ἄρορε δῖος αἰοῖδος,
 'Εκ τοῦδ' οὐπα παύσατ' οἴζυροιο γόοιο 540
 'Ο ξεῖνος· μάλα πού μιν ἄχος φρένας ἀμφιβέβηκεν.
 'Αλλ' ἄγ', ὁ μὲν σχεθέτω, ἴν' ὁμῶς τερπόμεθα πάντες,
 Ξεινοδόκοι καὶ ξεῖνος· ἐπεὶ πολὺ κάλλιον οὕτω.
 Εἶνεκα γὰρ ξεῖνοιο τὰδ' αἰδοίοιο τέτυκται,
 Πομπὴ καὶ φίλα δῶρα, τὰ οἱ δίδομεν φιλέοντες. 545
 'Αντὶ κασιγνήτου ξεῖνός θ' ἰκέτης τε τέτυκται
 'Ανέρι, ὅστ' ὀλίγον περ ἐπιψαύει πραπίδεςσι.
 Τῶ νῦν μηδὲ σὺ κεῦθε νοήμασι κερδαλέοισιν,

Ibi alios quidem omnes latebat lachrymas fundens :

Alcinous autem ipsum solus animadvertit atque observavit,

Sedens prope ipsum, graviter autem ingemiscentem audivit :

Statim verò Phaeacibus remigii-studiosis dicebat :

535

" Audite, Phaeacum ductores atque principes,

" Demodocus verò jam cohibeat citharam argutam ;

" Nequaquam enim omnibus gratificans haec cantat.

" Ex quo coenavimusque, et coepit divinus cantor,

" Ex hoc nunquam cessavit ab aerumnoso luctu

540

" Hospes ; valdè ipsum quodammodo dolor mentem circumdedit.

" Sed age, ille quidem cesset, ut simul oblectemur omnes,

" Hospitio-suscipientes, hospesque : quoniam multò satius ita.

" Propter enim hospitem haec venerandum parata sunt,

" Deductio et amica dona, quae ei damus amanter-excipientes.

545

" Instar fratris et hospes et supplex est

" Viro, qui utique vel paululùm attingat mente.

" Ideò nunc neque tu cela ingenio versuto,

Ver. 532. — ἐλάνθανε.] Vide infra ad λ', 101.

Ver. 533. — ἐπεφράσατ'.] Vide ad Il á, 140.

Ver. 539. — καὶ ἄρορε δῖος αἰοῖδος.] Τὸ δὲ, ἄρορεν αἰοῖδος, — δηλοῖ — τὸ, ἀρμήθη θεοῦ ὃ πρὸ ὀλίγων ἐγράφη, [suprà ver. 75.] ἵνα ἐμπνέσθαι ὑπὸ Μούσης ὁ αἰοῖδος ἐλέγετο. Eustath. Atqui vox ἄρορε proprie significat, " se ipse incitavit ;" hoc est, " exorsus " est." Similiter ver. 540. οὐπα παύσατ'. " nunquam se ipse compescuit : " id est, " nunquam desitit." Vide supra ad é, 491. et infra ad í, 296.

Ibid. — ἄρορε.] Al. ἄρορο.

Ibid. — δῖος αἰοῖδος.] Apud Eustathium in commentario, θεῖος αἰοῖδος.

Ver. 541. — μάλα.] Al. μέγα.

Ver. 545. — οὕτω] Apud Eustathium, οὕτως. Al. ἐστὶ.

Ver. 546. 'Αντὶ κασιγνήτου ξεῖνος.]

τί γὰρ

Ξεῖνου ξεῖνοισιν ἐστὶν εὐμενέστερον ;

Æschylus, Choeph. ver. 700.

Ver. 547. — ἐπιψαύει πραπίδεςσι.] "Αππι-
 ται ταῖς φρεσίν' ὃ ἐστὶ φρόνιμός ἐστι. Schol.

"Ο, τί κέ σ' εἶρωμαι· φάσθαι δέ σε κάλλιον ἐστίν.
 Εἶπ' ὄνομ', ὅ,ττί σε κείθι κάλεον μήτηρ τε, πατήρ τε, 550
 Ἄλλοι δ', οἱ κατὰ ἄστυ, καὶ οἱ περιναιετάουσιν.
 Οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμος ἐστ' ἀνθρώπων,
 Οὐ κακός, οὐδὲ μὲν ἐσθλός, ἐπὴν τὰ πρῶτα γένηται,
 Ἄλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεὶ κε τέκωσι τοκῆς.
 Εἰπέ δέ μοι γαῖάν τε τεῆν, δῆμόν τε, πόλιν τε 555
 Ὅφρα σε τῇ πέμπωσι τιτυσκόμεναι φρεσὶ νῆες.
 Οὐ γὰρ Φαιήκεσσι κυβερνητῆρες ἔασιν,
 Οὐδέ τι πηδάλι' ἐστὶ, τὰ τ' ἄλλαι νῆες ἔχουσιν
 Ἄλλ' αὐταὶ ἴσασι νοήματα καὶ φρένας ἀνδρῶν·
 Καὶ πάντων ἴσασι πόλιας καὶ πίονας ἀγρούς 560
 Ἀνθρώπων· καὶ λαῖτμα τάχισθ' ἄλός ἐκπερώωσιν,
 Ἡέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμέναι· οὐδέ ποτέ σφιν
 Οὔτε τι πημανθῆναι ἐπι δέος, οὐδ' ἀπολέσθαι.
 Ἄλλὰ τὰδ' ὡς ποτε πατρός ἐγὼν εἰπόντος ἄκουσα

" Quodcumque te percontatus fuero : dicere nempè te satius est.

" Dic nomen, quo te illic vocabant materque, paterque,

550

" Aliique, qui in urbe tuâ, et qui circum-habitant.

" Etenim nemo omninò absque-nomine est hominum,

" Neque malus, neque bonus, postquam primùm natus sit ;

" Sed omnibus imponunt, simul-atque genuerint parentes.

" Dic etiam mihi terramque tuam, populumque, urbemque,

555

" Ut te illuc mittant collimantes mente naves.

" Non enim Phaeacibus navium-gubernatores sunt,

" Neque omninò gubernacula sunt, quae scilicet aliae naves habent :

" Sed ipsae sciunt cogitata et mentes virorum :

" Et omnium nõrunt urbes et pingues agros

560

" Hominum ; et undas celerrimè maris tranant,

" Caligine et nebulâ obtectae : neque unquam ipsis

" Neque damni quid subeundi est metus, neque pereundi.

" Sed haec ita quondam patrem ego locutum audivi

Ver. 549. — φάσθαι.] *Barnesius* edidit φᾶσθαι. Sed minùs rectè. Vide ad *Il.* ζ', 471.

Ver. 550. — κάλιον.] Enuntiabatur ac si scriptum esset κάλου, vel κάλιον. Ut rectè annotaverunt *Henricus Stephanus* et *Barnesius*.

Ver. 552. Οὐ μὲν γάρ τις πάμπαν ἀνώνυμος.] Ἰστίον δὲ ὅτι τὸ "οὐ πάμπαν ἀνώνυμος" δύναται καὶ πρὸς ἀκρίβειαν διασταλτικὴν ὁμωνυμίας ἰρῆσθαι. "Ἄλλως μὲν γὰρ εἴη ἂν τις ἀνώνυμος, ὡς ἀκλιῆς· καὶ μὴ ὀνομαστός· ἀνώνυμος δὲ οὐκ ἂν εἴη, ὡς μὴ ἔχειν τί κύριον ὄνομα. *Eustath.* Atqui vox πάμπαν non ad ἀνώνυμος, sed ad τίς referenda est. Ut liquet ex sequente, Ἄλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται &c. ver. 554.

Ver. 554. — ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπί κε τίκωσι.] Εἰ δ' ὁ μὲν νόμος, ὃν πάντες ἐπίστασθαι ὁμοίως ἔμοι, τοῦ γονίας ποιῆ κυρίου οὐ μόνον θίσθαι τοῦνομα ἐξ ἀρχῆς, ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐξαλείψαι, εἰὰν βούλωνται, καὶ ἀποκηρύξαι· ἐπίδειξα δ' &c. *Demosthenes, Orat. I. advers. Baet.* sub fine.

Ibid. — τοκῆς.] *Al.* γονῆς.

Ver. 555. — δῆμόν τι, πόλιν τι.] Vide ad *Il.* β', 547.

Ver. 560. — ἴσασι πόλιας.] Pronuntiabatur πόλις· Uti notavit *Barnesius*. Atque ita scriptum occurrit, ver. 574.

Ver. 564. 571. Ἄλλὰ τὰδ' &c.] Σημειώσαι δὲ καὶ ὅτι ἵναυθα μὲν τὸ κατὰ τὸν χρησμον χωρίον, ἐβελίσκους ἔχει μετὰ ἀστέρων· δι' ὧν δηλούται, ὡς ἵναυθοί μὲν οὐ καλῶς κίινται τὰ ἱ-

Ναυσιβόου, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων' ἀγάσασθαι	565
Ἡμῖν, οὐνεκα πομποὶ ἀπήμονες εἰμὲν ἀπάντων.	
Φῆ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν εὐεργέα νῆα	
Ἐκ πομπῆς ἀνιούσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ	
Ῥαϊσέμεναι, μέγα δ' ἦμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψειν.	
Ὡς ἀγόρευ' ὁ γέρον' τὰ δέ κεν θεὸς ἢ τελέσειεν,	570
Ἡ κ' ἀτέλεστ' εἶη, ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.	
Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπε, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,	
Ὅππῃ ἀπεπλάγχθης τε, καὶ ἄς τινας ἴκειο χώρας.	
Ἀνθρώπων αὐτούς τε, πόλεις τ' εὖ ναιεταώσας	
Ἡ μὲν ὅσοι χαλεποὶ τε, καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι.	575
Οἳ τε φιλόξεινοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.	
Εἶπε δ', ὅτι κλαίεις καὶ ὀδύρεαι ἐνδοθι θυμῷ,	
Ἀργείων, Δαναῶν, ἠδ' Ἰλίου οἶτον ἀκούων.	
Τὸν δὲ θεοὶ μὲν τεύξαν, ἐπεκλώσαντο δ' ὄλεθρον	
Ἀνθρώποις, ἵνα ᾗσι καὶ ἔσσομένοισιν αἰοιδῆ.	580

" Nausithoum, qui dicebat Neptunum succensere	565
" Nobis, quod deductores tuti simus omnium.	
" Dixit aliquando Phaeacum virorum affabrè-factam navem	
" Ex deductione reversam in obscuro ponto	
" Perditurum eum esse, ingentemque nobis montem urbi obducturum.	
" Sic praedicabat senex: ea verò deus vel perfecerit,	570
" Vel imperfecta sint, ut ei placitum est in animo.	
" Verùm age mihi hoc dic, et verè enarra,	
" Ubinam erraveris, et ad quasnam perveneris regiones	
" Hominum; enarra ipsosque, urbesque benè-habitas:	
" Et quotquot saevique et agrestes, neque justis;	575
" Quique hospitales, et iis mens sit deorum-reverens.	
" Dic item, quidnam fleas et lugeas intra animum,	
" Argivorum, Danaorum, atque Ilii fatum audiens.	
" Hoc autem dii quidem fecerunt, destinâruntque interitum	
" Hominibus, ut sit et posteris cantilena.	580

πη, ἀλλαχοῦ δὲ ἄριστα ἔχει· [infra ν', 172. &c.] Δοκεῖ γὰρ οὐ πιθανῶς πλάσθῃναι τὸ πεμφθῆναι οἴκαδε ζῆνον ὑπὸ Φαιήκων ἔχριστον τῷ Ποσειδῶνι, οὐ τὸν φόβον ἐπίσειεν ὁ χρησμὸς τοῖς Φαίαιζιν· οἳ, μνησθέντες μὲν τοῦ χρησμοῦ, οὐκ ἂν πιθανῶς ἀποπέμψαι τὸν ζῆνον τολμήσωσι· μὴ μνησθέντες δὲ, καὶ διὰ τοῦτο πέμψαντες, μνησθέντες ἂν τοῦ χρησμοῦ, ὅτε κακῶς πάθωσιν· [infra ν', 162.] Eustath.

Ibid. ——— τὰδ'.] Al. τὸδ.

Ver. 568. — ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ Ῥαϊσέμεναι.] Vide infra ν', 162. 163.

Ver. 569. Ῥαϊσέμεναι.] Al. Ῥαῖσαισθαι.

Ibid. ——— ἦμιν ὄρος.] Σημειώσαι ὅτι τὸ "ἦμῖν" ἐγκλιθεὶς συνίσταται ἀσυνήθως τὴν λέγουσαν, καὶ διὰ τοῦτο προπερισπασθή. Eustath.

Ver. 571. Ἡ κ' ἀτέλεστ' εἶη.] Nūn τὸ, "εἶη," inquit Scholiastis, ἀντὶ τοῦ ἰάσει [vel ἰάσειεν.]

Quod si verum sit, scribendum erat, nō tante Barnesio, εἶη. Atque hoc quidem arctius congruet et cum præcedente τελέσειεν, et cum sequenti ὥς οἱ φίλον ἔπλετο.

Ibid. ——— ὥς οἱ φίλον ἔπλετο θυμῷ.]

Θεοὶ δὲ κατὰ σφέτερον πάντα τελοῦσι νόον.

Theogn. Gnom. ver. 142.

Ver. 573. Ὅππῃ ἀπεπλάγχθης τε, καὶ ἄς τινας ἴκειο χώρας.]

Sed vos qui tandem? quibus aut venistis ab oris? Æn. I, 573.

Ver. 579. ——— ἐπεκλώσαντο δ'.] Al. ἐπι κλώσαντό τ'.

Ver. 580. Ἀνθρώποις, ἵνα ᾗσι καὶ ἔσσομένοισιν αἰοιδῆ.] Al. Ἀνθρώποισιν ἅπασι καὶ ἔσσομένοισιν αἰοιδῆν.

Ἦ τίς τοι καὶ πηὸς ἀπώλετο Ἰλιόθι πρὸ,
 Ἔσθλος ἐὼν γαμβρὸς, ἢ πενθερὸς, οἳ τε μάλιστα
 Κήδιστοι τελέθουσι, μεθ' αἵμα τε καὶ γένος αὐτῶν;
 Ἦ τίς που καὶ ἑταῖρος ἀνὴρ κεχαρισμένα εἰδῶς
 Ἔσθλος; ἐπεὶ οὐ μὲν τι κασιγνήτοιο χερεῖαν
 Γίνεται, ὅς κεν, ἑταῖρος ἐὼν, πεπνυμένα εἰδῆ.

585

“ An aliquis tibi cognatus periit ante Ilium,
 “ Qui eximius erat gener, aut socer, qui utique maximè
 “ Curae sunt, post sanguinem et genus hominum ipsorum?
 “ An aliquis fortassè socius vir grata doctus
 “ Eximius? Quoniam nequaquam quidem fratre inferior
 “ Est, qui, socius cùm-sit, prudentia doctus-sit.”

585

Ibid. — [ἰσομένοισιν ἀοιδῆ.] Ὁ δὲ οἶτος τῶν Δαναῶν καὶ τῶν Ἰλίων, ὅς ἐστι καὶ τοῖς ἰσομένοις ἀοιδῆ, τὴν Ὀμηρικὴν Ἰλιάδα αἰνίττεται. *Eustath.* Vide suprâ ad ver. 489.

Ver. 581. Ἦ τίς τοι καὶ πηὸς.] Ὁ ——— καὶ” σύνδεσμος, δευτερεύειν δηλοῖ τὸν πηὸν τοῦ ἐξ αἵματος γένους. *Eustath.* Mihi vocula καὶ eam potius videtur hîc habere vim, ut *Alcinous Ulysses* percontari intelligatur, utrùm Græcorum et Trojanorum fatum in univ-ersum solummodo lugeat; an ipse cognatum etiam, aut amicum aliquem, isto in bello perdidit?

Ibid. — πηὸς ——— Ἔσθλος ἐὼν γαμβρὸς, ἢ πενθερὸς.] Πηὸς, συγγενὴς, κατ' ἐπιγαμίαν, ἢ πρόγρῳθεν συγγενής. *Schol.* Atque hoc quidem sensu alibi usurpari videtur vox πηὸς. Alioquin multò meliùs et majori cum vi procedet sententia, si post ἐὼν distinguatur, et per πηὸς intelligatur proximâ cognatione conjunctus; sive qui sit ex eorum numero quos appellat Poeta αἶμα καὶ γένος αὐτῶν,

ver. 583. Ut percontetur *Alcinous* primùm an *Ulysses* cognatum aliquem proximam, (ut patrem, fratrem, &c.) deinde an aliquem remotiorem, (ut generum, socerum, &c.) denique an amicum amiserit? At secundùm vulgatam interpretationem, de cognatis remotioribus et amicis solummodo sciscitatur, consanguineorum proximorum non meminit.

Ibid. — ἀπώλετο.] *Eustathius* in commentario legit, ἀπίφθιτο. Atque ita habet MS. à *Tho. Bentleio* collatus.

Ver. 583. — αὐτῶν.] *Al.* ἀιδρῶν.

Ver. 584. Ἦ τίς που.] *Al.* Ἦ τοῦ τίς.

Ibid. — κεχαρισμένα εἰδῶς.] *Al.* πισ-νύμενα εἰδῶς.

Ver. 585. — οὐ μὲν τι κασιγνήτοιο χερεῖαν.] *Al.* κασιγνήτοῖο γε χερεῖαν.

Νόμιζ' ἀδελφοὺς τοὺς ἀληθινούς φίλους.

Incert. apud Grotium in Excerptis.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἥ ΓΡΑΜΜΑ, Γ΄.

Ἑπίθεσις τῆς ραψωδίας Γ΄.

ἌΡΧΗ τῶν Οδυσσείας διηγημάτων, ἐν οἷς φησὶ πεπολεμηκέναι τοῖς Κίκοσι, καὶ πρὸς τοὺς Λωτοφάγους παραγενέσθαι, καὶ πρὸς τὸν Κύκλωπα Πολύφημον πορευθῆναι· καὶ τοῦτον, φαγόντα ἐξ ἡδὴ ἑταίρους, ἐκτυφλῶσαι.

Ἐπιγραφαί.

Τὰ περὶ Κίκουας, καὶ Λωτοφάγους, καὶ Κύκλωπας.

Ἄλλως.

Κυκλωπεία.

Ἄλλως,

Λωτοφάγων, Κικόνων, σὺν Κυκλώπιδισσι, ἴῳτα.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
Ἄλκίνοε κρεῖιον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
Ἦτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἔστιν ἀοιδοῦ

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses:
Alcinoë rex, omnium clarissime populorum,
Sanè hoc pulchrum est, audire cantorem

Ver. 5. Ἦτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν.] |
Ἔστι δὲ καὶ χαλκῆ εἰκὼν [τοῦ Ἀναξάνορος] ἐν τῷ
Διάτρω [τῶν Μαγνήτων,] ἐπιγραφὴν ἔχουσα.

Ἦτοι μὲν τόδε καλὸν ἀκουέμεν ἔστιν ἀοιδοῦ,
Τοιοῦ γ', οἷος ὃδ' ἔστι, Διοῖς ἑκαλίγκιος αὐτῆ.
Strabo, Geograph. lib. XIV. p. 959. al. 648.

Τοιοῦδ', οἷος ὄδ' ἐστὶ, θεοῖς ἐναλίγκιος αὐδῆν.
 Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημί τέλος χαριέστερον εἶναι,
 Ἡ ὅταν εὐφροσύνη μὲν ἔχη κατὰ δῆμον ἅπαντα,
 Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζωνται αἰοῦδου,
 Ἡμενοι ἐξείης· παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι
 Σίτου καὶ κρειῶν· μέθῃ δ' ἐκ κρητῆρος ἀφύσων

5

T. 1. 1. 1.

Talem, qualis hic est, diis assimilis voce :

Non enim ego ullum puto eventum gratiorem esse,
 Quàm cum lætitia quidem detineat populum universum,
 Convivæque per domum audiant cantorem,
 Sedentes ordine ; juxta autem plenæ-sint mensæ
 Pane et carnibus ; vinum autem ex cratere hauriens

5

Ver. 4. Τοιοῦδ'.] Apud Strabonem, loco jam citato, Τοιοῦ γ'. Quæ et potior lectio.

Ibid. — αὐδῆν.] Apud Strabonem, αὐδῆ.

Ver. 5. Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημί, &c.] Καὶ μὴν ἀπόκηρ γι, ἔπιερ ἔστα, τὸ αὐτὸ τέλος εὐ-
 δαιμονίας καὶ παρασιτικῆς. Φανίεται δὲ οὕτως· ὁ
 γὰρ σοφὸς Ὅμηρος τὸν τοῦ παρασίτου βίον θαυ-
 μάζων, ὡς ἄρα μακάριος καὶ ζηλωτὸς εἶη μόνος·
 “ Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημί &c.” καὶ ὡς οὐχ ἰκα-
 νῶς ταῦτα θαυμάζων, μάλλον τὴν αὐτοῦ γνώ-
 μην ποιῆ φανερώτερον, εἰ λίγων, [infra ver.
 11.] “ Τούτῳ τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται
 εἶναι.” οὐχ ἕτερον τι ἐξ ὧν φησὶν, ἢ τὸ παρα-
 σιτεῖν, εὐδαιμον νομίζων. Καὶ μὴν οὐδὲ τῶ τυ-
 χόντι ἀνδρὶ περιτίθειε τούτους τοὺς λόγους, ἀλλὰ
 τῶ σοφωτάτῳ τῶν Ἑλλήνων. Lucian. De Pa-
 rasito. Porro vituperat hunc locum Plato :
 Τί δὲ ; ποιῶν ἄνδρα τὸν σοφωτάτον λέγοντα, ὡς
 δοκεῖ αὐτῶ κάλλιστον εἶναι πάντων, ὅταν “ πα-
 ρασιτεῖται ὡς τράπεζαι Σίτου καὶ κρειῶν &c.”
 δοκεῖ σοὶ ἐπιτήδειον εἶναι πρὸς ἰσχυράτιστα ἐαυ-
 τοῦ ἀκούειν νῆα ; — Οὐ μὰ τὸν Δία, οὐ μοι
 φαίνεται ἐπιτήδεια. De Republ. lib. III. Alii
 Ulysses hæc, ut Phæacibus grata, eorumque
 moribus consentanea, dicere existimant. Ὁ
 δὲ παρὰ τῶ Ὁμήρῳ Ὀδυσσεὺς ἠγικῶν δοκεῖ
 γινεῖσθαι Ἐπικούρου τῆς πολυβρυλλήτου ἠδονῆς·
 ὅσπερ φησὶν “ Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημί &c.” Ὁ δὲ Μι-
 γακλειδῆς φησὶ τὸν Ὀδυσσεῖα καθομιλοῦντα τοὺς
 καιροὺς, ὑπὲρ τοῦ δοκεῖν ἠμώθης τοῖς Φαίαισιν εἶ-
 ναι, τὸ ἀεροδαίον αὐτῶν ἀσπάζεσθαι, προση-
 νόμιον τοῦ Ἀλκίνοου [suprà 9, 248.] “ Αἰεὶ
 “ δ' ἡμῖν δαῖς τι φίλη &c.” Μόνως γὰρ οὕτως
 ᾄθησ, ὧν ἠλπιζέ μὴ διαμαρτεῖν. Athenæus, lib.
 XII. cap. 1. Similiter accipit Hermogenes
 περὶ Ἰδίων, lib. II. cap. περὶ διωότητος· item-
 que Eustathius, in commentario ad 9, 248.
 suprâ, et ad hunc locum. Vide et Athenæ-
 um, lib. V. cap. 4.

Ibid. — τέλος χαριέστερον εἶναι.] Καὶ ση-
 μαίνει — τὸ τέλος, τὴν θυσίαν. Καὶ Ὅμη-
 ρος, “ Οὐ γὰρ ἔγωγέ τι φημί τέλος &c.” Τι-
 λιτάς τι καλοῦμεν πᾶς ἔτι μείζους καὶ μετὰ τι-
 νὸς μυστικῆς παραδόσεως ἱερτάς, τῶν εἰς αὐτάς
 δαπανημάτων ἵνικα· τιλίην γὰρ, τὸ δαπανᾶν.

Athenæus, lib. II. cap. 3. sub fine. “ Mihi
 “ vero” (inquit Casaubonus in annotationi-
 bus ad locum) “ et absurdum videtur et
 “ ridiculum quod scribitur hîc ab auctore ;
 “ τέλος significare θυσίαν in eo quem pro-
 “ fert Homeri loco. — Est sanè familia-
 “ ris Ionicè scribentibus dictio τέλος, quæ
 “ sæpè nihil sonat aliud quàm χρέμα, res.
 “ Τέλος θανάτου, res mortis, pro morte, sæpè
 “ apud Homerum et Hippocratem ; ut res
 “ voluptatum, Plauto, pro voluptates. Hoc
 “ etiam modo exponas rectè, οὐδὲν τέλος χα-
 “ ριέστερον, res nulla gratior.” Scholiastes aliter
 interpretatur ; Ταῦτα (inquit) ἀρμολόγουμενος τῶ
 καιρῶ λέγει· οὐ τοῦ παντὸς δὲ βίου τέλος εἴρηκεν
 τὴν ἠδονήν, ἀλλὰ συμποσίου τινός. Sed malè.

Ver. 6. — ἔχη.] Al. ἔχι.

Ibid. — κατὰ δῆμον ἅπαντα] Eratosthe-
 nes apud Athenæum, lib. I. cap. 14. legen-
 dum vult, κακότητος ἀπούσης. Sed malè ;
 uti notant Barnesius, et Casaubonus in anno-
 tationibus ad hunc Athenæi locum.

Ver. 7. Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ' ἀκουάζων-
 ται αἰοῦδου.] Καὶ τὴν μουσικὴν οἱ πρότερον εἰς
 παιδιὰν ἔταξαν, οὐχ ὡς ἀναγκαῖον οὐδὲν γὰρ
 ἔχη τοιοῦτον οὐδ' ὡς χρήσιμον, ὅσπερ τὰ γράμ-
 ματα, πρὸς χρηματισμὸν, καὶ πρὸς οἰκονομίαν,
 καὶ πρὸς μάθησιν, καὶ πρὸς πολιτικὰς πράξεις
 πολλάς· — εὐδ' αἶ, καθάπερ ἡ γυμναστικὴ,
 πρὸς ὑγίαιαν καὶ ἀλκήν· οὐδέτερον γὰρ τούτων ὀρῶ-
 μεν γινόμενον ἐκ τῆς μουσικῆς. Αἰσίταται τοί-
 νον πρὸς τὴν ἐν τῇ σχολῇ διαγωγὴν εἰς ὅτι
 καὶ φαίνονται παράγοντες αὐτὴν. Ἡ γὰρ οἰο-
 ται διαγωγὴν εἶναι τῶν ἰλιυβίων, ἐν ταύτῃ
 τάττουσι. Διότι — φησὶν Ὀδυσσεὺς ταύ-
 την ἀρίστην εἶναι διαγωγὴν, ὅταν εὐφραίνομενον
 τῶν ἀνθρώπων, “ Δαιτυμόνες δ' ἀνὰ δώματ'
 “ ἀκουάζωνται αἰοῦδου, Ἡμενοι ἐξείης.” Aristot.
 de Republ. lib. VIII. cap. 3.

Ibid. — ἀκουάζωνται.] Al. ἀκουάζονται.

Ver. 8. — παρὰ δὲ πλήθωσι τράπεζαι.]

— dapes, et plenæ pocula mensæ.

Æn. XI, 738.

Ver. 9. — δ' ἐκ κρητῆρος.] Apud Mari-

Οἰνοχόος Φορέησι καὶ ἐγχεῖη δεπάεσσιν· 10
 Τοῦτό τί μοι κάλλιστον ἐνὶ φρεσὶν εἶδεται εἶναι.
 Σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονόεντα
 Εἴρεσθ', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στοναχίζω.
 Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;
 Κήδ' ἐπεὶ μοι πολλὰ δόσαν θεοὶ οὐρανόεντες. 15
 Νῦν δ' ὄνομα πρῶτον μυθήσομαι, ὄφρα καὶ ὑμεῖς
 εἴδ'ετ'· ἐγὼ δ' ἂν ἔπειτα, φυγῶν ὑπὸ νηλεῆς ἤμαρ,
 Ὑμῖν ξεῖνος ἔω, καὶ ἀπόπροθι δώματα ναίων.
 Εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης, ὃς πᾶσι δόλοισιν 20
 Ἀνθρώποισι μέλω, καὶ μευ κλέος οὐρανὸν ἵκει·
 Ναιετάω δ' Ἰθάκην εὐδείελον· ἐν δ' ὄρος αὐτῆ
 Νήριτον, εἰσοσίφυλλον, ἀριπρεπέες· ἀμφὶ δὲ νῆσοι

Pincerna afferat et infundat poculis : 10
 Hoc quiddam mihi pulcherrimum in mente videtur esse.
 Tibi verò meas aerumnas animus institit luctuosas
 Sciscitari ; ut adhuc magis lugens ingemiscam.
 Quid primùm, quid autem deinde, quid verò ultimum narrabo ?
 Aerumnas quandoquidem mihi multas dederunt dii coelestes. 15
 Nunc verò nomen primùm dicam ; ut et vos
 Sciatis ; ego verò deinde, postquam effugero saevum fatum,
 Vobis hospes sim, etiam longè domum habitans :
 Sum Ulysses Laërtiades, qui omnibus dolis
 Hominibus curae-sum, et mea fama ad coelum pervenit : 20
 Habito autem Ithacam apricam : in ipsâ verò mons est
 Neritus, nemorosus, conspicuus : circum autem insulae

mum Tyrium, § 37. (notante Barnesio,) δι
 κρητῆρος.

Ver. 10. — Φορέησι] Apud eundem
 προχέησι.

Ver. 12. Σοὶ δ' ἐμὰ κήδεα.]

Infandum, regina, jubes renovare dolo-
 rem —

Sed si tantus amor casus cognoscere no-
 stros, —

Incipiam —. Aen. II, 3. 10. 12.

Καὶ μὴν ὅγε Ὀδυσσεὺς τῷ Ἀλκινόῳ, “ Σοὶ δ'
 “ ἐμὰ κήδεα θυμὸς ἐπετράπετο στονόεντα Εἴ-
 “ ρεσθαι, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στοναχί-
 “ ζω.” Καὶ πρὸς τὸν χορὸν ὁ Οἰδίπους, [So-
 phocle. Oedip. Colon. ver. 501.] “ Δεινὸν μὲν
 “ τὸ πάλα κείμενον ἤδη κακὸν ὦ ξεῖν', ἐπι-
 “ γείρειν.” — Τῶν οὖν κακῶν φυλακτίον ἐστὶ
 τὰς ἐρωτήσεις. Ἀνῶνται γὰρ διηγούμενοι κα-
 ταδικὰς αὐτῶν, ἢ ταφὰς παίδων, ἢ τινὰς κατα-
 γῆν οὐκ εὐτυχεῖς ἢ κατὰ θάλατταν ἐμπορίας.
 Plutarch. Symposiac. lib. II. Probl. 1.

Ibid. — ἐπετράπετο.] Τουτίστιν ἐπέτρεψε.
 Eustath. Sed vide suprâ ad ε, 491. et infrâ
 ad ver. 296. hujus libri.

Ver. 13. — στοναχίζω.] MS. à Tho. Bent-

leio collatus, στεναχίζω. Atque ita legitur
 apud Eustathium in commentario, et apud
 Plutarchum, loco suprâ ad ver. 12. citato.

Ver. 14. Τί πρῶτον, τί δ' ἔπειτα ;] Apud
 Eustathium, Τί πρῶτόν τοι ἔπειτα ; Al. τί ἔ-
 πειτα ;

Ver. 19. Εἴμ' Ὀδυσσεὺς Λαερτιάδης.]

Sum pius Aeneas —. Aen. I, 382.

Ibid. — ὃς πᾶσι δόλοισιν Ἀνθρώποισι μέ-
 λω.] Vide suprâ ad γ', 121.

Ver. 20. — ἵκει.] Al. ἵκει.

Ver. 21. — Ἰθάκην εὐδείελον.] Πρὸς δύ-
 σιν τῶν ἄλλων κειμένων. Schol. “ Caeterum in
 “ versu Homeri” (inquit Xylander in anno-
 tationibus ad Strabonem, lib. X. pag. 696.
 al. 454.) “ Ἰσθάκατος, pro εὐδείελος, legitur ;
 “ longè quidem rectiùs.” Immo verò mi-
 nùs rectè ; ut liquet ex Odys. δ, 605. no-
 tante Barnesio.

Ibid. — ἐν δ' ὄρος αὐτῆ Νήριτον.] Τὸ δὲ
 Νήριτον — Κράτης σε, ἐν τῷ περὶ λιμένων,
 Νήιον γράφει καὶ Φιλόξενος δὲ ὁμοίως ὅς καὶ τὴν
 Ἰθάκην ὑπονῆιον ἐντεῦθεν εἰρηθεῖσαι φησὶν. Eustath.
 Vide suprâ ad α, 186. et γ', 81. Al. Νή-
 ρικον.

Πολλαὶ ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλησι,
 Δουλίχιόν τε, Σάμη τε, καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος·
 Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἀλὶ κεῖται 25
 Πρὸς ζόφον, (αἰ δὲ τ' ἀνευθε πρὸς ἠῶ τ' ἠελίον τε,)
 Τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος· οὔτι ἔγωγε
 Ἦς γαίης δύναμαι γλυκερώτερον ἄλλο ἰδέσθαι.
 Ἦ μὲν μ' αὐτόθ' ἔρυκε Καλυψῶ, διὰ θεῶν,
 Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι, λιλαιομένη πόσιν εἶναι· 30
 Ὡς δ' αὐτως Κίρκη κατερέτυεν ἐν μεγάροισιν,
 Αἰαίη, δολόεσσα, λιλαιομένη πόσιν εἶναι·
 Ἄλλ' ἐμὸν οὔποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἔπειθον.
 Ὡς οὐδὲν γλύκιον ἤς πατρίδος οὐδὲ τοκῆν
 Γίνεται, εἴπερ καὶ τις ἀπόπροθι πίονα οἴκον 35

Multae habitantur valdè propè invicem,
 Dulichiumque, Sameque, et nemorosa Zacynthus :
 Ipse autem humilis longè-suprema in mari jacet 25
 Ad Occasum, (illae verò seorsum ad auroram solemque),
 Aspera, sed bona juvenum-altrix : nihil ego
 Propriâ terrâ possum dulcius aliud videre.
 Sanè quidem me illic detinebat Calypso, nobilissima dearum,
 In specubus cavis, cupiens sibi maritum esse :
 Similiter porrò Circe detinebat domi suae
 Aeaëa, dolosa, cupiens sibi maritum esse :
 Sed meum nunquam animum in pectore flectebant.
 Adeò nihil dulcius suâ patriâ neque parentibus
 Est, etiamsi et quis procul divitem domum 35

Ver. 24. Δουλίχιόν τε, Σάμη τε, καὶ ὑλήεσσα Ζάκυνθος.]

nemorosa Zacynthus,
 Dulichiumque, Sameque, et Neritos ar-
 dua saxis.
 Æn. III, 270.

Ver. 25. Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ πανυπερτάτη εἰν ἀλὶ κεῖται.] Χθαμαλὴ, ταπεινὴ, κοίλη τὴν θάλασσαν πῶς οὖν πανυπερτάτη; ἢ τῆς δόξης, ἢ πρῶτη τῶν ἄλλων, ὡς πρὸς δύσιν. Schol. Plures hujus rei explicationes afferunt Strabo, Geograph. lib. X. pag. 697. al. 454. et Eustathius ad locum; sed parùm aptas. Vide ad II. γ', 201.

Ver. 27. Τρηχεῖ, ἀλλ' ἀγαθὴ κουροτρόφος.] "Tota denique nostra illa aspera et montuosa, et fidelis, et simplex, et faultrix "suorum regio." Cicero, Orat. pro Cn. Plancio. "Ithacam illam in asperrimis "saxulis tanquam nidulam affixam." Id. de Orat. lib. I.

Non est aptus equis Ithacæ locus, ut neque planis

Porrectus spatii —.

Horat. Epist. I. vii. 41.

Vide suprâ ad δ', 601.

Ibid. Τρηχεῖ.] Vide ad II. β', 655.

Ver. 29. Ἦ μὲν.] Al. Ἦ μὲν.

Ver. 30. Ἐν σπέσσι.] Deest hic versus in MSS. nonnullis à Tho. Bentleio collatis.

Ver. 32. Αἰαίη.] Τὸ δὲ, Αἰαίη, ἀντὶ τοῦ Κολχικῆ, κατὰ ἑπικουρίαν τοσικήν. Αἶα γὰρ πόλις Κολχίδος. Eustath.

Ver. 33. — ἔπειθον.] Al. ἔπειθεν.

Ver. 34. "Ὡς οὐδὲν γλύκιον ἤς πατρίδος."] "Patriam, quâ nihil potest esse jucundius." Cicero, Orat. post reditum in Senatu, sub initio. "Cari sunt parentes, cari liberi, propinqui, familiares; sed omnis omnium "caritates patria una complexa est." Id. de Officiis, lib. I. § 17.

Ἦ πατρίς, ὡς ἴσκει, φίλτατον βροτοῖς.

Euripid. Phœniss. ver. 409.

Nescio quâ natale solum dulcedine captos
 Ducit —.

Ovid. ex Ponto, lib. I. Epist. iii. ver. 35.

Nos patriæ fines et dulcia linquimus arva.
 Virg. Ecl. I, 3.

Ibid. — γλύκιον ἤς πατρίδος.] Al. γλύκιον γ' ἤς πατρίδος; εἰ, γλύκιον γῆς πατρίδος.

Γαίη ἐν ἀλλοδαπῇ ναίει ἀπάνευθε τοκῶν.
 Εἰ δ' ἄγε τοι καὶ νόστον ἐμὸν πολυκῆδέ' ἐνίσπω,
 "Ὅν μοι Ζεὺς ἐφέηκεν ἀπὸ Τροίηθεν ἰόντι.
 Ἴλιόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν,
 Ἴσμάρω ἔνθα δ' ἐγὼ πόλιν ἔπραθον, ἄλεσα δ' αὐτούς.
 Ἐκ πόλιος δ' ἀλόχους καὶ κτήματα πολλὰ λαβόντες
 Δασσάμεθ', ὡς μήτις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
 "Ἐνθ' ἦτοι μὲν ἐγὼ διερῶ ποδὶ Φευγέμεν ἡμέας
 Ἡνώγεα· τοὶ δὲ μέγα νήπιοι οὐκ ἐπίθοντο.
 "Ἐνθα δὲ πολλὸν μὲν μέθυ πίνετο, πολλὰ δὲ μῆλα
 Ἐσφαζον παρὰ θῖνα, καὶ εἰλίποδας ἔλικας βοῦς.
 Τόφρα δ' ἄρ' οἰχόμενοι Κίκονες Κικόνεσσι γεγώνευν,
 Οἳ σφισι γείτονες ἦσαν ἅμα πλέονες καὶ ἀρείους,
 Ἡπειρον ναίοντες, ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων

40

45

Terrâ in alienâ habitet seorsum à parentibus.

Agè verò tibi et reditum meum lachrymosum narrabo,

Quem mihi Jupiter immisit à Trojà profecto.

Ab Ilio me ferens ventus Ciconibus appulit,

Ad Ismarum: ibi autem ego urbem depopulatus sum, occidique ipsos *incolas*. 40

Ex urbe verò uxores et possessiones multas ubi-ceperamus,

Divisimus, ut nequis mihi privatus abiret aequali-portione.

Tum verò quidem ego celeri pede fugere nos

Hortabar; illi verò valdè stulti non parebant.

Hic verò multum quidem vinum bibebatur, multas autem oves

Mactabant ad littus, et flexipedes camuros boves. 45

Interea verò abeuntes Cicones Ciconibus acclamabant,

Qui ipsis vicini erant simul plures et meliores,

Continentem habitantes, docti quidem ab equis

Ver. 36. — ναίει.] Apud Eustathium in commentario, ναίη.

Ver. 37. Εἰ δ' ἄγε.] Vis particulae, Εἰ, hoc in loco hujusmodi est: "Siquidem me casus meos narrare velis, age, &c." Vide ad Il. ζ', 376.

Ver. 40. Ἴσμάρω.] Ἴσμαρος, πόλις τῆς Κικονίας, ἣτις νῦν Μαράων [Barnesius ex Eustathio edidit Μαράωνεια] λέγεται. Schol.

Ibid. — ἐγὼ πόλιν.] Ita Barnesius. Vulgg. ἐγὼν πόλιν.

Ibid. — πόλιν ἔπραθον.] Ἐπεὶ οἱ Κίκονες τῷ Πριάμῳ συνεμάχησαν. "Κικόνων ἡγήτορι Μέντη." *Iliad.* ε', 73. Schol.

Ver. 42. Δασσάμεθ', ὡς μήτις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.]

Μοῖραν πᾶσιν νέμειν ἰσότης δ' ἐν πᾶσιν ἀρίστη. Phocylides ποίημα νοθεύτ. ver. 130.

Ibid. — ἴσης.] Δῆλον δὲ ὅτι ἐν τῷ "ἴσης," λείπει τὸ μοίρας. Διὸ καὶ λαμβάνεται ἡ λείξις ἀντὶ ἰσομοιρίας. Eustath.

Ver. 43. — διερῶ ποδὶ.] Μισαφορικῶς τῇ

νῆϊ οἱ δὲ διερῶ, τῷ ὄξει, καὶ ταχυῖ· οἱ δὲ, τῷ ζῶντι, ἔπει ξηροὶ οἱ ἀποθανόντες· καὶ γὰρ ἐπέρωθι, [suprà ζ', 201.] "διερὸς βροτὸς," φησὶν οἱ δὲ, τῇ κώπῃ· οἱ δὲ, τῷ διερῶ ἐκ τῆς θαλάσσης, πρὶν ξηρανθῆναι τὴν ἐκ τῆς βάσεως ὑγρασίαν. Schol. Quæ omnes admodum inficetæ explicationes. Longè verisimilior videtur interpretatio quam ex Veteribus affert Eustathius; nempè ut per πόδα διερὸν intelligatur, τὸν σπουδαῖον καὶ μὴ ξηραίνόμενον τῆς ἐξ ἰδρώτων νοτίδος. "Ἴνα ἦ διερῶ ποδὶ Φεύγειν, τὸ παραχρῆμα σπουδαίως διὰ θαλάσσης Φεύγειν. Quam interpretationem agnovisse videtur et Scholiastes, quum addit, λέγει δὲ τὸν ἰδρῶτα.

Quà via secta semel liquido pede detulit undas. Lucret. lib. VI. ver. 638.

Ver. 48. Οἳ σφισι.] *Al.* Οἳ σφιν.

Ver. 49. 50. — ἐπιστάμενοι μὲν ἀφ' ἵππων — καὶ ὅθι χρὴ πεζὸν ἰόντα.]

— seu cùm pedes iret in hostem, Seu spumantis equi foderet calcaribus armos. *Æn.* VI, 880.

- Ἄνδράσι μάρνασθαι, καὶ ὅθι χρῆ πεζὸν ἔοντα· ^{εἶλαι ρρ} 50
 Ἦλθον ἔπειθ', ὅσα φύλλα, καὶ ἄνθεα γίνεται ἄρη,
 Ἡέριοι· τότε δὴ ῥα κακὴ Διὸς αἴσα παρέστη
 Ἡμῖν αἰνομόροισιν, ἵν' ἄλγεα πολλὰ πάθοιμεν.
 Στησάμενοι δ' ἐμάχοντο μάχην παρὰ νηυσὶ Δοῆσι· ^{ναυτῶν θεοῖς} 55
 Βάλλον δ' ἀλλήλους χαλκῆρεσιν ἐγχεΐησιν.
 Ὄφρα μὲν ἤως ἦν, καὶ ἀέζετο ἱερὸν ἦμαρ,
 Τόφρα δ' ἀλεξάμενοι μένομεν πλεονάσ περ ἔοντας·
 Ἦμος δ' ἥελιος μετενίσσετο βουλυτόνδε,
 Καὶ τότε δὴ Κίκονες κλῖναν δαμάσαντες Ἀχαιοὺς.
 Ἐξ δ' ἀφ' ἐκάστης νηὸς εὐκνήμιδες ἑταῖροι 60
 Ὀλονθ'· οἱ δ' ἄλλοι φύγομεν θάνατόν τε, μόρον τε.
 Ἔειπεν δὲ προτέρω πλέομεν ἀκαχήμενοι ἦτορ,
 Ἄσμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.
 Οὐδ' ἄρα μοι προτέρω νῆες κίον ἀμφιέλισσαι, ^{but not for all that}
 Πρίν τινα τῶν δειλῶν ἑτάρων τρεῖς ἕκαστον αὔσαι, 65

Cum-hominibus pugnare, et cum opus-esset peditem pugnare. 50
Venerunt deinde, quot folia et flores nascuntur vere,
Matutini: tunc sanè malum Jovis fatum affuit
Nobis infelicibus; ut dolores multos pateremur.
Consistentes autem pugnabant pugna ad naves veloces:
Feriebantque se-invicem aereis hastis. 55
Quamdiù quidem tempus-matutinum erat, et augebatur sacra dies,
Tamdiù utique nos-defendentes sustinebamus, plures licèt essent:
Quando verò sol transibat vesperam-versus,
Tum verò Cicones pepulerunt domitos Achivos.
Sex autem à singulis navibus benè-ocreati socii 60
Perierunt: caeteri verò effugimus mortemque fatumque.
Illinc verò ulterius navigabamus dolentes corde,
Lubentes ex morte, charis amissis sociis.
Neque sanè mihi ulterius naves procedebant remis-utrinque-agitatae,
Priusquam horum miserorum sociorum ter unumquemque vocassemus, 65

Apud Homerum autem, "ἀφ' ἴσπων μάρ-
 "νασθαι" (uti ex innumeris *Iliados* locis li-
 quet), non "ex ipsis equis," sed è curribus
 "pugnare," denotat.

Ver. 51. — ὅσα φύλλα.]

Quàm multa in sylvis Autumni frigore
 primo
 Lapsa cadunt folia —. *Æn.* VI, 309.

Ibid. — ἄρη.] *Al.* ἤρεσ.

Ver. 52. Ἡέριοι.] Ὀφρῖνοι. *Schol.*

Ver. 57. — ἀλεξάμενοι.] *Al.* ἀλιξόμενοι.

Ver. 58. Ἦμος δ' ἥελιος μετενίσσετο βουλυ-
 τόνδε.] Μετισσορίσσετο μετὰ τὴν τῆς ἡμέρας αὐ-
 ξησιν ὁ ἥλιος κατὰ ἄραν βουλυτοῦ ὅς ἢ μισημ-
 ερία ἴσται, ἢ ὀλίγον τι μετὰ μισημερίαν, ὅτι
 βόεις λύνονται τοῦ κάμνιν. *Eustath.*

— aratra jugo referunt suspensa ju-
 venci;
 Et Sol crescentes decedens duplicat um-
 bras. *Virg. Ecl.* II, 65

Ibid. — μετενίσσετο.] *Al.* μετισσίσειτο.

Ver. 64. Οὐδ' ἄρα.] Non hic supervacane-
 um est istud ἄρα sed vim habet hujusmodi:
 "Neque, uti tam propter fugientibus fieri
 "verisimillimum erat —." Vel; "Ne-
 "que impediit trepida nostra fuga quin, pri-
 "usquam ulterius progredederetur, &c."

Ver. 65. — τρεῖς ἕκαστον αὔσαι.] Ἔθος δὲ
 ἦν τῶν τελευτησάντων ἰσ' ἀλλοδαπῆς, εἰ καὶ μὴ
 τὰ σώματα ἴση παρ' αὐτοῖς, τὰς γούν ψυχὰς
 διὰ τινῶν μυστηρίων ἀνακαλιῖσθαι, καὶ ὥστερ συμ-
 πλοῦσας εἰς τὴν πατρίδα διαστραίουν. *Schol.* ad
Pindar. Pythior. Od. IV. ver. 284. Ejusdem-

Οἱ δ' ἄννον ἐν πεδίῳ Κικόνων ὑπὸ δηρθέντες.

Νηυσὶ δ' ἐπᾶρσ' ἄνεμον βορέην νεφεληγερέτα Ζεὺς

Λαίλαπι θεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψεν

Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὀρώρει δ' οὐρανόθεν νύξ.

Αἱ μὲν ἔπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρσιαι, ἰστία δὲ σφιν

70

Τριχθά τε καὶ τετραχθά διέσχισεν ἴς ἀνέμοιο.

Καὶ τὰ μὲν ἴς νῆας κάθεμεν δείσαντες ὄλεθρον,

Αὐτὰς δ' ἐσσυμένως προερεύσσαμεν ἠπειρόνδε.

Ἔνθα δὴ νύκτας, δύο τ' ἡμέατα συνεχῆς αἰεὶ

Κείμεθ', ὁμοῦ καμάτῳ τε, καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες·

75

Ἄλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμᾶρ εὐπλόκαμος τέλεσ' ἤως,

Ἴστουὺς στησάμενοι, ἀνά δ' ἰστία λεύκ' ἐρύσαντες

Ἡμεθα· τὰς δ' ἄνεμός τε, κυβερνήται τ' ἴθυον.

Καὶ νύ κεν ἀσκηθῆς ἰκόμην ἴς πατρίδα γαῖαν,

Ἄλλά με κῦμα, ῥόος τε, περιγνάμπτοντα Μάλειαν,

80

Qui perierunt in campo à Ciconibus trucidati.

Navibus autem immisit ventum Boream nubium-coactor Jupiter

Cum procellâ ingenti, nubibusque co-operuit

Terram simul et pontum; ingruit verò è-coelo nox.

Hae quidem deinde ferebantur obliquae; vela autem ipsis

70

In tres quatuorque partes discidit vis venti.

Et haec quidem in naves deposuimus, timentes interitum:

Ipsas verò festinanter subduximus ad continentem.

Hic duas noctes et duos dies continenter semper

Jacebamus, simul laboreque et doloribus animum rodentes:

75

Sed quando jam tertium diem comas-pulchra complevisset aurora:

Malis erectis, velisque albis explicatis,

Sedebamus: illas verò ventusque gubernatoresque dirigebant.

Et jam incolumis pervenissem in patriam terram,

Sed me unda, aestusque, circumflectentem Maleam,

80

que ritus meminerunt *Eustathius* et *Scholias* ad hunc *Homeri* locum.

— animamque sepulchro

Condimus, et magnâ supremùm voce ciemus. *Æn.* III, 67.

Tunc egomet tumulum Rhæteo in littore inanem

Constitui, et magnâ manes ter voce vocavi. *Æn.* VI, 505.

Ver. 66. — δηρθέντες.] Pronuntiabatur δηρθέντες. Uti rectè notavit *Barnesius*.

Ver. 68.—σὺν δὲ νεφέεσσι.] Vide suprâ ad 1, 293.

Ver. 70. Αἱ μὲν ἔπειτ' ἐφέροντ' ἐπικάρσιαι.] Ἐπικάρσιαι, πλάγιαι. *Schol.*

Obliquatque sinus in ventum —

Æn. V, 11.

Eustathius verò vocem ἐπικάρσιαι aliter exponit: Ἐπικάρσιαι δὲ, (inquit) οὐ πλάγιαι νῦν ὁμοίως τῶν ἰγκάρσιου, ἀλλ' ἐπὶ κεφάλῃ,

διὰ τὴν ἐκ τοῦ σφοδροῦ πνύματος τῶν ἰστιῶν πολλὴν ἔντασιν.

Ver. 71. Τριχθά τε καὶ τετραχθά διέσχισεν.] Vide ad *Il.* γ', 363.

Ver. 72. — κάθεμεν.] Editiones vulgatæ habent κάθεμεν. *Barnesius* autem κάθεμεν edidit, ex *Hymno Apollinis*, qui *Homero* ascribitur, *ver.* 487. 503. ubi etiam in vulgatis Editionibus legitur, κάθειτον, κάθεισαν. Atque hanc *Barnesii* lectionem, cum et ex uno MS. à *Tho. Bentleio* collato firmatur, in *Textum* recepi.

Ver. 73. — προερεύσσαμεν.] *Al.* προερίσσαμεν.

Ver. 74. — συνεχῆς αἰεὶ.] Καὶ ὅρα ἐν τούτοις τὸ συνεχῆς ἐκτείνει τὴν κατάρχουσαν πρόθεσιν ἀσυνήθως. Διὸ καὶ ἐτόλμησαν τινὲς, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ἐνέπω, οὕτω καὶ ἐνταῦθα διαπλάσαι τὸ ἀμιτάβολον διὰ δάκτυλον. *Eustath.* Vide ad *Il.* μ', 26.

Ver. 80. — Μάλειαν.] Ἀκρωτήριον τῆς Λακωνικῆς. *Schol.*

Καὶ βορέης ἀπέωσε, παρέπλαγξεν δὲ Κυθήρων.

Ἔνθεν δ' ἐννήμαρ φερόμεν ὀλοοῖς ἀνέμοισι

Πόντον ἐπ' ἰχθυόεντ'· αὐτὰρ δεκάτη ἐπέβημεν

Γαίης Λωτοφάγων, οἷτ' ἀνθινον εἶδαρ ἔδουσιν.

Ἔνθα δ' ἐπ' ἡμείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσάμεθ' ὕδαρ·

85

Αἶψα δὲ δεῖπνον ἔλοντο Δοῆς παρὰ νηυσὶν ἐταῖροι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιο τ' ἐπασσάμεθ', ἠδὲ ποτῆτος,

Δὴ τότε ἔγαν ἑτάρους προῖην πεύθεσθαι ἰόντας,

(Ἄνδρες δύο κρίνας, τρίτατον κήρυχ' ἄμ' ὀπάσσας,)

Οἵτινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῖτον ἔδοντες.

90

Οἱ δ' αἶψ' οἰχόμενοι μίγεν ἀνδράσι Λωτοφάγοισιν.

Οὐδ' ἄρα Λωτοφάγοι μῆδονθ' ἑτάροισιν ὄλεθρον

Ἡμετέροισι, ἀλλὰ σφι δόσαν λωτοῖο πάσασθαι.

Τῶν δ' ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν,

Et Boreas depulit, et aberrare-fecit Cytheris.

Hinc autem novem-diebus ferebar perniciosis ventis

Pontum per piscosum : at decimo conscendimus

Terram Lotophagorum, qui utique floridum cibum edunt.

Hic verò continentem ingressi-sumus et hausimus aquam ;

85

Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves socii.

At postquam cibum gustâserunt, et potum,

Tum verò ego socios praemisi sciscitatum profectos,

(Viris duobus electis, tertio praecone simul addito,)

Quinam viri essent in terrâ panem edentes.

90

Hi verò statim abeuntes congressi sunt viris Lotophagis.

Neque sanè Lotophagi parabant sociis mortem

Nostris, sed ipsis prae buerunt lotum gustandam.

Horum autem quicumque loti comedisset dulcem fructum,

Ver. 81. — Κυθήρων.] Κύθηρα νῆσος τῆς Λακωνικῆς. Schol.

Ver. 82. — ἐννήμαρ φερόμεν ὀλοοῖς ἀνέμοισι.] Vide Strabonem, Geograph. lib. I. pag. 45. al. 25.

Ver. 84. Γαίης Λωτοφάγων.] Ἀκτὴν δὲ προέχουσαν ἐς τὸν πόντον τούτων τῶν Γινδάνων νέμονται Λωτοφάγοι οἱ τὸν καρπὸν μόνον τοῦ Λωτοῦ τρώγοντες ζῶουσι. Herodotus, lib. IV. cap. 177. Τὴν δὲ Μήνιγγα νομίζουσι εἶναι τὴν τῶν Λωτοφάγων γῆν, τὴν ὑφ' Ὀμήρου λεγομένην καὶ δέικνυται τινὰ σύμβολα, καὶ βωμὸς Ὀδυσσεύς, καὶ αὐτὸς ὁ καρπὸς· πολὺ γὰρ ἐστὶ τὸ δένδρον ἐν αὐτῇ τὸ καλούμενον λωτὸν, ἔχον ἥδιστον καρπὸν. Strabo, Geograph. lib. XVII. pag. 1191. al. 834. Vide et eundem, lib. I. pag. 44. al. 25. et lib. III. pag. 237. al. 157. item infra ad ver. 94.

Ver. 85. — ἀφυσάμεθ' ὕδαρ.] Vide supra ad ὄ, 359.

Ver. 88. — προῖην.] Ἄλ. προῖην.

Ver. 89. — τρίτατον κήρυχ' ἄμ' ὀπάσσας.] ἵνα μὴ εὐπικχιέρηται ὡς διὰ τὸν κήρυκα. Schol.

Ver. 90. — ἴην.] Ἄλ. ἦιν.

Ibid. — σῖτον ἔδοντες.] Vide supra ad ὄ, 222.

Ver. 92. — ἄρα.] Ut antea fecerunt Cicones —.

Ver. 94. — ὅστις λωτοῖο φάγοι μελιηδέα καρπὸν, &c.]

Sic nova Dulichio Lotos gustata palato,

Illo, quo nocuit, grata sapore fuit.

Ovid. Trist. lib. IV. Eleg. i. ver. 31.

Nec degustanti Lotos amara fuit.

Hos ego, qui patriæ faciant obliviam, succos

Parte meæ vitæ, si modò dentur, emam.

Id. ex Pont. lib. IV. Epist. x. ver. 18.

Ὁ δὲ τοῦ λωτοῦ καρπὸς ἐστὶ μίγχιος, ὅσον τὸ τῆς σχίνου γλυκύτητα δὲ, τοῦ φοίνικος τῆ καρπῶ περιτίκιλος. Πουῦνται δὲ ἐκ τοῦ καρποῦ τούτου οἱ Λωτοφάγοι καὶ οἶνον. Herodot. lib. IV. cap. 177. Vide Athenæum, lib. XIV. cap. 18. et Plin. Nat. Hist. lib. XIII. cap. 17. item supra ad ver. 84. Porro Heraclides Ponticus hæc allegoricè interpretatur

Οὐκ ἔτ' ἀπαγγεῖλαι πάλιν ἤθελεν, οὐδὲ νέεσθαι. 95
 Ἄλλ' αὐτοῦ βούλοντο μετ' ἀνδράσι Λωτοφάγοισι
 Λωτὸν ἐρεπτόμενοι μενέμεν, νόστου τε λαθέσθαι.
 Τοὺς μὲν ἐγὼν ἐπὶ νῆας ἄγον κλαίοντας ἀνάγκη,
 Νηυσὶ δ' ἐνὶ γλαφυρῆσιν ὑπὸ ζυγὰ δῆσα ἐρύσσας.
 Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρήϊας ἑταίρους 100
 Σπερχομένους νηῶν ἐπιβαινέμεν ὠκείων,
 Μὴ πά τις λωτοῖο φαγὰν νόστοιο λάθηται.
 Οἱ δ' αἰψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.
 Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλα τύπτον ἐρετμοῖς.
 Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ. 105
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων, ἀθεμίστων,
 Ἰκόμεθ', οἳ ῥα θεοῖσι πεποιθότες ἀθανάτοισιν,
 Οὔτε φυτεύουσιν χερσὶν φυτὸν, οὔτ' ἀρώσιν.
 Ἄλλὰ τάγ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα πάντα φύονται,

Non amplius renunciare rursùm volebat, neque redire : 95
 Sed illic volebant apud viros Lotophagos
 Lotum edentes manere, reditùsque oblivisci.
 Hos quidem ego ad naves duxi flentes necessitate,
 Navibusque in cavis sub transtra ligavi tractos.
 At caeteros jussi dilectos socios 100
 Festinantes naves conscendere celeres,
 Nè fortassis quis loto pastus reditùs oblivisceretur.
 Hi autem statim ingrediebantur, et per transtra sedebant :
 Ordine verò sedentes canum mare verberabant remis.
 Illinc autem ulterius navigabamus dolentes corde. 105
 Cyclopum autem ad terram superborum, exlegum,
 Venimus, qui scilicet diis freti immortalibus,
 Neque plantant manibus plantam, neque arant :
 Sed haec absque semente et aratione omnia proveniunt,

Καθόλου δὲ (inquit) τὴν Ὀδυσσεῖα πλάνην, εἰ τις ἀκριβῶς ἐθέλει σκοπεῖν, ἡλληγορημένην εὐρήσει. Πάσης γὰρ ἀρετῆς καθάπερ ὄργανόν τι, τὸν Ὀδυσσεῖα παραστησάμενος ἑαυτῷ [Ὀμηρος,] διαπεφιλοσόφηκεν, (ἐπειδὴ τὰς ἐκνεμομένας τὸν ἀνθρώπινον βίον ἡχθρε κακίας,) ἠδονὴν μὲν τὸ Λωτοφάγου χωρίον, ξένης γεωργὸν ἀπολαύσεως, ἢ Ὀδυσσεὺς ἐγκρατῶς παρέπλευσε.

Ver. 96. — βούλοντο.] Apud Eustathium in commentario, βούλοντο.

Ibid. — μετ' ἀνδράσι.] Al. παρ' ἀνδράσι.

Ver. 98. 99. — ἄγον. — Νηυσὶ δ' ἐνί.] Al. ἄγον — Νηυσὶ ἐνί.

Ver. 99. — ἐρύσσας.] Ita rectè Barnesium, pro vulgato ἐρύσας. Vide ad II. π', 781.

Ver. 106. Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ὑπερφιάλων, ἀθεμίστων. Ἰκόμεθ'. Δίκαιοι οὔτοι πλὴν Πολυφῆμου ὄντι τὸ μὲν ὑπερφιάλων νῦν, μεγάλων τὸ δὲ ἀθεμίστων, μὴ ἔχοντων χερίαν νόμων, διὰ τὸ

Δημοστεύειν ἕκαστον [infra ver. 114. 115.] "Παῖδων ἢ δ' ἀλόχων." Schol. Vide autem ad ver. 107.

Ver. 107. — οἳ ῥα.] Qui scilicet —.

Ibid. — πεποιθότες ἀθανάτοισιν.] Εἰ δὲ καὶ πεπειθῆναι μὲν θεοῖς ἐνταῦθα Κύκλωπις λέγονται ὁ δὲ Πολύφημος ἐν τοῖς ἐξῆς [infra ver. 275.] ἐρεῖ ὡς οὐκ ἀλέγουσι Διὸς οἱ Κύκλωπις, ὡς φέρτεροι· ψευδῶς ἐκείνο φησὶν. Eustath. Quod tamen hinc non sequitur. Nam Θεοῖς δὲ πεπειθῆναι (inquit ipse Eustathius) Κύκλωπας ὁ μῦθος λέγει, δι' ὧν αὐξονται καρποί. Οἷον Διὶ, ἄρι· Δήμητρι, γῆ· νόμφαις καρποσφόροις. [ver. 154.] Ἀπόλλωνι, ἡλίῳ· καὶ τοῖς τοιοῦτοις· οἳ θάρρουντες διὰ τὸ τῆς ἐκεί γῆς πῖον, οὐκ ἐκαμνον. Soli nimirum fertilitate freti, omni cura, omni labore vacabant. Quod fieri potuit, etsi nullà Deorum reverentiã tenerentur.

Ver. 109. Ἄλλὰ τάγ' ἄσπαρτα καὶ ἀνήροτα

Πυροί, καὶ κριθαί, ἢ δ' ἄμπελοι, αἵτε φέρουσιν *a class* 110
 Οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει.
 Τοῖσιν δ' οὔτ' ἀγοραὶ βουληφόροι, οὔτε θεμιστές·
 Ἄλλ' οἴγ' ὑψηλῶν ὄρεάν ναίουσι κάρηνα,
 Ἐν σπέσσι γλαφυροῖσι θεμιστεύει δὲ ἕκαστος
 Παιδῶν ἢ δ' ἀλόχων· οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσι. 115
 Νῆσος ἔπειτα λάχεια παρέκ λιμένος τετάνυσται
 Γαίης Κυκλάπων, οὔτε σχεδὸν, οὔτ' ἀποτηλοῦ,
 Ὑλῆεσσ'· ἐν δ' αἶγες ἀπειρέσιαι γεγάασιν
 Ἄγρλαι· οὐ μὲν γὰρ πάτος ἀνθρώπων ἀπερύκει·

Triticum, et hordeum, atque vites, quae utique ferunt 110
 Vinum ex-magnis-uvis, et ipsis Jovis imber incrementum-dat.
 Illis verò neque conciones consiliariae, neque leges;
 Sed ipsi celsorum montium inhabitant cacumina,
 In speluncis cavis: jus autem dat unusquisque
 Liberis atque uxoribus; neque se-invicem curant. 115
 Insula deinde humilis prae portu obtenditur
 Terrae Cyclopum, neque propè, neque remotè,
 Sylvosa: in eâ verò caprae innumerae nascuntur
 Agrestes; neque enim frequentatio hominum prohibet:

πάντα φρονται.] Similiter Hesiodus, de aureo Seculo:

καρτὸν δ' ἔφερος ζειδωρος ἄρουρα
 Αὐτομάτη πολλὸν τε καὶ ἄφθονον
 Ἔργ. καὶ Ἡμέρ. I. ver. 117.

Et Ovidius:

Ipsa quoque immunis, rastroque intacta,
 nec ullis
 Saucia vomeribus, per se dabat omnia tel-
 lus. *Metamorph. lib. I. ver. 101.*

Et *ibid.* ver. 111.

Mox etiam fruges tellus inarata ferebat;
 Nec renovatus ager gravidis canebat aris-
 tis.

Vide *Diodorum Siculum*, lib. V. sub initio;
 et *Strabonem*, *Geograph. lib. XI. pag. 766.*
767. al. 501. 502.

Ver. 111. — ἐριστάφυλον.] Ἐκ τιλίου
 καρποῦ τῆς σταφυλῆς γινόμενον. *Schol.*

Ibid. — καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει.] Ὁμ-
 ἐρος δὲ Διὸς, τούτῃσιν ἀίρος. *Eustath.* Vide
 supra ad ὄ, 477 et 581.

Ver. 112. 114. Τοῖσιν δ' οὔτ' ἀγοραὶ —
 θεμιστεύει δὲ ἕκαστος Παιδῶν ἢ δ' ἀλόχων.] Καὶ
 τὸ πρῶτον ἐκαστοὶ αἱ πόλεις, καὶ νῦν ἴτι τὰ
 ἔθνη ἐκ βασιλευμένων γὰρ συνῆλθον. Πᾶσα
 γὰρ οἰκία βασιλεύεται ὑπὸ τοῦ πρῶτουτάτου·
 ὥστε καὶ αἱ ἀποικίαι διὰ τὴν συγγίνην. Καὶ
 τοῦτ' ἐστὶν ὁ λόγος Ὁμηρος, — θεμιστεύει
 “δὲ ἕκαστος Παιδῶν ἢ δ' ἀλόχων.” *Sporādais* γὰρ
 καὶ οὕτω τὸ ἀρχαῖον ἔκουν. *Aristot. de Republ.*
lib. I. cap. 2. Vide *Platonem de Legibus*, lib.

III. haud longè ab initio; et *Strabonem*,
Geograph. lib. XIII. pag. 885. al. 592.

Ver. 114. — θεμιστεύει δὲ ἕκαστος Παι-
 δῶν ἢ δ' ἀλόχων.] Ἐν μόνῃ δὲ τῇ Λακεδαιμονίῳ
 πόλει μετ' ὀλίγων ὁ νομοθέτης ἐπιμέλειαν δοκεῖ
 πεποιῆσθαι τροφῆς τε καὶ ἐπιτηδευμάτων· ἐν δὲ
 ταῖς πλείοσιν τῶν πόλεων ἐξημέληται περὶ τῶν
 τοιούτων, καὶ ζῆ ἕκαστος ὡς βούλεται, *Κυκλωπι-
 κῶς*, “θεμιστεύων παιδῶν ἢ δ' ἀλόχων.” *Aristot.*
Ethic. Nicom. lib. X. cap. 10.

Ver. 115. — ἢ δ' ἀλόχων.] *Al.* ἢ δ' ἀλόχου.
Ibid. — οὐδ' ἀλλήλων ἀλέγουσι.]

— ἀκούει δ' οὐδὲν οὐδὲς οὐδέως.

Euripid. Cyclops, ver. 120.

Ver. 116. Νῆσος ἔπειτα λάχεια.] Λάχεια,
 εὐγεία, ἢ εὐσκαφος, λαχαίνεσθαι καὶ σκάπτεσθαι
 δυναμένη. *Schol.* Λαχαίνει τὸ σκάπτειν, —
 καὶ “λαχίια νῆσος,” ἀπὸ τοῦ σκάπτεσθαι εἰς
 βάθος, δύσθαι. Οἱ δὲ λέγουσιν αὐτὴν “ἐλάχεια-
 αν” εἶναι, ὅ ἐστι μικρὰν ἀλλ' ἐκ τοῦ περιχο-
 μίνου ἐλίγχονται. “Πάρος τε λιμῆνος τετάνυσ-
 ται.” Πῶς γὰρ παρατίτταται, μικρὰ οὖσα
Etymolog. Magn. in voce *Λαχαίνειν*. *Quin*
*et MSS. à Tho. Bentleio collati habent λά-
 χεια.* Et iterum occurrit eadem vox infra
 κ', 509. “Ἐὶθ' ἀκτὴ τε λάχεια —.” *Quan-*
*quam Scholiastes ibi legisse videtur “ἐλά-
 χεια.”* Porro nonnulli, notante *Eustathio*,
Λάχεια, hoc in loco, insulae nomen proprium
 existimârunt.

Ver. 119. — πάτος.] Πάτος δὲ, φα-
 σὶν, ἢ ἀναστροφὴ, ἥτοι ὁδός. — Ὀνοματο-
 ποιῆσαι δὲ καὶ αὐτὸ, καθὰ καὶ ὁ πύσιος, καὶ

Οὐδέ μιν εἰσοιχνεῦσι κυνηγέται, οἶτε καθ' ὕλην 120
 Ἄλγεα πάσχουσιν, κορυφὰς ὄρέων ἐφέποντες.
 Οὔτ' ἄρα ποίμνησιν καταΐσχεται, οὔτ' ἀρότοισιν,
 Ἄλλ' ἤγ' ἄσπαρτος καὶ ἀνήροτος ἤματα πάντα,
 Ἄνδρῶν χηρεῦει, βόσκει δέ τε μηκάδας αἶγας.
 Οὐ γὰρ Κυκλώπεσσι νέες πᾶρα μιλιτοπάρησι, = π' ε' ε' γ' 125
 Οὐδ' ἄνδρες νηῶν ἐνὶ τέκτονες, οἳ κε κάμοιεν
 Νῆας εὐσφέλμους, αἳ κεν τελείοιεν ἕκαστα,
 Ἄστέ' ἐπ' ἀνθρώπων ἰκνεύμεναι οἷά τε πολλὰ
 Ἄνδρες ἐπ' ἀλλήλους νηυσὶν περόωσι θάλασσαν·
 Οἳ κέ σφιν καὶ νῆσον εὐκτιμένην ἐκάμοντο. 130
 Οὐ μὲν γάρ τι κακὴ γε, φέροι δέ κεν ἄρια πάντα·
 Ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἀλὸς πολιοῖο παρ' ὄχθας
 Ὑδρηλοὶ, μαλακοί· μάλα κ' ἀφθιτοὶ ἀμπελοὶ εἶεν.
 Ἐν δ' ἄροσις λείη· μάλα κεν βαθὺ λήϊον αἶεν
 Εἰς ἄρας ἀμῶεν· ἐπεὶ μάλα πῖαζ ὑπ' οὔδας. 135
 Ἐν δὲ λιμὴν εὐορμος, ἴν' οὐ χρεῶ πείσματος ἐστίν,

Neque ipsam ingrediuntur venatores, qui per sylvam 120
 Dolores patiuntur, juga montium lustrantes.
 Neque sanè gregibus occupatur, neque arationibus,
 Sed ipsa absque-semente et inarata diebus omnibus
 Viris caret; pascit verò balantes capras.
 Non enim Cyclopibus naves adsunt proras-rubras-habentes, 125
 Neque viri insunt navium fabri, qui conficiant
 Naves bonis-transtris-instructas, quae perficiant singula,
 Ad urbes hominum euntes; veluti crebrò
 Viri ad se-invicem navibus trajiciunt mare;
 Qui ipsis et insulam benè-habitatam elaborarent. 130
 Neque enim omninò mala; ferret autem tempestiva omnia:
 Insunt enim prata maris cani ad littus
 Irrigua, mollia; omninò perennes vites essent.
 In eà etiam aratio facilis; valdè altam segetem semper
 Statis temporibus meterent: quia valdè pingue subest solum. 135
 In eà porrò portus opportunus, ut non opus fune sit,

ὁ δούπος, καὶ τὰ τριαῦτα. Eustath. Vide ad II. δ', 455.

Ver. 125. — μιλιτοπάρησι.] Μίλιτω τὰς παρειὰς κέχρισμένοι, τουτέστι τὰς πλώρας. Μίλιτος δὲ, τηλὸς ρουσιῶδης. Schol.

Ver. 126. — οἳ κε κάμοιεν.] Barnesius edidit οἳ κεκάμοιεν. Minus rectè.

Ver. 122. — οἷά τε πολλὰ Ἄνδρες ἐπ' ἀλλήλους.] Τὸ δὲ "οἷά τε πολλὰ" ἔλλειψιν ἔχει προθέσεως, ἵνα λέγη, δι' οἷα πολλὰ αἴτια καὶ πράγματα ἐπ' ἀλλήλους περόωσι ἄνθρωποι. Eustath. Minus rectè. Voces enim οἷα et πολλὰ non ad præcedentem ἕκαστα referuntur; sed, ut opinor, adverbiorum loco hinc usurpantur; uti Odyss. γ', 75. ἰ, 254. λ', 363. Iliad. β', 798. ὦ, 391.

Ver. 131. Οὐ μὲν γάρ τι κακὴ.] Vide ad II. π', 570. et infra ad ψ', 266.

Ver. 135. — μάλα κ' ἀφθιτοὶ.] Al. μάλ' ἂν ἀφθιτοὶ. Quod idem.

Ver. 134. — μάλα κεν.] Al. τάχα κεν.

Ver. 135. — ὑπ' οὔδας.] Al. ἐπ' οὔδας.

Ver. 136. — ἴν' οὐ χρεῶ πείσματος ἐστίν, Οὔτ' ἐνὰς βαλίειν.]

— hinc fessas non vincula naves
Ulla tenent, unco non alligat anchora
morsu. AEn. I, 172,

Ibid. — πείσματος.] Ἀπογείου σχαινίου, ὃ πείθεται ἢ ναῦς. Schol.

Οὐτ' εὐνάς βαλέειν, οὔτε πρυμνήσι ἀνάψαι,
 Ἄλλ' ἐπικέλσαντας μείναι χρόνον, εἰσόκε ναυτέων
 Θυμὸς ἐποτρύνη, καὶ ἐπιπνεύσωσιν ἄηται.
 Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος ῥέει ἀγλαὸν ὕδωρ, 140
 Κρήνη ὑπὸ σπέιους· περὶ δ' αἴγειροι πεφύασιν.
 Ἔνθα κατεπλέομεν, καὶ τις θεὸς ἠγεμόνευεν
 Νύκτα δὲ ὄρφναιήν· οὐδὲ προῦφαινέτ' ἰδέσθαι·
 Ἄηρ γὰρ παρὰ νηυσὶ βαθεῖ ἦν, οὐδὲ σελήνη
 Οὐρανόθεν προῦφαινε· κατείχετο γὰρ νεφέεσσιν. 145
 Ἔνθ' οὔτις τὴν νῆσον ἐσέδρακεν ὀφθαλμοῖσιν.
 Οὔτ' οὔν κύματα μακρὰ κυλινδόμενα ποτὶ χέρσον
 Εἰσίδομεν, πρὶν νῆας εὐστέλμους ἐπικέλσαι.
 Κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ, καθείλομεν ἰστία πάντα·
 Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης· 150
 Ἔνθα δ' ἀποβρίξαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.
 Ἕμμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,

Neque anchoras jacere, neque rudentes alligare,
 Sed qui-appulerint manere aliquandiù, donec nautarum
 Animus impulerit, et aspiràrint venti.
 Caeterùm in vertice portùs fluit limpida aqua, 140
 Fons sub specu : circum autem populi nascuntur.
 Huc descendebamus, atque aliquis deus ducebat
 Noctem per obscuram : non enim apparebat, ut videretur ;
 Caligo enim circa naves densa erat, neque luna
 E-coelo lucebat ; obtegebatur enim nubibus. 145
 Hic nullus insulam vidit oculis ;
 Neque sanè fluctus magnos volutos ad littus
 Vidimus, antequam naves bonis-transtris-instructae appulissent.
 Appulsis autem navibus, collegimus vela omnia :
 Egressi autem et ipsi sumus in littus maris ; 150
 Ibique somno-soluti expectavimus auroram divinam.
 Quando autem manè-genita apparuit rosca-digitos Aurora,

Ver. 141. — *πεφύασιν.*] Apud Eustathium in commentario, *πεφύκασιν*. Quod ferri non potest. Antepenultimam enim producit.

Ver. 143. — *οὐδὲ προῦφαινέτ' ἰδέσθαι.* Ἄηρ γὰρ παρὰ νηυσὶ.]

Nam neque erant astrorum ignes, nec lucidus aethrà
 Sidereâ polus ; obscuro sed nubila cælo,
 Et Lunam in nimbo nox intempesta tenebat.

Æn. III, 585.

Ver. 144. Ἄηρ γὰρ παρὰ νηυσὶ βαθεῖ ἦν.] Ὅτι δὲ ἄηρ τὸ πρῶτως σκοτεινὸν ἴσθιν, οὐδὲ τοὺς ποιητὰς λήληθεν· αἴρα γὰρ τὸ σκότος καλοῦσιν· Ἄηρ γὰρ παρὰ νηυσὶ βαθεῖς ἦν, οὐδὲ σελήνη Ὀυρανόθεν προῦφαινε." Plutarch. de primo Frigido. Ubi notandum pro βαθεῖ ἦν, legisse hic Plutarchum, βαθεῖς ἦν.

Tom. I.

Ibid. — *παρὰ νηυσὶ.*] Ita edidit Barne-sius ex emendatione Henrici Stephani. Atque ita legit Plutarchus loco jam suprâ citato. Vulgati habent, *περὶ νηυσὶ*.

Ver. 145. — *κατείχετο γὰρ νεφέεσσιν.*] Eustathius in commentario citat, *κατείχετο δὲ νεφέεσσιν*. Quod et ferri posset. Vide ad II. á, 51.

Ver. 149. Κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ, καθείλομεν ἰστία.] Κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ, ὁ ἴσθιν, κατ' ἀντίστανσιν, προσομιλασῶν δὲ τῶν νηῶν. Eustath. At tamen æquè rectè, ut opinor, dicitur Κελσάσῃσι δὲ νηυσὶ, ac (si tulisset versus) Κελσασῶν δὲ νηῶν.

Ver. 151. — *ἀποβρίξαντες.*] Ἐπὶ βορρᾷ καὶ τρυφῇ ἀποκοιμηθέντες. Schol.

Ibid. — *εἰσίναιμεν ἠῶ δῖαν.*] Similiterque infrâ ver. 306. Vide ad II. 9', 561

- Νῆσον θαυμάζοντες ἐδινεόμεσθα κατ' αὐτήν. ὦ
 ὦρσαν δὲ νύμφαι, κοῦραι Διὸς Αἰγίοχοιο,
 Αἴγας ὄρεσκάους, ἵνα δειπνήσειαν ἑταῖροι. 155
 Αὐτίκα καμπύλα τόξα καὶ αἰγανέας δολιχαύλους
 Εἰλόμεθ' ἐκ νηῶν· διὰ δὲ τρίχα κοσμηθέντες
 Βάλλομεν αἶψα δ' ἔδωκε θεὸς μενοεικέα δήρη.
 Νῆες μὲν μοι ἔποντο δωδέκα, ἐς δὲ ἐκάστην
 Ἐννέα λάγχανον αἴγες· ἐμοὶ δὲ δέκ' ἔξελον οἴῳ. 160
 Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἤμαρ, ἐς ἥλιον καταδύντα,
 Ἡμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἠδύ.
 Οὐ γάρ πω νηῶν ἐξέφθιτο οἶνος ἐρυθρὸς,
 Ἄλλ' ἐνέην· πολλὸν γὰρ ἐν ἀμφιφορεῦσιν ἕκαστοι
 Ἡφύσαμεν, Κικόνων ἱερὸν πολίεθρον ἐλώντες. 165
 Κυκλώπων δ' ἐς γαῖαν ἐλεύσσομεν, ἐγγὺς ἐόντων,

Insulam admirantes, obambulabamus per eam.

Excitârunt verò Nymphae, filiae Jovis Aegiochi,

Capras montanas, ut prandium sumerent socii. 155

Continuò incurvos arcus et hastas longis-cuspidibus

Cepimus ex navibus: in-tres-partes autem dispositi

Jaculabamur; statim verò dedit deus copiosam venationem.

Naves quidem me sequebantur duodecim; in unamquamque autem

Novem sortitò-contigerunt caprae, mihi verò decem elegi soli. 160

Sic tum toto die, ad solis occasum,

Sedebamus epulantes carnes immensas, et vinum dulce.

Nondum enim ex navibus absumptum erat vinum rubrum,

Sed inerat; multum enim in amphoris singuli

Hausimus, Ciconum sacro oppido capto. 165

Cyclopum autem ad terram prospiciebamus, propè existentium,

Ver. 154. ὦρσαν δὲ νύμφαι, κοῦραι Διὸς Αἰγίοχοιο, Αἴγας ὄρεσκάους.]

— tres littore cervos

Prospicit errantes: hos tota armenta sequuntur

A tergo, et longum per valles pascitur agmen. Æn. I, 188.

Ver. 155. — δειπνήσειαν.] Vide suprâ ad δ', 535.

Ver. 156. Αὐτίκα καμπύλα τόξα, &c.]

Constitit hîc, arcumque manu celeresque sagittas

Corripuit, fidus quæ tela gerebat Achates.

Ductoresque ipsos primùm capita alta ferentes

Cornibus arboreis sternit; tum vulgus et omnem

Miscet agens telis nemora inter frondea turbam. Æn. I, 191.

Ver. 159. — ἐς δὲ ἐκάστην Ἐννέα λάγχανον αἴγας.] Al. ἐν δὲ ἐκάστην.

Nec priùs absistit, quàm septem ingentia victor

Corpora fundat humi, et numerum cum navibus æquet. Æn. I, 196.

Ver. 160. Ἐννέα λάγχανον αἴγας.] Barnesius legendum censet, Ἐννέα λάγχανον αἴγας. " Ut sit, ἐς ἐκάστην οἱ ἑταῖροι ἐλάγχανον ἑννέα " αἴγας, οἱ καὶ ἐμοὶ μόνῳ δέκα ἔξελον." Quod etsi ferri possit, mutato tamen nihil opus. Nam vox λαγγάνω, (quod Barnesium non omninò fugit,) alibi apud Poetam Sorte aut contingere aut eligi significat:

— ἀλλ' ἐμὲ μὲν κῆρ
 Ἀμφέχανε στυνερεῆ, ἥπερ λάχε γινόμενόν στερ.
 Iliad. ψ', 75.

Οἱ δ' ἔλαχον τοὺς ἄν κει καὶ ἤθελον αὐτὸς εἰλίσθαι. Infra ver. 334. hujus libri.

Quin et MSS. à Tho Bentleio collati hîc habent αἴγας.

Ver. 162. — κρέα τ' ἄσπετα.] Apud Athenæum, lib. XII. cap. 1. κρέατ' ἄσπετα.

Ver. 165. 204. Ἡφύσαμεν. — ἀφύσασα.] Vide suprâ ad δ' 559.

Καπνόν τ', αὐτῶν τε φθογγήν, οἰῶν τε, καὶ αἰγῶν.

Ἦμος δ' ἥελιος κατέδου, καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλθε,

Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,

Καὶ τότε ἔγαν ἀγορῆν φέμενος, μετὰ πᾶσιν ἔειπον·

Ἄλλοι μὲν νῦν μίμνετ' ἐμοὶ ἐρήρηες ἑταῖροι·

Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν νηὶ τ' ἐμῇ καὶ ἐμοῖς ἑτάροισιν

Ἐλθάν, τῶνδ' ἀνδρῶν πειρήσομαι, οἳ τινὲς εἰσιν·

Ἦ ῥ' οἴγ' ὑβρισταί τε, καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,

Ἦ ἐφιλόξεινοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ θεουδής.

Ὡς εἰπὼν, ἀνὰ νηὸς ἔβην· ἐκέλευσα δ' ἑταῖρους,

Αὐτοὺς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι.

Οἳ δ' αἰψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·

Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλλα τύπτον ἔρετμοῖς.

Ἄλλ' ὅτε δὴ τὸν χῶρον ἀφικόμεθ', ἐγγυὲς ἔοντα,

Ἔνθα δ' ἐπ' ἐσχατιῇ σπέος εἶδομεν, ἄγχι θαλάσσης,

Ἐψηλὸν, δάφνησι κατηρεφές· ἔνθα δὲ πολλὰ

Μῆλ', οἷός τε, καὶ αἶγες ἰαύεσκον· περὶ δ' αὐλῇ

formulaic

170

The rest of you

175

180

Fumumque, ipsorumque vocem, oviumque, et caprarum.

Quando autem sol occidit, et tenebrae advenerunt,

Sanè tunc decubuimus in littore maris.

Quando autem manè-genita apparuit rosea-digitos Aurora,

Tum verò ego concione habità omnes allocutus sum :

“ Alii quidem nunc manete mihi dilecti socii ;

“ At ego cum navi meâ et meis sociis

“ Profectus, hos homines explorabo, quinam sint ;

“ An illi contumeliosi et agrestes, neque justî,

“ An hospitales, et ipsis mens sit deorum-reverens.”

Sic fatus, navem conscendi ; jussique socios

Ipsosque conscendere, et rudentes solvere.

Illi verò continuò conscendebant, et per transtra sedebant ;

Ordine autem sedentes canum mare verberabant remis.

Sed cùm jam in locum pervenissemus, propè existentem,

Hic deinde in extremâ-parte speluncam vidimus, prope mare,

Excelsam, lauris contactam : ibi verò multa

Pecora, ovesque, et caprae quiescebant : circùm autem chors

170

175

180

Ver. 168. Ἦμος δ' ἥελιος κατέδου, — Δὴ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι.]

Τίνες δ' ἔχουσι γαῖαν, ἢ θεῶν γίνος ;

Euripid. Cyclops, ver. 117.

Sol ruit intereà, et montes umbrantur opaci.

Sternimur optatæ gremio telluris ad undam,

Sortiti remos, passimque in littore sicco

Corpora curamus : fessos sopor irrigat artus.

Æn. III, 508.

Vide et suprâ ad ζ', 119.

Ver. 177. — ἀνὰ νηὸς ἔβην.] “Ὅτι τὸ ἀνὰ νηὸς βῆναι, πρόθεσιν ἔχει ἀντὶ προέσιτος, ὡς ἴσται, ἐπὶ νηὸς βῆναι. Eustath. Malè : Quidni enim et scribere potuit Homerus ἐπὶ νηὸς ἔβην ; Reverà istud, ἀνὰ νηὸς ἔβην, est νηὸς ἀνέβην. Quod et virum eruditum non ex toto fugit.

Ver. 174. — οἳ τινὲς εἰσιν· Ἦ ῥ' οἴγ' ὑβρισταί]

Ver. 181. — ἔοντα.] Al. ἰόντα.

	Ἵψηλὴ δὲ δμητὸ καταρυχέεσσι λίθοισι,	185
ἀλλήφιδ	Μακροῦσιν τε πίτυσσι, ἰδὲ δρυσὶν ὑψικόμοισιν.	
	Ἔνθα δ' ἀνὴρ ἐνίαυε πελώριος, ὅς ῥά τε μῆλα	
	Ὀῖος ποιμαίνεσκεν ἀπόπροθεν· οὐδὲ μετ' ἄλλους	
Εκεῖ. ἰ δου	Παλεῖτ', ἀλλ' ἀπάνευθεν ἐὼν ἀθεμίστια ἤδη.	
ἴψειμι	Καὶ γὰρ θαῦμ' ἐτέτυκτο πελώριον· οὐδὲ εἴκει	190
	Ἄνδρ' ἱε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίψ' ὑλήεντι	
	Ἵψηλῶν ὄρεων, ὅτε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων.	
	Δὴ τότε τοὺς ἄλλους κελόμην ἐρήϊρας ἐταίρους	
	Αὐτοῦ πάρ νηῖ τε μένειν, καὶ νῆα ἔρυσθαι·	
	Αὐτὰρ ἐγὼ κρίνας ἐτάρων δυοκαίδεκ' ἀρίστους	195
	Βῆν' ἀτὰρ αἴγεον ἀσκὸν ἔχον μέλανος οἴνοιο,	
	Ἦδέος, ὃν μοι ἔδωκε Μάρων, Εὐάνθεος υἱός,	
	Ἴρεὺς Ἀπόλλωνος, ὅς Ἰσμαρον ἀμφιβεβῆκει·	
116	Οὔνεκά μιν σὺν παισὶ περισχόμεθ', ἠδὲ γυναικί,	
	Ἀζόμενοι· ἄκει γὰρ ἐν ἄλσει δενδρήεντι	200
	Φοίβου Ἀπόλλωνος· ὁ δέ μοι πόρην ἀγλαὰ δῶρα·	

Excelsa aedificata erat excisis lapidibus,	185
Procerisque pinis, et quercubus altè-comantibus.	
Hic autem vir habitabat ingens, qui scilicet pecora	
Solus pascebat procul; neque cum aliis	
Versabatur; sed seorsum existens nefaria sciebat.	
Etenim monstrum erat horrendum, neque similis-videbatur	190
Homini pane-vescenti, sed cacumini sylvoso	
Excelsorum montium, cum appareat solum ab aliis.	
Atque tum caeteros jussi dilectos socios	
Illic apud navemque manere, et navem custodire:	
Ast ego, electis sociorum duodecim optimis,	195
Ivi; caeterum caprinum utrem habebam nigri vini	
Dulcis, quod mihi dederat Maron, Euanthi filius,	
Sacerdos Apollinis, qui Ismarum tuebatur;	
Quod ipsum cum liberis tutati simus atque uxore,	
Reverentiâ-moti; habitabat enim in luco arborifero	200
Phoebi Apollinis: ille utique mihi dedit pulchra dona;	

Ver. 185. — καταρυχέεσσι λίθοισι.] Τοῖς ἐν τῇ γῆ ἐνωρυγμίνοις, ὃ ἰσὶ τιθεμειωμίνοις. Schol.

Ver. 186. — πίτυσσι.] *Al.* πίτυσιν.

Ver. 189. — ἤδη.] *Al.* ἤδει.

Ver. 191. — ἀλλὰ ῥίψ' ὑλήεντι.] Ἵψηλῶν ὄρειων, ὅτε φαίνεται οἶον ἀπ' ἄλλων.]

Abietibus juvenes patriis et montibus æquos. *Æn.* IX, 674.

Melior in hâc Similitudine Homeri quam Virgilii Persona. Καὶ Ὅμηρος δὲ ἐπὶ τοῦ Κύκλωπος ἀπὸ ἰσαύξει τὴν ὑπερβολήν· “Ὀὐ γὰρ ἴψκει Ἄνδρ' ἱε σιτοφάγῳ, ἀλλὰ ῥίψ' ὑλήεντι.” καὶ προσέτι ὑψηλοῦ ὄρους καὶ ὑπερφαινομένου τῶν ἄλλων ὄρειων. Ἀπὸ γὰρ καὶ σοὶ μιγάλα ὄντα τὸ

πρότερον, ἥττονα φαίνεται, μειζόνων αὐτοῖς τῶν μετὰ ταῦτα ἐπιφειρομένων. *Demetrius Phaleus*, περὶ Ἑρμηνείας, § 52.

Ver. 197. — ὃν μοι ἔδωκε Μάρων, Εὐάνθεος υἱός.]

Καὶ μὴν Μάρων μοι πᾶμ' ἔδωκε παῖς θεοῦ. *Euripid. Cyclops*, ver. 141.

Ver. 198. Ἴρεὺς Ἀπόλλωνος.] Τὸ δὲ, Ἴρεὺς, ψιλοῦται κατὰ τινὰς Ἰωνικῶς, καθὰ καὶ τὸ ἰρηξ, ὃ ἱραξ. *Eustath.* Sed hoc leviculum.

Ver. 199. Οὔνεκά μιν σὺν παισὶ περισχόμεθ'.] Τὸ δὲ “σὺν παισὶ περισχόμεθα” Ἀριστοτελῆς “σὺν παιδὶ” γράφει ἰνικῶς. Περισχόμεθαι δὲ, τὸ βοηθῆσαι καὶ περιποιήσασθαι. *Eustath.*

Χρυσῶ μὲν μοι δῶκ' εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα·
 Δῶκε δέ μοι κρητῆρα πανάργυρον· αὐτὰρ ἔπειτα
 Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι δωδέκα πᾶσιν ἀφύσσας,
 Ἥδυν, ἀκηράσιον, θεῖον ποτόν· οὐδέ τις αὐτὸν 205
 Ἡεῖδει δμῶων, οὐδ' ἀμφιπόλων ἐνὶ οἴκῳ,
 Ἄλλ' αὐτὸς τ', ἄλογός τε φίλη, ταμίη τε μί' οἴῃ.
 Τὸν δ' ὅτε πίνοιεν μελιηδέα οἶνον ἐρυσθρόν,
 Ἐν δέπας ἐμπλήσας ὕδατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα
 Χεῦ· ὁδμῆ δ' ἠδεῖα ἀπὸ κρητῆρος ὀδάδει, *sept (imp)* 210
 Θεσπεσίη· τότ' ἂν οὔτοι ἀποσχέσθαι φίλον ἦεν.
 Τοῦ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἦια
 Καρύκῃ· αὐτίκα γάρ μοι οἴσσατο θυμὸς ἀγήνωρ,
 Ἄνδρ' ἐπελεύσεσθαι μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκῆν,
 Ἄγχιον, οὔτε δίκας εὔειδότα, οὔτε δέμιστας. 215
 Καρπαλίμως δ' εἰς ἄντρον ἀφικόμεθ', οὐδέ μιν ἔνδον

Auri quidem mihi dedit elaborati septem talenta ;
 Dedit autem mihi craterem totum argenteum : caeterum deinde
 Vinum in amphoris duodecim in ipsis haustum,
 Suave, incorruptum, divinum potum : neque quisquam illud 205
 Nôrat famulorum, neque ancillarum in domo,
 Sed ipseque, uxorque chara, promaque una sola.
 Hoc autem quoties biberent dulce vinum rubrum,
 Unum poculum qui-impleverat, aquae viginti mensuras
 Infundebat ; dulcis autem odor à cratere spirabat, 210
 Divinus : tum nequaquam abstinere gratum fuisset.
 Hujus ferebam impletum utrem magnum ; itemque viatica
 In perâ : statim enim mihi suspicatus est animus generosus,
 Virum superventurum ingenti praeditum robore,
 Agrestem, neque jura benè doctum, neque leges. 215
 Celeriter autem in antrum venimus, neque ipsum intùs

Ver. 203. 204. Δῶκε δέ μοι — Οἶνον ἐν ἀμφιφορεῦσι.]

Vina bonus quæ deinde cadis onerârat
 Acestes
 Littore Trinacrio, dederatque abeuntibus
 heros *Æn. I, 199.*

Ver. 204. — ἀμφιφορεῦσι δωδέκα πᾶσιν.]
Amphoris duodecim ipsis. Vide ad *Il. σ', 373.*
 470. et *τ', 247.*

Ver. 205. — ἀκηράσιον.] Καλόν, καὶ ἀδι-
 ἀφθαρτον ἢ ἀκίρατον. *Schol.*

Ver. 208. 209. Τὸν δ' ὅτε πίνοιν —, ὕ-
 δατος ἀνὰ εἴκοσι μέτρα Χεῦ.] “*Maroneum*
 “ [vinum] vicies tanto addito aquæ miscen-
 dum Homerus prodidit. Durat etiam vis
 “ eâdem in terrâ generi vigorque indomi-
 tus. Quippè cùm Mutianus ter Consul
 “ ex his qui nuperrimè prodidit, sextarius
 “ singulos octonis aquæ misceri compere-

“ rat, præsens in eo tractu.” *Plin. Natural.*
Hist. lib. XIV. cap. 4.

Ver. 212. — ἐν δὲ καὶ ἦια.] Πολλοὺς ἀπι-
 φάλους ποιεῖ στίχους [“*Ομηρος,*] καὶ λαγαροῦς,
 ἔτι δὲ μισούρους —. Μισούροι δὲ εἰσὶν εἰ [χολέ-
 στα ἔχοντες] ἐπὶ τῆς ἐκβολῆς οἶνον, — “*Τεῶ*
 “ φέρον ἐμπλήσας ἀσκὸν μέγαν· ἐν δὲ καὶ ἦια.”
Athenæus, lib. XIV. cap. 8. Atqui vox
 “ ἦια” hoc in loco enuntiabatur ac si scrip-
 tum fuisset ἦα. Uti et notavit *Barnesius.*
 Vide suprâ ad *ί, 266.*

Ver. 213. — αὐτίκα γάρ μοι οἴσσατο
 θυμὸς ἀγήνωρ. Ἄνδρ' ἐπιειμένον.] Versiones
 vulgatæ reddunt, “*mihi excitabatur animus*
 “*generosus Virum adire.*” Id quod neque
 cum vocis οἴσσατο neque vocis ἐπιειμένον
 significatione ullo modo congruit. *Barnesi-*
 us, quem ferè secutus sum, meliùs vertit ;
 “*mihi expectabat animus generosus, Virum*
 “*adfuturum.*”

Ver. 216. — οὐδέ μιν ἔνδον.] *Al. οὐδέ τιν' ἔνδον.*

Εύρομεν, ἀλλ' ἐνόμειυε νομὸν κατὰ πίονα μῆλα.
 Ἐλθόντες δ' εἰς ἀντρον ἐθνεύμεσθα ἕκαστα·
 Ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρῖθον, στείνοντο δὲ σηκοὶ
 Ἀρνῶν ἠδ' ἐρίφων· διακεκριμέναι δὲ ἕκασται 220
 Ἔρχατο· χαρὶς μὲν πρόγονοι, χαρὶς δὲ μέτασσαι,
 Χαρὶς δ' αὖθ' ἔρσαι· νᾶον δ' ὄρω ἄγγεα πάντα,
 Γαυλοὶ τε, σκαφίδες τε, τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγεν.
 Ἔνθ' ἐμὲ μὲν πρώτισθ' ἔταροι λίσσοντ' ἐπέεσσι,
 Τυρῶν αἰνυμένους ἰέναι πάλιν· αὐτὰρ ἔπειτα 225
 Καρπαλίμως ἐπὶ νῆα Δοὴν ἐρίφους τε καὶ ἄρνας
 Σηκῶν ἐξελάσαντας ἐπιπλεῖν ἀλμυρὸν ὕδωρ·
 Ἄλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην, (ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν,)
 Ὅφρ' αὐτόν τε ἴδοιμι, καὶ εἴ μοι ξεινία δοίῃ·
 Οὐδ' ἄρ' ἐμελλ' ἑτάροισι φανεῖς ἐρατεινὸς ἔσεσθαι. 230

Invenimus; sed pascebat per pascua pinguia pecora.

Ingressi verò antrum admirabamur singula:

Calathi quidem caseis gravabantur; repleta autem erant stabula

Agnorum atque hoedorum; separatae verò singulae

220

Inclusae erant; seorsum quidem grandiores-natu, seorsum et aetate-mediae,

Seorsum itidem recens-natae: natabant autem sero vasa omnia,

Mulctraliaque, scaphiaque, elaborata; quibus immulgebat.

Tum me quidem imprimis socii precabantur verbis,

Ut sumptis caseorum-nonnullo abiremur retrò; at deinde

225

Confestim ad navem celerem hoedosque et agnos

E stabulis agentes navigaremus salsam aquam:

Sed ego non parui, (certè multò satius fuisset;)

Donec ipsum viderem, et experirer si mihi hospitalia daret:

Neque sanè erat sociis visus amabilis futurus.

230

Ver. 219. Ταρσοί.] Οἱ καλάθισκοι, ἐν οἷς τυροκομοῦσι, καὶ ἐκτυποῦνται οἱ τυροί. Schol.

Ibid. — σηκοί.] Αἱ μάνδραι καὶ περιβόλοι, ἐν οἷς συγκέκλεισται τὰ θρεμμάτω· ἢ καταδύσεις τῶν θρεμμάτων. Schol.

Ver. 222. — ἔρσαι.] Αἱ νεογενῆ καὶ ὑπαλαὶ καὶ δροσῶδεις, ἀπὸ τῆς ἔρσης· ἢ ἐνδεῖς τῆς ἡλικίης.

Schol. “ Quia ros est ἀσθενῆς καὶ ἀδρανῆς ὄμβρος, idè rori comparantur quae sunt tenera et mollia —. Æschylus quo-

que in Agamemnone, δρόσους nominat teneros avium pullos. — Sed primus

“ omnium pater elegantiarum Homerus ἔρσην, id est, rorem, tenellos agniculos vocavit; — χαρὶς μὲν πρόγονοι, χαρὶς δὲ

“ μετάσσαι, Χαρὶς δ' αὖτ' ἔρσαι· quasi dicat, “ τὰ ἐρσῶδη sive δροσῶδη πρόβωτα.” Casaubon. Annotat. in Athenæum, lib. IX. cap. 8.

Ibid. — ὄρω.] Τῶ διεσθροῦτι γάλακτι, ἢ τῆ ὑποστάθμῃ τοῦ γάλακτος· ὄρος γὰρ λέγεται, ἢ τοῦ γάλακτος ὑδατῶδης ὑπόστασις. Schol.

Ver. 223. Γαυλοί.] Ἀργεῖα ποιμενικὰ σκαφοειδῆ, εἰς ἃ οἱ ποιμένες ἡμίλωντες δέχονται τὸ γάλα. Schol.

Ibid. — σκαφίδες τε.] Τὸ δὲ σκάφος ἀνομάσθη ἀπὸ τῆς σκαφίδος· καὶ τοῦτο δὲ ἐστὶν ὁμοίως ξύλινον στερογγύλον, γάλα καὶ ὄρρον δεχόμενον ὡς καὶ παρ' Ὀμήρω λέγεται, “ νᾶων δ'

“ ὄρω ἄγγεα πάντα, Γαυλοὶ τε, σκαφίδες τε, “ τετυγμένα, τοῖς ἐνάμελγεν.” Athenæus, lib. XI. cap. 14.

Ibid. — τοῖς ἐνάμελγεν.] Scholiastes videtur legisse τοῖσιν ἄμελγεν.

Ver. 225. Τυρῶν αἰνυμένους.] Sumptis caseorum nonnullis. Ut rectè Eustathius. Al. Τυρῶν ἀχθομένους· notante eodem.

Ibid. et ver. 232. — αἰνυμένους — αἰνυμένοι.] Vide ad Il. γ', 260.

Ver. 228. Ἄλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην.] Ἐμμελής δὲ καὶ χαρὶς ὁ λήθησιν τινὰ καθ' αὐτοῦ λέγων, ἢ ἄγνοιαν, ἢ φιλοτιμίαν, ἢ πρὸς τινὰ μαθήματα καὶ λόγους ἀκράσιν. Ὡς Ὀδυσσεύς, —

“ Ἄλλ' ἐγὼ οὐ πιθόμην ἦτ' ἂν πολὺ κέρδιον ἦεν.” Plutarch. de Sui Laude.

Ver. 230. Οὐδ' ἄρ' ἐμελλ' ἡμιλλ.] Vide infra ad ψ', 266. et ad Il. ν', 344.

- Ἐνθα δὲ πῦρ κείαντες ἑθύσαμεν· ἠδὲ καὶ αὐτοὶ
 Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν· μένομέν τέ μιν ἔνδον
 Ἡμενοί, ἕως ἐπῆλθε νέμαν· φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος
 Ὑλῆς ἀζαλῆς, ἵνα οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
 Ἐκτοσθεν δ' ἄντροιο βαλῶν ὄρυμαγδὸν ἔθηκεν· 235
 Ἡμεῖς δὲ δέισαντες ἀπισσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.
 Αὐτὰρ ὄγ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα
 Πάντα μάλ', ὅσσ' ἤμελγε· τὰ δ' ἄρσενα λείπε Δύρηφιν,
 Ἀρνεϊοῦς τε, τράγους τε, βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς.
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρῶν μέγαν ὑψόσ' ἀείρας, 240
 Ὀβριμον· οὐκ ἂν τόν γε δῶα καὶ εἴκοσ' ἄμαξαι
 Ἐσθλαί, τετράκυκλοι, ἀπ' οὔδεος ὀχλίσειαν·

Tum verò igne accensâ sacrificavimus; et ipsi
 E-caseis sumentes comedimus, expectabamusque ipsum intus
 Sedentes, donec venit pascens: ferebat autem ingens onus
 Ligni aridi, ut ei ad-coenam esset.

Extra autem antrum deficiens strepitum fecit; 235

Nos verò perterriti diffugimus in recessum antri.

Ast ille in latam speluncam egit pingua pecora,
 Omnia prorsùs, quae mulgebat: mares autem reliquit foris,
 Arietesque, hircosque, altam extra chortem.

Caeterùm deinde admovit operculum ingens altè sublatum, 240

Grave: non illud duo et viginti currus

Fortes, quaternis-rotis, à solo dimovissent:

Ver. 231. Ἐνθα δὲ πῦρ κείαντες ἑθύσαμεν. Καὶ πρὸ τοῦ θοιναῖσθαι δὲ, ἃ δεῖ ποιεῖν ἡμᾶς, διδάσκει πάλιν Ὀμηρος, ἀπαρχὰς τῶν βρωμάτων ἔμειν τοῖς θεοῖς. Οἱ γοῦν περὶ τὸν Ὀδυσσεῖα, καίπερ ὄντες ἐν τῷ τοῦ Κύκλωπος σπηλαίῳ, “Ἐνθάδε πῦρ κείαντες ἑθύσαμεν, ἠδὲ καὶ αὐτοὶ Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν.” *Athenæus, lib. IV. cap. 27.*

Ibid. — κείαντες.] *Al. κήαντες.*

Ibid. — ἑθύσαμεν.] *Barnesius* ex Editionum vetustiorum nonnullis edidit *εμείναμεν*. “Quomodo enim,” inquit, “imparati in Antro alieno sacrificarent, de rebus non suis?” Verùm, uti notat *Henricus Stephanius*, si ita legas, parùm aptè sequetur istud “μείνομέν τέ μιν ἔνδον,” ver. 232. Id quod nec ipsum *Barnesium* fugit. Sed et aptiùs congruere videtur *ἑθύσαμεν* cum sequenti “ἠδὲ καὶ αὐτοὶ Τυρῶν αἰνύμενοι φάγομεν.” Ex parte nimirùm sacra faciebant, partem ipsi comedebant. Neque dissimilem loquendi rationem usurpat *Poeta, Iliad. ζ, 259.*

Ὦς σπέισης Διὶ πατρὶ καὶ ἄλλοις ἀθανάτοισι

Πρῶτον ἔπιπτα δι' αὐτὸς ὀνήσια, αἶκι πίησθα.

Porro *Athenæus* loco suprâ citato legit *ἑθύ-*

σαμεν, itemque *Eustathius* in commentario, ubi alterius lectionis ne meminit quidem.

Ver. 233. Ἡμενοί, ἕως ἐπῆλθε.] *Enuntiatum* ac si scriptum fuisset ὡς ἐπῆλθε, vel ὡς ἠπῆλθε. Vide suprâ ad δ', 90.

Ver. 235. Ἐκτοσθεν δ' ἄντροιο βαλῶν ὄρυμαγδὸν ἔθηκεν.] Vide ad *Il. γ'*, 363. et δ', 452.

Ver. 236. Ἡμεῖς δὲ δέισαντες ἀπισσύμεθ' ἐς μυχὸν ἄντρου.]

Ἄλλοι δ', ὅπως ὄρεθις, ἐν μυχῶις πίτρας

Πτήξαντες εἶχον, αἶμα δ' οὐκ ἐνῆν χροῖ.

Euripid. Cyclops, ver. 406.

Ver. 240. — ἐπέθηκε θυρῶν.] *Pronuntiatum* θυρῶν.

Ver. 241. — οὐκ ἂν τόν γε δῶα καὶ εἴκοσ' ἄμαξαι.] Vide suprâ ad ver. 191.

Ver. 242. Ἐσθλαί, τετράκυκλοι.] Si vera sit hæc lectio, tum vox *τετράκυκλοι*, secundam producet eâdem ratione ac *παριστῶν*, *διπίτιος*, *Iliad. ζ, 62. σ'*, 174. et *διαμλιῖσσι*, infrâ ver. 291. hujus libri. Cùm verò vox *τετράκυκλον* occurrat, *Il. ὦ*, 324. syllabis duobus prioribus correptis; *Barnesius* hoc in loco ex conjecturâ edidit, *τισσαρακυκλοι* eodem modo ac dicitur *τισσαράβοιοι*, *Il. ψ'*, 70.

- Τόσσην ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε Δύρῃσιν.
 Ἐζόμενος δ' ἤμελγεν οἷς καὶ μηκάδας αἶγας,
 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἐκάστη. 245
 Αὐτίκα δ' ἤμισυ μὲν θρέψας λευκοῖο γάλακτος,
 Πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν·
 Ἦμισυ δ' αὐτ' ἔστησεν ἐν ἄγγεσιν, ὄφρα οἱ εἴη
 Πίνειν δαινυμένω, καὶ οἱ ποτιδόρπιον εἴη.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε ποιησάμενος τὰ ἄ' ἔργα, 250
 Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ εἶσιδεν, εἶρετο δ' ἡμέας·
 ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα;
 Ἦ τι κατὰ πρῆξιν, ἢ μαψιδίως ἀλάλησθε,
 Οἷά τε ληϊστῆρες ὑπεῖρ ἄλλα, τοί τ' ἀλώονται 255
 Ψυχὰς παρθέμενοι, κακὸν ἀλλοδαποῖσι φέροντες;
 ὦς ἔφαθ'· (ἡμῖν) δ' αὖτε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,

Tantum excelsam petram admovit ostio.

Sedens autem mulgebat oves et balantes capras,

Omnia ritè, et foetum submisit singulis.

245

Statim autem dimidium ubi-coagulasset albi lactis,

Textilibus in calathis constructum reposuit :

Dimidium verò rursus constituit in vasibus, ut sibi esset

Ad-potandum epulanti, et sibi ad-coenam foret.

At postquam expediisset obiens sua opera,

250

Tum verò ignem accendebat, et aspexit, interrogabatque nos :

“ O hospites, quinam estis ? undè navigatis humidas vias ?

“ Nunquid ad negotiationem ; an temerè erratis,

“ Tanquam praedones super mare, qui errant,

“ Animas periculo-objectantes, malum alienigenis ferentes ?”

255

Sic dixit : nobis autem statim constractum est charum cor,

Ver. 243. — ἠλίβατον πέτρην ἐπέθηκε Δύρῃσιν.]

———— saxo occultabat opaco.

Æn. VIII, 211.

Ver. 245. — ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν.] Ἐπέθηκεν ἔμβρυον. Ὀμηρὸς γὰρ, ὑπεραντίον τῆς συνθεσίας, βρέφος μὲν λέγει τὸ κατὰ γαστρός· ἔμβρυον δὲ, νιογόνον, ἢ τὸ τέκνον. Schol. Vide ad Il. ψ', 266.

Ver. 246. — θρέψας.] Τὸ δὲ, θρέψας, ἀντὶ τοῦ πῆξας· ὅθεν καὶ τροφαλὶς τυροῦ. Eustath. Vide ad Il. ε', 905.

Ibid. — λευκοῖο γάλακτος.] Ἐν μὲν γὰρ ποιήσει πρῶτον γάλα λευκὸν εἰπεῖν· ἐν δὲ λόγῳ τὰ μὲν [ἐπιθέτα] ἀκριπέστερα· τὰ δὲ, ἂν ἢ κατακορῆ, ἐξελίγχει καὶ ποιεῖ φανερόν ὅτι ποιήσεις ἐστίν. Aristot. Rhetoric. lib. III. cap. 3.

Ver. 249. Πίνειν δαινυμένω.] Eustathius in comment. ad ver. 225. citat Πίνειν αἰνυμένω. Atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ibid.—ποτιδόρπιον εἴη.] Al. ποτιδόρπιον αὐτῶ.

Ver. 250. — ἐπειδὴ.] Al. ἐπεὶ δὲ.

Ver. 251. Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε.]

Ἄνεκαυσε μὲν πῦρ πρῶτον ————. Euripid. Cyclops, ver. 382.

Ver. 252. ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ; πόθεν πλεῖθ' ὑγρὰ κέλευθα.]

———— ὦ ταλαίπωροι ξεῖνοι,

Τίνες πότ' εἰσίν; ————

Euripid. Cyclops, ver. 39.

———— πόθεν ἐπλεύσατ' ὦ ξεῖνοι;

Ποδαποί; ———— Ibid. ver. 274.

Sed vos qui tandem ? quibus aut venistis ab oris? Æn. I, 373.

Vide suprâ ad γ, 71. 74. ubi occurrunt hi quatuor versus 252. 255. Nestorisque ibi personæ etiam aptius quàm hîc Cyclopiis conveniunt. Καὶ κῆται, φασὶν οἱ Παλαιοὶ, κάλλιον ἐπαυθα [γ', 71. &c.] οἱ στίχοι ἐκείνοι. Διὸ καὶ ἀστειροσκοῖ ὧδε προκρίνεται αὐτῶν, δι' ὧν τὰ ἔση ἐκυρίωνται. Eustath.

Ver. 253. — κατὰ πρῆξιν.] Vide suprâ ad γ', 72, et ad Il. ν', 192.

Ver. 254. — τοί τ' ἀλώονται.] Al. μηχανώνονται.

Ver. 256. — ἡμῖν δ' αὖτε κατεκλάσθη φί-

Δεισάντων φθόγγον τε βαρύν, αὐτόν τε πέλωρον.

Ἄλλὰ καὶ ὡς μιν ἔπεσιν ἀμειβομένοις προσέειπον·

Ἡμεῖς τοὶ Τροίηθεν ἀποπλαγχθέντες Ἀχαιοὶ
Παντοίοις ἀνέμοισιν ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θαλάσσης

260

Οἴκαδε ἰέμενοι, ἄλλην ὁδὸν, ἄλλα κέλευθα

Ἥλθομεν· οὕτω που Ζεὺς ἤθελε μητιάσθαι.

Λαοὶ δ' Ἀτρεΐδew Ἀγαμέμνωνος εὐχόμεθ' εἶναι,

Τοῦ δὴ νῦν γε μέγιστον ὑπουργάνιον κλέος ἐστί·

Τόσσην γὰρ διέπερσε πόλιν, καὶ ἀπάλεσε λαοὺς

265

Πολλούς· ἡμεῖς δ' αὖτε κίχανόμενοι τὰ σὰ γούνα

Ἰκόμεθ', εἴτι πόροισι ξεινήϊον, ἧε καὶ ἄλλως

Δώης δωτίνην, ἧτε ξείνων δέμις ἐστίν.

Ἄλλ' αἰδοῖο, φέριστε, θεοῦς· ἰκέται δέ τοι εἰμέν·

Timentibus sonitumque gravem, ipsumque monstrosum.

Sed et sic ipsum verbis respondens alloquebar :

“ Nos quidem à-Trojâ devii-acti Achivi

“ Variis ventis super ingentes fluctus maris,

260

“ Domum petentes, aliâ viâ, aliis itineribus

“ Venimus : sic nimirum Jupiter voluit constituere.

“ Populi autem Atridae Agamemnonis gloriamur esse,

“ Cujus sanè nunc maxima sub-coelo gloria est :

“ Tantam enim diripuit urbem, et perdidit populos

265

“ Multos : nos autem demùm procumbentes ad tua genua

“ Supplicamus, si quod praebeas hospitale-munus, sive etiam aliter

“ Donum des ; qui utique hospitum mos est.

“ Sed verere, optime, deos ; supplices nempè tibi sumus :

λον ἦτορ, Δεισάντων &c.] “Ορα δὲ τὸ, “ ἡμῖν
“ δὲ κατεκλάσθη ἦτορ δεισάντων” ὅπερ εἰ καὶ
σολοικοφανὲς δοκεῖ, ἀλλ' ὅμως ἀίφραστοι καὶ αὐ-
τὸ καταλλήλως τῷ καιρῷ καὶ τῇ διελίᾳ. — Καὶ
νῦν μὲν ἡ ἰναλλαγὴ ἀπὸ δοτικῆς γίγνεται εἰς γε-
νικὴν· ἀλλαχῶ δὲ, ἀνάπαλιν ἀπὸ γενικῆς εἰς
δοτικὴν· ὡς ἐν τῷ, “ Ὡς τῶν ὕπνου ἀπὸ βλι-
“ φάροισιν ἔλωσι, Νύκτα φυλασσομένοισι” [Ilī-
ad. κ', 187.] Καὶ, “ Ἀχιλλῆος ὄλεον κῆρ
“ γηθῆ φόνον Ἀχαιῶν διεκομίσω” [Il. ζ',
139.] ὄφιλι γὰρ “ διεκομίσω” εἰπεῖν. Καὶ,
“ Τῆς δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ, Σή-
“ ματ' ἀναγνώσῃ” [Odys. ψ', 205. 206.]
Τὸ τοίνυν, “ δεισάντων,” οὐκ ἂν εἴη, ὡς ἱρήθη,
σώλειον, οὐ μόνον διὰ τὸ καὶ μιμητικῶς, φρασ-
θῆναι καὶ ἀντιπρωτικῶς, ἀλλὰ καὶ διότι ἀσ-
φαλεῖς οἱ πλαγιασμοὶ πρὸς σύνταξιν καὶ ἀσό-
λοικοι. Eustath. Vide suprâ ad ζ', 155. et
infra ad ψ', 205.

Ver. 259. Ἡμεῖς τοὶ Τροίηθεν ἀποπλαγχ-
θέντες.]

Ἰλίω δ' ἀπὸ

Πέρσαντις ἄστου, πνιύμασιν θαλασσίαις

Σὴν γαίαν ἰξωσθίντις ἦκομιν, Κύκλωψ.

Euripid. Cyclops, ver. 276.

Ver. 260. — ὑπὲρ μέγα λαῖτμα θα-

λάσσης.] Τὸ δὲ “ ὑπὲρ μέγα λαῖτμα,” ἢ ἀντὶ
τῆς κατὰ προθέσειος κείται, ἢ ἀντιστοιτικῶς
ἱρήθη ἀντὶ τοῦ, ὑπὲρ ἄνω μεγάλου κύματος.
Eustath. At quidni tam rectè hoc in loco
dicatur, ὑπὲρ μέγα λαῖτμα, quàm ὑπὲρ ἄλα,
suprà ver. 254. ? Aut quidni scribere po-
tuisset Homerus “ κατὰ μέγα λαῖτμα,” si
ita dictum oportuisset ?

Ver. 262. — μητιάσθαι.] Nonnulli,
notante Scholiaste, legunt μητίσασθαι.] Qui-
buscum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus.
“ Rectius (inquit Barnesius) μητίσασθαι.”
Immo verò minùs rectè. Vide ad Il. κ', 48.

Ver. 265. — δίσπεισι.] Al. δὴ ἴπεισι.

Ver. 268. — ἦτι.] Al. ἦτε.

Ver. 269. — αἰδοῖο, φέριστε, θεοῦς· ἰκέται
δὲ &c.] Ita Apollonius :

Ἄλλ' ἰκέτας ξείνους Διὸς εἴνεκεν αἰδίσασθαι
Ξεινίου, ἰκισίου τι· Διὸς δ' ἄμφω ἰκέταις τι
Καὶ ξείνους ὁ δὲ σου καὶ ἰσόψιος ἄμμι τίτυκται.
Argonautic. lib. II. ver. 1154.

Et Oraculum Jovis Dodonæi, apud Pausa-
niam :

Μηδ' ἰκέτας ἀδικῶν· ἰκέταις δ' ἱεροῖς τι καὶ ἀγνοῖ.
Achaïc. lib. VII. cap. 25. sub initio.
Ibid. — αἰδοῖο.] Al. αἰδοῖο. Uti Il. ω', 505.

Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἱκετάων τε, ξείνων τε, 270
Ξείνιος, ὃς ξείνοισιν ἄμ' αἰδοίοισιν ὀπηδεῖ.

“Ὡς ἐφάρμην· ὁ δὲ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλεῖ θυμῷ·

Νήπιος εἷς, ᾧ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,

“Ὅς με θεοὺς κέλεαι ἢ δειδίμεν, ἢ ἀλέασθαι.

Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς Αἰγιοόχου ἀλέγουσιν, 275

Οὐδὲ θεῶν μακάρων· ἐπειὴ πολὺ φέρτεροι εἰμὲν.

Οὐδ' ἂν ἐγὼ Διὸς ἔχθος ἀλευάμενος πεφιδόμην,

Οὔτε σεῦ, οὔθ' ἐτάρων, εἰ μὴ θυμὸς με κελεύει.

Ἀλλὰ μοι εἶψ', ὅπῃ ἔσχες ἰὼν εὐεργέα νῆα·

ἼΗ που ἐπ' ἔσχατιῆς, ἢ καὶ σχεδὸν, ὄφρα δαείω. 280

“Ὡς φάτο πειράζων· ἐμὲ δ' οὐ λάθην εἰδότα πολλά·

Ἀλλὰ μιν ἄψορρον προσέφην δολίοις ἐπέεσσι·

Νέα μὲν μοι κατέαξε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,

Πρὸς πέτρῃσι βαλὼν, ὑμῆς ἐπὶ πείρασι γαίης,

“ Jupiter autem ultor est supplicumque, hospitumque, 270

“ Hospitalis, qui hospites simul venerandos comitatur.”

Sic dicebam; ille verò mihi rursus respondit saevo animo:

“ Stultus es, ò hospes, vel longè advenisti,

“ Qui me deos jubes aut timere, aut observare.

“ Non enim Cyclopes Jovem Aegiochum curant, 275

“ Neque deos beatos, quoniam multò praestantiores sumus.

“ Neque ego Jovis inimicitias evitans pepercerim,

“ Neque tibi, neque sociis, nisi animus me jubeat.

“ Sed mihi dic, ubi appuleris huc-profrectus fabrè-factam navem;

“ An alicubi ad extremam-oram, an et propè, ut sciam.” 280

Sic dixit tentans: me autem non latuit scientem multa;

Sed ipsum vicissim allocutus sum dolosis verbis:

“ Navem quidem mihi confregit Neptunus terrae-quassator,

“ Ad scopulos conjectam; vestrae ad fines terrae,

Ver. 270. Ζεὺς δ' ἐπιτιμήτωρ ἱκετάων τε, ξείνων τε.]

Jupiter, (hospitibus nam te dare jura loquuntur.) Æn. I, 731.

Ver. 274. — δειδίμεν.] Al. δειδίμεν.

Ver. 275. Οὐ γὰρ Κύκλωπες Διὸς αἰγιοόχου ἀλέγουσιν.]

Ζητὸς δ' ἐγὼ κεραιὸν οὐ φρίσσω, ξείνο·
Οὐδ' οἶδ' ὅτι Ζεὺς ἔστ' ἐμοῦ κρείστων θεός.

Οὐ μοι μέλει τὸ λοιπόν.

Euripid. Cyclops, ver. 319.

———— ille immitis, et ipsis
Horrendus sylvis, et visus ab hospite nullo

Impunè, et magni cum Dis contemptor Olympi.

Ovid. Metam. lib. XIII. ver. 760.

Ibid. — Διὸς αἰγιοόχου ἀλέγουσιν.] Ἀσεβῆς ὢν ὁ Πολύφημος, διαβάλλει καὶ τοὺς λοιποὺς ὅτι γὰρ ἐκεῖνοι οὐκ ἦσαν ἄθεοι, παρίστην ὁ Ποιητῆς, λέγων [infra ver. 411.] “Νοῦσόν γ' οὕτως ἔστι “ Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι.” Schol. Verùm hoc (ut opinor) ab iis dici potuit, etsi Deorum negligentes fuerint. Vide et suprà ad ver. 107.

Ver. 282. — ἄψορρον προσέφην.] Τουτίστιν ἔμπαλιν ὧν φθάσας ἐλάλησεν. Eustath. Minus rectè. Nihil enim (ut opinor) aliud sonat vox ἄψορρον quàm iterum, sive vicissim. Vide infra ad ver. 501.

Ver. 283. Νέα μὲν μοι κατέαξε.] “Ana-
“ ræstus” (inquit Barnesius) “in Primo lo-
“ co. “Ἐθα τὸ “ Νέα μὲν μοι” ἀνάπαιστον ἔχει πῶδα ἐν καταρχῇ στίχου. Eustath. Minus rectè uterque. Pronuntiabatur enim Νᾶ μὲν μοι κατέαξε &c. Vide suprà ad β', 289.

"Ακρη προσπελάσας· ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν· 285

Αὐτὰρ ἐγὼ σὺν τοῖσδε ὑπέκφυγον αἰπὺν ὄλεθρον. — *Plus. Col. 13*

"Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μ' οὐδὲν ἀμείβετο ἠελεί θυμῷ·

Ἄλλ' ὄγ' ἀναΐξας ἐτάροις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλε·

Σὺν δὲ δῶ μάρψας, ὥστε σκύλακας, ποτὶ γαίῃ

Κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν. 290

Τοὺς δὲ διαμελείσσι ταμῶν ὠπλίσσατο δόρπον·

"Ἦσθιε δ', ὥστε λέων ὄρεσίτροφος, οὐδ' ἀπέλειπεν

"Ἐγκατά τε, σάρκας τε, καὶ ὀστέα μυελόεντα.

Ἡμεῖς δὲ κλαίοντες ἀνεσχέθομεν Διὶ χεῖρας,

Σχέτλια ἔργ' ὀρώωντες· ἀμηχανίῃ δ' ἔχε θυμόν. 295

" Promontorio impactam; ventus autem ex ponto tulit:

285

" At ego cum hisce effugi arduam perniciem."

Sic dicebam: ille autem mihi nihil respondit saevo animo:

Sed ipse impetu-facto sociis manus inferebat;

Simulque duos correptos, tanquam catulos ad terram

Illidebat: cerebrum autem humi fluebat, irrigabatque terram.

290

His verò membratim dissectis apparavit coenam:

Vorabat autem, quemadmodum leo montanus; neque relinquebat

Intestinaque, carnesque, et ossa medullis-plena.

Nos verò flentes sustulimus Jovi manus,

Misera opera videntes; desperatio autem tenebat animum.

295

Ver. 285. — προσπελάσας.] Vide ad II. α, 140.

Ibid. — ἄνεμος δ' ἐκ πόντου ἔνεικεν.]

'Ανέμων θύελλαι διῦρό μ' ἤρπασαν βία.

Euripid. Cyclops, ver. 109.

Ver. 288. 'Αλλ' ὄγ' ἀναΐξας ἐτάροις ἐπὶ χεῖρας ἴαλλε· Σὺν δὲ δῶ μάρψας.]

Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μ' οὐδὲν ἀμείβετο ἠελεί θυμῷ,

"Ἐσφαξ' ἐταίρων τῶν ἐμῶν ῥυθμῷ τινι·

Τὸν μὲν λίσθητος εἰς κύτος χαλκῆλατον,

Τὸν δ' αὖ τίνοντος ἀρπάσας ἄκρον ποδός,

Παίων πρὸς ὄξυν γ' ὄνυχα πετραίου λίθου,

'Ἐγκέφαλον ἐξέβρανε. —

Euripid. Cyclops, ver. 396.

vidi bina meorum

Tei quater affligi sociorum corpora terræ.

Quæ super ipse jacens, hirsuti more leon-

nis, [dullis,

Visceraque, et carnes, oblisisque ossa me-

Semianimesque artus avidam condebat in

alvum.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 205.

Vidi egomet, duo de numero cùm cor-

pora nostro

Prensa manu magnâ, medio resupinus

in antro

Frangeret ad saxum, sanieque aspersa

natarent [tia tabo

Limina: vidi, atro cùm membra fluen-

Manderet, et tepidi tremere sub den-

tibus artus. Æn. III, 625.

Quem locum Macrobius inter eos recenset, in quibus Virgilius Homericæ carminis majestatem non æquet. "Narrationem facti," inquit, "nudam et brevem Maro posuit; contrà Homerus πάθος miscuit, et dolore narrandi invidiam crudelitatis æquavit." Lib. V. cap. 15. Scaliger tamen hoc in loco Virgilium Homero superiorem contendit. Poetic. lib. V. cap. 3.

Ver. 289. Σὺν δὲ δῶ μάρψας, ὥστε σκύλακας.] Ἀραττομίμων δὲ περὶ πέτρας ἀνθρώπων ψόφον τε καὶ μόρον οἰκτρὸν ἰνδικνύμενος, ἐπὶ τῶν ἀηδιστάτων τε καὶ κακοφανοτάτων χροστί γρασμύτων, οὐδαμῇ λαιῶν τὴν κατασκευὴν, οὐδὲ ἠδύων "Σὺν δὲ δῶ μάρψας, ὥστε σκύλακας, ποτὶ γαίῃ Κόπτ'· ἐκ δ' ἐγκέφαλος χαμάδις ῥέε, δεῦε δὲ γαῖαν." Dionys. Halicarn. περὶ συνθέσεως, § 16.

Ver. 291. — διαμελείσσι ταμῶν.] Strabo, Geograph. lib. II. pag. 157. al. 85. citat, διαμελείσσι. Sed nihil opus. Secundam enim producere potest hæc vox eadem ratione ac σαρκῶν, διίστιος ἄρ. Vide ad II. π', 174. Al. δὲ μελείσσι ταμῶν. Quod est μελείσσι διαταμῶν.

Ver. 295. — ἀμηχανίῃ δ' ἔχε θυμόν.] Al. ἀμηχανίῃ δ' ἔχε θυμόν.

Sævit inops animi. — Æn. IV, 300.

Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδὺν,
 Ἀνδρόμεα κρέ' ἔδων, καὶ ἐπ' ἄκρητον γάλα πίνων,
 300
 Κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων.
 Τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμὸν,
 Ἄσσον ἰὼν, ξίφος ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
 Οὐτάμεναι πρὸς στήθος, ὅθι φρένες ἦπαρ ἔχουσιν,
 Χεῖρ' ἐπιμασσάμενος· ἕτερος δέ με θυμὸς ἔρκεν.
 Αὐτοῦ γάρ κε καὶ ἄμμες ἀπώλομεθ' αἰπὺν ὄλεθρον·
 Οὐ γάρ κεν δυνάμεσθα θυράων ὑψηλῶν
 Χερσὶν ἀπάσασθαι λίθον ὄβριμον, ὃν προσέθηκεν. 305
 Ὡς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν ἤῳ δῖαν.
 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Καὶ τότε πῦρ ἀνέκαιε, καὶ ἤμελγε κλυτὰ μῆλα
 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβροτον ἦκεν ἐκάστη.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεύσειε πονησάμενος τὰ ἄ' ἔργα,
 310
 Σὺν δ' ὄγε δ' αὐτε δύο μάρψας ὠπλίσσατο δεῖπνον.

Caeterum postquam Cyclops magnum implevisset ventrem,
 Humanas carnes comedens, et insuper merum lac bibens,
 Jacebat intra antrum extensus inter pecora,
 Hunc quidem ego volui, magnanimo in animo,
 Propius accedens, gladio acuto stricto à femore,
 300
 Vulnerare ad pectus, ubi praecordia hepar circumdant,
 Manu admotâ : aliud autem me consilium retinebat.
 Ibidem enim et nos periissemus saevâ morte :
 Non enim potuissemus ab ostio excelso
 Manibus amovere saxum grave, quod admoverat. 305
 Ita tum quidem ingemiscentes expectabamus auroram divinam.
 Quando verò manè-genita apparuit rosea-digitos Aurora,
 Tum verò ignem accendebat, et mulgebat egregia pecora
 Omnia ritè, et foetum submisit singulis.
 At postquam expediisset obiens sua opera,
 310
 Simul ille rursus duobus correptis apparavit prandium.

Ver. 296. Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδύν.]

—— simul expletus dapibus, vinoque sepultus. *Æn.* III, 650.

Ibid. —— ἐμπλήσατο νηδύν.] Notandus hic primigenius Vocis *Mediæ* usus. "Ἐμπλήσων, alius; Ἐμπλήσατο, suum implevit ventrem. Sic supra ver. 291. ὠπλίσσατο Sibi ipse paravit. Et infra ver. 298. τανυσσάμενος. Quum se ipse extenderat. Vide supra ad ε', 491. *Al.* ἐπλήσατο νηδύν.

Ver. 298. Κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων.] Τὸ μέγεθος αὐτοῦ ἐμφανίζων. *Athenæus*, lib. VII, cap. I. Ἐμφαντικῶς δὲ ἰδήλωσι τὸ μέγεθος. *Schol.* Vide infra ad ver. 572.

Ver. 299. Τὸν μὲν ἐγὼ βούλευσα.] Τὰ μὲν

εἰκότα καὶ συνήθη κατὰ λόγον περιαιρόμενα, τῷ ἔφ' ἡμῖν ἀποδίδωσι καὶ λέγει δήπου πολλάκις, "Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευσα κατὰ μεγαλήτορα θυμόν." *Plutarch. in Coriolano.* Ubi in transcursu notandum, quod jam legimus Τὸν μὲν ἐγὼ, legisse *Plutarchum* aut memoriter citasse, Αὐτὰρ ἐγὼ &c.

Ver. 301. Οὐτάμεναι.] Vide ad *Il.* φ', 68.
Ver. 305. —— λίθον ὄβριμον, ὃν προσέθηκεν.] Suprà ver. 240.

Ver. 311. Σὺν δ' ὄγε δ' αὐτε.] Ita *Vulgate* et hic, et infra ver. 544. ubi idem verus occurrit; atque ita in commentario citat *Eustathius*; "Evidenti," inquit *Barnesius*, "errore; cum τὸ Δὲ bis occurreret "frustrâ." Ideoque ipse quidem edidit Σὺν δ' ὄγε γ' αὐτε. Sed nullis adductis codicibus, nullâ allatâ auctoritate. Propius

Δειπνήσας δ' ἄντρου ἐξήλασε πίονα μῆλα,
 Ῥηϊδίας ἀφελὼν θυρεὸν μέγαν· αὐτὰρ ἔπειτα,
 Ἄψ ἐπέθηχ', ὡς εἶτε Φαρέτρη πῶμ' ἐπιθείη.
 Πολλῇ δὲ ροίζῳ πρὸς ὄρος τρέπε πίονα μῆλα
 Κύκλωψ· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην κακὰ βυσσοδομεύων,
 Εἴπως τισαίμην, δάη δέ μοι εὖχος Ἀθήνη.
 Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή·
 Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ρόπαλον παρὰ σηκῶ,
 Χλωρὸν, ἐλαίνεον· τὸ μὲν ἔκταμεν, ὄφρα φοροίη
 Αὐανθέν· τὸ μὲν ἄμμες εἴσκομεν εἰσορόωντες,

315

320

Pransus autem, ex antro egit pingua pecora,
 Facile amoto operculo ingenti: at deinde
 Rursus admovit, veluti si pharetrae operculum imponeret.
 Multo autem strepitu ad montem agebat pingua pecora
 Cyclops: caeterum ego relictus eram mala profundè-cogitans,
 Si quo pacto ulciscerer, daretque mihi gloriam Pallas.
 Hoc autem mihi in animo optimum videbatur consilium:
 Cyclopi enim jacebat ingens clava ad stabulum,
 Viridis, oleagina; hanc quidem exciderat, ut ferret
 Arefactam; eam et nos tantam-imaginabamur inspicientes,

315

320

ad Vulgatam lectionem accedit quod habet
 Editio Oxoniensis hic, itemque *Elzeviriana*
 infra ver. 344. notante *Barnesio*; Σὺν δ' ὄγε
 αὐτῆς. Caeterum MS. à *Tho. Bentleio* colla-
 tus legit cum vulgatis Σὺν δ' ὄγε δ' αὐτῆς.

Ibid. — δειπνῶν.] *Al. δόρπον.* Ex ver.
 291. suprâ.

Ver. 312. Δειπνήσας.] Vide suprâ ad ὄ,
 535.

Ver. 314. — ὡς εἶτε φαρέτρη πῶμ' ἐπι-
 θέη.] Καὶ ὄρος τὸ σύντομον τῆς παραβολῆς, καὶ
 τὸ ἐντεῦθεν κείριον. Οὐ γὰρ πρᾶγμα περιβαλε
 πρᾶγματι, τὴν φαρέτραν δηλαδὴ τῶ μεγάλα
 σπηλαίῳ ἦν γὰρ ἂν ψυχρὸς ὁ λόγος διὰ τὸ ἐν
 μικροπρεπείᾳ κακίζηλον· ἀλλ' ἐνεργείαν ἐνε-
 γείχ· τὸ ῥᾶον δηλαδὴ τοῦ ἐπιπομασμοῦ τῆς φα-
 ρέτρας τῶ ἀτόνῳ τοῦ σπηλαίου συγκλισμῶ.
 Καὶ οὐκ ἦν εἰς πλίον διασκευάσαι τὴν παραβολήν.
Eustath. Vide suprâ ad ver. 191.

Ver. 317. — δάη.] Apud *Eustathium*
 in commentario, δόη.

Ver. 318 et 424. Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν
 ἀρίστη φαίνεται βουλή.]

Hæc alternanti potior sententia visa est
ÆN. IV, 287.

Caeterum (uti et notat *Barnesius*) mirè hic
 et ineptè de rationibus, cur *Cyclopem* non
 interfecerit *Ulysses*, disserit *Spondanus*:
 "Tamne leviter, inquires, sex sociorum ex-
 cidium ulciscitur? Immo, inquam —
 "majus est damnum *Cyclopi* cæcitas, quam

"si vita illi fuisset adempta. Illo siquidem
 "pacto acerba illi vita est reddita, lucis as-
 "pectu privata; ita ut innumeras mortes
 "in unâ vitâ patiat. Sanè hanc consilii
 "Ulyssæi causam esse ausim contendere,
 "licèt ab ipso Poetâ non exprimat." Et
 infra in annotationibus ad ver. 525. "Nam
 "cur non potuerit *Polyphemum* *Ulysses*
 "interficere? Sanè perindè id facile fuisse
 "existimo, atque oculum effodere." Mirè,
 inquam, cæcutiisse videtur *Vir* eruditus.
 Apertissimè enim rationem hujus rei reddidit
 Poeta suprâ ver. 305. "Αὐτοῦ γὰρ κί καὶ
 "ἄμμες ἀπαλώμεθ', &c." Καὶ ἦν μὲν ἐν χειρὶ
 ἴσπερον [ἀνελεῖν αὐτὸν] τοῦ ἐκφυλῶσαι· ὅτι δὲ
 οὐκ ἦν ἰλίπτις ἴτι σαθῆσαι, διὰ τὸν παμάζουτα
 ἠλίβατον λίθον τοῦ θυρεοῦ, διουτίρας γίνετα σο-
 φωτίρας φροντὶς τῆς κατὰ τὴν σύφλωσι, καὶ
 οὔτω περισώζεται. *Eustath.* ad ver. 290.

Ver. 319. Κύκλωπος γὰρ ἔκειτο μέγα ῥό-
 παλον.]

Ἀκρίμων ἰλαίας ἴστιν ἐν δόμοισι τις,
 Ὅν φασγάνῳ τῶδ' ἔξασπίζοντας ἄκρον,
 Εἰς πῦρ καθίσω

Euripid. Cyclops, ver. 454.

Ver. 320. — τὸ μὲν ἔκταμιν.] Τὸ δὲ,
 ἔκταμιν, οἱ ἀκρίβιστοι, ἴσπασαι, γράφουσι.
 Ἐχρῆν γὰρ. Φασί, τὸν τηλικούτον Κύκλωπα, καὶ
 αὐτόπρεπτον [αὐτόπρεπτον] ἴσπασαι τὸ φυτὸν.
Eustath. Quam lectionem et præfert *Dna*
Dacier.

"Οσσον θ' ἴστων νηὸς εἰκοσόροιο μελαίνης,
 Φορτίδος, εὐρείης, ἥτ' ἐκπεράα μέγα λαΐτμα·
 Τόσσον ἔην μῆκος, τόσσον πάχος εἰσοράασθαι.
 Τοῦ μὲν ὅσον τ' ὄργυιαν ἐγὼν ἀπέκοψα παραστάς, 325
 Καὶ παρέβηχ' ἐτάροισιν, ἀποζῦναι δ' ἐκέλευσα.
 Οἱ δ' ὀμαλὸν ποίησαν· ἐγὼ δ' ἐθώσα παραστάς
 "Ακρον, ἄφαρ δὲ λαβὼν ἐπυράκτεον ἐν πυρὶ κηλέω.
 Καὶ τὸ μὲν εὖ κατέθηκα κατακρύψας ὑπὸ κόπρω,
 "Ἡ ῥα κατὰ σπείους κέχυτο μεγάλ' ἤλιθα πολλή. 330
 Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρω πεπαλάχθαι ἄνωγον,
 "Οστις τολμήσειεν ἐμοὶ σὺν μοχλὸν αἰείρας,
 Τρίψαι ἐν ὀφθαλμῶ, ὅτε τὸν γλυκὺς ὕπνος ἰκάνοι.
 Οἱ δ' ἔλαχον, τοὺς ἄν κε καὶ ἤθελον αὐτὸς ἐλέσθαι,
 Τέσσαρες, αὐτὰρ ἐγὼ πέμπτος μετὰ τοῖσιν ἐλέγμην. 335

Quantus utique malus navis viginti-remis-agitatae nigrae,
 Onerariae, latae, quae scilicet trajicit ingens pelagus:

Tanta erat longitudo, tanta spissitudo, aspectu.

Ab-hâc quidem, quantum ulna est, ego abscidi astans,

325

Et apposui sociis, laevigareque jussi.

Hi verò laevem fecerunt; ego autem acui astans

Summum: statimque prehensam adurebam in igne ardente.

Et hanc quidem benè deposui reconditam sub stercore,

Quod per speluncam fusum erat admodum densè multum.

330

At caeteros sortè sortiri jussi,

Quinam auderet mecum vectem sublatum

Terere in oculo, quando eum dulcis somnus occuparet.

Hi autem sorte-electi-sunt, quos utique et voluissem ipse eligere,

Quatuor, ast ego quintus cum his delectus sum.

335

Ver. 322. "Οσσον θ' ἴστων νηός.] Vide suprâ ad ver. 191.

Ver. 325.—ὄργυιαν ἐγὼν ἀπέκοψα.] Ἐκτεταμένων τῶν χειρῶν τὸ διάστημα ὄργυια ἴστί. Schol.

Ver. 327.— ἐγὼ δ' ἐθώσα.] Ἐτερος τρέπος ἴστί, ἢ καλουμένη Μετάληψις, κατὰ συνωνυμίαν σημαίνουσα πρᾶγμα διάφορον.— Συνωνυμεί τὸ θοὸν τῶ ὄξει· ὄξει δὲ οὐ μόνον, τὸ κατὰ κίνησιν ταχὺ ἴστί, ἀλλὰ καὶ τὸ κατὰ σχῆμα προηγούμενον εἰς λεπτότητα. Τοιοῦτόν ἴστί καὶ τὸ, "— ἐγὼ δὲ θώσα παραστάς." Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7. Vide infrâ ad ὄ, 298.

Ver. 329.— ὑπὸ κόπρω.] Nonnulli, notante Eustathio, hîc scribunt ὑπὸ κόπρω.

Ver. 331. Αὐτὰρ τοὺς ἄλλους κλήρω πεπαλάχθαι.] Τῶν γὰρ ἄλλων οὐκ ἐχρῆν ἐπιλογὴν γενέσθαι ἄλλως ἢ διὰ τοῦ κληρώσασθαι, ἵνα μήτε οἱ λειψέντες φθονήσωσι, μήτε οἱ προκρίβντες μέμφωνται, ὡς ἐπιλεγέντες εἰς κίνδυνον. Eustath.

— nos, magna precati

Numina, sortitique vices—Æn. III, 655.

Ibid.— πεπαλάχθαι.] Al. πεπαλάσθαι.

Ver. 332. "Οστις τολμήσειεν.]

"Αγε, τίς πρῶτος; τίς δ' ἐπὶ πρῶτῳ

Ταχθεῖς, δαλοῦ κόπην ὀχμάσας,

Κύκλωπος ἴσω βλεφάρων ὄσας,

Λαμπρὰν ὄψιν διακναίσει;

Euripid. Cyclops, ver. 481.

Ver. 333. Τρίψαι ἐν ὀφθαλμῶ.] Δοκεῖ δὲ ῥηθεῖς Κύκλωψ φύσει μὲν δύο ἔχειν ὀφθαλμούς, εἴγε καὶ ἐν τοῖς ἐξῆς ἐρεῖ "Ὀμηρος βλέφαρα καὶ ὀφρέας εἶναι αὐτῶ· κατὰ δὲ τινὰ αἰτίαν εἰκὸς προαπολωλέναι αὐτῶ τὸν ἕτερον ὀφθαλμόν. Εἰ δὲ γε κυκλοτερὴς ὀφθαλμὸς εἴς, κατὰ τὸν Ἡσιόδου μῦθον, καὶ τῶ τοῦ Κύκλωπος τεύτου μετώπῳ ἐνέκειτο, οὐκ ἂν εἰσίγησε τὴν ἰδιότητα ὁ Ποιητής. Eustath. ad ver. 187. Quæ conjectura videtur singularis.

Ibid.— ἐν ὀφθαλμῶ.] Al. ἐπ' ὀφθαλμῶ.

Ver. 334.— τοὺς ἄν κε καὶ ἤθελον.] Eustathius in commentario citat, οὗς ἂν καὶ ἤθελον. Quæ fortè et verior lectio. Nam in Vulgatis alterum vocabulorum ἄν, κε, omninò supervacuum videtur.

Ver. 335.— ἐλέγμην.] Eustathius citat ἐλέχην

Εσπέριος δ' ἤλθεν καλλιτέριχα μῆλα νομεύων.
 Αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα
 Πάντα μάλ' οὐδέ τι λείπε βαθείης ἔκτοθεν αὐλῆς,
 Ἢ τι οἴσάμενος, ἢ καὶ θεὸς ὧς ἐκέλευεν.
 Αὐτὰρ ἔπειτ' ἐπέθηκε θυρεὸν μέγαν ὑψόσ' αἰέρας, 340
 Εζόμενος δ' ἤμελγεν οἷς καὶ μηκάδας αἶγας.
 Πάντα κατὰ μοῖραν, καὶ ὑπ' ἔμβρυον ἦκεν ἐκάστη·
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ σπεῦσε πονησάμενος τὰ ἄ' ἔργα,
 Σὺν δ' ὄγε δ' αὐτε δῶμα μάρψας ὠπλίσσατο δόρπον.
 Καὶ τότε γὰρ Κύκλωπα προσηύδων ἄγχι παραστάς, 345
 Κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων μέλανος οἴνιοι·
 Κύκλωψ, τῆ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγες ἀνδρόμεα κρία·
 Ὅφρ' εἰδῆς, οἶόν τι ποτὸν τόδε νηὺς ἐκεκεύθει
 Ἡμετέρῃ σοὶ δ' αὖ λοιβὴν φέρον, εἴ μ' ἐλεήσας
 Οἴκαδε πέμψειας· σὺ δὲ μαίνεαι οὐκ ἔτ' ἀνεκτῶς. 350
 Σχέτιλιε, πῶς κέν τίς σε καὶ ὕστερον ἄλλος ἴκοιτο

Vespertinus autem rediit pulchra-velleribus pecora pascens :
 Continuo verò in latam speluncam egit pinguia pecora
 Omnia prorsus ; neque ullum relinquebat altam extra chortem,
 Sive quid suspicatus, sive etiam deus sic jusserit.
 At deinde admovit operculum ingens altè sublatum, 340
 Sedensque mulgebat oves et balantes capras,
 Omnia ritè, et foetulis submitis singulis :
 Caeterum postquam expediisset obiens sua opera,
 Simul utique ille rursus duobus correptis apparavit coenam.
 Et tum ego Cyclopem alloquebar propè astans, 345
 Poculum in manibus tenens nigri vini :
 " Cyclops, accipe, bibe vinum, postquam comedisti humanas carnes :
 " Ut scias, qualem utique potum hunc navis reconditum habuerat
 " Nostra ; tibi autem porro libamen ferebam, si-fortè me miseratus
 " Domum mitteres : tu verò furis non amplius tolerabiliter. 350
 " Inique, quomodo quisquam ad te in-posterum alius accedat

Ver. 337. 341. Αὐτίκα δ' εἰς εὐρὺ σπέος ἤλασε πίονα μῆλα — Εζόμενος δ' ἤμελγεν.]

Lanigeras claudit pecudes, atque ubera pressat. *Aen.* III, 641.

Ver. 339. "Ἢ τι οἴσάμενος, ἢ καὶ θεὸς ὧς ἐκέλευεν." *Plutarchus*, loco supra ad 4, 427. ad-ducto, et hunc versum citat. Pro "Ἢ τι αὐ-tem legit ille "Ἦτοι" et pro ἐκέλευεν, ἐκέλευσε.

Ver. 344. Σὺν δ' ὄγε δ' αὐτε.] Vide supra ad ver. 311.

Ver. 345. 346. — προσηύδων — Κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων.]

— ἱμπλήσας σκύφος
Μάρωνος αὐτοῦ, τῆδ' ἐπιπροσφίρω πιῖν,
Αἶγαν τὰδ' — *Euripid. Cyclops*, ver. 410.

Ver. 346. Κισσύβιον μετὰ χερσὶν ἔχων.]
Vide *Athenæum*, lib. XI. cap. 2. 7.

Ver. 347. Κύκλωψ, τῆ, πίε οἶνον.] [*Ἰεροκλῆς*] εἰς δικαστήριον ἀχθίς, ἐτύσαστο τὰς ἐξ ἀνθρώπων πληγὰς· ριόμιος δὲ τῷ αἵματι βάψας καὶ τὴν χεῖρα προσοραίνει τὸν δικαστὴν, ἅμα λέγων, "Κύκλωψ, τῆ, πίε οἶνον, ἐπεὶ φάγεις ἀνδρόμεα κρία." *Suidas*, in voce *Ἰεροκλῆς*.

Ibid. — τῆ, πίε οἶνον.] Vide ad *Il.* ζ', 219. Καὶ ὅρα καὶ τὸν λόγον τοῦτον τῷ Ὀδυσσεὶ δικαιολογία τι κικραμένον καὶ οἴτην, ἵτι δὲ καὶ κολακευτικόν. *Eustath.*

Ibid. — πίε οἶνον.] Apud *Suidam*, loco supra citato. πῖ' οἶνον. Vide infra ad σ', 143.

Ibid. κρία.] Pronuntiabatur κρία.

Ver. 348. Ὅφρ' εἰδῆς οἶόν τι ποτὸν.]

Σπίψαι τὸδ' οἶον Ἑλλὰς ἀμπίλων ἀπὸ
Θῖον κομίζει σῶμα, Διονύσου γάμος.

Euripid. Cyclops, ver. 413.

Ἀνθρώπων πολέων; ἐπεὶ οὐ κατὰ μοῖραν ἔρεξας.

“Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔδεκτο καὶ ἔκπιεν· ἦσατο δ' αἰνῶς

Ἦδὸν ποτὸν πίνων· καὶ μὴ ἦτεε δεύτερον αὖτις·

Δός μοι ἔτι πρόφρων, καὶ μοι τεὸν οὖνομα εἰπέ

355

Αὐτίκα νῦν, ἵνα τοι δῶ ξείνιον, ᾧ κε σὺ χαίρεις.

Καὶ γὰρ Κυκλώπεσσι φέρει Ζεΐδαρος ἄρουρα

Οἶνον ἐριστάφυλον, καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει·

Ἀλλὰ τόδ' ἀμβροσίης καὶ νέκταρος ἐστὶν ἀπορρώξ.

“Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ οἱ αὖτις ἐγὼ πόρον αἶθοπα οἶνον.

360

Τρεῖς μὲν ἔδωκα φέρον, τρεῖς δ' ἔκπιεν ἀφραδίησιν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ Κύκλωπα περὶ φρένας ἤλυθεν οἶνος,

Καὶ τότε δὴ μιν ἔπεσσι προσηύδων μειλιχίοισι·

Κύκλωψ, εἰρωτᾶς μὲ ὄνομα κλυτόν; αὐτὰρ ἐγὼ τοι

Ἐξερέω· σὺ δέ μοι δὸς ξείνιον, ὡς περ ὑπέστης·

365

Οὔτις ἔμοι γ' ὄνομ' ἔστ'· Οὔτιν δέ με κικλήσκουσι

“ Ex hominibus multis? quoniam non rectè fecisti.”

Sic dicebam: is autem accepit et ebibit; delectatusque est vehementer

Dulcem potum bibens; et à-me petebat secundò rursùs:

“ Da mihi adhuc lubens, et mihi tuum nomen dic

355

“ Statim nunc; ut tibi dem hospitale-munus, quò tu gaudeas.

“ Etenim Cyclopiibus fert alma terra

“ Vinum ex-magnis-uvis, et ipsis Jovis imber dat-incrementum:

“ Verùm hoc ambrosiæ et nectaris est latex.”

Sic dixit: at ei rursùs ego dedi generosum vinum:

360

Ter quidem præbui ferens, ter autem is ebibit stultitiâ.

Caeterùm postquam Cyclopi circa mentem venit vinum,

Tunc utique ipsum verbis alloquebar blandis:

“ Cyclops, interrogas me nomen inclytum? at ego tibi

“ Dicam; tu autem mihi da hospitale-munus, ut scilicet pollicitus es:

365

“ Outis mihi nomen est: Outin verò me vocant

Ver. 355. — ἔκπιεν.] Ita edidit Barnesius ex Eustathio, et ex ver. 361. infra, ubi omnes ἔκπιον habent. Rectè, ut opinor. Cumque Barnesio facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Vulgg. hoc in loco, ἔπιεν.

Ver. 354. — αὖτις.] Al. αἰεὶς.

Ver. 355. — καὶ μοι τεὸν οὖνομα εἰπέ.]

Σὺ δ', ᾧ ξείν, εἰπέ τεὸν ὄνομα, ὃ, τί σε χρὴ καλεῖν.
Euripid. Cyclops, ver. 545.

Ver. 356. — χαίρεις.] Al. χαίρης.

Ver. 358. — καὶ σφιν Διὸς ὄμβρος ἀέξει.]

Vide suprâ ad δ', 477 et 581.

Ver. 360. — αὐτὰρ οἱ αὖτις ἐγὼ πόρον.]

Ἠσθίντα δ' αὐτὸν ὡς ἐπισθόμην ἐγὼ,

Ἄλλην ἔδωκα κύλικα ———.

Euripid. Cyclops, ver. 419.

Ver. 361. — τρεῖς δ' ἔκπιεν ἀφραδίησιν.]
Οὔτος [Ἀνάχαρσις] τὴν ἄμπελον εἰπέ τρεῖς φέρον

βότρυς· τὸν πρῶτον, ἡδοῖης· τὸν δεύτερον, μίθης· τὸν τρίτον, ἀπόδιος. Diog. Laërt. lib. I. in Anacharside.

Ver. 365. — ὡς περ ὑπέστης.] Suprà ver. 356.

Ver. 366. Οὔτις ἔμοι γ' ὄνομ' ἔστ'.] Al. ἔμοι γ' ὄνομα. Porro hinc (notante Duporto in Gnottologîâ) apud Theocritum, in Poemate quod inscribitur Σύριγγ, Penelope appellatur “ Οὐδεὶς ἐνάταιρα.”

Ibid. — Οὔτιν δέ με κικλήσκουσι Μήτηρ, ἠδὲ πατήρ.]

“ Ulysses se in suâ peregrinatione

“ Outin appellâsse, ex Homero demonstra-

“ tur; quærenti enim de ipsius nomine Po-

“ lypheo respondet, Οὔτις ἔμοι γ' ὄνομ' ἔστ',

“ Οὔτιν δέ με κικλήσκουσι Μήτηρ ἠδὲ πατήρ,

“ ἠδ' ἄλλοι πάντες ἑταῖροι. In quo Giphanius, alique interpretes Auctoris iudicio

“ egregiè falluntur, qui ita vertunt: Nemo

“ mihi nomen est, Neminem enim vocant mater

“ atque pater atque omnes socii. Si enim οὔτις

Μήτηρ, ἠδὲ πατήρ, ἠδ' ἄλλοι πάντες ἑταῖροι.

Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὖτις ἀμείβετο νηλεῖ θυμῷ.

Οὔτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ οἷς ἑτάροισι,
Τοὺς δ' ἄλλους πρόσθεν· τὸδε τοι ξεινήϊον ἔσται.

Ἦ, καὶ ἀνακλινθεῖς πέσεν ὕπτιος· αὐτὰρ ἔπειτα
Κεῖτ' ἀποδοχμῶσας παχὺν αὐχένα· καδδὲ μιν ὕπνος
Ἦρει πανδαμάτωρ· φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος,

“ Mater atque pater, et omnes alii socii.”

Sic dixi; ille verò mihi rursùs respondebat inclementi animo:

“ Outin ego postremum edam post suos socios,

“ Caeteros autem priùs; hoc tibi hospitale-munus erit.

Dixit, et recumbens cecidit supinus: at deinde

Jacebat inflexâ crassâ cervice; et illum somnus

Capiebat omnium-domitor; è gutture verò erumpebat vinum,

370

“ reddi deberet nemo, Ulysses utique in ac-
“ cusativo οὔτινα, non οὔτιν dicere debuisset.
“ Et quamvis Giphanio favere videatur,
“ quod Polyphemus paulò post coram vicini-
“ nis suis conqueritur; [infra ver. 408.]
“ Ὡ φίλοι, οὔτις με κτείνει δόλῳ, οὐδὲ βίηφι·
“ quod ita interpretatur Giphanius; *Amici!*
“ nemo me interfecit dolo, neque viribus: at-
“ tamen utrobique et in voce οὔτις, et οὐδὲ,
“ insignis iterùm error committitur. Non
“ enim scribendum hic οὐδὲ, neque, sed dua-
“ bus vocibus separatim positis οὐ δὲ, non ve-
“ rò, ut sensus sit; *Outis me afflixit dolo, non*
“ *verò viribus.* Quæ interpretatio cum re-
“ liquis quæ hæc circumstant omnium op-
“ timè convenire videtur; quoniam prorsùs
“ nullam causam, quamobrem Polyphemus
“ ita conqueritur, comminisci possumus, si
“ à nemine neque dolo neque vī læsus
“ fuerit.” *Acta Eruditorum, Supplement.*
Tom. VII. Sect. 1. Vide infra ad ver. 408.

ἵνα μὴ ἐπιστήσας τυχὸν ὁ Πολύφημος τῷ πα-
ρελογοισμῷ, γινῶ “ οὔτις” τὸν σύνθετον ἐκ δύο
λέξεων τοῦ “ οὐ” καὶ τοῦ “ τισ,” ὅπερ οὐ βούλι-
ται Ὀδυσσεὺς, ἐπάγει αἰτιατικὴν ἐν ἀπλότῃτι,
ἤγουν ἀσύνητον, λέγων “ Οὔτιν δὲ με κτελήσ-
“ κούσι, &c.” ὡς ἀπὸ εὐθείας τῆς Οὔτις, Οὔτι-
δος, οὐ αἰτιατικῆ, τὸν Οὔτιν. *Eustath.* Cæte-
rùm fuerunt qui Ulysses non sibi hoc no-
men finxisse existimârint: “ Ὅτι Ὀδυσσεὺς,
διότι ὄτα μεγάλη εἶχεν, Οὔτις πρότερον ἐκα-
λεῖτο. *Ptolemæus Hephestio, apud Acta Erudi-
tor.* loco jam supra citato. Sed hoc satis
videtur inficetum; præcipuè quum ait Po-
eta, infra ver. 413.

ἰμὸν δ' ἰγίλασσι φίλον κῆρ,
Ὡς ὄνομ' ἔξαπάτησιν ἰμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.

Ver. 368. — αὖτις.] *Al.* αὐτίκ'.

Ver. 369. Οὔτιν ἐγὼ πύματον ἔδομαι μετὰ
οἷς ἑτάροισι.]

Πάντων σ' ἑταίρων ὕστερον θοιναίσομαι.

Euripid. Cyclops, ver 547.

Tom. I.

Ver. 370.— τὸδε τοι ξεινήϊον ἔσται.] *Πρωτῶς*
τε εὐρηκίναι δοκεῖ [Ὀμηρος] φοβερὸς χάριτας·
ὡσπερ τὸ ἐπὶ τοῦ ἀχαριστοτάτου προσώπου, τὸ ἐπὶ
τοῦ Κύκλωπος· τὸ οὖν, “ Οὔτιν ἐγὼ πύματον
“ ἔδομαι,” τοὺς δὲ λοιποὺς πρώτους, τὸ τοῦ Κύκ-
λωπος ξεινίον. Οὐ γὰρ οὕτως αὐτὸν ἐνέφηνει δεινὸν
ἐκ τῶν ἄλλων, ὅταν δύο διεπῆ ἑταίρους, οὐδ' ἀπὸ
τοῦ θυρεῶ, ἢ ἐκ τοῦ ῥοπαλοῦ, ὡς ἐκ τούτου τοῦ
ἀστεισμοῦ. *Demetr. Phaler.* περὶ Ἑρμηνείας, §
150. Οὐ πᾶν μὲ ἢ τοῦ Κύκλωπος ἐκείνη εὐφραίνει
δωρεὰ, τὸ ὑπισχυῖσθαι ὅτι πύματον ἐγὼ τὸν
Οὔτιν κατίδομαι. *Lucian.* *Καταπλοῦς,* ἢ Τύ-
ραννος. Porro hinc apud *Erasmus,* *Prover-
bium,* “ *Cyclopi's Donum.*”

Ver. 372. Κεῖτ' ἀποδοχμῶσας παχὺν αὐ-
χένα.]

Cervicem inflexam posuit, jacuitque per
antrum

Immensus, sanieum eructans ac frustra cru-
ento

Per somnum commixta mero——

Æn. III, 631.

Quem locum *Macrobius* inter eos recen-
set, in quibus “ *Virgilius Homericæ carminis*
“ *majestatem non æquet.*” *Lib. V. cap. 13.*
Quinctilianus verò magnam in hoc *Virgili*
loco *Emphasin* notat. “ *Idem [Virgilius]*
“ *Cyclopa cùm jacuisse dicit per antrum,*
“ *prodigiosum illud corpus spatio loci men-*
“ *sus est.*” *Lib. VIII. cap. 3.* Vide supra
ad ver. 298. “ *Ἐν τῇ Οιογονίᾳ ἐπὶ τοῦ Κρόνου*
Ὁρφεῖ πιστοῖται “ *Κεῖτ' ἀποδοχμῶσας πα-*
“ *χὺν αὐχένα, καδδὲ μιν ὕπνος Ἦρει παν-*
“ *δαμάτωρ——*” ταῦτα δὲ Ὀμηρος ἐπὶ τοῦ
Κύκλωπος μετήθηκεν. *Clemens Alexandrinus*
Strom. VI.

Ibid.—— ἀποδοχμῶσας.] *Πλαγίως*· δο-
χμὸς γὰρ τὸ πλάγιον. *Schol.*

Ibid.—— παχὺν αὐχένα.] *Macrobius, lib*
V. cap. 13. citat, πλατὺν αὐχένα.

Ver. 373.—— φάρυγος δ' ἐξέσσυτο οἶνος,
Ψωμοί τ' ἀνδρόμοιοι.]

X

Ψωμοί τ' ἀνδρόμεοι· ὁ δ' ἐρεύγετο οἰνοβαρείαν.
 Καὶ τότε ἐγὼ τὸν μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα πολλῆς, 375
 Εἴως θερμαίνοιτο· ἔπεσσί τε πάντας ἑταίρους
 Θάρσυνον, μή τις μοι ὑποδδείσας ἀναδύη.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τάχ' ὁ μοχλὸς ἐλαΐνος ἐν πυρὶ μέλλεν
 Ἄψεσθαι, χλωρὸς περ ἑὼν, διεφαίνετο δ' αἰνῶς,
 Καὶ τότε ἐγὼν ἄσπον φέρον ἐκ πυρὸς, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι 380
 Ἰσταντ'· αὐτὰρ θάρσος ἐνέπνευσεν μέγα δαίμων.
 Οἱ μὲν, μοχλὸν ἐλόντες ἐλαΐνον, ὄξυν ἐπ' ἄκρω,
 Ὀφθαλμῶ ἐνέρεισαν· ἐγὼ δ' ἐφύπερθεν ἀερεθεὶς
 Δίνεον· ὡς δ' ὅτε τις τρυπῶ δόρυ νήϊον ἀνήρ
 Τρυπάνῳ, οἱ δέ τ' ἐνερθεν ὑποσσείουσιν ἱμάντι 385
 Ἀψάμενοι ἐκάτερθε, τὸ δὲ τρέχει ἐμμένες αἰέν·
 Ὡς τοῦ ἐν ὀφθαλμῶ πυρήκεια μοχλὸν ἐλόντες
 Δινέομεν· τὸν δ' αἶμα περιῖρρεε θερμὸν ἑόντα.

Frustaque humanae carnis ; ipse autem eructabat vino-gravatus.

Et tum ego vectem sub cinere demisi multo, 375

Donec calefieret ; verbisque omnes socios

Confirmabam ; nequis mihi subveritus deficeret.

Sed cum jam vectis oleaginus in igne erat

Arsurus, viridis licet-esset, candeatque vehementer ;

Tum verò ego propius afferebam ex igne, circum autem socii 380

Stabant : caeterum audaciam inspiravit ingentem deus.

Hi quidem vectem prehensum oleaginum, acutum in summo,

Oculo infixerunt ; ego autem supernè arrectus

Versabam : ut verò cum quis terebrat lignum navale vir

Terebrâ, alii autem infra torquent loro 385

Apprehensam utrinque ; illa autem circumvolvitur assidue semper :

Sic ejus in oculo ignitum vectem prehensum

Versabamus ; hunc autem sanguis circumfluebat calentem.

Τάχ' ἔξ ἀναιδοῦς φάρυγος ὠθήσῃ κεία.

Euripid. Cyclops, ver. 588.

—————ejectantemque cruentas

Ore dapes, et frusta mero glomerata vomentem.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 211.

Ver. 375. ————— μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα πολλῆς.]

*Ἦδη θαλὸς ἠνθρακωμένος

Κρύπτεται εἰς σποδιάν.

Euripid. Cyclops, ver. 609.

Ver. 379. Ἄψεσθαι.] Al. Ἄψεσθαι.

Ver. 380. — ἀμφὶ δ' ἑταῖροι Ἰσταντ'.] Ὁ δὲ

Ποιητὴς τὸν λογιώτατον Ὀδυσσεῖα σιωπηλότατον πιπείηκε. — Τισὺν τοὺς δὲ καὶ οἱ πολλοὶ τῶν ἑτέρων τὸ γὰρ ἐλκομένους καὶ προσουδίζομένους ὑπὸ τοῦ Κύκλωπος, μὴ κατεπιεῖν τοῦ Ὀδυσσεῖος, μηδὲ δεῖξαι τὸ πιπυρακτωμένον ἐκείνο καὶ παρσικυασμένον ὄργανον ἐπὶ τὸν ὀφθαλμόν, ἀλλ' ἄμους ἰσθίσθαι μᾶλλον ἢ φράσαι τί τῶν

ἀπορήτων, ὑπερβολὴν ἐγκρατείας καὶ πίστεως οὐκ ἐκλέλοιπεν. Plutarch. περὶ Ἀδολεσχίας.

Ver. 384. Δίνεον· ὡς δ' ὅτι.] Al. Δίνεον, ὡς ὅτι.

Ibid. — ὡς δ' ὅτι τις τρυπῶ δόρυ νήϊον.]

Ναυπηγίαν δ' ὡς εἰ τις ἀρμόζων ἀνήρ
 Δισπλοῖν χαλινοῖν, τρύπανον καπηλατεῖ,
 Οὔτω κυκλώσω δαλὸν ἐν φασφόρῳ
 Κύκλωπος ὄψει, καὶ συναυανῶ πόδας.

Euripid. Cyclops, ver. 459.

Ver. 385. — ὑποσσείουσιν.] Al. ὑποσσείουσιν. Quod eodem modo pronuntiantium.

Ver. 387. — ἐν ὀφθαλμῶ πυρήκεια μοχλὸν ἐλόντες Δινέομεν.]

—————telo lumen terebramus acuto
 Ingens, quod torvâ solum sub fronte latebat.
 Æn. III, 635.

Ibid. — πυρήκεια.] Ita ex Eustathio edidit Barnesius. Vulgg. πυρήκεια.

Ibid. — ἰλόντες.] Al. ἰχοντες.

Πάντα δὲ οἱ βλέφαρ' ἀμφὶ καὶ ὄφρυας εὔσειν αὐτμῆ,
 Γλήνης καιομένης· σφαραγεῦντο δὲ οἱ πυρὶ ρίζαι. 390
 Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ χαλκεὺς πέλεκυν μέγαν, ἢ σκέπαρον,
 Εἰν ὕδατι ψυχρῷ βάπτει μεγάλα ἰάχοντα,
 Φαρμάσσαν· (τὸ γὰρ αὐτε σιδήρου τε κράτος ἐστίν·)
 Ὡς τοῦ σίζ' ὀφθαλμὸς ἐλαϊνέω περὶ μοχλῷ.
 Σμερδαλέον δὲ μίγ' ἄμωξεν περὶ δ' ἰαχε πέτρῃ. 395
 Ἡμεῖς δὲ δείσαντες ἀπεσσύμεθ'· αὐτὰρ ὁ μοχλὸν
 Ἐξέρισ' ὀφθαλμοῖο πεφυρμένον αἵματι πολλῷ.
 Τὸν μὲν ἔπειτ' ἔρριψεν ἀπὸ ἑο χερσὶν ἀλύων.
 Αὐτὰρ ὁ Κύκλωπας μεγάλ' ἤπυεν, οἳ ρά μιν ἀμφὶς
 Ὀρκιον ἐν σπήεσσι δι' ἀκριας ἠνεμοέσσας· 400
 Οἳ δὲ βοῆς αἰόντες ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος·

- 400

27 1120

Omnes verò ei palpebras circum et supercilia cremavit vapor,

Pupillâ ardente: crepitabant autem ei igne radices.

390

Veluti autem cum vir faber securim magnam, aut asciam,

In aquâ frigidâ mergit valdè stridentem,

Temperans, (hoc enim denique ferri et robur est;)

Sic ejus stridebat oculus oleaginum circa vectem.

Horrendum autem valdè efulavit; insonuit verò petra.

395

Nos autem perterriti diffugimus: at ille vectem

Extraxit oculo foedatum sanguine multo:

Illum quidem deinde abjecit à se manibus dolore-furens.

Caeterum ipse Cyclopos magno-clamore vocabat, qui utique circa ipsum

Habitabant in speluncis per promontoria ventosa:

400

Illi autem clamorem audientes accurrebant aliundè alius:

Ver. 389. Πάντα δὲ οἱ βλίφαρ', &c.]

"Ἡρασσ' ἰπαίρων βλίφαρα· Φοίνια δ' ἄμω

Γλήναι γίνετ' ἴτιγγον, οὐδ' ἀνίσσασ

Φόνου μυδάσας σταγόνας· ἀλλ' ὁμοῦ μίλας

"Ὀμδρος χαλάζειν αἵματος ἴτιγγετο.

Sophocli. *Œdip. Tyrann.* ver. 1285.

Ver. 390. — πυρὶ ρίζαι.] *Al.* περὶ ρίζαι.

Ver. 392. — βάπτει.] *Al.* βάπτει.

Ibid. — μεγάλα ἰάχοντα.] Vide ad *Il.*

8, 456. *Al.* μεγάλα ἠχούοντα.

Ver. 393. — σιδήρου τε] *Al.* σιδήρου γι.

Ver. 394. "Ὡς τοῦ σίζ' ὀφθαλμὸς.] De vi vocis hujus, *σιζ*, ita *Quintilianus*: "Mini-
 "mè," inquit, "Nobis concessa est ὀνομα-
 "τοποιῖα. Quis enim ferat, siquid simile
 "illis meritò laudatis, λίγξι βῶσι, et σίζι
 "ὀφθαλμὸς, fingere audeamus? *Lib. I. cap.*
 5. sub fine. Vide ad *Il.* 8, 455.

Ibid. — ἐλαϊνέω περὶ μοχλῷ.] Τὸ δὲ,
 "περὶ μοχλῷ," (inquit *Eustathius*) ἀντίπτω-
 σιν ἴπαθιν· ἀντὶ γὰρ τοῦ, ἴπῳ μοχλῷ, ἰρήθη.
 Atqui oculum vecte transfixum aptius (ut
 opinor) depingit istud *περὶ*. Alioqui æquè
 faciliè scribere potuisset *Homerus* ἐλαϊνέω ἴπῳ
 μοχλῷ.

Ver. 395. Σμερδαλέον δὲ μίγ' ἄμωξεν· περὶ
 δ' ἰαχῆς πέτρῃ.]

Clamorem immensum tollit; quo pontus
 et omnes

Intremuere undæ, penitusque exterrita
 tellus

Italiæ, curvisque immugit Ætna caver-
 nis. *Æn.* III, 672.

Ver. 398 et 461. — ἀπὸ ἑο.] Vide ad
Il. α, 51.

Ibid. — χερσὶν ἀλύων.] "Media τοῦ ἀλύων,"
 inquit *Barnesius*, "aliàs brevis, nunc pro-
 "ducitur, ad Monstri deplorabilem animi
 "defectum innuendum." Atqui nulla alia
 videtur esse hujus rei causa, quàm in vocibus
 τῶν, Ἰλίου, &c. Vide ad *Il.* ν, 103. et
 δ, 24. Προσγεγράφουσι δὲ τοῖσι τῶν Παλαιῶν τὸ
 ἰῶτα ἐν τῷ ἀλύων, καθὰ καὶ ἐν τῷ ὀπύων.
Eustath.

Ver. 401. Οἳ δὲ βοῆς αἰόντες ἐφοίτων.]

At genus è sylvis Cycloporum et montibus
 altis

Excitum ruit ad portus ———.

Æn. III, 675

Ibid. — αἰόντες.] Vide ad *Il.* ε, 253.

Ἰστάμενοι δ' εἶροντο περὶ σπέος, ὅττι ἐ κήδοι.

Τίπτε τόσον, Πολύφημ', ἀρημένος ᾧδ' ἐβόησας,
Νύκτα δι' ἀμβροσίην, καὶ ἀϋπνοὺς ἄμμε τίθησθα;

Ἦ μή τις σεῦ μῆλα βροτῶν ἀέκοντος ἐλαύνει;

405

Ἦ μή τις σ' αὐτὸν κτείνει δόλω, ἢ ἐ βίηφι;

Τοὺς δ' αὐτ' ἐξ ἄντρου προσέφη κρατερὸς Πολύφημος·

ᾧ φίλοι, Οὐτίς με κτείνει δόλω, οὐδὲ βίηφιν.

Οἱ δ' ἀπαμειβόμενοι ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον·

Εἰ μὲν δὴ μήτις σε βιάζεται, οἷον ἔόντα,

410

Νοῦσόν γ' οὐπῶς ἐστὶ Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι.

Ἄλλὰ σύ γ' εὐχέο πατρὶ Ποσειδάωνι ἄνακτι.

ᾧς ἄρ' ἔφην ἀπιόντες· ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ,

Consistentesque interrogabant circa speluncam, quidnam ipsum affligeret :

“ Cur tantum, Polypheme, laesus sic clamâsti,

“ Noctem per divinam, et insomnes nos facis?

“ Num quis à te oves mortalium invito abigit?

405

“ An metuas ne quis teipsum occidat dolo, aut vi?”

Hos autem rursus ex antro allocutus est fortis Polyphemus :

“ Amici, Outis me occidit dolo, neque viribus.”

Illi verò respondententes verba alata dicebant :

“ Siquidem reverà nemo tibi vim infert, solus cùm-sis,

410

“ Morbum sanè nullo-modo licet Jovis magni effugere :

“ Sed tu quidem supplica patri Neptuno regi.”

Sic dixerunt abeuntes : meum autem risit charum cor,

Ver. 404. Νύκτα δι' ἀμβροσίην.] *Al.* Νύκτα δι' ἑρφαίην.

Ibid. — ἀϋπνοὺς ἄμμε τίθησθα;] Τὸ δὲ, “ ἀϋπνοὺς ἄμμε τίθησθα,” φανερῶς τὸ ἄμμε δυϊκόν, ἀντὶ πολλοῦ πλήθους λαμβάνει, κατὰ διαφορίαν (fortè κατ' ἀδιαφορίαν) Ἰωνικήν. *Eustath.* Verùm, si ἄμμε hic duale sit; tum, “ Eleganter (uti notat *Barnesius*) hoc Poeta facit, quòd *Duos* jam *Polyphemus* turbet, nempè seipsum et alios.” Sive, quo modo *Chorus* in *Tragicis* voce “ ἐγὼ” utitur, eodem modo aiunt *Cyclopes*, ἀϋπνοὺς ἄμμε τίθησθα, “ *Te et* (me sive) nos *insomnes* redidisti.” Sed vide ad *Il.* α', 59. Cæterùm post hunc versum inserit *Barnesius* ex *Diogene Laërtio*, *Zeno*, lib. VII.

Τίς δὲ σ' ἐτύφλωσεν καὶ ἀφείλετο λαμπάδος αὐγᾶς;

Verùm neque ullo modo hoc in loco cohaeret versus iste; neque, an hinc à *Diogene* citatus fuerit, omninò constat.

Ver. 405. 406. Ἦ μή τις — ἐλαύνει; Ἦ μή τις σ' αὐτὸν κτείνει.] *Barnesius* ex *Exemplaribus* nonnullis edidit κτείνει, ut cum ἐλαύνει congruat; vertitque, “ Num quis — abigit? Anne aliquis teipsum pessundat?” Ego potius, siqui faverent *Codices*, legen-

dum crediderim ἐλαύνει — κτείνει. Ut sit sensus: “ Num (metu exclamas,) nequis — abigit? An nequis teipsum trucidet, &c.?”

Ver. 405. — σεῦ μῆλα.] *Al.* σὺ μῆλα.

Ver. 408. ᾧ φίλοι, Οὐτίς με κτείνει.]

Οὐτίς μ' ἀπώλεισιν —

Euripid. *Cyclops*, ver. 668.

Ibid. — δόλω, οὐδὲ βίηφιν.] Ita *Vulgati*. Sunt qui legendum contendunt δόλω, οὐ δὲ βίηφιν. Quod et rectius videtur. Οὐτίς με κτείνει δόλω οὐδὲ βίᾳ· τουτέστιν, ὁ Οὐτίς με κτείνει μετὰ δόλου, οὐ μὴν ἐν ἰσχύϊ. *Eustath.* Et paulò inferiùs; Δόλω οὐδὲ βίᾳ· τουτέστι, δόλω μέντοι κτείνει με, καὶ οὐ βίᾳ· τῶν δὲ *Κυκλώπων* συγκεκριμένως νοσηάντων, Οὐτίς με ἐν δόλω κτείνει, ἀλλ' οὐδὲ ἐν βίᾳ. Vide suprâ ad ver. 366. *Al.* ἢδὲ βίηφι· et ἢ βίηφι.

Ver. 410. — μήτις σε βιάζεται.] *Clementis Alexandrinus*, *Strom.* lib. V. citat οὐτίς σε βιάζεται.

Ver. 411. Νοῦσόν γ' οὐπῶς ἐστὶ Διὸς μεγάλου ἀλέασθαι.] Apud *Clementem*, *ibid.* Νοῦσον δ' οὐπῶς. Porro similiter *Sophocles*, notante *Duportio* in *Gnomologíâ* ad hunc locum :

Νόσους δ' ἀνάγκη τοὺς *Θηλάτους* φέρειν.

Ver. 413. — ἐμὸν δ' ἐγέλασσε φίλον κῆρ.] Vide infrâ ad σ', 99.

Ὡς ὄνομ' ἐξαπάτησεν ἐμὸν καὶ μῆτις ἀμύμων.
 Κύκλωψ δὲ στενάχων τε, καὶ ᾠδίνων ὀδύνησι,
 Χερσὶ ψηλαφῶν, ἀπὸ μὲν λίθον εἶλε θυράων.
 415
 Αὐτὸς δ' εἰνὶ θυρήσιν καθέζετο, χεῖρε πετάσσας,
 Εἴτινά που μετ' ὅεσσι λάβοι στείχοντα θυράζε·
 Οὔτω γὰρ πού μ' ἤλπετ' ἐνὶ φρεσὶ νήπιον εἶναι.
 Αὐτὰρ ἐγὼ βούλευον, ὅπως ὅχ' ἄριστα γένοιτο,
 420
 Εἴτιν' ἐταίροισιν θανάτου λύσιν, ἢδ' ἐμοὶ αὐτῶ
 Εὐροίμην· πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον,
 Ὡς τε περὶ ψυχῆς· μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.
 Ἦδε δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνετο βουλή.
 Ἄρσενες οἷες ἦσαν εὐτρεφέες, δασύμαλλοι,
 425
 Καλοὶ τε, μεγάλοι τε, ἰοδνεφῆς εἶρος ἔχοντες·
 Τοὺς ἀκείων συνέεργον εὐστρεφέεσσι λύγοισι,

Quòd nomen decepisset meum, et consilium eximium.

415

Cyclops autem ingemiscensque, et cruciatus doloribus,

Manibus palpans, amovit quidem lapidem ab ostio ;

Ipse verò in ostio sedebat, manibus extensis,

Siquem fortassis inter oves deprehenderet exeuntem foras ;

Adeò enim videlicet me putabat in mente stultum esse.

Ast ego deliberabam, quid factu optimum esset.

420

Siquam sociis mortis liberationem, atque mihi ipsi

Invenirem : omnes verò dolos et consilium texebam,

Utpote de vitâ : ingens enim malum imminebat.

Hoc verò mihi in animo optimum videbatur consilium.

Mares oves erant benè-nutriti, densis-velleribus,

425

Pulchrique, magnique, violaceam lanam habentes :

Hos tacitè colligabam benè-tortis viminibus,

Ver. 414. — καὶ μῆτις ἀμύμων.] Sunt qui Poetam hic ad vocem Οὔτις respicere existiment; quia scilicet οὔτις et μῆτις idem significant. Sed hoc, ut rectè notavit Barnesius, planè ineptum.

Ver. 415. Κύκλωψ δὲ στενάχων τε.] Οἱ χαρίσττατοι ποιητῶν — τὰ μὲν αὐτοὶ τι κατασκευάζουσι ὀνόματα, συμπλίκοντες ἱπιστηδίως ἀλλήλοις τὰ γράμματα· καὶ τὰς συλλαβὰς δὲ οἰκίως, οἷς ἂν βούλωνται παραστήται πάθισι, ποιικίως φιλοτιχοῦσιν ὡς ποιῆ πολυλάκισ Ὀμηρος. — Ἐπὶ δὲ τοῦ τυφλομένου Κύκλωπος, τό τε τῆς ἀλγηδόνος μίγιστος, καὶ τὴν διὰ τῶν χειρῶν βραδείαν ἔριοναν τῆς τοῦ σπηλαίου θυράς [ἱμφαίνιν βουλόμινος.] “Κύκλωψ δὲ στενάχων τε, καὶ ᾠδίνων ὀδύνησι, “Χερσὶ ψηλαφῶν.” Dionys. Halicarn. περὶ συνθέσεως, § 15.

Ver. 421. — θανάτου λύσιν.] Quoniam λύω, λύσω, syllabam priorem naturâ producunt; ideo Marcus Meibomius hoc in loco, notante Barnesio, legendum contendit θανά-

του ῥύσιν aliosque omnes locos apud Homerum, ubi ἄλυτον, aut ἀλύτους occurrat, corruptos existimat. Sed longè errat vir eruditus. Quâ enim analogiâ ex τῶω, τῖσω, fit τῖσις, ἀτῖτος· ex φθῖω, φθῖσω, φθῖσις, ἀφθῖτος· ex κρῖνω, κρῖσις, ἀκρῖτος· et ex κλῖνω, κλῖσις, ἀκλῖτος· eadem ex λῶω, λῶσω, fit λῶσις, ἄλῶτος. Vide ad Il. α', 314. et χ', 19. 20.

Ver. 422. 423. — πάντας δὲ δόλους καὶ μῆτιν ὕφαινον, — μέγα γὰρ κακὸν ἐγγύθεν ἦεν.] “Efficacior omni arte imminens necessitas; non usitata modò præsidia, sed “quædam etiam nova admovit.” Quint. Curt. lib. IV. § 15.

Ver. 425. Ἄρσενες οἷες ἦσαν.] Vox οἷες primam fortassè eadem ratione producit ac voces ἀθάνατος, Πριαμίδης, &c. Vide ad Il. α', 398. Barnesius verò edidit οἷης. Cæterùm hinc fortè vox Latina, oves.

Ver. 427. — λύγοισι.] Ἱμαντῶδισι φουτοῖς. Schol.

Τῆς ἐπὶ Κύκλωψ εὔδῃ, πέλωρ, ἀθεμίστια εἰδῶς,
 Σύντρεις αἰνύμενος· ὁ μὲν ἐν μέσῳ ἄνδρα φέρεσκεν,
 Τῶ δ' ἐτέρῳ ἐκάτερθεν ἴτην, σῶντες ἑταίρους. 430
 Τρεῖς δὲ ἕκαστον φῶτ' οἷες φέρον· αὐτὰρ ἔγωγε,
 (Ἄρνεϊός γάρ ἔην, μήλων ὄχ' ἄριστος ἀπάντων),
 Τοῦ κατὰ νῶτα λαβὼν, λασίην ὑπὸ γαστέρ' ἔλυσθεῖς
 Κεῖμην· αὐτὰρ χερσὶν αἴτου δεσπεσίοιο
 Νωλεμέως στρεφθεῖς ἐχόμην τετλήῳτι θυμῷ. 435
 Ὡς τότε μὲν στενάχοντες ἐμείναμεν ἧῶ δῖαν.
 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Καὶ τότ' ἔπειτα νομόνδ' ἐξέσσυτο ἄρσενά μῆλα·
 Θήλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς,
 Οὔθ' αὐτὰ γὰρ σφαραγεῦντο· ἀναξ δ' ὀδύνησι κακῆσι 440
 Τειρόμενος, πάντων οἴων ἐπεμαίετο νῶτα
 Ὀρθῶν ἑσταότων· τὸ δὲ νήπιος οὐκ ἐνόησεν,
 Ὡς οἱ ὑπ' εἰροπόκων οἴων στέρνοισι δέδεντο.
 Ὑστατος ἄρνεϊός μῆλων ἑστειχε θυράζε,

In quibus Cyclops dormiebat, monstrum, nefaria doctus,
 Tres-unà sumens : medius quidem virum ferebat,
 Caeteri autem duo utrinque ibant, servantes socios. 430
 Terni autem virum oves ferebant : caeterum ego,
 (Aries enim erat, pecudum longè optimus omnium.)
 Hujus tergo arrepto, villosum sub ventrem volutus
 Extendebar : at manibus lanae egregiae
 Firmitèr implicitus haerebam constanti animo. 435
 Sic tum quidem ingemiscentes expectavimus auroram divinam.
 Quando autem manè-genita apparuit rosea-digitos Aurora,
 Tum verò deinde ad pascua erumpabant mascula pecora ;
 Foeminae verò balabant immulctae per stabula,
 Ubera enim gravabantur ; dominus verò doloribus gravibus 440
 Afflictus, omnium ovium palpabat terga
 Rectè stantium : illud autem stultus non animadvertit,
 Ut illi sub lanigerorum ovium pectoribus ligati essent.
 Ultimus aries pecorum exhibat foràs,

Ver. 428. Τῆς.] *Al.* τοῖς.

Ver. 432. Ἄρνεϊός γάρ ἔην.] Vide infra ad κ', 190.

Ver. 433. Τοῦ κατὰ νῶτα λαβὼν.] " Alio
 " — modo sibi, alio sociis providet. Hos
 " sub ovibus recondit ; se verò sub ariete,
 " qui totius gregis erat praestantissimus. A-
 " deò ut majorem sui quàm sociorum cu-
 " ram habuerit." *Spondan.* Mirè admodum :
 Liqueat enim *Ulysses*, postquam sociorum
 unumquemque tribus simul constrictis ma-
 ribus ovibus subligasset, se ipsum nequa-
 quam isto modo ligare potuisse ; ideoque
 arietis unius, caeteris majoris, quique ipsum
 solus ferre posset, ventri subvolutum velleri
 adhæsisse ; undè etiam facilè delapsus caete-

ros expeditiùs solvere posset ; infra *ver*
 463.

Ver. 434. — αἴτου.] Τοῦ αἴτου. *Λίγι*
 δὲ τοῦ ἐγείν. *Schol.* Vide supra ad α', 443.

Ver. 438. — νομόνδ' ἐξέσσυτο — μῆ-
 λα.] Editiones vulgatae vertunt, " ad pascua
 " exegit pecora." Sed malè : Nam vox ἐξέ-
 σσυτο significationem activam non habet.
 Vide *Iliad.* 4, 1. *Odyss.* 1, 373. μ', 366.
 Rectiùs *Barnesius* ; " ad pascua prorump-
 " bant."

Ver. 444. Ὑστατος ἄρνεϊός.] " Legitur eti-
 " am," inquit *Henricus Stephanus*, " Ὑστα-
 " τος δ' ἄρνεϊός in nonnullis editionibus."
 Sed hoc, uti et ipse annotat, versum peri-
 mit.

Λαχμῶ στεινόμενος, καὶ ἔμοι πυκινὰ φρονέοντι. 445
 Τὸν δ' ἐπιμασσάμενος προσέφη κρατερὸς Πολύφημος.
 Κριὲ πέπον, τί μοι ᾧδε διὰ σπέος ἔσσυο μῆλων
 Ὑστατος; οὔτι πάρος γε λελειμμένος ἔρχεαι οἴων,
 Ἀλλὰ πολὺ πρῶτος νέμεαι τέρεν' ἀνθεα ποιης,
 Μακρὰ βιβάς· πρῶτος δὲ ρόας ποταμῶν ἀφικάνεις· 450
 Πρῶτος δὲ σταθμόνδε λιλαίεαι ἀπονέεσθαι
 Ἐσπέριος· νῦν αὖτε πανύστατος· ἢ σύγ' ἀνακτος
 Ὀφθαλμὸν ποθέεις; τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξαλάωσεν,
 Σὺν λυγροῖς ἐτάροισι, δαμασσάμενος φρένας οἴνω,
 Οὔτις, ὃν οὔπω φημί πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον. 455
 Εἰ δὴ ὁμοφρονέοις, ποτιφανήεις τε γένοιο,
 Εἰπέιν, ὅππῃ κείνος ἐμὸν μένος ἤλασκάζει·
 Τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέος ἄλλυδις ἄλλη

Vellere gravatus, et me multa cogitante. 445

Hunc autem palpatum allocutus est fortis Polyphemus :

“ Arias chare, quid mihi ita per speluncam exis pecudum

“ Ultimus ? neutiquam antea silicet relictus venire-soles ab ovibus,

“ Sed multò primus pasceris teneros flores herbae,

“ Magnis-passibus incedens ; primusque ad fluentia fluviorum pervenis : 450

“ Primus porrò in stabulum cupis redire

“ Vespertinus ; nunc contrà omnium-ultimus : num tu domini

“ Oculum desideras ? quem vir malus eruit,

“ Cum perniciosi sociis, postquam domuisset mentem vino,

“ Outis ; quem nondum existimo elapsum esse mortem. 455

“ Si jam idem-mecum-sentires, vocalisque fieres,

“ Ut-diceres, ubinam ille meum robur evitet ;

“ Profectò ei cerebrum per speluncam huc et illuc

Ver. 445. Λαχμῶ.] *Al.* Λάχων.
 Ver. 446. — ἐπιμασσάμενος.] Vide ad
Il. ε', 564.

Ver. 447. Κριὲ πέπον.] “ Polyphemum
 “ Homerus cùm immanem ferumque finx-
 “ isset, cum ariete etiam colloquentem fa-
 “ cit, ejusque laudare fortunas, quòd, quâ
 “ vellet, ingredi posset ; et, quæ vellet, at-
 “ tingere.” *Cic. Tusc. Disput. lib. V. cap. 39.*

Ver. 453. 454. — τὸν ἀνὴρ κακὸς ἐξα-
 λάωσι, — δαμασσάμενος φρένας οἴνω.]

Ὁ ξίνος — μ' ἀπώλεισι,

Ὁ μισρός· ἅς μοι δοῦς τὸ πῶμα, κατίκαυσι.

Euripid. Cyclops, ver. 672.

Ver. 455. — ὃν οὔπω φημί πεφυγμένον εἶναι.]

Ἄλλ' οὔτι μὴ φύγητε τῆς δ' ἔξω σίτρας
 Χαίροντες —. *Euripid. ibid. ver. 662.*

Ibid. — πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον.] “ *Εοικε*
σκωπτικῇ παρηχόσει (inquit Eustathius) —

Ἐχρῆν γὰρ εἰπεῖν, πεφυγμένον εἶναι ὄλεθρον.
 Atqui eadem Syntaxi alibi utitur Poeta :

Μοῖραν δ' οὔτινα φημί πεφυγμένον ἔμμεναι
 ἀνδρῶν. *Iliad. ζ', 488.*

Ὅ οἱ νῦν ἔτι γ' ἴσσι πεφυγμένον ἄμμι γινέσ-
 θαι. *χ', 219.*

Cæterùm *Barnesius* hoc in loco edidit *πι-*
φυγμένον. Rationibus parùm idoneis. Vide
 ad *Il.* ζ', 488.

Ibid. — εἶναι ὄλεθρον.] *Al.* ἔμμεν' ὄλεθ-
 ρον.

Ver. 458. Τῷ κέ οἱ ἐγκέφαλός γε διὰ σπέ-
 ος.]

— O si quis referat mihi casus Ulyssen,
 Aut aliquem è sociis, in quem mea sæ-
 viat ira,

Viscera cujus edam, cujus viventia dextrâ
 Membra meâ laniem — ;

Quàm nullum aut leve sit damnum mi-
 hi lucis ademta !

Ovid. Met. lib. XIV. ver. 192. 197

Cæterùm *Eustathius* in commentario citat,
 Τῷ καί οἱ ἐγκέφαλός γε ποτὶ σπέος.

Θεινομένου βραίοιτο πρὸς οὐδεῖ· καθδὲ ἔμὸν κῆρ
Λυγρῆτιε κακῶν, τὰ μοι οὐτιδανὸς σίρει Οὐτίς. ✓

460

“Ὡς εἶπᾶν, τὸν κρῖον ἀπὸ ἔο πέμπε Δύραζε,
Ἐλθόντες δ’ ἤβαιον ἀπὸ σπέιους τε, καὶ αὐλῆς,
Πρῶτος ὑπ’ ἀρνειοῦ λυόμεν, ὑπέλυσσα δ’ ἑταίρους.
Καρταλίωσθε δὲ τὰ μῆλα ταναύτοδα, τίσινα δέμω,
Πολλὰ περιτροπέοντες ἐλαύνομεν, ὄφρ’ ἐπὶ νῆα
Ἰκόμεθ’· ἀσπᾶσισι δὲ φίλοις ἐτάροισι Φάηημεν,
Οἳ σύγομαι Δάικτον· τούσθε στενάχοντο γυνῶντες.

465

Ἄλλ’ ἐγὼ οἶκ’ εἶμι, αἰὶάδ’ ὄφρασι νεῦν ἐκάστῳ,
Κλαίειν ἄλλ’ ἐκίλευσα Δωῶσθε καλλιπείριχα μῆλα
Πολλὰ ἐν νηὶ βαλόντασθε ἐπιπλεῖν ἀλμυροῖσθε ὕδασθε·

470

Οἳ δ’ αἰψὸν εἰσέειπον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κἀκίζου·
Ἐξῆσθε δ’ ἐζόμενοι πολλὴν ἄλλα τύπτου ἐρετμοῖσθε.
Ἄλλ’ ὅσθε τόσσου ἀπῆν, ὅσσοι τε γέγωνε βοήσασθε,
Καὶ τότ’ ἐγὼ Κύκλωπα προσηύδαμ περταμίσισι·

Κύκλωψ, οἶκ’ ἄρ’ ἔμελλεσθε ἀνάκλιδοσθε ἀνδρῶσθε ἑταίρουσθε ✓

475

* Eriso spurgeretur ad solum; mentis vero cur
“ Quiesceret à malis, quae mihi nullius-pretii vir intulit Outis.” 460
Sic locutus, arctem à se mimitur foras.
Quam-venissemus autem paululum à speluncâque et chorthe,
Primum ab ariete me expediri; solvi verò socios.
Celeritèr autem pecora longipeda, pinguis adipe,
Multa circumducentes abigebamus; donec ad navem
Pervenissemus; desideratèr verò charis sociis apparuimus,
Qui effugimus mortem: caeteros autem iugebant fientes.
Sed ego non sinebam, superciliis autem innuebam univique.
Nè fterent; sed jussi celeritèr, pulchris-velleribus pecora
Multa in navem eim-impulissent, navigare saluam aquam. 465
Illi verò statim conscendebant, et per transira sedebant;
Omniqueque sedentes circum mare verberabant remis.
Sed quatenus inuicem aberant, quatenus utique iactant-possent clamare.
Tum verò ego Cyclopem alloquebar conuivis:
“ Cyclops, non ergò eras umbellis viri socios 475

Ver. 459. — καθδὲ ἔμὸν κῆρ.] *Al.* καθδὲ
καὶ δ’ ἔμω.
Ver. 461. Ἐλθόντες ὕ βαιον φε.] Ὅσοι το-
λμασθε σθ. “ Ἐλθόντες ὕ βαιον ἀπὸ σπέιους
“ σθ καὶ αὐλῆς. Πρῶτος ὑπ’ ἀρνειοῦ λυόμεν.”
Eustath. De hujusmodi Syntacti, vide infra
ad μ’, 75. et ad *N.* α’, 224.
Ver. 462. — ταναύτοδα.] Ita ex *Eustathio*
et ex *Manthio* *Επισημασθε* ad *Θο.* *Bentleio*
collatus. *Vulg.* ταναύτοδα. Ταναύτοδα δὲ λέ-
γουσθε, αὐτὰ τὰ μακροπόδα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ στενο-
πόδα καὶ τὰ βραχέστατα κατὰ τὸν ἔμω.
Eustath.

Ver. 468. — αἰὶάδ’ ὄφρασι νεῦν ἐκάστῳ
Κλαίειν.] *Al.* ἐν ὕ βραχίσι νεῦν. Minus rectè.
Superciliosum enim auro flere prohibebat
Πύρρος: Propriamque hanc vocis ἀνακλιδοσθε sig-
nificatione:
Δασίσι δ’ ἀπέμπε καρμῶσθε ὡσθε Ἀχιλλεύσθε.
Οὐδ’ εἴα ἕμενα. — *Πινδ.* γ’, 205.
Ἄλλ’ Ὀδυσσεὺσθε ἐπίμωσθε, καὶ ἔσχεσθε ἕμενα τῶσθε
Odys. φ’, 129.
Ver. 475. — ἀνάκλιδοσθε ἀνδρῶσθε.]
Τὸ δὲ “ ἀνάκλιδοσθε ἀνδρῶσθε” πρὸς τὰ τοῦ *Κυκλω-
πῶσθε* ἀποκρίνωσθε, δὲ φέρεσθε [suprà ver. 460.]
οὐτιδανὸν ἔρη τὸν Ὀδυσσεῖα. *Eustath.*

Ἔδμεναι ἐν σπήϊ γλαφυρῷ κρατερῆφι βίηφι.

Καὶ λίην σέ γε μέλλε κιχῆσεσθαι κακὰ ἔργα.

Σχέτλι· ἐπεὶ ξείνους οὐχ ἄζω σῶ ἐνὶ οἴκῳ

Ἐσθῆμεναι τῷ σε Ζεὺς τίσατο καὶ θεοὶ ἄλλοι.

Ὡς ἐφάμην ὁ δ' ἔπειτα χολώσατο κηρόθι μᾶλλον 480

Ἦκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο·

Κὰδ δ' ἔβαλε προπάροισθε νεῶς κυανοπρώροιο,

Τυτθὸν ἐδεύησεν δ' οἴηϊον ἄκρον ἰκέσθαι.

Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·

Τὴν δ' αἰψ' ἤπειρόνδε παλιρρόθιοι φέρε κῦμα, 485

Πλημμυρὶς ἐκ πόντοιο, δέμασε δὲ χέρσον ἰκέσθαι.

“ Comesurus in speluncâ cavâ, fortî vi.

“ Et abundè te utique assecutura erant mala facta tua,

“ Inique: quoniam hospites non verebaris tuâ in domo

“ Comedere: ideo te Jupiter ultus-est et dii alii.”

Sic dixi; ille autem deinde iratus-est ex-corde magis:

Misit autem abruptum verticem montis magni;

Dejecitque ante navem nigram-proram-habentem;

Paululùm verò abfuit quin clavum extremum attingeret.

Inundavit autem mare decidente à petrâ:

Ipsam autem (navim) statim ad continentem refluxus ferebat fluctus, 485

Inundatio ex mari, adegitque prope terram ut-veniret.

Ver. 481. Ἦκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος.] Φεβόμενος τούτου τὸ ἀδύνατον, προκατασκευάζει τοῦτοι ἄνδρα τῷ λοιπῷ διηγήματι, ὡς μηδὲ τὸν περὶ τούτου λόγον ἀπιστοὶ καταστήσῃσι λιχθέντα. Hermogenes de Inventione, lib. IV. cap. 12. Vide supra ad ver. 191.

Fert ingens toto connixus corpore saxum,
Haud partem exiguam montis. —

Æn. X. 127.

———— Vidi cum monte revulso
Immanem scopulum medias permisit in
undas.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 181.

Ibid. — κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο.] Μισαφορὰ δὲ, ἥτις ἐστὶν ἀπὸ τοῦ κυρίως δηλουμένου πράγματος ἐφ' ἕτερον μετνηγημένον, μετὰ τῆς ἀμφὸν ἀναλόγου ἐμοσύνης, καὶ πλελλὴ ἐστὶ καὶ σοικίλη παρ' αὐτῶν. [Ὁμήρω] εἰς ἐστίν. “ Ἦκε δ' ἀπορρήξας κορυφὴν ὄρεος μεγάλοιο ” — ἐν γὰρ λόγῳ ἔχει κορυφὴν πρὸς ἄνευτον, τοῦτοι καὶ ἡ ἀκρότητα πρὸς τὸ ὄρος. — Ἀλλὰ τὸ χρέσσασθαι τοῖς ἐμοῖσι, ἀντὶ τῶν κυρίων, ἐμάσιν, ἐπιδύστηρον καὶ ἰναργύστηρον τοῦ τὸν λόγον. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, § 7. Ubi notandum pro Ἦκε δ' ἀπορρήξας, legisse hic Dionysium, Ἦκε δ' ἀπορρήξας.

Ver. 482. — προπάροισθε.] Barnosius

hoc in loco, μετόπισθε infra ver. 559. προπάροισθε legendum existimat. Sed vide infra ad ver. 485.

Ver. 485. Τυτθὸν ἰδέσθαι δ' οἴηϊον ἄκρον ἰκέσθαι.] Ἐν μὲν τῇ πρώτῃ βελῆ εἰς ἐνέσθαι ἐστὶ πῶς ὁ λίθος ὁ πρὸς τὴν ἔμπροσθεν ἐνθα ὁ πλοῦς ἦν τῆς πρώτης, καὶ κλύσας οὕτω τὴν θάλασσαν, ἰδέσθαι ἰδέσθαι ἰκέσθαι εἰς ἄκρον οἴηϊον, ἦγον καθιέσθαι τοῦ εἰακίου τοῦ περὶ τῆς πρώτης. Ἐν δὲ τῇ δευτέρῃ βελῆ πάντων καλῶς κίεται ἰδέσθαι γὰρ πρὸς ὁ λίθος βραχὺ ἰδέσθαι ἰκέσθαι κατὰ τοῦ πηδάλιου. Διὸ ἐν μὲν τοῖς πρώτοις στίχοις, εἰ, “ Τυτθὸν ἰδέσθαι οἴηϊον ἄκρον ἰκέσθαι, ” ἄστειρα ἔχει μετὰ ἐοικεῖν ὡς ἀρῶσαι μὲν ἴσως ἐν, ἐκείνην δὲ ἐπιλέξιμεν. Eustath. Porro in uno MS. scriptum reperit Tho. Bentleius, Τυτθὸν, ἰδέσθαι δ. ἔσθ. Ac constructio quidem aptior esset, si istud Τυτθὸν ad precedentia referretur: Alioquin enim vocula δὲ inusitatius videtur transposita.

Ibid. — οἴηϊον.] Πηδάλιον, παρὰ τὸ εἰακίλιον, ὃ ἐστὶ κατῴνοον. Schol.

Ver. 484. — κατερχομένης ὑπὸ πέτρης.] Ἦγον καθιέσθαι. Χρῆνος γὰρ καὶ οὐ ἐπὶ ἰδέσθαι ἀντὶ χρένου. Malè: Æquè enim facile scribere potuisset Homerus, (si ita voluisset,) καθιέσθαι ὑπὸ πέτρης.

Ver. 486. — δέμασε δὲ χέρσον ἰκέσθαι.] Ἐγγίσει ἐνέσθαι τῇ γῆ. Schol.

- Αὐτὰρ ἐγὼ χεῖρεσσι λαβὼν περιμήκεια κοντὸν
 ὦσα παρέξ· ἐτάροισι δ' ἐποτρύνας, ἐκέλευσα
 Ἐμβαλέειν κώπης, ἴν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν,
 Κρατὶ κατανεύων· οἳ δὲ προπεσόντες ἔρυσσον. 490
 Ἄλλ' ὅτε δὴ δις τόσσον ἄλα πρήσσοντες ἀπῆμεν,
 Καὶ τότε ἐγὼ Κύκλωπα προσήυδων ἀμφὶ δ' ἐταῖροι
 Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος·
 Σχέτιλιε, τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἄνδρα;
 Ὅς καὶ νῦν πόντονδε βαλὼν βέλος, ἤγαγε νῆα 495
 Αὐτὶς ἐς ἠπειρον, καὶ δὴ φάμεν αὐτόθ' ὀλέσθαι.
 Εἰ δὲ φθελγξάμενου τεῦ, ἢ αὐδήσαντος ἄκουσε,
 Σύν κεν ἄραξ' ἡμέων κεφαλᾶς, καὶ νήϊα δοῦρα,
 Μαρμάρῳ ὀκρυόεντι βαλὼν· τόσσον γὰρ ἴησιν.
 Ὡς φάσαν· ἄλλ' οὐ πείθον ἐμὸν μεγαλήτορα θυμὸν, 500
 Ἀλλὰ μιν ἄψορρον προσέφην κεκοτηότι θυμῷ·
 Κύκλωψ, αἶκεν τίς σε κατὰ θνητῶν ἀνθρώπων

At ego manibus sumpto praelongo conto
 Detrusi à littore; sociosque hortatus, jussi
 Incumbere remis, ut malum fugeremus,
 Capite annuens: illi verò incumbentes remigabant. 490
 Sed quando jam bis tantum mare sulcantes aberamus,
 Tum verò ego Cyclopem alloquebar; circùm verò socii
 Blandis verbis inhiabant aliundè alius:
 "Imprudens, cur vis irritare ferum virum?
 "Qui etiam nunc in pontum jacto telo deduxit navem 495
 "Rursùs ad continentem, et sanè existimabamus illic nos perituros.
 "Si verò vociferatum aliquem, aut locutum audisset,
 "Collisisset nostra capita, et navalia ligna,
 "Saxo aspero conijecto; tantum enim jaculatur."
 Sic dixerunt: sed non flectebant meum generosum animum,
 Sed ipsum rursùs allocutus sum irato animo:
 "Cyclops, si quis te inter mortales homines 500

Ver. 487. — περιμήκεια κοντόν.] Ὅσοι κον-
 τόν, ὄπλον ὀδε ναυτικόν ὁ Ποιητής, οὐ μὴν πολι-
 μικόν. Eustath.

Ver. 488. — ἐκέλευσα Ἐμβαλέειν κώπης.]

— κάρυξι δ' αὐτοῖς

Ἐμβαλεῖν κώπαισι

Pindar. Pythior. Ode IV. ver. 356.

Colligere arma jubet, validisque incum-
 bere remis. Æn. V. 15.

Ver. 490. — κατανεύων.] Quâ ratione
 hæc vox secundam producere possit, vide
 suprâ ad ver. 242. et ad Il. ζ', 62. et π', 174.
 Alii verò, notante Barnesio, hîc legendum
 volunt κατανεύων, et κατὰ νύων. "Quin et
 "κάτω νύων (inquit Barnesius) legi potest."
 Sed hoc valdè esset invenustum.

Ver. 491. Ἄλλ' ὅτε δὴ δις τόσσον.] Πῶς οὖν
 ἀκούει; προεῖρηκε γὰρ [ver. 475.] "Ἄλλ' ὅτε
 "τόσσον ἀπῆν, ὅσσον τε γίγωνι βοήσας." Ἡ-
 τοι μιγαλόφωνος ὁ Ὀδυσσεύς, ἢ δις ἐπὶ τὸ αὐτὸ
 μέρος ἀπίσχυρον πάλιν οὕτως γὰρ ἢ ναῦς ἠ-
 νέχθη. Schol. Quæ posterior explicatio du-
 rior videtur. Καὶ ἐστὶ νοση, ὅτι καὶ Ὀδυσ-
 σεύς ἐπέστινε καὶ αὐτὸς τὴν φωνήν. Eusta-
 thius.

Ver. 494. Σχέτιλιε, τίπτ' ἐθέλεις.] Δημοσθί-
 νους δι' λοιδοροῦντος τὸν Ἀλέξανδρον ἤδη προσάγον-
 τα ταῖς Θήβαις, ἔφη [ὁ Φωκίων.] "Σχέτιλιε,
 "τίπτ' ἐθέλεις ἐρεθιζέμεν ἄγριον ἄνδρα." Plu-
 tarch. in Phocione.

Ver. 499. — ὀκρυόεντι.] Ἀλ. ὀκροῖοντι.

Ver. 502. — κατὰ θνητῶν.] Barnesius
 ex Eustathio edidit καταθνητῶν.

Ὄφθαλμοῦ εἴρηται ἀεικελίην ἀλαωτὺν,
 Φάσθαι, Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον ἐξαλαῶσαι,
 Υἱὸν Λαέρτεω, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἰκίᾳ ἔχοντα. 505

Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μὲ οἰμῶξας ἡμείβετο μύθῳ·
 ὦ πόποι, ἧ μάλα δὴ με παλαίφατα Δῖσφαθ' ἰκάνει.
 Ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνὴρ ἠΰς τε μέγας τε,
 Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνη ἐκέκαστο,
 Καὶ μαντευόμενος κατεγῆρα Κυκλώπεσσιν· 510

Ὅς μοι ἔφη τάδε πάντα τελευτήσεσθαι ὀπίσσω,
 Χειρῶν ἐξ Ὀδυσῆος ἀμαρτήσεσθαι ὀπωπῆς.
 Ἄλλ' αἰεὶ τινα φῶτα μέγαν καὶ καλὸν ἐδέγμην
 Ἐνθάδ' ἐλεύσεσθαι, μεγάλην ἐπιειμένον ἀλκὴν·
 Νῦν δὲ μὲ, ἐὼν ὀλίγος τε, καὶ οὐτιδανὸς, καὶ ἄκιυς, 515

“ De oculi interrogaverit foedâ caecitate,

“ Dic, Ulysses urbium-eversorem excaecâsse te,

“ Filium Laërtis, in Ithacâ aedes habentem.”

505

Sic dixi; ille autem mihi ejulans respondebat sermone:

“ Papae! certè omninò jam me antiqua vaticinia attingunt.

“ Erat quidam hîc vates vir bonusque, magnusque,

“ Telemus Eurymides, qui vaticiniis excellebat,

“ Et vaticinans consenescebat inter Cyclopas;

510

“ Qui mihi dixit haec omnia perfectum-iri in posterum,

“ Manibus ex Ulyssis privatum-iri visu.

“ Sed semper aliquem virum ingentem et pulchrum expectabam

“ Huc venturum esse, magno praeditum robore:

“ Nunc autem me, parvusque cùm-esset, et nullius-pretii, et imbellis,

515

Ver. 504. Φάσθαι, Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον, &c.] Artificiose hîc, ad Cyclopem magis exacerbandum, *nomen, parentes, patriarique* singulatum exponit. Ἡ γὰρ ὀργή, τῶν κατ' ἴκαστον ἰστί ———. Διὸ ὀρθῶς πεποιήται, “ Φάσθαι, Ὀδυσσῆα πτολιπόρθιον,” ὡς οὐ τιτιμωρημίνας εἰ μὴ ἤθεστο καὶ ὑφ' οὗ, καὶ ἀπ' ὅτου. *Aristot. Rhetoric. lib. II. cap. 3.*

Ibid. Φάσθαι.] Τὸ δὲ “ Φάσθαι,” ——— ἀρίσκει τοῖς πλείοσι ἀπὸ τοῦ ἰφάμην μίσου ἀορίστου διωτέρου γινίσθαι, διὸ καὶ παροξυτονίσθαι, ὡς φύσει βραχίως ὄντος τοῦ παρατιλιύτου α· κατὰ δὴλον καὶ ἐκ τοῦ ἰφατο. *Eustath. Rectè.* Vide ad II. ζ', 471. *Al. Φάσθαι.*

Ibid. et ver. 530. ——— πτολιπόρθιον.] *Al. πτολιπόρθον* notante *Barnesio.* Vide et supra ad α', 2.

Ver. 507. ὦ πόποι, ἧ μάλα δὴ με παλαίφατα Δῖσφαθ' ἰκάνει.]

Αἱ, αἱ παλαιὸς χρῆσιμος ἐκτιραίνονται.

Τυφλὴν γὰρ ὄψιν ἐκ σείδιν σχήσειν μ' ἴφη

Τροίας ἀφορηθέντος ———.

Euripid. Cyclops, ver. 692.

Ver. 508. Ἔσκε τις ἐνθάδε.] Ἐνθά ἰστίον ὄτ·

τὸ “ ἴσκι” δοκοῦν κοινότερον ἀπὸ τοῦ ἴω, ἴσω, ἴσκω, γίνεσθαι, Ἡρακλίδης ἄλλως σκυωρεῖ. *Eustath. Rectius, ut opinor, Scholiastes ad II. β', 559.* Τὰ γὰρ “ ἴσκ,” ἧ καὶ “ ἴσκ,” συλλαβαί, κατ' Ἰλιάδα, μόνον ἐν τοῖς παρατατικαῖς τε καὶ ἀορίστοις ἰσιντίθενται.

Ver. 509. Τήλεμος Εὐρυμίδης, ὃς μαντοσύνη ἐκέκαστο.]

Telemus Eurymides, quem nulla fefellerat ales,

Terribilem Polyphemon adit: Lumenque quod unum

Fronte geris mediâ rapiet tibi, dixit, Ulysses.

Ovid. Metam. lib. XIII. ver. 771.

Ibid. Τήλεμος Εὐρυμίδης.] *Scholiastes ad Theocrit. Idyll. VI, 23.* legit, Τήλεμος Εὐρύμαχος· notante *Barnesio.*

Ver. 515. ——— ὀλίγος τι, καὶ οὐτιδανὸς, καὶ ἄκιυς.] Quanta sit vocularum harum vis et ἴμφασις facillè sentiet quicumque eas vocabulis quibuscunque aliis idem significantibus mutaverit. Siquis nimirum hoc in loco, ut rectè observavit *Aristoteles*, pro “ ὀλίγος τι, “ καὶ οὐτιδανὸς, καὶ ἄκιυς,” μικρὸς τι καὶ ἀσ-

Ὁφθαλμοῦ ἀλάωσεν, ἐπεὶ μ' ἔδαμάσσατο οἶνω.
 Ἄλλ' ἄγε δεῦρ' Ὀδυσσεῦ, ἵνα τοι παρ ξείνια θείω,
 Πομπήν τ' ὄτρυνω δόμεναι κλυτὸν Ἐννοσίγαιον.
 Τοῦ γὰρ ἐγὼ πάϊς εἰμί, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεται εἶναι.
 Αὐτὸς δ', αἶκ' ἐθέλησ', ἴησεται, οὐδέ τις ἄλλος,
 Οὔτε θεῶν μακάρων, οὔτε θνητῶν ἀνθρώπων.

520

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Αἶ γὰρ δὴ ψυχῆς τε καὶ αἰῶνός σε δυναίμην
 Εὖνιν ποιήσας πέμψαι δόμον Ἄϊδος εἶσω·

Ὡς οὐκ ὀφθαλμόν γ' ἴησεται οὐδ' Ἐννοσίχθων.

525

Ὡς ἐφάμην· ὁ δ' ἔπειτα Ποσειδάωνι ἀνακτι
 Εὔχετο, χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα·

Κλυῖθι, Ποσειδάων, γαίηοχε, κυανοχαῖτα·

Εἰ ἔτεόν γε σὸς εἰμί, πατὴρ δ' ἐμὸς εὔχεται εἶναι,

“ Oculo privavit, postquam me domuisset vino.

“ Sed age huc-veni, Ulysses, ut tibi hospitalia praebeam,

“ Deductionemque hortor ut-det inclutus Neptunus:

“ Hujus enim ego filius sum, pater autem is meus gloriatur esse:

“ Ipse autem, si voluerit, sanabit, neque quisquam alius,

520

“ Neque deorum immortalium, Neque mortalium hominum.”

Sic dixit; at ego ipsum respondens alloquebar:

“ Utinam enim jam animâ et vitâ te possem

“ Privatum mittere domum Plutonis intra:

“ Adeò haud oculum utique sanabit neque Neptunus.”

525

Sic dixi: ille autem deinde Neptuno regi

Supplicabat, manus tendens ad coelum stellatum:

“ Audi, Neptune, terram-continens, caerulee-crines:

“ Si reverà tuus sum, patremque te meum profiteris esse,

θινικός, καὶ ἀειδής, vel aliud quicquam istiusmodi substituerit; τὸ ἀρμόττον ὅσον διαφέρει ἐπὶ τῶν ἰσῶν, θεωρεῖσθω. — τὸ μὲν φαίνεται καλὸν, τὸ δὲ εὐτελές. *Poetic. cap. 22.* Malè igitur hîc *Eustathius*; “Ὅτι τὸ ὀλίγος (inquit) — ἰνταῦθα ἐπὶ μεγίθους ληφθῆν, τὸν μικρὸν ἰσήμενιν. — Πάντως δὲ ταυτὸν, ὀλίγον εἰπεῖν, καὶ τυτθὸν, καὶ μικρὸν. Καὶ δῆλον αὐτὸ καὶ ἐκ τοῦ Τυδείδ, ὅς — μικρὸς ἦν δέμας. — Ἐστὶ καὶ ἰνταῦθα φάναι, ὡς Ὀδυσσεὺς ὀλίγος μὲν ἦν τὸ μέγεθος, &c. Nempè non advertisse videtur vir eruditus vocem μικρὸς “parvus,” tantum significare; at ὀλίγος non modò “parvus,” sed et “despicibilis, contemptui habendus.” Rectè itaque dicitur, Τυδεύς τοι μικρὸς μὲν ἦν, *Il. é, 801.* non æquè rectè diceretur, Τυδεύς τοι ὀλίγος, &c. Vide infra ad *ύ, 259.*

Ibid. — ἀκικυς] *Al. ἀικηής.*

Ver. 516. — ἀλάωσεν, ἐπί μ' ἔδαμάσσατο.] *Al. ἀλάωσας, ἐπί μ' ἔδαμάσσατο.*

Ver. 520. — αἶκ' ἰθέλησιν, ἴησεται.] Quoniam τοχ ἴησεται infra *ver. 525.* primam pro-

ducat, ideò *Barnesius* hoc in loco edidit, αἶκ' ἰθέλησ' ἴησεται. Quocum facit et MS. à *Tho. Bentleio* collatus. Sed, ut opinor, nihil opus. Corripi enim potest istud i propter sequentem vocalem. Vide ad *Il. ó, 24.*

Ver. 523. Αἶ γὰρ δὴ.] Refertur istud γὰρ non ad aliquid quod jam antè erat dictum, sed ad id quod elegantè reticetur de Ulyssis erga Cyclopem odio implacabili. Vide ad *Il. é, 22.*

Ver. 527. Εὔχετο, χεῖρ' ὀρέγων εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα.]

— duplices tendens ad sidera palmas.

Æn. I, 93.

Et duplices cum voce manus ad sidera tendit.

Æn. X, 667.

Ibid. — οὐρανὸν ἀστερόεντα.]

— stellantis regia cœli.

Æn. VII, 210.

— cœlum stellis fulgentibus aptum.

Æn. XI, 202.

Δὸς μὴ Ὀδυσσῆα πολιπόρθιον οἴκαδ' ἰκέσθαι, 530
Υἱὸν Λαέρτew, Ἰθάκῃ ἐνὶ οἴκῳ ἔχοντα.

Ἄλλ' εἴ οἱ μοῖρ' ἐστὶ φίλους τ' ἰδέειν, καὶ ἰκέσθαι.

Οἶκον εὐκτίμενον, καὶ ἐὴν ἐς πατρίδα γαῖαν,

Ὅψε κακῶς ἔλθοι, ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἑταίρους,

Νηὸς ἐπ' ἀλλοτρίας, εὖροι δ' ἐν πῆματα οἴκῳ. 535

Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος· τοῦ δ' ἔκλυε Κυανοχαίτης.

Αὐτὰρ ὄγ' ἕξαυτίς πολὺ μείζονα λᾶαν ἀείρας,

Ἦκ' ἐπιδιδήσας· ἐπέρεισε δὲ ἴν' ἀπέλεθρον.

Κὰδ δ' ἔβαλεν μετόπισθε νεῶς κυανοπρώροιο,

Τυτθὸν ἐδεύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἰκέσθαι. 540

Ἐκλύσθη δὲ θάλασσα κατερχομένης ὑπὸ πέτρης·

Τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θεμωσε δὲ χέρσον ἰκέσθαι.

Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἀφικόμεθ', ἔνθα περ ἄλλαι

“ Da, ut nè Ulysses urbium-eversor in patriam veniat, 530

“ Filius Laërtis, in Ithacâ domum habens.

“ At si ei fatale est amicosque videre, et pervenire

“ Domum ad benè-aedificatam, et suam in patriam terram ;

“ Serò malè veniat, amissis omnibus sociis,

“ Nave in alienâ ; inveniaturque calamitates domi.” 535

Sic dixit precans : eum autem audivit Neptunus.

Caeterùm ille rursùs multò majore lapide sublato,

Misit circum-rotatum, intendit autem vim immensam.

Dejecit verò post navem nigram-prorâ,

Paululùm abfuit autem, quin clavum extremum attingeret. 540

Inundavit verò mare decedente à petrâ :

Ipsam autem (navem) ulteriùs ferebat fluctus, adegitque prope terram ut-veniret.

Sed quando jam ad insulam pervenissemus, ubi scilicet caeterae

Ver. 530. — [Ὀδυσσῆα πολιπόρθιον.] Τὸ δὲ “ πολιπόρθιον” ———— ἰκῆ παρέρρηπται. Τί γὰρ ἴδιαι τὸν Κύκλωπα ἴπαινον Ὀδυσσείας ἴπαινον ; ἴσως δὲ καὶ ἱρωνικῶς αὐτὸ ἴπαινον ὁ Κύκλωψ. Eustath. Satis inficetè. Repetit enim solummodò hoc Polyphemus ex Ulyssis sermone suprâ ver. 504.

Ver. 531. Τὸν Λαέρτιω.] Deest hic versus in MS. à Tho. Bentleio collato.

Ver. 532. Ἄλλ' εἴ οἱ μοῖρ' ἐστὶ, &c.]

————— Si tangere portus

Infandum caput, ac terris adnare necesse est,

Et sic fata Jovis poscunt; hic terminus hæret :

At bello audacis populi vexatus et armis, Finibus extorris, complexu avulsus Iūli, Auxilium imploret, videatque indigna suorum

Funera ; nec, cùm se sub leges pacis ini- quæ

Tradiderit, regno aut optatâ luce fruatur :

Sed cadat ante diem, mediâque inhumatus arenâ. Æn. IV, 612.

Quem locum Macrobius inter eos recenset, in quibus Poetarum “ par penè splendor am- borum est.” Lib. V. cap. 12.

Ver. 537. Αὐτὰρ ὄγ' ἕξαυτίς.

Vidi iterùm, veluti tormenti viribus acta, Vasta giganteo jaculantem saxa lacerto.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 185.

Ver. 538. ———— ἰστίρμι δὲ ἴ' ἀπίλεθρον.]

Ἦγον ἰπιστήριζι τῷ λίθῳ διὰ τῆς ἐπιδιδήσειως δύναμιν πολυπίλεθρον. Eustath. in comment. ad ver. 486. suprâ.

Ver. 539. ———— μετόπισθε.] Barnesius hic legendum censet προπάροισι. Atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus. Vide suprâ ad ver. 482. 483.

Ver. 540. Τυτθὸν ἰδιύησεν δ' οἰήϊον ἄκρον ἰκέσθαι.] Ἐπὶ τοῦ προτέρου ἀθετιῖται· πῶς γὰρ ἂν ἔμπαλιν ἡ ναῦς ἠνέχθη ; Schol. Vide suprâ ad ver. 485.

Ver. 542. Τὴν δὲ πρόσω φέρε κῦμα, θεμωσε

Νῆες εὖσσελμοι μένον ἀθρόαι, ἀμφὶ δ' ἑταῖροι
 Εἶατ' ὀδυρόμενοι, ἡμέας ποτιδέγμενοι αἰεὶ· 545
 Νῆα μὲν ἐνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
 Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Μῆλα δὲ Κύκλωπος γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες,
 Δασσάμεθ', ὡς μήτις μοι ἀτεμβόμενος κίοι ἴσης.
 Ἄρνεϊόν δ' ἐμοὶ οἶον εὐκνήμιδες ἑταῖροι, 550
 Μήλων δαιομένων, δόσαν ἔξοχα· τὸν δ' ἐπὶ Δινὶ
 Ζηνὶ κελαινεφεῖ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει,
 Ῥέξας, μηρὶ ἔκρον· ὃ δ' οὐκ ἐμπάζετο ἱρῶν,
 Ἄλλ' ἄρα μερμήριζεν, ὅπως ἀπολοίατο πᾶσαι
 Νῆες εὖσσελμοι, καὶ ἐμοὶ ἐρήρηες ἑταῖροι. 555
 Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμαρ, ἐς ἥλιον καταδύντα,
 Ἡμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ.
 Ἥμος δ' ἥελιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθε,
 Καὶ τότε κοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.
 Ἥμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως, 560
 Δὴ τότε ἔγῶν ἐτάροισιν ἐποτρύνων ἐκέλευσα,

Naves bonis-transtris-instructae stabant confertae, circum autem socii
 Sedebant lugentes, nos expectantes semper; 545
 Navem quidem, illuc ubi-venissemus, subduximus in arenis,
 Ipsique porro exivimus in littus maris.
 Pecudes autem Cyclopiis cavâ ex navi sumptas,
 Divisimus, ut nullus mihi privatus abiret aequali-portione.
 Arietem autem mihi soli benè-ocreati socii, 550
 Divisis ovibus, dederunt insuper: eum verò in littore
 Jovi atrarum-nubium-coactori Saturnio, qui omnibus imperat,
 Ubi-sacrificâssem, femora incendebam: ille verò non curabat sacra;
 Sed sanè deliberabat, quo-pacto perderentur omnes
 Naves bonis-transtris-instructae, et mihi dilecti socii. 555
 Sic tunc quidem totâ die, ad solis occasum,
 Sedebamus, epulantes carnesque immensas et vinum dulce.
 Quando verò sol occiderat, et tenebrae supervenerant,
 Tum sanè decubuimus in littore maris.
 Quando autem manè-genita apparuit rosea-digitos Aurora, 560
 Tum verò ego socios adhortans jussi,

δι χέρσον ἰκέσθαι.] Ἡ μὲν γὰρ πρώτη βολή, πρόσθεν τῆς νηὸς πεισοῦσα, ἔστρεψεν ἐκείνην παλιμπλουῖν ἢ δὲ δευτέρα, κατόπιν γενομένη, εἰς τὴν τοῦ πύργου νηοῦ χέρσον θέμισεν ἰκέσθαι τὴν ναῦν. Eustath. ad ver. 486. suprâ. Vide et suprâ ad ver. 483.

Ver. 548. — γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες, Δασσάμεθ'.

Hinc portum petit, et socios partitur in omnes.

Æn. I, 194.

Ver. 553. Ῥέξας.] Vide ad Il. á. 444.

Ibid. — ἔκρον.] Al. ἔκρον, et ἔκρον.

Ver. 554. Ἄλλ' ἄρα μερμήριζεν.] Eustathius in commentario citat, Ἄλλ' ὅγε μερμήριζεν. Atque ita in uno MS. reperit Tho. Bentleius. Quæ fortè et verior lectio. Vide suprâ ad β'. 326.

Ibid. — μερμήριζεν.] Al. μερμήριζεν.

Minus rectè.

Ver. 559. Καὶ τότε κοιμήθημεν.] Al. Δὴ τότε κοιμήθημεν.

Αυτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι·

Οἱ δ' αἰψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·

Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι πολὴν ἄλα τύπτον ἐρετροῖς.

Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ,

565

Ἄσμενοι ἐκ θανάτῳ, φίλους ὀλέσαντες ἐταῖρους.

Ipsosque conscendere et rudentes solvere :

Illi verò statim ingrediebantur, et per transtra sedebant ;

Ordineque sedentes canum mare verberabant remis.

Hinc verò ulterius navigabamus, dolentes corde,

565

Lubentes ex morte, charis amissis sociis.

ΤΗΣ
 ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ
 Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ
 ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Κ΄.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Κ΄.

ἸΑ' περὶ τὸν Αἴολον ἀπαγγέλλει, τὸν τῶν ἀνέμων φύλακα, ὡς ἔδωκεν Ὀδυσσεῖ οὖρον Ζέφυρον, τοὺς ἄλλους ἀνέμους ἐγκαθεύζοντας ἐν ἀσκάῳ· ὃν οἱ ἑταῖροι λύσαντες, κοιμημένου Ὀδυσσεως, ἄτε ἐν αὐτῷ χρυσὸν εἶναι νομίζοντες, ὑπονοστοῦσι πρὸς Αἴολον· οὐ προσιμένου δὲ τοῦ Αἰόλου τὸν Ὀδυσσεῖα, ἐκίϑεν ἀποπλέων, εἰς Λαιστρυγόνας ἀφικνεῖται· παρ' οἷς ἑνδεκα τῶν νεῶν ἀπολέσας, μία εἰς Αἰαίαν τὴν νῆσον παραγίνεται· καὶ σὺν Εὐρυλόχῳ τοὺς ἡμίσεας τῶν ἑταίρων κλήρω λαχόντας ἐκπέμπει πεισομένους, τίνες οἱ κατοικοῦντες· μεταμορφωθέντων δὲ ἐκείνων εἰς σύας ὑπὸ τῆς Κίρκης, πλὴν Εὐρυλόχου, αὐτὸς ἐπὶ ζήτησιν ἔλθων, λαβὼν παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ φάρμακον, τὸ Μῶλυ, οὐδὲν βλάπτεται· ἀλλὰ καὶ τῶν ἑταίρων τὴν ἀρχαίαν φύσιν λαβόντων, ἑναυτὸν παραμείνας παρὰ τῇ Κίρκῃ, εἰς ἄδου κατέρχεται.

Ἐπιγραφαί.

Τὰ περὶ Αἰόλου, καὶ Λαιστρυγόνων, καὶ Κίρκης.

Ἄλλως.

Τὰ τῆς Κίρκης νίπτρα· ἢ, Κίρκης νίπτρα.

Ἄλλως,

Κάππ' ἔχει Αἰόλου, Λαιστρυγόνος, ἔργα τε Κίρκης.

Αἰολίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'· ἔνθα δ' ἔναιεν
 Αἰόλος Ἴπποτάδης, φίλος ἀθανάτοισι θεοῖσι,

IN Aeoliam autem insulam pervenimus; ubi habitabat
 Aeolus Hippotades, charus immortalibus diis,

Ver. 1. Αἰολίην δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ'.] Οὐ τὰς Αἰόλου νήσους νῦν λεγομένας, ἀλλὰ τινὰ ἄλλην ἐκτετοπισμένην νῆσον λέγει. Οἱ δὲ λέγοντες περὶ Σικελίαν καὶ Ἰταλίαν πεπλανᾶσθαι τὴν Ὀδυσσεῖα, Λωτοφάγους μὲν λέγουσι τοὺς νῦν Ἀκραγαντίους· οἱ δὲ τοὺς Καμαριναίους· Κύνκλας δὲ τοὺς Λιοντίους· τὰς δὲ Αἰόλου νήσους, τὴν τε κατὰ τὸν πορθμὸν Στρογγύλην, καὶ τὰς λοιπὰς ἔξ, Διδύμην, Ἴβραν, Ἰκισίαν, Λιπάραν, Ἐρικώδη, Φοινικώδη. — Τινὲς δὲ ταύτας τὰς νή-

Πλωτῆ ἐνὶ νήσῳ· πᾶσαν δὲ τέ μιν πέρι τεῖχος Χάλκεον, ἄρρηκτον· λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ.	
Τοῦ καὶ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροις γεγάασιν·	5
Ἐξ μὲν θυγατέρες, ἕξ δ' υἱέες ἠβῶντες.	
Ἐνθ' ὄγε θυγατέρας πόρην υἷασιν εἶναι ἀκοίτας.	
Οἱ δ' αἰεὶ παρὰ πατρὶ φίλῳ καὶ μητέρι κεδνῇ Δαίνυνται· παρὰ δὲ σφιν ὄνειάτα μυρία κεῖται.	
Κνισσῆεν δὲ τε δῶμα περιστεναχίζεται αὐλῇ	10
Ἦματα, ὕκτας δ' αὐτε παρ' αἰδοίοις ἀλόχοισιν Εὐδούσ', ἐν τε τάπησι καὶ ἐν τρητοῖς λεχέεσσι.	
Καὶ μὲν τῶν ἰκόμεσθα πόλιν καὶ δῶματα καλὰ.	
Μῆνα δὲ πάντα φίλει με, καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα, Ἴλιον, Ἀργείων τε νέας, καὶ νόστον Ἀχαιῶν·	15

Natatili in insulâ; totam verò ipsam circa murus est Aereus, infrangibilis; laevisque sursùm-procurrit petra.	
Hujus et duodecim liberi in aedibus nati sunt;	5
Sex quidem filiae, sex autem filii pubescentes.	
Ibi ille filias dedit filiis ut-essent uxores.	
Hi verò semper apud patrem charum et matrem venerandam Convivantur; ipsisque cibaria varia apponuntur.	
Odorata autem domus circum-personat aulâ	10
Die; nocte verò rursùs apud pudicas uxores Dormiunt, inque tapetibus et in tornatis lectis.	
Et quidem ad horum pervenimus urbem et aedes pulchras.	
Mensem verò totum amicè-excipiebat me, et exquirebat singula,	
De Ilio, Argivorumque navibus, et reditu Achivorum:	15

σουσ ἐν τῷ Τυρρηνικῷ πελάγει κίσθαι λέγουσιν.
Schol. Vide Scholiasten ad Apollonii Argo-
nautic. lib. III. ver. 41.

Æoliâ venit. Hic vasto rex Æolus
antro

Luctantes ventos, tempestatesque sonoras
Imperio premit, ac vinclis et carcere
frænat. Æn. I, 52.

Ver. 2. Αἴολος Ἰσποτάδης.] Αἴολοι δὲ δύο
οὔτος μὲν Ἰσπότου τοῦ Μίμαντος ἕτερος δ' Ἐλλ-
λην [fortè Ἑλληνας], ὃς ἦν Διὸς, οὗ καὶ Ἡσίοδος
μείνηται. Schol.

Ver. 3. Πλωτῆ ἐνὶ νήσῳ.] Ἐνίοτε μὲν τὴν
πλοιομένην, οἷον τὴν ἐν πλοιομίνοις τόποις κει-
μένην νῆσον. Ὁ δὲ Ἀρίσταρχος, πλωτῆ, Φε-
ρητῆ, οἷον παραφερομένην ὥσπερ ποτὶ μὲν ἐν τοῖς
διέξοις μέρισι, ποτὶ δὲ ἐν τοῖς ἀριστεροῖς ὀρεσθαί
οἷον δὴ τὴν καὶ περὶ τὴν ἄλῃον ἱστορεῖ Πίνδαρος,
λίγων οὕτως: "Ἦν γὰρ τὸ πάροιθε φορητὰ κυ-
" μάτισσι Δᾶλος παντοδαπῶν ἀνίμων ῥιπαῖς."
Schol. Haud dissimiliter apud Apollonium;

Νήσοις πλαγυκτῆς ἐγὼν μυχίον. —
Argonautic. lib. III. ver. 45.

Ubi Scholiastes; Πλωτὴν δὲ αὐτὴν ἴσκηκιν,
Τομ I.

ἀκολουθήσας τοῖς περὶ Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν μυ-
θολογοῦσι τὴν Ὀδυσσεῖος πλάνην.

Ver. 4. — λισσὴ δ' ἀναδέδρομε πέτρῃ]

———— quamvis lapis omnia nudus

———— obducat ——— Virg. Ecl. I, 47.

Ver. 5. Τοῦ καὶ δώδεκα παῖδες.] Τὸν μὲν γὰρ
Αἴολον ἐξαίρετως ἔγωγε νομίζω τὸν Ἐνιαυτὸν
εἶναι, τοῖς δώδεκαμήνοισι τοῦ χρόνου περιόδοις ἰσδι-
δαμένον. ——— Δώδεκα δ' αὐτοῦ παῖδες εἰσὶν
οἱ μῆνεις. Heraclid. Pontic.

Ver. 7. — ἀκοίτας.] *Al.* ἀκοίτας. Quod
erit contractum ex ἀκοίτας, uti hîc notat
Barnesius.

Ver. 10. ——— δῶμα περιστεναχίζεται.]
Ἐντὶ τοῦ περιχίζεται ὡς καὶ τοῦ τοιοῦτου δῶ-
ματος ἠχρύντες ἔντος ἢ ἐντὶ ταῦ, στισιχρ-
ρεῖ τοῖς δαιτυμίνοις. Eustath. Priorem ha-
rum interpretationum solam affert Scholi-
astes: Quæ et potior. Vide infrâ ad ver.
454. et ψ', 146.

Ver. 11. — αἰδοίοις.] *Al.* αἰδοίης.

Ver. 12. — ἐν τρητοῖς λιχίσσῳ.] *Al.* ἐν
τρητοῖσι λιχίσσῳ.

Ver. 13. — δῶματα καλὰ] *Al.* τείχια
μακρὰ.

Αὐτὰρ ἐγὼ τῶ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ καὶ ἐγὼν ὁδὸν ἤτεον, ἦδ' ἐκέλευον
 Πεμπέμεν, οὐδέ τι κείνος ἀνήνατο, τεῦχε δὲ πομπήν.
 Δῶκε δέ μοι δέρας ἄσκον βοὸς ἐννεώροιο.
 Ἔνθα δὲ βυκτῶν ἀνέμων κατέδησε κέλευθα.
 Κεῖνον γὰρ ταμῖν ἀνέμων ποίησε Κρονίῳν,
 Ἥμὲν παυέμεναι, ἦδ' ὀρνύμεν, ὃν κ' ἐθέλησι.

20

At ego ei omnia accuratè enarravi.

Sed quum jam et ego iter postulabam, atque hortabar

Dimittere, nihil quicquam ille abnuit, paravit autem deductionem :

Deditque mihi excoriatum utrem bovis novennis ;

In eo verò procellosorum ventorum ligavit flatus.

Illum enim promum ventorum fecit Saturnius,

Et ut-compescat, et ut-cieat, quemcunque velit.

20

Ver. 16. Αὐτὰρ ἐγώ.] *Al.* Καὶ μὲν ἐγώ.

Ver. 18. — οὐδέ τι.] *Al.* οὐδ' ἔτι.

Ver. 19. — Δῶκε δέ μοι δέρας ἄσκον βοός.]

Hinc Ovidius ;

Excipit Hippotades, qui dat pro munere ventos.

Ex Ponto, lib. IV. Epist. x. ver. 15.

Porro vituperat hic *Homerum Longinus* ; Τί γὰρ (inquit) ἂν ἄλλο φήσαιμεν ταῦτα, ἢ τῶ ὄντι τοῦ Διὸς ἐνύπνια ; *De Sublimitate*, § 9. sub fine. Rectius autem, ut opinor, de hujusmodi fabulis *Strabo* ; Ἄτε δὴ πρὸς τὸ παιδευτικὸν εἶδος ἀναφέρων τοὺς μύθους ὁ Ποιητῆς, ἐφρόντισε πολὺ μέρος τ' ἀληθοῦς· ἐν δ' ἐπίθει καὶ ψεύδος· τὸ μὲν ἀποδεχόμενος, τῶ δὲ δημαγωγῶν καὶ στρατηγῶν τὰ πλήθη. “Ὡς δ' “ ὅτε τις χρυσὸν περιχέυεται ἀργύρῳ ἀνῆρ, ” [suprà ζ', 232.] οὕτως ἐκείνος ταῖς ἀληθεῖσι περιπετείαις προσπιπίθει μῦθον, ἠδύων καὶ κοσμῶν τὴν φράσιν πρὸς δὲ τὸ αὐτὸ τὸ τέλος τοῦ ἱστορικοῦ, καὶ τοῦ τὰ ὄντα λέγοντος, βλέπων. Οὕτω δὴ τὸν τε Ἰλιακὸν πόλεμον γεγονότα παραλαβὼν, ἐκόσμησε ταῖς μυθοποιαῖς, καὶ τὴν Ὀδυσσεύς πλάνην ὡσαύτως. *Geograph. lib. I. pag. 37. al. 20.* Et *Aristoteles* de ν', 119. infrà ; Καὶ τὰ ἐν Ὀδυσσεύει ἄλογα — ὡς οὐκ ἂν ἦν ἀνεκτὰ, δῆλον ἂν γένοιτο, εἰ αὐτὰ φαῦλος ποιητῆς ποιήσει. Nῦν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς ὁ Ποιητῆς ἐμφανίζει [*Al.* ἀφανίζει] ἠδύων τὸ ἄστογον. Τῇ δὲ λέξει διὲ διαπονεῖν ἐν τοῖς ἀργοῖς μέρεσι, καὶ μήτε ἠθικοῖς μήτε διανοητικοῖς ἀποκρύπτει γὰρ πάλιν ἢ λίαν λαμπρὰ λέξις τὰ ἦθη καὶ τὰς διανοίας. *Poetic. cap. 24. ipso fine.* Et paulò superius ; Δεδίδαχε δὲ μάλιστα Ὀμηρος καὶ τοὺς ἄλλους ψευδῆ λέγειν ὡς δεῖ. Cæterum de hoc *Homeri loco Heraclides Ponticus* ; Οὐχὶ πρῶτος εὐδιον πλοῦν δι' ἐπιστήμης ἀστρονόμου τεκμηράμενος, ἔδοξεν ἀνέμους δίδωκεναι. Vide et *Palerhatum* περὶ ἀπίστων ἱστοριῶν, cap. 18. item infrà ad ver. 21.

Ibid. Δῶκε δέ μοι δέρας.] *MS.* à *Tho. Bentleio* collectus, Δῶκέ μοι ἐκδέρας.

Ibid. — βοὸς ἐννεώροιο.] Ἀκμάζει δὲ μάλιστα [ὁ βοῦς] πενταετῆς ἂν διὸ καὶ Ὀμηρον φασὶ πεποιηκέναι τινὲς ὀρθῶς, ποιήσαντα, “ Ἄρσι- “ να πενταετηρον ” καὶ τὸ, “ βοὸς ἐννεώροιο ” δύνασθαι γὰρ ταυτόν. *Arist. Histor. Animal. lib. VI. cap. 21.* Cæterum pronuntiabatur ἐννεώροιο. Ver. 20. Ἔνθα δὲ βυκτῶν ἀνέμων κατέδησε κέλευθα.] Hinc *Lycophron* :

Βύκτας δ' ἐν ἀσκῶ συγκατακλείσας βοὸς,

Παλινστροβήτοις πήμασιν ἀλώμενος ἔχ.

Cassandra, ver. 738.

Ver. 21. Κεῖνον γὰρ ταμῖν ἀνέμων ποίησε Κρονίῳν, Ἥμὲν παυέμεναι, ἦδ' ὀρνύμεν.]

— regemque dedit, qui fœdere certo

Et premere, et laxas sciret dare jussus habenas. *Æn. I, 62.*

Æole, namque tibi Divùm pater atque hominum rex

Et mulcere dedit fluctus, et tollere vento.

Ibid. ver. 65.

Καὶ τὸ πλήθος τῶν συγγραφέων τῶν ταῦτα τευλλούντων, καὶ τὸ τῆς κατὰ τοὺς τόπους ἐπιχωριαζούσης φήμης διδάσκειν δύναται, διὸ ταῦτα [MS. notante *Casaubono*, habet ὅτι ταῦτα.] οὐ Ποιητῶν πλάσματα ἴσπιν, οὐδὲ συγγραφέων, ἀλλὰ γεγενημένων ἵχνη καὶ προσώπων καὶ πράξεων. Καὶ Πολύβιος δ' ὀρθῶς ὑπονοεῖ τὰ περὶ τῆς [Ὀδυσσεύς] πλάνης· τὸν γὰρ Αἴολον, τὸν προσημαινόντα τοὺς ἐκπλους ἐν τοῖς κατὰ τὸν πορθμὸν τόποις ἀμφιδρόμοις οὐσι δυσέκπλοις διὰ τῆς παλιρροίας, ταμίαν ἐν εἰρησθαι τῶν ἀνέμων καὶ βασιλία νενομίσθαι φησί. — Ταῦτα δὲ προσκοινομησάμενος, οὐκ ἐὰν τὸν Αἴολον ἐν μύθου σχήματι ἀκούεσθαι, οὐδ' ὄλην τὴν Ὀδυσσεύς πλάνην· ἀλλὰ μικρὰ μὲν προσμεινέσθαι, καθάπερ καὶ τῶ Ἰλιακῶ πολέμῳ· τὸ δ' ὄλον περὶ Σικελίαν καὶ τῶ Ποιητῇ πεποιήσθαι, καὶ τοῖς ἄλλοις συγγραφεῦσιν, ὅσοι τὰ περιχώρια λέγουσι τὰ περὶ τὴν Ἰταλίαν καὶ Σικελίαν. *Strabo, Geograph. lib. I. pag. 42. 43. al. 23. 24.* Similem ferè hujus loci explicationem videas apud *Diodorum Siculum, lib. V.* Vide

Νηϊ δ' ἐνὶ γλαφυρῇ κατέδει μέρμιθι φαεινῇ
 Ἀργυρῆν, ἵνα μήτι παραπνεύσῃ ὀλίγον περ·
 Αὐτὰρ ἐμοὶ πνοιὴν Ζεφύρου προέηκεν ἄηται,
 25
 "Ὄφρα φέροι νῆάς τε καὶ αὐτούς· οὐδ' ἄρ' ἔμελλεν
 Ἐκτελέειν· αὐτῶν γὰρ ἀπώλομεθ' ἀφραδίησιν.
 Ἐννῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ·
 Τῇ δεκάτῃ δ' ἦδη ἀνεφαίνετο πατρὶς ἄρουρα·
 Καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσσομεν, ἐγγὺς ἑόντας.
 30
 Ἔνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα·
 Αἰεὶ γὰρ πόδα νηὸς ἐνάμων· οὐδέ τω ἄλλα
 Δῶχ' ἑτάρων, ἵνα θᾶσσον ἰκοίμεθα πατρίδα γαῖαν.
 Οἱ δ' ἑταροὶ ἐπέεσσι πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 Καὶ μ' ἔφασαν χρυσὸν τε καὶ ἄργυρον οἴκαδ' ἄγεσθαι,
 35
 Δῶρα παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος Ἴπποτάδαο.
 ὦ Ὄδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·
 ὦ ὦ πόποι, ὡς ὄδε πᾶσι φίλος καὶ τίμιός ἐστιν
 Ἀνθρώποις, ὅτεῶν τε πόλιν καὶ γαῖαν ἴκηται.

Nave verò in cavà alligavit funiculo splendido
 Argenteo, ut nequid praeter-flaret vel paululum :
 Caeterùm mihi flatum Zephyri immisit ad-flandum, 25
 Ut ferret navesque et nos : neque sanè erat
 Perfecturus : ipsorum enim periimus insipientiâ.
 Per novem quidem dies continuò navigabamus noctesque et dies ;
 Decimâ verò jam apparebat patria terra :
 Et jam ignem accendentes videbamus, propè existentes. 30
 Ibi me quidem somnus occupavit defessum ;
 Semper enim pedem navis movebam ; neque cuiquam alii
 Dedi sociorum, ut citiùs perveniremus in patriam terram.
 Socii autem verbis ad se invicem loquebantur,
 Et me dixerunt aurumque et argentum domum reportare, 35
 Dona ab Aeolo magnanimo Hippotadâ.
 Sic autem aliquis dicebat intuitus in proximum alium :
 " Papae ! ut hic omnibus gratus et magni-pretii est
 " Hominibus, quorumcunque in urbem et terram venerit.

etiam Strabonem, lib. I. pag. 46. al. 26. et suprâ ad ver. 19.

Ver. 25. — κατέδει μερμιθὶ φαεινῇ Ἀργυρῆν.] Προακησόμενοι, ἵνα τῷ δισμῷ ἀπατηθῶσιν οἱ ἱταῖοι· καὶ γὰρ οὐδὲ ἐκ τῆς κουφότητος ἦν γνωρίζαι, προσιδίδετο γὰρ. Schol.

Ver. 25. — ἀρηίηκιν.] Αἰ. ἀρηίηκιν.

Ver. 27. Ἐκτελίειν.] Αἰ. Ἐκτελίειν.

Ver. 30. Καὶ δὴ πυρπολέοντας ἐλεύσσομεν.] Πυρπολεῖν δὲ, ἢ τὸ πυρσιύειν, ὃ ἴσσι νυκτὸς πῦρ καίειν διὰ τοὺς πηλαγίζοντας· ἢ καὶ τὸ μισθὴ μίξιν τικμηριῶσθαι τόπον τῷ τοῦ πυρὸς σημείῳ κασιπῶ· ὃν ἀποθρώσκοντα ἰκίειν ἰδίῳ ἰκνήξατο πρὸς τούτων Ὀδυσσεύς. Eustath.

Ver. 31. — ἰπήλυθε.] Αἰ. ὑπήλυθε. Αἰ. ἰπίλασε.

Ver. 32. — πόδα νηός.] Τὸν μεταγωγὸν τοῦ κίρατος κάλων, ἢ τὸ πηδάλιον. Schol.

Ver. 36. — παρ' Αἰόλου μεγαλήτορος.]

"Medin τοῦ Αἰόλου," inquit Barnesius, "pro-
 "ducitur, ante Liquidam, vique Toni, quâ-
 "dam denique Metri necessitate." Nota-
 tu dignius quod ait Athenæus : Οἱ Ἀχαιοὶ
 [fortè Ἀρχαῖοι] τῷ "ο" ἀπιχρῶντο οὐ μόνον ἰφ-
 ἦς νῦν τάττεται δυνάμει· ἀλλὰ καὶ ὅτι τὴν διφ-
 θογγὸν διασημαίνει, διὰ τοῦ "ο" μόνον γράφουσι.
 Lib. XI. cap. 5. Ut adeò Αἰόλου hoc in lo-
 co pronuntietur Αἰόλου. Vide et infrâ ad π',
 387. Caeterùm nonnulli, notante Barnesio,
 hic legunt Αἰόλλου.

Ver. 39. — γαῖαν ἴκηται.] Αἰ. δάμαθ ἴκηται.

Πολλὰ μὲν ἐκ Τροίης ἄγεται κειμήλια καλὰ	40
Ληΐδος· ἡμεῖς δ' αὖτε ὁμῆν ὁδὸν ἐκτελέσαντες,	
Οἴκαδε νισσόμεθα κενεὰς σὺν χεῖρας ἔχοντες.	
Καὶ νῦν οἱ τάγ' ἔδωκε χαριζόμενος φιλότῃτι	
Αἴολος· ἀλλ' ἄγε θᾶσσον ἰδώμεθα, ὅττι τάδ' ἐστίν,	
"Ὅσσοις τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσκήῃ ἐνεστίν.	45
Ὡς ἔφασαν· βουλή δὲ κακὴ νίκησεν ἑταίρων·	
Ἄσκον μὲν λῦσαν, ἄνεμοι δ' ἐκ πάντες ὄρουσαν.	
Τοὺς δ' αἰψ' ἀρπάξασα φέρον πόντονδε θύελλα	
Κλαίοντας, γαίης ἀπὸ πατρίδος· αὐτὰρ ἔγωγε	
Ἐγρόμενος, κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρήξια,	50
Ἦέ πεσῶν ἐκ νηὸς ἀποφθίμην ἐνὶ πόντῳ,	
Ἦ ἀκέων τλαίην, καὶ ἔτι ζωῶσι μετείην.	
Ἄλλ' ἔτλην καὶ ἔμεινα· καλυψάμενος δ' ἐνὶ νηϊ	
Κεῖμην· αἱ δ' ἐφέροντο κακῇ ἀνέμοιο θυέλλῃ	
Αὐτίς ἐπ' Αἰολίην νῆσον· στενάχοντο δ' ἑταῖροι.	55
Ἔνθα δ' ἐπ' ἠπείρου βῆμεν, καὶ ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ.	
Αἰψα δὲ δεῖπνον ἔλοντο θοῆς παρὰ νηυσὶν ἑταῖροι.	
Αὐτὰρ ἐπεὶ σίτοιο τε πασσάμεθ' ἠδὲ ποτῆτος,	

" Multas quidem ex Trojâ ducit res-pretiosas, pulchras,	40
" Ex praedâ : nos verò contrâ, idem iter emensi,	
" In patriam redimus vacuas manus habentes.	
" Et nunc ei haec dedit gratificans prae amicitîâ	
" Aeolus : sed agè ocyùs videamus, quidnam haec sint,	
" Quantum quid aurique et argenti utri insit."	45
Sic dicebant ; consiliumque malum vicit sociorum :	
Utrem quidem solverunt, venti autem omnes eruperunt.	
Illos verò statim abreptos ferebat in-pontum procella	
Flentes, terrâ à patriâ ; at ego	
Experrectus, in animo eximio deliberavi,	50
Utrum delapsus ex navi perirem in ponto,	
An tacitus sustinerem, et adhuc vivis interessem :	
Sed sustinui et mansi ; tectus autem in navi	
Jacebam : illae verò ferebantur malo venti turbine	
Rursùs ad Aeoliam insulam : gemebant autem socii.	55
Ibi verò littus conscendimus, et hausimus aquam :	
Statim autem prandium ceperunt celeres apud naves socii.	
At postquam cibumque gustaveramus atque potum,	

Ver. 41. — ἐκτελείσαντες.] *Al.* ἐκτελείοντες.

Ver. 42. — νισσόμεθα κενεὰς.] *Al.* νεισό-
μισθα κενεὰς, et νισσόμεσθα κενεὰς.

Ver. 46. — βουλή δὲ κακὴ νίκησεν.] Si-
militèr apud *Livium* ; " Cæterùm, ut ple-
rumque, fortuna et consilia mala vice-
runt." *Lib.* XXV. § 15.

Ver. 47. Ἄσκον μὲν λῦσαν, &c.]

Invidiâ socios prædæque cupidine ductus,

Esse ratos aurum, demsisse ligamina ventis,
Cum quibus isse retrò, per quas modò
venerat undas,
Æoliique ratem portus repetisse tyranni.
Ovid. Metam. lib. XIV. 229.

Ibid. — λῦσαν.] *Al.* λύσαντ'. Minùs rectè.

Ver. 51. — ἀποφθίμην.] *Al.* ἀποφθίσμην.

Ver. 56. — ἀφυσσάμεθ' ὕδωρ.] Vide

suprà ad γ', 359.

Δὴ τότε ἐγὼ κήρυκά τ' ὀπασσάμενος καὶ ἑταῖρον,
 Βῆν εἰς Αἰόλου κλυτὰ δάματα· τὸν δ' ἐκίχανον 60
 Δαινύμενον, παρὰ ἧ τ' ἀλόχῳ καὶ οἷσι τέκεσσιν.

Ἐλθόντες δ' ἐς δῶμα, παρὰ σταθμοῖσιν ἐπ' οὐδοῦ
 Ἐζόμεθ'· οἱ δ' ἀνὰ θυμὸν ἐθάμβεον, ἐκ τ' ἐρέοντο
 Πῶς ἦλθες, Ὀδυσσεῦ; τίς τοι κακὸς ἔχραε δαίμαν;
 Ἦ μὲν σ' ἐνδυκέως ἀπεπέμπομεν, ὄφρ' ἀφίκοιο 65
 Πατρίδα σὴν, καὶ δῶμα, καὶ εἴπου τοι φίλον ἐστίν.

Ὡς φάσαν· αὐτὰρ ἐγὼ μετεφώνεον, ἀχνύμενος κῆρ·
 Ἄασάν μ' ἑταροί τε κακοί, πρὸς τοῖσιν τε ὕπνος
 Σχέτλιος· ἀλλ' ἀκέσασθε, φίλοι· δύναμις γὰρ ἐν ὑμῖν.
 Ὡς ἐφάμην, μαλακοῖσι καθαπτόμενος ἐπέεσσιν· 70
 Οἱ δ' ἀνεῶ ἐγένοντο· πατὴρ δ' ἠμείβετο μύθῳ·

Ἐρρ' ἐκ νήσου θάσσον, ἐλέγχιστε ζώντων.
 Οὐ γὰρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν οὐδ' ἀποπέμπειν.
 Ἄνδρα τὸν, ὅς κε θεοῖσιν ἀπέχθεται μακάρεσσιν.
 Ἐρρ', ἐπειὴ ῥα θεοῖσιν ἀπεχθόμενος τόδ' ἰκάνεις. 75

Tum sanè ego, praeconem mihi ubi-asciveram et socium,
 Ivi ad Aeoli inclytas aedes: eum autem inveniebam 60
 Convivantem apud suam uxorem et suos liberos.
 Ingressi autem domum, ad fores in limine
 Sedebamus: illi verò in animo obstupescebant, interrogabantque:
 " Quomodo venisti, Ulysses? quis tibi malus ingruit deus?
 " Certè quidem te accuratè dimittebamus, ut pervenires 65
 " In patriam tuam, et domum, et sicubi tibi gratum sit."
 Sic dixerunt; at ego alloquebar, moerens corde:
 " Laeserunt me sociique mali, insuperque somnus
 " Infaustus: sed medemini, amici; potestas enim penes vos."
 Sic dixi, blandis demulcens verbis: 70
 Illi verò muti facti-sunt; pater autem respondebat sermone:
 " Abi ex insulâ ocyûs, pessime viventium:
 " Non enim mihi fas est excipere neque dimittere
 " Virum illum, qui diis invisus sit beatis.
 " Abi; quoniam sanè diis invisus huc venis." 75

Ver. 60. — Αἰόλου.] Vide suprâ ad ver. 36.

Ver. 64. — ἔχραε.] "Ο ἰστὶν ἰσιθάρησιν.

Eustath.

Ver. 65. — ἀφίκοιο.] *Al.* ἀφίκοιαι.

Ver. 66. — εἴπου τοι φίλον ἐστίν.] Ita Barnesius, Vulgus, εἴπου τι φίλον ἰστίν. Vide suprâ ad ἡ, 320.

Ver. 68. "Λασάν μ' ἑταροί.] De voce Ἄασαν, vide ad *Il.* ἰ, 116.

Ver. 72. "Ἐρρ' ἐκ νήσου θάσσον.] Ita apud Aristophanem:

"Ἐρρ' ἰς κόρακας θάττων ἀφ' ἡμῶν.

Plutus, Act. II. Scen. v. ver. 118.

Porro Cloatius Verus apud Gellium, *lib.*

XVI. cap. 12. verbum Latinum erro à Græco ἔρρω deductum censet; versumque hunc Homeri adducit.

Ver. 73. 74. Οὐ γὰρ μοι θέμις ἐστὶ ἔχc.] *Julianus, Epist. 49.* versus hosce duos citat hoc modo;

Οὐ γὰρ μοι θέμις ἐστὶ κομιζέμεν, ἢ ἰλιαίρειν
 Ἄνδρας, εἰ καὶ θεοῖσιν ἀπέχθωντ' ἀθανάτοισιν.

Ver. 75. "Ἐρρ', ἰσιθὴ ῥα θεοῖσιν.] Ita edidit Barnesius ex *Odys. c.*, 556. *Al.* "Ἐρρ', ἰσιθὴ ἄρα θεοῖσιν. Quod vix ferri potest. *Al.* "Ἐρρ', ἰσιθὴ ἄρα θεοῖσιν. Quod pronuntiabatur, (uti notat Barnesius,) ἰσιθὴ ἄρα θεοῖσιν vel, ἰσιθὴ ῥα θεοῖσιν.

Ὦς εἰπὼν, ἀπέπεμπε δόμων βαρέα στενάχοντα.
 Ἔνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ.
 Τείρετο δ' ἀνδρῶν θυμὸς ὑπ' εἰρεσίης ἀλεγεινῆς,
 Ἡμετέρῃ ματίῃ· ἐπεὶ οὐκέτι φαίνεται πομπή.
 Ἐξῆμαρ μὲν ὁμῶς πλέομεν νύκτας τε καὶ ἡμαρ· 80
 Ἐβδομάτῃ δ' ἰκόμεσθα Λάμου αἰπὺ πτολίεθρον,
 Τηλέφυλον Λαιστρυγονίην, ὅθι ποιμένα ποιμῆν
 Ἡπύει εἰσελάων, ὅδε τ' ἐξελάων ὑπακοῦει.
 Ἔνθα κ' αὔπνος ἀνὴρ δοιοὺς ἐξήρατο μισθοὺς,
 Τὸν μὲν, βουκολέων, τὸν δ', ἄργυφα μῆλα νομεύων 85
 Ἐγγυὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἡματός εἰσι κέλευθοι.

Sic locutus, dimittebat ex-aedibus gravitèr gementem.

Hinc verò ulterius navigabamus, dolentes corde.

Fatigabatur autem virorum animus à remigatione molestà,

Nostrâ stultitiâ; quoniam non ampliùs apparebat reductio.

Per-sex-dies quidem continuò navigabamus noctesque et dies;

80

Septimâ verò venimus Lami ad excelsam urbem,

Telepylum Laestrygoniam, ubi pastorem pastor

Inclamat intrò-agens, alter verò exigens audit.

Ibi insomnis vir duplicem caperet mercedem,

Unam quidem pascendis-bobus, alteram verò, pascendis candidis pecudibus: 85

Propè enim noctisque et diei sunt viae.

Ver. 81. Ἐβδομάτῃ δ' ἰκόμεσθα Λάμου.]

Inde Lami veterem Laestrygonis (inquit)
in urbem

Venimus

Ovid. Met. lib. XIV. ver. 233.

Ibid. — Λάμου αἰπὺ πτολίεθρον.] Ἰστίον
καὶ ὅτι Λάμος, ἢ Λαιστρυγόνος ἐπιφανοῦς ὄνομα,
ἢ βασιλείας τῶν ἐκεῖ, υἱοῦ Ποσειδῶνος. Eustath.

Ver. 82. Τηλέφυλον Λαιστρυγονίην.] “Or-
pidum Formiæ, Hormiæ dictum, ut ex-
istimavere, antiqua Laestrygonum sedes.”
Plin. Nat. Hist. lib. III. cap. 5. “Si verò
“in hanc τηλέφυλον veneris Λαιστρυγονίην
“(Formias dico), &c.” Cic. ad Atticum, lib.
II. Epist. 13. Λαιστρυγόνες, οἱ νῦν Λαιοντίνοι
εἰσι δὲ ἐν Σικελίᾳ, ὡς ληροῦσιν, ὑπάρχοντες ἀν-
δρωποφάγοι, διὰ τὸ ἀνελεῖν τοὺς Ὀδυσσεύς ἐταί-
ρους· οὐ γὰρ ἦσαν εἰθισμένοι ξένους ὑποδέχισθαι.
Schol. ad Lycophr. Cassandr. ver. 956.

Ibid. Τηλέφυλον.] Μεγάλην τῶν γὰρ τοιού-
των πολὺ διασπᾶσιν αἱ πόλεις· τινὲς δὲ τὸ κύριον
Τηλέφυλον ἐξεδίξαντο. Schol. Priorem inter-
pretationem sequuntur Editiones vulgatæ.
Barnesius autem posteriori modo accipit.
Quod et eò verisimilius, quia Epitheton τη-
λέφυλος nulli alii urbi apud Poetam tribuitur.

Ibid. — ὅθι ποιμένα ποιμῆν Ἡπύει.] Ὅπου
οἱ νομαῖς ἀλλήλους προσφθέγγονται διὰ τὸ σύν-
ιγγυς εἶναι τὰς νομάς· ἢ μάλλον τοῦ διαστήμα-
τος τὸ ἀπειναντίον τῶν φυλῶν μέτρον ἀπέχιν, καὶ
οὕτω τὴν φωνὴν ἱερακοῦσθαι τοῦ τε ἐισελαιόντος

καὶ τοῦ ἐξελαύνοντος. Schol. Barnesius Poetam
hic nihil aliud quàm Urbem totam rei Pas-
toritiæ deditam depingere voluisse existi-
mat. Vide infrà ad ver. 86.

Ver. 86. Ἐγγυὺς γὰρ νυκτός τε καὶ ἡματός
εἰσι κέλευθοι.] Αἱ νυκτεριναὶ καὶ ἡμεριναὶ νόμας
ἰγγύς εἰσι τῆς πόλεως. Φασὶ δὲ τοὺς Λαιστρυ-
γόνες κατεσχηκέναι τὴν τῶν Λαιοντίων περὶ
Σικελίαν χώραν, ἐν ἣ γενῆσθαι πολλὴν μύωπα,
καὶ τὸν οἶστρον ὥστε τὰ μὲν λάσια τῇ ἡμέρᾳ νί-
μισθαι, τὰ δὲ ψιλὰ τῇ νυκτί· καὶ οὕτως τὸν δυ-
νάμενον ἀγρυπνεῖν δύο μισθοὺς ἀποφέρεισθαι. Κρά-
της δὲ φησὶ κατὰ τὴν τοῦ δράκοντος αὐτοὺς κα-
τηστερίσθαι κεφαλὴν· περὶ ἧς Ἄρατος λίγει,
[Φαινομ. ver. 61.] “Κεῖνη σου κεφαλὴ τῇ
“νεῖσεται, ἢ χί περ ἄκρα Μίσγονται δύσις τε
“καὶ ἀντολαὶ ἀλλήλησι” ὥστε πλείω μὲν εἶναι
τὴν ἡμέραν, ὀλίγην δὲ τὴν νύκτα, ὡς ἀνάπαλι
παρὰ τοῖς Κιμμερίοις. Εἴτις οὖν δύναται δια-
γρυπνεῖν, διττοὺς κομίζεται μισθοὺς. Schol.
Eademque interpretationes hic affert Eu-
stathius.

Ortus ubi atque Obitus parte admiscen-
tur in unâ. Cicero, de Naturâ Deorum, lib.
II. § 42. ex loco Arati jam suprâ à Scholi-
aste citato.

— Νύξ τε καὶ Ἡμέρα ἄσσον ἰούσαι.
Hesiod. Theogon. ver. 748.

Alias hujus loci explicationes videas apud
Histoire de l' Academie Royale des Inscrip-
tions, et des Belles Lettres, Tome I. pag
161.

- Ἐνθ' ἐπεὶ ἐς λιμένα κλυτὸν ἤλθομεν, ὃν πέρι πέτρῃ
 Ἡλίβατος τετύχηκε διαμπερές ἀμφοτέρωθεν·
 Ἀκταὶ δὲ προβλήτες ἐναντίαι ἀλλήλησιν
 Ἐν στόματι προὔχουσιν· ἀραιή δ' εἴσοδος ἐστίν. 90
 Ἐνθ' οἷγ' εἴσω πάντες ἔχον νέας ἀμφιελίσσας.
 Αἰ μὲν ἄρ' ἔντοσθεν λιμένος κοίλοιο δέδεντο
 Πλησίαι· οὐ μὲν γάρ ποτ' ἀέξετο κῦμά γ' ἐν αὐτῷ,
 Οὔτε μέγ', οὔτ' ὀλίγον· λευκὴ δ' ἦν ἀμφὶ γαλήνῃ.
 Αὐτὰρ ἐγὼν οἷος σχέθον ἔξω νῆα μέλαιναν, 95
 Αὐτοῦ ἐπ' ἐσχατιῇ, πέτρης ἐκ πείσματα δήσας.
 Ἔστην δὲ, σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθάν·
 Ἐνθα μὲν οὔτε βοῶν, οὔτ' ἀνδρῶν φαίνετο ἔργα,
 Καπνὸν δ' οἷον ὀρέωμεν ἀπὸ χθονὸς αἴσسونτα.
 Δὴ τότε ἐγὼν ἐτάρους προΐην πεύθεσθαι ἰόντας, 100
 Οἷτινες ἀνέρες εἶεν ἐπὶ χθονὶ σῆτον ἔδοντες·
 Ἄνδρες δ' ὡς κρένας, τρίτατον κήρυχ' ἀμ' ὀπάσσας.
 Οἱ δ' ἴσαν ἐκβάντες λείην ὁδὸν, ἥπερ ἄμαξαι
 Ἄστυδ' ἀφ' ὑψηλῶν ὀρέων καταγίνεον ὕλην.

Ibi postquam ad portum inclytum venissemus, quem circum petra

Excelsa est continentèr utrinque ;

Littoraque prominentia è-regione sibi-invicem

In ostio procurrunt ; angustus autem introitus est :

Ibi illi intus omnes tenebant naves remis-utrinque-agitatas.

Atque hae quidem intra portum concavum ligatae-erant

Propinquae ; nunquam enim attollebatur fluctus in ipso,

Neque magnus, neque parvus ; candida autem erat circum tranquillitas.

At ego solus tenui extrà navem nigram,

Illic in extremâ-parte, è petrâ funibus ligatis.

Constiti verò, speculâ praeurptâ conscensâ :

Ibi quidem neque boum neque virorum apparebant opera,

Fumum autem solum videbamus à terrâ exurgentem.

Tum verò ego socios praemisi sciscitatum profectos,

Quinam viri essent supra terram pane vescentes ;

Viris duobus electis, tertio praecone unâ comite-addito.

Hi verò iverunt egressi per planam viam, quâ utique plaustra

Ad-urbem ab excelsis montibus devehebant lignum.

Ver. 89. Ἀκταὶ δὲ προβλήτες.]

projectaque saxa Pachyni.

Æn. III, 699.

Ver. 90. — προὔχουσιν.] *Al.* προὔχουσαι.

Ibid. — ἀραιή δ' εἴσοδος ἐστίν.] Τὸ δὲ στί-
 γον τῆς κατὰ τὸν λιμένα εἴσοδου τὸν πολὺν ὕληθεν
 τῶν τοῦ Ὀδυσσεύς νηῶν πιθανολογίῃ· οὐκ εἶχον
 γὰρ διεκδύνασι τῆς στενότητος. *Eustath.*

Ver. 95. — κῦμά γ'.] *Al.* κύματ'.

Ver. 97 et 148. — σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν
 ἀνελθάν.

Æneas scopulum interea conscendit, et
 omnem

Prospectum latè pelago petit—, Æn. I, 180.

Ver. 99. Καπνὸν δ' οἷον ὀρέωμεν.]

Et jam summa procul villarum culmina
 fumant. *Ecl.* I, 82.

Ver. 100. — προΐην.] Ita ex *l.* 88, et ex
Eustathio edidit *Barnesius*. *Al.* προΐην.

Ver. 102. — κήρυχ' ἀμ' ὀπάσσας.] Ἴνα δη-
 λαδὴ μὴ ὦσιν ἰνισιχιζήσονται διὰ τὸν κήρυκα.
Eustath. Vide supra ad *l.* 89.

Ver. 103. — ἄμαξαι.] Vide ad *l.* 6,
 711. 782.

Ver. 104. — καταγίνεον.] Vide ad *l.* 6,
 493.

Κούρη δὲ ζύμελιντο πρὸ ἄστεος ὑδρευούσῃ, 105
 Θυγατρὶ ἰφθίμῃ Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο.
 Ἡ μὲν ἄρ' ἐς κρήνην κατεβήσεται καλλιρέεθρον
 Ἀρτακίην, ἔνθεν γὰρ ὕδωρ προτὶ ἄστου φέρεσκον·
 Οἱ δὲ παριστάμενοι προσεφάνεον, ἕκ τ' ἐρέοντο,
 "Ὅστις τῶν εἴη βασιλεὺς, καὶ οἷσιν ἀνάσσοι. 110
 Ἡ δὲ μάλ' αὐτίκα πατρὸς ἐπέφραδεν ὑψιρεφές δῶ.
 Οἱ δ' ἐπεὶ εἰσῆλθον κλυτὰ δώματα, τὴν δὲ γυναῖκα
 Εὖρον, ὅσῃν τ' ὄρεος κορυφὴν, κατὰ δ' ἔστυγον αὐτήν.
 Ἡ δ' αἰψ' ἐξ ἀγορῆς ἐκάλει κλυτὸν Ἀντιφατῆα,
 "Ὀν πόσιν, ὅς δὴ τοῖσιν ἐμήσατο λυγρὸν ὄλεθρον· 115
 Αὐτίχ' ἕνα μάρψας ἐτάρων, ἀπλίσσατο δόρπον·
 Τῶ δὲ δὴ αἰζάντε φυγῇ ἐπὶ νῆας ἰκέσθην.
 Αὐτὰρ ὁ τεῦχε βοὴν διὰ ἄστεος· οἱ δ' αἰόντες

Puellae verò obvii-facti-sunt ante urbem aquanti, 105
 Filiae eximiae Laestrygonis Antiphatae.
 Haec quidem ad fontem descendebat pulchrè-fluentem
 Artaciam; hinc enim aquam ad urbem ferebant:
 Illi verò astantes alloquebantur, interrogabantque,
 Quisnam illorum esset rex, et quibus imperaret. 110
 Illa verò valdè citò patris ostendit excelsam domum.
 Hi autem postquam ingressi sunt inclytam domum, mulierem utique
 Invenerunt, velut montis verticem; horrueruntque illam.
 Illa autem continuo è foro vocabat inclytum Antiphatem,
 Suum maritum, qui sanè illis molitus est saevam mortem: 115
 Statim uno correpto sociorum, apparavit-sibi coenam:
 Alteri verò duo conciti fugâ ad naves pervenerunt.
 Caeterùm ille clamorem excitabat per urbem; audientes verò

Ver. 105. — πρὸ ἄστου] Apud Eustathium, πρὸς ἄστου.

Ver. 106. Θυγατρὶ ἰφθίμῃ.] *Al.* Θυγατρίε ἰφθίμη.

Ver. 107. — κατεβήσεται.] *Al.* κατεβήσατο. Vide ad *Il.* β', 35. et *ί,* 109.

Ver. 108. Ἀρτακίην, ἔνθεν γὰρ ὕδωρ.] Hinc Tibullus:

Incultos adiit Læstrygonas, Antiphatenque,
 Mobilis Artacie gelidos quos irrigat undâ.
Lib. IV. Eleg. i. ver. 59.

Ver. 110. — καὶ οἷσιν ἀνάσσοι.] Eustathius in commentario citat, καὶ τοῖσιν ἀνάσσοι. Et, *ἐκ παραλλήλου*, inquit, κατὰ μίαν ἵνοιαν κίπται. Quod admodum est invenustum.

Ver. 111. — ἐπέφραδεν.] Vide ad *Il.* ζ', 500.

Ver. 113. — ὅσῃν τ' ὄρειος κορυφὴν.] Vide ad *ί,* 191.

Ver. 114. — κλυτὸν Ἀντιφατῆα.] Hinc Ovidius;

Quis non Antiphaten Læstrygona devovet?—

Ex Ponto, lib. II. Epist. ix. 41.

Ver. 116. Αὐτίχ' ἕνα μάρψας ἐτάρων — Τῶ δὲ δὴ αἰζάντε φυγῇ.]

Vixque fugâ quæsitâ salus comitique mihi que:

Tertius è nobis Læstrygonis impia tinxit Ora cruore suo

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 256.

Vide et suprâ ad *ί,* 289.

Ibid. — ἕνα μάρψας.] *Al.* ἐν ἀμάρψας.

Ibid. — δόρπον.] *Al.* δεῖπνον.

Ver. 118. Αὐτὰρ ὁ τεῦχε βοὴν.]

———— Fugientibus instat, et agmen Concitat Antiphates. Coëunt, et saxa trabesque

Continuant: merguntque viros merguntque carinas. [Ulyssen,

Una tamen, quæ nos ipsumque vehebat Effugit

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 258.

- Φοίτων ἴφθιμοι Λαιστρυγόνες ἄλλοθεν ἄλλος,
 Μυρίοι, οὐκ ἄνδρεσσιν εἰκότες, ἀλλὰ Γίγασιν. 120
 Οἳ ῥ' ἀπὸ πετράων ἀνδραχθεῖσι χερμαδίοισι
 Βάλλον ἄφαρ δὲ κακὸς κόνατος κατὰ νῆας ὀράρει,
 Ἄνδρῶν ὀλλυμένων, νηῶν δ' ἅμα ἀγνυμενάων.
 Ἰχθύς δ' ὡς, πείροντες, ἀτερπέα δαῖτα φέροντο.
 "Οφρ' οἱ τοὺς ὄλεκον λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς, 125
 Τόφρα δ' ἐγὼ ξίφος ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
 Τῶ ἀπὸ πείσματ' ἔκοφα νεῶς κυανοπρώροιο.
 Αἶψα δ' ἐμοῖς ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα
 Ἐμβαλέειν κώπησ', ἵν' ὑπ' ἐκ κακότητα φύγοιμεν.
 Οἳ δ' ἄλα πάντες ἀνέρριψαν, δείσαντες ὄλεθρον. 130
 Ἀσπασίως δ' ἐς πόντον ἐπηρεφέας φύγε πέτρας
 Νηῆς ἐμή· αὐτὰρ αἱ ἄλλαι ἀολλλέες αὐτόθ' ὄλοντο.
 Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι ἦτορ,

Ibant fortes Laestrygones aliundè alius,
 Innumeri, non hominibus similes, sed gigantibus. 120
 Qui à petris viro-gravibus saxis
 Jaciebant; statim autem malus strepitus per naves excitatus est,
 Virorum pereuntium, naviumque simul fractarum.
 Pisces verò tanquam, transfigentes, tristes epulas ferebant.
 Dum illi hos perdebant profundum portum intra, 125
 Interea utique ego, gladio acuto extracto à femore,
 Eo funes abscidi navis prorà-caeruleae.
 Statim autem meos socios adhortatus jussi
 Incumbere remis, ut calamitatem subterfugeremus.
 Hi verò simul omnes remigabant, veriti mortem. 130
 Libentèr autem in pontum imminentes effugit petras
 Navis mea; at reliquae unà-omnes illic perierunt.
 Hinc autem ulterius navigabamus dolentes corde,

Ver. 121. Οἳ ῥ' ἀπό.] Apud Eustathium,
 Οἳ δ' ἀπό.

Ibid. — ἀνδραχθεῖσι χερμαδίοισι.] Τοῖς δυναμίνοις ἄνδρα καταβάρυνιν ἢ μίγα βάρος παρέρχουσι τοῖς βαστάζουσι. Schol.

Ver. 123. Ἄνδρῶν.] Al. Ἄνδρῶν τ'.

Ver. 124. Ἰχθύς δ' ὡς, πείροντες.] Al. Ἰχθύς δ' ὡς σπείροντας. notante Scholiaste.

Ibid. — φέροντο.] Apud Eustathium, στίοντο.

Ver. 126. Τόφρα δ' ἐγὼ ξίφος ὄξυ, &c.]

— Dixit; vaginae eripit ensem
 Fulmineum, strictoque ferit retinacula
 ferro. AEn. IV, 579.

Ibid. — ἐγὼ ξίφος.] Al. ἐγὼν ἄορ.

Ver. 127. — ἔκοφα.] Vide ad Il. 9, 87.

Ver. 129. — φύγοιμεν.] Al. φύγωμιν.

Ver. 130. Οἳ δ' ἅμα πάντες.]

Certatim socii feriunt mare, et æquora
 vorrunt. AEn. III, 290. V, 778.

Idem omnes simul ardor habet; rapiuntque, ruuntque;

Littora deseruere: latet sub classibus æquor.

Adnixi torquent spumas, et cærulea vorrunt. AEn. IV, 581.

Ver. 131. — ἰσπηρεφέας φύγε πέτρας.]

"Ἦτοι ἄνωθεν ἰσπηρεφῆς, ἢ ἰσπικλιμένας πέτρας.

Schol. Nῦν δὲ ἴσπιν ἰσπῆν καὶ ὅτι ἰσπηρεφῆς σίτρας νοηθεῖν ἂν καὶ αἱ παρὰ τῶν Λαιστρυγῶν ἀφίμιναι χερμαδῆς, οὕτω συχνὰ εἶναι ὡς καὶ οἷον ἐρείφιν τοὺς βαλλομένους. Eustath. Verior Scholiastis interpretatio, ut liquet ex Iliad. μ', 54. Odyss. μ', 59. ubi eadem vox occurrit.

Ver. 133. Ἐνθεν δὲ προτέρω πλέομεν, ἀκαχήμενοι.]

— Amissâ sociorum parte, dolentes,
 Multaque conquesti, terris allabimur —
 Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 242.

- "Ασμενοι ἐκ θανάτοιο, φίλους ὀλέσαντες ἑταίρους.
Αἰαῖν δ' ἐς νῆσον ἀφικόμεθ· ἔνθα δ' ἔναιε 135
Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα,
Αὐτοκασιγνήτη ὀλοόφρονος Αἰήταο·
"Αμφω δ' ἐκγεγάτην φαεσιμβρότου Ἥελίοιο,
Μητρὸς τ' ἐκ Πέρσης, τὴν Ὀκεανὸς τέκε παῖδα.
"Ενθα δ' ἐπ' ἀκτῆς νηὶ κατηγαγόμεσθα σιωπῆ 140
Ναύλοχον ἐς λιμένα, καὶ τις θεὸς ἠγεμόνευεν.
"Ενθα τότε ἐκβάντες, δύο τ' ἡματα καὶ δύο νύκτας
Κεῖμεθ', ὁμοῦ καμάτω τε, καὶ ἄλγεσι θυμὸν ἔδοντες.
"Αλλ' ὅτε δὴ τρίτον ἡμαρ εὐπλόκαμος τέλεσ' ἤως,
Καὶ τότε ἔγῶν ἐμὸν ἔγχος ἐλὼν καὶ φάσγανον ὄξυ, 145

Lubentes ex morte, charis amissis sociis.

Aeaeam verò ad insulam pervenimus: ibi autem habitabat 135

Circe comas-pulchra, veneranda dea, vocalis,

Germana-soror prudentis Aeetae:

Ambo enim nati sunt ex hominibus-lucem-praeabente Sole,

Et matre ex Perse, quam Oceanus genuit filiam.

Hic verò ad littus nave appulimus tacitè 140

Navium-capacem in portum, et deus aliquis dux erat.

Ibi tum egressi, duosque dies et duas noctes

Jacebamus, paritèr et labore, et doloribus animum rodentes.

Sed quando jam tertiam diem comas-pulchra complevisset aurora,

Tum verò ego meà hasta sumptà et gladio acuto, 145

Ver. 135. Αἰαῖν δ' ἐς νῆσον.] Αὐτὴν [Barnesius ex Aloysii MS. edidit Ταύτην] ἔναιε φασὶ τὸ νῦν Κίρκαιον πρὸς τῇ Ἰταλίᾳ. Schol. "Ὅτι κἀνταῦθα τὴν νῆσον τῆς Κίρκης Αἰαῖν καλεῖται παρὰ τὴν Αἴαν, πόλιν ὡς προειράφη Κολχικὴν. Eustath. Vide Theophrast. Hist. Plaut. lib. V. cap. 9. item suprà ad 1, 32.

Ver. 136. — αὐδήεσσα.] Ἡ περιβόητος, ἡ διαλέκτω ἀνθρωπίνῃ χρωμένη. Eustath. Similiter ferè interpretatur Scholiastes. Fortassè per αὐδήεσσα hic intelligendum est, Cantu excellens: Quo sensu usurpatur hæc vox apud Hesiodum, notante Barnesio ad 1, 334 suprà;

Μουσάων, αἱ τ' ἄνδρα πολυφραδίοντα τιθεῖσι
Θέοισιν, αὐδήεντα ———.

Atque huic interpretationi nonnihil favet quod occurrit infrà ver. 221.

Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουον αἰδούσης ὅτι καλῆ.

Et ver. 227.

Καλὸν αἰδιόασι, δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμίμυκεν.

Similiter et apud Virgilium, de eadem Circe:

————— ubi Solis filia lucos
Assiduo resonat cantu ———. Æn. VII, 11.

Quin et voces αἰδή, αἰδάω, alibi cantus, cano, significant:

————— Διοῖς ἰναλίγχιος αὐδήν.

Odys. α, 371. 1, 4.

Μηδ' Ὀλυμπίας ἀγῶνα

Φέρτερον αὐδάσομεν.

Pindar. Olymp. Ode I. ver. 11.

Porrò legitur hic et οὐδήεσσα, notante Eustathio: Quam lectionem et praeferre videtur Barnesius. Vide suprà ad 1, 334.

Ver. 137. — ὀλοόφρονος.] Τοῦ συνιτὰ καὶ ὀλόκληρα φρονοῦντος. Schol. Vide suprà ad α, 52.

Ibid. — Αἰήταο.] Κόλχων βασιλεὺς, πατρὸς Μηδίας, Κίρκης ἀδελφοῦ. Schol. Vide Strabonem, Geograph. lib. I. pag. 79. 80. al. 46.

Ver. 139. — Πέρσης.] Πέρση Ὀκείανθ μὲν ἴσθι θυγάτηρ, Ἥλιου δὲ γυνή. Schol.

Ver. 140. — νηί.] Ἀλ. νῆα.

Ibid. — κατηγαγόμεσθα σιωπῆ.] Οἱ τοῦ Ὀδυσσεὺς δὲ φίλοι νῦν σιωπῆ κατάγονται, οἷα ἡδὴ πεφοβημένοι διὰ τὸ τῶν Κυκλώπων καὶ τὸ τῶν Παιστρυγῶνων κακὸξενον οὖς πτοηθέντες, ὑποπετίουσι καὶ τὴν τῆς Κίρκης νῆσον ὡς ἀνθρωπώλιθρον. Eustath.

Ver. 144. "Αλλ' ὅτι δὴ τρίτον ἡμαρ.]

Ut primum lux alma data est, exire; locosque

Explorare novos, quas vento accesserit oras. Æn. I, 306.

Καρπαλίμως παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἐς περιωπὴν,
 Εἴπως ἔργα ἴδοιμι βροτῶν, ἐνοπὴν τε πυθοίμην.
 Ἔστην δὲ, σκοπιὴν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθῶν,
 Καί μοι εἴσατο καπνὸς ἀπὸ χθονὸς εὐρυοδείης,
 Κίρκης ἐν μεγάροισι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην. 150
 Μερμήριζα δ' ἔπειτα κατὰ φρένα καὶ κατὰ θυμόν
 Ἐλθεῖν, ἠδὲ πυθέσθαι, ἐπεὶ ἴδον αἴθοπα καπνόν.
 Ὡδὲ δέ μοι φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
 Πρῶτ' ἐλθόντ' ἐπὶ νῆα Δοὴν καὶ Δῖνα θαλάσσης,
 Δεῖπνον ἐταίροισιν δόμεναι, προέμεν τε πυθέσθαι. 155
 Ἄλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κίων νεὸς ἀμφιελίσσης.
 Καὶ τότε τίς με θεῶν ὀλοφύρατο μῶνον ἔοντα,
 Ὅς ῥά μοι ὑψίκερυν ἔλαφον μέγαν εἰς ὁδὸν αὐτὴν
 Ἦκεν· ὁ μὲν ποταμόνδε κατήϊεν ἐκ νομοῦ ὕλης,
 Πιόμενος, (δὴ γάρ μιν ἔχεν μένος ἠελίοιο·) 160
 Τὸν δ' ἐγὼ ἐκβαίνοντα κατ' ἀκνηστὶν μέσα νῶτα
 Πλῆζα· τὸ δ' ἀντικρὺ δόρυ χάλκεον ἐξεπέρησεν·
 Κὰδ δ' ἔπεσ' ἐν κονίησι μακῶν, ἀπὸ δ' ἔπτατο θυμός·
 Τῷ δ' ἐγὼ ἐμβαίνων, δόρυ χάλκεον ἐξ ὠτειλῆς
 Εἴρυσάμην· τὸ μὲν αὖθι κατακλίνας ἐπὶ γαίῃ 165

Celeritèr à nave ascendì in speculam,
 Sicubi opera viderem mortalium, vocemque audirem.
 Steti autem, speculam in praeruptam ubi-conscendissem,
 Et mihi visus est fumus à terrâ latâ,
 Circes in aedibus, per querceta densa et sylvam. 150
 Cogitavi autem deinde in mente et in animo
 Ire, atque sciscitari; postquam vidi atrum fumum.
 Sic verò mihi cogitanti visum est satius esse,
 Primùm profectum ad navem celerem et littus maris,
 Prandium sociis dare, praemittereque sciscitatum. 155
 Sed quando jam prope eram profectus navem remis-utrinque-agitam,
 Tum verò aliquis me deorum misertus est solum existentem,
 Qui utique mihi excelsis-cornibus cervum magnum in viam ipsam
 Misit: is quidem ad flumen descendebat ex pascuis sylvae
 Potaturus, (dudùm enim ipsum urgebat vis Solis :) 160
 Illum verò ego egredientem per spinam medio tergo
 Percussi, penitus autem hastile aereum transiit:
 Decidit verò is in pulveribus vociferatus, avolavitque anima:
 Illi verò ego irruens, hastam aeream ex vulnere
 Extraxi, quam quidem illic reclinatam in terrâ 165

Ver. 146. — παρὰ νηός.] *Al.* ἀπὸ νηός.

Ver. 149. Καί μοι εἴσατο καπνός.]

— aperire procul montes, ac volvere
fumum. *Æn.* III, 206.

Ver. 158. — ὑψίκερων.] *Al.* ὑψίκερον.

Ver. 159. νομοῦ.] *Vide ad H. ὁ,* 249.

Ver. 160. Πιόμενος.] *Al.* Πινόμενος. *Vide*
infra ad σ', 143.

Εἴασ' αὐτὰρ ἐγὼ σπασάμην ῥῶπᾶς τε λύγους τε·
Πεῖσμα δ', ὅσον τ' ὄργυιαν, εὐστρεφὲς ἀμφοτέρωθεν
Πλεξάμενος, συνέδησα πόδας δεινοῖο πελῶρου.

Βῆν δὲ καταλοφάδια φέρον ἐπὶ νῆα μέλαιναν,

"Ἐγχει ἐρειδόμενος, ἐπεὶ οὐπὼς ἦεν ἐπ' ὤμου

Χεῖρι φέρειν ἐτέρῃ· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.

Κὰδ δ' ἔβαλον προπάροιθε νεώς· ἀνέγειρα δ' ἑταίρους

Μειλιχίοις ἐπέεσσι, παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·

ᾠ φίλοι, οὐ γὰρ πῶς καταδυσόμεθ', ἀχνύμενοί περ,

Εἰς Ἀἴδαο δόμους, πρὶν μόρσιμον ἡμᾶρ ἐπέλθῃ.

Ἄλλ' ἄγετ', ὄφρ' ἐν νηϊ Δοῆ βρωσὶς τε πόσις τε,

Μνησόμεθα βρώμης, μηδὲ τρυχώμεθα λιμῶ.

Ὡς ἐφάμην· οἱ δ' ἄκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο·

Ἐκ δὲ καλυψάμενοι παρὰ Δῖν' ἀλὸς ἀτρυγέτοιο

Θηήσαντ' ἔλαφον· μάλα γὰρ μέγα θηρίον ἦεν.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τάρπησαν ὀρώμενοι ὀφθαλμοῖσιν,

Reliqui; at ego avulsi virgultaque viminaque;
Funeque ad ulnae-longitudinem benè-torto undique
Complicato, colligavi pedes ingentis monstri.
Ibam autem cervice ferens ad navem nigram,
Hastâ fultus, quoniam nequaquam erat in humero
Manu ferre alterâ; valdè enim magna bellua erat.
Dejeci autem ante navem; excitavique socios
Blandis verbis, astans, viros singulos:

"O amici, nequaquam enim descendemus, afflicti licèt,

"In Plutonis aedes, antequam fatalis dies advenerit.

"Sed agite, quamdiù est in navi celeri cibusque potusque,

"Recordemur escae; neque vexemur fame."

Sic dixi; illi verò ocyùs meis verbis paruerunt:

Egressi autem è latebris, ad littus maris infructuosi

Admirabantur cervum; valdè enim magna bellua erat.

Caeterùm postquam oblectati essent spectantes oculis,

Ver. 166. Εἴασ' αὐτὰρ ἐγώ.] Vulgati habent Εἴασα· αὐτὰρ ἐγώ. Henricus Stephanus autem in annotationibus; "Legitur," inquit, "et εἴασ', cum quâ lectione stare potest versus, quum quâ producatur et alibi." Immo verò alioqui stare non potest. Nam Εἴασα mediam necessario producit. Vide ad Il. κ', 299. Et MS. à Tho. Bentleio collatus habet Εἴασ' αὐτὰρ.

Ver. 167. — ὄργυιαν.] Τὴν τῶν χειρῶν ἕκαστον. Schol.

Ver. 169. — καταλοφάδια φέρον.] Κατὰ λόφου καὶ αὐχένος, κατὰ τραχήλου. Schol. et Eustath. Caeterùm secundam producit hæc vox eâdem ratione ac κατανεύων suprâ í, 490. Vide ad Il. ζ', 62. et π'. 174. Al. καταλοφάδια.

Ver. 170. — οὐπὼς ἦεν ἐπ' ὤμου.] Al. οὐπὼς ἦεν ἐπὶ ὤμου. Scholiastes videtur legisse, οὐπὼς ἔχεν ἐπ' ὤμου.

Ver. 174. ᾠ φίλοι, οὐ γὰρ πῶς καταδυσόμεθ'.] Ὁ Ποιητὴς ἀρχόμενος ἀπὸ τοῦ, γὰρ, εἴτα ἐπάγει τὸν, ἀλλὰ, σύνδεσμον, ταυτοδυναμοῦντα τῶ, δὴ. Eustath. Barnesius legendum conjicit οὐκ ἄρ πῶς. "Nihil enim," inquit, "τὸ "γὰρ videtur huc pertinere." Minus rectè uterque: Refertur enim, ut opinor, vocula, γὰρ, ad id quod elegantèr reticetur: "Ne "animum penitus abiciatis; nequaquam ENIM, &c." Vide ad Il. í, 22. item infrâ ad ver. 190.

Ibid. — οὐ γὰρ πῶς.] Al. οὐ γὰρ πῶ, εἰ οὐ γὰρ πῶ.

Ver. 175. — πρὶν μόρσιμον ἡμᾶρ ἐπέλθῃ.

Stat sua cuique dies —

Æn. X, 467

Ibid. — ἐπέλθῃ.] Eustathius videtur legisse ἐπιλείψῃ.

170

175

180

170

175

180

Χεῖρας νιψάμενοι τεύχοντ' ἐρικυδέα δαῖτα.

Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἤμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα

Ἡμεθα δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ·

Ἡμος δ' ἥλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,

185

Δὴ τότε ἐκοιμήθημεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης.

Ἡμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,

Καὶ τότε ἐγὼν ἀγορὴν δέμενος μετὰ πᾶσιν εἶπον·

Κέκλυτέ μευ μύθων, κακά περ πάσχοντες, ἐταῖροι·

ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπη ζῆφος, οὐδ' ὅπη ἠώς,

190

Οὐδ' ὅπη ἥλιος φαεσίμβροτος εἰς ὑπὸ γαῖαν,

Οὐδ' ὅπη ἀννέϊται· ἀλλὰ φραζώμεθα θᾶσσον,

Εἴ τις ἐτ' ἔσται μῆτις, ἐγὼ δ' οὐκ οἶομαι εἶναι.

Εἶδον γάρ, σκοπιῆν ἐς παιπαλόεσσαν ἀνελθὼν,

Manibus lotis apparabant eximium convivium.

Sic tum quidem totum diem ad solis occasum

Sedebamus, epulantes carnes copiosas et vinum dulce:

Quando autem sol occidit, et tenebrae advenerunt,

Utique tunc decubuimus in littore maris.

Quando autem manè-genita apparuit rosea-digitos Aurora,

Tum verò ego concione factâ inter omnes locutus sum:

“ Audite meos sermones, mala licèt patientes, socii:

“ O amici, neque enim scimus, ubi Occasus, neque ubi Aurora,

“ Neque ubi sol hominibus-lucem-præbens vadit sub terram,

“ Neque ubi resurgit: sed consultemus ocyùs,

“ Si quod ampliùs sit consilium; ego autem non existimo esse.

“ Vidi enim, speculam in præruptam ubi ascendissem,

185

190

Ver. 188. — μετὰ πᾶσιν εἶπον.] *Al.* μετὰ μύθων εἶπον.

Ver. 190. ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν.] Οἱ νῦν οἶονται τὸ ὑπερβατὸν πλοκὴν εἶναι ἱερμηνείας. — οὐκ ἴσασιν δὲ τί ἐστὶν ὑπερβατόν. Τὸ γὰρ ὑπερβατόν ἐστὶν οὐ μόνον καλὸν σχῆμα, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον. Γίνεται δὲ, ὅταν τὴν αἰτίαν τοῦ λεγομένου, ἢν μίλλαι ποθεῖν ὁ ἀκρατής, μίσην ὁ λίγυν τάξῃ· καὶ οὕτως γίνεται σαφηνείας ὄργανον τὸ ὑπερβατόν. Οἷον, “ ὦ φίλοι, οὐ γάρ τ' ἴδμεν, — φραζώμεθα θᾶσσον.” Εἰ γὰρ εἰρήκει, “ ὦ φίλοι, φραζώμεθα θᾶσσον,” ἰταράζειν ἂν αὐτοὺς, καὶ ἰποήσει τί γίγνοιεν ἰρωτηῖσαι. Διὰ τοῦτο διὰ μίσου, τὰς αἰτίας τοῦ φράζεσθαι θᾶσσον, ἰταξί.

Hermogenes, περὶ μιλῶδου διωνότητος, cap. 14. Rectiùs autem fortassè referri intelligetur istud γὰρ ad id quod elegantè reticetur: “ Nescio quid nobis faciendum sit; neque ENIM, &c.” Vide suprâ ad ver. 174. *Barnesius* legendum conjicit, οὐκ ἄρ τ' ἴδμεν.

Ibid. — οὐ γάρ τ' ἴδμεν, ὅπη ζῆφος, οὐδ' ὅπη ἠώς, οὐδ' ὅπη ἥλιος, &c.] Οὐ γάρ ἴδμεν, ἔπου δύσις, ἢ ἔπου ἀνατολή· ταῦτα δὲ λίγιν οὐκ

ἀπορῶν, ἀλλὰ δινοσαθῶν τοῖς παροῦσιν. *Schol.* Λίγιν μὴ εἶδιναι ὅπη κοσμικοῦ κλίματος εἰσὶν· οὐ γὰρ ἴχομεν, φησὶ, συγχρῆναι εἰπὶ ἀνατολικὸν πρὸς ἰσθμὸν χάραν ἰσμῖν, ἢ δυτικῶν. *Eustath.* Alii quatuor mundi plagas hîc designari existimant. “ Non duas duntaxat mundi plagas his verbis indicari; sed quot omnino sunt, 4 scilicet comprehendere Poëtam voluisse multò probabilius judicabam.” *Meric. Casaubon. de nuperâ Homerî edit. Dissertat. I. Et Scholiastes ad Odysse. β', 1. citato hoc loco;* Nῦν γὰρ, (inquit,) καθὰ φησὶν ὁ Κράτης, τῶν τισσάρων τοῦ κόσμου μίμνηται μινῶν, Ἀρκετου, Μισσημεβρίας, Ἀνατολῆς, Δύσεως. Vide et *Strabonem, Geograph. lib. I. pag. 59. al. 34. et lib. X. pag. 697. al. 455.*

Ver. 191. — εἰς ὑπὸ γαῖαν.] Apud *Eustathium* in commentario, εἶσιν ὑπὸ γῆν.

Ver. 192. — ἀννέϊται.] Ἀντὶ τοῦ, ἀναστίνουσι, ἀνανίσταται, ἀνέρχεται, ἀνατίλλουσι. *Eustath.* *Al.* ἀννέϊται. Malè.

Ver. 193. — ἴσται.] *Al.* ἴστίν.

Νῆσον, τὴν περὶ πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται· 195
 Αὐτὴ δὲ χθαμαλὴ κεῖται· καπνὸν δ' ἐνὶ μέσση
 Ἔδρακον ὀφθαλμοῖσι, διὰ δρυμὰ πυκνὰ καὶ ὕλην.
 Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ,
 Μνησαμένοις ἔργων Λαιστρυγόνος Ἀντιφάταο,
 Κύκλωπός τε βίης μεγαλήτορος ἀνδροφάγοιο 200
 Κλαῖον δὲ λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 Ἄλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγένετο μυρομένοισιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ δίχα πάντας εὐκνήμιδας ἑταίρους
 Ἠρίθμεον ἀρχὸν δὲ μετ' ἀμφοτέροισιν ὅπασσα·
 Τῶν μὲν ἐγὼν ἦρχον, τῶν δ' Εὐρύλοχος Θεοειδής. 205
 Κλήρους δ' ἐν κυνέῃ χαλκῆρεϊ πάλλομεν ὄκα·
 Ἐκ δ' ἔθορε κλῆρος μεγαλήτορος Εὐρύλοχοιο.
 Βῆ δ' ἰέναι, ἅμα τῷ γε δύω καὶ εἴκοσ' ἑταῖροι
 Κλαίοντες· κατὰ δ' ἄμμε λίπον γόοντας ὀπισθεν.

“ Insulam, quam pontus infinitus circumdat ; 195
 “ Ipsa verò humilis jacet : fumum autem in medio
 “ Conspicatus sum oculis, per querceta densa et sylvam.”
 Sic dixi : illis verò confractum est charum cor,
 Recordatis facinorum Laestrygonis Antiphatae,
 Cyclopiisque violentiae magnanimi, viros-devorantis. 200
 Flebant autem stridulè, uberes lachrymas profundentes.
 Sed nullus profectus fiebat lugentibus.
 At ego bipartitò omnes benè-ocreatos socios
 Numerabam ; ducemque utrisque praebui :
 Alterorum quidem ego dux-eram, alterorum verò Eurylochus deo-similis. 205
 Sortes autem in galeâ aereâ concutiebamus celeritèr ;
 Exiliit verò sors magnanimi Eurylochi.
 Perrexit autem is ire ; unâque cum eo duo et viginti socii
 Flentes ; nos verò reliquerunt lugentes ponè.

Ver. 195. — τὴν περὶ πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται.] Μισαφορὰ δὲ, ἥπερ ἴσθιν ἀπὸ τοῦ κυρίως δηλουμένου πράγματος ἐφ' ἕτερον μισητηνεγμένη μετὰ τῆς ἀμφοῖν ἀναλόγου ὁμοιότητος, καὶ πολλὴ ἴσθι καὶ ποιικίλη παρ' αὐτῶν. [Ομηρῶν.] εἶον ἴσθιν, — “ Νῆσος, τὴν περὶ πόντος ἀπείριτος ἐστεφάνωται.” “ Ὅν γὰρ λόγον ἔχει — στέφανος πρὸς τοῦτον, ὃν περιέκλειται, τὸν αὐτὸν θάλασσα πρὸς νῆσον. Ἄλλὰ τὸ χεῖσαισθαι τοῖς ὁμοίως, ἀντὶ τῶν κυρίων, ὀνόμασιν, εὐιδίστερον καὶ ἰναργίστερον ποιεῖ τὸν λόγον. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7.

Ver. 199. Μνησαμένοις ἔργων Λαιστρυγόνος.]

Nos quoque Circæo religatâ in littore pinu,
 Antiphatae memores, immansuetique Cyclopiis,
 Ire negabamus ; te tecta ignota subire.
 Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 248.

Ver. 200. — ἀνδροφάγοιο.] Al. ἀνδροβόροιο, et ἀνδροφόνιο.

Ver. 201. — κατὰ δάκρυ χέοντες.] Al. καταδακρυχιόντες.

Ver. 202. Ἄλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγένετο μυρομένοισιν.]

Οὐ γάρ τις πρῆξις πίλειται κρουραῖο γόοιο.

Iliad. ω, 524.

— miseris non levat dolor.

Seneca, Hippolyt. ver. 402.

Cæterùm, “ et hîc,” inquit Barnesius, “ vi-
 “ detur legendum, Ἄλλ' οὐκ ἄρ τις.” Vide autem suprâ ad ver. 174 et 190.

Ver. 204. Ἠρίθμεον.] Enuntiabatur ac si scriptum fuisset Ἠρίθμουον, vel Ἠρίθμειον. Ut rectè notavit Barnesius.

Ver. 209. — κατὰ δ' ἄμμε λίπον.] Si ἄμμε hîc duale sit, intelligendum erit, Ulysem et sociorum partem, cui ducem se ipse

Εὖρον δ' ἐν βήσσησι τετυγμένα δάματα Κίρκης 210
 Ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτω ἐνὶ χώρῳ.
 Ἄμφι δέ μιν λύκοι ἦσαν ὀρέστεροι, ἠδὲ λέοντες,
 Τοὺς αὐτὴ κατέθειλε, ἐπεὶ κακὰ φάρμακ' ἔδωκεν.
 Οὐδ' οἳ γ' ἠρμήθησαν ἐπ' ἀνδράσιν, ἀλλ' ἄρα τοίγε
 Οὐρῆσιν μακρῆσι περισσαινόντες ἀνέστησαν. 215
 Ὡς δ' ὅταν ἄμφι ἄνακτα κύνες δαίτηθεν ἰόντα
 Σαῖνωσ', (αἰεὶ γὰρ τε φέρεται μειλίγματα θυμοῦ·)
 Ὡς τοὺς ἄμφι λύκοι κρατεράνυχες, ἠδὲ λέοντες,
 Σαῖνον τοὶ δ' ἔδδεισαν, ἐπεὶ ἴδον αἰνὰ πέλωρα.
 Ἔστησαν δ' εἰνὶ θυρῆσι θεᾶς καλλιπλοκάμοιο· 220
 Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουον ἀειδούσης ὅπι καλῆ,

Invenerunt autem in convalle aedificatas aedes Circes 210
 Politis lapidibus, conspicuo in loco.
 Circa verò ipsam lupi erant montani atque leones,
 Quos ipsa cicuraverat, postquam mala medicamina dedisset.
 Neque illi sanè irruerunt in viros, sed utique ipsi
 Caudis longis adulantes assurrexerunt. 215
 Ut verò cùm circa dominum canes à convivio profectum
 Adulantur, (semper enim fert delinimenta animi ;)
 Sic circa hos lupi fortibus-unguibus atque leones
 Adulabantur : illi verò timuerunt, ut viderunt gravia monstra.
 Steterunt autem in vestibulo deae comas-pulchrae : 220
 Circen autem intùs audiebant cantantem voce pulchrâ,

praebuerat, ver. 204. 205. Vide autem supra ad I, 404. et ad II. á. 59.

Ver. 211. 215. Ξεστοῖσιν — Οὐρῆσιν.]
 Ita edidit Barnesius ex ver. 253. infrâ ; ubi in vulgatis editum est Ξεστοῖσιν. Vulgg. hîc Ξεστοῖσι — Οὐρῆσι. Quæ et ferri possent. Vide ad II. á. 51.

Ibid. et ver. 253. — περισκέπτω ἐνὶ χώρῳ.]
 Ὁ ταυτὸν ἰσθὶ τῶ ἐν σκοπιᾷ καὶ περιωπῆ.
 Eustath. Dna. Dacier verò interpretatur.
 " Dans un lieu couvert."

Ver. 212. Ἄμφι δὲ μιν λύκοι.]

Hinc exaudiri gemitus, iræque leonum
 Vincula recusantium, et serâ sub nocte rudendum :

Setigerique sues, atque in præsepibus ursi
 Sævire, ac formæ magnorum ululare luporum :

Quos hominum ex facie Dea sæva potentibus herbis

Induerat Circe in vultus ac terga ferarum. Æn. VII, 15.

Quæ simul attigimus, stetimusque in limine tecti ;

Mille lupi, mistæque lupis ursæque læque

Occursu fecere metum ; sed nulla timenda,

Nullaque erat nostro factura in corpore vulnus.

Quinetiam blandas movere per aëra caudas

Nostraque adulantes comitant vestigia —
 Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 254.

Porro Scaliger Virgilium, loco jam supra citato, Homero superiorem contendit. " O — mitto (inquit) circumscriptiones, quibus nihil accommodatius ad Heroicam majestatem ; ut, iræ leonum ; et naturam, vincula recusantium. At versus illi duo divini ultimi. Homines enim adhuc erant, facie tantum mutata. Idcirco non lupos, sed formas, hoc est, figuras luporum dixit vir incomparabilis." Poetic. lib. V. cap. 3. Notandum tamen, (quod non observavit vir eruditus,) rem non unam eandemque hîc describere utrumque Poetam. Homerus enim feras agrestes medicaminibus cicuratas, Virgilius homines in ferarum speciem conversos depingit.

Ver. 215. — περισσαινόντες.] Al. περισσαινόντες.

Ver. 220. — ἐνὶ θυρῆσι.] Al. ἐν προθύρῃσι.

Ver. 221. Κίρκης δ' ἔνδον ἄκουον ἀειδούσης.]

Vide supra ad ver. 136.

Ἴστον ἐποικομένης μέγαν, ἀμβροτον οἶα θεάων
 Λεπτὰ τε, καὶ χαρίεντα, καὶ ἀγλαὰ ἔργα πέλονται.
 Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε Πολίτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν,
 Ὅς μοι κήδιστος ἐτάρων ἦν, κεδνότητος τε.

225

ὦ φίλοι, ἔνδον γάρ τις ἐποικομένη μέγαν ἴστον,
 Καλὸν ἀοιδιάει, (δάπεδον δ' ἅπαν ἀμφιμέμυκεν),
 Ἥ θεός, ἢ ἐ γυνή· ἀλλὰ φθεγγάμεθα δᾶσσον.

Ὅς ἄρ' ἐφάνησεν τοῖ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες·

Ἥ δ' αἰψ' ἐξελθοῦσα δύρας ᾤϊζε φαεινὰς,

230

Καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες ἀϊδρεῖσιν ἔποντο·

Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινε, οἴσάμενος δόλον εἶναι.

Εἶσεν δ' εἰσαγαγοῦσα κατὰ κλισμούς τε, θρόνους τε.

Ἐν δέ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιστα καὶ μέλι χλωρόν

Οἶνω Πραμνεῖῳ ἐκύκα· ἀνέμισγε δὲ σίτω

235

Φάρμακα λύγρ', ἵνα πάγχυ λαθοῖατο πατρίδος αἴης.

Αὐτὰρ ἐπεὶ δᾶκέν τε καὶ ἔκπιον, αὐτίκ' ἔπειτα

Ῥάβδῳ πεπληγυῖα, κατὰ συφεοῖσιν ἔεργνυ.

Telam percurrem ingentem, divinam; qualia dearum
 Subtiliaque, et venusta, et splendida opera sunt.

His verò sermonem exordiebatur Polites, princeps virorum,
 Qui mihi charissimus sociorum erat, maximèque venerandus:

225

“O amici, intùs enim aliqua percurrens ingentem telam

“Pulchrè canit, (pavimentum autem totum resonat.)

“Aut dea, aut foemina; sed compellemus ocyùs.”

Sic utique dixit: illi verò compellabant vocantes:

Ea autem continuò egressa fores aperuit splendoras,

230

Et invitabat; illi verò unà omnes imprudentià sequebantur:

Eurylochus autem remanebat, suspicatus dolum esse.

Collocavit verò ea introductos per sediliaque, thronosque,

Ipsisque caseumque et farinam et mel recens,

Vino Pramnio immiscebat; commiscebatque pani

235

Medicamina pernicioza, ut penitùs obliviscerent patriae terrae.

Caeterum postquam praevisissetque et ii ebibissent, statim deinde

Virgâ percussos intra haras concludebat.

Ver. 225. Ὅς μοι κήδιστος ἐτάρων ἦν.] *Al.*
 Ὅς μοι ἱταίρων ἦν κήδιστος.

Ver. 226. ὦ φίλοι, ἔνδον γάρ τις.] Vide
 suprâ ad ver. 174. 190. et ad *Il.* δ, 201.

Ver. 232. — οἴσάμενος δόλον εἶναι.] Ἀπὸ
 τοῦ, μόνην οὔσαν φιλοφρόνως αὐτοὺς καλεῖν, καὶ
 ἀπὸ τῆς ἡμερότητας τῶν θηρίων. *Schol. Al.*
 εἴσατο γὰρ δόλον εἶναι.

Ver. 235. Εἶσεν δ'.] Post hunc versum se-
 quitur in MS à Tho. Bentleio collato:

Τεῦχεν δὲ κυκίῳ χρωσίῳ δίπαι· ὄφρα πίονε.

Ut infrâ ver. 316.

Ver. 234. Ἐν δὲ σφιν τυρόν τε καὶ ἄλφιστα
 καὶ μέλι.]

Ἐν τῷ βᾶ σφι κύκισε γυνὴ εἰκυῖα θεῖσιν
 Οἶνω Πραμνεῖῳ, ἐπὶ δ' αἴγειον κνή τυρόν

Κνήστι χαλκείῃ, ἐπὶ δ' ἄλφιστα λευκὰ πάλυε.
Iliad. λ', 637.

—misceri tosti jubet hordea grani
 Mellaque, vimque meri cum lacte cōagu-
 la passo; [succos
 Quique sub hâc lateant furtim dulcedine
 Adjicit —

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 275.

Ver. 235. Οἶνω Πραμνεῖῳ.] Ἐνιοί — τῶ
 ἐκ Πραμνεῖας ἀμπέλου γινομένη οἶνω λέγεται
 δὲ καὶ Πραμνεῖα ἀμπέλος ὡς καὶ Θασία. *Schol.*

Ver. 237. — αὐτίκ' ἔπειτα Ῥάβδῳ πεπλη-
 γυῖα.]

Et tetigit summos virgâ Dea dira capillos.
Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 278

Οἱ δὲ συῶν μὲν ἔχον κεφαλὰς, φωνήν τε, δέμας τε,
 Καὶ τρίχας· αὐτὰρ νοῦς ἦν ἔμπεδος, ὡς τοπάρως περ. 240
 "Ὡς οἱ μὲν κλαίοντες ἐέρχατο· τοῖσι δὲ Κίρκη
 Πάρ ρ' ἄκυλον, βάβανόν τ' ἔβαλεν, καρπὸν τε κρῆνείης,
 "Ἐδμεναι, οἷα σύες χαμαιιευνάδες αἰὲν ἔδουσιν.
 Εὐρύλοχος δ' αἰψ' ἤλθε θοὴν ἐπὶ νῆα μέλαιναν,
 Ἀγγελίην ἐτάρων ἐρέων καὶ ἀδευκέα πότμον. 245
 Οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο ἔπος, ἰέμενός περ,
 Κῆρ ἄχει μέγῳ βεβωλημένος· ἐν δὲ οἱ ὅσσε
 Δακρυόφιν πίμπλαντο, γόον δ' ᾤϊετο θυμός.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ μιν πάντες ἀγασσάμεθ' ἐξερέοντες,
 Καὶ τότε τῶν ἄλλων ἐτάρων κατέλεξεν ὄλεθρον. 250
 "Ἢομεν, ὡς ἐκέλευες, ἀνὰ δρυμὰ, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·

Illi verò suum quidem habebant capita, vocemque, corpusque,
 Et setas; at mens erat integra, ut antea scilicet. 240
 Sic hi quidem flentes conclusi sunt: eis autem Circe
 Glandem-ilignam, quernamque projecit, fructumque corni,
 Ad-edendum, qualia sues humi-cubantes semper edunt.
 Eurylochus autem continuo venit celerem ad navem nigram,
 Nuncium de sociis relaturus, et amarum fatum. 245
 Neque ullum proloqui poterat verbum, cupiens licet,
 Cor dolore ingenti percussus: ei autem oculi
 Lachrymis implebantur; luctumque imaginabatur animus.
 Sed postquam eum omnes admirati sumus interrogantes,
 Tum verò caeterorum sociorum narravit exitium: 250
 "Ivimus, ut jubebas, per querceta, inclyte Ulysses;

Ver. 242. — ἀκυλον, βάβανόν τ'.] Ἀκυ-
 λον, τὸν τῆς πρῆου καρπὸν. Βάβανον, δρυὸς καρ-
 πόν. Schol.

Ibid. — καρπὸν τε κρῆνείης.] Ὁ τῆς κρῆ-
 νείης καρπὸς πίτταξος λίγιται. Schol.

Ver. 244. Εὐρύλοχος δ' αἰψ' ἤλθε.] Bar-
 nesius de suo edidit, αἰψ' ἤλθε. Rationibus,
 ut opinor, haud satis idoneis.

Ver. 246. Οὐδέ τι ἐκφάσθαι δύνατο.] Sic
Iliad. ε', 695.

Δὴν δὲ μιν ἀμφασίη ἐπίων λάβει· τῶν δὲ οἱ ὅσσε
 Δακρυόφιν πλησθῖν, θαλαρῆ δὲ οἱ ἴσχιτο φωνή.

Et apud *Apollonium*;

Δὴν δ' ἄνω καὶ ἄνωδοι ἰς ἀλλήλους ἐρώοντο,
 Ἄτη ἀμηχανίη τι κατηφίσι. —

Argonautic. III, 503.

Obmutuit illa dolore;

Et pariter vocem, lachrymasque introrsus
 obortas

Devorat ipse dolor. —

Ovid. Metam. lib. XIII. ver. 558.

Hæserunt lachrymæ: non vox, non spi-
 ritus oris

Redditur. —

Claudian. de Rapt. Proserp. III, 151.
 Tom. I.

Curæ leves loquuntur, ingentes stupent.
Seneca, Hippolyt. ver. 604.

Ibid. Οὐδέ τι.] *Al.* Οὐδ' ἴτι.

Ibid. — ἐκφάσθαι.] *Al.* ἐκφᾶσθαι. Mi-
 nus rectè. Vide supra ad β', 185.

Ibid. — δύνατο ἔπος.] Vide ad II. τ',
 35, et ὡ. 285. *Barnesius* hoc in loco con-
 sultò à Poetâ factum arbitratur, ad *Eury-
 lochi* horrorem exprimendum. Vide ad II.
 λ', 36, et μ', 208.

Ver. 247. — βεβωλημένος.] Vide ad II.
 ν', 212.

Ver. 249. — ἀγασσάμεθ'.] *Al.* ἀγαζόμεθ'.

Ver. 251. Ἢομεν, ὡς ἐκέλευες.] Ὅτι ἰτα-
 νοῦνται τῆς ἐνρυσίας τὰ δύο ἴση ταῦτα. "Ἢο-
 μιν ὡς ἐκέλευες &c." Καλὸν δ' ἐν τούτοις καὶ
 ἡ ἀσύνδιτος ἐισβολή. *Eustath.* Τοιοῦτον ἰστί καὶ
 τὸ Ἄσύνδιτον, ὁπότεν ἐξαίρωνται οἱ σύνδιτοι εἰ
 συνδιότες τὴν φράσιν ὅτι οὐ μόνον τάχους, ἀλ-
 λά καὶ ἰμφάσιος ταθητικῆς χάριν γίνονται ὅσον
 ἰστί καὶ τοῦτο "Ἰομιν ὡς ἐκέλευες. — Εὐρομιν
 " ἐν βήσσησι &c." Ἐν γὰρ τούτοις ὁ Καὶ σύνδι-
 σμος ἐξήρηται, τὸν τάχιστον τρόπον τῆς ἀπαγγι-
 λίας ζητοῦντες τοῦ λίγοντος. *Dionys. Halicarn.*
περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 8. Vide et *Lon-
 ginum de Sublimitate, § 19.* ipso initio.

Εύρομεν ἐν βήσσησι τετυγμένα δώματα καλὰ
Ξεστοῖσιν λάεσσι, περισκέπτω ἐνὶ χώρῳ.

Ἐνθα δὲ τις μέγαν ἰστὸν ἐποιχομένη λίγ' αἶδεν,

Ἡ θεός, ἥ ἐ γυνή· τοὶ δ' ἐφθέγγοντο καλεῦντες. 255

Ἡ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα Δύρας ᾤϊξε φαεινάς,

Καὶ κάλει· οἱ δ' ἅμα πάντες αἰδρεῖσιν ἔποντο·

Αὐτὰρ ἐγὼν ὑπέμεινα, οἷσάμενος δόλον εἶναι.

Οἱ δ' ἅμ' αἰστώθησαν ἀολλέες, οὐδέ τις αὐτῶν

Ἐξεφάνη· δηρὸν δὲ καθήμενος ἐσκοπίαζον. 260

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ περὶ μὲν ξίφος ἀργυρόηλον

Ὡμοιοῖν βαλόμην, μέγα, χάλκεον· ἀμφὶ δὲ τόξα.

Τὸν δ' αἶψ' ἠνώγεα αὐτὴν ὁδὸν ἠγήσασθαι.

Αὐτὰρ ὄγ' ἀμφοτέρησι λαβῶν ἐλλίσσεται γούνων,

Καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 265

Μῆ μ' ἄγε κείσ' ἀέκοντα, διοτρεφές, ἀλλὰ λίπ' αὐτοῦ·

Οἶδα γάρ, ὡς οὐτ' αὐτὸς ἐλεύσειαι, οὔτε τιν' ἄλλον

Ἄξεις σῶν ἐτάρων· ἀλλὰ ζῆν τοῖσδεσι θᾶσσον

“ Invenimus in convalle aedificatas aedes pulchras

“ Politis lapidibus, conspicuo in loco.

“ Illic autem quaedam magnam telam percurrens argutè canebat,

“ Aut dea, aut mulier : hi verò compellabant vocantes. 255

“ Illa autem continuò egressa fores aperuit splendidas,

“ Et invitabat; hi verò simul omnes imprudentià sequebantur :

“ At ego substiti, suspicatus dolum esse.

“ Illi verò simul evanuerunt universi, neque quisquam eorum

“ Apparuit : diù autem desidens speculabar.” 260

Sic dixit : at ego gladium quidem argenteis-clavis-distinctum

Humeris circumjeci ingentem, aereum ; circumque arcum.

Illum verò continuò jussi eandem viam praeire.

At ille utrâque-manu prehensis precabatur genubus,

Et me lugens verbis alatis allocutus est : 265

“ Ne me duc illuc invitum, Jovis-alumne, sed relinque hîc :

“ Novi enim, quòd neque ipse redibis, neque quenquam aliorum

“ Reduces tuorum sociorum ; sed cum hisce ocyùs

Ibid. Ἡομιν.] Apud *Dionysium Halicarn.* loco jam citato, Ἰομιν.

Ibid. — ἐκίλευες.] *Al.* ἐκίλευσας.

Ver. 252. — δώματα καλὰ.] Apud *Dionysium* et *Longinum*, locis suprâ citatis, δώματα Κίρκης. Malè : “ Quippe” (ut rectè ad *Longini* locum annotat *Faber*) “ in illâ narratione Eurylochus testatur igno-
“ rârse se primùm, cujusnam aedes illæ
“ essent ; Ἐνθα δὲ τις μέγαν ἰστὸν ἐποιχομένη
“ λίγ' αἶδεν, Ἡ θεός, ἥ ἐ γυνή &c. (*ver.*
254.)

Ver. 255. Ξεστοῖσιν λάεσσι.] Deest hic versus in MS. à *Tho. Bentleio* collato.

Ver. 261. — περὶ μὲν ξίφος ἀργυρόηλον Ὡμοιοῖν βαλόμην.]

Tum lateri atque humeris Tegeæum subligat ensem. *Æn.* VIII, 459.

Ver. 263. Τὸν δ' αἶψ' ἠνώγεα.] *Barnesius* legendum conjicit, Τὸν δ' αἶψ' ἠνώγεια.

Ibid. — ἠνώγεια.] *Al.* ἠνώγειν et ἠνώγειν.

Ver. 264. — ἀμφοτέρησι λαβῶν.] *Al.* ἀμφοτέρησιν ἐλάων.

Ibid. — ἐλλίσσεται.] Ita *Barnesius*. *Vulg.* ἐλλίσσεται. Quod et ferri posset, eodem modo ac ἐλάωρια, *Iliad.* α, 4. notante *Henrico Stephano* ad hunc locum. “ Sed intereà ta-
“ men,” inquit vir idem eruditus, “ tutius
“ esse puto ἐλλίσσεται ut ἐλλισάμην scribere.”
Vide et infrâ ad *ver.* 481.

Ver. 265. Καί μ' ὀλοφυρόμενος.] Deest hic versus in MS. à *Tho. Bentleio* collato.

Φεύγωμεν· ἔτι γάρ κεν ἀλύξαιμεν κακὸν ἦμαρ.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον· 270
 Εὐρύλοχ', ἦτοι μὲν σὺ μὲν αὐτοῦ τῶδ' ἐνὶ χάρῳ,
 "Ἔσθων καὶ πίνων, κοίλῃ παρὰ νηὶ μελαίνῃ.
 Αὐτὰρ ἐγὼν εἶμι· κρατερὴ δέ μοι ἔπλετ' ἀνάγκη.
 "Ὡς εἰπὼν, παρὰ νηὸς ἀνήϊον, ἠδὲ θαλάσσης.
 'Αλλ' ὅτε δὴ ἄρ' ἔμελλον, ἰὼν ἱεράς ἀνὰ βήσας, 275
 Κίρκης ἴζεσθαι πολυφαρμάκου ἐς μέγα δῶμα,
 "Ἐνθα μοι Ἑρμείας χρυσόρραπις ἀντεβόλησεν
 'Ερχομένω πρὸς δῶμα, νεηνίῃ ἀνδρὶ εἰοικώς,
 Πρῶτον ὑπνήτη· τοῦπερ χαριεστάτη ἦεν·
 "Ἐν τ' ἄρα μοι φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζεν· 280
 Πῆ δ' αὐτῶς, δύστηνε, δι' ἀκριας ἔρχεαι οἶος,
 Χάρου αἰδρις ἑών; ἔταροι δέ τοι οἶδ' ἐνὶ Κίρκης
 "Ἐρχαται, ὥστε σύες πυκινούς κευθμῶνας ἔχοντες.
 "Ἡ τοὺς λυσόμενος δεῦρ' ἔρχεαι; οὐδέ σε Φημί

" Fugiamus: adhuc enim effugere-poterimus malum diem."

Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum: 270

" Euryloche, sanè tu quidem mane ibidem hoc in loco,

" Edens et bibens, cavam apud navem nigram:

" At ego ibo; dura enim mihi adest necessitas."

Sic fatus, à nave ascendebam, atque mari.

Sed cùm jam eram, profectus sacras per valles, 275

Circes accessurus veneficae ad magnam domum,

Ibi mihi Mercurius aureo-caduceo obviam-venit

Proficiscenti ad domum, adolescenti viro similis,

Primum pubescenti; cujus scilicet gratiosissima pubertas:

Inhaesitque mihi manui, verbumque dixit, et compellavit: 280

" Quorsum verò temerè, infelix, per juga vadis solus,

" Locorum ignarus cùm-sis? socii autem tibi illi in Circes aedibus

" Conclusi sunt, ut sues densa latibula habitantes.

" An eos liberaturus huc venis? neque te puto

Ver. 275. — ἀνὰ βήσας.] *Al.* διὰ βήσας.

Ver. 279. Πρῶτον ὑπνήτη· τοῦπερ χαριεστάτη ἦεν.]

"Ἀρτι γυνιάσδων πρὶ τὸ στόμα τῶς κροτάφως
 τι. *Theacr. Idyll. XI. ver. 9.*

Ora puer primâ signans intonsa juventâ.
Æn. IX, 181.

Quem locum *Macrobius* inter eos recensens in quibus *Virgilius Homericus carminis majestatem non æquet*: "Prætermisâ gratiâ" (inquit) "incipientis pubertatis, τοῦ περ χαριεστάτη ἦεν, minùs gratam fecit Latinam "descriptionem." *Saturnal. lib. V. cap. 13.* Οὐ σὺ μίνται Ὀμήρου ἱστανίτης εἶ, δε ἔφη χαριεστάτην ἦεν ἵνα τοῦ ὑπνήτου; *Plato in Protagorâ*, sub initio.

Ibid. Πρῶτον ὑπνήτη·] "Ἀρτι γυνιάωντι. 'Τ-

πήνη δὲ ἴσσι τὸ ἱστανὸν χυῖλος, ἀφ' οὗ πρῶτον γυνιάται χυῖος. *Schol.*

Ver. 281. Πῆ δ' αὐτῶς, δύστηνε.] *Nonnuli*, notante *Scholiasite*, legunt Πῆ δ' αὐτ', ὡ δύστηνε. Atque ita habet *MS. à Tho. Bentleyo* collatus. Vide infra λ', 92.

Ver. 284. 286. — λυσόμενος — ἐκλύσομαι.] "Ὡσπερ δὲ διχῶς λέγεται, ὡς διδήλωται, τὸ νήχιν καὶ τὸ νήχισθαι, καὶ τὸ ἐκλύσαι καὶ ἐκλύσαντο· οὕτω καὶ τὸ λύνειν ἴστανθα καὶ λύσθαι. Οἶον, "λύσον, ἵνα ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἱταίρους." [infra ver. 387.] καὶ, "ὄφρα λύσῃ ἱταίρους." [ver. 298.] καὶ "ἄγε δὴ κακῶν ἐκλύσομαι," καὶ, "λυσόμενος δεῦρ' ἔρχεαι." *Eustath.* Minùs rectè. Videtur enim non advertisse vir eruditus, voces λύνειν, λύσθαι, sensu diverso apud Poetam usurpari. Nempè istud λυσόμενος de Ulyssè dicitur, qui socios è Circes manibus redempturus eat: similiterque istud

Αὐτὸν νοστήσειν, μενέεις δὲ σὺ, ἔνθα περ ἄλλοι. 285
 Ἄλλ' ἄγε δὴ σε κακῶν ἐκλύσομαι, ἠδὲ σαώσω·
 Τῆ, τόδε φάρμακον ἐσθλὸν ἔχων, δ' ἐς δώματα Κίρκης
 Ἔρχεο, ὃ κέν τοι κρατὸς ἀλαλήσει κακὸν ἡμᾶρ.
 Πάντα δέ τοι ἐρέω ὀλοφώϊα δήνεα Κίρκης·
 Τεύξει τοι κυκεῶ, βαλέει δ' ἐνὶ φάρμακα σίτω· 290
 Ἄλλ' οὐδ' ὡς δέλξαι σε δυνήσεται· οὐ γὰρ ἔασει
 Φάρμακον ἐσθλὸν, ὃ τοι δάσω· ἐρέω δὲ ἕκαστα·
 Ὅπποτε κεν Κίρκη σ' ἐλάση περιμήκει ῥάβδα,
 Δὴ τότε σὺ ξίφος ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
 Κίρκη ἐπαΐξαι, ὥστε κτάμεναι μενεαίνων. 295
 Ἢ δέ σ' ὑποδδείσασα κελήσεται εὐνηθῆναι·
 Ἔνθα σὺ μηκέτ' ἔπειτ' ἀπανήασθαι θεοῦ εὐνήν,
 Ὅφρα κέ τοι λύση θεὸς ἐτάρους, αὐτὸν τε κομίση·

“ *Ipsium rediturum esse : manebis verò tu, ubi utique alii.* 285

“ *Sed age jam te ex malis expediam, atque servabo :*

“ *Accipe hoc medicamen bonum, habensque ad aedes Circes*

“ *Vade, quod tibi à capite avertat malum diem.*

“ *Omnia autem tibi dicam pernicioso consilia Circes :*

“ *Apparabit tibi potionem-miscellaneam, injiciet verò medicamina in escam : 290*

“ *Sed neque sic incantare te poterit : non enim sinet*

“ *Medicamen eximium, quod tibi dabo ; dicam verò singula :*

“ *Quando Circe te percutiat praelongâ virgâ,*

“ *Tum sanè tu, gladio acuto stricto à femore,*

“ *In Circei irrue, quasi interficere cupiens.* 295

“ *Illa verò te subverita invitabit ad-concubitum :*

“ *Ibi tu nequaquam deinde recusa deae cubile,*

“ *Ut tibi solvatque socios, teque ipsum benignè-excipiat :*

ἐκλύσομαι de Mercurio dicitur, qui Ulysem, quâ ratione se ipse ac socios servet, doceat : atqui λῦσον, λύση de Circe, quæ Ulyssi socios liberos reddat. Vide ad *Il.* α, 20.

Ver. 285. — σύ.] *Al.* σύ γ'.

Ver. 287. Τῆ τόδε φάρμακον ἐσθλὸν, ἔχων δ' ἐς.] *Eustathius* in commentario citat, Τῆ, τόδε φάρμακον ἐσθλὸν ἔχων ἐς. Atque ita habet et *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus. Quæ fortè et verior lectio. Vide ad *Il.* ζ, 219.

Ver. 288. — ἀλαλήσει.] *Al.* ἀλαλεῖσιν.

Ver. 290. — κυκεῶ.] *Κυκεῶνα* κατὰ ἀποκοπὴν. *Κυκεῶν* δὲ λέγεται τὸ ἐξ οἴνου καὶ μέλιτος καὶ ἀλφίτων καὶ ὕδατος καὶ τυροῦ ἀναμιγμένον πόμα. *Schol.* Τὸ δὲ κυκεῶ ἀποκόπεται ἐμοῖως τῷ ἰδρώτα, ἰδρῶ, καὶ τοῖς τοιοῦτοις. *Eustath.* Vide *Turnebi Adversaria Miscellanea, lib. XII. cap. 8.* et suprâ ad *ver.* 234.

Ver. 291. — οὐδ' ὡς δέλξαι σε δυνήσεται.] *Φαρμάκων* τε τῶν παρὰ Κίρκης γίγονε κρείττων, ὑπὸ πολλῆς σοφίας πειμμάτων ἐπιεσάκτων κακῶν οὐχ ἠττώμενος. *Heraclid. Pontic.* Porro hinc *Ovidius :*

Quid tibi profuerunt, Circe, Perseïdes herbæ,

Cùm sua Neritias abstulit aura rates ?

Remed. Amor. ver. 263.

Et *Tibullus :*

Solum nec doctæ verterunt pocula Circes,
Quamvis illa foret Solis genus : —

Lib. IV. Eleg. i. ver. 61.

Vide infrâ ad *ver.* 302.

Ibid. — ἔασει.] *Barnesius* edidit ἔασει, “ ob *Metrum*” scilicet. Sed minùs rectè.

Vide ad *Il.* δ', 42.

Ver. 296. — κελήσεται.] *Alii*, notante *Barnesio*, legunt κελήσεται, et καλήσεται vel καλίσσεται. Et *MS.* à *Tho. Bentleio* collatus habet κελήσεται. Firmatur autem vulgata lectio ex *ver.* 337. infra :

Ἦ Κίρκη, πῶς γὰρ με κίλη σοι ἤπιον εἶναι.

Ver. 298. — λύση.] Vide suprâ ad *ver.* 284.

Ibid. — κομίση.] Ita rectè edidit *Barnesius.* *Vulgg.* κομίση. Quod *mediam* corripit. Vide ad *Il.* α, 140.

Ἄλλὰ κέλεσθαί μιν μακάρων μέγαν ὄρκον ὁμόσσαι,
Μήτι τοι αὐτῷ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο·
Μή σ' ἀπογυμνωθέντα κακὸν καὶ ἀνήνορα θείη.

300

Ὡς ἄρα φωνήσας πόρε φάρμακον Ἀργειφόντης,
Ἐκ γαίης ἐρύσας, καί μοι φύσιν αὐτοῦ ἔδειξεν.

Ῥίζη μὲν μέλαν ἔσκε, γάλακτι δὲ εἴκελον ἄνθος·
Μῶλυ δέ μιν καλέουσι θεοί· χαλεπὸν δέ τ' ὀρύσσειν

305

Ἀνδράσι γε θνητοῖσι· θεοὶ δέ τε πάντα δύνανται.

Ἐρμείας μὲν ἔπειτ' ἀπέβη πρὸς μακρὸν Ὀλυμπον,

Νῆσον ἀν' ὑλήεσσαν· ἐγὼ δ' ἐς δάματα Κίρκης

“ Sed jube ipsam beatorum magnum juramentum jurare,

“ Nullum tibi ipsi damnum malum machinaturam se aliud;

500

“ Nè te nudatum vilem et enervem reddat.”

Sic utique locutus praebeuit medicamen Mercurius,

Ex terrâ evulsum, et mihi naturam ejus ostendit.

Radice quidem nigrum erat, lacti autem similis florem :

Moly autem ipsum vocant dii ; difficile verò effossu

305

Viris utique mortalibus ; dii autem omnia possunt.

Mercurius quidem deinde discessit ad magnum Olympum.

Insulam per sylvosam ; ego autem ad domum Circes

Ver. 301. — κακὸν καὶ ἀνήνορα θείη.]

———— Circes pocula nôsti ;

Quæ si cum sociis stultus cupidusque bi-

bisset,

[excors :

Sub dominâ meretrice fuisset turpis et

Vixisset canis immundus, vel amica luto

sus. Horat. Epist. lib. I. ii. 25.

Ver. 302. — πόρε φάρμακον Ἀργειφόντης.]

Ἡ δὲ ἀλληγορία ἐν ταύτοις, Ἐρμῆν μὲν οἶδε συν-

ήθως τὸν λόγον Μῶλυ δὲ τὴν παιδείαν. —

Λαβὼν δὲ αὐτὸ ἐξ Ἐρμού ὁ λόγιος Ὀδυσσεύς, συγ-

γίνεται τῇ ἡδονῇ, ταχὺ περὶ αὐτὸν ἐλθούσῃ, κα-

τὰ τὸ ἱανυτῆς ἴδος, διὰ τὸ τῆς κακίας εὐληπτον.

Eustath. Similitèr apud Anthologiam :

Ἐμφρων δ' ὦν Ὀδυσσεύς, τὴν νύσθητα φυγῶν,

οὐκ Ἐρμού, φύσις δ' ἰδίας δώρημα λογισμὸν

εἶχε, γοητίας φάρμακον ἀντίπαλον.

Epigram. lib. I. ¶ lxxii. ver. 8.

Vide et Themist. Orat. XXVII.

Ver. 304. — γάλακτι δὲ εἴκελον ἄνθος.]

Πολλῶν χ' ἀτίρων λιυκῶν ὄντων, τὸ καὶ γλυκύ-

τητος ἴμφασιν ποιησόμενον ἐπιλίξατο. Aristides

Quinctilianus, de Musicâ, lib. II. pag. 83.

Ver. 305. Μῶλυ δὲ μιν καλέουσι θεοί.]

Pacifer huic dederat florem Cyllenius al-

bum ;

Moly vocant superi : nigrâ radice tenetur.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 291.

Et hinc Lycophron :

———— ἀλλὰ νιν βλάβης

Μῶλυ σαώσι ρίζα —. Cassand. ver. 678.

Μῶλυ, βοτάνης ἴδος, παρὰ τὸ μολύειν, ὃ ἰστί-

ἀφανίζει τὰ φάρμακα· φασὶ δὲ τὸ [Barnesius

edidit τοῦτο] ἐλκόμενον τῆς ρίζης, τῷ τέλει θά-

νατον ἐπιφέρειν τῷ ἀποσπᾶντι. Schol. “ Lau-

“ datissima herbarum est Homero quam

“ vocari à Diis putat Moly, et inventio-

“ nem ejus Mercurio assignat, contraque

“ summa veneficia demonstrat. Nasci eam

“ hodie circa Pheneum, et in Cyllene Ar-

“ cadia tradunt, specie illâ Homericâ, ra-

“ dice rotundâ nigrâque, magnitudine ce-

“ pæ, folio scyllæ, effodi autem difficultèr.”

Plin. Nat. Hist. lib. XXV. cap. 4. Vide

Theophrast. Hist. Plant. lib. IX. cap. 15. et

suprà ad ver. 302.

Ibid. — καλέουσι θεοί.] Οὐ λίγισι δὲ ὁ

Ποιητῆς καὶ πᾶσι οἱ ἄνθρωποι καλοῦσι τὸ Μῶλυ,

ἰσπερὶ ἄγνωστον ἴσθιν αὐτοῖς· διὸ καὶ ἀκλήτων

καὶ οὐ διώνυμον. Eustath. Vide ad Il. α, 405.

et ζ, 291.

Ver. 306. — θεοὶ δὲ τι πάντα δύνανται.]

Πάντα δ' εὐπειτῇ θεοῖς.

Euripid. Phœniss. ver. 696.

———— μόνου δὲ θεοὶ ρία πάντα δύνανται.

Dionys. Περιήγησις, ver. 1169.

Ῥάδια πάντα θεῶ τειλίσαι, καὶ ἀνήνοτον οὐδὲν

Linus apud Stobæum, Florileg. 111.

———— facile est omnia posse Deo.

Ovid. Art. Amator. I, 562.

Ibid. — πάντα δύνανται.] Al. πάντα ἴσασιν

Ver. 308. — ἐγὼ δ' ἐς δάματα Κίρκης.]

Tutus eo, monitisque simul caelestibus

intrat

Ille domum Circes —.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 293.

Ἦῖα· πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε κίοντι.
 Ἔσθην δ' εἰνὶ Δύρησι θεῶς καλλιπλοκάμοιο· 310
 Ἐνθα στάς ἐβόησα, θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς.
 Ἦ δ' αἶψ' ἐξελθοῦσα Δύρας ᾤϊξε φαιινάς,
 Καὶ κάλει· αὐτὰρ ἐγὼν ἐπόμην, ἀκαχήμενος ἦτορ.
 Εἶσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
 Καλοῦ, δαιδαλέου, ὑπὸ δὲ θρήνυς ποσὶν ἦεν· 315
 Τεῦξε δέ μοι κυκεῶ χρυσέα δέπα', ὄφρα πίοιμι·
 Ἐν δέ τε φάρμακον ἦκε, κακὰ φρονέουσ' ἐνὶ θυμῷ.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ δῶκέν τε καὶ ἔκπιον, οὐδέ μ' ἔβελξεν,
 Ῥάβδω πεπληγυῖα, ἔπος τ' ἔφατ', ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 Ἔρχεο νῦν συφεόνδε, μετ' ἄλλων λῆξο ἑταίρων· 320
 Ὡς φάτ'· ἐγὼ δ' ἄορ ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
 Κίρκη ἐπήϊξα, ὥστε κτάμεναι μενεαίνων.
 Ἦ δέ μέγα ἰάχουσα ὑπέδραμε, καὶ λάβε γούνων,
 Καὶ μ' ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Ivi; multum verò mihi cor aestuabat profecto.
 Steti autem in vestibulo deae comas-pulchrae: 310
 Ibi stans clamavi; dea autem meam audivit vocem.
 Illa verò statim egressa fores aperuit splendidas,
 Et invitabat: at ego sequebar, dolens corde.
 Collocavit autem me introductum in throno argenteis-clavis-distincto,
 Pulchrò, fabrefacto; scabellum verò sub pedibus erat: 315
 Apparavit autem mihi potionem-miscellaneam aureo poculo, ut biberem:
 Immisitque medicamen, mala meditans in animo.
 At postquam dederatque et ebiberam, neque me incantavit,
 Virgulâ ubi-percussisset, verbumque fecit, dixitque:
 " Abi nunc in haram, cum caeteris cuba sociis." 320
 Sic dixit: ego verò, gladio acuto stricto à femore,
 In Circeum irruì, quasi interficere cupiens:
 Illa verò vehementer exclamans subtercurrit etprehendit genua,
 Et me lugens verbis alatis allocuta est:

Ver. 309. — πολλὰ δέ μοι κραδίη πόρφυρε.] Sic apud *Virgilium*:

At pius Æneas per noctem plurima volvens.

Ibid. — πόρφυρε.] Vide ad *Il.* α', 309. 338 et 482.

Ver. 316. Τεῦξε.] *Al.* Τεῦχε.

Ibid. — κυκεῶ.] Vide supra ad ver. 290.

Ibid. — δέπα', ὄφρα.] Ita *Barnesius*. *Al.* δέπα', δέπα' et δέπα.

Ver. 317. Ἐν δέ τε φάρμακον ἦκε.] Vide supra ad ver. 234.

Ver. 318. Αὐτὰρ ἐπὶ δῶκεν.]

— ad insidiosa vocatus

Pocula, conantem virgâ mulcere capillos
 Reppulit, et stricto pavidam deterruit ense.
Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 294.

Ver. 319. — πεπληγυῖα.] Vide ad *Il.* β', 314. et γ', 31

Ver. 320. — λῆξο.] Ita MS. à *Tho. Bentleio* collatus. Rectè, ut opinor: Ita enim ipse Poeta. *Iliad. ω', 650.*

Ἔξω μὲν δὴ λῆξο, γέρον ———.

Vulgati malè hîc legunt λῆξον quæ vox non "Cuba," sed, "Cubare fac," significat; (Vide ad *Il. ω', 635.*) Id quod huic loco minimè congruit. Cæterum *Eustathius* et in contextu et in commentario legit λῆξας quo modo et in Editione *Florentinâ* scriptum testatur *Barnesius*; itaque omninò legendum ipse contendit: sed nullâ allatâ ratione. Neque usquam alibi apud *Homerum* occurrît ista vox. Porro in *Scholiis Barnesius*: λῆξο edidit. Vide et ad *Il. β', 515.*

Τίς; πόθεν εἰς ἀνδρῶν; πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες; 325
 Θαῦμά μ' ἔχει, ὡς οὔτι πῶν τάδε φάρμακ' ἐθέλχθης.
 Οὐδὲ γὰρ οὐδέ τις ἄλλος ἀνὴρ τάδε φάρμακ' ἀνέτλη,
 "Ὅς κε πῆ, καὶ πρῶτον ἀμείψεται ἔρκος ὀδόντων.
 Σοὶ δέ τις ἐν στήθεσσι ἀκήλητος νόος ἐστίν.

Ἦ σύ γ' Ὀδυσσεὺς ἐσσι πολύτροπος, ὃν τέ μοι αἰεὶ 330
 Φάσκεν ἐλεύσεσθαι χρυσόρραπις Ἀργειφόντης,
 Ἐκ Τροίης ἀνιόντα Δοῆ σὺν νηὶ μελαίνῃ.
 Ἄλλ' ἄγε δὴ κολεῶ μὲν ἄορ Δέο, νῶϊ δ' ἔπειτα
 Εὐνῆς ἡμετέρης ἐπιθήσομεν, ὄφρα μιγέντε
 Εὐνῆ καὶ φιλότῃ, πεποιθομένῃ ἀλλήλοισιν. 335

"Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ὦ Κίρκη, πῶς γὰρ με κέλη σοι ἥπιον εἶναι;
 "Ἡ μοι σῦς μὲν ἔθηκας ἐνὶ μεγάροισιν ἑταίρους·
 Αὐτὸν δ' ἐνθάδ' ἔχουσα, δολοφρονέουσα κελεύεις 340
 Ἔς Δάλαμόν τ' ἵεναι, καὶ σῆς ἐπιθήμεναι εὐνῆς,
 "Ὅφρα με γυμναθέντα, κακὸν καὶ ἀνήνορα Δείης;
 Οὐδ' ἂν ἔγωγ' ἐθέλοισι τεῆς ἐπιθήμεναι εὐνῆς,
 Εἰ μὴ μοι τλαίης γε, Δεῖα, μέγαν ὄρκον ὀμόσσαι,
 Μήτι μοι αὐτῶ πῆμα κακὸν βουλευσέμεν ἄλλο.

"Ὡς ἐφάμην· ἠ δ' αὐτίκ' ἀπώμνυεν, ὡς ἐκέλευον. 345

" Quis? undè es hominim? ubi tibi urbs atque parentes? 325

" Stupor me tenet, quòd cùm-biberis haec medicamina non incantatus sis.

" Minimè enim quisquam alius vir haec medicamina sustinuit,

" Quicumque hauserit, et primùm transmiserit septum dentium:

" Tibi verò quaedam in pectoribus indomabilis mens est.

" Profectò tu Ulysses es versutus, quem etiam mihi semper 350

" Praedicabat venturum aureo-caduceo Mercurius,

" E Trojâ reversum celeri cum nave nigrâ.

" Sed age nunc in vaginam gladium pone: nos verò deinde

" Lectum nostrum conscendamus, ut commixti

" Cubili et amore, confidamus nobis-invicem," 335

Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum:

" O Circe, quo autem pacto me jubes tibi mitem esse?

" Quae mihi sues quidem fecisti in aedibus socios;

" Ipsum verò hîc detinens dolos-meditans jubes

" In thalamumque ire, et tuum conscendere lectum, 340

" Ut me nudatum, vilem et enervem reddas?

" Non ego voluerim tuum conscendere lectum,

" Nisi mihi sustinueris, dea, magnum juramentum jurare,

" Nullum mihi damnum malum machinaturam-te aliud."

Sic dixi: illa verò continuò abjurabat, ut jubebam. 345

Ver. 337. — τῶν γὰρ με κέλη.] "Ὅρα δὲ ὡς
 καὶ ἰνταῦθα καινότερον ἀπὸ τοῦ, γὰρ, συνδίσμου
 ἤρξατο· οὐ μὲν τὰ σίσσαρας στίχους ἢ ἀπόδοσι, ἢ
 τῶ "Οὐδ' ἂν ἔγωγ' εἴλοισι." [ver. 342.]
 Eustath. Barnesius legendum conjicit, τῶν
 κ' ἔρ με. Vide suprâ ad ver. 174 et 190.

Ibid. — κέλη σοι.] Apud Eustathium in
 commentario, κέλησί σοι.

Ver. 341. — κακὸν καὶ ἀνήνορα.] Vide
 suprâ ad ver. 301.

Ver. 345. — ἀπώμνυεν.] Vide suprâ
 ad β', 377.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὄμοσέν τε τελεύτησέν τε τὸν ὄρκον,
 Καὶ τότε ἐγὼ Κίρκης ἐπέβην περικαλλέος εὐνῆς.
 Ἀμφίπολοι δ' ἄρα κεδναὶ ἐνὶ μεγάροισι πένοντο
 Τέσσαρες, αἳ οἱ δῶμα κατὰ δρήστειραι ἔασι.
 Γίνονται δ' ἄρα ταί γ' ἐκ τε κρηνῶν, ἀπὸ τ' ἀλσῶν, 350
 Ἐκ δ' ἱερῶν ποταμῶν, οἳ τ' εἰς ἄλαδε προρέουσι.
 Τάων ἢ μὲν ἔβαλλε θρόνοις ἐνὶ ῥήγεα καλα,
 Πορφύρεα καθύπερθ', ὑπένευθε δὲ λίθ' ὑπέβαλλεν·
 Ἡ δ' ἐτέρη προπάροίθε θρόνων ἐτίταινε τραπέζας
 Ἀργυρέας, ἐπὶ δὲ σφι τίθει χρύσεια κάνεια· 355
 Ἡ δὲ τρίτη κρητῆρι μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα
 Ἡδὺν ἐν ἀργυρέῳ, νέμε δὲ χρύσεια κύπελλα.
 Ἡ δὲ τετάρτη ὕδαρ ἐφόρει, καὶ πῦρ ἀνέκαιεν
 Πολλὸν ὑπὸ τρίποδι μεγάλῳ· ἰαίνετο δ' ὕδαρ.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ ζέσσειν ὕδαρ ἐνὶ ἥνοπι χαλκῶ, 360
 Ἐς ῥ' ἀσάμινθον ἔσασα, λό' ἐκ τρίποδος μεγάλου,
 Θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρατὸς τε καὶ ὤμων,

At postquam jurasset perfecissetque jusjurandum,
 Tum verò ego Circes conscendi perpulchrum lectum.
 Ancillae autem honestae in aedibus ministrabant
 Quatuor, quae ei domi famulae sunt.

Natae verò hae utique sunt ex fontibus et à sylvis,
 Et ex sacris fluminibus, quae in mare profluunt.
 Harum una quidem injiciebat thronis stragula pulchra,
 Purpurea supernè, infernè autem lintea subjiciebat :

Altera verò ante thronos extendebat mensas
 Argenteas, eisque imponebat aurea canistra :

Tertia autem cratere suave vinum miscebat
 Dulce in argenteo, distribuebatque aurea pocula :
 Quarta verò aquam ferebat, et succendebat ignem
 Multum sub tripode magno ; calefiebat autem aqua.

Caeterùm postquam calefacta-esset aqua in splendido ahenò
 In balneum me inductum lavabat ex tripode magno,
 Suaviter fusà aquà per caputque et humeros,

Ver. 346. — ῥ.] *Ut jam dictum est.* —
 Ver. 348. — κεδναὶ ἐνὶ μεγάροισι.] MS.
 à Tho. Bentleio collatus habet τίως μὲν ἐνὶ
 μεγάροισι. Uti legisse videtur et Eustathius.
 Ver. 350. Γίνονται.] *Al* γίνονται, et γίγ-
 νονται.
 Ver. 352. — ῥήγεια.] Τὰ δὲ ῥήγεια πο-
 λυτελέστερα ἢ τὰ λίθα. Ταῦτα μὲν γὰρ ὑπο-
 βέβηται, ἴππου ὑπίστρωται· τὰ δὲ ῥήγεια—ἐ-
 φήπλωται. Eustath. Vide ad Il. ὦ, 644.
 Ver. 355. — κάνεια.] *Al*. κύπελλα.
 Ex versu, ut videtur, 357.

Ver. 360. — ἐνὶ ἥνοπι χαλκῶ.] Διαυγί,
 ἢ ἴστιν ἰδίῳ αὐτόν. Schol. Ἐπίβητα χαλκοῦ

ἐφιλοτέχνησε, τὸ “ νόροτα χαλκόν,” καὶ “ ἥνοσι
 “ χαλκῶ,” σημαίνει τὸν μὴ ἰῶντα τοὺς ὄπας
 ὄραν, διὰ τὴν προσοῦσαν στιλβηδόνα. Porphyr.
 Quaest. Homeric. 9.

Ver. 362. — κεράσασα.] Vide ad Il. ἁ, 67.
 Ibid. — κατὰ κρατὸς τε καὶ ὤμων.] Καὶ
 γὰρ οἶαν ἀφέλειαν ἔχει τὰ λούτρα, διὰ τούτων
 μάλιστα δηλοῖ “ Θυμῆρες κεράσασα κατὰ κρα-
 “ τὸς τε καὶ ὤμων.” Φανερόν οὖν ὅτι ἐντεῦθεν ἔ-
 χοντα τὴν ἀρχὴν τὰ νεῦρα, εἰκότως ἐπ' αὐτῶν
 καὶ τὴν ἴασιν τοῦ κόπου λαμβάνει· αὕτη δὲ ἴστιν
 ἢ διὰ τοῦ θερμανθῆναι καὶ ὑγρανθῆναι ξηραίνουσι
 γὰρ οἱ κόποι. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀ-
 μήρου ποιήσεως, § 23.

Ὄφρα μοι ἐκ κάματος θυμοφθόρον εἴλετο γυίαν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ λούσεν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ,
 Ἀμφὶ δέ με χλαῖναν καλὴν βάλεν, ἥδ' ἐ χιτῶνα· 365
 Εἶσε δέ μ' εἰσαγαγοῦσα ἐπὶ θρόνου ἀργυροήλου,
 Καλοῦ, δαιδαλέου· ὑπὸ δὲ θρηῖνος ποσὶν ἦεν.
 Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος προχόῳ ἐπέχευε φέρουσα
 Καλῆ, χρυσεῖη, ὑπὲρ ἀργυρέοιο λέβητος,
 Νίψασθαι· παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν. 370
 Σῖτον δ' αἰδοίῃ ταμίῃ παρέθηκε φέρουσα,
 Εἶδατα πόλλ' ἐπιθεῖσα, χαριζομένη παρϋόντων.
 Ἐσθέμεναι δ' ἐκέλευεν· ἐμῶ δ' οὐχ ἦνδανε θυμῷ
 Ἀλλ' ἤμην ἀλλοφρονέων, κακὰ δ' ὄσσετο θυμός.
 Κίρκη δ' ὡς ἐνόησεν ἐμὲ ἤμενον, οὐδ' ἐπὶ σίτῳ 375
 Χεῖρας ἰάλλοντα, στυγερόν δέ με πένθος ἔχοντα,
 Ἄγχι παρισταμένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τίφθ' οὕτως, Ὀδυσσεῦ, κατ' ἄρ' ἔζεις ἴσος ἀναύδα,
 Θυμὸν ἔδων; βρώμης δ' οὐχ ἄπτειαι, οὐδὲ ποτῆτος;

Donec mihi defatigationem animum-rodentem exemisset membris.

At postquam lavasset et unxisset pingui oleo,

Laenamque mihi pulchram induisset, atque tunicam;

365

Collocavit me deinde introductum in throno argenteis-clavis-distincto,

Pulchro, fabrefacto; scabellum verò sub pedibus erat.

Aquam autem ancilla gutturnio infundebat ferens,

Pulchro, aureo, super argenteo lebete,

Ad-lavandum; juxta verò politam extendit mensam.

370

Victum autem veneranda prama apposuit ferens,

Ferculis multis appositis, largiens de praesentibus.

Edere verò jubebat: meo autem non placebat animo;

Sed sedebam alia-cogitans, mala autem imaginabatur animus.

Circe verò ut animadvertit me sedentem, neque ad cibum

375

Manus porrigentem, gravem autem me dolorem habentem,

Propè astans verba alata dixit:

"Quid sic, Ulysses, sedes similis muto,

"Animum rodens? cibum autem non attingis, neque potum?"

Ver. 368. Χέρνιβα δ' ἀμφίπολος.] Vide supra ad δ, 52. Caeterum cum Poeta cibi appositionem antea [ver. 354. &c.] descripserit, versum hunc et quatuor sequentes delendos existimat Dna. Dacier, utpote hoc in loco importunos; eosdemque in commentario omittit Eustathius. Quinimò verisimile est eos ex *Odys.* ή, 172. huc irrep-sisse.

Ver. 370. Νίψασθαι.] Deest hic versus in MS. à Tho. Bentleio collato.

Ver. 373. — ἐμῶ δ' οὐχ ἦνδανε θυμῷ.] Vide ad II. ε, 24.

Ver. 374. — ἀλλοφρονέων.] *Al.* ἄλλα φρο-νίαν· notante Eustathio.

Ver. 376. — στυγερόν.] *Al.* κρείττον.

Ver. 378. Τίφθ' οὕτως, — ἴσος ἀναύδα, Θυ-μὸν ἔδων;] Ὡς τί δή ποτε κατισθίεις ἑαυτὸν, καὶ οὐ τὰ εἰς βρώσιν προκείμενα; Eustath.

τίο μίχρεισ ὀδυρόμινος καὶ ἀχιύων
 Σὴν ἴδιασ κραδίην, μιμημημίνος οὐδὲ σι σίτου,
 &c. *Iliad.* ε, 128.

*Ὁν θυμὸν κατῖδων ———. ζ', 202.

Nec te tantus edat tacitam dolor ———

Aen. XII, 801

- Ἦ τινά που δόλον ἄλλον οὔεαι, οὐδ' ἔτι σε χρεῖ
 Δειδόμεν' ἤδη γάρ τοι ἀπάμοσα καρτερόν ὄρκον. 380
- “Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ὦ Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνὴρ, ὅς ἐναΐσιμος εἶη,
 Πρὶν τλαίῃ πάσασθαι ἐδητύος, ἠδὲ ποτῆτας,
 Πρὶν λύσασθ' ἐτάρους καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν ἰδέσθαι; 385
 Ἄλλ' εἰ δὴ πρόφρασσα πιεῖν, φαγέμεν τε κελεύεις,
 Λῦσον, ἴν' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω ἐρίηρας ἐταίρους.
 “Ὡς ἔφάμην· Κίρκη δὲ δι' ἐκ μεγάραιο βεβήκει,
 Ῥάβδον ἔχουσ' ἐν χειρὶ, δῦρας δ' ἀνέρωγε συφειοῦ,
 Ἐκ δ' ἔλασεν σιάλοισιν εὐικότας ἐννεώροισιν. 390
 Οἱ μὲν ἔπειτ' ἔστησαν ἐναντίοι· ἡ δὲ δι' αὐτῶν
 Ἐρχομένη προσάλειφεν ἐκάστῳ φάρμακον ἄλλο.
 Τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον, ἄς πρὶν ἔφυσσε
 Φάρμακον οὐλόμενον, τό σφιν πόρε πότνια Κίρκη·

- “ Certè aliquem dolum alium suspicaris : neque te oportet
 380
 “ Timere ; jam enim tibi è-contrà-juravi firmum juramentum.”
 Sic dixit : at ego ipsam respondens allocutus sum :
 “ O Circe, quis enim vir, qui aequus fuerit,
 “ Priùs sustinuerit gustare cibum atque potum,
 “ Quàm redemerit socios et oculis viderit ? 385
 “ Sed si reverà ex animo bibere, edereque jubes,
 “ Libera ; ut oculis videam dilectos socios.”
 Sic dixi : Circe autem ex aedibus ivit,
 Virgam tenens in manu ; foresque aperuit harae,
 Exegitque porcis similes novennibus. 390
 Illi quidem deinde stabant ex-adverso : illa verò per eos
 Obiens adungebat unicuique medicamen aliud.
 Eorum autem è membris quidem pili defluebant, quos antè producerat
 Medicamen perniciosum, quod ipsis dederat veneranda Circe :

Ver. 380. — οὐδ' ἔτι.] Apud Eustathium οὐδέ τι

Ver. 383. ὦ Κίρκη, τίς γάρ, &c.] Πρὸς εὐάν [ἰ Ξενοκράτης] πρὸς Ἀντίπατρον περὶ αἰχμαλώτων Ἀθηναίων κατὰ τὸν Λαμιακὸν πόλεμον, καὶ κληθεὶς ἰπὶ δεῖπνον, πρὸς αὐτὸν προσνήγκατο ταυτί·

- “ ὦ Κίρκη, τίς γάρ κεν ἀνὴρ, ὅς ἐναΐσιμος
 “ εἶη,
 “ Πρὶν τλαίῃ πάσασθαι ἰδητύος ἠδὲ ποτῆτας,
 “ Πρὶν λύσασθ' ἐτάρους, καὶ ἐν ὀφθαλμοῖσιν
 “ ἰδέσθαι ;”

καὶ τὸν, ἀποδιζόμενον τὴν εὐστοχίαν, εὐθύς ἀνεῖναι. Diog. Laërt. lib. IV. in Xenocrate.

Ibid. — τίς γάρ κεν ἀνὴρ.] “ Nè me dolere affectum esse, neque comedere posse, mireris ; Quis ENIM, &c.” Vide et suprâ ad ver. 190.

Ver. 384. — πάσασθαι.] Apud Diogenem Laërtium, loco suprâ citato, πάσασθαι.

Minus rectè : Primam enim corripit. Vide suprâ ad γ', 9. et ἰ, 93. item ad ἰ, 491. et ἰ, 296.

Ver. 385. 387. — λύσασθ' — Λῦσον.] Vide suprâ ad ver. 284. Minus rectè Eustathius ; Τὸ δὲ Λῦσον, προσεχῶς παθητικῶς προσηγορεύεται ἐν τῷ “ Πρὶν λύσασθ' ἐτάρους.”

Ver. 388. “Ὡς ἔφάμην.] Al. “Ὡς ἄρ' ἔφην.

Ver. 390. — σιάλοισιν εὐικότας ἐννεώροισιν.] Pronuntiabatur ἐννεώροισιν.

Ver. 392. — προσάλειφεν ἐκάστῳ φάρμακον ἄλλο.]

Spargimur innocuæ succis melioribus herbæ.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 299.

Ver. 393. Τῶν δ' ἐκ μὲν μελέων τρίχες ἔρρεον.]

Erigimur ; setæque cadunt, bifidosque relinquit

Rima pedes Redeunt humeri : subjecta lacertis

- "Ανδρες δ' αἰψ' ἐγένοντο νεώτεροι, ἢ πάρος ἦσαν, 395
 Καὶ πολὺ καλλίονες καὶ μείζονες εἰσοράασθαι.
 "Ἐγνωσαν δέ με κείνοι, ἔφυν τ' ἐν χερσὶν ἕκαστος
 Πᾶσιν δ' ἡμερόεις ὑπέδου γόος, ἀμφὶ δὲ δῶμα
 Σμερδαλέον κονάβιζε· θεὰ δ' ἐλέαιρε καὶ αὐτή·
 "Ἡ δέ μευ ἄγχι σταῖσα προσηύδα διὰ θεάων· 400
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 "Ἐρχεο νῦν ἐπὶ νῆα Δοῖν καὶ Δῖνα θαλάσσης·
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτον ἐρύσατε ἠπειρόνδε,
 Κτήματα δ' ἐν σπήεσσι πελάσσατε, ὅπλα τε πάντα·
 Αὐτὸς δ' αἰψ' ἵεναι, καὶ ἄγειν ἐρίηρας ἑταίρους. 405
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔμοιγ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ·
 Βῆν δ' ἵεναι ἐπὶ νῆα Δοῖν καὶ Δῖνα θαλάσσης.
 Εὖρον ἔπειτ' ἐπὶ νηὶ Δοῖν ἐρίηρας ἑταίρους
 Οἴκτρ' ὀλοφυρομένους, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντας.
 "Ὡς δ' ὅταν ἄγραυλοι πόρτιες περὶ βοῦς ἀγελαίας 410

Viri autem statim facti-sunt juniōres, quàm antea fuerant, 395
 Et multò pulchriores et majores aspectu.
 Agnoverunt verò me illi, hæseruntque in manibus unusquisque.
 Omnibus autem dulcis subortus est luctus; circumque domus
 Horrendum resonabat; dea verò miserabatur et ipsa:
 Prope autem me stans allocuta est nobilissima dearum: 400
 " Generose Laërtiade, solers Ulysses,
 " Vade nunc ad navem celerem et littus maris:
 " Navem quidem omnium-primùm subducite ad littus;
 " Possessiones verò in speluncis deponite, armaque omnia;
 " Ipse autem statim revertere, et adduc dilectos socios." 405
 Sic dixit: at mihi persuasus est animus generosus:
 Perrexi autem ire ad navem celerem et littus maris.
 Inveni deinde apud navem celerem dilectos socios,
 Miserabilèr lugentes, uberes lachrymas profundentes.
 Ut verò cùm villaticae vitulae circum vaccas armentales 410

Brachia sunt. Flentem flentes amplectimur illum

Hæremusque ducis colo ————
 Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 303

Setosa duris exuere pellibus
 Laboriosi remiges Ulixēi
 Volente Circe membra: tunc mens, et sonus

Relatus, atque notus in vultus honor.
 Horat. Epod. XVII, 15.

Ibid. — ἴφουσι.] Al. ἴφουσι. Quæ fortè et verior lectio. Nam Φύσει, primam producit, Il. δ, 235. " Φύσει, ἰσχυρὴ πρῶ-
 " σα —," Nisi ibi legendum sit, " Φύσει,
 " ἰσχυρὴ, &c."

Ver. 395. — αἰψ' ἰγίνοντο.] Barnesius legendum conjicit αἰψ' ἰγίνοντο. Sed, ut opinor, vinnius rectè.

Ver. 399. Σμερδαλίον κονάβιζε.] Vide ad Il. δ', 455. Al. Σμερδαλίον κονάβιζε.

Ver. 405. — αἰψ' ἵεναι.] Barnesius edidit αἰψ' ἵεναι. Nec malè, hoc quidem in loco si in ullo Codice ita scriptum reperisset.

Ver. 408. — ἐπὶ νηὶ.] Al. ἐν νηὶ.

Ver. 409. — κατὰ δάκρυ χέοντας.] Al. καταδακρυχέοντας.

Ver. 410. "Ὡς δ' ὅταν ἄγραυλοι πόρτιες.] Ita Vulgati. Barnesius autem ex Exemplaribus nonnullis edidit πόρτιες. Quæ vox (uti ipse annotat) occurrit apud Euripidem, Bacchæ, ver. 736.

Καὶ τὴν μὲν ἂν προσεῖδες εὐθελος πόριον.

Ceterùm Henricus Stephanus πόρτιες hîc legit; et in annotationibus, "Fortassè," inquit, "ita excusari potest πόρτιες, ut Αἰγυπτίη, "secundâ brevi." Sed hoc, ut opinor, fieri

Ἐλθούσας εἰς κόπρον, ἐπὴν βοτάνης κορέσονται,
 Πᾶσαι ἅμα σκαίρουσιν ἐναντίαι· αὐδ' ἔτι σηκοὶ
 Ἴσχουσ', ἀλλ' ἀδινὸν μυκώμεναι ἀμφιθέουσι
 Μητέρας· ὡς ἐμὲ κείνοι, ἐπεὶ ἴδον ὀφθαλμοῖσι,
 Δακρυόεντες ἔχυντο· δόκησε δ' ἄρα σφίσι θυμὸς 415
 Ὡς ἔμεν, ὡς εἰ πατρίδ' ἰκοίατο καὶ πόλιν αὐτῶν
 Τρηχέης Ἰθάκης, ἵνα τ' ἐτράφεν, ἢ δ' ἐγένοντο
 Καί μ' ὀλοφυρόμενοι ἔπεα πτερόεντα προσηύδων
 Σοὶ μὲν νοστήσαντι, διοτρεφεῖς, ὡς ἐχάρημεν,
 Ὡς εἴτ' εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα πατρίδα γαίαν 420
 Ἀλλ' ἄγε, τῶν ἄλλων ἐτάρων κατάλεξον ὄλεθρον.
 Ὡς ἔφην· αὐτὰρ ἐγὼ προσέφην μαλακοῖς ἐπέεσσιν·
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτον ἐρύσσομεν ἠπειρόνδε,
 Κτήματά τ' ἐν σπήεσσι πελάσσομεν, ὅπλα τε πάντα·
 Αὐτοὶ δ' ὀτρύνεσθε ἐμοὶ ἅμα πάντες ἔπεισθαι, 425
 Ὀφρα ἴδῃθ' ἐτάρους ἱεροῖς ἐν δώμασι Κίρκης,
 Πίνοντας καὶ ἔδοντας· ἐπηετανὸν γὰρ ἔχουσιν.
 Ὡς ἐφάμην· οἱ δ' ὦκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο·
 Εὐρύλοχος δέ μοι οἷος ἐρύκανε πάντας ἐταίρους,

Profectas ad mandram, postquam herbâ se-saturaverint,
 Omnes simul vitulantur adversae; neque amplius stabula,
 Detinent, sed crebrò mugientes circum-currunt
 Matres: sic *circum* me illi, postquam viderunt oculis,
 Lachrymabundi fusi sunt; visusque est etiam ipsorum animus 415
 Ita esse, ac si in patriam venissent et urbem suam
 Asperae Ithacae, ubi et nutriti, atque nati sunt:
 Et me lugentes verbis alatis allocuti sunt:
 "Tibi quidem reverso, Jovis-alumne, sic gratulamur,
 "Ac si in Ithacam venissemus patriam terram: 420
 "Sed age, caeterorum sociorum narra interitum."
 Sic dixerunt; ast ego allocutus sum blandis verbis:
 "Navem quidem omnium-primùm subducamus in littus,
 "Possessionesque in speluncis deponamus, armaque omnia:
 "Vos autem properate me unâ omnes sequi: 425
 "Ut videatis socios sacris in aedibus Circes,
 "Bibentes et comedentes: affatim enim habent."
 Sic dixi: illi autem celeritèr meis verbis paruerunt:
 Eurylochus verò solus mihi detinebat omnes socios,

vix potest, nisi sequentibus duobus conso-
 nantibus à quibus syllaba inchoari possit.
 Vide ad *Il.* β', 557. Verisimilius videtur, si
 πᾶσαι, vera sit lectio, pronuntiatum fuisse
 πᾶσαι, vel πᾶσαι.

Ver. 412. — σκαίρουσιν ἐναντίαι.]

— pinguesque in gramine læto
 Inter se adversis luctantur cornibus hædi.
Virg. Georg. II, 525.

Ibid. σκαίρουσιν.] *Al.* σκαίρουσιν.

Ver. 415. — ἀμφιθέουσι.] *Barnesius* edi-
 dit ἀμφι θέουσιν.

Ver. 416. — αὐτῶν.] *Barnesius* edidit
 αὐτῶν.

Ver. 417 et 465. Τρηχέης Ἰθάκης.] Vide
 suprâ ad *l.* 27. item ad *Il.* β', 635.

Ibid. — ἐτράφεν.] Ita *Barnesius.* *Al.*
 ἔτραφεν, et τέτραφεν.

Ver. 429. — ἐρύκανε.] *Barnesius* legen-
 dum conjicit ἐρύκασι. Quæ vox Homero
 usitator.

Καί σφεας φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 430

Ἄ δειλοὶ, πόσ' ἴμεν; τί κακῶν ἰμείρετε τούτων,
Κίρκης ἐς μέγαρον καταβήμεναι; ἢ κεν ἅπαντας
Ἦ σῦς, ἢ ἔ λύκος ποιήσεται, ἢ ἔ λέοντας·

Οἱ κέν οἱ μέγα δῶμα φυλάσσοιμεν καὶ ἀνάγκη.

Ἵσπερ Κύκλωψ ἔρξ', ὅτε οἱ μέσσαυλον ἴκοντο 435

Ἡμέτεροι ἔταροι, σὺν δ' ὁ Θρασὺς εἶπετ' Ὀδυσσεύς·

Τούτου γὰρ καὶ κείνοι ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔγωγε μετὰ φρεσὶ μερμηρίξια,

Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχείος παρὰ μηροῦ,

Τῷ οἱ ἀποτμήξας κεφαλὴν οὐδάσδε πελάσσαι. 440

Καὶ πῆῶ περ ἔοντι μάλα σχεδόν· ἀλλὰ μ' ἔταῖροι

Μειλιχίοις ἐπέεσσιν ἐρήτυον ἄλλοθεν ἄλλος·

Διογενὲς, τοῦτον μὲν εἴασομεν, εἰ σὺ κελεύεις,

Αὐτοῦ παρ νῆϊ τε μένειν, καὶ νῆα ἔρυσθαι·

Ἡμῖν δ' ἠγεμόνευ' ἱερὰ πρὸς δῶματα Κίρκης. 445

Ὡς φάμενοι, παρὰ νηὸς ἀνήϊον ἠδὲ θαλάσσης.

Οὐδὲ μὲν Εὐρύλοχος κοίλῃ παρὰ νηϊ λέλειπτο,

Ἀλλ' ἔπετ' ἔδδεισεν γὰρ ἐμὴν ἔκπαυλον ἐνιπῆν.

Et ipsos allocutus verba alata dixit :

“ Ah miseri, quò imus? quid mala appetitis ista,

“ Circes ad aedes ut-descendatis? quae omnes

“ Aut sues, aut lupos reddat, aut leones;

“ Qui ei magnam domum custodiamus etiam necessitate.

“ Sicut Cyclops fecit, quando ei ad caulam venerunt

“ Nostri socii, unaque hic audax comitatus est Ulysses :

“ Hujus enim etiam illi vecordia perierunt ”

Sic dixit : at ego in mente cogitavi,

Stricto gladio longo, crasso à femore,

Illo ei abscissum caput ad solum dejicere,

Etiamsi consanguinitate mihi proximo; sed me socii

Mollibus verbis retinebant aliunde alius :

“ Jovis-alumne, hunc quidem sinemus, si tu jubes,

“ Hic apud navem manere, et navem custodire :

“ Nobis autem dux-tu-esto sacram ad domum Circes.”

Sic locuti, à nave ascendebant atque mari.

Neque quidem Eurylochus cavam apud navem relictus est,

Sed sequebatur; veritus-est enim meas atroces minas

Ver. 433. — ἢ ἔ λύκος.] Eustathius in commentario citat, ἢ ἔ λιάφους.

Ver. 455. “ Ἵσπερ Κύκλωψ ἔρξ'.” Τὸ δὲ, ὡς Κύκλωψ ἱποίησιν, ἀδιανοήτων ἴστί. Οὐ γὰρ δή πῶ καὶ ὁ Κύκλωψ μετίβαλε τοὺς περὶ τὸν Ὀδυσσεῖα ἐπὶ φυλακῇ τοῦ κατ' αὐτὸν σπηλαίου, ἀλλ' ἰθὺν ἰθὺν καὶ ἀπάλασι, κατὰ τὸ “ τούτου ἀτασθαλίαις ὄλοντο.” [ver. 437.] Μίμησις δὲ πάντας ἤθους τετραγαγμένου, τὸ ἀδιανοήτως πλάσαι λαλοῦντα τὸν Εὐρύλοχον. Eustath. Verùm eò (ut opinor) hîc præcipuè respicit Eurylochus,

quòd Ulyssis consiliis obsecuti mala apud Cyclopem passi sint. “ Τούτου γὰρ καὶ κείνοι ἀτασθαλίῃσιν ὄλοντο.” ver. 437. Vide supra ad I, 228.

Ver. 459. Σπασσάμενος.] Al. Σπασσάμενος. Quod primam corripit.

Ver. 440. ἀποτμήξας.] Al. ἀποπλήξας.

Ver. 447. — λίλιπτο.] Si λίλιπται dixisset, jam non constitisset Temporum ratio. Vide ad II. α, 37. et δ', 492.

- Τόφρα δὲ τοὺς ἄλλους ἐτάρους ἐν δάμασι Κίρκη
 Ἐνδυκέως λοῦσέν τε, καὶ ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ 450
 Ἀμφὶ δ' ἄρα χλαίνας οὐλας βάλεν, ἠδὲ χιτῶνας
 Δαινουμένους δ' ἄρα πάντας ἐφεύρομεν ἐν μεγάροισιν.
 Οἱ δ' ἐπεὶ ἀλλήλους εἶδον, φράσαντό τε πάντα,
 Κλαῖον ὀδυρόμενοι, περὶ δὲ στοναχίζετο δῆμα.
 Ἢ δέ μευ ἄγχι σταῖσα προσηύδα διὰ θεῶων 455
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Μηκέτι νῦν θαλερὸν γόον ὄρνυτε· οἶδα καὶ αὐτῇ
 Ἡμὲν ὅσ' ἐν πόντῳ πάθετ' ἄλγεα ἰχθυόεντι,
 Ἢδ' ὅσ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου.
 Ἀλλ' ἄγετ', ἐσθίετε βρώμην, καὶ πίνετε οἶνον, 460
 Εἰσόκεν αὖτις θυμὸν ἐνὶ στήθεσσι λάβητε,
 Οἶον ὅτε πρῶτιστον ἐλείπετε πατρίδα γαῖαν
 Τρηχέϊς Ἰθάκης· νῦν δ' ἀσκελέες καὶ ἄθυμοι,
 Αἰὲν ἄλης χαλεπῆς μεμνημένοι· οὐδέ ποθ' ὑμῖν
 Θυμὸς ἐν εὐφροσύνῃ, ἐπειὴ μάλα πολλὰ πέποσθε. 465

- Interea verò caeteros socios in aedibus Circe
 Studiosè lavitque, et unxit pingui oleo ; 450
 Circumque deinde laenas pulchras induit atque tunicas :
 Epulantes autem omnes invenimus in aedibus.
 Hì verò postquam invicem conspexerunt, reputaruntque omnia,
 Flebant lugentes ; circum autem gemiscebant domus.
 At prope me stans allocuta est nobilissima dearum : 455
 “ Generose Laërtiade, solers Ulysses,
 “ Nè amplius nunc uberem luctum excitetis : novi etiam ipsa
 “ Et quot in ponto passi-estis dolores piscoso,
 “ Et quot hostiles viri damna-intulerunt in terrâ.
 “ Sed agite, comedite cibum, et bibite vinum, 460
 “ Donec rursus animum intra praecordia receperitis ;
 “ Qualem habuistis, quando primùm relinquebatis patriam terram
 “ Asperae Ithacae : nunc verò imbecilles et abjecti estis,
 “ Semper erroris duri recordati ; neque unquam vobis
 “ Animus in laetitiâ est, quippè valdè multa passi-estis.” 465

Ver. 449. Τόφρα δέ.] *Al.* Τοφράδι.
 Ver. 450. ——— ἐχρισεν λίπ' ἐλαίῳ.] Ita
Barnesiùs. *Al.* ἔχρισεν λίπ' ἐλαίῳ. Quod et
 ferri posset. Vide ad *Il.* 2, 51.
Ibid. ——— λίπ' ἐλαίῳ.]
 ——— pinguis olivi. *Virg. Ecl.* V, 68.
 Ver. 451. ——— ἄρα.] *Deinceps* ———.
Ibid. ——— οὐλας.] *Al.* καλὰς.
 Ver. 452. ——— ἄρα.] *Al.* εὔ.
Ibid. ——— πάντας.] *Al.* τοῦσδε, et τοῦσγε.
 Ver. 454. ——— στοναχίζετο.] *MS.* à *Tho.*
Bentleio collatus, *στοναχίζετο.* Vide supra ad
ver. 10.

Ver. 456. Διογενίς.] *Deest* hic versus in
MS. à *Tho.* *Bentleio* collato.
 Ver. 457. Θαλερόν.] *Al.* στυγερόν.
 Ver. 459. ἐπὶ χέρσου.] *Al.* ἐπὶ χέρσω.
 Ver. 460. ——— πίνετι.] *Apud Eustathium*
in commentario πίνετι. Vide infra ad *σ'*,
 145.
 Ver. 464. Αἰὲν.] *Al.* Αἰσί.
 Ver. 465. ——— πέποσθε.] *Scholiastes* ex-
 ponit *πέποσθε.* *Aristarchus* autem, notante
Eustathio, scribit *πέπασθε· ὅπερ ἐστὶ κέκτησθε.*
 Atqui alibi apud *Homerum* occurrit vox *πέ-*
ποσθε· vox *πέπασθε* nusquam. Vide *Iliad.* γ',
 99. *Odys.* ψ', 53.

"Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.
 "Ἐνθα μὲν ἡμάτα πάντα τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν
 "Ἡμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ·
 "Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐνιαυτὸς ἔην, περὶ δ' ἔτραπον ὄραι,
 Μηῶν φθινότων, περὶ δ' ἡμάτα μακρὰ τελέσθη, 470
 Καὶ τότε μ' ἐκκαλέσαντες ἔφαν ἑρήρες ἑταῖροι·
 Δαιμόνι', ἦδη νῦν μιμνήσκεο πατρίδος αἴης,
 Εἴ τοι Δέσφατόν ἐστι σαωθῆναι, καὶ ἰκέσθαι
 Οἶκον ἐς ὑψόροφον, καὶ σὴν ἐς πατρίδα γαῖαν.
 "Ὡς ἔφαν· αὐτὰρ ἔμοιγ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ. 475
 "Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἡμαρ ἐς ἥλιον καταδύντα
 "Ἡμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα καὶ μέθυ ἠδύ·
 "Ἡμος δ' ἥλιος κατέδυ, καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,
 Οἱ μὲν κοιμήσαντο κατὰ μέγαρα σκίοεντα.
 Αὐτὰρ ἐγὼ Κίρκης ἐπιβᾶς περικαλλέος εὐνῆς, 480
 Γούνων ἑλλιτάνευσα· θεὰ δέ μευ ἔκλυεν αὐδῆς·
 Καί μιν Φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·

Sic dixit: nobis autem continuò persuasus est animus generosus.

Illic quidem diebus omnibus integrum in annum

Sedebamus, epulantes carnes copiosas, et vinum dulce:

Sed quando jam annus erat, et circumverterant horae,

Mensibus exeuntibus, diesque longi circumacti sunt;

470

Utique tunc me evocato dixerunt dilecti socii:

" Infelix, jam nunc memor-esto patriae terrae,

" Si tibi fatale est servari, et pervenire

" Domum in excelsam, et tuam in patriam terram."

Sic dixerunt: at mihi persuasus est animus generosus.

475

Sic tum quidem toto die ad solis occasum

Sedebamus, epulantes carnes copiosas, et vinum dulce:

Quando verò sol occidit, et tenebrae supervenerunt,

Illi quidem decubuerunt per aedes obscuras.

At ego Circes conscenso perpulchro lecto,

480

Ad-genua supplex-rogaui; dea verò meam audivit vocem;

Et ipsam compellans verba alata dixi:

Ver. 466. "Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὖτ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγῆνωρ.]

Sic ait; et cuncti dictis paremus ovantes.

Æn. III, 189.

Ver. 467. "Ἐνθα μίν.] *Al.* "Ἐνθα καὶ.

Ibid. — τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν "Ἡμεθα.]

Annua nos illic tenuit mora —.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 508.

Ver. 469. — περὶ δ' ἔτραπον ὄραι.] Περιῆλλον δὲ πάλιν οἱ καιροὶ ἐπὶ τὴν ὄραν. *Schol. Al. καὶ ἐπέλυον ὄραι.*

Ver. 470. Μηῶν φθινότων] "Hic versus" (inquit *Henricus Stephanus*) "in nonnullis editionibus non habetur; et, sicut ali-

" quot antea notati, hic quoque ex alio
 " quopiam hujus poetæ loco (scimus enim
 " sæpè ab eo repeti) irrepsisse videri potest."
 Deest hic versus etiam in MS. à *Tho. Bentleio* collato.

Ibid. — ἡμάτα μακρὰ.]

————— sæpè ego longos

Cantando puerum memini me condere
 Soles. *Virg. Ecl. IX, 51.*

Ver. 474. Οἶκον ἐς ὑψόροφον.] *Al.* Οἶκον ἐκ-
 τίμιον.

Ver. 481. Γούνων ἑλλιτάνευσα.] Τῶν γουνα-
 των ἀψάμινος παρακάλασα. *Schol.*

Ibid. — ἑλλιτάνευσα.] *Al.* ἑλλιτάνευσα.
 Vide suprâ-ad ver. 264.

᾽Ω Κίρκη, τέλεσόν μοι ὑπόσχεσιν, ἣν περ ὑπέστης,
 Οἴκαδε πεμφέμεναι· θυμὸς δέ μοι ἔσσυται ἤδη,
 Ἴδ' ἄλλων ἐτάρων, οἳ μευ φθινύθουσι φίλον κῆρ,
 Ἄμφ' ἔμ' ὀδυρόμενοι, ὅτε που σύγε νόσφι γένηαι.

485

᾽Ως ἐφάμην· ἠ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεῶων·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Μηκέτι νῦν ἀέκοντες ἐμῶ ἐνὶ μίμνυτε οἴκῳ·
 Ἄλλ' ἄλλην χρῆ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι, καὶ ἰκέσθαι
 εἰς Ἀΐδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
 Ψυχῇ χρησομένουσ' Θηβαίου Τειρεσίαο,
 Μάντιος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσι·
 Τῶ καὶ τεθνεῖωτι νόον πόρε Περσεφόνεια,

490

“ O Circe, perfice mihi promissum, quod scilicet pollicita es,
 “ Domum te me missuram; animus nempè mihi impellitur jam,
 “ Et caeterorum sociorum, qui mihi macerant charum cor,
 “ Circa me lugentes; quodocunque tu seorsum absis.”
 Sic dixi: continuò verò respondebat nobilissima dearum:
 “ Generosè Laërtiade, solers Ulysses,
 “ Nè amplius nunc inviti meâ manete in domo:
 “ Sed aliam oportet primùm viam perficere, et pervenire
 “ In Plutonis domos, et formidabilis Proserpinae,
 “ Animam consulturos Thebani Tiresiae,
 “ Vatis caeci, cujus utique mens integra est;
 “ Cui etiam mortuo mentem praebuit Proserpina,

485

490

Ver. 484. — θυμὸς δέ μοι ἔσσυται ἤδη, Ἴδ' ἄλλων ἐτάρων.] Τὸ δέ, θυμὸς μοι ἢ ἄλλων ἐτάρων, καινῶς μὲν συντίτακται· θεραπιεύεται δὲ ὡς ἀντίπτωσις· οἶον, θυμὸς ἐμοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἢ, ἐμὸ καὶ τοῖς ἄλλοις. Eustath. Atqui æquè facillè scribere potuisset Homerus “ θυμὸς δ' ἐμοῦ ἔσσυται,” vel etiam “ Ἴδ' ἄλλοις ἐτάροις,” si ita dictum oportuisset.

Ver. 490. Ἄλλ' ἄλλην χρῆ πρῶτον ὁδὸν τελέσαι.]

Antè et Trinacriâ lentandus remus in undâ, [quor, Et salis Ausonii lustrandum navibus æ-Inferniq̄ue lacus ———. Æn. III, 384.

Ver. 492. — χρησομένουσ'.] Vide suprâ ad 9', 79. 81.

Ibid. — Θηβαίου Τειρεσίαο.] Αὕτη δὲ (Τειρεσίαο θυγατῆρ) τὴν μαντικὴν τοῦ πατρὸς οὐδὲν ἤπτον εἰδυῖα, πολὺ μᾶλλον, ἐν τοῖς Δελφοῖς διατρέψασα, τὴν τέχνην ἐπηύξησε. Φύσει δὲ θανμαστῇ κεχορηγημένη, χρησμούς ἐγραφε παντοδαπούς, διαφόρους ταῖς κατασκευαῖς. Παρ' ἧς φασι καὶ τὸν ποιητὴν Ὀμηρον πολλὰ τῶν ἱπῶν σφιστερισάμενον, κοσμηῆσαι τὴν ἰδίαν ποίησιν. Diodor. Sicul. Hist. lib. IV.

Ver. 493. Μάντιος ἀλαοῦ.] Διότι ἰθαίασατο δύο δράκοντας ἐν τῇ Κιθαιρῶνι, μιν γυνέμενος, καὶ

παρατηρήσας τὴν δράκαιναν ἀνεῖλεν, καὶ οὕτως ἐγένετο γυνή· καὶ πάλιν τὸν ἄρσινα, καὶ ἀπίλαβε τὴν ἰδίαν φύσιν. Ζεὺς δὲ καὶ Ἥρα, ἐπεὶ ἰκατέρων μετέσχεν, κριτὴν αὐτὸν εἶλοντο, τίς μᾶλλον ἤδεται ἐν συνουσίᾳ, ὁ ἀνὴρ, ἢ ἡ γυνή; ὁ δὲ εἶπε, “ Οἶον μὲν μοῖραν δῖκα μοιρῶν τέρεται ἀνὴρ.” Τὰς δῖκα δ' ἐμπύπλησε γυνὴ τέρεται “ πρῶτα νόημα.” Διὸ ἡ μὲν Ἥρα ἠργισθεῖσα ἐπῆρσεν αὐτόν· ὁ δὲ Ζεὺς τὴν μαντικὴν ἔδωκεν. Schol. Vide et Schol. ad Lycophron. Cas-sandr. ver. 685.

Ibid. — ἀλαοῦ.] “ Vox ἀλαός,” inquit Barnesius, “ hoc in loco *Duas Priores habet longas; Primam ob λ ectaticum, Secundam ob Hiatum per quem τεχνικῶς στίξις τις innuitur; aliàs utrasque breves.*” Atqui *Primam* fortassè productit hæc vox eadem ratione ac ἐλάωρια, *Iliad. á, 4. Secundam* autem naturâ, ut opinor, longam habet, etsi nonnunquam (ut suprâ 9', 195.) propter sequentem vocalem corripit. Vide ad *Il. ó, 24.*

Ver. 494. Τῶ καὶ τεθνεῖωτι νόον.] Καὶ οἳ γε ἀρχαῖοι τὸ παρά τῶν θεῶν ἐπίσθευον, μᾶλλον καὶ ἐσέμνυον καὶ διὰ τοῦτο καὶ ὁ χρησθησιζόμενος ἦν τότε πολὺς — Καὶ διὰ τοῦτο καὶ οἱ μάντις ἐτιμῶντο ὥστε καὶ βασιλείας ἀξιοῦσθαι, ὡς τὸ παρά τῶν θεῶν ἡμῖν ἐκφέροντες παραγγέλματα

Οἷω πεπνύσθαι τοὶ δὲ, σκιαὶ αἴττουσιν.

405

“Ὡς ἔφατ’· αὐτὰρ ἔμοιγε κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
Κλαῖον δ’ ἐν λεχέεσσι καθήμενος, οὐδέ τι θυμὸς
Ἦθελ’ ἔτι ζῶειν καὶ ὄρᾱν φάος ἡλίοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κλαίων τε κυλινδόμενός τε κορέσθην,
Καὶ τότε δὴ μιν ἔπεσιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

500

“Ὡ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσει;
Εἰς Ἀΐδος δ’ οὐπᾶ τις ἀφίκετο νηὶ μελαίνῃ.

“Ὡς ἔφάμην· ἢ δ’ αὐτίκ’ ἀμείβετο διὰ θεῶων·
Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν’ Ὀδυσσεῦ,

Μὴ τί τοι ἡγεμόνος γε ποθὴ παρὰ νηὶ μελέσθω·

505

Ἴστον δὲ στήσας, ἀνὰ δ’ ἰστία λευκὰ πετάσσας,

Ἦσθαι τὴν δὲ κέ τοι πνοιῇ Βορέαο φέρησιν.

Ἄλλ’ ὁπότε ἂν δὴ νηὶ δι’ ὠκεανοῖο περήσης,

“ Solus ut-sapiat ; reliqui verò, umbrae circumvolitant.”

495

Sic dixit : at mihi confractum est charum cor :

Flebam autem in lecto desidens, neque omninò animus :

Volebat ampliùs vivere, et videre lumen solis.

Caeterùm postquam flendoque volutandoque satiatus-fueram,

Tum verò deinceps ipsam verbis respondens allocutus sum :

500

“ O Circe, quisnam enim hujus itineris dux-erit ?

“ Ad Orcum autem nondum quisquam pervenit nave nigrâ.”

Sic dixi : continuò verò respondebat nobilissima dearum :

“ Generose Laërtiade, solers Ulysses,

“ Minimè tibi ducis desiderium apud navem curae-sit :

505

“ Malo autem erecto, velisque albis expansis,

“ Sede ; illam verò tibi flatus Boreae ferat.

“ Sed cùm jam nave per Oceanum trajeceris,

καὶ ἱκανορῥάματα καὶ ζώντες καὶ ἀποθανόντες·
καθάπερ καὶ ὁ Τειρεσίας· “ Τῷ καὶ τεθνηῶτι νόον
“ πῶς Περσιφόνια, Οἷω πεπνύσθαι τοὶ δὲ, σκιαὶ
“ αἴττουσι.” Strabo, Geograph. lib. XVI.
pag. 1105. al. 762. Vide et Lucian. de Astrologiâ, haud longè à fine.

Ver. 495. Οἷω πεπνύσθαι τοὶ δέ.] Similiter
Callimachus, de eodem Tiresiâ :

Καὶ μόνος, εὖτις θάνη, πιπνυμένος ἐν κού
ισσι.

Φοιτάσει, μεγάλην τίμιος Ἀγασίδα.

Hymn. εἰς Λουτρά τῆς Παλλάδος, ver. 129.

“ Amphiarus et Tiresias — clari et præstantes viri, qui avibus et signis admoniti
“ futura dicebant. Quorum de altero etiam
“ apud inferos Homerus ait, solum sapere,
“ cæteros umbrarum vagari modo.” Cic. de Divinat. lib. I. § 40. “Ἐτι δὲ νῆος ἂν [ὁ Σκιπῖων], τοσαύτην εἶχε δόξαν ἀνδρείας καὶ σῆσεως, ὥστε Κάτωια μὲν τῶν πρεσβυτέρων εἰπεῖν ἐρωτηθέντα περὶ τῶν ἐν Καρχηδόνι στρατιωμένων, ἐν οἷς καὶ Σκιπῖων ἦν, “Ὅσος σέπνυται, τοὶ
“ δὲ σκιαὶ αἴττουσιν.” Plutarch. Apophthegm.

Vol. I.

De Chrysisippo etiam versus hunc usitatum refert Diogenes Laërtius, lib. VII. in Chrysisippo. Cæterùm vituperat hunc Homeri locum Plato, de Republ. lib. III. sub initio.

Ver. 501. “Ὡ Κίρκη, τίς γὰρ.] Σημῖωσαι δὲ ὅτι ἐν τῷ, “Ὡ Κίρκη, τίς γὰρ ταύτην ὁδὸν ἡγεμονεύσει;” δοκεῖ πάντῃ καὶ ἐκ περισσοῦ κείσθαι ὁ αἰτιολογικὸς σύνδεσμος. Eustath. Minus rectè. Refertur enim istud γὰρ ad id quod elegantèr reticetur: Nequaquam “ eò ire possum: Quis ENIM, &c.” Quo modo et ipse postea explicat Eustathius: Θεραπειεῖν δ’ ἂν λόγῳ ἑλλείψης· ἵνα λέγη ὅτι· “Ὡ Κίρκη, ἀδύνατα φῆς· τίς γὰρ εἰς αἶδου ἡγεμονύσει.” Καὶ ἔχει πολὺ τὸ σημειῖν ἢ τοιαύτην ἑλλείψιν. Vide suprâ ad ver. 174. 190.

Ibid. — ταύτην ὁδὸν ἡγεμονύσει.] Τὸ δὲ, ταύτην ὁδὸν, ἑλλείψιν ἔχει καὶ τὴν προθέσιν· ἵνα ἦ, εἰς ταύτην ὁδὸν ἡγεμονύσει. Eustath. Atqui eùdem phrasi alibi utitur Poeta :

Τὸν δ’ αἴψ’ ἠνώγισα αὐτὴν ὁδὸν ἡγήσασθαι

Suprà, ver. 263.

Ver. 506. — ἀνὰ δ’ ἰστία.] Al. ἀνὰ θ’ ἰστία.

A a

Ἐνθ' ἀκτὴ τε λάχεια καὶ ἄλσεια Περσεφονείης,
Μακραί τ' αἴγυροι, καὶ ἰτέαι ὠλεσίκαρποι·
Νῆα μὲν αὐτοῦ κέλσαι ἐπ' ὠκεανῶ βαθυδίνῃ,
Αὐτὸς δ' εἰς Αἴδω ἰέναι δόμον εὐράνετα.

510

Ἐνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ρέουσι,
Κώκυτός τ' ὅς δὴ Στυγὸς ὕδατος ἐστὶν ἀπορρώξ·
Πέτρη τε, ξύνεσις τε δῶα ποταμῶν ἐριδούπων.

515

Ἐνθα δ' ἔπειθ', ἦρωσ, χριμφθεῖς πέλας, ὥς σε κελεύω,
Βόθρον ὀρύξαι ὅσον τε πυγούσιον, ἔνθα καὶ ἔνθα·
Ἄμφ' αὐτῶ δὲ χοὴν χεῖσθαι πᾶσιν νεκύεσσι,
Πρῶτα μελικρήτῳ, μετέπειτα δὲ ἠδέϊ οἴνω,

“ Ubi littusque humile et luci Proserpinae,

“ Excelsaeque populi, et salices fructum-perdentes :

510

“ Navem quidem illuc appelle in Oceano profundo-vorticibus,

“ Ipse autem in Plutonis eas domum squalidam.

“ Ibi quidem in Acherontem Pyriplegethonque fluunt.

“ Cocytusque, qui scilicet Stygis aquae est rivus :

“ Rupesque est, et concursus duorum fluminum sonorum.

515

“ Illic autem deinde, heros, admotus propè, ut te jubeo,

“ Fossam fode magnitudine cubitalem quaquaversum :

“ Circa illam autem libamen funde omnibus mortuis,

“ Primum mulso, deinde verò dulci vino,

Ver. 509. Ἐνθ' ἀκτὴ τε λάχεια.] Ἐμύθειον δ' οἱ πρὸ ἡμῶν ἐν τῷ Ἀόργῳ τὰ περὶ τὴν νεκυίαν τὴν Ὀμηρικὴν καὶ δὴ καὶ νεκυομαντιῶν ἱστοροῦσιν ἐσταυθα γινίσθαι, καὶ Ὀδυσσεῖα εἰς τοῦτο ἀφικίσθαι. Strabo, Geograph. lib. V. pag. 374. al. 244. Cæterum Barnesius hîc legendum vult, ἀκτὴ τ' ἰλάχεια. Quo modo legisse videtur Scholiastes. Vide suprâ ad ἰ, 116. Codices à Tho. Bentleio collati et hîc legunt λάχεια.

Ver. 510. Μακραί τ' αἴγυροι.] Vide suprâ ad ἰ, 258. Al. Κληθραὶ τ' αἴγυροὶ τε.

Ibid. — καὶ ἰτέαι ὠλεσίκαρποι.] Ἐπειδὴ τὸ ἄνθος ἀποβάλλουσι ἢ ἰστί οἱ πίνοντες ἄνθος ἰτίας ἄγονοι διαμένουσι. Schol. Ἀλλὰ τὴν ἰτέαν ταχὺ τροκαταβάλλειν, πρὸ τοῦ τελείως ἀδρύναι καὶ σίψαι, τὸν καρπὸν. Διὸ καὶ τὸν Ποιητὴν οὐ κακῶς προσαγορεύειν αὐτὴν ὠλεσίκαρπον. Theophrast. Hist. Plant. lib. III. cap. 2. ipso initio. Ælianus autem, de Animal. lib. IV. cap. 23. secundum posteriorem Scholiastis interpretationem exponit; malè. Vide et Plin. Nat. Hist. lib. XVI. cap. 26.

Ver. 512. — δόμον εὐράνετα.] Vide ad II. ὅ, 65.

Ver. 513. Ἐνθα μὲν εἰς Ἀχέροντα Πυριφλεγέθων τε ρέουσι, Κώκυτός τ' ὅς δὴ Στυγὸς ὕδατος ἐστὶν ἀπορρώξ.] Τοῦτο τὸ σχῆμα καλεῖται προδιζευγμένον, καὶ καθ' ὑπερβατόν ὑπ' ἰνίων δὲ Ἀλμανικόν. Schol. Similiter Iliad. ἰ, 774.

Ἐξὶ ῥαὺς Σιμόεις συμβάλλετον ἠδὲ Σπάμαν-
δρος.

Et Iliad. ὅ, 138. in nonnullis Editt.

Εἰ δὲ κ' Ἄρης ἄρχωσι μάχης ἰδί Φοῖβος Ἄ-
πέλλων.

Ἐν τούτοις ἐν μίσῳ κίται ὁ ἴδι ἐπάγεισθαι. Porphyg. Quæst. Homeric. 7. sub fine.

Ibid. — Ἀχέροντα — Κώκυτός τ' ὅς δὴ Στυγὸς ὕδατος ἐστὶν ἀπορρώξ.] Πρὸς δὲ τῇ Κιχύρῳ λίμνῃ τι ἐστὶν Ἀχιερουσία καλουμένη, καὶ ποταμὸς Ἀχέρων ῥίη δὲ καὶ Κώκυτος ὕδωρ ἀστειρίστατον. Ὀμηρὸς τί μοι δοκί ταῦτα ἰωρακῶς, ἵς τε τὴν ἄλλην ποίησιν ἀποτολμῆσαι τῶν ἐν ἄδου, καὶ δὴ καὶ τὰ ὀνόματα τοῖς ποταμοῖς ἀπὸ τῶν ἐν Θεσπρωτίδι θίσθαι. Pausan. lib. I. cap. 17.

Ibid. — Πυριφλεγέθων τε.] Ποταμὸς ἐν ἄδου. Schol.

Quæ rapidus flammis ambit torrentibus
amnis,

Tartareus Phlegethon — Æn. VI, 550.

Ver. 514. — Στυγὸς ὕδατος.] Vide suprâ ad ἰ, 185.

Ver. 517. Βόθρον ὀρύξαι ὅσον τε.] Al. Βόθρον ὀρύξον ὅσον τε. Al. Βόθρον ὀρύξ' ὅσσον τε. Vide autem infrâ ad λ', 25.

Ibid. — πυγούσιον.] Ὁ πηχυαῖος μάλιστα δὲ, κατὰ τοὺς Παλαιούς, ὁ πυργοιαῖος. — Ἐστὶ δὲ πυγῶν τὸ ἀπὸ ἀγκῶνος μέχρι δακτύλων κεκαμηένων, ὅ ἐστι συνεπτυγμένων, διάστημα. Eustath.

Ver. 518. — χοὴν.] Τὴν τοῖς νεκροῖς ἐπιχειομένην χύσιν. Schol.

Ibid. — πᾶσιν νεκύεσσι.] Ita Barnesius. Al. πᾶσι νεκύεσσι. Quod pronuntiatu idem. Vide ad II. ἂ, 51.

Ver. 519. — μελικρήτῳ.] Τῷ μετὰ γάλακτος μέλιτι. Schol.

Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι ἐπὶ δ' ἄλφιστα λευκὰ παλύνειν. 520
 Πολλὰ δὲ γουνοῦσθαι νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
 Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, στεῖραν βοῦν, ἧτις ἀρίστη,
 ῥέζειν ἐν μεγάροισι, πυρὴν τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν.
 Τειρεσίη δ' ἀπάνευθεν οἷν ἱερευσέμεν οἶω,
 Παμμέλαν', ὃς μήλοισι μεταπρέπει ὑμετέροισιν. 525
 Αὐτὰρ ἐπὴν εὐχῆσι λίσση κλυτὰ ἔθνεα νεκρῶν,
 "Ενθ' οἷν ἀρνεῖον ῥέζειν, θῆλύν τε μέλαιναν,
 εἰς Ἐρεβος στρέψας, αὐτὸς δ' ἀπονόσφι τραπέσθαι,
 Ἰέμενος ποταμοῖο ῥοάων ἔνθα δὲ πολλαὶ
 Ψυχαὶ ἐλεύσονται νεκύων κατατεθνειώτων. 530
 Δὴ τότε ἔπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρῦναι καὶ ἀνῶξαι
 Μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλεῖ χαλκῶ,
 Δείραντας κατακῆαι ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
 Ἰφθίμω τ' Αἴδῃ καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ.
 Αὐτὸς δὲ ξίφος ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ 535
 ἔσθαι, μηδὲ ἑᾶν νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα

" Tertiùm itidem aquâ ; farinamque albam insperge. 520

" Valdè verò precare manium inania capita, *vovens*,

" Ubi-veneris in Ithacam, sterilem vaccam, quaecunque optima,

" Sacrificaturum te in aedibus, pyramque impleturum rebus bonis.

" Tiresiae verò separatim arietem sacrificaturum soli,

" Prorsùs-nigrum, qui inter oves excellat vestras.

525

" Caeterùm postquam precibus oraveris inclytas gentes mortuorum,

" Ibi ovem marem sacrificata, foeminamque nigram,

" Ad Erebum versos ; ipse verò seorsùm aversus-sis,

" Contendens ad fluvii fluentia : ibi verò multae

" Animae accedent mortuorum defunctorum.

530

" Tum verò deinde socios hortare et jube

" Pecudes, quae jam jaceant mactatae saevo ferro,

" Excoriatas comburere ; votaue facere diis,

" Praepotentique Plutoni, et formidabili Proserpinae.

" Ipse autem gladio acuto stricto à femore

535

" Sede, neque sine manium inania capita

Ver. 520. — ὕδατι ἐπί.] Vide ad *Il. τ'*, 35. et *ω*, 285. item infra ad *ω*, 493.

Ver. 523. ῥέζειν ἐν μεγάροισι.] *Al.* ῥέζειν σ' ἐν μεγάροισι.

Ver. 525. — ὑμετέροισιν.] " Mallet," inquit *Barnesius*, " legere ἡμετέροισι." Sed minùs rectè ; ut liquet ex *λ'*, 33. infra.

Ver. 527. "Ενθ' οἷν ἀρνεῖον ῥέζειν.]

———— Mactare repostis

Mox umbris (inquit) consueta piacula, nigras

Sub lucem pecudes, reclusæque abdere terræ

Manantem jugulis spirantium cæde cruorem.

Tunc populos tibi regna suos pallentia mittent.

Silius Italicus, lib. XIII. ver. 404.

Ver. 528. — στρέψας.] *Al.* στρέψας.

Ver. 530. — νεκύων κατατεθνειώτων.

Vide ad *Il. τ'*, 526.

Ver. 533. Δείραντας.] MS. à *Tho. Bentleio* collatus, et hîc et infra *λ'*, 46. ubi idem versus occurrit, legit *Δείραντας*.

Ver. 535. Αὐτὸς δὲ ξίφος ὄξυ.]

Eductumque tene vaginâ interritus ensem, Quæcunque antè animæ tendunt potare cruorem,

Disjice ; dum castæ procedat imago Sibyllæ. *Silius Ital. lib. XIII. v. 442.*

Αΐματος ἄσπον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι.
 Ἔνθα τοι αὐτίκα μάντις ἐλεύσεται, ὄρχαμε λαῶν,
 Ὅς κέν τοι εἴπησιν ὁδὸν καὶ μέτρα κελεύθου,
 Νόστον δ' ὡς ἐπὶ πόντον ἐλεύσειαι ἰχθυόεντα. 540
 Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόθρονος ἤλυθεν ἡώς.
 Ἀμφὶ δέ με χλαῖνάν τε, χιτῶνά τε, εἵματα ἔσσειεν·
 Αὐτὴ δ' ἀργύφειον φᾶρος μέγα ἐννυτο Νύμφη
 Λεπτὸν καὶ χαρίεν, περὶ δὲ ζώνην βάλετ' ἰξυῖ,
 Καλὴν, χρυσεῖην· κεφαλῇ δ' ἐπέθηκε καλύπτρην. 545
 Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ δάματ' ἰὼν ἄτρυνον ἑταίρους,
 Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·
 Μηκέτι νῦν εὐδόντες ἀωτεῖτε γλυκὺν ὕπνον·
 Ἄλλ' ἴομεν δὴ γάρ μοι ἐπέφραδε πότνια Κίρκη.
 Ὡς ἔφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ. 550
 Οὐδὲ μὲν οὐδ' ἔνθεν περ ἀπήμονας ἦγον ἑταίρους·
 Ἐλπήνωρ δέ τις ἔσκε νεώτατος, οὐδέ τι λίην
 Ἀλκιμος ἐν πολέμῳ, οὔτε φρεσὶν ἦσιν ἀρηρώς,
 Ὅς μοι ἀνευθ' ἐτάρων, ἱεροῖς ἐν δάμασι Κίρκης,
 Ψύχεος ἱμείρων κατελέξατο οἶνοβαρείων· 555
 Κινυμένων δ' ἐτάρων ὄμαδον καὶ δοῦπον ἀκούσας,

“ Ad sanguinem propè accedere, antequam Tiresiam sciscitatus-fueris.

“ Ibi tibi statim vates adveniet, dux populorum,

“ Qui tibi dicat iter et mensuras viae,

“ Reditumque, ut per pontum proficiscaris piscosum.”

540

Sic dixit: statim autem aureo-solio venit aurora.

Mihi verò laenamque, tunicamque, vestimenta induit:

Ipsa autem candidam togam ingentem induit Nympha

Tenuem et venustam, zonamque circumposuit lumbis

Pulchram, auream; capitique imposuit calyptram.

545

At ego per domum profectus hortabar socios,

Mollibus verbis astans virum unumquemque:

“ Nè ampliùs nunc dormientes carpite dulcem somnum;

“ Sed eamus: jam enim me monuit veneranda Circe.”

Sic dixi: illis verò persuasus est animus generosus.

550

Neque quidem vel illinc incolumes abduxi socios:

Elpenor nempè quidam erat minimus-natu, neque valdè

Fortis in bello, neque mente suâ aptus,

Qui mihi seorsùm à sociis, sacris in aedibus Circes,

Refrigeriî cupiens decubuit vino gravatus:

555

Moventium autem se sociorum tumultu et strepitu audito,

Ver. 541. — ἤλυθεν.] Ex Aoristo ἤλυθον, non ex Perfecto ἤλυθα. Vide ad Il. α. 37.

Ver. 544. — ἰξυῖ.] Pronuntiabatur ἰξυῖ, vel ἰξυῖ.

Ver. 548. — ἀωτεῖτε.] Vide suprâ ad α. 443.

Ver. 549. — ἐπέφραδε.] Vide ad Il. β'. 314. et ζ', 500.

Ver. 555. Ψύχεος ἱμείρων.] Ἀναψύχαι διὰ τὸ πνίγος καὶ τὴν μέθην ἐπιθυμῶν τῆς αὔρας. Schol.

Ver. 556. — ὄμαδον καὶ δοῦπον.] Vide ad Il. δ', 455.

- Ἐξαπίνης ἀνόρουσε, καὶ ἐκλάθετο φρεσὶν ἦσιν
 Ἄψορρον καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν·
 Ἀλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσεν· ἐκ δέ οἱ αὐχὴν
 Ἀστραγάλων ἐάγη, ψυχὴ δ' αἰδόςδε κατῆλθεν. 560
 Ἐρχομένοισι δὲ τοῖσιν ἐγὼ μετὰ μῦθον ἔειπον·
 Φάσθε νύ που οἰκόνδε φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
 Ἐρχεσθ'· ἄλλην δ' ἤμιν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη
 Εἰς Ἀΐδαο δόμους καὶ ἐπαινῆς Περσεφονείης,
 Ψυχῇ χρησομένους Θεβαίου Τειρεσίαο. 565
 Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ·
 Ἐζόμενοι δὲ καταῦθι γόων, τίλλοντό τε χαίτας.
 Ἄλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις ἐγένετο μυρομένοισιν.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἐπὶ νῆα Δοὴν καὶ Δῖνα θαλάσσης
 Ἦομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες, 570
 Τόφρα δ' ἄρ' οἰχομένη Κίρκη παρὰ νηὶ μελαίνῃ
 Ἀρνεῖον κατέδησεν οἶν, θῆλύν τε μέλαιναν,

Repentè experrexit, et oblitus-est mente suâ
 Retrorsum descendere, profectus ad scalam longam ;
 Sed rectâ de tecto decidit : ei autem cervix
 Ex articulis fracta est : anima verò ad orcum descendit. 560
 Venientibus autem illis ego sermonem dixi :
 “ Existimatis jam fortassis domum, charam ad patriam terram
 “ Profecturos : aliud verò nobis iter designavit Circe
 “ Ad Plutonis domum, et formidabilis Proserpinae,
 “ Animam consulturos Thebani Tiresiae.” 565
 Sic dixi : illis verò confractum est charum cor.
 Desidentes autem illic flebant, vellebantque capillos :
 Sed neque ullus profectus fiebat lugentibus.
 At quando jam ad navem celere et littus maris
 Ibamus tristes, uberes lachrymas profundentes ; 570
 Interea utique vadens Circe ad navem nigram
 Masculam alligavit ovem, foeminamque nigram,

Ver. 559. — καταντικρὺ.] *Al.* κατ' ἀντικρὺ.

Ver. 562. Φάσθε.] *Al.* Φᾶσθε. Minus rectè. Vide ad *Il.* ζ', 471.

Ver. 563. — ἄλλην δ' ἤμιν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη.]

— resides et desuetudine tardi
 Rursus inire fretum, rursus dare vela jubemur.

Ancipitesque vias, et iter Titania vastum
 Dixerat, et sævi restare pericula ponti.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 436.

Ver. 565. — χρησομένους.] *Al.* χρησομένοις.

Ver. 567. — καταῦθι.] *Al.* κατ' αὐθι.

Ver. 568. Ἄλλ' οὐ γάρ τις πρῆξις.] Vide suprâ ad *ver.* 202. *Barnesius* legendum conjicit, Ἄλλ' οὐκ ἄρ' τις.

Ver. 572. Ἀρνεῖον κατέδησεν οἶν, θῆλύν τε.] Quibus videlicet sacra faceret *Ulysses*, uti ipsa ei præceperat suprâ *ver.* 527. Vide et infrâ ad λ', 35. 45. Cæterum *Meric. Casaubonus, de nuperâ Homeri Editione, Dissertat. I.* hic legi vult, Ἀρνεῖον κατέδησεν, οἶν θῆλύν τε. ut vox οἶν non ad Ἀρνεῖον, sed ad θῆλυν solummodo referatur. Sed minus rectè : Ut liquet ex *ver.* 527. suprâ :

Ἐπὶ οἶν Ἀρνεῖον μέζιον, θῆλύν τε μέλαιναν.

Ρεῖα παρεξελθοῦσα· τίς ἂν θεὸν οὐκ ἐθέλοντα
Ὀφθαλμοῖσιν ἴδοιτ', ἢ ἐνθ', ἢ ἐνθα κίοντα;

Facile clam-praetergressa: quis deum nolentem
Oculis viderit, aut huc, aut illuc profectum?

Ver. 573. — παρεξελθοῦσα.] Λάβρα ποιή-
σασα. Schol.

Ibid. — τίς ἂν θεὸν οὐκ ἐθέλοντα Ὀφθαλ-
μοῖσιν ἴδοιτ'.]

Τὸν πάνθ' ὀρῶντά, κ' αὐτὸν οὐχ ὀρώμενον.

Eurip. ap. Clem. Alexand. Admonit.
ad Gentes.

οὐδὲ τις αὐτὸν

Εἰσοράα θεῶν, αὐτὸς δὲ γι πάντας ὀρᾶται.
Orpheus apud Eundem, Strom. lib. V.

Tenuis enim natura Deum, longéque re-
mota

Sensibus à nostris

Lucret. lib. V. ver. 149.

ΤΗΣ
 ΤΟΥ ὍΜΗΡΟΥ
 Ο ΔΥΣΣΕΙΔΟΣ
 ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Δ΄.

Ὑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Δ΄.

ΑΠΑΓΓΕΛΛΕΙ, πῶς κατὰ Κίρκης ἐντολὰς εἰς ἄδου κατήλθε· καὶ ὡς ἤκουσι Τυρρῶσιον, τοῦ μάντεως, περὶ τῆς ἑαυτοῦ καὶ τῶν ἄλλων σωτηρίας· καὶ εἰς τοὺς ἥρωας καὶ τὰς ἡρώϊδας εἶδεν ἐν ἄδου, καὶ τὴν μητέρα, καὶ ἴσ' Ἴλιον συστρατιουσάντων ἐπίου, καὶ τῶν ἐν ἄδου κολαζομένων τινάς.

Ἐπιγραφαί.

Νικυμαντία, ἢ, Νικυῖα.

Ἄλλως.

Λάμβδα δ' ἐν Ἀΐδιαι ψυχαῖς ἐπιτύγχαν' Ὀδυσσεύς.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλθομεν, ἠδὲ θάλασσαν,
 Νῆα μὲν ἄρ' ἀμπρωτον ἐρύσσαμεν εἰς ἄλα δῖαν·
 Ἐν δ' ἰσθὸν τιθέμεσθα καὶ ἰστία νηὶ μελαίνῃ·
 Ἐν δὲ τὰ μῆλα λαβόντες ἐβήσαμεν, ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ
 Βαίνομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.

5

CLASTERUM postquam ad navem venissemus et mare,
 Navem quidem omnium-primùm deduximus in mare vastum :
 Malumque imposuimus et vela navi nigrae :
 Pecudes autem sumptas induximus ; ipsique deinde
 Ingrediebamur dolentes, uberes lachrymas profundentes.

5

Ver. 2. — Ἐρύσσομεν εἰς ἄλα δῖαν.] Sic
 suprâ γ', 577.

Nῆας μὲν ἀμπρωτον ἐρύσσομεν εἰς ἄλα δῖαν.
 Barnesius utrobique legendum conjicit, ἰ-
 ρύσσομεν εἰς ἄλα δῖαν. Quod tamen cum se-
 quentibus, "Ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ βάντις, ἐπὶ κλη-
 "σι &c." et "ἐν δὲ καὶ αὐτοὶ βαίνομεν ἀχνύ-
 "μενοι." parùm aptè congruit.

Ibid. — ἄλα δῖαν.] Vide suprâ ad γ',
 158. et ad Π. α', 141.

Ver. 5. Βαίνομεν ἀχνύμενοι.] "Propter iter
 "ad inferos susceptum ex Circes vaticini-
 "nio." Ut rectè Spondanus. Vide suprâ
 ad κ', 563. 566.

Ibid. — κατὰ δάκρυ χέοντες.] Al. κατα-
 δακρυχέοντες.

Ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὺς κυανοπρώροιο
 Ἴκμενον οὔρου ἴει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἑταῖρον,
 Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα.
 Ἡμεῖς δ' ὄπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα,
 Ἡμεθα· τὴν δ' ἀνεμὸς τε, κυβερνήτης τ' ἴθυνεν.
 Τῆς δὲ πανήμερης τέταθ' ἰστία ποντοπορούσης,
 Δύσετό τ' ἥελιος, σκιάωντό τε πᾶσαι ἀγυαί.
 Ἡ δ' ἐς πείραθ' ἴκανε βαθυρῥόου Ὠκεανοῖο.
 Ἐνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμός τε, πόλις τε,

10

Nobis verò dein pone navem caeruleam-prorà
 Secundum ventum immisit, implentem-velum, bonum socium,
 Circe comas pulchra, veneranda dea, vocalis.
 Nos autem armis singulis ordinatis per navem
 Sedebamus; hanc verò ventusque, gubernatorque dirigebat
 Hujus autem totà-die extendebantur vela per-pontum vadentis;
 Occiditque sol, obumbrabanturque omnes viae.
 Illa verò ad fines pervenit profundì Oceani:
 Ibi autem Cimmeriorum erat virorum populusque civitasque,

10

Ver. 6. Ἡμῖν δ' αὖ κατόπισθε νεὺς.]

Prosequitur surgens à puppi ventus euntes.
 Æn. III, 130.

Quem locum inter eos recenset Macrobius, in quibus Virgilius Homerici carminis majestatem non æquet. "Quod (inquit) noster dixit κατόπισθε νεὺς, vester ait, surgens à puppi, satis decorè. Sed excellunt epitheta, quæ tot et sic apta vento noster imposuit." Saturnal. lib. V. cap. 13.

Ibid. — κατόπισθε.] Al. μετόπισθε.

Ver. 7. — πλησίστιον.] Hinc apud Plutarchum in Catone Majore (notante Duporto, in Gnomologîa, ad hunc locum): Πλησίστιος ἐπὶ τὸν πόλεμον φερόμενος. Et apud eundem, de Virtute morali: Πλησίστιος μὲν ἐπὶ τὰς ἡδονὰς ὁ ἀκόλαστος ὑπὸ τῶν ἐπιθυμιῶν φέρεται.

Ver. 8. αὐδήεσσα.] Vide suprâ ad κ', 136.

Ver. 10. — τὴν δ' ἀνεμὸς τε, κυβερνήτης τ' ἴθυνεν.]

Quà cursum ventusque gubernatorque vocabant.
 Æn. III, 269.

Ver. 11. Τῆς δὲ πανήμερης τέταθ' ἰστία.]

Tendunt vela Notî —. Æn. III, 268.

Ver. 12. Δύσετο.] Al. Δύσατο.

Ver. 13. Ἡ δ' ἐς πείραθ' ἴκανε βαθυρῥόου Ὠκεανοῖο.]

Est locus, extremum quâ pandit Gallia littus,

Oceani prætentus aquis, ubi fertur Ulysses Sanguine libato populum movisse silentum. Illic umbrarum tenui stridore volantum Flebilis auditur questus: simulacra coloni Pallida, defunctasque vident migrare figuras. Claud. lib. I. Carm. iii. 123.

Οὐκ ἂν ὀνήσαι τις εἰπεῖν ὡς οἱ παλαιοὶ μακροτέρας ὁδοὺς φανούνται καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν τελίσαντες τῶν ὕστερον, εἰ χερὶ προσέχειν τοῖς λεγομένοις: οἷον Διόνυσος, καὶ Ἡρακλῆς καὶ αὐτὸς ὁ Ἰάσων. Ἐτι δ' οἱ ὑπὸ τοῦ Ποιητοῦ λεγόμενοι, Ὀδυσσεὺς καὶ Μενέλαος. Καὶ Θησία δὲ καὶ Περίθουον μακρὰς εἰκὸς ἐστὶ στρατείας ὑπομείναντας, καταλιπεῖν δόξαν περὶ ἐαυτῶν, ὡς εἰς ἄδου καταβάντας. Strabo, Geograph. lib. I. pag. 82. 83. al. 48.

Ver. 14. Ἐνθα δὲ Κιμμερίων ἀνδρῶν δῆμος — Ἡερί καὶ νεφίλη κεκαλυμμένοι.] Καὶ μὴν καὶ τὸν Κιμμερίον Βόσπορον οἶδε ["Ὀμηρος], τοὺς Κιμμερίους εἰδῶς — οἱ κατ' αὐτὸν, ἢ μικρὸν πρὸ αὐτοῦ, μέγας Ἰωνίας ἐπέδραμον τὴν γῆν τὴν ἐκ Βοσπόρου πᾶσαν. Αἰνίττεται γοῦν καὶ τὸ κλίμα τῆς χώρας αὐτῶν, ζοφῶδες ὄν, καὶ ὡς φησὶν, "Ἡερί καὶ νεφίλη κεκαλυμμένοι." Strabo, Geograph. lib. I. pag. 12. al. 6. Similiter Dionysius in Περιγηγῆσι

Ἄρθον Κιμμερίου διὰ Βοσπόρου, ᾧ παρὰ πολλοὶ

Κιμμέριοι ναίουσιν ὑπὸ ψυχρῶ ποδὶ ταύρου.
 ver. 167.

Ἐφορὰς δὲ τοῖς Κιμμερίοις προσοικειῶν τὸν τόπον, φησὶν αὐτοὺς ἐν καταγείοις οἰκίαις οἰκεῖν, ἃς καλοῦσιν ἀργίλλας, καὶ διὰ τινῶν ὀρυγμάτων παρ' ἀλλήλους τε φοιτᾶν, καὶ τοὺς ξένους εἰς τὸ μαντεῖον δεχέσθαι, πολὺ ὑπὸ γῆς ἰδρυμένον ζῆν δ' ἀπὸ μεταλλείας καὶ τῶν μαντευομένων, καὶ τοῦ βασιλέως ἀποδείξαντος αὐτοῖς συντάξεις· εἶναι δὲ τοῖς περὶ τὸ χρηστήριον ἔθος πάτριον μηδὲνα τὸν ἥλιον ὄραν, ἀλλὰ τῆς νυκτὸς ἕξω, πορεύεσθαι τῶν χασμάτων· καὶ διὰ τοῦτο τὸν Ποιητὴν περὶ αὐτῶν εἰπεῖν, ὡς ἄρα — οὐδὲ ποτ' αὐτοὺς Ἥλιος φαίθων ἐπιδέρκεται." Id. lib. V. pag. 375. al. 244.

- 'Ἡέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένοι· οὐδέ ποτ' αὐτοὺς 15
 'Ἡέλιος φαέθων ἐπιδέρεται ἀκτίνεσσιν,
 Οὐδ' ὅπ' ἂν στείχῃσι πρὸς οὐρανὸν ἀστερόεντα,
 Οὐθ' ὅταν ἄψ' ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτράπηται·
 'Ἀλλ' ἐπὶ νύξ' ὅλοη τέταται δειλοῖσι βροτοῖσι.
 Νῆα μὲν ἐνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν· ἐκ δὲ τὰ μῆλα 20
 Εἰλόμεθ'· αὐτοὶ δ' αὔτε παρὰ ῥόον Ὠκεανοῖο
 "Ἡομεν, ὄφρ' ἐς χῶρον ἀφικόμεθ', ὃν φράσε Κίρκη.
 "Ἐνθ' ἱερέϊα μὲν Περιμήδης, Εὐρύλοχος τε,
 Εἶχον· ἐγὰ δ' ἄορ ὄξυ ἔρυσσάμενος παρὰ μηροῦ,
 Βόθρον ὄρυξ', ὅσσον τε πυγούσιον, ἔνθα καὶ ἔνθα· 25
 'Ἀμφ' αὐτῶ δὲ χοῶς χέομεν πᾶσιν νεκύεσσιν,

Caligine et nebulâ tecti : neque unquam eos 15
 Sol lucidus aspicit radiis,
 Neque cùm vadat ad coelum stelliferum,
 Neque cùm rursùs in terram de coelo vertatur ;
 Sed nox perniciosa offunditur miseris mortalibus.
 Navem quidem illuc profecti subduximus ; pecudes autem 20
 Exprompsimus ; ipsique deinde propter fluentum Oceani
 Ivimus, donec in locum pervenissemus, quem monuerat Circe.
 Hic victimas quidem Perimedes Eurylochusque
 Tenebant ; ego verò gladio acuto extracto à femore
 Fossam fodi, magnitudine cubitale quaquaversùs ; 25
 Circa eam autem libamina fundebamus omnibus manibus,

Ver. 15. — οὐδέ ποτ' αὐτοὺς Ἡέλιος.]

Tum Sol pallentes haud unquam discutit
 umbras ;

Nec cùm invectus equis altum petit æ-
 thera, nec cùm

Præcipitem Oceani rubro lavat æquore
 currum. Virg. Georg. III, 357.

Est prope Cimmerios longo spelunca recessu
 [Somni ;

Mons cavus, ignavi domus et penetralia
 Quò nunquam radiis oriens mediusve
 cadensve

Phœbus adire potest. Nebulæ caligine
 mistæ

Exhalantur humo ; dubiæque crepuscu-
 la lucis.

Ovid. Metam. lib. XI. ver. 592.

Cimmeriôn etiam obscuras accessit ad
 arces ;

Queis nunquam candente dies apparuit
 ortu,

Sive supra terras Phœbus, seu curreret
 infra.

Tibullus, lib. IV. Eleg. i. ver. 64.

Ver. 16. — ἐπιδέρεται.] Al. καταδίε-
 κεται. Cæterùm Strabo, lib. I. pag. 12. al.
 6. citat ἐπιλάμπεται.

Ver. 17. Οὐδ'.] Al. Οὐθ'. ut versu se-
 quenti.

Ibid. — ὅπ' ἂν.] Al. ἐπόταν.

Ver. 19. 'Ἀλλ' ἐπὶ νύξ' ὅλοη τέταται.]

————— loca nocte silentia latè.

Æn. VI, 265.

'Ἰστίον δὲ ὅτι τὸ " νύξ' ὅλοη " πρὸς διαστολὴν ἔρρι-
 θη τῆς κατὰ φύσιν νυκτός· ἐκείνη γὰρ ἀμυρσίη
 νύξ' λέγεται. Eustath.

Ver. 24. Εἶχον.] Al. "Ἐσχον.

Ver. 25. 26. Βόθρον ὄρυξα, ——— 'Ἀμφ' αὐ-
 τῶ δὲ χοῶς ἔχc.]

Haud procul egestâ scrobibus tellure dua-
 bus [ris atri

Sacra facit ; cultrosque in guttura velle-
 Conjicit, et patulas perfundit sanguine
 fossas.

Tum super invergens liquidi carchesia
 Bacchi,

Æneaque invergens tepidi carchesia lac-
 tis. Ovid. Metam. lib. VII. ver. 243.

————— scalpere terram

Unguibus, et pullam divellere mordicùs
 agnam [indè

Cæperunt ; cruor in fossam confusus, ut
 Manes elicerent, animas responsa daturas.

Horat. Serm. lib. I. Sat. viii. 26

Πρῶτα μελικρήτω, μετέπειτα δὲ ἡδέϊ οἴνω,
 Τὸ τρίτον αὖθ' ὕδατι· ἐπὶ δ' ἄλφιτα λευκὰ πάλυον.
 Πολλὰ δὲ γουνούμην νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα,
 Ἐλθὼν εἰς Ἰθάκην, στεῖραν βοῦν, ἥτις ἀρίστη, 30
 ῥέζειν ἐν μεγάροισι, πύρην τ' ἐμπλησέμεν ἐσθλῶν.
 Τειρεσίη δ' ἀπάνευθεν οἴῳ ἱερευσέμεν οἴῳ
 Παμμέλαν', ὃς μῆλοισι μεταπρέπει ἡμετέροισι.
 Τοὺς δ' ἐπεὶ εὐχολῆσι λιτῆσί τε, ἔθνεα νεκρῶν,
 Ἐλλισάμην, τὰ δὲ μῆλα λαβῶν ἀπεδειροτόμησα 35
 Ἐς βόθρον, ῥέε δ' αἶμα κελαινεφές· αἶ δ' ἀγέροντο
 Ψυχαὶ ὑπ' ἐξ Ἐρέβους νεκύων κατατεθνηϊῶτων,

Primùm mulso, postea verò dulci vino,
 Tertio demùm aquâ ; farinamque albam inspergebam.
 Multùm autem supplicabam manium inanibus capitibus, *vovens*,
 Reversum in Ithacam, sterilem bovem, quaecunq̃ue optima, 30
 Sacrificaturum *me* in aedibus, pyramque impleturum bonis ;
 Tiresiae verò seorsùm ovem sacrificaturum soli
 Totum-nigrum, qui inter pecudes excellat nostras.
 Hos verò postquam votis precibusque, gentes mortuorum,
 Precatus sum ; pecudes utique prehensas jugulavi 35
 Super fossam, fluebat autem sanguis ater ; congregabantur verò
 Animae ex Erebo manium defunctorum,

Inducit juvenem, ferroque cavare refos-
 san [murmur anhelans
 Ocyus urget humum, atque arcanum
 Ordine mactari pecudes jubet. ———
 Fundunt mella super, Bacchique et lac-
 tis honorem.
Silius Italicus, lib. XIII. ver. 427. 434.
 Ἐμύθεν δ' οἱ πρὸ ἡμῶν ἐν τῷ Ἀόρω τὰ
 περὶ τὴν νεκυῖαν τὴν Ὀμηρικὴν καὶ δὴ καὶ νεκυο-
 μαντικὴν ἱστοροῦσιν ἐν ταῦθα γενέσθαι, καὶ Ὀδυσσεῖα
 εἰς τοῦτο ἀφικέσθαι. *Strabo, Geograph. lib. V.*
pag. 374. al. 244. à Barnesio citatus. Vide
et Maximum Tyrium, Dissertat. XXVI.
Ibid. — πυγούσιον.] Vide suprâ ad x', 517.
Ver. 26. — χόας χεῖμεν.] MS. à Tho.
Bentleio collatus, χόην χεῖμεν' ut suprâ x',
518. χόην χεῖσθαι. Et Barnesius hîc inter
varias lectiones retulit χόην, ex Henrico
Stephano.
Ibid. — πᾶσιν νεκύσιον.] Vide suprâ ad
x', 518.
Ver. 28. — ὕδατι· ἐπί.] Vide ad Il. τ', 35.
et 4, 285.
Ver. 29. Πολλὰ δὲ γουνούμην νεκύων.]
 Ignibus imponit sacris libamina prima
 Voce vocans Hecaten. ———
Æn. VI, 246.
 Verba simul fundit, terrenaque numina
 poscit ; [regem.
 Umbrarumque rogat raptâ cum conjuge
Ovid. Metam. lib. VII. ver. 248.

Ver. 30. — στεῖραν βοῦν — ῥέζειν.]
 — sterilemque tibi, Proserpina, vac-
 cam. *Æn. VI, 251.*
Ver. 35. Ἐλλισάμην.] Al. Ἐλλισάμην. Vide
ad Il. 4, 4. et φ', 71.
Ver. 36. — αἶ δ' ἀγέροντο Ψυχαὶ ὑπ' ἐξ
Ἐρέβους.]
 At cantu commotæ Erebi de sedibus imis
 Umbræ ibant tenues, simulacraque luce
 carentum — :
 Matres, atque viri, defunctaque corpora
 vitâ [que puellæ,
 Magnanimùm heroum : pueri, innuptæ-
 Impositique rogis juvenes ante ora pa-
 rentum.
Virg. Georg. IV. 471. 475.
 Huc omnis turba ad ripas effusa ruebat ;
 Matres, atque viri, &c. — *Æn. VI, 305.*
 Ecce ruunt varix species, et quicquid ab
 imo
 Natum hominum extinctumque chao est.
Silius Ital. lib. XIII. ver. 438.
Ver. 37. — Ἐρέβους.] Ita edidit Barne-
sius ; quocum facit et MS. à Tho. Bentleio
collatus : Atque ita in vulgatis Editionibus
scripta occurrit hæc vox, Il. 9, 368. 4, 568.
Vulgg. hoc in loco Ἐρέβους.
Ibid. — νεκύων κατατεθνηϊῶτων.] Ὅτι ἐν
τῷ “ — νεκύων κατατεθνηϊῶτων” περιττῶσι, ὡς
καὶ ἀλλαγῶν, τὸ “ κατατεθνηϊῶτων” καὶ οὐ πρὸς

Νύμφαι τ', ἠΐθεοί τε, πολύτλητοί τε γέροντες,
 Παρθενικαί τ' ἀταλαι, νεοπενθέα θυμὸν ἔχουσαι·
 Πολλοὶ δ' οὐτάμενοι χαλκήρεσιν ἐγχείησιν, 40
 "Ἄνδρες ἀρηίφατοι, βεβροτωμένα τεύχε' ἔχοντες,
 Οἱ πολλοὶ περὶ βόθρον ἐφοίτων ἄλλοθεν ἄλλος,
 Θεσπεσίη ἰαχῇ· ἐμὲ δὲ χλωρὸν δέος ἤρει.
 Δὴ τότε' ἔπειθ' ἐτάροισιν ἐποτρύνας ἐκέλευσα,
 Μῆλα, τὰ δὴ κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλεῖ χαλκῶ, 45
 Δείραντας κατακῆαι, ἐπεύξασθαι δὲ θεοῖσιν,
 Ἰφθίμω τ' Αἶδη καὶ ἐπαινῇ Περσεφονείῃ.
 Αὐτὰρ ἐγὼ ξίφος ὄξυ ἐρυσσάμενος παρὰ μηροῦ
 "Ἥμην, οὐδ' εἶων νεκύων ἀμενηνὰ κάρηνα
 Αἵματος ἄσσον ἴμεν, πρὶν Τειρεσίαο πυθέσθαι. 50
 Πρώτη δὲ ψυχὴ Ἐλπήνορος ἦλθεν ἑταίρου·
 Οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης·

Sponsaeque, coelibesque, et multa-passi senes,
 Virgunculaeque tenellae, recenti-luctu-affectum animum habentes :
 Multi quoque vulnerati aeratis hastis, 40
 Viri in-bello-occisi, cruentata arma habentes ;
 Qui multi circa fossam obambulabant aliundè aliùs,
 Immenso clamore : me verò pallidus timor cepit.
 Tum verò deinðde socios adhortatus jussi,
 Pecudes, quae jam jacebant mactatae saevo ferro 45
 Excoriatas adolere, et vota-facere diis,
 Fortique Plutoni, et horrendae Proserpinae.
 At ego gladio acuto stricto à femore
 Sedebam, neque sinebam manium inania capita
 Ad-sanguinem propè accedere : priusquam Tiresiam sciscitatus-essem. 50
 Prima verò anima Elpenoris venit socii ;
 Nondum enim sepultus erat sub terrâ spatiosâ :

διαστολὴν τινὰ κίεται. Eustath. Sed vide ad N. 4, 409.

Ver. 38. — 43. Νύμφαι τ', ἠΐθεοί τε &c.] Nonnulli, notante Scholiaste, versus hosce sex repudiant : Rationibus parùm idoneis. Vide et suprâ ad ver. 36.

Ver. 41. — βεβροτωμένα τεύχε' ἔχοντες.] Διχοῦντα βεβροτῶσθαι, ὃ ἴσθιν ἡμάχθαι. Schol.

Ver. 42. — ἄλλοθεν ἄλλος.] Al. ἴθα καὶ ἴθα.

Ver. 44. Δὴ τότε' ἔπειθ' ἐτάροισιν.] Αὐτὸς γάρ, ὡς ἡ Κίρκη ἴφη αὐτῶ, ἐπὶ τοῦ βόθρου μένει. Schol.

Ver. 47. Ἰφθίμω τ' Αἶδη.]

Tum Stygio regi nocturnas inchoat aras. Æn. VI, 252.

Ver. 48. Αὐτὰρ ἐγὼ ξίφος ὄξυ.] Al. Αὐτὸς ἢ ξίφος.

Corripit hîc subitâ trepidus formidine ferrum

Æneas, strictamque aciem venientibus offert. Æn. VI, 291.

Vide et suprâ ad κ', 535.

Ver. 51. Πρώτη δὲ ψυχὴ Ἐλπήνορος ἦλθεν ἑταίρου.]

Ecce gubernator sese Palinurus agebat, Qui Lybico nuper cursu, dum sidera servat, Exciderat puppi —. Æn. VI, 337.

At miser Elpenor tecto delapsus ab alto Occurrit regi debilis umbra suo.

Ovid. Trist. lib. III. Eleg. iv. 19.

Ver. 52. Οὐ γάρ πω ἐτέθαπτο.] Ὅτι δόξα ἦν τοῖς Ἕλλησι τὰς τῶν ἀλάπτων ψυχὰς μὴ ἀναμίγνυσθαι ταῖς λοιπαῖς. Eustath. Vide ad Il. Ψ', 71. Οὐδὲνα ὄρετ' τῶν παρὰ τῇ Κύκλωσι, ἢ ἐν Λαιστρυγονίᾳ ἀπολομένων οὔτοι γάρ, εἰ καὶ ἀβίσμως, ἀλλ' οὐκ ἐτάφισαν. Schol. ad ver. 57. infrâ.

Σῶμα γὰρ ἐν μεγάρῳ Κίρκης κατελείπομεν ἡμεῖς
 "Ακλαυστον καὶ ἄθαπτον· ἐπεὶ πόνος ἄλλος ἔπειγεν.
 Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσα ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ, 55
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·
 Ἐλπήνωρ, πῶς ἤλθες ὑπὸ ζόφον ἡερόεντα ;
 Ἐφθης πεζὸς ἔων, ἢ ἐγὼ σὺν νηϊ μελαίνῃ ;
 "Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' οἰμάξας ἡμείβετο μύθῳ·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ, 60
 Ἄσέ με δαίμονος αἴσα κακῆ, καὶ ἀθέσφατος οἶνος·
 Κίρκης δ' ἐν μεγάρῳ καταλέγμενος οὐκ ἐνόησα
 Ἄφορρόν καταβῆναι, ἰὼν ἐς κλίμακα μακρὴν,
 Ἄλλὰ καταντικρὺ τέγεος πέσον· ἐκ δέ μοι αὐχὴν
 Ἀστραγάλων ἔαγη, ψυχὴ δ' αἰδῶσδε κατῆλθεν· 65
 Νῦν δέ σε τῶν ὄπιθεν γουνάζομαι, οὐ παρῶντων,

Cadaver enim in aedibus Circes reliqueramus nos
 Indefetum et insepultum, quoniam labor alius urgebat.
 Illum quidem ego flevi conspicatus, miseratusque sum animo,
 Et ipsum allocutus verba alata dixi : 55
 " Elpenor, quo-pacto venisti sub caliginem obscuram ?
 " Prius-venisti, pedes cum-fueris, quam ego cum navi nigrâ ?"
 Sic dixi : ille verò mihi plorans respondebat sermone :
 " Generose Laërtiade, consiliis-abundans Ulysses, 60
 " Laesit me daemonis fatum malum, et copiosum vinum :
 " Circes autem in domo cubans non adverti,
 " Retrorsum ut-descenderem, profectus ad scalam longam
 " Sed rectâ de tecto decidi ; mihiqve cervix
 " Ex articulis fracta est : anima verò ad inferos descendit. 65
 " Nunc verò te per eos qui pone-te-sunt, oro, non praesentes,

Ver. 53. Σῶμα γὰρ ἐν μεγάρῳ.] Τὸ μὲν γὰρ
 τῶν ζώντων ἀεὶ δίμας προσαγορεύει ["Ὀμηρος"]
 — τὸ δὲ ἀποβιβληκὸς τὴν ψυχὴν, οὐδὲν ἄλλο,
 ἢ σῶμα καλεῖ ὡς ἐν τούτοις, — " Σῶμα
 " γὰρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς."
 Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως,
 § 15.

Ibid. — ἐν μεγάρῳ Κίρκης.] Apud Dio-
 nysium, ἐν Κίρκης μεγάρῳ.

Ver. 54 et 72. "Ακλαυστον.] Al. "Ακλαυτον.
 Ver. 55. Τὸν μὲν ἐγὼ.]

Hunc, ubi vix multâ mœstum cognovit
 in umbrâ,
 Sic prior alloquitur : Quis te, Palinure,
 Deorum
 Eripuit nobis ? — Æn. VI, 340.

Vide et infra ad ver. 170.

Ver. 37. Ἐλπήνωρ.] Al. Ἐλπήνωρ.

Ver. 58. — πίζος ἰών.] Al. πίζος ἰών
 et ποσσὶν ἰών.

Ver. 61. Ἄσέ με δαίμονος αἴσα.] Vide su-
 pra ad ε, 33.

Ver. 62. — καταλέγμενος.] Vide ad Il.
 β', 515.

Ver. 65. — αἰδῶσδε κατῆλθε.] Al. αἰ-
 δῶσδε βεβῆκει.

Ver. 66. Νῦν δέ σε τῶν ὄπιθεν γουνάζομαι, οὐ
 παρῶντων.] Λέγει τὸ " πρὸς," ἢ ἢ, πρὸς τῶν
 οὐ παρῶντων γουνάζομαι, ἰκτεῖν ὡς πρὸς τῶν
 θεῶν, καὶ πρὸς Διός. Schol.

Quod te per coeli jucundum lumen, et
 auras,
 Per genitorem oro, per spem surgentis
 Iuli ;
 Eripe me his, invicte, malis ; aut tu mi-
 hi terram
 Injice, namque potes ; portusque require
 Velinos. Æn. VI, 363.

Vide et infra ad ver. 72.

Ibid. — τῶν ὄπιθεν.] Τῶν καταλείμε-
 νων οἴκοι, τῶν οὐ παρῶντων. Schol. Spondanus
 verò per istud " τῶν ὄπιθεν" Ulyssis socios
 intelligi arbitratur. Minus rectè.

Πρὸς τ' ἀλόχου, καὶ πατρός, ὃ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἔοντα,
 Τηλεμάχου δ', ὃν μῶνον ἐνὶ μεγάροισιν ἔλειπες·
 Οἶδα γὰρ, ὡς ἐνθένδε κιῶν δόμου ἐξ' Αἴδαο,
 Νῆσον εἰς Αἰαίην σχήσεις εὐεργέα νῆα·

70

Ἔνθα σ' ἔπειτα, ἄναξ, κέλομαι μνήσασθαι ἐμεῖο·
 Μή μ' ἄκλαυστον, ἄθραπτον, ἰὼν ὅπιθεν καταλείπειν,
 Νοσφισθεῖς, μή τοί τι θεῶν μήνιμα γένωμαι·

Ἀλλά με κακῆναι σὺν τεύχεσιν, ἄσσα μοι ἐστίν,
 Σῆμά τέ μοι χεῦναι, πολιῆς ἐπὶ Δινὶ θαλάσσης,
 Ἄνδρὸς δυστήνιοι, καὶ ἐσομένοισι πυθέσθαι·

75

Ταῦτά τέ μοι τελέσαι, πῆξαι τ' ἐπὶ τύμβῳ ἔρετμον,
 Τῷ καὶ ζωὸς ἔρεσσον, ἐὼν μετ' ἐμοῖς ἐτάροισιν.

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Ταῦτά τοι, ὦ δύστηνε, τελευτήσω τε καὶ ἔρξω.

80

“ Per uxoremque, et patrem, qui te nutrit, parvulus cūm-esses,

“ Telemachumque, quem unicum in aedibus reliquisti :

“ Novi enim, quòd hinc profectus ex domo Plutonis

“ Insulam in Aeaeam appelles fabricatam navem :

70

“ Ibi te deinde, rex, hortor recordari meī,

“ Nè me indefectum, insepultum, profectus ponè relinquant,

“ Digressus ; nequà tibi deorum indignatio fiam :

“ Sed me combure cum armis, quaecunquē mihi sint,

“ Tumulumque mihi aggere cani in littore maris,

75

“ Viri infelicis ; etiam posteris audiendum :

“ Haec mihi perface, figeque super sepulchrum remum,

“ Quo etiam vivus remigabam, cūm-essem apud meos socios.”

Sic dixit : at ego ipsum respondens allocutus sum :

“ Haec tibi, ò infelix, perficiam et expediam.”

80

Ver. 67. Πρὸς τ' ἀλόχου, καὶ πατρός.] Οὐ προσέθηκε τὴν μητέρα· ὅρα γὰρ τὴν ψυχὴν αὐτῆς. Schol.

Ibid. — ὃ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἔοντα.] Ita rectè restituit *Barnesius*. Eadem enim phrasis occurrit, *Iliad.* χ', 480. ὃ μ' ἔτρεφε τυτθὸν εὐσαν. Quin et MS. à *Tho. Bentleio* collatus, cum *Barnesio* hic legit, ὃ σ' ἔτρεφε. Vulgg. ὃς ἔτρεφε.

Ver. 72. Μή μ' ἄκλαυστον, ἄθραπτον.]

Unum hoc — oro

Corpus humo patiari tegi.—

Aen. X, 903.

Sed sine funeribus caput hoc, sine honore sepulchri,

Indeploratum barbara terra teget ?

Ovid. Trist. lib. III. *Eleg.* iii. 45.

— vagæ nè parce malignus arenæ

Ossibus et capiti inhumato

Particulam dare. —

Horat. Carm. lib. I. *Od.* xxviii. ver. 23.

Ταῖς δὲ Μῆδους Ἀθηναῖος μὲν θάψαι λέγουσιν, ὡς πάντας ὄσιον ἀθροῦσιν νεκρὸν γῆ κρύψαι. Pau-

san. *Attic. lib.* I. cap. 52. Cæterum vituperat hunc *Homeri* locum *Plutarchus* ; “ Ὅσοι μὲν τοι τὸν θάνατον ὡς οἰκτρὸν, ἢ τὴν ἀταφίαν ὡς δεινὸν, δλοφρομένοι καὶ διδιότες, φωνὰς ἔξεννόχασι, “ Μή μ' ἄκλαυστον, ἄθραπτον, ἰὼν ὅπιθεν καταλείπης”. — αὐτὰς πιπυθῶτων εἰσὶ καὶ προσεαλωκότων ὑπὸ δόξης καὶ ἀπάτης. Διὸ μᾶλλον ἄπτονται καὶ διαταράττουσιν ἡμᾶς ἀνασιμπλαμένους τοῦ πάθους καὶ τῆς ἀσθινείας ἀφ' ἧς λέγονται. *De audiendis Poetis.*

Ver. 73. — μή τοί τι θεῶν μήνιμα γίνωμαι.]

— precibus non linquar inultis,

Teque piacula nulla resolvent.

Horat. Carm. lib. I. *Od.* xxviii. 33.

Ver. 76. Ἄνδρὸς δυστήνιοι.] Τὸ δὲ, “ ἀνδρὸς “ δυστήνιοι,” καινότερον πῖφρασται· τὸ γὰρ κοινὸν οὔτω, “ Σῆμά τέ μοι χεῦναι, ἀνδρὶ δυστήνῳ.” *Eustath.* *De hujusmodi Syntaxi,* vide suprâ ad *ί,* 256. et ad *II.* ζ', 141.

Ver. 78. — μετ' ἐμοῖς.] *Al.* μετὰ σοῖς. Minus rectè.

Ver. 80. Ταῦτά τοι, ὦ δύστηνε, τελευτήσω.]

Nōi mēn ōs épéessein amēisōménew stugeroĩsin
 "Hmēth'· egō mēn anēuthen ép' aĩmati fásganon íschon.
 Eĩdalon d' éterwthen étaĩrou póll' agóreuen.
 "Hlthe d' épì psyhē mhtrōs kataτεθνευιής,
 Autolýkou θυγάτηρ μεγαλήτορος 'Antíkλεια, 85
 Tēn zhōn katéλειπον, iōn eĩs 'Iliou írhn.
 Tēn mēn egō dákrussa idān, élēhsá te θυμῶ.
 'All' oúd' ōs eĩon protérhn, pukinón per' aχεύων,
 Aĩmatos ásson ímen, prín Tειρεσίαο πυθέσθαι.
 "Hlthe d' épì psyhē Thēbaĩou Tειρεσίαο, 90
 Xrýseon skhēptrou éχων, émē d' égna kai proséēipen'

Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
 Sedebamus; ego quidem super sanguine gladium tenens;
 Simulachrum verò ex-alterâ-parte socii multa loquebatur.
 Supervenit autem anima matris defunctae,
 Autolyci filia magnanimi Anticlea, 85
 Quam vivam reliqui, profectus ad Ilium sacram.
 Hanc quidem ego flevi conspicatus, miseratusque sum animo:
 Sed neque sic sinebam priorem, valdè licèt dolens,
 Ad sanguinem propè accedere, antequam Tiresiam sciscitatus-essem.
 Supervenit verò anima Thebani Tiresiae, 90
 Aureum sceptrum tenens: me autem agnovit et allocuta est:

Haud ulla ante tuam, quanquam non
 parva fatigent,
 Curarum prior extiterit. —————

Silius Ital. lib. XIII, 467.

Ver. 83. — ἀγόρευεν.] Ita *Henricus Stephanus* et *Vulgati. Barnesius* autem ex *Scholiate* et ex *Exemplaribus* nonnullis edidit ἀγορεύων. Ad sententiæ constructionem non malè.

Ver. 84. 86. ἤλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ μητρὸς —
 τὴν ζωὴν κατέλειπον.]

Vidi —————

Sospes digresso quæ mihi mater eras.
 Rettulit illa domûs eadem mala; meque
 querentem

Fugit ab amplexu ter resoluta meo.

Auli Sabini Epist. Ulyssis Penelopæ, ver. 63.

Vide infra ad *ver. 205.*

Ver. 85. Αὐτολύκου θυγάτηρ.] Ὁ λόγος ἦν, Ἀντίκλειαν διὰ τὸν πόθον τοῦ παιδὸς, βρόχῳ ἑαυτὴν ἐξαγαγεῖν τοῦ βίου. *Schol. à Barnesio* emendatus. Vide infra ad *ver. 202.*

Ver. 90. 91. ἤλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ, — Χρῦσιον σκῆπτρον ἔχων.] De hac constructione *Eustathius*; Ἀπεδόθη — πρὸς τὸ σημαίνον, τὸ "ὁ Τειρεσίας." Et *Dionysius Halicarnassensis*; Πολλάκις δὲ καὶ μέτρον χάριν ἐναλλάσσει τὰ γένη ὡς ἐν τούτῳ, [*Odys. ὁ, 125.*] "Δῶρόν τοι καὶ ἐγώ, τέκνον φίλε, τοῦτο δίδωμι." τὸ μὲν γὰρ, "τέκνον," οὐδέτερον ὄνομα ἐπήγχε δὲ ἀρσεικόν, τὸ φίλε, πρὸς τὸ πρόσωπον

ἀποτίνας τὸν λόγον. — Τῆς δὲ αὐτῆς ἀναλογίας κἀκείνο ἔχεται, "ἤλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Θεβαίου Τειρεσίαο, σκῆπτρον ἔχων" τὸ γὰρ "ἔχων" οὐ πρὸς τὴν ψυχὴν, ἀλλὰ πρὸς τὸ γένος τοῦ σώματος, τουτέστι πρὸς τὸν Τειρεσίαν, ἤρμοσι. Πολλάκις γὰρ οὐ πρὸς τὸν λόγον, ἀλλὰ πρὸς τὸ σημαίνον ποιεῖται τὴν ἀπάντησιν. Περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7. Notandum autem hoc in loco Syntaxin hanc nequaquam Metri gratiâ usurpatam; quippè, ut rectè observat *Eustathius*, æquè tulisset versus σκῆπτρον ἔχουσ' Quin et alibi occurrit similis constructio:

"Ὡς εἰπὼν, δισμὸν ἀνίει μίνος Ἡφαιστοιο.
Odys. Σ', 359.

— μείδησιν δ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο,
 'Εἰς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδῶν' — π', 476.

Ubi itidem æquè tulisset versus (si ita voluisset Poeta), "Ὡς εἰπὼν, et ὀφθαλμοῖσιν ἰδοῦσ'." Simili porrò constructione utitur *Aristophanes*:

— ἀλλ' εἶα τέκνα θαμί' ἐπαναβοῶντες,
 Βληχῶμενοί τε. —————

Plutus, Act. II. Scen. i. ver. 41.

Vide et ad ζ', 157. item *Porphyrium, Quæst. Homeric. 7.* sub fine.

Ver. 91. Χρῦσιον.] Pronuntiabatur Χρῦσσον. *Ibid.* — καὶ προσέειπεν.] Post hunc versum inserit *Barnesius* ex *Eustathio*:

Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.

Rationibus, ut videtur, haud satis idoneis

Τίπτ' αὐτ', ᾧ δύστηνε, λιπὼν φάος ἡελίοιο,
 "Ἠλυθες, ὄφρα ἴδῃς νέκυας καὶ ἀτερπέα χῶρον;
 'Ἄλλ' ἀποχάζεο βόθρου, ἀπισχε δὲ φάσγανον ὄξυ,
 Αἵματος ὄφρα πῖω, καὶ τοι νημερτέα εἶπω. 95
 "Ὡς φάτ'· ἐγὼ δ' ἀναχασσάμενος, ξίφος ἀργυρόηλον
 Κουλεῶν ἐγκατέπηξ'. ὁ δ' ἐπεὶ πῖεν αἷμα κελαινόν,
 Καὶ τότε δὴ μὲν ἐπέεσσι προσηύδα μάντις ἀμύμων·
 Νόστον δίζηαι μελιθδέα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
 Τὸν δέ τοι ἀργαλέον θεῖσι θεός· οὐ γὰρ οἶα 100
 Λήσειν Ἐννοσίγαιον, ὅ τοι κότον ἔνθετο θυμῶ,
 Χωόμενος, ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.
 'Ἄλλ' ἔτι μὲν γε καὶ ᾧς, κακά περ πάσχοντες, ἴκοισθε,
 Αἴκ' ἐθέλης σὸν θυμὸν ἐρυκακέειν καὶ ἑταίρων,
 'Οππότε δὴ πρῶτον πελάσῃς εὐεργέα νῆα 105
 Θρινακίη νήσῳ, προφυγὰν ἰοειδέα πόντον·
 Βοσκομένας δ' εὖρητε βόας καὶ ἴφια μῆλα

" Quid verò, ò infelix, relicto lumine solis,
 " Venisti, ut videas manes et inamabilem locum?
 " Verùm recede à fossâ, amoveque gladium acutum,
 " Ut de-sanguine bibam, et tibi vera dicam." 95
 Sic dixit: ego verò retrogressus gladium argenteis-clavis-distinctum
 Vaginae infixi: at postquam bibisset sanguinem nigrum,
 Tum sanè deinceps me verbis alloquebatur vates eximius:
 " Reditum quaeris dulcem, illustris Ulysses;
 " Hunc verò tibi difficilem faciet deus: non enim puto 100
 " Latiturum te Neptunum, qui in-te iram reposuit animo,
 " Iratus, quòd ei filium charum excaecasti.
 " Verùm adhuc quidem et sic, mala licèt patientes, perveneritis,
 " Si velis tuum animum cohibere et sociorum,
 " Quando scilicet primùm appuleris fabrefactam navem 105
 " Trinacriam ad insulam, elapsus obscurum pontum:
 " Pascentesque inveneritis boves et pingues pecudes

Ver. 93. — Ἰδῃς.] *Al.* Ἰδῃ.

Ver. 101. Λήσειν Ἐννοσίγαιον, ὃ τοι κότον ἔνθετο θυμῶ.] Dubitavit Vir eruditus *Isaacus Casaubonus* (notante *Barnesio*) an "δ" hoc in loco, "pro òν, ut ὃ τινα, pro ὄντινα, et si-
 "milia," positum sit. Quod fieri non posse contendit *Barnesius*. Quin et si fieri posset, huic tamen loco minimè congrueret. Nam ut istud Λήσειν — κότον (quod voluit vir eruditus) "iræ oblivisci" intelligatur, ferri (ut opinor) nequit. Quippe "Λήσειν" apud Poetam, voce *Activâ*, "latere," non "oblivisci," significat. Vide infra ad *ver.* 125. et ad *v.* 393. Cæterum "δ" (ut rectè notavit *Barnesius*) pro "ὄς" hîc usurpatur: Neque hoc inusitatum. Vide supra ad *ver.* 67. item ad *Il. á,* 388. et *γ'*, 351. Sic apud *Euripidem*:

— ἴρωι, ὃ κατ' ὀμμάτων
 Σταζυς πότον. —

Hippolyt. Coron. ver. 525.

Ver. 103. 'Ἄλλ' ἔτι μὲν γε καὶ ᾧς.] *Al.* ἔτ
 μὲν κε. Cæterum *Barnesius* legendum con-
 jicit Ἄλλὰ δέμονγε καὶ ᾧς, vel δέμονδε. Atqui
 vim (ut opinor) hîc habet vocula ἔτι, non
 omittendam.

Ver. 105. 'Οππότε δὴ.] *Al.* 'Οππότε κεν.

Ibid. — πιλάσῃς.] Apud *Scholiastes* πιλάσσις.

Ver. 106. Θρινακίη.] Τῇ Σικελίᾳ ἐπὶ τρία
 ἔχει ἀκρωτήρια, Πίλωρον, Πάχυνον, Λιλυθαίον.
Schol. Atque hinc apud Latinos appel-
 latur *Trinacria*; Uti et notavit *Barnesius*.
 Vide *Ovid. Metamorph. lib. V. ver.*
 346. &c.

Ἡελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει·
 Τὰς εἰ μὲν κ' ἄσινέας ἑάσας, νόστου τε μέδῃαι,
 Καί κεν ἔτ' εἰς Ἰθάκην, κακὰ περ πάσχοντες, ἴκοισθε· 110
 Εἰ δέ κε σίνῃαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
 Νῆί τε, καὶ ἐτάροις· αὐτὸς δ' εἶπερ κεν ἀλύξῃς,
 Ὅφ' ἐ κακῶς νεῖαι, ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἐταίρους,
 Νῆος ἐπ' ἀλλοτρίης· δῆεις δ' ἐν πῆματα οἴκῳ,
 Ἄνδρας ὑπερφιάλους, οἳ τοι βίον καταέδουσιν, 115
 Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἕδνα διδόντες·
 Ἄλλ' ἦτοι κείνων γε βίας ἀποτίσειαι ἐλθών.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ μνηστῆρας ἐνὶ μεγάροισι τεῖοισι
 Κτείνῃς, ἢ δόλῳ, ἢ ἀμφαδὸν ὄξει χαλκῷ,

“ Solis, qui omnia videt et omnia audit :

“ Has si quidem illaetas sinas, reditūque memor-sis,

“ Etiam adhuc in Ithacam, mala licet patientes, perveneritis :

110

“ Sin laedas, tum tibi praedico exitium

“ Navique et sodalibus : ipse verò etiam si effugeris,

“ Serò malè redibis, amissis omnibus sociis,

“ Nave in alienà ; inveniesque mala domi,

“ Viro superbo, qui tibi victum comedunt,

115

“ Ambientes divinam uxorem, et munera dantes :

“ Sed sanè illorum injurias ulciscèris cùm-adveneris.

“ Caeterùm postquam procos in aedibus tuis

“ Interfeceris, sive dolo, sive palàm acuto ferro ;

Ver. 109. Τὰς εἰ μὲν κ' ἄσινέας ἑάσας.] Ἠγείται μίντοι καὶ αὐτὸς [Ὅμηρος] — οὐ πάντα καθ' εἰμαρμένην παραγίνεσθαι, ἀλλὰ τι καὶ ἐπὶ ταῖς ἀνθρώποις εἶναι· ἂν ὑπάρχειν μὲν τὸ ἐκούσιον, τότε δὲ πως συνάπτειν τὸ κατηναγκασμένον, ὅταν τις πράξας ὁ βούλεται, εἰς ὃ μὴ βούλεται ἐμπέση. Καὶ ταῦτα σαφῶς ἐν πολλοῖς δεδήλωκεν ὥστε καὶ ἐν ταῖς ἀρχαῖς ἐκατέρως τῆς Ποιήσεως· ἐν μὲν τῇ Ἰλιάδι λέγων τὴν ὄργην τοῦ Ἀχιλλέως αἰτίαν τῆς ἀπωλείας τῶν Ἑλλήνων γενέσθαι, καὶ τότε τὴν Διὸς βούλησιν ἐκτελεσθῆναι· ἐν δὲ τῇ Ὀδυσσεΐα, τοὺς ἐταίρους τοῦ Ὀδυσσεύς [Odys. α, 7.] διὰ τὴν αὐτῶν ἀβουλίαν ὀλίθῳ περιπεσεῖν· ἐξήμαρτον γὰρ ἀφάμενος τῶν ἱερῶν τοῦ ἡλίου βοῶν, ἐξὸν ἀποσχίσθαι· καὶ γὰρ ἦν περιεργημένον, “ Τὰς εἰ μὲν κ' ἄσινέας “ ἑάσας ἔσ.” Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 14. Porro Vulgati hoc in loco habent Τὸς εἰ μὲν κ' ἄσινέας. Barnesius autem ex Scholiis Victorianis ad Iliad. i. edidit Τὰς. Quæ lectio, ut ipse annotat, firmatur tum ex præcedente Βοσκομένους, ver. 107. tum ex μ', 137. infra, ubi idem versus occurrit, et vulgò editum est Τὰς. Cum Barnesio etiam hîc faciunt MS. à Tho. Bentleio collatus, et Dionysius, loco jam citato.

Ibid. — ἑάσας.] Apud Dionysium, ἑάσας.

Quæ si vera sit lectio, pronuntiandum erit ἄσας· penultimam enim necessariò productit. Vide ad II. δ, 42.

Ibid. — νόστου τε.] Apud Dionysium, νόστου δέ.

Ver. 109. 111. — ἄσινέας — σίνῃαι.] Quâ analogiâ ex λῶα fit ἄλλυτος· ex κείνω, ἀκρίτος· ex σῶα, ἀτίτος· ex μαρτύρομαι, ἀμάρτύρος· eâdem ex σίνομαι fit ἀσίνης. Vide ad II. α, 314 et 338. Caeterùm pronuntiabatur ἄσινέας, ac si scriptum fuisset ἄσινᾶς, vel ἄσινεῖς.

Ver. 113. Ὅφ' ἐ κακῶς νεῖαι.] Ἐπὶ γὰρ τῶν βῶν πολμήματι, ἐπτα ἔτη ἅλα παρὰ Καλυψῆ διατρέβει· καὶ πάλιν ναυαγήσας πρὸς τοὺς Φαίητας προσβοάττεται. Schol.

Ver. 113. 114. — κακῶς νεῖαι — δῆεις δ' ἐν πῆματα οἴκῳ.] Hinc apud Horatium, Ulysses Tiresiam alloquens :

— O nulli quicquam mentite, vides ut
 Nudus inopsque domum redeam, te vate ;
 neque illic

Aut Apothea procis intacta est, aut pecus : — Serm. lib. II. Sat. v. 5.

Ver. 118. — ἐπί.] Al. ἐπὴν.

Ver. 119. — ἢ δόλῳ, ἢ ἀμφαδόν.]

— dulus, an virtus, quis in hoste requirat ? Æn. II, 390

Ἔρχεσθαι δὴ πειτα, λαβὼν εὐῆρες ἔρετμον, 120
 Εἰσόκε τοὺς ἀφίκηαι, οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
 Ἀνέρες, οὐδέ θ' ἄλλεσσι μεμιγμένον εἶδαρ' ἔδουσιν
 Οὐδ' ἄρα τοί γ' ἴσασι νέας φοινικοπαρήους,
 Οὐδ' εὐῆρέ' ἔρετμά, τά τε πτερὰ νηυσὶ πέλονται.
 Σῆμα δέ τοι ἔρῳ μάλ' ἀριφραδῆς, οὐδέ σε λήσει· 125
 Ὅπποτε κεν δὴ τοι ζυμβλήμενος ἄλλος ὀδίτης
 Φῆη ἀθηρηλοῖγόν ἔχειν ἀνά Φαιδίμῳ ὤμῳ,
 Καὶ τότε δὴ γαίῃ πήξας εὐῆρες ἔρετμον,
 Ῥέξας ἱερά καλὰ Ποσειδάωνι ἀνακτι,
 Ἀρνεῖόν, ταῦρόν τε, συῶν τ' ἐπιβήτορα κάπρον, 130
 Οἴκαδ' ἀποστείχειν, ἔρδειν θ' ἱεράς ἑκατόμβας
 Ἀθανάτοισι θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 Πᾶσι μάλ' ἐξεῖης· θάνατος δέ τοι ἐξ ἀλὸς αὐτῶ

“ Proficiscere deinde, sumpto fabrefacto remo, 120

“ Donec ad illos perveneris, qui haud nôrunt mare

“ Viri, neque sale conditum cibum comedunt ;

“ Neque sanè hi nôrunt naves proras-rubras-habentes,

“ Neque fabrefactos remos, qui utique alae navium sunt.

“ Signum verò tibi dicam valdè manifestum, neque te latebit ; 125

“ Quando utique tibi obviam factus alius viator

“ Dixerit te ventilabrum habere super splendido humero

“ Tum sanè terrae infixo fabrefacto remo,

“ Factisque sacrìs eximiis Neptuno regi,

“ Ariete, tauroque, suumque marito verre, 150

“ Domum revertere, faciasque sacras hecatombas

“ Immortalibus diis, qui coelum latum habitant,

“ Omnibus prorsùs ordine : mors verò tibi ex mari ipsi

Ver. 120. — δὴ πειτα.] Ita Barnesius.
 Al. ἤπειτα, et δι ἔπειτα.

Ver. 121. — οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν Ἀνέρες, οὐδέ θ' ἄλλεσσι.] Καρχηδονίαν, οἱ θαλάσσης τῶν τότε βαρβάρων μάλιστα ἔχον ἰμπείρωσ, Τύριοι Φοινίκης τὸ ἀρχαῖον ὄντις, τούτων ἰναντία ἐπήρηθ' ναυμαχῆσαι [ὁ Πύρρος], τοῖς ἠπειρώταις χρωμένους, οἳ μὴδὲ ἀλούσης Ἰλίου θάλασσαν οἱ πολλοὶ, μὴδὲ ἀλόν, ἠπίσαντό πω χρεῖσθαι. Μαρτυρεῖ δὲ μοι καὶ Ὁμήρου ἴπος ἐν Ὀδυσσεύῃ. “ Οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν Ἀνέρες, οὐδὲ θ' ἄλλεσσι μεμιγμένον ἴδαρ' ἔδουσιν.” Pausan. lib. I. cap. 12. in fine.

Ver. 122. Ἀνέρας.] Al. Ἀνείρας. Ut infra ψ', 270.

Ibid. οὐδέ θ' ἄλλεσσι.] Strabo, Geograph. lib. XIV. citat οὐδ' ἔθ' ἄλλεσσι.

Ver. 123. — νέας φοινικοπαρήους.]

— pictasque innare carinas.

Æn. VIII, 93.

Ver. 125. Σῆμα δὲ τοι ἔρῳ.]

Signa tibi dicam, tu condita mente teneto. Æn. III, 388.

Tom. I.

Ibid. — οὐδέ σε λήσει.] Vide supra ad ver. 101.

Ver. 127. — ἀθηρηλοῖγόν.] Τῶν ἀθῆρων ὀλοθρευτικὸν ὄργανον· ἀθῆρες γὰρ λίγονται κυρίως τῶν ἀσταχυῶν τὰ ἀκρα· λίγι δὲ τὸ σπύρον, [Il. γ', 588.] Ὅ μιν τοι Σοφοκλῆς ἀπιδίξατο τῆς Ἀθήρης κίνηθρον, λίγων οὕτως· “ Ὁμοῖς ἀθηρόβρωτον ὄργανον φέρων.” Schol.
 Ibid. — ἔχιν ἀνά.] Al. ἔχιν σ' ἀνά.

Ver. 129. Ῥέξας.] Al. Ἐρξας. Ut infra ψ', 277. Ἐρξασθ.

Ver. 133. — θάνατος δὲ τοι ἐξ ἀλὸς αὐτῶ.] Οἱ νῶτεροι τὰ περὶ Τηλέγονος ἀνίστασαν, τὸν Κίρκης καὶ Ὀδυσσεύς· ὅς δοκεῖ κατὰ ζήτησιν τοῦ πατρὸς εἰς Ἰθάκην ἰλθῶν, ὑπ' ἀγνοίας τὸν πατέρα διαχρησάσθαι τρυγόνος κίντησιν. Schol.

Ἔνθα τὸν αἰολόμητιν Ὀδυσσεῖα, μυρία πόντην

Ἀλγία μετρέσαντα πολυμήτοισιν αἰθέλοις,

Τρυγῶν ἀλγινόεσσα θεῶν κατιήρατο ῥίπτῃ.

Oppian. Halieutic. lib. II, 503.

Similiter Nicander :

B b

- 'Αβληχρὸς μάλα τοῖος ἐλεύσεται, ὅς κέ σε πέφνη
 Γήρα ὑπὸ λιπαρῶ ἀρημένον· ἀμφὶ δὲ λαοὶ 135
 "Ολβιοὶ ἔσσονται· τάδε τοι νημερτέα εἶρω.
 "Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Τειρεσίη, τὰ μὲν ἄρ' που ἐπέκλωσαν θεοὶ αὐτοί.
 'Αλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπε, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Μητρὸς τήνδ' ὄρώ ψυχὴν κατατεθνευίης· 140
 'Ἡ δ' ἀκέουσ' ἦσται σχεδὸν αἵματος, οὐδὲ ὄν υἷον
 "Ἐτλη ἐσάντα ἰδεῖν, οὐδὲ προτιμυθήσασθαι.
 Εἶπε, ἄναξ, πῶς κέν μ' ἀναγνοίη τοῖον ἰόντα.
 "Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 'Ρηϊδίον τοι ἔπος ἐρέω, καὶ ἐπὶ φρεσὶ θεῖω· 145
 "Ὀντινα μὲν κεν ἔῃς νεκύων κατατεθνευιάτων
 Αἵματος ἄσπον ἴμεν, ὅδε τοι νημερτὲς ἐνίψει·
 "Ὡ δέ κ' ἐπιφθονέεις, ὅδε τοι πάλιν εἴσιν ὀπίσσω.

- " Lenis admodum talis adveniet, quae te occidat
 " Senectute sub molli confectum; circum autem populi 135
 " Felices erunt: haec tibi vera dico."
 Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum:
 " Tiresia, haec quidem quodammodo decreverunt dii ipsi.
 " Sed age mihi hoc dic et verè enarra,
 " Matris hanc video animam defunctae: 140
 " Illa autem tacita sedet prope sanguinem, neque suum filium
 " Dignata est palàm aspicere, neque alloqui.
 " Dic, rex, quo pacto me agnoscat talem esse."
 Sic dixi: ille verò me rursus respondens allocutus est:
 " Facile tibi verbum dicam, et in mente ponam; 145
 " Quemcunque quidem sinas manium defunctorum
 " Ad-sanguinem propè accedere, ille tibi verum dicet:
 " Cui verò invidetas, ille tibi abibit retrò."

— λόγος γρ μὲν, ὡς ποτ' Ὀδυσσεὺς
 "Ἐφθίτο, λευγαλείου τυπείς ἀλίου ὑπὸ κέντρον.
 Theriaca, ver. 855.

Atque hinc Podagra, apud Lucianum:

'Ιθάκης ἀνακτα Λαερτιάδην Ὀδυσσεά
 'Εγὼ κατίπεφνον, οὐκ ἄκανθα τρυγόνος.
 Τραγοποδάγρα, ver. 260.

Vide Ritterhus. ad Orpian. Halieutic. II, 498.

Ibid. — ἐξ ἄλός.] Διστλὴ ἀνάγνωσις· καὶ
 ἕξαλος προπαροξυτόνως, ἀντὶ τοῦ, ἔξω καὶ πόρρω
 τῆς θαλάσσης· καὶ, ἐξ ἄλός, διηρημένως, διὰ τὸ
 τῆς τρυγόνος κέντρον, ᾧ ὁ Τηλέγονος ἀντὶ αἰχ-
 μῆς ἐχερῆτο. Schol.

Ver. 134. 'Αβληχρὸς.] "Εοικε δὲ ὁ θάνατος
 ὑπνω, καὶ μάλα γε ἦδει, καὶ ἀνωδύνα· καὶ ἴσιν
 οἱ Ποιηταὶ τὸν λυσιμελῆ φιλοῦσιν ὀνομάζειν, ἢ
 τὸν ἀβληχρὸν Elian. de Animal. lib. IV. cap.
 41. à Barnesio citatus.

Ibid — πέφνη.] Al. πίφνη.

Ver. 135. Γήρα ὑπὸ λιπαρῶ.] Barnesius
 edidit ὑπαὶ λιπαρῶ. Sed nihil opus. Vide
 ad II. α, 51.

Ibid. — ἀμφὶ δὲ λαοὶ "Ολβιοὶ ἔσσονται.]
 Μέρος δὲ πάντως εὐτυχίας βασιλεῖ τὸ μέγιστον,
 ὀλβίους ὑπ' αὐτῶ εἶναι τοὺς λαοὺς. Διὸ καὶ ἀλλα-
 χου φησίν. [infra τ', 114.] "Ἀρετῶσι δὲ λαοὶ
 " ὑπ' αὐτῶ." Eustath.

Ibid. — ἀμφὶ δὲ λαοί.] Al. ἀμφὶ δ' ἰ-
 ταῖροι.

Ver. 136. — εἶρω.] Al. βάζω.

Ver. 141. — οὐδὲ ὄν υἷον.] Al. οὐδ' ἰὸν
 υἷον.

Ver. 145. — πῶς κέν μ' ἀναγνοίη τοῖον
 ἰόντα.] Al. υἷον ἰόντα. Al. πῶς κέν με ἀναγ-
 νοίη τὸν ἰόντα.

Ver. 144. — ἀμειβόμενος προσέειπεν.]
 Al. ἀμείβετο μάντις ἀμύμων.

Ver. 145. — ἐπὶ φρεσὶ θεῖω.] Al. ἐπὶ
 φρεσὶ θεῖω.

- “Ὡς φαρμένη, ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον” Αἴδως εἶσα
 Τειρεσίαιο ἀνακτος, ἐπεὶ κατὰ Δέσφατ’ ἔλεξεν. 150
 Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, ὄφρ’ ἐπὶ μήτῃ
 Ἥλυθε, καὶ πῖεν αἶμα κελαινεφές· αὐτίκα δ’ ἔγνω,
 Καί μ’ ὀλοφυρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Τέκνον ἐμὸν, πῶς ἦλθες ὑπὸ ζῴφον ἠερόεντα,
 Ζωὸς ἐών; χαλεπὸν δὲ τάδε ζωοῖσιν ὄρασθαι 155
 Μέσσω γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ καὶ δεινὰ ῥέεθρα,
 Ὀκεανὸς μὲν πρῶτα, τὸν οὐπῶς ἐστὶ περῆσαι,
 Πεζὸν ἐόντ’, ἦν μή τις ἔχη εὐεργέα νῆα.
 Ἦ νῦν δὴ Τροίηθεν ἀλάμενος ἐνθάδ’ ἰκάνεις
 Νηῖ τε, καὶ ἐτάροισι, πολὺν χρόνον; οὐδέ πω ἦλθες 160
 Εἰς Ἰθάκην; οὐδ’ εἶδες ἐνὶ μεγάροισι γυναῖκα;
 “Ὡς ἔφατ’· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Μῆτερ ἐμὴ, χρειῶ με κατήγαγεν εἰς Αἴδαο,
 Ψυχῇ χρησόμενον Θηβαίου Τειρεσίαο.
 Οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιῖδος, οὐδέ πω ἀμῆς 165
 Γῆς ἐπέβην, ἀλλ’ αἶεν ἔχων ἀλάλημαι οἴζυν,

Sic locuta, anima quidem abiit domum Plutonis intra
 Tiresiae regis, postquam vaticinia edixerat. 150
 Ast ego illic manebam constantèr, donec mater
 Advenit, et bibit sanguinem nigrum : statim verò agnovit,
 Et me lugens verbis alatis allocuta est :
 “ Fili mi, quo pacto venisti sub caliginem obscuram,
 “ Vivus cum-sis ? difficile nempè haec viventibus videre : 155
 “ In-medio enim ingentes fluvii et gravia fluenta ;
 “ Oceanus quidem primùm, quem nequaquam licet trajicere,
 “ Peditem, nisi quis habeat fabrefactam navem.
 “ Num jam demùm à Trojà errans huc venis
 “ Cum navique, et sociis, longo tempore ? necdum pervenisti 160
 “ In Ithacam ? neque vidisti in aedibus uxorem ?”
 Sic dixit : at ego ipsam respondens allocutus sum :
 “ Mater mea, necessitas detulit me in Plutonis aedes,
 “ Animam consulturum Thebani Tiresiae.
 “ Nondum enim prope veni Achaïam, neque nostram 165
 “ Terram attingi ; sed semper habens erro aerumnam,

Ver. 149. “Ὡς φαρμένη, ψυχὴ μὲν ἔβη δόμον” Αἴδως εἶσα.]

Hæc vates, Erebiq̄ue cavis se rettulit umbr̄is. Sil. Ital. lib. XIII. ver. 894.

Ver. 154. — πῶς ἦλθες ὑπὸ ζῴφον ἠερόεντα, ζωὸς ἐών:]

Sed te qui vivum casus, age, fare vicissim, Attulerint : pelagine venis erroribus actus? An monitu Divum? an quæ te fortuna fatigat,

Ut tristes sine sole domos, loca turbida, adires? Æn. VI, 531.

Ver. 156. Μίσσω γὰρ μεγάλοι ποταμοὶ — Ὀκεανὸς μὲν πρῶτα.] Ὅτι φαιρῶς ἰταῦθα ὁ Ποιητῆς δηλοῖ τὴν Ὀδυσσεύς μυθικὴν εἰς ἄδου κατέλιπον ἐπὶ τὰ σίερα ἰκάνειν σίεματα γινώσθαι τοῦ Ὀκεανῶ, ἔνθα καὶ τοὺς ἀστύρας δηλαδὴ φασὶν δύνειν. Eustath.

Ver. 157. Ὀκεανὸς μὲν πρῶτα.] Καὶ οὐκ ἐτήγαγε διύτρεα δὲ, καὶ τρίτα· ἅπτερ δὲ κατὰ τὸ πικρῶτα μιν ἐκδίξασθαι οὐτως, εἶεν ἵνα μὴ ἄλλον ποταμὸν ἢ ῥήμα λίγα μιν, αὐτὸν πρῶτον Ὀκεανόν. Schol.

Ibid. — πρῶτα, τόν.] Αἱ. πρῶτος, ὄν.

- Ἐξ οὗ τὰ πρῶτισθ' ἐπόμην Ἀγαμέμνονι δῖω
 Ἴλιον εἰς εὐπωλον, ἵνα Τρώεσσι μαχοίμην.
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπε καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Τίς νύ σε κῆρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο; 170
 Ἦ δολιχὴ νοῦσος; ἢ Ἄρτεμις ἰοχέαιρα
 Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιοχόμενη κατέπεφνεν,
 Εἶπε δέ μοι πατρός τε, καὶ υἱέος ὃν κατέλειπον,
 Ἦ ἔτι παρ κείνοισιν ἐμὸν γέρας, ἢ τίς ἤδη
 Ἄνδρῶν ἄλλος ἔχει, ἐμὲ δ' οὐκ ἔτι φασὶ νέεσθαι. 175
 Εἶπε δέ μοι μνηστῆς ἀλόχου βουλὴν τε νόον τε,
 Ἦ μένει παρὰ παιδὶ, καὶ ἔμπεδα πάντα φυλάσσει.
 Ἦ ἤδη μιν ἔγημεν Ἀχαιῶν, ὅστις ἄριστος.
 Ὡς ἐφάμην ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ
 Καὶ λῆν κείνη γε μένει τετληότι θυμῷ 180
 Σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραὶ δέ οἱ αἰεὶ
 Φθίνουσιν νύκτες τε, καὶ ἡμέατα δακρυχεοῦση.
 Σὸν δ' οὐπὼ τις ἔχει καλὸν γέρας· ἀλλὰ ἔκμηλος
 Τηλέμαχος τεμένη νέμεται, καὶ δαῖτας εἴσας

“ Ex quo primùm secutus sum Agamemnonem nobilem

“ Ad Ilium equis-aptum, ut cum Trojanis pugnarem.

“ Sed age mihi hoc dic et verè narra,

“ Quodnam te fatum domuit longum-somnum-adferentis mortis? 170

“ An diuturnus morbus? an Diana sagittis-gaudens

“ Suis mitibus telis superveniens occidit?

“ Dic item mihi et de-patre, et filio quem reliqui,

“ An adhuc apud illos meum munus, an aliquis jam

“ Virorum alius habeat; me autem non ampliùs putent rediturum. 175

“ Dic etiam mihi nuptae uxoris consiliumque mentemque,

“ An maneat cum puero, et salva omnia custodiat;

“ An jam eam duxerit Achivorum, quicumque optimus.”

Sic dixi: statim verò respondebat veneranda mater:

“ Et omninò illa quidem manet afflicto animo 180

“ Tuis in aedibus; aerumnosae autem ei semper

“ Consumuntur noctesque diesque lachrymas-fundenti.

“ Tuum verò nondum quis habet pulchrum munus; sed quietus

“ Telemachus praedia colit, et convivia aequalia

Ver. 168. — ἐῦπωλον.] *Al.* εὐπωλον.

Ver. 170. Τίς νύ σε κῆρ ἐδάμασσε.]

Quinam te, qui casus, ait, dux maxime,
fessæ

Eripuit patriæ? —————

Sil. Ital. lib. XIII, 450.

Quis te, chare pater, cùm stabant Itala
regna,

Exosus Latio Deus abstulit? —————

Id. ibid. 654.

Ver. 171. Ἦ δολιχὴ νοῦσος; ἢ Ἄρτεμις; Ἦ
δολιχὴ νόσος ἀντιδιαστέλλεται πρὸς τὸν ἐκ βολῆς
Ἀρτέμιδος, ἀλλαχοῦ δὲ καὶ Ἀπόλλωνος, γινόμε-

νον θάνατον· ὡς τοῦ τοιοῦτου αἴφνης ἐπισυμβαίνον-
τος. *Eustath.* Cæterùm *Barnesius* edidit,
νοῦσός γ'·; ἢ Ἄρτεμις; Sed nihil opus.

Ver. 173. ————— ὄν.] *Al.* οὐς.

Ver. 178. ————— ἔγημεν.] Vide infrà ad
ver. 272.

Ver. 183. ————— ἔκμηλος Τηλέμαχος τεμένη
νέμεται.] Videtur nimirùm priùs oppetuisse
Anticlea, quàm *Penelopen Proci* ambirent,
Ulyssesque facultates diriperent.

Ver. 184. ————— τεμένη.] *Al.* τεμένεια.

Quod et ipsum pronuntiabatur τεμένη. Vi-
de ad *Il. ó, 339.*

Δαίνυται, ἃς ἐπέοικε δικασπὸλον ἄνδρ' ἀλεγύνειν·	185
Πάντες γὰρ καλέουσι· πατὴρ δὲ σὸς αὐτόθι μίμνει	
'Αγρῶ, οὐδὲ πόλινδε κατέρχεται· οὐδέ οἱ εὐναί,	
Δέμνια, καὶ χλαῖναι, καὶ ῥήγεα σιγαλόεντα·	
'Αλλ' ὄγε χεῖμα μὲν εὐδῆι, ὅθι δμῶες, ἐνὶ οἴκῳ,	
'Εν κόνι, ἄγχι πυρὸς, κακὰ δὲ χροῖ εἴματα εἶται·	190
Αὐτὰρ ἐπὴν ἔλθῃσι θέρους, τεθαλυῖά τ' ὀπάσῃ,	
Πάντῃ οἱ κατὰ γουνὸν ἀλαῆς οἰνοπέδοιο	
Φύλλων κεκλιμένων χθαμαλαὶ βεβλήαται εὐναί·	
'Ενθ' ὄγε κεῖτ' ἀχέων, μέγα δὲ φρεσὶ πένθος ἀέξει,	
Σὸν πότμον γούων· χαλεπὸν δ' ἐπὶ γῆρας ἰκάνει.	195
Οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν ὀλόμην, καὶ πότμον ἐπέσπον·	
Οὗτ' ἐμ' ἐνὶ μεγάροισιν εὐσκοπος Ἴοχέαιρα	
Οἷς ἀγανοῖς βελέεσσιν ἐποιοχόμενη κατέπεφνεν·	
Οὔτε τις οὖν μοι νοῦσος ἐπήλυθεν, ἥτε μάλιστα	
Τηκεδόνι στυγερῇ μελέων ἐξείλετο θυμόν·	200
'Αλλά με σὸς τε πόθος, σά τε μήδεα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ,	

" Epulatur, quae decet principem virum curare ;	185
" Omnes enim invitant : pater autem tuus illic manet	
" In agro, neque in urbem proficiscitur : neque ei lecti,	
" Strata, et laenae, et stragula splendida ;	
" Sed ille hieme quidem dormit, ubi mancipia, in domo,	
" In pulvere, prope focum ; vilibus verò corpori vestimentis indutus est :	190
" Ast ubi venerit aestasque, virensque autumnus,	
" Undique illi per fertilem-partem vineae vitiferae	
" Ex foliis delapsis humiles sternuntur lectuli :	
" Hic ille jacet dolens, ingentemque in mente dolorem auget,	
" Tuum fatum deflens : molesta autem insuper senectus urget.	195
" Sic enim et ego perii, et fatum obii :	
" Neque me in aedibus jaculatrix-certa Diana	
" Suis mitibus telis superveniens interemit ;	
" Neque aliquis me morbus invasit, qui utique maximè	
" Tabe invisâ ex membris tollere-solet animum :	200
" Sed me tuique desiderium, tuique curae, inclyte Ulysses,	

Ver. 186. Πάντες γὰρ καλέουσι.] Δοκί δι ἀρχαῖον ἔθος εἶναι, εἰς δαῖτας δημοσίας προκαλεῖσθαι τοὺς βασιλεῖς τε καὶ τοὺς δικαστάς. Eustath. Cæterùm Barnesius hic legendum conjicit, Πάντας γὰρ καλέουσι. " Non videtur verum," inquit, " Telemachus ab

" omnibus invitari ; quare satius forsans es-

" set, πάντας legere ; quoniam ille, præter

" Procos, et alios quosvis hospitio excep-

" fertur." Satis invenustè.

Ver. 189. — ἐνὶ οἴκῳ.] *Al.* κατὰ οἶκον.

Ver. 190. — κόνι.] *Al.* κόνι.

Ibid. — ἔται.] *Al.* ἤσται.

Ver. 193. — βεβλήαται.] *Al.* βιβλήατο. Minus rectè.

Ver. 195. Σὸν πότμον γούων.] *Al.* Σὸν νόστον τοβίον.

Ver. 196. Οὕτω γὰρ καὶ ἐγὼν.] Οὐχ, ὡς οἱ νεώτεροι, ὅτι ἑαυτὴν ἀνήσθησεν, Ναυπλίου ψευδῶς μνηύσαντος θάνατον Ὀδυσσεύς. Schol. Vide autem ad ver. 202. Cæterùm refertur hoc in loco vocula γὰρ non ad id quod jam proximè præcessit, sed ad id quod de Ulyssis absentis desiderio elegantèr reticetur. Vide ad *Il.* 4, 22.

Ver. 197. Οὗτ' ἐμ' ἐνὶ μεγάροισιν.] *Al.* Οὗτι μί γ' ἐν μεγάροισιν.

Σὴ τ' ἀγανοφροσύνῃ μελιηδέα θυμὸν ἀπήρα.

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἔγωγ' ἔβελον φρεσὶ μερμηρίξας
Μητρὸς ἐμῆς ψυχὴν ἐλέειν κατατεθνευίης·

Τρεῖς μὲν ἐφωρμήθην, ἐλέειν τέ με θυμὸς ἄνωγει, 205

Τρεῖς δέ μοι ἐκ χειρῶν, σκιῇ εἴκελον, ἢ καὶ ὄνειρα,
Ἑπτατ'· ἐμοὶ δ' ἄχος ὅξυ γενέσκειτο κηρόθι μᾶλλον·
Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Μῆτερ ἐμὴ, τί νύ μ' οὐ μίμνεις ἐλέειν μεμαῶτα,
Ὅφρα καὶ εἰν αἰῖδαο, φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε, 210

Ἄμφοτέρω κρυεροῖο τεταρπόμεσθα γόοιο;

Ἢ τί μοι εἶδωλον τόδ' ἀγαυὴ Περσεφόνηα

“ Tuaque benignitas dulci animo privârunt.”

Sic dixit : caeterùm ego volebam mente cogitatis

Matris meae animam prehendere defunctae :

Ter quidem aggressus-sum, amplectique me animus jubebat ; 205

Ter autem mihi ex manibus, instar umbrae, vel et somnii,

Avolavit : mihi verò dolor acutus exortus est ex-animo inagis :

Et ipsam allocutus verba alata dixi :

“ Mater mea, cur me non manes amplecti te cupientem ;

“ Ut etiam apud inferos, charis circa manibus amplexi,

210

“ Ambo tristi satiemur luctu ?

“ Nunquid mihi simulachrum hoc inelyta Proserpina

Ver. 202. Σὴ τ' ἀγανοφροσύνῃ.] Εὐσχήμεως
τὴν ἀγχόνην ἐσιώπησιν ὡς αἰτίαν ἔχόντων τῶν
ἑαυτοῦς ἔξαγαγόντων τοῦ βίου. Schol. Vide
suprà ad ver. 85.

Ver. 205. Τρεῖς μὲν ἐφωρμήθην.]

Ter conatus ibi collo dare brachia cir-
cum ; [mago,

Ter frustrà comprehensa manus effugit i-
Par levibus ventis, volucrique simillima
somno. Æn. II, 792. VI, 700.

His alacer colla amplexu materna petebat,
Umbraque ter frustrà per inane petita fe-
fellit. Sil. Ital. lib. XIII. ver. 648.

Ibid. — ἄνωγε.] Aut legendum hîc ἀ-
νώγει, quo modo in commentariò citat Eus-
tathius ; aut erit ἄνωγε non è Perfecto ἄνωγα,
sed ex Aoristo ἄνωγον. Alioqui non constar-
et Temporum ratio. Vide ad Il. á, 37.

Ver. 206. — ἐκ χειρῶν, σκιῇ εἴκελον.]

Dixerat ; et tenues fugit, ceu fumus, in
auras. Æn. V, 740.

— manuum tactum suffugit et ictum.

Lucret. lib. V. ver. 151.

Ibid. — εἴκελον.] Ita rectè edidit Bar-
nesius. Nam ἴκελον, quod habent Vulgati,
primam corripit. Al. ἰκέλη.

Ver. 209. Μῆτερ ἐμὴ, τί νύ μ' οὐ μίμνεις ;]

Ille, ubi matrem

Agnovit, tali fugientem est voce secutus ;
Quid natum toties crudelis tu quoque
falsis

Ludis imaginibus ? Cur dextræ jungere
dextram

Non datur, ac veras audire et reddere
voces ? Æn. I, 405.

Æneas, quò deinde ruis ; quò proripis ?
inquit :

Quem fugis ? aut quis te nostris com-
plexibus arcet ? V. 741.

Da jungere dextram ;

Da, genitor ; teque amplexu ne subtrahe
nostro. VI, 697.

Ver. 210. — φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε,
Ἄμφοτέρω κρυεροῖο τεταρπόμεσθα γόοιο.] Sic
Il. ψ', 97.

— μίμνθά περ ἀμφιβαλόντε,
Ἄλλήλους ἄλοσι τεταρπόμεσθα γόοιο.

Ibid. — φίλας περὶ χεῖρε βαλόντε, Ἄμ-
φοτέρω.] Al. βαλόντες, Ἄμφοτέροι. Sed per-
indè est. Quod enim hîc ait Barnesius,
“ Pluralis hîc Numerus bis jungitur Duali,
“ φίλας χεῖρε, et βαλόντι ἀμφοτέρω τεταρπά-
“ μέσθα” itemque Eustathius, τὸ δὲ “ φίλας
“ χεῖρε” σύνθεσι τῷ Ποιητῇ σχῆμα, οἷα μυριαχού
“ συζευγνύντι τὰ πληθυντικὰ καὶ τὰ duali ὡς
ἰσοδύναμα planè nihili est ; quia omne Du-
ale est necessariò Plurale. Neque, quoniam
rectè de duobus dicitur φίλας et τεταρπά-
μέσθα, indè sequitur rectè itidem de pluri-
bus φίλω et τεταρπῆσθον dici posse. Vide su-
prà ad S', 48. et ad Il. á, 566.

"Ωτρυν', ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω;
 "Ὡς ἐφάμην· ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο πότνια μήτηρ·

Ω μοι τέκνον ἔμὸν, περὶ πάντων κάμμορε Φωτῶν, 215

Οὔτι σε Περσεφόνεια, Διὸς θυγάτηρ, ἀπαφίσκει,

'Αλλ' αὕτη δίκη ἐστὶ βροτῶν, ὅτε κέν τε θάνασιν·

Οὐ γὰρ ἔτι σάρκας τε καὶ ὀστέα ἴνες ἔχουσιν,

'Αλλὰ τὰ μέν τε πυρὸς κρατερὸν μένος αἰθομένοιο

Δαμνᾶ, ἐπεὶ κε πρῶτα λίπη λεύκ' ὀστέα θυμός· 220

Ψυχὴ δ', ἢ ὅτ' ὄνειρος, ἀποπταμένη πεπότῃται.

'Αλλὰ φόωςδε τάχιστα λιλαίεο· ταῦτα δὲ πάντα

'Ἴσθ', ἵνα καὶ μετόπισθε τεῆ εἴπησθα γυναικί.

Nῶϊ μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβόμεθ'· αἱ δὲ γυναῖκες

"Ἠλυθον, (ὄτρυνεν γὰρ ἀγαυὴ Περσεφόνεια,) 225

"Ὅσσαι ἀριστῶν ἄλοχοι ἔσαν, ἠδὲ θύγατρεις·

Αἱ δ' ἀμφ' αἶμα κελαινὸν ἀολλέες ἠγερέθοντο.

" Immisit, ut adhuc magis lamentans ingemiscam?"

Sic dixi: statim verò respondit veneranda mater:

" Eheu, fili mi, supra omnes infelix viros, 215

" Minimè te Proserpina, Jovis filia, deludit,

" Sed haec conditio est mortalium, cùm mortui fuerint:

" Non enim amplius carnesque et ossa nervi habent;

" Sed ea quidem ignis valida vis ardentis

" Absumit, ubi primùm reliquerit alba ossa animus: 220

" Anima verò, tanquam somnium, avolans volitat.

" Sed in-lucem celerrimè contende; haec autem omnia

" Scias, ut etiam in-posterum tuae dicas uxori."

Nos quidem sic verbis colloquebamur: mulieres autem

Accesserunt (incitabat enim inlyta Proserpina) 225

Quotquot optimatam uxores erant, atque filiae:

Hae utique circa sanguinem nigrum frequentes congregabantur.

Ver. 216. Οὔτι σε Περσεφόνεια.]

— neque te Phœbi cortina fefellit.

Dux Anchisiade. — Æn. VI, 347.

Ver. 218. Οὐ γὰρ ἔτι σάρκας.]

Αλλ' οὐ γὰρ οἱ ἔτ' ἦν ἴς ἱμπίδος, οὐδὲ τι κίκως,
 Οἷη περ πάρος ἔσκιν ἐν γναμπτοῖσι μέλισσι.

Infrà, ver. 392.

Ver. 221. Ψυχὴ δ', ἢ ὅτ' ὄνειρος.]

— tenues sine corpore vitas

Admoneat volitare cavâ sub imaginè for-
 mæ Æn. VI, 292.

Λίσσεται δὲ ἡ τῆς ψυχῆς φύσις ἐπὶ τὴν σιλή-
 νην, οἷον ἴχνη τινὰ βίου καὶ ὄνειρατα διαφυλάτ-
 τουσιν. Καὶ περὶ ταύτης ὁρθῶς ἠγοῦ λιλιχθῆναι
 τὸ, "Ψυχὴ δ', ἢ ὅτ' ὄνειρος, ἀποπταμένη πι-
 πότῃται." Plutarch. de Facie in Orbe Lunæ,
 haud longè à fine. Vide et suprâ ad ver.
 206.

Ibid. — ἢ ὅτ' ὄνειρος, ἀποπταμένη πσιπό-
 τῃται.] Similitèr Apollonius:

— Νόος δὲ οἱ, ἢ ὅτ' ὄνειρος,

'Ερπύζων πσιπότῃτο.

Argonautic. lib. III, ver. 505.

Ver. 222. — Φόωςδε.] Al. φάωςδε.

Ver. 223. — ἵνα καὶ μετόπισθε τεῆ εἴπησ-
 θα γυναικί.] Muretus, Var. lect. lib. XI, cap.
 7. hæc verba, sicut et Virgiliti, [Æn. VI,
 898.] "portâque emittit eburnâ," tectâ quâ-
 dam urbanitate fabulam ridendam propi-
 nare existimat. Similitèr Plutarchus, de au-
 diendis Poëtis: Καὶ γὰρ ταῦτο χαρίεντως "Ὀμπε-
 ρος εἰς τὴν νικυῖαν ἴσπιν, ὡς γυναικὸς ἀκρόασιν
 οὔσαν διὰ δὴ τὸ μὴ ὄδιδι. Vide Julian. Ora:
 III, et infrâ ψ', 506. ἔς.

Ver. 224. — αἱ δὲ γυναῖκες "Ἠλυθον.] Εὐ-
 ταζίαν δὲ τῆ ποιήσῃ στιχνώμιος καὶ ἀκμῆν, κα-
 ταλίγει πρῶτον ἡρωῖδας· ἵστα διαναπαύσας τὸν
 λόγον βραχὺν, πρὸς "Ἠρώας μεταβαλεῖ. Eustath.

- Αὐτὰρ ἐγὰ βούλευον, ὅπως ἐρέοιμι ἐκάστην
 Ἴδὲ δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή·
 Σπασσάμενος τανύηκες ἄορ παχέος παρὰ μηροῦ, 230
 Οὐκ εἶναι πίεειν ἄμα πάσας αἶμα κελαινόν.
 Αἶ δὲ προμνηστῖναι ἐπήεσαν· ἡ δὲ ἐκάστη
 Ὅν γόνον ἐξαγόρευεν· ἐγὰ δ' ἐρέεινον ἀπάσας.
 Ἐνθ' ἦτοι πρῶτην Τυρῶ ἴδον εὐπατέρειαν,
 Ἡ φάτο Σαλμωνῆος ἀμύμονος ἔκγονος εἶναι, 235
 Φῆ δὲ Κρηθῆος γυνὴ ἔμμεναι Διολίδαι·
 Ἡ ποταμοῦ ἠράσσατ' Ἐνιπῆος Δείσιοι,
 Ὅς πολὺ κάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἴησι·
 Καί ῥ' ἐπ' Ἐνιπῆος πωλέσκετο καλὰ ῥέεθρα.
 Τῷ δ' ἄρα εἰσάμενος γαιήοχος Ἐννοσίγαιος, 240
 Ἐν προχοῆς ποταμοῦ παρελέξατο δινήεντος·

Caeterum ego consultabam, quo-pacto interrogarem singulas :

Illud autem mihi in animo optimum videbatur consilium ;

Stricto acuto gladio, crasso à femore,

Non sinebam bibere simul omnes sanguinem nigrum.

Illae verò deinceps accedebant ; unaquaeque autem

Suum genus narrabat : ego verò interrogabam omnes.

Hic sanè primam Tyro vidi nobili-patre-natam,

Quae dixit Salmonei eximii se filiam esse ;

Dixitque Crethei se uxorem esse Aeolidae :

Quae fluvium amavit Enipeum divinum,

Qui longè pulcherrimus fluviorum super terram labitur :

Et ea propter Enipei versabatur pulchra fluenta.

Huic verò cùm-se-assimilasset terram-cingens Neptunus,

In ostiis fluvii accubuit vorticosi :

Ver. 229. Ἴδὲ δέ μοι κατὰ θυμὸν ἀρίστη φαίνεται βουλή.]

Hæc alternanti potior sententia visa est.

Æn. IV, 287.

Ver. 231. — πίνειν.] Ita ex Seberi Indice edidit Barnesius : Atque ita scriptum occurrit in omnibus, *Iliad.* δ', 263. ή, 481. *Odys.* λ', 583. 584. *Vulg.* hoc in loco πίνειν. Quæ vox non Homericæ. Nonnulli habent πίνειν. Quo modo in commentario citat Eustathius.

Ver. 232. — ἡ δὲ ἐκάστη.] *Al.* ἡδὲ ἐκάστη.

Ver. 233. — ἐγὰ δ' ἐρέεινον ἀπάσας.] Ὅτι πάντῳ δεξιῶς ὁ Ποιητὴς τὴν ῥαψωδίαν ταύτην, ἠρώων ἄμα καὶ ἠρωίδων σπιτοίηκε κατάλογον, — ἀναπληρῶν τε, ὡς καὶ ἀλλαχοῦ ἐρρήθη, ἄπερ τῇ Ἰλιάδι ἠλλέλειπται, καὶ ἄμα πλατύων οὕτω τὴν ποίησιν. Eustath.

Ver. 234. — πρῶτην.] *Al.* πρῶτον.

Ibid. — Τυρῶ ἴδον εὐπατέρειαν.] Ἐν ἡβει εἶπεν δυσσιχῆς γὰρ ἦν ὁ Σαλμωνεύς, ἀντιβροντῶν τῷ Διὶ, καὶ ἀνταστράπτων διὰ καὶ κεραινοῖς περιπίπτειν. Εἰρηνία οὖν κέχρηται. Schol. Malè :

Nam in hujusmodi narratione nullus *Ironiæ* locus. Vide et ad ver. 235.

Ver. 235. — Σαλμωνῆος ἀμύμονος.] Περὶ δὲ Σαλμωνῆος φασὶν οἱ νεώτεροι ὡς ἄρα ὁ ἀνὴρ ἀσιχῆς ἦν, ἀντιβροντῶν τε καὶ ἀνταστράπτων τῷ Διὶ, δι' αὐτὸ καὶ κεραινωῆν. Ὁμηρος μὲντοι οὐκ οἶδε τοιοῦτόν τι, ἀλλὰ ἀμύμονα τὸν Σαλμωνῆα φησὶν. Eustath. Similitèr et Dacier. Atqui nihil impedit vox ἀμύμονος quominus homo pravis moribus fuerit Salmoneus. Vide supra ad α', 29. et ad *Il.* β', 673.

Ver. 237. — Ἐνιπῆος Δείσιοι.] Ἐνιπέους Ἡλίδος ποταμὸς, καὶ Θεσσαλίας. Schol. Vide et Strabonem, *Geograph. lib.* VIII. pag. 546. al. 356.

Ver. 238. Ὅς πολὺ κάλλιστος ποταμῶν ἐπὶ γαῖαν ἴησι.] Similitèr de Fluvio *Axiu* Poeta, *Iliad.* φ', 158.

Ἄξιου, ὃς κάλλιστον ὕδωρ ἐπὶ γαῖαν ἴησιν.

Ibid. — ἴησι.] *Al.* ἴησι.

Ver. 239. — πωλίσκετο.] *Versari solēbat.* Vide ad *Il.* α', 37. et β', 221.

Ver. 240. Τῷ δ' ἄρα εἰσάμενος.] Vide ad *Il.* γ', 45. *Al.* Τῷ δ' ἄρ' εἰσάμενος.

Πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα περιστάθη, οὔρει ἴσον,
 Κυρταθέν· κρύψεν τε θεόν, θνητὴν τε γυναῖκα·
 Λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην, κατὰ δ' ὑπνον ἔχευεν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐτέλεσσε θεὸς φιλοτήσια ἔργα, 245

Ἐν τ' ἄρα οἱ φῦ χειρὶ, ἔπος τ' ἔφατ', ἐκ τ' ὀνόμαζε·
 Χαῖρε, γύναι, φιλότῃτι περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ,
 Τέξεις ἀγλαὰ τέκνα· ἐπεὶ οὐκ ἀποφῶλιοι εὐναὶ
 Ἀθανάτων· σὺ δὲ τοὺς κομέειν, ἀτιταλλέμεναί τε.
 Νῦν δ' ἔρχεο πρὸς δῶμα, καὶ ἴσχεο, μηδ' ὀνομήνης· 250
 Αὐτὰρ ἐγὼ τοι εἰμὶ Ποσειδάων ἐνοσίχθων.

Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἐδύσατο κυμαίνοντα.
 Ἡ δ' ὑποκυσσαμένη, Πελίην τέκε καὶ Νηληϊά·
 Τὰ κρατερῶν θεράποντε Διὸς μέγαλοιο γενέσθην
 Ἀμφοτέρω· Πελίδης μὲν ἐν εὐρυχόρῳ Ἴαολκῷ 255

Purpureus autem fluctus circumstitit, monti aequalis,
 Curvatus; absconditque deum, mortalemque foeminam:
 Solvit autem virgineam zonam, somnumque offudit.
 Caeterum postquam perfecisset deus amatoria opera, 245
 Inhaesit sanè ei manui, verbumque dixit, et compellavit:
 "Gaude, mulier, amore hoc: circumvoluto autem anno,
 "Paries pulchros liberos; quoniam haud inanes concubitus
 "Immortalium: tu verò eos cura enutrique.
 "Nunc autem i ad domum, et contine-te, neque mentionem-feceris; 250
 "At ego tibi sum Neptunus terrae-quassator."
 Sic locutus, pontum subiit fluctuantem.
 Illa autem gravida-facta, Peliam peperit et Neleum;
 Qui fortes ministri Jovis magni fuerunt
 Ambo: Pelias quidem in spatiosâ Iäolco 255

Ver. 242. Πορφύρεον δ' ἄρα κῦμα περιστάθη.]

At illum

Curvata in montis faciem circumstetit unda,

Accepitque sinu vasto. —

Virg. Georg. IV. 360.

Ver. 243. — κρύψεν τε.] Al. κρύψεν δὲ.

Ver. 244. Λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην.] Similiter Catullus:

— solvit zonam diù ligatam.

Carm. II. ver. 13.

Ver. 247. — περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ, Τίξεις.] "Quòd si ita, neque ultra decimum mensem fætura mulierum protolli potest; quæri oportet, cur Homerus scripserit Neptunum dixisse puellæ à se recens compressæ; Χαῖρε νῦν φιλότῃτι περιπλομένου δ' ἐνιαυτοῦ, Τέξεις ἀγλαὰ τέκνα· &c. — Sed Favorinus mihi ait περιπλομένου ἐνιαυτοῦ non confecto esse anno, sed affecto. In quâ re usus est verbo non vulgaris significationis. Affecta enim, sicuti M. Cicero et veterum elegantissimi locuti sunt, ea

"proprie dicebantur, quæ non ad finem ipsum, sed proximè finem progressa ductave erant." Gellius, lib. III. cap. 16. Ubi notandum, pro Χαῖρε γύναι, legisse Gellium, Χαῖρε νῦν.

Ver. 248. — τέκνα· ἐπεὶ οὐκ.] Barnesius edidit, τέκνα· ἐπεὶ οὐκ. Quo modo et apud Gellium legitur, loco jam citato. Sed et ferri potest vulgata lectio; pronuntiando scilicet ἐπ' οὐκ, vel ἐπεὶ οὐκ duabus syllabis. Sic Iliad. ὧ, 777.

Μίλλω, ἐπεὶ οὐδ' ἰμὶ πάμπαν —

Vide et ad Il. ἰ, 549. et ἰ, 533.

Ver. 252. Ὡς εἰπὼν, ὑπὸ πόντον ἰδύσατο.]

Hæc Proteus; et se jactu dedit æquor in altum: Virg. Georg. IV, 528.

Tantum effata, —

— se fluvio Dea condidit alto.

Æn. XII, 885.

Ver. 254. — θεράποντες Διός.] Βασιλεῖς καὶ γὰρ οἱ πολιμικοὶ θεράποντες Ἀχαιῶν. Schol.

Ver. 255. — Ἴαολκῷ.] Ἴωλκός, πόλις Θισσαλίας. Schol.

Ναῖε πολὺρρήνος· ὁ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ ἡμαθόεντι.
 Τοὺς δ' ἑτέρους Κρηθῆϊ τέκεν βασιλεία γυναικῶν,
 Αἴσονά τ', ἠδὲ Φέρετ', Ἀμυθαίονά δ' ἰππιοχάρμη.

Τὴν δὲ μετ', Ἀντιόπην ἴδον, Ἀσωποῖο θυγάτρα,
 "Ἡ δὴ καὶ Διὸς εὐχετ' ἐν ἀγκοίνῃσιν ἰαῦσαι 260

Καί ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδ', Ἀμφιονά τε, Ζῆθόν τε,
 Οἱ πρῶτοι Θήβης ἔδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο,
 Πύργωσάν τ'· ἐπεὶ οὐ μὲν ἀπύργωτόν γ' ἐδύνατο
 Ναιέμεν εὐρύχορον Θήβην, κρατερῶ περ ἰόντε.

Τὴν δὲ μετ', Ἀλκμήνην ἴδον, Ἀμφιτρεύανος ἀκοῖτιν, 265

"Ἡ ῥ' Ἑρακλῆα θρασυμέμοννα, θυμολέοντα,
 Γείνατ', ἐν ἀγκοίνῃσι Διὸς μέγαλοιο μιγεῖσα·
 Καὶ Μεγάρην, Κρείοντος ὑπερθύμοιο θυγάτρα,
 Τὴν ἔχεν Ἀμφιτρεύανος υἱὸς, μένος αἰὲν ἀτειρῆς.

Μητέρα τ' Οἰδιπόδαο ἴδον, καλὴν Ἐπικάστην, 270

"Ἡ μέγα ἔργον ἔρεξεν αἰδορείῃσι νόοιο,
 Γημαμένη ᾧ υἱεῖ· ὁ δ' ὄν πατέρ' ἔξεναρίζας

Habitabat abundans-pecore; hic verò in Pylo arenosâ.

Alios verò Cretheo peperit regina mulierum,

Aesonemque, atque Pheretem, Amythaonemque gaudentem-equis.

Post hanc verò, Antiopen vidi, Asopi filiam;

Quae utique et Jovis gloriabatur in ulnis se-dormiisse;

260

Et peperit duos filios, Amphionemque Zethumque,

Qui primi Thebarum sedem condiderunt septem-portas-habentium,

Turribusque munierunt; quoniam non absque-turribus poterant

Habitare spatiosas Thebas, fortes licet essent

Post hanc autem, Alcmenam vidi, Amphitryonis uxorem,

265

Quae scilicet Herculem audacem, animum-leonis-habentem,

Peperit, in ulnis Jovis magnanimi commista:

Et Megaram, Creontis magnanimi filiam;

Quam habuit Amphitryonis filius, robore semper indomitus.

Matrem quoque Oedipodis vidi, pulchram Epicasten,

270

Quae ingens facinus commisit insipientiâ mentis,

Nupta suo filio; ille verò suum patrem ubi-interfecisset,

Ver. 256. ——— ὁ δ' ἄρ' ἐν Πύλῳ.] Ὁ Νη-
 λιὺς δηλαδὴ. Eustath.

Ver. 259. ——— Ἀσωποῖο θυγάτρα.] Vide
 Pausan. lib. II. cap. 6.

Ver. 261. ——— ἴτικιν.] Al. ἴσχειν.

Ver. 262. Οἱ πρῶτοι Θήβης ἔδος ἔκτισαν.]
 Οἱ τῆς Ἀντιόπης παῖδες ——— τὴν πόλιν τὴν κά-
 στω προσέκτισαν τῇ Καδμείᾳ, καὶ Θήβας ὄνομα
 ἔθεντο κατὰ συγγένειαν τῆς Θήβης. Μαρτυρεῖ
 δὲ μοι τῷ λόγῳ καὶ Ὁμηρὸς ἐν τῇ Ὀδυσσεΐᾳ·
 "Οἱ πρῶτοι Θήβης ἔδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο,
 " Πύργωσάν τ' &c." "Ὅτι δὲ Ἀμφίον ἦδε, καὶ
 τῷχος ἐξεμαρίζετο πρὸς τὴν λύραν, οὐδὲνα ἰποι-
 ἴσατο λέγον ἐν τοῖς ἴπποισι. Pausan. lib. IX.
 cap. 14.

Ver. 263. ——— ἐπι οὐ μὲν ἀπύργωτον.]
 Pausanias, loco jam citato, legit, ἐπι οὐ μὲν
 ἀπύργωτον.

Ver. 269. ——— μένος αἰὲν ἀτειρῆς.] Schol-
 iastes explicat, Ὁργῆς ἀφορητοῦ μιστός. Minus
 rectè.

Ver. 270. ——— Ἐπικάστην.] Παρὰ τοῖς
 Τραγικοῖς, Ἰοκάστην. Schol.

Ver. 272. Γημαμένη ᾧ υἱεῖ· ὁ δ' ὄν πατέρ'
 ἐξεναρίζας Γῆμιν.] Τὸ δὲ "γημαμένη" καὶ τὸ
 "ἔγχεμι" φανερὰν διαφορὰν δηλοῖ τοῦ Γῆμαι καὶ
 τοῦ Γήμασθαι. Eustath. Nempè Γῆμαι, pro-
 priè est, Uxorem ducere; Γήμασθαι, Uxorem
 se alicui dare. Vide suprâ ad ver. 178.
 item ad ἰ, 491. et ἰ, 296.

Γῆμεν ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισιν.

Ἄλλ' ὁ μὲν ἐν Θήβῃ πολυηράτῳ ἄλγεα πάσχων,

Καδμείων ἦνασσε, θεῶν ὀλοὰς διὰ βουλὰς·

275

Ἡ δ' ἔβη εἰς Αἴδαο πυλάρταο κρατεροῖο,

Ἀψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου,

Ὡ ἄχει σχομένη· τῷ δ' ἄλγεα κάλλιπ' ὀπίσσω

Πολλὰ μάλ', ὅσα τε μητρὸς Ἐριννύες ἐκτελέουσι.

Καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα· τὴν ποτε Νηλεὺς

280

Γῆμεν, ἐὼν διὰ κάλλος, ἐπεὶ πόρε μυρία ἔδνα,

Ὅπλοτάτην κούρην Ἀμφίονος Ἰασίδαο·

Eam uxorem-duxit: statim verò hæc vulgata dii fecerunt hominibus.

Sed ille quidem in Thebe amabili dolores patiens,

Cadmæis imperabat, deorum dira per consilia:

275

Illa autem abiit in orcum validas-portas-habentem, firmum,

Deligato laqueo sublimè ab altâ trabe,

Suo dolore correpta; illi verò dolores reliquit ponè

Valdè multos, quotquot scilicet matris Furiae efficiunt.

Et Chlorin vidî perpulchram; quam olim Neleus

280

Uxorem-duxit, suam ob pulchritudinem, postquam dedisset innumera sponsalia,

Minimam-natu filiam Amphionis Jasidae:

Ver. 273. — ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν.] Ἄνὰ στόμα τᾶσι λέγειν καὶ πυνθάνεσθαι ἢ φανερά. Schol. Aliter Pausanias: Ὁ δὲ [Οιδίπους] καὶ τὸν πατέρα ἀποκτείνειν ἠμίλλειν, ὡς ἠξήθη καὶ τὴν μητέρα ἴγναι. Παῖδας δ' ἐξ αὐτῆς οὐ δοκῶ οἱ γενέσθαι, μάστιγι Ὀμήρου χρώμενος, ἐς ἰποίησιν ἐν Ὀδυσσεύῃ. — ἄφαρ δ' ἀνάπυστα θεοὶ θέσαν ἀνθρώποισι." Πῶς οὖν ἰποίησιν ἀνάπυστα ἄφαρ, εἰ δὴ τίσασαί ἐξ Ἰοκάστης ἰγίνοντο παῖδες τῷ Οιδίποδι; lib. IX. cap. 5.

Ver. 274. — Θήβῃ πολυηράτῳ.] Πολλὰς ἀρὰς καὶ βλαβὰς θεῶν ὑπομείνας. [Ita Barnesius pro vulgato ὑπομείνας ἢ.] οὐ γὰρ ἰασμίω ὄπας ἐν ἢ τῷ ὑποκειμένῳ ἀκόλουθον. Schol. Atqui vox πολυηράτος semper alibi apud Poetam amabilem significat:

— πολυηράτου ἐς γάμου ἄρην. *Odyss.* ὁ, 126.

Αὐτὰρ ἐπεὶ β' ἔβη πολυηράτον ἰκόμει' ἄμφω.

Ibid. 365.

Νῦν δ' ἰπὶ ἀμφοτέρῳ πολυηράτον ἰκόμει' ἰνὴν.

ψ', 354.

Vide et ad Π. σ', 512.

Ver. 275. ἦνασσε.] Vide ad Π. π', 172.

Ver. 277. Ἀψαμένη βρόχον αἰπὺν ἀφ' ὑψηλοῖο μελάθρου.]

Et nodum informis lethi trabe nectit ab altâ.

Æn. XII, 603.

— κάμπιπτει στίγην,

Οὐ δὲ κριμαστὴν τὴν γυναῖκα εἰσιδομένην,

Πλεισταίς ἰώρας ἰμπιπλιγμένην.

Sophocl. Œdip. Tyrann. ver. 1271.

Euripides hujus mortem aliter refert:

Μήτηρ δ' ὅπως εἰσιτὶ τήνδ' ἐμφορὰν,
Ἐπιπαθήσασ' ἤρασα' ἐκ νεκροῦ ξίφος,
Κᾶπραξ' εἰδὼν διὰ μίσου γὰρ αἰχίνος
Ὡθεὶ εἶδεν. — *Phæniss.* ver. 1464.

Ver. 278. — ἄχει σχομένη.] *Al.* ἄχει ἰσχομένη.

Ver. 279. — ἐκτελέουσι.] *Al.* ἐκτελίωσι.

Ver. 280. Καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα.] Ὁ δὲ πολυφωνότατος ἀπάντων τῶν ποιητῶν Ὀμηρος, ὅταν μὲν ἄραν ὄψιαι ὑμῶρου καὶ κάλλος ἠδοῆς ἰπαγωγὸν ἐπιδιέξασθαι βούλειται, τῶν τε φωνηέντων τοῖς κρατίστοις χρῆσται καὶ τῶν ἡμιφώνων τοῖς μαλακωτάτοις, καὶ οὐ καταπικνωσί τοῖς ἀφώνοις τὰς συλλαβὰς, οὐδὲ συγκόψει τοὺς ἤχους παρατίθῃ; ἀλλήλοισι τὰ δυσίκορον, πραγματιὰν δὲ τινὰ ποιήσει τὴν ἁρμονίαν τῶν γραμμῶν, καὶ βίουσιν ἀλύτως διὰ τῆς ἀκοῆς, ὡς ἔχει ταυτί. — "Καὶ Χλῶριν εἶδον περικαλλέα, τὴν ποτε Νηλεὶς Γῆμεν ἐὼν διὰ κάλλος, ἰπὶ πόρε μυρία ἔδνα." *Dionys. Halicarn.* περὶ συνθέσεως, § 16.

Ver. 281. Γῆμιν.] Vide suprâ ad ver. 272.

Ibid. — ἐὼν διὰ κάλλος.] Ita ex Scholiis Aldinis et ex *Dionysio* loco jam citato, edidit Barnesius: Quocum facit et MS. à Tho. Bentleio collatus. Sic *Iliad.* ἄ, 72. Ἦν διὰ μαντοσύνην. *Vulg.* hoc in loco, ἐὼν μετὰ κάλλος. Cæterum nonnulli, notante Barnesio, post vocem Γῆμιν distinguunt, leguntque; ἐὼν μετὰ κάλλος ἰπὶ πόρε μυρία ἔδνα. Satis inficetè.

Ibid. — ἔδνα.] Ἐνθα φανερῶς, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, ἔδνα Ὀμηρος λέγει τὰ τοῦ νεμφίου πρὸς τὴν ὑμῶν. *Eustath.*

- "Ὅς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ Μινυηῖῳ Ἴφι ἀνασσει,
 Ἦδὲ Πύλου βασιλευε· τέκεν δὲ οἱ ἀγλαὰ τέκνα,
 Νέστορά τε, Χρόμιόν τε, Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον. 285
 Τοῖσι δ' ἐπ' ἰφθίμην Πηρὰ τέκε, θαῦμα βροτοῖσι,
 Τὴν πάντες μνῶντο περικτίται· οὐδέ τι Νηλεὺς
 Τῷ ἐδίδου, ὅς μὴ ἔλικας βόας εὐρυμετώπους
 Ἐκ Φυλάκης ἐλάσειε βίης Ἴφικληεῖς
 Ἀργαλέας· τὰς δ' οἶος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων 290
 Ἐξελάαν· χαλεπὴ δὲ θεοῦ κατὰ μοῖρα πέδησε,
 Δεσμοὶ τ' ἀργαλέοι, καὶ βουκόλοι ἀγροῖῶται.
 Ἀλλ' ὅτε δὴ μῆνές τε καὶ ἡμέραι ἐξετελεῦντο,
 Ἄψ περιτελλομένου ἔτεος, καὶ ἐπήλυθον ᾧραι,
 Καὶ τότε δὴ μιν ἔλυσε βίη Ἴφικληεῖη, 295
 Θέσφατα πάντ' εἰπόντα· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.

- Qui quondam in Orchomeno Minyëo fortiter imperabat,
 Atque in Pylo regnabat : peperit autem ea illi insignes liberos,
 Nestoremque, Chromiumque, Periclymenumque magnanimum. 285
 Post hos autem eximiam Pero peperit, miraculum hominibus ;
 Quam omnes ambiebant vicini ; neque omnino Neleus
 Ulli dabat, qui non camuras boves latis-frontibus
 Ex Phylace abegisset roboris Iphiclei
 Difficiles-abactu : has verò solus pollicitus est vates eximius 290
 Abacturum se : grave autem dei fatum impedivit,
 Vinculaque saeva, et bubulci agrestes.
 Sed cum jam mensesque et dies exacti-essent,
 Rursus circumvoluto anno, et advenissent horae ;
 Tum verò demum ipsum solvit vis Iphiclea, 295
 Vaticinia omnia locutum : Jovis autem perficiebatur consilium.

Ver. 283. "Ὅς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ.] Τὸ δὲ,
 " ὅς ποτ' ἐν Ὀρχομενῷ ἀνασσει, ἢδὲ Πύλου
 " βασιλευε," οὐ πᾶν ἔχει σαφῶς, εἴτε περὶ
 Ἀμφίονος, εἴτε περὶ Νηλεῖος λέγεται. Eustath.
 Scholiastes de Neleo interpretatur, quem et
 Pylo et Orchomeno imperasse refert. Quin et
 istud Ἦδὲ Πύλου βασιλευε de Neleo intelli-
 gendum liquet ex ver. 256. suprâ. Porro
 dubitat Eustathius annon hîc legendum sit,
 Ἦ δὲ Πύλου βασιλευε ut sit sententia ; ὁ
 πατὴρ μὲν Ἀμφίων ἐν Ὀρχομενῷ ἀνασσει, ἢ δὲ
 θυγατὴρ Χλωρίς Πύλου ἐβασίλευε διὰ τὸν ἄνδρα
 Νηλεῖα.

Ibid. — Ὀρχομενῷ Μινυηῖῳ.] Ὀρχομενός,
 πόλις Βοιωτίας. Schol. Δύο γὰρ Ὀρχομενοί,
 ὁ μὲν τῆς Ἀρκαδίας, ὃν Ὀμηρος καλεῖ πολύμη-
 λον, [Iliad. β', 605.] ὁ δὲ τῆς Βοιωτίας, ὃν
 Ὀμηρος καλεῖ Μινύειον. Schol. ad Thucydid.
 lib. III. § 112.

Ver. 285. — Περικλύμενόν τ' ἀγέρωχον.]
 Vide Scholiasten ad Apollonii Argonautic.

lib. I. ver. 156. item Ovidium Metamorph.
 lib. XII. ver. 556.

Ver. 287. — οὐδέ τι.] Al. οὐδ' ἔτι.

Ver. 289. — Φυλάκης.] Πόλειος Θεο-
 σαλίας. Schol.

Ver. 290. Ἀργαλέας.] Χαλεπὰς, δυσκόλους·
 ἀπὸ τοῦ περιέχοντος δὲ καὶ ἔξωθεν πράγματος
 αὐτὸ τὸ περιεχόμενον ἐπώνυμασιν. Ἀργαλέαι
 γὰρ οὐκ αὐταὶ αἱ βόες, ἀλλ' αἱ περὶ αὐτὰς
 πραγματεῖαι καὶ σπονδαί. Schol.

Ibid. — τὰς δ' οἶος ὑπέσχετο μάντις ἀμύμων
 Ἐξελάαν.] Μελάμπους ὁ Ἀμφιάνοος. Schol.

Turpia perpressus vates est vincla Me-
 lampus,

Cognitus Iphicli subripuisse boves ;
 Quem non lucra, magis Pero formosa
 coëgit

Mox Amythaoniâ nupta futura domo.

Propert. lib. II. Carm. iii. ver. 15.

Vide infrâ ad ὁ, 225.

Καὶ Λήδην εἶδον, τὴν Τυνδαρέου παράκοιτιν,
 Ἡ ῥ' ὑπὸ Τυνδαρέῳ κρατερόφρον' ἐγείνατο παῖδε,
 Κάστορά τ' ἰππόδαμον, καὶ πύξ ἀγαθὸν Πολυδεύκεα·
 Τοὺς ἄμφω ζωὺς κατέχει φυσίζοος αἴα·

300

Οἱ καὶ νέρθεν γῆς τιμὴν πρὸς Ζηνὸς ἔχοντες,
 Ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε
 Τεθναῖσιν· τιμὴν δὲ λελόγχασ' ἴσα θεοῖσι.

Τὴν δὲ μετ', Ἴφιμέδειαν, Ἀλωῆος παράκοιτιν,
 Εἶσιδον, ἣ δὴ φάσκε Ποσειδάωνι μιγῆναι·

305

Καὶ ῥ' ἔτεκεν δύο παῖδε, (μινυθαδίῳ δὲ γενέσθην,)·
 Ὡτόν τ' ἀντίθεον, τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην·

Et Ledam vidi, Tyndari uxorem,
 Quae ex Tyndaro magnanimos peperit filios,
 Castoremque equorum-domitorem, et pugilatu strenuum Pollucem ;
 Quos ambos vivos detinet alma terra ;
 Qui etiam infra terram, honorem à Jove habentes,
 Interdum quidem vivunt alternis-diebus, interdum autem rursùs
 Mortui sunt : honorem verò sortiti sunt aequalitèr diis.
 Post hanc autem, Iphimediàm, Aloëi uxorem,
 Aspexi, quae sanè dicebat Neptuno se commixtam fuisse :
 Et peperit utique duos filios, (brevis autem vitae fuerunt,)
 Otumque deo-parem, inclutumque Ephialtem ;

300

305

Ver. 297. — Τυνδαρίου.] Ita Vulgati et hic et infra ῥ, 198. ubi iterùm occurrit hæc vox. Similiterque τ', 518. ὑ, 66. Πανδαρίου. Barnesius autem legendum contendit Τυνδαρίῳ, Πανδαρίῳ.

Ver. 299. — Πολυδεύκεα.] Pronuntiabatur Πολυδεύκη.

Ver. 300. Τοὺς ἄμφω ζωὺς κατέχει φυσίζοος αἴα.] Sic Il. γ', 243.

—— τοὺς δ' ἦδη κατέχειν φυσίζοος αἴα.

Et Odys. λ', 548.

Τοῖν γὰρ κεφαλὴν ἕνικ' αὐτῶν γαῖα κατίσχειν.

Ibid. — κατέχει.] Al. κατέχιν.

Ver. 301. — πρὸς Ζηνός.] Al. παρὰ Ζηνός.

Ver. 302. Ἄλλοτε μὲν ζώουσ' ἑτερήμεροι, ἄλλοτε δ' αὖτε Τεθναῖσιν.]

Si fratrem Pollux alternâ morte redemit, Itaque reditque viam toties. —

Æn. VI, 121.

Αναιρῆντος Κάστορος ὑπὸ Μελιάργου, ἣ Πολυνίκους, Πολυδεύκης ἀφθαρτος ἄν, διὰ τὸ ἐκ Διὸς γιγνομένη, παρεκάλισι τὸν πατέρα, ὅπως ἰπιτρέψῃ αὐτῶν νίμασθαι πρὸς τὸν ἀδελφὸν τὴν ἀφθαρσίαν, ὥστε παρ' ἡμίραν ἀμφοτέρους, ὅτι μὲν ἐν Ὀλύμπῳ διατρέβιν, ὅτι δὲ ἐν Ἀἰθαιῶσι.

Schol. ad ver. 300. Αἰνίττεται δὲ, φασίν, ὁ μῦθος ταῦτα εἰς τοὺς ἐν οὐρανῷ διδύμους, οἷς οἱ αὐτοὶ λίγονται εἶναι οἱ δίοσκουροι· οἱ γινόμενοι μὲν κατὰ γῆς, δοκοῦσιν οἷον τεθναῖναι ἀνατίλλοντες δὲ, ζῆν λίγονται. Eustath. Mirè autem Macro-

bis ; “ Gemini autem, (inquit,) qui alternis mortibus vivere creduntur, quid aliud “ nisi Solem unum eundemque significant, “ modò descendem in ima mundi, mo- “ dò mundi in summam altitudinem resur- “ gentem ? ” Saturnal. lib. I. cap. 21.

Ver. 303. — τιμὴν δὲ λελόγχασ' ἴσα θεοῖσι.] Ita optimè restituit Barnesius. Vulgg. λελόγχασιν. Quod nullo modo ferri potest. Penultima enim necessariò producitur. Vide et ad Il. α, 37.

Ver. 304. — Ἴφιμέδειαν.] Al. Ἀμφιμέδειαν.

Ver. 307. Ὡτόν τ' ἀντίθεον, τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην. Οὗς δὴ μηκίστους ἔχ.]

Hic et Aloïdas geminos, immania vidi Corpora ; qui manibus magnum rescindere cælum

Aggressi, superisque Jovem detrudere regnis. Æn. VI, 582.

Terra feros partus immania monstra Gigantum

Edidit, arsueros in Jovis ire domum.—

Exstruere hi montes ad sidera summa parabant,

Et magnum bello sollicitare Jovem.

Ovid. Fast. lib. V. ver. 35. 39.

Porrò Virgīlii locum inter eos recenset Macrobius, in quibus Virgilius Homericis carminis majestatem non æquet. “ Homerus magnitudinem corporum alto latoque dimensus “ est, et verborum ambitu membra de-

Οὓς δὴ μηκίστους θρέψε ζείδωρος Ἄρουρα,
Καὶ πολὺ καλλίστους, μετὰ γε κλυτὸν Ὀρίωνα·

Ἐννέωροι γὰρ τοί γε καὶ ἐννεαπήχες ἦσαν

310

Εὖρος, ἀτὰρ μῆκός γε γενέσθην ἐννεόργυιοι.

Οἱ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην, ἐν Ὀλύμπῳ

Φυλόπιδα στήσειν πολυαΐκος πολέμοιο·

Ἵσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὀσση

Πήλιον εἰνοσίφυλλον, ἴν' οὐρανὸς ἀμβατὸς εἴη.

315

Quos scilicet procerissimos enutrivit alma Terra,
Et longè pulcherrimos, post inclytum Orionem :
Novennes etenim hi etiam novem-cubitorum erant
Latitudine ; at longitudine erant novem-ularum.
Qui etiam immortalibus minabantur, in Olympo
Certamen moturos-se tumultuosi belli :
Ossam Olympo conati sunt imponere, at Ossae
Pelium nemorosum ; ut coelum scansile esset.

310

315

“ pinxit. Vester ait, immania corpora, nihilque ulterius adjecit, mensurarum nomina non ausus attingere. Ille de construendis montibus conatum insanæ motivationis expressit : hic aggressos rescindere cælum dixisse contentus est.” *Saturnal. lib. V. cap. 13.* Scaliger autem *Virgilium* hoc in loco superiorem contendit. “ Quod ad montium congestionem attinet, nemo Græcorum ad illorum numerorum artem accessit ; — et plus dixit quàm Homerus. Ille enim ἀπειλήτην : nos autem, — manibus magnium rescindere cælum “ *Aggressi &c.*” *Poetic. lib. V. cap. 3.* Atqui non advertit vir eruditus quanto adhuc majorem habeat vim apud *Homerum* istud “ Καὶ ἴν' οὐρανὸν ἐξέστειλισσαν &c.” *ver. 316.* Vide ad *ver. 316.*

Ver. 308. Οὓς δὴ μηκίστους.] Τί οὖν ὁ Τιτυὸς [infra *ver. 576.*] ἐπ' ἐννέα κῦτο πίλεθρα ; γηγενῆς ἐκείνος· τούτους δὲ ἀντιξισάζει ἀνθρώποις. *Schol.*

Ver. 309. Καὶ πολὺ καλλίστους, μετὰ γε κλυτὸν Ὀρίωνα.] Notandum hic *Amplificationis* genus, de quo *Quintilianus* : “ Fit et aliter supra summum adjectio ; ut apud *Virgilium* de Lauso ; (*Æn. VII, 649.*) — “ Quo pulchrior alter non fuit, excepto Laurentis corpore Turni. Summum est enim, “ quo pulchrior alter non fuit ; huic dein de aliquid supra positum est.” *Lib. VIII. cap. 4.* “ Ὅρα δὲ καὶ ὅτι — οὐδ' ἀπλῶς καλοὶ καὶ κάλλιστοι [οἱ Ἀλαειῖδαι] ἀλλὰ πολὺ κάλλιστοι. Εἰ δὲ αὐτοὶ μετὰ τὸν Ὀρίωνα εἰσὶ τοιοῦτοι, συλλογιστίον τὴν τοῦ κάλλους ὑπερβολὴν τῷ Ὀρίωνι. *Eustath.*

Ibid. — μετὰ γε κλυτόν.] *Al.* μετ' ἀγακλυτόν.

Ver. 310. — ἐννεαπήχες ἦσαν Εὖρος, ἀτὰρ μῆκος — ἐννεόργυιοι.] Ἐκάστης ὀργυίας

ἀνὰ τριῶν πηχέων οὔσης, τὸ ἐννεαπήχων εὖρος τρίτον ἐστὶ τοῦ ἐννεόργυίου μήκους. *Eustath.*

Ver. 311. — μῆκός γε.] *Al.* μῆκος· τε. *Ibid.* — ἐννεόργυιοι.] Pronuntiabatur ἐννεόργυιοι. Ὀργυιὰ δὲ ἐστὶν ἡ τῶν χειρῶν ἕκτασις. *Schol.*

Ver. 312. Οἱ ῥα καὶ ἀθανάτοισιν ἀπειλήτην.]

Et conjuratos cælum rescindere fratres.

Virg. Georg. I, 280.

— et magnis subjectum molibus urget
Æthereas ausum sperare Typhoëa sedes.

Ovid. Metam. lib. V. ver. 346.

Ita ferè apud *Hirtium* : “ Decem habere “ legiones populum Romanum, quæ — “ etiam cælum diruere possent.” *De bello Hispanico, § ult.*

Ibid. — ἀπειλήτην.] Apud *Eustathium*, ἀπειλήτην.

Ver. 314. Ἵσσαν ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὀσση Πήλιον εἰνοσίφυλλον.] Ὀσσα, ὄρος Θεσσαλίας. Ὀλυμπος, ὄρος Μακεδονίας. — Πήλιον, ὄρος Θεσσαλίας. *Schol.*

Ter sunt conati imponere Pelio Ossam
Scilicet, atque Ossæ frondosum involvere
Olympum.

Virg. Georg. I, 281

Ubi ingentem nisum et molimen quàm pulchrè depingat et quasi ob oculos ponat vocalis longæ non elisæ hiatus, vide infra ad *ver. 595.* et ad *Il. γ', 363.* et *ε', 264.* Porro de hoc *Homeri* loco *Strabo* : “ Ὄπου — χρεῖα τάξεως, ὧν μείνηται τόπων, φυλάττει τὴν τάξιν ὁμοίως μὲν τῶν Ἑλληνικῶν, ὁμοίως δὲ τῶν ἄπασιν “ Ὀσσα ἐπ' Οὐλύμπῳ μέμασαν θέμεν, αὐτὰρ ἐπ' Ὀσση Πήλιον εἰνοσίφυλλον.” *Geograph. lib. 1. pag. 47. al. 27.*

Ver. 315. — ἀμβατός.] Vide ad *Il. ζ', 454.*

Καί νύ κεν ἐξετέλεισσαν, εἰ ἦες μέτρον ἴκοντο
 Ἄλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱός, ὃν ἠΰκομος τέκε Λητώ,
 Ἄμφοτέρω· πρὶν σφῶν ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους
 Ἀνθῆσαι, πυκάσαι τε γένυν εὐανθέϊ λάχνη.

Φαίδρην τε, Πρόκριν τε ἴδον, καλήν τ' Ἀριάδην, 320
 Κούρην Μίνως ὀλοόφρονος, ἣν ποτε Θησεύς,
 Ἐκ Κρήτης ἐς γουνὸν Ἀθηναίων ἱεράων,
 Ἦγε μὲν, οὐδ' ἀπόνητο· πάρος δέ μιν Ἄρτεμις ἔσχε
 Δίῃ ἐν ἀμφιρῦτῃ, Διονύσου μαρτυρήσι.

Μαῖράν τε, Κλυμένην τε ἴδον, στυγερὴν τ' Ἐριφύλην, 325

Et sanè perfectissent, si ad pubertatis mensuram pervenissent :
 Sed perdidit eos Jovis filius, quem comas-pulchra peperit Latona,
 Ambos : antequam ipsis sub temporibus pili
 Florent, tegerentque mentum florenti lanugine.
 Phaëdamque, Procrinque vidi, pulchramque Ariadnam, 320
 Filiam Minōis prudentis, quam olim Theseus,
 Ex Cretâ in fœcundum-solum Athenarum sacrarum,
 Duxit quidem, sed non potitus est : antea nempè ipsam Diana detinuit
 Diâ in circumfluâ, Bacchi testimonio.
 Maeramque, Clymenamque vidi, odiosamque Eriphylen, 325

Ver. 316. Καί νύ κεν ἐξετέλεισσαν.] Καὶ ἔμ-
 παλιν πολλὰ ὕψη (εὐρίσκειται) δίχα πάθους,
 ὡς πρὸς μυρίοις ἄλλοις, καὶ τὰ περὶ τοὺς Ἀ-
 λωάδας τῷ Ποιητῇ παρατετολημμένα, “Ὅσσαν
 “ἰπ' Ὀδλύμπω μίμασαν θίμην, &c.” Καὶ τὸ
 τούτοις ἴτι μῖζον ἐπιφερόμενον, “Καί νύ κεν
 “ἐξετέλεισσαν.” Longin. de Sublimitate, § 8.
 Quintilianus hanc Amplificandi speciem In-
 crementum appellat. Quod (inquit) “est
 “potissimum, cùm magna videntur etiam
 “quæ inferiora sunt. Id aut uno gradu
 “fit, aut pluribus. Per id venit non
 “modò ad summum, sed interim quo-
 “dammodo supra summum.” Lib. VIII.
 cap. 4.

Ver. 317. Ἄλλ' ὄλεσεν Διὸς υἱός.] Οἱ νω-
 τειοὶ φασὶν τὴν Ἄρτεμιν Ἰλαφον ἰᾶσαι δι' αὐτῶν-
 τοὺς δὲ, τὴν Ἰλαφον ἀφίντας, ἀλλήλους διαχρή-
 σασθαι. Schol.

Ver. 318. — ὑπὸ κροτάφοισιν ἰούλους Ἀν-
 θῆσαι.]

Tum mihi prima genas vestibat flore ju-
 venta. Æn. VIII, 160.

Ver. 319. — γίνυν.] Al. γίνυς. Quod
 est contractum ex γίνυας.

Ver. 320. Φαίδρην τε, Πρόκριν τε ἴδον.]
 Φαίδρα, Μίνως θυγάτηρ, γυνὴ Θησεύς. —
 Πρόκριν, Ἐριχθίδας θυγάτηρ. Schol.

His Phædræ Procrinque locis. —
 Æn. VI, 445.

Ver. 321. — Μίνως ὀλοόφρονος.] Vide
 suprâ ad 4, 52.

Ver. 323. — πάρος δέ μιν.] Al. πάρος
 γι μίν.

Ibid. — ἴσχε.] Nūn ἀντὶ τοῦ ἀντίλεον. Γρά-
 φεται καὶ ἔκτα. Schol. Et MS. à Tho. Bent-
 leio collatus habet ἔκτα.

Ver. 324. Δίῃ ἐν ἀμφιρῦτῃ.] Δία, νῆσος
 πρὸς τῇ Κρήτῃ, ἧτις Νάξος καλεῖται· ἰερά δὲ
 αὐτῇ τοῦ Διονύσου. Schol.

Ibid. — Διονύσου μαρτυρήσι.] Ἐπεὶ κατι-
 μαρτύρησεν αὐτῆς ἀσίδιαν, μιγείσης ἐν τῷ τι-
 μένῳ αὐτοῦ τῷ Θησιῷ· εἰ δὲ νωττεροὶ φασὶ κατα-
 λειφθῆσαν αὐτὴν ὑπὸ Θησεύς, ἀρπαγῆναι ὑπὸ
 τοῦ Διονύσου. Schol. Cæterùm quâ ratione ex
 μαρτύρομαι, fit μαρτυρήσι, vide ad Il. α. 338.
 et ὑ. 304.

Ver. 325. Μαῖράν τε.] Μαῖρα, Προίτου καὶ
 Ἀντιίας θυγάτηρ· ἰτιλιτύτῃσι δὲ παρθένος.
 Schol.

Ibid. — Κλυμένην τε ἴδον.] Κλυμένην Μι-
 νίου τοῦ Ποσειδῶνος καὶ Εὐρυανάσσης τῆς Ἐπίρ-
 φαντος, γαμηθῆσα Φυλάκῃ. Schol. Al. Κλυ-
 μένην τ' ἴδον.

Ibid. — στυγερὴν τ' Ἐριφύλην.] Ἴφιος
 θυγάτηρ· μισητὴν δὲ διὰ τὸ λαβῆναι παρὰ Πο-
 λυνίκου ἢ Ἀδράστου χρυσοῦς ἔργον, καὶ προδο-
 θῆναι Ἀμφιάραον τὸν ἀνδρα αὐτῆς μὴ βουλό-
 μινον στρατεύεσθαι ἐπὶ Θήβας, ἰδὸτα ὡς μάντιν
 τὸ ἀποκησόμενον. Schol. Porro Scholia ad ver.
 326. Eriphylen Talai filiam memorant.
 Hinc apud Virgilium :

— mæstamque Eriphylen.
 Æn. VI, 445.

Et apud Ovidium :

E quibus exierat, trajecit viscera ferro
 Filius ; et pœnæ causa monile fuit.

Amor. lib. I. x. 52.

Ἦ χρυσὸν φίλου ἀνδρὸς ἐδέξατο τιμήντα.

Πάσας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι οὐδ' ὀνομήνω,
 Ὅσας ἡρώων ἀλόχους ἴδον, ἠδὲ θυγάτρας·
 Πρὶν γάρ κεν καὶ νύξ φθεῖτ' ἄμβροτος· ἀλλὰ καὶ ὦρη
 Εὐδριν, ἣ ἐπὶ νῆα Δοὴν ἐλθόντ' ἐς ἑταίρους,

330

Ἦ αὐτοῦ· πομπὴ δὲ θεοῖς, ὑμῖν τε μελήσει.

Ὦς ἔφατ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ·
 Κληθμῶ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρα σκίοέντα·
 Τοῖσιν δ' Ἀρήτη λευκάλενος ἤρχετο μύθων·

Φαίηκες, πῶς ὑμῖν ἀνὴρ ὄγε φαίνεται εἶναι,
 Εἶδός τε, μέγεθός τε, ἰδὲ φρένας ἔνδον εἴσας;
 Ξεῖνος δ' αὐτ' ἐμὸς ἐστίν· ἕκαστος δ' ἔμμορε τιμῆς·
 Τῶ μὴ ἐπειγόμενοι ἀποπέμπετε, μηδὲ τὰ δῶρα
 Οὔτω χρῆζοντι κολουέτε· πολλὰ γὰρ ὑμῖν
 Κτήματ' ἐνὶ μεγάροισι, θεῶν ἰότητι, κέονται.

335

340

Quae aurum pro dilecto marito accepit pretiosum.

Omnes verò non ego dixero, neque nominavero,

Quotquot Heroùm uxores vidi, et filias;

Priùs enim etiam nox periret divina: sed et hora

Dormiendi *mihì*, sive ad navem celerem digressio ad socios,

350

Sive hic: deductio autem diis, vobisque curae-erit.

Sic dixit: illi verò omnes muti facti-sunt silentio;

Voluptateque tenebantur per domum obscuram.

His verò Arete candida-ulis exordiebatur sermonem:

“Phaeaces, quomodo vobis vir hic videtur esse,

335

“Formaque, magnitudineque, atque mente intus aequa?”

“Hospes verò itidem meus est; unusquisque autem particeps-est honoris:

“Ideò nè festinantes dimittite, neque dona

“Sic egentì inhibete: multa enim vobis

“Bona in aedibus, deorum benignitate, jacent.”

340

Ver. 329. — Πρὶν γάρ κεν καὶ νύξ φθεῖτ' ἄμβροτος.]

Antè diem clauso componet vespèr Olympo. Æn. I, 374.

Ibid. — φθεῖτ'.] Nonnulli, notante Barnesio, hìc legunt φθίτ'. Quod, uti ipse rectè observat, primam corripit. Vide infrà ad ó, 357. et ú, 340. item ad II. σ', 100.

Ibid. — ἀλλὰ καὶ ὦρη Εὐδριν.]

— et jam nox humida cœlo Præcipitat, suadentque cadentia sidera somnos. Æn. II, 8.

Ver. 330. — ἣ ἐπὶ νῆα Δοὴν.] Vide suprà ad Σ', 51.

Ver. 332. — οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο.]

Conticuere omnes, intentique ora tenebant. Æn. II, 1.

Dixerat Æneas; olli obstupuere silentes,

Conversique oculos inter se atque ora tenebant. Æn. XI, 120.

Ver. 333. Κληθμῶ.] Τῇ μετὰ ἡδονῆς καὶ τίρψιδος ἡσυχία. Schol. Ἡδονῆς δὲ τὸ μὲν δι' ὧτων ὄνομα, κήλησις ἐστὶ τὸ δι' ὀφθαλμῶν, γοητεία. Plutarch. de Solertiâ Animalium. “Delectatio, voluptas suavitate auditùs a-“nimùm deleniens.” Cicero, Tusc. Quæst. lib. IV. § 9. Vide Menagii Annotationes ad Laërtium, lib. VII. pag. 191.

Ibid. — ἔσχοντο.] Al. ἴσχοντο

Ver. 336. — εἴσας.] Τὰς ἀναλογούσας τῶ σώματι, καὶ ὀρθὰς καὶ δικαίας. Schol.

Ver. 337. Ξεῖνος δ' αὐτ' ἐμὸς ἐστίν.] Διὰ δύο φησὶν ἢ Ἀρήτη ἄξιον εἶναι μὴ μικρολογεῖσθαι, ὅτι δὲ καὶ αὐτῆς ἐστὶ ξένος, αὐτῇ γὰρ πρώτη προσήλυθε· καὶ ὅτι ἕκαστος εὐπορεῖ. Schol.

Ver. 340. — Θεῶν ἰότητι, κέονται.]

Zeùs δ' αὐτὸς νέμει ἄλθον Ὀλύμπιος ἀνθρώποισιν. Suprà, ζ', 188.

Τοῖσι δὲ καὶ μετέειπε γέρον, ἦρως Ἐχένης,
 "Ὅς δὴ Φαιήκων ἀνδρῶν προγενέστερος ἦεν"

᾿Ω φίλοι, οὐ μὰν ὑμῖν ἀπὸ σκοποῦ οὐδ' ἀπὸ δόξης
 Μυθεῖται βασιλεία περίφρων· ἀλλὰ πίθεσθε·
 Ἄλκινόου δ' ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τε, ἔπος τε.

345

Τὸν δ' αὖτ' Ἄλκίνοος ἀπαμείβετο, Φώνησέν τε·
 Τοῦτο μὲν οὕτω δὴ ἔσται ἔπος, αἴκεν ἔγωγε
 Ζῶς Φαιήκεσσι φιληρέτμοισιν ἀνάσσω.

Ξεῖνος δὲ τλήτω, μάλα περ νόστοιο χατίζων,
 Ἐμπης οὖν ἐπιμείναι ἐς αὖριον, εἰσόκε πᾶσαν

350

Δωτίνην τελέσω· πομπή δ' ἀνδρεσσι μελήσει
 Πᾶσι, μάλιστα δ' ἐμοί· τοῦ γὰρ κράτος ἔστ' ἐνὶ δήμῳ.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἄλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 Εἴ με καὶ εἰς ἐνιαυτὸν ἀνώγοιτ' αὐτόθι μίμνεν,
 Πομπήν τ' ὀτρύνοιτε, καὶ ἀγλαὰ δῶρα διδοῖτε,
 Καί κε τὸ βουλοίμην, καὶ κεν πολὺ κέρδιον εἴη,
 Πλειοτέρη σὺν χειρὶ φίλην ἐς πατρίδ' ἰκέσθαι·

355

Inter hos autem et locutus est senex heros Echenéus,
 Qui sanè Phaeacum virorum maximus-natu erat :

" O amici, non utique vobis à scopo neque praeter decorum

" Loquitur regina prudens ; sed obedite ;

" Alcinoos autem ex ipso pendet opusque, dictumque."

345

Huic autem rursus Alcinoos respondit, dixitque :

" Hoc quidem ita demùm peractum erit verbum, si ego

" Vivus Phaeacibus navigandi-studiosis imperem.

" Hospes autem sustineat, valdè licèt reditum desiderans,

" Omninò igitur expectare in crastinum, donec totum

350

" Munus perficiam : deductio autem viris curae-erit

" Omnibus, potissimùm autem mihi ; hujus enim imperium est in populo."

Huic autem respondens allocutus est prudens Ulysses :

" Alcinoë rex, omnium clarissime populorum,

" Si me etiam in annum jusseritis hìc manere,

355

" Deductionemque apparaveritis, et splendida dona dederitis,

" Etiam hoc mallet, et multò utilius esset,

" Pleniori cum manu charam in patriam pervenire ;

Ver. 342. "Ὅς δὴ Φαιήκων.] Deest hic versus in MS. à Tho. Bentleio collato.

Ver. 345. — ὑμῖν.] Apud Eustathium, ἡμῖν.

Ibid. — ἀπὸ δόξης.] Ἀπο' ἐν ἧς ἰχθόμιν περὶ τοὺς ξένους διαβίσιως. Schol.

Ver. 345. — ἐκ τοῦδ' ἔχεται ἔργον τι, ἔπος τε.] Οἷον ἐν Ἀλκινόῳ ἰσθὶ τὸ τελείως ἀπαλαχθῆναι. Schol. Sic Iliad. i, 102.

— σίε δ' ἔχεται, ὅ, τί κεν ἀρχῆ.

Tom. I.

Ver. 347. — ἔπος.] ἄλλ. γέρον.

Ver. 350. — ἐς αὖριον.] ἄλλ. ἰσαύριον.

Ver. 351. — πομπή δ' ἀνδρεσσι μελήσει.] Sic suprâ á, 358.

— μῦθος δ' ἀνδρεσσι μελήσει.

Item Iliad. ζ', 492.

— πόλεμος δ' ἀνδρεσσι μελήσει.

Ver. 356. Πομπήν τ' ὀτρύνοιτε.] ἄλλ. Πομπή δ' ὀτρύνοιτε.

C e

Καί κ' αἰδοιότερος καὶ φίλτερος ἀνδράσιν εἶην
Πᾶσιν, ὅσοι μ' Ἰθάκηνδε ἰδοῖατο νοστήσαντα. 360

Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φάνησέν τε·
᾽Ω Ὀδυσσεῦ, τὸ μὲν οὔτι σ' εἴσκομεν εἰσορόωντες,
Ἐπεροπῆά τ' ἔμεν καὶ ἐπικλοπον, οἷά τε πολλοὺς
Βόσκει γαῖα μέλαινα πολυπερέας ἀνθρώπους,
Ψεύδεά τ' ἀρτύνοντας, ὅθεν κέ τις οὐδὲ ἴδοιτο· 365

Σοὶ δ' ἐνὶ μὲν μορφῇ ἐπέων, ἐνὶ δὲ φρένες ἐσθλαί·
Μῦθον δ', ὡς ὅ, τ' αἰοῖδος ἐπισταμένως κατέλεξας
Πάντων τ' Ἀργείων, σέο τ' αὐτοῦ, κήδεα λυγρὰ.

Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπε, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
Εἴ τις ἀντιθέων ἐτάρων ἴδες, οἷ τοι ἄμ' αὐτῶ 370

Ἴλιον εἰς ἄμ' ἔποντο, καὶ αὐτοῦ πότμον ἐπέσπον.
Νῦξ δ' ἦδε μάλα μακρῆ, ἀθέσφατος· οὐδέ πω ἄρη
Εὔδειν ἐν μεγάρῳ· σὺ δέ μοι λέγε Δέσκελα ἔργα.
Καί κεν ἐς ἡῶ δῖαν ἀνασχοίμην, ὅτε μοι σὺ

- “ Et magis honorabilis et charior viris essem
“ Omnibus, quotquot me in Ithacam viderent reversum.” 360
Huic autem rursus Alcinoos respondit, dixitque :
“ O Ulysses, hoc quidem nequiquam te suspicamus aspicientes,
“ Impostoremque esse et fallacem, perindè ut multos
“ Pascit terra nigra latè-dispersos homines,
“ Mendaciaque concinnantes ; undè quis neque suspicaretur : 365
“ Tibi verò inest quidem elegantia verborum, inest et mens bona ;
“ Historiam verò, ut et cantor, scitè recensuisti
“ Omniumque Argivorum, tuique ipsius dolores tristes.
“ Sed age mihi hoc dic, et accuratè narra ;
“ Si quos eximiorum sociorum videris, qui te ipsum 370
“ Ad Ilium unà comitati sunt, et illic fatum obierunt.
“ Nox autem haec valdè longa, immensa ; neque adhuc tempus
“ Dormiendi in aedibus : tu autem mihi dic mira opera.
“ Etiam in auroram divinam sustinerem, quando mihi tu

Ver. 359. Καί κ' αἰδοιότερος.] Ἐντεῦθεν Ἡ-
σίοδος. [Erg. I, 511.] “ πλοῦτῳ δ' ἀρετῇ καὶ
“ κῦδος ὀπηδεῖ.” Schol.

Πᾶς τις πλοῦσιον ἄνδρα τίει, ἀτίει δὲ πενι-
χρόν. Theogn. Gnom. ver. 621.

— plurimum auro

Venit honos.

Ovid. Art. Amator. II, 277.

Ver. 365. — ἀρτύνοντας.] Vide suprā
ad δ', 771.

Ver. 366. Σοὶ δ' ἐνὶ μὲν μορφῇ ἐπέων, ἐνὶ δὲ
φρένες ἐσθλαί.] Dna. Dacier, istud μορφῇ ἐπέων
malam in partem accipit ; ac si dixisset
Alcinoos, Ulysses in hęc narratione speciem
quidem mendacis impostorisque prae se
ferre ; reverà autem animo probo ingenio-
que optimo präditum esse. Similiterque

ferè Eustathius : Τὸ δὲ “ μορφῇ ἐπέων” καὶ
“ φρένες ἐσθλαί,” δηλοῖ δύνασθαι μὲν πρὸς Ὀδυσ-
σεῖα μορφάζειν τὰ ψευδῆ καὶ οὕτως εἰκονίζειν ἀ-
λήθειαν, μὴ ἂν δὲ ποιῆν τοῦτο εἰκῆ καὶ ἀπλῶς
διὰ τὰς ἐσθλὰς φρένας. Rectius verò (ut
opinor) et simplicius Scholiastes, qui istud
μορφῇ exponit εὐπρέπεια.

Ibid. — ἐνὶ μὲν] Ἀλ. ἐπι μὲν.

Ver. 369 et 456. Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπε,
καὶ ἀτρεκέως κατὰλεξον.]

— mihique hæc edissere vera roganti.
Æn. II, 149.

Ver. 372. Νῦξ δ' ἦδε μάλα μακρῆ.] Ὅτι
ἰθέλων ὁ Ποιητὴς δηλοῦσαι τὴν ἄραν ὅτε τὰ νῦν
ποιούμενα γίνονται, καὶ ὅτι φθινόπωρον ἦν, ἢ καὶ
παρατῆρος τοιαύτης ἄρας, φησὶ “ Νῦξ ἦδε μά-
λα μακρῆ, ἀθέσφατος.” Eustath.

Τλαίης ἐν μεγάρω τὰ σὰ κήδεα μυθήσασθαι. 375
 Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 Ὄρη μὲν πολέων μύθων, ὦρη δὲ καὶ ὕπνου·
 Εἰ δ' ἔτ' ἀκουόμεναί γε λιλαίαιαι, οὐκ ἂν ἔγωγε
 Τούτων σοι φθονέοιμι καὶ οἰκτρότερ' ἄλλ' ἀγορευῆσαι 380
 Κήδ' ἐμῶν ἐτάρων, οἳ δὴ μετόπισθεν ὄλοντο·
 Οἳ Τρώων μὲν ὑπεξέφυγον στονόεσσαν αὐτὴν,
 Ἐν νόστῳ δ' ἀπόλοντο, κακῆς ἰότητι γυναικός.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ψυχὰς μὲν ἀπεσκέδασ' ἄλλυδις ἄλλη
 Ἄγνη Περσεφόνεια γυναικῶν θηλυτεράων, 385
 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχὴ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο
 Ἀχρυμένη· περὶ δ' ἄλλαι ἀγηγέραθ', ὅσσαι ἄμ' αὐτῷ
 Οἴκῳ ἐν Αἰγίσθιοιο θάνον καὶ πότμον ἐπέσπον.
 Ἔγνω δ' αἰψ' ἐμὲ κείνος, ἐπεὶ πῖεν αἷμα κελαιόν·
 Κλαῖε δ' ὄγε λιγέως, θαλερὸν κατὰ δάκρυον εἶβαν, 390
 Πιτνάς εἰς ἐμὲ χεῖρας, ὀρέξασθαι μενεαίνων·
 Ἄλλ' οὐ γάρ οἳ ἔτ' ἦν ἰς ἔμπεδος, οὐδέ τι κίκυς,
 Οἷη περ πάρος ἔσκεν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι.
 Τὸν μὲν ἐγὼ δάκρυσά τ' ἰδὼν, ἐλέησά τε θυμῷ,

“Sustineres in aedibus tuos dolores narrare.” 375

Hunc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :

“Alcinöe rex, omnium clarissime populorum,

“Tempus quidem multi sermonis, tempus verò et somni :

“Sin adhuc audire utique cupis, haud ego

“His tibi recusavero et miserabiliores alios narrare

380

“Dolores meorum sociorum, qui scilicet postea perierunt ;

“Qui Trojanorum quidem effugerunt luctuosum bellum,

“In reditu verò perierunt, malae consilio foeminae.

“Caeterum postquam animas quidem dispersisset huc atque illuc

“Casta Proserpina mulierum foeminarum,

385

“Supervenit deinde anima Agamemnonis Atridae

“Dolens ; circumque aliae congregatae-erant, quaecunque simul-cum eo

“Domo in Aegisthi perierunt et fatum obierunt.

“Agnovit verò statim me ille, postquam bibisset sanguinem nigrum ;

“Flebat autem is vehementer, uberes lachrymas stillans,

390

“Extendens ad me manus, attingere cupiens :

“Sed non amplius ei aderat vis firma, neque omninò potentia,

“Qualis scilicet antea erat in flexilibus membris.

“Illum quidem ego et flevi conspicatus, misertusque sum in animo,

Ver. 379. — οὐκ ἂν ἔγωγε.] Apud Eustathium, οὐκ ἂν ἔπιτα.

Ver. 380. — ἀγορευῆσαι.] *Al.* ἀγορεύειν. Atque ita legitur apud Eustathium.

Ver. 385. — κακῆς ἰότητι γυναικός.] Ἐλίτης, ἢ Κλυταιμνήστρας, ἢ κακωβίσης Κασάνδρας, ἢ διαφθείρας ὁ Λοκρὸς Αἴας ἐν τῷ τιμίῳ τῆς Ἀθηνῶν, δυσμενῆ κατίσθησι τοῖς Ἕλλησι τὴν Ἀθηνῶν. Schol. Sic infra ver. 456.

————— γυναικίαις διὰ βουλῆς.

Ver. 385. Ἄγνη Περσεφόνεια.] Sic apud Virgilium :

Casta ——— Lucina. ———

Ecl. IV, 10.

Casta ——— Proserpina. ———

Aen. VI, 402.

Al. Αἰὴ Περσεφόνεια

- Καί μιν Φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδαν 395
 Ἄτρεΐδῃ κύδιστε, ἄναξ ἀνδρῶν, Ἀγάμεμνον,
 Τίς νύ σε κῆρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο;
 Ἥέ σέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσε,
 Ὅρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον αὔτημν;
 Ἥέ σ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου, 400
 Βοῦς περιταμνόμενον, ἠδ' οἴων πάεα καλά,
 Ἥε περὶ πτόλιος μαχεούμενον, ἠὲ γυναικῶν;
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπε·
 Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Οὔτ' ἐμέ γ' ἐν νήεσσι Ποσειδάων ἐδάμασσε, 405
 Ὅρσας ἀργαλέων ἀνέμων ἀμέγαρτον αὔτημν
 Οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες ἐδηλήσαντ' ἐπὶ χέρσου·
 Ἀλλά μοι Αἴγισθος τεύξας θάνατόν τε, μόρον τε,
 Ἐκτα, σὺν οὐλομένη ἀλόχῳ, οἴκόνδε καλέσσας,

- “ Et ipsum compellans verbis alatis allocutus sum : 395
 “ Atride gloriosissime, rex virorum, Agamemnon,
 “ Quodnam te fatum domuit longum-somnum-adferentis mortis ?
 “ An te scilicet in navibus Neptunus domuit,
 “ Excitato saevorum ventorum immenso flatu ?
 “ An te hostiles viri laeserunt in terrâ 400
 “ Boves praedantem, atque ovium greges pulchros ?
 “ An pro urbe pugnantem, sive foeminis ?
 “ Sic dixi : ille autem me statim respondens allocutus est :
 “ Inclyte Laërtiade, solers Ulysses,
 “ Neque me sanè in navibus Neptunus domuit, 405
 “ Excitato saevorum ventorum immenso flatu :
 “ Neque me hostiles viri laeserunt in terrâ :
 “ Sed mihi Aegisthus structâ morteque fatoque,
 “ Occidit, cùm perniciosâ uxore, ad domum ubi vocasset,

Ver. 400 et 407. — ἐπὶ χέρσου.] *Al.* ἐπὶ χέρσῳ

Ver. 401. Βοῦς περιταμνόμενον.] Ἐπειδὴ αὐτὸς ἐλθὼν εἰς Κίκονας, [suprà ἰ, 45.] καὶ ἀρπαγῆς ἐκεῖ ἐπιχειρήσας, οὐκ εὔ ἀπήλλαξεν, εἰκότως τὰ ὅμοια ὑποπτέυει πιστονεῖναι τὸν Ἀγαμέμνονα. *Schol.* Cæterum *Barnesius* hoc in loco nullâ auctoritate de suo edidit Βοῦς περιμαρῶ-μινον· itaque legendum fidenter pronuntiat. Attamen firmatur vulgata lectio tum ex ὦ, 112. infrâ, ubi idem versus occurrit, et in omnibus scriptum est περιταμνόμενον· tum ex *Iliad.* σ', 528. ubi eâdem phrasi utitur *Poeta* :

Τάμνοντ' ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας καὶ πάεα κα-
λά.

Porro vocem περιταμνόμενον hic exponit *Scholiastes*, περιλαύνοντα. *Eustathius* autem περιῆξ τῆς ἀλλοτρίας γῆς τέμνοντα.

Ver. 402. — ἠὲ γυναικῶν:] *Al.* ἠδὲ γυναικῶν; ut infrâ ὦ, 113.

Ver. 407. 408. Οὔτε μ' ἀνάρσιοι ἄνδρες — Ἀλλά μοι Αἴγισθος.] Similiter *Electra* apud *Sophoclem* :

Πατέρ', ὃν κατὰ μὲν βάρβαρον αἶαν
 Φοίνιος Ἄρης οὐκ ἐξείνισε·
 Μήτηρ δ' ἠ' μὴ, χφ' κοιναλεχθὲς
 Αἴγισθος, ὅπως δρῶν ὑλοτόμοι,
 Σχίζουσι κἀρα Φονίῳ πελίκει.

Sophocl. Electr. ver. 94.

Vide ad ver. 410.

Ver. 408. 409. Ἀλλά μοι Αἴγισθος — σὺν οὐλομένη ἀλόχῳ.]

Ipse *Mycenæus* magnorum ductor *Achi-*
vum [dextrâ
 Conjugis infandæ prima intra limina
 Oppetiit.]

Æn. XI, 266.

Δειπνίσσας, ὡς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ Φάτῃ. 410
 Ὡς θάνον οἰκτίστῳ θανάτῳ· περὶ δ' ἄλλοι ἑταῖροι
 Νωλεμέως κτείνοντο, σύες ὡς ἀργιόδοντες,
 Οἳ ρά τ' ἐν ἀφνειοῦ ἀνδρὸς μέγα δυναμένοιο
 Ἡ γάμφ, ἢ ἐράνω, ἢ εἰλαπίνῃ τεθαλυῖη.
 Ἡδὴ μὲν πολέων ἀνδρῶν φόνῳ ἀντεβόλησας 415
 Μουναῖξ κτεινομένων, καὶ ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ
 Ἀλλά κε κείνα μάλιστα ἰδὼν ὀλοφύραο θυμῷ,
 Ὡς ἀμφὶ κρητῆρα, τραπέζας τε πληθούσας,
 Κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ· δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.
 Οἰκτροτάτην δ' ἤκουσα ὅπα Πριάμοιο θυγατρὸς, 420
 Κασσάνδρης, τὴν κτεῖνε Κλυταιμνήστρῃ δολόμητις
 Ἀμφ' ἐμοί· αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας αἰείρων,
 Βάλλον ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ· ἢ δὲ κυνώπις

- “ Convivio-exceptum, quemadmodum quis occidit bovem ad praesepe. 410
 “ Sic perii miserabilissimâ morte; circum autem alii socii
 “ Continuo occidebantur, ut sues albi-dentibus,
 “ Qui scilicet mactantur in locupletis viri praepotentis
 “ Aut nuptiis, aut convivio-collatitio, aut epulis lautis.
 “ Jamjam tu quidem multorum virorum caedi interfuisti, 415
 “ Separatim interfectorum, et in asperâ pugnâ;
 “ Sed illa potissimum conspicatus misertus esses animo,
 “ Ut circa craterem, mensasque plenas,
 “ Jacebamus in domo; pavementum autem totum sanguine fluebat.
 “ Miserabilissimam autem audivi vocem Priami filiae, 420
 “ Cassandrae, quam occidebat Clytaemnestra dolosa
 “ Juxta me: at ego ad terram manus elevans
 “ Jaciebam moriens, ad gladium captandum; illa autem impudens

Ver. 410. Δειπνίσσας ὡς τίς τε κατέκτανε βοῦν ἐπὶ Φάτῃ.] Vide supra ad δ', 535.

Ver. 412. — ἀργιόδοντες.] *Al.* ἀργιόδοις.

Ver. 413. — δυναμένοιο.] Vide ad *Il.* α', 598.

Ver. 414. Ἡ γάμφ, ἢ ἐράνω.] Vide supra ad α', 226. Ἐρανος λέγεται τὸ ἐκ συμβολῆς γινόμενον διῆπνον. *Schol.*

Ver. 418. — τραπέζας τε πληθούσας.]

— dapes, et plenae pocula mensae.

Aen. XI, 738.

Ver. 419. Κείμεθ' ἐνὶ μεγάρῳ.] *Al.* Κείμεθα ἐν μεγάρῳ.

Ibid. — δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦεν.]

— atro tepefacta cruore

Terra torique madent. — *Aen.* IX, 333.

Ver. 423. — ἢ δὲ κυνώπις Νοσφίσαστ'.] Minus rectè hic *Eustathius*; καὶ τὰ ἐπιξῆς, ἤγειν τὸ, “ αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ γαίῃ χεῖρας αἰεί-

ρων, ἔβαλλον ἀποθνήσκων περὶ φασγάνῳ· ἢ “ δὲ κυνώπις νοσφίσαστ’,” [ἀμφιβάλλως ἔχουσι].
 Ἡ γὰρ λέγει ὅτι ἐγὼ μὲν πρὸς τῇ γῆ θνήσκων, ἐπίβαλλον χεῖρας αἰείρων πρὸς τῷ φασγάνῳ, ὡς ἐπὶ ἀμύνης ἢ δὲ Κλυταιμνήστρῃ φάσασα ἰστί ρησὶ μὲ τοῦ ἀμυνητοῦ, νόσφι ἐμῷ ποιησαμένου αὐτό· ἢ ὅτι ἐγὼ μὲν πρὸς τῇ γῆ τὰς χεῖρας αἰείρων ἔβαλλον σφαιραστικῶς προσαρμότων ἐν τῷ θνήσκων περὶ φασγάνῳ· ἢ δὲ γυνὴ ἰχωρίσθη μου νόσφι γινόμενη. Et *Barnesius*: “ *Νοσφίσαστ* potest quidem ad *Gladium* referri, “ quem subduxerat cadenti egregia uxor.” Nempè non adverterunt viri eruditi, primarium hunc et maximè proprium esse vocis *medicæ* usum; *Νόσφιον*, aliud; *Νοσφίσαστ*, se ipsa, amovit. Vide supra ad *ι*, 491. et *ι*, 296. Rectèque proindè exponit *Scholias*, *ἰχωρίσθη*. Quin et eam veram esse hujus vocis significationem liquet ex sequentibus, “ οὐδὲ μοι ἴτην ἔξ’.”

Νοσφίσατ', οὐδέ μοι ἔτλη, ἰόντι περ εἰς Ἀΐδαο,
Χερσὶ κατ' ὀφθαλμούς ἐλέειν, σὺν τε στόμ' ἐρεΐσαι. 425

“Ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικός,
Ἦ τις δὴ τοιαῦτα μετὰ φρεσὶν ἔργα βάλῃται·
Οἷον δὴ καὶ κείνη ἐμήσατο ἔργον αἰεκές,
Κουριδίῳ τεύξασα πόσει φόνον· ἦτοι ἔφην γε
Ἀσπάσιος παίδεσσιν, ἰδὲ δμῶεσσιν ἐμοῖσιν, 430

Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· ἢ δ' ἔξοχα λύγρ' εἰδυῖα,
Ἦτε κατ' αἴσχος ἔχευε, καὶ ἐσσομένησιν ὀπίσσω
Θηλυτέρησι γυναιξί, καὶ ἢ κ' εὐεργὸς ἔησιν.

“Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
“ὦ πόποι, ἦ μάλα δὴ γόνον Ἀτρείου εὐρύοπα Ζεὺς 435

Ἐκπάγλως ἦχθηρε, γυναικείας διὰ βουλᾶς,
Ἐξ ἀρχῆς· Ἐλένης μὲν ἀπαλώμεθ' εἵνεκα πολλοί·

“ Secessit; neque mihi sustinuit, eunti licet ad Orcum,

“ Manibus oculos comprimere, atque os constringere. 425

“ Adeo non gravius et improbius aliud muliere,

“ Quaecunque scilicet talia in mentem facinora induxerit;

“ Quale utique et illa patravit facinus indignum,

“ Cui-virgo-nupserat structa marito caede: sanè putabam quidem

“ Gratum me liberis, atque famulis meis, 430

“ Domum venturum: illa verò apprimè exitialia callens,

“ Sibique infamiam offudit, et futuris in posterum

“ Foemineis mulieribus; etiam ei quae proba fuerit.

“ Sic dixit: at ego ipsum respondens allocutus sum:

“ Papae! certè valdè utique genus Atrei altitonans Jupiter 435

“ Vehementèr odit, foeminea propter consilia,

“ Ab initio: Helenae quidem causà periimus multi;

Ver. 424. 425. — οὐδέ μοι ἔτλη, — Χερσὶ κατ' ὀφθαλμούς ἐλέειν.]

— nec te tua funera mater

Produxit, pressive oculos. — *Æn.* IX, 486.

Ver. 426. “Ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικός.] Clemens Alexandrinus Homerum hunc versum ex Orpheo desumpsisse ait. Ὁρφέως τοίνυν ποιήσαντος, “Ὡς οὐκ αἰνότερον ἦν καὶ “ρίγιον ἄλλο γυναικός.” Ὀμηρος ἀντικρὺς λέγει, “Ὡς οὐκ αἰνότερον καὶ κύντερον ἄλλο γυναικός.” *Strom. lib.* VI. Similiter porro *Hesiodus*:

— τῆς δ' αὐτὴ κακῆς οὐρίγιον ἄλλο.

“*Erg.* καὶ ἤμερ. II, 321.

Et *Menander*, apud *Stobæum*:

— μέγιστον ἰστί θνητῶν γυνή.

Florileg. § 73.

Et *Carcinus Tragicus*, apud *Athenæum*:

“ὦ Ζεῦ, τί χερὶ γυναικίας ἐξιστεῖν κακόν;

Ἄρκου ἂν εἴη καὶ γυναικ' εἴσσης μόνον.

Lib. XIII. cap. 1.

Ver. 429. Κουριδίῳ τεύξασα πόσει φόνον.] Κουριδίον δὲ πόσει τὸν Ἀγαμέμνονα τῇ Κλυταιμνήστρῃ εἶναι, τοῦτίστιν ἐξ ἔτι κέρως εὐσης αὐτῆς, Ὀμήρῳ μὲν ἀρείσι· Εὐριπίδης δὲ ἄλλως εἶδεν, ὃς προγαμηθεῖσαν αὐτὴν τῷ Ταντάλῳ γνωρίζει ἐν οἷς αὐτὴν εἰσάγει λίγουσαν, [*Iphig. in Aul. ver.* 1149.] “Ἐγήμενος ἀκουσάν με καὶ λάβεις “βίᾳ, τὸν πρόσθεν ἄνδρα Τάνταλον κατακτα- “νών.” *Eustath.*

Ver. 432. — κατ' αἴσχος ἔχευε, καὶ ἐσσομένησιν ὀπίσσω.]

Πάσαις γυναιξὶν ἀξία στρυγεῖν ἔφθ

Ἦ Τυνδαρίδης παῖς, ἢ κατῷσχυεν γένος.

Euripid. Orest. ver. 1153.

Similiter apud *Senecam*:

Medea reddit foeminas dirum genus.

Hippolyt. ver. 562.

Ver. 436. — γυναικείας διὰ βουλᾶς.]

“Ἐνθα συνοητόιον καὶ τὴν τοῦ Ἀτρείου γυναικᾶ Ἀερόσπην, δι' ἣν καὶ αὐτὴν μοιχευθεῖσαν ὑπὸ Θυέστου πολλὰ ἐγένετο δινά. *Eustath.*

Σοὶ δὲ Κλυταιμνήστρη δόλον ἤρτυε τηλόθ' ἔοντι.

“Ὡς ἐφάρμην· ὁ δὲ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
Τῷ νῦν μὴ ποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἤπιος εἶναι, 440

Μηδ' οἱ μῦθον ἅπαντα πιφασκέμεν, ὃν κ' εὔ εἰδῆς,

Ἀλλὰ τὸ μὲν φάσθαι, τὸ δὲ καὶ κεκρυμμένον εἶναι.

Ἀλλ' οὐ σοί γ', Ὀδυσσεῦ, φόνος ἔσσεται ἔκ γε γυναικός·

Λίην γὰρ πινυτή τε, καὶ εὔ φρεσὶ μῆδεα οἶδε,

Κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρων Πηνελόπεια. 445

Ἡ μὲν μιν νύμφην γε νέην κατελείπομεν ἡμεῖς,

Ἐρχόμενοι πόλεμόνδε· πάϊς δὲ οἱ ἦν ἐπὶ μαζῶν,

Νήπιος, ὅς που νῦν γε μετ' ἀνδρῶν ἴζει ἀριθμῶν,

Ὀλβιος· ἧ γὰρ τόν γε πατὴρ φίλος ὄψεται ἐλθὼν,

Καὶ κείνος πατέρα προσπτύζεται, ἧ δέμις ἐστίν· 450

Ἡ δ' ἐμὴ οὐδὲ περ υἱὸς ἐνιπλησθῆναι ἀκοίτις

Ὀφθαλμοῖσιν ἔασε· πάρος δὲ με πέφνε καὶ αὐτόν.

Ἄλλο δὲ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι·

“ Tibi verò Clytaemnestra dolum struxit procul absenti.

“ Sic dixi : ille autem me protinus respondens allocutus est :

“ Ideò jam nunquam etiam tu vel uxori mansuetus sis, 440

“ Neque ei sermonem omnem revela, quem benè noveris ;

“ Sed aliud quidem dic, aliud verò et celatum sit.

“ Sed haud tibi, Ulysses, exitium erit utique ex uxore ;

“ Valdè enim sapiensque est, et benè in mente consilia novit,

“ Filia Icarii, prudens Penelope. 445

“ Profectò quidem ipsam nuptam novam relinquebamus nos,

“ Abeuntes ad-bellum ; filius autem ei erat ad mamillam,

“ Infans, qui alicubi nunc sanè in virorum sedet numero,

“ Felix : certè enim eum pater charus videbit, ubi-venerit,

“ Et ille patrem amplectetur ; ut fas est. 450

“ Mea autem nè quidem filii me saturari uxor

“ Oculis permisit ; priùs nempè me occidit et ipsum.

“ Aliud verò tibi dicam, tu autem in mente reconde tuà ;

Ver. 438. — ἤρτυε.] Vide suprà ad δ', 771.

Ibid. — τηλόθ' ἔοντι.] Post hunc versum tres sequentes ex Scholiaste in Euripidis Orestem, ver. 249. inserit Barnesius :

Ἦς δὲ Κλυταιμνήστρη, λίπυσ' Ἀγαμέμνονα δῖον

Αἰγίσθῃ παράλιπτο, καὶ εἴλετο χεῖρον ἀκοίτην·

Ἦς Ἑλένη ἤσχυρι λίχος ξανθοῦ Μινελάου.

Quos, in Annotationibus ad locum Euripidis, Homero dignos arbitratur. Mihi (præterquam quòd hoc in loco supervacanei et importuni sint) fictitiū videntur, et recentiore ætate sapere.

Ver. 440. Τῷ νῦν μὴ ποτε καὶ σὺ γυναικί περ ἤπιος εἶναι.] Κάτω περιτυχῶν [δ' Ἀγαμέμνον] τῷ Ὀδυσσεῖ — παρακλιούται μηδέποτε πιστεύειν γυναικί, μηδέ οἱ ἐκφάσθαι περικὸν ἴσος. Καί τοι ἡ Κλυταιμνήστρα, οὐχ ὅτι γυνὴ ἦν, ταῦτα

διέθηκεν αὐτόν, ἀλλ' ὅτι πονηρά· καὶ οὐδὲν μᾶλλον οὐ χερὴ γυναικί ἤπιον εἶναι, ἢ ἀνδρί. Ἀλλ' εἶμαι τῶν περιπεσόντων ἕκαστος, ὅφ' οὐ πίπτοντι κακῶς, ἐκείνο μάλιστα ὑφοράται, καὶ προλιγυι φυλάττεισθαι τοῖς ἄλλοις. Dio, Orat. 74.

Ver. 442. — φάσθαι.] Barnesius edidit φᾶσθαι. Sed minùs rectè. Vide ad II. ζ', 471.

Ibid. — τὸ δὲ καὶ] Al. τὸ δὲ τοι.

Ver. 443. — ἔκ γε γυναικός.] Apud Eustathium, ἔκ γε γυναικός. Atque ita habet MS. à Tho. Bentleio collatus.

Ver. 446. — γι νήν.] Al. γινήν.

Ver. 448. — μιστ' ἀνδρῶν ἴζει ἀριθμῶν.] Τουτίστι, συντιμᾶται τοῖς ἀνδράσι, ἢ ἰν ἀνδράσι τιλείσσι τίτακται ἀξήθεις. Eustath.

Ver. 453. Ἄλλο δὲ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσι]

Sensibus hæc imis, res non est parva, reponas. Virg. Ecl. III, 54.

- Κρύβδην, μηδ' ἀναφανδὰ, φίλην ἐς πατρίδα γαῖαν
 Νῆα κατισχέμεναι· ἐπεὶ οὐκ ἔτι πιστὰ γυναιξίν. 455
 Ἄλλ' ἄγε μοι τόδε εἶπε, καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 Εἴπου ἔτι ζώντος ἀκούετε παιδὸς ἑμοῖο,
 Ἦ που ἐν Ὀρχομενῶ, ἢ ἐν Πύλῳ ἡμαθόεντι,
 Ἦ πευ παρ Μενελάῳ, ἐνὶ Σπάρτῃ εὐρείῃ·
 Οὐ γάρ πω τέθνηκεν ἐπὶ χθονὶ δῖος Ὀρέστης. 460
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβομένους προσέειπον·
 Ἀτρεΐδῃ, τί με ταῦτα διεΐρσαι; οὐδέ τι οἶδα,
 Ζῶει ὄγ', ἢ τέθνηκε· κακὸν δ' ἀνεμάλια βάζειν.
 Νῶϊ μὲν ὡς ἐπέεσσιν ἀμειβομένῳ στυγεροῖσιν
 Ἔσταμεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες. 465
 Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Πηληϊάδῳ Ἀχιλλῆος,
 Καὶ Πατροκλῆος, καὶ ἀμύμονος Ἀντιλόχοιο,
 Αἴαντός δ', ὃς ἄριστος ἔην εἰδὸς τε, δέμας τε,
 Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλεΐωνα.
 Ἔγνω δὲ ψυχὴ με ποδάκεος Αἰακίδαα, 470
 Καί ῥ' ὀλοφρομένη ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Σχέτλιε, τίπτ' ἔτι μείζον ἐνὶ φρεσὶ μήσεαι ἔργαν;

- “ Clam, neque palam, charam in patriam terram
 “ Navem appelle; quoniam non amplius fidendum est foeminis. 455
 “ Sed age mihi hoc dic, et verè narra,
 “ Sicubi adhuc viventem audiat filium meum,
 “ Sive alicubi in Orchomeno, sive in Pylo arenosâ,
 “ Sive alicubi apud Menelaum, in Spartâ latâ :
 “ Nondum enim mortuus est in terrâ nobilis Orestes. 460
 “ Sic dixit : at ego ipsum respondens allocutus sum :
 “ Atride, quid me haec interrogas ? neque enim quicquam scio,
 “ Vivatne ille, an mortuus sit : malum autem vana loqui.”
 “ Nos quidem sic verbis alternantes tristibus
 “ Stabamus dolentes, uberes lachrymas profundentes. 465
 “ Supervenit autem anima Pelidae Achillis,
 “ Et Patrocli, et eximii Antilochi,
 “ Ajacisque, qui praestantissimus erat formâque corporeque
 “ Caeterorum Danaorum, post eximum Pelidem.
 “ Agnovit autem me anima pedibus-velocis Aeacidæ, 470
 “ Et lamentans verba alata dixit :
 “ Generose Laërtiade, solers Ulysses,
 “ Infelix, quodnam adhuc majus in mente moliëris facinus.

Ver. 455. — οὐκ ἔτι πιστὰ γυναιξίν.]

— ἀπιστον ὡς γυναικίῳ γένος.
 Euripid. Iphig. in Taur. 1298.

Ἦς ἔστ' ἀπιστον ἡ γυναικεία φύσις
 Menand. ex incertis Comæd. Frag. 121.

Μηκέτι πιστὰ φέροισι γυναιξὶ δολοφρονησάσαις.
 Macedonius apud Antholog. Epigr. I, 19.

Vide et suprâ ad ver. 426.

Ver. 460. — πω.] Apud Eustathium,
 πω.

Ver. 466. Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Πηληϊάδῳ
 Ἀχιλλῆος.] Καὶ περὶ μὲν Ἀχιλλῆως, δὲ Ὀμη-
 ρος φιλεῖ ἐπὶ μάλιστα, ὡς ἡ Ἰλιάς ἰδύλωσε, διη-
 γύεται πλείονα. Eustath.

Πῶς ἔτλης αἰδῶσθε κατελθέμεν, ἔνθα τε νεκροὶ
 Ἄφραδέες ναίουσι, βροτῶν εἶδῶλα καμόντων ; 475
 Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλέος υἱέ, μέγα φέρτατ' Ἀχαιῶν,
 Ἥλθον Τειρεσίαο κατὰ χρέος, εἴ τινα βουλήν
 εἴποι, ὅπως Ἰθάκην ἐς παιπαλόεσσαν ἰκοίμην·
 Οὐ γάρ πω σχεδὸν ἦλθον Ἀχαιῖδος, οὐδέ πω ἀμῆς 480
 Γῆς ἐπέβην, ἀλλ' αἰὲν ἔχω κακά· σείο δ', Ἀχιλλεῦ,
 Οὔτις ἀνὴρ προπάρουθε μακάρτατος, οὔτ' ἄρ' ὀπίσσω·
 Πρὶν μὲν γάρ σε ζῶν ἐτίομεν, ἴσα θεοῖσιν,
 Ἀργεῖοι, νῦν αὖτε μέγα κρατέεις νεκύεσσι,
 Ἐνθάδ' ἐὼν τῷ μῆτι θανῶν ἀκαχίζευ, Ἀχιλλεῦ. 485
 Ὡς ἐφάμην· ὁ δέ μ' αὐτίκ' ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 Μὴ δὴ μοι θάνατόν γε παραύδα, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ·
 Βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν ἄλλῃ

- “ Quo-pacto ausus-es ad inferos descendere, ubi scilicet mortui
 ‘ Sensusum-expertes habitant, hominum simulachra defunctorum ? 475
 “ Sic dixit : at ego ipsum respondens allocutus sum :
 “ Achilles, Pelei filii, longè praestantissime Achivorum,
 “ Veni Tiresiae propter vaticinium ; si quod consilium
 “ Diceret, quo-pacto Ithacam ad asperam pervenirem
 “ Necdum enim prope veni Achaïam, necdum nostram 480
 “ Terram conscendi ; sed semper habeo mala : te verò, Achilles,
 “ Nullus vir majorum beatior, neque sanè posteriorum :
 “ Antea etenim te vivum honorabamus aequè ac deos,
 “ Argivi ; nunc rursùs latè imperas mortuis,
 “ Hic existens ; ideò neutiquam mortuus tristèris, Achilles. 485
 “ Sic dixi : ille autem me protinùs respondens allocutus est :
 “ Nè jam mihi mortem consolare, inclyte Ulysses :
 “ Mallem rusticus existens mercede-servire alii

Ver. 475. — εἶδῶλα καμόντων ;]

simulacraque luce carentum.

Virg. Georg. IV, 472. Lucret. lib. II, 39.

Ver. 477. ὦ Ἀχιλεῦ, Πηλῆος υἱέ.] Pronuntiabatur Πηλοῦς, vel Πηλιῦς. Cæterùm Barnesius edidit Πηλῆος υἱέ. Nec malè ; cùm et υἱά ; priorem aliàs corripit, et Πηλῆος præsertim sit dictio Ionica. Vide ad II. σ', 216.

Ver. 478. — κατὰ χρέος.] Ὅτι χρέος ; οὐ μόνον ἐπὶ ὀφειλῆς, — ἀλλὰ καὶ τὸ χρεῶδες πράγμα, καὶ αὐτὴ ἡ χρεῖα. Οἷον, “ Ἥλθον Τειρεσίαο κατὰ χρέος.” Τοῖς δὲ τὸ “ Τειρεσίαο κατὰ χρέος,” ἀντὶ τοῦ χρησµωδῆμα φασίν. Eustath. Quarum postrema potior interpretatio.

Ver. 481. — σείο δ', Ἀχιλλεῦ, Οὔτις ἀνὴρ προπάρουθε μακάρτατος.] Μακαριώτερος, εὐδαιμονιώτερος. Schol. Similiter apud Euripidem, notante Barnesio :

Nῦν δ' οὔτις ἄλλη δυστυχιστάτη γυνή

Ἐμῷ πέφυκεν —. Andromache, ver. 6.

Notandum autem apud utrumque Poetam aequè ferre potuisse verbum, μακάρτατος, δυστυχιστάτη. Similiter porrò Philemon apud Stobæum, Florileg. § 122.

Θανῶν ἄριστον ἐστίν, ἢ ζῆν ἀθλίως.

Ver. 483. — ἐτίομεν.] Vide ad II. δ', 257. et ὴ', 103.

Ver. 485. — θανῶν.] Legitur in nonnullis Editionibus (notante Henrico Stephano) θαναῶν. Quod ferri nequit.

Ver. 488. Βουλοίμην κ' ἐπάρουρος ἐὼν θητευέμεν &c.]

Τὸ φῶς τὸδ' ἀνθρώποισιν ἥδιστον βλέπειν,
 Τὰ νύκτι δ' οὐδὲν ; (Apud Stobæum, Florileg. § 120. Τὸ νύκτι οὐδὲν) μαινεται δ' ὅς ἐστι καλῶς
 Θανῶν κακῶς ζῆν κρείσσον ἢ θανῶν καλῶς.

Euripid. Iphig. in Aul. ver. 1250.

(Ubi in transcurso notandum, vocem καλῶς apud Euripidem, Attico videlicet ore proloquentem, priorem corripere ; id quod

Ἄνδρὶ παρ' ἀκλήρω, ᾧ μὴ βίотος πολὺς εἴη,

Ἡ πᾶσιν νεκύεσσι καταφθιμένοισιν ἀνάσσειν.

490

Ἄλλ' ἄγε μοι τοῦ παιδὸς ἀγαθοῦ μῦθον ἔνισπε,

Ἡ ἔπειτ' ἐς πόλεμον πρόμος ἔμμεναι, ἧὲ καὶ οὐκί.

Εἰπέ δέ μοι, Πηληϊὸς ἀμύμονος εἴ τι πέπυσσαι,

Ἡ ἔτ' ἔχει τιμὴν πολέσιν μετὰ Μυρμιδόνεσσιν,

Ἡ μιν ἀτιμάζουσιν ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε,

495

Οὐνεκά μιν κατὰ γῆρας ἔχει χεῖράς τε πόδας τε.

Οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ὑπ' αὐγὰς ἡελίοιο,

Τοῖος ἐὼν, οἷός ποτ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ

Πέφνον λαὸν ἄριστον, ἀμύναν Ἀργείοισιν.

Εἰ τοῖόσδ' ἔλθοιμι μίνυθά περ ἐς πατέρος δῶ,

500

Τῷ κε τέω στύξαιμι μένος καὶ χεῖρας ἀάπτους,

Οἱ κείνον βιόωνται, ἔργουσίν τ' ἀπὸ τιμῆς.

Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·

“ Viro inopi, cui haud victus multus esset,

“ Quàm omnibus manibus defunctis imperare.

490

“ Sed age mihi de filio meo generoso sermonem dic,

“ An pergat ad bellum inter-primos-pugnatoem esse, an et non.

“ Dic etiam mihi, de Peleo eximio si quid audiveris,

“ An adhuc teneat honorem multos apud Myrmidonas,

“ An ipsum despiciunt per Helladaque Phthiamque,

495

“ Eò-quod ipsum senium occupet manusque pedesque.

“ Non enim ego adjutor sum sub splendore Solis,

“ Talis existens, qualis olim in Trojà latà

“ Trucidabam populum fortissimum, propugnans pro Argivis.

“ Si talis venirem vel paulisper in patris domum,

500

“ Tum cuivis terribiliter-ostenderem meum robur et manus invictas,

“ Eorum, qui illum violant, arcentque ab honore.

“ Sic dixit : at ego ipsum respondens allocutus sum :

apud *Homerum*, cui ista loquendi ratio ignota, nusquam fit. Vide ad *Il.* β', 45.)

Πᾶς ἀνήρ, κᾶν δούλος ἦ τις, ἤδεται τὸ φῶς ὀρῶν.
Id. Orest. ver. 1523.

Quàm vellent æthere in alto

Nunc et pauperiem et duros perferre labores!
Æn. VI, 436.

Δῆλον δ' ὡς καρτεροῦσι πολλὴν κακοπάθειαν οἱ πολλοὶ τῶν ἀνθρώπων, γλιχόμενοι τοῦ ζῆν. *Aristot. de Republ. lib.* III. *cap.* 6. “ Una est catena, quæ nos alligatos tenet, amor “ vitæ.” *Seneca, Epist.* 26. sub fine. Πᾶς δὲ ἡ κτῆσις τῆς ἀρετῆς οὐδὲν ἐστὶν ὄφελος, ἀν μὴ καὶ ἐνεργῆ, φανερόν ———— καὶ τελευτῶς ἀχθεταί [ὁ Ἀχιλλεὺς] τῇ ἀπραξίᾳ, λέγων, “ Βουλοίμην κ' “ ἐπάρουρος ἔσθαι.” Καὶ ἐπιφέρει τὴν αἰτίαν, (*infra ver.* 497.) “ Οὐ γὰρ ἐγὼν ἐπαρωγὸς ἔσθαι.” *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 17. Cæterùm vituperat hunc *Homeri* lo-

cum *Plato de Republ. lib.* III. sub initio. Vide et *Lucianum, Dialog. Achilles et Antilochi.*

Ibid. ——— ἐπάρουρος.] Τὸ δὲ “ Βουλοίμην κ' “ ἐπάρουρος” διττὴν ἔχει γραφὴν. Ἡ γὰρ ἐπάρουρος, ὁ γῆν ἐργαζόμενος, εἶτε καὶ ἀπλῶς ἐπίγειος· ἢ τρισυλλάβως, πάρουρος, ὁ εἰς φυλακὴν τινὰ τεταγμένος μισθωτικῶς· Οὗτος γὰρ καὶ ὁ φύλαξ. *Eustath.*

Ibid. ——— θητεύμεν.] Ἐπὶ μισθῷ δουλείειν. *Schol.* Vide suprâ ad δ', 644.

Ver. 495. ——— ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε.] Ποιητικῶ δὲ τινὶ σχήματι συγκαταλέγειν τὸ μέρος τῷ ὅλῳ φασὶ τὸν Ὀμηρον ὡς τὸ, ——— ἀν' Ἑλλάδα τε Φθίην τε.” *Strabo, Geograph. lib.* VIII.

Ver. 501. Τῷ κε τέω στύξαιμι μένος καὶ χεῖρας.] Στυγητὸν ἀν καὶ Φρικτὸν ἐποίησα τὸ ἐμὸν μένος καὶ τὰς ἀπροσπελάστους χεῖρας τινὶ τῶν βιαζομένων τὸν Πηλεῖα. *Eustath.*

Ἦτοι μὲν Πηλῆος ἀμύμονος οὔτι πέπυσμαι·
 Αὐτάρ τοι παιδός γε Νεοπτολέμοιο φίλοιο 505
 Πᾶσαν ἀληθείην μυθήσομαι, ὥς με κελεύεις·
 Αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ κοίλης ἐπὶ νηὸς εἴσης
 Ἦγαγον ἐκ Σκύρου μετ' ἑκνήμιδας Ἀχαιοῦς.
 Ἦτοι ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην φραζοίμεθα βουλᾶς,
 Αἰεὶ πρῶτος ἔβαζε, καὶ οὐχ ἡμάρτανε μύθων· 510
 Νέστωρ τ' ἀντίθεος καὶ ἐγὼ νεϊκέσκομεν οἶω.
 Αὐτάρ ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην μαρνοίμεθ' Ἀχαιοί,
 Οὔποτε ἐς πληθὺν μένεν ἀνδρῶν, οὐδ' ἐν ὁμίλῳ,
 Ἄλλὰ πολὺ προθέεσκε, τὸ ὄν μένος οὐδενὶ εἶκων·
 Πολλοὺς δ' ἀνδρας ἔπεφνεν ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι· 515
 Πάντας δ' οὐκ ἂν ἐγὼ μυθήσομαι, οὐδ' ὀνομήνω,
 Ὅσπον λαὸν ἔπεφνεν ἀμύνων Ἀργείοισιν.
 Ἄλλ' οἶον τὸν Τηλεφίδην κατενήρατο χαλκῷ

- “ Profectò quidem de Peleo eximio nihil audivi ;
 “ Sed tibi de filio utique Neoptolemo charo 505
 “ Omnem veritatem dicam, ut me jubes :
 “ Ipse enim illum ego cavâ in navi aequali,
 “ Duxi ex Scyro ad benè-ocreatos Achivos.
 “ Profectò quando circa urbem Trojam inibamus consilia,
 “ Semper primus dicebat, et non aberrabat sermone : 510
 “ Nestorque deo-par et ego contendebamus soli.
 “ At quum circa urbem Trojam pugnabamus Achivi,
 “ Nunquam in multitudine manebat virorum, neque in turbâ,
 “ Sed longè præcurrebat, suo robore nulli cedens ;
 “ Multos autem viros trucidavit in asperâ pugnâ : 515
 “ Omnes verò non ego dixero, neque nominavero ;
 “ Quantum populum occideret propugnans pro Argivis.
 “ Sed quomodo Telephidem interfecerit ferro,

Ver. 506. — ἀληθείην.] Vide suprâ ad ἦ, 297.

Ver. 507. Αὐτὸς γάρ μιν ἐγὼ.] Narrat hoc Ulysses, quia (uti rectè annotavit Dna. Dacier) post Achillis mortem accidit. Quippè dum is in vivis erat, Trojæ obsidio non adfuit Neoptolemus.

Ver. 508. — ἐκ Σκύρου.] Σκῦρος δὲ, πόλις Δολοπίας. Schol.

Ver. 509. — Τροίην.] Eustathius in commentario citat, Τρώων. Quæ fortè et verior lectio.

Ver. 510. 511. 513. 514. — ἔβαζε — νεϊκέσκομεν — μένεν — προθέεσκε.] De Temporum horum Imperfectorum vi, vide ad Il. β', 221. et ὴ, 84.

Ver. 511. Νέστωρ τ' ἀντίθεος.] Al. Νέστωρ ἀντίθεος.

Ibid. — νεϊκέσκομεν.] Vulgati habent νεϊκέσκομεν. Quod videtur corruptum. Barnesius edidit νεϊκέσκομεν, sed nullâ auctori-

tate. Reperit autem idem Barnesius in duabus Editionibus νεϊκέσκομεν. Quam lectionem retinui, tum quia à vulgatâ parùm discrepat ; tum quia nonnihil firmari videtur ex Iliad. β', 555. ubi haud dissimili phrasi utitur Poeta :

Νέστωρ οἷος ἔριζεν ὁ γὰρ προγενέστερος ἦεν.

Ver. 512. Αὐτάρ ὅτ' ἀμφὶ πόλιν Τροίην μαρνοίμεθ' Ἀχαιοί.] Eustathius in commentario citat, Αὐτάρ ὅτ' ἐν σιδήῳ Τρώων μαρνοίμεθα χαλκῷ.

Ver. 513. Οὔποτε ἐς πληθὺν μένεν ἀνδρῶν.] Barnesius ex Eustathio edidit, Οὔποτε πότε ἐς πληθὺν. Rationibus, ut opinor, haud satis idoneis. Cæterùm MS. à Tho. Bentleio collatus habet, Οὔποτε ἐν πληθῷ μένεν ἀνδρῶν. Quæ optima lectio. Aptè enim respondit hoc sequenti, “ οὐδ' ἐν ὁμίλῳ,” firmaturque porro ex Iliad. χ', 458. ubi eandem ipsam phrasin usurpat Poeta.

Ἦρώ Εὐρύπυλον πολλοὶ δ' ἄμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
 Κήτειοι κτείνοντο, γυναῖαν εἵνεκα δῶρων 520
 Κεῖνον δὴ κάλλιστον ἴδον, μετὰ Μέμνονα δῖον.
 Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν, ὃν κάμ' Ἐπειὸς,
 Ἀργείων οἱ ἄριστοι, ἐμοὶ δ' ἐπὶ πάντ' ἐτέταλτο,
 Ἦμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν λόχον, ἠδ' ἐπιθεῖναι 525
 Ἐνθ' ἄλλοι Δαναῶν ἠγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
 Δάκρυά τ' ἀμόργνυντο, τρέμεν δ' ὑπὸ γυῖα ἐκάστου.
 Κεῖνον δ' οὔποτε πάμπαν ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,
 Οὔτ' ὠχρήσαντα χροῖα κάλλιμον, οὔτε παρειῶν
 Δάκρυ' ὁμοξάμενον· ὁ δέ με μάλα πόλλ' ἰκέτευεν
 Ἴππόθεν ἐξίμεναι· ξίφεος δ' ἐπεμαίετο κώπην, 530
 Καὶ δόρυ χαλκοβαρὲς, κακὰ δὲ Τρώεσσι μενοίνα.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,

“ Herōem Eurypylum ; multi autem circa eum socii
 “ Cetēi trucidabantur, muliebria propter dona ; 520
 “ Illum sanē pulcherrimum vidi, post Memnona nobilem.
 “ Caeterūm quum in equum conscendimus, quem fabricavit Epēus,
 “ Argivorum optimates, commissa mihi erant omnia,
 “ Et ut-aperirem densas insidias, et ut-concluderem :
 “ Hic alii Danaorum ductores, atque principes, 525
 “ Lachrymasque abstergebant, subtremebantque membra cujusque ;
 “ Illum autem nunquam omninō ego vidi oculis,
 “ Neque pallescentem corpore pulchro, neque à genis
 “ Lachrymas abstergentem : verūm is mihi multūm supplicabat
 “ Ab equo ut-exiret ; gladii autem prensabat capulum, 530
 “ Et hastam aere-gravem ; mala verō Trojanis moliebatur.
 “ Sed quando jam Priami urbem depopulati sumus excelsam,

Ver. 519. Ἦρώ.] *Al.* Ἦρω, et Ἦρωα.

Ibid. ——— πολλοὶ δ' ἄμφ' αὐτὸν ἑταῖροι
 Κήτειοι κτείνοντο.] Κήτειοι, τινὲς ἀπίδουσαν με-
 γάλοιο, παρὰ τὸ κῆτος· κρεῖσσον δὲ ἀποδιδόναι
 Μυσῶν ἔθνος τοὺς Κητείους. Ἦν γὰρ ὁ Τήλεφος
 Μυσίας βασιλεύς. Καὶ Ἀλκαῖος δὲ φησὶ τὸν
 Κήτειον, ἀντὶ τοῦ, Μυσόν. *Schol.* Vide *Strabo-*
ponem, Geograph. lib. XIII. pag. 915. al. 616.
 617.

Ver. 520. ——— γυναῖαν εἵνεκα δῶρων.]
 Ἔνιοι μὲν γυναῖα δῶρα ἀπίδουσαν τὴν χρυσῆν
 ἄμπελον, ἣν ἔχαρίζετο Ζεὺς Τρωῖ, ἀντὶ τῆς Γα-
 νυμήδους ἀρπαγῆς, ἥτις κατὰ διαδοχὴν μετέπε-
 σεν εἰς Πριάμον. Οὐδὲν δὲ τούτων οἶδεν Ὀμηρος.
 Κρεῖσσον δὲ ἀποδιδόναι, ὡς ὑπίσχετο Πριάμος
 τῷ Εὐρύπυλῳ μίαν τῶν θυγατέρων δῶσειν γυναῖ-
 κα, ὡς καὶ Ὀθρυονεῖ [*Il. v. 368.*] ὑπίσχετο
 Ἐν δὲ ἄλλῳ τῶν δούλωντων δῶρων τῇ Εὐρύπυλου
 γυναικὶ ὑπὸ Πριάμου, ἴσα πείσῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς
 ἄκοντα ἐπιστρατεύουσι συμμαχήσοντα τοῖς Τρω-
 σίν. *Schol.*

Ver. 522. Αὐτὰρ ὅτ' εἰς ἵππον κατεβαίνομεν.]

Ἔστι καὶ ἡ Ἐμφασίς, ἥπερ δι' ὑπονοίας ἐπίτασιν
 τοῦ λεγομένου παρίστησιν· οἶον, “ Αὐτὰρ ὅτ' εἰς
 “ ἵππον κατεβαίνομεν, ὃν κάμ' Ἐπειὸς.” Ἐν
 γὰρ τῷ “ κατεβαίνομεν” τὸ μέγεθος τοῦ ἵππου
 ἐμφαίνει. *Dionys. Halicarn.* περὶ τῆς Ὀμήρου
 ποιήσεως, § 7. sub fine. Vide supra ad δ'
 272.

Ver. 524. Ἦμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν λόχον,
 ἠδ' ἐπιθεῖναι.] Sic *Il.* ε', 751. 9', 395.

Ἦμὲν ἀνακλῖναι πυκινὸν λόχον, ἠδ' ἐπιθεῖναι.

Ibid. ἀνακλῖναι.] Vide ad *Il.* α', 309. 314
 et 338.

Ver. 526. ——— τρέμεν δ'.] *Al.* τρέμον 9'.

Ver. 528. ——— παρειῶν.] *Al.* παρειῶν
 Quod eodem modo pronuntiandum.

Ver. 529. ——— ὁ δέ με μάλα πόλλ' ἰκέ-
 τευεν Ἴππόθεν ἐξίμεναι.] Τὸ δὲ, “ Ἴππόθεν ἐξί-
 μεναι,” γράφεται καὶ, ἐξίμεναι, ἀντὶ τοῦ ἰκτιμ-
 ψαι *Eustath.*

Ibid. ——— ἰκέτευεν.] *Al.* ἐπίτελλον.

Ver. 530. ——— ἐξίμεναι.] *Al.* ἐξίνας.

Μοῖραν καὶ γέρας ἔσθλὸν ἔχων ἐπὶ νηὸς ἔβαινε
 Ἀσκηθῆς, οὐτ' ἄρ' βέβλημένος ὄξει χαλκῶ,
 Οὐτ' αὐτοσχεδίην οὐτασμένος· οἶά τε πολλὰ
 Γίνεται ἐν πολέμῳ· ἐπιμιῖξ δέ τε μαίνεται Ἄρης.

Ὡς ἐφάμην· ψυχὴ δὲ ποδώκεος Αἰακίδαο
 Φοῖτα, μακρὰ βιβῶσα, κατ' ἀσφοδελὸν λειμῶνα,
 Γηθοσύνη, ὃ οἱ υἱὸν ἔφην ἀριδείκετον εἶναι.

Αἱ δ' ἄλλαι ψυχαὶ νεκρῶν κατατεθνεϊῶτων
 Ἔστασαν ἀχνύμεναι, εἴροντο δὲ κῆδὲ ἑκάστη.
 Οἷη δ' Αἴαντος ψυχὴ Τελαμωνιάδαο
 Νόσφιν ἀφεστήκει, κεχολωμένη εἵνεκα νίκης,
 Τὴν μιν ἐγὼ νίκησα, δικαζόμενος παρὰ νηυσὶ,
 Τεύχεσιν ἀμφ' Ἀχιλῆος· ἔθηκε δὲ πότνια μήτηρ·
 Παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν καὶ Παλλὰς Ἀθήνη.

“ Portionem et munus eximium habens, navem conscendebat

“ Incolumis, neque eminùs-ictus acuto aere,

“ Neque cominùs vulneratus ; uti saepiùs

535

“ Fit in bello ; permistè etenim furit Mars.

“ Sic dixi : anima autem pedibus-celeris Aeacidae

“ Abibat magnis-passibus gradiens per herbosum pratum,

“ Laeta, quòd ei dixisset filium egregium esse.

“ Aliae verò animae mortuorum defunctorum

540

“ Stabant moerentes, narrabantque dolores unaquaeque.

“ Sola autem Ajacis anima Telamonii,

“ Longè absistebat, irata propter victoriam,

“ Quà ipsum ego vici, iudicio-contendens apud naves,

“ Pro armis Achillis ; proposuit autem veneranda mater :

545

“ Filii autem Trojanorum judicârunt et Pallas Minerva.

Ver. 534. 535. — οὐτ' ἄρ' βέβλημένος

— Οὐτ' αὐτοσχεδίην οὐτασμένος.] Ἐν τῇ τῶν
 “ οὐτε βέβλημένος, οὐτε αὐτοσχεδίην οὐτασμένος,”
 διαφορᾷ, ὡς καὶ ἐν ἄλλοις, φαινεται τοῦ τι πῶρρω-
 θεν βάλλεσθαι, καὶ τοῦ ἐγγύθεν οὐτάζεσθαι. Eus-
 tath. Vide ad II. ε', 86.

Ver. 536. — ἐπιμιῖξ δέ τε μαίνεται Ἄρης.]

Ξυνὸς Ἐνυάλιος, καὶ τι πτανίοντα κατίκτα.

Iliad. σ' 309.

Ver. 537. — ποδώκεος Αἰακίδαο.] Vide
 ad II. α', 58.

Ver. 538. Φοῖτα, μακρὰ βιβῶσα.] Al. “ Ὠ-
 χιτο μακρὰ βιβῶσα.

Ibid. et ver. 572. — κατ' ἀσφοδελὸν λει-
 μῶνα.] Ἀσφοδιλῶδη ἀσφῶδιλος δι' ἰστί βοτάνη
 ὁμοία σκίλλη. Schol. Ἀσφῶδιλος μιν γὰρ
 προσηγορεύοντες, το φυτὸν, κατὰ Ἐρίνοιον Φί-
 λωνα· ἀσφῶδιλος δὲ ὄξύτινος, ὃ αὐτοῦ τόπος.
 Eustath. Similiterque Suidas in voce ἀσφῶδι-
 λός.

Ver. 539. Γηθοσύνη.] Al. Γηθοσύνη. Vide
 ad II. ν', 29.

Ver. 545. — κεχολωμένη εἵνεκα νίκης.]

Κάμοι γὰρ ἦν τοῦ οὗτος ἔχθιστος στρατοῦ,
 Ἐξ οὗ κράτιστα τῶν Ἀχιλλείων ὄπλων.

Ulysses apud Sophoclem, Ajax, ver. 1553.

Ver. 546. Παῖδες δὲ Τρώων δίκασαν.] Multò
 minore invidiâ ad Trojanos refertur hoc
 iudicium, quàm ad Græcorum duces et
 proceres, uti apud recentiores: “ *Consedere*
 “ *duces &c.*” Ovid. *Metam. lib. XIII. ver. 1.*
 Φυλαττόμενος ὁ Ἀγαμέμνων τὸ δόξει θάτερον
 χαρίσασθαι τῶν περὶ τῶν Ἀχιλλείων ὄπλων
 ἀμφοισθητόντων, αἰχμαλώτους τῶν Τρώων ἀγα-
 γῶν, ἠρώτησεν ὑπὸ ἰσοπέρου αὐτῶν οἱ Τρῶες
 [Ita edidit Barnesius ; Vulgg. τῶν Τρώων]
 μᾶλλον ἐλυπήθησαν. Εἰπόντων δὲ τὸν Ὀδυσσεύς
 τῶν αἰχμαλώτων, δηλαδὴ ἐκίοντο εἶναι τὸν ἀριστον
 κρίναντες, τὸν πλεῖστον λυπήσαντα τοὺς ἰχθέρους,
 ἴδσαν ἑὸς τῶ Ὀδυσσεὶ τὰ ὄπλα. Schol.

Ibid. — καὶ Παλλὰς Ἀθήνη] Τουτίστι φερό-
 νησις· κατ' ἦν καὶ περιγίνετο τοῦ ἀνδρῶν Αἴαντος
 ὁ συνιστὸς Ὀδυσσεύς· καὶ διὰ τοῦτο τῇ Ἀθηνᾷ φίλ-
 ταιος. Eustath.

- Ὡς δὴ μὴ ὄφελον νικᾶν τοιῶδ' ἐπ' ἀέθλω.
 Τοίην γὰρ κεφαλὴν ἔνεκ' αὐτῶν γαῖα κατέσχευ,
 Αἴανθ', ὃς πέρι μὲν εἶδος, πέρι δ' ἔργα τέτυκτο
 Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα. 550
 Τὸν μὲν ἐγὼν ἐπέεσσι προσηύδαυ μιλιχίοισιν.
 Αἴαν, παῖ Τελαμῶνος ἀμύμονος, οὐκ ἄρ' ἔμελλες
 Οὐδὲ θανὼν λήσεσθαι ἐμοὶ χόλου, εἴνεκα τευχέων
 Οὐλομένων; τὰ δὲ πῆμα θεοὶ θέσαν Ἀργείοισιν.
 Τοῖος γάρ σφιν πύργος ἀπάλεο· σείο δ' Ἀχαιοὶ 555
 Ἴσον Ἀχιλλῆος κεφαλῇ Πηληϊάδαο,
 Ἀχνύμεθα φθιμένοιο διαμπερές· οὐδέ τις ἄλλος
 Αἴτιος, ἀλλὰ Ζεὺς Δαναῶν στρατὸν αἰχμητῶν
 Ἐκπάγλως ἤχθηρε· τεῖν δ' ἐπὶ μοῖραν ἔθηκεν.
 Ἄλλ' ἄγε δεῦρο, ἄναξ, ἵν' ἔπος καὶ μῦθον ἀκούσης 560
 Ἡμέτερον· δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγήνορα θυμόν.

“ Utinam sanè non debuissem vincere tali in certamine :

“ Tale enim caput ob ista arma terra detinuit,

“ Ajacem, qui praestantissimus quidem formâ, praestantissimus et rebus-gestis fuit

“ Caeterorum Danaorum, post eximium Pelidem. 550

“ Illum quidem ego verbis alloquebar blandis :

“ Ajax, filii Telamonis eximii, nonne ergò eras

“ Nè mortuus quidem obliturus mihi irae, ob arma

“ Perniciosâ? illa autem perniciem dii fecerunt Argivis :

“ Talis enim ipsis turris periisti; propter te autem Achivi, 555

“ Aequè-ac propter Achillis caput Pelidae,

“ Dolemus defunctum penitens : neque quisquam alius

“ In-culpâ-est; sed Jupiter Danaorum exercitum bellicosorum

“ Gravitèr odit; tibi verò fatum imposuit.

“ Sed age huc-veni, rex, ut verbum et orationem audias 560

“ Nostram; doma autem robur et generosum animum.

Ver. 549.— πῆρι μὲν εἶδος.] Barnesius, minimè ignarus quâ ratione vocula μὲν producat, malè tamen; “ Iambus,” inquit, “ haud ineptè stare possit in Tertio loco.” Quod in hujusmodi carmine (ut opinor) ferri nequit. Vide autem ad *Il. á*, 51.

Ver. 550. Τῶν ἄλλων Δαναῶν, μετ' ἀμύμονα Πηλείωνα.] Similiter *Ulysses* apud *Sophoclem*, de eodem *Ajace* :

Ἄλλ' αὐτὸν ἔμπας ὄντ' ἐγὼ τοιοῦδ' ἐμοί,
 Οὐκ ἂν γ' ἀτιμάσαιμ' εἴ, ὥστε μὴ λέγειν,
 Ἐν ἄνδρ' ἰδεῖν ἄριστον Ἀργείων ὅσος
 Τροίαν ἀμφικόμεθα, πλὴν Ἀχιλλείως.

Sophocl. Ajax, ver. 1355.

Vide et suprâ ad ver. 309.

Ver. 551.— ἐπέεσσι προσηύδαυ μιλιχίοισιν.]

Talibus *Aeneas* ardentem et torva tuentem

Lenibat dictis animum —. *Aen. VI*, 467.

Ver. 553.— λήσεσθαι.] Vide suprâ ad ver. 101.

Ver. 559.— τείν.] *Al. τείν.*

Ver. 560. Ἄλλ' ἄγε δεῦρο, ἄναξ, ἵν' ἔπος.]

Siste gradum, teque aspectu ne subtrabe nostro.

Quem fugis? extremum fato quod te alloquor, hoc est. *Aen. VI*, 465.

Caeterum *Plutarchus*, *Symposiac. lib. IX. Probl. 5.* citat, Ἄλλ' ἴθι δεῦρο, ἄναξ, &c.

Ver. 561.— δάμασον δὲ μένος καὶ ἀγήνορα θυμόν.] Apud *Plutarchum*, loco suprâ citato, καὶ ἀπειρία θυμόν.

— animum rege; qui, nisi paret, Imperat: hunc frenis, hunc tu compesce catenâ.

Horat. Epist. lib. I. ii. 62.

— χαλίνου δ' ἄγειον ὀργήν.

Phocylides, ποίημα νοβητικόν, ver. 52.

- “Ὡς ἐφάμην· ὁ δὲ μ’ οὐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ’ ἄλλας
 Ψυχὰς εἰς Ἐρεβος νεκύων κατατεθνεϊώτων.
 Ἐνθα χ’ ὁμῶς προσέφη κεχολωμένος, ἢ κεν ἐγὼ τὸν,
 Ἀλλὰ μοι ἤθελε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι φίλοισι 565
 Τῶν ἄλλων ψυχὰς ἰδέειν κατατεθνεϊώτων.
 Ἐνθ’ ἦτοι Μίνωα ἴδον, Διὸς ἀγλαὸν υἱὸν,
 Χρύσειον σκῆπτρον ἔχοντα, θεμιστεύοντα νεκύεσσιν,
 Ἥμενον· οἱ δὲ μιν ἀμφὶ δίκας εἶροντο ἀνακτα,
 Ἥμενοι, ἔσταότες τε, κατ’ εὐρυπυλῆς Ἀΐδος δῶ. 570
 Τὸν δὲ μετ’, Ὠρίωνα πελώριον εἰσενόησα
 Θῆρας ὁμοῦ εἰλεῦντα, κατ’ ἀσφοδελὸν λειμῶνα·
 Τοὺς αὐτὸς κατέπεφνεν ἐν ῥιπόλοισιν ὄρεσσι,
 Χερσὶν ἔχων ῥόπαλον παγχάλκεον, αἰὲν ἀαγές.
 Καὶ Τιτυὸν εἶδον, γαίης ἐρικυδέος υἱὸν, 575

“ Sic dixi : ille verò mihi nihil respondit ; ibat autem ad alias
 “ Animas in Erebum mortuorum defunctorum.
 “ Ibi tamen me allocutus fuisset iratus, aut ego ipsum,
 “ Sed mihi volebat animus in pectore charo 565
 “ Aliorum animas videre defunctorum.
 “ Ibi sanè Minöem vidi, Jovis illustrem filium,
 “ Aureum sceptrum tenentem, jus-dicentem mortuis,
 “ Sedentem : illi verò circa ipsum causas dicebant regem,
 “ Sedentes, stantesque, per amplam-portis Plutonis domum. 570
 “ Post hunc autem, Orionem ingentem animadverti
 “ Feras simul agitantem per herbosum pratium ;
 “ Quas ipse occiderat in desertis montibus,
 “ Manibus tenens clavam totam-aeream, semper infrangibilem.
 “ Et Tityum vidi, terrae gloriosae filium, 575

Ver. 562. — ὁ δὲ μ’ οὐδὲν ἀμείβετο, βῆ δὲ μετ’ ἄλλας.]

Illa solo fixos oculos adversa tenebat ;
 Nec magis incepto vultum sermone mo-
 vetur,
 Quàm si dura silex, aut stet Marpesia
 cautes.
 Tandem proripuit sese, atque inimica re-
 fugit
 In nemus umbriferum. — *Æn.* VI, 469.

Καὶ φωνῆς δίχα θανμάζεται ποτε ψιλὴ καθ’
 ἑαυτὴν ἢ ἔννοια, δι’ αὐτὸ τὸ μιγαλόφρον· ὡς τοῦ
 Αἴαντος ἐν νεκυία σιωπῇ, μίγα καὶ πάντες ὑψη-
 λότερον λόγου. *Longinus, de Sublimitate, § 9.*

Καὶ τῆς ἄγαν γὰρ ἰστί που σιγῆς βάρος.

Sophocli. Antigone. ver. 1270.

Ver. 564. Ἐνθα χ’ ὁμῶς προσέφη.] *Barnesius*, nullis allatis codicibus, de suo edidit,
 Ἐνθα μ’ ὁμῶς προσέφη· particulamque istam
 χ’ propter sequentem, ἢ κεν ἐγὼ τὸν, super-
 vacaneam contendit. Atqui postulat (ut o-
 pinor) sententia, ut voci προσέφη præcedat
 particula καί.

Ver. 567. Ἐνθ’ ἦτοι Μίνωα ἴδον, — — — θε-
 μιστρεύοντα νεκύεσσιν.]

Nec verò hæ sine sorte datæ, sine iudice,
 sedes :
 Quæsitur Minos urnam movet ; ille si-
 lentum
 Conciliumque vocat, vitasque et crimina
 discit. *Æn.* VI, 431.

Ver. 568. — — — θεμιστεύοντα νεκύεσσιν.]
Strabo, Geograph. lib. II. citat, indè que edidit
Barnesius, νεκύεσσιν. Quo modo scilicet et
 νεκύεσσιν pronuntiabatur. Vide ad *Il.* π’,
 321. 526.

Ver. 571. — — — Ὠρίωνα πελώριον εἰσενόη-
 σα.] Vide *Diodorum Siculum, Hist. lib. IV.*
 ipso fine ; et supra ad *ver. 309.*

Ver. 575. Καὶ Τιτυὸν εἶδον, &c.]

Nec non et Tityon, Terræ omniparentis
 alumnus,
 Cernere erat ; per tota novem cui jugera
 corpus
 Porrigitur : rostroque immanis vultur
 obunco.

Κείμενον ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα·
 Γῦπε δέ μιν ἐκάτερθε παρημένα ἥπαρ ἔκειρον,
 Δέρτρον ἔσω δύνοντες· ὁ δ' οὐκ ἀπαμύνητο χερσὶ·
 Λητὰ γὰρ ἤλκησε, Διὸς κυδρὴν παράκοιτιν,
 Πυθᾶδ' ἐρχομένην, διὰ καλλιχόρου Πανοπῆος.

580

Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον, χαλέπ' ἀλγέ' ἔχοντα,

“ Jacentem in solo ; is verò per novem jacebat jugera :

“ Vultures autem ipsum utrinque assistentes jecur rodebant,

“ In viscera penetrantes ; ille autem non propulsabat manibus :

“ Latonae enim vim-intulit, Jovis gloriosae conjugii,

“ Ad-Pytho eunti, per amoenum Panopæum.

“ Et sanè Tantalum vidi, graves dolores subeuntem,

580

Immortale jecur tondens, fœcundaque
 pœnis [sub alto
 Viscera, rimaturque epulis, habitatque
 Pectore: nec fibris requies datur ulla
 renatis. *Æn. VI, 595.*

Nec Tityon volucres ineunt Acheronte
 jacentem ;

Nec, quod sub magno scrutentur pecto-
 re, quidquam

Perpetuam ætatem poterunt reperire
 profectò, [tet ;

Quamlibet immani projectu corporis ex-
 Qui non sola novem dispensis jugera
 membris

Obtineat &c. _____

Lucret. lib. III. ver. 997.

Viscera præbebat Tityos lanianda, no-
 vemque

Jugeribus distentus erat. _____

Ovid. Metam. lib. IV. ver. 456.

Porrò *Scaliger Virgiliùm*, loco suprâ ci-
 tato, *Homero* longè superiore contendit :
 “ Quanto item,” inquit, “ post se reliquit
 “ [*Virgilius Homerum*] in Tityi historiâ. —
 “ Jam hinc apparet victoria. Quid enim
 “ ἔσω δύνοντες δέρτρον, cum illis, *immortali*,
 “ et *tondens*, et — *fœcundaque pœnis Viscera*,
 “ et *rimaturque epulis, habitatque sub alto*
 “ *Pectore.* — Illa verò, quæ? — *nec*
 “ *fibris requies datur ulla renatis.*” *Poetic. lib.*
V. cap. 3. Atqui suâ pulchritudine non ca-
 ret simplicior illa *Homeri* elocutio ; et mag-
 nam insuper vim habet istud “ ὁ δ' οὐκ ἀ-
 “ *παμύνητο χερσὶ,*” *ver. 578.* à *Virgilio* om-
 missum. Vide et *infra* ad *ver. 576.*

Ver. 576. Κείμενον ἐν δαπέδῳ· ὁ δ' ἐπ' ἐννέα
 κεῖτο πέλεθρα.] Ἐνταῦθα [ἐν τῷ Πανοπεῖ] ἐπὶ
 τῇ χωράδῳ Τιτυοῦ μῆμα ἐστὶ, περίοδος μὲν τοῦ
 χωματός τρίτον μάλιστα του σταδίου. Τὸ δὲ
 ἐπ. 5 ἐστὶν ἐν Ὀδυσσεΐα· “ Κείμενον ἐν δαπέδῳ
 “ ὁ δ' ἐπ' ἐννέα κεῖτο πέλεθρα.” Οὐκ ἐπὶ μί-
 γθει πεποιθῆσθαι τοῦ Τιτυοῦ φασὶν, ἀλλ' ἔνθα ὁ
 Τιτυὸς ἐτίθη, πλείρα ἐννέα εἶναι τῷ χωρίῳ.
Pausan. lib. X. cap. 4.

Iliad. — πέλεθρα.] Πλείρα, ἀπὸ πλείρου,
 ὃ ἐστὶ ἕκτον μέρος σταδίου. *Schol.*

Ver. 577. Γῦπε δέ μιν ἐκάτερθε.] Τὸν γε
 μὴν Τιτυὸν ἐρασθέντα τῶν Διὸς γάμων, ἀφ' οὗ
 μέρους ἤζατο νοῦν, εἰς τοῦτο ὀφίσταται κολαζό-
 μενον. “ Γῦπε δέ μιν ἐκάτερθε παρημένα ἥπαρ
 “ ἔκειρον, — Λητὰ γὰρ εἰλκυσε Διὸς κυδρὴν
 “ παράκοιτιν” “ Ὅσπερ δὲ οἱ νομοθεταὶ τοὺς
 πατρούπτας χειροκοποῦσι, τὸ δυσσεβῆσαν αὐ-
 τῶν μέρος ἐξαιρέτως ἀποτίμνοντες, οὕτως Ὀμη-
 ρος ἐν ἥπατι κολάζει τὸν δι' ἥπαρ ἀσεβήσαντα.
Heraclid. Pontic.

Ver. 578. Δέρτρον ἔσω δύνοντες.] Δέρτρον,
 ἥτοι τὴν ὑπὸ τὴν σάρκα πιμελὴν, ἣ τὸν ὑπο-
 κείμενον τῷ ἥπατι ἕμεινα· εἶναι δὲ ἀπέδουσαν τὸ
 λεγόμενον ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ἥτρον ἐν δὲ ἄλλῳ,
 τὴν δορᾶν. *Schol. Etymologicon Magnum* au-
 tem vocem Δέρτρον potiùs exponendam vult
 ῥάμφος· quam interpretationem secuti *Barnesius*
aliique, vertunt, “ *Rostrum intromit-*
 “ *tentes.*” Verùm, ut rectè observat *Du-*
portus ad *Theophrasti Characteres*, vox δύνειν

“ nunquam hoc modo, sc. transitivè, sumi-
 “ tur à Poetâ ; neque unquam δύνειν dixit
 “ pro demittere, vel immittere, vel immer-
 “ gere ; sed vel pro induere, vel pro subire,
 “ vel ingredi, intransitivè. Δέρτρον igitur
 “ erit quod vultures subeunt et ingrediun-
 “ tur, non solum illud quod rostris suis
 “ tundunt et fodiant et dilaniant.” *Prælect.*
cap. 4.

Ver. 579. — ἤλκησε.] Apud *Heracli-*
dem Ponticum, loco suprâ citato, εἰλκυσε.

Ver. 580. Πυθᾶδ' ἐρχομένην.] Πυθᾶ, πόλις
 τῆς Φωκίδος. *Schol.*

Ibid. — διὰ καλλιχόρου Πανοπῆος.] Πα-
 νόπη, πόλις Φωκίδος. *Schol.* Vide et *Pausa-*
niam, lib. X. cap. 4.

Ver. 581. Καὶ μὴν Τάνταλον εἰσεῖδον, χα-
 λέπ' ἀλγέ' ἔχοντα.] Τάνταλος, ὁ Διὸς καὶ Πλευ-
 τοῦ, συνδιατρέφων τοῖς θεοῖς καὶ συνισθόμενος
 αὐτοῖς, ἀπλήστως διατίθη· κλίψας γὰρ τὸ νέκ-
 ρα καὶ τὴν ἀμβροσίαν, οὐκ ἔχον αὐτῶν, ἔδωκε τοῖς
 ἐμῆλιξιν ἐφ' οἷς ἀγανακτήσαντα τὸν Δία ἐκβα-
 λῆν αὐτὸν τῆς ἐν οὐρανῷ διαίτης, καὶ ἐξαρτίσας
 ἐπ' ὄρους ὑψηλοῦ, ἐκδιδόμενον τῶν χειρῶν καὶ τῆν

Ἔσταότ' ἐν λίμνῃ· ἢ δὲ προσέπλαζε γενεΐῳ·
 Στεῦτο δὲ διψῶων, πῖεειν δ' οὐκ εἶχεν ἐλέσθαι·
 Ὅσσάκι γὰρ κύψει ὁ γέρον, πῖεειν μενεαίνων,
 Τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκειτ' ἀναβροχέν· ἀμφὶ δὲ ποσσὶ 585
 Γαῖα μέλαινα φάνεσκε, καταζήνασκε δὲ δαίμων.
 Δένδρεα δ' ὑψιπέτηλα κατακρηῆθεν χέε καρπὸν,
 Ὅγχυαι, καὶ ροιαί, καὶ μηλέαι ἀγλαόκαρποι,
 Συκαῖ τε γλυκεραὶ, καὶ ἐλαῖαι τηλεθώσαι·

Stantem in lacu; hic autem attingebat ad mentum:

Videbatur verò is sitiendi similis; ad-bibendum autem non poterat capere:

Quoties enim inclinaret-se senex, bibere cupiens,

Toties aqua peribat absorpta; circa autem pedes

585

Terra nigra apparebat, arefaciebat nempe deus.

Arbores porro proceræ à-capite fundebant fructum,

Pyri, et mali-punicæ, et mali pulchrum-fructum-ferentes,

Ficusque dulces, et oleæ virentes:

Σίσυλον, ἔθα ἐκεκῆδευτο, [Ita ex MS. Barnesius: *Al. ἐκεκῆδισατο*,] ἀνατρέψαι. Ἡ ἱστορία παρὰ Ἀσκληπιάδῃ. Schol. Vide et *Athenæum*, lib. VII. cap. 6. qui fabulam hanc paulò aliter refert.

Nec miser impendens magnum timet ære saxum

Tantalus, ut fama est, cassâ formidine torpens.

Lucret. lib. III. ver. 994.

Ibid.——χαλίπ' ἄλγε' ἔχοντα.] *Eustathius* in commentario citat, κρατέρ' ἄλγε' ἔχοντα. Ex versu, ut videtur, infra 592.

Ver. 582. Ἔσταότ'.] *Al.* Ἔσταότ'. Notante *Eustathio*.

Ibid.——ἢ δὲ προσέπλαζε γενεΐῳ.]

——epulæque ante ora paratæ.

Æn. VI, 604.

Cæterùm *Sextus Empiricus adversus Mathematicos*, lib. I. cap. 13. et iterùm, lib. VIII. citat, προσέκλυζε γενεΐῳ.

Ver. 583. Στεῦτο δὲ διψῶων.] Ἰστατο νῦν ἐπὶ τῶν ποδῶν κίχρηται δὲ τῷ λίξι ὁ Διασκευαστῆς παρὰ τὴν τοῦ Ποιητοῦ συνήθειαν. Schol. Similiter et *Eustathius*: Rectiùs autem, ut opinor, de voce Στεῦτο *Mericus Casaubonus*: "Est," inquit, "in isto verbo (ut alibi pluribus) animi gestientis, et aliquid cupidè molientis, per externos gestus indicatio." — Hoc igitur vult Poeta his verbis: "eam fuisse Tantalì, seu in pedes erectè sive alio quocunque gestu, (ut de pugilibus olim loqui soliti,) προσβολὴν, ut ardentissimam sitim præ se ferret." *De nuperâ Homeri Editione, Dissertat. I.* Atque hoc ferè sensu usurpari videtur vox Στεῦται, *Iliad. γ', 83.*

Στεῦται γάρ τι ἔπος ἰρίων κορυβαίολις Ἐκτωρ. *Tom. I.*

Vide et *Il. β', 597. í, 241. σ', 191.* item *Etymologicon Magnum*, in voce Στεῦται.

Ver. 584. 585. Ὅσσάκι γὰρ κύψει ὁ γέρον——, Τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκειτ'.]

—— Tibi, Tantale, nullæ

Deprenduntur aquæ; quæque imminet, effugit arbos.

Ovid. Metam. lib. IV. ver. 458.

Tantalus à labris sitiens fugientia captat Flumina——. *Horat. Serm. lib. I. i. 68.*

Ver. 584. 590.—— κύψει ὁ γέρον,—— ἰθύσει ὁ γέρον.] Vulgati habent κύψει,—— ἰθύσει. *Henricus Stephanus* autem legendum censet, κύψει γέρον,—— ἰθύσει γέρον. Quod, uti ipse annotat, cum sequentibus ἀπολίσκετο et βίπτασκε aptius congruit. Rectè itaque (ut opinor), et ad vulgatam lectionem quàm proximè edidit *Barnesius*, κύψει ὁ γέρον,—— ἰθύσει ὁ γέρον. Et MS. à *Tho. Bentleio*, collatus híc habet κύψει.

Ver. 585. Τοσσάχ' ὕδωρ ἀπολέσκειτ' ἀναβροχέν.] Aquæ subitam absorptionem aptissimè depingit, et quasi ob oculos ponit hic versus. Vide ad *Il. γ', 357. 363.* et infra ad *ver. 595.*

Ibid.—— ἀπολίσκετ'.] Apud *Eustathium*, ἀπόλισκιν. Minùs rectè.

Ibid.—— ἀναβροχέν.] Ita ex *Editione Cantabrigiensi* et ex *Hesychio* edidit *Barnesius*. Atque ita in commentario citat *Eustathius*. *Al.* ἀναβροχθίν, et ἀναβροχίν.

Ver. 586.—— καταζήνασκε.] Κατιζήνασκιν ἄζη γὰρ, ἢ ξηρασία. Schol.

Ver. 588. Ὅγχυαι.] *Barnesius* alii que habent Ὀχυαι. Vide suprâ ad ἦ, 115.

Ibid.—— μηλέαι ἀγλαόκαρποι.] Vide suprâ ad ἦ, 115.

Ver. 589. Συκαῖ τε γλυκεραὶ, καὶ ἐλαῖαι τηλεθώσαι.] Vide suprâ ad ἦ, 116.

Τῶν ὀπότ' ἰθύσει ὁ γέραν ἐπὶ χερσὶ μάσασθαι, 590
 Τάσδ' ἄνεμος ρίπτασκε ποτὶ νέφεα σκίοέντα.

Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον, κρατέρ' ἄλγέ' ἔχοντα,
 Λᾶαν βαστάζοντα πελώριον ἀμφοτέρησιν·

Ἵητοι ὁ μὲν, σκηριπτόμενος χερσὶν τε ποσὶν τε,
 Λᾶαν ἄνω ᾤθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι 595

Ἄκρον ὑπερβαλέειν, τότε ἀποστρέψασκε κραταίῃς
 Αὔτις, ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδῆς.

Quas quum rectà-pergeret senex manibus prehendere,
 Eas ventus dispellebat in nubes obscuras.

590

Et profectò Sisyphum aspexi, duros dolores patientem,
 Lapidem gestantem ingentem utrâque-manu :

Sanè ille quidem innixus manibusque pedibusque

Lapidem sursùm pellebat ad cacumen ; sed quando erat

595

Summum superaturus, tunc repulsabat potens-vis

Rursùs, deinde in solum volvebatur lapis immanis.

Ver. 591. — ρίπτασκε.] Eustathius in commentario citat, φέρεσκε.

Ver. 595. Λᾶαν ἄνω ᾤθεσκε ποτὶ λόφον.]

De summo hujus loci artificio, quo rem ipsam pulcherrimè depingit, et quasi ob oculos ponit verborum sonus, rectè Demetrius Phalereus : 'Εν δὲ τῷ μεγαλοποιεῖν χαρακτηριστῆρι σύγκρουσις παραλαμβάνοιτ' ἂν πρέπουσα, ἥτοι διὰ μακρῶν, ὡς τὸ, "Λᾶαν ἄνω ᾤθεσκε." Καὶ γὰρ ὁ στίχος μῆκος τὸ ἔσχεν ἐκ τῆς συγκρούσεως, καὶ μεμίμηται τοῦ λίθου τὴν ἀναφορὰν καὶ βίαν. Περὶ Ἑρμηνείας, § 72. Et Dionysius Halicarnassensis : Πῶς οὖν δηλώσει ταῦτα [τὰ περὶ τὸν Σίσυφον] μιμητικῶς, καὶ κατ' αὐτὴν τὴν σύνθεσιν τῶν ὀνομάτων, ἄξιον ἰδεῖν. "Καὶ μὴν Σίσυφον εἰσεῖδον, — Λᾶαν ἄνω ᾤθεσκε ποτὶ λόφον."

'Ενταῦθα ἡ σύνθεσις ἐστὶν ἡ δηλοῦσα τῶν γινομένων ἕκαστον, τὸ βᾶρος τοῦ πέτρου, τὴν ἐπίπνον ἐκ τῆς γῆς κίνησιν, τὸν διειροδόμενον τοῖς κάλοις, τὸν ἀναβαίνοντα πρὸς τὸν ὄχθον, τὴν μόγις ἀναβουμένην πέτραν. Περὶ συνθέσεως, § 20. "Vocalium concursus — cùm accidit, hiat et "interstitit et quasi laborat oratio." Quintil. lib. IX. cap. 4. Sic apud Virgilium ingens nisus et molimen, vocalis longæ non elisæ hiatus aptissimè describitur :

Ter sunt conati imponere Pelio Ossam.

Georg. I, 281.

Vide suprâ ad ver. 314. et ad II. γ', 363.

Ver. 596. — κραταίῃς.] Τὸ δὲ "κραταίῃς" ἐπίρρημα ἐστὶν, ἀντὶ τοῦ κραταίως. Ἀναλογεῖ δὲ τῷ "λικριφίς," καὶ τοῖς τοιοῦτοις. Γράφεται δὲ καὶ ἐν δυοὶ λέξεσι, "κραταί' ἱς," ἥγουν ἡ κραταία ἰσχύς τοῦ λίθου. Εἰ δὲ ἵνα λίγει ἐπὶ λίθου ποιητικώτερον, καινὸν οὐδέν· εἴ γε καὶ ἀναιδῆ τὸν τοιοῦτον λίγει, ἐκ τῶν ἐμφύλων καὶ τοῦτο μεταγαγών. Eustath. Vide ad ver. 597. Posteriori modo legisse videtur Scholiastes, qui exponit, Ἡ ἰσχυρὰ δύναμις.

Ver. 597. Αὔτις ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδῆς.]

— adverso nixantem trudere monte Saxum ; quod tamen à summo jam vertice rursùm
 Volvitur, et plani raptim petit æquora campi.

Lucret. lib. III. ver. 1013.

Porro notandum et hîc, quàm pulchrè et artificiosè lapidis pondere suo de monte devoluti impetum depingit versus iste pedibus dactylicis totus incedens. Οὐχὶ συγκατακεκύλισται τῷ βάρει τῆς πέτρας ἢ τῶν ὀνομάτων σύνθεσις ; μᾶλλον δὲ ἔφθακε τὴν τοῦ λίθου φορὰν, τὸ τῆς ἀπαγγελίας τάχος ; Dionys. Halicarn. loco jam suprâ citato. Similiter Virgilius temporis prætereuntis celeritatem pedibus dactylicis exhibet :

Sed fugit interea, fugit irreparabile tempus.

Georg. III, 284.

Item saxi cadentis motum ab initio tardiorum, deinde acceleratum :

— jamjam lapsura, cadentique

Imminet assimilis. — Æn. VI, 602.

Ibid. — λᾶας ἀναιδῆς.] Κέχρηται "Ομηρος πολλαχοῦ τῷ τὰ ἄψυχα ἔμψυχα λίγειν, διὰ τῆς μεταφορᾶς· ἐν πᾶσι δὲ τὸ ἐνεργεῖν ποιεῖν, εὐδοκίμει· οἷον ἐν τοῦδε, "Αὔτις ἐπὶ δά—" πιδόν τε κυλίνδετο λᾶας ἀναιδῆς." — Ἐν πᾶσι γὰρ τοῦτοις, διὰ τὸ ἔμψυχα εἶναι, ἐνεργεῖν φαίνεται. Τὸ ἀναισχυνητεῖν γὰρ — ἐνεργεῖν. Ταῦτα δὲ προσῆψε διὰ τῆς κατ' ἀναλογίαν μεταφορᾶς· ὡς γὰρ ὁ λίθος πρὸς τὸν Σίσυφον, ὁ ἀναισχυνητῶν πρὸς τὸν ἀναισχυνητούμενον. Aristot. Rhetoric. lib. III. cap. 11. Ubi notandum, quod jam legimus ἔπειτα πέδονδε, legisse aut memoritèr citasse Aristotelem, ἐπὶ δάπιδόν τι.

Αὐτὰρ ὄγ' ἀψ' ἄσασκε τιταινόμενος· κατὰ δ' ἰδρῶς
"Ἐρρέεν ἐκ μελέων, κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει.

Τὸν δὲ μετ', εἰσενόησα βῆν' Ἡρακληΐην 600

Εἶδωλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσι
τέρπεται ἐν θαλίῃς, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην,

Παῖδα Διὸς μεγάλοιο καὶ Ἥρης χρυσοπεδίλου.

Ἄμφι δέ μιν κλαγγὴ νεκύων ἦν, οἰανῶν ὥς,
Πάντοσ' ἀτυζομένων· ὁ δ', ἐρεμνῇ νυκτὶ ἰοικῶς, 605

Γυμνὸν τόξον ἔχων, καὶ ἐπὶ νευρῆφιν οἷστον,
Δεινὸν παπταίνων, αἰεὶ βαλέοντι ἰοικῶς.

Σμερδαλέος δέ οἱ ἄμφι περὶ στήθεσσι ἀορτῆς,
Χρῦσεος ἦν τελαμών· ἵνα θέσκελα ἔργα τέτυκτο,

Verum ille rursus pellebat contendens; sudor autem
Defluebat ex membris, pulvis verò ex capite oriebatur.
Post hunc autem vidi vim Herculeam,
Simulachrum; ipse verò apud immortales deos
Oblectatur in convivii; et habet pedibus-elegantem Heben,
Filiam Jovis magni et Junonis aureos-calceos-habentis.
Circa autem ipsum clamor mortuorum erat, avium instar,
Undique agitatarum: ille verò obscurae nocti similis,
Nudum arcum tenens, et ad nervum sagittam,
Horrendum circumspiciens, semper jaculaturò similis.
Terribilis autem ei circum pectora baltheus,
Aureum erat lorum; ubi miranda opera elaborata-erant,

600

605

Ver. 598. ——— κατὰ δ' ἰδρῶς "Ἐρρέεν ἐκ
μελέων.]

———— sudor fluit undique rivis.

Æn. V, 200.

———— tum toto corpore sudor

Liquitur. ————— IX, 812.

Ver. 599. ——— κονίη δ' ἐκ κρατὸς ὀρώρει.]

Vir eruditus Mericus Casaubonus vocem κονίη interpretatur, *Lixivium*: "Sudorem," inquit, "multo labore comparatum, et omnibus membris, capite præcipue manantem, *lixivio* comparari, quis non amplectatur?" *De Nuperâ Homeri Editione, Dissertat. I.* Nescio tamen annon simplicius hîc intelligas vaporem pulveri similem ex capite exurgentem.

Ver. 600. Τὸν δὲ μετ', εἰσενόησα βῆν' Ἡρακληΐην.] Καὶ Ὅμηρος ἂν εἴπῃ πάντων μάλιστα δὴ κατὰ Διὸν εἰπεῖν ἰοικεὶ περὶ τῶν καθόλου "Τὸν δὲ μετ', εἰσενόησα βῆν' Ἡρακληΐην, Εἶδωλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι θεοῖσιν." *Plutarch. de Facie in Orbe Lunæ*, haud longè à fine. Cæterùm nonnulli, notante *Eustathio*, hunc locum repudiârunt; rationibus parùm idoneis.

Ver. 601. Εἶδωλον· αὐτὸς δὲ μετ' ἀθανάτοισι.] Hinc *Herculis Umbra*, apud *Lucretium*: Αὐτὸς μὲν γὰρ ὁ Ἡρακλῆς ἐν οὐρανῷ τοῖς θεοῖς σύνιστι, καὶ ἔχει καλλίσφυρον Ἥβην ἰγὰ δ'

εἶδωλον εἰμὶ αὐτοῦ. *Dialog. Diogenis et Herculis.*

———— Acherusia templa, ———

Quo neque permanent animæ neque corpora nostra;

Sed quædam simulacra modis pallentia miris.

Lucret. lib. I. ver. 121. 125.

Ver. 602. ——— θαλίῃς.] Ταῖς τῶν θεῶν εὐωχίαις. *Schol.*

Ver. 606. ——— Γυμνὸν τόξον ἔχων.] *Barnesius* legendum conjicit ἔχων. "Quod, (inquit) qui animum diligenter advertat, "necessarium videbit; nisi in sequenti verbum — pro παπταίνων, legerit παπταίνισκ", vel — pro ἰοικῶς, ἰοικεν." Quæ ultima conjectura ferri non potest: Isto enim modo minimè constaret Temporum ratio. Quippe ἰοικεν apud *Homerum* semper respondet Latino "similis videtur," nunquam τῶ "similis videbatur." Vide ad *Il. á, 57. et δ', 492.* Ideoque, siquid mutato opus, legendum omninò non ἰοικεν, sed ἰοικε. Quod quidem et multò videtur aptius, quàm ut duo versus 605. 607. tam prope invicem, eadem ipsà voce ἰοικῶς desinant.

Ver. 608. ——— ἀορτῆς.] Ὁ τοῦ τελαμώνος κρημαστήρ, ἐξ οὗ τὸ ξίφος ἤρτηται. *Schol.*

Ἄρκτοι τ', ἀγρότεροί τε σύες, χαροποί τε λέοντες, 610
 Ὑσμῖναί τε, μάχαι τε, Φόνοι τ', ἀνδροκτασίαι τε.
 Μὴ τεχνησάμενος, μηδ' ἄλλο τι τεχνήσαιο,
 Ὅς κείνον τελαμῶνα ἐῖ ἔγκάτθετο τέχνη.
 Ἔγνω δ' αὐτίκα κείνος, ἐπεὶ ἴδεν ὀφθαλμοῖσι,
 Καί μ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα. 615
 Διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 Ἄ δέϊλ', ἧ τίνα καὶ σὺ κακὸν μόρον ἠγηλάζεις,
 Ὅν περ ἐγὼν ὀχέεσκον ὑπ' αὐγὰς ἠελίοιο.
 Ζητὸς μὲν πάϊς ἦα Κρονίου, αὐτὰρ οἷζ' ἔν
 Εἶχον ἀπειρεσίην· μάλα γὰρ πολὺ χεῖροσι Φωτὶ 620
 Δεδμήμην, ὃ δέ μοι χαλεποὺς ἐπετέλλετ' ἀέθλους·
 Καί ποτέ μ' ἐνθάδ' ἐπεμψε κύν' ἄζοντ'. οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον

Ursique, agrestesque aprī, torvique leones, 610
 Praeliaque, pugnaeque, caedesque, homicidiaque.
 Nè hoc fabricatus, aliud quid fabricaverit,
 Qui illud cingulum suâ comprehenderit arte.
 Agnovit autem statim ille, postquam vidit oculis,
 Et me lugens verbis alatis allocutus est : 615
 " Generose Laërtiade, solers Ulysses,
 " Heu miser, certè aliquod et tu malum fatum sustines,
 " Quale scilicet ego ferebam sub radiis solis.
 " Jovis quidem filius eram Saturnii ; verùm aerumnam
 " Habebam infinitam : valdè enim longè deteriori virò 620
 " Subditus eram ; ille verò mihi graves imperabat labores ;
 " Et olim me huc misit, canem ut-ducerem : non enim aliud

Ver. 610. ——— χαροποί τε λέοντες.] Virgilio, " Torva leæna," *Ecl.* II. ver. 65.

Ver. 611. Ὑσμῖναί τε, μάχαι τε, φόνοι τ', ἀνδροκτασίαι τε.] " Ante omnes apud Homerum ejusdem rei atque sententiæ luculenta exaggeratio est. — Ὑσμῖναί τε, μάχαι τε, φόνοι τ', ἀνδροκτασίαι τε. Nam cum omnia ista — multa et continua nomina nihil plus demonstrant quàm prælium, hujus tamen rei varia facies delectabiliter ac decorè multis variisque verbis depicta est." *Gellius, lib. XIII. cap. 23.* Cæterum versum hunc exscripsit ferè *Hesiodus* :

Ὑσμῖνας τε, φόρους τε, μάχας τ', ἀνδροκτασίαις τε. *Theogon. ver. 228.*

Ver. 612. Μὴ τεχνησάμενος &c.] Οὐ τεχνησάμενος πρότερον τί τοιοῦτον, ἐπὶ τοῦτο ἤθε ἔργον, οὐτ' ἂν ἐξῆς τοιοῦτον τεχνήσαιο· ὃ κατασκευάσας ἐκείνον τὸν τελαμῶνα, ἄλλον τοιοῦτον οὐκ ἐτεχνήσατο, ἀλλ' οὐδὲ τεχνήσεται· ὡς εἰ τις λίγυι, οἷον Φιδίᾳς ἐπίσησι τὸν Δία, τοιοῦτο οὐδὲν ἄλλο, εἰς ἐκείνον γὰρ τὸ πᾶν [*Ita rectè Bar-*

nesius pro vulgato παρα] τῆς ἑαυτοῦ τέχνης κατέκλεισε. Schol.

Ver. 613. ——— ἐῖ ἔγκάτθετο τέχνη.] Ἐνέθηκε ἐν τῇ ἑαυτοῦ τέχνῃ· ὃ ἐστὶν ἐπιερόησιν [forte ἐπέσπονσιν]. *Schol.*

Ver. 618. ——— ὀχέεσκον.] *Ferre solebam.* Vide ad *Il. á, 37. et β', 221.*

Ver. 621. ——— ὃ δέ μοι χαλεποὺς ἐπετέλλετ' ἀέθλους.]

—— ut duros mille labores Rege sub Eurystheo, fatis Junonis iniquæ, Pertulerit. ——— *Æn. VIII, 291.*

Ver. 622. ——— κύν' ἄζοντ'.] Τὸν Κέρβερον. *Schol.*

Te Stygii tremuère lacus ; te janitor Orci. *Æn. VIII, 296.*

Ibid. ——— οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλον Φράζετο τοῦδε τί μοι χαλεπώτερον εἶναι ἄθλον.] *Ita Vulgati.* Barnesius autem, quoniam vox ἄθλον alibi apud Poetam *Neutro genere* usurpatur, nullis allatis Codicibus, edidit ; οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλο Φράζετο &c. " Nam per τὸ, τί, (inquit)

Φράζετο τοῦδ' ἐτί μοι χαλεπώτερον εἶναι ἄεθλον.

Τὸν μὲν ἐγὼν ἀνένεικα καὶ ἤγαγον ἐξ Ἀΐδαο·

Ἐρμείας δὲ μ' ἐπεμψεν, ἰδὲ γλαυκῶπις Ἀθήνη.

625

Ὡς εἰπὼν, ὁ μὲν αὖτις ἔβη δόμον Ἀΐδος εἶσω.

Αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μένον ἔμπεδον, εἴτις ἔτ' ἔλθοι

Ἀνδρῶν ἠρώων, οἳ δὴ τὸ πρόσθεν ὄλοντο.

Καί νύ κ' ἐτι προτέρους ἴδον ἀνέρας, οὓς ἔθελόν περ,

Θησεία, Πειρίθοόν τε, Διῶν ἐρικυδέα τέκνα·

630

Ἀλλὰ πρὶν ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν,

Ἦχῃ Διοπεσίῃ· ἐμὲ δὲ χλαρὸν δέος ἤρει,

Μή μοι Γοργείην κεφαλὴν δεινοῖο πελώρου

Ἐξ Ἀΐδος πέμψειεν ἀγαυὴ Περσεφόνηα.

Αὐτίκ' ἐπειτ' ἐπὶ νῆα κίων, ἐκέλευον ἑταίρους

635

Αὐτούς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι·

Οἳ δ' αἰψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον.

“ Existimabat hoc omninò mihi gravius fore certamen.

“ Eum quidem ego subduxi et traxi ex inferis ;

“ Mercurius autem me deduxit, atque caesia-oculis Minerva.”

625

Sic fatus, ipse quidem rursùs descendit in Plutonis-domum.

At ego illic manebam constantèr ; si quis ampliùs veniret

Virorum Heroum, qui utique olim perierunt.

Et jam adhuc priores vidissem viros, quos volebam scilicet,

Theseum, Pirithoumque, deorum gloriosos filios :

630

Sed priùs multitudo congregabatur infinita mortuorum,

Sonitu immenso ; me verò pallidus timor cepit ;

Nè mihi Gorgonium caput horrendi monstri

Ex Orco mitteret inclyta Proserpina.

Statim deinde ad navem profectus, jubebam socios

635

Ipsosque conscendere, et rudentes solvere :

Illi verò statim ingrediebantur, et per transtra sedebant.

“ certò constat, αἰθλον hìc Neutrum esse.”

Quod tamen, ut opinor, indè non necessariò sequitur. Vide et infrà ad ε', 576. Cæterùm Eustathius legit, οὐ γὰρ ἔτ' ἄλλο φράζετο τοῦδ' ἐτι μοι &c. Ubi, ut ipse fatetur, altera vocularum ἔτι planè supervacanea est.

Ver. 625. — χαλεπώτερον.] *Al.* κρατερώτερον.

Ver. 625. — Ἰσιμψιν, ἰδί.] *Al.* Ἰσιμψ' ἠδί.

Ver. 630. Θησεία, Πειρίθοόν τε, Διῶν ἐρικυδέα τέκνα.] Πισίστρατον — φησὶν Ἡσίας ὁ Μιχαρίδης — ἰμβραλίῳ εἰς τὴν Ὀμήρου νικύειν τὸ, “ Θησεία, Πειρίθοόν τε, Διῶν ἀριδείκτα τέκνα.” χαριζόμενον Ἀθηναίοις. Plutarch. in Theseo. Ubi in transitu notandum, quod jam legimus ἐρικυδέα τέκνα, apud Plutar-

chum legi, ἀριδείκτα τέκνα. Cæterùm de prosodiâ vocis Θησεία, vide ad *Il.* α', 265.

Ver. 631. — ἐπὶ ἔθνε' ἀγείρετο μυρία νεκρῶν.]

— hìc tenebras agitant, volitantque per umbras

Innumeri quondam populi. —

Sil. Italic. lib. XIII. ver. 524.

Vide et suprà ad ver. 36.

Ver. 632. Ἦχῃ Διοπεσίῃ.] Vide infrà ad α', 5.

Ver. 633. — Γοργείην κεφαλὴν.] Νειδούσης, τῆς Γοργόνος, κεφαλῆς. Schol. Vide et *Athenæum, lib. V. cap. 20.*

Ver. 634. — ἀγαυή.] *Al.* ἰσιμψ'.

Τὴν δὲ κατ' Ὀκεανὸν ποταμὸν φέρε κῦμα ῥόοιο
 Πρῶτα μὲν εἰρεσίη, μετέπειτα δὲ κάλλιμος οὔρος.

Illam autem per Oceanum flumen ferebat unda fluenti :
 Primùm quidem remigatio, postea autem optimus ventus.

Ver. 638. Τὴν δὲ κατ' Ὀκεανὸν ποταμὸν.]
 Ita infra μ', 1.

Ἀστὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον Ὀκεανοῖο.

Et ὦ, 11.

Πὰρ δ' ἴσαν Ὀκεανοῦ τε ῥοάς. ———

Ὁ δὲ περὶ τοῦ Ὀκεανοῦ λέξας, ἐς ἀφανὲς τὸν μῦ-
 θον ἀνενίκαε, οὐκ ἔχει ἔλεγχον. Οὐ γὰρ τινὰ
 ἔγωγε οἶδα ποταμὸν Ὀκεανὸν ἰόντα. Ὁμηρον δὲ,
 ἢ τινὰ τῶν πρότερον γενομένων ποιητῶν δοκίω
 τὸ ὄνομα εὑρόντα ἐς τὴν ποίησιν ἐσινείκασθαι.
 Herodotus, lib. II. § 23. Diodorus Siculus

fluvium Nilum Ὀκεανὸς olim appellatum
 fuisse narrat; Οἱ γὰρ Αἰγύπτιοι νομίζουσιν
 Ὀκεανὸν εἶναι τὸν παρ' αὐτοῖς ποταμὸν Νεῖλον.
 Hist. lib. I. Et paulò inferiùs; Τὸν δὲ πο-
 ταμὸν [τὸν Νεῖλον] ἀρχαιότατον μὲν ὄνομα
 σχεῖν Ὀκεανὸν, ὅς ἐστιν Ἑλληνιστὶ Ὀκεανός.
 Vide infra ad ὦ, 11. Cæterùm aliter ex-
 plicatur hæc phrasis apud Strabonem, Geo-
 graph. lib. I. pag. 10. al. 5.

Ver. 639. ———εἰρεσίη.] Al. εἰρεσίη. No-
 tante Eustathio.

ΤΗΣ
ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
Ο Δ Υ Σ Σ Ε Ι Α Σ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Μ'.

Ἵπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Μ'.

ΔΙΗΓΕΪΤΑΙ τὴν ἐξ ἄδου γνομένην αὐτῷ ἐπάνοδον πρὸς Κίρκην· καὶ ὡς τὰς Σειρῆνας παρέπλευσε, καὶ τὰς Πλαγκτὰς πέτρας, Σκύλλαν τε, καὶ Χάρυβδιν· καὶ τὴν τῆς αὐτοῦ νεὸς καὶ τῶν ἐταίρων ἀπώλειαν, ἀνελόντων τινὰς τῶν ἡλίου βοῶν· καὶ ὡς μόνος ἐπὶ ξύλου πρὸς Καλυψὼ δισσάθη.

Ἐπιγραφαί.

Τὰ περὶ Σειρῆνας, καὶ Σκύλλαν, καὶ Χάρυβδιν, καὶ βόας Ἑλίου.

Ἄλλως.

Μὴ Σειρῆνας ἔχει, πλαγκτὰς, βοῦς τ' Ἑλίοιο.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον Ὀκεανοῖο
Νῆυς, ἀπὸ δ' ἴκετο κῦμα θαλάσσης εὐρυπόροιο,
Νῆσον ἐς Αἰαίην, ὅθι τ' Ἡοῦς ἠριγενεΐης
Οἰκία καὶ χοροί εἰσι, καὶ ἀντολαὶ Ἑλίοιο·
Νῆα μὲν ἐνθ' ἐλθόντες ἐκέλσαμεν ἐν ψαμάθοισιν,
Ἐκ δὲ καὶ αὐτοὶ βῆμεν ἐπὶ ῥηγμῖνι θαλάσσης·
Ἐνθα δ' ἀποβρίζαντες ἐμείναμεν ἠῶ δῖαν.

5

CAETERUM postquam fluvii reliquit fluentum Oceani
Navis, pervenitque ad fluctus maris vasti,
Insulam ad Aeaeam, ubi utique Aurorae manè-genitae
Domicilium et chori sunt, et ortus Solis ;
Navem quidem, huc quum-venissemus, subduximus in arenam,
Ipsi autem egressi sumus ad littus maris :
Hic verò requiescentes expectavimus auroram divinam.

5

Ver. 1. Αὐτὰρ ἐπεὶ ποταμοῖο λίπεν ῥόον Ὀκεανοῖο.] Vide Strabonem, Geograph. lib. I. pag. 10. al. 5. item suprâ ad λ', 638.

Ver. 3. Νῆσον ἐς Αἰαίην.] Al. Νῆσόν τ' Αἰαίην.

Ibid. — ὅθι τ' Ἡοῦς ἠριγενεΐης Οἰκία καὶ χοροί εἰσι, καὶ ἀντολαὶ Ἑλίοιο.] Οὐχ ὡς ἐπιτι-

λούσης [fortè ἐπιτιλλούσης] τῆς ἡμέρας ἐν τῇ Αἰαίᾳ, τοῦτο εἰρηκιν· ἀλλ' ἦτοι ἀπλούστερον, ἐπὶ παρεγινόμεθα ὅπου ἡμέρα καὶ ἥλιος· ἢ κατὰ σύγκρισιν τῶν Κιμμερίων· ἢ ὡς πρώτην φῶς παρήχουσαν, ἀνατολὴν κίρκην, ἐπὶ ὑψηλοῦ ὄντος τοῦ Κίρκαιου, ἥλιος ἐκ νεκτὸς ἐπιλάμπει τῇ τῆς Κίρκης ξοάνῃ. Schol.

Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ροδοδάκτυλος Ἥως,
 Δὴ τότε ἔγ' ἄν' ἐτάρους προΐην εἰς δάματα Κίρκης
 Οἰσέμεναι νεκρὸν Ἐλπήνορα τεθνεῖῶτα. 10
 Φιτροὺς δ' αἶψα ταμόντες, ὅθ' ἀκροτάτη πρόεχ' ἀκτῆ,
 Θάπτομεν ἀχνύμενοι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέοντες.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρὸς τ' ἐκάη, καὶ τεύχεα νεκροῦ,
 Τύμβον χεύαντες, καὶ ἐπὶ στήλην ἐρύσαντες,
 Πήξαμεν ἀκροτάτῳ τύμβῳ εὐῆρες ἐρετμόν. 15
 Ἡμεῖς μὲν τὰ ἕκαστα διείπομεν· οὐδ' ἄρα Κίρκην
 Ἐξ Ἀΐδου ἐλθόντες ἐλήθομεν, ἀλλὰ μάλ' ὤκα
 Ἦλθ' ἐντυναμένη· ἅμα δ' ἀμφίπολοι φέρον αὐτῇ
 Σῖτον καὶ κρέα πολλὰ, καὶ αἶθοπα οἶνον ἐρυθρόν.
 Ἦ δ' ἐν μέσσω σταῖσα μετηύδα δῖα θεῶων· 20
 Σχέτλιοι, οἳ ζῶντες ὑπήλθετε δῶμ' Αἴδου,
 Δισθανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαξ θνήσκουσ' ἄνθρωποι.

Quando autem manè-genita apparuit rosea-digitis Aurora,
 Utique tunc ego socios praemisi ad domum Circes
 Allaturos mortuum Elpenorem defunctum. 10
 Lignis verò statim caesis, ubi summum prominebat littus,
 Sepeliebamus dolentes, uberes lachrymas fundentes.
 At postquam cadaverque combustum est, et arma mortui;
 Tumulo aggesto, et desuper cippo erecto,
 Fiximus in summo sepulchro fabricatum remum. 15
 Nos quidem haec singula administrabamus: neque verò Circe
 Ab inferis regressi latuimus, sed valdè celeritèr
 Venit, postquam se-ornàsset: simul autem ancillae ferebant cum-ipsà
 Panem et carnes multas, et generosum vinum rubrum.
 In medio verò stans alloquebatur nobilissima deorum: 20
 " Miseri, qui viventes subiistis domum Plutonis,
 " Bis-mortui, cum alii semel moriantur homines.

Ver. 10. — νεκρὸν — τεθνεῖῶτα.] Vide supra ad λ', 37.

Ver. 11. 12. Φιτροὺς δ' αἶψα ταμόντες — Θάπτομεν ἀχνύμενοι.]

Haud mora, festinant fentes; aramque sepulchri

Congerere arboribus, caeloque educere certant. *Æn.* VI, 177.

Ibid. — πρόεχ'.] *Al.* προῦχ'.

Ver. 13. Αὐτὰρ ἐπεὶ νεκρὸς τ' ἐκάη.]

Postquam collapsi cineres, et flamma quievit. *Æn.* VI, 226.

Ver. 14. Τύμβον χεύαντες.]

At pius Æneas ingenti mole sepulchrum Imponit, suaque arma viro, remumque tubamque. *Ibid.* 232.

Vide supra ad λ', 77.

Ver. 17. — ἐλήθομεν.] Vide supra ad λ', 101.

Ver. 18. — ἐντυναμένη.] Postquam se ipsa ornàsset. Hic nimirum maximè pro-

prius Vocis *Mediæ* usus. Vide supra ad ε', 491. et λ', 423. *Eustathius* aliam interpretationem affert: 'Εστὶ δὲ εἰπεῖν καὶ ἀντὶ τοῦ ἐτοιμάσασα δαῖτα, ἐν τῷ λαβεῖν ἔντα τραπέζης. Sed minùs rectè. Cæterum de prosodiâ vocis ἐντυναμένη, vide ad *Il.* ε', 203.

Ver. 21. — ζῶντες ὑπήλθετε δῶμ' Αἴδου.]

Zōs' eis thanōntōn êrchōmai katastrophâs.

Sophocli. Antig. ver. 931.

Ver. 22. Δισθανέες, ὅτε τ' ἄλλοι ἅπαξ.] *Al.* Δὶς θανέες.

Bis Stygios innare lacus, bis nigra videre Tartara. *Æn.* VI, 134.

— Satis est inamabile regnum Aspexisse semel, Stygios semel isse per amnes.

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 590.

Ibid. — ἄλλοι ἅπαξ θνήσκουσ' ἄνθρωποι.]

— omnes una manet nox,

Et calcanda semel via lethi.

Horat. Carm. lib. I. Od. xviii. v. 15

Ἄλλ' ἄγετ', ἐσθίετε βρώμην καὶ πίνετε οἶνον
 Αὔθι πανημέριοι· ἅμα δ' ἠοῖ φαινομένηφι
 Πλεύσεσθ'· αὐτὰρ ἐγὼ δεῖξω ὁδὸν, ἧδὲ ἕκαστα 25

Σημανέω· ἵνα μὴ τι κακοῖραφίη ἀλεγεινῆ,
 Ἦ ἀλός, ἢ ἐπὶ γῆς, ἀλγήσετε πῆμα παθόντες.
 Ὡς ἔφαθ'· ἡμῖν δ' αὐτ' ἐπεπέθειτο θυμὸς ἀγήνωρ.

Ὡς τότε μὲν πρόπαν ἦμαρ, ἐς ἥλιον καταδύντα,
 Ἦμεθα, δαινύμενοι κρέα τ' ἄσπετα, καὶ μέθυ ἠδύ· 30
 Ἦμος δ' ἥλιος κατέδυ καὶ ἐπὶ κνέφας ἦλθεν,

Οἱ μὲν κοιμήσαντο παρὰ πρυμνήσια νηός·
 Ἦ δέ με χειρὸς ἐλοῦσα, Φίλων ἀπονόσφιν ἑταίρων,
 Εἶσέ τε, καὶ προσέλεκτο, καὶ ἐξερέεινεν ἕκαστα·
 Αὐτὰρ ἐγὼ τῇ πάντα κατὰ μοῖραν κατέλεξα. 35

Καὶ τότε δὴ μὲν ἐπέεσσι προσηύδα πότνια Κίρκη·
 Ταῦτα μὲν οὕτω πάντα πεπείρανται· σὺ δ' ἄκουσον,
 Ὡς τοι ἐγὼν ἐρέω, μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.
 Σειρῆνας μὲν πρῶτον ἀφίζεαι, αἶρά τε πάντας.

“ Verùm agite, edite cibum, et bibite vinum
 “ Hic toto-die; simul autem atque aurora illuxerit,
 “ Navigabitis: at ego monstrabo viam, atque singula 25
 “ Significabo; ut nequid malo-consilio damnoso,
 “ Aut in mari, aut in terrâ, doleatis damnum passi.”
 Sic dixit: nobis verò statim persuasus est animus generosus.
 Sic tunc quidem toto die, ad solis occasum,
 Sedebamus, epulantes carnesque copiosas, et dulce vinum: 30
 Quando verò sol occidit, et tenebrae advenerunt,
 Illi quidem decubuerunt juxta retinacula navis:
 Illa verò me manu prehensum, dilectis seorsum à sociis,
 Locavitque, et è-regione-sedit, et interrogavit singula:
 At ego ei omnia ordine recensui. 35
 Et tum deinceps me verbis alloquebatur veneranda Circe:
 “ Haec quidem sic omnia peracta sunt: tu autem audi,
 “ Ut tibi ego dicam; in memoriam verò reducet etiam deus ipse.
 “ Ad Sirenes quidem primum pervenies, quae utique omnes

Ver. 25. 26. — αὐτὰρ ἐγὼ δεῖξω ὁδὸν,
 — ἵνα μὴ τι κακοῖραφίη.]

Pauca tibi è multis, quo tutior hospita
 lustres [portu,
 Æquora, et Ausonio possis considerare
 Expediam dictis. — Æn. III. 577.

Ver. 38. — μνήσει δέ σε καὶ θεὸς αὐτός.]

— aderitque vocatus Apollo.
 Æn. III, 595.

Ver. 39. Σειρῆνας μὲν πρῶτον ἀφίζεαι.] Κα-
 τὰ μὲν τοὺς πολλοὺς, Ἀχιλλέου καὶ Στερόπης
 σῆς Παρθένου αἱ Σειρῆνες· κατ' ἰδίους δὲ, Ἀχι-
 λλέου καὶ Τερψιχόρης, μιᾶς τῶν Μουσῶν. Ἐλό-
 μιναι δὲ παρθενίαν, ἐμισήθησαν ὑπὸ Ἀφροδίτης,
 καὶ ἔχουσαι πτερὰ ἀπέπτησαν εἰς τὸ Τυρρηνικὸν
 κλίμα, καὶ ἦσαν κατίσχον Ἀλιεμοῦσαν ὄνο-

μαζομένην. Ὄνόματα δὲ αὐτῶν, Ἀγλαοφύμη,
 Θελεσίπειρα, Πεισινόη ἢ Λίγεια· κατὰ δὲ Ὀμη-
 ρον, δύο Σειρῆνοισιν γὰρ λίγαι. Schol. à Bar-
 nesio emendata. Vide Strabonem. Geograph.
 lib. I. pag. 41. al. 22. et Plinium, Nat. Hist.
 lib. X. cap. 49. item infrà ad ver. 45. 52.

Ibid. — αἶρά τε πάντας Ἀλιεράτους
 Σίλγουσιν.]

Monstra maris Sirenes erant, quæ voce
 canorâ

Quaslibet admissas detinuere rates.

Ovid. Art. Amat. lib. III. v. 311.

Dulce malum pelago Siren, volucresque
 puellæ:

Scyllæos inter fremitus, avidamque Cha-
 rrybdin

- 'Ανθρώπους Δέλγουσιν, ὃ, τις σφέας εἰσαφίκεται. 40
 "Οστις αἰδρεῖη πελάση, καὶ φθόγγον ἀκούση
 Σειρήνων, τῷ δ' οὔτι γυνή, καὶ νήπια τέκνα,
 Οἴκαδε νοστήσαντι, παρίσταται, οὐδὲ γάννυται.
 'Αλλά τε Σειρήνες λιγυρῆ Δέλγουσιν αἰοιδῆ,
 "Ἡμεναι ἐν λειμῶνι πολὺς δ' ἄμφ' ὄστεόφιν Δις 45
 'Ανδρῶν πυθομένων, περὶ δὲ ῥινοὶ μινύθουσιν.
 'Αλλά παρῆξ ἐλάαν' ἐπὶ δ' οὔατ' ἀλεῖψαι ἑταίρων,
 Κηρὸν δεψήσας μελιθδέα, μήτις ἀκούση
 Τῶν ἄλλων· ἀτὰρ αὐτὸς ἀκούμεν, αἰκ' ἐθέλησθα.
 Δησάντων σ' ἐν νηὶ Δοῆ χειρὰς τε, πόδας τε, 50
 'Ορθὸν ἐν ἰστοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθω

- " Homines fascinant, quicumque ad eas pervenerit. 40
 " Quicumque imprudentiâ appulerit, et vocem audièrit
 " Sirenum, huic utique neutiquam uxor et infantes liberi
 " Domum reverso astant, neque laetantur.
 " Sed Sirenes arguto fascinant cantu,
 " Sedentes in prato : ingens verò circum ossium acervus 45
 " Virorum putrefactorum ; circumque cutes tabescunt.
 " Sed praeternavigato : aures autem obline sociorum,
 " Cerâ malassatâ dulci, nè quisquam audiat
 " Caeterorum : at ipse audias, si velis.
 " Ligent te in navi veloci manusque pedesque, 50
 " Erectum ad basim-mali ; ex ipso autem funes alligentur :

Musica saxa fretis habitabant dulcia monstra,

Blanda pericla maris ; terror quoque gratus in undis.

Delatis licèt huc incumberet aura carinis, Implèssentque sinus venti de puppe ferentem,

Figebat vox una ratem ; nec tendere certum [bat ;

Delectabat iter reditûs, odiumque juvenec dolor ullus erat ; mortem dabat ipsa voluptas. Claudian. Epigr. 50.

Sirenas hilarem navigantium pœnam, Blandasque mortis, gaudiumque crudele ; Quas nemo quondam deserebat auditas. Martial. lib. III. Epigr. 64.

Porrò hinc Horatius :

— vitanda est improba Siren Desidia —. Serm. lib. II. Sat. iii. 14.

Vide et Apollonium, Argonautic. lib. IV. ver. 892. &c. item infrà ad ver. 45 et 184.

Ver. 40. — ὃ,τις σφίας εἰσαφίκεται.] Al' ὅτι σφίας εἰσαφίκεται. Quin et Eustathius in commentario citat, ὅτι,

Ver. 41. — αἰδρεῖη.] Ita edidit Barne-sius ex Iliad. ἡ, 198. ubi in omnibus isto modo scriptum occurrit : Atque ita in commentario hic legit Eustathius. Vulgg. αἰδρεῖη.

Ibid. — πελάση, καὶ φθόγγον ἀκούση.] Al. πιλάσει, καὶ φθόγγον ἀκούσει.

Ver. 45. — πολὺς δ' ἄμφ' ὄστεόφιν Δις 'Ανδρῶν πυθομένων.] Καὶ τοῦδε ἔνεκα Ὁμηρος περιποίηκεν, ὡς ἡ τῶν Σειρήνων νῆσος ἀνάπλευς ὄστων εἶη, ὅτι οἱ τῆς ᾠδῆς αὐτῶν ἀκούοντες ἐπύθοντο ἄνθρωποι. Pausan. lib. X. cap. 6. 'Απάλλων δὲ τοὺς παριόντας, [αἱ Σειρήνες] ἦσαν γὰρ ἑταῖραι εὐπρεπεῖς, τῇ τε δι' ὀργάνων μούσῃ, καὶ γλυκυφωνίᾳ κάλλισται, αἷ οἱ προσερχόμενοι κατησθίοντο τὰς οὐσίας. Heraclit. περὶ ἀπίστων, cap. 14.

Ver. 47. 55. — παρῆξ ἐλάαν' — παρῆξ ἐλάσωσιν.] Al. παρῆξελάαν' — παρῆξελάσωσιν.

Ibid. — ἐπὶ δ' οὔατ' ἀλεῖψαι ἑταίρων.] Hinc apud Michaël. Apostol. Proverbium : " Κηρὸν τοῖς ὡσὶν ἰταλείφεις" ἐπὶ τῶν παρατουμένων ἀκοῦσαι τινων, εἴτε φαύλων, εἴτε σπουδαίων. Proverb. Cent. XI, 37.

Ver. 48. — δεψήσας.] Μαλάξας ἔνθιν καὶ βυροδέψης. Schol. Al. δι ψήσας.

"Οφρα κε τερπόμενος ὅπ' ἀκούης Σειρήνοισιν.
 Αἰ δέ κε λίσσῃαι ἑτάρους, λῦσαι τε κελεύης,
 Οἱ δέ σ' ἐνὶ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι δεόντων.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τάσγε παρῆξ ἐλάσωσιν ἑταῖροι,
 "Ενθα τοι οὐκ ἔτ' ἔπειτα διηνεκέως ἀγορεύσω,
 Ὅπποτέρη δὴ τοι ὁδὸς ἔσσεται, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς
 Θυμῷ βουλεύειν ἔρέω δέ τοι ἀμφοτέρωθεν.
 "Ενθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφές, προτὶ δ' αὐτὰς
 Κῦμα μέγα ροχθεῖ κυανώπιδος Ἀμφιτρίτης.
 Πλαγκτὰς δὴ τοι τάσγε θεοὶ μάκαρες καλέουσι.

55

60

" Ut cum-voluptate vocem audias Sirenum.
 " Quòd si rogaveris socios, solvereque jubeas,
 " Illi dein te in pluribus tum vinculis illigent.
 " Caeterùm postquam has praeternavigarint socii,
 " Tum tibi non ampliùs deinceps continuò dicam,
 " Utra demùm tibi via fuerit; sed et ipse
 " Animo considera: dicam autem tibi utrinque.
 " Hinc etenim petrae imminentes; ad eas autem
 " Fluctus ingens resonat caerulei maris:
 " Erraticas profectò eas dii beati vocant.

55

60

Ver. 52. — ὅπ' ἀκούης Σειρήνοισιν.] Δύο δὲ αὐτὰς ἐμφαίνει ὁ Ποιητὴς ἐν οἷς λέγει, "ὅσα ἀκούσης Σειρήνοισιν," καὶ "ἤσων Σειρήνοισιν," (ver. 167.) δὴ κινῶν γὰρ τὸ "Σειρήνοισιν," ὡς τὸ "πυδοῖσιν" καὶ "ἠμοῖσιν." Καὶ συνέδραμον τινὲς τῶ Ὀμήρω, οἱ καὶ ὀνόματα φασὶν εἶναι αὐταῖς Ἀγλαοφήμεν καὶ Θειλξίπειαν· οἱ δὲ νιότεροι, ἐν οἷς καὶ Λυκόφρων, τρεῖς αὐτὰς ἀριθμοῦσι, Παρθινὸσπην, Λίγιαν, καὶ Λευκωσίαν. Eustath. Vide supra ad ver. 59.

Ibid. et ver. 53. — ἀκούης — κελύσης.] Al. ἀκούσης — κελύσης.

Ver. 53. Αἰ δὲ.] Al. Εἰ δὲ.

Ver. 54. Οἱ δὲ σ' ἐνὶ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι δέοντων.] Quum in hoc versu alterutra ex voculis, ἐν, ἐν, supervacanea videatur; Barnesius plures emendandi rationes affert; quarum una, nempe ut legatur, Οἱ δὲ σ' ἐνὶ πλεόνεσσι τότε δεσμοῖσι δέοντων, ferri quidem posset. At longè potior lectio, quam in Codicis Hervagiani Margine reperit idem Barnesius, Οἱ δὲ σ' ἐνὶ πλεόνεσσι τότ' ἐν δεσμοῖσι δέοντων. Sententia nimirum aptissimè hîc congruit vocula ἔτ' verisimilisque videtur ex ver. 164. 196. infra, posteriorem voculam "ἐν" non immutandam.

Ver. 55. — ἐπιπέδ.] Al. ἐπὶ δὴ.

Ver. 59. "Ενθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφές.]

Συνδράμων κινήμων ἀμαυμάκιστος
 Ἐκφυγῖν πετρῶν. Δίδυμοι γὰρ ἴσαν
 Ζωαὶ, κυλιδίσκοντό τε κρασιώτεραι
 * Ἡ βεζρυγδύπων ἀνίμων στίχισι

Pindar. Pythior. Od. IV. ver. 369.

Quem ad locum Benedictus: "Cyaneas (inquit) petras intelligit, quæ et Συμπληγά-

" δες vocantur, à συμπλήσειν, collidere.
 " Nam concurrere inter se fabulosè tradebantur, quum parvo discretæ intervallo, ex adverso intrantibus geminæ cernebantur; paulùmque deflexâ acie, coëuntium speciem præbebant. — Πλαγκτὰς vocantur ab Homero, qui eas in Siculo mari collocat, cùm sint in Euxino. Undè "Odys. μ'." "Ενθεν μὲν γὰρ πέτραι ἐπηρεφές" &c. Vide ad ver. 61.

Ibid. — ἐπηρεφές.] Πυκναὶ, ἢ ἐπιπεράμηναι, ὑψηλαὶ καὶ ἐπίστυγοι. Schol. Caeterùm Barnesius legendum censet ἐπιπέφισι, vel ἐπιπέσις.

Ver. 60. Κῦμα μέγα ροχθεῖ.] Vide ad Π. β', 210. et ε', 264.

Tum rauca assiduo longè sale saxa sonabant. Æn. V, 866.

Ver. 61. Πλαγκτὰς δὴ τοι τάσγε.] Ὅ μιν Κράτης, ὅτι πηλάζεται περὶ αὐτὰς τὸ κύμα· οἱ δὲ, ὡς τὴν Δῆλον, κινίσθαι καὶ φέρισθαι. Schol. Ἀπαλλαγὴ δὲ τῶν Ἀργυῶν Φοῖνός, ἰμήνισι τὸν πλοῦς τοῖς Ἀργοναύταις· καὶ περὶ τῶν Συμπληγάδων ὑπίθετο πετρῶν τῶν κατὰ Θάλασσαν· ἦσαν δὲ ὑπερμιγίθει αὐτῶν συγκροτούμεναι δι' ἀλλήλαις ὑπὸ τῆς τῶν σπυμάτων βίβης, τὸν διὰ Θαλάσσης πόντον ἀπὸ κλίσειν ἰφίρειτο δι' πολλὴ μὲν ὑπ' αὐτῶν ἐμίχλη, πολὺς δὲ ἀτάτατος· ἦν δὲ ἀδύνατος καὶ τοῖς πτερυγίοις δι' αὐτῶν ἰλθῖν. Apollodor. Bibliothec. lib. I. De lisdem scopulis Apollonius:

Πέτρας μὲν σάμπτρωτον ἀφορημένης ἰμῖο
 Κυανίας ὄψισθε δύω ἄλλος ἐν ξυνοχῆσι
 Τῶν οὐ τινὰ φημι διαμπερὶς ἑκαλίσθαι
 Οἱ γὰρ τι βίχθισι ἐξέρχεται κιάθισι,

Τῆ μὲν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται, οὐδὲ πέλειαι
 Τρήρωνες, ταί τ' ἀμβροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν,
 Ἄλλά τε καὶ τῶν αἰεὶ ἀφαιρεῖται λῖς πέτρῃ
 Ἄλλ' ἄλλην ἐνίησι πατὴρ ἐναρίθμιον εἶναι.
 Τῆ δ' οὐπω τις νῆυς φύγεν ἀνδρῶν, ἥτις ἴκηται,
 Ἄλλά θ' ὁμοῦ πίνακάς τε νεῶν καὶ σώματα φωτῶν
 Κύμαθ' ἄλῶς φορέουσι πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι.
 Οἷη δὲ κείνη γε παρέπλω ποντοπόρος νῆυς,

65

- “ Hæc quidem neque volucres prætervolant, neque columbae
 “ Timidae, quae ambrosiam Jovi patri ferunt ;
 “ Sed etiam ex iis aliquam semper admittit laevis petra ;
 “ Sed aliam summittit pater, ut-in-numero sit.
 “ Hæc verò nondum ulla navis effugit virorum, quaecunque accesserit,
 “ Sed paritèr tabulataque navium, et corpora virorum,
 “ Fluctus maris auferunt ignisque perniciosi procellae.
 “ Sola sanè illa præternavigavit mare-sulcans navis,

65

Ἄλλά θαμὰ ξυνάσιον ἐνάτσια ἀλλήλησιν
 εἰς ἔν, ὑπερθε δὲ πολλὸν ἄλῶς κορβύεται ὕδωρ
 βρασσόμενον στερνὸς δὲ περὶ στυφιλῆ βρέμει
 ἀκτῆ.

Argonautic. lib. II. ver. 317.

Vide Strabonem, *Geograph. lib. III. pag. 222. al. 149.* item suprâ ad *ver. 59.*

Ibid. — θιοὶ μάκαρες καλίοισι.] Ἀθροῦποι
 δι' οὐδὲν κὰκ τούτου δηλονότι σέπλακεν. *Schol.*
Ver. 62. Τῆ μὲν τ' οὐδὲ ποτητὰ παρέρχεται.]

Quam super haud ullæ poterant impune
 volantes

Tendere iter pennis. — *Æn. VI, 239.*

Ibid. — οὐδὲ πέλειαι Τρήρωνες, ταί τ' ἀμ-
 βροσίην Διὶ πατρὶ φέρουσιν.]

Ζεὺς δ' ἄρ' ἐνὶ Κρήτῃ τρίφιτο μίγας' οὐδ' ἄρα
 τίς νιν

Ἡΐδει μακάρων ὁ δ' αἰζέτο πᾶσι μέλισσι.

Τὸν μὲν ἄρα Τρήρωνες ὑπὸ ξαβίῳ τρίφον ἄντρον,

Ἀμβροσίην φορέουσαι ἀπ' Ὀκειανοῖο ῥοάων

Νίκταρ δ' ἐκ πέτρης μίγας αἰετὸς αἰὲν ἀφύσσων

Γαμφηλῆ φορέσκε, ποτὸν Διὶ μητιόεντι

Τὸν καὶ νικήσας πατέρα Κρόνον ἐρύσπα Ζεὺς

Ἀθάνατον ποίησε, καὶ οὐρανῶ ἰγκατίνασεν

Ὅς δ' αὖτ' ἄσπασ Τρήρωσι πέλειαισι ὤπασε τιμῆν,

Αἰ δὲ τοι θείους καὶ χεῖματος ἄγγελιο εἰσίν.

*Byzant. Maero, citatus à Barnesio ex Athenæo, lib. XI. cap. 12. Cæterum reprehendit hunc Homeri locum Longinus: Εἰς λῆρον ἐνίοσι ῥᾶστοι κατὰ τὴν ἀπακμὴν τὰ μεγαλοφυῆ παρατρέπεται. Οἷα τὰ περὶ — τὸν ὑπὸ τῶν Πηλεϊάδων ὡς νισσὸν παρατρεφόμενον Δία —. Τί γὰρ ἂν ἄλλο φῆσαιμιν ταῦτα, ἢ τῶ ὄντι τοῦ Διὸς ἐνύπνια; De Sublimitate, § 9. Vide autem suprâ ad *ί, 19. Athenæus**

per πέλειαι hîc Constellationem septem Pleiadum denotari vult; quarum una semper auferri ideò dicatur, quòd sex solæ sub visu cadant: *lib. XI. cap. 12.* Eandemque interpretationem affert et Scholiastes. Sed hoc, ut opinor, omninò fundamento caret.

Ver. 63 — ταί τ' ἀμβροσίην.] Apud *Athenæum, lib. XI. cap. 12. αἰ τ' ἀμβροσίην.*

Ver. 64. Ἄλλά τε καὶ τῶν αἰεὶ.] Barnesius hîc legi posse conjicit, Ἄλλά τε καὶ τῶν αἰεὶ. Minus rectè.

Ver. 65. — ἐνίησι.] Athenæus citat, ἀνίησι.

Ver. 66. Τῆ δ'.] Al. Τὴν δ'.

Ibid. — ἥτις ἴκηται.] Al. ὅστις ἴκηται, et εἰς ἴκηται.

Ver. 67. Ἄλλά θ' ὁμοῦ πίνακάς τε νεῶν.] Φανερώτατα σημεῖα λήγουσιν, ὅτι οὐ διὰ τῶν Συμπληγάδων ἐγένετο ἔκπλους αὐτοῖς [*Ἀργοναύταις*], τῶ Ποιητῆ οἱ ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις μάστιγι χρωόμενοι. Τὴν γὰρ δυσχέρειαν τοῦ κινδύνου ἐμφανίζοντα, λέγειν ὅτι οὐκ ἴσθι παραπλεῦσαι τὸν τόπον “ Ἄλλά θ' ὁμοῦ πίνακάς τε “ νεῶν καὶ σώματα φωτῶν Κύμαθ' ἄλῶς φορέουσι “ πυρός τ' ὀλοοῖο θύελλαι.” Περὶ μὲν οὖν τὰς Κυανίας οὐ λέγεται πῦρ ἀναπέμπειν, περὶ δὲ τὸν πορθμὸν τὸν διαλαμβάνοντα τὴν Σικελίαν ἐφ' ἐκάτερα κειμένων τῶν τοῦ πυρὸς ἀναφυσημάτων, καὶ τῆς τε νήσου συνεχῶς καιομένης, καὶ τοῦ περὶ τὴν Αἴττην ρεύματος πολλακίς τὴν χώραν ἐπιδεδραμηκότος. *Aristot. περὶ θαυμασίων ἀκουσμάτων.*

Ver. 68. Κύμαθ' ἄλῶς.] Barnesius ex conjecturâ edidit Κύμα θ' ἄλῶς; itaque omninò legendum contendit, propter sequentem βάλεν, *ver. 71.* Sed quidni vox βάλεν ad κύμαθ', æquè ac ad κύμα, referri possit?

'Αργὰ πασιμέλουσα, παρ' Αἴηταιο πλέουσα· 70
 Καί νύ κε τήν ἐνθ' ὄκα βάλεν μεγάλας ποτί πέτρας,
 'Αλλ' Ἥρη παρέπεμψεν, ἐπεὶ φίλος ἦεν Ἴήσων.
 Οἱ δὲ δῶα σκόπελοι· ὁ μὲν οὐρανὸν εὐρὺν ἰκάνει
 'Οξεῖη κορυφῆ, νεφέλη δέ μιν ἀμφιβέβηκεν
 Κυανῆ· τὸ μὲν οὐποτ' ἔρραι, οὐδέποτ' αἴθηρη 75
 Κείνου ἔχει κορυφὴν, οὔτ' ἐν θέρει, οὔτ' ἐν ὀπώρῃ·
 Οὐδέ κεν ἀμβαίῃ βροτὸς ἀνῆρ, οὐ καταβαίῃ,
 Οὐδ' εἴ οἱ χεῖρές γε εἰκοσι καὶ πόδες εἶεν·

" Argo omnibus-curae-habita, ab Aetâ navigans: 70
 " Et sanè illam ibi celeritèr fluctus coniecissent magnas ad petras:
 " Sed Juno praeterire-fecit, quoniam charus erat Jason.
 " Duo verò scopuli; hic quidem latum coelum attingit
 " Acuto vertice, nubes autem ipsum circumdat
 " Obscura: quod quidem nunquam cessat, neque unquam serenitas 75
 " Illius occupat verticem, neque in aestate, neque in autumnò:
 " Neque ascendere-possset mortalis vir, neque descendere,
 " Neque si illi manus utique viginti et pedes essent:

Ver. 70. — πασιμέλουσα.] Ἐπίθειον τῆς Ἀργούσ, ἀπὸ τοῦ πᾶσιν ἐν ἐπιμελείᾳ εἶναι διὰ τὸ κλίος· ἢ πᾶσι μέλλουσα [μέλουσα] Θεοῖς. Schol. Εὐ λέγεται, " Ἀργὸν λέγεται, " Ἀργὸν λέγεται, " ὡς ἐν γνωρίμοις τόποις καὶ εὐανδροῦσι τῆς ναυστολίας γενομένης. Strabo, Geograph. lib. I. pag. 80. al. 46.

Ver. 72. Ἄλλ' Ἥρη παρέπεμψεν.] Ἥρη δὲ παραπέμψαι λέγεται τὴν Ἀργὸν, ἐπεὶ ὡς εἰκὸς ἰατρικῆ πολλῇ κατὰ τὸν πλοῦν ἐχρήσατο. Eustath.

Ver. 73. Οἱ δὲ δῶα σκόπελοι· ὁ μὲν οὐρανόν.]

Hinc atque hinc vastæ rupes, geminique minantur
 In cœlum scopuli. — Æn. I, 162.

Cæterùm de hujusmodi Syntaxi ἀνακοιούθω, Demetrius Phalereus: Τῶ μεγαλοκρηστῇ μὲν [χαρακτῆρι διατακτικῶν] — τὴν ἀνθυπαλλαγῆν, ὡς Ὀμηρος. " Οἱ δὲ δῶα σκόπελοι, ὁ μὲν οὐρανόν —." Πολὺ γὰρ οὕτω μεγαλιότιρον, ἰναλλαγίσης πτώσεως, ἢ εἴπερ οὕτως ἴφη, " τῶν δὲ δῶα σκόπελων, ὁ μὲν οὐρανόν —." Περὶ Ἑρμηνείας, § 60. Rectiùs (ut opinor) Dionysius Halicarnassensis: Καὶ ταῦτα δὲ ἰξήνεγκαι κατὰ τινὰ ἀρχαίικην συνήθειαν καὶ οὐδὲ ταῦτα ἀλόγως — οὐκ ἄλογον γὰρ τὸν μίλλοντα περὶ δυοῖν τιῶν λέγειν, προτάζει τὴν εὐθείαν πτώσιν, καὶ τὸ κοινὸν αὐτῶν ἰκατέρωφ φυλάξαντα, ἀπειράξισθαι κοινὸν τοῦ λόγου. " Ὅτι δὲ τὸ κοινὸν τοῦ λόγου χάριν πολλῶν ἐπιφαίνει, πρίδηλον. Περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 8. Occurrit porrò similis constructio infrâ σ', 94.

Δὴ τότε ἀνασχομῶν, ὁ μὲν ἦλασι, &c.

Et apud Virgilium:

Protinùs Orsilochum et Buten, duo maxima Teucrùm
 Corpora; sed Buten, &c. — Æn. XI, 690.

Interea reges; ingenti mole Latinus
 Quadrijugo vehitur curru. —

Æn. XII, 161.

Vide ad Il. β', 353. ζ', 510. et κ', 224.

Ibid. — οὐρανὸν εὐρὺν ἰκάνει.] Scholiastes ad Thucydidem, lib. III. sub initio, citat οὐρανὸν ἀμφὶς ἰκάνει.

Ver. 75. — τὸ μὲν οὐποτ' ἔρραι.] Σημειώσαι δὲ καὶ ὅτι εὐθύς καὶ ἕτερον ἐπισυνάπτει σχῆμα καινόν, τὸ, " νεφέλη δὲ μιν ἀμφιβέβηκε, τὸ μὲν οὐποτ' ἔρραι" ἔχρησεν μὲν γὰρ ἐπιπῖν, ἢ μὲν οὐποτ' ἔρραι. — ὁ δὲ ἄλλως ἔφη, τὸ " μὲν οὐποτ' ἔρραι" ταυτίσσει τὸ νέφος, ὁ ταυτὸν τῇ νεφέλῃ κατὰ πολυωνυμίαν. Eustath. Ἐπεὶ γὰρ συνωνίμως λέγεται νεφέλη, καὶ νέφος, προσιπῶν τὴν νεφέλην, ἰσῆνεγκε τὸ οὐδίστερον, νέφος. Dionys. Halicarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 8. Eodem modo interpretantur Scholiastes, et Porphyrius, Quæst. Homeric. 7. Porrò simili ferè constructione utitur Thucydides, lib. II. notante Barnesio: Ἡ νόσος πρῶτον ἤρξατο γινέσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, λεγόμενον μὲν καὶ πρότερον πολλαχόσι ἰκατασκηΐφαι καὶ περὶ Ἀθηνῶν καὶ ἐν ἄλλοις χωρίοις. Ubi Scholiastes: Ἐπιπῶν ἢ νόσος τὸ δὲ, " λεγόμενον μὲν," ὡς πρὸς τὸ νόσημα ὑπῆντησιν. Ὀμηρος, " νεφέλη δὲ μιν ἀμφιβέβηκε Κυανῆ" τὸ μὲν οὐποτ' ὡς πρὸς τὸ νέφος ὑπῆντησιν. Verisimilius tamen videtur, neque Thucydidem per istud " λεγόμενον," τὸ νόσημα neque Homerum per voculam, " τὸ," τὸ νέφος sed utrumque rem in universum designare voluisse.

Ver. 77. — οὐ καταβαίῃ.] Al. οὐδ' ἀποβαίῃ.

Ver. 78. — χεῖρές γε.] Apud Eustathium. χεῖρές γε.

Ibid. — εἶεν.] Ita ex Eustathio edidit Barnesius. Vulgg. ἦεν.

- Πέτρα γὰρ λίς ἐστὶ, περιζεστῆ εἰκυῖα.
 Μέσσω δ' ἐν σκοπέλω ἐστὶ σπέος ἠεροειδὲς 80
 Πρὸς ζόφον, εἰς Ἐρεβος τετραμμένον· ἦπερ ἂν ὑμεῖς
 Νῆα παρὰ γλαφυρὴν ἰθύνετε, Φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.
 Οὐδέ κεν ἐκ νηὸς γλαφυρῆς αἰζήϊος ἀνῆρ
 Τόξω οἴστεύσας κοῖλον σπέος εἰσαφίκοιτο.
 Ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλῃ ναίει, δεινὸν λελακυῖα· 85
 Τῆς ἦτοι Φωνὴ μὲν, ὅση σκύλακος νεογιλῆς,
 Γίνεται, αὐτὴ δ' αὐτε πέλωρ κακόν· οὐδέ κέ τίς μιν
 Γηθήσειεν ἰδῶν, οὐδ' εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.
 Τῆς ἦτοι πόδες εἰσὶ δωδέκα πάντες ἄωροι·
 Ἐξ δέ τε οἱ δειραὶ περιμήκεες· ἐν δὲ ἐκάστη 90
 Σμερδαλέη κεφαλῇ, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὀδόντες,
 Πυκνοὶ καὶ θαμέες, πλεῖοι μέλανος θανάτοιο.
 Μέσση μὲν τε κατὰ σπέιους κοῖλοιο δέδυκεν·

- “ Petra enim laevis est, circum-politae similis.
 “ Medio autem in scopulo est spelunca obscura, 80
 “ Versus occasum, ad Erebum conversa; quā vos
 “ Navem cavam praeteragatis, eximie Ulysses.
 “ Neque ex navī cavā juvenis vir
 “ Arcu jaculatus, ad cavam speluncam perveniret.
 “ Hic autem Scylla inhabitat, gravitèr vociferans: 85
 “ Ejus profectò vox quidem, quanta catuli recens-nati,
 “ Fit; ipsa verò monstrum malum: neque quisquam ipsam
 “ Laetaretur conspicatus, neque si deus obviam-veniret.
 “ Hujus sanè pedes sunt duodecim omnes anteriores:
 “ Sex autem ei colla praelonga; in unoquoque verò 90
 “ Horrendum caput, insunt autem triplici ordine dentes,
 “ Densi et frequentes, pleni atrae mortis.
 “ Media quidem per speluncam cavam immergitur:

- Ver. 80. Μέσσω δ' ἐν σκοπέλω ἐστὶ σπέος.]
 Fronte sub adversâ scopulis pendentibus
 antrum. *Æn.* I, 166.
 Ver. 82. — ἰθύνετε, φαίδιμ' Ὀδυσσεῦ.] Sic
 apud *Virgilium*:
 Vos, ô Calliope, precor, aspirate canenti.
Æn. IX, 525.
 Ver. 84. — εἰσαφίκοιτο.] *Al.* εἰσαφίκηται.
 Ver. 85. Ἔνθα δ' ἐνὶ Σκύλλῃ.] Σκύλλα,
 Φόρκυος θυγάτηρ καὶ Ἐκάτης, ἔχουσα πρὸς
 ταῖς πλευραῖς σκύλακας, κατέχουσα δὲ τὸν περὶ
 Σικελίαν πορθμὸν. *Schol.* Vide infra ad ver.
 93. 95 et 235.
 Ver. 86. — ὅση.] *Al.* ὅσον.
Ibid. — νεογιλῆς.] Νεογιλῆς, γάλακτι τρι-
 κομένης. *Schol.*
 Ver. 87. — κακός.] *Al.* κακόν.
Ibid. — οὐδέ κέ τίς μιν Γηθήσειεν ἰδῶν.]
 Vide infra ad ψ', 266.
 Ver. 88. — ἀντιάσειεν.] *Al.* ἀντίος ἔλθοι,
 seu ἀντίον ἔλθοι.

- Ver. 89. — πάντες ἄωροι.] Ἔνιοι —
 ἄωρους [ἀπίδοσαν] τοὺς ἱμπεροσθίους ὡς καὶ παρὰ
 τῷ Κομικῷ. “ Οὐ τοὺς ἄωρους εἰπά σοι, μαστι-
 “ γία, Πόδας κομίζεις; σὺ δὲ φέρεῖς ὀπισθίους;
Schol. à *Barnesio* ex *MSto* emendata. *Al.*
 ἄμωροι.
 Ver. 91. Σμερδαλέη κεφαλῇ.] Κατὰ μὲν
 τοὺς πολλοὺς, κυνός· πιθανώτερον δὲ, δράκοντος·
 καὶ γὰρ μόνος δράκων τρεῖς στοίχους ἔχει ὀδόν-
 των. *Schol.*
 Ver. 93. Μέσση μὲν τε κατὰ σπέιους.]
 At Scyllam cæcis cohibet spelunca late-
 bris,
 Ora exertantem, et naves in saxa trahen-
 tem —.
 Scyllam, et cœruleis canibus resonantia
 saxa. *Æn.* III, 424. 432.
 Scylla feris trunco quod latrat ab inguine
 monstria.
Ovid. Pont. lib. IV. Epist. x, 25.
Ibid. — σπέιους.] *Al.* σπέιους.

Ἐξω δ' ἐξίσχει κεφαλὰς δεινοῖο βερέθρου·
 Αὐτοῦ δ' ἰχθυῖα σκόπελον περιμαιμῶσα 95
 Δελφίνας τε, κύνας τε, καὶ εἴποθι μεῖζον ἔλῃσι
 Κῆτος, ἃ μυρία βόσκει ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη.
 Τῇ δ' οὔπω ποτε ναῦται ἀκῆριοι εὐχετόωνται
 Παρφυγέειν σὺν νηϊ· φέρει δέ τε κρατὶ ἐκάστῳ
 Φῶτ' ἐξαρχάξασα νεῶς κυανοπρώροιο. 100
 Τὸν δ' ἕτερον σκόπελον χθαμαλώτερον ὄψει, Ὀδυσσεῦ,
 Πλησίον ἀλλήλων· καὶ κεν διοίστευσείας.
 Τῷ δ' ἐν ἐρινεός ἐστι μέγας, φύλλοισι τεθηλώς·
 Τῷ δ' ὑπὸ δία Χάρυβδις ἀναρροιβδεῖ μέλαν ὕδωρ·
 Τρεῖς μὲν γάρ τ' ἀνίσιν ἐπ' ἤματι, τρεῖς δ' ἀναροιβδεῖ 105

“ Extrà verò exerit capita ex horrendo barathro :
 “ Illic autem piscatur scopulum circumlustrans 95
 “ Delphinisque, canesque, et sicubi majorem capere possit
 “ Cetum, quae innumera alit sonora Amphitrite.
 “ Hàc verò nondum unquam nautae illaesi gloriantur
 “ Praeternavigâsse cum nave ; aufert etenim capite unoquoque
 “ Virum abreptum ex nave coeruleâ-proram. 100
 “ Alterum verò scopulum humiliorem videbis, Ulysses,
 “ Propè invicem ; et jaculo-attingeres.
 “ In hoc autem caprificus est ingens, foliis florens :
 “ Sub hoc verò gravis Charybdis absorbet nigram aquam :
 “ Ter etenim eructat quotidie, ter verò resorbet 105

Ver. 94. — ἐξίσχει κεφαλὰς.] *Al.* ἔξ ἴσ-
 χι κεφαλὰς.

Ibid. — βερέθρου.] *Al.* βαράθρου.

Ver. 95. Αὐτοῦ δ' ἰχθυῖα σκόπελον περι-
 μαιμῶσα.] Τυρρηνίαν νῆσοι ἦσαν, ἀ' ἐληίζοντο
 τὰ περιχώρα τῆς Σικελίας καὶ τὸν Ἴονιον κόλ-
 πον. Ἦν δὲ ναῦς τριήρης ταχέια, τό τε ὄνομα
 Σκύλλα. Αὕτη ἡ τριήρης τὰ λοιπὰ τῶν πλοίων
 συλλαμαίνουσα, πολλάκις ἐργάζετο βεῶμα, καὶ
 λόγος ἦν περὶ αὐτῆς πολὺς. Ταύτην τὴν ναῦν
 Ὀδυσσεύς, σφοδρῶ καὶ λάβρῳ πνύματι χρησά-
 μινος, ζήφυγι. *Palæphatus*, περὶ ἀπίστων, *cap.*
 21. Vide et *Strabonem*, *Geograph. lib. I.*

Ibid. — περιμαιμῶσα.] *Al.* περὶ μαι-
 μῶσα.

Ver. 97. — ἀγάστονος Ἀμφιτρίτη.] Μι-
 γάλους ψόφους ἀποτιλοῦσα· ἡ μεγάλους στυγα-
 μοὺς ἐπιφέρειουσα, διὰ τοὺς ἐν τοῖς ναυαγίοις ἀποελ-
 λυμένους. *Schol.*

Ver. 98. — οὔπω ποτε.] *Al.* οὐ πώ-
 ποτε.

Ibid. — ἀκῆριοι.] Νῦν, ἀντι κηρὸς καὶ Θα-
 νάτου ἀελαβίς. *Schol.*

Ver. 103. Τῷ δ' ἐν ἐρινεός ἐστι.] Προσημό-
 μισιν, ἵνα ὁ Ὀδυσσεύς σχῆ ἰκκρημασθεῖς σωθῆναι.
Schol. Vide infra ad *ver. 432.*

Ibid. — ἐρινεός.] Vide ad *II. ζ'*, 435.

Ver. 104. Τῷ δ' ὑπὸ δία Χάρυβδις.] Χάρυ-
 βδις, θαλάσσης βάθος ἀναποτικόν· ἐστὶ δὲ μεταξὺ
 τοῦ Ἀδρίου καὶ τοῦ Τυρρηνικοῦ πελάγους. *Schol.*

Καὶ διὰν αὐτὴν Χάρυβδιν ὁ Ποιητὴς λέγει, ὡς
 καὶ διὰν Θάλασσαν. *Eustath.* Quicquid ni-
 mirum quâvis de causâ eximium est, dñon ap-
 pellatur. Quod autem explicat *Scholïastes*,
 Φοβερά, παρὰ τὸ δῖος, planè ineptum.

Ver. 105. Τρεῖς μὲν γάρ τ' ἀνίσιν ἐπ' ἡματι,
 τρεῖς δ' ἀναροιβδεῖ.]

Dextrum Scylla latus, lævum implacata
 Charybdis

Obsidet ; atque imo barathri ter gurgite
 vastos

Sorbet in abruptum fluctus, rursusque sub
 auras

Erigit alternos, et sidera verberat undâ.

Æn. III, 420.

Ter scopuli clamorem inter cava saxa
 dedere ;

Ter spumam elisam, et rorantia vidimus
 astra. *Ibid.* 566.

Atque hinc *Ovidius* :

Nec potes infestis conferre Charybdin
 Achæis,

Ter licet epotum ter vomat illa fretum.

Ex Ponto, lib. IV. Epist. x. 72.

Et *Heroid. Epist. XII. ver. 125.* de eâdem
 Charybdi :

Quæque vomit fluctus totidem, totidem
 que resorbet.

Δεινόν· μὴ σύ γε κείθι τύχοις, ὅτε ροιβδῆσειεν·
 Οὐ γάρ κεν ῥύσαιτό σ' ὑπ' ἐκ κακοῦ οὐδ' Ἐνοσίχθων.
 Ἄλλὰ μάλα Σκύλλης σκοπέλω πεπλημένους, ὧκα
 Νῆα παρεῖξ ἑλάαν· ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν,
 "Ἐξ ἐτάρους ἐν νηὶ ποθήμεναι, ἢ ἅμα πάντας.

110

"Ὡς ἔφατ'· αὐτὰρ ἐγὼ μιν ἀμειβόμενος προσέειπον·
 Εἰ δ' ἄγε δῆ μοι τοῦτο, θεᾶ, νημερτές ἔνισπε,
 Εἴπωσ τὴν ὅλοην μὲν ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,
 Τὴν δὲ κ' ἀμυναίμην, ὅτε μοι σίνοιτό γ' ἐταίρους;

"Ὡς ἐφάμην· ἢ δ' αὐτίκ' ἀμείβετο δῖα θεᾶων·

115

Σχέτλιε, καὶ δ' αὖ τοι πολεμήϊα ἔργα μέμηλεν
 Καὶ πόνος· οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεται ἀθανάτοισιν;
 Ἢ δέ τοι οὐ θνητὴ, ἀλλ' ἀθάνατον κακόν ἐστι,
 Δεινόν τ', ἀργαλέον τε, καὶ ἄγριον, οὐδὲ μαχητόν·

" Horrendum; nè tu utique ibi incideris, quando absorbet;

" Non enim liberârit te ex malo neque Neptunus.

" Sed valdè Scyllæ scopulo propè-admotus, celeritèr

" Navem praeterage: quoniam longè satius est,

" Sex socios in navi desiderare, quàm simul omnes."

110

Sic dixit: at ego ipsam respondens allocutus sum:

" Age verò jam mihi hoc, dea, verè dic,

" Si-quo-pacto perniciosam quidem effugiam Charybdin,

" Illam [Scyllam] autem propulsem, cùm mihi laedat scilicet socios?"

Sic dixi: statim verò respondit nobilissima dearum:

115

" Infelix, et adhuc tibi bellica opera curae-sunt

" Et labor; nec diis cedet immortalibus?

" Illa nempè tibi non mortalis, sed immortale malum est,

" Graveque, difficileque, et immane, neque expugnabile:

Vide infrâ ad ver. 235. Cæterùm reprehendit hîc *Homerum Vossius*: " Errore," inquit, " implicatur Homerus, cùm ter quoti-
 " diè maris æstum contingere ait, *Odys. μ'*,
 " 105. Τρεῖς μὲν γάρ τ' ἀνίσχιν ἐπ' ἡμασι, τρεῖς
 " δ' ἀναροιβδεῖ. — Ubi aut dicit, non τρεῖς,
 " scripserat Poeta, aut planè deerrat à vero."
 " *Institution. Poetic. lib. I. cap. iii. § 8.*
 Vide autem *Strabonem, Geograph. lib. I.*
pag. 9. 44. 74. 75. al. 4. 25. 43. 44. ubi de hoc
 loco fusiùs.

Ibid. — ἐπ' ἡμασι.] Apud *Vossium* et
Strabonem, locis jam citatis, ἐπ' ἡμασι.

Ibid. — ἀναροιβδεῖ.] Ita ex *Strabone* edi-
 dit *Barnesius. Vulgg. ἀναρροιβδεῖ.*

Ver. 106. — μὴ σύ γε κείθι τύχοις, ὅτε
 ροιβδῆσειεν.] Vide infrâ ad ver. 431.

Ibid. — τύχοις.] *Al. τύχης.*

Ver. 109. — παρεῖξ ἑλάαν.] *Al. παρεξι-*
λάαν.

Ibid. — ἐπειὴ πολὺ φέρτερόν ἐστιν.]

Præstat Trinacrii metas lustrare Pachyni
 Cessantem, longos et circumflectere cur-
 sus: [antro

Quàm semel informem vasto vidisse sub

Scyllam, et cæruleis canibus resonantia
 saxa. *Æn. III, 429.*

Ver. 110. "Ἐξ ἐτάρους ἐν νηὶ ποθήμεναι.] Vide
 ad ver. 245. 246.

Ver. 111. — ἀμειβόμενος.] *Al. ἀτιζόμενος.*

Ver. 114. — σίνοιτο.] Vide suprâ ad λ',
 109.

Ver. 116. Σχέτλιε, καὶ δ' αὖ τοι.] Τὸ γὰρ
 πολεμῆν καὶ τὸ μάχεσθαι, κατὰ γινώσκοντων ἀληθῆ
 λόγον, οὐδὲ ἰφειτόν, οὐδὲ εὐτυχῆς· τούναντίον δὲ
 μᾶλλον ἀπεικτόν καὶ κακοτυχῆς. Καὶ διὰ τοῦτο
 δικαίως φασὶν ἰπιτιμῶν τὴν Κίρκην τῷ Ὀδυσσεῖ
 πρὸς Σκύλλην ἀκαίρως θρασυαμίνα, " Σχέτλιε,
 " καὶ δ' αὖ τοι πολεμήϊα ἔργα μέμηλε, καὶ πόνος,
 " &c." *Kyriac. Stroz. de Republ. lib. IX.*

Ver. 117. — οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεται ἀθανά-
 τοισιν;]

τί γάρ;

Πρὸς τοὺς σθένοντας θεοὺς ἀμιλλᾶσθαι καλόν,
Euripid. Iphig. in Taur. ver. 1479.

Οὐκ ἐστὶ θνητοῖσι πρὸς ἀθανάτους μαχέσασθαι.
Theognis, Gnom. ver. 687.

Ver. 119. Δεινόν τ', ἀργαλέον τε, καὶ ἄγριον,
 οὐδὲ μαχητόν.] Vide suprâ ad λ', 611.

Οὐδέ τις ἔστ' ἀλκή· Φυγέειν κάρτιστον ἀπ' αὐτῆς· 120
 Ἦν γὰρ δηθύνησθα, κορυσσόμενος παρὰ πέτρῃ,
 Δεῖδω, μή σ' ἐξαυτίς ἐφορμηθεῖσα κίχρησι
 Τόσσησιν κεφαλῆσι, τόσους δ' ἐκ Φῶτας ἔλῃται,
 Ἀλλὰ μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, βωστρεῖν δὲ Κραταιῖν,
 Μητέρα τῆς Σκύλλης, ἣ μιν τέκε πῆμα βροτοῖσιν· 125
 Ἦ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐς ὕστερον ὄρηθηῖναι.
 Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξεις· ἔνθα δὲ πολλαὶ
 Βόσκοντ' Ἡελίοιο βόες καὶ ἴφια μῆλα,
 Ἐπτὰ βοῶν ἀγέλαι, τόσα δ' οἴων πῶεα καλὰ,
 Πεντήκοντα δ' ἕκαστα· γόνος δ' οὐ γίνεται αὐτῶν, 130
 Οὐδέ ποτε φθινύθουσι· θεαὶ δ' ἐπιποιμένες εἰσὶν,
 Νύμφαι εὐπλόκαμοι, Φαίθουσά τε, Λαμπετίη τε,
 Ἄς τέκεν Ἡελίῳ Ὑπερίονι διὰ Νέαιρα·
 Τὰς μὲν ἄρα θρέψασα, τεκοῦσά τε, πότνια μήτηρ,

" Neque ullum est praesidium ; fugere optimum-est ab illâ : 120
 " Si enim cuncteris, arma induens ad petram,
 " Vereor, nè te denuò impetu-facto consequatur
 " Tot capitibus, totque viros abripiat.
 " Sed valdè celeritèr praeternaviga ; voca autem Crataein
 " Matrem Scyllae, quae ipsam peperit perniciem hominibus : 125
 " Quae ipsam deinde compescet, denuò nè irruat.
 " Trinacriam verò ad insulam pervenies : ibi autem multae
 " Pascuntur Solis boves et pingues pecudes,
 " Septem boum armenta, tot verò ovium pulchri greges,
 " Quinquaginta verò singula ; propagatio autem non fit ipsarum ; 130
 " Neque unquam moriuntur ; deae verò pastores sunt,
 " Nymphae comas-pulchrae, Phaëthusaque, Lampetieque,
 " Quas peperit Soli Hyperioni nobilis Neaera.
 " Has quidem postquam educavit peperitque veneranda mater,

Ver. 120. Οὐδέ τις ἔστ' ἀλκή.] Ἀλκή —, ἡ βοήθεια καὶ ἀλίξεσις. Schol.

Ver. 124. — Κραταιῖν.] Κραταιῖς καλεῖται ἡ μήτηρ τῆς Σκύλλης· μάγοι δὲ Ἐκάτην αὐτὴν καλοῦσιν. Schol.

Ver. 125. — τῆς.] Ἀλ. τήν.

Ver. 126. — ἐς ὕστερον.] Ἀλ. ἰσχυρότερον.

Ver. 127. Θρινακίην δ' ἐς νῆσον ἀφίξεις.]

Antè et Trinacriâ lentandus remus in undâ. Æn. III, 384.

Ibid. — ἔνθα δὲ πολλαὶ βόσκοντ' Ἡελίοιο βόεις.] "Οτι δὲ καὶ καθ' ἱστορίαν ἀγέλας ὅλας ἡμίρας ζῶν Ἕλληνας ἀφίρουν δαίμοσιν, ὧν οὐκ ἦν θιμιστὸν ἀπτιθεαί τινος. Eustath. Ἐστὶ ἐν τῇ Ἀπολλωνίῃ καυτῇ [τῇ ἐν τῷ Ἰωνίῳ κόλπῳ] ἱερὰ ἡλίου πρόβατα, τὰ τὰς μὲν ἡμίρας βόσκονται παρὰ ποταμῶν, οἱ ἐκ Λάκμωνος οὐρίοι ῥίσι διὰ τῆς Ἀπολλωνίης χώρας ἐς Θάλασσαν παρ' Ὀρκεν λιμένα· τὰς δὲ νύκτας ἀραιρημένοι ἐν δόξαισι οἱ πλοῦται τι καὶ γίνεσθαι δοκιμάτατοι τῶν ἀστῶν, οὗτοι φυλάσσοσι ἱναυτὸν ἕκαστος· πρὶ

πολλοῦ γὰρ δὴ ποιεῖνται Ἀπολλωνίηται τὰ πρόβατα ταῦτα, ἐκ θεοπροπίου τινός. Ἐν δὲ ἄλλῃ αὐλίζονται ἀπὸ τῆς πόλιος ἑκάς. Herodot. lib. IX. § 92.

Ver. 129. Ἐπτὰ βοῶν ἀγέλαι.] Ἀριστοτέλης φυσικῶς φησὶ λίγυι γὰρ τὰς καθ' ἡμέρας πεντήκοντα πρὸς ταῖς τριακοσίας. Schol. Καὶ τοῦ Ἡελίου τὰς βόας, τὰ δὲ ἰγὰ ἤματα εἶναι συμβάλλομαι. Lucianus, Astrolog. à Barne-sio citatus. Vide et Heraclitum περὶ ἀπίστων, cap. 39.

Ver. 131. — ἐπιποιμένες.] Ἀλ. ἐπὶ ποιμήνας.

Ver. 132. — Λαμπετίη τι.]

Paverat hos Phcebo filia Lampetie.

Propert. lib. III. Eleg. xi. ver. 30.

Ver. 133. 346 et 374. — Ἡελίῳ Ὑπερίονι.] Similitèrque ver. 263. Ὑπερίονος Ἡελίοιο. Ὑπερίονα δὲ νομιστὸν αὐτὸν τὸν ὑπερίμενον αἰ τῆς γῆς. Heraclid. Pontic. Vide supra ad á, 8.

Θρινακίην ἐς νῆσον ἀπάκισε τηλόθι ναίειν, 135
 Μῆλα φυλασόμεναι πατρώϊα καὶ ἔλικας βοῦς.
 Τὰς εἰ μὲν κ' ἀσινέας ἑάας, νόστου τε μέδῃαι,
 Ἦ τ' ἂν ἔτ' εἰς Ἴθάκην, κακὰ περ πάσχοντες, ἴκοισθε·
 Εἰ δέ κε σίνῃαι, τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον
 Νῆϊ τε, καὶ ἐτάροισ· αὐτὸς δ' εἶπερ κεν ἀλύξεις, 140
 Ὅψ' ἐ κακῶς νεΐαι, ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἐταίρους.
 Ὡς ἔφατ'· αὐτίκα δὲ χρυσόβρονος ἤλυθεν Ἥως.
 Ἦ μὲν ἔπειτ' ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχε δῖα θεῶων·
 Αὐτὰρ ἐγὼν ἐπὶ νῆα κίων, ἄτρυνον ἐταίρους,
 Αὐτοὺς τ' ἀμβαίνειν, ἀνά τε πρυμνήσια λῦσαι. 145
 Οἱ δ' αἶψ' εἴσβαινον, καὶ ἐπὶ κληῖσι κάθιζον·
 Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι, πολὴν ἄλα τύπτον ἔρετμοῖς.
 Ἦ μῖν δ' αὖ κατόπισθε νεῶς κυανοπράροιο
 Ἴκμενον οὔρον ἴει πλησίστιον, ἐσθλὸν ἐταῖρον,
 Κίρκη εὐπλόκαμος, δεινὴ θεὸς, αὐδήεσσα. 150
 Αὐτίκα δ' ὄπλα ἕκαστα πονησάμενοι κατὰ νῆα
 Ἦμεθα· τὴν δ' ἀνεμὸς τέ, κυβερνήτης τ' ἴθουνον.
 Δὴ τότε ἐγὼν ἐτάροισι μετηύδων, ἀχνύμενος κῆρ·

“ Trinacriam in insulam relegavit, procul ut-habitarent, 135
 “ Ad oves custodiendas paternas, et camuras boves.
 “ Eas si quidem illaesas sinas, reditūque memor-sis,
 “ Sanè et adhuc in Ithacam, mala licèt patientes, perveneritis :
 “ Sin laedas, tum tibi praedico exitium
 “ Navique et sodalibus : ipse verò si quidem effugias, 140
 “ Serò malè redibis, amissis omnibus sociis.”
 Sic dixit : statim verò aureum-solium-habens venit Aurora.
 Ipsa quidem deinde per insulam abiit nobilissima dearum :
 At ego ad navem profectus hortabar socios,
 Et ipsi ut-ascenderent, et retinacula solverent. 145
 Illi verò statim ingrediebantur, et per transtra sedebant ;
 Ordine verò sedentes canum mare verberabant remis.
 Nobis autem dein pone navem prorâ-coeruleam
 Secundum ventum misit implentem-vela, bonum socium,
 Circe comas-pulchra, gravis dea, vocalis. 150
 Continuò verò armis omnibus ordinatis per navem
 Sedebamus ; hanc autem ventusque gubernatorque dirigebant.
 Tum verò ego socios alloquebar, dolens corde :

Ver. 136. — ἐλικας βοῦς.

— camuris — cornibus —
 Virg. Georg. III, 55.

Ver. 137. 139. — ἀσινέας — σίνῃαι.]
 Vide suprâ ad λ', 109. 111. Al. ἀσινεῖς.

Ver. 140. — ἀλύξεις.] Al. ἀλύξῃς.

Ver. 147. Ἐξῆς δ' ἐζόμενοι.] Deest hic ver-
 sus in codicibus nonnullis.

Ver. 148. Ἦ μῖν δ' αὖ κατόπισθε.] Vide su-
 præ ad λ', 6.

Ver. 150 et 449. — αὐδήεσσα.] Vide
 suprâ ad λ', 136.

Ver. 152. — ἴθουνον.] Al. ἴθουεν. Ut λ', 10.

Ver. 153. — ἀχνύμενος κῆρ.] Codices
 nonnulli post hunc versum habent, Κέκλυτέ
 μεν μύθων, κακὰ περ πάσχοντες, ἐταῖροι. Ut su-
 præ λ', 189.

ὦ φίλοι, οὐ γὰρ χρὴ ἓνα ἴδμεναι, οὐδὲ δύο οἴους,
 Θέσφαθ', ἃ μοι Κίρκη μυθήσατο, δῖα θεάων· 155
 Ἄλλ' ἐρέω μὲν ἐγών, ἵνα εἰδότες ἢ κε θάναμεν,
 Ἥ κεν ἀλευάμενοι θάνατον καὶ κῆρα φύγοιμεν.
 Σειρήνων μὲν πρῶτον ἀνάγει δεσπεσιῶν
 Φθόγγον ἀλεύασθαι, καὶ λειμῶν' ἀνθεμόεντα·
 Οἶον ἔμ' ἠνάγει ὅπ' ἀκούεμεν· ἀλλά με δεσμῶ 160
 Δῆσατ' ἐν ἀργαλέω, (ὄφρ' ἐμπεδον αὐτόθι μίμνω,)
 Ὀρθὸν ἐν ἰστοπέδῃ· ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνήφθα.
 Αἰ δέ κε λίσσασθαι ὑμέας, λῦσαί τε κελεύω,
 Ὑμεῖς δὲ πλεόνεσσι τότε ἐν δεσμοῖσι πῖεζεν.
 Ἦτοι ἐγὼ τὰ ἕκαστα λέγων ἐτάροισι πίφασκον· 165
 Τόφρα δὲ καρπαλίμως ἐξίκετο νηὺς εὐεργῆς
 Νῆσον Σειρήνοισιν· ἐπειγε γὰρ οὖρος ἀπήμων.
 Αὐτίκ' ἐπειτ' ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο, ἠδὲ γαλήνη
 Ἐπλετο νηνεμῖη, κοίμησε δὲ κύματα δαίμων.

" O amici, non enim oportet unum scire, neque duos solos,
 " Vaticinia, quae mihi Circe dixit nobilissima dearum; 155
 " Sed dicam quidem ego, ut scientes vel moriamur,
 " Vel elapsi mortem et fatum effugiamus.
 " Sirenium quidem primūm jubet divinarum
 " Vocem evitare, et pratum floridum:
 " Solum me jubebat vocem audire; sed me vinculo 160
 " Ligatē in arcto, (ut firmiter illic maneam,)
 " Erectum ad basim-mali: ex ipso autem funes alligentur.
 " Quod si orem vos, solvereque jubeam,
 " Vos dein pluribus tum verò in vinculis constringite."
 Sanè ego haec singula dicens sociis declarabam: 165
 Interea autem celeriter venit navis fabrefacta
 Ad insulam Sirenium; urgebat enim ventus innoxius.
 Statim deinde ventus quidem quievit, atque tranquillitas
 Erat absque-vento; sopivit autem fluctus deus.

Ver. 154. ὦ φίλοι, οὐ γὰρ.] Vide suprā ad κ', 190.

Ver. 155. Θέσφαθ', ἃ μοι Κίρκη μυθήσατο.]

Quae Phœbo pater omnipotens, mihi Phæbus Apollo

Prædixit, vobis furiarum maxima pando.
Æn. III, 251.

Ver. 156. Ἄλλ' ἐρέω μὲν ἐγών.] Εὐθὺς Ὀδυσσεὺς ἀρχεται λέγει τοῖς περὶ αὐτὸν ἰπαρήγγυλον ἢ Κίρκη περὶ Σειρήνων τὰ μίντοι ἰφιζῆς διὰ στρατηγικῶς ἰσχυρόσσι τοῖς ἰταίροισι, ὡς ἂν μὴ μαθόντες ἀποδυσπιστήσουσι πλίτιν. Eustath.

Ver. 157. — κῆρα φύγοιμεν.] Ita Vulgati. Barnesius autem ex Eustathio edidit φύγοιμεν. Verum etsi in Eustathii editioni-

bus scriptum sit φύγοιμεν, ipse tamen in commentario citat φύγοιμεν.

Ver. 163. Αἰ δέ κε.] Al. Ἐἰ δέ κε.

Ver. 164. Ὑμεῖς δέ.] Barnesius edidit Ὑμεῖς δέ. Sed nihil opus.

Ibid. — τότε ἐν δεσμοῖσι.] Eustathius in commentario citat, τότε δεσμοῖσι. Vide suprā ad ver. 54.

Ver. 166. — ἐξίκετο νηὺς εὐεργῆς Νῆσον Σειρήνοισιν.]

Jamque adeo scopulos Sirenium advecta subibat. Æn. V, 864.

Ver. 167. — οὖρος ἀπήμων.] Al. οὖρος ἀμύμων.

Ver. 168. — ἄνεμος μὲν ἐπαύσατο.] Ἐπιπῶν Ἡσίδος καὶ τοῖς ἀνέμοις αὐτὰς θίγγων ἴφη. Schol.

Ἄνιστάντες δ' ἔταροι νεὸς ἰστία μηρῦσαντο, 170
 Καὶ τὰ μὲν ἐν νηϊ γλαφυρῇ βάλον· οἱ δ' ἐπ' ἔρετρα
 Ἐζόμενοι, λεύκαινον ὕδαρ ζεστῆς ἐλάττησιν.
 Αὐτὰρ ἐγὼ κηροῖο μέγαν τροχὸν ὀξείῃ χαλκῶ
 Τυτθὰ διατμήξας, χερσὶ στιβαρῆσι πιέζευ·
 Αἶψα δ' ἰαίνετο κηρὸς, ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἴς, 175
 Ἡελίου τ' αὐγῆ, Ὑπεριονίδαο ἀνακτος·
 Ἐξεῖς δ' ἔτάροισιν ἐπ' οὔατα πᾶσιν ἄλειψα.
 Οἱ δ' ἐν νηϊ μ' ἔδησαν ὁμοῦ χεῖράς τε, πόδας τε,
 Ὀρθὸν ἐν ἰστοπέδῃ, ἐκ δ' αὐτοῦ πείρατ' ἀνῆψαν·
 Αὐτοὶ δ' ἐζόμενοι πολλὴν ἄλα τύπτον ἔρετροῖς. 180
 Ἄλλ' ὅτε τόσπον ἀπῆμεν, ὅσον τε γέγωνε βοήσας,
 Ρίμφα διώκοντες, τάσδ' οὐ λάθην ἀκύαλος νηῦς
 Ἐγγύθεν ὀρνυμένη· λιγυρῆν δ' ἔντυνον αἰοιδῆν·
 Δεῦρ' ἄγ' ἰὼν, πολύαιν' Ὀδυσεῦ, μέγα κῦδος Ἀχαιῶν,

Surgentes verò socii navis vela complicârunt, 170
 Et ea quidem in navi cavâ collocârunt: ipsi autem ad remos
 Sedentes, dealbabant aquam politis remis-abiegnis.
 At ego cerae ingentem massam-rotundam acuto aere
 Minutatim dissectam manibus validis premebam:
 Statim verò calefiebat cera, nam urgebat magna vis, 175
 Solisque splendor, Hyperionidae regis:
 Ordine verò sociis ad aures omnibus illevi.
 Ili autem in navi me ligârunt, simul manusque pedesque,
 Erectum ad basim-mali: ex ipso autem funes alligârunt:
 Ipsi verò sedentes canum mare verberabant remis. 180
 Sed quum tantum aberamus scilicet auditur clamans,
 Celeritèr pergentes; illas utique non latuit velox navis:
 Propè impulsâ: argutum verò exordiebantur cantum:
 "Huc age profectus, laudatissime Ulysses, ingens decus Achivorum,

Ver. 170. — μηρῦσαντο.] Συνίστειλαν
 διὰ τῶν κάλων. Schol.

Ver. 171. — ἐν νηϊ γλαφυρῇ βάλον.] Al.
 ἐν νηϊ γλαφυρῇ θέσαν.

Ver. 174. — πιέζευ.] Al. πίζευ.

Ver. 175. — ἐπεὶ κέλετο μεγάλη ἴς.] Ἡ
 τῶν ἱμῶν δηλαδὴ στιβαρῶν χειρῶν, ἢ κατὰ τὸ
 πίξεν. Eustath.

Ver. 179. — ἀνῆψαν.] Al. ἀνήπτων.

Ver. 181. — ἀπῆμεν, ὅσον.] Al. ἀπῆν,
 ὅσον.

Ver. 184. Δεῦρ' ἄγ' ἰὼν, πολύαιν' Ὀδυσεῦ.]
 Cicero, de finibus, lib. V. § 18. locum hunc
 ita vertit:

O decus Argolicum, quin puppim flectis,
 Ulysses, [tus:
 Auribus ut nostros possis agnoscere canum
 Nam nemo hæc unquam est transvectus
 cœrula cursu,
 Quin prius adstiterit, vocum dulcedine
 captus;

Pòst variis avido satiatus pectore musis,
 Doctior ad patrias lapsus pervenerit oras.
 Nos grave certamen belli, clademque*
 tenemus, [vexit;
 Græcia quam Trojæ divino numine
 Omniaque è latis † rerum vestigia terris.

"Ὡρα δ' ἐν τούτοις τοῖς Ὀμηρικοῖς ὀκτὼ στίχοις,
 ὡς ἐτόλμησεν ὁ γλυκὺς καὶ μελιγερὺς αἰοιδὸς
 Ὀμηρὸς ὑποκρίνεσθαι τὰς Σειρήνας ὡς ἐν ἠθο-
 ποιῆσ' οἷα εἰδῶς τὴν ποιήσιν, καὶ μάλιστα τὴν
 αὐτοῦ, Σειρήνων οὔσαν αἰοιδῆν "Εοικε γὰρ, ἐν οἷς
 εἶπε, τὰ καθ' ἑαυτὸν ὑπανίστασθαι ὁ Ποιητής·
 καὶ ὅλως εἶπειν, τὰ τῆς ποιήσεως ἧς ὁ ἀκούσας
 "τερφόμενός τε ἄπεισι, καὶ πλείονα εἰδῶς,"
 ὡς εἰ καὶ Σειρήνων ἤκουσε. Eustath. Εἰώθασι δὲ
 καὶ νῦν ἐπὶ ποιήματων καὶ λόγων τὸ ἔπαγωγόν

* Ita Davisius ex editis vetustioribus. Al.
 canemus.

† Ita Davisius. Al. regum.

Νῆα κατάστησον, ἵνα ναῦν ἤν ὄπ' ἀκούσης. 185

Οὐ γάρ πά τις τῆδε παρήλασε νῆϊ μελαίνῃ,

Πρὶν γ' ἡμέων μελίγηρυν ἀπὸ στομάτων ὄπ' ἀκούσαι·

Ἄλλ' ὄγε τερψάμενος νεῖται, καὶ πλείονα εἰδώς.

Ἴδμεν γάρ τοι πάνθ', ὅσ' ἐνὶ Τροίῃ εὐρείῃ

Ἀργεῖοι, Τρωῆές τε, θεῶν ἰότητι μόγησαν· 190

Ἴδμεν δ' ὅσσα γένηται ἐπὶ χθονὶ πουλυβοτείρῃ.

Ὡς φάσαν, εἶσαι ὅπα κάλλιμον· αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ

Ἦθελ' ἀκούμεναι, λῦσαι τ' ἐκέλευον ἑταίρους,

“ Navem siste ; ut nostram vocem audias. ”

185

“ Non enim unquam aliquis praeter-navigavit nave nigrâ,

“ Priusquam nostram suavem ab ore vocem audisset :

“ Verùm ille delectatus abiit, et plura doctus.

“ Scimus enim utique omnis, quaecunque in Trojâ latâ

“ Argivi, Trojanique, deorum voluntate pertulerunt :

190

“ Scimus etiam, quaecunque fiunt in terrâ almâ.”

Sic dixerunt, emittentes vocem dulcem ; at meum cer

Volebat audire ; solvereque me jubebam socios,

Σειρήνι εἰκάζειν. Pausan. lib. I. cap. 21. Εἶ-
ναι μὲν τινὰς Φασὶν ἐπαδάς ὡς οἱ ἐπιστάμενοι ἐ-
παδόντες οἷς ἂν βούλωνται, φίλους ἑαυτοῖς ποι-
οῦνται. Εἶναι δὲ καὶ φίλτρα, οἷς οἱ ἐπιστάμενοι
πρὸς οὓς ἂν βούλωνται χρώμενοι, φιλοῦνται ὄπ'
αὐτῶν. Πόθεν οὖν ταῦτα μάθομεν ἂν ; “ Α μὲν
αἱ Σειρήνις ἐπῆδον τῷ Ὀδυσσεὶ ἠκούσας Ὀμήρου,
ὧν ἴστιν ἀρχὴ τοιαύτη τις, “ Διὸρ' ἄγε δῆ, πο-
“ λυαῖν Ὀδυσσεύ, &c.” Ταύτην οὖν τὴν ἐπαδὴν,
ᾧ Σώκρατες, καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις αἱ Σει-
ρήνις ἐπαδούσαι κατεῖχον, ὥστε μὴ ἀπίνεαι ἀπ'
αὐτῶν τοὺς ἐπαδέντας ; Οὐκ, ἀλλὰ ταῖς ἐπ' ἀρε-
τῇ φιλοτιμουμέναις οὕτως ἐπῆδον. Xenophon. Ἀ-
σποννημανιμάτων, lib. II. Ubi notandum,
pro Διὸρ' ἄγε ἰδὼν, legisse hic aut memoriter
citasse Xenophontem, Διὸρ' ἄγε δῆ. Vide et
infra ad ver. 188 et 190.

Ibid. — μίγα κῆρ; Ἀχαιῶν.] Sic apud
Virgilium :

— Procas, Trojanæ gloria gentis.

Æn. VI, 767.

Ver. 185. — ἵνα ναῦστην ὄπ' ἀκούσης.]
Clemens Alexandrinus citat, ἵνα θειοτίστην ὄπ'
ἀκούσης. Admonit. ad Gentes, haud longè à
fine.

Ver. 188. — ὄγι.] Apud Dionys. Hali-
carn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 18. ὄδι.

Ibid. — καὶ πλείονα εἰδώς. Ἴδμεν γάρ τοι
πάνθ'.] Ἐκείναι μὲν γὰρ [αἱ Σειρήνις], ἰδιῶσαι
ὅτι φύσει φιλοτιμῆδες ἴστιν ἀνθρώποις, καὶ πολλὸς
αὐτῶν κατὰ στίβον τῆς ἀληθείας ἴμερος ἐντίθη-
κιν, οὐ μόνον θωπισίαις μίλισι κηλήσι τοὺς
παραπλίοντας ὑπισχνουῦνται, ἀλλὰ καὶ τὰ ὄντα
αὐτοῦς διδάξουσιν. Sext Empiric. advers. Mathe-
mat. lib. I. cap. 1. “ Neque enim vocum
“ suavitate videntur, aut novitate quâdam
“ et varietate cantandi revocare eos solitæ,

“ qui prætervehebantur ; sed quia multa
“ se scire profitebantur ; ut homines ad ea-
“ rum saxa discendi cupiditate adhæresce-
“ rent.—Vidit Homerus probari fabulam
“ non posse, si cantiunculis tantus vir irre-
“ titus teneretur. Scientiam pollicentur,
“ quam non erat mirum sapientiæ cupido
“ patriâ [esse] cariorem.” Cicero, loco suprâ
ad ver. 184. citato.

Ver. 189. — ὄσ' ἐνὶ Τροίῃ.] Eustathius
citat, ὄσ' ἐν Τροίῃ.

Ver. 191. Ἴδμεν δ', ὅσσα γίνονται ἐπὶ χθονί.]
Καὶ αἱ Σειρήνις δι' ἄδουσι τῷ Ὀδυσσεὶ τὰ μάλισ-
τα αὐτὸν τέρψοντα, καὶ τὰ οἰκία τῇ φιλοτιμίᾳ
αὐτοῦ καὶ πολυμαθίᾳ, λέγουσαι “ ἴσμεν γάρ,
“ φασί, “ τὰ τ' ἄλλα, καὶ ὅσα γίνονται ἐν χθονί
“ πολυβοτείρῃ.” Athenæus, lib. I. cap. 12.

Ver. 192. — εἶσαι ὅπα κάλλιμον.] Sic
apud Hesiodum :

Παντοίην ὄπ' εἶσαι —.

Theogon. ver. 830.

Ibid. — αὐτὰρ ἐμὸν κῆρ Ἦθελ' ἀκούμεναι.]
Ἐμμελὴς δὲ καὶ χαρίεις ὁ λήθην τινὰ καθ' αὐτῶν
λίγων, ἢ ἀγνοίας, ἢ φιλοτιμίαν, ἢ πρὸς τιὰ μα-
θήματα καὶ λόγους ἀπρόσιν ὡς Ὀδυσσεύς, “ αὐ-
“ τὰρ ἐμὸν κῆρ Ἦθελ' ἀκούμεναι λῦσαι δ' ἐκί-
“ λισον ἑταίρους, Ὀφρυσὶ νυστάζων.” Plutarch.
de Sui Laude.

Ver. 193. — λῦσαι τ' ἐκέλευον.] Μαρ-
τυρία τῆς ἰδοῆς, ὅτι καὶ ὁ ἰσχυρατίσσιμος ἤσση-
ται. Schol.

His sua Sisypthides auditis penè resolvit

Corpora ; nam sociis illita cera fuit.

Ovid. Art. Amator. lib. III, 313.

Cæterùm Scholiastes et Eustathius, itemque
Plutarchus loco suprâ citato, omnes legunt,
λῦσαι δ' ἐκέλευον,

Ὀφρύσι νευστάζων οἱ δὲ, προπεσόντες ἔρεσσον
 Αὐτίκα δ' ἀνστάντες Περιμήδης, Εὐρύλοχός τε, 195
 Πλείοσί μ' ἐν δεσμοῖσι δέον, μᾶλλον τε πιέζου.
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τάσγε παρήλασεν, οὐδ' ἔτ' ἔπειτα
 Φθογγῆς Σειρήνων ἠκούομεν, οὐδέ τ' αἰοιδῆς,
 Αἶψ' ἀπὸ κηρὸν ἔλοντο ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι,
 Ὅν σφιν ἐπ' ὠσὶν ἄλειψ', ἐμέ τ' ἐκ δεσμῶν ἀνέλυσαν. 200
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, αὐτίκ' ἔπειτα
 Καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἴδον, καὶ δοῦπον ἄκουσα.
 Τῶν δ' ἄρα δεισάντων ἐκ χειρῶν ἔπτατ' ἔρετμά·
 Βόμβησεν δ' ἄρα πάντα κατὰ ῥόον· εἴχετο δ' αὐτοῦ
 Νηῦς, ἐπεὶ οὐκ ἔτ' ἔρετμὰ προήκεα χερσὶν ἔπειγον. 205

Superciliis innuens; illi autem incumbentes remigabant:

Statim verò surgentes Perimedes Eurylochusque, 195

Pluribus me in vinculis ligabant, magisque premebant.

Caeterùm postquam illas praeteriisset navis, neque ampliùs deinde

Vocem Sirenum audiremus, neque cantum:

Continuò ceram sibi-dempererunt mei dilecti socii,

Quam ipsis auribus illeveram; meque ex vinculis resolverunt. 200

Sed quando jam insulam reliquimus, statim deinde

Fumum, et ingentem fluctum vidi, et fragorem audivi.

His autem percussis, ex manibus exciderunt remi;

Insonuerunt verò omnes per fluctum; sistebatur autem illic

Navis: quoniam non ampliùs remos prolixos manibus urgebant. 205

Ver. 194. Ὀφρύσι νευστάζων.] Οὐ δὲ γὰρ ἦν ἄλλως ἀκούεσθαι διὰ τὸ ἄλειμμα τοῦ κηροῦ. Eustath.

Ver. 195. Αὐτίκα δ' ἀνστάντες.] Al. Αὐτίκ' ἀναστάντες.

Ver. 196. — μᾶλλον τε πιέζου.] Al. μᾶλλον τ' ἐπίεζον et μᾶλλον δ' ἐπίεζον.

Ver. 197. — τάσγε παρήλασεν.]

Præteritque citâ Sirenum littora puppi.

Tibull. lib. IV. Eleg. i. ver. 69.

Ibid. — παρήλασεν.] Apud Eustathium, παρήλασαν.

Ver. 198. Φθογγῆς Σειρήνων ———, οὐδέ τ' αἰοιδῆς.] Dna. Dacier interpretatur; Neque instrumentorum, quibus Sirenes canebant, sonum; neque ipsarum voces. “Φθογγή,” inquit, “se dit du son des instruments, et “αἰοιδῆ de la voix. Car de ces Sirenes, l’une “chantoit, l’autre jouoit de la flute, et la “troisième jouoit de la lyre.” Verùm ista explicatio ferri non potest. Neque enim apud Homerum ullo instrumento canere dicuntur Sirenes; neque Φθογγὴ quicquam aliud quàm “vox” ullibi significat. Vide suprâ ad ἰ, 167. et ad II. β, 791. γ, 216. et π, 508. Rectiùs Eustathius: Ἐν δὲ τῶ,

“οὐ Φθογγῆς ἠκούομεν οὐδὲ αἰοιδῆς,” φανερὰ διαφορὰ τῆς τε ἀπλῶς οὕτω Φθογγῆς, καὶ τῆς μετὰ τοῦ περιᾶδειν, ἥτοι μέλπειν ὅποια τις καὶ ἡ ἑμμετρος, καὶ ἡ κατὰ Σειρήνας. Ἐστὶ γὰρ αἰοιδῆ Φθογγὴ ἑμμελής.

Ibid. Φθογγῆς ——— αἰοιδῆς.] Al. Φθογγῆς αἰοιδῆν.

Ver. 199. Αἶψ'.] Al. Ἄψ.

Ver. 200. Ὅν σφιν ἐπ' ὠσὶν ἄλειψ'.] Eustathius in commentario citat, Ὅν σφιν πᾶσιν ἄλειψα.

Ver. 201. — αὐτίκ' ἔπειτα Καπνὸν καὶ μέγα κῦμα ἴδον, καὶ δοῦπον ἄκουσα.]

Tum procul è fluctu Trinacria cernitur Ætna:

Et gemitum ingentem pelagi, pulsataque saxa [voces;

Audimus longè, fractasque ad littora Exultantque vada, atque æstu miscentur arenæ. Æn. III, 554.

Ver. 202. — δοῦπον ἄκουσα.] Al. δοῦπον ἄκουσαν.

Ver. 204. Βόμβησεν.] Al. Βόμβησαν. Vide infrâ ad ver. 238. et ad II. β, 210. δ, 455.

Ibid. — εἴχετο.] Al. ἴσχετο.

Αὐτὰρ ἐγὰ, διὰ νηὸς ἰὼν, ἄτρυνον ἑταίρους
Μειλιχίοις ἐπέεσσι παρασταδὸν ἄνδρα ἕκαστον·

᾽Ω φίλοι, οὐ γάρ πά τι κακῶν ἀδαήμονες εἰμέν·
Οὐ μὲν δὴ τόδε μείζον ἐπι κακόν, ἢ ὅτε Κύκλωψ
Εἴλει ἐνὶ σπηῖ γλαφυρῶ κρατερῆφι βίηφιν·

210

Ἄλλὰ καὶ ἔνθεν ἐμῆ ἀρετῇ, βουλῇ τε, νόῳ τε,
Ἐκφύγομεν· καί που τῶνδε μνήσεσθαι οἶω.
Νῦν δ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθόμεθα πάντες.

Ast ego, per navem profectus, hortabar socios

Blandis verbis propè-astans virum quemque :

“ O amici, non enim hactenus ullo-pacto malorum in experti sumus :

“ Non quidem jam hoc majus imminet malum, quam cum Cyclops

“ Claudebat nos in speluncâ cavâ, forti vi.

210

“ Sed et illinc meâ virtute, consilioque, prudentiâque

“ Effugimus ; et aliquandò horum recordaturos vos puto.

“ Nunc verò agite ; quemadmodum ego dixero, pareamus omnes.

Ver. 206. — ἄτρυνον ἑταίρους Μειλιχίοις
ἐπέεσσι.]

— dictis mœrentia pectora mulcet.

Æn. I, 197.

Ver. 208. ᾽Ω φίλοι, οὐ γάρ πά τι κακῶν
ἀδαήμονες.]

O socii, (neque enim ignari sumus antè
malorum ;) [finem.]

O passi graviora ; dabit Deus his quoque
Vos et Scyllæam rabiem, penitusque son-
nantes

Accêstis scopulos ; vos et Cyclopea saxa
Experti ; revocate animos, mæstumque
timorem

Mittite : forsân et hæc olim meminisse
juvabit. *Æn.* I, 198.

Quem locum *Macrobius* inter eos recensens,
in quibus *Virgilium* Homero superiorem con-
tendit : “ In his quoque versibus (inquit)

“ Maro exstitit locupletior interpretes —

“ Ulysses ad socios unam commemoravit

“ ærumnam ; hic ad sperandam præsentis

“ mali absolutionem gemini casûs hortatur

“ eventu. Deinde ille obscuriùs dixit, Καί

“ που τῶν δὲ μνήσεσθαι οἶω hic apertius :

“ Forsân et hæc olim meminisse juvabit. Sed

“ et hoc quod vester adjecit, solatii forti-

“ oris est : suos enim non tantum exemplo

“ evadendi, sed et spe futuræ felicitatis

“ animavit, per hos labores non solum se-

“ des quietas, sed et regna promittens.”

Saturnal. lib. V. cap. 11. Ἐν δὲ τῷ, “ ᾽Ω

“ φίλοι,” λέισσι τὸ “ οἶω.” συνισπιροχασ-

θίντος τοῦ λόγου τῷ τε καιρῷ καὶ τῇ τοῦ λα-

λοῦντος Ὀδυσσεὺς σπουδῇ. *Eustath.* Vide ad

Il. ὁ, 348.

Ibid. — γάρ πά τι κακῶν.] “Ορα δὲ καὶ

ὅτι ἀρχαίμινος καὶ νῦν ἀπὸ τοῦ “ γάρ,” μετὰ
πέντε στίχους τὸ τῆς ἔννοιας ἀποδίδωσι κρέμασ-
μα ἐν τῷ, “ Νῦν δ' ἄγετε” — ὃ δὲ σύνθεσις Ὀ-
μήρω, καθὰ καὶ πρὸ ὀλίγων διδήλωται. *Eustath.*
Vide suprâ ad κ', 190. Verum (ut opinor)
vocula γὰρ hoc in loco refertur ad id quod
elegantè reticetur : “ Nè animo penitus con-
“ cidite ; nequaquam ENIM, &c.”

Ver. 209. Οὐ μὲν δὴ τόδε μείζον ἐπι κακόν.]
Barnesius hoc in loco pro ἐπι legi posse con-
jicit ἐπι. Quin *Cicero* ad *Atticum*, lib. VII.
Epist. 6. citat Οὐ γὰρ ἂν τόδε μείζον ἐπι κα-
κόν. Sed vide ad *Il.* ὁ, 202. *Al.* Οὐ μὲν δὴ
τόδε μείζον ἐπι κακόν, &c.

Ver. 210. — κρατερῆφι βίηφιν.] Vide ad
Il. ν', 588. Τὸ δὲ “ κρατερῆφι βίηφι” σύγ-
κρυσιν ὑπολαλεῖ βίας καὶ φρονήσεως· οἰονεὶ λίγος-
τος Ὀδυσσεὺς, ὅτι Κύκλωψ μὲν βίαν εἶχε καθ'
ἡμῶν, ἐγὼ δὲ νόῳ περιεργονόμη. *Eustath.* Vide
ad ver. 211. Ceterum *Plutarchus*, loco in-
frâ ad ver. 211. citato, legit κρατερῆ γε βίηφι.

Ver. 211. — ἰμῆ ἀρετῇ, βουλῇ τε, νόῳ τε.]
Οὐ μόνον ἐστὶ τοὺς θρασυνομίους καταστορέσαι
καὶ ποιῆσαι ταπεινοτέρους, ἀλλὰ καὶ τοὺς περι-
φόβους καὶ καταπλήγας ἐξῆραι πάλιν καὶ παρορ-
μῆσαι, χρησάμενον ἐν διοντι μεγαλαυχία—.
Καὶ τοῦτο δὲ εἶκοι συνιδεῖν Ὀμηρος· τὸν γὰρ Ὀ-
δυσσεὺς πιστοῖκεν, ἀποδειλιώντων τῶν ἑταίρων πρὸς
τὸν φόβον καὶ τὸν κλύθονα τὸν περὶ τὴν Χάρυβ-
διν, ἀναμνησκοντα τῆς αὐτοῦ δεινότητος καὶ ἄν-
δρείας. “ — Ἄλλὰ καὶ ἔνθεν ἰμῆ ἀρετῇ, βου-
“ λῆ τε, νόῳ τε, Ἐκφύγομεν.” Οὐ γὰρ ἐστὶ δη-
μαγωγόντις οὐδὲ σοφιστιῶντος ὁ τοιοῦτος Ἰταῖος,
οὐδὲ κρότον οὐδὲ πομπυσμὸν αἰτιούντος, ἀλλὰ τὴν
ἀρετὴν καὶ τὴν πιστὴν ἰσχυρὸν τοῦ θαρρῆν
ταῖς φίλοις δίδοντας. Μίγα γὰρ ἐν καιρεῖς ἰσισ-
φαλίσι πρὸς σωτηρίαν, δόξα καὶ πίστις ἀνδρῶς ἡ-
γουμερικῆν ἱμπειρίαν καὶ δύναμιν ἔχοντος.” *Plu-
tarch.* de *Sui Laude.*

Ὑμεῖς μὲν κόπησιν ἀλός ῥηγμῖνα βαθεῖαν
 Τύπτετε, κληΐδεσσιν ἐφήμενοι, αἴκε πόθι Ζεὺς 215
 Δῶή τόνδε γ' ὄλεθρον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι.
 Σοὶ δὲ, κυβερνήθ', ᾧδ' ἐπιτέλλομαι, (ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ
 Βάλλευ, ἐπεὶ νηὸς γλαφυρῆς οἰήϊα ναμάς·)
 Τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος ἐκτὸς ἔεργε
 Νῆα· σὺ δὲ σκοπέλου ἐπιμαίεο, μὴ σε λάθῃσι 220
 Κεῖσ' ἐξορμήσασα, καὶ ἐς κακὸν ἄμμε βάλῃσθα.
 Ὡς ἐφάμην· οἱ δ' ᾧκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πίθοντο.
 Σκύλλην δ' οὐκέτ' ἐμυθεόμην, ἄπρηκτον ἀνίην,
 Μήπως μοι δείσαντες ἀπολλήξειαν ἑταῖροι
 Εἰρεσίης, ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν σφέας αὐτούς· 225
 Καὶ τότε δὴ Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
 Λανθανόμην, ἐπεὶ οὔτι μ' ἀνώγει θωρήσσεσθαι·
 Αὐτὰρ ἐγὼ καταδὺς κλυτὰ τεύχεα, καὶ δύο δοῦρε

“ Vos quidem remis maris fluctus profundos
 “ Verberate, transtris insidentes; si fortè Jupiter 215
 “ Det hanc saltem mortem effugere et evitare.
 “ Tibi verò, gubernator, hoc præcipio; (sed in animo
 “ Reconde, quoniam navis cavæ gubernacula regis :)
 “ Hunc quidem fumum et fluctum extra dirige
 “ Navem; tu autem scopulum observa, nè te lateat 220
 “ Illinc evagata, et in malum nos conjicias.”
 Sic dixi: illi verò celeritèr meis verbis paruerunt.
 Scyllam autem nondum commemorabam immedicabile damnum:
 Ne quodammodo veriti cessarent socii
 A-remigandò, intráque constiparent seipsos. 225
 Et tum sanè Círces quidem mandati tristis
 Obliviscebar, quoniam nequitiam me jussit armari:
 Ast ego indutús ínclýta arma, et duabus hastis

Ver. 214. Ὑμεῖς μὲν κόπησιν]

Eripite, ò socii, paritèrque insurgite remis.
Æn. III, 560.

Ver. 216. — ὑπεκφυγέειν.] *Al.* ὑπεκ-
προφυγέειν.

Ver. 217. — ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ βάλλειμ.]

— Tu condita mente teneto.
Æn. III, 388.

Ver. 219. Τούτου μὲν καπνοῦ καὶ κύματος]
Δεῖ τὸν στοχαζόμενον τοῦ μίσου, πρῶτον μὲν ἀ-
ποχωρεῖν τοῦ μάλλον ἐναντί· ν' καθάπερ καὶ ἡ
Καλυψά παρῆνε τὸ, “ — τοῦ μὲν καπνοῦ καὶ
“ κύματος ἐκτὸς ἔεργε· Νῆα.” *Aristot. Ethic. Ni-
comach. lib. II, cap. 9.* Ubi notandum, ser-
monem hunc *Ulyssis* ab *Aristotele*, memori-
tèr fortassè citatum, *Calypso* tribui. *Cæterum*
Clemens Alexandrinus, Admonit. ad Gentes
haud longè à fine, citat, Κεῖνον μὲν καπνοῦ, &c.

Ver. 220. — σκοπέλου.] *Al.* σκοπέλων.

Ver. 221. — ἄμμε βάλῃσθα.] Vide suprà
ad *l.* 404.

Ver. 222. — οἱ δ' ᾧκα ἐμοῖς ἐπέεσσι πί-
θοντο.]

Haud minùs ac jussi faciunt —

Æn. III, 561.

Ver. 223. — ἄπρηκτον ἀνίην.] Τουτέστι καθ'
ἧς οὐκ ἦν τί πρᾶξαι καὶ μηχανήσασθαι. *Eustath.*

Ver. 226. Καὶ τότε δὴ.] *Al.* Καὶ τότε ἐγὼ.

Ibid. — Κίρκης μὲν ἐφημοσύνης ἀλεγεινῆς
Λανθανόμην] Vide suprà ad ver. 192. item
ad *l.* 101.

Ver. 227. — ἐπεὶ οὔτι μ' ἀνώγει θωρή-
σεσθαι.] Suprà ver. 120. 121.

Ver. 228. — δύο δοῦρε Μακρ' ἐν χερσίν
ἐλῶν.]

Bina manu lato crispans hastilia ferro.

Æn. I, 313. XII, 165.

Μάκρ' ἐν χερσὶν ἔλάν, εἰς ἴκρια νηὸς ἔβαινον
 Πράξης· ἔνθεν γάρ μιν ἐδέγμην πρῶτα φανεῖσθαι 230
 Σκύλλην πετραίην, ἣ μοι φέρε πῆμ' ἐτάροισιν.
 Οὐδέ πη ἀθρηῆσαι δυνάμην· ἔκαμον δέ μοι ὅσσε
 Πάντη παπταίνοντι πρὸς ἠεροειδέα πέτρην.
 Ἡμεῖς δὲ στενωπὸν ἀνεπλόμεν γοῶντες·
 Ἐνθεν μὲν γὰρ Σκύλλ', ἐτέρωθι δὲ διὰ Χάρυβδιδος 235
 Δεινὸν ἀνερρόϊδθησε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ.
 Ἦτοι ὅτ' ἐξεμέσειε, λέβης ὡς ἐν πυρὶ πολλῶ,
 Πᾶσ' ἀναμορμύρεσκε κυκωμένη· ὑψόσε δ' ἄχνη
 Ἄκροισι σκοπέλοισιν ἐπ' ἀμφοτέροισιν ἐπιπτεν·

Longis in manus sumptis, ad tabulata navis conscendebam
 Prorae; indè enim ipsam expectabam primùm apparituram 230
 Scyllam petrosam, quae mihi ferebat damnum sociis.
 Nec usquam videre potui; lassati autem erant mihi oculi
 Undique circumspectanti ad obscuram petram.
 Nos verò angustum-locum transibamus lugentes;
 Ab alterâ etenim parte Scylla, ab-alterâ autem gravis Charybdis 235
 Horrendùm absorbuit maris salsam aquam.
 Utique cùm evomeret, lebes sicut in igne multo,
 Tota immurmurabat conturbata; in altum autem aspergo
 Summis scopulis utrisque incidebat:

Ver. 229. — ἴκρια] Τὰ καταστράματα
 τῆς νιῶς. Schol.

Ver. 254. Ἡμεῖς δέ.] Al. Ἡμεῖς μίν.

Ver. 235. Ἐνθεν μὲν γὰρ Σκύλλ', ἐτέρωθι
 δὲ διὰ Χάρυβδιδος.] Al. Ἐνθεν γὰρ Σκύλλη.

Dextrum Scylla latus, lævum implacata
 Charybdis

Obsidet. — Æn. III, 420.

Scylla latus dextrum, lævum irrequieta
 Charybdis

Infestant. —

Ovid. Metam. lib. XIII. ver. 730.

Illum inter geminæ nantem confinia mor-
 tis,

Nec Scyllæ sævo conterruit impetus ore,
 Quum canibus rapidas inter freta serpe-
 ret undas:

Nec violenta suo consumsit more Cha-
 rybdis,

Vel si sublimis fluctu consurgeret imo,
 Vel si interrupto nudaret gurgite pon-
 tum.

Tibull. lib. IV. Eleg. i. ver. 70.

Porro Scaliger Virgilium, loco jam supra
 citato, Homero superiorem contendens;
 "Quanto verò," inquit, "meliùs impacata
 "[apud Virgilium implacata] quàm dia?
 "Quid enim divinum in monstro?" Poetic.
 lib. V. cap. 5. Sed vide supra ad ver.
 104.

Ver. 236. 237. Δεινὸν ἀνερρόϊδθησε. —
 ἰξμέσιου.]

— Vorat hæc raptas, revomitque cari-
 nas. — Ovid. ibid. ver. 731.

Vide supra ad ver. 105. Porro hinc (no-
 tante Duporto, in Gnomologiâ ad hunc Ho-
 meri locum) Charybdis in proverbium cessit,
 ad rapinam sive voracitatem insatiabilem
 denotandam. Πάνθ', ὅσα περ ἰκτῆσατο, —
 κατακυβύεισι, καὶ κατακτύουσι, καὶ κατα-
 βίβρωσι, καὶ καταπίπτωσι ὡσπερ ἡ Χάρυβδις.
 Cicero, de Antonio, apud Dion. Cass. lib.
 XLV. "Quæ Charybdis tam vorax? Cic.
 de eodem Antonio, Orat. Philippic. II. § 27.

Quantâ laboras in Charybdi?

Horat. Carm. lib. I. Od. xxvii. v. 19.

Cæterùm vocem ἀνερρόϊδθησι hoc in loco ex-
 ponit Scholiastes, ἀνηκόντισιν. Quem rectè
 reprehendit Eustathius: Τὸ δὲ "ἀνερρόϊδθησι,"
 ἀνηκόντισιν ἰερμηνεύουσι τινὲς τῶν Παλαιῶν ἴσως
 δὲ οὐ καλῶς, διὰ τὰ προῖρηθέντα, ἐν οἷς ὁ Ποιητὴς
 τὸ μὲν ἰξακοντίζεσθαι τὸ τοιοῦτον ὕδωρ ἀνίστα-
 εῖσθαι, ἀναρρόϊδθῆναι δὲ τὸ καταστίνεσθαι. (supra
 ver. 105.)

Ver. 238. 240. 242. — ἀναμορμύρεσκε
 — ἀναβρόξι — ἰβιβρώξι.] Καὶ ἡ ἰξ ὀνο-
 ματοποιῶν τραχυφάνια σημαίνει καὶ διπλῶς ἰπιτι-
 σθῆναι διὰ τοῦ "ἀναρρόϊδθῆναι," καὶ "μορμύρεσκε,"
 καὶ "ἀναβρόξι," καὶ "βιβρώξι," καὶ τῶν
 λοιπῶν Eustath. Vide ad II. δ', 455.

Ἄλλ' ὅτ' ἀναβρόξειε θαλάσσης ἀλμυρὸν ὕδωρ, 240
 Πᾶσ' ἔντοσθε φάνεσκε κυκαμένη· ἀμφὶ δὲ πέτρῃ
 Δεινὸν ἔβεβρύχει· ὑπένερθε δὲ γαῖα φάνεσκε
 Ψάμμα κυανή· τοὺς δὲ χλωρὸν δέος ἤρει.
 Ἡμεῖς μὲν πρὸς τήνδ' ἴδομεν, δείσαντες ὄλεθρον
 Τόφρα δέ μοι Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἑταίρους 245
 Ἐξ ἔλεθ', οἳ χερσὶν τε βίηφί τε φέρτεροι ἦσαν.
 Σκειψάμενος δ' ἔς νῆα Δοῆν ἄμα καὶ μεθ' ἑταίρους,
 Ἦδη τῶν ἐνόησα πόδας, καὶ χεῖρας ὑπερθεν,
 Ὑψὸς ἀειρομένων· ἐμὲ δὲ φθέγγοντο καλεῦντες
 Ἐξονομακλήδην, τότε γ' ὕστατον, ἀχνύμενοι κῆρ. 250
 Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ ἀλιεὺς περιμήκει ῥάβδῳ
 Ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ εἶδατα βάλλων,
 Ἐς πόντον προΐησι βοὸς κέρας ἀγραύλοιο.
 Ἀσπαίροντα δ' ἔπειτα λαβῶν ἔρριψε Δύραζε·

Sed cùm absorberet maris salsam aquam, 240
 Tota intùs apparebat commota ; circum verò petram
 Horrendùm resonabat : infrà autem terra apparebat
 Arenâ coeruleâ : illos verò pallidus timor cepit.
 Nos quidem ad hanc aspiciëbamus, veriti interitum ;
 Intereâ autem mihi Scylla cavâ ex navi socios 245
 Sex abstulit, qui manibusque viribusque optimi erant.
 Conspicatus autem in navem velocem simulque ad socios,
 Jam horum animadverti pedes et manus supernè
 In altum sublatorum ; me verò compellabant vocantes
 Nominatim, tunc sanè postremò, dolentes corde. 250
 Quemadmodùm autem cùm in scopulo-projecto piscator praelongâ virgâ
 Piscibus minutis per dolum escam objiciens,
 In pontum demittit bovis cornu agrestis,
 Palpitantemque deinde correptum projicit foras :

Ver. 244. — ἴδομεν] *Al.* ἴομεν.

Ver. 245. Τόφρα δέ μοι Σκύλλη γλαφυρῆς ἐκ νηός.]

—— Scyllam Nisi, quam fama secuta est,

Candida succinctam latrantibus inguina monstris,

Dulichias vexâsse rates, et gurgite in alto
 Ah timidus nautas canibus lacerâsse marinis. *Virg. Ecl. VI, 74.*

Ibid. — γλαφυρῆς ἐκ νηός.] *Al.* κοίλης ἐκ νηός.

Ver. 246. — οἳ χερσὶν τε βίηφί τε φέρτεροι ἦσαν.] Πάντες ἐπαινοῦμεν τοὺς τελευταίους. *Schol.*

Ibid. — φέρτεροι.] *Al.* φέρτατοι.

Ver. 250. — τότε γ' ὕστατον.] *Al.* τότε ἔς ὕστατον.

Ver. 252. Ἰχθύσι τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ

εἶδατα βάλλων.] Mirè hæc explicat *Scholias*tes : Τοῖς μικροῖς (inquit) τοὺς μεγάλους νηγοῦσι. Quem sensum neque ipsa omninò ferunt verba ; et, si ferre possent, istâ tamen ratione periisset tota ferè comparationis vis : nam, ut rectè *Eustathius*, Παραβολικῶς δηλῶν ὁ Ποιητῆς ὅπως ῥῶον ἢ Σκύλλα τοὺς τοῦ Ὀδυσσεύος ἑταίρους ἀνω ἤγαγε ταῖς περιμήκεισι δειραῖς, φησὶν. “ Ὡς δ' ὅτ' ἐπὶ προβόλῳ ἀλιεὺς περιμήκει ῥάβδῳ Ἰχθύσιν” οὐ μεγάλους τισὶν, ἀλλὰ “ τοῖς ὀλίγοισι δόλον κατὰ εἶδατα βάλλων, &c.”

Ver. 253. — βοὸς κέρας.] Ἦτοι τὴν τρίχα λέγει, ἢ τὸ ἐπικείμενον τῇ ὀρμῇ κέρας· ἐπὶ κέρατος γὰρ ἡ ὀρμὴ τρέχει καθιεμένη, καὶ ἀνελομένη. Εἰώθασι δὲ οἱ ἀλιεῖς μεταξὺ τοῦ ἀγκίστρου καὶ τῆς σπάρτου, κέρας βόειον προσάπτειν, ἵνα καταπιόντες τὸ ἀγκίστρον οἱ ἰχθύες, μὴ τραῦσιν τὴν σπάρτον. *Schol.* Vide ad *Il.* ὡ. 80.

- Ἦς οἴγ' ἀσπαίροντες αἰείροντο προτὶ πέτρας· 255
 Αὐτοῦ δ' εἰνὶ Δύρησι κατήσθιε κεκλήγοντας,
 Χεῖρας ἐμοὶ ὀρέγοντας ἐν αἰνῇ δηϊοτῆτι.
 Οἴκτιστον δὴ κείνο ἐμοῖς ἴδον ὀφθαλμοῖσι
 Πάντων, ὅσσ' ἐμόγησα, πόρους ἀλὸς ἐξερεεῖνων.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πέτρας φύγομεν, δεινὴν τε Χάρυβδιν, 260
 Σκύλλην τ', αὐτίκ' ἔπειτα θεοῦ ἐς ἀμύμονα νῆσον
 Ἰκόμεθ'. ἔνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες εὐρυμέτωποι,
 Πολλὰ δὲ ἴφια μῆλ' ὑπερίονος Ἡελίοιο.
 Δὴ τότε ἔγῳν, ἔτι πόντῳ ἑὼν ἐν νηὶ μελαίνῃ,
 Μυκηθμοῦ τ' ἤκουσα βοῶν αὐλιζομενάων, 265
 Οἰῶν τε βληχῆν· καί μοι ἔπος ἔμπεσε θυμῷ
 Μάντιος ἀλαοῦ, Θηβαίου Τειρεσίαο,
 Κίρκης τ' Αἰαίης, ἣ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
 Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἡελίοιο.
 Δὴ τότε ἔγῳν ἐτάροισι μετηύδων, ἀχνύμενος κῆρ· 270
 Κέκλυτέ μευ μύθων, κακὰ περ πάσχοντες, ἑταῖροι,

Sic illi palpitantes tollebantur ad petras : 255
 Illic autem pro foribus devorabat exclamantes,
 Manus mihi porrigentes in gravi calamitate.
 Miserabilissimum demum illud meis vidi oculis
 Omnium, quaecunq̄ue passus sum, vada maris perlustrans.
 Caeterum postquam petras effugissemus, horrendamque Charybδin, 260
 Scyllamque ; statim deinde dei ad eximiam insulam
 Pervenimus : ibi autem erant pulchrae boves latis-frontibus ;
 Multaeque pingues pecudes sublimis Solis.
 Tum verò ego adhuc in-mari cum-essem in navi nigrâ,
 Mugitumque audivi boum stabulantium, 265
 Oviumque balatum : et mihi sermo incidit animo
 Vatis caeci, Thebani Tiresiae,
 Circesque Aeaëae, quae mihi plurimum praecipiebat,
 Insulam ut-vitarem homines-oblectantis Solis.
 Tum verò ego socios alloquebar, dolens corde : 270
 " Audite meos sermones, mala quamvis patientes, socii.

Ver. 255. — προτὶ.] Ita Barnesius, et MS. à Tho. Bentleio collatus. Al. ποσί.

Ver. 256. — κεκλήγοντας.] Vide ad II. β', 514. et γ', 31.

Ver. 259. — πόρους ἀλός.] Τὸν δὲ πόρον κυρίως μὲν ἐπὶ τῆς τοῦ ὕδατος πάττει πορείας, λίγων " ὅσσ' ἐμόγησα, πόρους ἀλὸς ἐξερεεῖνων." Porphyr. Quæst. Homeric. 21.

Ver. 262. — ἔνθα δ' ἔσαν καλαὶ βόες.]

Huc ubi delati portus intravimus, ecce Laeta boum passim campis armenta videmus,

Caprigenumque pecus, nullo custode, per herbas. Æn. III, 219.

Vide suprâ ad ver. 127.

Ver. 264. — ἔτι πόντῳ ἑὼν.] Al. ἐνὶ πόντῳ ἑὼν.

Ver. 267. Μάντιος ἀλαοῦ.] Vide suprâ ad x', 493.

Ver. 268 et 273. — ἣ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν.] Al. οἱ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλον.

Ver. 269 et 274. — τερψιμβρότου.] Al. φαισιμβρότου.

Ver. 271 et 340. — κακὰ περ πάσχοντες, ἑταῖροι.]

O passi graviora. — — —

Æn. I, 199.

O fortes, pejoraque passi Mecum sæpe viri. — — —

Horat. Carm. lib. I. Od. vii. ver. 30.

"Οφρ' ὑμῖν εἶπω μαντήϊα Τειρεσίαο,
 Κίρκης τ' Αἰαΐης, ἣ μοι μάλα πόλλ' ἐπέτελλεν,
 Νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἑλίοιο·
 "Ἐνθα γὰρ αἰνότατον κακὸν ἔμμεναι ἄμμιν ἔφασκεν. 275
 Ἄλλὰ παρῆξ τὴν νῆσον ἐλαύνετε νῆα μέλαιναν.
 "Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δὲ κατεκλάσθη φίλον ἦτορ.
 Αὐτίκα δ' Εὐρύλοχος στυγερῶ μ' ἠμείβετο μύθω·
 Σχέτλιος εἷς, Ὀδυσσεῦ· πέρι τοι μένος, οὐδέ τι γυῖα
 Κάμνεις· ἦ ρά νύ σοί γε σιδήρεα πάντα τέτυκται, 280
 "Ὅς ῥ' ἐτάρους, καμάτῳ ἀδδηκότας, ἠδὲ καὶ ὕπνω,
 Οὐκ ἐάας γαίης ἐπιβήμεναι· ἔνθα κεν αὐτε
 Νήσω ἐν ἀμφιρύτῃ λαρὸν τετυκοίμεθα δόρπον
 Ἄλλ' αὐτῶς διὰ νύκτα Δοὴν ἀλάλησθαι ἄνωγας,
 Νήσου ἀποπλαγχθέντας ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ. 285
 Ἐκ νυκτῶν δ' ἄνεμοι χαλεποὶ, δηλήματα νῆων,
 Γίνονται· πῆ κέν τις ὑπεκφύγοι αἰπὺν ὄλεθρον,
 "Ἦν πως ἐξαπίνης ἔλθῃ ἄνεμοιο Δύελλα,

" Ut vobis dicam vaticinia Tiresiae,

" Circesque Aeaeae, quae mihi plurimum praecipiebat,

" Insulam ut vitarem homines-oblentantis Solis :

" Ibi enim gravissimum malum fore nobis dicebat.

275

" Sed praeter insulam agite navem nigram."

Sic dixi : illis autem concontractum est charum cor.

Statim verò Eurylochus molesto mihi respondit sermone :

" Crudelis es, Ulysses ; abundat tibi robur, neque omninò membris

" Defatigaris ; profectò utique tibi omnia ferrea sunt ;

280

" Qui scilicet socios, labore defatigatos, atque etiam somno domitos,

" Non sinis terram conscendere ; ubi demùm

" Insulâ in circumfluâ lautam paremus coenam :

" Sed temerè per noctem celerem errare jubes

" Ab insulâ divagatos in obscuro ponto.

285

" Ex noctibus autem venti graves, pernicies navium,

" Oriuntur : quâ quis effugerit saevum exitium ;

" Si fortè repentè ingruerit venti procella,

Ver. 275. — ἔφασκεν.] Al. ἔφασκον. Al. ἔφασαν, et ἔφασαν.

Ver. 281. "Ὅς ῥ' ἐτάρους.] Qui scilicet. — Al. "Ὅς ἐτάρους.

Ibid. — καμάτῳ ἀδδηκότας, ἠδὲ καὶ ὕπνω.]

"Ὅτι ἐν τῷ, "ἐταίρους καμάτῳ ἀδδηκότας, ἠδὲ " ὕπνω," κάματος μὲν λέγει τὸν ἤδη γενόμενον, ὕπνον δὲ τὸν μὴ γεγενημένον, ἦγον οὐ ἐστέρησται οἱ τοῦ Ὀδυσσεύος φίλοι. Διὸ καὶ ἀδδηκότας εἰσὶν — διὰ τε τὸν κάματον, καὶ διὰ τὸ ἐστέρησθαι ὕπνου.

Eustath. Quam interpretationem secutus Barnesius, vertit " labore defatigatos, atque " etiam somni carentiâ." Minus rectè. Nam ut per ὕπνος intelligatur ἀσπνία, sive ὁ μὴ γεγενημένος ὕπνος· mirè videtur inficetum. Simplicius multò interpreteris, Labore defatigatos, somnoque oppressos. Sic infra γ', 119.

Κὰ δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν διδμημένον ὕπνω.

Et ver. 282.

"Ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κικμηῶτα.

Vide supra ad ζ', 2.

Ibid. — ἀδδηκότας.] Ita ex Il. κ', 98. 399 et 471. edidit Barnesius. Al. ἀδδηκότας.

Ver. 284. — διὰ νύκτα Δοὴν.] Al. νύκτ' ὀλοήν. Cæterùm vocem Δοὴν mirè explicat Heraclides Ponticus : " Ἡ τε Δοὴ νύξ (inquit) οὐκ ἄλλο σὶ σημαίνει πλὴν τὸ σφαιροειδὲς ὄλου τοῦ κόσμου σχῆμα. Τὸν γὰρ αὐτὸν Ἥλιος δρόμον ἢ νύξ ἀνύει· καὶ πᾶς ὁ καταλειφθεὶς ὑπ' ἐκείνου τόπος, εὐθύς ὑπὸ ταύτης ἐμμελαινέται.

Ver. 287. 288. — ὑπεκφύγοι — ἔλθῃ.] Apud Eustathium, ὑπεκφύγη — ἔλθῃ.

Ἡ Νότου, ἧ Ζεφύροιο δυσαέος, οἳ τε μάλιστα
 Νῆα διαρραίουσι, θεῶν ἀέκητι ἀνάκτων, 290

Ἄλλ' ἦτοι νῦν μὲν πειθόμεθα νυκτὶ μελαίνῃ,
 Δόρπον δ' ὀπλισόμεσθα, θεῶν παρὰ νηὶ μένοντες·
 Ἡῶθεν δ' ἀναβάντες ἐνήσομεν εὐρέϊ πόντῳ.

Ὡς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ἦνεον ἄλλοι ἑταῖροι·
 Καὶ τότε δὴ γίνωσκον, ὃ δὴ κακὰ μῆδετο δαίμων 295
 Καί μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδων·

Εὐρύλοχ', ἧ μάλα δὴ με βιάζετε μοῦνον ἔοντα.
 Ἄλλ' ἄγε νῦν μοι πάντες ὁμόσσετε καρτερόν ὄρκον
 Εἴ κέ τιν' ἢ ἐβοῶν ἀγέλην, ἢ πῶῦ μέγ' οἴων
 Εὐρωμεν, μήπου τις, ἀτασθαλίῃσι κακῆσιν, 300

Ἡ βοῦν, ἧ ἔτι μῆλον, ἀποκτάνῃ· ἀλλὰ ἔκηλοι
 Ἔσθιετε βρώμην, τὴν ἀθανάτη πόρε Κίρκη.

Ὡς ἐφάμην· οἳ δ' αὐτίκ' ἀπάμνυον, ὡς ἐκέλευον.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ὁμοσάν τε, τελεύτησάν τε τὸν ὄρκον,
 Στήσαμεν ἐν λιμένι γλαφυρῷ εὐεργέα νῆα, 305

Ἄγχ' ὕδατος γλυκεροῖο καὶ ἕξαπέβησαν ἑταῖροι

“ Aut Noti, aut Zephyri graviter-spirantis, qui utique potissimum
 “ Navem disperdant, diis regibus invitis ? 290

“ Verum sanè nunc quidem pareamus nocti nigrae,
 “ Coenamque apparemus, celerem apud navem manentes :

“ Manè autem conscensâ navî, intremus latum pontum.”

Sic dixit Eurylochus ; comprobârunt autem alii socii.

Et tunc demùm agnoscebam, quòd jam mala moliretur deus ; 295

Et ipsum compellans, verba alata dixi :

“ Euryloche, profectò valdè jam me urgetis, solus cùm-sim :

“ Sed age, nunc mihi omnes jurate firmum jusjurandum ;

“ Siquod boum armentum, aut gregem magnum ovium

“ Inveniamus, nullo-pacto quis insipientiâ malâ 300

“ Aut bovem, aut etiam pecudem, occidat : sed quieti

“ Comedite cibum, quem immortalis praebeuit Circe.”

Sic dixi : illi autem protinùs jurabant, ut jussi.

At postquam jurâssent, perfecissentque jusjurandum,

Constituimus in portu cavo fabrefactam navem, 305

Prope aquam dulcem ; et egressi sunt socii

Ver. 289. — ἢ τι.] Qui utique ———.
 Qui videlicet ———.

Ver. 290. — διαρραίουσι.] Codices nonnulli, διαρραίσουσι. Minus rectè.

Ver. 291. — νῦν μὲν πειθόμεθα νυκτὶ μελαίνῃ, Δόρπον δ' ὀπλισόμεσθα.]

Nunc adeò, melior quoniam pars acta diei ;

Quod superest, læti benè gestis corpora rebus

Procurate, viri, ———.

Æn. IX, 156.

Ver. 293 et 401. — ἀναβάντες.] Al. ἀμβάντες

Ver. 294. Ὡς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ἦνεον ἄλλοι ἑταῖροι]

Dixerat hæc ; unoque omnes eadem ore fremebant. Æn. XI, 132.

Ver. 298. — ἄγε νῦν.] Al. ἄγε δὴ.

Ver. 301. — ἢ τι.] Al. ἢ τι.

Ver. 304. — ῥ.] Ut dictum est ———.

Ver. 306. — καὶ ἕξαπέβησαν ἑταῖροι.]

“ Quid est aliud, socios navim in patriam

“ tendentem cgressos, Ulyxis in patriam festi-

“ tantis, et viâ peragenda semper instan-

“ tis reminisci noluisse, quàm in vitâ hujus

“ seculi voluptatem illictricem salutis prae-

“ tulisse.” Budæus, de Asse, lib. V.

Νηὸς, ἔπειτα δὲ δόρπον ἐπισταμένως τετύκοντο.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο,
 Μνησάμενοι δὴ πειτα φίλους ἔκλαιον ἑταίρους,
 Οὓς ἔφαγε Σκύλλη, γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλοῦσα. 310
 Κλαιόντεσσι δὲ τοῖσιν ἐπήλυθε νήδυμος ὕπνος,
 Ἦμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην, μετὰ δ' ἄστρα βεβήκει,
 Ὡρσεν ἐπὶ Ζαῆν ἄνεμον νεφεληγερέτα Ζεὺς
 Λαίλαπι Δεσπεσίῃ, σὺν δὲ νεφέεσσι κάλυψεν
 Γαῖαν ὁμοῦ καὶ πόντον· ὁρῶρει δ' οὐρανόθεν νύξ. 315
 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,
 Νῆα μὲν ὠρμίσαμεν, κοῖλον σπέος εἰσερύσαντες·
 Ἔνθα δ' ἔσαν Νυμφέων καλοὶ χοροὶ, ἠδὲ Δῶκοι·
 Καὶ τότε γὰρ ἀγορὴν δέμενος, μετὰ μῦθον ἔειπον
 Ὡ φίλοι, ἐν γὰρ νηὶ Δοῆ βρωσίς τε, πόσις τε 320
 Ἔστιν, τῶν δὲ βοῶν ἀπεχώμεθα, μή τι πάθωμεν·

E-navi; deinde autem coenam scitè apparârunt.

Caeterùm postquam potûs et cibi desiderium exemissent,

Recordati deinde charos flebant socios,

Quos devoraverat Scylla, cavâ ex navi ereptos:

310

Flentibus autem iis supervenit dulcis somnus.

Quando verò tertia pars noctis erat, et astra transierant,

Immisit vehementem ventum nubium-coactor Jupiter

Turbine cum ingenti; nubibusque cooperuit

Terram simul et pontum: ingruit autem de-coelo nox.

315

Quando autem manè-genita apparuit rosea-digitos Aurorâ,

Navam quîdem subduximus, in cavum specum intrò-tractam;

Ubi scilicet erant Nymphiarum pulchri chori, atque sedilia:

Et tum ego, concione habitâ, sermonem dixi:

"O amici, in navi enim celeri cibusque, potusque

320

"Est; à bobus verò absteineamus, nè quid patiamur;

Ver. 308. 309. Αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος — Μνησάμενοι δὴ πειτα φίλους.]

Postquam exempta fames epulis, mensæque remotæ,

Amissos longo socios sermone requirunt.

Æn. I, 216.

— Amissâ sociorum parte dolentes

Multaque conquesti —

Ovid. Metam. lib. XIV. ver. 242.

Ver. 309. — δὴ πειτα.] Vide suprâ ad 4, 290.

Ver. 312. Ἦμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην.] Ἦτοι τρία μέρη, ἢ τρίτον μέρος τῆς νυκτός. Schol.

Ver. 313. — ἐπὶ Ζαῆν.] Al. ἐπιζαῆν.

Ver. 314. — σὺν δὲ νεφέεσσι.] Vide suprâ ad 4, 295.

Ver. 319. — μετὰ μῦθον ἔειπον.] Al. μετὰ πάντων ἔειπον.

Ver. 320. Ὡ φίλοι, ἐν γὰρ νηὶ &c.] Ὅτι καὶ ἐνταῦθα, ὡς καὶ πρὸ ὀλίγων, ἔννοιαν Δεῖς ἀρχομένην ἐκ τοῦ "γὰρ," ἀποδίδωσιν εἰς τὸν "δὲ" σύνδεσμον πᾶν γοργῶς· εἰπὼν· "Ὡ φίλοι, ἐν γὰρ νηὶ Δοῆ βρωσίς τε πόσις τε τῶν δὲ βοῶν ἀπεχώμεθα." Eustath. Vide suprâ ad κ', 190. Caeterùm referri potest istud γὰρ ad id quod elegantèr reticetur: "Mihî nîmè nobis fames metuenda est; NAM &c." Quod autem addit Eustathîus; "Ἡ καὶ ἄλλως, ἀντὶ τοῦ "δὴ" ἰγρᾶφῃ ὁ "δὲ" σύνδεσμος· planè nibili est.

Ver. 321. — τῶν δὲ βοῶν ἀπεχώμεθα.] Τὸ δὲ γράψαι "τῶνδὲ βοῶν ἀπεχώμεθα," ἤγουν τούτων οὐ δοκεῖ τοῖς Παλαιαῖς. Eustath. Atque hinc τῶν δὲ edidit Barnesius, pro vulgato τῶνδὲ.

Ibid. — πάθωμεν.] Apud Eustathium; πάθομεν.

Δεινοῦ γὰρ θεοῦ αἶδε βόες καὶ ἴφια μῆλα,
Ἡελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ καὶ πάντ' ἐπακούει.

“Ὡς ἐφάμην· τοῖσιν δ' ἐπεπείθετο θυμὸς ἀγήνωρ.

Μῆνα δὲ πάντ' ἀλληκτος ἄῃ Νότος, οὐδέ τις ἄλλος 325

Γίνετ' ἐπειτ' ἀνέμων, εἰ μὴ Εὐρὸς τε, Νότος τε.

Οἱ δὲ, ἕως μὲν σῖτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρὸν,

Τόφρα βοῶν ἀπέχοντο, λιλαϊόμενοι βιότοιο·

Ἄλλ' ὅτε δὴ νηὸς ἐξέφθιτο ἦια πάντα,

Καὶ δὴ ἄγρην ἐφέπεσκον ἀλητεύοντες ἀνάγκη, 330

Ἰχθύς, ὄρνιθάς τε, φίλας ὅ, τι χεῖρας ἴκοιτο,

Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν· ἑτέρη δὲ γαστέρα λιμός.

Δὴ τότε ἐγὼν ἀνὰ νῆσον ἀπέστιχον, ὄφρα θεοῖσιν

Εὐξαίμην, εἰ τίς μοι ὁδὸν φήνειε νέεσθαι.

Ἄλλ' ὅτε δὴ διὰ νήσου ἰὼν ἤλυξα ἑταίρους, 335

“ Gravis enim dei hae boves et eximiae pecudes,

“ Solis, qui omnia inspicit, et omnia audit.”

Sic dixi : illis verò persuasus est animus generosus.

Mensem autem integrum perpetuus flabat Notus, neque quis alius 325

Oriebatur deinde ventorum, nisi Eurusque, Notusque.

Illi autem, quamdiū quidem panem habebant, et vinum rubrum,

Tamdiū à-bobus abstinebant, studiosi vitae-conservandae :

Sed cū jam è-navi absumpta-essent viatica omnia,

Tum demūm praedam sequebantur palantes ex-necessitate, 350

Pisces, avesque, charas quodcunque in manus venisset,

Uncis hamis : vexabat verò ventrem fames.

Atque tum ego per insulam secessi, ut diis

Supplicarem, si quis mihi viam monstraret, ut-redirem.

Sed cū jam per insulam profectus, declināssem à sociis, 335

Ver. 322. Δεινοῦ γὰρ θεοῦ αἶδε.] Λίγει δ' ἐνταῦθα καὶ δεῖνόν τὸν ἥλιον, ἐκφοβῶν τοὺς ἑταίρους. Eustath.

Ver. 323. Ἡελίου, ὃς πάντ' ἐφορᾷ.]

Sol, qui terrarum flammis opera omnia lustras. AEn. IV, 607.

Ver. 325. — πάντ' ἀλληκτος.] Eustathius in commentario citat, πάντα ἄληκτος.

Ibid. — ἄπ.] Al. ἄν. Ut suprā ad ἰ, 478.

Ver. 327. Οἱ δὲ, ἕως.] Al. Οἱ δ', εἰως.

Ver. 328. Τόφρα βοῶν ἀπέχοντο, λιλαϊόμενοι βιότοιο.] Τὸ δὲ “ λιλαϊόμενοι βιότοιο” ἀνθρωπίνως ἱρρίθη ὡς τῶν λιμαστῶντων, καὶ τὸ ζῆν περιφρονούντων, εἰ μὲν ἰσχύοντες τὸ φάγον, ὡς μετ' ὀλίγα δηλώσει Εὐρύλοχος. Eustath. Verūm hęc interpretatio cum p̄cedenti “ ἕως μὲν σῖτον ἔχον καὶ οἶνον ἐρυθρὸν,” nullo modo congruit. Sententia, ut opinor, est : “ A bobus abstinebant, vitæ servanda studio-“ si.” Veriti nimirūm nē, si boves occiderent, ipsi deinceps perirent. Atque hoc sen-

su occurrit ipsa phrasis “ λιλαϊόμενοι βιό-“ τοιο” infrā ὦ, ver. 535.

Πρὸς δὲ πόλιν τρωπᾶντο, λιλαϊόμενοι βιότοιο.

Ver. 329. — ἦια.] Vide suprā ad β, 289. et ad II. γ', 105.

Ver. 331. Ἰχθύς, ὄρνιθάς τε.] Καὶ ἰχθύσι δὲ “Ὀμηρος ποιῆ χρωμίονος τοὺς τότι, καὶ ὄρνισι. Κατὰ γοῦν τὴν Θρινακίαν οἱ Ὀδυσσεύς ἑταῖροι θηρεύουσι, “ Ἰχθύς, ὄρνιθάς τε, φίλας δ' ὅ, τι “ χεῖρας ἴκοιτο. Γναμπτοῖς ἀγκίστροισιν.” Οὐ γὰρ ἐν τῇ Θρινακίᾳ ἰχάλλιτο τὰ ἀγκίστρα, ἀλλ' ἐπιθήροντο ἐν τῷ πλῆθ' δηλονότι ὡς τι ἦν αὐτοῖς θήρας ἰχθύων ἱπιμειλία καὶ τίχνη. Athenæus, lib. I. cap. 10. Eustathius autem ; Δηλον δὲ (inquit) ὡς εἰ μὴ ἀνάγκη ἦν τοιαύτη, οὔτε ἰχθυοφάγον οἱ Παλαιοὶ, οὔτε ὄρνιθων ἰτιχυνῶντο θήραν.

Ibid. Ἰχθύς.] Al. Ἰχθύας.

Ibid. — φίλας ὅ, τι.] Apud Athenæum, loco jam suprā citato, φίλας δ' ὅ, τι.

Ver. 335. — ἤλυξα ἑταίρους.] Ἐξέκλινα, ἰκτὸς ὄψιως αὐτῶν ἰγνέμην. Schol

Χεῖρας νιψάμενος, ὄθ' ἐπὶ σκέπας ἦν ἀνέμοιο,
 Ἡρώμην πάντεσσι θεοῖς, οἳ ὄλυμπον ἔχουσιν.
 Οἱ δ' ἄρα μοι γλυκὺν ὕπνον ἐπὶ βλεφάροισιν ἔχευαν.
 Εὐρύλοχος δ' ἐτάροισι κακῆς ἐξήρχετο βουλῆς·

Κέκλυτέ μευ μύθων, κακὰ περ πάσχοντες, ἑταῖροι· 340

Πάντες μὲν στυγεροὶ θάνατοι δειλοῖσι βροτοῖσι,
 Λιμῶ δ' οἴκτιστον θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.

Ἄλλ' ἄγετ', Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας,
 Ρέζομεν ἀθανάτοισι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν.

Εἰ δέ κεν εἰς Ἰθάκην ἀφικοίμεθα, πατρίδα γαῖαν, 345

Αἰψά κεν Ἡελίῳ Ὑπερίονι πίονα νηὸν

Τεύζομεν, ἔνθα κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλὰ καὶ ἑσθλά·

Εἰ δὲ χολασάμενός τι βοῶν ὀρθοκραιράων,

Νῆ' ἐθέλη ὀλέσαι, ἐπὶ δ' ἔσπωνται θεοὶ ἄλλοι,

Manibus lotis, ubi receptus erat à-vento,
 Supplicabam omnibus diis, qui coelum habitant;
 Hi verò deinde mihi dulcem somnum palpebris infuderunt.
 Eurylochus autem sociis mali auctor erat consilii :

“ Audite meos sermones, mala quamvis patientes, socii ;

340

“ Omnes quidem invisae mortes miseris mortalibus,

“ Fame verò miserrimum mori, et fatum consequi.

“ Sed agite, Solis boum abactis optimis,

“ Sacra-faciemus immortalibus, qui coelum latum habitant.

“ Quòd si in Ithacam pervenerimus, patriam terram,

345

“ Statim Soli sublimi opulentum templum

“ Struamus ; ubi ponamus donaria multa et pretiosa :

“ Sin iratus aliquantum ob-boves capita-altè-ferentes,

“ Navem velit perdere, suffragenturque dii alii ;

Ver. 342. Λιμῶ δ' οἴκτιστον θανέειν.] Sic apud Thucydidem : Τῶ αἰσχίστῳ ὀλίθῳ λιμῶ τελευτήσαι. Lib. III. Ubi Scholiastes hunc locum citat. Similiter et apud Sallustium : “ Fame, miserrimâ omnium morte, con- fecistis.” *Fragm. Hist. lib. III. cap. 2.* Et apud Ammianum Marcellinum : “ Fame, “ ignavissimo mortis genere, tabescentes.” *Rerum gestarum, lib. XVII. cap. 9.* Cæterum vituperat hunc Homeri locum Plato, *de Republ. lib. III.* haud longè ab initio.

Ibid. — θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν.] Τὸ δὲ “ θανέειν καὶ πότμον ἐπισπεῖν” ἢ ταυτὰ εἶναι ἢ καὶ ἄλλως πότμον μὲν ἐπισπεῖν, τὸ δυσπότμως ζῆν θανέειν δὲ, τὸ τῆς τοιαύτης ζωῆς διηνεκὲς ἀποτέλεσμα. *Eustath.* Atqui phrasis “ πότμον “ ἐπισπεῖν” posteriori isto sensu nusquam à Poetâ usurpatur. Vide autem supra ad λ', 611. et infra ad υ', 241.

Ver. 343. — βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας, Ρέζομεν ἀθανάτοισι.] Ἐνθα σημειῶσαι ὡς ῥητορικώτερον, οὐκ αὐτὸ τοῦτο φαγεῖν τὰς βοῦς σιμοδουλίαι· Εὐρύλοχος· ἀλλ' αὐτὸ μὲν ὑπο-

λαλεῖ ἐν τῷ εἰπεῖν μὴ θέλειν λιμῶ τέλεισθαι, ἐν δὲ φαινομένῳ ῥέζειν ἐθέλει τὰς ἀρίστας βόας. *Eustath.*

Ver. 347. — ἔνθα κε θεῖμεν.] *Al.* ἐν δὲ κὲ θεῖμεν.

Ibid. — ἀγάλματα.] Λέγει — νῦν οὕτω τὰ ἀνάθηματα. *Eustath.*

Ver. 348. Εἰ δὲ χολασάμενός τι βοῶν ὀρθοκραιράων.] Editiones nonnullæ, notante Henrico Stephano, habent βοῶν ἑνεκ' ὀρθοκραιράων. Quod ferri non potest, nisi ὀρθοκραιράων in vocem quadrisyllabam contrahatur. Sed omnino nihil opus. Nam, ut rectè notat vir idem eruditus, eâdem loquendi ratione alibi utitur Poeta :

Οὐτ' ἄρ' ὕγ' εὐχλωῆς ἐπιμέμφεται, οὐθ' ἑκατόμβης. *Iliad. ε. 93.*

Κούρας χωόμενός Βρισήϊδος — β', 689.

Ver. 349. — ἔσπωνται.] Ita ex Editionibus nonnullis, propter præcedentem ἐθέλη, edidit Barnesius. *Vulg.* ἔσπωνται. *Al.* ἔσανται et εἶπονται.

Βούλομ' ἄπαξ πρὸς κῦμα χανῶν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι, 350
 Ἡ δὴθὰ στρεύγεσθαι, ἐὰν ἐν νήσῳ ἐρήμῃ.

Ὡς ἔφατ' Εὐρύλοχος· ἐπὶ δ' ἤνεον ἄλλοι ἱταῖροι.
 Αὐτίκα δ' Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας
 Ἐγγύθεν, (οὐ γὰρ τῆλε νεὸς κυανοπρώροιο
 Βοσκέσκονθ' ἔλικες καλαὶ βόες, εὐρυμέτωποι,)
 Τὰς δὲ περιστήσαντο, καὶ εὐχετόωντο θεοῖσι,
 Φύλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυὸς ὑψικόμοιο·
 Οὐ γὰρ ἔχον κρεῖ λευκὸν εὐστέλμου ἐπὶ νηός.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' εὕξαντο, καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν,
 Μηρούς τ' ἐξέταμον, κατὰ τε κνίσση ἐκάλυψαν, 360
 Δίπτυχα ποιήσαντες, ἐπ' αὐτῶν δ' ἠμοθέτησαν·
 Οὐδ' εἶχον μέθυ λειψαί ἐπ' αἰθομένοισι ἱεροῖσιν,
 Ἄλλ' ὕδατι σπένδοντες ἐπώπτων ἔγκατα πάντα.

“ Malo semel ad fluctus hians animam perdere, 350
 “ Quam diutius tabescere, manens in insulâ desertâ.”
 Sic dixit Eurylochus; comprobabant verò alii socii.
 Statim autem Solis ex-bobus cùm-abegissent optimas
 E-propinquo, (non enim longè à nave prorâ-coeruleâ
 Pascebantur camuræ-cornibus pulchrae boves, latis-frontibus,) 355
 Eas utique circumstabant, et vota-faciebant diis,
 Foliis decerpitis teneris quercûs alto-vertice :
 Non enim habebant hordeum album benè-tabulatâ in navi.
 Caeterum postquam precati essent, et mactâssent et excoriâssent :
 Femoraque exsecuerunt, atque adipe cooperuerunt, 360
 Postquam duplicaverunt, et super ipsis frusta-cruda posuerunt :
 Neque verò habebant vinum ad-libandum super ardentia sacra,
 Sed aquâ libantes assabant intestina omnia.

Ver. 350 — Βούλομ' ἄπαξ πρὸς κῦμα χανῶν ἀπὸ θυμὸν ὀλέσσαι, Ἡ δὴθὰ στρεύγεσθαι.] Sic *Iliad.* ἔ, 511.

Βέλτερον, ἢ ἀπολίεσθαι ἵνα χρόνον, ἢ βιωῶναι,
 Ἡ δὴθὰ στρεύγεσθαι —
 Similiter apud *Æschylum* :

κρηῖσσον γὰρ εἰσάπαξ θανῶν,
 Ἡ τὰς ἀπάσας ἡμέρας πάσχειν κακῶς.
Prometh. Vincit. ver. 749.

Ver. 351. — στρεύγεσθαι.] Κατὰ στραγγυα, ὃ ἴσθι κατ' ὀλίγον, ὑπορρῖν. *Schol.*

Ver. 356. Τὰς δὲ περιστήσαντο.] Ὅρα δ' ἐν τῷ, “ Τὰς δὲ περιστήσαντο,” καὶ ἐν τῷ (ver. 362.) “ Οὐδ' εἶχον μέθυ λειψαί,” ὅτι περιστῆσι κίται ὃ “ δὲ” σύνδημος· τὸ γὰρ ἰσθὸν τῆς συντάξιως, ταύτας περιέστησαν καὶ, οὐκ εἶχον μέθυ λειψαί. Κίται εὖν σύνδημος κένταυθα ὃ “ δὲ” σύνδημος ἀντὶ τοῦ “ δὲ,” *Eustath.* *Henricus Stephanus* legendum conjicit *Τάσδι* conjunctè. Quo modo et edidit *Barnesius*. Sed nihil opus. Nam τὰς δὲ hoc in loco (ut opinor) non est, “ *Has autem;*” sed,

“ *Has utique;*” sive, “ *Has deinceps;*” vide ad *Il.* ἄ, 57. ἢ, 148. et κ', 490. Caeterum posteriori in loco non advertit *Eustathius*, istud, “ Οὐδ' εἶχον μέθυ λειψαί” novam periodum, ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς (ut rectè *Henricus Stephanus*) inchoare; sententiæ autem *apardosin* reddi suprâ ver. 360. “ *Μηρούς τ' ἐξέταμον, &c.*”

Ibid.—περιστήσαντο.] Τὸ δὲ, “περιστήσαντο,” ἢ ἀντὶ τοῦ κύκλου περιεστῆσαν, ὥσθι εὐσεχῶν αὐτῆς ἢ ἀντὶ τοῦ ὅς τις θυσίαν ἴσθησαν. *Eustath.*

Ver. 357. Φύλλα δρεψάμενοι.] *Al.* Φύλλα δὲ δρεψάμενοι· et Φύλλα δ' ἱερψάμενοι.

Ver. 359. — καὶ ἔσφαξαν καὶ ἔδειραν.] Vide ad *Il.* ἄ, 459.

Ver. 361. — ἠμοθέτησαν.] Vide suprâ ad γ', 458.

Ver. 362. Οὐδ' εἶχον.] Vide suprâ ad ver. 356.

Ver. 363. — ἐσιδόντις.] MSS. nonnulli à *Tho. Bentleio* collati. *εσιδόντις*.

Ibid. — ἐπώπτων.] Vide suprâ ad β', 300. et ad *Il.* ἄ, 466.

Αὐτὰρ ἐπεὶ κατὰ μῆρ' ἐκάη, καὶ σπλάγχν' ἐπάσαντο,
 Μίστυλλον τ' ἄρα τ' ἄλλα, καὶ ἀμφ' ὄβελοῖσιν ἐπειραν· 365
 Καὶ τότε μοι βλεφάρων ἐξέσσυτο νήδυμος ὕπνος·
 Βῆν δ' ἰέναι ἐπὶ νῆα Δοῖν καὶ Δῖνα θαλάσσης.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ σχεδὸν ἦα κίων νεὸς ἀμφιελίσσης,
 Καὶ τότε με κνίσσης ἀμφ' ἤλυθεν ἠδὺς αὐτμή·
 Οἰμῶξας δὲ θεοῖσι μετ' ἀθανάτοισι γεγώνευν· 370
 Ζεῦ πάτερ, ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ, αἰὲν ἔοντες,
 Ἦ με μάλ' εἰς ἄτην κοιμήσατε νηλεῖ ὕπνω·
 Οἱ δ' ἔταροι μέγα ἔργον ἐμητίσαντο μένοντες.
 Ὠκέα δ' Ἡελίῳ Ὑπερίονι ἀγγελος ἦλθε
 Λαμπετῆ τανύπεπλος, ὃ οἱ βόας ἔκταν ἑταῖροι. 375
 Αὐτίκα δ' ἀθανάτοισι μετηύδα, χωόμενος κῆρ·
 Ζεῦ πάτερ, ἦδ' ἄλλοι μάκαρες θεοὶ, αἰὲν ἔοντες,
 Τῖσαι δὴ ἐτάρους Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος,
 Οἳ μιν βοῦς ἔκτειναν ὑπέρβιον ἧσιν ἔγωγε
 Χαίρεσκον μὲν ἰὼν εἰς οὐρανὸν ἀστερόεντα, 380

Caeterum postquam femora exusta sunt, et viscera gustarunt,
 Minutatimque secuerunt caetera, et verubus transfixerunt: 365
 Et tunc mihi palpebris excidit suavis somnus:
 Perrexi autem ire ad navem velocem et littus maris.
 Sed cum jam prope essem profectus navem remis-utrinque-agitatum.
 Tum vero mihi nidoris obvenit dulce flamen:
 Lugens autem deos ad immortales clamavi: 370
 "Jupiter pater, atque alii beati dii semper-existentes,
 "Profecto me magnum in damnum sopivisti saevo somno:
 "Socii vero magnum facinus moliti-sunt manentes."
 Velox autem Soli sublimi nuncia venit
 Lampetia longo-peplo-induta, quod ei boves interfecerant socii. 375
 Statim autem is deos allocutus est iratus corde:
 "Jupiter pater, atque alii beati dii semper-existentes,
 "Fac-luere jam socios Laertiadae Ulyssis,
 "Qui meas boves occiderunt superbe; quibus ego
 "Gaudebam quidem profectus in coelum stellatum, 380

Ver. 369. — με.] *Al. μοι.*
 Ibid. — ἀμφ' ἤλυθεν.] *Henricus Stephanus* legendum censet ἀμφὴλυθεν.
 Ibid. — ἠδὺς αὐτμή.] Ita supra εἰ, 467. notante *Barnesio*:
 ————— *Ἐἴλυς ἐέρση.*
 Et δ, 709. — σουλὸν ἐφ' ὕγρην.
 Et apud *Hesiodum*: ————— *θεῖμος αὐτμή.*
Theogon. ver. 696.
 Caeterum apud *Homerum* hic legi posset, conjectante itidem *Barnesio*, ἠδὺς αὐτμήν. Quæ posterior vox non inusitata. Vide supra ad γ', 289. et ad *Il. ψ', 765.*
 Ver. 372. — κοιμήσατε.] Ita ex *Eusta-*

thio et ex *Edit. Vett.* edidit *Barnesius*. Atque ita habent MSS. nonnulli à *Tho. Bentleio* collati. *Vulg.* κοιμίσασατι. Quod, si vera lectio, omninò scribendum, uti et notavit *Barnesius*, κοιμίσασατι. Vide ad *Il. ε', 140.*
 Ver. 373. — ἐμητίσαντο.] *Barnesius* edidit ἐμητίσαντο. Sed nihil opus. Vide ad *Il. ψ', 312.*
 Ver. 375. — ἔκταν ἑταῖροι.] *Al. ἔκταμεν ἡμῖς.*
 Ver. 378. 382. Τῖσαι — τίσοισι.] Vide ad *Il. χ', 19. 20.* Item infra ad *ν', 195.*
 Ver. 380. Χαίρεσκον.] *Gaudere solebam.* Vide ad *Il. α', 37. et β', 221.*

Ἦδ' ὀπὸτ' ἄψ ἐπὶ γαῖαν ἀπ' οὐρανόθεν προτραποίμην.
 Εἰ δέ μοι οὐ τίσουςι βοῶν ἐπεικὲ ἄμοιβῆν,
 Δύσομαι εἰς Ἀΐδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·
 Ἥελι', ἦτοι μὲν σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε,
 Καὶ θνητοῖσι βροτοῖσιν, ἐπὶ ζείδωρον ἄρουραν·
 Τῶν δέ κ' ἐγὼ τάχα νῆα Δοῆν ἀργῆτι κεραυνῶ
 Τυτθὰ βαλὼν κείσασιμι, μέσῳ ἐνὶ οἴνοπι πόντῳ.

Ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς ἠυκόμοιο·
 Ἦ δ' ἔφη Ἑρμείαο διακτόρου αὐτῆ ἀκούσαι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον ἠδὲ θάλασσαν,
 Νείκεον ἄλλοθεν ἄλλον ἐπισταδὸν, οὐδέ τι μῆχος
 Εὐρέμεναι δυνάμεσθα· βόες δ' ἀποτέθνασαν ἤδη.
 Τοῖσιν δ' αὐτίκ' ἔπειτα θεοὶ τέρατα προὔφαινον·
 Εἶρπον μὲν ρίνοι, κρέα δ' ἄμφ' ὄβελοῖς ἐμεμύκει,

“ Et quando retrò ad terram è coelo revertēbar.

“ Quòd si mihi non luant boum condignam talionem,

“ Descendam in Orcum, et inter mortuos lucebo.”

Hunc autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter :

“ Sol, sanè quidem tu inter immortales luceto,

“ Et mortales homines, super almam terram :

“ Horum autem ego citò navem celerem candenti fulmine

“ Paululùm ictam diffidero, medio in nigro ponto.”

Haec verò ego audivi à-Calypso comas-pulchrà :

Illa autem dixit à-Mercurio internuncio se ipsam audivisse.

Caeterùm postquam ad navem pervenissem atque mare,

Objurgabam aliundè alium ordine ; neque ullum remedium

Invenire potuimus : boves enim mortuae erant jam.

Eis autem continuò deinde dii prodigia ostendebant :

Serpēbant quidem pelles, carnes autem circum verua mugiebant,

385

390

395

Ver. 383. Δύσομαι εἰς Ἀΐδαο, καὶ ἐν νεκύεσσι φαείνω.]

— ἔγωγε μὲν οὗτ' ἐν Ὀλύμπῳ
 ἔσομαι, οὗτ' ἔτι σείω κικλήσομαι, εἰ μὴ
 Ἀχαιῶν

Τίσσομαι ἀτσαθαλίην ———.

Quintus Calaber, παραλιπομένων Ὀμη-
 ρικῶν, lib. XIV. ver. 432.

ὁ δ' ἥλιος,

τὴν θρυαλλίδ' εἰς ἱαντὸν εὐθὺς συνικύσας,
 οὐ φανῖν ἴφασκιν ὑμῖν ———.

Aristophanes, Nub. ver. 584.

Δείκνυσι δὲ [Ὀμηρος] αὐτοῦ [Ἠλίου] ——— καὶ
 τὸ ἔμφυχον, καὶ τὸ ἐπὶ τῇ κινήσει αὐτοπροαί-
 ρητον, ἐν οἷς ἀπειλεῖ, “ Δύσομαι εἰς Ἀΐδαο, καὶ
 “ ἐν νεκύεσσι φαείνω.” Καὶ ἐπὶ τούτῳ ὁ Ζεὺς
 αὐτὸν παρακαλεῖ, [ver. 385.] “ Ἥελι', ἦτοι μὲν
 “ σὺ μετ' ἀθανάτοισι φάεινε, &c.” Dionys. Ha-
 licarn. περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 13.

Ver. 385. — φαίμαι.] Al. φαίμαι.

Ver. 389. Ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυψοῦς.]
 Ὁ Ποιητὴς ὑπειδόμενος δὲ ἀπορίαν ἰσταῦθα, ὡς
 ἱραῦντος τινὸς, πῶθιν Ὀδυσσεὺς εἰδὼς λήγει τὰ
 κατὰ τὸν ἥλιον καὶ τὸν Δία, οἷς αὐτὸς οὐ παρί-
 τυχεῖ· τὸν μὲν μῦθον οὐκ ἀναστρέπτει, τὸ δὲ ἀπο-
 ρούμενον ἀπίθανον θρασυτέρως, λύει, εἰπόντος Ὀ-
 δυσσεύος οὕτως, “ Ταῦτα δ' ἐγὼν ἤκουσα Καλυ-
 “ ψοῦς, &c.” Eustath.

Ver. 392. — μῆχος.] Μηχάνημα, τέχ-
 νασμα. Etymolog. Magn. in voce. Vide et ad
 Il. β', 342. Caeterùm Pindari Scholiastes,
 notante Barnesio, legit μῆχος.

Ver. 395. — κρέα δ' ἄμφ' ὄβελοῖς ἱμεμύ-
 κει.] Respicit hunc locum Euripides :

—— ἡλίου δ' ἀγναὶ βόες,

Al' σάρκα φωνήσας ἤσουσι ποτὶ,

Πικρὰν Ὀδυσσῆϊ γῆρην ———.

Troad. v. 439.

Et Propertius :

Lampetias Ithacis verubus mugisse juven-
 cos. Lib. III. Eleg. xi. ver. 29.

Ὀπταλέα τε καὶ ὠμά· βοῶν δ' ὡς γίνετο φωνή.
 Ἐξῆμαρ μὲν ἔπειτα ἐμοὶ ἐρίηρες ἑταῖροι
 Δαίνυντ', Ἡελίοιο βοῶν ἐλάσαντες ἀρίστας·
 Ἄλλ' ὅτ' ἄρ' ἔεδομον ἡμαρ ἐπὶ Ζεὺς Δῆκε Κρονίαν,
 Καὶ τότε ἔπειτ' ἀνεμος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι Δύων· 400
 Ἡμεῖς δ' αἰψ' ἀναβάντες ἐνήκαμεν εὐρέϊ πόντῳ,
 Ἴστον στησάμενοι, ἀνά δ' ἰστία λεύκ' ἐρύσαντες.
 Ἄλλ' ὅτε δὴ τὴν νῆσον ἐλείπομεν, οὐδέ τις ἄλλη
 Φαίνεται γαϊάων, ἀλλ' οὐρανὸς, ἠδὲ θάλασσα,
 Δὴ τότε κυανέην νεφέλην ἔστησε Κρονίαν 405
 Νηὸς ὑπὲρ γλαφυρῆς· ἤχλυσε δὲ πόντος ὑπ' αὐτῆς.
 Ἡ δ' ἔθει οὐ μάλα πολλὸν ἐπὶ χρόνον· αἰψα γὰρ ἤλθε
 Κεκληγῶς Ζέφυρος, μεγάλη σὺν λαίλαπι Δύων·
 Ἴστοῦ δὲ προτόνους ἔρρηξ' ἀέμοιο Δύελλα
 Ἀμφοτέρους· ἰστός δ' ὀπίσω πέσεν, ὅπλα τε πάντα 410
 Εἰς ἄντλον κατέχυνθ'· ὁ δ' ἄρα πρύμνη ἐνὶ νηΐ·

Assaeque et crudae; boumque quasi fieba vox.

Sex-diebus quidem deinde mihi dilecti socii

Epulabantur, Solis bobus abactis optimis :

Sed quando utique septimum diem Jupiter induxit Saturnius,

Tum verò deinde ventus quidem desiit turbine saevire :

400

Nos autem statim nave-consensâ immisimus lato mari,

Malo erecto, velisque albis expansis.

Sed quando jam insulam reliqueramus, neque ulla alia

Apparebat terrarum, sed coelum atque mare,

Sanè tum coeruleam nebulam statuit Saturnius

405

Navim supra cavam; obscuratus autem est pontus sub ipsâ.

Ea autem currebat haud valdè multum per tempus; statim enim venit

Stridens Zephyrus, ingenti cum turbine furens :

Mali autem rudentes rupit venti procella

Utrosque; malus verò retrò cecidit, armamentaue omnia

410

In sentinam deciderunt: is autem in puppi navis

Ver. 398. — ἐλάσαντες.] *Al.* ἐλῶντες.

Ver. 399. — ὅτ' ἄρ' ἔεδομον.] *Al.* ὅτε δ' ἔεδομον.

Ver. 403. — οὐδέ τις ἄλλη φαίνεται γαϊάων, — Δὴ τότε κυανέην νεφέλην.]

Postquam altum tenuere rates, nec jam amplius ullæ

Apparent terræ; cœlum undique, et undique pontus:

Tum mihi cœruleus supra caput astitit imber,

Noctem hyememque ferens; et inhorruit unda tenebris. *Æn.* III, 192.

Similiterque, *Æn.* V, 8.

Ut pelagus tenuere rates, nec jam amplius ulla

Occurrit tellus, &c.

Ver. 409. — προτόνους.] Τὰ σχοινία τὰ κατέχοντα τὸν ἴστον. *Schol.*

Ver. 411. — ἄντλον.] Τὸν ἄντλιον, εἰς ἃν ἐγχείεται τὸ κατηβιζόμενον εἰς τὴν ναῦν ὕδαρ. *Schol.*

Ibid. — πρύμνη ἐνὶ νηΐ.] “Cum Gubernatoris locus,” inquit *Barnesius*, “sit in Pro-râ, non in Puppi navis; necessum putabam hoc in loco πρύμνη Adverbialiter ca-pere, et à voce νηΐ distinguere: quare expono retrorsum.” Quod nequaquam ferri posset. Neque sanè opus. Gubernatori enim locus revera erat in Puppi navis, in quâ sedens clavum regebat. Atque ita *Eustathius*, quem et citat ipse *Barnesius*: Πρύμνην μὲν πρόσταται κυβερνήτης· πρῶραν δὲ διοικουμένην ὁ πρῶτος.

Πλῆξε κυβερνήτew κεφαλῆν, σὺν δ' ὅστε' ἄραξε
 Πάντ' ἄμυδις κεφαλῆς· ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἰοικῶς
 Κάππεσ' ἀπ' ἰκρίόφιν, λίπε δ' ὅστ'εα θυμὸς ἀγήνωρ·
 Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε, καὶ ἔμβαλε νηὶ κεραυνόν· 415
 Ἥ δ' ἐλελίχθη πᾶσα, Διὸς πληγεῖσα κεραυνῶ,
 Ἐν δὲ θεείου πλήτο· πέσον δ' ἐκ νηὸς ἑταῖροι.
 Οἱ δὲ κορώνησιν ἴκελοι περὶ νῆα μέλαιναν
 Κύμασιν ἐμφορέοντο· θεὸς δ' ἀποαίνυτο νόστον.
 Αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὄφρ' ἀπὸ τοίχους 420
 Λῦσε κλύδων τρόπιος· τὴν δὲ ψιλὴν φέρε κῦμα.
 Ἐκ δὲ οἱ ἰστὸν ἔαξε ποτὶ τρόπιν· αὐτὰρ ἐπ' αὐτῶ
 Ἐπίτονος βέβλητο, βοὸς ῥινοῖο τετευχῶς·
 Τῶ ῥ' ἄμφω συνέεργον ὁμοῦ τρόπιν ἠδὲ καὶ ἰστόν·
 Ἐξόρμενος δ' ἐπὶ τοῖς, φερόμην ὀλοοῖς ἀνέμοισιν. 425
 Ἐνθ' ἦτοι Ζέφυρος μὲν ἐπαύσατο λαίλαπι θύων·

Percussit gubernatoris caput, ossaque confregit
 Omnia simul capitibus; ille verò urinatori similis
 Decidit à tabulatis, reliquitque ossa animus generosus :
 Jupiter autem crebrò intonuit, et injecit fulmen navi ;
 Ea autem contorta est tota, Jovis icta fulmine,
 Sulphureque impleta est : ceciderunt verò è navi socii.
 Illi autem cornicibus similes circa navem nigram
 In fluctibus ferebantur : deus autem auferebat reditum.
 At ego per navim incedebam ; donec latera 420
 Solvit fluctuum-impetus à-carinà : eam verò inermem ferebat unda.
 Effregit autem ei malum usque-ad carinam : at super ipso
 Lorum inditum erat, bovis corio factum :
 Hoc utique utrumque colligabam paritèr carinam atque etiam malum :
 Sedens autem super haec, ferebar perniciosis ventis. 425
 Tum sanè Zephyrus quidem desiit turbine furere :

Ver. 413. ——— ὁ δ' ἄρ' ἀρνευτῆρι ἰοικῶς
Κάππεσ' ἀπ' ἰκρίόφιν.]

—— excutitur, pronusque magister
Volvitur in caput. ——— Æn. I, 115.

Ver. 415. Ζεὺς δ' ἄμυδις βρόντησε.]

Hic pater omnipotens ter cælo clarus ab
alto

Intonuit. ——— Æn. VII, 141.

Ver. 416.— πληγεῖσα.] Vide ad Il. γ', 31.

Ver. 418. Οἱ δὲ κορώνησιν ἴκελοι.]

Apparent rari nantes in gurgite vasto.
Æn. I, 118.

Ver. 421. Λῦσε κλύδων τρόπιος.]

—— laxis laterum compagibus omnes
Accipiunt inimicum imbrem, rimisque
faticunt. Æn. I, 122.

Ver. 422. ——— ἰστόν ἔαξε.] Codices nonnulli habent ἰστόν ἄραξ. Atque ita in commentario legit Eustathius.

Ver. 423. Ἐπίτονος βέβλητο.] Πολλοὺς ἀκίφαλος ποιεῖ [Ὁμηρος] στίχους ——— ἀκίφαλος δὲ εἰσὶν οἱ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τὴν χωλότητα ἔχοντες. ——— “Ἐπίτονος τιτάυστο βοὸς Ἰφιπταμίνοιο.” Athenæus, lib. XIV. cap. 8. Vide ad Il. ψ', 2. Fortassè autem eadem hujus vocis ratio, ac vocum ἀβάνατος, Πριπμίδης, &c. Vide ad Il. α', 398. Cæterùm notandum, hoc in versu pro βέβλητο βοὸς ῥινοῖο τετευχῶς, legisse Athenæum, τιτάυστο βοὸς Ἰφιπταμίνου.

Ibid. Ἐπίτονος] Ἰμάς, ἦτοι ὁ τῶν κερῶν διασμός· ἢ ὁ ἴμας, ὁ πρὸς ἄκρην τῶ ἰσθμῶ, δι' οὗ τὸ ἄρμιον ἀνέλκισται. Schol.

- Ἦλθε δ' ἐπὶ Νότος ᾧκα, φέρον ἐμῷ ἄλγεα θυμῷ,
 Ὅφρ' ἔτι τὴν ὅλοην ἀναμετρήσαιμι Χάρυβδιν.
 Παννύχιος φερόμην· ἅμα δ' ἠελίῳ ἀνιόντι
 Ἦλθον ἐπὶ Σκύλλης σκόπελον, δεινὴν τε Χάρυβδιν. 430
 Ἡ μὲν ἀνερρόιδῃσε θαλάσσης ἄλμυρον ὕδαρ·
 Αὐτὰρ ἐγὼ ποτὶ μακρὸν ἐρινεὸν ὑψόσ' ἀερθεῖς,
 Τῷ προσφῦς ἐχόμην, ὡς νυκτερίς· οὐδέπῃ εἶχον
 Οὔτε στηρίξαι ποσὶν ἔμπεδον, οὔτ' ἐπιβῆναι.
 Ῥίζαι γὰρ ἐκὰς ἦσαν, ἀπήωροι δ' ἔσαν ὄζοι, 435
 Μακροὶ τε, μεγάλοι τε, κατεσκίαον δὲ Χάρυβδιν.
 Νωλεμέως δ' ἐχόμην, ὄφρ' ἐξεμέσειεν ὀπίσσω
 Ἴστον καὶ τρόπιν αὐτίς· ἐελδομένῳ δέ μοι ἦλθεν
 Ὅψ'· ἦμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνῆρ ἀγορηθεὶν ἀνέστη,

Supervenit autem Notus celeritè, ferens meo dolores animo ;

Ut iterùm perniciosam remetirer Charybdin.

Totà-nocte ferebar : simul autem ac sol ortus est,

Veni ad Scyllae scopulum, horrendamque Charybdin.

430

Haec quidem absorpsit maris salsam aquam ;

At ego ad proceram caprificum altè levatus,

Et implicitus tenebar, veluti vespertilio ; neque uspiam potui

Neque haerere pedibus firmitèr, neque ascendere.

Radices enim longè erant, altè-remoti autem erant rami,

435

Longique, ingentesque ; obumbrabant verò Charybdin.

Continentèr autem haerebam, donec evomeret retrorsùm

Malum, et carinam denuò ; cupienti autem mihi advenit

Tandem : quando autem ad coenam vir è foro surgit,

Ver. 427. — ἐπὶ Νότος.] Barnesius haud ignarus quâ ratione ultima vocis ἐπὶ producatur, tamen, "Tribrachys," inquit, "in "Secundo etiam loco stare possit, ut modò "in Primo, ver. 425." Atqui hoc, ut opinor, nisi in vocibus polysyllabis locum habere non potest. Vide ad *Il.* 4, 398.

Ver. 431. Ἡ μὲν ἀνερρόιδῃσε.] Quoniam suprâ dixerat Circe, ver. 106. "μὴ σύ γε κίθι τύχοις, ὅτε βοιδῃσαι ἔσῃ." et tamen eo ipso tempore ad Charybdin accedere hic dicitur Ulysses ; ideò Circe mentiri contendit Strabo ; Ἐν αὐτοῖς γούν τοῖς ἔπεισι τοῦτοις εἶρηκεν ἡ Κίρκη, " — μὴ σύ γε κίθι τύχοις, ὅτε βοιδῃσαι ἔσῃ. Οὐ γάρ κεν ῥύσαιτό σ' ὕπ' ἐκ κακοῦ οὐδ' Ἐνοσίχθων." Καὶ μὴν παρὶς τυχίε τι τῇ ἀναροιδῃσει ὁ Ὀδυσσεύς, καὶ οὐκ ἀπάλετο, ὡς φησὶν αὐτός· " Ἡ μὲν ἀνερρόιδῃσε ἔσῃ." Εἶτα περιμείνας τὰ ναυάγια, καὶ λαβόμενος πάλιν αὐτῶν, σὴζεται ὡστ' ἐψύσατο ἡ Κίρκη. *Geograph. lib. I. pag. 75. al. 43. 44.* Verùm istud "μὴ σύ γε κίθι τύχοις ἔσῃ." ita intelligendum arbitror, si navis eo tempore appelleret. Quòd autem Ulysses solus (ut caprifici se ipse servet, priori illi loco (ut opinor) nullo modo repugnat.

Ver. 433. — ὡς νυκτερίς.] Ὡς νυκτερίς δὲ προστίφικεν Ὀδυσσεύς τῷ ἐρινεῷ — διότι καὶ ἡ νυκτερίς οὐκ εἴωθεν ἐπιβῆναι κλάδων ἀλλ' ἐκκρίμαται, ὡς καὶ ἐν τῷ τέλει τῆς Ὀδυσσεΐας φανῆται. *Eustath.* Vide infrâ ad 4, 6.

Ver. 435. — ἦσαν.] *Al.* εἶχον.

Ver. 438. — ἦλθεν.] Apud *Eustathium*, ἦλθον.

Ver. 439. — ἦμος δ' ἐπὶ δόρπον ἀνῆρ ἀγορηθεὶν ἀνέστη, Κρίων νεῖκία πολλά.] Καὶ φασὶν οἱ Παλαιοὶ οἰκίνας τὸν καιρὸν περὶ ὀγδόην ἄραν εἶναι, εἴγε εἰκοσιτεσσάρων ἄρων οὐσῶν τῇ νυκτὶ καὶ τῇ ἡμέρᾳ, τρεῖς ἐκάστης ἡμέρας ἡ Χάρυβδις ἐποίει τὰ ἑαυτῆς. Οἱ δὲ τοιοῦτοι καὶ δόρπον ἐσταῦθα τὴν δειλιανὴν ἄραν φασί. *Eustath.* Πάντα γὰρ ταῦτα χρόνου τινὸς ἔμφασιν ἀξιολόγου δίδωσι, καὶ μάλιστα τὸ τὴν ἐσπέραν ἐπιστεῖναι· καὶ μὴ κοινῶς εἰπόντα, ἦνικα ὁ δικαστὴς ἀνίσταται, ἀλλ' ἦνικα "Κρίων νεῖκία πολλά," ὥστε βραδῦναι πλέον τί. Καὶ ἄλλως δὲ οὐ πιθανὴν ἂν ὑπέτινε τῷ ναυαγίῳ τὴν ὑπαλλαγὴν, εἰ πρὶν ἀποσπασθῆναι πολὺ, καὶ αὐτίκα εἰς τύπῳ παλιῆρους μετέπιπτεν. *Strabo, Geograph. lib. I. pag. 75. al. 44.*

Κρίνων νείκεα πολλὰ δικαζομένων αἰζῆων,
 Τῆμος δὴ τά γε δοῦρα Χαρύβδιος ἐξεφάνθη. 440
 Ἦκα δ' ἐγὼ καθύπερθε πόδας καὶ χεῖρε φέρεσθαι,
 Μέσσω δ' ἐνδούπησα παρῆξ περιμήκεα δοῦρα,
 Ἐζόμενος δ' ἐπὶ τοῖσι διήρεσα χερσὶν ἐμῆσι.
 Σκύλλην δ' οὐκ ἔτ' ἔασε πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε 445
 Εἰσιδέειν· οὐ γάρ κεν ὑπέκφυγον αἶπὺν ὄλεθρον.
 Ἔνθεν δ' ἐννήμαρ φερόμεν· δεκάτη δέ με νυκτὶ
 Νῆσον ἐς Ὀγυγίην πέλασαν θεοί· ἔνθα Καλυψὼ
 Ναίει εὐπλοκαμος, δεινὴ θεὸς αὐδήεσσα·
 Ἦ μ' ἐφίλει τ', ἐκόμει τε. Τί τοι τάδε μυθολογεύω; 450
 Ἦδῃ γάρ τοι χθιζὸς ἐμυθεόμην ἐνὶ οἴκῳ
 Σοί τε καὶ ἰφθίμη ἀλόχῳ· ἐχθρὸν δέ μοι ἐστίν,
 Αὐτὶς ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.

Judicans lites multas litigantium juvenum,
 Tunc demum ligna ex Charybdi apparebant.
 Demisi verò ego desuper pedes et manus, ut possem-ferri;
 In medium autem cum-sonitu-cecidi praeter praelonga ligna,
 Sedensque super haec remigavi manibus meis.
 Scyllam autem non amplius sivit pater hominumque deorumque 445
 Aspicere me; non enim effugissem saevam mortem.
 Hinc autem per-novem-dies ferebar: decimâ autem me nocte
 Insulam in Ogygiam appulerunt dii; ubi Calypso
 Habitatat comas-pulchra, veneranda dea vocalis;
 Quae me amicè-excipiebat, fovebatque. Quid tibi haec enarro? 450
 Jamjam etenim heri enarrabam in domo
 Tibique et castae uxori: odiosum autem mihi est
 Rursus planè enarrata recensere.

Ver. 441. Τῆμος δὴ τά γε δοῦρα.] Strabo, loco jam suprâ citato, legit; Καὶ τότε δὴ μοι δοῦρα &c.

Ver. 443. — ἐνδούπησα παρῆξ περιμήκεα δοῦρα.] Παρὰ μὲν γὰρ τοῖς ξύλοις ἰγγύς ἰδούπησιν Ὀδυσσεὺς, ἔξω μὲντοι αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐπ' αὐτοῖς, ἤγουσ' ἄνω αὐτῶν, ἵνα μὴ προσαραχθῆις αὐτοῖς, βλαβῆ. Eustath.

Ver. 444. — διήρεσα χερσὶν ἐμῆσι.] — ταῖς χερσὶ μου δινηξάμην. Schol.

Ver. 445. — οὐκ ἔτ' ἔασε.] Barnesius ob Metrum, scribendum contendit οὐκ ἔτ' ἔασσε. Sed minùs rectè. Vide ad II. 8, 42. Al. οὐκ ἔασε.

Ibid. — πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.]

— Divùm pater, atque hominum Rex.

Æn. I, 65.

— hominum sator atque Deorum.

Æn. XI, 725.

Ver. 446. Εἰσιδῆειν οὐ γάρ.] Barnesius legendum conjicit Εἰσιδῆειν μ' οὐ γάρ. Sed nihil opus.

Ver. 447. Ἔνθεν δ' ἐννήμαρ φερόμεν.] Vide suprâ ad 4, 253.

Ver. 448. — πέλασαν.] Al. ἔβισαν.

Ver. 452. — ἐχθρὸν δὲ μοι ἐστίν, Αὐτὶς ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν.] Ἐξ οὗ δήλοσ, ὅτι οὐδεμία τῶν παρ' Ὀμήρῳ δισσολογιῶν ἀχρεία, οὐδὲ μάτην ἐπ' ἀδολοσχίᾳ παρήρπται. Eustath. Τῶν δὲ περὶ τοῦ Ποιητοῦ λεγομένων ἀληθίστατον ἐστίν, ὅτι μόνος Ὀμηρος τῆς τῶν ἀνθρώπων ἀψικουρίας περιγίγονεν, ἀεὶ καινὸς ἄν, καὶ πρὸς χάριν ἀκμάζων. Ἄλλ' ὅμως ἰσῶν καὶ ἀναφωνήσας ἐκείνο περὶ αὐτοῦ, τὸ, "ἐχθρὸν δὲ μοι ἐστίν Αὐτὶς ἀριζήλως εἰρημένα μυθολογεύειν," φεύγει καὶ φοβήσας τὸν ἰφιδριούοντα παντὶ λόγῳ κόρον, εἰς ἄλλα ἐξ ἄλλων διηγήματα τὴν ἀκοὴν ἄγων, καὶ τῇ καϊότητι τὴν πλησμοῦν αὐτῆς παραμυθεύμενος. Plutarch. περὶ Ἀδολοσχίας. Porro hinc Ammianus Marcellinus: "Ad ea, quæ digesta sunt semel, revolvi superfluum duxi; ut Ulixes Homericus apud Phæacas ob difficultatem nimiam replicare formidat." Lib. XXVII. cap. 8.

Ver. 453. Αὐτὶς.] Apud Plutarchum, Αὐτὶς.

ΤΗΣ
 ΤΟΥ ΟΜΗΡΟΥ
 Ο ΔΥΣΣΕΙΑΣ

ΡΑΨΩΔΙΑ, ἢ ΓΡΑΜΜΑ, Ν'.

Ἑπόθεσις τῆς ῥαψωδίας Ν'.

ΚΟΙΜΩΜΕΝΟΝ Ὀδυσσεύα, μετὰ τῶν δῶρων, ἐκτιθέασιν οἱ Φαίακες εἰς τὴν γῆν τῶν Ἴθακησίων· καὶ τὴν μὲν καὺν αὐτῶν ὑποστρέφουσιν, λίθον ποιεῖ Ποσειδῶν· Ἀθηναῖα δὲ ἐπὶ τῷ αἰγιαλῷ Ὀδυσσεῖ συμβουλεύει περὶ τῆς μνησθηροφονίας· καὶ τὰ χρέματα ἐν τινὶ σπηλαίῳ ἀποκρύπτει, καὶ εἰς γέροντα μεταμορφοῖ τὸν Ὀδυσσεύα.

Ἐπιγραφαί.

Ὀδυσσεύς ἀπόπλους παρὰ Φαίακων, καὶ ἀφίξις εἰς Ἴθάκην.

Ἄλλως.

Νῦν, Ἰθάκης ἐπέθη, Φαίηκων πομπῇ, Ὀδυσσεύς.

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῇ,
 Κηληθμῶ δ' ἔσχοντο κατὰ μέγαρον σκίοεντα.

Τὸν δ' αὖτ' Ἀλκίνοος ἀπαμείβετο, φώνησέν τε·

ὦ Ὀδυσσεῦ, ἐπεὶ ἴκευ ἐμὸν ποτὶ χαλκοβατῆς δῶ

Ἐψερφεές, τῷ σ' οὔτι παλιμπλαγχθέντα γ' οἶω

Ἄψ ἀπονοστήσειν, εἰ καὶ μάλα πολλὰ πέπονθας.

Ἐμέων δ' ἀνδρὶ ἐκάστω ἐφίεμενος τάδε εἶρω,

5

Sic dixit: illi autem omnes muti facti sunt silentio;

Oblectationeque tenebantur per aedes umbrosas.

Huic autem vicissim Alcinoos respondit, dixitque:

“O Ulysses, quandoquidem venisti meam ad aeratam domum

“Altam, ideò te haud retrorsum-jactatum puto

“Retrò rediturum, et si valdè multa passus es.

“Vestràm autem viro unicuique praecipiens haec dico,

5

Ver. 2. Κηληθμῶ.] Θέλξει, τέρψει· κήλησις γὰρ ἐστὶν ἡ δι' ὀδῆς τέρψις, καὶ ἡδονή. Schol. Vide suprà ad λ', 335.

Ver. 4. — ἴκευ.] Al. ἦκευ.

Ibid. — χαλκοβατῆς δῶ.] Ἦτοι χαλκοῦν ἴθαρος ἔχον ἢ χαλκοῦς ἔχον τοῦς βαθμοῦς τῶν

δυρῶν. Schol. Vide autem ad Il. á, 426.

Ver. 5. Ἐψερφεές.] Al. Ἐψερφεές.

Ibid. — γ'.] Particulam hanc omittunt Codices nonnulli.

Ver. 7. — ἐφίεμενος τάδε εἶρω.] Μιστὰ προθυμίας τάδε λίγω. Schol.

Ὅσσοι ἐνὶ μεγάροισι γερούσιον αἶθοπα οἶνον
 Αἰεὶ πίνετ' ἐμοῖσιν, ἀκουάζεσθε δ' αἰδοῦ·
 Εἴματα μὲν δὴ ξείνω εὐξέστη ἐνὶ χηλῶ 10
 Κεῖται, καὶ χρυσὸς πολυδαίδαλος, ἄλλα τε πάντα
 Δῶρ', ὅσα Φαιήκων βουλευφόροι ἐνθάδ' ἔνεικαν·
 Ἄλλ' ἄγε, οἱ δῶμεν τρίποδα μέγαν, ἠδὲ λίσσητα,
 Ἄνδρακάς· ἡμεῖς δ' αὐτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον
 Τισόμεθ'· ἀργαλέον γὰρ ἕνα προικὸς χαρίσασθαι· 15
 Ὡς ἔφατ' Ἀλκίνοος· τοῖσιν δ' ἐπίηδανε μῦθος.
 Οἱ μὲν κακκείοντες ἔβαν οἰκόνδε ἕκαστος.
 Ἦμος δ' ἠριγένεια φάνη ῥοδοδάκτυλος Ἥως,

" Quotcunque in aedibus honorarium generosum vinum
 " Semper bibitis meis, auditisque cantorem :
 " Vestes quidem jam hospiti benè-politâ in arcâ 10
 " Jacent, et aurum arte-elaboratum, aliaque omnia
 " Dona, quaecunque Phaeacum senatores huc attulerunt :
 " Verùm age, ei demus tripodem magnum, et lebetem,
 " Viriùm ; nos autem rursùs congregatî in populo
 " Rependemus : grave enim uni fuerit de-suo-totum praebere." 15
 Sic dixit Alcinoüs : illis verò placebat sermo.
 Ii quidem decubituri abierunt domum unusquisque.
 Quando autem manè-genita apparuit rosea-digitos Aurora,

Ver. 8. — γερούσιον.] Τὸν τοῖς ἐντίμοις δίδόμενον. Schol.

Ver. 11. — χρυσὸς πολυδαίδαλος.] Ὁ ποικίλος, καὶ μετὰ τέχνης κατισκευασμένος· ἢ εἰς τὸ δαιδάλλισθαι καὶ ποικίλλισθαι εὐθέτος.

Schol. Posteriori modo explicat Eustathius : Ὅτι χρυσὸν πολυδαίδαλον Ἀλκίνοος ἐνταῦθα λίγυι τὸν ἀργὸν καὶ ἀκατίργαστον, καὶ εἰς πολυδάδαιλλισθαι ἐπιτήθειον· τοιοῦτος δὲ ὁ τῶν τάλαντων, ἃ φθάσας Ἰλαβιν (suprà §, 392.) ἐκ τῶν Φαιάκων Ὀδυσσεύς.

Ver. 12. — ἔνεικαν.] Αἱ ἔνικαν.

Ver. 13. — τρίποδα μέγαν, ἠδὲ λίσσητα.] Eustathius in commentario legit ἠὲ λίσσητα. Ἰστῖον δὲ (inquit) ὅτι ἐν ἀσαφεί παραρρήψας τὸ " τρίποδα, ἠὲ λίσσητα," οὐ διήρθρωσι νῦν εἴτε τοῦτο εἴτε ἐκείνο γίγνεται — εἰ μὴ ἄρα γράψοι τις καὶ ἐνταῦθα " τρίποδα μέγαν, ἠδὲ " λίσσητα," — ὃ κρείττον φέρεται γὰρ καὶ τοιαύτη γραφὴ ἐν τοῖς ἀκριβοτέροις τῶν ἀντιγράφων. Cui posteriori lectioni favet quod occurrit infrâ ver. 217.

Ὡς εἰπὼν, τρίποδας περικαλλίας, ἠδὲ λίσσητας
Ἠρίθμῳ §c.

Ver. 14. Ἄνδρακάς.] Κατὰ ἄνδρα ἵνα μὴ τὸ " τρίποδα μέγαν, ἠδὲ λίσσητα" ἴπῃ ἰνὸς μόνου τρίποδος· καὶ ἰνὸς λίσσητος νοηθῆναι, ἀλλὰ ἰνὸς κατὰ ἕκαστον ἄνδρα, ἡμῶν δηλαδὴ τῶν δικαστηρίων βασιλείων —. Τινὰ δὲ τῶν ἀντιγράφων ἴχουσαι, " Ἄνδρα κατὰ §c." Eustath.

Ibid. — αὐτε ἀγειρόμενοι.] Barnesius edidit, αὐτῖς ἀγειρόμενοι.

Ibid. — ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον.] Eustathius vocem ἀγειρόμενοι sensu activo accipit, et ad dona jam suprâ memorata referri intelligit. Ἰστῖον δὲ ὅτι τὸ, ὡς ἠρρίθη, ἀγειρίν ἐκ τοῦ δήμου τὰ δωρηθέντα, μικροσπειπὲς μιν, ἴθος δὲ ὅμως παλαιὸν, κατὰ τὰς λεγομένας συνδύσιαι καὶ διανομάς. Atque hanc interpretationem secutus Barnesius in versione reddit, " colligentes per populum." Sed minùs rectè. Nam ἀγειρομαι semper apud Homerum sensu passivo usurpatur. Vidè infrâ ad τ', 390. ε', 379.

Ver. 15. Τισόμεθ'.] Vide ad Il. χ', 19. 20. Τὸ δὲ " τισόμεθα" οἱ μὲν Παλαιοὶ φασίν, ἐστραζόμεθα· ἐστὶ δὲ καὶ συνήθως εἰπὴν ἀποτίσσομεν· τὸ γὰρ ἐκ τοῦ δήμου ἀγειρίν τοῖς βουλευφόροις ἀποδοθήσεται ὑπὲρ οὗ ἄρτι δίδωσασιν τῷ Ὀδυσσεῖ. Eustath. Vide autem suprâ ad ver. 14.

Ibid. — ἀργαλέον γὰρ ἕνα προικὸς χαρίσασθαι.] Καλῖστον γὰρ καὶ ἀδύνατον, ἕνα δωρεῖν τοσαύτην χαρίσασθαι. Schol. Ὅτι δὲ στροῖκα οἱ Παλαιοὶ τὴν δωρεῖν ἴλιγον, καὶ ὅτι ἐκ τοῦ κατὰ προῖξασθαι αὐτὴν παρῆγον, δηλοῦται καὶ ἀλλαχού — ἱερμηνυθῆναι δ' ἂν καὶ χάρις, ἢ προῖξ ὡς δηλοῖ τὸ " προικὸς χαρίσασθαι." Ἀπτικὸς δὲ ἀπὸ οὗτω φράζει· τὸ γὰρ κενότερον, " στροῖκα " χαρίσασθαι." Ἑλλιστικῶς δὲ καὶ ἄμφω ἴχου· ἐστὶ γὰρ τὸ μιν, διὰ προικὸς, τὸ δὲ, κατὰ προῖκα. Τὸ μίντοι ἴπῃ γαμηλίον δώρου τὴν στροῖκα γαμῖσαι, τῶν μὲν Ὅμηρον ἴστῖν. Eustath.

Νῆ' ἄρ' ἐπεσσεύοντο, φέρον δ' εὐήνορα χαλκόν·
 Καὶ τὰ μὲν εὖ κατέθηχ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο, 20
 Αὐτὸς ἰὼν διὰ νηὸς, ὑπὸ ζυγὰ, μὴ τιν' ἐταίρων
 Βλάπτοι ἐλαυνόντων, ὅποτε σπερχοΐατ' ἐρετμοῖς.
 Οἱ δ' εἰς Ἀλκινόοιο κίον, καὶ δαῖτ' ἀλέγυνον.

Τοῖσι δὲ βοῦν ἱέρευσ' ἱερὸν μένος Ἀλκινόοιο
 Ζηνὶ κελαινεφέϊ Κρονίδῃ, ὃς πᾶσιν ἀνάσσει· 25
 Μηρὰ δὲ κείαντες δαίνυντ' ἐρικυδέα δαῖτα
 Τερπόμενοι· μετὰ δέ σφιν ἐμέλπετο θεῖος ἀοιδὸς
 Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 Πολλὰ πρὸς ἥελιον κεφαλὴν τρέπε παμφανώνοντα,
 Δῦναι ἐπειγόμενος· δὴ γὰρ μενέαινε νέεσθαι. 30
 Ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ δόρποιο λιλαίεται, ᾧτε πανῆμαρ
 Νειὸν ἀνέλκητον βόε οἴνοπε πηκτὸν ἄροτρον,

Ad navem deinde properabant, ferebantque viros-honestans aes :

Et haec quidem benè deposuit sacra vis Alcinoi, 20

Ipse profectus per navem, sub transtris, nè aliquem sociorum
 Laederent impellentium, quando incumberent remis.

Illi autem ad Alcinoi domum iverunt, et convivium curabant.

Horum autem gratiâ bovem mactavit sacra vis Alcinoi
 Jovi atrarum-nubium-coactori Saturnio, qui omnibus imperat. 25

Femoribus autem assatis, celebrabant lautum convivium

Oblectantes-sese : inter ipsos verò canebat divinus cantor

Demodocus, populis honoratus : at Ulysses

Saepè ad Solem caput vertebat splendens,

Ut-occideret expetens ; jamdudùm enim cupiebat reverti. 30

Sicut autem cùm vir coenam concupiscit, cui toto-die

Per novale traxerunt boves nigri compactile aratrum ;

Ver. 19. Νῆ' ἄρ' ἐπισσεύοντα.] *Al.* Νῆά ρ' ἐπισσεύοντο, et Νῆαδ' ἐπισσεύοντο.

Ibid. — εὐήνορα χαλκόν.] De voce εὐήνορα, mirè *Plutarchus* : Καὶ τοὺς γε διατρέποντας ἐν τοῖς χαλκωρυχίοις ἱστοροῦσιν ὠφελείσθαι τὰ ὄμματα, καὶ βλεφαρίδας ἐκφύειν τοὺς ἀποβεβληκότας. Ἡ γὰρ ἀπιούσα τῆς χαλκίτιδος ἄχνη, καὶ πίπτουσα τοῖς βλεφάροις ἀδήλως, ἀναστέλλει τὰ ρεύματα, καὶ περιστύφει τὸ δάκρυον. Διὸ καὶ φασὶν “εὐήνορα” καὶ “νώροπα” χαλκὸν ὑπὸ τοῦ Παιητοῦ προσαγορεύεσθαι. *Symposiac. lib. III. Probl. 10. sub fine.* Quæ Latine sic vertit *Macrobius* : “Qui in metallo æris morantur, semper oculorum sanitate pol-
 “lent ; et quibus antè palpebræ nudatæ fu-
 “erant, illic convestiantur. Aura enim
 “quæ ex ære procedit, in oculos incidens,
 “haurit et exsiccat quod malè influit. Un-
 “dè et Homerus modò εὐήνορα, modò νόρο-
 “πα χαλκὸν, has causas secutus, appellat.” *Saturnal. lib. VII. cap. 16.*

Ver. 21. — ὑπὸ ζυγὰ.] ‘Τπὸ τὰς καθέδ-
 ρας τῶν ἱετῶν. *Schol.*

Ver. 25. — ὃς πᾶσιν ἀνάσσει.]

— qui res hominumque Deumque
 Æternis regis imperiis —. *Æn. I, 229.*

— rerum cui summa potestas.

X, 100

Ver. 26. — κείαντες.] *Al.* κήαντες.

Ver. 29. Πολλὰ πρὸς ἥελιον κεφαλὴν τρέπε.]

Illi ad surgentem conversi lumina Solem.

Æn. XII, 172.

Ibid. — τρέπε.] *Al.* τράπει. Minùs rec-
 tè. Vide ad *Il. v, 84.*

Ver. 30. Δῦναι ἐπειγόμενος.] Fuerunt, no-
 tante *Merico Casaubono*, qui hoc interpre-
 tarentur, “*Conscendere navem properans.*”
 Ipse autem, “*Quanto elegantius,*” inquit,
 “*ut δῦναι in propriâ significatione de oc-*
 “*casu Solis accipiamus? De nuperâ Ho-*
 “*meri Edit. Dissertat. I. Atque hanc veram*
 “*esse interpretationem liquet ex sequentibus*
 “*ver. 33. 35. Priori autem sensu vox δῦναι*
 “*(ut opinor) accipi non potest.*”

Ver. 32. — ἀνέλκητον.] *Al.* ἀν' ἔλκητον.

- Ἄσπασίως δ' ἄρα τῷ κατέδου φάος ἡελίοιο,
 Δόρπον ἐποίχεσθαι, βλάβεται δέ τε γούνατ' ἰόντι.
 Ὡς Ὀδυσῆ' ἄσπαστὸν ἔδου φάος ἡελίοιο. 95
- Αἶψα δὲ Φαίηκεςσι φιληρέτμοισι μετηύδα,
 Ἀλκινόω δὲ μάλιστα πιφασκόμενος φάτο μῦθον.
 Ἀλκίνοε κρεῖον, πάντων ἀριδείκετε λαῶν,
 Πέμπετε με σπείσαντες ἀπήμονα· χαίρετε δ' αὐτοί·
 Ἦδη γὰρ τετέλεσται, ἅ μοι φίλος ἤθελε θυμὸς, 40
 Πομπή καὶ φίλα δῶρα, τὰ μοι θεοὶ οὐρανόων
 Ὀλβια ποιήσειαν· ἀμύμονα δ' οἴκοι ἄκοιτιν
 Νοστήσας εὖρομι, σὺν ἀρτεμέεσσι φίλοισιν.
 Ὑμεῖς δ' αὖθι μένοντες εὐφραίνοιτε γυναῖκας
 Κουριδίας, καὶ τέκνα· θεοὶ δ' ἀρετὴν ὀπάσειαν 45
 Παντοίην· καὶ μήτι κακὸν μεταδήμιον εἴη.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πάντες ἐπήνεον, ἦδ' ἐκέλευον
 Περμπέμεναι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ κατὰ μοῖραν ἔειπεν.
 Καὶ τότε κήρυκα προσέφη μένος Ἀλκινόοιο·
 Ποντόνοε, κρητῆρα κερασσάμενος, μέθυ νεῖμον 50
 Πᾶσιν ἀνὰ μέγαρον· ὄφρ' εὐξάμενοι Διὶ πατρὶ,

Optatò autem huic occidit lumen Solis,
 Ad-coenam ut-eat; affliguntur verò genua eunti:
 Sic Ulyssi gratum occidit lumen Solis. 35
 Statim autem inter Phaeaces remigii-studiosos locutus est,
 Alcinoò autem maximè orationem-dirigens dixit sermonem:
 " Alcinoë rex, omnium clarissime populorum,
 " Mittite me, postquam-libaveritis, illaesum; Valetè autem ipsi;
 " Jam enim perfecta-sunt, quae mihi charus volebat animus, 40
 " Deductio et chara dona, quae mihi Dii coelestes
 " Fortunata faciant: eximiam autem domi uxorem
 " Reversus inveniam, cum incolumibus amicis.
 " Vos autem hic manentes oblectetis uxores
 " Quas-virgines-duxistis, et liberos; Dii verò virtutem dent 45
 " Omnigenam; et nè quod malum publicum sit."
 Sic dixit: illi verò omnes collaudabant, et jubebant
 Dimitti hospitem, quòd decentè locutus esset.
 Atque tum praeconem allocuta est vis Alcinoi:
 " Pontonoë, cratere mixto, merum distribue 50
 " Omnibus in domo; ut precati Jovem patrem,

Ver. 44. — γυναῖκας Κουριδίας.] Τὰς ἐκ παρθενίας γιγαμημίνας. Schol.

Cui pater intactam dederat, primisque jugárat
 Ominibus —————. Æn. I, 345.

Ver. 45. — ἀρετὴν ὀπάσειαν Παντοίην.] Ἀρετὴν δὲ παντοίαν τὴν εὐδαιμονίαν λέγει. Eustath.

Ver. 46. — μήτι κακὸν μεταδήμιον εἴη.] Sic apud Terentium:

Haud citò mali quid ortum ex hoc sit publicè. Adelp. Act. III, Scen. iii. 89.

Ver. 51. — μέγαρον ὄφρ'.] Barnesius, haud ignarus quòd ratione ultima vocis μέγαρον producat, malè tamen annotat; " Potest Iambus ferri in Tertio loco, ut mox " in Quarto, ver. 156. Χαλκόν τι, χρυσόν τι " ἄλλοις, ἰσθῆτά θ' ὄφραστῆν." Id quod in hujusmodi carmine ferri (ut opinor) non potest. Vide ad II. á, 51.

Τὸν ξεῖνον πέμπωμεν ἔην ἐς πατρίδα γαῖαν.

“Ὡς φάτο· Ποντόνοος δὲ μελίφρονα οἶνον ἐκίρνα·
 Νώμησεν δ' ἄρα πᾶσιν ἐπισταδόν· οἱ δὲ θεοῖσιν
 Ἔσπεισαν μακάρεσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν, 55
 Αὐτόθεν ἐξ ἑδρῶν· ἀνὰ δ' ἴστατο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Ἀρήτη δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας ἀμφικύπελλον,
 Καί μιν φανήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

Χαῖρέ μοι, ᾧ βασίλεια, διαμπερές, εἰσόκε γῆρας
 Ἔλθη, καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται 60
 Αὐτὰρ ἐγὼ νέομαι· σὺ δὲ τέρπεο τῶδ' ἐνὶ οἴκῳ,
 Παισὶ τε, καὶ λαοῖσι, καὶ Ἀλκινόῳ βασιλῆϊ.

“Ὡς εἰπὼν, ὑπὲρ οὐδὸν ἐβήσετο δῖος Ὀδυσσεύς.
 Τῶ δ' ἄμα κήρυκα προΐει μένος Ἀλκινόοιο,
 Ἠγεῖσθαι ἐπὶ νῆα θοῆν, καὶ θῖνα θαλάσσης· 65
 Ἀρήτη δ' ἄρα οἱ ὄμωαὶς ἄμ' ἔπεμπε γυναῖκας·
 Τὴν μὲν, Φᾶρος ἔχουσαν εὐπλυνῆς, ἠδὲ χιτῶνα,

“ Hospitem dimittamus suam in patriam terram.”

Sic dixit: Pontonous verò dulce vinum miscebat;
 Distribuit deinde omnibus astando: illi autem Diis
 Libârunt beatis, qui coelum latum habitant, 55
 Indidem ex sedibus: surrexit verò nobilis Ulysses,
 Aretaeque in manibus posuit poculum rotundum,
 Et ipsam affatus verba alata dixit:

“ Vale mihi, ô regina, in-perpetuum; donec senectus

“ Venerit, et mors, quae utique hominibus accidunt. 60

“ At ego proficiscor; tu autem delectare hâc in domo,

“ Liberisque, et populis, et Alcinoo rege.”

Sic fatus, super limen ibat nobilis Ulysses.

Unâ autem cum eo praeconem praemisit vis Alcinoi,

Ut-duceret ad navem velocem, et littus maris: 65

Arete autem cum-eo famulas simul misit mulieres;

Alteram quidem chlamydem habentem benè-lotam, et tunicam,

Ver. 54. — ἐπισταδόν.] Scholiastes explicat ἐπισταμένως. At rectiùs Etymolog. Magn. (notante Barnesio), ἐφιστάμενος ἐκάστω.

Ver. 56. — ἐξ ἑδρῶν.] Al. ἐξ ἑδῶν. Uti Il. á, 534. 581.

Ver. 57. Ἀρήτη δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας.] Κυρίως ἴσθι τούτω [προσπίπιν], τὸ ἐτίθει πρὸ ἑαυτοῦ δούναί τι. Καὶ ὁ Ὀδυσσεύς δὲ παρὰ τῶ Ὀμήρῳ τῆ “ Ἀρήτη δ' ἐν χερσὶ τίθει δέπας “ ἀμφικύπελλον” — Πληροῦντες γὰρ προσπίπιν ἀλλήλοις μετὰ προσυγορεύσεως. Athenæus, lib. XI. cap. 14.

Primaque libato, summo tenus attigit ore

Tum Bitiæ dedit —. Æn. I, 737.

Ibid. — χερσὶ.] Al. χερσὶ.

Ibid. — ἀμφικύπελλον.] Vide ad Il. á, 584.

Ver. 59. — εἰσόκε γῆρας Ἔλθη, καὶ θάνατος, τά τ' ἐπ' ἀνθρώποισι πέλονται.]

Οὐδ' ἂν ἄποινα διδοῦς θάνατον φύγοι, οἷδ' βαρείας

Νούτους, οὐδὲ κακὸν γῆρας ἐπερχόμενον.

Theogn. Gnom. ver. 727.

— subeunt morbi, tristisque senectus, Et labor; et duræ rapit inclementia mortis.

Virg. Georg. III, 66.

Vide ad Il. μ', 322.

Ver. 61. — τῶδ' ἐνὶ οἴκῳ.] Al. τῶδ' ἐνὶ χώρῳ.

Ver. 63 et 75. — ἐβήσετο.] Al. ἐβήσατο.

Ver. 66. — ἔπεμπε γυναῖκας.] Al. ἔπεμπε νέεσθαι.

Ver. 67. — εὐπλυνῆς.] Vide ad Il. χ', 153. 155.

Τὴν δ' ἑτέρην, χηλὸν πυκινὴν ἄμ' ἔπεμπε κομίζειν.
 Ἢ δ' ἄλλη σῖτόν τ' ἔφερεν καὶ οἶνον ἐρυθρόν.
 Αὐτὰρ ἐπεὶ ῥ' ἐπὶ νῆα κατήλυθον, ἠδὲ θάλασσαν, 70
 Αἰψά τὰ γ' ἐν νηὶ γλαφυρῇ πομπῆες ἀγαυοὶ
 Δεξάμενοι κατέθεντο, πόσιν καὶ βρῶσιν ἄπασαν.
 Κὰδ' δ' ἄρ' Ὀδυσσῆϊ στόρεσαν ῥῆγός τε, λίνον τε,
 Νηὸς ἐπ' ἰκρίοφιν γλαφυρῆς, (ἵνα νήγρετον εὐδοί,)
 Πρύμνης· ἂν δὲ καὶ αὐτὸς ἐβῆσέτο, καὶ κατέλεκτο 75
 Σιγῇ· τοὶ δὲ κάθιζον ἐπὶ κληῖσιν ἕκαστος
 Κόσμων· πείσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο.
 Ἐνθ' οἱ ἀνακλινθέντες ἀνερρίπτουν ἄλα πηδῶ.
 Καὶ τῶ νήδυμος ὕπνος ἐπὶ βλεφάροισιν ἐπιπτε,
 Νήγρετος, ἠδιστος, θανάτῳ ἀγχιῖστα εἰοικῶς. 80
 Ἢ δ', ὥστ' ἐν πεδίῳ τετράροιο ἄρσενες ἵπποι,

Alteram autem, arcam benè-munitam unà misit ut-portaret :

Alia verò panemque ferebat et vinum rubrum.

At postquam ad navem pervenissent et mare,

Statim haec in navi cavâ comites eximii

Accepta deposuerunt, potum et cibum omnem :

At Ulyssi straverunt stragulamque, linteumque,

Navis in tabulatis cavae, (ut tranquillè dormiret,)

In puppi : conscendit autem et ipse, et decubuit

Silentio : illi autem sedebant in transtris unusquisque

Ordine ; funemque solverunt à perforato lapide :

Ibi illi reclinati torquebant mare remo :

Et huic suavis somnus in palpebris incidit,

Altus, jucundissimus, morti proximè similis.

Illa autem, sicut in campo quadrijuges masculi equi,

Ver. 68. — ἔπεμπε.] *Al. ὄπασσε.* Atque ita in duobus MSS. scriptum reperit vir eruditus *Tho. Bentleius*. Quæ fortè et potior lectio, quia præcesserat vox ἔπιμπε suprâ ver. 66.

Ver. 74. Νηὸς ἰπ' ἰκρίοφιν.] Ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων. *Schol.*

Ibid. — εὐδοί.] Apud *Eustathium* in commentario, εὐδη.

Ver. 75. — κατέλεκτο.] Vide ad *Il. β'*, 515.

Ver. 76. — ἕκαστος.] *Eustathius* in commentario citat, ἕκαστοι. Atque ita habent MSS. duo à *Tho. Bentleio* collati.

Ver. 77. — πείσμα.] Τὸ ἀπόγειον σχολίου. *Schol.*

Ibid. — ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο.] Εἰώθασιν ἰπὶ τῶν λιμῖναν τρυπᾶν τοὺς λίθους. *Schol.*

Ver. 79. Καὶ τῶ νήδυμος ὕπνος.] Vide infra ad ver. 119.

Ver. 80. Νήγρετος.] Οὐχ ὡς ἀνίγρετος δηλαδὴ, ἀλλ' ὡς δυσίγρετος. *Eustath.*

Ibid. — θανάτῳ ἀγχιῖστα εἰοικῶς.]

Dulcis et alta quies, placidæque simillima morti.

Æn. VI, 522.

— consanguineus Lethi sopor —.

Ibid. 278.

— quid est somnus, gelidæ nisi mortis imago. *Ov. Amor. lib. II. Eleg. ix. 41.*

Sic apud *Ciceronem* : "Videtis nihil esse "morti tam simile quàm somnum." *De Senectute*, haud longè à fine. Ὁ δὲ *Σωκράτης* παραπλήσιον ἔλεγεν εἶναι τὸν θάνατον ἤτοι τῶ βαθυτάτῳ ὕπνῳ — μαρτυρεῖ δὲ καὶ Ὀμηρὸς ἰπ' αὐτοῦ, λίγων "Νήγρετος, ἠδιστος, θανάτῳ ἀγχιῖστα εἰοικῶς." Ἀλλαχοῦ δὲ καὶ ταῦτα λέγει, [*Iliad. ζ', 251.*] "Ἐνθ' ὕπνῳ ζύμβλητο καὶ σιγῆσῳ θανάτοιο." Καὶ, [*Iliad. π', 672. 682.*] "Ἐπὶ καὶ θανάτῳ, διδυμάσσειν" ἔψι τὴν ὁμοίωσιν αὐτῶν δηλῶν. *Plutarch. de Consolat. ad Apollonium.*

Ver. 81. — ὥστ' ἐν πεδίῳ τετράροιο.]

— cùm præcipiti certamine campum Corripuere, ruuntque effusi carcere currus —.

Πάντες ἄμ' ὄρμηθέντες ὑπὸ πληγῆσιν ἰμάσθλης,
 Ὑψόσ' ἀειρόμενοι, ρίμφα πρήσσουσι κέλευθον.
 Ὡς ἄρα τῆς πρύμνης μὲν ἀείρετο, κῦμα δ' ὀπίσθε
 Προφύρεον μέγα θῦε πολυφλοίσβοιο θαλάσσης. 85
 Ἡ δὲ μάλ' ἀσφαλῆως θέεν ἔμπεδον οὐδέ κεν ἴρηξ
 Κίρκος ὁμαρτήσειεν, ἐλαφρότατος πετεηνῶν.
 Ὡς ἢ ρίμφα θέουσα θαλάσσης κύματ' ἔταμνεν,
 Ἄνδρα φέρουσα, θεοῖς ἐναλίγκια μῆδ' ἔχοντα.
 Ὅς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ' ἄλγεα ὄν κατὰ θυμόν, 90
 Ἄνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων.
 Δὴ τότε γ' ἀτρήμας εὔδε, λελασμένος ὅσ' ἐπεπόνθει.

Omnes simul incitati à verberibus scuticae,
 Altè elevati, celeritèr conficiunt viam :
 Sic sanè hujus puppis quidem tollebat ; fluctus autem ponè
 Niger ingens ruebat sonori maris. 85
 Haec autem valdè tutè currebat firmitèr : neque accipiter
 Circus assecutus fuisset, perniciosissimus volucrum :
 Sic illa celeritèr currens maris fluctus secabat,
 Virum ferens, diis paria consilia habentem :
 Qui antèa quidem multos passus erat dolore suo in animo,
 Virorumque bella, saevosque fluctus transiens : 90
 At tunc placidè dormiebat, oblitus quot passus fuerat.

— illi instant verbere torto,
 Et proni dant lora ; volat vi fervidus
 axis :
 Jamque humiles, jamque elati sublimè
 videntur
 Aëra per vacuum ferri, atque assurgere
 in auras. *Virg. Georg. III, 103.*
 Non tam præcípites bijugo certamine
 campum
 Corripuere, ruuntque effusi carcere cur-
 rus :
 Nec sic immissis aurigæ undantia lora
 Concussere jugis, pronique in verbera
 pendent. *Æn. V, 144.*

Quem posteriore locum *Macrobius* inter
 eos citans, in quibus *Virgilium* *Homero* su-
 periore contendit : " *Graius poeta,*" in-
 quit, " equorum tantum meminit flagro a-
 nimante currentium ; licet dici non possit
 " elegantius, quam quod adjecit, ὑψόσ' ἀει-
 " ρόμενοι quo expressit, quantum natura
 " dare poterat, impetum cursus. Verum
 " Maro et currus de carcere ruentes, et
 " campos corripiendo præcípites mirá cele-
 " ritate descripsit ; et, accepto brevi semine
 " de Homeric flagro, pinxit aurigas con-
 " cutientes lora undantia, et pronos in ver-
 " bera pendentes ; nec ullam quadrigarum
 " partem intactam reliquit, ut esset illa cer-
 " taminis plena descriptio." *Saturnal. lib.*
V. cap. 11.

Ibid. — τετραόρου.] Οἱ τέσσαρες ὁμοῦ συν-
 εζευγμένοι. *Eustath.* *Al.* τετραόροις.

Ver. 84. "Ὡς ἄρα τῆς πρύμνης.] Εὐ μέχρηται
 τῇ παραβολῇ ὡς περὶ γὰρ ἴπποι τρίχοντες ἐκ
 τῶν ὀπισθίων μερῶν διεγείρονται, οὕτω καὶ ἡ ναῦς
 ἰλαυνομένη ἐκ τῆς πρύμνης κουφίζεται. *Schol.*
ad ver. 81.

Ver. 85. — θῦε.] *Al.* θῦνε.

Ver. 86. — ἴρηξ.] Vide suprâ ad ε', 66.
Al. ἴρηξ.

Ver. 88. — κύματ' ἔταμνε.] Sic apud
Virgilium :

— secat æquora —. *Æn. X, 166.*

Cæterum Eustathius in commentario legit,
 κύμα τ' ἔταμνε. Malè.

Ibid. — ἔταμνε.] *Al.* ἔτεμνε.

Ver. 90. "Ὅς πρὶν μὲν μάλα πολλὰ πάθ'.]
 Vide suprâ ad α', 1. 3.

Ver. 91. Ἄνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε
 κύματα πείρων.] Ἐν δὲ τῷ, " Ἄνδρῶν πολί-
 " μους," νοητίον ἰδικὴν τινὰ μετοχὴν οἶον, ἀνῶν,
 ἢ πολυπέτων, ἢ σὶ τοιοῦτον. Τὸ γὰρ " πείρων"
 οὐκ ἀρμόττει ἐπὶ ἀπλῶς πολέμου. Καὶ ἰσθὶν
 ὁμοίον τῷ, " Σίτον καὶ οἶνον ἔδων." *Eustath.*
 Vide ad *Il. ω, 8.*

Ver. 92. — εὔδε, λελασμένος ὅσ' ἐπεπόν-
 θει.] Sic infra ὅ, 85.

— ὕπνος ἔχῃσιν ὁ γὰρ τ' ἐπίλησεν ἀπάντων
 Ἑσθλῶν ἠδὲ κακῶν —————.

Ibid. et *ver. 126.* — λελασμένος —
 ἄληστ'.] Vide suprâ ad λ', 101.

Εὐτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος, ὅς τε μάλιστα Ἔρχεται ἀγγέλλων Φάος Ἴου̅ς ἠριγενείης· Τῆμος δὴ νήσω προσεπίλνατο ποντοπόρος νῆυς.	95
Φόρκυος δέ τις ἐστὶ λιμῆν, ἀλίοιο γέροντος, Ἐν δῆμῳ Ἰθάκης· δύο δὲ προβλῆτες ἐν αὐτῷ Ἄκται ἀπορῥῶγες, λιμένος ποτιπεπτηυῖαι· Αἴτ' ἀνέμων σκεπώωσι δυσαήων μέγα κῦμα Ἐκτοθεν ἔντοσθεν δὲ ἄνευ δεσμοῖο μένουσι Νῆες εὖσσελμοι, ὅταν ὄρμου μέτρον ἴκωνται. Αὐτὰρ ἐπὶ κρατὸς λιμένος πανύφυλλος ἐλαίη· Ἀγχόβι δ' αὐτῆς, ἄντρον ἐπήρατον, ἠεροειδῆς, Ἴρον Νυμφάων, αἱ Νηιάδες καλέονται. Ἐν δὲ κρητῆρές τε καὶ ἀμφιφορῆες ἕασι	100 105

Quando stella super-institit lucidissima, quae scilicet maximè Venit nuncians lumen Aurorae manè-genitæ : Tum demùm insulae applicabatur pontum-transiens navis. Phorcynis autem quidam est portus, marini senis, In agro Ithacæ ; duo verò projecta in ipso Littora abrupta, in portum vergentia : Quae utique à-ventis defendunt raucis magnum fluctum Extrà ; intùs verò sine vinculo manent Naves benè-tabulatae, cùm portùs spatium intraverint. At in vertice portùs patulis-ramis oliva : Prope autem ipsam, antrum amoenum, obscurum, Sacrum Nympharum, quae Naiades vocantur. Intùs verò crateresque et amphorae erant	95 100 105
---	------------------

Ver. 93. Εὐτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος.]

Ἔσπερος, ὅς κάλλιστος ἐν οὐρανῷ ἵσταται
ἀστῆρ. *Iliad.* χ', 318.

Qualis ubi Oceani perfusus Lucifer undâ,
Quem Venus ante alios astrorum diligit
ignes,
Extulit os sacrum cœlo ———.

Æn. VIII, 589.

Ver. 96. Φόρκυος δὲ τις ἐστὶ λιμῆν.] Λιμῆν
Ἰθάκης, ἐφ' ᾧ λιμῆν Φόρκυος ἐστὶ Ἴρον τοῦ Θα-
λασσίου δαίμονος. *Schol.*

Est in secessu longo locus: insula portum
Efficit objectu laterum; quibus omnis ab
alto
Frangitur, inque sinus scindit sese unda
reductos.

Hinc atque hinc vastæ rupes ———.
Æn. I, 159.

Ver. 97. ——— προβλῆτες ——— Ἄκται.]

——— projectaque saxa Pachyni.
Æn. III, 699.

Ver. 98. ——— λιμένος ποτιπεπτηυῖαι.]
Προσπεπτηυῖαι πρὸ τοῦ λιμένος, καὶ εἰς σκίσην
οὐσαι τῶν ἀνέμων. *Eustath.*

Ver. 100. ——— ἔντοσθεν δὲ ἄνευ δεσμοῖο μέ-

νουσι Νῆες.] Apud *Eustathium* in commenta-
rio, ἔντοσθεν δὲ τ' ἄνευ. Atque ita habet MS.
à *Tho. Bentleio* collatus.

——— hinc fessas non vincula naves
Ulla tenent; unco non alligat anchora
morsu. *Æn.* I, 168.

Ver. 101. ——— ὅταν ὄρμου μέτρον ἴκωνται.]
Ἄντρον πρὸς τὸ ὄρμου μέτρον ἀφίκανται τὸ μέτρον,
ἢ τὸ ἀναπλήρης τῆς καταγωγῆς. *Schol.*

Ver. 105. Ἀγχόβι δ' αὐτῆς, ἄντρον ἐπήρατον,
ἠεροειδῆς, Ἴρον νυμφάων.]

Fronte sub adversâ, scopulis pendentibus,
antrum :
Intùs aquæ dulces, vivoque sedilia saxo :
Nympharum domus ———. *Æn.* I, 166.

Ἐν τῇ τῆ Ἰθάκῃ οὐδὲν ἐστὶν ἄντρον τοιοῦτον, οὐδὲ
Νυμφαῖον, εἶον φησὶν Ὀμηρος. Βέλτιον δὲ αἰτι-
ᾶσθαι μεταβολὴν, ἢ ἀγνοίαν, ἢ κατάψυξιν τῶν
τόπων κατὰ τὸ μινωῖδος. *Strabo, Geograph.*
lib. I. Cæterùm allegoricè explicatur hic
locus apud *Porphyrium*, περὶ Νυμφῶν ἄντρον.

Ver. 104. Ἴρόν.] *Al.* Ἴρόν. Quod eodem
modo pronuntiandum.

Ibid. ——— Νηιάδες.] Ἀπὸ τοῦ Νηίου ὄρους
ἢ Ναϊδῆς, νύμφαι εἰσὶ τῶν ὕδατων. *Schol.*

Λάϊνοι· ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι.
 Ἐν δ' ἰστοὶ λίθιοι περιμήκεες, ἔνθα τε Νύμφαι
 Φάρε' ὑφαίνουσιν ἀλιπόρφυρα, θαῦμα ιδέσθαι.
 Ἐν δ' ὕδατ' αἰνάοντα· δύο δέ τέ οἱ Δύραι εἰσίν·
 Αἱ μὲν πρὸς Βορέαο, καταϊβαταὶ ἀνθρώποισιν,
 Αἱ δ' αὖ πρὸς Νότου, εἰσὶ θεώτεραι· οὐδέ τι κείνη
 Ἄνδρες ἐσέρχονται, ἀλλ' ἀθανάτων ὁδὸς ἐστίν.
 Ἐνθ' οἴγ' εἰσέλασαν, πρὶν εἰδότες· ἡ μὲν ἔπειτα
 Ἡπείρω ἐπέκελσεν, ὅσον τ' ἐπὶ ἡμισυ πάσης,
 Σπερχομένη· τοίαν γὰρ ἐπέιγετο χέρσ' ἐρετάων.
 Οἱ δ' ἐκ νηὸς βάντες εὐζύγου ἠπειροῦδε,
 Πρῶτον Ὀδυσσῆα γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἄειραν,
 Αὐτῶ σὺν τε λίνῳ, καὶ ῥήγει σιγαλόεντι,
 Κάδ' δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεσαν, δεδμημένον ὕπνω·

110

115

Lapidae; ibi verò praeterea mellificant apes.

Intùs porro juga lapidea praelonga; ibique Nymphae

Pallia texunt purpurea, mirabile visu.

Intùs quoque aquae perpetuò-fluentes: duae autem ei januae sunt:

Hae quidem ad Boream, permeabiles hominibus:

110

Illae autem contrà ad Notum, sunt diviniiores; neque omninò illàc

Homines intrant; sed immortalium via est.

Hùc illi navem adegerunt, loco priùs cognito: ea quidem postea

Terrae appulsa est, quantum ad dimidium totius,

Concitata; talium enim impellabatur manibus remigum.

115

Illi autem ex navi egressi bonis-transtis-instructà in-terram,

Primùm Ulysssem cavâ ex nave sustulerunt,

Ipsò cumque linteò, et stragulâ splendidâ,

Atque in arenâ deposuerunt, oppressum somno:

Ver. 106. — ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι.] Ἀποτίθενται τὴν βόσιν, ἧ ἐστὶ τὸ μέλι· οἷον θησαυρίζουσι τὰ κηρία καὶ νοστοτροφοῦσι. Schol. *Al.* τιθαιβώσσουσι.

Ver. 107. Ἐν δ' ἰστοὶ λίθιοι.] Οἱ δὲ λίθιοι ἰστοὶ πιδανῶς νοῖσθαι ὀφείλουσι. Οὐ γὰρ ὕφασμα δηλοῦσιν, ἀλλὰ ὕφαντικὰ ὄργανα, τὸ ἐκ λίθων δηλαδὴ ἀντίον, ἐν ᾧ τυλίσσεται τὸ ὕφαιόμενον· καὶ τοὺς ἰστόποδας· καὶ τὰ ἐπ' αὐτοῖς. *Eustath.*

Ibid. — ἔνθα τε.] *Al.* ἔνθα δέ.

Ver. 109. — αἰνάοντα.] *Al.* αἰνάοντα.

Ver. 110. — καταϊβαταὶ ἀνθρώποισιν.] Βάσιμοι, δι' ὧν καταβάσις ἐστὶν ἀνθρώποις. Schol. *Cæterùm quâ ratione ex βαίῳ fit καταϊβάτος, vide ad Il. ζ', 434.*

Ver. 113. — πρὶν εἰδότες.] Ὅτι πάνυ πιθανῶς ἐνταῦθα ἠρέθη τὸ “ πρὶν εἰδότες ” ἵνα εἰκοτολογηθῆ, τὸ ἐν νυκτὶ τολμήσαι τοὺς Φαίακας ἐπιείξει κατὰ τῆς χέρσου κώπαις ὄλαις τὴν νῆα ὅπερ οὐκ εὖν ἐποίησαν οὔσης νυκτὸς, οἱ μὴ ἀκριβῶς ἤδισαν. *Eustath.* Rectè, ut videtur. *Cæterùm Dionysius Halicarnassen-*

sis περὶ τῆς Ὀμήρου ποιήσεως, § 7. istud πρὶν εἰδότες interpretatur πρὶν εἰδέναι. Quem et (ut opinor) secutus *Barnesius* vertit, “ Prius quàm scirent.”

Ver. 113. — τοίαν.] *Apud Eustathium* τοίαν.

Ver. 119. Κάδ' δ' ἄρ' ἐπὶ ψαμάθῳ ἔθεισαν, δεδμημένον ὕπνω.] Οὐ διανίστασαν αὐτόν, παρὰ τοῦ μὴ δοκεῖν χάριν τῆς παραπομπῆς ἀπαιτεῖν· ἢ ἵνα μὴ κατασχεθῶσιν ὑπ' αὐτοῦ· ἢ αὐτῶς ἀκονόμευσιν διὰ τὸ ἐξῆς· ἀνήρητο γὰρ ὑπὸ τῶν μνηστήρων, φανερῶς κατιῶν. Schol. Ἐννοεῖ δὲ καὶ τὴν ἐκείνου αὐτὴν, εἰ μὲν ἀληθῶς ἐγένετο καθεύδοντας, ψέγουσι, καὶ Τυρρηνούς ἰστορίαν τινὰ φασὶ διαφυλάττειν, ὡς ὑπᾶδους φύσει τῷ Ὀδυσσεύς γινόμενον, καὶ δυσεντυκτοῦ διὰ τοῦτο πολλοῖς ἐντος. Εἰ δ' οὐκ ἦν ἀληθὴς ὁ ὕπνος, ἀλλ' αἰδοῦμενος μὴ ἀποπέμψαι τοὺς Φαίακας ἀνεξινῶν καὶ φιλοφροσύνης, μὴ δυνάμενος δὲ τοὺς ἰχθῆρους λαβεῖν, ἐκείνων συμπαρόντων, ἐχρήσατο τῆς ἀπορίας παρακαλύμματι, κοιμημένη ποιήσας ὁμοίον ἐκντόν, ἀποδέχονται. *Plutarch. de audiendis Poetis.* *Cæterùm non malè Aristoteles:* Καὶ τὰ

Ἐκ δὲ κτήματ' αἶψαν, ἃ οἱ Φαίηκες ἀγαυοὶ 120

Ὦπασαν οἴκαδ' ἰόντι, διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.

Καὶ τὰ μὲν οὖν παρὰ πύθμην ἐλαίης ἀθρόα θῆκαν

Ἐκτὸς ὁδοῦ, μὴ πού τις ὀδιτάων ἀνθρώπων,

Πρὶν γ' Ὀδυσῆ' ἔγρεσθαι, ἐπελθὼν δηλήσαιτο.

Αὐτοὶ δ' αὐτ' οἴκόνδε πάλιν κίον· οὐδ' Ἐνοσίχθων 125

Λήθετ' ἀπειλάων, τὰς ἀντιθέω Ὀδυσῆϊ

Πρῶτον ἐπηπείλησε· Διὸς δ' ἐξείρετο βουλήν·

Ζεῦ πάτερ, οὐκέτ' ἔγωγε μετ' ἀθανάτοισι Θεοῖσι

Τιμήεις ἴσομαι, ὅτε με βροτοὶ οὔτι τίουσιν

Φαίηκες, τοί πέρ τοι ἐμῆς ἕξεισι γενέθλης. 130

Καὶ γὰρ νῦν Ὀδυσῆα φάμην κακὰ πολλὰ παθόντα

Οἴκαδ' ἐλεύσεσθαι· ἴοστον δὲ οἱ οὔ ποτ' ἀπηύρων

Πάγχυ, ἐπεὶ σὺ πρῶτον ὑπέσχεο, καὶ κατένευσας·

Οἱ δ' εὐδοντ' ἐν νηϊ θοῇ ἐπὶ πόντον ἄγοντες

Κάτθεσαν εἰν Ἰθάκῃ, ἔδωσαν δὲ οἱ ἄσπετα δῶρα, 135

Χαλκὸν τε, χρυσὸν τε ἄλλισ, ἐσθῆτά δ' ὑφαντήν,

Extulerunt autem bona, quae ei Phaeaces illustres 120

Dederant domum eunti, propter magnanimam Minervam:

Et ea quidem dein ad imum olivae conferta posuerunt

Extra viam; nè fortè aliquis viatorum hominum,

Antequam Ulysses expergisceretur, aggressus violaret:

Ipsi verò contrà domum redibant: neque Neptunus 125

Obliviscebatur minarum, quas deo-pari Ulyssi

Primùm minatus erat: Jovis autem rogabat consilium:

“ Jupiter pater, haud amplius ego inter immortales Deos

“ Honoratus ero, quum me mortales minimè honorant

“ Phaeaces, qui sanè à meà oriundi-sunt stirpe. 130

“ Etenim nunc Ulysses putabam mala multa passum

“ Domum venturum; reditum verò illi nunquam auferebam

“ Omnino, quosiam tu primùm promissisti, et annuisti.

“ Hi autem dormientem in navi veloci super pontum vehentes

“ Deposuerunt in Ithacà, dederuntque ei immensa dona, 135

“ Aesque, aurumque abundè, vestemque textilem,

ἐν Ὀδυσσεΐα ἄλογα τὰ περὶ τὴν ἔκθεσιν, ὡς οὐκ ἂν ἦν ἀνεκτά, δῆλον ἂν γίνοιτο, εἰ αὐτὰ φαῦλος ποιητὴς ποιήσει. Νῦν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀγαθοῖς ὁ Ποιητὴς ἐμφανίζει ἠδύων τὸ ἄσπονον τῆ δὲ λίξι διὲ διαπονεῖν ἐν τοῖς ἀργαῖς μέροσι καὶ μήτε ἠθικοῖς μήτε διανοητικοῖς. Poetic. cap. 24. sub fine.

Ibid. — δὲδημημένοι ὕπνον.] Vide supra ad M., 281.

Ver. 121. — διὰ μεγάθυμον Ἀθήνην.] Ἦγον διὰ τὴν φρόνησιν, ἢ χάριν, οἷα σοφὸς, ἐκ Φαιάκων εὐεργετήται. Eustath.

Καὶ δὲ οἱ Φαιήκισσι φίλον πάντισσιν ἴθηκα.

Infra, ver. 302.

Ver. 123. — μὴ πού τις.] Al. μὴ πώ τις, εἰ κή πώ τις.

Tom. I.

Ver. 128. — οὐκέτ' ἔγωγε — Τιμήεις ἴσομαι.]

— et quisquam numen Junonis adoret

Præterea, aut supplex aris imponat honorem! Æn. I, 48.

Ver. 130. — τίς τοι.] Al. τίς τις.

Ibid. — ἱμῆς ἕξεισι γενέθλης.] Ἐν ἧτις ταῦτα· ὁ γὰρ Φαιᾶξ Πουσιδάνας καὶ Κερκύρας τῆς Ἀσσωπῶ. Schol. Cæterùm Barnesius edidit, ἱμῆς ἕξεισι γενέθλης.

Ver. 132. — ἀπηύρων.] Al. ἀπύρων.

Ver. 133. — ἱππὶ σὺ πρῶτον ἐνόηχαι.] Vide supra ad A., 77.

Ver. 135. — ἄσπετα δῶρα.] Al. ἀγλαῖ δῶρα

Πόλλ', ὅσ' ἂν οὐδέ ποτε Τροίης ἐξήρατ' Ὀδυσσεύς,
Εἴπερ ἀπήμων ἦλθε, λαχὼν ἀπὸ ληΐδος αἴσαν.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

ᾧ πόποι, Ἐννοσίγαι' εὐρυσθενές, οἷον εἶπες; 140

Οὔτι σ' ἀτιμάζουσι Θεοί· χαλεπὸν δέ κεν εἴη

Πρεσβύτατον καὶ ἄριστον ἀτιμίησιν ἰάλλειν.

Ἄνδρῶν δ' εἴπερ τίς τε βίη καὶ κάρτεϊ εἶκων

Οὔτι τίει, σοὶ δ' ἐστὶ καὶ ἐξοπίσω τίσις αἰέν.

Ἔρξον, ὅπως ἐθέλεις, καὶ τοι φίλον ἔπλετο θυμῷ. 145

Τὸν δ' ἡμίβουτ' ἔπειτα Ποσειδάων ἐνοσίχθων

Αἰψά κ' ἐγὼν ἔρξαιμι, Κελαινεφές, ὡς ἀγορεύεις·

Ἄλλὰ σὸν αἰεὶ θυμὸν ὀπίζομαι, ἠδ' ἀλεείνω.

Νῦν αὖ Φαιήκων ἐθέλω περικαλλέα νῆα

Ἐκ πομπῆς ἀνιοῦσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ 150

Ῥαῖσαι· ἴν' ἤδη σχῶνται, ἀπολλήξωσι δὲ πομπῆς

Ἀνθρώπων· μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.

Τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη νεφεληγερέτα Ζεὺς·

ᾧ πέπον, ὡς μὲν ἐμῷ θυμῷ δοκεῖ εἶναι ἄριστα,

Ὅππότε κεν δὴ πάντες ἐλαυνομένην προσίδανται 155

" Multa, quot nunquam Trojâ extulisset Ulysses,

" Si incolumis venisset, sortitus de praedâ portionem."

Hunc autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter:

" Papae! Neptune latè-potens, quale dixisti?

140

" Nequaquam te despiciunt Dii; grave autem esset

" Antiquissimum et praestantissimum ignominia prosequi.

" Hominum autem si quis te viribus et robori suo obsequens

" Non honorat; tibi sanè est et postea ultio semper.

" Fac, ut vis, et tibi gratum est animo."

145

Huic autem respondit deinde Neptunus terrae-quassator:

" Statim ego facerem, Nubium-coactor, sicut dicis;

" Sed tuam semper iram observo, et fugito.

" Nunc verò Phaeacum volo perpulchram navem

" Ex deductione reversam in nigro ponto

150

" Perdere; ut jam abstineant, desistantque à deductione

" Hominum; magnumque ipsis montem urbi obducere."

Hunc autem respondens allocutus est nubium-coactor Jupiter:

" O bone, sic quidem meo animo videtur esse optimum,

" Cùm jam omnis incitatum intueatur

155

Ver. 137. — ἐξήρατ'.] Barnesius edidit
ἐξήρατ'.

Ver. 142. Πρεσβύτατον] Ἐντιμώτατον ἀλ-
λαχὼν γὰρ λέγει, [Iliad. v', 355.] " Ἄλλὰ

" Ζεὺς πρότερος γιγόνει." Schol.

Ver. 143. — τίς τε.] Al. τίς σι.

Ibid. — βίη καὶ κάρτεϊ εἶκων] Νικάμενος
ὕπὸ τῆς ἑαυτοῦ βίας, καὶ τῆς ἰσχύος· ὥστε διὰ τοῦ-
το ἰξυβορίζων. Schol. Vide ad Il. i, 594.

Ver. 145. — ὅπως ἐθέλεις, καὶ τοι φίλον]

ἔπλετο.] Ὅτι τὸ " ἐθέλεις," καὶ τὸ " φίλον"
" ἔπλετο θυμῷ," ἐκ παραλλήλου ταυτὸ δηλοῦ-
σιν. Eustath. Sed vide suprâ ad λ', 611. et
ad Il. ó, 158.

Ver. 147. — Κελαινεφές.] Al. διοστρεφίς.
Minus rectè. Vide ad Il. i, 534.

Ver. 151. — ἀπολλήξωσι.] Al. ἀπολή-
ξωσι. Quod eodem modo pronuntiandum.

Ver. 152 et 177. — πόλιι.] Al. πόλιιν.

Ver. 155. — προσίδανται.] Al. προΐδανται.

Λαοὶ ἀπὸ πτόλιος, θεῖναι λίθον ἐγγύθι γαίης
 Νηὶ Δοῦν ἴκελον, (ἵνα θαυμάσωσιν ἅπαντες
 ἄνθρωποι.) μέγα δέ σφιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.

Αὐτὰρ ἐπεὶ τόγ' ἀκούσε Ποσειδάων ἐνοσίχθων,
 Βῆ ῥ' ἴμεν ἐς Σχερίην, ὅθι Φαίηκες γεγάασιν. 160

Ἐνθ' ἴμεν· ἡ δὲ μάλα σχεδὸν ἤλυθε ποντοπόρος νῆς
 Ῥίμφα διακομένη· τῆς δὲ σχεδὸν ἦλθ' Ἐνοσίχθων,
 Ὅς μιν λᾶαν ἔθηκε, καὶ ἐρρίζωσεν ἔνερθε,
 Χεῖρὶ καταπρηνεὶ ἐλάσας· ὁ δὲ νόσφι βεβήκει.

Οἱ δὲ πρὸς ἀλλήλους ἔπεα πτερόεντ' ἀγόρευον 165
 Φαίηκες δολιχῆρετμοι ναυσίκλυτοι ἄνδρες·

ᾧδε δέ τις εἶπεσκεν ἰδὼν ἐς πλησίον ἄλλον·

ᾧ μοι, τίς δὴ νῆα Δοῦν ἐπέδησ' ἐνὶ πόντῳ,
 Οἴκαδ' ἐλαυνομένην; καὶ δὴ προῦφαίνετο πᾶσα.

ᾧ ἄρα τις εἶπεσκε· τὰ δ' οὐκ ἴσαν, ὡς ἐτέτυκτο. 170
 Τοῖσιν δ' Ἀλκίνοος ἀγορήσατο καὶ μετίειπεν·

ᾧ πόποι, ἧ μάλα δὴ με παλαίφατα Δίεσφαθ' ἰκάνει

“ Populus ab urbe, tum eam facere lapidem prope terram

“ Navi veloci similem, (ut admirentur omnes

“ Homines;) magnumque ipsis montem urbi obducere.”

At postquam hoc audivisset Neptunus terrae-quassator,

Perrexit ire in Scheriam, ubi Phaeaces sunt; 160

Illic manebat: at valdè propè venit pontum-transiens navis

Celeritèr impulsa: hanc autem propè venit Neptunus,

Qui ipsam lapidem reddidit, et radicari-fecit infernè,

Manu pronâ percussam; ipse autem discessit.

Ast inter se verba alata loquebantur 165

Phaeaces longis-rémis-utentes re-nauticâ-inclyti viri:

Sic autem aliquis dicebat intuitus in propinquum alium:

“ Eheu, quis jam navem velocem ligavit in ponto,

“ Domum-versus impulsam? et jam apparebat tota.”

Sic utique quis dicebat: haec autem non intellexerunt, quomodo facta-essent.

Inter hos verò Alcinous concionatus est, et dixit: 171

“ Papae! certè omninò jam me antiqua vaticinia assequuntur

Ver. 157. — — θαυμάσωσιν.] Ita rectè Barnesius. Vulgg. θαυμάσωσιν. Vide ad ver. 184. Al. θαυμάζωσιν.

Ver. 158. — — ἀμφικαλύψαι.] Al. ἀμφικαλύψω.

Ver. 161. — — ἴμεν.] Ita editio Wetsteniana; et ita in commentario legit Eustathius: Quibuscum facit et MS. unus à Tho. Bentleio collatus. Optimè, ut videtur. Barnesius aliique habent ἴμιν, pro ἴδαι.

Ver. 163. “Ὅς μιν λᾶαν ἔθηκε.] Ἰστίον δὲ καὶ ὅτι ὄψιος φαντασία ὡς ἰκὸς τὴν τῆς Φαιακικῆς νῆος πλασθῆναι πιστοῖσιν ἀπολίθωσιν. Φασὶ γὰρ λίθον ἰκίει του περιστοῦ κίμωνιν ἐν θαλάσῳ

πρὸ Κίρκυραν, νῆος φαντασίαν πύμπιν καὶ δι' αὐτὴν τὸν τοιοῦτον λόγον πλασθῆναι. Eustath.

Ver. 172. ᾧ πόποι, ἧ μάλα δὴ με παλαίφατα Δίεσφαθ' ἰκάνει.] Sic apud Euripidem:

Αἱ αἱ, παλαιὸς χρησμός ἐπιτελείνται.

Cyclops, ver. 692.

Ἰστίον δὲ καὶ ὅτι τὰ ἰσθίνα Δίεσφατα ἰσθίνα μὲν κειρίως κίτται ἀναμνήσιος ἰσθίνα παλαιῶν γινόμενου μαντιύματος διὰ τὴν ἀπολίθωσιν τῆς νῆος: ἐν δὲ γι τῇ ὄψι φαντασίαν ἰσθίνα μετακινῶνται εὐκ ὄψεως, καθὰ δοκί τοῖς Παλαιῶν: Eustath. Vide suprâ ad 9', 565:

Πατὴρ ἐμοῦ, ὃς ἔφασκε Ποσειδάων ἀγάσασθαι
 Ἴημιν, οὐνεκα πομπῶν ἀπήμονες εἶμεν ἀπάντων.
 Φῆ ποτε Φαιήκων ἀνδρῶν περικαλλέα νῆα 175
 Ἐκ πομπῆς ἀνιούσαν ἐν ἠεροειδέϊ πόντῳ
 Ῥαισέμεναι, μέγα δ' ἦμιν ὄρος πόλει ἀμφικαλύψαι.
 Ὡς ἀγόρευ' ὁ γέρον· τάδε δὴ νῦν πάντα τελεῖται.
 Ἄλλ' ἄγεθ', ὡς ἂν ἐγὼν εἶπω, πειθόμεθα πάντες·
 Πομπῆς μὲν παύσασθε βροτῶν, ὅτε κέν τις ἴκηται 180
 Ἡμέτερον προτὶ ἄστυ· Ποσειδάωνι δὲ ταύρους
 Δώδεκα κεκριμένους ἱερεύσομεν, αἶκ' ἐλέησῃ,
 Μηδ' ἦμιν περίμηκες ὄρος πόλει ἀμφικαλύψῃ.
 Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἔδδισαν, ἑτοιμάσσαντο δὲ ταύρους.
 Ὡς οἱ μὲν ῥ' εὐχοντο Ποσειδάωνι ἀνακτι 185
 Δήμου Φαιήκων ἠγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,
 Ἐσταότες περὶ βωμόν· ὁ δ' ἔγρετο δῖος Ὀδυσσεύς,
 Εὐδῶν ἐν γαίῃ πατρώϊῃ, οὐδέ μιν ἔγνω,

" Patris mei, qui dicebat Neptunum iratum esse
 " Nobis, quoniam deductores tuti sumus omnium.
 " Dixit aliquandò Phaeacum virorum perpulchram navem 175
 " Ex deductione reversam in nigro ponto
 " Perditurum, magnumque nobis montem urbi obducturum.
 " Sic praedicabat senex; haec utique nunc omnia perficiuntur.
 " Sed agite, sicut ego dixero, pareamus omnes:
 " A-deductione quidem desistite mortalium, cùm aliquis venerit 180
 " Nostram ad urbem; Neptuno autem tauros
 " Duodecim electos sacrificabimus, si misereatur,
 " Neque nobis ingentem montem urbi obducatur."
 Sic dixit: illi autem metuerunt, paraveruntque tauros.
 Sic quidem supplicabant Neptuno regi 185
 Populi Phaeacum ductores et principes,
 Stantes circum altare: Experfectus autem est nobilis Ulysses,
 Cubans in terrâ patriâ, neque ipsam cognovit,

Ver. 173. — ἔφασκε.] *Dicere solebat.* —
 Vide ad *Il. á*, 37. et β', 221.

Ibid. — ἀγάσασθαι.] *Al. ἀγάσασθαι.*

Ver. 177. — ἦμιν.] Vide suprâ ad *S'*,
 569.

Ibid. — ἀμφικαλύψαι.] " Pro ἀμφικα-
 " λύψαι," inquit *Henricus Stephanus*, " non
 " dubito quin legendum sit ἀμφικαλύψειν."
 Quod cum praecedenti Ῥαισέμεναι rectius
 congruit: Atque ita in omnibus scriptum
 occurrit suprâ *S'*, 569. Undè verisimile,
 vocem ἀμφικαλύψαι ex ver. 152. 158. erro-
 re huc translata.

Ver. 180. — παύσασθε.] *Al. παύσασθε.*

Ver. 184. — ἑτοιμάσσαντο.] Ita rectè
 edidit *Barnesius*. Nam, uti ipse annotat,
 quod habent *Vulgati* ἑτοιμάσαντο antepenul-

timam corripit. Vide ad *Il. á*, 118. 140.
 et τ', 197. Porro et MS. unus à *Tho. Bent-*
leio collatus hîc habet ἑτοιμάσσαντο.

Ver. 185. Ὡς οἱ μὲν ῥ' εὐχοντο.] Κατὰ τὸ
 συναπόμενον ἠφανίσθησαν τὰ γὰρ κυρωθέντα
 ὑπὸ θεῶν, ἐξ ἀνάγκης πληροῦται. *Schol.* Ση-
 μείωσαι δὲ ὅτι πλάττει μὲν τὰς ἠθίσιας ἀπει-
 λας ὁ Ποιητὴς, ἵνα καὶ μὴ ζητῶμεν τοῦ ποτε ἂν
 εἴη ἡ ἔκτοπος Φαιακία, ἣν αὐτὸς τρατεύεται·
 ὡς δῖον ἂν ὑπονοεῖν ἐκ τῶν ἀπειληθέντων, ὅτι
 ἠφάντωται. *Eustath.*

Ver. 188. — πατρώϊῃ.] Ita edidit *Bar-*
nesius, et hîc, et infrâ ver. 251. ubi eadem
 vox occurrit: Atque ita alibi ferè semper
 apud *Homerum* scribitur hæc vox. *Al. πα-*
τρή.

Ἦδη δὴν ἀπεῶν· περὶ γὰρ θεὸς ἠέρα χεῦεν,
 Παλλὰς Ἀθηναίη, κόρη Διός· ὄφρα μιν αὐτὸν 190
 ἄγνωστον τεύξειεν, ἕκαστά τε μυθήσαιο·
 Μῆ μιν πρὶν ἄλοχος γνοίη, ἀστοί τε, φίλοι τε,
 Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.
 Τοῦνεκ' ἄρ' ἀλλοειδέα φαινέσκετο πάντα ἄνακτι,
 Ἄτραπιτοί τε διηνεκές, λιμένες τε πάνορμοι, 195
 Πέτραι τ' ἠλίβατοι, καὶ δένδρεα τηλεθώοντα.
 Στῆ δ' ἄρ' ἀναΐζας, καί ῥ' εἶσιδε πατρίδα γαῖαν·
 Ὠμωξέν τ' ἄρ' ἔπειτα, καὶ ὦ πεπλήγετο μῆρ᾽

Jam diù cùm-abfuisset ; circùm enim dea nebulam fudit,
 Pallas Minerva, filia Jovis ; ut eum ipsum 190
 Ignotum faceret, singulaque ediceret ;
 Nè ipsum priùs uxor cognosceret. civesque, amicumque,
 Quàm omnem proci injuriam luissent.
 Propterea mutata videbantur omnia regi,
 Viaeque perpetuae, portusque undique-stationibus-apti,
 Petraeque altae, et arbores virentes. 195
 Stetit autem cùm-exsurrexisset, et inspexit patriam terram ;
 Flevitque postea, et sua percussit femora

Ver. 189. — περὶ γὰρ θεὸς ἠέρα χεῦεν.]
 “ Illud γὰρ,” inquit Spondanus, “ cùm sit
 αἰτιολογικὸν, hoc tamen loco non videtur
 esse ejusdem officii ; neque enim hæc
 quæ subjicit, cum præcedentibus, quasi
 redditio sit causæ, cohærent. Nam nubes
 ista, quam Ulyssi circumfudit Minerva,
 non facit ut ignota sit ei sua patria ; sed
 ut ipse aliis sit ignotus.” Atqui nebulam
 hanc, etsi à Minervâ ad Ulysses celandum
 præcipuè designatam, etiam terram ipsi in-
 cognitam reddidisse liquet ex ver. 194. in-
 frâ, Τούνεκ' ἄρ' ἀλλοειδέα φαινέσκετο πάντα ἄ-
 νακτι· et ver. 352. Ὡς εἰπούσα θεὰ σκίδαο
 ἠέρα, ἴσατο δὲ χεράν. Id quod virum ipsum
 eruditum non omninò fugit.

Ver. 190. Παλλὰς Ἀθηναίη.] Ἀθηναῖα ἰνταῦθα
 ἢ κατὰ τὸν Ὀδυσσεὺς φρόνησις ἢ διόντας ὑποτίθει-
 μίην αὐτῶ μὴ γνωσθῆναι τινὶ τῶν ἀπάντων δίχα
 γι τῶν ἀπειδιχθησομένων ἀναγκαίων μὴδ' αὐτῶ
 τῶ πατρὶ, μηδὲ τῆ γυναίκα, ἰξ ὧν οὐδὲν ἦν αὐτῶ
 χεῖσι μὲν εἰς τὸ τοὺς μνηστῆρας κτανεῖν. Eustath.
 Atqui cum sequentibus “ Τοῦνεκ' ἄρ' ἀλλοει-
 δέα &c.” ver. 194. nullo modo congruit
 allegorica hæc interpretatio.

Ibid. — ὄφρα μιν αὐτὸν ἄγνωστον τεύξειεν.]
 Dna. Dacier vocem ἄγνωστον hoc in loco non
 “ ignotum,” sed “ ignarum,” interpretan-
 dam contendit. “ Minerve (inquit) n'en-
 velope point Ulysse d'un nuage, pour le
 rendre inconnu, mais pour lui rendre sa
 “ terre méconnoissable, pour l'empêcher
 “ lui de la reconnoître. — ἄγνωστος — ne

“ signifie pas seulement, qui n'est point con-
 “ nu, mais aussi, qui ne connoît point.” Ve-
 rùm si vox ἄγνωστος isto sensu accipi posset,
 minimè tamen cum sequenti “ Μῆ μιν πρὶν
 “ ἄλοχος γνοίη, &c.” congrueret hæc in-
 terpretatio : Præterquàm quòd et hoc mo-
 do penitùs amitteretur vis vocularum μιν,
 αὐτὸν, quæ præcedenti μιν de terrâ dicto,
 ver. 188. ex adverso aptissimè respondent.

Ver. 195. Πρὶν πᾶσαν μνηστῆρας ὑπερβασίην
 ἀποτίσαι.] Editiones vulgatæ hîc habent
 μνηστῆρσιν. Eustathius autem in commenta-
 rio legit μνηστῆρας· cumque eo faciunt et
 MSS. à Tho. Bentleio collati. Atque hanc
 iectionem Textui inserui. Ita enim in om-
 nibus legitur infrâ χ', 64. ubi idem versus
 occurrit ; et ut ita legatur omninò postu-
 lare videtur vox ἀποτίσαι. Nam ἀποτία,
 Voce Activâ, semper apud Homerum, luere,
 non, ulcisci, significat. Vide et infrâ ad χ',
 168.

Ibid. — ἀποτίσαι.] Ita Barnesius. Rectè
 ut videtur. Al. ἀποτίσαι. Vide ad Il. i, 508.
 et ζ, 471.

Ver. 194. Τοῦνεκ' ἄρ' ἀλλοειδέα φαινέσκετο.]
 Enuntiabatur ac si scriptum esset ἀλλῶδη·
 ut rectè notavit Barnesius.

Ver. 195. Ἄτραπιτοί.] Αἱ μὴ ἔχουσαι ἰσ-
 τροπὴν ὀδοῦ. Schol.

Ibid. — πάνορμοι.] Σπίσαν ἔχουσαι σα-
 ρὸς ἀνίμου. Schol.

Ver. 196. — τηλεθώοντα.] Al. τελεθώ-
 οντα.

Χερσὶ καταπρηνέσσ'· ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ἠΰδα	
Ω μοι ἐγὼ, τέων αὐτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἰκάνω;	200
Ἦ ῥ' οἴγ' ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι, οὐδὲ δίκαιοι,	
Ἦε φιλόξενοι, καὶ σφιν νόος ἐστὶ Δευδῆς;	
Πῆ δὴ χρέματα πολλὰ φέρω τάδε; πῆ δὲ καὶ αὐτὸς	
Πλάζομαι; αἶθ' ὄφελον μῆναι παρὰ Φαιήκεσσιν	
Αὐτοῦ· ἐγὼ δὲ κεν ἄλλον ὑπερμενέων βασιλῆων	205
Ἐξικόμην, ὅς κέν μ' ἐφίλει καὶ ἔπεμπε νέεσθαι.	
Νῦν δ' οὔτ' ἄρ' πη δέσθαι ἐπίσταμαι, οὐδὲ μὲν αὐτοῦ	
Καλλείψω, μήπως μοι ἔλαρ ἄλλοισι γένηται.	
Ω πόποι, οὐκ ἄρα πάντα νοήμονες, οὐδὲ δίκαιοι	
Ἦσαν Φαιήκων ἠγήτορες, ἠδὲ μέδοντες,	210
Οἷ μ' εἰς ἄλλην γαῖαν ἀπήγαγον· ἦτέ μ' ἔφαντο	
Ἄξειν εἰς Ἰθάκην εὐδείελον· οὐδ' ἐτέλεσαν.	
Ζεὺς σφέας τίσαιτο ἰκετήσιος, ὅς τε καὶ ἄλλους	
Ἀνθρώπους ἐφορᾷ, καὶ τίνυται, ὅς τις ἀμάρτη.	
Ἄλλ' ἄγε δὴ τὰ χρέματ' ἀριθμήσω, καὶ ἴδωμαι,	215

Manibus pronis; lugensque verbum dixit:

“ Hei mihi, quorumnam demum hominum in terram venio? ”

200

“ Nunquid hi injuriosique et crudeles, neque justii? ”

“ An hospitales, et ipsis mens est sancta? ”

“ Quonam jam bona multa fero haec? quonam autem et ipse ”

“ Vagor? utinam mansissent apud Phaeaces ”

“ Illic; ego vero ad alium magnanimorum regum ”

205

“ Pervenissem, qui me amice excepisset, et dimisisset-instructum ad revertendum. ”

“ Nunc autem neque sanè usquam ponere scio, neque quidem illic ”

“ Relinquam, nè fortè mihi praeda aliis fiant. ”

“ Papae! non ergò omninò sapientes, neque justii ”

“ Erant Phaeacum ductores et principes, ”

210

“ Qui me in aliam terram abduxerunt: certè me dicebant ”

“ Ducturos se in Ithacam amoenam; neque perfecerunt. ”

“ Jupiter ipsos ulciscatur supplicum-custos, qui et alios ”

“ Homines inspicit, et punit, quicumque peccet. ”

“ Verum age jam bona numerabo, et videbo, ”

215

Ver. 199. ——— ὀλοφυρόμενος δ' ἔπος ἠΰδα.]
Al. ὀλοφυρόμενος δὲ προσπύδα.

Ver. 204. ——— αἶθ' ὄφελον μῆναι παρὰ
Φαιήκεσσιν.] Τὰ χρέματα δηλονότι. Schol.
Barnesius autem, et versiones vulgatae, red-
dunt; “ Utinam mansissem.” Sed hoc cum
sequentibus “ ἐγὼ δὲ κεν ἄλλον δε.” quomo-
do congruat, equidem non video.

Ver. 206. ἐφίλει.] Vide ad Il. ὅ, 504.

Ver. 212. ——— Ἰθάκην εὐδείελον.] Vide
suprà ad ἰ, 21.

Ver. 213. Ζεὺς σφέας τίσαιτο ἰκετήσιος.]
Barnesius legendum conjicit, Ζεὺς σφίης
τίσαιθ' ἰκετήσιος. Et MS. à Tho. Bentleio
ollatus habet τίσαιθ'. Sed et ferri potest
vulgata lectio. Vide ad Il. ἂ, 51.

Ibid. ——— ἰκετήσιος.] Ἰκετῶν ἰσιότης.
Schol. Vide suprà ad ζ', 207.

Ibid. ——— ὅς τε καὶ ἄλλους Ἀνθρώπους ἐφορᾷ,
καὶ τίνυται.]

——— ἔχει Διὸς ἔκδικον ὄμμα.

Batrachomyomach. ver. 96.

Οὐδὲς ἀνθρώπων ἀδικῶν τίσιν οὐκ ἀποτίσι.

Oraculum, apud Herodotum, lib. V. § 56.

Ver. 214. ——— τίνυται.] Al. τίνυται.
Sed nihil opus. Vide ad Il. γ', 279.

Ver. 215. Ἄλλ' ἄγε δὴ τὰ χρέματ' ἀριθ-
μήσω, καὶ ἴδωμαι. Μή τί μοι οἴχωνται.] Ἐπὶ
τῇ διαριθμῆσει τῶν χρεμάτων ἂ συνεξέηκαν οἱ
Φαίαικες αὐτῶ, καὶ ἀπίπλευσαν, εἰ μὲν ἀληθῶς
ἐν ἐρημίᾳ ποσαύτῃ καὶ τῶν καθ' αὐτὸν ἀσφαλίᾳ καὶ

Μή τί μοι οἴχωνται κοίλης ἐπὶ νηὸς ἄγοντες.

“Ὡς εἰπὼν, τρίποδας περικαλλέας, ἠδὲ λέβητας,
 Ἑρίθμει, καὶ χρυσὸν, ὕφαντά τε εἴματα καλά·
 Τῶν μὲν ἄρ' οὔτι πόθει· ὁ δ' ὀδύρετο πατρίδα γαῖαν,
 Ἐρπύζων παρὰ Δῖνα πολυφλοίσβοιο θαλάσσης, 220
 Πόλλ' ὀλοφυρόμενος· σχεδόθεν δέ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 Ἄνδρὶ δέμας εἰκυῖα νέω, ἐπιβώτορι μῆλων,
 Παναπάλαω, οἰοί τε ἀνάκτων παῖδες ἔασιν,
 Δίπτυχον ἀμφ' ἄμοισιν ἔχουσ' εὐεργέα λάπην·
 Ποσσὶ δ' ὑπαὶ λιπαροῖσι πέδιλ' ἔχε, χειρὶ δ' ἄκοντα. 225
 Ἴθην δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν, καὶ ἐναντίος ἦλθε,
 Καί μιν φωνήσας, ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·

“ὦ φίλ', ἐπεὶ σε πρῶτα κίχάνω τῶδ' ἐνὶ χώρῳ,
 Χαῖρέ τε, καὶ μή μοί τι κακῶ νόῳ ἀντιβολήσῃς·

“ Nequid mihi discesserint cavâ in navi auferentes.”

Sic locutus, tripodas perpulchros et lebetes,
 Numerabat, et aurum, textaque vestimenta pulchra :
 Horum quidem nihil desiderabat ; lugebat autem patriam terram,
 Reptans juxta littus sonori maris, 220
 Multùm lamentans ; prope autem eum venit Minerva,
 Viro corpore assimilata juveni, pastorì ovium,
 Delicato ; quales utique regum filii sunt ;
 Duplicem circa humerum habens pulchrè-factam vestem ;
 Pedibus verò sub nitidis calceos habebat, manuque jaculum. 225
 Hanc verò Ulysses gaudebat conspicatus, et obvius venit,
 Et ipsam compellans verba alata dixit :
 “ O amice, quandoquidem te primùm invenio hoc in loco,
 “ Salve, et neutiquam mihi malo animo occurreris :

ἀηλότητι γιγνώσκω, περὶ τῶν χρημάτων φοβή-
 σαι, “ Μήτι οἱ οἴχωνται κοίλης ἐκ νηὸς ἄγοντες,”
 οἰκτίρειν ἄξιον ἢ βδελύττεσθαι τὴν Δία τὴν φιλο-
 πλουτίαν· εἰ δ' (ὡσπερ ἔνοι λέγουσιν) περὶ τῆς
 Ἰθάκης ἀμφιδοξῶν, οἴεται τὴν τῶν χρημάτων σω-
 τηρίαν ἀποδιδῆναι εἶναι τῆς τῶν Φαιακῶν ὀσιότητος,
 (οὐ γὰρ ἂν, ἀκέρδῳς φέροντας αὐτὸν, εἰς ἄλλοτρί-
 αν ἐκβάλλειν χώραν καὶ καταλασπίν, ἀποσχομί-
 σους τῶν χρημάτων)· οὕτε Φαῦλα τεκμηρίω χρη-
 σται· καὶ τὴν πρόνοιαν ἄξιον ἱπαινῆν. *Plutarch.*
de audiendis Poetis. Notandum tamen, *U-*
lysses, postquam bonis hisce recensitis nihil
 deesse comperisset, non se in patriam re-
 versum indè concludere, sed desiderio ejus
 etiamnum lamentari ; *ver.* 219.

Ver. 216. — οἴχωνται.] *Al.* οἴχονται.

Ver. 221. — σχεδόθεν δὲ οἱ ἦλθεν Ἀθήνη,
 Ἄνδρὶ δέμας· εἰκυῖα.]

Cui mater mediâ sese tulit obvia sylvâ,
 Virgînis os habitumque gerens, et vir-
 ginis arma

Spartanæ. — *Æn.* I, 314.

Ver. 222. — ἐπιβώτορι μῆλων] βοσκήτορ

τῶν ποιμνίων, ἱπιστάτη· ἢ ἱπισταστῆρι· οἱ γὰρ
 τῶν βασιλείων υἱοὶ πρῶτον ἐπὶ τῶν κριῶν ἱπιστῶ-
 νει ἱμάνθων. *Hesychius*, in voce Ἐπιβώτορι.

Ver. 223. — οἰοί τι ἀνάκτων παιδὶς ἔασιν.]
 Τὸ παλαιὸν καὶ οἱ τῶν βασιλείων παῖδες πανάτα-
 λοι ἱκαλοῦντο, καὶ ἱποίμαινον. *Schol.* “ De an-
 “ tiquis illustrissimus quisque pastor erat ;
 “ ut ostendit Græca et Latina lingua, et
 “ veteres Poetæ, quia alios vocant πολύτα-
 “ ρας, alios πολυμήλους, alios πολυβούτας.”

Varro, de Re Rusticâ, lib. II. *cap.* 1.

Ver. 224. — ἔχουσ'.] *Al.* ἔχων.

Ibid. — λάπην.] ἱμάτιον, ὅποι περιβό-
 λαιον ἔθεν καὶ λαποδύτης, ὁ τούτων ἀφαιρέτης,
 ληστής. *Schol.*

Ver. 225. — ὑπαὶ λιπαροῖσι.] *Al.* ὑπὸ
 λιπαροῖσι. Atque ita legit *Eustathius*. Vide
 ad *Il.* α, 51.

Ibid. — χειρὶ.] *Eustathius* in commen-
 tario citat, χειρὶ. Atque ita in duobus
 MSS. scriptum reperit *Tho. Bentleius*.

Ver. 226. — ἐναντίος.] *Al.* ἐναντίας.

Ver. 229. — ἀντιβολήσῃς.] *Al.* ἀν-
 τιβόλησῃς.

- 'Αλλὰ σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ· σοὶ γὰρ ἔγωγε 230
 Εὐχομαι, ὥς τε θεῶν, καί σευ φίλα γούναθ' ἰκάνω.
 Καί μοι ταῦτ' ἀγόρευσον ἐτήτυμον, ὄφρ' εὖ εἰδῶ,
 Τίς γῆ; τίς δῆμος; τίνες ἀνέρες ἐγγεγάασιν;
 Ἴη πού τις νήσων εὐδείελος, ἢε τις ἀκτῆ
 κεῖθ' ἀλὶ κεκλιμένη ἐριβώλακος ἠπείροιο; 235
 Τὸν δ' αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Νήπιος εἷς, ὦ ξεῖν', ἢ τηλόθεν εἰλήλουθας,
 εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι· οὐδέ τι λίην
 οὔτω νώνυμος ἐστίν· ἴσασι δέ μιν μάλα πολλοί,
 Ἴμὲν ὅσοι ναίουσι πρὸς ἠῶ τ', ἠελιόν τε, 240
 Ἴδ' ὅσοι μετόπισθε ποτὶ ζόφον ἠερόεντα.
 Ἴητοι μὲν τρηχεῖα καὶ οὐχ ἰππήλατος ἐστίν,
 οὐδὲ λίην λυπρῆ, ἀτὰρ οὐδ' εὐρεῖα τέτυκται.
 Ἴεν μὲν γὰρ οἱ σῖτος ἀθέσφατος, ἐν δέ τε οἶνος
 γίγνεται· αἰεὶ δ' ὄμβρος ἔχει, τεθαλυῖά τε ἔρση· 245
 Αἰγίβοτος δ' ἀγαθῆ, καὶ βούβοτος· ἐστὶ μὲν ὕλη
 Παντοίη, ἐν δ' ἀρδμοὶ ἐπηετανοὶ παρέασιν.

- " Sed serya quidem haec, serva etiam me: tibi enim ego 230
 " Supplico, tanquam deo, et ad tua chara genua accedo.
 " Et mihi haec dic verè, ut benè sciam,
 " Quenam terra? quis populus? quinam viri insunt?
 " Num qua insularum amoena? an aliquod littus
 " Jacet ad mare vergens glebosae continentis?" 235
 Hunc autem contrà allocuta est dea caesia-oculis Minerva:
 " Stultus es, ô hospes, aut è-longinquo venisti;
 " Si reverà de hâc terrâ interrogas: neque sanè valdè
 " Adeò ignobilis est: nôrunt autem eam admodùm multi,
 " Tum quotquot habitant ad Auroramque, Solemque, 240
 " Tum quotquot ponè ad caliginem obscuram.
 " Profectò quidem aspera et non equitabilis est:
 " Neque valdè sterilis, at neque lata est,
 " In eâ etenim triticum copiosum, in eâ autem et vinum
 " Est; semper verò pluvia habet illam, foecundusque ros:
 " Capris autem pascendis apta, et bobus: est quidem sylvâ 245
 " Omnigena: ibi quoque aquationes perennes adsunt.

Ver. 232. — ταῦτ'.] *Al.* τοῦτ'.
 Ver. 235. — ἐγγεγάασιν.] *Al.* ἐγγε-
 γάασιν.
 Ver. 238. *Fj* δῆ.] *Si* reverà. —
Ibid. — οὐδέ τι λίην οὔτω νώνυμος ἐστίν.]
 Vide ad *Il.* α', 530, et δ', 11.
 Ver. 242. — τρηχεῖα.] Vide ad *Il.*
 β', 635.
Ibid. — καὶ οὐχ ἰππήλατος ἐστίν.] Vide
 suprâ ad δ' 606. 607.
 Ver. 243. — οὐδ' εὐρεῖα.] *Al.* οὐκ εὐρεῖα.

Ver. 244. Ἴεν μὲν γὰρ — ἐν δέ.] In non-
 nullis Exemplaribus, notante *Barnesio*, legi-
 tur Εὐ μὲν γὰρ — εὖ δέ.

Ver. 245. γίγνεται.] *Al.* γίνεσθαι Quod
 perindè est.

Ibid. — τεθαλυῖά τε ἔρση.] *Al.* τεθα-
 λυῖα τ' ἔρση.

Ver. 247. — ἐν δ' ἀρδμοί.] *Al.* εὖ δ'
 ἀρδμοί.

Ibid. — παρέασιν.] *Al.* γηγέασιν.

Τῷ τοι, ξεῖν', Ἰθάκης γε καὶ ἐς Τροίην ὄνομ' ἴκοι,
 Τὴν περ τηλοῦ φασὶν Ἀχαιῖδος ἔμμεναι αἴης.

“Ὡς φάτο· γήθησεν δὲ πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς, 250

Χαίρων ἢ γαίῃ πατρώῃ, ὥς οἱ ἔειπε

Παλλὰς Ἀθηναίῃ, κούρη Διὸς αἰγίοχοιο·

Καί μιν Φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα.

Οὐδ' ὄγ' ἀληθέα εἶπε, πάλιν δ' ὄγε λάζετο μῦθον,

Αἰεὶ ἐνὶ στήθεσσι νόον πολυκερδέα νωμῶν· 255

Πυνθανόμην Ἰθάκης γε καὶ ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ,

Τηλοῦ ὑπὲρ πόντου· νῦν δ' εἰλήλουθα καὶ αὐτὸς

Χρήμασι σὺν τοῖσδεσσι· λιπὼν δ' ἔτι παισὶ τσοαῦτα

Φεύγω, ἐπεὶ φίλον υἷα κατέκτανον Ἰδομενῆος,

Ὀρσίλοχον πόδας ὠκύν, ὃς ἐν Κρήτῃ εὐρείῃ 260

Ἀέρας ἀλφιστὰς νίκα ταχέεσσι πόδεσσι·

Οὐνεκά με στερέσαι τῆς ληϊδος ἤθελε πάσης

Τρωϊάδος, τῆς εἴνεκ' ἐγὼ πάθον ἄλγεα θυμῷ,

Ἀνδρῶν τε πτολέμους, ἀλεγεινά τε κύματα πείρων·

Οὐνεκ' ἄρ' οὐχ ᾧ πατρὶ χαριζόμενος θεράπευον 265

Δῆμα ἐνὶ Τρώων, ἀλλ' ἄλλων ἤρχον ἑταίρων.

Τὸν μὲν ἐγὼ κατιόντα βάλον χαλκῆρεϊ δουρὶ

“Itaque, hospes, Ithacae sanè et in Trojam nomen pervenerit,

“Quam quidem procul dicunt Achaicà esse à terrâ.”

Sic dixit: laetatus est autem patiens nobilis Ulysses,

Gaudens suâ terrâ patriâ, sicut ei dixerat

Pallas Minerva, filia Jovis Aegiochi:

Et ipsam compellans verba alata dixit:

Neque is vera dixit, ex-obliquo verò instituebat sermonem,

Semper in pectore mentem perastutam agitans:

“Audiebam de-Ithacâ quidem et in Cretâ latâ,

“Longè trans pontum; nunc autem veni et ipse

“Bonis cum hisce: relictis verò adhuc apud filios tantis

“Fugio, quoniam dilectum filium interfeci Idomenei,

“Ors'lochum pedibus velocem, qui in Cretâ latâ

“Viros ingeniosos vincebat velocibus pedibus:

“Quoniam me privare praedâ volebat omni·

“Trojanâ; cujus gratiâ ego passus eram dolores animo,

“Virorumque bella, tristesque undas transiens:

“Quoniam scilicet haud suo patri gratificans serviebam

“Populo in Trojanorum; sed aliis imperabam sociis.

“Hunc quidem ego revertentem percussi aercâ hastâ

250

255

260

265

Ver. 248. — ἴκοι.] *Al.* ἴκοι.

Ver. 254. — ὄγ' — ὄγι.] Vide ad *Il.*

γ'. 409.

Ibid. — πάλιν δ' ὄγι λάζετο μῦ-

θον.] *Eis* τοῦναντίον τοῦ ἀληθοῦς. *Schol.* Si-

militèr et *Eustathius*: “Πάλιν δ' ὄγι

“λάζετο μῦθον.” ἤγουν πρὸς ψεῦδος ἰτάλη-

ρον ἀνάταλι γὰρ τῆς ἀληθείας τὸ ψεῦδος.

Vide ad *Iliad.* γ', 357. ubi eadem phrasis occurrit.

Ver. 257. — εἰλήλουθα.] Vide ad *Il.* α', 37. et *í,* 204.

Ver. 261. Ἀέρας ἀλφιστὰς.] Vide suprâ ad α', 349.

Ver. 264. Ἀνδρῶν τε πτολέμους.] Vide suprâ ad ver. 91.

Ἄγρόθεν, ἐγγύς ὁδοῖο λοχησάμενος σὺν ἑταίρῳ·
 Νύξ δὲ μάλα δνοφερὴ κάτεχ' οὐρανόν, οὐδέ τις ἡμέας
 Ἀνθρώπων ἐνόησε· λάθον δὲ ἔδυμὸν ἀπούρας. 270
 Αὐτὰρ ἐπειδὴ τὸν γε κατέκτανον ὄξει χαλκῷ,
 Αὐτίκ' ἐγὼν ἐπὶ νῆα κίων Φοίνικας ἀγαυοὺς
 Ἑλλισάμην, καὶ σφιν μενοεικέα ληΐδα δῶκα·
 Τούς μ' ἐκέλευσα Πύλονδε καταστῆσαι καὶ ἐφέσσαι,
 Ἥ εἰς Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατεύουσιν Ἐπειοί. 275
 Ἄλλ' ἦτοι σφέας κείθεν ἀπώσατο ἰς ἀνέμοιο,
 Πόλλ' ἀεκαζομένους· οὐδ' ἠθελον ἐξαπατῆσαι.
 Κεῖθεν δὲ πλαγχθέντες ἰκάνομεν ἐνθάδε νυκτός·
 Σπουδῇ δ' ἐς λιμένα προερέσσαμεν, οὐδέ τις ἡμῖν
 Δόρυπου μνῆστις ἔην, μάλα περ χατέουσιν ἐλέσθαι. 280
 Ἄλλ' αὐτως ἀποδάντες ἐκείμεθα νηὸς ἅπαντες.
 Ἐνθ' ἐμὲ μὲν γλυκὺς ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶτα·
 Οἱ δὲ χρήματ' ἐμὰ γλαφυρῆς ἐκ νηὸς ἐλόντες,
 Κάτθεσαν, ἐνθα περ αὐτὸς ἐπὶ ψαμάθοισιν ἐκείμην.

“ Ex-agro, prope viam insidiatus cum socio :

“ Nox autem valdè obscura occupavit coelum, neque quisquam nos

“ Hominum animadvertit : latui autem illum animà spolians. 270

“ At postquam hunc interfecissem acuto aere.

“ Statim ego ad navem profectus Phoenices illustres

“ Oravi, et ipsis animo-gratam praedam dedi :

“ Hos me jussi in-Pylum deferre et collocare,

“ Vel in Elida divinam, ubi dominantur Epèi. 275

“ Sed sanè ipsos illinc depulit vis venti

“ Admodùm invitos ; neque volebant fallere.

“ Illinc autem vagatì venimus huc nocte ;

“ Aegrè autem in portum remorum-ope-appulimus, neque ulla nobis

“ Coenae mentio erat, valdè licèt indigentibus sumere ; 280

“ Sed tumultuariè egressi jacebamus ex navi omnes.

“ Hic me quidem dulcis somnus invasit defessum :

“ Illi autem bona mea cavà ex navi sublata

“ Deposuerunt, ubi utique ipse in arenis jacebam.

Ver. 269. Νύξ δὲ μάλα δνοφερὴ κάτεχ' οὐρα-
 νόν.]

Nam neque erant astrorum ignes, nec lu-
 cidus aethrà

Sidereà polus ; obscuro sed nubila caelo.

Æn. III, 585.

Ver. 273. Ἑλλισάμην.] Vide suprà ad λ',
 35.

Ver. 274. ——— ἐφέσσαι.] Ἰδούσαι εἰς τὴν
 ναῦν. Schol.

Ver. 275. Ἥ εἰς Ἥλιδα δῖαν.] Νῦν μὲν δὴ
 πᾶσαν Ἥλιαν ὀνομάζουσι, τὴν μεταξὺ Ἀχαιῶν
 τε καὶ Μισσηνίων παραλίαν, ἀνέχουσιν εἰς τὴν
 μισσηνίαν τὴν πρὸς Ἀρκαδίᾳ τῇ κατὰ Φολόν,

καὶ Ἀζάνας, καὶ Παρρᾶσιους. Τὸ δὲ παλαιὸν, εἰς
 πλείας δυναστείας διήρητο· εἴτ' εἰς δύο, τὴν τε
 τῶν Ἐπειῶν, καὶ τὴν ὑπὸ Νέστορι τῶν Νηλίων·
 καθάπερ καὶ Ὅμηρος εἶρηκε. τὴν μὲν Ἐπειῶν ὀνο-
 μάζων πόλιν “ Ἥ εἰς Ἥλιδα δῖαν, ὅθι κρατί-
 “ ουσιν Ἐπειοί” τὴν δ' ὑπὸ τῶν Νέστορι Πύλον.
 Strabo, Geograph. lib. VIII, pag. 518. al.
 536.

Ver. 279. ——— σπειρέσσαμεν.] Al. σπει-
 ρούσσαμεν.

Ver. 282. ——— ὕπνος ἐπήλυθε κεκμηῶ-
 τα.] Vide suprà ad μ', 281. Al. ὕπνος ἐπίλ-
 λαβί.

Ibid. ——— κεκμηῶτα.] Vide ad II. ζ',
 261.

Οἱ δ' ἐς Σιδονίην εὖ ναιομένην ἀναβάντες 285

"Ὤχοντ'· αὐτὰρ ἐγὼ λιπόμην ἀκαχήμενος ἦτορ.

"Ὡς φάτο· μείδησεν δὲ θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη,

Χειρὶ τέ μιν κατέρεξε· δέμας δ' ἤϊκτο γυναικί

Καλῇ τε, μεγάλη τε, καὶ ἀγλαὰ ἔργ' εἰδυίη·

Καί μιν φωνήσασ' ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 290

Κερδαλέος κ' εἶη καὶ ἐπίκλοπος, ὅς σε παρέλθοι

Ἐν πάντεσσι δόλοισι, καὶ εἰ θεὸς ἀντιάσειεν.

Σχέτλιε, ποικιλομῆτα, δόλων αἶτ', οὐκ ἄρ' ἐμελλες,

Οὐδ' ἐν σῆ περ ἐὼν γαίῃ, λήξειν ἀπατάων,

Μύθων τε κλοπίων, οἳ τοι πεδόθεν φίλοι εἰσίν; 295

Ἀλλ' ἄγε μηκέτι ταῦτα λεγόμεθα, εἰδότες ἄμφω

Κέρδε'· ἐπεὶ σὺ μὲν ἐσσι βροτῶν ὄχ' ἄριστος ἀπάντων

Βουλῇ καὶ μύθοισιν· ἐγὼ δ' ἐν πᾶσι θεοῖσι

Μῆτι τε κλέομαι καὶ κέρδεσιν· οὐδὲ σύ γ' ἔγνως

Παλλάδ' Ἀθηναίην, κούρην Διὸς, ἥτε τοι αἰεὶ 300

Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι, ἠδὲ φυλάσσω;

Καὶ δέ σε Φαιήκεσσι φίλον πάντεσσιν ἔθηκα.

Νῦν δ' αὖ δεῦρ' ἰκόμην, ἵνα τοι σὺν μῆτιν ὑφῆνω,

" Ipsi verò in Sidoniam benè-habitatam *ναῦ*-conscensâ 285

" Ibant; at ego relictus sum dolens corde."

Sic dixit: risit autem dea caesia-oculis Minerva,

Manuque ipsum demulsit; corpore verò assimilata est mulieri

Pulchraeque, magnaëque, et illustria opera scienti;

Et ipsum compellans verba alata dixit: 290

" Astutus esset, et fallax, qui te superaret

" In omnibus dolis, etiam si Deus occurreret.

" Infauste, versute, dolorum insatiabilis, ἦβη ergò eras,

" Nè in tuâ quidem cùm-esses terrâ, destitutus fallaciis,

" Verbisque fallacibus, quae tibi ab-ortu chara sunt? 295

" Sed age, nè ampliùs haec dicamus, scientes ambo

" Dolos: quia tu quidem es hominum longè optimus omnium

" Consilio et verbis; ego autem inter omnes Deos

" Consilioque celebror et dolis: neque tu scilicet novisti

" Palladem Minervam, filiam Jovis, quae tibi semper 300

" In omnibus laboribus asto, et te servo?

" Atque te Phaeacibus gratum omnibus reddidi.

" Nunc verò rursùs huc veni, ut tibi consilium contexam,

Ver. 285. — ἐς Σιδονίην.] Τὴν τῆς Σιδωνίας χώραν, τὴν Φονικίαν. Schol.

Ver. 295. — κλοπίων.] Eustathius in commentario legit, σλοκίων.

Ibid. — πιδόθεν.] Ἐκ νῆας ἡλικίας· ἢ ἀπὸ τοῦ πιδὸς. Schol. Ἀλ. παιδόθεν. Quod verum perimit.

Ver. 296. — εἰδότες.] Ἀλ. εἰδοῖσι. Quod

hoc quidem in loco perindè est. Vide ad II. á, 566.

Ver. 299. Μῆτι.] Vide ad II. ψ', 315 et 500.

Ver. 500. — αἰεὶ.] Ἀλ. ἀγχι.

Ver. 501. Ἐν πάντεσσι πόνοισι παρίσταμαι.] Vide ad II. κ', 278.

Ver. 505. Νῦν δ' αὖ.] Ἀλ. Νῦν αὖ.

Χρήματά τε κρύψω, ὅσα τοι Φαίηκες ἀγαυοὶ
 "Ὀπασαν, οἴκαδ' ἰόντι, ἐμῆ βουλῆ τε νόω τε 305
 Εἶπω θ', ὅσα τοι αἶσα δόμοις ἐνὶ ποιητοῖσι
 Κῆδ' ἀνασχέσθαι σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκη,
 Μηδέ τω ἐκφάσθαι, μήτ' ἀνδρῶν, μήτε γυναικῶν,
 Πάντων, οὔνεκ' ἄρ' ἦλθες ἀλώμενος· ἀλλὰ σιωπῆ
 Πάσχειν ἄλγεα πολλὰ, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν. 310
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Ἀργαλέον σε, θεὰ, γυνῶναι βροτῶ ἀντιάσαντι,
 Καὶ μάλ' ἐπισταμένω· σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἴσκεις.
 Τοῦτο δ' ἐγὼν εὖ οἶδ', ὅτι μοι πάρος ἠπίη ἦσθα,
 "Ἐως ἐνὶ Τροίῃ πολεμίζομεν υἱὲς Ἀχαιῶν 315
 Αὐτὰρ ἐπεὶ Πριάμοιο πόλιν διεπέρσαμεν αἰπὴν,
 Βῆμεν δ' ἐν νήεσσι, θεὸς δ' ἐκέδασσεν Ἀχαιοὺς,
 Οὐ σέ γ' ἔπειτα ἴδον, κούρη Διὸς, οὐδ' ἐνόησα

" Bonaque abscondam, quaecunque tibi Phaeaces illustrès
 " Dederunt, domum proficiscenti, meo consilioque menteque : 305
 " Dicamque, quot tibi fatale-est aedibus in fabrefactis
 " Dolores perferre : tu autem tolera etiam necessitate ;
 " Neque cuiquam eloquere, neque virorum, neque mulierum,
 " Omnium, quòd veneris errans : sed tacitè
 " Patere dolores multos, injurias sustinens virorum." 310
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 " Difficile est te, Dea, cognoscere mortali congresso,
 " Etiam admodum scienti ; te enim ipsam cuilibet assimilas.
 " Hoc autem ego benè novi, quòd mihi antea benigna eras,
 " Dum in Trojà pugnabamus filii Achivorum : 315
 " At postquam Priami urbem diripuimus altam,
 " Ivimusque in navibus, Deusque dissipavit Achivos ;
 " Haud te postea vidi, filia Jovis, neque animadverti

Ver. 305. — ἐμῆ βουλῆ τε νόω τε.] Τουτ-
 ἔστι διὰ σύνεσιν ἧς Ἀθηναῖοι προτίσταται. Eustath.

Ver. 306. Εἶπω θ'] Αἶ. Εἶπω θ'.

Ver. 307. Κῆδ' ἀνασχέσθαι.] Eustathius in
 commentario videtur legisse Κῆδ' ἀναπλή-
 σαι. Ut supra ἐ, 302. "Αλγ' ἀναπλήσειν —.

Ibid. — σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκη.]

Σὺ δ' εἰκ' ἀνάγκη, καὶ θεοῖσι μὴ μάχου.

Euripides, citatus à Duporto, in Gno-
 mologîa ad hunc locum.

———— levis fit patientiâ,

Quicquid corrigere est nefas.

Horat. Carm. lib. I. Od. xxiv. 19.

Ver. 308. Μηδέ τω ἐκφάσθαι.] Εἰ δὲ μετὰ
 ταῦτα ὁ Ὀδυσσεὺς ἀκων μὲν ἑαυτὸν ἀνακαλύψει
 τῇ μαίᾳ Εὐρυκλείᾳ, ἔκων δὲ τῷ Τηλεμάχῳ καὶ
 τῷ Εὐμαίῳ, καὶ ἑτέροις τισίν· ἐκδηλον ὅτι πλείον
 εἰ τῆς Ἀθηναῖας αὐτὸς ἐκείνοισι· τουτίστι τῆς κε-
 ρα πρώτῃ ἐπιβολῇ παρ' αὐτῶν συνίστασ' ἔπει,
 κατὰ παροιμίαν, αἱ δευτέραι πως φροντίδις σο-
 φώτεραι. Eustath.

Ibid. — ἐκφάσθαι.] Ita omninò scri-
 bendum ; non, ut Vulgati, ἐκφᾶσθαι. Vide
 ad Il. v', 192. et ζ', 471.

Ver. 309. — οὔνεκ' ἄρ'.] Eustathius in
 commentario citat, οὔνεκα.

Ibid. — σιωπῆ Πάσχειν ἄλγεα.]

———— premit altum corde dolore.

Æn. I, 209.

Ver. 313. — σὲ γὰρ αὐτὴν παντὶ εἴσκεις.]
 Ἐπινερόηκεν, ὅτι ἐν τοῖς Φαίᾳ καὶ παρθένοισι καὶ
 ἀνδρὶ ὁμοιωθεῖσα παρῶρηκεν αὐτόν. Schol.

Ibid. — εἴσκεις.] Αἶ. ἴσκω.

Ver. 315. "Ἐως ἐνὶ.] Ita edidit Barnesius.
 Quod, si vera sit lectio, pronuntiandum erit
 "Ὀσε ἐνὶ vel "Ὀσ' ἐνὶ. Quod enim annotat
 Barnesius, " Amphibrachys, pro Dactylo,"
 nihili est. Vide ad Il. ó, 559. Αἶ. Εἴως ἐν.
 Cæterum quod habent Vulgati Εἴως ἐνὶ, nihil
 ullâ ratione ferri potest.

Ver. 318. Οὐ σέ γ' ἴπυτα.] Αἶ. Οὐ σέ σ'
 ἴπυτα, et Οὐ σὶ ἴπυτα.

Νηὸς ἐμῆς ἐπιβᾶσαν, ὅπως τί μοι ἄλγος ἀλάλκοις·
 Ἄλλ' αἰεὶ φρεσὶν ἧσιν ἔχων δεδαίγμενον ἦτορ 320
 Ἥλῳμην, εἴως με θεοὶ κακότητος ἔλυσαν·
 Πρὶν γ' ὅτε Φαιήκων ἀνδρῶν ἐν πίοιι δῆμα
 Θάρσυνάς τ' ἐπέεσσι, καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή.
 Νῦν δέ σε πρὸς πατρός γουνάζομαι, (οὐ γὰρ οἴω
 Ἦκειν εἰς Ἴθάκην εὐδέειλον, ἀλλὰ τιν' ἄλλην 325
 Γαῖαν ἀναστρέφομαι· σὲ δὲ κερτομέουσιν οἴω
 Ταῦτ' ἀγορευέμεναι, ἵν' ἐμὰς φρένας ἠπεροπέυσης·)
 Εἰπέ μοι, εἰ ἔτεόν γε φίλῃν ἐς πατρίδ' ἰκάνω.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
 Αἰεὶ τοι τοιοῦτον ἐνὶ στήθεσσι νόημα 330
 Τῷ σε καὶ οὐ δύναμαι προλιπεῖν δύστηνον εἶοντα,
 Οὔνεκ' ἐπιτήης τ' ἐσσί, καὶ ἀγχίνοος, καὶ ἐχέφρων.
 Ἀσπασίως γὰρ κ' ἄλλος ἀνὴρ ἀλαλήμενος ἐλθὼν,
 Ἴετ' ἐνὶ μεγάροις ἰδέειν παῖδάς τ' ἄλοχόν τε·

“ Navem meam ingressam, ut mihi dolorem arceeres.

“ Sed semper mente propria habens distractum cor

320

“ Vagabar, donec me Dii malo solverunt :

“ Prius scilicet quam Phaeacum virorum in ubere populo

“ Animâstique verbis, et in urbem duxisti ipsa.

“ Nunc autem te per patrem supplex-oro ; (non enim puto

“ Venisse me in Ithacam amoenam, sed aliquam aliam

325

“ Per terram versor ; te autem illudentem puto

“ Haec dicere, ut meam mentem decipias :)

“ Dic mihi, an verè dilectam in patriam venerim.”

Huic verò respondit deinde dea caesia-oculis Minerva :

“ Semper tibi tale in pectore cogitatum :

330

“ Propterea te etiam non possum deserere infelicem existentem,

“ Quoniam facundus es, et ingeniosus, et prudens.

“ Libentè enim alius vir errans reversus,

“ Cuperet in aedibus videre filiosque uxoremque ;

Ver. 320. — φρεσιν ἧσιν.] Vide suprâ ad á 402.

Ver. 323. Θάρσυνας.] Vide ad II. á, 338. et ν, 823.

Ibid. — καὶ ἐς πόλιν ἤγαγες αὐτή.] Suprà ή, 37.

Ver. 324. Νῦν δέ σε πρὸς πατρός γουνάζομαι.]

———— te, siqua parentis

Tangere cura potest, oro ———.

Æn. XII, 932.

Ibid. — πρὸς πατρός.] Al. πρὸς Ζηνός.

Ver. 327. — ἠπεροπέυσης.] Al. ἠπειροπέυσης.

Ver. 332. Οὔνεκ' ἐπιτήης τ' ἐσσί.] Καὶ κάλιν ἐν Ὀδυσσεῖ φάσκουσα [Ἀθηναίη] μὴ περιορῆν

μηδὲ προλιπεῖν, “ Οὔνεκ' ἐπιτήης ἐσσί, καὶ ἀγχίνοος, καὶ ἐχέφρων,” ἰνδίκουται μόνον εἶναι τῶν ἡμετέρων Διοφίλης καὶ Ψεῖον ἀριστή. Plutarch. de audiendis Poetis. Οὐ γὰρ διὰ τὸ κάλλος τοῦ σώματος, ἐπεὶ τοὶ τὸν Νηρία μᾶλλον ἐχρῆν ἀγαπᾶσθαι οὐδὲ διὰ τὴν ἰσχύν, ἀπειρεῖ γὰρ [ὡς] οἱ Λαιστρυγόνες καὶ Κύκλωπες ἦσαν αὐτοῦ κρείττους· οὐδὲ διὰ τὸν πλοῦτον, οὕτω γὰρ ἂν ἴμισιν ἀπέρητος Ἴεσία. Τί δὲ διὰ πρᾶγματα ἔχων αὐτὸν ἐπιζητοῦντα τὴν αἰτίαν δι' ἣν Ὀδυσσεῖα φησὶν ὁ Ποιητὴς Διοφίλῃ, αὐτοῦ γε ἕξον ἀκούειν ; “ Οὔνεκ' ἐπιτήης ἐσσί, καὶ ἀγχίνοος, καὶ ἐχέφρων.” Julian. Orat. VIII.

Ver. 333. 335. Ἀσπασίως γὰρ κ' ἄλλος — Σοὶ δ' οὔτω φίλον ἐσσί] Τοῦτο δὲ Ὀδυσσεῖος ἰταῖνος, εἰ οὔτω στερήματα φρεσὶ, ὡς μὴ εὐδὲς ἀρσάσαι τὴν τῶν οἰκίαν ἰντυχίαν, στερῆσαι εἰσελάσθαι ὅπως ἔχουσι περὶ αὐτόν. Eustath.

Σοὶ δ' οὔπω φίλον ἐστὶ δαήμεναι, οὔδ' ἐ πυθέσθαι,	335
Πρὶν γέ τι σῆς ἀλόχου πειρήσῃαι, ἤτε τοι αὐτῶς	
Ἦσται ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραὶ δὲ οἱ αἰεὶ	
Φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέατα δακρυχεοῦση.	
Αὐτὰρ ἐγὼ τὸ μὲν οὔποτ' ἀπίστεον, ἀλλ' ἐνὶ θυμῷ	
Ἦδέ, ὃ νοστήσεις ὀλέσας ἀπὸ πάντας ἐταίρους·	340
Ἀλλὰ τοι οὐκ ἐβέλησα Ποσειδάωνι μάχεσθαι	
Πατροκασιγνήτῳ, ὅς τοι χόλον ἔνθετο θυμῷ,	
Χαόμενος, ὅτι οἱ υἱὸν φίλον ἐξαλάωσας.	
Ἀλλ' ἄγε, τοι δείξω Ἰθάκης ἕδος, ὄφρα πεποιθήης.	
Φόρκυκος μὲν ὄδ' ἐστὶ λιμῆν, ἀλίσιο γέροντος·	345
Ἦδε δ' ἐπὶ κρατὸς λιμένος τανύφυλλος ἐλαίη·	
Ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἀντρον ἐπήρατον, ἡερσείδες,	
Ἴρον Νυμφάων, αἱ Νηϊάδες καλέονται·	
Τοῦτο δὲ τοι σπέος εὐρὺ κατηρεφές, ἔμβα σὺ πολλὰς	
Ἔρδεσκες Νύμφησι τελέησας ἑκατόμβας·	350
Τοῦτο δὲ Νήριτον ἐστὶν ὄρος, καταεῖμενον ὕλη.	

" Tibi verò nondum gratum est scire, neque exquirere,	335
" Priusquam tuæ uxoris periculi quid feceris, quæ tibi incassum	
" Sedet in aedibus; luctuosæ verò ei semper	
" Pereunt noctes et dies lachrymas-fundenti.	
" At ego de-hoc quidem nunquam diffidebam, sed in animo	
" Sciebam, quòd rediturus esses, amissis omnibus sociis :	340
" Sed sanè nolui Neptuno obsistere	
" Patruo, qui iram adversus-te induxit in-animum,	
" Iratus, quòd ei filium dilectum excaecasti.	
" Verùm age, tibi ostendam Ithacæ sedem, ut credas.	
" Phorcynis quidem hic est portus, marini senis :	345
" Hæc autem in vertice portûs patula oliva :	
" Prope verò ipsam antrum amabile, obscurum,	
" Sacrum Nympharum, quæ Naiades vocantur :	
" Hæc autem spelunca lata, convexa, ubi tu multas	
" Sacrificabas Nymphis perfectas hecatombas :	350
" Hic autem Neritus est mons, vestitus sylvâ."	

Ver. 336. Πρὶν γέ τι.] *Al.* Πρὶν γ' ἔτι

Ver. 341. Ἀλλὰ τοι οὐκ ἐβέλησα.] Vide suprà ad ζ', 329.

Ver. 342. — χόλον] *Al.* κόπον.

Ver. 345. Φόρκυκος μὲν ὄδ' ἐστὶ λιμῆν.] Ὅρα δ' ἐν τούτοις, καὶ ὅπως ἐπίτεται γοργότατα ὁ Ποιητῆς ἐν ὀλιγίστῳ τὰ πρὸ μικροῦ πλατύτερον ἐκφρασθέντα περὶ τοῦ λιμένος καὶ τῶν κατ' αὐτόν. *Eustath.* Vide suprà ad ver. 96. item ad μ', 452.

Ver. 347. 348. Ἀγχόθι δ' αὐτῆς ἀντρον, &c.] Desunt hi duo versus in nonnullis Exemplaribus, notante *Eustathio*. Et, propter sequentia " Τοῦτο δὲ τοι σπέος εὐρὺ, &c." sine sententiæ dispendio omitti possunt. Nec

non verisimile eos ex ver. 103. 104. suprà huc irrepsisse.

Ver. 349. — σπέος εὐρὺ.] *Al.* σπίος ἐστὶ Atque ita in commentario citat *Eustathius*.

Ver. 350. Ἔρδεσκες.] Sacrificare solebas — Vide ad Π. á, 37. et γ', 84.

Ver. 351. — Νήριτον.] Ὅρα Ἰθάκης, ἀντικρὺ τῆς Ἠπείρου. *Schol. Al.* Νήριτον. Vide suprà ad ι', 21.

Ibid. — καταεῖμενον ὕλη.]

— sylvis scena coruscis

Desuper, horrentique atrum nemus imminet umbrâ. *Æn.* I, 164.

“Ὡς εἰποῦσα θεὰ σκέδασ’ ἠέρα· εἶσατο δὲ χθών·
Γῆθησέν τ’ ἄρ’ ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς,
Χαίρων ἢ γαίῃ· κύσε δὲ ζεῖδαρον ἄρουραν·
Αὐτίκα δὲ Νύμφης ἠρήσατο χεῖρας ἀνασχάν·

Νύμφαι Νηϊάδες, κοῦραι Διὸς, οὔ ποτ’ ἔγωγε
“Ὅφρα θ’ ὑμῖν ἐφάμην· νῦν δ’ εὐχολῆς ἀγανῆσι
Χαίρετ’· ἀτὰρ καὶ δῶρα διδάσομεν, ὡς τοπάρους περ,
Αἴκεν ἑᾶ πρόφρων με Διὸς θυγάτηρ ἀγελείη
Αὐτόν τε ζῶειν, καί μοι φίλον υἱὸν ἀέξῃ.

Τὸν δ’ αὖτε προσέειπε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·
Θάρσει, μή τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
“Ἄλλ’ ἄγε, χρήματα μὲν μυχῶ ἄντρου θεσπεσίοιο
Θείομεν αὐτίκα νῦν, ἵνα περ τάδε τοι σόα μίμνη·
Αὐτοὶ δὲ φραζόμεθ’, ὅπως ὅχ’ ἄριστα γένηται.

“Ὡς εἰποῦσα θεὰ δῦνε σφέος ἠεροειδῆς,
Μαιομένη κευθμῶνας ἀνὰ σπέος· αὐτὰρ Ὀδυσσεύς
“Ἄσπον πάντ’ ἐφόρει, χρυσὸν καὶ ἀτειρέα χαλκόν,
Εἵματά τ’ εὐποίητα, τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν·
Καὶ τὰ μὲν εὔκατέθηκε· λίθον δ’ ἐπέθηκε θυρήσι

Sic fata Dea dissipavit nebulam; apparuit autem terra:
Laetatusque est deinde patiens nobilis Ulysses,
Gaudens suâ terrâ; osculatus est autem almam tellurem:
Statimque Nymphis supplicavit manibus sublatis: 355
“ Nymphae Naiades, filiae Jovis, nunquam ego
“ Visurum me vos putabam: nunc verò votis blandis
“ Salvete: at et dona dabimus, sicuti antea scilicet,
“ Si sinat lubens Jovis filia praedatrix
“ Ipsumque me vivere, et mihi charum filium auctet.” 360
Hunc autem rursus allocuta est dea caesia-oculis Minerva:
“ Confide, nè tibi haec in mente tuâ curae-sint.
“ Sed age, bona quidem in recessu antri divini
“ Ponamus statim nunc, ubi utique haec tibi salva maneant:
“ Ipsi autem consultemus, quo-pacto quàm optimè fiat.” 365
Sic locuta Dea ingrediebatur specum obscurum,
Explorans latibula per specum: at Ulysses
Propriùs omnia portabat, aurum et indomitum aes,
Vestimentaue benè-elaborata, quae ei Phacaces dederant:
Et haec quidem benè deposuit; lapidem verò imposuit foribus 570

Ver. 355. Αὐτίκα δὲ.] Barnesius, minimè ignarus quâ ratione vocula δὲ producatur, ex conjecturâ tamen edidit Αὐτίκα δὲ. Atque ita “ multò meliùs” hîc legendum contendit. Immò verò ad sententiam minùs rectè. Vide autem ad II. á, 51.

Ver. 360. — ἀέξῃ.] Al. ἀίξει, et ἀίξιν

Ver. 363. — μυχῶ ἄντρου]

— spelunca — vasto submotâ recessu.
Æn. VIII. 193.

Ver. 365. Αὐτοὶ δὲ φραζόμεθ'.] Καὶ Ὀδυσσεὺς ποιεῖ οὕτως, ὡς ἡ φρόνησις δηλαδὴ αὐτῶν νοῆσαι ὑπέβαλε. Eustath.

Ibid. — ὅπως ὅχ’ ἄριστα γένηται.] Al. ὅπως ἴσται τάδε ἔργα.

Ver. 366. — ἠεροειδῆς.] Νῦν (inquit Scholiastes) καθαρὸν ἀέρα ἴχον Minus rectè.

Ver. 369. — τὰ οἱ Φαίηκες ἔδωκαν.] Al. τὰ οἱ Φαίηκες ἀγαυοὶ ἴπασαν, &c. Ut suprâ ver. 120. 505.

Παλλὰς Ἀθηναίη, κόρη Διὸς αἰγιόχοιο.

Τὰ δὲ καθεζομένα ἱερῆς παρὰ πυθμὲν ἑλαιῆς,
Φραζέσθην μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὄλεθρον.

Τοῖσι δὲ μύθων ἤρχε θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Διογενὲς Λαερτιάδῃ, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
Φράζεο, ὅπως μνηστῆρσιν ἀναιδέσι χεῖρας ἐφήσῃς,

375

Οἱ δὲ τοι τρίετες μέγαρον κατακοιρανέουσιν,
Μνώμενοι ἀντιθέην ἄλοχον, καὶ ἔδνα διδόντες·

Ἡ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον ὀδυρομένη κατὰ θυμὸν,
Πάντας μὲν ῥ' ἔλπει, καὶ ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἐκάστῳ,

380

Ἀγγελίας προῖεῖσα· νόος δὲ οἱ ἄλλα μενοινᾷ

Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·

ᾧ πόποι, ἧ μάλα δὴ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο

Φθίσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον,

Pallas Minerva, filia Jovis Aegiochi.

Hi autem sedentes sacrae ad radicem olivae,

Moliebantur procis insolentibus exitium.

Inter hos verò sermonem exordiebatur dea caesia-oculis Minerva :

“ Generose Laërtiade, prudens Ulysses,

375

“ Considera, quomodo procis impudentibus manus inferas,

“ Qui jam tibi per-triennium in domo dominantur,

“ Ambientes eximiam uxorem, et sponsalia dantes :

“ Illa autem, tuum semper reditum cum-fletu-desiderans in animo,

“ Omnibus quidem spem-dat, et pollicetur viro unicuique,

380

“ Nuncios mittens ; mens autem ei alia versat.”

Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :

“ Papae ! profectò omninò jam Agamemnonis Atridae

“ Periturus malo fato in aedibus eram,

Ver. 372. — ἱερῆς παρὰ πυθμὲν ἑλαιῆς.] Ὅτι ἱεράν τὴν περὶ τῆς ἑλαιῆς λέγει καὶ δι' ἄλλας μὲν αἰτίας, μάλιστα δὲ διὰ τὸ μυθικῶς, κατὰ καὶ ἀλλαχοῦ ἐδηλώθη, ἀνεγνώσθαι αὐτὴν τῇ Ἀθηνᾷ· διὸ καὶ τόπος ἐν ταῦτα βουλῆς ὁ πυθμὲν αὐτῆς γίνεσθαι, ὅτι Ὀδυσσεὺς τῇ Ἀθηνᾷ συμφράζεται. Eustath.

Ver. 377. — κατακοιρανέουσιν.] Ἀλ. κατὰ κοιρανέουσιν.

Ver. 378. — καὶ ἔδνα διδόντες.] Ὅτι καὶ ἐν ταῦτα ἔδνα, τὰ ἐξ ἀνδρῶν πρὸς γυναῖκα. Φησὶ γὰρ ὅτι τρίετες ἦσαν οἱ μνηστῆρες μνώμενοι τὴν Πηνελόπην καὶ ἔδνα διδόντες. Eustath.

Ver. 379. Ἡ δὲ σὸν αἰεὶ νόστον.]

Quam nequière Proci recte depellere cursu.

Horat. Serm. lib. II. v. ver. 78.

Ver. 383. — Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο Φθίσεσθαι κακὸν οἶτον ἐνὶ μεγάροισιν ἔμελλον.] Nempè nisi Minerva eam quae facienda essent prius edocuisset ; suâ ipsius in domo, eodem atque Agamemnoni fato, periturus fuisset. Quam sententiam (luculentam qui-

dem satis et perspicuam) cum non intellexerit Spondanus, mirè hæc annotat : “ Quæri autem potest, quale sit illud periculum, quod se effugisse ope Minervæ refert, ex ædibus Agamemnonis. An cædi Agamemnonis interfuit ? Id sanè à Menelao, suprâ lib. IV. notè memorabatur ; sed neque ipse Ulysses, lib. IX. narravit.— Repetenti ergò mihi quod suprâ lib. III. [ver. 162. §c.] à Nestore narrabatur, in illo Græcorum dissidio circa protectionem à Trojâ, Ulysses in partes Agamemnonis transiisse, et cum eo remansisse, discedente nihilominus Menelao et seipso ; videtur postèa Ulysses consilio Minervæ seorsim ab Agamemnone itinere se commisisse. Alioqui non video quomodo hic locus possit intelligi.” Scilicet ad istud “ Ἀγαμέμνωνος Ἀτρεΐδαο,” non “ οἶτον” sed “ μεγάροισιν” referri is arbitratus est ; ut adeò Ulysses, non Agamemnonis fato, sed Agamemnonis in ædibus periturus fuisse dicatur.

Ver. 384. Φθίσεσθαι.] Ἀλ. Πίσισεσθαι.

Εἰ μή μοι σὺ ἕκαστα, θεὰ, κατὰ μοῖραν ἔειπες. 385

Ἄλλ' ἄγε, μῆτιν ὕφηνον, ὅπως ἀποτίσομαι αὐτούς·

Πὰρ δέ μοι αὐτὴ στήθι, μένος πολυθαρσές ἐνεῖσα,

Οἶον, ὅτε Τροίης λύομεν λιπαρὰ κρήδεμνα.

Αἶκε μοι ὡς μεμαυῖα παρασταίης, Γλαυκῶπι,

Καί κε τριηκοσίοισιν ἐγὼν ἄνδρεςσι μαχοίμην, 390

Σύν σοι, πότνια θεὰ, ὅτε μοι πρόφρασσ' ἐπαρήγοις.

Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη·

Καὶ λῖν τοι ἐγῶγε παρέσσομαι, οὐδέ με λήσεις,

Ὅππότε κεν δὴ ταῦτα πενάμεθα· καὶ τιν' οἴω

Αἶματί τ' ἐγκεφάλῳ τε παλαξέμεν ἄσπετον οὔδας, 395

Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν.

“ Nisi mihi tu singula, dea, accuratè dixisses. 385

“ Verùm age, consilium texe, quo-pacto ulciscar ipsos ;

“ Et mihi ipsa asta, animum valdè-audacem immittens,

“ Qualem, quando Trojae solvebamus splendida moenia.

“ Si mihi sic studiosa astares, caesia-oculis Minerva,

“ Etiam adversus trecentos ego viros pugnarem, 390

“ Tecum, veneranda dea, quando me prompto-animo adjuvares.”

Huic autem respondit deinde dea caesia-oculis Minerva :

“ Et omninò tibi ego adero, neque me latebis,

“ Quandocunque demùm haec obeamus ; atque aliquem puto

“ Sanguineque cerebro foedatorem immensum solum, 395

“ Virorum procorum, qui tibi victum absumunt.

Ver. 388. Οἶον, ὅτε Τροίης.]

Εἰ γὰρ σ' ὡς ἰβέλοι φιλέειν γλαυκῶπις Ἀθήνη,

Ὡς τότ' Ὀδυσσεὺς περικῆδιστο κυδαλίμοιο,

Δῆμον ἐν Τρώων, ὅθι πάσχομεν ἄλγε' Ἀχαιοί·

Οὐ γὰρ πω ἴδον ὧδε θεοῦ ἀναφανδὰ φιλιέντας,

Ὡς κίον ἀναφανδὰ παρίστατο Παλλὰς Ἀθήνη.

Suprà γ', 218.

Ibid. — λιπαρὰ κρήδεμνα.] Λιπαρὰ μὲν

λίγων, κατὰ τοὺς Παλαιούς, τὰ ἔκδηλα καὶ λαμ-

πρά· εἰκὸς δὲ δηλοῦσθαι οὕτω καὶ τὰ ὑδαίμονά

ποτι. Κρήδεμνα δὲ μεταφορικῶς καὶ νῦν τὰς τῶν

πύργων στιφάνους, καὶ λοιπὰς ἕξοχάς. Eustath.

Ver. 390. Καὶ κε τριηκοσίοισιν.]

Σόφον γὰρ ἐν βούλειμα τὰς πολλὰς χίρας

Νικᾶ —

Euripides, citatus à Duporto, in Gnomologíā ad hunc locum.

Ver. 391. Σύν σοι, πότνια θεὰ.] Τουτίσσι μετὰ καὶ φρονήσιωσ' καθ' ἣν καὶ μάλιστα τῶν μνηστήρων περιγίνετο. Eustath. Cæterum pronuntiabatur vox θεὰ, ac si scriptum esset θεᾶ. Vide ad Il. á. 18. Editiones autem nonnullæ, notante Barnesio, habent πότνια θεὰ. Ut infrà ú, 91.

Ibid. — ὅτε μοι πρόφρασσ' ἐπαρήγοις.]

ὅτε οἱ πρόφρασσα παρίστασι.

Iliad. κ', 290.

Ubi Eustathius vocem πρόφρασσα exponit,

Tom. I.

προμηθῆς, τὰ ὑπὲρ ἰκίονου φραζομένη καὶ ἰβέλου-

σα. Minus rectè. “ Nec enim,” uti annotat

Duportus in Gnomolog. Homeric. ad hunc locum

Odysseæ, “ πρόφρασσα est προμηθῆς pro-

“ videns, prudens, sed πρόθυμος, πρόφρων, pro-

“ na, propensa.”

Ver. 395. — οὐδὲ με λήσεις.] Vide suprā ad λ', 101.

Ver. 395. Αἶματί τ' ἰγκεφάλῳ τε παλαξέμεν ἄσπετον οὔδας.]

Ossaque dispergit cerebro permixta cruento. Æn. X, 416.

— et sparso latè rigat arma cerebro.

Æn. XII, 308.

Ἄσπετον δὲ οὔδας περιφραστικῶς τὴν ἥπιον λί-

γει, ὃ ἴσθι τὴν ἀσπλῶς γῆν· ἄλλως γὰρ πῶς ἄσ-

πετος ἢ βραχυῖα καὶ εὐπερίγραπτος, καθ' ἣν οἱ

μνηστήρες πισσοῦνται. Eustath. Quam expli-

cationem rejiciens Dna. Dacier, “ Ἄσπετον

“ (inquit) ne signifie que spacieuse, vaste ;

“ une salle, où tant de Princes faisoient leurs

“ banquets, pouvoit fort bien être appellé

“ vaste, ἄσπετος.” Minus rectè uterque.

Poeta (ut opinor) per phrasin ἄσπετον οὔδας,

ut per εὐρεῖα χθῶν et similia, nihil aliud quàm

Solum in universum designare voluit. Quod

tamen Eustathium, quidem non ex toto vi-

detur fugisse, quum ait, ὃ ἴσθι τὴν ἀσπλῶς γῆν.

Vide ad Il. ε'. 61.

Ἄλλ' ἄγε, σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσι·
 Κάρψω μὲν χροά καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
 Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὀλέσω τρίχας, ἀμφὶ δὲ λαῖφος
 Ἔσσω, ὃ κεν στυγέησιν ἰδὼν ἄνθρωπος ἔχοντα· 400
 Κνυζάσω δέ τοι ὄσσε, πάρος περικαλλέ' ἔοντε,
 Ὡς ἂν ἀεικέλιος πᾶσι μνηστῆρσι φανείης,
 Σῆ τ' ἀλόχω, καὶ παιδί, τὸν ἐν μεγάροισιν ἔλειπες.
 Αὐτὸς δὲ πρότιστα συζώτην εἰσαφικέσθαι,
 Ὅς τοι ὑἷν ἐπίουρος· ὁμῶς δέ τοι ἦπια οἶδε, 405
 Παῖδά τε σὸν φιλέει, καὶ ἐχέφρονα Πηνελόπειαν.
 Δῆεις τὸν γε σύεσσι παρήμενον· αἶ δὲ νέμονται
 Πὰρ Κόρακος πέτρη, ἐπὶ τε κρήνη Ἀρεθούση,
 Ἔσθουσαι βάλανον μενοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ

“ Sed age, te incognitum faciam omnibus mortalibus :

“ Arefaciam quidem cutem pulchram in flexilibus membris ;

“ Flavosque ex capite delebo crines ; circumque pallium

“ Induam, quod aversetur conspicatus homo habentem :

400

“ Deformabo etiam tibi oculos, antea perpulchros existentes ;

“ Ut turpis omnibus procis appareas,

“ Tuaeque uxori, et filio, quem in aedibus reliquisti.

“ Ipse verò primùm subulcum adi,

“ Qui tibi suum custos ; simulque tibi benè vult,

405

“ Filiumque tuum diligit, et prudentem Penelopen.

“ Invenies hunc utique suibus assidentem ; hae verò pascuntur

“ Apud Coracis petram, et ad fontem Arethusam,

“ Comedentes glandem suavem, et nigram aquam

Ver. 397. — σ' ἄγνωστον τεύξω πάντεσσι βροτοῖσι.] Πῶς οὖν ἡ Εὐρύκλεια γινώσκει ; ἐπειδὴ χρεια αὐτῆς. Schol. Rectiùs Eustathius, citante Barnesio ; Ἄγνωστος δὲ γίνεσθαι πᾶσι, δίχα γε τῆς μαιᾶς Εὐρυκλείας· πλὴν οὐδ' αὐτὴ ἐκ τοῦ εἶδους ἀπλῶς ἀναγνωρίζει τὸν Ὀδυσσεύα, ἐκ τῆς κατὰ τὸν μηρὸν δι' οὐλῆς, ὡς φανήσεται.

Ibid. — ἄγνωστον.] Vide suprâ ad ver. 190.

Ver. 400. — ὃ κεν στυγέησιν ἰδὼν ἄνθρωπος ἔχοντα.] Al. ὃ κεν στυγέει τις ἰδὼν ἄνθρωπον ἔχοντα.

Ver. 401. — Κνυζάσω δέ τοι ὄσσε.] ῥυσάσω, ἀπρεπίεις καὶ ῥυσοὺς ποιήσω, ὅποιοι εἰσὶν οἱ τῶν καθυδόντων καὶ συμπλάσω, καὶ κακῶσω. Schol.

Ver. 405. — ὁμῶς δέ τοι ἦπια οἶδε.] Ἡγούον, ὁμοίως σοι τῶ Ὀδυσσεῖ, ἦπιος ἐστὶ πρὸς τοὺς σοὺς. Eustath. Quæ explicatio (ut opinor) ferri non potest. Sensus istius “ τοι ἦπια “ οἶδε” reverà est ; “ Erga te benè affectus “ est.” Ut liquet ex Odyss. ó, 39. ubi *Mi-
nerva, Telemachus* alloquens, eadem utitur phrasi : itemque ex ejusdem libri versu ultimo, ubi de *Subulco* dicitur :

ἀνάκτισιν ἦπια εἰδώς.

Vide et *Iliad.* π', 73. Porro Editiones vul-

gatæ hoc in loco habent ὁμῶς. Verùm cùm in iisdem Editionibus scriptum sit ὁμῶς, infrâ ó, 39. ubi idem versus occurrit ; cùmque ita etiam hic in commentario legat Eustathius ; utrobique ὁμῶς edidi.

Ver. 408. Πὰρ Κόρακος πέτρη.] Οὗτος ὁ Κόραξ κνηγῶν, ἀπὸ τῆς πέτρας πεισῶν, ἐτελεύτησε· καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἀρεθούσα ἑαυτὴν ἀπήγγαστο. Ἀρεθούσαι δὲ τέσσαρες, ἐν Συρακοῦση, ἐν Σμύρνη, ἐν Χαλκίδι, καὶ ἐν Ἰθάκῃ. Schol.

Ver. 409. Ἔσθουσαι βάλανον μενοεικέα, καὶ μέλαν ὕδωρ Πίνουσαι.] Παχύνεσθαι δὲ τὸν σὺν ἀκούω — πίνοντα ὕδωρ τιθολωμένον, — καὶ τροφαῖς [χαίροντα] ἔσαι φυσωδέστεραι εἰσὶ, καὶ ὑποπλήσαι δύνανται. Καὶ Ὀμηρος δὲ ἔοικε ὑποδηλοῦν ταῦτα —. “ Ὅτι τῶ τιθολωμένῳ ὕδατι πιαίνονται, φησὶ, “ μέλαν ὕδωρ Πίνουσαι, “ τό F ὕεσσι τρίφει τιθαλυῖαν ἄλοιφῆν.” — Τὸ δὲ φυσῶδες αἰνιττεῖται τῆς τροφῆς, ὅταν λίγει, “ βάλανον μενοεικέα” ἐσθίειν αὐτάς. *Ælian. de Animal. lib. V. cap. 45.* Quarum tamen observationum prior parùm rectè se habet ; nam Epitheton “ μέλαν” minimè aquam turbidam, τιθολωμένον, (uti vult *Ælianus*), denotat ; sed, ut liquet ex innumeris Poetæ locis, *Omni Aquæ* in universum tributur.

- Πίνουσαι, τά δ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν. 410
 Ἔνθα μένειν, καὶ πάντα παρήμενος ἐξερέεσθαι,
 Ὅφρ' ἂν ἐγὼν ἔλθω Σπάρτην ἐς καλλιγύναικα,
 Τηλέμαχον καλέουσα, τεὸν φίλον υἱὸν, Ὀδυσσεῦ·
 Ὅς τοι ἐς εὐρύχορον Λακεδαίμονα παρ Μενέλαον
 Ὠχετο, πεισόμενος μετὰ σὸν κλέος, εἴπου ἔτ' εἴης. 415
 Τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 Τίπτε τ' ἄρ' οὐ οἱ εἶπες, ἐνὶ φρεσὶ πάντ' εἰδυῖα ;
 Ἥ ἴνα που καὶ κείνος ἀλώμενος ἄλγεα πάσχη
 Πόντον ἐπ' ἀτρυγέτον ; βίοτον δέ οἱ ἄλλοι ἔδουσι.
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔπειτα θεὰ γλαυκῶπις Ἀθήνη· 420
 Μὴ δὴ τοι κείνός γε λῆν ἐνθύμιος ἔστω·
 Αὐτὴ μιν πόμπευον, ἴνα κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο,
 Κεῖσ' ἐλθῶν· ἀτὰρ οὔτιν' ἔχει πόνον· ἀλλὰ ἔκηλος
 Ἦσται ἐν Ἀτρείδαο δόμοις, παρὰ δ' ἄσπετα κεῖται.
 Ἦ μὲν μιν λοχῶσιν νέοι σὺν νηϊ μελαίνῃ, 425
 Ἴεμενοι κτεῖναι πρὶν πατρίδα γαῖαν ἰκέσθαι·
 Ἀλλὰ τά γ' οὐκ οἶω, πρὶν καὶ τινα γαῖα καθέξει

- “ Bibentes, quae scilicet suibus alunt florentem pinguedinem. 410
 “ Illic mane, et omnia assidens interroga,
 “ Dum ego ivero ad Spartam pulchris-mulieribus-abundantem,
 “ Telemachum accersitura, tuum dilectum filium, Ulysses ;
 “ Qui in spatiosam Lacedaemonem ad Menelaum
 “ Abiit, sciscitaturus de tuâ famâ, sicubi adhuc esses.” 415
 Hanc autem respondens allocutus est prudens Ulysses :
 “ Et cur non ei dixisti, in mente omnia sciens ?
 “ An ut alicubi et ille errans dolores patiatur
 “ Pontum super infructuosum ? victum autem ei alii edunt.”
 Huic autem respondit deinde dea caesia-oculis Minerva : 420
 “ Nè jam tibi ille valdè curae-sit :
 “ Ipsa eum mittebam, ut famam bonam adipisceretur,
 “ Illuc profectus : quinetiam nullam habet molestiam ; sed quietus
 “ Sedet in Atridae aedibus ; copiosa autem ei adsunt.
 “ Profectò quidem ei insidiantur juvenes cum nave nigrâ, 425
 “ Cupientes interficere, antequam in patriam terram venerit :
 “ Sed ea scilicet non futura puto ; prius etiam aliquem terra detinebit

Ver. 410. Πίνουσαι.] Vide infrà ad π', 143.

Ver. 415. Ὠχετο, πεισόμενος μετὰ σὸν κλέος.] Ἐρμηνεύει δὲ καὶ τὸ ἐν τοῖς φράσαι σου [suprà *Odyss.* α', 95. γ', 78.] γραφὴν περὶ Τηλέμαχου, “ Ἥδ' ἴνα μιν κλέος ἐσθλὸν ἐν ἀνθρώποισιν ἔχῃσιν,” ὃ, διττὴν ἔχον ἐκὶ ἴσως, συγχροσιῖται ἐκ τῶν ἰσαυθῶν. *Eustath.* Verùm liquet ex ver. 422. infrà, nullam ibi omnino esse ambiguitatem.

Ibid. — εἴπου.] *Al.* ἦσαν.

Ver. 417. Τίπτε τ' ἄρ' ;] “ Et quomòdrem igitur — ?”

Ver. 419. — ἴδουσι.] *Eustathius* in commentario citat, ἴδουσι.

Ver. 422. Αὐτὴ μιν πόμπευον, ἴνα κλέος ἐσθλὸν ἄροιτο.] Vide suprà ad ver. 415. et ad α', 95. et γ', 78.

Ver. 424. — παρὰ δ' ἄσπετα κεῖται.] Ἦγουν παρατίθεται αὐτῷ πολλὰ εἰς τρυφήν. *Eustath.*

Ἀνδρῶν μνηστήρων, οἳ τοι βίοτον κατέδουσιν.

Ὡς ἄρα μιν φαμένη ράεδω ἔπεμάσασατ' Ἀθήνη
Κάρψε μὲν οἱ χροῶ καλὸν ἐνὶ γναμπτοῖσι μέλεσσι,
Ξανθὰς δ' ἐκ κεφαλῆς ὄλεσε τρίχας, ἀμφὶ δὲ δέρμα
Πάντεσσιν μελέεσσι παλαιοῦ θῆκε γέροντος·

430

Κνύζωσεν δὲ οἱ ὄσσε, πάρος περικαλλεῖ ἔοντες·
' Ἀμφὶ δὲ μιν ράκος ἄλλο κακὸν βάλεν, ἠδὲ χιτῶνα,
' Ῥωγαλέα, ῥυπόωντα, κακῶ μεμορυγμένα καπνῶ·
' Ἀμφὶ δὲ μιν μέγα δέρμα ταχείης ἔσσ' ἐλάφοιο
Ψιλόν· δῶκε δὲ οἱ σκῆπτρον καὶ ἀεικία πήρην,
Πυκνὰ ῥωγαλέην· ἐν δὲ στρόφος ἦεν ἀορτής.

435

Τῷ γ' ὡς βουλευσάντε διέτμαγον· ἢ μὲν ἔπειτα
Εἰς Λακεδαίμονα δῖαν ἔβη μετὰ παῖδ' Οδυσῆος.

440

“ Virorum procorum, qui tibi victum devorant.”

Sic utique ipsum locuta virgâ tetigit Minerva:
Arefecit quidem ei cutem pulchram in flexilibus membris;
Flavosque ex capite delevit crines; circum verò pellem
Omnibus membris antiqui posuit senis:

450

Deformavit porrò ei oculos, antea perpulchros existentes:
Circum autem ipsum lacernam aliam malam jecit, et tunicam,
Laceras, squallentes, malo foedatas fumo:
Circumque ipsum magnam pellem velocis induit cervi
Depilem; deditque ei baculum et turpem peram,
Crebris-locis laceram: inerat verò tortum lorum.
Illi utique ita consilio-habito discesserunt: haec quidem deinde
In Lacedaemonem divinam ivit ad filium Ulyssis.

435

440

Ver. 428. Ἀνδρῶν μνηστήρων.] Deest hic versus in Codice uno à Tho. Bentleio collato.

Ver. 429. — ἔπεμάσασατ'.] Barnesius edidit ἔπεμάσασατ'. Sed rationibus haud satis idoneis. Vide ad Il. ε', 564.

Ver. 430. — ἰνί.] Al. ἰπί.

Ver. 433. Κνύζωσεν δὲ οἱ ὄσσι.] Vide suprâ ad ver. 401.

Ver. 435. — ῥυπόωντα.] Al. ῥυπόοντα.

Ibid. — μεμορυγμένα.] Al. μεμορυχμένα.

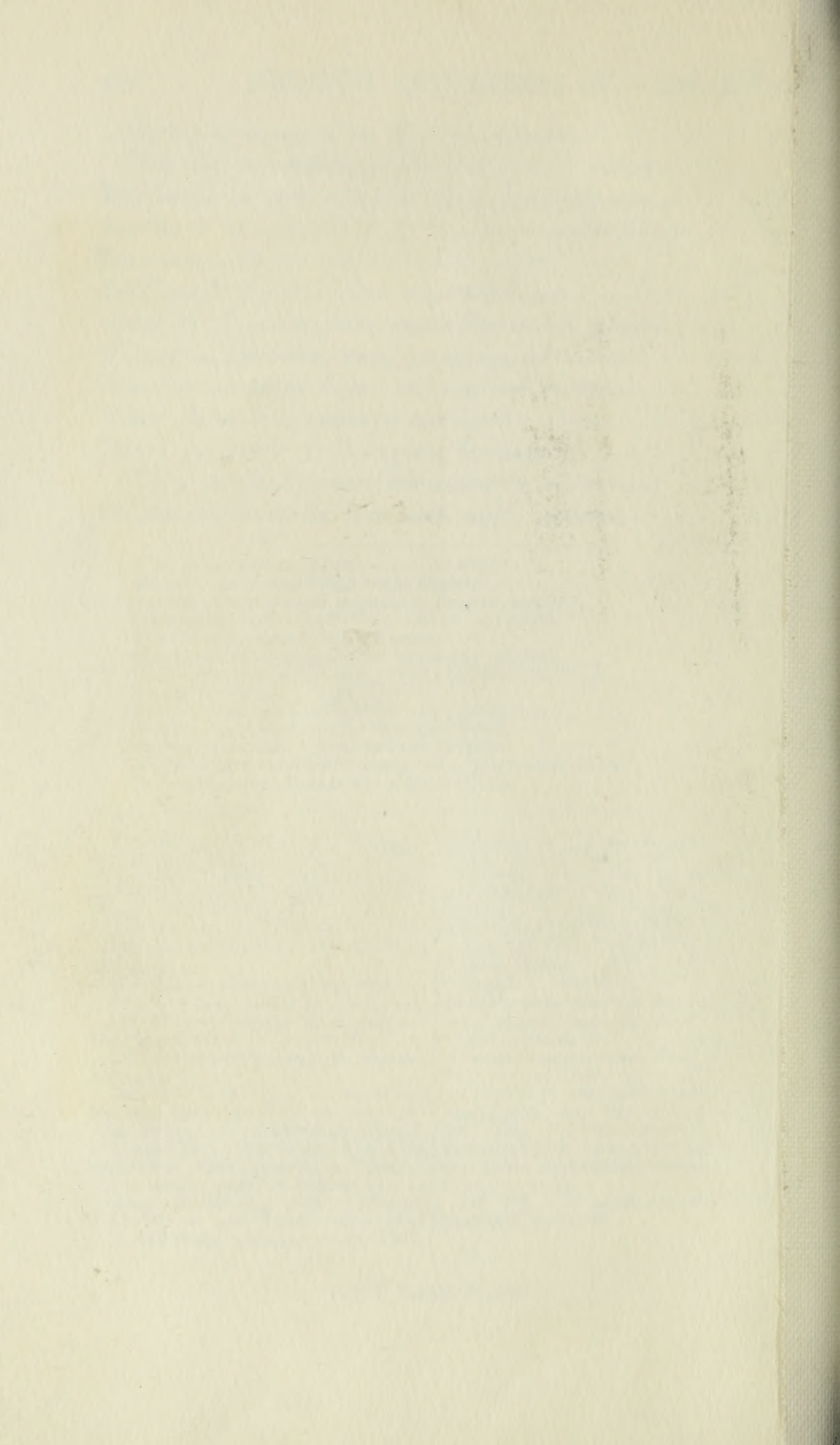
Ver. 438. — ἀορτής.] Ἐξ οὗ ἀπέρτε, ὃ ἰστί, παρεκρίματο. Schol.

Ver. 439. — διέτμαγον.] Al. διέτμαγον. Ut Il. ε', 531.

Ibid. — ἢ μὲν ἔπειτα εἰς Λακεδαίμονα δῖαν ἔβη.] Redit hic Poeta (ut rectè notat Dna. Dacier,) undè digressus est, Odys. δ', 624. cujus libri à fine, in novem deinceps sequentibus libris, quaecunque Ulyssi, à Trojæ excidio usque ad reditum ejus in Ithacam, acciderunt, omnia narrantur. " Et c'est en quoi (inquit eadem Dna. " Dacier) il faut admirer l'art du Poète.

“ L'action de l'Odysée étoit trop longue pour être continuée naturellement et tout du long —; c'est pourquoi Homere “ a eu recours à l'ordre artificiel, en com- “ mençant son Poème par les incidents de “ son action qui sont arrivez les derniers “ selon les temps, et en rappelant ensuite “ par la narration tous les autres qui ont “ precedé.” Vide ad Il. ε', 1. Notandum porrò (ut rectè observavit Barnesius,) connecti hæc cum sequentis libri initio, “ Ἀυ- “ τὰρ ὁ ἐκ λιμένος, &c.” Quo magis mire- ris eorum sententiam, qui Homerum hosce libros non uno consilio omnes conscripsisse, sed sparsim et singulatim compositos edi- disse arbitrati sunt. Vide ad Il. ε', ipso statim initio. Cæterum non malè conjicit Barnesius librum hunc in voce ἀορτής desi- nere posse, sequentemque incipere, Τῷ γ' ὡς βουλευσάντε &c.

Ver. 440. — Λακεδαίμονα δῖαν.] Vide suprâ ad δ', 1. et ε', 20.

LGr
H766nxC.4

16668
Homer. Odyssey
Odyssea, graece et latine, ed. by
Clarke. Ed.6. Vol.1

University of Toronto
Library

DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET

Acme Library Card Pocket
LOWE-MARTIN CO. LIMITED

